

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ВИДАННЯ
“ЗБІРНИК
РЕФЕРАТИВ
ФАХОВИХ
ВИДАНЬ МОН”

2017

Міністерство освіти і науки України
Український інститут науково-технічної експертизи та інформації

ЗБІРНИК РЕФЕРАТИВ фахових видань МОН України

Збірник засновано у травні 2006 року
Видається 12 разів на рік

8(140)/2017

Суспільні науки:

*філософія
історія, історичні науки
соціологія, демографія
держава і право, юридичні науки
політика, політичні науки
наукознавство, культура
народна освіта, педагогіка, психологія
мовознавство, література
літературознавство
народна поетична творчість
мистецтво, мистецтвознавство
масова комунікація, журналістика
засоби масової інформації, інформатика
релігія, атеїзм*

КИЇВ-2017

Збірник рефератів фахових видань МОН України. – Київ: УкрІНТЕІ, 2017. – № 8(140). – 509 с.

Збірник рефератів статей наукових фахових видань МОН України – інформаційне видання, в якому надана систематизована інформація щодо змісту статей збірників та журналів вищих навчальних закладів України за 2014-2016 рік. Джерелом інформації для підготовки збірника є примірники електронних та друкованих видань ВНЗ України, що надійшли до УкрІНТЕІ на даний час.

Реферати надані в авторській редакції, мовою видання та розміщені у збірнику за тематичними підрубриками Рубрикатору НТІ.

Кожному запису Збірника присвоюється інвентарний номер, який включає такі елементи: перші дві цифри позначають номер рубрики Рубрикатору НТІ, далі - чотири цифри – рік видання та номер випуску Збірника, наступні чотири – **порядковий номер реферату у Збірнику, якій використовується в авторському покажчику та покажчику періодичних видань**. Цифри після косої вказують порядковий номер реферату в базі даних наукових фахових видань МОН України.

Копії статей можна отримати в паперовому або електронному вигляді (якщо видавець надав електронну версію), вказав інвентарний номер запису.

Збірник призначений для аспірантів, докторантів, викладачів, наукових та інженерно-технічних працівників, які займаються науково-технічною діяльністю.

Додаткову інформацію можна одержати за адресою:

Київ – 03680, вул. Антоновича, 180. УкрІНТЕІ,
Тел. (044) 521-0007; 521-0917
uintei@uintei.kiev.ua

ЗМІСТ

02 ФІЛОСОФІЯ	6
02.11 Загальні проблеми сучасної філософії	6
02.15 Загальнофілософські проблеми	6
02.21 Логіка	9
02.31 Філософія і методологія науки	9
02.41 Соціальна філософія	11
02.51 Етика.....	21
02.61 Естетика	22
02.91 Історія філософії	23
03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ	25
03.01 Загальні питання історичних наук.....	25
03.19 Історія окремих країн	25
03.29 Історія окремих процесів, сторін і явищ людської діяльності	32
03.41 Археологія.....	32
03.61 Етнографія й історична антропологія	33
03.81 Допоміжні історичні дисципліни	33
04 СОЦІОЛОГІЯ	34
04.15 Методологія соціології. Методика і техніка соціологічних досліджень	34
04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси	34
04.41 Соціальні класи, спільноти і групи	37
04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ та інститутів.....	38
04.61 Соціологія особистості і поведінки.....	46
04.91 Історія соціології	47
05 ДЕМОГРАФІЯ	48
10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ	48
10.01 Загальні питання	48
10.07 Загальна теорія держави і права	49
10.09 Історія держави і права.....	65
10.11 Історія політичних і правових вчень	70
10.15 Державне (конституційне) право і управління	71
10.17 Адміністративне право.....	81
10.21 Фінансове право	91
10.23 Господарське право	94
10.27 Цивільне право.....	96
10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес).....	103
10.35 Винахідницьке і раціоналізаторське право. Патентне право. Ліцензійне право.....	104
10.41 Авторське право	104
10.45 Спадкове право	105
10.47 Сімейне право	106
10.53 Правові проблеми охорони довкілля.....	107
10.55 Земельне право.....	109
10.59 Водне право.....	112

10.63 Трудове право	112
10.67 Право соціального забезпечення	116
10.71 Правоохоронні органи.....	118
10.77 Кримінальне право	120
11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	147
11.07 Методологія політичних досліджень.....	147
11.09 Історія політичних вчень	149
11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика	149
11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія	161
12 НАУКОЗНАВСТВО	177
12.01 Загальні питання наукознавства.....	177
12.21 Наука і суспільство. Соціологія науки.....	177
12.31 Наукова праця. Наукова творчість.....	177
12.41 Організація науки. Політика в галузі науки	177
12.51 Методика і техніка дослідної роботи	177
12.79 Наукові кадри.....	178
13 КУЛЬТУРА	178
13.07 Теорія, методологія і філософія культури	178
13.09 Історія культури. Історія вивчення культури	179
13.11 Культура в сучасному світі	180
13.15 Організація і управління в галузі культури.....	181
13.17 Міжнародне співробітництво в галузі культури	181
13.19 Культура окремих країн і народів.....	182
13.51 Музейна справа. Музеезнавство.....	183
13.61 Охорона пам'ятників історії і культури.....	183
14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА	183
14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки.....	183
14.07 Загальна педагогіка.....	196
14.09 Історія освіти і педагогіки. Персоналія	220
14.15 Система освіти	238
14.23 Дошкільна освіта. Дошкільна педагогіка	240
14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи	247
14.27 Позашкільна (додаткова) освіта і виховання. Позашкільна педагогіка	271
14.29 Спеціальні (корекційні) школи. Дефектологія	271
14.31 Початкова професійно-технічна освіта. Педагогіка професійної школи	283
14.33 Середня професійна освіта. Педагогіка середньої професійної освіти	284
14.35 Вища професійна освіта. Педагогіка вищої професійної школи	285
14.37 Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта.....	361
14.39 Сімейне виховання. Сімейна педагогіка	364
14.43 Спеціалізовані галузі педагогіки. Виправно-трудова педагогіка	366
14.85 Технічні засоби навчання і навчальне устаткування	376
14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах	380
15 ПСИХОЛОГІЯ.....	388
15.01 Загальні питання психології	388

15.21 Загальна психологія	389
15.41 Соціальна психологія	399
15.81 Прикладна психологія	402
16 МОВОЗНАВСТВО	406
16.01 Загальні питання мовознавства	406
16.21 Загальне мовознавство	409
16.31 Прикладне мовознавство	432
16.41 Мови світу	436
17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ.....	436
17.01 Загальні питання літературознавства	436
17.07 Теорія літератури	437
17.09 Історія літератури.....	448
17.81 Допоміжні літературознавчі дисципліни	460
18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	461
18.07 Теорія і методологія мистецтва і проблеми мистецтвознавства	461
18.31 Образотворче мистецтво	461
18.41 Музика. Музикознавство	461
18.45 Театр. Театрознавство	462
18.49 Танець. Хореографія	462
18.67 Кіно. Кіномистецтво.....	463
19 МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	463
20 ІНФОРМАТИКА	464
20.01 Загальні питання інформатики.....	464
20.19 Аналітико-синтетичне перероблення документальних джерел інформації.....	464
20.23 Інформаційний пошук.....	465
21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ.....	465
21.01 Загальні питання наукового атеїзму і релігієзнавства	465
21.15 Окремі релігії, церкви і культу	465
21.21 Проблеми релігійної свідомості	466
21.31 Філософія і релігія	466
21.41 Релігії, церкви і товариства	468
21.91 Історія атеїзму, релігій і церков	470
23 КОМПЛЕКСНЕ ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ КРАЇН І РЕГІОНІВ	471
АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	471
ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ.....	497

02 ФІЛОСОФІЯ

02.11 Загальні проблеми сучасної філософії

02.17.08.0001/195991. Проблема "альтруїзм-егоїзм" в філософії об'єктивізму Айн Ренд. Коробко М.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.100-111. - укр. УДК 17.035.1.

В статті дається загальний огляд однієї з найголовніших проблем в філософії об'єктивізму Айн Ренд - проблема "альтруїзм-егоїзм". Айн Ренд зарекомендувала себе як яскраво виражена поборниця егоїзму та чи ненайбільший ненависник альтруїзму. Підходячи до проблеми "альтруїзм-егоїзм" з неупередженої позиції можна побудувати достатньо ефективну філософію та політику, саме це і намагалася зробити американська письменниця.

02.17.08.0002/196905. Г.-Г. Гадамер: переживання как предмет философской рефлексии. Романов А.А. // Гуманитарный часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.26-32. - рос. УДК 1 (091).

У статті зображено логіку звернення сучасної західної філософії до поняття переживання. Експліковано історико-філософський контекст, що передував та супроводжував філософське звернення до розуміння переживань. У статті проаналізовано історико-філософський підхід Г.-Г. Гадамера до цього питання та основні недоліки історико-філософський підходу Г.-Г. Гадамера.

02.17.08.0003/197087. Ноогуманизм в современной философии: философский и компаративный анализ. Шиндаулова Р.Б. // Гуманитарный вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.144-149. - рос. УДК 141"312".

Современные реалии, носящие глубоко кризисный характер, связаны с поиском новой идейно-мировоззренческой парадигмы, с формированием личности, свободно ориентирующейся в поликультурном мире, толерантно относящейся к представителям разных народов, соблюдающей нравственно-духовные, экологические и гуманистические ценности. Этим запросам отвечает находящееся на стадии своего становления ноогуманистически-ориентированное мировоззрение, поскольку оно направлено на гармонизацию отношений в системе "человек-общество-природа". Идея социоприродного согласия, генерирующая категориально-понятийный аппарат ноогуманизма и опора на отдельные аспекты других подходов (ноосферного, психодидактического квантового и пр.), необходимых для формирования ноогуманистически-ориентированного мировоззрения, создают методологический базис ноогуманистического подхода. Поэтому востребованным оказывается анализ подходов, оплотворивших ноогуманистический подход.

02.17.08.0004/200006. Філософська спільнота та виклики сучасності. Хома О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.27-38. - укр. УДК (4 9); 1(092).

Ми живемо в дуже непростий час і для країни, і для філософії в нашій країні. Бо таких загроз, які постають перед філософією зараз, не поставало заледве не від 1850 року. І тому дуже актуальним є питання згуртованості української філософської спільноти та її здатності відповідати на актуальні виклики.

02.17.08.0005/202882. Філософська інформація: у пошуках нової онтології. Грубов В. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №2(106), С.16-29. - укр. УДК 165.62:114.

Досліджується феномен інформації як поняття і наукова категорія. Доводиться, що слово, знак, речення набувають інформаційного наповнення у результаті поєднання ідеї як феномену людської психіки та суспільної практики, основу якої становить інформаційна комунікація.

02.15 Загальнофілософські проблеми

02.17.08.0006/194601. До питання імперативності філософського способу життя. Лисенкова В.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.5-12. - укр. УДК 141.319.8.

Філософський спосіб життя як система стратегій самоорганізації життєдіяльності мислителя багато в чому регулюється імперативами, які об'єднують у собі внутрішні повеління філософа та соціальні характеристики філософської діяльності. До найважливіших імперативів можливо віднести, як указують дослідження, пізнання в ім'я вдосконалення світу, суспільства, людини та відданість істині; прагнення до мудрості; творчу сутність філософської праці.

02.17.08.0007/194625. Імперативні виклики філософського способу життя. Лисенкова В.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.6-12. - англ. УДК 141.319.8.

Імперативність у духовній сфері складає один із найважливіших принципів формування культури. Раніше розглянуті імперативи філософського способу життя як невід'ємної умови та засобу життєтворчості філософа потребують подальшого заглиблення трактування, доповнення і конкретизації. У статті подані такі імперативи, як високий рівень відповідальності за здійснення філософських розробок і вірність своїм принципам та переконанням.

02.17.08.0008/194626. Філософські аспекти мотивації навчальної діяльності. Панфілов О.Ю., Савченко О.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.13-21. - укр. УДК 378+130.

У статті на підґрунті філософського підходу розглядається мотивація навчальної діяльності, висвітлюються три рівні мотивації та надаються деякі рекомендації щодо підвищення рівня вмотивованості студентів вищої школи.

02.17.08.0009/194653. Віртуальні комунікації: до проблеми філософського осмислення сутності. Дзьобань О.П., Мануйлов Є.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.7-19. - укр. УДК 316(477).

Показано, що сьогодні віртуальні практики стають невід'ємною складовою всіх сфер життя суспільства. Доводиться, що віртуальна комунікація є якісно новим видом взаємодії, який відрізняється від міжособистісної та масової комунікації. Завдяки специфічним характеристикам віртуальні комунікації надають своїм учасникам унікальні можливості для самовираження й особистої свободи, які певною мірою можуть суперечити природі людини, що призводить до виникнення великої кількості етичних проблем.

02.17.08.0010/194670. Імперативна спрямованість філософського способу життя. Лисенкова В.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.5-13. - укр. УДК 141.319.8.

Філософ будує в собі імперативний каркас, на базі якого формується філософський спосіб життя. Імперативи становлять внутрішній та зовнішній рівні організації буття. Розгорнуті такі імперативи: протистояння неістинності, злу та мужності як життєва стійкість. Розглянуто критеріальну основу градування імперативів, яка дозволяє сутнісно пізнавати глибину творчої діяльності мислителя.

02.17.08.0011/194674. Адиція як форма руйнації духовного буття особистості. Сідак Л.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.46-55. - укр. УДК 13:130.1.

На прикладах виникнення та відтворення адиції розглянуто її егоїстичну природу, втрату свободи та руйнівний вплив на духовне буття особистості. Осмислено значення уяви для виникнення адиції.

02.17.08.0012/194677. Творчість як гармонізація відносин людини та світу. Чернишова Т.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.75-86. - укр. УДК 124.4.

Здійснено змістове окреслення феномена творчості через рецепцію історико-філософських парадигмальних засад. Охарактеризований підхід до розуміння творчості в межах персоналістичної парадигми, зокрема, філософії Г.С. Батищева. Доведено, що філософська парадигма, яка ґрунтується на діалогічних стосунках людини та Універсуму та стверджує основоположне значення творчості в існуванні особистості, сьогодні стає пріоритетною у філософській антропології. Наголошено на розумінні людської креативності як духовної перетворювальної діяльності людини, орієнтованої на гармонізацію "людино світових" відносин та такої, що може врятувати людство від катастрофи.

02.17.08.0013/194741. Проблема людини у філософії С. Гогоцького. Матюхіна О.А. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.46-49. - укр. УДК 1 (091) (477) (045).

У статті досліджується антропологічний аспект філософії С. Гогоцького, видатного представника київської духовно-академічної філософії XIX ст.

02.17.08.0014/194751. Любов як сутнісне вираження людської онтології (Д. Фон Гільдебранд, М. Шелер, Е. Фромм). Климань С.В. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.84-88. - укр. УДК 130.2 + 1(091).

У статті розкривається проблема любові як феномену трансценденції, що виводить людину на новий рівень осмислення себе як "цілісної особистості". На основі аналізу праць Д. Гільдебранда, М. Шелера, Е. Фромма доводиться доцільність розуміння любові як сутнісного начала людської онтології, як екзистенційної відповіді на проблемні питання людського буття.

02.17.08.0015/194754. Пізнання як духовний досвід у вченні Бернарда Клервоського. Тимофєєв О. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.99-103. - рос. УДК 141.33.

У статті розглядається співвідношення раціонального та ірраціонального елементів у вченні середньовічного містика святого Бернарда Клервоського.

02.17.08.0016/196025. Філософський аналіз пізнання: становлення та закономірності розвитку. Харченко Л.М. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.60-70. - укр. УДК 165.

У статті аналізується еволюція філософських уявлень про пізнання. Розкриваються закономірності розвитку пізнання та його вплив на формування людини через самопізнання. Особлива увага звертається на формування світогляду як однієї з форм свідомості людини. Розглядаються основні принципи, на яких ґрунтується сучасна наукова гносеологія. Пізнання дійсності є процесом постійної взаємодії суб'єкта і об'єкта, процесом, що перебуває в постійному розвитку й опосередковується активною діяльністю суб'єкта. Аналіз пізнання саме через призму активної практичної і пізнавальної діяльності і дає змогу зрозуміти суб'єктивну активність людини не як перепону, а як необхідну умову досягнення істинного знання про дійсність.

02.17.08.0017/196225. Свідомість в екзистенціях людського буття. Подолянюк Л.А. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.58-67. - укр. УДК 141.32.

Сьогоднішня потреба переорієнтації філософського світогляду, його трансформацію. З точки зору "поворотів", які проходять у нашій державі, вкрай необхідні радикальні зміни в суспільстві. Бо проявилися раніше невидимі "жорсткі" грані, елементи соціальності, які раніше вислизали з поля зору традиційного аналізу. У зв'язку з цими обставинами, доцільним буде на наш погляд звернутися до феномену свідомості, як філософської проблеми. Криза, яка охопила наше суспільство, потребує нових підходів для їх вирішення. Відомо, сутність соціального буття, його трансформацію. Самоочевидність практичного життя людини, як об'єктивна думка, ґрунтується на сприйнятті світу свідомістю індивіда. Кожна епоха, як і кожний період буття людини, характеризується особливостями свого існування. Вона демонструє свою логіку існування свідомості, самотності індивіда, відношення до себе... І чим більше розвинена людина, тим більше вона реагує на применшення своєї свідомості... Життєвий світ людини завжди суб'єктивний. Постає проблема духовної діяльності людини як особистості, яка хоче, бо може змінити "життєвий світ" на краще. Бо духовна діяльність та самотність індивіда відтворюють соціальні процеси, які постійно відбуваються у суспільстві і тим самим змінюють світ буття людини.

02.17.08.0018/196255. Аналітика філософських міркувань. Гнатюк Я. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.48-54. - укр. УДК 111: 130.123.1.

У статті розглядається логіка філософії, її структури і метафори. Головна увага звертається на SP-структури метафізичної логіки і DS-структури діалектичної логіки, метафоричний стиль метафізики і діалектики.

02.17.08.0019/196259. Феномен свободи як невід'ємний базис морального становлення людини. Рохман Б. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.71-77. - укр. УДК 123.1: 241.13.

Стаття присвячена виявам багаточисельних і різноманітних форм самореалізації особистості. В них розкриваються творчі потенції людини, виявляється її свобода як нескінченна можливість. Аналізуються сучасні етичні дослідження на зазначену проблематику.

02.17.08.0020/196678. Філософський камінь. Чернієнко В.О. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.7-27. - укр. УДК 1:316.3+1:141.319.8.

Розглянуто проблему соціально-економічних та ідейних передумов виникнення й відтворення філософських відображень у контексті загальної науки про людину. Здійснено рефлексію взаємозв'язку філософії та категоризації соціального простору. Стверджується теоретична емансипація особистості за допомогою усупільнення праці.

02.17.08.0021/196687. Философские проблемы теории обратимости процессов десинхронизации нормы физического развития и физического состояния. Баканова А.Ф. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.86-91. - рос. УДК 130.

Пропонована робота є продовженням серії публікацій, присвячених вивченню проблеми теорії фізичного розвитку й фізичного стану. Розглянуто основну задачу, що становить філософську проблему теорії зворотності біологічних процесів за виникнення їхньої десинхронізації у взаємодійних стосунках. Ця проблема пов'язана з можливістю збереження "експлуатаційної міцності" цих стосунків, що є підґрунтям побудови загальнотеоретичного підходу в побудові системи здорового способу життя. Матеріалами дослідження є наукова література в галузі філософських проблем теорії зворотних процесів, норми, теорії надійності й стійкості функціональних систем.

02.17.08.0022/196907. Андрогінізм та феномен трансценденції. Тарасюк Л.С. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.42-48. - рос. УДК 111.32:130.3.

У статті досліджено поняття філософської антропології "андрогінізм" і "цілісність" особистості. Проаналізовано філософські концепції поняття "трансцендентного" та "трансцендентального" буття. Обґрунтовано андрогінізм як феномен трансцендентного буття. Зазначено, що андрогінічність людини є кульмінацією цілісності особистості.

02.17.08.0023/197015. Идеал как функциональная система: теоретико-методологический анализ. Черная Л.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.177-185. - рос. УДК 13.

Проблема ідеалу залишається у XXI столітті актуальною для дослідження. Взаємовідносини між ідеалом та його практичним втіленням є гострою темою для дискусій в сучасній філософії, політології, теорії державного управління. Мета статті - надати теоретико-методологічний аналіз розуміння ідеалу, розглянути ідеал як функціональну систему. Тому основним методом - є метод системно-структурного аналізу. Сучасне полісистемне бачення проблеми ідеалу базується на теорії динамічних систем, що надає можливість досліджувати ідеал як ідентичність на межі деструкції, втрати ідентичності та тих процесів, що пов'язані з глобалізацією, з метаекологічним контекстом, з соціокультурними трансформаціями. Діалог культур у глобалізаційних процесах призводить до адаптації однієї культури іншою. "Щеплення" ідеалів часто-густо призводить до перетворення культури, яка колонізує у культуру, яка здатна до адаптації. Формуються ідеали як актори метакультурних відносин, актори цивілізаційного процесу. Це стає запорукою методологічного аналізу ідеалу як функціональної системи.

02.17.08.0024/198843. Философско-психологический ракурс проблемы кризисности маргинального сознания. Ковалевська О.В. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3, С.12-18. - рос. УДК 165.242:159.923.

У статті розглянуто проблемні аспекти кризовості маргінального свідомості, виділено психологічний ракурс теми, проаналізовано способи виходу з кризи маргінальної свідомості.

02.17.08.0025/198846. Герменевтична методологія в дослідженні проблеми цілісності. Тарасюк Л.С. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3, С.41-47. - укр. УДК 111.32:022.33.

Для дослідження проблеми цілісності особистості використано герменевтичний підхід. Обґрунтовано важливість розуміння й тлумачення категорій "андрогінність" і "цілісність". Проаналізовано категорії "цілісність" і "андрогінність" через поняття "частина" і "ціле". З'ясовано, що андрогінність є частиною цілісності, її кульмінацією за принципом голограми: у мікрокосмі відображений макрокосм.

02.17.08.0026/199674. "Людина-машина": тождество та/или разбичность. Городиська О.М. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.72-76. - рос. УДК 62:141.319.8:572.026.

Проаналізовано поняття "техніка" та вплив цього феномену на людину. Підкреслюється вирішальне значення технічного для формування людського в людині, взаємний вплив й навіть ототожнення людини із технічним. Використано інтегративний підхід для дослідження усіх можливих проявів у конструкції "людина-машина". Підкреслено значення антропотехніки для формування людини у полі повсякденності, для чого було використано роботи з проблем "життєвого світу" та повсякденності.

02.17.08.0027/200342. Ноогуманістичний світогляд: філософське обґрунтування сутнісних характеристик. Шиндаулова Р.Б. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.140-149. - рос. УДК 11.

На основі порівняльного аналізу ноогуманістичного світогляду з близькими йому типами різних світоглядів (ноосферного, природничо-наукового, гуманістичного) визначено його специфічні сутнісні ознаки. У результаті автор визначає ноогуманістичний світогляд як інтегральне поняття, що розглядається у вигляді тенденції синтезу своїх складових: екологоорієнтованої, ноосферної, гуманістичної, природничої. Доведено, що ноогуманістичний світогляд - це інтелектуальне, емоційно-ціннісне засвоєння ноогуманістичних знань, переконань, навичок, принципів, що виражаються в систематизованому і цілісному світогляді, еволюціонує і зберігає концептуальний ноогуманістично-орієнтований остов, що впливає на модель поведінки індивіда.

02.17.08.0028/200670. Гідність як вища моральна цінність і її аспектуальне твердження. Юсифзаде Аїда Мамед кизи. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.72-75. - рос. УДК 801.8.

Стаття присвячена морально-етичній категорії належного. Об'єктивний погляд на гідність розкриває загальну цінність людини, незалежно від його конкретних якостей і особливостей; особистісну, індивідуальну сукупність позитивних духовних і фізичних якостей; пов'язану з належністю до певної соціальної спільноти, групи. Обґрунтовано, що гідність - невід'ємна риса особистості, її вроджена властивість ставиться до себе з повагою, що дозволяє відчувати їй потрібною і корисною суспільству навіть у самих найнесприятливіших життєвих ситуаціях.

02.17.08.0029/200682. Ж.-Л. Нансі: філософські роздуми про тіло. Чаплінська О.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.137-141. - укр. УДК 13.

У статті проаналізовано філософське розуміння тіла французьким філософом Ж.-Л. Нансі. Визначено, що він вирізняє тіло як цілісну єдність змісту, засобу для означення і форми для метафори. Тіло утримується логікою зовнішнього / внутрішнього на межі. Воно є корпусом-зібранням і реалізує себе у "місці зустрічі", де відбувається "себе-тебе торкання". Філософ стверджує, що йдеться про володіння тілом, а не про власність над ним, оскільки не тільки я володію тілом, але і воно володіє мною. Будучи експозицією, тіло прагне випускати власне письмо.

02.17.08.0030/202888. Культурно-історична пам'ять як спосіб відтворення людської сутності. Ліпін М. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №2(106), С.86-96. - укр. УДК 159.953:1.

Окреслено діалектику суспільного та індивідуального у феномені культурноісторичної пам'яті. Розглянуто природу культурноісторичної пам'яті як практики відтворення всезагальної, родової сутності людини та її викривлених форм, що обумовлюють

"приватизацію" історичної спадщини. Дослідження сучасного дискурсу пам'яті дозволяє зробити висновок про його ідеологізацію.

02.21 Логіка

02.17.08.0031/197006. Концепт "риторики економіки" в аргументах логічного аналізу. Комаха Л.Г. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.84-91. - укр. УДК 160.1+330.101.

В статті досліджується постмодерністський дискурс "риторики економіки", що відкриває нові перспективи логічного аналізу. Показано особливості логіки викладу позиції Д.Макклоски, аргументи якої обґрунтовують економічну науку в якості риторики. Виступаючи співмірністю засобів і мети в мові економічної теорії, риторика презентує себе в якості "економіка мови", наукою про розподіл блага для людей. Для обґрунтування своїх положень економічна наука використовує в якості аргументів факти, метафори, положення логіки, історії, що дозволяє глибше зрозуміти наукові тексти. В статті доводиться, що предметом риторики економіки є діалог, який ведуть між собою економісти з метою переконати один одного в тій чи іншій істині. Дана обставина відкриває нові перспективи для розвитку логіки і філософії.

02.17.08.0032/200339. Необхідність епістемі "ап'юріорного" в аргументах "концептуального прагматизму". Комаха Л.Г. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.112-120. - укр. УДК 161 162.

У статті аналізується філософія логіки американського мислителя К. Льюїса, в якій доводиться необхідність включення поняття "ап'юріорного" в систему пізнання. Пошук нових аргументів приводить до прагматичного вибору можливих концептуальних схем як засобів інтерпретації досвіду. Проблема "ап'юріорного" в контексті прагматизму стала результатом аналізу логіки, що відкрило її нові можливості.

02.31 Філософія і методологія науки

02.17.08.0033/194607. Філософські та методологічні проблеми феномену "наука" в інформаційному суспільстві. Ярошенко Л.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.75-81. - укр. УДК 101.1.

Визначено багатоваріантність трактувань терміна "наука". Здійснено соціально-філософський аналіз трансформацій визначень феномену "наука" як відображення її поліфонії.

02.17.08.0034/194732. Наука як феномен культури у філософській спадщині С.Б. Кримського. Дротянко Л.Г. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.10-13. - укр. УДК 168.5:319.8.

У статті досліджуються соціокультурні, антропологічні, прагматичні аспекти функціонування і розвитку науки у філософських концепціях видатного українського мислителя Сергія Борисовича Кримського, показується динаміка його поглядів на науку як культурний феномен.

02.17.08.0035/196643. Лінгвістично-поняттєвий світогляд в контексті когнітивних наук. Манчул Б. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.5-9. - укр. УДК 1:5; 1:6; 001.8:5.001.8:6.

У статті розглядається взаємозв'язок лінгвістичного та поняттєвого світоглядів, які тісно пов'язані і взаємозалежні. Проте, вони не рівні. Більшість лінгвістів вважають, що концептуальний погляд на світ набагато ширше, ніж лінгвістичний. Останній, як вважають, охоплює тільки частину концептуальної картини. Мова озвучує тільки частину того, що ми сприймаємо, так як існує багато інших способів вираження, такі як мистецтво, музика, архітектура, етикет, які є невербальними засобами реалізації концептуального світогляду. У міру того як процес пізнання світу людиною триває, концептуальний погляд на світ постійно збагачується і змінюється, в той час як лінгвістичний погляд на світ більш консервативний і зберігає сліди застарілих уявлень про світ протягом тривалого часу. Відтак, концептуальні та лінгвістичні погляди слід розглядати як однаково значущі для людського розуміння світу. Індивідуум живе в мовній спільноті, збагачуючи його концептуальну систему завдяки не тільки його власного досвіду, а й соціально-історичним подіям, а також і мові, так як загальний людський і національний досвід зберігається зокрема і мовно.

02.17.08.0036/196645. Етичний потенціал "згорнутої" гіпотези. Пронюк-Возна Н. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.15-20. - укр. УДК 7.01:165.151.

У статті робиться спроба з'ясувати (осмислити) етичний потенціал ідеї у формі гіпотетичного раціонального уявлення в структурі наукової проблеми у контексті аксіопотенціалістської парадигми. Проблемний периметр охоплює всю соціокультурну сферу сучасної цивілізації. У цьому зв'язку неабиякого значення набуває проблема етичних потенцій фрагментів знання, що фіксують проблемність. В означеному вище контексті набуває актуальності проблема етичного потенціалу раціональних гіпотетичних уявлень або "згорнутих" гіпотез у структурі наукових проблем як пізнавальних завдань з їх обґрунтування через побудову принципово нового знання про предмет дослідження. Отже, ціннісні потенції проблеми на рівні формулювання й постановки є функцією від ціннісних потенцій ідей, які лежать в основі пізнавальних завдань. Щоб гіпотетична ідея або "згорнута" гіпотеза виконала свою роль, тобто стала осердям майбутньої теорії, вона має задовольняти певні критерії науковості. Ціннісний потенціал або творчий ресурс ідеї забезпечується логіко-гносеологічними, методологічними та загальнонауковими вимогами, що стосуються цієї форми знання. Ціннісний потенціал наукової проблеми навіть на етапі її формування і постановки є також функцією від ціннісних потенцій як інтранаукових, так і екстранаукових факторів, що містяться в критеріях оцінки потенцій наукових проблем.

02.17.08.0037/196679. Образ освітянського знання в категоріях історіософії. Федотова О.В., Паньків М.М. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.29-37. - укр. УДК 130.2 (1-73).

Статтю присвячено розгляду різноманітних варіантів тлумачень образів освітянського знання в аспекті його зв'язку з науками про дух, тобто з науково-освітянським комплексом гуманітарного спрямування. Завдання вирішується через стислий огляд історичних пропозицій та можливостей їхнього сучасного прочитання.

02.17.08.0038/196912. Общие принципы построения процесса развития самоорганизующихся систем. Баканова А.Ф., Друзь В.А., Пугач Я.И. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.82-88. - рос. УДК 130.

Проблема розвитку систем, що самоорганізуються, була предметом дослідження провідних учених протягом багатьох тисячоліть. Основна спрямованість цих досліджень пов'язана з пошуком загальних принципів, які визначають причину виникнення такого роду систем і їхнього існування. Своє висвітлення ця проблема знайшла у філософії стародавнього Китаю, Індії, у видатних філософів стародавньої Греції, а пізніше її було розглянуто в роботах європейських філософів. Бурхливий розвиток науки в ХХ ст. призвів до деталізації різних напрямків знань. Починаючи з другої половини минулого століття відзначається прагнення їхньої інтеграції та пошуку спільного в конкретному. Підсумкова сутність цього процесу стала

предметом дослідження поданої системи. Матеріалами дослідження стала наукова література, у якій розглянуто процеси саморегуляції.

02.17.08.0039/197010. Мислення як фактор розвитку новоєвропейської культури і науки. Іванова Н.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.127-134. - укр. УДК 101.1:316.64:159.955.

В статті досліджується генеза мислення в новоєвропейському періоді розвитку філософії і науки. Показано, що завдяки включенню науки в реальні практичного життя починають вибудовуватися моделі соціальної поведінки індивідів, активізуються пізнавальні процеси, завдяки яким перетворюються форми людського існування та діяльності. Зазначається, що культура постає як система, яка породжує смисли, без яких будь-яке знання є аморфним і несуттєвим для реалізації потреб людини і суспільства. Альтернативний і, разом з тим, взаємопов'язаний процес становлення науки і культури є умовою формування новоєвропейського мислення, де здійснюється звільнення індивідуального мислення від влади та впливу трансцендентної свідомості і традиційного світогляду.

02.17.08.0040/197082. Маргіналізація офіційної науки: необхідність толерантності між парадигмами. Калужний В.С., Товарниченко В.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.90-100. - рос. УДК 1:5; 1:6; 001.8:5,001.8:6.

У статті розглядається процес її маргіналізації офіційної науки. Наука лежить в основі сучасних інформаційних технологій. Без неї були б неможливі досягнення в галузі освоєння космосу, медицини, генетики, кібернетики. Але не тільки наука впливає на суспільство, але і суспільство впливає на науку як соціальний інститут і, зокрема, на вчених, які є членами товариства. В ситуації постмодерну змінюється культурна функція науки. Її ідентичність розмивається. Наука, виявляється з цієї точки зору однією з сфер професійної діяльності, має лише прикладне значення - у створенні можливостей для проектування нових технічних систем, - але претензії на володіння істиною не мають підстав. В різних галузях науки вимоги до її критеріям відрізняються. Саме це дає можливість існувати маргінальній науці. Маргінальність виникає під впливом зовнішніх факторів, пов'язаних із соціально-економічною й соціокультурною трансформацією суспільства в цілому, яка, в свою чергу, змусила соціальні групи, які мали раніше високий статус, змінити або повністю втратити його і пов'язані з ним соціальне середовище, соціальні зв'язки та систему ціннісних орієнтацій. При такому розумінні і наука і псевдонаука в культурі рівноправні, торжествує ігрове ставлення до життя. Псевдонаукові ігри не вимагають використання громіздкого і дорогого устаткування, і є більш ефективними у фінансовому відношенні, ніж заняття наукою. В цих умовах розмивається межа між наукою і псевдонаукою, що гальмує технологічний розвиток. Для сучасної Української науки як соціального інституту, характерно те, що її не обійшов стороною процес трансформації української соціальної структури - маргіналізація значної частини населення. Маргінальна наука - самостійна галузь теоретичного знання, яка не відповідає наявним критеріям науковості, але в різних галузях науки вимоги до її критеріям відмінні. Саме це дає можливість існувати маргінальній науці. У взаємодіях між офіційною наукою і маргінальній наукою необхідна толерантність.

02.17.08.0041/199676. Опосередкованість інтуїтивного синтетичного судження. Бардін А.Н. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.80-85. - рос. УДК 165 (161.1+161.2).

Для пізнання світу - і фізичного і духовного - вкрай необхідні два істотно різних методи: з одного боку, дискурсивний, логічний, з іншого - інтуїтивний, тобто безпосереднє синтетичне судження, що не спирається на доказ, причому цей другий метод, з точки зору гносеологічної, в основі своїй один і той же в науці і в мистецтві, в питаннях фізики і етики. Досвід завжди обмежений, і судження про його достатність, про доказовість - є позалогічний акт, в повній мірі інтуїтивний, що не зводиться логічно до інших положень, прийнятих за основні і безумовно вірні. Підтвердження прогнозів зміцнює переконливість судження.

02.17.08.0042/199677. Імплицитні форми передумов наукового знання. Смоляга М.В., Старікова Г.Г. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.85-91. - рос. УДК 165.17.

Розглядається історія дослідження проблеми імплицитного знання, особливу увагу при цьому приділяється постпозитивістським моделям розвитку наукового знання. Так, аналізується була висунута сучасними дослідниками вимога визнання рівноправним з спеціально-науковим знанням також світоглядного передумовного знання, яке має свої, відмінні від інших форми та засоби. Передумовне знання розглядається також як очевидне, імплицитне знання, що не піддається вербалізації. Проаналізована роль нерелективних, неексплицитованих філософських передумов у науковому пізнанні.

02.17.08.0043/200340. Про деякі аспекти міждисциплінарної парадигми дослідження. Колокол В.А. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.121-129. - рос. УДК 1:5; 1:6; 001.8:5,001.8:6.

У статті аналізується теза про те, що поширена думка щодо принципового протиставлення природничих та фундаментальних наук наукам суспільним постає не коректною. Робиться висновок про можливість використання єдиної методології дослідження у природничих, фундаментальних та суспільних науках.

02.17.08.0044/200341. Проблема свідомості в іманентних містичних вченнях та сучасній науці. Жиртуєва Н.С. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.130-139. - рос. УДК 1:5; 1:6; 001.8:5,001.8:6.

У статті досліджується різноманіття способів вирішення питання про природу свідомості та процесу її трансформації в іманентних містичних традиціях. У процесі дослідження використовується міждисциплінарний підхід з метою проведення порівняльного аналізу містичного та наукового розуміння сутності свідомості. Робиться висновок, що свідомість як нелінійна система ефективно функціонує за умов самоусвідомлення та самоконтролю. Розвиток цих якостей свідомості відбувається за допомогою містичних психопрактик, у процесі переходу від егоцентричної свідомості до просвітленої.

02.17.08.0045/201073. Інтелектуальні революції і техніки мислення. Дольська О.О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.20-28. - рос. УДК 1:37.

Автор показує, як взаємопов'язані такі феномени людської цивілізації, як інтелектуальні революції та техніки мислення. Роздуми розгортаються навколо здібностей людини осягати і розуміти навколишній світ. Автор висуває ідею про наявність трьох інтелектуальних революцій в історії людства. Кожна з них є своєрідним підґрунтям для формування технік мислення як культурного явища. Досягнення у філософії і науці, логіко-понятійні схеми яких формуються під впливом синтезу різноманітних інтелектуальних нововведень, репрезентуються змінами в мисленні, що дає можливість фіксувати певні техніки мислення.

02.17.08.0046/201358. Гуманістичний характер техніко-технологічного розвитку: pro et contra. Дольська О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1, С.13-21. - укр. УДК 1: 37.

Розвиток сучасного світу техніки вказує на необхідність Ті нового філософського тлумачення, на нове розуміння штучного світу в умовах інформаційного суспільства. Сучасні філософські розвідки техніки і технічного середовища, на наш погляд, необхідно розгортати в контексті нового дискурсу, а саме - бачення кризи призму людяності, актуалізуючи її гуманістичний характер. Саме ж поняття людського стає теж більш складним. Без звернення до нового його розуміння з урахуванням технічного складника сучасності та майбутнього не можливо вести розмову у будь-якій площині. Змінити дискурс розуміння техніки, технічного - ось завдання сучасної освіти.

02.17.08.0047/201600. Самоорганізація складної системи та межа її інформаційного сприйняття. Дубров Ю.Д., Ткаченко О.М. // Вісник Придніпровської держ. ак-мії буд-ва та архітектури. Дніпропетровськ: Придніпровська державна ак-мія буд-ва та архітектури, 2016, №4(217), С.10-18. - рос. УДК 519.21.

Угоди. Ми досить часто користуємося терміном "складна система" (СС), спробуємо детальніше роз'яснити, що ми під цим терміном розуміємо. Ми не будемо наводити безліч існуючих трактувань цього терміна, а спробуємо дати його визначення, яке сприяє більш наочній інтерпретації. Загальна постановка завдання. Потрібно, використовуючи наведені вище угоди і припущення, дати визначення критерію якості функціонування системи, здатної сприймати інформацію, є своя МІС. Цей факт досить добре узгоджується з даними, які доводять можливості самоорганізації на основі існуючих принципів фізики та біології. Завдання якісного дослідження системи, що еволюціонує, може бути зведене до визначення її МІС, залежно від визначальних параметрів - кількості та якості інформації, що надходить у систему, і швидкості росту її організованості. Таке дослідження полягає в тому, щоб описати всі можливі біфуркації, побудувати безліч значень біфуркаційних параметрів на області з різним типом фазових портретів і вказати для кожної області відповідний їй фазовий портрет з областю визначення МІС. Спираючись на авторитет великого І. П. Павлова, підсумуємо це його словами: "... Усе життя від найпростіших до найскладніших організмів, включаючи, звичайно, і людину, є довгий ряд урівноважень зовнішнього середовища, що ускладнюються до найвищого ступеня". Слова ці, думається, точно характеризують перспективи застосування запропонованого тут аналізу ОНС (обчислювально незвідної системи).

02.41 Соціальна філософія

02.17.08.0048/194150. Людська думка як важливий чинник формування ноосферної особистості. Тюріна Т.Г. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Дала, 2015, №2(65), С.192-203. - укр. УДК 130.11.

У статті розглянуто природа людської думки як тонкоматеріальної інформаційно-енергетичної субстанції; розкрито вплив думки на духовний, психічний і фізичний стани людини, життя суспільства, Землі і Всесвіту, а також шляхи гармонізації людської думки, використовуючи синергетичний підхід сучасної постнекласичної науки.

02.17.08.0049/194176. Феномен ноосферної людини у контексті ідеї всеєдності В. І. Вернадського. Тюріна Т.Г. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Дала, 2015, №3(66), С.241-251. - укр. УДК [37.011+37.017]: 133.2.

У статті розглянуто проблема єдності людини і світу в історії наукової думки та у ноосферній концепції В.І. Вернадського; розкрито роль і місце людини в інформаційно-енергетичній системній взаємодії "Людина-Суспільство - Земля - Всесвіт"; доведено необхідність зміни свідомості людини та її наповнення на шляху переходу до ноосферного суспільства; охарактеризовано інтегральний образ ноосферної людини; визначено місію освіти у процесі формування людини XXI століття.

02.17.08.0050/194177. Якість життя на робочому місці: духовність, смисл і ціль. Фішер Дж.В. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Дала, 2015, №3(66), С.251-264. - укр. УДК 364.2.

У статті описуються результати дослідження, яке мало на меті вивчити зв'язки між смислом і метою життя та очікуваннями від робочого місця. Подається огляд методики і результатів опитування, проведеного у місцевому університеті. Методика передбачала використання двох валідних і надійних інструментів дослідження й залучення всіх працівників університету до експерименту, аналіз даних за допомогою методу SPSS. Завдяки методу "Аналізу стану духовного здоров'я та життєвої орієнтації" (SHALOM), розробленому головним дослідником, і спеціально складеному опитувальнику щодо визначення значення та мети робочого місця, були отримані цікаві висновки. У цілому, усі респонденти, яких можна поділити на групи адміністраторів, фахівців, обслуговуючого персоналу чи працівників, підтвердили, що вони почуваються добре щодо себе та стосунків зі своїм оточенням. Відносини з керівництвом мали меншу важливість для духовного добробуту більшості учасників. Учасники не поклали сподівань на те, що робоче місце відіграватиме головну роль у їхньому духовному добробуті. Вони також повідомили про значно високий рівень почуття турбулентності і тенденцію до високої тривожності і дискомфорту на роботі, де панує авторитарна управлінська практика, орієнтована більше на прибуток, ніж на людей. Респонденти-жінки описували свою роботу більше як дружнє, тепле і комфортне місце, ніж чоловіки. Жінки також повідомили про більший ступінь задоволення своєю роботою й були менш пригніченими щодо виконання своїх обов'язків, ніж чоловіки. Інтерпретація отриманих даних свідчить про те, що на робочому місці переважає дещо тривожний і неспокійний мікроклімат. Особистісний вплив на стан тривожності забезпечується завдяки підтримці сімей та друзів працівників. Розуміння того, що авторитарна управлінська практика викликає негативні почуття (напр., тривожність), а позитивні є наслідком спілкування з колегами, заслуговує на подальше детальне вивчення.

02.17.08.0051/194602. Філософія впливу міжнародних стандартів державотворення на формування національної політики в Україні. Бліхар В.С. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.12-21. - укр. УДК 340.12.

У статті здійснено філософсько-правовий аналіз проблеми реалізації міжнародних стандартів державотворення в умовах формування національної політики в Україні. Обґрунтовано, що у правовій площині ставлення кожної країни до міжнародних норм формується залежно від її сприйняття прав людини та тієї ролі, яку виконує у їх дотриманні чи держава, чи різноманітні міжнародні організації.

02.17.08.0052/194603. Інформаційна культура як культура інформаційного суспільства : сучасна концептуалізація. Копилов В.О., Прудникова О.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.21-33. - укр. УДК 1:316.4.

Проаналізовані сучасні концептуальні підходи до розуміння сутності інформаційної культури. Показано, що сучасна інформаційна культура характеризується мережевим принципом функціонування та поширення, віртуальним характером, короткочасною, спонтанною формою подання інформації.

02.17.08.0053/194604. Філософсько-правові інтенції інтеграційного формування національної свідомості. Цимбалюк М.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.34-42. - укр. УДК 340.12.

У статті здійснено дослідження філософсько-правових інтенцій інтеграційного формування національної свідомості. З'ясовано, що сучасне розуміння українського націоналізму може стати потужним інтеграційним фактором, що сприятиме повнішому і швидшому упровадженню європейських стандартів державотворення в українській перспективі.

- 02.17.08.0054/194605. Методологічні можливості феноменології у соціальному пізнанні: до постановки питання. Коваленко І.І. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.42-59. - укр. УДК 340.12+1:316.3.
У статті подано теоретико-методологічний потенціал феноменології для дослідження соціальних процесів, у тому числі у правовому житті. Проаналізовані принципи феноменології Е. Гуссерля, що дозволяють розкрити природу людської суб'єктивності та смислові структури предметів. У контексті феноменологічної методології соціальна реальність визначена як результат процесу смислоутворення, ініційованого учасниками комунікації.
- 02.17.08.0055/194611. Діалектика свободи та відповідальності у правовому суспільстві. Калиновський Ю.Ю. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.114-121. - укр. УДК 1:316.3+340.12.
Досліджено взаємозв'язок і взаємообумовленість свободи та відповідальності у правовому суспільстві. Проаналізовано особливості прояву свободи й відповідальності на особистісному та суспільному рівнях. Розглянуто сутнісні характеристики свободи та відповідальності у трикутнику "громадянин - суспільство - держава". Обґрунтовано, що свобода у правовому суспільстві є запорукою для творчості та самореалізації особистості.
- 02.17.08.0056/194617. Соціальна та гуманітарна макросфери в теоретичній призмі змісту політичного життя суспільства як системи. Тімашова В.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.174-184. - укр. УДК 321.01.
Зроблено спробу розглянути соціальну та гуманітарну макросфери через очевидні й приховані зв'язки з політичною сферою суспільного життя, користуючись теоретичним конструктом щодо наявності сфер відповідно до потреб людського життя та невід'ємною функцією сферної взаємодії, що забезпечує і підтримує стабільний розвиток суспільства.
- 02.17.08.0057/194635. Імплементация міжнародного державотворення у національну ідею: філософія реальності в Україні. Бліхар В.С. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.104-113. - укр. УДК 340.12.
Здійснено філософсько-правовий аналіз проблеми імплементції міжнародного державотворення у національну ідею в контексті філософії української реальності. Обґрунтовано, що сучасний рівень глобалізації як своєрідний виклик національній ідеї державотворення, і у принципі правотворення, окреслює важливі запитання, правильною відповіддю на які може бути винятково якісне вдосконалення рівня управління і досягнення ним значної ефективності, що, своєю чергою, підвищить конкурентоспроможність держави на міжнародному рівні.
- 02.17.08.0058/194639. Корпоративна культура та суспільство ризику: проблема взаємозв'язку. Панфілова Я.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.151-160. - укр. УДК 130.2.
Здійснено спробу соціально-філософського аналізу взаємозв'язку корпоративної культури та суспільства ризику. Розглянуто поняття корпоративної культури та суспільства ризику, досліджено особливості впливу ризиків на корпоративну культуру у суспільстві ризику. Розкрито комплекс критеріїв, за якими можна характеризувати рівень корпоративної культури в умовах суспільства ризику.
- 02.17.08.0059/194671. Людина в середовищі сучасних інформаційних мереж : філософський аспект. Жданенко С.Б. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.13-26. - укр. УДК 1:316.4.
Зроблена спроба визначення основних світоглядних орієнтирів для філософської рефлексії сутності людини в умовах становлення й розвитку інформаційно-комунікаційних мереж. Виокремлені основні філософські проблеми, пов'язані з особистістю в умовах становлення мережевого суспільства, віртуальних комунікацій та найсуттєвіші аспекти впливу зовнішнього середовища на людину в мережевому суспільстві.
- 02.17.08.0060/194736. Перфекціоністський ідеал егалітарного суспільства. Абисова М.А. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.27-32. - укр. УДК 316.286 (045).
Стаття присвячена соціально-філософському аналізу політико-культурних засад та нормативного змісту рівності як морально-політичної категорії у концепціях ліберального перфекціонізму.
- 02.17.08.0061/194737. Концептуальне поле філософування в умовах глобалізації. Антіпова О.П. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.32-35. - укр. УДК 1.147.
У статті досліджуються основні тенденції трансформації концептуального поля філософування, у тому числі мови філософії, в умовах глобалізації властивої сучасному суспільству.
- 02.17.08.0062/194740. Інституціоналізація медіапростору в інформаційному суспільстві: соціально-філософський аналіз. Литовченко І.В. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.42-45. - укр. УДК 1:008:004(045).
У статті здійснюється соціально-філософське дослідження особливостей інституціоналізації медіапростору в умовах розвитку інформаційного суспільства. Проаналізовано особливості функціонування інституту масмедіа, що є активним діяльним суб'єктом формування соціальної реальності.
- 02.17.08.0063/194746. Духовність та гуманізм людини ХХІ століття. Сухова Н.М. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.64-67. - укр. УДК 128 (045).
У статті розглядаються перспективи подальшого існування людини та суспільства через основні характеристики людяності на початку ХХІ століття.
- 02.17.08.0064/194748. Ненасилля як проблема інформаційного суспільства: філософсько-антропологічний аналіз. Федоровська О. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.72-76. - рос. УДК 111.6+130.12.
У статті розглядається феномен інформаційного суспільства в контексті проблеми ненасилля. Аналізується місце людини у сучасному суспільстві. Доводиться, що саме ненасилля як засадничий принцип політичної антропології може служити підставою розв'язання сучасних соціокультурних криз.
- 02.17.08.0065/194750. Процеси дегуманізації в контексті соціального характеру та ідеології глобалізованого суспільства. Шоріна Т.Г. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.80-84. - укр. УДК 1.147.
У статті досліджуються основи відтворення та санкціонування "діонісійського" початку в духовному просторі глобалізованого суспільства; також розглядаються матеріальні причини та соціальні прояви соціально-психологічного процесу дегуманізації.

- 02.17.08.0066/194760. Текстуальність та контекстуальність комунікації в мережі. Ішук С.М. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.123-126. - укр. УДК 130.2:004.738.5:004.7(045).
У статті аналізуються співвідношення віртуального тексту та контексту та обґрунтовується поліконтекстуальність інтерпретаційних процесів у Мережі.
- 02.17.08.0067/195989. Кліпова свідомість сучасної людини: соціально-філософський аналіз. Брязкун В.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.78-89. - укр. УДК 1:316.3:[165.12.004].
У статті розглядається поняття "кліпової свідомості" як результату інформаційного перенавантаження сучасної людини. Показано який зв'язок має це явище з футурошоком. Визначені перспективи подальшого розвитку ці властивості особистості.
- 02.17.08.0068/195992. Еволюція соціальної стратифікації: від давнього до інформаційного суспільства. Красіков М.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.112-123. - укр. УДК 141.7:316.342.
У цій роботі представлено огляд видів соціальних стратифікацій від давнього світу до сучасності. Автор у цій статті намагається через аналіз історичних видів соціальної стратифікації виділити їх спільні характеристики і розбіжності а також передумови становлення сучасної системи стратифікації.
- 02.17.08.0069/195995. Практична спроможність консеквенціалістського обґрунтування спільного блага. Маслікова І.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.144-155. - укр. УДК 17.026.2+17.036+172.12.
В статті здійснюється аналітичний огляд головних напрямків сучасного етичного консеквенціалізму в аспекті проблематики спільного блага. Окреслюються проблеми обґрунтування спільного блага та його практичної реалізації, а також намічаються перспективи створення системи етичної оцінки політичної та економічної практик.
- 02.17.08.0070/195996. Знаково-символічне буття влади в сучасному інформаційному суспільстві. Ярмоленко О.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.156-169. - укр. УДК 101.1; 371.13.
У статті наголошується, що сучасний світ можна описати як світ взаємозалежності всіх явищ і подій, які реально /нереально в ньому існують і постійно змінюються разом з ним. Сьогодні людина конструює владу, використовуючи знаки і символи зовсім іншого плану, ніж раніше, - за допомогою образів (або симулякрів), що з'явилися в умовах становлення суспільства тотальної комунікації. Симулякри - це не що інше, як знаки і символи, створені електронними засобами масової комунікації, які постійно репрезентують світ, поступово знаходячи в ньому владний статус.
- 02.17.08.0071/195997. Когнітивний підхід до побудови картини світу. Нестерова М.О. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.170-177. - укр. УДК 165:159.955 (082).
У статті розглянута проблема побудови картини світу з точки зору когнітивного підходу. Показані основні проблеми побудови картини світу та її узгодження із загальнонауковою картиною світу та картиною соціальної реальності. Когнітивні принципи побудови картини світу враховують принцип еволюціонізму, а також ціннісну самоідентифікацію людини, яка можлива за умов постнекласичного типу раціональності. В статті окреслено концепцію енактивізму як перспективний напрямок вдосконалення когнітивних стратегій в побудові картини світу.
- 02.17.08.0072/196104. Пліуралістичні теорії благополуччя в оцінці якості життя. Маслікова І.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.26-37. - укр. УДК 17.026.2+17.036+172.12.
В статті здійснюється аналітичний огляд сучасних пліуралістичних концепцій благополуччя. Розглядаються антропологічні, крос-культурні та соціобіологічні способи обґрунтування моральних цінностей, що закладають основи благополуччя країн, висвітлюються проблеми практичного застосування критеріїв етичної оцінки якості життя в окремих країнах та соціокультурних практиках.
- 02.17.08.0073/196108. Сучасна міфологія у контексті соціально-політичної синхронії. Бова В.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.76-85. - укр. УДК 165.191.
Аналіз ролі та значення новітніх міфів у сучасному суспільстві зумовлений динамікою соціальних процесів, які постійно вимагають переосмислення орієнтирів суспільного розвитку. Сучасний період нашого суспільства вимагає філософського переосмислення смислових і ціннісних орієнтирів минулого, пошуку нових орієнтирів суспільного розвитку. Саме таке осмислення дає узагальнене, рефлексивне, а головне об'єктивізоване уявлення про новітню міфологію.
- 02.17.08.0074/196123. Особливості PR-діяльності у перехідних суспільствах: соціально-філософський контекст. Рубан А.О. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.241-249. - укр. УДК 314 316:659.4.
Проаналізовано особливості PR як самостійної сфери діяльності у перехідних суспільствах, спрямованої на досягнення взаєморозуміння і співпрацю між організацією та громадськістю. В контексті цього обґрунтовується широке використання PR у політиці (виборчих кампаніях), практиці функціонування громадянських організацій, місцевого самоврядування. Водночас виокремлено, що у сучасних суспільствах поширюється практика "чорного" PR, який нехтує важливими принципами й етичними нормами. Розглянуто моделі розвитку PR-діяльності.
- 02.17.08.0075/196133. Перспективи ноосферної парадигми в сучасній глобалістиці. Владимиренко В.Є., Турпак Н.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.71-85. - укр. УДК 130.2; 378.
У статті проаналізовані перспективи ноосферної парадигми в сучасній глобалістиці. Обґрунтовано, що вони пов'язані з розширенням проблемного поля цього важливого наукового міждисциплінарного напрямку, що має увібрати в себе основні ідейні положення фундаментальної концепції ноосфери В. Вернадського та її розвитку в сучасній вітчизняній та зарубіжній філософії та методології науки.
- 02.17.08.0076/196137. Соціально-філософський аналіз "гібридної війни" як рефлексія збройного конфлікту на Сході України. Цюрупа М.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.117-127. - укр. УДК 32.019.51.
Стаття присвячена соціально-філософському осмисленню нового феномену збройної боротьби, який виявлений у збройному конфлікті 2014-2016 рр. на Сході України, де бойові дії сепаратистських сил, позначені як "гібридна війна" з одного боку, та легітимна антитерористична операція за територіальну цілісність країни з іншого. Природа цього етапу модифікації класичних

війн у новому столітті, характерні особливості (диференція-специфіка) та соціальний зміст та наслідки ще не прояснені у науковому відношенні, не експліковані, а сама категорія "гібридна війна", здебільше політично-правовий неологізм, не знайшли свого місця у категоріальній низці понять політичної філософії. Тому завданням статті є спроба заповнити лакуни наукового аналізу сучасних війн та збройних конфліктів та запропонувати новий власний погляд на глибинну сутнісну соціальну природу "гібридної війни".

02.17.08.0077/196144. Соціально-філософський аналіз економічних чинників становлення і розвитку соціальних інститутів. Литовченко І.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.195-203. - укр. УДК 330.342.146 (045).

У статті здійснюється соціально-філософський аналіз економічних чинників становлення і розвитку соціальних інститутів у сучасному суспільстві. Показано, що процеси глобалізації та розвиток інформаційно-комунікаційних технологій впливають на функціонування інституційної структури економіки, що обумовлює трансформацію традиційних соціальних інститутів, а також виникнення нових соціальних практик, норм, правил, цінностей, на основі яких відбувається становлення нових інститутів у суспільстві.

02.17.08.0078/196148. Феноменологічний аналіз сутнісних аспектів категорії "толерантність". Малинка Ю.Г. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.237-245. - укр. УДК 179.9.

У статті проаналізовано феномен толерантності, який посідає особливе місце в суспільному житті, у системі людських відносин. Він постає не просто як "абстрактний ідеал", а як універсальна загальнолюдська цінність, від реалізації якої значною мірою залежить подальший поступ людства, "практична умова його виживання". Автором визначено, що у науковій літературі толерантність розглядається як визнання і повага рівності, відмова від домінування і насильства, визнання багатомірної і різноманітної людської культури, норм, вірувань і відмова від зведення різноманіття до одноманітності або до переважання якоїсь одної точки зору і позиції. Новітнє уявлення про толерантність автором трактується як розширення власного досвіду через критичний діалог при поліфонічному плюралізмі.

02.17.08.0079/196224. Теорія суспільної угоди: методологія та принципи філософського осягнення. Усов Д.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.46-57. - укр. УДК 141.7 + 172.12 + 316.

У статті запропоновано розуміння суспільної угоди як способу людського існування, розглянуті критерії легітимності державної політичної системи, характер політичної моралі шляхом осягнення співвідношення свободи, відповідальності, зради, справедливості, легітимності соціальних інститутів в сучасних і класичних історико-філософських дискурсах. Стаття являє собою спробу комплексної методологічної реконструкції розуміння основних концепцій і принципів розвитку, меж і перспектив теорії суспільної угоди в контексті найбільш значущих історико-філософських експлікацій та вимірів. Для цього проводиться аналіз взаємозв'язку і відмінностей методологічних принципів філософського осмислення ідеї суспільної угоди в роботах як західних, так і вітчизняних філософів. Автор доводить, що сама ідея суспільної угоди та її заломлення щодо проблем сучасної соціальної і політичної філософії актуалізує надзвичайно важливе для нас сьогодні прагнення приналежності до європейської демократичної правової спільноти. Розгляд методологічних принципів філософського осмислення ідеї суспільної угоди не тільки актуалізує проблему справедливості, а й проблему свободи і верховенства права в якості способу буття в сучасному суспільстві. Цей підхід дозволяє сформувати базис сучасної (особливо в умовах вітчизняної реальності обтяженості тоталітарним минулим і невизначеності майбутнього) політичної етики.

02.17.08.0080/196226. Порівняльний аналіз соціально-філософських концепцій громадянського суспільства у контексті взаємодії структур влади в Україні. Куляев М.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.68-78. - укр. УДК 316.

Стаття присвячена порівняльному аналізу концепцій і доктрин взаємодії громадянського суспільства та правової держави, віддзеркаленню цього діалектичного процесу у теоретичних конструктах мислителів Сходу і Заходу у контексті посилення впливу структур громадянського суспільства на розвиток демократії в Україні. Доведено появу нових елементів громадянського суспільства, таких як волонтерські організації та патріотичні рухи, які активно взаємодіють зі структурами влади у розвитку демократії.

02.17.08.0081/196229. Антропоцентрична сутність філософії захисту прав людини в реаліях війн та збройних конфліктів. Терновий П.О. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.95-105. - укр. УДК 316.

Грубі і брутальні порушення прав, свобод, достоїнства людини під час збройних конфліктів, які поширюються по певним регіонам планети, складають передумови гуманітарної кризи, що у свою чергу вимагає створення дієвої філософсько-правової доктрини захисту людини в умовах збройної боротьби. Вона має включена у зміст сучасної духовної культури людства, яка намагається зберегти людський капітал" суспільства як за мирних умов від "буденного" насильства, так і під час війн та збройних конфліктів.

02.17.08.0082/196231. Феномен громадянської активності в предметному полі соціальної філософії. Карабань О.М. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.116-128. - укр. УДК 101.1; 371.13.

У статті наголошується, що вивчення феномена "громадянська активність" передбачає аналіз філософських категорій "активність особистості", "активність", "соціальна активність". Громадянська активність зазвичай асоціюється з молоддю: саме на молодь покладаються надії як на носія прогресивних ідей, сповненого енергії та бажання долучатись до процесів розбудови суспільства заради власного майбутнього. Рівень актуалізації громадянської активності особистості залежить від світогляду (стилю життя та мисленя індивідуума), наявності економічної та політичної ситуації. Показники рівня громадянської активності сучасної молоді значно відрізняються (в менший бік) від показників попередніх поколінь у той самий період життєвого циклу. Це детерміновано поширенням ідей глобалізації, становленням інформаційного суспільства.

02.17.08.0083/196232. Проблема розуміння влади в сучасному соціально-філософському дискурсі. Колесніченко С.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.129-140. - укр. УДК 316.722.5 (045).

Предметом дослідження статті став історико-філософський аналіз розуміння влади в соціально-філософському дискурсі історичного розвитку суспільства. У рамках аналізу було відзначено, що розмаїття підходів різних мислителів, дослідників і науковців до влади як соціального явища знайшло своє відображення у виробленні відповідних концепцій влади, а також розглянуто короткі характеристики основних європейських концепцій влади та типи владних відносин. Тому, не зважаючи на різні підходи до визначення влади як соціального явища, було зазначено, що більшість сучасних дослідників сходяться в тому, що влада є першоосновою суспільства, і з'явилася набагато раніше, ніж перші держави. Також було відзначено, що влада і владні відносини присутні там де є соціальні об'єднання людей та у всіх сферах суспільного життя, таких як: соціально-

політичній, духовній, економічній, а також сімейній. Отже, враховуючи історію суспільного розвитку та влади і владних відносин у соціально філософському дискурсі, можна відзначити актуальність та затребуваність як з боку влади, так з боку суспільства для можливості подальшого ефективного функціонування та розвитку.

02.17.08.0084/196680. Ідеал як соціокультурний диспозитив та транспозитив. Чорна Л.В. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.38-45. - укр. УДК 124.4:159.955.4.

Проаналізовано сучасне бачення проблеми ідеалу, пов'язаного з соціокультурними трансформаціями, що відбуваються в соціокультурному просторі й часі, у хронотопі культури, який на межі ХХ-ХХІ століть зазнав значних змін. Підкреслено, що перехід від усталеної модерної парадигми мислення до постмодерної парадигми потребує аналізу нового хронотопу культури (диспозитиву й транспозитиву). Визначено соціокультурний зміст диспозитиву й транспозитиву як системи просторово-часових реалій функціонування ідеалу в культурі й осягнення цього процесу в сучасній філософії. Зроблено висновок про те, що ця система шляхом освоєння новітніх тілесних констант культури, які набули легітимації у постмодернізмі, сформувала новий образ людини та вплинула на формування нових ідеалів.

02.17.08.0085/196908. Технологічна сингулярність: переваги, проблеми, прогнози. Лазарева М.Л. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.49-55. - укр. УДК 008.2:004.8:316.325.

У статті розглянуто поняття технологічної сингулярності, перспективи її наближення та проблеми, які виникають під час злиття людського й технологічного. Схарактеризовано практики, які дозволяють удосконалити людину на шляху до постгуманістичного майбутнього. Увагу акцентовано на проблемі збереження ідентичності особи в процесі технологізації людського тіла й генетичного програмування майбутніх поколінь.

02.17.08.0086/196909. Зміна агентів та технологій фреймування успіху особистості в інформаційному суспільстві: від масовізації до індивідуалізації. Маркозова О.О. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.56-62. - укр. УДК 130.2.

Розглянуто основні етапи зміни агентів та технологій фреймування уявлень особистості щодо сутності та шляхів досягнення життєвого успіху. Показано, що в інформаційному суспільстві відбувається індивідуалізація інформаційно-комунікаційного потоку, який раніше був орієнтований на масовий вплив.

02.17.08.0087/196910. Революція як спроба втілення суспільного ідеалу. Чорна Л.В. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.63-73. - укр. УДК 124.4:159.955.4.

Статтю присвячено аналізу феномена революції як засобу втілення суспільного ідеалу. Досліджено етимологію поняття, проаналізовано процес прояву в атеїстичній революційній ідеології міфологічної архетипічної символіки "перестворення" світу. Розглянуто особливості впливу колективного несвідомого на маси під час революційних подій. Зроблено висновки про неспроможність революції сприяти втіленню духовних цінностей, що наповнюють суспільний ідеал.

02.17.08.0088/196984. Microethics and macroethics in the context of ethics of memory. Social and philosophical analysis. Sidorenko S. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.112-120. - англ. УДК 316.33.

Аналізується категорія "етика пам'яті" як філософська проблема (по матеріалам книги А.Маргаліта "Етика пам'яті") на двох рівнях: мікроетики та макроетики. Розкривається трикутник відносин, сторонами якого є пам'ять і турбота, турбота і етика, пам'ять і етика. Аналізуються відносини між "етикою пам'яті", турботою та повагою. Подається аналіз категорій етика та мораль, розкриваються впливи релігії, традиціоналізму на "етику пам'яті". Відмічаються, що категорії прощення і забуття, мають вираз у релігійному контексті. Прощення не політика або рішення, але зміни в психічному стані людини, яка була ображена ("зміни в серці"). Успішність пробачення залежить від двох елементів; перший, прийнявши в політиці поведінку, що виключає причини протидії причини дій. Другим елементом є бажання до долання образи та помсти.

02.17.08.0089/196985. Гра як прояв маргінальності в громадянському суспільстві. Товарниченко В.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.121-128. - рос. УДК 316.37.

У статті розкривається проблема постійного стресу існуючого в сучасному "громадянському суспільстві" в якому навіть ті, хто на крутому підйомі кар'єри, схильні недугу - синдрому хронічної втоми - постійна втома, яка не проходить навіть після тривалого сну і відпочинку. У добropорядних і благонадійних громадян, що живуть цілком безбідним життям, "ні з того ні з цього" спалахує небувала агресія, спрямована на оточуючих. Невлаштованість життя населення (кредити, борги, проблеми на роботі) призводить до зниження рівня соціальних чекань маргінала, створює стресові ситуації, що призводить до захоплення такими ілюзорними засобами компенсації, як алкоголь, наркотики, ігри, які можуть допомогти розслабитися і на деякий час відволіктися від щоденного стресу. Виникає потреба втечі від дійсності яка може виражатися в ігроманії, а іноді в алкоголізмі та наркоманії. В якості одного з проявів прагнення маргінальної особистості відволіктися від дійсності можна розглядати рольовий рух. Інша різновид прихильності до ігор це комп'ютерні ігри. Ігри - всього лише один із способів відволіктися від проблем в житті. Не було б їх, ви б знайшли щось інше.

02.17.08.0090/196989. Сутність інформаційних технологій, їх місце в структурі конвергентних технологій та інформатизації. Пунченко Н.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.168-177. - рос. УДК 316.33.

У статті розкрито поняття та архітектоніка конвергентних технологій. З'ясована сутність інформаційних технологій, як ядра конвергентних технологій, дана їх класифікація. Проаналізована сутність інформатизації як маркера цивілізаційного розвитку людства. У контексті поставленої проблеми акцентувалася увага на символічно-крокової інформаційної технології (СІТ) вимірювання та обробки базового інформаційного ресурсу.

02.17.08.0091/196996. Концептуалізація геокультурних цінностей у процесі викладання іноземної мови: соціальні та філософські виміри. Нікітенко В.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.255-259. - англ. УДК 130.2:37.013.73.

У статті обговорюються основні геокультурні цінності як концепт дослідження у викладанні іноземних мов. Сформульовані проблема галузі вивчення; формуються ідеологічні засади гармонійного розвитку особистості в контексті геокультури, яка є передумовою для успішного оволодіння іноземною мовою.

02.17.08.0092/197000. Аксиодуховная составляющая в становлении и гармонизации социо-культурного бытия человека. Олексенко Р.И., Молодыченко В.В., Тараненко Г.Г. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.27-40. - рос. УДК 316.37.

Рассматривается культура как комплекс ценностных свойств, характеристик, норм, знаний и вещей. Акцентируется внимание на том, что атмосфера культурогенеза и открытости человека обеспечивается ценностями и культурными нормами, искусством, нравственностью, а также достижениями духовной сферы. Обосновывается мысль, что не смотря на то, что культура является сложным взаимодействием и целостным единством материальной и духовной деятельности, именно

благодаря образованию осознается тип культуры, поликультурности и варианты культурного развития личности, осуществляется их влияние на личность и рассматриваются пути их использования.

02.17.08.0093/197002. Діалог і діалогічність в культурно-освітньому просторі: філософські засади. Троїцька О.М. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.50-57. - укр. УДК [130.2: 316.28]: 37.013.73.

Системний підхід до використання у дослідженні наукових методів, міждисциплінарний синтез та методологічна рефлексія уможливили визначення і обґрунтування принципів положень щодо філософського осмислення діалогічності й діалогу. Ці положення можна сприймати як теоретико-методологічні настанови вивчення й організації діалогічних культурно-освітніх практик. Експлікована методологема, що вимагає розгляду діалогу в філософському розумінні як інтегральної цілісності й єдності діалогічності та діалогічної взаємодії зі світом. Нерівномірність, неоднозначність та неспівпадання за змістом і формою суспільного, цивілізаційного і культурного розвитку зумовили нас акцентувати увагу на сутності і значущості культурно-освітнього простору. Воно представлено як континуум, що об'єктивований у культурно-освітніх інституціях і суб'єктивований у структурі особистості; окреслено проблемні лінії підвищення його ролі у збільшенні "обсягу" культурності в діалогізації.

02.17.08.0094/197008. Трансформації ідентичностей у контексті адаптивних процесів. Литвинчук О.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.107-116. - укр. УДК 14:165.241.

Усі ми живемо в спільному просторі кризового суспільства, у якому співіснують світи різноманітних верств населення. Питання життєвої адаптації людини в сучасних умовах стають надзвичайно актуальними. Світ настільки змінний і нестабільний, що він корінним чином змінює всю систему ціннісних пріоритетів людини, від якої сьогодні об'єктивно вимагаються такі людські якості, що вважалися рідкісними. Люди, які ідентифікують себе з різними соціальними групами, по-різному бачать те, що відбувається в суспільстві, їхні світи насичені різним змістом і цінностями. Зміни, притаманні сучасному суспільству, диктують нові вимоги щодо життєдіяльності людини і її світосприйняття. У процесі дослідження трансформацій ідентичностей було використано метод логічного аналізу. Свою роль відіграв і такий метод, як синтез. Отримані результати показали, що в сучасних умовах все зазнає якісних змін. Це створює ситуацію життєвого дискомфорту, у результаті чого світ стає для сучасної людини умовним.

02.17.08.0095/197012. Дискусія щодо проблеми справедливості в пастирських посланнях митрополита Андрея Шептицького та соціально-філософських творах Івана Франка. Сабадуха М.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.144-152. - укр. УДК 101:177.9: 27- 428.

У статті досліджено проблему справедливості в контексті діалогу між Митрополитом Андреем Шептицьким та Іваном Франком. Проаналізовано погляди Митрополита на проблему справедливості з позиції Закону Божого, природних прав людини, моралі та совісті й І. Франка із соціал-демократичної позиції. Доведено, що феномен справедливості багатогранний, має релігійні, філософські, моральні, соціально-політичні виміри.

02.17.08.0096/197021. Постмодерна критика модерної парадигми гуманізму як чинник сучасного гуманістичного дискурсу. Силкіна С.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.242-250. - укр. УДК 316.33.

Сучасний гуманістичний дискурс являє собою складне, багатовимірне явище. В статті аналізуються витоки та основні напрямки постмодерної критики просвітницьких ідей гуманізму, виокремлюються два етапи деконструкції гуманістичних ідей. Зазначається, що постмодернізм за своєю суттю не є антигуманістичним. Робиться висновок, що радикальна критика модерн-гуманізму сприяла формуванню сучасного гуманістичного дискурсу. Емпатія та відповідальність розглядаються як засади формування нової парадигми гуманізму.

02.17.08.0097/197076. Ціннісний зміст "духовного" в реалізації смислів життя індивіда: соціально-філософський аналіз. Іванова Н.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.26-35. - укр. УДК 316.37.

Розглянуто проблему духовного яка належить до тих смислових матриць буття, завдяки яким функціонують коди культури, соціальні варіанти життя, феномени наукового пізнання. Окреслено ціннісні смисли духовності як способу самотворення, конститування особистості у відношенні до життя та мислення. Доведено, що духовність є антиподом універсалізації життя, масовізації, абсолютизації чуттєво-тілесної повсякденності. Показано, що духовне освоєння світу переводить об'єкти в культурні феномени і є умовою творення особистості та вирішення актуальних проблем морального і соціального життя.

02.17.08.0098/197084. Теоретико-методологічна рефлексія спорту як ареалу людиновимірності спортивної діяльності та можливості її гуманізації як соціальної практики. Білогур В.Є. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.112-122. - укр. УДК 316.33.

В статті представлено соціально-філософську рефлексію спорту, в контексті якої з'ясовано проблематику теоретико-методологічних засад спорту як ареалу людиновимірності спортивної діяльності, що має в своїй основі змагальність у якості інституціалізованої соціальної практики; визначено сутність спорту як специфічного засобу виміру людських можливостей і здібностей, його людиновимірну сутність; доведено, що спорт виступає у якості засобу перетворення природи людини як суспільного індивіду та вимагає створення для реалізації її сутнісних сил людиновимірних форм людської життєдіяльності; розкрито соціокультурний потенціал спорту як соціальної практики, в основі якої гуманістична сутність спортивної діяльності та спортивного буття; визначити культурні смисли спорту у якості потенціалу його людиновимірного розвитку та можливості його гуманізації як соціальної практики в якості фактору його людиновимірності.

02.17.08.0099/197086. Креатив сучасного мислення в динаміці соціокультурної реальності: методологічний контекст. Кравченко А.А. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.135-143. - укр. УДК 316.37.

В статті досліджується проблема методології мислення в соціальному і науковому пізнанні. В його контексті виокремлюється "рамочний" характер мисленнєвої діяльності, який знаходить свою реалізацію в інтелектуальній традиції. Авторка зосереджує увагу на колективній мисленнєвій діяльності, яка існує, насамперед, в знанні про неї. Відмінності між людьми, які володіють різними типами знань, орієнтують на різні форми організації мислення і діяльності. Аналізуються можливості розвитку мислення в навчальних практиках сучасності. Дана ситуація, стверджується в статті, обумовлює якісну трансформацію мислення, культури і людини.

02.17.08.0100/197088. Буття людини в ландшафтах сучасного міста. Хом'як Н.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.150-157. - укр. УДК 316.37.

У статті аналізується формування нового соціокультурного простору міста. Внаслідок стрімкої урбанізації й динамічності воно набуває ознак особливої культурної і цивілізаційної реальності, що детермінує появу нових специфічних рис буття людини, формує нові комунікативні моделі її поведінки. Розгортання парадигми "міське середовище - людина" зумовлює особливу специфіку матеріальних та духовних умов існування, розвитку та діяльності людини. Буття сучасної людини в місті

супроводжувалось формуванням нового соціально-психологічного типу особистості - людина міста. Невід'ємним її атрибутом стає відчуження, що посилюється швидким темпоритмом самого міста та актуалізує аксіологічно-світглядну кризу, панування споживацьких цінностей і кардинальну зміну просторово-часових вимірів "життєвого світу" людини. Залежність від благ техніки і бажання уникнути жорстокості та випробувань соціального світу зумовлюють захоплення віртуальною реальністю, яка сприймається людиною міста як бажаний порятуюнок.

02.17.08.0101/197093. Проблема обґрунтування буття інституту інтелектуальної власності в реаліях сьогодення. Стовпеч О.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.206-218. - укр. УДК 316.33.

У процесі соціально-філософського дослідження інтелектуальної власності (як специфічного соціального інституту, а також соціокультурного і правового феномену) виявлено найбільш актуальні для сучасності способи "виправдання" інтелектуальної власності. Зокрема, встановлено, що основні способи обґрунтування буття інтелектуальної власності можна класифікувати на основі двох критеріїв - інституційного та змістовного. Інституційний підхід пропонує обґрунтовувати "легітимність" володіння інтелектуальною власністю з позицій таких соціальних інститутів, як право (закон), мораль, традиції. Змістовний підхід пов'язаний з існуванням таких "виправдовувальних схем" інтелектуальної власності: за результатами власної праці; за первісним заволідінням; за договором; за принципом "інфраструктурного вкладу" у створення інтелектуальної власності (т.зв. "інструментальне" виправдання); за принципом максимізації суспільної користі.

02.17.08.0102/197095. Философия социального предпринимательства: комплексное исследование явления. Грябликайте Й., Андрюкайте Р. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.226-231. - англ. УДК 316.33.

Социальное предпринимательство анализируется в разных контекстах и с различных точек зрения. Анализ по-прежнему имеет жизненно важное значение и требуется приспособление в теоретическом концептуальном уровне, потому что существуют различные восприятия и научные дискуссии до сих пор неясных вопросов на эту тему. В данной статье кратко подчеркнуты некоторые аспекты социального предпринимательства, которые играют важную роль в разработке исследований по синергии социального предпринимательства, влияют на развитие различных регионов. Результаты могут быть применимы в таких странах как Литва или Украина, особенно расширяя исследования. Более глубокий анализ социального предпринимательства подчеркивает его важность для снижения социального отчуждения в регионах и странах и может иметь важное значение для экономического и социального развития в синергии бизнеса и государственного секторов. Можно сделать вывод, что, несмотря на различия социально-экономического развития и социально-экономического контекста стран, социальное предпринимательство, осуществленное посредством социальных инноваций, может быть одной из возможностей для улучшения развития регионов, отстающих в области экономики и инноваций.

02.17.08.0103/197097. Философия войны и мира. Базалук О.А. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.239-250. - рос. УДК 316.33.

12 декабря 2009 года, в Москве сэр Майкл Барбер, который стоял у истоков реформирования системы образования Великобритании (1997-2007 годы), в общих чертах раскрывая связь между образованием и войной сказал следующее: "На сегодняшний день ваш диплом - это признание ваших возможностей. Завтра, после праздника, который вы действительно заработали, возможно, вместе со мной, вы можете задать себе вопрос: "Как моя жизнь поможет устранить причины войны?" Если бы этот вопрос услышали в наших системах образования и заставили действовать постоянно растущее число людей во всем мире, то ваши дети и внуки, и мой внук Джекоб, имели бы все надежды на светлое будущее. Вопрос: "Как моя жизнь поможет устранить причины войны?" приобретает особую актуальность в мире, который Жан Бодрийяр назвал "эпохой террористической и военной пандемии". В статье, используя результаты эмпирических и теоретических исследований в области геофилософии, а также: нейронаук, психологии, социальной философии и военной истории, автор осмысливает философию войны и мира. Автор приходит к выводу, что состояние мира для эволюционирующего психопространства включает в себя философию войны; что переход от мира к войне зависит, главным образом, от эффективности образовательных технологий.

02.17.08.0104/197105. Методологічний потенціал теорії аутопоезису в становленні нової парадигми гуманізму. Силкіна С.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.71-80. - укр. УДК 316.33.

Сучасна антропологічна криза призвела до глибоких трансформацій самого феномену людини і вимагає пошуку нових гуманістичних підходів та методів. В статті розглядаються теорія відкритих систем, синергетика як методологічна засада сучасного гуманістичного дискурсу. Проаналізовано теорію аутопоезису У. Матурани і Ф. Варели, її соціально-філософський контекст, встановлюється зв'язок ідеї самотворення, аутопоезису людини з ідеєю само актуалізації А. Маслоу, зазначається людиновимірність та гуманістична спрямованість теорії аутопоезису, досліджується її методологічний потенціал для побудови нової парадигми гуманізму.

02.17.08.0105/197106. Аспекти осягнення суспільного ідеалу в сучасній Україні. Чорна Л.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.81-88. - англ. УДК 316.3.

Стаття присвячена дослідженню питання осягнення суспільного ідеалу та його виключної ролі в суспільному розвитку сучасної України. Підкреслюється значущість суспільного ідеалу через призму розуміння його як феномену та розгляду громадянської ідеї як його квінтесенції. В статті висвітлюються критерії викривлення ідеалів та передумови заниження їх значення. Показана необхідність гармонійного наповнення змісту ідеалу як духовними, так і матеріальними цінностями. Автор розглядає суспільний ідеал як запоруку прогресивного суспільного та державного розвитку. Наголошується на тому, що лише духовне єднання людей та зосередженість на споконвічних людських цінностях може слугувати основою для оновлення суспільства й держави.

02.17.08.0106/197110. Риси релігійної культури майбутнього: соціально-філософська антиципація. Капріцин І.І. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.119-130. - укр. УДК 2-67:008:141.7:008.2.

У статті, використовуючи соціально-філософську антиципацію, визначаються риси найближчого майбутнього релігійної культури, обґрунтовується застосування основоположних принципів прогнозування: об'єктивності, історичності, розвитку та ін. Джерелами соціального прогнозування виступає систематизована публічна інформація, яка характеризує розвиток релігійної культури. Сутність релігійної культури визначається як усвідомлення людиною взаємозв'язку реального земного і божественного світу - невідомого, але гранично бажаного, аналізуються умови, що впливають на майбутнє релігійної культури. Релігійна культура майбутнього визначається тенденціями спрощення релігійних доктрин і лібералізації церковних організацій, стабілізацією розвитку нетрадиційної релігійності. Увага суспільства знову звертається на традиційні і світові релігії, але не вирішені старі і нові проблеми церков, знижують якість традиційної релігійності, визначаючи релігійну культуру важливою суспільних процесів сучасності.

- 02.17.08.0107/197113. Змістовна поліфонічність поняття "сучасне суспільство": спроба філософського узагальнення. Крицький О.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.150-159. - укр. УДК 316.3.
- У статті зроблена спроба філософського узагальнення поняття "сучасне суспільство", оскільки сучасний філософський дискурс має декілька концепцій, які характеризують сучасний стан розвитку суспільств, що потребує методологічного узагальнення. Звернена увага і на роль та місце людини у сучасному суспільстві, можливі шляхи її реалізації.
- 02.17.08.0108/197114. Проблема становлення особистості в світі спорту з позиції філософської антропології. Білогур В.Є. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.160-168. - укр. УДК 316.33.
- В статті дається аналіз культурних засад становлення особистості у спорті, який загартує людину і фізично, і духовно; обґрунтовується, що в контексті філософсько-антропологічного аналізу спорт виступає як процес привласнення іманентних сил людини; доведено, що антропологічна експертиза світу спорту є завершенням процесу об'єктивізації, тобто виступає як своєрідна саморефлексія людини, направлена на становлення цілісності; з'ясовано питання статевого диморфізму, що лежить в основі соціокультурних (гендерних) відмінностей в чоловічому і жіночому спорті.
- 02.17.08.0109/197124. Інформаційно-комунікативна культура особистості та проблеми її віртуалізації: соціально-філософські виміри. Мельник В.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.258-266. - укр. УДК 316.37.
- В статті представлено концептуалізацію розвитку інформаційної культури особистості в умовах сучасного суспільства; сформульовано методологічні засади інформаційної культури, що розвивається в умовах віртуально-мережевого суспільства; з'ясовано сутність і зміст інформаційної культури та проаналізовано поняттєво-категорійний апарат інформаційної культури, показано зв'язок інформаційного менеджменту з інформаційною культурою; виявлено проблеми розвитку інформаційної культури та шляхи їх вирішення. Зроблено висновок, що інформаційна культура, що розвивається в сучасних умовах потребує розробки відповідних теоретико-концептуальних підходів до цієї інноваційної проблематики, яка зачіпає багато проблем аксіологічного, гносеологічного, онтологічного, епістемологічного вимірів.
- 02.17.08.0110/198848. Міждисциплінарні інтерпретації феноменасоціальної відповідальності. Байрачний В.О. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3, С.56-66. - укр. УДК 1:316.3+1:141.319.8.
- У цій статті автор обґрунтовує необхідність філософсько-методологічного аналізу міждисциплінарних досліджень феномена соціальної відповідальності, що зумовлено дослідженнями соціальної відповідальності в межах філософії, етики, соціології, психології, політології, юриспруденції та економіки. Доведено, що саме міждисциплінарний підхід надає можливість розглянути поняття соціальної відповідальності як системи.
- 02.17.08.0111/198849. Конгеніальність як медіатор міжкультурної комунікації. Шашков П.С. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3, С.67-74. - рос. УДК 1:316.28+1:304.2.
- Розглянуто проблему теорії комунікації в контексті соціального простору, що модернізується. Покладено співмірність імагінативних ресурсів пізнання суб'єктів вербальної комунікації. Стверджено конгеніальність ключовим медіатором міжкультурної комунікації.
- 02.17.08.0112/199109. Порівняльний аналіз демократії і тоталітаризму: соціально-філософський підхід. Данильян О.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.5-14. - укр. УДК 316.33.
- Проведено порівняльний аналіз демократії і тоталітаризму як соціальних систем. Виокремлюються такі сутнісні риси соціальних систем: характер взаємодії між правлячою елітою та суспільством, спосіб виникнення соціальної системи, принцип організації соціальної системи, характер взаємозв'язків соціальної системи із зовнішнім середовищем, характер розвитку соціальної системи, характер взаємозв'язків внутрішніх елементів, переважний стан соціальних відносин та ін.
- 02.17.08.0113/199110. Бінарна опозиція "свобода-відповідальність" в інформаційному суспільстві: до постановки проблеми. Дзьобань О.П., Мануйлов Є.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.15-26. - укр. УДК 316.33.
- Показано, що в інформаційному суспільстві спостерігається сутнісна трансформація поняття свободи й відповідальності. Обґрунтовується, що завдяки специфічним віртуальним характеристикам інформаційного суспільства соціальні суб'єкти отримують унікальні можливості для реалізації особистої свободи, які певною мірою можуть заходити у суперечність із відповідальністю.
- 02.17.08.0114/199113. Матеріальні доміанти в контексті кризи сучасного суспільства. Кальницький Е.А. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.49-57. - укр. УДК 316.33.
- Показано, що сучасне суспільство переживає переломний етап людської історії, при якому відбувається перетворення базисних підвалин універсальї культури. Ідеологія споживання, що набула широкого поширення в сучасному суспільстві, призводить до духовної і фізичної руйнації. Необхідно сформувати нову парадигму, яка стане неодмінною умовою оздоровлення сучасної цивілізації.
- 02.17.08.0115/199137. Постсучасна теоретизація соціальної реальності. Кузь О.М., Сахань О.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.95-112. - укр. УДК 141.7+130.2(043.3).
- Стаття присвячена постсучасній концептуалізації соціальної реальності. Аналізується поширення патогенних для соціальності форм індивідуалізму, агресивно девіантні та відверто егоцентричні форми якого, розростаючись і легітимуючись на тлі деградації і занепаду традиційних форм соціального буття - сім'ї, спільноти, етносу, нації тощо, - становлять загрозу десоціалізації людини. Проблематизується дегуманізація соціальності як відчуження від людини об'єктивних форм її соціального життя і деградація суб'єктності людини, підсилення влади над нею зовнішніх соціальних сил - економічних, політичних, духовних. Зроблено висновок про те, що розгортання теоретичного дискурсу соціального здатне виступити своєрідним проєктом конструювання соціальності, адже дискурсивні утворення завдяки своєму символічному потенціалу самі певною мірою перетворюються на дійсність.
- 02.17.08.0116/199142. Інформаційна культура і формування "людини інформаційної". Прудникова О.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.154-165. - укр. УДК 316.37.
- Проаналізовано інформаційну культуру особистості як умову успішної адаптації людини до життя в інформаційному суспільстві. Обґрунтовується, що сучасна людина стає немислимою без інформаційних технологій, які справляють величезний вплив на

все її існування - як біологічне, так і соціальне. Показано, що інформаційна техніка таїть у собі не лише гуманістичні можливості, а й може здійснювати негуманістичний вплив на особистість і суспільство в цілому.

02.17.08.0117/199143. Екзистенційні засади антропологічної кризи. Кальницький Е.А. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.166-173. - укр. УДК 101.1:316"312".

Проаналізовано поняття "антропологічна криза" в рамках екзистенційної філософії. Показано, що осмислення кризи сучасності в філософських категоріях дозволить систематизувати знання, побудувати її модель і проаналізувати майбутні тенденції розвитку; виявити соціально-філософські концепції, які цю кризу можуть пояснити і намітити деякі шляхи її подолання.

02.17.08.0118/199145. Від ідентичності до праворозуміння. Мелякова Ю.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.180-186. - укр. УДК 316.37.

У дослідженні порушується соціально-філософська, філософсько-правова і водночас антропологічна проблема особистісного визначення людей відкритого трансгресивного суспільства у національно-культурному, правовому, ідеологічному й ментальному планах. Політико-правова ситуація в сучасній Україні постає як дискурс, а іноді і конфлікт ідентичностей, як мультикультурність у межах однієї політичної нації. Глобалістична тенденція транснаціоналізації анулює культурний традиціоналізм, зокрема ті його форми, які не відповідають політичній кон'юктурі, що ставить проблему органічної самоідентифікації індивідів і розуміння ними цінності права.

02.17.08.0119/199148. Трансформація соціальної відповідальності в динаміці суспільного розвитку. Байрачний В.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.206-216. - рос. УДК 316.3.

Показано еволюцію соціальної відповідальності в контексті розвитку форм соціальності при переході від одного типу суспільства до іншого. Доводиться, що розгляд трансформації соціальної відповідальності особистості в сучасному суспільстві виходить за рамки філософського наукового знання. Зазначено, що дослідження генези соціальної відповідальності засвідчує, що у процесі переходу від традиційного суспільства до суспільства модерну та постмодерну зміст поняття "відповідальність" еволюціонував від морально-етичного та правового до соціального (відповідальність за суспільні відносини та майбутнє людства).

02.17.08.0120/200328. Ціннісні орієнтації соціальної архітектоники глобальних соціальних мереж у сучасному соціумі. Кравченко П. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.10-18. - укр. УДК 316.33.

У статті доведено, що самоорганізація мережевого простору спрямована на усунення людського фактору з інформаційної архітектури, через що не існує відмінного від ціннісно-орієнтованого способу підкорення потенціалу інноваційно-комунікативних технологій цілям, пріоритетам і перспективам цивілізаційного поступу людства. Каркасом, стандартом глобальної соціальної архітектоники може бути лише така система цінностей, яка узгоджується з процесами соціальної синергії інформаційного простору.

02.17.08.0121/200330. Інститут інтелектуальної власності в контексті соціально-філософського бачення проблеми співвідношення інформації, знань та інновацій. Стівпець О.В. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.27-38. - укр. УДК 316.33.

Статтю присвячено соціально-філософському аналізу взаємозв'язків між категоріями "інформація", "знання", "інновації", який дозволяє зробити висновки про характер їхнього співвідношення в сучасних соціокультурних реаліях. Розуміння кореляції зазначених категорій представляється необхідною передумовою для дослідження інтелектуальної власності як соціального інституту.

02.17.08.0122/200331. Екзистенційний вимір становлення лідера: бунт як шлях до творчого поступу чи ескалації насильства. Полисаєв О. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.39-48. - укр. УДК 316.37.

У статті розглядається екзистенційний вимір особистості з лідерськими якостями, здатний протидіяти віджилим, часом абсурдним суспільним традиціям та форматувати нові соціальні норми. Досліджуються різні концепції формотворчості політичних лідерів та їх здатність сприяти прогресивним, чи навпаки, регресивним тенденціям. Аналізуються гуманістичні та людоненависьницькі, ірраціоналістичні конструкти та їх роль у ході політичних взаємин елітарних анклавів та громадянського суспільства.

02.17.08.0123/200332. Модифікації "добра" і "зла" в мисленневих рефлексіях теоцентризму: соціофілософський аспект. Іванова Н. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.48-57. - укр. УДК 101.1:316"312".

Здійснено аналіз проблеми формування соціальної картини світу в системі середньовічного мислення. Розкрито процес формування духовних цінностей середньовічного життя у взаємозв'язку із соціально-політичними та культурними реаліями. Розглянуто перехід від інтелектуальних трансценденцій до проблеми "добра" і "зла", що свідчить про гуманістичну спрямованість філософського знання епохи теоцентризму.

02.17.08.0124/200333. Патріотизм і прихильність як різновиди любові. Кравченко А. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.58-67. - укр. УДК 316.37.

У статті характеризуються основні різновиди патріотизму як любові до своєї країни, особливого відношення до минулого і твердої віри у свій народ. Розкриті відмінності патріотизму від найпростішої, покірливої і непримхливої любові як прихильності.

02.17.08.0125/200334. Феномен ідеалу в контексті сучасного антропологічного повороту. Чорна Л. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.68-79. - укр. УДК 316.33.

У статті аналізується ідеал крізь призму розуміння сучасного антропологічного повороту. Інтерпретація ідеалу і сьогодні є актуальною темою дискусій у сучасній філософії. З глибинною зміною культурних практик у сучасному глобалізованому світі не може залишатися у старих модерних межах і ідеал. Він із образу субстанції, із образу ідентичного стає вербалізованою конструкцією. Мета статті - перейти від всезагального бачення феномену ідеалу до його інтерпретації у межах антропологічного повороту. Ідеал проаналізовано у реаліях культурних практик, які впливають на його формування.

02.17.08.0126/200335. Мода як предмет соціально-філософського аналізу: евристичний потенціал. Скалацька О. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.80-88. - укр. УДК 316.33.

Мета статті полягає у розгляді евристичного потенціалу соціально-філософського аналізу моди. Підкреслюється міждисциплінарний характер моди як об'єкту наукового дослідження. Аналізуються теоретичні підходи, класифікації до визначення та генезису моди. Акцентується увага на тому, що сучасні соціальні умови створюють певний простір, що сприяє виникненню прагнення у індивіда до моди. Обґрунтовано, що мода постає у формі знака, що кодує соціальне становище індивіда за допомогою його візуального сприйняття. Простежується суб'єктивний аспект феномена моди у формі творчості

дизайнерів, окремих індивідів. Демонструються можливості створення інтегрованої концепції моди за допомогою соціальної філософії, що дозволить відновити науковий статус даного питання і розкрити його нові перспективи дослідження.

02.17.08.0127/200336. Концепція куртуазності як суспільно-культурного явища класичного Середньовіччя. Цебрий І., Опенько В. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.89-96. - укр. УДК 316.3.

Проаналізовано значення концепції куртуазності як суспільно-культурного явища класичного Середньовіччя. Завдяки аналізу першоджерел та філософсько-культурологічної літератури ми маємо можливість відтворити мінливу модель середньовічного суспільства та взаємовідносин й етикету в середині аристократичного стану населення, яка прийшла на зміну ранньосередньовічній моделі. Доведено, що куртуазна культура визначила ментальний розвиток країн Європи аж до початку XX століття.

02.17.08.0128/200344. Інноваційна діяльність особистості як важлива умова гармонізації культурно-освітнього простору: філософсько-освітній аспект. Гончарова О.А., Тараненко Г.Г. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.162-173. - укр. УДК 316.37.

Розглянуто інноваційну діяльність як одну з важливих складових сучасного культурно-освітнього простору, побудованого на засадах збереження і розвитку творчої потенції та стабільно активної життєдіяльності особистості у змінних соціальних умовах та її спрямованість на самовизначення, готовність до сприйняття і розв'язання нових завдань. Виділено якості, що віддзеркалюють специфіку інноваційної діяльності та виокремлено основні її компоненти. Зазначено, що перехід на новий стандарт і запровадження інновацій у різні сфери діяльності, сприятимуть особистісному самозростанню і, відповідно, гармонізації культурно-освітнього простору. Філософсько-освітній аналіз інноваційної діяльності уможливив висновок про те, що найважливішим і необхідним чинником, що задає межі допустимого в ході інноваційної діяльності є система цінностей, обумовлює ефективність і результативність будь-яких інновацій. Акцентовано увагу на тому, що обов'язковою умовою успіху будь-яких інновацій, є сучасна особистість, "яка вирішує все", світорозуміння і розумова діяльність якої базується на новому стандарті мислення.

02.17.08.0129/200665. Сучасні міграційні процеси: проблема адаптації та інтеграції мігрантів в об'єднаній Європі. Гьокхан Д. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.35-44. - укр. УДК 316.33.

У статті аналізуються міграційні процеси і соціокультурні зміни, які відбуваються протягом останніх десятиліть в об'єднаній Європі, взаємовідносини мігрантів і біженців з корінним населенням європейських країн; осмислюються стадії адаптації мігрантів у нове середовище та інтеграційні процеси, вплив мусульманських емігрантських спільнот на західноєвропейські суспільства, а також інтеграційна політика, яка проводиться урядами країн-членів Євросоюзу відносно вихідців з країн Близького Сходу та Африки.

02.17.08.0130/200668. Історіософський дискурс транзитивності сучасного українського суспільства. Козловець М.А. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.54-61. - укр. УДК 316.3.

У статті розглядаються роль і значення історіософського дискурсу для осмислення екзистенційного буття українців в умовах транзитивності сучасного українського суспільства, аналізуються причини імітації інтелектуальних дискусій на попередніх етапах вітчизняної історії. Робиться висновок про те, що якісні перетворення в суспільстві, реальне забезпечення суверенітету України, вихід її на світову арену не можливі без відродження й оновлення культури історіософського дискурсу, розвитку історико-філософського знання, без ментального переосмислення національного досвіду, цивілізаційного дозрівання, витворення власної візії своєї держави і світу загалом.

02.17.08.0131/200680. Соціальне насилля: зміст і форми реалізації у трансформаційних процесах. Слюсар В.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.127-132. - укр. УДК 316.33.

У статті аналізуються різні класифікації форм насилля. Автор розглядає типологізацію насилля за суб'єктом і спрямованістю, виокремлюючи самоспрямоване, міжособистісне та колективне насилля, у контексті їх реалізації у періоди соціальних трансформацій. Також автор акцентує увагу на політичному (в т. ч. революційному та концентрованому) та економічному насиллі, виявляє особливості реалізації фізичного, структурного та системного насилля.

02.17.08.0132/200683. Моральний вимір економічної глобалізації в концепті сучасної філософсько-світоглядної парадигми. Чугай О.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.142-146. - укр. УДК 316.33.

У статті здійснено дискурс-аналіз культурологічних вимірів економічної глобалізації на основі категорії людиномірності як основного критерію у визначенні її гуманістичності чи дегуманістичності. Стверджується, що ідеї гуманізації економіки в епоху глобалізації базуються на певних моральних принципах, які можуть бути реалізовані шляхом формування соціально-людських відносин. Це не передбачає нівелювання своєрідності історичного розвитку різних країн і народів. Тому опора на етико-філософські теорії в економіці дозволить всебічно і критично аналізувати проблемні ситуації в господарській діяльності та знаходити обґрунтовані рішення складних соціальних дилем.

02.17.08.0133/201080. Соціально-філософське осмислення сімейних зв'язків в епоху мережевого суспільства: Схід проти Заходу. Савельєва Ю.М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.29-36. - укр. УДК 316.614.3:316.42:004.738.5(4:5).

Проведено аналіз уявлень щодо сутності сімейних зв'язків в умовах глобалізованого мережевого суспільства. Компаративний аналіз цінностей, які сповідує сучасна людина на Сході і на Заході, дає можливість переконатись у загальносвітової орієнтації на стабільність і підтримку. Шляхи забезпечення цієї стабільності різні: на Заході - через вибудовування сімейних стосунків (тобто, ідеалістичний, абстрактний чинник), на Сході - через легітимне закріплення сімейних зв'язків (тобто, матеріалістичний чинник). Але в будь-якому разі йдеться про сім'ю як процес підтримки мережі міжособистісних зв'язків. Таким чином, мережевий принцип зв'язків сучасного глобалізованого суспільства можна вважати аналогом внутрішньо сімейних зв'язків. А глобалізація, всупереч поширеній думці, не є загрозою сім'ї, а лише відображає існуючу реальність. Процесуальний характер сім'ї (сім'єтворення) сьогодні розглядається визначальним у її сутності - всупереч сталій моделі сім'ї як структури. Онтологія стосунків та взаємин прийшла на зміну утвердженню субстанціональних якостей, бо точкою відліку стає не суб'єкт зі своїми субстанціональними якостями, а ті відносини, які ним вибудовуються. На прикладах Східної та Західної цивілізації продемонстровано сутнісну схожість цінності сімейних зв'язків у носіїв цих двох світоглядних традицій. Розуміння історичної та культурної зумовленості феномену сім'ї, сутності сімейних зв'язків є сьогодні вкрай актуальним для тих, хто професійно працює з сім'єю.

02.17.08.0134/201391. Щодо наслідків порушення морального закону в житті суспільства та в економіці. Компанієць В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4, С.100-114. - укр. УДК 316.758:[351.76:330.162].

У статті розглянуто сутність та наслідки порушення Морального закону в житті суспільства та в економіці. Наведено докази дії Морального закону на прикладі історії давньоєврейської цивілізації, які досліджені святителем Миколою Сербським. Обґрунтовано, що причини демографічної кризи, яка відбувається в сучасному суспільстві, викликані кризою духовно-моральною. Доведено, що сучасна економіка, яка базується на порушенні Морального закону, перетворилась в систему, що руйнує особистість і суспільство.

02.17.08.0135/202886. До витоків проблеми інституалізації засад десуб'єктивації людини. Боровська Л. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №2(106), С.66-74. - укр. УДК 165.422. Розглянуто проблему інституалізації засад десуб'єктивації людини. Дослідження механізмів втрати людиною власної суб'єктності свідчать, що їх самовідтворення пов'язано з функціонуванням сучасного суспільства масового споживання.

02.17.08.0136/202889. Соціокультурна зумовленість європейської культурної традиції. Іщенко О. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №2(106), С.96-107. - укр. УДК 316.342.2+008.

Проаналізовано процес визначеності історичного змісту культури панівними соціальними практиками та відповідними їм структурами, зокрема їх специфіка в умовах переходу від станового суспільства до сучасного. Акцентовано увагу на цивілізаційній інтерпретації суспільно-історичного процесу.

02.17.08.0137/202890. Соціальна свобода як прояв індивідуального в особистості. Крамар Т. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №2(106), С.108-119. - укр. УДК 159.923.

Досліджено індивідуальне в контексті аналізу сформованості особистості, інтегрованої у соціальну систему, яка є суб'єктом соціальних процесів і реалізує свій внутрішньоіндивідуальний смисл, виявляючи характер утвердження соціальної свободи. Встановлено, що індивідуальне як феномен визначає різні прояви свободи (соціальний, індивідуальний, зовнішній, внутрішній), пояснює виникнення її нових форм і розкриває характер реалізації.

02.17.08.0138/202891. Професійна самоідентифікація особистості: поняття і фактори формування. Фокін В. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №2(106), С.119-128. - укр. УДК 17.021.2:174.

Розглянуто актуальні питання визначення поняття "професійна самоідентифікація". Проведено соціально-філософський аналіз факторів та етапів формування професійної ідентичності особистості. Сформульовано інституційний підхід, згідно з яким виокремлено п'ять груп соціальних інститутів професійної самідентифікації особистості за віковою градацією.

02.51 Етика

02.17.08.0139/193677. Компоненти етики спілкування підлітків у мережі Інтернет. Білоусова Л.І., Колесник О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.35-38. - укр. УДК 373.51:004.738.5.

У статті розглянуто фактори, які зумовлюють необхідність приділення спеціальної уваги проблемі формування етики спілкування підлітків у мережі Інтернет. Виокремлено компоненти етики спілкування підлітків у глобальній мережі: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, операційно-діяльнісний, рефлексивний. Наведено характеристику зазначених компонентів. Викладений матеріал становить теоретичні засади розробки практико-орієнтованих методів формування етики спілкування підлітків в Інтернеті у навчальному процесі загальноосвітньої школи.

02.17.08.0140/194655. Інформаційна етика як моральна регуляція сучасного суспільства. Чхейло І.І., Чхейло А.А. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.30-40. - укр. УДК 316.42:17.01.

Здійснено етичний аналіз ситуації, сформованої навколо сучасної фази розвитку техногенної цивілізації, значним здобутком якої є інформаційне суспільство. Встановлено природу моральної кризи сучасного інформаційного суспільства. Здійснено цілісний аналіз інформаційної етики в контексті змін у сучасному суспільстві. Вказано на подальший розвиток інформаційної етики як сучасного напрямку етичної думки і типу моральної регуляції сучасного суспільства.

02.17.08.0141/194743. Етико-філософський вимір міжнародних відносин глобалізованого світу. Пода Т.А. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.54-57. - укр. УДК 1.101.066.

У статті здійснено аналіз моральних основ міжнародних відносин глобалізованого світу, загальних і вищих інтересів людства як морально-правових засад загальноцивілізаційного поступу людства в епоху глобалізації.

02.17.08.0142/195462. Вибір як основа людської моральності. Білозерська С. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.135-141. - укр. УДК 159.923.2:159.923.32.

У статті здійснено науковий аналіз теоретико-методологічних засад вивчення вибору як основи морального становлення особистості; проаналізовано психологічну сутність, зміст, структуру морального вибору. Стверджується, що моральний вибір детермінований, у першу чергу, актуальними соціальними умовами життєдіяльності особистості й сформованими в неї моральними цінностями, зміст яких визначається наявними потребами й інтересами, що обслуговують самоствердження суб'єкта й надають сенсу його життю. Моральний вибір являє собою усвідомлене, осмислене, дієве надання переваг в альтернативних умовах загальнолюдським моральним цінностям і завершується добрим вчинком.

02.17.08.0143/196023. Етичні концепції благополуччя: теоретична обґрунтованість та практична спроможність. Маслікова І.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.33-42. - укр. УДК 17.026.2+17.036+172.12.

В статті здійснюється аналітичний огляд провідних сучасних концепцій благополуччя. Окреслюються теоретичні проблеми обґрунтування моральної цінності благополуччя в індивідуальному житті та в соціальних практиках, висвітлюються проблеми застосування критерію благополуччя в етичній оцінці соціальних явищ та процесів.

02.17.08.0144/196120. Зло: етичний та естетичний вимір. Бондаренко О.О. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.209-218. - укр. УДК 17:7.01.

Етична та естетична рефлексії щодо поняття "зло" існують як окремі теоретичні конструкції, що, безумовно, є цілком логічним розгалуженням в світлі інтелектуальної практики пізнання. Однак філософський аналіз літературно-художнього тексту потребує їх синтезу, задля більш розлогого та повного вивчення та дослідження проблематики апріорного поняття "зло".

02.17.08.0145/196141. Етика об'єктивізму Айн Ренд в сучасних глобалізаційних процесах (український контекст). Коробко М.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.158-170. - укр. УДК 172.1.

У статті аналізується місце філософії об'єктивізму Айн Ренд у сучасних глобалізаційних процесах, які сильно впливають на соціо-культурну та етико-політичну сферу сучасної України. Філософські ідеї письменниці актуалізують вельми важливі питання для нашої країни, зокрема індивідуалізм, що нею пропагується, набуває великого значення в контексті переоцінки можливостей та здібностей сучасних українців у період державної трансформації.

02.17.08.0146/196238. Екологічна етика у системі сучасних ціннісних пріоритетів. Соляник С.Ф. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.192-198. - укр. УДК 172.12:502.3.

У статті розглядається проблема формування екологічних цінностей. Визначено роль і місце екологічної етики у процесі формування майбутніх фахівців. Проаналізовано необхідність екологізації етики як основного принципу формування етичних цінностей у системі сучасних ціннісних пріоритетів.

02.17.08.0147/196256. Категорія милосердя: історико-етичний аналіз. Бігун Р. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.55-59. - укр. УДК 177.72.

У статті розкривається сутність поняття милосердя як ключової етичної категорії. З'ясовується проблема витоків милосердного ставлення до людини, простежується розвиток означеного феномену в етико-філософській традиції.

02.17.08.0148/196257. Біоетика як шлях до гармонійного співіснування людини та природи. Винник-Остапшин В. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.59-65. - укр. УДК 87.731.0.

У статті аналізуються моделі й принципи біоетики. Акцентується увага на принципі відповідальності за природу та на процесі розширення її сфери від довілля до спільносвіту. Зазначається, що біоетика спроможна забезпечити людство методологією переходу на якісно вищий щабель моральності.

02.17.08.0149/196258. Гуманістично-ціннісні засади та практична спрямованість біоетики. Михайлюк С. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.65-71. - укр. УДК 577.2: 17.

У статті здійснено аналіз сучасної біоетики як світоглядної концепції, досліджено її гуманістично-ціннісні засади та практичну спрямованість. Біоетика розглядається як постнекласичне знання та нормативно-ціннісна система, що спрямована на гармонізацію відносин у системі координат "людина - наука - природа". Дослідження спрямоване на розгляд складних етичних дилем збереження здоров'я та благополуччя людини, людства і довілля в умовах інтенсивного застосування біомедичних технологій. З'ясовано, що біоетика належить до постнекласичного знання, яке поєднує в собі цінності наукової діяльності та загальнолюдські цінності. Проаналізовано основні підходи до визначення біоетики, зокрема: біоетика як світогляд, міждисциплінарний напрям знань, нормативна етика, комунікативний дискурс тощо. Пріоритетно увагу питанню екологічної етики як важливої складової глобальної біоетики. Обґрунтовується теоретичний статус та особливості біотичного знання в системі існуючих знань. У контексті біоетики з'ясовуються особливості функціонування сучасної науки та технологій, їхній вплив на взаємовідношення у системах "людина - природа" та "індивід - суспільство". Біоетика стає все більш актуальною, вона формує світоглядні уявлення сучасної людини, яка усвідомлює цінність людського життя та здоров'я, гуманного відношення до тварин і рослин, а також екологічну відповідальність кожної людини зокрема і суспільства загалом. Соціальна спрямованість біоетики знаходить свій прояв в інтеграції цінностей і принципів біоетики в систему охорони здоров'я, захист довілля, а також у систему вищої освіти.

02.17.08.0150/196904. Деловое общение как предмет философско-этического знания. Проценко О.П. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.21-25. - рос. УДК 130.

У статті представлено філософсько-етичний підхід щодо аналізу ділового спілкування, де висвітлюються його суттєві риси, нормативно-регулятивна природа, розкривається ціннісний потенціал та комунікативна спрямованість.

02.17.08.0151/197083. Консьюмеризм: морально-етичний вимір. Северин-Мрачковська Л.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.101-111. - укр. УДК 177.

У статті аналізується морально-етичний аспект консьюмеризму як суспільного явища. Розглядаються різні підходи до трактування поняття консьюмеризму, становлення концепції консьюмеризму. Робиться висновок про суперечливе трактування сутності консьюмеризму як феномену духовно-економічного життя сучасної людини.

02.17.08.0152/202887. Подив, вдячність, благоговіння: моральні та онтологічні виміри. Морозов А. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №2(106), С.75-86. - укр. УДК 177.77.

Розглянуто подив, вдячність та благоговіння як специфічні етичні "першофеномени", які уможливають автентичний спосіб існування людини, сприяють виявленню та розкриттю її глибинної сутності, а також мають онтологічний вимір. На основі філософсько-теологічної традиції подив, вдячність і благоговіння тлумачаться як екзистенціали, що конституують глибинні основи особистості.

02.61 Естетика

02.17.08.0153/197004. Естетичне в житті сучасного суспільства і людини. Чубарева О.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.67-75. - укр. УДК 1:37.

Аналізується природа, сутність та роль естетичного в житті сучасного суспільства, зокрема, молоді та студентів; автор доводить, що серед багатьох важливих аксіологічних домінант життєдіяльності людини особливе місце і роль займає естетичний компонент. І це зрозуміло. Найголовнішою відмінністю її від тваринного світу є естетичне ставлення до дійсності, здатність до її перетворення за законами краси. Естетичне входить у плоть і кров людини, визначає її гуманістичне ставлення до природи, суспільства і до самої себе, спонукає до активності, творчості. В наші дні естетичний компонент як цінність в аксіологічній палітрі студентської молоді виявився приниженим. Особливо він потерпає від загальної прагматизації життєвого процесу, несправедливої приватизації, безсистемного насадження ринкових відносин, корупції тощо. Відродження естетичного є завданням співрозмірним з відродженням живого духу молоді, життєвої краси, креативності, творчості.

02.17.08.0154/200337. Естетична освіта в умовах посткультури. Головіна Н. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.97-105. - укр. УДК 18::37.01.

У статті розглянуті цілі й завдання естетичної освіти, представленої в єдності навчання й виховання, в умовах посткультури.

02.17.08.0155/200661. Феноменологія сприйняття предметного середовища у вимірі естетичного аналізу. Барна Н.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.10-14. - англ. УДК 18:001.11.

В статті доведено що художній твір, мистецький твір, архітектура як твір мистецтва не є предметом, не є просто матеріальною оболонкою як об'єкт з яким дотикається людина, як тіло з тілом. Це є найважливіший факт сприйняття предметного середовища, коли конструюючи ментальні образи шляхом інтенції, людина сама стає образом, сама виступає продуктом ідеального співвідношення, тому і важливо помітити феномен екологічності, екології культури, де організм, цілісність, гомеостаз, тілесна опосередкованість призводить до ідеального спілкування, до тієї генералізованої ейдетики, де ментальне тіло, ментальна тілесність, власна духовність естетичного досвіду є домінантою.

02.17.08.0156/200681. Естетичне відношення людини до дійсності. Тофтул М.Г. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.133-136. - укр. УДК 18:001.11.

У статті піддається критиці розуміння природи і сутності естетичного відношення людини до дійсності, зокрема, прекрасного, яке пропонують студентам автори сучасної навчальної літератури з естетики. Естетичне відношення порівнюється з іншими відношеннями людини до дійсності - з практично-утилітарним, політичним, моральним і релігійним. Розкриваючи сутність естетичного відношення людини до дійсності, автор з'ясовує специфіку суб'єкта, об'єкта естетичного відношення та їх взаємозв'язок.

02.91 Історія філософії

02.17.08.0157/194628. Етична складова української філософської думки : історична специфіка та сучасний стан. Стасевська О.А. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.29-45. - укр. УДК 17:14(477).

Статтю присвячено аналізу еволюції української етичної думки в контексті філософської культури народу, виявленню її специфічних особливостей. Автора цікавить також стан сучасних досліджень проблем моралі в Україні.

02.17.08.0158/194673. Раціоналістичні трансформації української філософсько-етичної думки нового часу. Стасевська О.А. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.37-46. - укр. УДК 17(477)-044.922.

Розглянуто розвиток філософсько-етичної думки України XVII-XVIII ст., яка в цей час позначена різноманітністю порушених проблем, що досягаються на основі складного переплетіння ірраціонально-ментальних власних традицій мислення та західноєвропейського раціоналізму.

02.17.08.0159/194731. Історія філософії як філософія, і філософія як історія філософії (нотатки для початківців щодо вивчення курсу "антична філософія"). Александрова О. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.5-10. - укр. УДК 93:101."625"(045).

У статті розглянуті питання про місце античної філософської спадщини в історико-філософському просторі, про зв'язок філософії та історії філософії.

02.17.08.0160/194735. Густав Шпет: внесок в філософію, етнопсихологію, методологію гуманітаристики. Онопрієнко В. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.20-26. - рос. УДК 1(03).

Розглянуто деякі ідеї і концепції з великого доробку трагічно загинувшого російського філософа Г.Г. Шпета (1879-1937).

02.17.08.0161/194747. Персоналізм: актуальність філософії М.О. Лосського. Суходуб Т. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.67-72. - рос. УДК 1 (091).

На прикладі творчості М.О. Лосського аналізується персоналізм, що розробляє "новий" гуманізм. Доводиться, що персоналізм створює вчення, яке дозволяє подолати в історичному розвитку крайнощі ідеологій індивідуалізму та колективізму, пропонуючи принципово інше розуміння особи, суспільства, культури.

02.17.08.0162/195988. Сумнів та скептицизм як пошук істинності знань: філософія Рене Декарта та виклики сучасності. Лозниця С.А. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.64-77. - англ. УДК 165.412.

У статті осмислюються поняття сумніву та скептицизму, які у філософії Рене Декарта постають одними із основоположних. Метод сумніву, який застосовує Декарт для пошуку істинності знань, постає важливим не тільки для розробки подальших філософських концептів, але й для сприйняття будь-якої інформації, яку перш ніж сприймати як істинну, варто поставити під сумнів.

02.17.08.0163/195993. Концепт еросу в ученні Зігмунда Фрейда як теоретична основа Фроммівської філософії. Мирончук Я.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.124-134. - укр. УДК 172.4.

У статті проаналізовано концепт еросу З. Фрейда як фундамент становлення поняття феномену любові в контексті соціокультурного розвитку людини. Вчення З. Фрейда як спонукаюча дія до виникнення Фроммівської філософії.

02.17.08.0164/196021. Світоглядні засади становлення української ноосферної думки. Владимиренко В.Є., Турпак Н.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.9-21. - укр. УДК 130.2; 378.

У статті проаналізовано світоглядні засади становлення української ноосферної думки. Обґрунтовано, що, антропокозмизм як ідейна течія та світоглядний підхід, у його виокремленні від європейського антропоцентризму та "російського космізму", та ментальність українців були важливими світоглядними засадами, що призвели до якісного ідейного стрибка формування концепції ноосфери В. Вернадського та початку ери ноосферної думки.

02.17.08.0165/196022. Людина у світоглядній системі українського барокко. Кравченко О.П. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.22-31. - укр. УДК 111.32:140.8(477).

У статті проаналізовані латиномовні лекційні філософські курси професорів Києво-Могилянській академії. Зокрема, обґрунтовано нове барокове розуміння людини як гармонійного поєднання душі й тіла. Охарактеризовано погляди киево-могилянців на проблему пізнавальної діяльності людини на шляху усвідомлення нею свого призначення й досягнення істини та щастя.

02.17.08.0166/196110. Філософські ідеї християнського милосердя в епоху Середньовіччя. Ляднева А.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.93-101. - укр. УДК 1 (091) : 17.026.

Стаття присвячена визначенню основних філософських ідей благодіяння в умовах історичної трансформації. Астроном представлено огляд історичних особливостей філософського осмислення проблеми благодійності у руслі філософських концептів Середньовіччя. На основі здійсненого філософського аналізу показано характерне для кожної філософської школи ставлення до досліджуваної проблеми. Аналізується трансформація благодійності у спектральній площині між сотеріологічним та паліативним полюсами варіації феномену.

02.17.08.0167/196138. Особливості філософії людської гідності за доби Відродження. Петренко М.О. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.128-138. - укр. УДК 37.037.

Предметом дослідження статті стало звернення до творчості Піко дела Мірандоли з аналізом роздумів про людину та її свободу. З'ясовано основні поняття та принципи тлумачення людської гідності в філософії Відродження. Доведено, що філософії Відродження дійсно властиве глибинне, засноване на розумінні людини як суб'єкта, творця власної долі, антропоцентричне спрямування. В статті з'ясовано, що гуманістична антропологія ренесансно-гуманістичної філософії прагнула до обґрунтування особливого, засадничого місця людини в ієрархії світових сутностей та піднесення гідності людини. Обґрунтовано точку зору про те, що звернення до роздумів Джованні Піко про людину, її гідність та свободу, засвідчує зародження загальноєвропейської ідеї про важливість суспільного контексту для розвитку таких чеснот гідного людського буття як справедливість, відповідальність та толерантність.

02.17.08.0168/196250. Людиноцентризм досліджень української філософії. Будз В. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.5-11. - укр. УДК 168.522: 140 (477).

Українська філософія у своїй суті є людиноцентричною. Більшість проблем, які розглядаються в українській філософії, зосереджуються навколо людини та всіх сфер її життєдіяльності. Зокрема важливою сферою людського буття є моральна сфера, яку можна вважати підґрунтям суспільного буття. У цьому контексті пошук моральних рис української людини є провідною думкою української філософії минулого і сучасного.

02.17.08.0169/196251. Гуманістична спрямованість футурологічних пошуків Володимира Винниченка. Голянич М. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.12-19. - укр. УДК 165.742: 133.529 (477).

У статті висвітлено основні прогностичні ідеї В. Винниченка про майбутнє людини і людства, української нації та її державності, розкрито концепцію конкордизму та положення про нову світову систему об'єднання всіх народів з метою усунення боротьби між ними в майбутньому на моральних засадах і "встановлення міцного миру на Землі".

02.17.08.0170/196254. Категоричний моральний імператив в історико-філософських парадигмах. Єрмоленко А. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.39-47. - укр. УДК 1(091): 14.

У статті розглядається розвиток моральних належностей відповідно до парадигмальних змін в історії філософії. На основі принципу універсалізації взаємності, що набуває історичних форм у Золотому правилі моральності та категоричному імперативі, здійснюється реконструкція стратегій обґрунтування моральних норм в онтологічній, рефлексивній та лінгвістичній парадигмах. Текст підготовлено на основі доповіді на II науково-практичній всеукраїнській конференції "Українська філософська думка у контексті європейської філософії: історія і сучасність".

02.17.08.0171/196260. Ціннісна основа світського гуманізму. Сисак М. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.77-82. - укр. УДК 165.742: 17.

У статті аналізується історичний розвиток і становлення світського гуманізму з погляду формування його ціннісних основ. Розкривається складна, суперечлива природа цінностей, їх антиномічність і можливі спотворення. Виокремлено основні критерії формування гуманістичних цінностей у моральній діяльності особистості.

02.17.08.0172/196683. Культура поведінки в проектах новоєвропейської філософії 17 в. (Ф. Бекон І. Д. Локк). Гордин Л.Я., Проценко О.П. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.59-65. - рос. УДК 17.2.

Розглянуто проблеми культури поведінки та спілкування, зумовлені правилами етикету. Показано місце манер і пристойності в соціально-економічній і політичній діяльності людини, а також у житті окремого індивіда в процесі досягнення успіху й суспільного прийняття. Основну увагу сконцентровано на інтерпретації проектів етикетної імперативності представниками філософії Нового часу Ф. Беконом і Д. Локком.

02.17.08.0173/196902. Проблема безсмертя у філософії вчених-космістів. Братерська-Дронь М.Т. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.5-13. - укр. УДК 130.1.

Стаття присвячена філософському дослідженню проблеми безсмертя вченими-космістами.

02.17.08.0174/196906. Повседневность как претворение быта в бытие в философском наследии В.В. Розанова. Ергеева Е.И. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.33-41. - рос. УДК 130.1.

У статті розглянуто підхід до повсякденності та спосіб її концептуалізації у філософській спадщині В.В. Розанова. Проведено порівняння його підходу з підходом Б. Ванденфельса. Автор звертає увагу на особливості методології та стилю філософування В.В. Розанова, які вплинули на формування особливого типу раціональності.

02.17.08.0175/196987. Геофілософія України. Базалук О.А. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.141-156. - рос. УДК 1(091)(4 9).

Предметом исследования автора является геофилософия Украины. По мнению автора, чтобы понять истинные причины событий, которые произошли и происходят в Украине на протяжении всей её истории, нужно понять особенности геофилософии этого региона. Автор считает, что основная особенность геофилософии этого региона, которая и формирует ментальность украинцев уже многие столетия, заключается в том, что территориально современная Украина расположена на стыке двух мощнейших культур Евразийского континента: азиатской и европейской. Автор предложил свое видение формирования рубежности культур и их влияния на становление украинской нации. В статье использованы диалектический метод, системно-структурный, структурно-функциональный, а также методы: сравнения, анализа и синтеза. Основным вкладом автора в исследование этой актуальной и сложной темы является очередная попытка объективного исследования историко-культурных связей между Москвой и Киевом, россиянами и украинцами. Новизна исследования - показать Украину и украинцев изнутри, во всей их противоречивости и стремлении установить собственные культурные маркеры самоидентификации.

02.17.08.0176/197009. Феномен гармонії: концептуальні моделі Піфагора та Геракліта. Муляр В.І. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.117-126. - укр. УДК 1 (091).

Аналізується гармонія як одних з поширених термінів давньогрецької міфології та одне з ключових понять і базовий методологічний принцип давньогрецької філософії, який дає можливість усвідомлювати світ єдиним цілим, що перебуває у певних вічних внутрішніх взаємовідношеннях. Висвітлені піфагорійська та гераклітівська концепції феномену гармонії, обґрунтована їх методологічна спільність та якісна відмінність. Сформульована сутність гармонії в концепціях Піфагора та Геракліта. Висловлена гіпотеза щодо значущості вказаних концепцій для розвитку західноєвропейської моделі гармонії.

02.17.08.0177/198844. Осягнення феномена ідеалу у творчості Е.В. Ільєнкова: філософський аналіз. Чорна Л.В. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3, С.19-29. - укр. УДК 9.955.4.

Статтю присвячено дослідженню феномена ідеалу як ціннісного орієнтира в розвитку людства, що розглядається крізь призму поглядів видатного філософа Е.В. Ільєнкова. Проаналізовано теоретичне осягнення поняття "ідеал" відомими мислителями різних філософських напрямків. Метою статті є вивчення особливостей формування й наповнення змістом ідеалу на певних етапах суспільного розвитку. На підставі проведеного аналізу експлікується роль ідеалу як сенсоутворювального чинника суспільних орієнтацій.

02.17.08.0178/200020. Владимир Васильевич Шкода. Расширение пространства дружелюбия. Филоненко А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.295-299. - рос. УДК 1(091)(4 9).

Конечно, друзья его звали Шкода или ВВ. На его доме на площади Поэзии красовалась вывеска фирменного магазина "Шкода". Потом у него появился автомобиль, на котором он мечтал объехать всю Украину после Оранжевой революции. Не объехал. В апреле 2013 года он ушел, а свет остался. Осталось и то место, культивированию которого он служил, - пространство дружелюбия. Из него даже смерть не уведит.

02.17.08.0179/200022. Рене Жирар: In Memoriam. Галена Е. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.327-338. - рос. УДК 1(091)(4 9).

4 ноября 2015 года умер Рене Жирар. Вероятно, последний из больших теоретиков XX века, кто не отказался от "больших нарративов", объясняющих ключевые культурные феномены и процесс образования общества в целом. Такой выбор тем и, вместе с тем, стиль мышления связывали его в большей степени с предшественниками (вроде Марселя Мосса), чем с современными ему теоретиками. Его идеи, будучи очень популярными в 70-х-80-х годах, были вытеснены на периферию французской интеллектуальной традиции интересом к постмодернистам, однако сегодня вновь вызывают большой интерес.

02.17.08.0180/201357. Дискурс філософії освіти у працях Василя Кременя. Курбатов С. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1, С.3-12. - укр. УДК 37.013.73.

Стаття присвячена розгляду становлення наукового дискурсу філософії освіти у працях Василя Кременя в контексті виникнення та розвитку української традиції філософського осмислення освіти та є авторизованим перекладом статті, надрукованої англійською в журналі *Pedagogika Filozoficzna*. - 2015. - № 1. - С. 81-85. Обґрунтовано, чому саме філософія освіти впродовж значного періоду часу відіграла роль теоретико-методологічного підґрунтя реформи освітньої систем нашої країни. Простежено еволюцію розуміння філософських підходів до розуміння освіти, включаючи її людиноцентристські принципи, інноваційні виміри та синергетичні підходи до цілісного розуміння.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.01 Загальні питання історичних наук

03.17.08.0181/196013. Исторична компетентність та персоналістичне бачення історії. Корж Г.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.341-350. - укр. УДК 37.013.73.

У статті проблема історичної компетентності особи розглядається у контексті персоналізму. Окреслений підхід в історичному пізнанні репрезентує філософія свободи та творчості особистості М. Бердяєва. Обґрунтовується оптимістичний характер поглядів мислителя на людину та історію. У статті також доводиться, що філософи-шістдесятники послідовно проводили настанову на внутрішнє самоствердження людини, сприяли утвердженню в суспільстві гуманістичної перспективи на ґрунті українського світосприймання та засадничих європейських цінностей.

03.17.08.0182/196233. Сучасні підходи до оцінки історичного знання як важливої складової світоглядної культури. Кручек О.А. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.141-150. - укр. УДК 930.1:316.658.2.

У статті розглянуто аксіологічні аспекти історичного знання через призму різних методів пізнання минулого, здійснено спробу визначити критерії оцінки історичного досвіду.

03.19 Історія окремих країн

03.17.08.0183/194460. Уніатство, як світоглядна система, і Україна (до постановки питання). Бабенко В.М. // 36. наук. праць Донбаської національної ак-мії буд-ва і архітектури. Краматорськ: Донбаська національна ак-мія буд-ва і архітектури, 2016, №1(2), С.37-46. - укр. УДК 261.8 (477).

В історії світового християнства роль і місце уніатства недооцінені. Ідеї уніатства складають вагомий частину основних явищ культури європейського Середньовіччя. Епоха Відродження та уніатство мають спільні духовні цінності. Україна була одним з центрів уніатського руху та утвердження в Європі нової світоглядної традиції.

03.17.08.0184/194463. Щодо історії створення та змісту "Великих французьких хронік". Булдакова О.В. // 36. наук. праць Донбаської національної ак-мії буд-ва і архітектури. Краматорськ: Донбаська національна ак-мія буд-ва і архітектури, 2016, №1(2), С.59-65. - укр. УДК 930.2.

Стаття присвячена історії створення унікального французького історіографічного документа - "Великих французьких хронік", в стінах релігійного центра країни - монастиря Сен-Дені. В ній також представлена коротка характеристика текстів, що увійшли до "Хроніки", наприкінці роботи наводиться перелік відомих та доступних видань цих текстів.

03.17.08.0185/194882. Образ "Іншого" в становленні української ідентичності. Удод О.А., Юрій М.Ф. // Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14, С.54-75. - укр. УДК 94(477)141.319.8.

В статті йде мова про формування української культури, як культури пограниччя, де головна роль належить культурному симбіозу. Аналізується цивілізаційна визначеність української ідентичності через протистояння "Іншого".

03.17.08.0186/194888. Сучасна історіографія діяльності міліції України в роки НЕПу. Греченко В.А. // Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14, С.141-149. - укр. УДК [930.1: 351.743](477) "1921-1929".

Розглянуто основні тенденції вивчення історії діяльності радянської міліції України в 1920-ті роки в працях сучасних істориків. Значну увагу приділено дисертаційним працям: виявлено їх досягнення, недоліки та маловивчені аспекти.

03.17.08.0187/195696. Західно-армянский фронт ирано-турецкой войны 1821-1823 гг. и Басенское сражение. Мкртумян Л.А. // Наукові розвідки з держ. та муніципального управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.160-171. - укр. УДК 351.

В межгосударственных отношениях стран Ближнего и Среднего Востока по геополитическим и экономическим причинам особое место занимают ирано-турецкие отношения. В XV-XVIII веках эти отношения выражались в перманентных войнах между этими двумя странами, основной причиной которых было стремление установить контроль над связывающими Европу с Востоком стратегически важными путями и занять доминирующую роль в исламском мире. Вражду между Ираном и Османской империей использовали Англия и Россия, которые преследовали противоположные цели в Ближнем и в Среднем Востоке. Англия и Россия применяли усиливающееся давление на эти страны, пытаясь или натравить Иран и Османскую империю друг на друга, или сколотить с этими странами союз против конкурирующей стороны. Эта политика и привела к турецко-персидской войне 1821-1823 гг. Хотя в военных действиях удача сопутствовала иранской армии, но Иран по политическим и финансовым причинам не смог фиксировать свои военные победы в Эрзрумском мирном договоре. Война не изменила территориальное статус-кво, но причинила большие страдания местному мирному оседлому населению, особенно западным армянам.

03.17.08.0188/195764. Яблунівський ключ у 1752 р. Сіреджук П. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.3-8. - укр. УДК 94 (477. 85 87).

У статті аналізується інвентар Яблунівського ключа 1752 р. Галицької Гуцульщини як важливе джерело вивчення соціально-економічних відносин та демографічного розвитку поселень на теренах гуцульського краю в середині XVIII ст. У розвідці досліджується також його практичне значення для дослідження розвою економіки, етнічного складу населення та ономастикону жителів Яблунівщини.

03.17.08.0189/195765. Наукові дослідження Чернелицького замку в другій половині XX - на початку XXI ст. Нагірний В. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.9-13. - укр. УДК 94 (474).

У статті описано польові дослідження Чернелицького замку в другій половині XX і на початку XXI століття. Основну увагу присвячено археологічній експедиції 1953 року, експедиціям інституту "Укрзахідпроектреставрація" в 1969-1971 і 1989-1993 роках і українсько-польській експедиції 2012 року. Охарактеризовано основні результати комплексного історико-археологічного, архітектурного і топографічного аналізу та інвентаризації, проведених під час вказаних експедицій.

03.17.08.0190/195766. Галичина на сторінках газети "Киевский телеграф" (1875-1876 рр.). Райківський І. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.14-20. - укр. УДК 94 (477.83 86): 070.

У статті висвітлюється відображення різних аспектів національного життя в Галичині на сторінках газети "Киевский телеграф", що виходила в Києві за редакцією громадівців у 1875-1876 рр., до Емського указу. Попри обмеженість інформації про національний рух у краї, з огляду на цензурні перешкоди і відсутність тісних зв'язків між українськими діячами Наддніпрянської України і Галичини, газета відіграла важливу роль в утвердженні ідеалу української національної єдності (соборності), популяризації ідей "громадівського соціалізму" М.Драгоманова.

03.17.08.0191/195767. Розвиток українського літературознавства в Галичині в XIX - першій третині XX століть. Бурдуланюк В. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.21-31. - укр. УДК 820:94 (477.83 .86).

У статті зроблено спробу показати розвиток українського літературознавства в Галичині в XIX - першій третині XX століття. Проаналізовано особливості його розвитку та показано внесок у літературознавчу науку краю І.Вагилевича, Я.Головацького, О.Огоновського, О.Барвінського, І.Франка, О.Кониського, К.Студинського, М.Возняка, І.Свенціцького, Б.Лепкого, О.Маковця, М.Тершаковця та інших дослідників.

03.17.08.0192/195768. Політика УРП-УСРП у культурно-освітній сфері. Міщук А., Міщук М. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.32-39. - укр. УДК 329.8 (477).

Стаття присвячена дослідженню культурно-освітньої політики Української радикальної партії - Української соціалістично-радикальної партії, однієї з найбільш активних у політичному сенсі партій Західної України. УРП-УСРП сприяла збереженню культурницьких та державницьких традицій українського національного руху, підвищенню національної свідомості українців і спільно з іншими провідними партіями Західної України виступала в обороні національно-політичних і соціально-економічних прав українського народу. Показано, що соціалістично-радикальні сили робили політичне життя в регіоні більш активним і постійно боролися за створення незалежної України.

03.17.08.0193/195769. Теоретико-методологічні засади українського націонал-демократичного об'єднання 1935-1939 рр. Пуйда Р. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.40-43. - укр. УДК 94 (477).

У статті йдеться про специфіку партійно-політичного життя Польської держави у другій половині 1930-х рр., методологію парламентської діяльності політичної партії Українського націонал-демократичного об'єднання, висвітлено політичні процеси, у яких застосовано основні методологічні принципи.

03.17.08.0194/195770. До історії педагогічних дослідів професора Андрія Введенського. Бездрабко В. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.43-49. - укр. УДК 930.22.

У статті йдеться про повосенний педагогічний досвід професора Київського університету імені Тараса Шевченка Андрія Введенського, його студії й прикладні практики. Розкрито драматизм особи, вимушеної творити згідно з офіційною ідеологією, а не з власними переконаннями.

03.17.08.0195/195771. Туристично-екскурсійна діяльність як засіб ідеологічного виховання населення України у 70-80-х рр. XX ст.: формування інституційної структури і завдань. Котенко Р. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.50-54. - укр. УДК 338.48 (075).

У статті на основі аналізу партійних документів та інших джерельних матеріалів досліджуються процеси формування інституційної структури і завдань туристично-екскурсійної діяльності в Україні у 70-80-х рр. XX ст. як важливого засобу ідейно-політичного виховання населення. З'ясовується роль профспілкових, комсомольських та інших громадських організацій у цьому процесі.

03.17.08.0196/195772. Ідея соборності в ідеології та діяльності Всеукраїнського об'єднання "Батьківщина" (1999-2014 рр.). Адамович С. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.55-60. - укр. УДК 329.271 (477).

У статті проаналізовано програмові засади та соборницьку діяльність всеукраїнського об'єднання "Батьківщина". Автор обґрунтовує, що осередям політичної програми і діяльності партії було єднання країни та розбудова Української державності на засадах солідаризму.

03.17.08.0197/195773. Куманська єпископія: деякі аспекти історії. Пилипчук Я. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.61-64. - укр. УДК 94 (4).

Ця студія присвячена історії Куманської єпископії. Куманська єпископія знаходилась у Румунському Прикарпатті, її центром був Брашов і керувався лояльними до Папи Римського домініканцями. Навернення до християнства було для кипчаків швидше політичним, ніж релігійним актом, оскільки Бортц бажав заручитися угорською підтримкою. Території кипчаків, які прийняли католицизм, стали васалами Риму та Угорщини. Куманська єпископія існувала з 1228 до 1241 рр.

03.17.08.0198/195774. Польсько-українське суперництво у сферах працевлаштування та забезпечення житлом у містах і містечках Галичини в останній третині XIX - на початку XX ст. Вітенко М. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.65-70. - укр. УДК 94(947:943) "1867 1914".

У статті аналізуються процеси посилення міжнаціональних протиріч у Галичині. Автор простежує вплив таких соціальних факторів, як нестача роботи, зниження розміру заробітної плати, відсутність житла, на поглиблення польсько-української ворожнечі. Не останню роль у польсько-українському антагонізмі відігравали корупція, недемократичні способи формування органів місцевого самоврядування та суперечливий розподіл податків між різними категоріями міського населення.

03.17.08.0199/195775. Чеські землі на початку XX ст. Федорчак П. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.71-74. - укр. УДК 94 (437) "19".

У статті висвітлюються соціально-економічні зміни в Чеських землях на початку XX століття. Наголошено, що завдяки розвитку промисловості та сільського господарства на основі використання досягнень науково-технічного прогресу і власного досвіду, цей регіон перетворився у найбільш розвинуту частину Австро-Угорщини. Відображено політичне життя чеського населення, діяльність політичних партій та міжнаціональні відносини. Доведено, що чехи формували передумови для створення власної держави.

03.17.08.0200/195776. Бойові дії Червоної Армії на території Угорщини під час Другої світової війни і звільнення її земель від гітлерівської окупації (23 вересня - листопад 1944 р.). Пендзей І. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.75-81. - укр. УДК 94 (439): 94(47 +57) "1944".

У статті на основі спеціальної літератури, присвяченої "визвольній місії" Червоної армії у Південно-Східній і Центральній Європі, проаналізовано боротьбу радянських військ проти армії німецько-угорського фашизму на території Угорщини; з'ясовано причини невдач Червоної армії на початку Будапештської операції, виокремлена роль Й.В.Сталіна у вимушеному переході радянських військ до оборони.

03.17.08.0201/195777. Участь українських миротворців у місіях ООН у Таджикистані. Бурачок Л., Яцків О. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.82-85. - укр. УДК 327.57 (477): (575.3) + 341.123.

Стаття присвячена малодослідженій темі участі українських миротворців у врегулюванні конфлікту в Таджикистані протягом 1994-2000 рр. Розглянуто аспекти підготовки миротворців та їхні основні завдання з підтримання миру в регіоні.

03.17.08.0202/195778. Релігійне життя українців у Польщі (1947-1989 рр.). Стецюк Н. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.86-93. - укр. УДК 94(477) - 061.2: 94 (438) "1947 1989".

У статті на основі аналізу архівних документів досліджено релігійне життя українців у Польщі у 1947-1989 рр. Стверджено, що незважаючи на дискримінаційну політику влади в царині релігії, українці не втратили зв'язок із Греко-католицькою церквою, яка стала їхньою опорою в часи комуністичного режиму й активно підтримувала боротьбу за свої права в ПНР. Лише після зміни політичного режиму в 1989 р., завдяки активній діяльності українських вірних, удалося відновити легальну структуру ГКЦ у Польщі.

03.17.08.0203/195779. Сучасна українська історіографія про реакцію держав Антанти на видання маніфесту щодо федеративного союзу Української держави та Росії. Довган Ю. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.94-102. - укр. УДК 930.1 + 930.22.

У статті досліджуються причини зміни главою Української Держави, гетьманом Павлом Скоропадським політичної орієнтації - відмови від курсу на розбудову незалежної Української держави на користь федерації з Росією, яка впродовж тривалого часу у вітчизняній історіографії залишається дискусійним. Зазначається, що в історичній літературі до цього часу залишається нез'ясованою дилема, наскільки самостійним був гетьман у прийнятті подібного рішення, чи було воно ситуативним, чи виражало його справжній цілі. Констатовано, що в історіографії знайшли відображення дві протилежні точки зору на цю проблему та на вплив держав Антанти на видання гетьманського Маніфесту про федеративний союз України та Росії. Стверджується, що серед сучасних українських дослідників переважають загалом позитивні оцінки гетьманського курсу, за певних історичних обставин, на федерацію з Росією та союз з державами Антанти.

03.17.08.0204/195780. Проект XXI століття: енциклопедія сучасної України. Борчук С. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.103-109. - укр. УДК 94 (477): (031).

У статті йдеться про розвиток вітчизняної енциклопедичної науки в Україні на початку XXI ст. на прикладі "Енциклопедії Сучасної України". Проаналізовано основні функції, завдання та досягнення видання.

- 03.17.08.0205/195782. Громадський побут українського сільського населення Галичини у другій половині XIX - на початку XX ст. (на основі мемуарів о. Ф. Тарнавського). Дрогобицька О. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.115-119. - укр. УДК 63.3-7.
На основі мемуарів о. Ф.Тарнавського розкрито особливості громадського побуту українського сільського населення Галичини другої половини XIX - початку XX ст. і греко-католицького духовенства зокрема. Значну увагу звернено на антиалкогольний рух, організацію сільських кооперативів, крамниць, аматорських хороших колективів. Простежено роль окремих священиків та селян у культурно-освітньому та соціально-економічному розвитку тогочасного села.
- 03.17.08.0206/195783. Життя українських адвокатів Галичини (кінець XIX - перша половина XX ст.). Солонець І. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.120-125. - укр. УДК 347.965 (477.83 86).
Розкрито питання формування української адвокатури як окремої соціальної верстви. Проаналізовано джерела формування адвокатів Галичини, їх національний склад, повсякденне життя, умови праці та дозвілля. Особливу увагу звернуто на роль українських адвокатів у громадському житті краю.
- 03.17.08.0207/195784. Очисний обряд при народженні дитини в традиційній обрядовості бойків. Боян С., Семенюк О. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.125-130. - укр. УДК 394.
На матеріалах вітчизняної та зарубіжної етнографічної літератури й джерельної бази кінця XIX-XX ст. розглянуто обряди, традиції бойків, які пов'язані безпосередньо із народженням дитини, насамперед очисний обряд, що здійснювався після народження дитини матір'ю і "бабою", яка приймала пологи. Даний матеріал присвячений аналізу й систематизації традиційних обрядових дійств, ритуалів і звичаїв, що стосуються післяпологового циклу родинного обрядового комплексу бойків. На основі компонентного аналізу виокремлено головні складові очисного обряду при народженні дитини на Бойківщині.
- 03.17.08.0208/195785. Особливості проведення обряду "ходіння з ведмедем" у східнороманського населення Буковини. Мойсей А. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.130-138. - укр. УДК 94.4.
У статті розкривається генезис, описується сценарій, дійові особи, маски та техніка їх виготовлення, що стосуються одного з розповсюджених елементів архаїчного театрального мистецтва, однієї з типових зооморфних масок зимової карнавальної обрядовості східнороманського населення Буковини - ритуалу ведмідь. В роботі присутні елементи типологізації дослідженого етнографічного явища, подається карта розповсюдження "ведмеда" на території регіону. Пропонується обґрунтований компаративний аналіз з подібними обрядами українського населення. Автор, виходячи на суспільний рівень сприйняття проблеми, надає рекомендації щодо розвитку етнографічного туризму на території Чернівецької області.
- 03.17.08.0209/195786. Особливості територіального перерозподілу в Центрально-Східній Європі напередодні Другої світової війни: чехословацький вектор. Магомета А., Костючок П. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.138-145. - укр. УДК 94: 35.071.5. (437).
У статті висвітлено суспільно-політичну ситуацію у Чехословацькій Республіці, яка склалася напередодні Мюнхенської змови. Також окреслено хід і результати Мюнхенської конференції. Доведено, що дипломатія ультиматумів і силового тиску на ЧСР в порушення взятих перед нею політико-правових зобов'язань призвели до територіального розчленування країни.
- 03.17.08.0210/195787. Інститут королівської влади в політичній системі Вандало-аланського королівства. Дубчак С. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.146-152. - укр. УДК 94 (363).
У статті розглядається проблема функціонування інституту королівської влади у Вандало-аланському королівстві. Вказується на поєднання германських та римських елементів із християнською політичною традицією. Зазначається про закріплення окремим законом принципу успадкування королівської влади старшим представником роду Асдінгів. Наводяться особливості взаємовідносин у середовищі правлячої династії. Визначаються основні атрибути королівської влади, серед яких войовничість, харизма тощо. Вказується про дискусійність окремих аспектів предмету дослідження.
- 03.17.08.0211/195788. Франкське та лангобардське військо: організація, озброєння, чисельність. Павлюк А. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.152-160. - укр. УДК 94 (363) (450).
У статті здійснено порівняльний аналіз франкського та лангобардського війська. Прослідковано спільні та відмінні риси в організації, озброєнні та чисельності військ. Висвітлено вплив римського, візантійського, азійського (кочового) військового мистецтва на франкське та лангобардське озброєння, стратегію і тактику.
- 03.17.08.0212/195789. Синтез дохристиянських та церковно-релігійних елементів у святі Водохреща на Опіллі (на матеріалах Галицького району). Рева Б. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.160-166. - укр. УДК 392.14: 265.9 (477.86).
У статті автор висвітлює дохристиянське та церковно-релігійне свято Водохреща. На зібраних польових та друкованих матеріалах коротко розкрив ритуали його святкування. Особлива увага приділено символічній функції хрестиків як одного із елементів оберегу та охарактеризовано значення Йорданської свічки-трієць у завершальному етапі різдвяно-новорічних свят українців південного Опілля у XX-XXI столітті.
- 03.17.08.0213/195790. Релігійні впливи на формування образу жінки в західноукраїнському суспільстві в кінці XVIII - на початку XX ст. Душак В. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.167-175. - укр. УДК 39-055.2:2-4.
У статті розглядається вплив біблійної традиції на виникнення християнської та равиністично-іудейської релігійних концепцій, особливо в контексті формування в них ідей про жінку. Основна увага приділена формуванню норм структури і типології сім'ї, сексуальної етики, статусу жінки у різних народів західноукраїнських земель на основі християнського та іудейського концепту жінки.
- 03.17.08.0214/195791. Етнографічне дослідження Покуття в студіях Оскара Кольберга. Триняк Л. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.175-183. - укр. УДК 39: 001.8 (477.85 .87).
Стаття присвячена етнографічній праці "Рокусіє" польського вченого й етнографа Оскара Кольберга. Зроблено спробу комплексно проаналізувати зміст чотиритомника "Rokucie", охарактеризувати методи і принципи народознавчого дослідження Оскара Кольберга, а також його вклад в етнографічні дослідження Покуття.
- 03.17.08.0215/195792. Національне питання у вищих навчальних закладах Львова у контексті національної політики Австро-Угорщини (остання третина XIX - початок XX ст.). Ріккарді (Атаманчук) Г. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №26, С.182-189. - укр. УДК 94 (947: 943) "1867 1914".

У статті розглядаються питання національної структури викладацького та студентського персоналу львівських вищих навчальних закладів у 1967-1914 рр., вплив на неї політики урядів Австро-Угорщини та місцевої галицької адміністрації. Автор підкреслює домінування представників польської спільноти регіону у вирішенні питань розвитку освіти та національної свідомості населення Галичини.

03.17.08.0216/195793. ОУН(Б) та початки формування УНС. Росіцький П. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.189-195. - укр. УДК 323.1: 355.425 (477.83 .86)(091) "19".

У статті характеризується робота військового сектору Організації українських націоналістів під проводом Степана Бандери в Галичині протягом другої половини 1941 - першої половини 1943 рр. Акцентується увага на співпраці цивільної та військової гілок бандерівської Організації під час створення загонів Української народної самооборони, окреслено настрої серед активу ОУН(Б) щодо антинімецької збройної боротьби.

03.17.08.0217/195794. Паперові гроші та монети в дистрикті Галичина (1941 - 1944 р.) як джерело до вивчення економічної історії. Савіцький Р. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.195-201. - укр. УДК 94 (477.83 .86): 930.2.

У статті подано характеристику грошових засобів, що перебували в обігу на території дистрикту Галичина в 1941-1944 рр.: "краківських злотих", рублів СРСР, бофонів ОУН, УПА, інших цінних паперів, а також розмінних монет. З'ясовано, що основною грошовою одиницею був "краківський злотий", наведені дані щодо часу його введення в обіг, особливостей дизайну та купівельної спроможності. Показано, як з допомогою грошових знаків заявляли про себе суспільству український та польський визвольні рухи.

03.17.08.0218/195795. Згромадження Сестер Мироносиць у підпільний період УГКЦ (1946-1989 рр.). Маслій О. (с. Андрея). // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.202-208. - укр. УДК 255: 281.5 "1946 1989".

З 1946 до 1989 рр. УГКЦ пережила тяжкі випробування, але вистояла й загартувалась у вірі. У кінці 1940-х - на початку 50-х рр. організаційну структуру Церкви повністю зруйнували арешти єпископату, священників, репресії проти непокірних. Незважаючи на жорстокі переслідування, Церква продовжувала жити підпільно завдяки ретельно відпрацьованій системі таємних семінарій, монастирів. Історичний розвиток Згромадження Сестер Мироносиць у період заборон є відображенням незламності релігійних переконань представників чернецтва УГКЦ.

03.17.08.0219/195796. Відновлення Німецької держави на території західних окупаційних зон після Другої світової війни та її місце у міжнародних відносинах 1950-1970-х рр. Джус Ю. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.208-213. - укр. УДК 94 (430): 327.

Основна увага статті зосереджена на входженні ФРН у міжнародні організації після другої світової війни. Надається коротка характеристика питанню відновлення Німеччини, та причини поділу її на частини. Головна увага приділяється становленню нової Бреттон-Вудської системи економіки, розвитку європейських міжнародних організацій, а також становлення нової системи безпеки. Входження ФРН у міжнародні організації розглядається з точки зору впливу цих процесів на економіку країни. Також розглядається наростання впливу ФРН у міжнародних організаціях як наслідок продуманих дій влади та зростання економіки. Окремим питанням виступає входження ФРН до складу НАТО. Висвітлюються причини відновлення військових сил Німеччини, а також вплив цього процесу на посилення позицій ФРН та зростання важкої промисловості цієї країни.

03.17.08.0220/195797. Українське товариство охорони пам'яток історії та культури на Прикарпатті у 1967-1991 рр.: організаційно-ідеологічний поступ. Палійчук У. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.214-219. - укр. УДК 904+725.94-351.853 (477.75).

На основі архівних документів, джерельних матеріалів у статті розкриваються основні етапи, тенденції організаційного та ідеологічного становлення і розвитку Українського товариства охорони пам'яток історії та культури на Прикарпатті за радянської доби. Узагальнюються форми, методи, засоби його діяльності зі збереження та відновлення різних видів об'єктів національної культурної спадщини.

03.17.08.0221/195798. Веймарський трикутник як інструмент закордонної політики Польщі (1991-2004 рр.). Нащочин О. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.219-227. - укр. УДК 94 (100).

У статті проаналізовано передумови, що спричинили тристоронню співпрацю між Польщею, Францією, Німеччиною в 1991 р., а також ставлення, мотиви та очікування, які керували лідерами, політичними елітами країн; розкрито явище "асиметрії" у веймарській дипломатії; висвітлено основні напрями співпраці та підсумки діяльності веймарських самітів; вказано на взаємозалежність євроінтеграційних та безпекових аспектів.

03.17.08.0222/195799. Соціальна діяльність католицьких інституцій серед іммігрантів у Римі. Горбенко А. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.227-233. - укр. УДК 94 (450): 282:314.742.

Стаття присвячена соціальній діяльності католицьких інституцій серед іммігрантів в італійській столиці на початку 80-х років ХХ ст., коли значно зріс потік іммігрантів до країни, і в наш час. Розглядає історію створення спеціальних організацій для опіки над мігрантами та методологію їх роботи.

03.17.08.0223/195800. Злочинна діяльність радянських партизанів у період німецької окупації та її вплив на жінок Західної України. Мазурок О. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №26, С.233-239. - укр. УДК 801.81: 94(47+57) "1941 1945".

Розглянуто проблему злочинної діяльності партизанських з'єднань у Західній Україні в період передислокації стосовно жіночої частини населення. Проведено аналіз факторів впливу, причин та особливостей ставлення радянських партизанів до населення Західної України загалом та жінок зокрема. За архівними матеріалами розкрито характер злочинної діяльності по відношенню до жіночої частини населення. Визначено причини агресивного ставлення радянських партизанів до населення західних областей України.

03.17.08.0224/196246. Король Іоан - володар України-Русі. Городецький О.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.299-308. - укр. УДК 94. (477) "1201 - 1264".

В статті розглядається широке коло питань, пов'язаних з історією внутрішньої та зовнішньої політики короля Данила Романовича - одного з найвидатніших володарів України-Русі XIII ст., фундатора Галицько-Волинської держави.

03.17.08.0225/196351. До питання про передумови утворення міста-держави Ватикан. Марітчак С. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.171-177. - укр. УДК 94 (456.31).

Статтю присвячено питанню створення міста-держави Ватикан унаслідок підписання Латеранського договору 1929 р., історичному аналізу передумов та наслідків Латеранських домовленостей.

03.17.08.0226/196649. Терор і репресії в українських етнічних землях Польщі та у Західній Україні в 1940-х рр.: етнеогеографічний та конфесійно-трансформаційний аналіз. Стоцький Я. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.50-62. - укр. УДК 94(4)9.

У статті досліджено причини, хід і наслідки примусового виселення українців із їхніх етнічних земель у Польщі та поляків із території Західної України, згідно із відповідною угодою від 9 вересня 1944 року між Головою Ради Народних Комісарів УРСР М. Хрущовим і керівником Польського Комітету Національного Визволення Е. Осубка-Моравським, підписаною в Любліні, яка була наслідком реалізації рішень конференції в Тегерані щодо встановлення нових кордонів у Європі і результатом якої стало переселення з листопада 1944 р. до листопада 1946 р. 482880 українців із Польщі до УРСР та 789982 поляків із УРСР до Польщі. Висвітлено у статистичному контексті, як під час депортації прорадянська польська влада, бойовики Армії Крайової та інші польські націоналістичні збройні угруповання актами вбивств, терором і грабунками примушували українців покинути свою етнічну територію і виїжджати до УРСР. Такі ж акції проти поляків у західних областях України чинила радянська влада, а також військові формування УПА, примушуючи поляків виїжджати до Польщі. Депортація безпосередньо вплинула на конфесійні зміни, бо з 482 тисяч депортованих до УРСР українців більшість становили греко-католики Перемишльської єпархії і Апостольської Адміністрації Лемківщини, а також значна частина православних Холмсько-Підляшської єпархії. Натомість із УРСР до Польщі було депортовано переважну більшість (із 790 тис.) римокатоликів, що призвело до деєвangelізації Римо-Католицької Церкви в західних областях України, бо якщо у 1939 році Луцька дієцезія налічувала 154 парафії, а Львівська архидієцезія - 400-475 парафій, то на початок 1947 року на території цих єпархій діючими були тільки 23 римо-католицьких парафії, з котрих тільки одна у колишній Луцькій дієцезії (у Кременці). Таким чином, депортація суттєво зменшила не тільки етнічну, але й конфесійну присутність римо-католиків в Україні, і греко-католиків та православних у Польщі, котрі також зазнали суттєвих трансформацій. Водночас входження радянської влади на територію західних областей України у 1944 році поставило на порядок денний аспекти співіснування держави і Церкви, власне - тих конфесій, котрі тут діяли до зазначеної дати. Тому за націонал-патріотичну позицію та через невдалі спроби налагодження відносин Апостольського Престолу з Радянським Союзом і через фіаско пошуків компромісу із сталінсько-радянською тоталітарною системою було заборонено Львівським собором УГКЦ 8-10 березня 1946 року Українську Греко-Католицьку Церкву. Власне, її Галицьку митрополію, котра на 1939 рік налічувала 2259 парафій і 3,7 млн. віруючих. Переважна більшість духовенства Галицької митрополії (близько 80 відсотків) возз'єдналися з Російською Православною Церквою, декілька сотень (близько 430) духовенства і чернецтва, не згідних з таким возз'єднанням, було у 1945-1950 рр. заарештовано, засуджено і відправлено органами НКДБ і НКВС у ГУЛаги. Також розкрито, яких моральних і матеріальних втрат зазнали українці греко-католики і православні внаслідок проведеної проти них (сумарно 150 тисяч, які уникнули депортації) польським урядом, збройними силами і внутрішніми військами у 1947 р. операції "Вісла". Отож, загалом, воєнне лихоліття у 1940-х рр. польсько-українського протистояння, депортація, операція "Вісла", які супроводжувалися терором і репресіями проти одного й другого народів, змінили як етнеогеографічну, так і конфесійну мапу досліджуваних територій, згідно стратегічних планів Кремля і прокомуністичної Варшави.

03.17.08.0227/196936. Договірніо-правова діяльність Генріха V, короля Англії. Ржевська В.С. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.63-73. - укр. УДК 341.1 8.

У статті розглядаються основні зобов'язання сторін відповідно до Кентерберійського договору 1416 р., домовленостей з герцогом Бургундським 1419 р. та миру в Труа 1420 р. Переважно це зобов'язання зі створення воєнних союзів, що відображають як особливості тогочасного права, що регулювало відносини між державцями, так і особливості тогочасного розуміння безпеки. Зокрема, Кентерберійський договір цікавий тим, як формулює звинувачення у загрозі миру з метою обґрунтування дій сторін договору. Домовленості з герцогом Бургундським попередньо встановлюють умови майбутнього миру між Англією і Францією та створюють союз, покликаний сприяти реалізації відповідальності за вбивство попереднього герцога. Найбільш важливий з розглянутих, мирний договір в Труа, передбачає союз двох держав, Англії і Франції, під владою одного монарха, але не їх об'єднання в одну. Проте деякі положення цього договору могли б із часом бути використані для того, щоб вжити заходів у напрямку подальшого зближення внутрішніх правопорядків Англії і Франції і об'єднання двох держав.

03.17.08.0228/196952. Договірніо-правова діяльність Генріха VII, короля Англії. Ржевська В.С. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.74-86. - укр. УДК 341.1 8.

У статті узагальнюються основні зобов'язання сторін відповідно до договору в Медіна-дель-Кампо 1489 р., угод із захисту Бретані 1489 та 1490 р., договору в Етаплі 1492 р. та пов'язаних з ним документів, а також відповідно до договору Intercursus Magnus 1496 р. та угод в Ейтоні 1502 р. Головною метою цих угод є створення безпечного становища для нової англійської королівської династії Тюдорів, що має бути досягнуто шляхом застосування комплексу заходів: встановлення воєнно-політичних союзів, правового забезпечення торгових відносин, укладення династичних шлюбів тощо. Важливим елементом договірних зобов'язань є захист від особливого виду загрози - інших претендентів на престол Англії. Також характерною рисою є поєднання воєнно-політичних зобов'язань із фінансовими, які можуть мати для англійської сторони більшу користь, ніж воєнно-політичні. Загроза відлучення сторін від церкви у випадку порушення подекуди застосовується як засіб забезпечення і політичних, і фінансових зобов'язань. Наслідками передбачених угодами династичних шлюбів стало виникнення у майбутньому низки непередбачених загроз для династії Тюдорів.

03.17.08.0229/196966. Освітнянка вікторіанської доби: лінгвокультурологічний аналіз. Орел А.Л. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.40-45. - укр. УДК 811.111'277'06:305.

Вікторіанська епоха стала періодом формування гендерних стереотипів та водночас боротьби з ними. Динамізм цього періоду виявляється не тільки у соціальних змінах, політичних реформах та наукових відкриттях, але й у неоднозначному ставленні до жінки. Відображенням суперечливого характеру вікторіанської доби є художня література. У вікторіанську епоху жінки заповнили літературний ринок та становили значну частину читачів романів. Проте, вікторіанську літературу можна назвати жіночою не тільки тому, що саме в цей період з'явилися та набули визнання такі письменниці як Джордж Еліот, сестри Бронте, Елізабет Гаскелл. Її "жіночий" характер виявляється також і в тому, що в центрі уваги письменників обох статей є здебільшого складний внутрішній світ жіночих персонажів. Значні соціальні зрушення того часу торкнулися і жіночої освіти, втім для освітянки Вікторіанства існувало дуже обмежене коло можливостей застосування своїх знань. У статті робиться спроба лінгвокультурологічного аналізу мовних засобів, що змальовують образи жінок-педагогівок епохи Вікторіанства у романах тогочасних письменників, а також визначаються основні стереотипні характеристики гувернантки, шкільної вчительки та директорки пансіону для дівчат. Дослідження дозволяє зробити висновки про низький соціальний статус, психологічний дискомфорт та обмежені фінансові можливості гувернантки, пихатість та зарозумілість директорки пансіону, скрутне матеріальне становище та підлеглий стан шкільної вчительки, формалізм жіночих навчальних закладів, що відрізняв їх від аналогічних закладів в інших країнах, зокрема у Франції.

- 03.17.08.0230/197048. Юридичні аспекти "Великої справи короля". Ржевська В.С. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2, С.54-64. - укр. УДК 341.1 8.
У статті систематизуються юридичні аспекти "Великої справи короля", тобто намагання короля Англії Генріха VIII анулювати свій перший шлюб з королевою Катериною Арагонською. Систематизація досягається шляхом поділу перебігу подій на етапи та виділення національно-правового та міжнародно-правового аспекту цього історичного епізоду. Внутрішньо-правовий аспект визначається як такий, що стосується змін у внутрішньому правопорядку Англії: перехід контролю над справами церкви під владу монарха, зміцнення королівської влади і зростання значення парламенту. Міжнародно-правовий аспект визначається як повне виключення державою правових засобів зовнішнього впливу на її правопорядок у сферах, де цей вплив раніше допускався. Стверджується, що з урахуванням необхідних застережень, викликаних вимогою зважати на особливості історичної епохи, міжнародно-правове значення цих подій може полягати у прикладі розриву відносин держави із міжнародною структурою, яка більше не відповідає політичним цілям цієї держави. Акти англійського Реформаційного парламенту можуть розглядатись як приклад односторонніх актів, з допомогою яких здійснюється розрив. Складовими цього процесу в даному випадку виступають скасування державою можливості зовнішнього контролю над здійсненням правосуддя та виключення можливості ефективного відповідальності держави. "Велика справа короля" надає також історико-правовий урок залежності як національно-правових, так і міжнародно-правових засобів від політичних цілей і характерів осіб, які ці цілі собі ставлять.
- 03.17.08.0231/197060. Заснування інституту почесних консулів України в 1918-1923 рр.: правові засади та ключові особи. Матяш І.Б. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1, С.4-13. - укр. УДК 341+327.58+930.22 "1918 1923".
В статті висвітлено зміст перших проектів нормативно-правових актів, які регулювали створення інституту почесних консулів в Україні в 1918-1923 рр., та обставини заснування перших представництв почесних консулів. Дослідження здійснено на підставі архівної інформації, що міститься в документах, які зберігаються в Центральному державному архіві вищих органів влади та управління України. Питання про заснування посад почесних консулів було порушено під час розроблення Консульського статуту Української Держави. За доби Центральної Ради в проектах нормативних документів, пов'язаних із заснуванням консульської служби як державного інституту, про посади почесних консулів, закріплені в консульських статутах різних країн, не йшлося. Реальні кроки зі створення посад почесних консулів було зроблено за доби Директорії УНР. Питання про запровадження інституту почесних консулів порушувалося на нараді послів і голів дипломатичних місій УНР у Відні 18-20 серпня 1920 р. Від січня 1921 р. почесні консульства створювалися в Швеції, Нідерландах, Швейцарії, Данії. Керівників почесних консульств шукали серед місцевої бізнесової еліти. Інформація про претендента ретельно вивчалася перед прийняттям рішення про призначення. Першими українськими почесними консулами були призначені Гарольд Сімсонен, Симон Куоні, Йоганн Гаусшільд, Вільгельм Хрстіансен та українець Олекса Боголюбський.
- 03.17.08.0232/197061. Дмитро Мануїльський - керівник зовнішньополітичного відомства Української РСР (1944-1952 рр.). Головченко В.І. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1, С.14-26. - укр. УДК 327 (73)+316.42.
Створення зовнішньополітичного відомства Української РСР у ході радянської конституційної реформи 1944 р., якими б не були справжні мотиви й політичні наміри офіційного Кремля - системною "great strategy", тактичним ходом, кон'юнктурним політичним маневром чи дипломатичним фарсом, - мало позитивні наслідки. Після більш, ніж двадцятирічної вимушеної перерви, поняття "державна Україна" з'явилося в дипломатичному листуванні, УРСР формально набула статусу суб'єкта міжнародного права й стала державою-співзасновником ООН. Тому в статті висвітлюються маловідомі обставини поновлення міжнародної діяльності Української РСР та входження її до числа "initial members" ООН, з'ясовуються дійсні мотиви сталінської дипломатії в забезпеченні цього процесу. В публікації також з'ясовано роль Д. Мануїльського в започаткуванні "золотого віку української радянської дипломатії", (за визначенням західних ЗМІ). Незважаючи на відсутність в Українській РСР власної зовнішньополітичної лінії, її вихід на міжнародну арену в "еру Мануїльського" мав велике позитивне значення. Він сприяв збереженню у певних верствах населення республіки державницьких настроїв і водночас розкривав їм очі на кричущу невідповідність між формальним міжнародним статусом України, що своєю участю в створенні й діяльності ООН дістала певне визнання світового світоварства, та її фактичним становищем абсолютно залежною частиною радянської імперії.
- 03.17.08.0233/197133. Договірні-правова діяльність короля Англії Генріха VIII та кардинала Томаса Вулсі як складова "Італійських війн" в XVI ст. Ржевська В.С. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2, С.90-103. - укр. УДК 341.1 8.
Значним явищем міжнародної політики епохи Відродження були так звані "італійські війни" (1494-1559 рр.), які мали свою складовою велику кількість угод про воєнні союзи. З одного боку ці угоди засвідчили непевність і швидку мінливість союзів, для оформлення яких призналися, з іншого боку - відобразили уявлення своїх учасників про зміст міжнародної безпеки і засоби досягнення їх політичних цілей під виглядом її відновлення та захисту. В статті узагальнюються договірні-правові зобов'язання короля Англії Генріха VIII, взяті ним в контексті "італійських воєн" при активній ролі його головного міністра у той період, кардинала Томаса Вулсі. З розглянутих угод найбільша важливість визнається за Лондонським договором 1418 р. як одним з історичних проектів загальноєвропейської колективної безпеки, що набув форму міжнародного договору. З допомогою аналізу змісту інших угод можуть бути визначені основні риси юридичних зобов'язань в сфері безпеки, властиві досліджуваному періоду. Приділено увагу також юридичним основам двох Священних Ліг (1495 та 1511 рр.).
- 03.17.08.0234/197471. Політика "українізації" на території Подільської губернії УСРР (1920-1923 роки): історико-правовий аналіз. Тітова Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.55-60. - укр. УДК 94(4 9) 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).
У статті охарактеризовано початковий етап реалізації політики "українізації" на території Подільської губернії УСРР. Визначено, які заходи правового та організаційного характеру були проведені радянською владою протягом 1920-1923 років у рамках політичного просування та впровадження елементів української мови та української культури в різних сферах суспільного життя на Поділлі. На конкретних прикладах розкриваються досягнення та відверто злочинні дії владних інституцій, що призвели як до збільшення мережі українських культосвітніх закладів, так і до майбутнього масового винищення найбільш свідомих представників української інтелігенції.
- 03.17.08.0235/197472. Правове регулювання прямих податків в Україні в другій половині XVII - першій половині XVIII ст. Швердін М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.60-64. - укр. УДК 94(4 9) 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).
Стаття присвячена висвітленню становлення та розвитку прямого оподаткування в Україні в другій половині XVII - першій половині XVIII ст. Автор аналізує види прямих податків, що стягувалися в цей період. Заснування Малоросійської колегії в 1722 р. знаменувало різкий поворот у фінансовій сфері та проведення податкової реформи.

03.29 Історія окремих процесів, сторін і явищ людської діяльності

03.17.08.0236/194883. Невидана та забута: "История культуры" 1941 року. Вігасін А.А., Карпюк С.Г. // Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14, С.77-92. - рос. УДК 930(47+57):930.85.

У статті розглядається перший том "Истории культуры" 1941 р., який був підготовлений до друку, але не опублікований у зв'язку із початком війни. А.А. Вігасін та С.Г. Карпюк аналізують науковий рівень книги, простежують долю та еволюцію поглядів її авторів.

03.17.08.0237/194884. Особливості рефлексії в автобіографічних текстах істориків: на матеріалах інтерв'ю випускників Харківського університету (кінець 1980-х - початок 2000-х рр.). Красько О.И. // Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14, С.93-101. - рос. УДК 930.2:303.621.32:378.4(477.54)"198 201".

У статті проаналізовані "усні спогади" професійних істориків (випускників Харківського університету) з метою визначення їхнього рефлексивного самопізнання у процесі інтерв'ювання. Схарактеризовані специфіка інтерпретації особистого досвіду та особливості самопрезентації істориків в автобіографічних текстах.

03.17.08.0238/194885. Сюжет, який "підказав" Андрій Ковалівський. Посохова Л.Ю. // Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14, С.102-109. - укр. УДК 271.2-754:94(5).

Статтю присвячено вивченню початкового етапу зацікавлення Сходом в Харкові у XVIII столітті, визначенню форм та напрямків такого інтересу. Вперше проблема витоків сходознавства в Харкові в XVIII ст. була поставлена видатним вченим-сходознавцем Андрієм Ковалівським. На підставі нових джерел та підходів культурної та інтелектуальної історії доповнено спостереження вченого про те, що осередком таких перших захоплень Сходом в Харкові був Харківський колегіум.

03.17.08.0239/194886. Із історії сходознавства в Харківському університеті: В.І. Шерцль. Чувпило О.О., Чувпило Л.О. // Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14, С.110-125. - рос. УДК 930:378.4(477.54):929.

У статті розглядається науково-педагогічна діяльність професора кафедри порівняльного мовознавства Харківського університету В.І. Шерцля. Цей вчений був одним із найвидатніших орієнталістів свого часу, справжнім поліглотом у галузі мов Азії та Африки. Працюючи в Харківському університеті у 1869-1884 рр., він викладав курси санскриту, історії літератури і культури Індії, порівняльного мовознавства, знайомив студентів із численними східними та африканськими мовами. Ним було видано низку досліджень, в яких В.І. Шерцль показав себе фахівцем у галузях санскритології, іраністики, синології, африканістики, історії східних релігій. Проте деякі задуми щодо розвитку сходознавства в Харківському університеті В.І. Шерцлю не вдалося реалізувати через несприйняття університетським середовищем.

03.17.08.0240/194887. До питання про використання кількісних методів в історіографічному дослідженні (на прикладі історії вивчення біографії В.Н. Каразіна). Вовк О.І. // Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14, С.127-140. - укр. УДК 930.2:303.023:929"Каразін".

У статті характеризуються принципи створення та деякі результати аналізу бази даних публікацій, пов'язаних з іменем науковця, громадського діяча, засновника Харківського університету В.Н. Каразіна.

03.17.08.0241/194889. Родина парафіяльного священика Харківської єпархії у XIX - на початку XX ст.: історіографія питання. Захарченко Є.Ю. // Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14, С.150-158. - укр. УДК [930.1:271.2-726.3-45] (477.54) "18 19".

У статті аналізується стан дослідження родини парафіяльного священика Харківської єпархії XIX - початку XX ст. Робиться висновок про те, що зазначений історіографічний процес пройшов декілька етапів, які суттєво відрізняються між собою. Значною мірою, оцінки та характеристики повсякденного життя парафіяльних священнослужителів і їхніх родин залежали від інтерпретацій ролі духовенства у суспільстві. Вивчення такого роду проблем сучасні автори намагаються здійснювати на основі принципів антропологічно-орієнтованої історії.

03.17.08.0242/194890. Шляхи сполучення в слобідській Україні XVIII ст.: проблеми історіографії. Коніва Ю.В. // Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14, С.159-165. - укр. УДК [920.1:711.7](477.54) "17".

У статті здійснено аналіз стану досліджень історії комунікацій на теренах Слобідської України у XVIII ст. Виокремлено три основних наукових напрямки в історіографії питання: історико-технічний, загальноісторичний та історико-географічний.

03.17.08.0243/195826. Деякі невідомі сторінки життя Томаса Йоганна Зеебека. Велмре Е. // Термоелектрика. Чернівці: Інститут термоелектрики Національної ак-мії наук та Міністерства освіти і науки Укр., 2015, №4, С.5-9. - укр. УДК 902 001(091); 001(092). Чому раптово перервалася давня дружба між Зеебеком і Гегелем? Як пов'язаний із цією сваркою Гете? Яким чином цей конфлікт вплинув на подальшу кар'єру Зеебека? Відповіді на ці питання було знайдено з листування Гегеля, Зеебека, Гете та їх сучасників.

03.17.08.0244/200032. Руські послы в австрійському парламенті та питання руської (української) мови. Сокол Б.М. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.61-70. - укр. УДК 328.1(436:477.83 86):821.161.2'272.

Коротко проаналізовано непросту мовну ситуацію, що склалася в багатонаціональній Австро-Угорській монархії. Подано проект мовного закону руських (українських) послів на засіданні Державної Ради у Відні 1909 року, яким намагалися врегулювати складні мовні суперечки в Австро-Угорщині. Описано мотиви руських (українських) послів щодо врегулювання мовного питання. З'ясовано погляди тодішнього центрального уряду на мовну проблему в державі. Показано небажання окремих депутатів Державної Ради справедливо врегулювати питання функціонування краєвих мов на території, де проживали різні народності. Установлено, що, незважаючи на вагомий мотиви руських (українських) послів, мовне питання в найвищому законодавчому органі держави так і не було вирішено.

03.41 Археологія

03.17.08.0245/198192. Концепція удосконалення управління проектами роботизації підводних археологічних досліджень. Блінцов В.С., Ієвлев М.М., Надточій А.В., Чубенко О.В. // Управління розвитком складних систем. Київ: Київський нац. ун-т буд-ва і архітектури, 2016, №26, С.21-29. - укр. УДК 005.8.

Підводна археологія - сучасна галузь науки, яка розвивається стрімкими темпами. Вона постійно удосконалює методи як суто археологічних досліджень, так і засоби та інструменти для досягнення поставленої мети. Дослідження під водою - складна й відповідальна робота, яка потребує високої кваліфікації та складної техніки. Розвиток цієї галузі науки є найактуальнішим питанням сьогодення. На підставі аналізу застосування сучасних підводних апаратів-роботів у галузі підводних археологічних досліджень запропонована систематизація завдань проектного менеджменту. Розглянуто основні принципи розробки концепції удосконалення управління проектами роботизації підводних археологічних досліджень, які можуть бути покладені в основу

розробки і створення актуального для вітчизняної археології прикладного наукового напрямку - впровадження нових роботизованих технологій ведення підводних археологічних досліджень, підвищенню їх продуктивності та якості, також зменшення ризику для життя і здоров'я учасників експедиції. Окрім того, запропоновані засоби додатково стимулюють створення новітніх технологій у сфері вітчизняної робототехніки при виконанні задач підводної археології на малих і великих глибинах.

03.17.08.0246/199186. Маріямпіль і Єзупіль - найдавніші поселення Галицького Придністров'я. Адаменко О.М. // Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування. Івано-Франківськ: Івано-Франківський нац. техн. ун-т нафти і газу, 2016, №1(13), С.183-186. - укр. УДК 505.4.

Археологічні дослідження показали, що наші предки поселились біля нинішніх Маріямполь і Єзупіля ще у середньому палеоліті (111-115 тис. р. тому).

03.17.08.0247/199903. Моделювання управління ризиками в проектах глибоководних археологічних досліджень з використанням засобів морської робототехніки. Надточий А.В. // Вісник НТУ "ХПІ". Механіко-технологічні системи та комплекси. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4(1176), С.63-67. - укр. УДК 005.8:902.034.

Виконано аналіз існуючих моделей управління ризиками при проведенні глибоководних досліджень з використанням ненаселених підводних апаратів. На підставі виконаних досліджень розроблені моделі управління ризиками в проектах глибоководних археологічних досліджень, які пов'язані з погодними та гідрологічними умовами в районі досліджень, а також технологічним забезпеченням. Зниження вірогідних збитків в запропонованих моделях досягається шляхом мінімізації вартостей носія підводного апарату, підводного апарату та додаткового обладнання і послуг у відповідності до району та вибраної технології досліджень.

03.61 Етнографія й історична антропология

03.17.08.0248/199123. Етногенез українського народу та утворення його первісної ментальності. Поліщук І.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.152-162. - укр. УДК 39(4 9).

Розкриваються різноманітні підходи і концепції етногенезу українського народу в контексті формування його первісної ментальності. У рамках історіософської парадигми вивчення української ментальності описуються основні віхи етногенезу українства. Наголошується на яскраво виявленому хліборобському характері Трипільської культури - протокультури українців, яка визначила особливості їх первісної ментальності. Антська держава розглядається як перша протоукраїнська політична спільність, що заклала ментальні властивості, які знайдуть свій розвиток у подальшій політичній ментальності українства: демократизм, відцентрованість, регіоналізм тощо.

03.17.08.0249/202286. Дослідження структури форми українського народного костюма на основі аналізу творчої спадщини етнографа Домініка Де ля Фліза. Паранько Н.П., Ніколаєва Т.В. // Вісник Київ. нац. ун-ту технологій та дизайну. Технічні науки. Київ: Київський нац. ун-т технологій та дизайну, 2016, №1(94), С.140-146. - укр. УДК 39; 572.9.

Мета. Визначення особливостей побудови комплексу українського народного костюма в замальовках 19 століття, виконаних французом Домініком Де ля Флізом, для використання їх в проектуванні сучасних форм одягу. Методика. В роботі використано літературно-аналітичний та історіографічний аналіз наукових праць по вивченню структури та особливостей формування комплексу українського народного костюма, його колориту, орнаментики та оздоблення. Результати. Проведені дослідження дають можливість визначення найбільш яскравих композиційних ознак побудови комплексу українського народного костюма: форми, колористичної гами, художніх властивостей матеріалів, орнаментики та засобів оздоблення. Наукова новизна. Вперше представлено поглиблений аналіз вивчення форм та комплексів українського народного костюма на основі дослідження творчої спадщини видатного дослідника української народної культури Домініка П'єра Де ля Фліза. Практична значимість. Представлених результатів досліджень полягає у можливості використання отриманих композиційних характеристик українського народного костюма в проектуванні сучасних колекцій одягу.

03.17.08.0250/202287. Модернізація жіночих українських корсеток на основі методу біотектонічних перетворень. Кравчук К.І., Колосніченко О.В. // Вісник Київ. нац. ун-ту технологій та дизайну. Технічні науки. Київ: Київський нац. ун-т технологій та дизайну, 2016, №1(94), С.147-153. - укр. УДК 39; 572.9 67(091); 67(092).

Мета. Проектування стилізованої української корсетки з використанням народного орнаменту та з урахуванням сучасних технологій та матеріалів. Методика. Використано такі методи як: метод аналізу та синтезу, метод біотектонічних перетворень, муляжний метод моделювання форми виробу, метод аналогії та порівняння. Графічні матеріали виконані за допомогою комп'ютерної програми Adobe Photoshop. Результати. У ході дослідження було розроблено ряд сучасних модернізованих українських корсеток на основі методу біотектонічних перетворень та створено в реальних розмірах та матеріалах модель корсетки, яка відповідає основним естетико-технологічним критеріям цього різновиду одягу. Все це стало передумовою розвитку методів типового проектування для створення колекції жіночих корсеток. Наукова новизна. Досліджено та стилізовано конструкцію жіночої корсетки з урахуванням сучасних матеріалів та технологій обробки виробу, розроблено орнамент за українськими рослинними мотивами. Практична значимість. Створено авторську колекцію жіночих корсеток, що відповідає тенденціям моди.

03.81 Допоміжні історичні дисципліни

03.17.08.0251/194880. Методи та підходи візуальної історії: аналіз історіографії. Рачков Є.С. // Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14, С.27-41. - укр. УДК 930.2.

Стаття присвячена аналізу методів та підходів візуальної історії. Особлива увага приділена стратегіям інтерпретації візуальних джерел, які використовуються дослідниками візуального на пострадянському просторі. Зростаюча увага дослідників до візуальних матеріалів розглядається автором як одна з характерних рис сучасної історіографії.

03.17.08.0252/194881. Наративна логіка історіописання з точки зору феноменологічної концепції джерелознавства. Румянцова М.Ф. // Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14, С.42-53. - рос. УДК 930.1.

У статті робиться спроба розглянути передісторію проблематизації наративу в історичному пізнанні. Досліджуються трансформації наративу в ситуації постмодерну і постпостмодерна. Проблема наративу аналізується у співвідношенні з типами раціональності / моделями науки і у зв'язку з розривом історичної науки та соціально орієнтованого історіописання. Розкриваються можливості джерелознавчого підходу до аналізу наративу. Структурний джерелознавчий метод пропонується як опонуючи наративної логікою в історичному пізнанні.

03.17.08.0253/200899. До проблеми функціонування вітчизняної біографістики у II половині XIX ст. - початку XX ст.: теоретичний та прагматичний аспекти. Белан Г.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.24-28. - укр. УДК 37.018.2.

Стаття є стислим викладом результатів дослідження, присвяченого особливостям функціонування біографічних досліджень як окремої наукової галузі в II половині XIX - початку XX ст. У статті представлено розгляд основних форм наукової біографії та методологічних основ її функціонування в окреслених хрономехах. Автор аналізує витоки становлення вітчизняної біографістики з метою виділення її теоретичних основ на емпіричному етапі становлення цієї наукової галузі.

04 СОЦІОЛОГІЯ

04.15 Методологія соціології. Методика і техніка соціологічних досліджень

04.17.08.0254/193284. Теоретико-методологічні підходи до визначення поняття "соціальний потенціал". Афанасьєв Д.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.10-12. - укр. УДК 316.472.47.

У статті проаналізовано сучасні підходи до розуміння суті категорії "соціальний потенціал". Автор зосереджується на аналізі наукових джерел, які розглядають соціальний потенціал як характеристику соціальної взаємодії акторів. В дослідженні вказується необхідність розмежування понять "потенціал", "ресурси", "капітал", кожне з яких має власну сферу застосування.

04.17.08.0255/194651. Застосування концепту життєвого простору в соціологічному дослідженні міста. Шепеленко І.П. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.269-277. - укр. УДК 316.334.56.

У статті розглядаються основні напрями дослідження життєвого простору, що репрезентовані в західних та вітчизняних соціологічних теоріях та соціальних практиках. Акцент робиться на дослідженні таких парадигм: структуралістська, структурно-функціональна, феноменологічна, еволюційна, інвайронментальна, синергетична. Автор підкреслює, що, виступаючи формою соціального простору, життєвий простір зберігає принципи і категоріальний апарат його теоретичних положень, і переконливо демонструє власні аналітичні можливості у дослідженні такого типу спільноти, як місто. Загальні теоретичні підстави для дослідження феномену міста ще не вироблені, у зв'язку з чим великий комплекс даних щодо міських систем складається з окремих наукових досліджень різної властивості, зосереджених на якомусь одному аспекті. Темп і масштаби суспільних трансформацій не дозволяють виробити уніфіковані критерії та описові параметри, тому дослідження життєвого простору міста є актуальними.

04.17.08.0256/194753. Поняття соціальності та його трансформації. Лукашенко М.В. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.94-98. - укр. УДК 141.7: 930.1 (045).

В статті розглядаються концепції соціальності та здійснено спробу визначити це поняття. Окреслюються основні підходи до феномену соціальності з метою виявлення його атрибутивних якостей та можливих напрямів трансформації.

04.17.08.0257/196681. Социальное знание как инструментальная основа разрешения конфликтов. Чмыхун С.Е. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.46-53. - рос. УДК 316.48.

Інтерес до проблеми конфлікту особливо посилюється в кризові, переломні періоди історії, коли виникає потреба осмислити суперечності, знайти шляхи подальшого руху вперед. У статті зроблено спробу аналізу конфлікту як феномена в структурі соціуму, у якому в єдиний вузол сплітаються найрізноманітніші за змістом і характером соціальні зв'язки як матеріальні, так і духовні - економічні, політичні, моральні, правові.

04.17.08.0258/199140. Проблема розвитку протиріч у соціальних системах: класичні та некласичні підходи. Данильян О.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.135-143. - укр. УДК 316:303.7.

У статті розглядаються класичні та сучасні підходи до розвитку (розгортання) протиріч у соціальних системах. Обґрунтовується авторська позиція, що у процесі дослідження протиріч необхідно виділяти, крім етапів (фаз, ступенів) розвитку протиріч, їх конкретні агрегатні стани. Робиться висновок, що основними станами протиріч у соціальних системах є гармонія, дисгармонія, конфлікт.

04.17.08.0259/200002. Визначення інтегрального соціотипу в малих соціальних групах методом соціонічного аналізу. Морущко О.О., Андрейчук С.К. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.4, С.398-404. - укр. УДК 316.023.4+159.923.

Суспільство є складною соціальною системою, елементарним базовим елементом якої можна вважати малі соціальні групи. Життєздатність малої соціальної групи значною мірою залежить від психологічної сумісності учасників цієї групи. Найбільш поширеною на сьогодні методикою визначення психотипу людини є типологія К.-Г. Юнга. Типологія пропонує три основних методи ідентифікації соціотипу: 1) за допомогою основних ознак типу; 2) за допомогою характеристик соціотипів; 3) за допомогою ідентифікаційних тестів. Інтегральний соціотип малої групи можна визначити, знаючи соціотипи людей, які до неї входять. Відповідно, визначені домінуючі соціонічні функції у малій групі і складатимуть її цінності і визначатимуть її інтегральний соціотип.

04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси

04.17.08.0260/194648. Соціальні технології в сучасному суспільстві. Прохоренко Т.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.239-246. - укр. УДК 364.46.

У статті простежується еволюція формування уявлень в історії соціології на сутність соціальних технологій і необхідність їх використання в соціальній практиці. Соціальні технології розглядаються як чинник стабільного та ефективного розвитку

соціальних систем. Аналізуються напрями й особливості упровадження соціальних технологій у різні сфери сучасного суспільства.

04.17.08.0261/194664. Соціальні суперечності сучасного суспільства крізь призму ідей Карла Полані. Осипова Н.П. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.138-148. - укр. УДК 316.334.4.

У статті розглядаються ідеї К. Полані, які дозволяють виявити нові аспекти в розумінні джерел і форм глобальних кризових явищ. Аналізується сучасний стан суспільства, виходячи з того, що кризові явища мають субстанціональну природу і проявлятимуть себе, доки існує цивілізація, що заснована на ринкових підходах і сутнісною ознакою якої є прагнення до прибутку як всепоглинаючого мотиву людської діяльності. Вивчається специфіка відчуження соціальних і культурних якостей особистості і накопичення його до кризового рівня, що призводить не стільки до економічного зuboжіння, скільки до руйнування соціального і культурного середовища, спустошення й деградація особистості.

04.17.08.0262/194744. Духовний простір суспільства та особистості: уявлення і сприйняття. Сідоркіна О.М. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.57-60. - укр. УДК 291.11.

У статті розглядаються особливості сприйняття духовного простору у колективній свідомості, формування уявлень про головні його елементи.

04.17.08.0263/195985. Самоорганізаційні виміри суспільства доби Постмодерну. Любимий Я.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.9-33. - укр. УДК 316.325 : 130.123.4.

В добу постмодерну проявляється тенденція до ерозії критеріальних цінностей суспільства, які управляють його самоорганізацією. Ця криза долається інноваційною зміною самої методології оцінки найважливіших соціальних цінностей; замість деструктивного виходить на перший план конструктивний плюралізм. Самоорганізація суспільного життя має ґрунтуватися на поглибленому розумінні загальнолюдських цінностей і відповідних параметрів порядку соціуму та соціальних атракторів, що включають в себе також і рівність громадян у формуванні базових засад управління соціумом.

04.17.08.0264/195987. Ноосферна культура як духовний орієнтир розвитку сучасного українського суспільства. Владимиренко В.Є., Турпак Н.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.50-63. - укр. УДК 130.2; 378.

У контексті пошуків Україною духовних орієнтирів сучасного розвитку, у статті здійснений аналіз феномену ноосферної культури через розкриття її засадничих цінностей, що вкорінені в українській та європейській духовності, а також відбивають реалії глобальних процесів сучасності.

04.17.08.0265/195994. Функціональна своєрідність толерантності в розбудові громадянського суспільства України. Малинка Ю.Г. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.135-143. - укр. УДК 172.3.

У статті розглядаються функції толерантності, мотиви, які спонукають українця до толерантності. Доведено, що неодмінною умовою розбудови громадянського суспільства є принцип толерантності. Обґрунтовано, що толерантність не тільки робить можливим спілкування, але й виявляється ознакою впевненості в собі й усвідомленням надійності власних позицій, ознакою відкритої для всіх ідейної течії, що не боїться порівняння з іншими точками зору і не уникає духовної конкуренції. Серед найважливіших функцій толерантності автором виокремлено регулятивну, праксіологічну, аксіологічну, комунікативну, світоглядну, виховну, гуманістичну, креативну та ін.

04.17.08.0266/196024. Специфіка глобалізаційних векторів цивілізаційного розвитку на рубежі ХХ та ХХІ століть. Орденів С.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.44-59. - укр. УДК 316.64:17.024.1(045).

Досліджено феномен глобалізації у цивілізаційному розвитку людства; показано, що ключовим аспектом глобалізації на рубежі ХХ та ХХІ століть є інтегративний, а інструментом інтеграції виступає модель глобального капіталізму; окреслені вектори цивілізаційного розвитку; розкрито особливості трансформацій глобального соціуму під впливом інтегрованих процесів уніфікації, інтеграції та інтенсифікації західної цивілізації.

04.17.08.0267/196027. Суспільна свідомість в умовах зміни ціннісних парадигм. Бондар Т.І., Самборська Д.Р. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.84-94. - укр. УДК 316.64.

В статті робиться спроба осмислення змін, що відбуваються у суспільній свідомості в ситуації соціальної кризи та їх зв'язок із зміною ціннісних парадигм.

04.17.08.0268/196644. Ключові цінності у громадянському суспільстві, що визначають напрями розвитку держави. Поліщук О. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.9-15. - укр. УДК [316.32 .316.752]:321.01.

Розглянуто ціннісні аспекти сучасного громадянського суспільства. З'ясовано їх функцію у сприянні діяльності громадянського суспільства, що визначають його колективну дію та вектор розвитку держави і суспільства в цілому. Встановлено, що громадянське суспільство виступає універсальним зразком подальшого розвитку суспільства, а його цінності поділяють на загальнолюдські (первинні), суспільно-політичні (вторинні) та інші, що переплітаються у просторі цього соціально-політичного інституту й забезпечують вектор розвитку у межах держави. При цьому звернуто увагу на громадську спільноту та її цінності, які у порівнянні з цінностями громадянського суспільства мають спільні риси. Розкрито консолідуючу роль цінностей у процесі формування колективності громадянського суспільства. Відзначено значення цінностей громадянського суспільства в українських революціях та протистоянні між Україною і Росією.

04.17.08.0269/196660. Ціннісні преференції організації, саорганізації та управління у соціологічному вимірі. Туленков М., Вербецька Т., Баранова С. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.138-146. - англ. УДК 316.334:2-13.

Необхідність пришвидшення соціально-економічних і політичних перетворень в українському суспільстві, забезпечення ефективнішого використання людського й господарського потенціалу, підвищення дієвості самоорганізаційних чинників соціального управління суттєво актуалізує проблему дослідження понятійно-категоріального апарату соціологічної теорії організації управління з метою вивчення природи самоорганізаційних механізмів у системах соціального управління транзитного суспільства.

04.17.08.0270/196662. Ціннісний потенціал соціальної допомоги. Цимбалюк Н. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.155-161. - укр. УДК 316.334.22.

У статті розглядається соціальна допомога як моральний імператив, смисложиттєва цінність, здатна об'єднати суспільство. На основі огляду теоретичних концепцій визначено сутність, завдання, об'єктно-суб'єктне поле та технології реалізації соціальної допомоги.

04.17.08.0271/196684. К проблеме ценностей общества потребления. Жадан В.Б. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.66-72. - рос. УДК 17.022.1:130.2.

У статті розглянуто провідні цінності суспільства споживання: задоволення, свобода, індивідуалізм і новація.

04.17.08.0272/196977. Глобальный антропологический кризис и проблема достижения безопасного будущего. Водопьянов П.А., Сидоренко И.Н. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.22-31. - рос. УДК 101.1:316.3.

Современную глобализационную эпоха - это эпоха бифуркации, в которой предшествующая траектория утрачивает устойчивость и резко возрастает опасность глобальных катастроф. Стратегический выбор, стоящий перед человечеством, сопряжен со значительными трудностями в выборе дальнейшего развития вследствие обострения глобальных проблем, угрожающих ближайшему будущему. Поэтому современная эпоха выдвигает особые требования к выбору основных направлений социально-экономического и культурного развития мирового сообщества и определения перспектив его ближайшего будущего. В контексте этих требований в статье анализируются вызовы и риски в жизни современного общества, причины глобального антропологического кризиса, а также намечены пути его преодоления. В статье обосновывается насущная потребность изменения ценностных ориентаций во взаимодействии общества, человека и природы как важнейшее условие достижения безопасного будущего.

04.17.08.0273/196997. Кризові й конфліктні ситуації "нового покоління" у сучасному поліетнічному соціумі та спроби їх подолання. Максименюк М.Ю. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.260-271. - укр. УДК 316.77; 316.009.18.

В статті дається кризовий й конфліктний ситуації "нового покоління" у сучасному поліетнічному соціумі та спроби їх подолання. Для досягнення цієї мети проаналізовано логіку розгортання кризових й конфліктних ситуацій "нового покоління" у сучасному поліетнічному соціумі в епоху глобалізації причини впливу етнонаціональних та регіональних факторів на перебіг конфліктів в Об'єднаній Європі, а саме, головним чином мовних, міжрелігійних, міжконфесійних, економічних і територіальних; обґрунтовано сутність процесів глобалізації та прояви нового типу конфліктів; виявлено еволюцію у поглядах на конфлікти від традиційного "класичного" типу до нових форм миротворчих операцій, які мають часто багатокomпонентний характер.

04.17.08.0274/197081. Интеллектуально-духовные приоритеты цивилизационного развития в условиях трансформации постиндустриального общества в информационное и "общество знаний". Мельник В.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.78-89. - рос. УДК 316.42.

В статті розкрито механізми формування інтелектуально-духовних пріоритетів цивілізаційного розвитку в умовах трансформації постіндустріального суспільства в інформаційне і "суспільство знань", в якому зростає динаміка розвитку науки, освіти, культури. Виявлено суть нової стратегії інтелектуально-духовних пріоритетів цивілізаційного розвитку, яка направлена на вирішення культурно-інтелектуальних задач освіти, вироблення стратегічних позицій розвитку освіти в умовах викликів цивілізації. Аргументовано динамічну трансформацію постіндустріальної цивілізації в інформаційну, яка вимагає і динамічного розвитку науки і освіти, які розвиваються у якості безпосередньої виробничої сили і направлені на формування якісно нового сектору інформаційної економіки. Представлено аналіз практичних питань, пов'язаних з концептуалізацією інтелектуально-духовних пріоритетів цивілізаційного розвитку в умовах трансформації постіндустріального суспільства в інформаційне і "суспільство знань". Зроблено висновок, що розробка нової стратегії інтелектуально-духовної освіти як фактор сталого розвитку в умовах трансформації інформаційного суспільства, буде сприяти еволюції в "суспільство знань", яке виступає фактором інноваційного розвитку.

04.17.08.0275/197099. Формування парадигми інформаційно-комунікативного суспільства як різновиду складної соціальної системи т взаємодії. Максименюк М.Ю., Нікітенко В.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.266-278. - укр. УДК 316.323.

В статті представлено концептуалізацію парадигми інформаційно-комунікативного суспільства як різновиду складної соціальної системи і взаємодії. Показано умови виникнення інформаційно-комунікативного суспільства як складної соціальної системи; з'ясовано характеристику інформаційно-комунікативного суспільства на прикладі аналізу складної соціальної системи, яку досліджував Т.Парсонс; виявлено критерії суспільства як цілісної системи та її характеристику; з'ясовано сутність мережевої організації як різновиду складної соціальної системи та взаємодії; виявлено критерії, що сприяють інтенсифікації інформаційного виробництва, в контексті якого розвивається мережева організація.

04.17.08.0276/198792. Інформаційна епоха: суспільні зміни, виклики. Авксентьева Т.Г. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.75-80. - укр. УДК 321.7.

Сучасний стан розвитку суспільства розглядається в контексті змін пов'язаних із настанням інформаційної епохи. Оцінка цих змін та пошук відповідей на виклики багато в чому залежить від розуміння змісту та визначення аксіологічних смислів трансформацій. У статті розглядаються різні підходи до розуміння інформаційної епохи. Визначається, що набуття стабільності можливо за умов посилення таких векторів трансформацій як соціальний мутуалізм, використання синергетичного підходу та пріоритету гуманістичних складових в аксіології розвитку.

04.17.08.0277/199118. Національна ідея як ціннісна детермінанта державотворчого процесу в Україні. Калиновський Ю.Ю. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.98-105. - укр. УДК 316.752.754.

Досліджено сутнісні характеристики української національної ідеї. Проаналізовано національну ідею українського народу у ціннісному вимірі. Визначено особливості інтерпретації національної ідеї у науковому дискурсі. Обґрунтовано корелятивність розвитку національної ідеї та державотворчого процесу в Україні.

04.17.08.0278/199537. Роль соціальної довіри у трансформаційних процесах сучасного суспільства. Школяр М.В. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.5, С.389-395. - укр. УДК 316.354.

Проблема довіри як гнучкого соціального феномену постає особливо актуальною у час стрімких, непередбачуваних та радикальних трансформацій у різних сферах сучасного суспільного життя. Суспільно-політичні події та процеси в Україні, зокрема, Революція Гідності, перманентна політична криза, а також анексія Криму та військові дії на Сході України, спровоковані агресією сусідньої держави, супроводжуються загостренням проблеми довіри як на індивідуальному, так і на суспільному рівнях. Досліджено роль соціальної довіри/недовіри у трансформаційних процесах, що відбуваються у сучасному українському суспільстві.

04.17.08.0279/199666. Цілепокладання як основа соціального проектування: праксеологічний підхід. Бірюкова М.В. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.34-40. - укр. УДК 303.687:304.44 (043).

У статті досліджуються базові складові соціального проектування, заснованого на праксеологічних засадах. Особливу увагу приділяється цілепокладанню, під час якого обирається мета та завдання проекту. Практичні засади соціального проектування дозволяють висунути соціальну гармонію як мету, а нарощування соціального капіталу як завдання. В структурі соціального капіталу введено новий його різновид, а саме технологічний капітал.

04.41 Соціальні класи, спільноти і групи

04.17.08.0280/193314. Теоретичні засади дослідження міжетнічних відносин: короткий аналіз зарубіжних джерел. Ляшко М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.92-94. - укр. УДК 37.018.477.

Стаття присвячена дослідженню міжетнічних відносин. Підкреслюється актуальність даної проблематики для України, як для держави, яка тільки ступила на шлях толерантного ставлення до різних національностей. В науковому дослідженні важливу роль відіграє теоретичний аналіз відмінностей в термінології українських та зарубіжних вчених, який коротко викладений автором.

04.17.08.0281/193418. Сучасні технології соціокультурної анімації. Сидор І.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.173-175. - укр. УДК 37.013.42.

Актуальність статті зумовлена тим, що на сучасному етапі розвитку суспільства анімація виступає інноваційним видом соціокультурної діяльності соціальних груп та окремих індивідів, завдання якого полягає у подоланні соціального та культурного відчуження з метою усунення особистісної соціальної дезінтеграції, реабілітації критичних станів людини, допомоги в творчій самореалізації. У даній статті подана характеристика поняття соціокультурна анімація, охарактеризовано технології соціокультурної анімації.

04.17.08.0282/193521. Сенс життя молоді як соціальна проблема та життєва стратегія. Смух О.Т., Козубовський М.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.185-187. - укр. УДК 316.343.

У сучасному суспільстві, для якого характерна тенденція до індивідуалізації, поняття життєвої стратегії все частіше вживається у зв'язці з категорією успіху, тим самим формуючи низку стійких словосполучень, що міцно закріпилися в риторичі як масової, так і наукової комунікації.

04.17.08.0283/194114. Про деякі аспекти кризи духовності сучасної молоді. Вакуленко В.М. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №1(64), С.41-55. - укр. УДК 378.187.

У статті розглядається вплив сучасного суспільства на духовний світ молоді. Криза духовності сучасної молоді викликана рядом антиномій її світогляду і самого суспільства. Подолання їх пов'язане з ефективними механізмами забезпечення екології духовності.

04.17.08.0284/194687. Молодий фахівець у сучасному соціумі. Чучиліна К.С. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.196-203. - укр. УДК 316.334.22:331.108.38-053.81.

Проаналізовано інтегральний потенціал макро- і мікрорівня у формуванні сучасного молодого фахівця. З позиції макрорівня розглядають вплив соціального простору як середовища формування молодого фахівця і процеси трансформації, що визначають адаптацію до нових умов соціуму. З позиції мікрорівня розглядається категорія "життєвий світ", роль цінностей у формуванні особистості молодого фахівця.

04.17.08.0285/196267. Вплив соціальних практик на формування успішних життєвих стратегій у сучасної молоді. Боцвінок С. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №19, С.124-129. - укр. УДК 316.6: 17.024.4.

У статті висвітлюється роль соціокультурного середовища у формуванні успішної молоді особистості. Аналізуються поняття "успіх", "соціальна практика", "соціальний ареал особистості", а також причинно-наслідкові зв'язки соціальних стандартів і їх вплив на формування вибору стратегій успішної діяльності особистості.

04.17.08.0286/196657. Етнічність та релігія: міждисциплінарний дискурс. Гутковська І. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.113-121. - укр. УДК 2:316.356.4.

У статті аналізуються терміни "етнічність" і "релігія". Автор зауважує, що один з аспектів етнічності, як форми міжгрупових соціальних відносин, це привертає увагу читача до терміну "ідентичність". Серед різних видів ідентичності розрізняють культурну, етнічну та національну, релігійну або етнічну ідентичність. Етнічна ідентичність є також способом ідентифікації групи або індивіда. Велика увага приділяється етнічності як символічній конструкції, яка має психологічну основу. Співвідношення релігії та етнічної приналежності є важливою науковою проблемою. Вона має різні підходи. Релігія і етнічна приналежність є об'єктом уваги різних наук - релігієзнавства, етнології, антропології, етнографії, культурології, історії тощо. Кожна з них у власному контексті аналізує їх природу, функції, історію та особливості взаємодії. На стику різних наук етнологія релігії цікавиться явищами, що виникають з відносин між етнічністю та релігією, етнічними та національними релігіями, національною церквою і етнізацією, етнічною ідентифікацією та ідентичністю, релігійним націоналізмом і національно-релігійними конфліктами тощо. В межах етнології релігії розкривається вплив релігії на формуванні етнічної групи. Етнологія релігії досліджує події та явища, породжені взаємодією етнічних і релігійних чинників. Детально описується процес етнічної і релігійної ідентифікації. Етнічна ідентичність є результатом процесу самоусвідомлення в рамках етнічної групи. Виснується, що релігійна ідентичність може бути індивідуальною або груповою. Поняття "релігійна ідентифікація" базується на індивідуальній внутрішній потребі реалізувати себе, демонструючи свої релігійні переконання і цінності. Автор приходить до висновку, що релігія є одним з етнічних "дескрипторів", важливих чинників, які можуть бути виявлені, щоб визначити етнічну приналежність.

04.17.08.0287/196667. Громадська активність студентської молоді: проблематика соціологічного аналізу. Ципко С. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.189-197. - укр. УДК 316.346; 316.344.24.

У статті окреслено загальні засади вивчення громадської активності як діяльнісної ставлення людини до життя суспільства. Автор намагається охарактеризувати соціологічний аспект досліджень громадської активності студентської молоді, аналізуючи динаміку студентських рухів та матеріали прикладних соціологічних досліджень, проведених українськими вченими.

04.17.08.0288/196976. Трансформація ціннісних орієнтацій молоді в умовах кризового суспільства. Банах В.А., Банах Л.С. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.13-21. - укр. УДК 17.022-053.6.

У статті наданий огляд сучасних поглядів на формування та трансформацію ціннісних орієнтацій молоді у кризовому світі, аналіз основних рис та тенденцій розвитку сучасного суспільства. Визначаються основні напрямки розвитку ціннісних орієнтацій української молоді та сучасного українського суспільства, а також характеристика психологічного стану українського суспільства та шляхи його поліпшення.

04.17.08.0289/196988. Використання принципів соціальної відповідальності, етики та сталого розвитку в контексті підвищення репутації організації. Андрукайтене Р. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.157-167. - англ. УДК 316.346; 316.344.24.

У статті проаналізовано концепції соціальної відповідальності, поняття, які використовуються литовськими вченими, зміст корпоративної соціальної відповідальності та основних тенденцій, що визначають основні положення соціальної відповідальності відповідно до яких функціонують організації, мережа глобального договору. У статті аналізуються принципи етики і сталого розвитку як важливих компонентів в рамках корпоративної соціальної відповідальності, висвітлюється використання принципів етики і соціальної відповідальності та їх значення у формуванні репутації компанії, тим самим забезпечуючи відповідальність зацікавлених сторін (співробітників, громадськості), проведення на користь організації будь-якої економічної діяльності (послуги, виробництво, торгівля).

04.17.08.0290/197108. Жизненные стратегии современного украинского студенчества: методологические подходы и типология. Заблоцкая Ю.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.97-104. - рос. УДК 1:37.011 (477).

Жизненная стратегия в личностном измерении может быть определена как сложное явление, которое включает основные аспекты и категории, которые характеризуют жизнь и поведение человека. Жизненная стратегия определяет образ жизни, самоопределения, самовыражения и самоорганизации, она состоит в стремлении привести условия жизни в соответствие с ценностями личности и индивидуальной уникальности. Жизненные стратегии студенчества непосредственно связаны с высшим образованием. На материале социологического исследования рассматриваются основные черты жизненных стратегий современного украинского студенчества. В статье предлагается определение жизненных стратегий и авторская типология основных типов жизненных стратегий студенчества в связи с соответствующим пониманием места и роли высшего образования: карьерно-прагматическая (фокус на успехе, карьерных достижениях), универсально-образовательная (ориентация на общее высшее образование и самореализацию) и адаптивно-конформистская (ориентация на получение формального образования, круга интересного общения и т.п.).

04.17.08.0291/199139. Соціалізація молоді в інформаційному суспільстві: особливості та ризики. Прохоренко Т.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.128-134. - укр. УДК 316.346; 316.344.24.

Стаття присвячена вивченню особливостей соціалізації молоді в інформаційному суспільстві. Стверджується, що розвиток сучасних телекомунікаційних технологій розширює соціалізаційний простір молодого покоління, змінюючи роль і значення традиційних інститутів. При цьому соціалізація розглядається як неоднозначний, суперечливий процес, якому притаманна внутрішня конфліктність і який породжує певні проблеми та ризики.

04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ та інститутів

04.17.08.0292/193336. Проблема неефективності агентів соціалізації дітей сучасної України. Рюль В.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.152-154. - укр. УДК 316.362.

В статті досліджуються агенти соціалізації дітей сучасної України в контексті їх неефективності. Вдосконаливши поняттєво-категоріальний апарат агентів соціалізації, в статті було розкрито сутність соціалізуючого впливу на українських дітей сім'ї, зокрема батьків і родичів, системи освіти, зокрема дошкільних виховних закладів і закладів середньої освіти, оточення, зокрема дитячих і підліткових груп, релігії та церкви, ЗМІ, а також значення тих чи інших чинників соціалізації в контексті впливу певного агента.

04.17.08.0293/193373. Соціокультурні практики мешканців пограниччя західного кордону України як прояв пограничної ідентичності. Гвоздецька Б.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.51-54. - укр. УДК 301 (477. 83).

У статті зосереджено увагу на релігійних практиках, що є специфічними соціокультурними практиками, які формують та характеризують ідентичність мешканців західного пограниччя України. У центрі нашої уваги - відзначення релігійних свят. Святування того чи іншого свята (релігійного чи державного, офіційного або неофіційного) несе у собі певні змістовні навантаження, тобто певні цінності, норми та світоглядні переконання. Зважаючи на те, що західний регіон - найбільш релігійний в Україні, релігійні свята для його мешканців є набагато вагомішими та більш значущими, ніж офіційні чи неофіційні державні свята. Святуючи свята (релігійні) сусідів по той бік кордону, мешканці українського пограниччя тим самим приймають їхні цінності та норми, які закладаються у зміст цих свят, та ідентифікуються з ними. Дані статті базуються на результатах проведеного соціологічного опитування на пограниччі Карпатського регіону - Львівської, Івано-Франківської, Чернівецької та Закарпатської областей.

04.17.08.0294/193392. Ставлення молодих людей до сексуальних меншин. Лампека Ю.Р., Борщ К.К. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.108-111. - укр. УДК 316.312.

Проблема гомосексуалізму, одностатевих шлюбів і всиновлення стає все актуальнішою для теперішнього суспільства. Надання представникам сексуальних меншин права на створення шлюбів і всиновлення може викликати неоднозначну реакцію з боку суспільства. Тому дуже важливо знати ставлення суспільства, а особливо, молодих людей до явища гомосексуалізму та інших процесів, пов'язаних з цим поняттям. В статті розкрито суть явища нетрадиційної орієнтації. Охарактеризовано основні способи концептуалізації поняття гомосексуальності. Значну увагу приділено дослідженню думки молодих людей відносно гомосексуалізму та одностатевих шлюбів.

04.17.08.0295/193394. Однодітна сім'я як соціальний феномен сучасності. Лещук Г.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.114-116. - укр. УДК 37.013.42.

Переорієнтація традиційної багатодітної української сім'ї на однодітну посилює актуальність соціально-педагогічної роботи з останньою. Вивчення теоретичних аспектів соціально-педагогічної роботи з однодітною сім'єю, дослідження причин поширення феномена однодітності в українському суспільстві дозволить теоретично виокремити та практично обґрунтувати основні напрямки, методи та форми роботи соціального педагога з даним типом сім'ї, окреслити специфіку соціально-педагогічного

впливу на одностітну родину, визначити основні труднощі, з якими стикається така сім'я, розкрити особливості взаємодії соціального педагога з батьками та дитиною.

04.17.08.0296/193581. Соціально-культурна ідентифікація як соціологічна категорія: аналіз зарубіжних джерел. Ляшко М.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.122-125.* - укр. УДК 316.34-05+316.61.

В статті досліджено історію становлення поняття соціально-культурної ідентифікації як складного та багатоаспектного соціального феномену в зарубіжній соціології. Підкреслюється важливість введення в науковий обіг самого терміну "ідентифікація", шляхом аналізу праць К.Маркса, Г.Зіммеля, М.Вебера та Е.Дюркгейма. Розглядається поглиблення розуміння даного терміну через виділення таких аспектів ідентифікації як особистісна (Т.Парсонс), соціально-класова (П.Бурд'є), соціокультурна (П.Сорокін), національна (А.Сміт), етнічна (Т.Хопф).

04.17.08.0297/193736. Деякі аспекти крос-культурної комунікації. Байбакова О.О., Козубовська І.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.223-225.* - укр. УДК 8.81.

В статті розглядаються питання крос-культурної комунікації. Підкреслюється неможливість досягнення реального успіху в крос-культурній комунікації без дотримання культурних норм і традицій кожної країни в процесі спілкування.

04.17.08.0298/194179. Створення системи світу, спрямованої на розквіт людської духовності і культури. Шафер Д.П. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №3(66), С.276-288.* - англ. УДК 130.122.

Мета сучасної системи світу полягає у розвитку економіки та економічних систем. У результаті цього акцент робиться на виробництві, споживанні, матеріалізмі, місці на ринку праці та економічному розвитку. Роль культури маргіналізована у цій системі, а дослідження проблеми духовності ведеться час від часу, на непостійній основі, обмеженою групою людей. Вищесказане засвідчує необхідність створення нової системи світу майбутнього, яка буде ґрунтуватися на цілісному розвитку культури і культур. Основою цієї системи стане глибоке дослідження природи, а пріоритетними напрямками дослідження - оточуюча дійсність, люди, піклування, співпереживання, нове сприйняття людської особистості, обов'язків і прав громадянина і досягнення балансу та гармонії між матеріальним і нематеріальним аспектами розвитку. У цій системі культура відіграватиме центральну роль, а уявлення про духовність буде формуватися на основі досвіду, накопиченого усіма людьми на постійній основі, тому що вона стане основоположною частиною загального образу життя. Великий римський державний діяч та оратор Цицерон дав нам натяк на те, якою може бути ця система ще дві тисячі років тому, сказавши, що "культура є філософією або культивуванням душі".

04.17.08.0299/194606. Генезис інформаційно-комунікативних технологій та їх вплив на інформаційне суспільство. Кальницький Е.А. // *Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.60-75.* - рос. УДК 316.3:1.

Проаналізовані зміни, до яких призводить формування інформаційного суспільства, обумовленого переходом соціальної комунікації на рівень мережевої інформаційної взаємодії. Кульмінацією інформаційної революції, яка забезпечується розвитком інформаційних комунікативних технологій, стає можливість здійснення всіх видів соціальної комунікації на базі конвергенції технологій. Конвергенція виступає однією з ключових тенденцій ІТ-сфери, забезпечуючи якісно новий рівень інтеграції технологій на основі зближення функціональних властивостей систем різноманітних класів та істотного розширення спектра ІТ-інфраструктури.

04.17.08.0300/194629. Соціокультурні особливості мережевого соціуму як нового етапу розвитку інформаційного суспільства. Кальницький Е.А. // *Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.45-60.* - рос. УДК 316.3:1.

Проаналізовані основні соціокультурні особливості мережевого соціуму: формування особливої соціальної реальності - віртуальної, формування поняття "мережева людина", виділення консеквекційної етики в окрему галузь тощо. Обґрунтовується, що соціокультурні особливості мережевого соціуму створюють передумови для формування нової суспільної сфери, нового світу кібердемократії, яка дасть можливість просувати прогресивні ідеї і реалізовувати соціальні перетворення.

04.17.08.0301/194643. Європейські стандарти державотворення: український дискурс формування громадянського суспільства. Цимбалюк М.М. // *Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.185-193.* - укр. УДК 340.12.

У статті здійснено дослідження філософсько-правового виміру європейських стандартів державотворення у контексті соціокультурного проектування української перспективи формування громадянського суспільства. З'ясовано, що, мабуть, однією із найсильніших сторін українського, і згодом східнослов'янського, громадянського суспільства є феномен жертвовності та цінування суспільного начала і, зрештою, значущість традиції у буттєвому просторі.

04.17.08.0302/194652. Мережні війни: сутність та основні характеристики. Куц М.Ю. // *Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.277-286.* - укр. УДК 32.019.5.

Специфічним видом інформаційних війн є мережні війни, які поступово витісняють традиційні війни. Інформаційні війни притаманні для суспільств постіндустріального типу. Об'єктом впливу стає розум супротивника, а не просто тіло, як це було у попередніх типах війн. Аргументовано, що інформація для такої війни може бути як метою, так і зброєю. Розвиток комунікаційних технологій сприяє переходу від затратної та чисельної за жертвами війни до мережної війни, яка є набагато вигіднішою та легшою. Наведено основні види сучасних мережних війн, виявлено їхні базові характеристики.

04.17.08.0303/194665. Соціальне хабарництво - злочин чи об'єктивна реальність буття? Погрібна В.Л. // *Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.148-155.* - укр. УДК 008.415.84:51.39.

У статті аналізуються чинники формування "толерантного" ставлення пересічних громадян до хабарництва та можливі шляхи його подолання. Доводиться, що, незважаючи на те що сьогодні в Україні хабар є найдоступнішим для них способом примусу влади прийняти рішення на свою користь, якщо модернізаційні процеси в нашій державі нарешті наберуть обертів, хабарі ставатимуть усе більш коштовним і менш надійним способом вирішення соціальних проблем.

04.17.08.0304/194667. Соціологічний вимір проблеми мас-медіа. Варго О.М. // *Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.178-186.* - укр. УДК 316.74.

Аналізується мас-медіа як соціальний інститут, з'ясовується їх роль в умовах соціополітичних змін сучасного суспільства. Вивчено специфіку мас-медіа як самостійного соціального інституту в умовах глобалізації. Розглянута залежність масмедіа від великих корпорацій і державних структур і зворотна залежність людини від "віртуального" світу, яким його подають сучасні мас-медіа.

- 04.17.08.0305/194669. Місце політичної участі у самоідентифікаційному процесі особистості. Уджмаджурідзе Г.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.197-207. - укр. УДК 316.61+323.2.
Стаття присвячена визначенню місця феномену політичної участі у самоідентифікаційному процесі становлення особистості. Розкривається зміст самоідентифікації з точки зору соціологічного підходу. Поняття "ідентифікація" описує процес набуття автентичності людини. "Ідентичність" виступає як усвідомлення суб'єктом належності до тієї чи іншої системи об'єктів. Аналізується зв'язок між феноменом політичної участі індивідів та політичною культурою суспільства. Визначено, що практика політичної участі засвоюється індивідами завдяки механізмам соціалізації.
- 04.17.08.0306/194685. Нові смисли міського просторово-часового континууму. Шепеленко І.П. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.178-185. - укр. УДК 316.334.56.
Розглянуто використання темпорального аналізу в соціологічних дослідженнях міста. Наведені результати конкретного соціологічного дослідження ставлення громадян до топонімів, пов'язаних з історичними особистостями радянської епохи як символів цієї епохи.
- 04.17.08.0307/194686. Волонтерство як соціокультурний феномен: епістемологічні та аксіологічні аспекти аналізу. Погрібна В.Л. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.185-196. - укр. УДК 316.614:351.
Розглянуто особливості трактування сутності волонтерства як соціокультурного феномену, його ключові принципи й ознаки. Доводиться, що сьгодні актуалізується проблема визначення та аналізу політико-правових механізмів здійснення волонтерства в умовах кризового суспільства.
- 04.17.08.0308/194742. Медіакультура як фактор безпеки розвитку мультикультурного суспільства. Ороховська Л.А. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.49-53. - укр. УДК 316.77.
У статті розглянуто проблеми міжкультурної комунікації в умовах проведення політики мультикультуралізму. Глобалізаційні процеси, які супроводжуються міграцією і зіткненням культур, актуалізують проблему контролю над медіасередовищем з метою недопущення розпалення міжнаціональних та міжетнічних конфліктів.
- 04.17.08.0309/194752. Маніпуляція як регулятивний механізм і чинник соціальних ризиків. Кононенко О.В. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.88-94. - укр. УДК 316.152.
Аналізуються негативний зміст маніпуляції суспільною свідомістю, що є чинником соціальних ризиків, і позитивний вплив, спрямований на регуляцію суспільних відносин.
- 04.17.08.0310/196029. Громадянське суспільство і держава: контури взаємовідносин. Куляєв М.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.102-109. - укр. УДК 323.2:342.1.
У статті розглядається теоретико-методологічні підходи до аналізу співвідношення громадянського суспільства і держави. Досліджено концепт держави як складової громадянського суспільства, його результату і відповідального політичного суб'єкта. Проаналізовано проблеми інституціоналізації політичної демократії, виявлено основні закономірності й тенденції цього процесу в Україні.
- 04.17.08.0311/196041. Цифровий розрив як фактор мережевого суспільства. Красіков М.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.256-268. - укр. УДК 141.7:316.344.
У цій праці проаналізована з позицій різних авторів феномен цифрового розриву у мережевому суспільстві. Автор надає запозичену у нідерландського дослідника Ван Дейка класифікацію цифрового розриву та показує, як це впливає на становлення соціальної нерівності та відчужання у мережевому суспільстві.
- 04.17.08.0312/196044. Географічний вимір ідентичностей в кросс-культурних комунікаціях. Янковський С.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.290-302. - укр. УДК 1:316.77.
Репрезентована в статті тема розвідки зумовлюється актуальними проблемами міжкультурної взаємодії. Її розкриття належить до тих напрямків соціального знання та філософії, які ставлять за мету вирішення питань забезпечення соціальної згуртованості та попередження конфліктів. Проведений аналіз та здійснена інтерпретація засвідчують, що понятійно-категоріальна рецепція міжкультурної взаємодії та спілкування відображається на рівні повсякденності. Зроблений висновок, що сприйняття культурних відмінностей обмежується стереотипами та кліше соціального інтелекту, відкриває перспективу розмежування проблеми ідеології діалогу культур та філософії міжкультурного діалогу.
- 04.17.08.0313/196121. Суспільна свідомість як об'єкт маніпулювання засобами масової інформації. Зайко Л.Я. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.219-228. - укр. УДК 1:316.
У статті розкрито сутність суспільної свідомості як об'єкта маніпулювання засобами масової інформації. Досліджено впливи масової культури та реклами на суспільну свідомість в контексті українських реалій. Звернуто увагу на знецінення та опредметнювання засобами масової інформації духовної сторони людської природи, що призводить до клішованого сприйняття дійсності їх аудиторією. Обґрунтовується необхідність створення і масового виробництва конкурентноспроможного, наповненого українськими позитивними смислами аудіовізуального та рекламного продукту для збереження державної незалежності, національної культури, формування стабільних смислів суспільної свідомості українців.
- 04.17.08.0314/196230. Концептуалізація поняття "інформаційні процеси". Квашин В.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.106-115. - укр. УДК 316.1 .2.
В статті проаналізовано поняття інформації, форми та види інформації, досліджено складові елементи інформаційних процесів. У рамках цього дослідження було окремо відзначено наявність такого виду інформації як соціальна. Так, було підтверджено, що в результаті ускладнення інформаційних процесів та отримання інформацією статусу товару та стратегічного ресурсу виникли такі елементи як "інформаційні ресурси" та "інформаційний простір", що дало можливість говорити про появу залежності розвитку суспільства від інформаційних технологій. Варто відмітити, що діяльність та життя, праця людини, існування живої природи, робота технічних систем постійно взаємодіють з інформацією, а усі види діяльності з інформацією можна назвати інформаційними процесами. В цілому інформаційні процеси можна представити як послідовну зміну стану та (або) уявлення про інформацію в результаті дій, які з нею можна виконувати. При цьому слід зауважити, що технологічні та технічні інновації самі по собі не приводять до тих чи інших змін як в суспільстві в цілому, так і в окремих його групах та індивідах, а лише їх поширення і впровадження може стати однією з причин змін у суспільстві. Такий підхід можна використати і

до інформаційних процесів, які змінюються разом із суспільством, але основні складові елементи залишаються незмінними, вони змінюють тільки форму та наповнення, а не сутність.

04.17.08.0315/196271. Роль мови в конструюванні етнічної ідентичності. Кучера І. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №19, С.150-154. - укр. УДК 13: 316.347.

У статті розкрито місце етнічної ідентичності в структурі соціальних ідентичностей, проаналізовано чинники, які впливають на процес етнічної ідентифікації, висвітлено роль мови в усвідомленні етнічної єдності.

04.17.08.0316/196648. "Релігійний кітч" як механізм створення героя в дискурсі посттоталітарної конфліктності: міщанин versus фанатик. Більченко Є. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.42-50. - укр. УДК 130.2 (043.3).

У статті на основі методологічного синтезу феноменології, герменевтики, постструктуралізму введено неологізм "релігійний кітч" для позначення еkleктичної сукупності ідеологічних концептів, які відтворюють сакральні архетипи і служать засобами інформаційної війни. Ядром культурологічного аналізу посттоталітарності є категорія "повстання мас", яку автор проєктує на сучасну ситуацію, а тому здійснено спробу відтворити специфіку еволюції масовості від премодерну через модерн до постмодерну та неомодерну з урахуванням концепції "трьох хвиль" та спробу окреслити риси четвертої "хвилі". Доведено, що "четвертою хвилею" після аграрної, індустріальної та постіндустріальної стає неомодерн як цивілізаційна модель, заснована на популістському елітаризмі - героїзації маси, представники якої (міщани, середній клас) перетворюються на фанатиків.

04.17.08.0317/196659. Пліуралізм, поліконфесійність та розвинута релігійна мережа - фактори попередження міжконфесійних конфліктів (за результатами соціологічних досліджень). Докаш В. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.130-138. - укр. УДК 316.74:2-67.

У статті загалувано різні фактори виникнення міжконфесійних конфліктів на національному і регіональному рівнях. Визначено специфіку їх проявів у транскордонних регіонах. Доведено, що пліуралізм, як законодавчо закріплене право на світоглядні переконання та орієнтації, забезпечує свободу совісті, різні світоглядні орієнтації, що служать пересторогою для виникнення міжконфесійних конфліктів. Основні матеріали та узагальнюючі положення статті побудовані на таких світоглядних, соціально-правових і віросповідних показниках: релігійність, віра, невір'я, варіант невизнаності, атеїзм та право на свободу совісті. Здійснено комплексний компаративний аналіз цих маркерів у їх структурно-функціональному зрізі щодо кожного конкретного регіону України. Доведено, що поліконфесійність у багатоманітності її напрямків, течій та релігійно-світоглядних вчень може виступати як засобом конфліктогенності, так і ефективним механізмом профілактики міжконфесійних протиріч. Обґрунтовано тезу про демократизацію українського суспільства з його широкими свободами як основний фактор динамічного розвитку релігійної мережі, що дозволяє формувати таку релігійну мапу, яка задовольняє духовні потреби всіх суб'єктів релігійстворчого процесу, а отже, запобігає міжконфесійній ворожнечі. Теоретико-методологічні принципи, на яких побудовано матеріали статті, дозволили здійснити комплексну релігієзнавчо-соціологічну об'єктивізацію ключових факторів, що спричиняють міжконфесійні протиріччя, зіткнення та приводять до ескалації соціально-релігійних конфліктів.

04.17.08.0318/196661. Універсальна модель сучасного ринку: соціологічний контекст. Бех В. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.146-155. - англ. УДК 316.334.2:339.13.

У статті проаналізовано сукупність суспільних відносин, що утворюють сучасний ринок. На основі введення у систему двох координатних векторів: а) стану особистості, що перебуває у репродуктивному, адаптивному і креативному станах, б) стану суспільства, що перебуває у стані стагнації, розвивається за лінійними законами, або непередбачувано, створюється координатна сітка з 9 таксонів. Кожному сегментові ринку притаманний "свій клімат" і "свої вимоги" до поведінки фірми. Рационально обґрунтований рух матричним полем дозволяє фірмам забезпечити вигравш у конкурентній боротьбі і виживання.

04.17.08.0319/196664. Івано-Франківщина релігійна: релігієзнавчо-соціологічний аналіз церковно-релігійної ідентичності прикарпатців (за матеріалами соціологічних досліджень). Шкрібляк М. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.167-176. - укр. УДК 316.334:21.

У статті проаналізовано основні показники, за якими проводилося релігієзнавчо-соціологічне дослідження у рамках реалізації наукового проєкту "Роль етноконфесійних взаємовідносин транскордонних регіонів (Буковина, Галичина) в євроінтеграційних процесах: суспільно-практичний вимір" для визначення структури церковно-релігійної мережі Івано-Франківської області та релігійності жителів прикарпатського регіону. На основі базових показників анкетних даних узагальнено ступінь світоглядної приналежності та специфіку забезпечення свободи совісті й буття релігії на Прикарпатті. Дослідницька мета та завдання сфокусовані на вивченні факторів, які впливають на формування довіри (недовіри) до різних церков і церковно-релігійних об'єднань, які функціонують на теренах Івано-Франківської області, а відтак на визначенні стану і перспектив розвитку міжконфесійної ідейно-світоглядної толерантності у цьому регіоні.

04.17.08.0320/196669. Релігійна толерантність та феномен національної ідентичності: соціологічний зріз Тернопільської області. Горохолінська І. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.202-212. - укр. УДК 2-674(477):2-67.

У статті репрезентуються результати соціологічного опитування респондентів у Тернопільській області щодо етноконфесійної толерантності населення регіону. Автор намагається окреслити основні пріоритети національної та конфесійної самоідентифікації мешканців цієї області. На ґрунті узагальнення засвідчених дослідженням світоглядних настанов респондентів робиться висновок щодо специфіки кореляції феноменів національної самоідентифікації та конфесійної приналежності. Основними маркерами дослідження є: мовне питання, релігійно-конфесійне самовизначення респондентів, національна ідентичність, етноконфесійна толерантність та оцінка рівня толерантності в країні за власними відчуттями респондентів. Толерантність у статті аналізується як комплексний феномен, що охоплює сферу як побутового спілкування, так і конкретних світоглядних програм. Виходячи з такої ідеї, автор аналізує пріоритети міжособистісного спілкування між представниками різних етносів і конфесій. Таке дослідження здатне слугувати накопиченню знань для формулювання методичних рекомендацій задля гармонізації етноконфесійних взаємин в українському суспільстві.

04.17.08.0321/196670. Мовна картина світу: закономірності й особливості. Кузьоменська Л. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.213-220. - укр. УДК 316.334:81.

Картина світу є образом реальності, вкоріненим у системі життєдіяльності, домінують в межах відповідної культури. Вона формує тип відносин людини до світу, визначає норми і систему табу, відношення до життєвого простору і сенсу життя. Мовна картина світу наділена закономірностями, притаманними кожній картині світу. Водночас їй властиві особливості, що віддзеркалюють її змістовну оригінальність. Окреслено інструментальний потенціал мови як форми, котра віддзеркалює зміст соціокультурного буття. Проаналізовано здатність мови структурувати соціальний простір і регулювати соціальні відносини. Ієрархізовано проблемні фактори, зумовлені функціонуванням мовної сфери. З'ясовано діапазон факторів, які актуалізують мовну проблематику для філософії. Вишальне значення на актуальності мовної проблематики для філософії має та обставина, що мовний досвід домінує над відносністю всіх буттєвих осмислень, оскільки охоплює собою кожне буття, в якому б

зв'язку (співвідношенні) воно не поставало. Мовний характер досвіду світу передує всьому, що людина пізнає і висловлює, а те, що є предметом пізнання й висловлення, апріорі оточене горизонтом мови.

04.17.08.0322/196913. Безопасность жизнедеятельности - религия XXI века. Садигов Г.Н. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.С.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.89-94. - рос. УДК 130.

У статті розглянуто проблеми безпеки життя і діяльності суспільства в умовах наростаючої кількості небезпек науково-технічного прогресу.

04.17.08.0323/196978. Интернет як глобальна тенденція розвитку мережевого суспільства та інформаціоналізму. Воронкова В.Г. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.32-43. - укр. УДК 004.738.5:316.3.

Представлено еволюцію розвитку Інтернет як глобальної тенденції інформаціоналізму і мережевого суспільства. Інтернет сприяв розвитку кіберпростору, детермінованого парадигмою інформаційної технології, яка сприяла формуванню комп'ютерної мережі. Розкривається, що комунікативне за своїм охопленням глобальне середовище самоорганізується за принципом мережі, породжуючи феномен мережевого суспільства. Виникненню нової глобальної інформаційної економіки сприяла поява нової організаційної форми - мережевого підприємства. Робиться висновок, що нова економіка, яку очолює сьогодні Інтернет-бізнес, є економікою, яку рухають інформаційні технології і яка організована навколо комп'ютерних мереж. Саме інформаційна економіка виступає джерелом зростання продуктивності праці і створення багатства у вік інформації.

04.17.08.0324/196983. Мова як імператив і атрибут комунікативної культури сучасності. Кузьомінська Л.Г. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.100-111. - укр. УДК 316.334:81.

Комунікативний простір сучасності можна коректно структурувати на чимало тенденцій і профільних сегментів, які істотно відрізняються один від одного стилістично, інструментально та функціонально. Попри таку гетерогенність комунікативного простору, мова продовжує залишатись його основним атрибутом і імперативом. Щоправда, особливості функціонування комунікативного простору сучасності висувають до мови додаткові умови, задоволення яких забезпечує ефективність мовних практик.

04.17.08.0325/197014. Проблеми зростаючої ролі інформаційно-комунікаційної функції держави в умовах інформаційного суспільства та шляхи їх вирішення. Соснін О.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.164-176. - укр. УДК 316.77:342.5:004.

В статті представлено концептуалізацію зростаючої ролі інформаційно-комунікаційної функції держави в умовах інформаційного суспільства. Для здійснення цієї мети представлено аналіз потреби розвитку наукової складової і нового бачення процесів інформаційного суспільства. Означені процеси націлюють на розширення завдань державного управління і місцевого самоврядування в умовах становлення мережевої організації суспільства. Мережева організація суспільства змінює звички, характер та образ життя, примушує до зміни і впровадження принципів стабільного розвитку. Осягнення проблем мережевого суспільства в контексті інформаційно-комунікаційного середовища вирішується у складних умовах, коли проти України розгорнута повномасштабна інформаційна війна.

04.17.08.0326/197075. Концептуалізація інформаційно-комунікативного менеджменту в контексті нелінійно-синергетичної методології. Воронкова В.Г. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.13-25. - укр. УДК 1:316. 77: 005.

В статті представлено концептуалізацію інформаційно-комунікативного розвитку сучасного соціуму як нової парадигми розвитку цивілізації XXI століття. Розроблено нову управлінську парадигму інформаційно-комунікативного менеджменту, що пов'язана з інформаційною революцією, яка здійснює революційний вплив інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) на всі сфери життєдіяльності суспільства. Розкрито поняття "інформаційно-комунікативного менеджменту" та його складові. З'ясовано простір інформаційно-комунікативного менеджменту як інформаційну форму підтримки процесів і функцій, що домінують в організації інформаційно-орієнтованого типу. Обґрунтовано напрями оптимізації інформаційно-комунікативного менеджменту в організації інформаційно-орієнтованого типу, розвиток якої детермінується інформаційною культурою.

04.17.08.0327/197089. Вплив релігійної форми ідеації на формування суспільного ідеалу. Чорна Л.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.158-169. - укр. УДК 316.65.

Проблема ідеалу залишається на межі тисячоліть не менш актуальною для дослідження, ніж у попередні століття. Інтерпретація ідеалу і сьогодні є злободенною темою дискусій у сучасній філософії, культурології, політології, теорії державного управління. Мета статті - перейти від всезагального бачення суспільного ідеалу до його інтерпретації через призму розуміння релігійної форми ідеації. Основним методом цього дослідження є метод герменевтики та культурно-антропологічного аналізу. Сучасне полісистемне бачення проблеми суспільного ідеалу дає можливість дослідити ідеал через призму визначення типів ідеації. Надається класифікація типів ідеації: релігійної, етичної, естетичної, які вкорінені у реальності культурних практик та впливають на формування суспільного ідеалу. Доведено, що релігія і мистецтво є найширшими культурними практиками, а етичне та естетичне більш коректно визначати як рефлексії. У статті проаналізована культурна практика, що базується на релігійній формі ідеації. Розглянуто як моделюється ідеал у культурно-антропологічній матриці.

04.17.08.0328/197090. Глобальні міграційні процеси: політика визнання "іншого" і проблема адаптації мігрантів. Гьокхан Демір. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.170-182. - укр. УДК 316.65.

У статті аналізуються міграційні процеси та соціокультурні зміни, що відбуваються під впливом останніх у європейських країнах; взаємовідносини мігрантів із корінним населенням; досліджується проблема визнання іншого як необхідної умови існування мігрантів та емігрантських спільнот у мультикультурному суспільстві; осмислюються особливості адаптації й ідентичності мігрантів; вплив глобальних міграційних процесів на толерантність автохтонного населення щодо мігрантів та мусульманських емігрантських спільнот, а також інтеграційна політика, яка проводиться урядами країн-членів Європейського Союзу відносно вихідців з країн Близького Сходу та Африки.

04.17.08.0329/197102. Спін-офф-технології сценарування в мобілізації споживачів і політичних прихильників. Лепський М.А. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.40-48. - укр. УДК 32.089.5:324:342.8.

Стаття присвячена дослідженню процесуальних основ, соціально часової та просторової специфіки спін-офф-технології сценарування у мобілізації політичних прихильників та споживачів. У статті автор досліджує образ та технологічний зміст блокбастера в процесі його пертайлінгу у рекламну та політичну сфери. У дослідженні розглядається використання успіху блокбастера як віртуальної події у пріквелах, сіквелах за часовою модальністю; сайдсторі, мідквел, інтерквел, як зміщення центру подій або зв'язування центрів. Театралізація, як технологія візуалізації політичних та економічних подій, стає основою

для впровадження спін-офф-технології не тільки у мімесісі, творчому наслідуванні індустрії розваг, але й у політичній та економічній сферах.

04.17.08.0330/197116. Формування концепції маркетингу соціальних послуг в умовах інформатизації, інтелектуалізації та інтернет-економіки. Максименюк М.Ю. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.182-190. - укр. УДК 316.334.2.

В статті з'ясовано умови формування концепції маркетингу соціальних послуг; виділено складові компоненти концепції маркетингу соціальних послуг; накреслено шляхи і напрями підвищення ефективності концепції маркетингу соціальних послуг в умовах інформатизації та інтелектуалізації, які є основою формування інтернет-економіки; представлено аналіз розвитку концепції маркетингу соціальних послуг в умовах інтернет-економіки, що сформувалася на основі інформатизації та інтелектуалізації. Зроблено висновок, що сучасна концепція соціального маркетингу виступає важливим і принципово новим підходом до урегулювання соціальних змін і соціальних процесів у демократичному, ринковому суспільстві. Її можна пролонгувати на сферу державного та регіонального управління, організації політичної діяльності тощо.

04.17.08.0331/198793. Польський досвід розвитку конкуренції суспільно-політичних процесів. Рябой Ю.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.80-87. - укр. УДК 321(438) 1989 2014: 141.113.

Польська політична система пройшла суттєвий шлях політичної трансформації. Починаючи з 1989 р. Польща офіційно утвердилась як демократична держава. В цих умовах трансформація політичної системи характеризувалась розбудовою інституцій, які стали новими політичними суб'єктами. В середині 90-х років ХХ ст. у Польщі закріпилася багатополісна політична система, в якій в режимі "динамічної рівноваги" діють кілька приблизно рівних загальнонаціональних політичних гравців. Подальші зміни політичного життя польської держави вплинули на становлення політичного плюралізму як системи конкурентних відносин політичного життя суспільства.

04.17.08.0332/198795. Динаміка протестного потенціалу українського суспільства. Довбня О.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.94-100. - укр. УДК 316.422.

Аналізуються потенціал і форми прояву соціального протесту як одного з найбільш важливих аспектів вивчення та прогнозування розвитку суспільства та попередження соціальних конфліктів, виникнення яких є актуальною загрозою в умовах економічної кризи, зростання незадоволення населенням рівнем та якістю життя. Розглядається динаміка протестних настроїв в Україні та готовність значної частини населення брати участь в акціях соціального протесту.

04.17.08.0333/198798. Північна Буковина: конфліктний потенціал у контексті соціополітичного розмежування в Україні. Сліпецька Ю.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.111-116. - укр. УДК 321:323.17.

Здійснено концептуальний аналіз етнокультурних, демографічних, історичних і політичних особливостей Північної Буковини як регіону України. Визначено, що за умови політизації румунського питання Північна Буковина може стати джерелом сепаратистських настроїв в Україні. Крім того, простежено особливості електорального процесу в регіоні в період незалежності.

04.17.08.0334/198809. Типологія екологічної складової глобалістичної свідомості. Колісниченко Р.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.174-179. - укр. УДК 32:504.03.

Досліджено типологію екологічної складової глобалістичної свідомості, її значення для розв'язання глобальних проблем у взаємовідносинах людини і природи. Проаналізовано типи глобалістичної свідомості залежно від ставлення до глобальних кліматичних змін (кліматично-нейтральний, кліматично-деструкційний, кліматично-традиційний, кліматично-прогресивний, кліматично-радикальний), до глобальних отруйних забруднень, в тому числі викидів радіаційного походження (нейтральний, екоруйнівний, тенденційний, екстраобмежувальний, екогармонійний). Доведено необхідність активного сприяння розвитку глобалістичної свідомості людства, як запоруки гармонійного подолання глобальних екологічних проблем.

04.17.08.0335/198827. Місцеве самоврядування як фактор формування громадянського суспільства в Україні: історичний досвід, сучасність, перспективи. Бакуменко О.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.84-89. - укр. УДК 323.2.

Досліджується роль місцевого самоврядування в процесах формування засад громадянського суспільства на українських теренах. Проаналізовано історичний досвід органів місцевого самоврядування як фактора формування громадянського суспільства, оцінено сучасний стан місцевого самоврядування з точки зору його значущості для громадянського суспільства, визначено перспективи розвитку місцевого самоврядування України.

04.17.08.0336/198828. Громадянське суспільство як інструмент цивілізованого розв'язання конфлікту в умовах політико-економічної кризи в Україні. Довбня О.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.89-93. - укр. УДК 316.422.

Розглядається роль громадянського суспільства у розв'язанні конфліктів, що призводять до глибокої політичної кризи. Доводиться, що без активізації суспільних організацій неможливе подолання зовнішньої залежності та відновлення економічного й духовного розвитку України.

04.17.08.0337/198829. Демократична легітимність як функціонал громадянського суспільства. Сивуха Т.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.94-99. - укр. УДК 342.36:3231.7.

Проаналізовано систему реалізації механізму демократичної легітимності в контексті становлення громадянського суспільства в Україні. Висвітлено та розкрито взаємозв'язок між категоріями демократії, громадянського суспільства та легітимності політичної влади. Розглядається питання визначення функціонального призначення громадянського суспільства у фокусі адаптації української політичної системи до сучасних моделей європейських демократій. Досліджено сутнісні характеристики та прикладні принципи дії механізму демократичної легітимності в умовах постмодерного політичного процесу.

04.17.08.0338/198832. Приватна власність як головний фактор побудови сучасного суспільства: сутність, властивості, теоретичні підходи. Валесян С.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.113-118. - укр. УДК 330.113.4.

Розглядаються основні сутнісні характеристики приватної власності, центральним поняттям якої є принцип недоторканності приватної власності та невтручання держави в процес ринкового обміну. Досліджуються основні теоретичні підходи до вивчення приватної власності. Аналізується роль держави, яка формує існуючий в суспільстві уклад власності і є правовою та економічною передумовою розвитку суспільства.

- 04.17.08.0339/199112. Соціальна комунікація в умовах інформаційного суспільства. Жданенко С.Б. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.36-48. - укр. УДК 316.77.
Показано, що з появою нового типу суспільства виникають нові способи соціальної комунікації, засновані на створенні нових інформаційних технологій, які конструюють віртуальну реальність. Процес віртуалізації суспільства сприяє появі нових або видозміні існуючих соціальних практик, що, у свою чергу, викликає реакцію на них з боку суспільства та особистості.
- 04.17.08.0340/199122. Інформаційне насильство: змістовний аспект. Дзьобань О.П., Панфілов О.Ю., Соболева С.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.136-151. - укр. УДК 316.77.
У статті розкриваються сутність інформаційного насильства у широкому та вузькому сенсі та його змістовний аспект. Показано, що інформаційна компонента міститься в будь-якому насильстві, а інформаційне насильство може бути безпосереднім та опосередкованим. Констатується, що в сучасному суспільстві склалася система державного та приватного інформаційного насильства. Висвітлено роль засобів масової інформації та комп'ютерної мережі Інтернет у здійсненні інформаційного насильства. Проаналізовано основні аспекти щодо змісту інформаційного насильства: захист від інформації, інформаційний тероризм, зображення насильства у ЗМІ, маніпуляція свідомістю, відсутність аналізу інформації користувачами як результат доступності інформації, економічний та політичний контроль за засобами масової інформації. Визначено основні властивості інформаційного насильства. Запропоновано типологізацію інформаційного насильства за суб'єктами та об'єктами насильства, за способами та механізмами його здійснення та за ступенем прояву.
- 04.17.08.0341/199127. Волонтерський рух як ознака змін у ментальності українців. Погрібна В.Л. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.196-202. - укр. УДК 316.65.
У статті розглядаються причини активізації та перспективи розвитку інституту волонтерства в Україні у зв'язку із змінами, що відбуваються в ментальності українського народу. Доводиться, що волонтерство в Україні не є тимчасовим явищем, воно стало наслідком ціннісних змін у свідомості українців, а якщо в країні з'явиться політична сила, яка розумітиме зміст волонтерства і цінитиме якість соціального капіталу, сконцентрованого у волонтерських структурах, то це зможе забезпечити розширення цього руху в Україні та підвищення якості надання волонтерської допомоги.
- 04.17.08.0342/199130. Розуміння як основа соціально-комунікативної взаємодії. Куц М.Ю. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.220-228. - укр. УДК 316.77.
Здійснено концептуалізацію поняття "взаємодія", розглянуто основні підходи до осмислення концептів "дія" та "взаємодія" у соціологічному та суспільно-філософському дискурсах. Констатовано, що розуміння є основою соціально-комунікативної взаємодії. Поняття розуміння, корелюючи з поняттям значимості, є невіддільним від процесу смислотворення. Аргументується, що розуміння - це процес продукування смислів, який конструює ті чи інші сенси для учасників соціально-комунікативної взаємодії залежно від значимості та ціннісної наповненості певних взаємодій.
- 04.17.08.0343/199132. Політико-правова ментальність українства: концептуально-методологічні засади дослідження. Поліщук І.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.28-36. - укр. УДК 323.21(477).
У статті розглядаються основні концептуальні та методологічні підходи щодо вивчення проблеми національної, зокрема української, ментальності. При цьому основна увага приділяється політичним та правовим аспектам української ментальності. Наголошується на тому, що найбільш перспективною для повного вивчення особливостей українського менталітету є історико-правова концепція. Вона становить систему поглядів та єдиний визначальний дослідницький задум, який має розкрити розвиток політичної ментальності українства через ретроспекцію основних віх політико-правової історії українського народу від часів етногенезу до сьогодення.
- 04.17.08.0344/199133. Вплив "Революції гідності" на політичну та правову культуру українського суспільства. Кривошеїн В.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.37-58. - укр. УДК 316.356+340.12.
У статті охарактеризовано вплив подій кінця 2013 - початку 2014 р. ("Революції гідності") на базові елементи політичної та правової культури українського суспільства. Доведено, що під впливом "Революції гідності" відбувається трансформація політичної і правової культури у бік європейських демократичних цінностей, становлення реального громадянського суспільства, падіння імітаційної демократії, докорінна зміна політико-ідеологічних уподобань громадян, переосмислення правових цінностей та формування правової культури демократичного суспільства.
- 04.17.08.0345/199135. Функціонування юридичного сегменту сучасного ринку праці в Україні: соціально-політичний аналіз. Погрібна В.Л., Підкуркова І.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.69-79. - укр. УДК 316.334.2:331.5(477).
У статті досліджуються особливості функціонування юридичного сегменту ринку праці України у зв'язку із соціально-політичними змінами, що відбулися у 2014-2015рр. Доведено, що основною його тенденцією є переструктурування запитів роботодавців убік висококваліфікованих спеціалістів вузького профілю з якісною повною вищою освітою на фоні перенасиченості ринку випускниками низькорейтингових ВНЗ при фактичному зниженні вартості оплати роботи юристів. Наведені у статті результати соціологічного дослідження типів мотивації студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого щодо здобуття повної вищої освіти дозволяють спрогнозувати розвиток цього сегменту ринку праці на найближчу перспективу.
- 04.17.08.0346/199138. Проблеми профілактики безпритульності дітей в умовах побудови громадянського суспільства в Україні. Воднік В.Д. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.113-127. - укр. УДК 316.3(477):364.682.42-053.6.
Розкрито поняття "безпритульність"; проаналізовано причини, негативні наслідки безпритульності, сучасний стан цієї проблеми; зроблено висновок, що проблеми дитячої безпритульності є віддзеркаленням політико-економічних та соціально-культурних суперечностей перехідного етапу розвитку українського суспільства; запропоновано шляхи її профілактики в умовах побудови громадянського суспільства в Україні.
- 04.17.08.0347/199661. Суспільно-політична активність української молоді в умовах формування громадянського суспільства. Перевалова Л.В. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.10-17. - укр. УДК 340:008-053.(477).

У статті розглядається демографічний стан сучасної української молоді, її цінності та орієнтири. Автор на підставі багатьох соціологічних досліджень аналізує відношення української молоді до економічних, політичних, соціальних проблем, з якими стикається Україна сьогодні. Молодь - особлива соціальна група, яка найбільш гостро реагує на зміни, що відбуваються у суспільстві, тому її соціально-політична активність характеризується і складністю, і суперечливістю. В мінливих умовах сучасного світу молодь шукає власні способи участі у суспільно-політичному житті, взаємовідносин з владою. Держава, політичні партії, громадські організації повинні враховувати особливості проявів суспільно-політичної активності молоді при розробці та практичній реалізації державної молодіжної політики.

04.17.08.0348/199665. Проблеми формування соціальної відповідальності у громадян України. Ляшенко Н.О. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.30-34. - рос. УДК 316.61.

У статті описана сутність соціальної відповідальності, її основні елементи, суб'єкти та об'єкти. Дана характеристика зовнішніх та внутрішніх регуляторів соціальної відповідальності та умов її настання. Окреслено основні види соціальної відповідальності: моральну і юридичну, ситуативну і рольову, відповідальність перед собою та іншими, явну і приховану, зовнішню і внутрішню. Особливо виділені проблеми, що заважають її формування у громадян України.

04.17.08.0349/199667. Особливості процесів соціальної стратифікації на тимчасово окупованій території Донбасу. Клименко О.Ю. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.40-45. - укр. УДК 316.342:355.014.

У статті проаналізовано особливості процесів соціальної стратифікації на окремих територіях Сходу України, утворених в результаті збройного конфлікту в рамках проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях. Автор висвітлює передумови економічного, політичного, культурного, демографічного та ідеологічного характеру в результаті виникнення яких відбулася соціальна диференціація в тій частині українського суспільства, яка залишилась на тимчасово окупованих територіях.

04.17.08.0350/199668. Етнічна ксенофобія харків'ян: результати соціологічного дослідження. Болотова В.О., Байдак Т.М. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.45-49. - англ. УДК 316.455.

Стаття присвячена аналізу результатів емпіричного соціологічного дослідження етнічної ксенофобії (етнофобії) жителів м.Харкова. Дослідження показало, що етнофобія сприймається харків'янами як проблема у порівнянні з іншими видами ксенофобії. Основними її проявами є вербальна агресія та ігнорування, від якого найчастіше страждають цигани, араби і кавказькі етноси. Найбільший рівень толерантності харків'яни проявляють до слов'янських етносів, що пояснюється історичним досвідом спільного проживання. Основними характеристиками городян, що впливають на їх етнофобні установки, є стать, вік, рівень освіти.

04.17.08.0351/199669. Формування мотиваційної складової у виборі стратегії соціальної дії мешканцями Донбасу. Доля І.М. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.50-53. - укр. УДК 316.342:355.014.

У статті розглянуті процеси зміни соціальної структури українського суспільстві, що формуються під впливом триваючого військово-політичного конфлікту на Донбасі. Автором досліджуються мотиви жителів окупованих територій при виборі ними стратегії дії в сучасних трансформаційних умовах. Також проаналізовані загальні соціально-економічні фактори, які в цілому негативно впливають на статус нової соціальної групи для українського суспільства - тимчасово переміщених осіб. Проблеми росту рівня безробіття й низький рівень доходів у масштабах України, є визначальними мотивами для тієї частини громадян, що на початку конфлікту змушена була виїхати з окупованих територій, але в результаті їхньої соціальної незахищеності на територіях підконтрольних українській владі, люди повернулися в окупацію.

04.17.08.0352/200329. Особливості функціонування політичної влади в системі електронної демократії. Радько П., Приходько С. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.19-26. - укр. УДК 316.33:321; 316.33:34; 316.33:32.

У статті розглядаються принципи реалізації влади, взаємодії громадян з органами влади в постіндустріальному суспільстві. Встановлено, що суспільно-політичні процеси повинні здійснюватися на основі сучасних телекомунікаційних механізмів. Такі механізми забезпечують надання адміністративних послуг, безпосередню взаємодію громадян з владою, можливість суспільного контролю її дій і суспільного впливу на ухвалення владних рішень.

04.17.08.0353/200663. Міжкультурний діалог у інтернет-виданнях Житомирщини за 2013-2014 роки. Башманівський В.І. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.23-27. - укр. УДК 316.77.

У статті розглянуто проблему міжкультурного діалогу в інтернет-виданнях Житомирщини, з'ясовано специфіку ключових термінів, акцентовано увагу на сайтах інтернет-видань Житомирщини, до яких найчастіше зверталися читачі протягом 2013-2014 років. Моніторинг міжкультурного діалогу в зареєстрованих інтернет-виданнях області здійснювався на основі вивчення тематичного наповнення публікацій, присвячених національним меншинам і взаємозв'язкам між представниками різних національних груп.

04.17.08.0354/200666. Дискурс як протиположна мовним маніпуляціям мас-медіа. Зайко Л.Я. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.45-48. - укр. УДК 316.334:81.

У статті розкрито зв'язок між мовною маніпуляцією мас-медіа та конфліктними ситуаціями; важливість дискурсу як протиположна мовним маніпуляціям мас-медіа. Визначено дискурс та філософсько-релігійний діалог вищими формами комунікативної дії, які покликані відновити порозуміння в суспільстві, порушене в процесі комунікації. Обґрунтовано необхідність дискурсу та діалогу на високому культурному, етичному, правовому рівнях для знаходження взаєморозуміння у міждержавній, суспільній, побутовій, сімейній та міжособистісній комунікації.

04.17.08.0355/201682. Сутність поняття "міжкультурна комунікація". Сотер М.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.73-78. - укр. УДК 378.147:656.61.071.1-056.87.

У статті розкрито сутність понять: "комунікація", "спілкування", "культура", "міжкультурна комунікація", "ідіоетнічна (національна) мова", "зіткнення культур". Виділено особливості міжкультурної комунікації. Відзначається, що міжкультурна комунікація виконує важливу роль для ефективної взаємодії з культурою, традиціями і звичаями іншої нації й забезпечує активну взаємодію з іноземним партнером.

04.17.08.0356/202332. Масові комунікації в міждисциплінарній парадигмі: державна безпека, соціальні комунікації, психолінгвістика. Компанцева Л. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2), С.63-76. - укр. УДК 316.77.

Кольорові революції 21 століття, події 2013-2016 років в Україні стимулювали переосмислення теорії масових комунікацій, що, перш за все, передбачає визначення психолінгвістичних чинників їх здійснення та впливу на масову свідомість. Актуальності набувають такі питання: яким чином натовп, зібрана публіка і незібрана публіка здатні до трансформування одне в одне? Яким чином ці види маси впливають на стан безпеки держави? Які комунікативні впливи здійснюються на кожний із зазначених видів мас? Яким чином можна запобігти цим впливам? наскільки масовими будуть глобальні комунікації? як фахівці силових відомств можуть управляти соціальними комунікаціями мас задля забезпечення державної безпеки? У статті пропонується міждисциплінарний підхід до феномену масові комунікації та вирішуються такі завдання: аналізуються підходи соціальних комунікацій до теорії мас та масових комунікацій; визначаються ключові питання масових комунікацій у системі забезпечення державної безпеки; пропонуються психолінгвістичні технології попередження деструктивних масових комунікацій.

04.17.08.0357/202335. Соціальні комунікації як соціальна компетенція в концепції дослідників Вашингтонського університету (США). Холод О. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2), С.99-112. - укр. УДК 007:304: 001.

У статті автор доводить думку про те, що соціальні комунікації можуть розглядатися як соціальна компетенція в концепції дослідників П. Кемпбелл, Дж. Сіперстейн, Н. Крайк, К. Додж із Вашингтонського університету (США). Застосування автором діалектичного методу дозволило аналізувати соціальні комунікації з позицій доміанти матеріального базису, який передбачає наслідування основним принципам діалектики. Загальнонаукові методи аналізу, синтезу, абстрагування й узагальнення допомогли автору обрати методику, яка була зосереджена на таких процедурах: здійснення аналізу історії проблеми; формулювання об'єкту й предмету, мети дослідження; детальний опис концепції соціальної компетенції, яка належить дослідникам Вашингтонського університету; виокремлення ідентифікаційних ознак згаданої концепції; формулювання висновків щодо результатів згаданого порівняння. За результатами дослідження автор доходить висновку про те, що соціальна комунікація досліджує комунікаційну компетентність, або здатність до соціальних дій дітей, уражених як вродженими, так і соціальними зумовленими порушеннями психіки, а також те, що соціальні комунікації розглядаються і в соціальній взаємодії дітей з аутизмом. Також автор встановив, що для зручності аналізу таких взаємодій дослідники Вашингтонської школи запропонували модель соціально-комунікативної компетентності. Така модель слугує для вивчення соціально-комунікаційної поведінки й аналізує дії, що відбивають здібності дитини до соціального пізнання й мови. Автори моделі соціально-комунікативної компетентності вважають, що рівень соціальної компетентності дитини слід оцінювати в контексті соціально значущих форм поведінки. Встановлено також залежність ступеню опанування навичками соціальної комунікації від здійснення виконавчих функцій, якими є процеси прийняття рішення й планування, що виникають на початку отримання завдання або перед новим завданням для дітей з аутизмом.

04.17.08.0358/202587. Основні моделі соціально-трудова відносин та методологія їх розвитку в сучасних умовах. Воденко К.В. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №6(101), ч.2, С.52-56. - рос. УДК 65.24.

У статті наведені особливості культурно-цивілізаційного розвитку країн з різними моделями трудових відносин. Виділені характерні риси та базові принципи організації соціально-трудова відносин в країнах Західної Європи: рівність та рівноправ'я всіх суб'єктів (робітника, працедавця, держави, профспілок), максимальне врахування інтересів усіх сторін в рамках закону, який затверджує норми та правила взаємодії всіх учасників соціально-трудова відносин. Відзначається, що для російської моделі соціально-трудова відносин характерне переважання загальнодержавних інтересів при обмеженні інтересів інших суб'єктів відносин. В результаті проведеного порівняльного аналізу двох моделей соціально-трудова відносин запропоновано сучасну концепцію системи соціальної відповідальності, в якій максимально враховано інтереси всіх суб'єктів соціально-трудова відносин (людина, працедавець, держава, система освіти), всіх рівнів управлінського впливу на систему соціально-трудова відносин (державний, регіональний, муніципальний), специфіку розвитку сучасної системи вищої освіти (розробка освітніх програм на основі федеральних державних освітніх та професійних стандартів).

04.17.08.0359/202796. Концептуальні засади дослідження сутності поняття "соціоекономіка". Сиротюк Г.В. // Економічний форум. Луцьк: Луцький нац. техн. ун-т, 2016, №1, С.4-9. - укр. УДК 338. 431:338.4.

У статті розкрито економічну сутність поняття "соціоекономіка". Розглянуто погляди науковців у трактуванні соціоекономіки з позиції двох версій - міждисциплінарної і економічної. Доведено необхідність створення умов для ефективного розвитку аграрного сектора у стратегічних пріоритетних напрямках, які передбачають єдність економічних, соціальних та екологічних інтересів суспільства. Обґрунтовано, що соціоекономіка спроможна вирішувати завдання для будь-яких соціально-економічних систем, виявляти вплив багатьох неекономічних чинників на економічні процеси.

04.17.08.0360/202884. Проблема безпеки у ранніх формах її усвідомлення. Дзьобань О., Мануйлов Є. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №2(106), С.40-52. - укр. УДК 165.24.

Показано, що в ранні історичні епохи формувалися характерні уявлення про безпеку, обумовлені певним типом світогляду, що склався на даному етапі розвитку. Міфологічно-язичницькі та ранні релігійні вірування концентрували знання про безпеку, що зароджувались і успішно виконували функції захисту, регулюючи життя суспільства, забезпечували безпеку й усталеність особистого й соціального буття.

04.61 Соціологія особистості і поведінки

04.17.08.0361/194624. Успіх людини у східній культурній традиції. Маркозова О.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.242-250. - укр. УДК 316.612.

Здійснено аналіз розуміння сутності та шляхів досягнення успіху особистості, яке сформувалося у східній соціокультурній традиції. Показано, що успіх у людини із східною ментальністю в першу чергу ототожнюється з духовним удосконаленням, а також із цінностями колективізму і служіння суспільству. Доведено, що негативними наслідками орієнтації людини тільки на духовний саморозвиток стало знецінення таких соціальних практик, як підвищення соціального статусу та матеріального добробуту.

04.17.08.0362/194668. Крос-культурна багатовимірність фрейму "успішна особистість". Маркозова О.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.187-197. - укр. УДК 316.612.

Здійснено крос-культурний аналіз фрейму "успішна особистість". Показано, що залежно від типу фрейм-культури та її ядра, яким є орієнтація на індивідуальні або колективні цінності, в суспільстві формується індивідуалістична або колективістська ментальність людини, яка відображається у спрямованості на особисту самореалізацію та досягнення індивідуального успіху, або на досягнення колективного успіху та зобов'язання суспільної солідарності.

04.17.08.0363/196049. Базові принципи і правила виживання. Гордієнко С.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.356-364. - укр. УДК 165.745:167.7.

В статті сформульовані базові принципи поведінки в екстремальних ситуаціях, як в умовах дикої природи, так і в процесі проживання у соціумі. Проаналізовано найзагальніші стереотипи мислення людини та запропоновано загальні правила виживання у сучасному світі.

04.17.08.0364/196682. Освітній капітал - ключовий фактор досягнення життєвого успіху людини в умовах інформаційного суспільства. Маркозова О.О. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.54-58. - укр. УДК 130.2.

Показано, що в умовах інформаційного суспільства змінюються як об'єктивні умови життєдіяльності особистості, так і її суб'єктивні ресурси. Доведено, що завдяки збільшенню внутрішніх ресурсів, основним з яких є освітній капітал, людина перетворюється на самостійний суб'єкт творення фреймів життєвого успіху.

04.17.08.0365/196995. Концептуальні засади взаємодії людини і суспільства в умовах глобалізації. Мельник В.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.242-254. - укр. УДК 316.6.

В статті дається аналіз теоретико-методологічних засад взаємовпливу і взаємодії особистості і глобалізованого соціуму; логіка розгортання людської цивілізації та світоглядних орієнтирів особистості в епоху глобалізації; сутність процесів глобалізації та появи нового глобалізованого соціуму; передумови та фактори становлення глобалізованого соціуму; проблеми, пов'язані з цією взаємодією та взаємовпливом; поява нового типу онлайн-відносин в контексті формування мережевого суспільства.

04.17.08.0366/197011. Культурна компетентність особистості як чинник упередження агресивності. Качмар О.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.135-143. - укр. УДК 316.77:351.858.

У статті розглянуто значення культури та культурної компетентності особистості. Саме культура має можливість щонайбільше стимулювати ініціативу і самостійність, долати людську пасивність, несамостійність мислення та дії. Смилова домінанта культури - це головний сенс, те загальне ставлення людини до оточуючого світу, яке визначає характер усіх інших стосунків. Культура здатна зміцнювати розум людини, гуманізувати її почуття, гартувати волю та розвивати конструктивно-творчі сили особистості, пробуджувати в ній бажання творити та самореалізовуватись. Саме тому культурна компетентність особистості - це необхідна передумова подолання такого негативного явища як людська агресивність.

04.17.08.0367/197080. Методологія дослідження інформаційно-комунікативного потенціалу гуманітарного світогляду особистості в умовах глобалізації. Черниш Т.М. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.64-77. - укр. УДК 140.8:316.77.

Представлено аналіз методології дослідження інформаційно-комунікативного потенціалу гуманітарного світогляду особистості в умовах глобалізації та досліджено структуру методологічного пошуку методів дослідження. З'ясовано місце і роль елементів методології пізнання інформаційно-комунікативного потенціалу гуманітарного світогляду особистості в умовах глобалізації як складного соціального феномена та виявлено цивілізаційний чи культурологічний підхід до аналізу теми дослідження. Розкрито поняттєво-категорійний апарат дослідження інформаційно-комунікативного потенціалу гуманітарного світогляду особистості в умовах глобалізації та представлено пояснення сучасного терміну "джойнерова комунікативна самореферентна мережа" для адекватного пізнання інформаційно-комунікативного потенціалу гуманітарного світогляду особистості в умовах глобалізації. Розкрито закономірності розвитку інформаційно-комунікативного потенціалу гуманітарного світогляду особистості в умовах глобалізації, здійснено діагностику проблем інформаційно-комунікативного потенціалу гуманітарного світогляду особистості в умовах глобалізації та представлено авторське розуміння інформаційної особистості інформаційного суспільства.

04.17.08.0368/199115. Зміни у розумінні життєвого успіху особистості в період перебудови. Маркозова О.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.69-77. - укр. УДК 316.6.

Здійснюється аналіз механізму формування успіху особистості в період перебудови. Показано, що в цей час відбувається злам усіх попередніх цінностей, фреймів життєдіяльності та повсякденних практик людей. В умовах відсутності єдиного суб'єкта фреймування хаотично функціонують біполярні, незрозумілі фрейми соціальної взаємодії. Фрейм успіху стає нечітким, "розмитим", однак все ще залишається колективістським. Доведено, що за даних умов фреймування відбувається по Гофману: старі радянські фрейми і алгоритми соціальних практик люди "підганяють" під нові соціальні ситуації, щоб пояснити самим собі, "що тут відбувається".

04.91 Історія соціології

04.17.08.0369/196026. Українська академічна соціологія у другій половині 70-х рр. XX ст. Рибшун О.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.71-83. - укр. УДК 316(477) "19".

В статті на основі раніше не публікованих джерел (звітних справ радянської доби Інституту філософії НАН України) аналізується розвиток вітчизняної соціології у період Х радянської п'ятирічки (друга половина 70-х рр.). Інтерес саме до цього періоду пояснюється фактичною соціологізацією наукової проблематики Інституту філософії. В цей час, що підтверджується поетапним вивченням планової тематики та опублікованих співробітниками Інституту праць, практично всі відділи тут працюють над соціологічними (у своєму змісті) проблемами. При цьому на базі раніше сформованих відділів безпосередньо соціологічного профілю (насамперед - відділу конкретно-соціологічних досліджень) утворюються нові структурні підрозділи (відділи соціально-професійних орієнтацій, соціально-психологічних проблем управління). Фактично, означений період розуміється як надзвичайно успішний в плані інституціоналізації вітчизняної соціології, коли вже було вирішено частину її ранніх труднощів (кадрову недостатність, теоретико-методологічну незрілість й т.д.) і закладаються серйозні інституційні основи, що надалі стануть опорними для Відділенні соціології, і, врешті - для самостійного академічного Інституту соціології.

05 ДЕМОГРАФІЯ

05.17.08.0370/198839. Перспективи та наслідки міграції на Західних Балканах. Люба О.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.151-158. - укр. УДК 325.2.

Розглядаються причини й особливості сучасної міграційної кризи на Балканах. Увага акцентується на стихійності, масштабності та транзитному характерові сучасних міграційних потоків через "балканський коридор". Робиться висновок щодо незворотності етнокультурної та релігійної трансформації європейського простору. Підкреслюється необхідність реформування європейської міграційної системи та переформатування міграційної політики на периферії Європейського Союзу.

05.17.08.0371/199237. Методичні основи геодемографічного прогнозування. Сегіда К. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №24, С.109-116. - рос. УДК 911.3.

Стаття присвячена розкриттю методичних особливостей прогнозу чисельності та складу населення. Відзначено, що геодемографічний прогноз є важливою складовою геодемографічної характеристики території. Висвітлено особливості розробки демографічного прогнозу методом компонент (пересування вікових груп), представлено приклад для статевовікової структури населення Харківської області. Наведено основні методичні засади демографічного прогнозу методом екстраполяції (динамічних рядів), представлено приклад для чисельності населення Харківської області.

10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ

10.01 Загальні питання

10.17.08.0372/193401. Навчання англійської мови за професійним спрямуванням майбутніх правознавців. Мурадханян І.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.131-133. - укр. УДК 378.147.

У статті проаналізовано етапи формування навичок та вмій англомовного спілкування студентів-правників, представлено вправи, спрямовані на розвиток професійного англомовного діалогу. Використання фахових автентичних діалогів повинно ґрунтуватися на принципі професійної комунікативної спрямованості, що допомагає відтворити реальні професійні ситуації. Підкреслюється важливість вмотивованості вправ, а також необхідність поглиблення знання термінологічної лексики. Цілісний підхід до розробки етапів навчання забезпечує гармонійність та ефективність навчального процесу.

10.17.08.0373/196413. Становлення та розвиток історико-правової школи на юридичному факультеті Львівського університету. Бойко І., Кахнич В. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.87-108. - укр. УДК 340.12:[378.4.096:34(477.83-25)ЛНУ](091).

Охарактеризовано етапи становлення та розвитку історико-правової школи на юридичному факультеті Львівського університету. Значну увагу зосереджено на аналізі розвитку наукової історико-правової школи, розкрито наукову діяльність найбільш видатних істориків права і держави юридичного факультету в галузі історії держави і права.

10.17.08.0374/196425. Доктор права, доцент Надрага Олександр Антонович: основні віхи життя та праця на юридичному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка. Тищик Б. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.64-71. - укр. УДК 378.

В історії становлення та розвитку юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, якому цього року виповнилося 232 роки від дня утворення, є ще чимало маловідомих подій, особистостей, зокрема професорів і доцентів, які свого часу відіграли певну роль у цій історії. Однією з таких маловідомих постатей є доктор права, доцент, дійсний член Львівського Наукового Товариства ім. Шевченка Олександр Надрага. Він працював на факультеті у перші повоєнні роки, потім був репресований і засланий у Сибір. Після закінчення юридичного факультету (у 1909 році) Львівського університету О.А.Надрага став відомим адвокатом, був заступником повітового комісара ЗУНР продовж 1918-1919 років, працював викладачем римського права в Українському таємному університеті у Львові, згодом - цивільного права у Богословській греко-католицькій академії, був одним із засновників Українського союзу адвокатів у Галичині. 1911 року став доктором права. Коли у 1939 році у Львові відкрито український радянський університет (з 1940 року імені Івана Франка), О.А.Надрагу запрошено читати курс римського права з титулом в. о. професора. Підготував кілька навчальних посібників. Після звільнення Львова від нацистів продовжив викладацьку працю в університеті, у 1946 році отримав офіційне звання доцента. Мав понад два десятки наукових публікацій. Восени О.А.Надрагу репресовано - "за содействие бандам ОУН", разом з сім'єю вивезено у Сибір. Повернувся в Галичину 1959 року. Про особу О.А.Надраги і його працю на юридичному факультеті Львівського університету до цього часу не було жодних публікацій, тому подальша праця, зокрема над вивченням його наукової спадщини ще попереду.

10.17.08.0375/196427. Конрад Аденауер - людина, політик і державний діяч (до 140-річчя від дня народження). Гураль П. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.80-89. - укр. УДК 323.39.

Проаналізовано життя і діяльність Конрада Аденауера як людини, політика і державного діяча. З націонал-соціалістами стосунки в Аденауера не склалися. У 1945 році німецька державність фактично була ліквідована. Аденауер зрозумів, що в нього з'явився унікальний і єдиний шанс очолити країну та відбудувати її. Він створив нову партію - Християнсько-демократичний союз. У вересні 1949 року К.Аденауер був обраний канцлером ФРН. За п'ять перших років його правління ВВП збільшився на 48%, а реальна зарплата на 80%. Другим важливим напрямом діяльності канцлера була зовнішня політика. Він зразу вибрав проєвропейську орієнтацію, провів складні переговори з лідерами СРСР, підписав угоду про примирення і дружбу з президентом Франції, що поклато край багатовіковій ворожнечі. У 1952 році в Німеччині було створено Європейське об'єднання вугілля і сталі, а через 6 років Європейське економічне співтовариство, на основі яких було утворено Європейський Союз. У 1955 році Німеччина стала членом Північноатлантичного альянсу (НАТО). У відставку К.Аденауер пішов 15 жовтня 1963 року у віці 87 років. Ще за життя К.Аденауера високо оцінили багато світовий політиків за його державну діяльність, за проведення багатьох реформ з відбудови Німеччини. І сьогодні він може бути добрим прикладом для українських державних діячів.

10.17.08.0376/197152. Ідеї професора В.І. Синайського про реформу юридичної освіти. Міхневич Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.56-60. - укр. УДК 340.12+378.1. Стаття присвячена аналізу наукових ідей професора В.І. Синайського щодо питання організації вищої юридичної освіти. Зосереджено увагу на проблемах вищої юридичної школи та пропозиціях ученого щодо їх вирішення. З'ясовано вплив ідей професора на сучасний стан вищої юридичної школи.

10.17.08.0377/197524. Лекція як одна з форм занять навчальної дисципліни "інформаційне право". Селезньова О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.72-75. - укр. УДК 342.9. У статті підіймається один з аспектів актуальної проблеми навчально-методичного забезпечення для навчальної дисципліни "Інформаційне право". З'ясовується мета лекції з навчальної дисципліни "Інформаційне право", аналізуються різні форми лекційних занять. Автором пропонуються найбільш оптимальні форми лекційних занять із навчальної дисципліни "Інформаційне право".

10.17.08.0378/201085. Деякі аспекти підготовки фахівців із права в університетах Європейського простору вищої освіти. Нітенко О.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.98-104. - укр. УДК 378.9:407:34.

У статті розглянуто особливості іншомовної підготовки фахівців із права в провідних університетах країн Центральної, Північної та Східної Європи, що входять до Європейського простору вищої освіти; відбір університетів здійснено за їх показниками в Шанхайському рейтингу за 2014 рік. Визначено загальні тенденції іншомовної підготовки юристів на всіх циклах вищої освіти в указаних країнах: наявність бакалаврських та магістерських курсів, які викладаються іноземною, найчастіше англійською, мовою; функціонування міжнародних англійських програм з права (від однієї до п'яти) для здобувачів вищої освіти всіх рівнів, що є найкращим стимулом для вивчення іноземної мови; надання можливості підготовки дисертації іноземною, як правило англійською, мовою. Крім того, у статті подано детальний перелік новітніх магістерських та докторських програм з права, що функціонують у вказаних європейських університетах, а також наведено конкретні вимоги щодо іншомовних знань здобувачів, які бажають взяти участь у цих програмах, - це результати тестів з англійської мови TOEFL або IELTS, з німецької - ДААД.

10.07 Загальна теорія держави і права

10.17.08.0379/194609. Особливості правосвідомості та правової культури в умовах тоталітаризму. Данильян О.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.94-101. - укр. УДК 340.12:321.64.

Розглянуто особливості правосвідомості та правової культури в умовах тоталітаризму. Виділено сутнісні риси тоталітаризму, які безпосередньо впливають на формування правосвідомості та правової культури громадян. Робиться висновок, що головними особливостями правосвідомості та правової культури в умовах тоталітаризму є їх деформація, політизування, ідеологізація, міфологізація, теологізація, маргіналізація та ін.

10.17.08.0380/194610. Справедливість як правова цінність : концептуалізація феномену. Дзьобань О.П., Мануйлов Є.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.102-113. - укр. УДК 316(477).

Показано, що в сучасних умовах зростання агресії і значного поширення насильницьких способів вирішення соціально-політичних проблем цілком закономірним і нагальним є прагнення до розвитку теорії справедливості, яка обґрунтовує морально-правову систему життєвих цінностей і пріоритетів. Проаналізовано генезу концептуального розуміння феномену справедливості від античних мислителів до представників сучасного лібералізму, комунітаризму та лібертаризму.

10.17.08.0381/194636. Громадянська відповідальність особистості як атрибутивний феномен правового суспільства. Мануйлов Є.М., Калиновський Ю.Ю. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.113-129. - укр. УДК 1:316.3+340.12.

Визначено сутнісні характеристики громадянської відповідальності особистості. Досліджено взаємозв'язок і взаємообумовленість розвитку громадянської відповідальності та правового суспільства. Проаналізовано базові рівні та чинники становлення громадянської відповідальності особистості. Розглянуто вплив інформаційно-комунікаційних технологій на характер взаємодії держави та правового суспільства. Обґрунтовано корелятивність та взаємозв'язок таких соціальних феноменів, як громадянська відповідальність, громадянська компетентність та громадянська позиція.

10.17.08.0382/194637. Інтегративне праворозуміння в контексті феноменологічного осягнення права. Коваленко І.І. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.129-140. - укр. УДК 340.12+1:316.3.

Статтю присвячено аналізу розвитку філософсько-правової рефлексії в умовах кризи раціоналістичної парадигми та появи неklasичних типів праворозуміння. Визначені тенденції розвитку класичних та неklasичних теорій у контексті кореляції між типами раціональності, типами праворозуміння та відповідної їм методології. Показаний евристичний потенціал інтегративного праворозуміння, обумовленого феноменологічною методологією дослідження права.

10.17.08.0383/194638. Філософський аналіз феномену глобалізованого права. Мелякова Ю.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.140-151. - укр. УДК 340.12.

Сучасна тенденція інтеграції України на Захід потребує парадигмального визначення глобалізованого права у філософському аспекті. Транснаціональний характер відносин у сфері економіки, фінансів, політики, інформації вимагає правової регуляції на засадах діалогу. Філософська рефлексія виявляє і констатує певні природні властивості глобалізованого права, його моральний, комунікативний, надісторичний характер, що виключає будь-які форми пріоритетності й домінантності учасників світової системи права, а, як наслідок, змушує визнати глобалізоване право лише ідеальною сутністю.

10.17.08.0384/194640. Концептуальні підходи до аналізу поняття "держави". Клімова Г.П. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.161-169. - укр. УДК 130.2.

У статті аналізується сутність поняття "держави", що представлено в різних філософських, правових, соціологічних, політологічних теоріях; розглянуті найважливіші ознаки держави, її особливості як специфічної організації суспільства. Розкривається динамічний характер процесу розвитку державності. Розглядаються причини виникнення держави.

10.17.08.0385/194647. Неформальні інститути в контексті реалізації економічних та соціальних прав людини. Гриценко О.А., Золотарьова Ю.І. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.224-239. - укр. УДК 316(477).

Досліджуються основи виникнення неформальних інститутів впливу на владу в контексті реалізації економічних та соціальних прав людини. Виявляються типи альтернативних неформальних інститутів. Розкриваються ієрархія причин, протиріч та чинники протестних форм поведінки в Україні.

10.17.08.0386/194659. Вплив правової культури на формування правопорядку в суспільстві. Клімова Г.П. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.77-85. - укр. УДК 134.5.

У статті аналізується сутність поняття "правова культура", поданого в різних філософських, правових, соціологічних, політологічних теоріях, розглянуті основні методологічні підходи до аналізу правової культури. Особливу увагу приділено розгляду правової культури як системи правових цінностей. Аналізується найважливіша правова цінність - закон як основа правопорядку в суспільстві.

10.17.08.0387/194660. Класична і неklasична парадигми епістемології права. Мелякова Ю.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.85-101. - укр. УДК 340.12.

На етапах еволюції правового мислення і правового розуміння - від класичного до неklasичного, від традиційного до нетрадиційного, від гносеології до герменевтики - зазнали трансформації основні елементи їх структури: суб'єкт-об'єктні стосунки, форми, рівні, методи пізнання, типи істин тощо. Сучасна правова герменевтика піднімає проблему неформальної інтерпретації права в усіх формах його буття: текстах, нормах, правових ситуаціях, судових справах, правовій традиції, правосвідомості, правових прецедентах. Герменевтичне тлумачення права не має чітких методів і прийомів. Воно спирається лише на умовні принципи, серед яких - суб'єктивність, ситуативність, плюралістичність, комунікативна раціональність. Правова герменевтика постає як методологія не тільки праворозуміння, але й правосуддя.

10.17.08.0388/194661. Герменевтична філософія права: методологічний та онтологічний виміри. Сатохіна Н.І. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.101-111. - укр. УДК 340.12.

У статті розкривається сутність і завдання герменевтичної філософії права через осмислення її методологічного та онтологічного вимірів. На думку автора, герменевтична філософія права являє собою осмислення розуміння водночас як способу буття людини у праві (онтологічний вимір) та способу осягнення правової реальності (методологічний вимір) як складових цілісного досвіду правового.

10.17.08.0389/194676. Принцип інтерсуб'єктивності в осмисленні оновлення права в Україні. Шапаренко О.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.64-75. - укр. УДК 340.12.

Розглянуто засоби обґрунтування права: об'єктивізм, суб'єктивізм, інтерсуб'єктивність; розкриваються їх методологічні відмінності; доводиться, що принципи інтерсуб'єктивності найбільш ґрунтовно відображають реалії сьогодення та мають велике значення у переосмисленні права в сучасній філософії й в осмисленні оновлення права в Україні. Наголошується, що відповідно до інтерсуб'єктивного підходу сенс права не розчиняється у свідомості суб'єкта або в зовнішньому соціальному світі, а розкривається у взаємодії (комунікації) суб'єктів. Основною конструкцією в інтерсуб'єктивності філософської методології праворозуміння є договір.

10.17.08.0390/194678. Соціальна відповідальність суб'єкта права. Мануйлов Є.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.87-93. - укр. УДК 347.13.37.

Здійснено соціально-філософський аналіз соціальної відповідальності суб'єкта права. Досліджено соціальну відповідальність як універсальну, всезагальну форму зв'язку і взаємозалежності суб'єкта права та суспільства. Обґрунтовано, що соціальна відповідальність суб'єкта права пов'язана з виконанням особистістю соціально-правових норм, встановлених у суспільстві, готовністю до виконання прав і обов'язків у процесі діяльності, спрямованих на благо суспільства.

10.17.08.0391/195998. Аспекти професійної культури юриста. Фатхутдінова О.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.178-187. - укр. УДК 340.12. Головним елементом професійної культури є правова культура юриста, що є системою професійно-правових знань, умінь і навичок, які характеризують високий ступінь правового розвитку працівника і її вплив на правову культуру суспільства в процесі юридичної діяльності.

10.17.08.0392/196002. Сучасні концептуальні моделі правового громадянського суспільства. Карабань О.М. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.225-238. - укр. УДК 101.1; 371.13.

У статті наголошується, що економічною основою громадянського суспільства є відносини ринкового характеру. Соціальною основою громадянського суспільства має бути соціальне середовище нового типу, яке максимально відповідає демократичним цінностям розвитку громадянського суспільства та спрямоване на їх опанування. Основними підходами до взаємодії держави та громадянського суспільства прийнято вважати: соціальне партнерство, що передбачає налагодження взаємодії між органами влади та інститутами громадянського суспільства. Важливою умовою формування громадянського суспільства становить узгодження інтересів громадян і суспільства та їх гармонізація. Держава та громадянське суспільство повинні бути відкритими, мати почуття відповідальності і готовності давати звіт про свою діяльність.

10.17.08.0393/196005. Соціальне призначення і цінність міжнародного та національного права. Куляєв М.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.255-263. - укр. УДК 141.7:34.021.

Стаття присвячена проблемам взаємодії громадянського суспільства і держави в контексті модернізації українського соціуму. Автор аргументує, що сьогодні надзвичайно важливо вивчити та осмислити в соціально-філософському сенсі те, що допоможе знайти відповіді на проблеми, зокрема в тому, що стосується будівництва громадянського суспільства, формування високої правової культури та свідомості громадян, забезпечення прав людини, взаємоузгодження індивідуальних, групових та суспільних інтересів.

10.17.08.0394/196032. Правові теорії Г. Єллінека та Л. Дюгі: теоретичний розвиток вчення про функції держави. Волинець В.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.132-147. - укр. УДК 340.

У статті розглядаються правові теорії Г. Єллінека і Л. Дюгі та їх вплив на теоретичний розвиток вчення про функції держави. Особлива увага приділяється аналізу функцій держави та їх систематизації.

- 10.17.08.0395/196106. Система функцій держави в ліберально-правовій теорії. Волинець В.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.52-64. - укр. УДК 321.01.
У статті розглядається ліберально-правова теорія системи функцій держави на прикладі двох яскравих представників цього напрямку юридичної думки Б. Чичеріна та Б. Кістяківського.
- 10.17.08.0396/196122. Глобалістика і глобальна правосвідомість: взаємовплив контекстів. Орденів С.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.229-240. - укр. УДК 316.64:17.024.1(045).
Досліджено глобальну правосвідомість та глобалістику в їхньому контекстуальному взаємовпливі; показано, що глобалістика спрямована на виявлення сутності глобалізації, тенденцій її розвитку, аналізу породжуваних нею позитивних і негативних наслідків та впливи на глобальну свідомість; окреслені напрями розвитку глобалістики в контексті вивчення глобальної правосвідомості; розкрито особливості формування правосвідомості в процесі глобалізації.
- 10.17.08.0397/196134. Функції держави у консервативно-правовій теорії. Волинець В.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.86-96. - укр. УДК 342.3.
У статті розглядається консервативно-правова теорія функцій держави на прикладі двох яскравих представників цього напрямку юридичної думки П. Казанського та Л. Тихомирова.
- 10.17.08.0398/196241. Система функцій держави: проблема суспільно-правової визначеності. Волинець В.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.217-230. - укр. УДК 340.
У статті розглядається проблема суспільно-правової визначеності системи функцій держави на основі теорій двох яскравих представників юридичної думки М. Коркунова та І. Ільїна.
- 10.17.08.0399/196333. Загальнотеоретична характеристика правового механізму лобювання. Бризіцький М. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.3-9. - укр. УДК 340.134.
Здійснено загальнотеоретичну характеристику правового механізму лобювання. Виявлено основні властивості такого механізму, встановлено його склад. Сформульовано поняття правового механізму лобювання як системи правових засобів впливу представника групових інтересів на суб'єкта публічної влади з метою закріплення в офіційних актах інтересів зацікавлених осіб.
- 10.17.08.0400/196334. Принципи права: філософсько-правовий вимір. Гришук О. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.16-23. - укр. УДК 340.12.
Здійснено філософсько-правовий аналіз принципів права, які запропоновано розглядати як вихідні правові ідеї, що відображають засадничі загальнолюдські цінності, розкривають сутність права та визначають зміст і спрямованість правового регулювання та розвитку суспільства.
- 10.17.08.0401/196335. Сучасна система джерел права України: деякі теоретичні та практичні аспекти. Клабан В. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.24-29. - укр. УДК 340.130.
Дано загальнотеоретичну характеристику системи джерел права, проаналізовано сучасний стан системи джерел права України, визначено основні перспективи її розвитку.
- 10.17.08.0402/196339. До питання про прямиий вплив моралі на законотворчість в Україні. Перетятко Г. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.57-64. - укр. УДК 340.1.
Досліджено питання методології впливу моралі на правотворчість в Україні. Виокремлено форми та способи такого впливу, а також з'ясовано його передумови. У контексті дослідження детально аналізується законодавство України та міжнародні акти з метою з'ясування способів прямої форми впливу моралі на правотворчість. Значну увагу приділено прикладам та практичному застосуванню отриманих під час дослідження результатів.
- 10.17.08.0403/196340. Прогностична функція правової політики. Погрібний І. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.65-71. - укр. УДК 340.
Розкрито природу прогностичної функції правової політики, визначено основні методи її реалізації. Охарактеризовано стан і перспективи розвитку юридичного прогнозування в Україні.
- 10.17.08.0404/196341. Судовий регламент: юридична природа та технологічні особливості. Стецик Н. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.72-77. - укр. УДК 340.131.
У статті проаналізовано юридичну природу судового регламенту, встановлено його якісні властивості та розроблено його технологічні процедури.
- 10.17.08.0405/196342. Стан дослідження питань правового моніторингу. Онищук І. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.50-56. - укр. УДК 340.115.
Висвітлено стан дослідження питань правового моніторингу в Україні та за її межами. Встановлено, що найбільш проблемним і мало розробленим є такий суттєвий елемент правового моніторингу, як оцінка ефективності нормативно-правових актів (норм права). Актуальною є розробка функціонального аспекту правового моніторингу.
- 10.17.08.0406/196399. Порівняльна характеристика правового регулювання здійснення права участі за законодавством України та Європейського Союзу. Цікало В. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.337-347. - укр. УДК 347.724:347.9(477).
Аналіз правових актів Європейського Союзу дає можливість зробити висновок про наявність у них особливостей здійснення права участі акціонерів порівняно з чинним законодавством України. Урахування цих особливостей є умовою Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншого боку, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р. Законодавство Європейського Союзу встановлює кілька особливостей здійснення права на своєчасне та повне повідомлення про скликання загальних зборів акціонерів: 1) скорочені строки повідомлення (21, 14 або 10 днів); 2) деталізований зміст повідомлення (наприклад, перелік вимог, яким має відповідати акціонер для того, щоб взяти участь у засіданні загальних зборів); 3) заборона на стягнення з акціонерів будь-яких витрат, пов'язаних із повідомленням про загальні збори. У законодавстві ЄС встановлено дві особливості щодо кворуму для прийняття рішень загальними зборами акціонерів: - за загальним правилом наявність кворуму не вимагається; - у тих випадках, коли він встановлений, достатньо акціонерів, які володіють акціями, що разом становлять не менше половини розміру статутного капіталу товариства. На відміну від законодавства України, законодавство ЄС передбачає можливість здійснення права на особисту участь у роботі загальних зборів акціонерів з використанням електронних засобів: трансляції засідання або двостороннього зв'язку у режимі реального часу. Порівняно із законодавством України Директива ЄС встановлює дві самостійні правові можливості акціонера у разі здійснення права на обговорення питань порядку денного, а

само: право ставити запитання та право отримати відповіді на них. На відміну від українського закону, Директива ЄС передбачає можливість спрощеного порядку встановлення результатів голосування на загальних зборах акціонерного товариства, зокрема, без складання відповідних протоколів, а також обов'язку їхнього оприлюднення в мережі інтернет на сайті товариства.

10.17.08.0407/196408. Ухилення від відбування покарань (проблеми відповідальності юридичних осіб). Старосольська С. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.409-416. - укр. УДК 343.8:343.22 (477).

Досліджено проблемні аспекти визнання юридичної особи суб'єктом кримінальної відповідальності. Здійснено детальний аналіз можливості притягнення юридичної особи до відповідальності за вчинення злочинів, що полягають в ухиленні від відбування покарань, зокрема, покарань, не пов'язаних з ізоляцією особи.

10.17.08.0408/196416. Співвідношення поняття "типологізація" з суміжними поняттями. Настасяк І. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.37-44. - укр. УДК 340.1.

Розкрито зміст поняття "типологізація" в контексті його співвідношення із суміжними поняттями, як-от: класифікація, систематизація, моделювання тощо. Докладно проаналізовано позиції соціологів, філософів, юристів щодо трактування вказаних понять.

10.17.08.0409/196418. Правова аргументація: стан та перспективи дослідження. Дудаш Т. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.3-13. - укр. УДК 342: 340.12 (477).

Проаналізовано стан дослідження правової аргументації у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі. З'ясовано, що правова аргументація у недуктивістському ключі стала предметом дослідження у зарубіжній (зокрема західній) науковій літературі відносно недавно - з середини ХХ століття. У вітчизняній науковій літературі цю тенденцію "підхопили" у кінці ХХ століття. У зарубіжній науковій літературі правова аргументація є предметом дослідження у широкому - теоретичному та філософському ракурсах. При цьому, філософські рефлексії чи теоретичний аналіз правової аргументації роблять крізь призму поєднання положень зокрема таких учень, як логіка, риторика, топіка, діалектика, прагматодіалектика, лінгвістика, "штучний розум". У вітчизняній науковій літературі правову аргументацію традиційно досліджують у межах юридичної логіки. Хоча останніми роками цю є тенденція до розширення сфери дослідження зазначеної проблематики. Виявлено, що у зарубіжній літературі загальноновизнаним є той факт, що сформована і розвивається теорія правової аргументації.

10.17.08.0410/196419. Судова практика як засіб подолання недоліків нормативно-правових актів України. Косович В. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.14-22. - укр. УДК 340.134.

Досліджено можливості використання для подолання недоліків нормативно-правових актів України судової правозастосувальної практики. З'ясовано, що такі різновиди судової практики, як її узагальнення та правові висновки, найбільш дієві для подолання латентних (прихованих) недоліків нормативно-правових актів. Зауважено, що суб'єктами формування такої практики можуть бути вищі суди, насамперед Верховний Суд України. Встановлено, що узагальнення судового правозастосування має здійснюватись щодо тих категорій справ, розгляд яких пов'язаний із неуніфікованістю використання неякісних юридичних норм. Запропоновано задля надання цим документам нормативного характеру законодавчо закріпити підстави для узагальнення судової практики, встановити верховенство висновків і рекомендацій Верховного Суду України стосовно інших форм фіксації та суб'єктів формування судової практики, надати офіційне право правозастосовним суб'єктам використовувати узагальнювальні інтерпретації Верховного Суду України під час застосування недосконалих нормативно-правових актів.

10.17.08.0411/196420. Юридичні заборони (до питання становлення). Раданович Н. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.23-32. - укр. УДК 340.151.

З'ясовано, що характеристика "юридичного обігу" забороняючих правових норм, зокрема у "загальнодозвільній площині", потребує максимального виявлення їхнього регулятивного та ціннісного потенціалу, що сприятиме глибшому дослідженню передумов реалізації загальнодозвільного типу правового регулювання. Встановлено, що специфіка забороняючих норм проявляється в процесі дослідження питання генези позитивного права, оскільки класифікація правових норм за способом впливу на поведінку людини (надання права, покладення обов'язку, заборона) відображає особливості його утворення. Виявлено, що механізм первісного соціального регулювання, з якого "виросли" юридичні заборони, працював за схемою: "не можна-можна-потрібно", а серед його основних засобів домінуючу роль виконували заборони. У межах функціонування такого механізму також простежено певну еволюцію первісних заборон (що є прототипом заборон юридичних) та виявлено чинники їх обумовленості. Подальший процес "юридизації заборон" пропонуємо пов'язати зі зміною насамперед соціально-сутнісної характеристики заборон, яка існувала вже з огляду на диференціацію соціального регулювання.

10.17.08.0412/196431. Проблеми визначення основних понять у сфері здійснення правосуддя. Решота В. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.119-127. - укр. УДК 340.113; 342; 347.97 .99.

Проаналізовано низку основних понять у сфері здійснення правосуддя. Визначено, що сьогодні у законодавстві та у науковій літературі відсутній єдиний підхід до визначення та розмежування таких понять, як "правосуддя", "судочинство", "судівництво", "судова влада", "судова система", "судоустрій", "система судів", "судове право". Зроблено спробу визначити кожне із цих понять, а також запропоновано власний підхід до визначення їх співвідношення, виявлено їхні спільні та відмінні риси. З'ясовано, що різні підходи до трактування основних термінів у сфері здійснення правосуддя призвели до їх неоднакового розуміння, ототожнення, запровадження нових термінів без ґрунтовного розкриття їх змісту, що загалом негативно впливає на їх тлумачення та застосування. Виявлено, що такі різні підходи та ототожнення багатьох термінів характерні як для вітчизняного законодавства, так і наукових, навчальних праць. Також зроблено спробу визначити основні поняття у сфері правосуддя у їх системному взаємозв'язку між собою.

10.17.08.0413/196436. Організаційно-правові чинники корупції у системі правосуддя. Поліщук А. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.169-176. - укр. УДК 343.97.

Розглянуто організаційно-правові чинники корупції в системі правосуддя, особливу увагу приділено організаційно-правовим чинникам. За своїм змістом основні чинники корупції поділяються на політичні, економічні, фінансово-матеріальні, організаційно-інституційні, правові, морально-етичні, психологічні. До правових чинників корупції віднесено нерозвиненість і недосконалість законодавства, зокрема суттєво на рівень корупції в системі правосуддя впливає невідповідність розвитку права динаміці економічного розвитку. Серед недоліків правового регулювання, які суттєво позначаються на рівні корупції в системі правосуддя, виділено наявність недоторканості судді, що полягає в отриманні правоохоронними органами згоди Верховної Ради України на притягнення його до відповідальності, а також те, що судді може бути повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення лише Генеральним прокурором або його заступником. Також запропоновано скасувати норму про встановлення випробувального строку, оскільки вона має політичний аспект та знижує рівень незалежності суддів від політичної еліти держави.

- 10.17.08.0414/196437. Окремі методи виявлення латентної корупційної злочинності. Федик Н. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.177-183. - укр. УДК 349.3.
- Досліджено проблемні питання виявлення латентної корупційної злочинності. Наголошено на важливості вивчення цього питання з огляду на надзвичайно високий рівень латентності названого виду злочинності, що створює значні проблеми у боротьбі із нею. Проаналізовано окремі методи, які застосовують у процесі вивчення вказаного питання, а саме: соціологічні методи, метод експертних оцінок, метод аналізу документів, використання поліграфа, методи, які використовують організації, що досліджують питання корупції, та інші. Зазначено, що перелік таких методів є невичерпним. Встановлено окремі переваги та недоліки згаданих методів. Запропоновано шляхи підвищення ефективності використання даних методів (застосування опитувань у межах усієї країни серед різних груп населення, широке використання мережі Інтернет та ЗМІ для виявлення корупційних злочинів, періодичне застосування поліграфа для перевірки вчинення корупційних злочинів державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування тощо). Встановлено, що найдієвішими є метод опитування та метод експертних оцінок. Зроблено висновки, що найточніше уявлення про реальні показники латентної корупційної злочинності може дати лише комплексне застосування різних методів та співставлення отриманих результатів.
- 10.17.08.0415/197141. Поняття й сутнісні ознаки правового регулювання суспільних відносин: сучасний погляд. Ваньчук І.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.7-11. - укр. УДК 340.1; 321.01.
- У статті визначено сутнісні ознаки та сформульовано поняття правового регулювання через призму сучасних підходів до його розуміння. З урахуванням суспільного досвіду, специфіки об'єкта і предмета правового регулювання визначено вимоги, дотримання яких під час правового регулювання надасть можливість досягнення оптимального рівня його ефективності. Запропоновано авторське визначення правового регулювання як специфічної системи нормативного впливу на суспільно значущі, свідомо-вольові, повторні та стійкі суспільні відносини з метою їх упорядкування, яка реалізується через визначення базових складових зазначених відносин і з використанням спеціальних юридичних засобів.
- 10.17.08.0416/197142. Співвідношення галузі права та галузі законодавства. Дуднік Р.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.11-15. - укр. УДК 340.1; 321.01.
- Питання про співвідношення галузі права та галузі законодавства є однією з найважливіших проблем теорії права. Відповідь на це питання має вихід на більш глобальну теоретичну проблему всієї юридичної науки - на проблему праворозуміння.
- 10.17.08.0417/197145. До питання про принципи правового виховання молоді. Єрмоленко Д.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.25-28. - укр. УДК 340.132.1.
- У статті проаналізовано існуючі підходи до розуміння принципів правового виховання молоді. Охарактеризовано різні точки зору щодо поняття, значення та видів принципів правового виховання молоді. На підставі зробленого аналізу розглянуто найбільш загальні принципи правового виховання молоді.
- 10.17.08.0418/197146. Протиріччя у праві та правовому регулюванні крізь призму діалектики. Іваненко О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.28-32. - укр. УДК 34.096.
- Стаття присвячена висвітленню окремих питань внутрішніх протиріч у праві, визнання факту існування яких надає можливість встановлювати його фактичні протилежні тенденції, які, у свою чергу, визначають сутнісні ознаки правового регулювання, та поза якими існування права є неможливим. Кожна із протилежних сторін, які разом утворюють протиріччя, можуть зумовлювати настання як негативних, так й позитивних наслідків, проте кожна з них є органічно необхідною для існування як протилежної сторони зокрема, так й права в цілому. Всебічне дослідження протиріч у праві та правовому регулюванні, вивчення реальних можливостей та меж правового регулювання, а також аспектів співвідношення ефективності соціального та правового регулювання створюватиме сприятливі умови для подальшого удосконалення права взагалі та системи правового регулювання зокрема, і, навпаки, ігнорування зазначених протиріч об'єктивно призводитиме до знецінення права у соціальному сенсі.
- 10.17.08.0419/197151. Державно-правові явища як об'єкт розгляду теорії держави та права й інших міждисциплінарних напрямів юридичних досліджень. Мерник А.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.52-56. - укр. УДК 340.1; 321.01.
- Статтю присвячено дослідженню питання оновлення методології вивчення державно-правових явищ шляхом застосування прийомів та засобів теорії держави та права, філософії права, соціології права, політології права, правової статистики, антропології права та інших міждисциплінарних напрямів юридичних досліджень. Наголошено, що демократично-правові зміни української правової системи сьогодення, розбудова в Україні інституцій громадянського суспільства, подолання правового нігілізму шляхом підвищення рівня правової культури зумовлюють потребу у всебічному дослідженні сутності права та держави, спираючись при цьому на методологію різногалузевих правових досліджень.
- 10.17.08.0420/197154. Теоретична і прикладна сутність функцій правового моніторингу. Онищук І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.64-67. - укр. УДК 340.13.
- Розкрито юридично-технічну сутність функцій правового моніторингу, що обумовлені метою та завданнями даного інституту. Подано перелік функцій правового моніторингу: спостереження, контрольну, інформаційну, аналітичну експериментальну, прогностичну, оціночно-стимулюючу. Виокремлено основні напрямки допоміжного впливу правового моніторингу на процес правового регулювання суспільних відносин.
- 10.17.08.0421/197155. Законодавче регулювання у сфері діяльності бібліотек: нормативно-правові аспекти. Прокопенко Л.І., Сіра О.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.67-71. - укр. УДК 342.1.
- У статті розглянуто нормативно-правові аспекти законодавчого регулювання у галузі культури, зокрема бібліотечної діяльності. Проаналізовано стан чинної нормативно-правової бази бібліотечних установ. Зроблені ґрунтовні висновки та пропозиції, щодо зазначеної тематики.
- 10.17.08.0422/197169. Наукове забезпечення законодавчого процесу в континентальній правовій системі. Мочульська М.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.128-132. - укр. УДК 340.1; 321.01.
- Стаття присвячена дослідженню стану наукового забезпечення законотворчого процесу в континентальній правовій системі та його вдосконаленню. На основі аналізу законодавства України, Республіки Польща, Федеративної Республіки Німеччини, Франції та Російської Федерації, а також наукових розробок виявлено форми наукового забезпечення законотворчого процесу: безпосередня розробка законопроектів науковцями, проведення наукової правової експертизи законопроектів, залучення науковців до обговорення законопроектів, діяльність наукових установ при вищих органах державної влади, закріплення визначення понять як складової частини законів та інші.
- 10.17.08.0423/197172. Проблемні питання законопроектів у контексті українського та міжнародного досвіду. Погорелова З.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.140-144. - укр. УДК 342.537(477).

У статті розглянуто окремі нормативно-правові аспекти законопроекування як важливого елементу законотворення в Україні, виду юридичної діяльності, що складається з певних послідовних стадій, має визначальний вплив на кінцевий результат законодавчого процесу. Здійснено аналіз поточного стану законопроекування в Україні, його нормативно-правового регулювання, особливостей наукового та організаційного забезпечення. Наведено міжнародний досвід за окремими етапами проектування законів.

10.17.08.0424/197176. Становлення концепції судового права. Щербанюк О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.157-160.* - укр. УДК 340.1; 321.01.

Автором здійснено дослідження еволюції наукової думки до формування судового права. Аналізується становлення концепції судового права, його категоріально-понятійного апарату. Існування судового права пов'язується з наявністю зв'язку між конституційним, цивільним, господарським, адміністративним і кримінальним процесами.

10.17.08.0425/197209. Теоретичні засади дослідження психічних процесів і функцій криз призму різних розділів наук, з якими психологія тісно співпрацює. Воят Л.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.7-10.* - укр. УДК 340.1; 321.01.

Розглянуто актуальну проблему теоретичних досліджень психічних процесів і функцій криз призму спроби поєднання в єдине ціле даних наукових досліджень різних розділів наук, з якими психологія тісно співпрацює. Зроблені ґрунтовні висновки щодо зазначеної тематики.

10.17.08.0426/197211. Законодавче регулювання наукової сфери України: Теоретико-правовий аспект. Загальна проблематика на сучасному етапі розвитку держави. Данилова І.П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.15-20.* - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена детальному аналізу сутності поняття "нормативно-правовий акт, який регулює суспільні відносини в науковій сфері". Акцентується увага на визначенні переліку основних нормативно-правових актів, де відображено норми, якими врегульовано суспільні відносини в науковій сфері. Крім того, досліджено їхні окремі положення й надано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства з питань наукової та науково-технічної діяльності з метою подальшого використання в практичній площині для отримання належних результатів.

10.17.08.0427/197212. Правове забезпечення організації контрольно-перевірочних заходів фіскальних органів. Іванчо В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.20-24.* - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті розкрито проблемні питання наявного правового забезпечення організації проведення контрольно-перевірочних заходів фіскальними органами. Окреслено основні недоліки форми, змісту й способу закріплення норм, які деталізують або уточнюють вимоги податкового законодавства до порядку проведення перевірок.

10.17.08.0428/197254. Методологічні правила функціонального порівняння. Баранова Ю.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.7-10.* - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті досліджуються особливості функціонального порівняння. Здійснено аналіз концепцій функціонального порівняння. З метою усунення теоретичних та практичних помилок вироблена система методологічних правил функціонального порівняння.

10.17.08.0429/197255. Соціально-правовий механізм забезпечення прав людини: до питання про зміст та структуру поняття. Бочарова Н.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.11-14.* - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті аналізуються наукові підходи до визначення змісту і структури поняття "соціально-правовий механізм забезпечення прав людини", сформульоване авторське бачення окремих їх аспектів, зокрема, наголошено на необхідності виділення в якості структурного елементу поняття "державно-правовий механізм забезпечення прав людини".

10.17.08.0430/197257. Стан наукового висвітлення проблеми права на правову допомогу. Гончар Д.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.18-21.* - укр. УДК 342.722.

У статті розглянуто концептуальні підходи до визначення поняття "правова допомога", що містяться в наукових працях вітчизняних і зарубіжних учених різних галузей права, які можна розділити на декілька груп. Обґрунтовується положення щодо визнання права на правову допомогу міжгалузевим інститутом, юридична природа якого містить у своєму нормативному змісті єдність матеріального і процесуального начал. Констатується, що право на правову допомогу може розглядатися як право-гарантія, яке повинно забезпечити належні юридичні умови для послідовної реалізації прав та ефективного досягнення громадянами та юридичними особами юридичних цілей.

10.17.08.0431/197259. Принципи нормативно-правового інституту: деякі загальнотеоретичні питання. Левицька Н.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.24-26.* - укр. УДК 342.1(477).

У статті досліджено принципи нормативно-правових інститутів. Виявлено співвідношення між поняттями "принципи права" та "правові принципи". Проведено аналіз природи принципів інституту права та нормативно-правового інституту. Сформульовані особливості формалізації принципів нормативно-правових інститутів у законодавстві України.

10.17.08.0432/197261. Поняття юридичних фактів як підстав виникнення, припинення та трансформації правових відносин у сфері реалізації судової влади. Мельник О.Г. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.32-35.* - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті досліджується поняття юридичних фактів як явища об'єктивної дійсності на прикладі правових відносин у сфері реалізації влади та на основі аналізу основних підходів щодо розуміння сутності юридичних фактів як підстави виникнення, припинення та трансформації правових відносин у сфері реалізації судової влади.

10.17.08.0433/197262. Роль принципу правової визначеності у процесі правозастосування. Панкратова В.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.35-39.* - укр. УДК 340.132.

У статті автор аналізує сутність та зміст принципу правової визначеності у процесі правозастосування. Наголошує, що принцип правової визначеності є ключовим у системі загальних принципів права. А також обґрунтовує необхідність дослідження принципу правової визначеності, оскільки він є сукупність вимог до організації правової системи з метою забезпечення стабільного правового становища людини.

10.17.08.0434/197263. Правосвідомість як фактор забезпечення законності. Панчук І.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.39-42.* - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті досліджено вплив індивідуальної та суспільної правосвідомості на забезпечення законності у державі. Проаналізовано особливості відображення категорій "право" та "закон" у правосвідомості індивідів. Обґрунтовано необхідність їх врахування у процесі правотворчості та правозастосування.

- 10.17.08.0435/197265. Змішані правові системи: проблеми класифікації. Саміло Г.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.46-49. - укр. УДК 340.1; 321.01.
Статтю присвячено дослідженню проблемних питань визначення поняття та класифікації змішаних правових систем у сучасному світі. Проаналізовано різні підходи вітчизняних та зарубіжних вчених щодо визначення поняття категорії "змішана правова система". Запропоновано авторські критерії класифікації змішаних правових систем.
- 10.17.08.0436/197268. Правосвідомість як юридична категорія та її основні структурні елементи. Шаравара І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.56-59. - укр. УДК 340.12.
У статті наголошується, що правосвідомість є ключовою проблемою юридичної науки, вивчення і трактування її є різностороннє. Обґрунтовуються радикальні зміни вітчизняного правового буття, відображається розуміння права, законності, правопорядку, правотворчої і правозастосовної діяльності, юридичної культури, прав і свобод людини та громадянина. Підкреслюється роль правосвідомості як важливого нормативно організуючого та стабілізуючого чинника.
- 10.17.08.0437/197269. Обмеження права людини на судовий захист: конституційно-правові аспекти. Андрієвська О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.60-64. - укр. УДК 340.1; 321.01.
Стаття присвячена проблемі дослідження встановлених законодавством України обмежень гарантованого Конституцією України права людини на судовий захист. Проаналізовано акти національного та міжнародного законодавств, що регулюють право особи на захист в судовому порядку. Визначено підстави правомірності встановлення конституційно-правових обмежень права особи на судовий захист.
- 10.17.08.0438/197276. Теоретико-правові питання організації суддівського самоврядування в Україні як конституційної засади єдності статусу суддів. Пустовийт Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.96-100. - укр. УДК 342.56.
У статті досліджується інститут суддівського самоврядування та його вплив на організацію й забезпечення єдності судової влади.
- 10.17.08.0439/197282. Обман як дефект волі крізь призму теорії та практики. Заборовський В.В., Попович Р.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.121-125. - укр. УДК 347.132.6.
У статті досліджується правова природа правочинів, учинених під впливом обману. Обман розглядається як дефект волі й підстава недійсності правочину. Констатується оспорюваність такого правочину. Цей правочин може бути визнаний недійсним у разі звернення особи, яка вчинила правочин, до суду. З'ясовуються зміст поняття "обман", а також його особливості. Наводиться власне бачення цього поняття. Аналізуються основні ознаки обману. Констатується, що основною умовою обману є умисел. Умисел розглядається як феномен, який відрізняє правочини, учинені під впливом обману, від інших правочинів із дефектами волі. Зазначається, що обман може вчинятися в активній і пасивній формах. Аналізується судова практика з питань недійсності правочинів, учинених під впливом обману. Констатується важкість доведення факту обману потерпілою особою в суді.
- 10.17.08.0440/197301. Законодавче забезпечення соціальних послуг в Україні: теоретично-правові проблеми. Тищенко О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.197-202. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті проаналізовано теоретично-правовий зміст поняття "соціальні послуги", розглянуто правовий механізм функціонування соціальних послуг в Україні, вказано недоліки чинного правового механізму надання соціальних послуг. Доведено необхідність модернізації системи соціальних послуг з урахуванням тенденцій європейського розвитку. Досліджено проблеми правового регулювання соціального замовлення у сфері соціальних послуг.
- 10.17.08.0441/197379. Звернення суду (судді) як привід для порушення дисциплінарного провадження відносно адвоката. Заборовський В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.169-172. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті досліджується питання про правову природу звернення суду (судді) як привід для порушення дисциплінарного провадження щодо адвоката. Указується, що в українському законодавстві відсутні будь-які чіткі вимоги щодо такого способу ініціювання дисциплінарного провадження стосовно адвоката. Робиться висновок про те, що найбільш уживаним способом (формою) звернення суддів як привід для порушення дисциплінарного провадження стосовно адвоката є окрема ухвала суду.
- 10.17.08.0442/197380. Виборність суддів: зарубіжний досвід та перспективи для України. Слободяник Н.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.173-177. - укр. УДК 347.962.2(4+73).
Статтю присвячено дослідженню основних аспектів становлення і розвитку принципу виборності суддів в світлі аналізу зарубіжного досвіду. Розглядається вплив політичних та інших факторів на ефективність порядку формування суддівського корпусу шляхом виборності. Аналізується законодавче закріплення та практична реалізація порядку наділення повноваженнями суддів відповідно до положень зарубіжного законодавства. Розкрито актуальні проблеми, недоліки та переваги формування суддівського корпусу шляхом виборності суддів. На цій основі окреслено основні напрями нових ініціатив в галузі реформування судової гілки влади та деякі шляхи їх здійснення.
- 10.17.08.0443/197381. Забезпечення прокурором законності при застосуванні запобіжних заходів до неосудних осіб. Смирнова-Бартенева В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.178-181. - укр. УДК 340.1; 321.01.
Статтю присвячено актуальним питанням забезпечення прокурором законності при застосуванні запобіжних заходів до неосудних осіб у кримінальному провадженні. Автор обґрунтовує положення про те, що діяльність прокурора у цій сфері є важливою гарантією забезпечення законності при застосуванні запобіжних заходів до неосудних осіб.
- 10.17.08.0444/197386. До питання історії юридичного документа. Гиляка О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.7-11. - укр. УДК 340.1; 321.01.
Стаття присвячена питанню історії юридичного документа. Наголошено на тому, що сучасні суспільні відносини в різних галузях права вимагають усе більшого правового регулювання. Одним із засобів досягнення правопорядку виступає юридичний документ. Юридичний документ - це поняття, що застосовується в різних галузевих та теоретичних юридичних науках. Акцентується увага, що дослідження юридичних документів є актуальним, оскільки має значення для розробки інших загальнотеоретичних положень (учення про співвідношення юридичних документів, учення про юридичну практику, учення про джерела права, учення про юридичні процеси). Робиться висновок, що саме в межах юридичної науки як науки фундаментальної повинен здійснюватися розгляд поняття юридичного документа в його загальному контексті, надання його основних характеристик шляхом узагальнення різноманітних підходів до зазначеної проблематики в інших галузевих науках.

- 10.17.08.0445/197387. Юридична відповідальність у правомірній поведінці: теоретико-методологічний аспект. Горбова Н.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.12-15. - укр. УДК 340.1; 321.01.
Стаття присвячена виникненню, подальшому розвитку та перспективам теорії юридичної відповідальності в правомірній поведінці. Досліджуються різні підходи до розуміння позитивної (перспективної) відповідальності, аналізуються їх підстави. На завершення формулюється поняття юридичної відповідальності в правомірній поведінці, узгоджене із загальною теорією відповідальності в праві.
- 10.17.08.0446/197389. Правове регулювання як юридичне явище: окремі аспекти розуміння. Демків Р.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.19-22. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті досліджується поняття нормативно-правового регулювання, його розуміння у широкому та вузькому розумінні. Пропонується відповідно до сучасної концепції розмежування права і закону, яка дозволяє диференціювати норми права та юридичні норми, відповідно розмежовувати нормативно-правове регулювання та нормативно-правове регулювання як юридичне явище (нормативно-юридичне регулювання).
- 10.17.08.0447/197390. Об'єктивність права та його взаємодія з іншими суспільними явищами: паритетні засади. Євграфова Є.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.23-27. - укр. УДК 340.12.
Стаття присвячена розгляду проблеми об'єктивності права і його взаємодії з економікою, публічною владою, політикою та іншими явищами суспільного порядку. Наголошується, що така взаємодія права може бути ефективно реалізована на паритетних (рівних) засадах. Стабільний та прогресивний розвиток економіки, як і інших сфер життєдіяльності суспільства і держави, можливий лише на основі і в межах діючої системи права.
- 10.17.08.0448/197392. Аналіз поняття "державно-церковні відносини" (правовий аспект). Палінчак М.Ю., Сочка В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.32-35. - укр. УДК 322+0.018:930.
У статті досліджується головні складові поняття "церковно-державні відносини". Зазначено, що відносини між державою і Церквою мають характер суспільних та міжінституційних, оскільки поняття "відносини" виражає сукупність багатоманітних зв'язків, які виникають між суб'єктами соціальної взаємодії й водночас характеризують державно-суспільну взаємодію як цілісність. Звертається увага на те, що поняття "державно-церковні відносини" ще не набуло статусу правової норми ані в міжнародному, ані вітчизняному законодавстві. І саме така невизначеність призводить до односторонніх його інтерпретацій та негативно впливає на характер відносин між державою і Церквою. Зазначається, що аналіз поняття державно-церковних відносин дозволяє зробити висновок, що такі відносини є важливою складовою як внутрішньої, так і зовнішньої політики та безпосередньо формують міжнародний імідж країни.
- 10.17.08.0449/197393. Поділ державної влади в розрізі його головних аспектів. Процюк І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.36-40. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті досліджується питання поділу влади в розрізі гарантій єдності державної влади, забезпечення суверенітету народу, ефективної роботи всього державного механізму, який охороняє права і свободи людини і громадянина у конкретній країні в певну історичну епоху. Автором виділяються і характеризуються три аспекти в механізмі реалізації принципу поділу влади, а саме функціональний, інституційний та суб'єктний. Визначається значення і роль даних аспектів в системі поділу влади.
- 10.17.08.0450/197394. Удосконалення законодавства як правотворча діяльність. Риндюк В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.40-43. - укр. УДК 340.13.
У статті розглядається удосконалення законодавства як правотворча діяльність. Визначено складові удосконалення законодавства як діяльності, а саме суб'єкт, об'єкт та предмет, засоби та способи, результат та мета удосконалення законодавства. За результатами дослідження запропоновано авторське визначення поняття "удосконалення законодавства".
- 10.17.08.0451/197395. Правовий нігілізм як загроза державного суверенітету. Рогач О.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.44-46. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті досліджуються питання правового нігілізму та зловживання правом, визначається взаємозв'язок нігілізму з природним правом, державним суверенітетом.
- 10.17.08.0452/197398. Теоретико-правові аспекти права на вільний вибір місця проживання. Голубка І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.56-60. - укр. УДК 342.72 .73.
У статті досліджується поняття права на вільний вибір місця проживання та його співвідношення з такими поняттями, як "місце проживання", "право на місце проживання" та "місце перебування". Також аналізуються окремі аспекти законодавчого закріплення права на вільний вибір місця проживання в таких країнах, як Федеративна Республіка Німеччина, Польща, Латвія та Литва.
- 10.17.08.0453/197399. Поняття та види гарантій захисту прав і свобод дитини відповідно до законодавства України та Угорщини. Губаль Ю.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.60-63. - укр. УДК 342.7.
Одним із найважливіших чинників реального забезпечення прав і свобод дитини поряд із їхнім визнанням, дотриманням і повагою, виступає гарантування, що здійснюється за допомогою специфічних засобів - гарантій. Динамічний розвиток міжнародних відносин свідчить про необхідність удосконалення системи існуючих у вітчизняному законодавстві гарантій захисту прав та свобод дитини.
- 10.17.08.0454/197437. Соціальне право: юридична природа та місце в системі права. Галіцина Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.71-75. - укр. УДК 340.1; 321.01.
Статтю присвячено пошуку відповіді на питання про юридичну природу соціального права та його місця в системі національного права. Автором наголошено, що нині зазначена проблематика ще не знайшла вирішення на рівні юридичної доктрини, що обумовлює існування різновекторних точок зору. У статті послідовно розглядається зміст наукових позицій на рахунок юридичної природи соціального права (права соціального захисту, права соціального забезпечення) представників науки трудового права, права соціального забезпечення, адміністративного права. Як проміжний висновок, який заставано на концепціях соціальної держави та суб'єктивних публічних прав приватної особи, наголошується, що соціальне право є галуззю права публічно-правової природи. Формуючи наукову позицію щодо місця соціального права у системі національного права, автор зазначає, що існуючі на сьогодні теорії виглядають необґрунтованими, адже їх автори не враховують перспективні тенденції розвитку права, права соціального забезпечення. З огляду на це, а також враховуючи особливості суспільних відносин, які регулюються нормами соціального права, у статті робиться висновок про доцільність визначення соціального права складовим елементом системи адміністративного права. Конкретизуючи зазначену позицію, автор вважає за доцільне розглядати соціальне право як складовий елемент Особливого адміністративного права. Критичному аналізу в статті піддана позиція тих науковців, які пропонують розглядати соціальне право як системне утворення, яке має зайняти місце між чи поруч із такими

елементами системи права, як публічне право та приватне право. На завершення статті автор формулює низку положень, які розкривають сутність соціального права, його правову природу, а також місце в системі національного права.

10.17.08.0455/197438. Доктринальне розуміння корупції в Україні. Глушко Є.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.76-80. - укр. УДК 342.9.

У статті досліджуються питання визначення сутнісного змісту поняття корупції на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Проаналізовано наукові підходи до характеристики категорій "корупція". Доведено, що соціальний вимір корупції з урахуванням її морально-психологічних характеристик має найбільш потужний негативний потенціал.

10.17.08.0456/197446. Характеристика зовнішньо-організаційних засад діяльності науково-дослідних установ в Україні. Манжула А.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.109-112. - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті досліджено етимологію ключових правових категорій: "діяльність", "організація", "зовнішній". Сформульовано авторське визначення поняття "зовнішньо-організаційні засади діяльності науково-дослідних установ". Акцентовано увагу на нормативно-правовому забезпеченні як на основоположній зовнішньо-організаційній засаді діяльності науково-дослідних установ. Зроблено висновок про важливість фінансового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення діяльності науково-дослідних установ.

10.17.08.0457/197460. Асоціальна поведінка особи як суспільна проблема становлення надійної особистості. Бахновська І.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.10-14. - укр. УДК 340.116.

Стаття присвячена дослідженню загальнотеоретичного поняття "асоціальна поведінка особи". З'ясовано, що формування надійної особистості тісно пов'язано з правовими нормами й законами, панівними в суспільстві, та відповідністю її уявленням про законність, порядок, справедливість, які формуються в основних сферах життєдіяльності суспільства - соціально-економічній і політичній. Виявлено, що на формування правової свідомості, правової культури, надійності особистості найбільш ефективно впливає правове виховання населення.

10.17.08.0458/197461. Роль релігійних організацій як інститутів громадянського суспільства в розбудові української державності. Биркович О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.14-17. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Автор досліджує питання ролі інституту релігійних організацій у розбудові української державності. Особливо аналізуються основні законодавчі зміни щодо діяльності релігійних організацій в Україні.

10.17.08.0459/197462. Історико-правові аспекти виникнення сучасного українського нотаріату. Бисага Ю.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.17-21. - укр. УДК 342.11.2.

Стаття присвячена висвітленню окремих особливостей становлення інституту нотаріату в Україні. Автор виокремлює деякі нормативні документи, що суттєво впливали на статус органів нотаріату протягом періоду його розвитку.

10.17.08.0460/197464. Деспотія як форма державного режиму: теоретичний аспект. Джолос С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.25-30. - укр. УДК 340.12: 316.323.4: 321.18: 321.6.

Стаття присвячена виявленню сутності деспотії та її впливу на суспільство. Охарактеризовано єство авторитаризму, тоталітаризму й деспотії як форм державного режиму. Обґрунтовано думку, що тоталітаризм та особливо авторитаризм є значно більш прийнятними, ніж деспотія. З'ясовано, що найбільш шкідливою рисою деспотії є сваволя, яка породжує хаос, безсистемність управління, безмежність влади, неможливість підвладних пристосуватися до режиму, нелегітимність влади, правопорушення, приховування й загострення суспільних проблем.

10.17.08.0461/197465. Характеристика концептуальних підходів щодо сутності контрольної влади. Кравчук В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.30-35. - укр. УДК 340.12:342.5.

Стаття присвячена правовому аналізу наукових концепцій і форм реалізації в державі контрольної влади. Досліджується вагомість системи публічних контрольних інституцій для забезпечення ефективності функціонування сучасної демократичної держави. Зроблено висновок, що невід'ємною складовою сучасної держави є розгалужена система контрольних органів.

10.17.08.0462/197466. До питання визначення кола суб'єктів правозастосовної діяльності, уповноважених на використання засобів подолання прогалін у законодавстві. Матат Ю.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.35-38. - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті досліджено питання стосовно визначення кола суб'єктів правозастосовної діяльності, що мають право застосовувати такі засоби подолання прогалін, як аналогія закону та аналогія права. На підставі проведеного аналізу зроблено висновок щодо необхідності визнання суб'єктами застосування аналогії не лише судів, але й інших правозастосовних органів, а також щодо необхідності закріплення відповідних повноважень на законодавчому рівні.

10.17.08.0463/197468. Правові та соціальні аспекти сучасного громадського руху в Україні. Моїсєєнко Л.М., Пархоменко М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.42-48. - укр. УДК 34: 061.23.

У статті зроблена спроба виділити й охарактеризувати нові тенденції в сучасному громадському русі в Україні, які відбулися під впливом політичних і військових подій 2014 року, а також встановити відповідність українського законодавства сучасним реаліям. Крім того, автори прагнули виділити й охарактеризувати учасників цих організацій, нести ясність у використанні термінів і понять стосовно учасників цих організацій, з'ясувати перелік нормативних документів, які допоможуть учасникам громадянських об'єднань максимально реалізувати свою ініціативу, а громадськості повною мірою здійснити контроль за витраченими зусиллями і залученими фінансами.

10.17.08.0464/197498. Актуальні проблеми регулювання аудиторської діяльності в умовах переходу на міжнародні стандарти. Ільницька Л.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.167-170. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Стаття присвячена висвітленню окремих аспектів нормативного забезпечення аудиторської діяльності в Україні. Автор акцентує увагу на принципах побудови сучасної аудиторської діяльності. Висвітлюються міжнародно-правові аспекти здійснення аудиторської діяльності та практика їх застосування в Україні.

10.17.08.0465/197499. Об'єкт концесійних правовідносин: проблеми інтерпретації правових норм. Манзюк В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.170-174. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Стаття присвячена висвітленню дискусійного питання щодо визначення об'єкта концесійних правовідносин. Наведено наукові підходи та аналіз зарубіжного законодавства в контексті визначення сутності концесії як правової форми здійснення господарювання. Запропоновано шляхи конкретизації правових норм, що визначають об'єкту складову концесійних правовідносин.

- 10.17.08.0466/197507. Концептуальні засади впровадження інновацій у судове управління. Белявська С.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.7-11. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті запропоновано й обґрунтовано концептуальні засади впровадження інновацій у судове управління в умовах інформаційного суспільства задля вдосконалення однієї з основних функцій органів судової влади України - функції правосуддя. Визначено та розкрито основні напрями розробки концептуальних засад: загальноправова характеристика функції судового управління і її складових (функцій правового, організаційного й інформаційного забезпечення); модель забезпечення належних умов у судах для здійснення правосуддя тощо.
- 10.17.08.0467/197509. Щодо правової природи договору про державно-приватне партнерство: нотатки до наукової дискусії. Бондаренко Д.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.15-20. - укр. УДК 342:35.008.8:342.531.41(477).
Стаття присвячена аналізу правової природи договору про державно-приватне партнерство за законодавством України. Обґрунтовано адміністративно-правову природу таких договорів і запропоновано новий різновид адміністративних договорів - мобілізаційний адміністративний договір, до якого належить і договір про державно-приватне партнерство.
- 10.17.08.0468/197510. Окремі питання оптимізації діяльності консультанта, спеціаліста й експерта у правозастосовній діяльності. Брус І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.21-24. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті висвітлено окремі теоретико-правові питання оптимізації використання спеціальних знань у правозастосовному процесі України за допомогою аналізу окремих норм, що регламентують відповідні форми використання консультації, експертизи, знань спеціаліста з метою ефективного проведення процесуальної дії та надання їй доказового значення. Надаються пропозиції у вигляді змін і доповнень до чинних норм процесуального законодавства України у площині ефективного застосування в правозастосовному процесі означених вище форм спеціальних знань.
- 10.17.08.0469/197514. Інформатизація як напрям розвитку державних нотаріальних архівів: переваги та недоліки. Кінаш У.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.36-39. - укр. УДК 347.961(477); 004.
Стаття присвячена питанню застосування сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій у державних нотаріальних архівах. Особливу увагу акцентовано на виявленні їх позитивних сторін і недоліків. Запропоновано можливі шляхи вирішення виявлених недоліків.
- 10.17.08.0470/197520. Інтелектуалізація суспільства як правова категорія: теоретичний аналіз дефініції. Поперечнюк В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.58-61. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті проведено науково-теоретичний аналіз визначень поняття "інтелектуалізація". Виявлено основні принципові позиції щодо даного процесу в різних науках. Обґрунтовано доцільність подальшого вивчення проблематики інтелектуалізації суспільства як правової категорії, а також надано визначення цієї дефініції.
- 10.17.08.0471/197556. Про культурологічний підхід до права. Овчинникова А.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.197-201. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У сучасній філософії права використання культурологічного підходу зумовлено необхідністю перегляду усталених структуралістських схем пояснення правової реальності. Розгляд права як системи, що має культурну наповненість, пов'язується з антропологічними, герменевтичними та семіотичними зрізами правової культури. Обґрунтовується релевантність культурологічного підходу до проблем філософії права.
- 10.17.08.0472/197557. Природно-правові властивості свободи людини в буттєвому просторі. Романова А.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.201-204. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті висвітлюється свобода людини в буттєвому просторі через природно-правові властивості, що полягають у здатності людини узгоджувати власні життєві позиції з нормами природного права, а також у дотриманні прав і свобод інших осіб. Обґрунтовується теза про те, що людина народжується в природному стані свободи і, відповідно, у природно-правовому просторі свобода людини є основною особливістю її реалізації.
- 10.17.08.0473/197559. Джерела права: багатоманітність наукового розуміння та єдність сутності. Корольова Ю.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.10-14. - укр. УДК 340.1.
У статті аналізуються наукові підходи до характеристики джерел права як юридичної категорії. Визначено причини багатоаспектності підходів, залежність джерел права від праворозуміння. Характеризується матеріальне, ідеологічне та формально-юридичне значення джерел права.
- 10.17.08.0474/197560. Поняття соціальної функції держави в сучасній юридичній науці. Краковська А.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.14-19. - укр. УДК 340.114.
Стаття присвячена аналізу основних підходів у визначенні поняття функції держави з позицій теорії держави і права. Висвітлено сутність та зміст такої категорії як "функції держави" та "соціальна функція держави". Автор обґрунтовує авторське визначення поняття "соціальна функція".
- 10.17.08.0475/197562. Юридичні факти в системі попередження та вирішення юридичних конфліктів. Переш І.Є., Зан М.І., Руснак В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.24-27. - укр. УДК 340.1; 321.01.
Стаття присвячена розкриттю місця та ролі юридичних фактів у системі юридичної конфліктології. Юридичний факт є необхідною передумовою як виникнення конфліктної юридичної ситуації, так і безпосереднього виникнення конфліктних правовідносин. Добре продуманий комплекс юридичних фактів за рахунок надання юридичного значення тим чи іншим життєвим обставинам значним чином впливає на динаміку розвитку юридичних конфліктів, направляє їх у потрібне русло, сприяє їх ефективному вирішенню та попередженню.
- 10.17.08.0476/197563. Проблеми універсалізації прав людини в умовах глобалізації: окремі аспекти. Пеца Д.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.27-29. - укр. УДК 342.7.
Стаття присвячена розкриттю окремих аспектів сутності універсалізації прав людини в умовах сучасної глобалізації та окремих наукових підходів до цієї проблеми.
- 10.17.08.0477/197564. Роль третього сектора у правовому вихованні молоді в Україні. Проць О.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.29-34. - укр. УДК 34:37.035.6.
У статті аналізується механізм впливу третього сектора на формування правової культури молоді в Україні. Громадські інституції за участі самої молоді є важливим чинником її правової соціалізації в умовах суспільних трансформацій.

Наголошується на необхідності оптимізації взаємодії держави та третього сектора у процесі формування й реалізації державної молодіжної політики.

10.17.08.0478/197565. Функції правозастосовних актів. Пунько О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.34-37. - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті розглянуті проблемні питання основних функцій правозастосовних актів та здійснена спроба їх класифікувати.

10.17.08.0479/197566. Онтологічні засади критично-правових досліджень у процесі акультурації. Ситар І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.37-40. - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті розглядаються онтологічні засади критично-правових досліджень акультураційних процесів на макро- й мікрорівнях у контексті ідеального та реального. Актуалізується нове розуміння в порівняльному правознавстві загалом і критично-правових дослідженнях зокрема, насамперед відповідності права людській природі. Проаналізовано онтологічну природу людини в контексті акультураційного сприйняття західних та інших конструкцій права.

10.17.08.0480/197568. Природно-правове розуміння права як ідейна основа правового виховання. Тітомир-Зотова О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.47-50. - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті аналізується розвиток наукових досліджень із питань впливу правового виховання на різні елементи правової системи держави у світлі змінюваних поглядів на розуміння самого права. Розглядаються представлені в науці підходи до типологізації праворозуміння. Доводиться, що ідейним підґрунтям правового виховання на сучасному етапі державно-правового розвитку України має бути природно-правова концепція права.

10.17.08.0481/197571. Сучасна проблематика теорії "поколінь прав людини" в умовах європейської міждержавної інтеграції. Шибаніц Д.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.57-61. - укр. УДК 341.121(045).

Стаття присвячена дослідженню історико-правових та теоретико-правових аспектів визначення та класифікації "поколінь прав людини" в сучасних умовах європейської міждержавної інтеграції та сприйняття загальновизначаних правових цінностей. Проаналізовано основні передумови формування "поколінь прав людини" та їх зміст на сучасному етапі. На підставі проведеного аналізу зпрогнозовано тенденції подальшого розвитку теорії прав людини та її нормативно-правового забезпечення в рамках національної правової системи.

10.17.08.0482/197582. Антропологічні, аксіологічні та герменевтичні засади дослідження правового статусу діаспори. Фурдик Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.101-105. - укр. УДК 323.15.

У статті розглядаються основні теоретико-методологічні засади використання антропологічного, аксіологічного та герменевтичного підходів до дослідження правового статусу діаспор. Доведено доцільність розгляду правового статусу діаспор з погляду концепції правового плюралізму; показані основні параметри цінності діаспор для сучасного права. Аналізуються герменевтичні константи правового буття діаспор у сучасних правових системах.

10.17.08.0483/197595. Правочини із вадами волі: основні теоретичні та практичні аспекти. Заборовський В.В., Попович Р.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.18-22. - укр. УДК 347.132.6.

У статті досліджується правова природа правочинів із вадами волі як недійсних правочинів. Констатується оспорюваність цих правочинів у судовому порядку. Даний правочин може бути визнаний недійсним у разі звернення особи, яка вчинила правочин, до суду. Питання недійсності вирішує суд. Розкриваються види правочинів з вадами волі, які закріплені цивільним законодавством, а також їх суттєві ознаки та відмінності.

10.17.08.0484/197597. Правова природа виникнення зобов'язань із гри й парі: теоретичне формулювання та правові колізії. Гончарова А.В., Фавстіна М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.28-31. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Стаття присвячена висвітленню питань щодо ігрового ризику, правової природи зобов'язання з гри та парі в Україні. Проаналізовано підходи різних авторів щодо визначення теоретичних понять "договір гри" та "договір парі". Запропоновано критерії ефективного механізму вдосконалення закріплення зобов'язань із гри й парі в цивільному законодавстві.

10.17.08.0485/197599. Європейський досвід правового забезпечення підтримки малого та середнього бізнесу у контексті регіоналізації державного управління економікою. Джабраїлов Р.А., Новікова В.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.36-39. - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті проаналізовано правові засади підтримки малого та середнього бізнесу в контексті регіоналізації державного управління економікою на прикладі провідних країн Західної Європи. Визначено правові засади підтримки малого та середнього бізнесу на наднаціональному, державному та регіональному рівнях. Досліджено різні форми державного управління економікою, визначено можливість використання цього досвіду в Україні.

10.17.08.0486/197621. Концептуальні засади інформатизації безпеки особи за місцем її проживання чи перебування. Комісаров О.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.134-138. - укр. УДК 351.75.

Статтю присвячено аналізу категорії "правомірна поведінка" за місцем проживання чи перебування особи. Сформовано погляд на систему охорони правопорядку, яка складається із підсистеми охорони статичного правопорядку та підсистеми охорони динамічного правопорядку. Запропоновано концептуальні засади інформатизації безпеки особи за місцем її проживання чи перебування. Визначено сучасні проблеми та перспективи їх запровадження в Україні.

10.17.08.0487/197631. Правомірна поведінка органів влади щодо ліцензованої діяльності у сфері паливно-енергетичного комплексу України. Піцикевич Б.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.14-18. - укр. УДК 342.951 620.9.

Статтю присвячено дослідженню правомірної поведінки органів влади щодо ліцензованої діяльності у сфері паливно-енергетичного комплексу України. Проаналізовано погляди фахівців у галузі права щодо значення поняття правомірної поведінки. Запропоновано визначення поняття "правомірна поведінка органів влади щодо ліцензованої діяльності у сфері паливно-енергетичного комплексу України".

10.17.08.0488/197656. Зміст правового статусу вищих спеціалізованих судів. Глушенко С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.111-115. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Стаття присвячена висвітленню сутності змісту правового статусу вищих спеціалізованих судів. Автором аргументовано, що зазначені суди, виходячи з наданого обсягу компетенції, покладених функцій і встановлених повноважень щодо забезпечення судового захисту у певній сфері правовідносин, виступають як вищі судові органи у відповідних системах спеціалізованих судів.

- 10.17.08.0489/197658. Етичні засади професійної діяльності судді крізь призму прецедентної практики європейського суду з прав людини. Сьома М.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.119-122.* - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті досліджуються етичні засади суддівської етики на прикладі практики Європейського суду з прав людини. Стверджується, що необхідно враховувати об'єктивні та суб'єктивні фактори судової етики. Наголошується на тому, що належить брати до уваги обстоювання Європейським судом з прав людини незалежності, об'єктивності та безсторонності суду.
- 10.17.08.0490/197661. Правове регулювання використання Інтернету як засобу поширення масової інформації в Європейському Союзі. Терехова Т.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.131-135.* - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті досліджується правове регулювання діяльності в мережі Інтернет у межах права Європейського Союзу. Проаналізовано деякі аспекти функціонування "нових засобів масової інформації" в Європі. Виділено певні напрями подальшого розвитку правового регулювання Інтернет-ЗМІ. Проаналізовано останні директиви Європейського Союзу щодо комунікацій.
- 10.17.08.0491/197662. Правове регулювання використання Інтернету як засобу поширення масової інформації в Європейському Союзі. Терехова Т.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.131-135.* - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті досліджується правове регулювання діяльності в мережі Інтернет у межах права Європейського Союзу. Проаналізовано деякі аспекти функціонування "нових засобів масової інформації" в Європі. Виділено певні напрями подальшого розвитку правового регулювання Інтернет-ЗМІ. Проаналізовано останні директиви Європейського Союзу щодо комунікацій.
- 10.17.08.0492/197663. Єдність свободи та відповідальності у філософсько-правовій ретроспективі. Боднарчук М.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.136-140.* - укр. УДК 340.1; 321.01.
Автор демонструє дослідження єдності свободи та відповідальності у філософсько-правовій ретроспективі. Звертає увагу на те, що власне свобода та відповідальність постають не тільки як соціальні-філософські складові людського буття, але й як невід'ємні частини права. Більше того, доводиться, що свобода та відповідальність у праві набувають двох виразів: у першому - це свобода як право людини на вчинення тих чи інших дій; у другому - це відповідальність як обов'язок.
- 10.17.08.0493/197666. Закон як засіб правового регулювання суспільних відносин у державі. Савенко В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.147-150.* - укр. УДК 340.12.
У статті проаналізовано взаємозалежність і взаємовплив закону та правосвідомості як факторів соціального регулювання суспільних відносин у межах правової держави. Досліджено особливості формування правовідносин як урегульованої форми суспільних відносин і правосвідомості громадян в умовах громадянського суспільства. Проаналізовано філософські аспекти розвитку суспільних відносин у державі.
- 10.17.08.0494/197668. Проблеми призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом (на підставі матеріалів судової практики). Бабанли Р.Ш. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.12-16.* - укр. УДК 343.24:340.132 (477).
У статті на підставі матеріалів судової практики досліджуються аспекти застосування ст. 69 КК в частині вирішення питання оцінки фактичних підстав призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом, а також обсягу, на який знижується покарання відповідно до положень цієї статті. За результатами проведеного дослідження судової практики щодо застосування ст. 69 КК автор приходиться до висновку про те, що судами не у всіх випадках враховується винятковість правила призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Зокрема, це виявляється у застосуванні аналізованої статті за обставин, які за своєю правовою природою не знижують ступінь суспільної небезпечності діяння, або при існуванні факторів, які негативно характеризують злочин чи осіб злочинців, та які, навіть за наявності обставин, які пом'якшують покарання, виключають можливість реалізації положень ч. 1 ст. 69 КК.
- 10.17.08.0495/197684. Особливості процесуального положення потерпілого у провадженні в суді касаційної інстанції. Давиденко С.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.71-75.* - укр. УДК 340.1; 321.01.
Стаття присвячена специфіці нормативної регламентації процесуального положення потерпілого та його представника при перегляді судових рішень в касаційному порядку. Сформульовано науково обґрунтовані пропозиції із вдосконалення правового регулювання означених положень цього інституту.
- 10.17.08.0496/197694. Європейські стандарти правового регулювання обігу інформації з обмеженим доступом у роботі органів прокуратури. Костенко О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.109-115.* - укр. УДК 343.163.
У статті характеризуються правові норми, що визначають європейські стандарти обігу інформації з обмеженим доступом у роботі органів прокуратури, та розглядаються перспективи їх імплементації у вітчизняне законодавство.
- 10.17.08.0497/197695. Напрями вдосконалення процесуального статусу прокурора як суб'єкта реалізації функцій представництва інтересів громадянина або держави в суді. Стефанчук М.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.115-121.* - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті автор розглядає питання процесуального правового статусу прокурора як учасника судового процесу, що реалізує функцію представництва інтересів громадянина або держави у суді. Визначено напрями вдосконалення процесуального статусу прокурора як суб'єкта реалізації функцій представництва інтересів громадянина або держави в суді.
- 10.17.08.0498/197702. Філософсько-правова інтерпретація свободи волі. Бліхар В.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.149-152.* - укр. УДК 321.01; 340.11:1.
Здійснено спробу філософсько-правової інтерпретації свободи волі, у контексті якої слід стверджувати, що поза вирішенням проблеми свободи волі унеможливується аналіз інших філософсько-правових проблем, оскільки в разі заперечення свободи волі як такої маємо дійти висновку, що право в цілому не має смислу та є зайвим.
- 10.17.08.0499/197704. Дослідження взаємозв'язку справедливості та відповідальності у філософсько-правовому вимірі. Ковальова О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.156-159.* - укр. УДК 321.01; 340.11:1.
У статті актуалізується філософсько-правове дослідження зв'язку справедливості та відповідальності. Доводиться, що зв'язок відповідальності та справедливості виражається не лише в характері людини, а й у її почуттях, сприйнятті, усвідомленні, світогляді, свідомості й у різних проявах поведінки.

- 10.17.08.0500/197705. Ідеологія конкретизації права: основні вимоги. Гордієнко О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.7-11. - укр. УДК 340.12.001.31.
Стаття присвячена висвітленню питання ідеології конкретизації права. Аналізуються принципи, що становлять ідеологію конкретизації права України. Серед основних вимог, які забезпечують належну конкретизацію, виділяються принципи законності, обґрунтованості, професіоналізму, ситуативності. У деталях розглядаються основні ідеї цих принципів для дотримання правильної ідеології конкретизації права.
- 10.17.08.0501/197706. Поняття і структура методології дослідження правосвідомості молоді. Єрмоленко Д.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.11-14. - укр. УДК 340.132.1.
У статті досліджуються поняття і структура методології дослідження правової свідомості молоді. Аналізуються сучасні наукові підходи до поняття і структури методології правової науки. Робиться висновок, що методологія дослідження правосвідомості молоді - це складна система методів, за допомогою яких здійснюється пізнання правової свідомості молоді. У структурному плані вона представлена двома основними блоками: теоретико-світоглядним та інструментальним.
- 10.17.08.0502/197707. Роль правових цінностей в діалозі правових культур. Жебровская К.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.14-17. - укр. УДК 340.1; 321.01.
Стаття присвячена виявленню ролі і значення правових цінностей в діалозі правових культур. Особливе внимание уделяется проблеме разнообразия правовых ценностей, отражающих особенности формирования западных и незападных цивилизаций и культур. Подчеркнуто, что данные различия не позволяют говорить об универсализме правовых ценностей.
- 10.17.08.0503/197708. Співвідношення аналогії права та поширювального тлумачення норм права. Завальнюк С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.18-21. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті розглянуто співвідношення аналогії права та поширювального тлумачення норм цивільного права. З'ясовано правову природу понять та визначено відмінності між аналогією права та поширювальним тлумаченням норм цивільного права.
- 10.17.08.0504/197710. Класифікація особистих прав людини. Кожан В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.24-27. - укр. УДК 340.1.
У статті проаналізовано основні підходи до систематизації системи прав людини та, зокрема, особистих прав людини. Визначено різноманітні критерії класифікації таких прав, досліджено перелік прав людини, які становлять собою особисті права людини. Доведено необхідність наповнення особистих прав людини такими правами: право на життя, право на гідність, право на свободу та право на особисту недоторканність.
- 10.17.08.0505/197711. Генеза поняття "громадянське суспільство". Куракін О.М., Романов М.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.28-31. - укр. УДК 340.1; 321.01.
Стаття присвячена аналізу поняття "громадянське суспільство" від часів античності - його формування як ідеї, до стадій розвитку і трансформації у стале поняття за часів буржуазних революцій та розвитку капіталізму, а також сучасних наукових доктрин даного інституту, викладених у працях вітчизняних учених. Виокремлення на основі проаналізованих даних загальних ознак громадянського суспільства, а також спробі власного тлумачення поняття вказаного інституту.
- 10.17.08.0506/197720. Поняття "установча влада" в сучасній українській науковій думці. Максакова Р.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.66-69. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті проаналізовано існуючі підходи до змісту поняття "установча влада" в сучасній українській науковій думці. Привертається увага до відсутності єдиного розуміння зазначеного поняття. Автор робить висновок про можливі причини різного сприйняття установчої влади як явища, пропонує виявити його істинну сутність та виробити уніфікований підхід до визначення поняття "установча влада".
- 10.17.08.0507/197725. Мережа релігійних організацій в Україні: стан і перспективи розвитку. Палінчак М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.86-89. - укр. УДК 340.1; 321.01.
У статті звертається увага на те, що стан розвитку мережі релігійних організацій значною мірою відображає релігійну ситуацію в країні. Автором відзначається якісна трансформація у релігійному житті України протягом двох останніх десятиліть.
- 10.17.08.0508/197727. "Big data": нова загроза для приватності в умовах інформаційного общества. Серєгин В.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.93-97. - укр. УДК 342.72.
Стаття присвячена визначенню проблемних аспектів забезпечення недоторканності приватного життя в умовах динамічного розвитку "Великих даних" як потужної форми інтелектуального аналізу даних. У результаті досліджень отримані висновки про необхідність стимулювати бізнес-структури до впровадження нових бізнес-моделей, заснованих на розширенні прав споживачів. Запропоновано доповнити чинне інформаційне законодавство положеннями, що стосуються особливостей обробки персональних і неперсональних даних з використанням БД, прийняти відповідні фахові кодекси поведінки у сфері обробки персональних даних.
- 10.17.08.0509/197728. Інститут народної законодавчої ініціативи в Україні: стан дослідження. Смуk М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.97-100. - укр. УДК 342(477).
У статті розглядається стан дослідженості народної законодавчої ініціативи в Україні, а також перспективи та можливості запровадження даного інституту в правову практику. Розглянуто особливості науково-правових підходів до інституту народної законодавчої ініціативи.
- 10.17.08.0510/197732. Арбітрабельність спорів за участі споживачів товарів і послуг. Бут І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.118-123. - укр. УДК 340.1; 321.01.
Стаття присвячена дослідженню питання можливості встановлення арбітрабельності споживчих спорів. Виходячи з характеру споживчих правовідносин, а також урахування закордонний досвід встановлення підвідомчості третейському судові певних категорій спорів, пропонується законодавче закріплення арбітрабельності споживчих спорів як додаткового інструменту захисту слабкої сторони у правовідносинах.
- 10.17.08.0511/197733. Порядок укладення договору зберігання на товарному складі. Демчук А.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.123-126. - укр. УДК 347.441.142.
Стаття присвячена висвітленню особливостей укладення договору зберігання на товарному складі. Проведено розмежування договору від складського документа. Акцентовано увагу на складських документах як невід'ємній частині договору зберігання на товарному складі.
- 10.17.08.0512/197735. Принципи медіації у приватно-правових відносинах. Йосипенко Є.Т. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.130-133. - укр. УДК 341.9.

У статті наводиться класифікація принципів медіації та з'ясовується їх зміст. Останні класифікуються на загально-правові та спеціальні. Спеціальні, в свою чергу, - на галузеві та міжгалузеві, а галузеві - на приватноправові та публічно-правові принципи медіації. На основі класифікації принципів медіації визначається й зміст самого поняття принципи медіації.

10.17.08.0513/197742. Взаємозв'язок правосвідомості та типу праворозуміння. Бабюк А.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.7-10. - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті досліджуються такі поняття, як правосвідомість та праворозуміння. Завданням цього дослідження є з'ясувати, чи існує взаємозалежність між правосвідомістю і типом праворозуміння. З цією метою досліджуються погляди представників різних теорій праворозуміння. Аналізується, яке з цих понять є ширшим, і який взаємозв'язок існує між ними.

10.17.08.0514/197746. Сучасні інтерпретації системи права: у пошуках нової методології. Галета О.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.23-28. - укр. УДК 340.1.

Статтю присвячено методологічним проблемам сучасного розуміння системи права. Здійснено критичний огляд використовуваних у загальнотеоретичній юриспруденції підходів, на підставі чого обґрунтовано доцільність використання соціологічного позитивізму як нового підґрунтя дослідження системи права.

10.17.08.0515/197747. Принципи нормотворчої діяльності: загальна характеристика. Дашковська О.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.29-32. - укр. УДК 340.134.

У статті обґрунтовано, що принципи виступають необхідною умовою ефективної нормотворчої діяльності, певним орієнтиром для всіх його учасників, на їх основі створюються своєчасно необхідні, якісно діючі і стабільно функціонуючі нормативні акти. Визначено основні принципи нормотворчості, серед яких виділено принципи об'єктивності, демократизму, законності, професіоналізму, науковості, системності. Констатовано необхідність залучення до громадського моніторингу чинного законодавства вчених, фахівців тощо.

10.17.08.0516/197750. Структура механізму правового регулювання. Куракін О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.41-45. - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті аналізуються підходи до розуміння структури механізму правового регулювання, визначається їх специфіка. Автор переконаний, що структура механізму правового регулювання складається з сукупності правових засобів, пов'язаних в єдину систему загальною метою правового регулювання. Цей інструментарій пристосований для того, щоб забезпечити динаміку правового регулювання.

10.17.08.0517/197752. Актуальні проблеми та цілі правового виховання молоді. Нестеренко О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.48-51. - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті розглядаються проблемні питання формування правової свідомості у сучасний період. Аналізується процес правового виховання у вищому навчальному закладі. Акцентується увага на особливостях розвитку правової свідомості та правової культури молоді.

10.17.08.0518/197754. Аналіз поняття "державно-церковні відносини". Палінчак М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.55-59. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Досліджуються головні складові поняття "державно-церковні відносини". Зазначено, що відносини між державою та церквою мають характер суспільних і міжінституційних, оскільки поняття "відносини" виражає сукупність багатоманітних зв'язків, які виникають між суб'єктами соціальної взаємодії та водночас характеризують державно-суспільну взаємодію як цілісність. Звертається увага на те, що поняття "державно-церковні відносини" ще не набуло статусу правової норми ні в міжнародному, ні у вітчизняному законодавстві. Саме така невизначеність призводить до односторонніх його інтерпретацій та негативно впливає на характер відносин між державою й церквою. Зазначається, що аналіз поняття "державно-церковні відносини" дозволяє зробити висновок, що такі відносини є важливою складовою як внутрішньої, так і зовнішньої політики, а також безпосередньо формують міжнародний імідж країни.

10.17.08.0519/197758. Компетентно-правова культура працівників законодавчої влади України. Целуйко М.Ф. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.70-74. - укр. УДК 342.97.

Стаття присвячена дослідженню компетентно-правової культури працівників законодавчої влади України. Поділ влади на законодавчу, виконавчу й судову належить до загальних принципів побудови демократичної правової держави. Він обов'язковий не тільки для України загалом, а й для організації державної влади її суб'єктів. Компетентно-правова культура в механізмі формування та реалізації права є особливим фактором досягнення позитивних результатів у правовій сфері. Вона слугує юридичному забезпеченню процесу перетворень у формуванні й реалізації права, досягненню нового якісного стану соціальних відносин. У радянській і незалежній Україні дисертаційних робіт із теорії та історії держави і права, присвячених проблемі компетентно-правової культури в механізмі формування та реалізації українського права, не було. У статті розкрито основні концепції компетентно-правової культури у вітчизняній правовій науці, виявлено напрями вдосконалення компетентно-правової культури учасників законотворчого процесу та їхньої професійної підготовки в Україні. Особливу увагу приділено вдосконаленню компетентної правової культури в механізмі формування та реалізації українського права, чим буде вдосконалено законодавчий процес і сформовано більш високий рівень культури правотворчості й правозастосування в Україні.

10.17.08.0520/197759. Поняття "реалізація права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні" та його ознаки. Васильчук Л.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.75-78. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Статтю присвячено проблемі поняття "реалізація права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні". Сформульовано авторське визначення поняття "реалізація права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні". Визначено ознаки поняття "реалізація права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні". З'ясовано основні форми реалізації права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні.

10.17.08.0521/197760. Проблеми реалізації судової реформи в Україні. Геревич М., Турчин Т., Лендел Е. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.78-81. - укр. УДК 340.1.

У статті проаналізовано проблеми реалізації судової реформи на сучасному етапі. Досліджено причини провадження судової реформи. З'ясовано специфіку факторів і умов, які впливають на реалізацію судової реформи на сучасному етапі.

10.17.08.0522/197761. Законодавче забезпечення рівних прав і можливостей для жінок і чоловіків в Україні. Дорофеева В.І., // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.81-84. - укр. УДК 342.7.

У статті досліджується проблема забезпечення тендерної рівності з позиції вже чинного законодавства, а також загальної правової теорії.

10.17.08.0523/197766. Народна правотворча ініціатива: сучасний стан і механізм реалізації. Кошеля Ю.В., Біровчак А.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.100-103. - укр. УДК 340.1; 321.01.

У статті проаналізовано поняття й сучасний стан народної правотворчої ініціативи. Розглянуто механізм і форми реалізації народної правотворчої ініціативи. Обґрунтовано теоретичні концепції, а також спільні та відмінні ознаки народної правотворчої ініціативи й правотворчих пропозицій.

10.17.08.0524/197775. Проблеми тлумачення при особливій формі реалізації цивільно-правових норм (правозастосуванні). Антошкіна В.К. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.139-142. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Стаття присвячена проблемам тлумачення цивільно-правових норм у процесі їх реалізації. В роботі розглядаються особливості тлумачення при використанні ординарних форм реалізації цивільно-правових норм, тобто таких, що реалізуються за участі фізичних та юридичних осіб. Значна увага приділена розгляду проблем тлумачення при особливій формі реалізації цивільно-правових норм - правозастосуванні.

10.17.08.0525/197790. Фікції у правових позиціях судів України. Ткачук О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.200-204. - укр. УДК 347.9+340.111.5.

У статті висвітлено наукові погляди щодо поняття фікцій у цивільному процесі. На основі рішень судів у цивільних справах визначено місце та значення фікцій у вирішенні цивільних спорів. Дано авторське бачення поняття "фікція" в цивільному процесі України. Запропоновано подальші напрями наукових досліджень.

10.17.08.0526/197818. Правовий аналіз та оптимізація організації практики студентів на прикладі Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет". Девіняк О.Т. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.108-111. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Прийняття Закону України "Про вищу освіту" в липні 2014 р. дало змогу розпочати дебіюкратизацію освітнього процесу. Для цього варто ретельно вивчити правове поле, у якому знаходиться той чи інший елемент освітньої діяльності. У статті проаналізовано чинні правові норми, що мають урахуватися під час проходження практики студентами, розглянуто чинний механізм організації практики на прикладі Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет" і запропоновано напрями його оптимізації шляхом передання окремих функцій на нижчі ланки управління.

10.17.08.0527/197827. Особенности организационно-правовых форм деятельности высшего совета юстиции Украины. Опаленко Д.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.139-142. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Статья посвящена рассмотрению сущности и особенностей организационно-правовых форм деятельности Высшего совета юстиции Украины в теоретико-правовом аспекте. Было проанализировано множество точек зрения учёных-юристов относительно самого понятия организационно-правовых форм деятельности, а также сущности самой организации работы одного из органов контрольной власти в Украине. Установлено, что организационно-правовые формы деятельности Высшего совета юстиции Украины необходимо рассматривать через функции, которые он и осуществляет. А также приведены несколько критериев для выделения основных организационно-правовых форм.

10.17.08.0528/198463. Стратегія і тактика судової реформи: окремі методологічні аспекти. Хотинська-Нор О.З. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.147-152. - укр. УДК 347.97 99.

У статті викладено авторське бачення окремих факторів, що є визначальним при формуванні стратегії судової реформи. Такими, зокрема, на думку автора, є чітке усвідомлення цілей реформування та передбачуваність розвитку судової реформи. Тому їх детально проаналізовано крізь призму категорій наук стратегічного менеджменту соціології, психології, політології та економічної теорії.

10.17.08.0529/198507. Правовий статус прокурора як учасника угоди про визнання винуватості. Кісліцина І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.172-177. - укр. УДК 347.963(477).

Стаття присвячена проблемі визначення правового статусу прокурора як учасника угоди про визнання винуватості. Проаналізовані наукові підходи до понять "статус", "правовий статус", "правовий статус прокурора". Автор акцентує увагу на структурі правового статусу прокурора в якості учасника угоди про визнання винуватості.

10.17.08.0530/198508. Джерела права в процесі порівняльного правознавства. Бельський В.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.178-181. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Стаття присвячена висвітленню сутності та змісту такої філософсько-правової категорії, як "джерело права". Проаналізовані підходи різних учених щодо визначення категорії "джерело права". Автор акцентує увагу на розкритті змісту поняття "джерело права у національному праві та міжнародному праві", а також надає основну класифікацію джерел права.

10.17.08.0531/198512. Гносео-юридичне буття соціального інтерпретатора. Бернюков А.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.195-199. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Стаття присвячена висвітленню такої філософсько-правової категорії, як "соціальний інтерпретатор". У ході визначення автором проаналізовано її основну гносео-юридичну сутність. При цьому акцентується увага на необхідності врахування даного змісту зазначеного поняття при побудові юридичної реальності загалом.

10.17.08.0532/198513. Вплив християнського морального вчення на формування держави соціально-демократичної орієнтації. Бліхар В.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.199-203. - укр. УДК 340.12.

У статті деталізується філософсько-правова інтерпретація впливу християнського морального вчення на формування держави соціально-демократичної орієнтації з огляду на підвищений інтерес християнської спільноти до безпосередньої участі в соціальному житті, формуванні громадянського суспільства та становленні демократичної й правової держави.

10.17.08.0533/198514. Чи є право самостійною силою? (До інструментального підходу в правознавстві). Цуркан-Сайфуліна Ю.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.203-206. - укр. УДК 340.1; 321.01.

Стаття присвячена філософсько-правовим аспектам розуміння права як сили крізь призму інструментального підходу в сучасному правознавстві. Показано, що силовий вимір права у філософсько-правовому дискурсі пов'язаний не лише з ідеєю примусу, а також із концептами легітимності й відповідності соціальним потребам.

10.17.08.0534/198820. Трансформація держав сучасного типу. Гайко О.С. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.46-50. - укр. УДК 321.011.

Розглядається процес трансформації держав сучасного типу в контексті змін, які відбулися в сферах традиційної діяльності держави і появи альтернативних організаційних структур. Аналізується процес появи регулярних армій і соціальної політики.

Зосереджено увагу на зміні характеру війни, зростанні впливу міжнародних організацій і корпорацій, поступовій втраті державою монополії на застосування насилля, процесі дерегулювання.

10.17.08.0535/198821. Теорії виникнення держави як інструмент аналізу архітектури державно-інституційної системи. Кліпкова Г.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.50-55. - укр. УДК 321.01+342.5.

Розглядається генеза державних інститутів крізь призму теорій виникнення держави. Здійснено аналіз походження неформальних інститутів у сучасних державах за допомогою інструментів теорії ранньої держави. Військово-фіскальна теорія та концепт силового підприємництва, на наш погляд, роблять значний внесок у дослідження незахідних державно-інституційних систем.

10.17.08.0536/198847. Досвід та проблеми реформування місцевого самоврядування в Україні: філософсько-правовий аспект. Касинюк Л.А. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3, С.48-55. - укр. УДК 342.

У статті проаналізовано сутність місцевого самоврядування, його філософсько-правовий аспект. Автор досліджує процес становлення й розвитку місцевого самоврядування в Україні, визначає нинішній стан та існуючі проблеми. Акцент зроблено на основних напрямках реформування й перспективах розвитку місцевого самоврядування в сучасній Україні.

10.17.08.0537/198991. Особистість, право, держава: правова держава, права і свободи людини і громадянина. Семко М.А., Братков Н.О. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.24-25. - рос. УДК 340.15:342.7.

У статті ставиться завдання розглянути поняття особистості, права, держави, правову державу, права і свободи людини, громадянина. Визначити ідеї гармонізації відносин особистості і держави, фактичне положення людини, масштаб її свободи. Ставляться завдання на визначення основних прав і свобод людини і громадянина. Так само в статті класифікують обов'язки: особисті; політичні; економічні; соціальні; культурні. У зв'язку з цим встановлюються і розглядаються обов'язки громадянина України, які прописані в Конституції і приведені для загальної наочності.

10.17.08.0538/199117. Філософія права Роберта Алексі. Максимов С.І. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.89-97. - укр. УДК 321.01; 340.11:1.

Стаття присвячена аналізу основних положень філософії права Роберта Алексі як цілісної системи, що водночас залишається відкритою для подальшого розширення смислів. Продемонстровано, як головний мотив філософії права Алексі - "інституціоналізація розуму" як поєднання реального та ідеального вимірів права в інститутах ліберальної демократії - послідовно розгортається у трьох складових його філософсько-правової системи: теорії юридичної аргументації, теорії конституційних прав і позитивістській концепції права.

10.17.08.0539/199119. Правове життя в інтегративному праворозумінні: смислові обриси. Коваленко І.І. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.106-118. - укр. УДК 340.1.

Стаття показує особливості концепту правового життя як предмета феноменологічного вивчення права та інтегративного праворозуміння. Показано, що у змісті концепту правового життя можуть враховуватися як даності правової реальності, так і даності правосвідомості (правові смисли та процес породження їх). Проаналізовано правове життя як активне начало соціального та особистісного буття в класичних типах праворозуміння. Правове життя концептуалізоване як специфічний правовий об'єкт, що поєднує феноменологію права та інтегративне праворозуміння. Правове життя розуміється як спосіб людського існування, що реалізується через діяльність правового суб'єкта в актуальному змісті правових норм і цінностей.

10.17.08.0540/199120. Обґрунтування прав людини: реконструкція проблеми. Сатохіна Н.І. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.119-127. - укр. УДК 340.1.

З метою реконструкції проблеми у статті розглядаються її еволюція та сучасні інтерпретації. Автор розкриває скептичний та нескептичний підходи до обґрунтування прав людини, описову та нормативну стратегії в рамках останнього, теорію волі та теорію інтересу і головні напрями їх критики. Зазначається, що дискусія з приводу обґрунтування прав людини не може бути припинена в силу самої природи останніх, зокрема відкритості прав людини як наслідку відкритості людини як такої.

10.17.08.0541/199524. Моделювання єдиного простору інформаційної взаємодії органів державної влади. Вітер М.Б., Засадна Х.О. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.5, С.288-294. - укр. УДК 004:351.

Описано особливості функціонування сучасного інформаційного простору. Сформульовано основні характеристики єдиності інформаційного простору. Побудовано простір інформаційної взаємодії державних органів як структурний елемент інформаційного простору в державному управлінні. У просторі інформаційної взаємодії державних органів виділено вертикальний і горизонтальний рівні взаємодії. Наведено конкретні приклади вказаних взаємодій. Описано нормативно-правовий, функціональний та телекомунікаційний види інформаційної взаємодії суб'єктів простору інформаційної взаємодії державних органів.

10.17.08.0542/199663. Поняття джерел моралі та права. Семко М.О., Шаблевська І.Ю. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.22-25. - укр. УДК 34.01.

Розглянуто та проаналізовано взаємний зв'язок та взаємний вплив понять моралі та права. Доведено первісність моральних принципів, як основи для створення правового механізму у суспільстві. Досліджено механізм перетворення моральних засад у правові норми. Стверджена думка, про набуття сили правом лише у випадку, коли його норми містять у собі мораль, моральні цінності. Розкрито проблема принципу моральності права та пошуку засобів забезпечення дії цього принципу у суспільстві. Проаналізовані ступені регулятивної функції моралі та права у взаємовідносинах між людьми у суспільстві. Приведені елементи схожості та різниці між поняттями права та закону. Також, виявлено невідповідність між принципами моралі та права у сучасному законодавстві держави.

10.17.08.0543/202883. Суспільна правосвідомість у державотворчому процесі України. Калиновський Ю. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №2(106), С.30-40. - укр. УДК 141.7:340.12(477).

Досліджено сутнісні характеристики суспільної правосвідомості в Україні. Проаналізовано особливості впливу суспільної правосвідомості на державотворчий процес. Визначено прояви правового нігілізму у вітчизняному державотворенні. Обґрунтовано корелятивність демократизації суспільної правосвідомості та якісних характеристик державотворчого процесу в Україні.

10.09 Історія держави і права

10.17.08.0544/195999. Функціонування держави XVII-XVIII століть: правові теорії. Волинець В.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.188-204. - укр. УДК 342.5:321.

У статті розглядаються правові теорії функціонування держави XVII-XVIII століть. Проводиться аналіз правових теорій відносно функцій держави.

10.17.08.0545/196343. Козацьке право як історичний тип українського звичаєвого права (XVI ст. - 40 рр. XIX ст.). Бедрій М. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.78-86. - укр. УДК 340.14(477)"15 1840".

Досліджено виникнення козацького права та забезпечення його дії в Запорізькій Січі. Проаналізовано вплив козацького права на державотворчі процеси в Україні другої половини XVII ст. Висвітлено рецепцію козацьких правових звичаїв у кодифікаційних проектах Гетьманщини XVIII ст.

10.17.08.0546/196344. Порівняльно-правовий аспект правового регулювання режиму права власності кримськотатарських беїв та мурз у Кримському ханстві в XV-XVIII ст. та російських поміщиків у Таврійській губернії в XVIII-XIX ст. Ванієв Е. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.109-117. - укр. УДК 349.41 (477) (091).

У статті аналізуються правове становище кримськотатарських беїв і мурз та російських поміщиків у Таврійській губернії у сфері земельних відносин. Право власності кримськотатарських беїв і мурз у Кримському ханстві здійснювалося на основі принципів мусульманського права. Право власності російських поміщиків у Таврійській губернії здійснювалося на основі принципів континентального права. Порівняння їх правового стану дозволяє нам дослідити ті зміни, які відбулися в Криму після анексії Кримського ханства Російською імперією 8 квітня 1783 р. та утворення Таврійської губернії у сфері правового регулювання земельних відносин. Ми з'ясували, що зміст правових повноважень у відносинах права земельної власності кримськотатарських беїв і мурз у Кримському ханстві був значно ширшим і порівнянні із російськими поміщиками. Право власності беїв та мурз базувалося на принципах справедливості, розумності та раціонального використання природних ресурсів. Його джерелами були: звичай кримців, ярлики кримських ханів і цивільні правочини щодо землі. Право власності російських поміщиків було ґрунтоване на принципах обману, незаконного привласнення земельних ділянок, отримання прибутку від землі навіть ціною виснаження її ресурсів. Джерелами права власності за часів Російської імперії були: російське законодавство, ордери таврійських губернаторів та цивільні правочини щодо землі. Перерозподіл земельної власності та її концентрація в руках російських поміщиків призвели до порушення прав кримців, які були змушені залишити свої землі та емігрувати в Туреччину. Зазначені процеси супроводжувалися феноменом кріпацтва, який був доти невідомим кримцям. В цілому, разом вони були негативними для них. Російське право було чужим та незрозумілим для кримців. Російська влада майже не використовувала місцевих механізмів правового регулювання земельних відносин, таких як меват, вакуф та ін. Перерозподіл земельної власності, встановлення в Криму російського права призвели до знищення цікавих правових інститутів у регіоні.

10.17.08.0547/196346. Реформи Йосифа II в Австрійській імперії та їхнє поширення у Галичині (1780-1790 рр.). Едер П. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.127-135. - укр. УДК 340.15.047:349.4(477.83 .86)"17 19".

Проаналізовано реформи австрійського імператора Йосифа II в Австрійській імперії та їхнє поширення у Галичині (1780-1790 рр.). Значну увагу зосереджено на характеристиці реформ державного управління, судочинства, релігійної, освітньої, аграрної реформах тощо. Особливий інтерес становить аналіз та оцінка реформ судоустрою у судочинстві в Австрійській імперії та їхнє поширення у Галичині.

10.17.08.0548/196347. Правовий аналіз "філософії права" як науки та зародження античних політичних та правових першооснов у працях Памфіла Юркевича (1826-1874). Коваль А. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.136-145. - укр. УДК 340: 321.01.

У статті узагальнено погляди Памфіла Юркевича на "філософію права" як науку, його погляди на зародження політичних та правових першооснов у античній Греції та Римі. Проаналізовано погляди Памфіла Юркевича на появу перших правових ідей на території Стародавньої Греції, зокрема, вихідні ідеї старогрецької міфології, ідеї досократівських філософів, Сократа, Платона, Арістотеля. Висвітлено правову позицію П.Юркевича на його розуміння поняття "право", яке формувалось і діяло у Римі. Так, аналізуючи римський "corpus iuris", П.Юркевич теоретично обґрунтовує присутність у ньому філософського елементу, основоположної ідеї права, класифікації права тощо. Ідеї П.Юркевича заслуговують на популяризацію і увагу серед сучасних науковців-юристів, бо його наукова спадщина є невід'ємною частиною надбання українського народу, частина європейської політико-правової ідеології та історії розвитку української юридичної науки.

10.17.08.0549/196348. Передумови прийняття, зміст та значення першої конституції Франції 1791 р. Кольбенко А. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.146-150. - укр. УДК 312.4 (44) (091) "179".

Розглянуто роль Декларації прав людини та громадянина 1789 р. у визначенні політикоправових параметрів конституції, серед яких простежуємо провідні філософські, соціальні та правові ідеї мислителів XVII-XVIII ст., насамперед Локка, Монтеск'є та Русо. Виділено положення теорій природного права, суспільного договору і національного суверенітету. Проаналізовано структуру та основні положення конституції 1791 р. Зроблено висновок, що конституція Франції 1791 р. стала першим дієвим кроком у досягненні соціального компромісу в суспільстві, в ній були перелічені основні права і свободи громадян, визначено державний устрій, органи державної влади та їхню компетенцію і т.д.

10.17.08.0550/196349. Соціально-правові аспекти статусу суддів у міжвоєнній Польщі (1918-1939). Липитчук О. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.151-162. - укр. УДК 342.565.5 (438) "1918 1939".

Визначено проблеми формування суддівського корпусу в міжвоєнній Польщі; досліджено правовий та соціальний статус суддів в контексті суспільно-політичного розвитку.

10.17.08.0551/196352. Статус державного службовця за австрійським законодавством другої половини XIX - початку XX століття (на прикладі Галицького Намісництва). Моряк-Протопопова Х. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.178-189. - укр. УДК 342.6:353(477.83 .86).

З'ясовано статус державного службовця в Австрії та Австро-Угорщині на підставі аналізу австрійського законодавства другої половини XIX - початку XX ст.

10.17.08.0552/196353. Кафедра історії держави, права та політико-правових учень і її завідувачі (до 230-річчя утворення і діяльності кафедри). Тищик Б. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.190-209. - укр. УДК 378.4.096:34(477.83-25)ЛІНУ"1661 2014".

Розглянуто історію створення кафедри, її розвиток, предмети, які читалися і читаються на кафедрі, її завідувачів (з поданням основних моментів біографії) та викладачів. Описано навчально-методичну діяльність кафедри, науки публікації, керівництво студентською науковою роботою, підготовку аспірантів, участь викладачів у наукових конференціях, симпозиумах, правотворчій роботі та ін.

10.17.08.0553/196354. Утворення ЗУНР та законодавче регулювання громадянства (1918-1919 рр.). Шандала О. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.210-216. - укр. УДК [342.71.04:94(477.8)]"1918 1919".

Висвітлено передумови утворення ЗУНР, а також події, які супроводжували її утворення. Проаналізовано проблеми правового вирішення питання громадянства та забезпечення його реалізації.

10.17.08.0554/196355. Конституційно-правовий статус парламенту Другої Польської Республіки (1918-1939 рр.). Шандра Р. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.217-226. - укр. УДК 342.1.

Досліджено конституційні акти Другої Польської Республіки 1918, 1921 та 1935 рр. З'ясовано правовий статус парламенту Польщі у 1918-1939 рр., компетенцію його окремих палат. Проаналізовано повноваження парламенту щодо формування виконавчої та судової гілок влади.

10.17.08.0555/196356. Правове регулювання нотаріальної діяльності в українському праві XVIII - і пол. XIX ст. Шевчук Л. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.227-237. - укр. УДК 347.961 (09) (477).

Досліджено закономірності та особливості правового регулювання нотаріальної діяльності в українському праві XVIII - I пол. XIX ст. Проаналізовано положення кодифікацій українського права цього періоду, які регулювали ті чи інші аспекти нотаріальної діяльності.

10.17.08.0556/196421. Місце ханських ярликів та султанських фірманів серед джерел права Кримського ханства. Ваніс Е. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.33-39. - укр. УДК 349.41 (477) (091).

Досліджено роль ханських ярликів та султанських фірманів як джерел права та документів, які діяли у межах правового поля Кримського ханства при регулюванні земельних правовідносин та механізми їх функціонування й застосування на практиці.

10.17.08.0557/196422. Прийняття "Статей конфедерації" 1781 року та створення конфедеративного союзу в США. Кольбенко А. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.40-46. - укр. УДК 340.134 "1781": 321(73-41).

У статті досліджено передумови прийняття "Статей конфедерації" 1781 року та створення конфедеративного союзу в США. Проаналізовано структуру та зміст "Статей конфедерації", з'ясовано представницькі повноваження однопалатного конгресу та виконавчі повноваження комітету штатів". Зроблено висновки про те, що конфедеративний союз тринадцяти американських штатів був історичною необхідністю. Він відіграв важливу роль у налагодженні політичних і економічних зв'язків між ними, що в результаті призвело до утворення федеративної держави в 1787 році.

10.17.08.0558/196423. Джерельна база дослідження намісництва та інших інститутів місцевого управління Галичини у складі Австрії та Австро-Угорщини (середина XIX - початок XX століть). Моряк-Протопопова Х. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.47-53. - укр. УДК 342.25(477):352.077(094.7)"185 191".

З метою удосконалення історико-правових знань про джерельну базу дослідження місцевих інститутів влади й управління Галичиною у складі Австрії та Австро-Угорщини (середина XIX - початок XX століть) досліджено найвагоміші першоджерела, якими австрійський уряд регулював діяльність намісництва та сейму у Галичині, повітових урядів та численних органів, що входили до складу намісництва (різних кваліфікаційних комісій, Дирекції допоміжних установ тощо), а також органів, якими керував намісник чи його заступник, до керівних органів яких входили представники намісництва (Крайової шкільної ради, Крайової фінансової дирекції тощо). Результати проведеного дослідження дають підставу стверджувати, що джерела, які регулювали діяльність органів влади у Галичині публікували регулярно, зберігаються у бібліотеках та архівах Львова, однак досі систематизовані (за окремими винятками) лише за хронологічним принципом, що утруднює, а в деяких випадках унеможлиблює, пошук потрібного акту нормативно-правового змісту.

10.17.08.0559/196424. Російський етнонаціональний чинник у правовій політиці українських державних формацій Наддніпрянщини (1917-1921 роки). Терлюк І. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.54-63. - укр. УДК 34: [323.1 (=161.1)]: 32 (477) "1917 1921".

Досліджено російську меншину як етнонаціональний чинник у правовій політиці українських національних державних формацій Наддніпрянщини 1917-1921 років. Обґрунтовано тезу про те, що чисельність росіян, їх місце в етнічній структурі українських земель як другої після українців національної групи, а головне - розвинута російська імперська традиція, були серед головних чинників, що лежали в основі переконань української політичної еліти на початку визвольних змагань щодо національно-територіальної автономії України у складі федеративної демократичної Росії як єдиної можливої форми реалізації української національної державності. Наголошено на тому, що російський національний чинник у революційній Україні не лише впливав на природу, зміст та динаміку україно-російських відносин, але й великою мірою визначав успіх українців у розбудові власної національної державності. На підставі аналізу основних правових заходів українських національних державних формацій доведено, що їх політика щодо росіян та інших національних меншин була виваженою і толерантною, такою, що відповідає демократичній європейській традиції.

10.17.08.0560/196426. З історії становлення української державності: слов'янські протодержави. Шевчук Л. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.72-79. - укр. УДК 340.15(477):321(=16).

Висвітлено та проаналізовано умови виникнення, історичні форми становлення і розвитку слов'янських протодержав. У процесі вивчення витоків української державності було використано неоеволюціоністський підхід, за яким першою формою об'єднання людей були локальні групи, наступними - вождівство і держава. Керуючись теорією вождівств доходимо висновку, що ще з моменту своєї появи на історичній арені (початок нашої ери) слов'яни перебували на тому рівні розвитку, який характеризується як протодержава. Вождівства пройшли тривалий шлях розвитку від ранніх простих форм до більш складних. Про це свідчить значний хронологічний проміжок, що відділяє перші власне слов'янські протодержави від виникнення Київської держави. На цей процес суттєво впливав і такий чинник, як постійне пересування території України кочівницьких орд, а також інвазія германських племен у перших століттях нашої ери. Аналогічні явища простежуються і в загальноєвропейському масштабі.

10.17.08.0561/197143. Австрійський цивільний процесуальний кодекс 1895 року: причини укладення, структура і зміст. Думич Х.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.16-20. - укр. УДК 347.13 (436) (094.4) "1895".

У статті розкрито соціально-політичні та правові передумови укладення австрійського Цивільного процесуального кодексу 1895 р. Значну увагу зосереджено на аналізі структури і змісту цього Кодексу, особливостей його застосування в Галичині в складі

Австро-Угорщини. Проаналізовано цивільно-процесуальні норми, які вплинули на подальший розвиток цивільних-процесуальних правовідносин українських земель у складі Австрії та Австро-Угорщини.

10.17.08.0562/197144. Особливості вирішення цивільних справ вищим крайовим судом у Львові (1855-1918 рр.). Едер П.Т. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.20-25. - укр. УДК 343.241.01(477-11):343.2(436) "1855 1918".

У статті досліджено особливості вирішення цивільних справ Вищим крайовим судом у Львові (1855-1918 рр.). Установлено, що Вищий крайовий суд у Львові був наділений значними повноваженнями щодо вирішення цивільних справ, розглядаючи апеляції та рекурси на рішення й ухвали крайових, окружних і торговельних судів свого округу. Більше того, можна стверджувати, що основний масив справ Вищого крайового суду у Львові мав саме цивільно- процесуальний характер, про що свідчить статистика.

10.17.08.0563/197147. Передумови становлення ідеї соціальної держави в Європі. Кісс С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.33-37. - укр. УДК 340.12.

У статті розглядаються історико-правові умови формування і особливості розвитку ідеї соціальної держави в Європі. Виявляються основні та характерні для кожного історичного періоду розвитку ознаки соціальної функції. Аналізуються характер соціальної політики та використання ресурсів держави для контролювання громадянського суспільства на кожному визначеному історичному етапі.

10.17.08.0564/197148. Правові засади протидії проституції органами міліції УСРР у 1921-1925 рр. Крижна В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.37-41. - укр. УДК 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).

Розглянуто та проаналізовано основні нормативно-правові акти, якими керувались у своїй діяльності з протидії проституції працівники міліції УСРР Також встановлено етапи протидії проституції в період 1921-1925 рр. Зроблені ґрунтовні висновки щодо зазначеної тематики.

10.17.08.0565/197149. Еволюція правового інституту каперства в працях фахівців Харківської школи міжнародного права (друга половина XIX ст.). Малишко В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.41-46. - укр. УДК 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).

У статті висвітлені особливості розвитку Харківської школи дослідників міжнародного права (друга половина XIX ст.), які зосередили увагу на вивченні міжнародно-правового інституту каперства. Доведено, що цей науковий проект був відповіддю на замовлення російського уряду, який мав знайти можливості для скасування результатів Кримської війни, внаслідок якої Росії було заборонено мати військовий флот у Чорному морі. Росія мала врахувати досвід еволюції міжнародно-правового інституту каперства, щоб остаточно упевнитися в закономірності його скасування і знайти можливості для відродження військово-морського флоту.

10.17.08.0566/197150. Земельні правовідносини та особливості їх регулювання у Галичині (XVI ст.-1772 р.). Мельничук Н.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.46-52. - укр. УДК 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).

У статті проаналізовано розвиток земельних правовідносин та особливості їх регулювання у Галичині в складі Речі Посполитої (XVI ст. - 1772 р.). Показано, що земельні правовідносини у Галичині в період XVI ст. - 1772 р. характеризувалися процесом становлення фільваркового господарства, що вимагало як накопичення земельної власності, так і наявності робочої сили. Основним типом праці на фільварках була панщина. У Галичині панувало олігархічне суспільство, що характеризувалося розгулом шляхетської вольності і обмежень прав українського селянства.

10.17.08.0567/197156. Протидія економічним злочинам в УРСР у другій половині 1940-1950-х рр. Саблук С.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.71-75. - укр. УДК 343.979:94(477)"195".

У статті проаналізовано організацію протидії економічним злочинам в Україні у другій половині 1940-х - 1950-х рр. На основі аналізу кількісних і якісних показників прояву цього виду злочину подано оцінку ефективності заходів, спрямованих на протидію злочинній діяльності. Визначено причини поширення економічної злочинності в умовах надмірної етатизації суспільства у тоталітарній державі.

10.17.08.0568/197160. Правове регулювання громадянства та правовий статус громадян в Австро-Угорській Імперії. Шандала О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.88-91. - укр. УДК 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).

Ця стаття висвітлює проблеми громадянства у часи, коли західні землі України були у складі Австро-Угорщини. Розглянуто питання правового регулювання громадянства і діяльність органів влади того часу. Також представлено передумови для прийняття нормативних актів для забезпечення діяльності імперії та її органів.

10.17.08.0569/197165. Становлення конституційного розвитку Словаччини в складі ЧССР в XX ст. Копча В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.112-116. - укр. УДК 342.4(437.6:437)"19".

Стаття присвячена становленню конституційного розвитку Словаччини в складі Чехословаччини. Автор вказує, що дослідження становлення конституційного розвитку Словацької Республіки як наукове завдання є актуальним із декількох причин. По-перше, державно-правова історія Словаччини в XX ст. за багатьма параметрами є подібною до вітчизняної історії держави та права. По-друге, Словацька Республіка на етапі суверенізації у своєму конституційному будівництві вирішувала практично ті ж проблеми, що й Україна.

10.17.08.0570/197207. Правове регулювання використання й охорони земель в Україні до 1917 року. Донець О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.146-150. - укр. УДК 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).

Стаття присвячена дослідженню історичного процесу формування та розвитку правового регулювання використання й охорони земель на теренах України до 1917 р. Проаналізовано низку нормативно-правових актів, спрямованих на регулювання земельних відносин, від норм звичаєвого права та Руської Правди. Акцентується увага на необхідності дослідження історичних процесів розвитку законодавства України із означеного питання.

10.17.08.0571/197252. Гаазькі конвенції 1899 та 1907 рр. про мирне вирішення міжнародних суперечок. Миколаєнко Я.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.179-181. - укр. УДК 341.1 8:327.56(073).

Проаналізовано найважливіші аспекти Гаазьких конвенцій 1899 і 1907 рр. про мирне вирішення міжнародних суперечок. Розглянуто основні методи вирішення міжнародних суперечок, які передбачені в даних конвенціях. Розкрито ставлення відомих науковців до Гаазьких конвенцій 1899 і 1907 рр. Зроблені відповідні висновки та узагальнення.

- 10.17.08.0572/197260. Стан дисципліни та законності серед особового складу працівників міліції України в надзвичайних умовах військової обстановки (1941-1945 рр.). Лесь І.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.27-31.* - укр. УДК 355.211.3(091)(477.54).
У статті розглянуто стан дисципліни та законності серед особового складу працівників міліції України в надзвичайних умовах військової обстановки (1941-1945 рр.). Проаналізовано найпоширеніші злочини та грубі порушення службової дисципліни серед працівників міліції. На основі вивчення та узагальнення широкого кола літературних джерел, особливо архівних матеріалів, визначені основні причини негативних тенденцій щодо дотримання службової дисципліни та законності в міліції Української РСР.
- 10.17.08.0573/197266. Моральний облік влади у політико-правовій думці Стародавньої Індії та Китаю. Томкіна О.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.49-52.* - укр. УДК (09):340.12:321.01:172.2.
Статтю присвячено аналізу ідеї доброчесності влади в історичній ретроспективі. Значний потенціал філософської та політико-правової думки щодо витоків цієї ідеї зосереджений в історичних пам'ятках Давньої Індії та Китаю. Історичний аналіз свідчить, що ідея доброчесності влади втілюється у вимогах до високих моральних якостей верховних правителів та інших державних посадовців, а її реалізація спрямована на забезпечення загального добробуту в країні.
- 10.17.08.0574/197391. Генезис правового статусу неповнолітніх (від XVIII століття до сьогодення). Ортинська Н.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.28-32.* - укр. УДК 340.12: 342.726.
У статті розглядаються питання правового статусу неповнолітнього з погляду генезису його розвитку. Особливу увагу зосереджено на історичних етапах від XVIII ст. до сьогодення. Акцентується увага на розширенні прав неповнолітніх шляхом створення спеціального внутрішньодержавного та міжнародного законодавства, діяльності громадських організацій та рухів, спеціальних судів.
- 10.17.08.0575/197402. Формування концепції деліктних зобов'язань у праві Стародавнього Риму. Гринько С.Д. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.75-80.* - укр. УДК 321(091); 34(091) 32.001(091); 340.1(091).
Стаття присвячена визначенню особливостей формування концепції деліктних зобов'язань у праві Стародавнього Риму. Вивчена проблема первісного походження зобов'язань. З'ясовано особливості формування римської концепції деліктних зобов'язань протягом архаїчного, республіканського та імперського періодів.
- 10.17.08.0576/197459. Історико-правове підґрунтя правового порядку доби Запорозької Січі. Атаманова Н.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.7-10.* - укр. УДК 340.15(477.5)"15 17":(343.2+347.97 99).
У статті розглядається Українська козацька громада як феномен суспільно-політичного і правового розвитку України XV - XVIII століть, яка виробила своєрідну систему забезпечення правового порядку в Запорозькій Січі, що ґрунтувалася на ціннісно-нормативних, історичних засадах правової свідомості козацтва та звичаєвого козацького права. Вона була тісно пов'язана з правовим життям українських земель, розвивалася під їхнім впливом і спричиняла зворотній вплив на розвиток правової сфери України.
- 10.17.08.0577/197463. Українське козацтво: цивілізаційно-правова ідентифікація. Годун Н.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.21-25.* - укр. УДК 94(477):340.12(477).
Зроблена спроба наблизитися до визначення цивілізаційно-правової ідентифікації українського козацтва, використовуючи "нестандартні" джерела. Перед дослідженням поставлено питання: 1) чому виникло козацтво; 2) який людський матеріал його формував; 3) які державно-правові маркери козацтво заклало в цивілізаційне майбутнє української нації. Розглядається вклад Козаччини у формування української самосвідомості.
- 10.17.08.0578/197467. Правове регулювання діяльності профілактичних установ УСРР у 20-х рр. XX ст. Мельничук М.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.38-42.* - укр. УДК 349.3(477) "19":368.042.
Стаття присвячена аналізу нормативних актів, що регулювали порядок надання профілактичної допомоги в означений період. Висвітлено політику радянської держави в галузі охорони здоров'я. Проаналізовано практику діяльності профілактичних установ.
- 10.17.08.0579/197471. Політика "українізації" на території Подільської губернії УСРР (1920-1923 роки): історико-правовий аналіз. Тітова Н.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.55-60.* - укр. УДК 94(4 9) 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).
У статті охарактеризовано початковий етап реалізації політики "українізації" на території Подільської губернії УСРР. Визначено, які заходи правового та організаційного характеру були проведені радянською владою протягом 1920-1923 років у рамках політичного просування та впровадження елементів української мови та української культури в різних сферах суспільного життя на Поділлі. На конкретних прикладах розкриваються досягнення та відверто злочинні дії владних інституцій, що призвели як до збільшення мережі українських культурно-освітніх закладів, так і до майбутнього масового винищення найбільш свідомих представників української інтелігенції.
- 10.17.08.0580/197472. Правове регулювання прямих податків в Україні в другій половині XVII - першій половині XVIII ст. Шевердін М.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.60-64.* - укр. УДК 94(4 9) 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).
Стаття присвячена висвітленню становлення та розвитку прямого оподаткування в Україні в другій половині XVII - першій половині XVIII ст. Автор аналізує види прямих податків, що стягувалися в цей період. Заснування Малоросійської колегії в 1722 р. знаменувало різкий поворот у фінансовій сфері та проведення податкової реформи.
- 10.17.08.0581/197561. Правові основи створення та діяльності радянських органів внутрішніх справ на Закарпатті. Кульгавець Х.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.20-24.* - укр. УДК 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).
Стаття присвячена правовим засадам встановлення радянських органів внутрішніх справ у Закарпатській області одразу після включення її території до складу УРСР. На підставі нормативно-правових актів центральних та відомчих органів влади висвітлюються особливості діяльності ОВС, зокрема, їх специфічна функція, спрямована на ліквідацію українського націоналістичного підпілля. Подаються статистичні дані результатів боротьби з "політичним бандитизмом" на території Закарпатської області УРСР у період 1944-1950 рр.
- 10.17.08.0582/197567. Вплив законодавства на розвиток суспільства й держави загалом на прикладі законів Хаммурапі. Сухацький Р.П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.40-46.* - укр. УДК 34 (091).

У статті розглядаються закони Хаммурапі. Визначається вплив його законів на розвиток суспільства й держави загалом. Аналізуються досягнення та недоліки їх реалізації в практичному житті.

10.17.08.0583/197569. Правові основи участі присяжних у здійсненні судочинства в Закарпатті у складі Чехословаччини (1919-1939 рр.). Урсуляк О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.50-54. - укр. УДК 343.11(477.87)"1919 1939".

Стаття присвячена історико-правовим аспектам участі присяжних у здійсненні судочинства в Закарпатті у складі міжвоєнної Чехословаччини. Досліджено чехословацьке законодавство про організацію та устрій судів присяжних. Проаналізовано матеріали судової практики 1919-1939 рр., що зберігаються в архівних фондах.

10.17.08.0584/197572. Історико-правові аспекти організації роботи уряду: досвід Центральної Ради. Щетініна Т.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.61-64. - укр. УДК 342.518 "1917-1918".

У статті висвітлено організацію роботи українського уряду доби Центральної Ради - Генерального Секретаріату. Проаналізовано участь у діяльності уряду представників національних меншин та визначено їх особистий внесок у розвиток виконавчої влади. Автором було досліджено кількісні дані щодо участі представників національних меншин у засіданнях уряду та зроблено висновки про результативність їх роботи.

10.17.08.0585/197665. Правові сюжети в українській обрядово-звичаєвій культурі. Копельців-Левицька Є.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.143-146. - укр. УДК 340.12 (477).

У статті проаналізовано думку про те, що характерною особливістю українського звичаєвого права є його обрядовість. Символічні обрядові дії виявляються як акти правомірної поведінки, що стимулюють правомірну поведінку інших осіб - спостерігачів відповідного дійства. Ці дійства є одним із засобів і соціалізації людини загалом, і її правової соціалізації зокрема, слугують символами утвердження певних ідеалів, настановами на правомірні форми людського самовираження.

10.17.08.0586/197703. До питання про історичні передумови становлення вітчизняної відомчої нормотворчості. Воронім І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.152-156. - укр. УДК 340.121.

Стаття присвячена історії становлення та розвитку відомчої нормотворчої діяльності. Систематизовано історіографію дослідження відомчого нормотворчого процесу з детальним розглядом наукових джерел із вказаної проблематики. Автор акцентує увагу на історії становлення та розвитку відомчої нормотворчої діяльності.

10.17.08.0587/197709. Історико-правові аспекти становлення інституту прав людини в Україні. Ієрусалімова І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.21-24. - укр. УДК 346.2.

У науковій статті розкрито історико-правові аспекти становлення інституту прав людини в Україні. Здійснено історичний експурс подій, які сприяли становленню інституту прав людини. Виокремлено особливості функціонування даного інституту в Україні.

10.17.08.0588/197712. Неповнолітній правопорушник у Київській Русі: його статус та засоби впливу на нього. Мальована Я.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.32-36. - укр. УДК 340.15.

Аналізується зародження інституту особливостей юридичної відповідальності неповнолітніх у праві Київської Русі. Виокремлено три шари правового регулювання: 1) звичаєве право; 2) світське державне право; 3) канонічне право. Зроблено висновок, що засоби реагування на правопорушувальність неповнолітніх є приватно-правовими, суб'єктом їх застосування була родина, точніше, її глава - батько. Переважним їх видом були тілесні покарання.

10.17.08.0589/197716. Правова регламентація діяльності громадських об'єднань у підрадянській Україні на початку 1920-х років. Сердюк В.О., Доценко В.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.49-52. - укр. УДК 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).

У статті на основі аналізу нормативно-правових актів, монографічної літератури робиться спроба визначити основні правові засади діяльності громадських об'єднань Української СРР у першій половині 1920-х років. У першій половині 1920-х років більшовицьке керівництво розпочало створення правової бази для діяльності громадських об'єднань нової держави "диктатури пролетаріату". Вже перші нормативно-правові акти передбачали встановлення тотального контролю з боку владних органів за їхньою діяльністю. Політика владних органів знайшла своє продовження у другій половині 1920-х років, у період поступового згорання в радянській державі навіть тих малих політичних свобод, які були задекларовані більшовицьким керівництвом на початку 1920-х років.

10.17.08.0590/197718. Історичні передумови політичної самоорганізації й реформи місцевого самоврядування в сучасній Україні. Биркович О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.58-62. - укр. УДК 323.21.

У статті автор досліджує питання наукових напрацювань стосовно питання місцевого самоврядування й історичних традицій політичної самоорганізації українського суспільства. Проблема реформування місцевого самоврядування є однією з найактуальніших у сучасних умовах розвитку української державності. Перспективи її розв'язання багато в чому визначають спрямованість і зміст політичних дискусій, які безпосередньо пов'язані з формуванням ефективної публічної влади в нашій країні, установами справжнього народовладдя.

10.17.08.0591/197724. Місцеве самоврядування у виборчій системі в Західній Україні після завершення Першої світової війни (1918-1927 рр.). Павленко В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.81-85. - укр. УДК 342.8(477.8)"1918 1927".

У статті на прикладі місцевого самоврядування досліджується проблема розвитку виборчої системи в Західних областях України після завершення Першої світової війни. Проаналізовано зміни, які відбувалися у виборчому законодавстві у зазначеному регіоні. Показано, наскільки ці зміни впливали на виборчі права українців, що проживали на територіях, які увійшли до складу Польської держави.

10.17.08.0592/197748. Політико-правові основи реалізації більшовицьким режимом антирелігійної політики в Україні в 1920-ті рр. Доценко В.О., Сердюк В.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.32-36. - укр. УДК 94 061.23(477)"192".

У статті на основі аналізу нормативно-правових актів, періодичної та монографічної літератури відображено розвиток радянського законодавства, що здійснювало правове регулювання діяльності релігійних громад і обшин різних релігійних конфесій в Українській СРР упродовж 1920-х рр. Установлено, що політика компартійних органів у зазначений період була направлена на обмеження прав і свобод віруючих та здійснення серед них антирелігійної пропаганди.

10.17.08.0593/197751. Система повноважень повітових комісарів у ЗУНР. Луцький М.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.45-48. - укр. УДК 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).

У статті висвітлюється законодавча база діяльності повітових комісарів Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР), а також їх повноваження. За результатами дослідження автор дійшов висновку, що у законодавчих та підзаконних актах ЗУНР на належному рівні було сформовано засади діяльності органів місцевої державної влади в особі повітових комісарів, а також

юридично закріплено їх взаємодію з центральною державною владою ЗУНР. При цьому повітовим комісарам надавалось значне коло повноважень, до яких належать представницькі повноваження, гарантійні повноваження, контрольні повноваження, повноваження у матеріально-фінансовій сфері, продовольчі повноваження, повноваження у сфері охорони здоров'я, військові та надзвичайні повноваження.

10.17.08.0594/197753. Правовий статус УРСР за проектами Союзного договору (листопад 1990 - серпень 1991 р.р.). Омарова А.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.51-54. - укр. УДК 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).

У статті досліджується правовий статус Української РСР у проектах Союзного договору. Проводиться аналіз змін у розподілі повноважень між Союзом та союзними республіками, які відображені в усіх його чотирьох проектах (листопад 1990 - серпень 1991 р.р.). Розкриваються ключові положення проектів Союзного договору.

10.17.08.0595/197757. Формування суддівського корпусу в Україні: історичні аспекти. Русакова І.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.66-70. - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена висвітленню історичних аспектів щодо державної політики формування суддівського корпусу в Україні. Досліджується питання впливу політичних та інших факторів на ефективність порядку формування суддівського корпусу. Підкреслюється, що найважливішим результатом цього процесу стало створення Вищої ради юстиції.

10.17.08.0596/197837. Становлення інформаційних правовідносин у світі: історико-правовий аналіз. Філонов О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.39-42. - укр. УДК 321.28(477).

У статті з історико-порівняльного погляду розглядається формування правового регулювання відносин, які найбільше впливають на життя суспільства в індустріальну й постіндустріальну епоху. Також розроблено ґрунтовні висновки та пропозиції щодо розглядуваної теми.

10.17.08.0597/198441. Позбавлення військового звання, чину, рангу в історії українського права у дорадянський період: особливості становлення, розвитку та виконання. Ніколаєнко Т.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.54-58. - укр. УДК 340.15 (474.5):343.24 25.

У статті досліджуються питання виникнення та нормативного визначення такого кримінального покарання, як позбавлення військового звання, чину, рангу в історії українського права у дорадянський період. Розкрито особливості його регламентування та застосування залежно від історичного періоду та соціально-правового становища військових.

10.17.08.0598/198461. Зародження інституту української адвокатури (ІХ-ХVІІІ ст.). Заборовський В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.139-141. - укр. УДК 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).

У статті автором досліджується етап зародження інституту української адвокатури в період ІХ-ІІІ ст., а саме за часів Київської Русі і в період литовсько-польської доби. Робиться висновок про те, що інститут української адвокатури зародився ще в часи Київської Русі, але становлення вже професійної адвокатури в Україні відбувається в період польсько-литовського правління. В статті також вказується на те, що в цей час використовувався і термін "адвокат", але він мав зовсім інше значення, оскільки стосувався посадової особи - "старости", на якого фактично і покладалося здійснення судової влади в місті.

10.17.08.0599/198511. Особливості впливу Лівонського трибуналу на розвиток міжнародних кримінальних правових відносин. Столярський О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.191-194. - укр. УДК 321(091); 34(091).

У статті досліджуються особливості впливу Лівонського трибуналу на розвиток міжнародних кримінальних правових відносин. Аналізуються основні міжнародні правові акти й доктринальні підходи вчених до специфіки його діяльності. Виявляються основні відмінності Лівонського трибуналу від інших подібних міжнародних судових органів.

10.17.08.0600/199124. Порівняльний аналіз конституцій Польщі і Франції 1791 р. Зінченко О.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.163-172. - укр. УДК 321(091)(4 9); 34(091)(4 9).

Здійснюється порівняльний аналіз конституцій Польщі і Франції 1791 р. Автор доходить висновку про властиву їм низку подібностей і відмінностей. Перші полягають у більш чи менш яскраво виражених впливах на зміст цих документів ідей європейського Просвітництва, Декларації прав людини й громадянина 1789 р., англійської системи парламентської монархії та Конституції США 1787р. Найбільш радикальними відмінностями постають збереження Конституцією Польщі прав і привілеїв шляхти й землевласників разом із кріпосним правом і радикальність викорінення феодальних порядків Конституцією Франції.

10.17.08.0601/199134. Конституція Пилипа Орлика 1710 р. і польська конституція 1791р.: порівняльний аналіз. Зінченко О.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.59-68. - укр. УДК 340.5.

Здійснюється порівняльний аналіз Конституції Пилипа Орлика 1710р. з Конституцією Польщі 1791р. Автор доходить висновку про випередження українською конституцією польського основного закону радикальністю змісту, яскраво вираженою соціальною спрямованістю, демократичністю державного устрою, відсутністю кріпосного права та будь-яких цenzових обмежень виборчого права, своєю появою не із теорії, а з живої багатовікової практики козацького демократичного самоврядування.

10.17.08.0602/202740. Відображення суб'єкта злочину у пам'ятках Давньоруської держави Х-ХVІІ століть. Приходько Т.М. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.155-165. - укр. УДК 343.221.

Статтю присвячено аналізу окремих пам'яток Давньоруської держави Х-ХVІІ століть щодо положень про суб'єкт злочину. З цією метою досліджено тексти "Руської Правди", Новгородської (1471 р.) і Псковської (1397-1467 роки) судних грамот, Судебників 1497, 1550 і 1589 років, Соборного Уложення 1649 р. Визначено, що ці джерела не містили поняття суб'єкта злочину та його ознак. З аналізу цих пам'яток вітчизняного права зроблено висновок, що суб'єктом злочинного діяння була тільки фізична особа - людина.

10.11 Історія політичних і правових вчень

10.17.08.0603/197157. Розвиток теорії доктринального тлумачення права (історіографічний огляд літератури). Садовський М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.76-79. - укр. УДК 32.001(091); 340.1(091).

У статті розглядається розвиток теорії доктринального тлумачення права у ХХ-ХІХ ст. Проаналізовано точки зору вітчизняних та закордонних вчених щодо доктринального тлумачення права. Висвітлено особливості останніх наукових досліджень з цієї тематики.

10.17.08.0604/197158. Глобалізаційні процеси як фактор інноваційних підходів до трансформації механізму захисту прав і свобод людини. Турияніч В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.79-82. - укр. УДК 347.12.

Автор розкрив вплив складного й багатогранного глобалізаційного процесу як фактора інноваційних підходів до трансформації механізму забезпечення прав і свобод як на внутрішньодержавному, так і на міжнародному рівнях. Доведено, що глобалізація зумовлює істотний вплив на зміну й пошук інноваційного правового інструментарію, який використовується сучасними державами в забезпеченні прав і свобод людини.

10.17.08.0605/197159. Сучасні православні уявлення про право людини народитися у природний спосіб як складова змісту права на життя (у світлі міжнародних стандартів). Цебенко С.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.83-87. - укр. УДК [340.12:271.2-284]:341.231.14.

У статті основну увагу приділено праву людини на життя, а саме тій його частині, яка стосується права людини народитися у природний спосіб. У статті аналізується сучасна інтерпретація православної церкви щодо означеного питання, яка порівнюється із міжнародними стандартами. У ході такого порівняння виявлені однакові й відмінні риси.

10.17.08.0606/197256. Ідеї парламентаризму в проектах конституцій незалежної української держави періоду між світовими війнами. Габінет Д.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.14-18. - укр. УДК 32.001(091)(4 9); 340.1(091)(4 9).

У статті розглядаються питання, пов'язані із відображенням ідей парламентаризму в проектах конституцій України, підготовлених представниками української інтелектуальної еліти у період між світовими війнами, а саме С. Дністрянським, О. Ейхельманом, П. Чижевським та М. Сціборським. Автором проаналізовано погляди вчених щодо організації діяльності законодавчих органів влади на території України та їх місця в системі органів державної влади. Окремо звертається увага на пропозицію створення спеціальних представницьких органів, призначенням яких мав бути контроль за діяльністю органів державної влади та сприяння відображенню у їх рішеннях інтересів громадян, об'єднаних за професійною ознакою.

10.17.08.0607/197258. Історико-правові аспекти судового розсуду (дискреції). Кравчук М.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.21-24. - укр. УДК 342.56.

Стаття присвячена судовому розсуду як можливості суддів ухвалити рішення в кожному конкретному випадку, залежно від конкретних фактів і обставин. Судовий розсуд розглядається в історико-правовому аспекті, від часів Стародавнього Єгипту і Стародавнього Риму до початку ХХ ст.

10.17.08.0608/197264. Протидія порушенню статуту сільгоспартілі у другій половині 1940-х - на початку 1950-х років. Саблук С.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.42-45. - укр. УДК 343.979:94(477)"195".

У статті проаналізовано основні заходи, спрямовані на протидію порушенням статуту сільськогосподарської партії, та визначено їх ефективність. Висвітлено ставлення сільського населення, партійного та радянського керівництва на місцях до протидії порушенням статуту з аналізом його впливу на правосвідомість громадян.

10.17.08.0609/197275. Генезис органів прокуратури в країнах романо-германської правової сім'ї: короткий історичний екскурс. Нірода М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.93-96. - укр. УДК 342.5.

Стаття присвячена дослідженню передумов і причин виникнення органів прокуратури, установленню основних факторів, що сприяли їх розвитку в процесі еволюції конституціоналізму в країнах романо-германської правової системи.

10.17.08.0610/197660. Становлення принципу заборони агресивної війни в рамках Нюрнберзького процесу. Касинюк І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.128-131. - укр. УДК 32.001(091); 340.1(091) 321(091); 34(091).

У статті розглядається зародження та становлення принципу заборони агресивної війни. Цей принцип став підґрунтям для формування сучасного розуміння такого міжнародного злочину, як агресія. Досліджено положення Статуту Міжнародного військового трибуналу та його Вироку.

10.17.08.0611/197745. Податкові реформи М. Бунге: історико-правовий аспект. Берестовий А.І., Корноненко С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.20-23. - укр. УДК 94 (477) 18 19.

Статтю присвячено висвітленню історико-правового аспекта реформування системи оподаткування селянства у Російській імперії у другій половині ХІХ ст. Розкрито заходи М. Бунге, спрямовані на поліпшення соціального та правового статусу селянства. Зроблено умотивований висновок щодо прогресивності податкових інновацій міністра фінансів.

10.17.08.0612/197749. Розуміння принципу рівності в період Середньовіччя та Ренесансу. Журавльова Г.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.36-40. - укр. УДК 340.1.

У статті на основі закономірностей розвитку правових інститутів і праць мислителів розкрито основні економічні, політичні та соціальні чинники формування загальних уявлень про привілеї й вольності як предтечі розуміння принципу рівності в період Середньовіччя та Ренесансу.

10.17.08.0613/197755. Зміна змісту організації державної влади в Польській Республіці (кінець 1980-х - 1990-ті роки). Попович Т.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.59-62. - укр. УДК 32.001(091)(4 9); 340.1(091)(4 9).

Статтю присвячено розкриттю особливостей становлення моделі розподілу влади в Польщі в період її конституювання як незалежної держави. Значна зацікавленість до окресленої проблеми не вичерпується як у науковому, так і в практичному сенсі з огляду на існуюче деструктивне протистояння інституційно-правових систем органів влади ("гілок влади") в Україні.

10.15 Державне (конституційне) право і управління

10.17.08.0614/194612. Місцеве самоврядування як результат децентралізації влади. Зимогляд В.Я. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.122-135. - укр. УДК 352.075.

У статті аналізуються проблеми, перспективи та потенціал розвитку місцевого самоврядування як самостійного рівня публічної влади, визначається його суть як суспільно-політичного інституту, специфіка і закономірності його функціонування і розвитку.

10.17.08.0615/194615. Права людини в конституціях Франції та Польщі (подібності і відмінності). Зінченко О.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.157-166. - укр. УДК 340.5(44)+(438).

Здійснюється порівняльний аналіз викладу та змісту прав людини і громадянина конституціями Франції і Польщі, відповідно, 1958 і 1997 рр., країн, які у 1791 р. ухвалили перші на європейському континенті писані конституції і пройшли довгий і тернистий шлях конституційної та республіканської еволюції. Автор, враховуючи і зіставляючи історичні умови розвитку означених держав, встановлює властиві їм Основним законам подібності і відмінності у викладі прав і свобод, а також загальну ефективність їх функціонування.

10.17.08.0616/194642. Конституції Замбії та Північної Нігерії про статус палат вождів у законодавчих установах (порівняльний аналіз). Зінченко О.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.177-185. - укр. УДК 340.5.

Здійснюється порівняльний аналіз викладених конституціями африканських держав Замбії та Північної Нігерії статусів Палат вождів у законодавчих та адміністративних установах. Особливу увагу автор звертає на висвітлення ступеневих рівнів Палат вождів, форми їх участі у роботі законодавчих й адміністративних установ та в органах місцевого управління, специфіки їх формування і складу установ, їх адміністрації, змісту, обсягів та меж їхніх повноважень, особливостей функціонування. Дослідник доходить висновку про наявність істотних відмінностей у статусі Палат вождів Замбії та Північної Нігерії.

10.17.08.0617/194658. Роль місцевих органів державної влади і органів місцевого самоврядування в забезпеченні прав і свобод громадян. Данильчан О.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.66-77. - укр. УДК 340.5+342.7.

Розкривається роль місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування в забезпеченні основоположних прав і свобод громадян України. Визначаються основні напрями вдосконалення роботи цих інститутів у забезпеченні прав і свобод громадян.

10.17.08.0618/196001. Деякі питання реалізації інформаційних прав і свобод людини і громадянина та їх судовий захист. Влащенко С.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.217-224. - укр. УДК 342.732:351.751.

У статті досліджуються проблеми реалізації інформаційних прав і свобод людини і громадянина. З позицій можливого судового захисту цих прав. Автор аргументує, що юридичні закони, що захищають інформаційні права та свободи людини і громадянина, на сучасному етапі не тільки не забезпечують їх, а й через застарілість обмежують їх; здійснення справедливого судового захисту унеможливується.

10.17.08.0619/196004. Феномен інституту омбудсмена як виразника прав людини в сучасному українському суспільстві. Артемчук М.Д. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.249-254. - укр. УДК 342.7 (045).

В статті розглянуто інститут омбудсмена, процес його впровадження в Україні, основні функції та завдання. Інститут омбудсмена розглядається як актор імплементації основних правових цінностей в сучасне українське суспільство, формування концепту людських прав в соціальному просторі.

10.17.08.0620/196035. Конституційно-правове регулювання міграційних процесів в Україні. Бондаренко А.Ю. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.168-179. - укр. УДК 314.745.23 (477).

У статті досліджуються сучасні міграційні процеси в Україні. Розкрито основні поняття та категорії міграційних процесів як фактору впливу на національну безпеку та зовнішню політику України. Розглянуто новітні тенденції вимушеної внутрішньої міграції в Україні. Запропоновано ввести в науковий обіг термін "незаконний мігрант" замість "нелегальний мігрант".

10.17.08.0621/196036. Конституційне право особи на доступ до публічної інформації. Влащенко С.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.180-188. - укр. УДК 347.8:303.094.7.

У статті досліджено конституційно-правові аспекти забезпечення доступу особи до публічної інформації; проаналізовано недоліки чинного Закону України "Про доступ до публічної інформації" та запропоновано шляхи його вдосконалення. Автор акцентує увагу на тому, що нині в суспільстві інформація виступає не тільки об'єктом правовідносин, а й є підставою виникнення у громадян прав та обов'язків. На підставі дослідження резюмується, що для ефективного забезпечення розвитку інформаційного суспільства держава має забезпечувати на законодавчому рівні відповідний механізм доступу до інформації.

10.17.08.0622/196336. Стратегія як основа реалізації державної регуляторної політики. Малига В. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.30-36. - укр. УДК 340.134:346.1.

Проаналізовано сучасний стан реалізації державної регуляторної політики, на підставі чого обґрунтовано ключову роль стратегії у формуванні якісного законодавства, яке відповідає вимогам правової держави. Сформульовано зміст стратегії реалізації ДРП. Розкрито основні вимоги до оціночної діяльності щодо стратегічного розвитку ДРП. Встановлено співвідношення стратегії ДРП з загальною економічною стратегією.

10.17.08.0623/196337. Підзаконна правотворчість: загальнотеоретична характеристика. Ничка Ю. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.45-49. - укр. УДК 340.134.

Розглянуто питання, пов'язані із загальнотеоретичною характеристикою підзаконної правотворчої діяльності, розкрито її поняття та ознаки, звернуто увагу на вимоги, покликані вдосконалити правотворчу діяльність та підвищити її ефективність.

10.17.08.0624/196357. Конституційно-правові принципи застосування права вето Президентом України щодо законів, прийнятих Верховною Радою України. Багряк А. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.238-246. - укр. УДК 342.2.

В статті визначено етимологію поняття "принципи"; проаналізовано наукові підходи до розуміння цього терміну; сформульоване поняття "конституційно-правові принципи застосування права вето Президентом"; запропоновано класифікацію принципів застосування права вето Президентом України; охарактеризовано кожний принцип та встановлено його змістовні ознаки.

10.17.08.0625/196358. Сутність конституціоналізму: конституціоналізм як ідеологія, доктрина та практика обмеженого правління. Бориславська О. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.247-256. - укр. УДК 342.4.

Розглянуто сутність конституціоналізму. Доведено, що конституціоналізм як феномен має складну філософсько-політико-соціально-правову природу та охоплює три основні зрізи: ідеологію, філософсько-правову доктрину та конституційну систему правління. У широкому значенні він є системою взаємовідносин між людиною, суспільством та державою, у яких реально забезпечені права та свободи людини і громадянина, суспільство є вільним, а державна влада реально обмежена конституційними засобами. У вузькому значенні він зводиться до конституційної системи правління (механізму владарювання), що є системою суб'єктів, форм, засобів та методів правління у державі, заснованих на ідеях поваги до людської гідності, свободи, верховенства права, демократії та обмеженого правління.

- 10.17.08.0626/196359. Конституційно-правове забезпечення взаємозв'язків України та закордонних українців. Мочульська М. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.257-263. - укр. УДК 342.7. Охарактеризовано завдання, структуру та діяльність основних організацій української діаспори. Сформовано авторську класифікацію українців, які постійно проживають за кордоном, залежно від самоідентифікації особи як українця, належності особи до громадянства України чи іноземної держави, або ж відсутності громадянства будь-якої держави, а також набуття статусу закордонного українця на підставі рішення компетентного органу державної влади. Проаналізовано особливості правового регулювання конституційно-правового статусу закордонних українців, виявлено недоліки такого регулювання. Запропоновано вдосконалити чинне законодавство України, що регулює правовий статус закордонних українців, та укласти низку міжнародних договорів про соціальне забезпечення, трудову діяльність закордонних українців та регулювання міграційних потоків.
- 10.17.08.0627/196360. Становлення інституту офіційних спостерігачів як важливий чинник у розвитку традиції виборності в Україні. Панкевич І. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.264-271. - укр. УДК 342.4(477)(091). Розглянуто проблему становлення інституту офіційних спостерігачів протягом останніх двох десятиліть новітньої історії української держави. На підставі проведеного аналізу зроблено висновок про те, що інститут офіційних спостерігачів розвиває традицію виборності в Україні та є її невід'ємною складовою.
- 10.17.08.0628/196361. Практичні проблеми невизначеності правових наслідків втрати чинності змінених юридичних норм (на прикладі закону України "Про Конституційний Суд України"). Різник С. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.272-280. - укр. УДК 342.565.2. У статті міститься аналіз актуальної, але практично не дослідженої, проблеми невизначеності правових наслідків втрати чинності правових актів до яких внесено зміни. Аналізуються різні підходи до таких правових наслідків як у випадку зі скасуванням відповідних змін самостійно органом, що їх прийняв, так і в разі визнання актів, в яких містяться такі норми неконституційними. Розглядається проблематика, пов'язана з питанням відновлення чинності раніше змінених норм правових актів.
- 10.17.08.0629/196362. Конституційно-правове дослідження сучасних способів набуття громадянства. Софінська І. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.281-289. - укр. УДК 342.711. У статті йдеться про концепцію громадянства, сутність, правову природу та основні способи його набуття. Особливу увагу звернено на оптацію та трансферт як форми набуття громадянства, безпосередньо пов'язані з правонаступництвом держав та територіальними змінами.
- 10.17.08.0630/196363. Професор Віталій Чушенко - видатний конституціоналіст Львівського університету. Чорненький В. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.290-295. - укр. УДК 342.5. Розглянуто віхи життєвого і творчого шляху професора Львівського університету - Віталія Івановича Чушенка. З'ясовано погляди вченого на фундаментальні питання конституційного права - принципи побудови державного та суспільного життя, питання формування законодавчої влади, питання організації та діяльності органів місцевого самоврядування. Проведено паралелі міркувань науковця із сучасними конкретно-історичними подіями, які відбуваються в Україні та впливають і на форму державного правління, і на суспільний та державний уклад.
- 10.17.08.0631/197025. Президентські вибори в Польщі як несподіваний політичний поворот. Байор П. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.4-11. - англ. УДК 342.8; 342.84 324; 342.8. У цій статті проаналізовано президентські вибори в Польщі, які відбулися в 2015 році, що призвело до зміни глави держави. У статті автор розглянув обставини виборчої кампанії, політичні програми, представлені кандидатами, а також основні фактори, які сприяли перемозі опозиційного кандидата на виборах. Також запропоновано сценарії розвитку подій у політичному житті в Польщі.
- 10.17.08.0632/197161. Загальна декларація прав людини ООН як джерело конституційного права України. Алмаші І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.92-97. - укр. УДК 342. Статтю присвячено Загальній декларації прав людини ООН як джерелу конституційного права України. Здійснено аналіз Загальної декларації прав людини ООН як джерела конституційного права України. Охарактеризовано Універсальний періодичний огляд у контексті реалізації положень Загальної декларації прав людини ООН. Проаналізовано Універсальний періодичний огляд щодо України.
- 10.17.08.0633/197163. Реформа інституційної системи в Україні. Белов Д.М., Туряниця О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.104-107. - укр. УДК 342. Стаття висвітлює концептуальні підходи стосовно реформування конституційного ладу України. Наведено конкретні приклади щодо реформування найважливіших інститутів конституційного права нашої держави. Визначено ступінь досконалості конституції, який безпосередньо залежить від шляху та методів її пристосування до вимог діючої правової системи.
- 10.17.08.0634/197167. Конституціоналізм в Україні як реалізація ідеї євроінтеграції. Ленгер Я.І., Бірвачак А.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.122-124. - укр. УДК 342. Стаття присвячена висвітленню окремих особливостей конституційного транзиту в Україні та реалізації нової парадигми конституціоналізму. Автор досліджує проблеми української моделі організації державної влади на основі здійснення порівняльно-правового аналізу розподілу владних повноважень між гілками державної влади в Україні за чинною Конституцією України.
- 10.17.08.0635/197173. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод як джерело права в Україні. Полякова В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.145-149. - укр. УДК 342.7+341.231.14(477). Стаття присвячена аналізу окремих положень Конституції України та Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також питанням щодо визначення місця Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод у системі законодавства України. Здійснено аналіз чинного законодавства та міжнародних договорів. Аналізуються проблеми практичної реалізації Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод у системі законодавства України.
- 10.17.08.0636/197175. Питання форми державного правління України у правових позиціях Європейської комісії "За демократію через право" (Венеціанської комісії). Чорненький В.І., Сподарик М.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.152-156. - укр. УДК 342.384.

Проаналізовано основні рішення Венеціанської комісії, які стосуються форми державного правління України. Встановлюються взаємозв'язки між рішеннями Венеціанської комісії та змінами форми державного правління України. Досліджуються тенденції та зміни у підходах до форми державного правління України у правових позиціях комісії.

10.17.08.0637/197221. Основні акти регулювання діяльності правоохоронних органів із забезпечення внутрішньої безпеки держави. Нікітенко О.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.56-59. - укр. УДК 342 343.2 .7 343.98 343.9.*

У статті проаналізовано принципи державного устрою, вищі правові гарантії прав і свобод людини, що є особливо важливим в умовах здійснення реформи адміністративного права в Україні, спрямованих на демократичний розвиток правоохоронної діяльності із забезпечення охорони внутрішньої безпеки держави.

10.17.08.0638/197270. Система актів президента України з питань місцевого самоврядування. Горащенко О.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.64-67. - укр. УДК 352.07:342.553 (045).*

Стаття присвячена дослідженню системи правових актів Президента України з питань місцевого самоврядування. Проаналізовано формальні ознаки нормативно-правового акта Глави держави. На підставі аналізу систематизовано види правових актів Президента України у сфері гарантування та забезпечення подальшого розвитку локальної демократії в сучасних умовах європейської міждержавної інтеграції. Наголошується, що доручення Глави держави слугують основою для прийняття іншими державними органами та органами місцевого самоврядування підзаконних нормативно-правових актів на виконання відповідних завдань і рекомендацій.

10.17.08.0639/197271. Історія становлення й розвитку конституційної економіки. Кемеляш Р.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.67-70. - укр. УДК 342.417.*

Стаття присвячена становленню й розвитку конституційної економіки, що розглядається як інструмент становлення правової та демократичної держави. Саме конституційна економіка є одним із ключових понять для вирішення проблем як в економіці, так і в праві. При аналізі досліджень учених про це явище ми обрали їх різне географічне проживання для всебічного розгляду й викпали своє бачення конституційної економіки.

10.17.08.0640/197273. Поняття і зміст забезпечення уповноваженим Верховної Ради України з прав людини конституційного права особи на доступ до публічної інформації. Кушнір І.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.75-79. - укр. УДК 342.*

У статті досліджуються поняття та зміст діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини по забезпеченню конституційного права фізичної особи на доступ до публічної інформації. Аналізується поняття "забезпечення", ознаки та зміст діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини по забезпеченню конституційного права фізичної особи на доступ до публічної інформації, дається його визначення. Пропонуються висновки і рекомендації.

10.17.08.0641/197274. Правова природа й види цензів у виборчому праві. Марцеляк О.В., Марцеляк С.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.79-92. - укр. УДК 342.531.17.*

У статті порушується питання щодо правової природи і призначення виборчих цензів, їх ролі у визначенні кола виборців і претендентів на представницький мандат, аналізуються види цензів у виборчому праві України й низці зарубіжних країн.

10.17.08.0642/197277. Проблеми гарантування стабільності та динамізму цінностей конституційного ладу України. Реньов Є.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.101-105. - укр. УДК 342.1(477).*

У статті проаналізовано проблеми гарантування та стабільності базових цінностей конституційного ладу як запоруки формування в Україні правової держави і громадянського суспільства. Досліджено основні функції та чинники, які впливають на стабільність Конституції як Основного закону суспільства та держави.

10.17.08.0643/197347. Актуальні проблеми діяльності антимонопольного комітету України. Малюк М.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.47-52. - укр. УДК 342.*

У статті досліджено актуальні проблеми організації та діяльності Антимонопольного комітету України. Проаналізовано статистику результатів його діяльності, що дозволило виявити основні недоліки його роботи. Використовуючи результати аналізу, запропоновано шляхи вирішення виявлених проблем.

10.17.08.0644/197369. Проблеми оптимізації правового статусу суду присяжних як реалізації конституційної засади судочинства. Словська І.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.131-134. - укр. УДК 342.*

Стаття присвячена аналізу правового статусу суду присяжних в Україні. Автор пропонує можливі шляхи удосконалення порядку формування та діяльності. Становлення інституту суду присяжних має бути поступовим та багатовекторним процесом, пов'язаним із теоретично обґрунтованим законодавчим регулюванням, формуванням у громадян відповідального ставлення до виконання своїх громадянських обов'язків.

10.17.08.0645/197384. Релігійний аспект політичної та правової інтеграції в Європі. Ермакова А.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.188-192. - укр. УДК 342.814.*

У статті розглянуто еволюційну концепцію моделей європейської інтеграції, що формувалися під впливом церкви. Окремо проведено аналіз суспільно-політичних поглядів, центральне місце в яких посідала ідея європейської інтеграції. Установлено, що всі вони акцентували увагу на спільності системи морально-етичних цінностей європейських країн, сформованих під впливом католицької церкви. Відтак саме вони мали стати центральним стрижнем у процесі формування майбутньої єдиної європейської цивілізації. Визначено основні завдання, які вирішувались церквою в її прагненні до інтеграції європейських держав. Крім того, зроблено спроби виокремити та детермінувати релігійний фактор європейської інтеграції, а також розкрити роль Ватикану й католицької церкви загалом як каталізатора інтеграційних процесів. Також проаналізовано механізми впливу релігійного фактора на процеси правового забезпечення інтеграції в Європі.

10.17.08.0646/197385. Вимоги щодо діяльності кредитних інституцій у Європейському Союзі: правові аспекти. Ткач П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.192-195. - укр. УДК 341.217.*

У статті проведено фінансово-правовий аналіз діяльності кредитних інституцій у Європейському Союзі. В інтенціях створення Європейського банківського союзу досліджено основні вимоги до діяльності кредитних інституцій. На підставі аналізу наукових доробків і базуючись на *de lege lata*, зроблено низку висновків і розроблено *de lege ferenda*.

10.17.08.0647/197396. Полномочия офіціальних наблюдателей в избирательном процессе Украины. Алексеева А.Н. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.47-51. - укр. УДК 342.8; 342.84.*

Стаття присвячена визначенню проблемних аспектів повноважень офіційних спостерігачів у виборчому процесі України. В результаті досліджень отримано висновки про розділення повноважень в залежності від суб'єкта, якого представляє офіційний спостерігач в ході виборчого процесу; зроблено висновок про консультативний характер висновків офіційних спостерігачів, що

здійснюють незначний вплив на подальше формування виборчого законодавства. Запропоновано розширити коло повноважень офіційних спостерігачів шляхом впровадження нових законодавчих норм для створення додаткового механізму впливу та контролю за виборчим процесом з боку громадян, іноземних представників та інших суб'єктів, яких представляють офіційні спостерігачі.

10.17.08.0648/197397. До питання визначення поняття "допоміжні органи при вищих органах державної влади". Берназюк О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.52-55. - укр. УДК 342 340.1; 321.01.

У статті проведено аналіз різних наукових підходів та концепцій до визначення понять "орган державної влади", "державний орган", "допоміжний орган". Визначено співвідношення цих категорій. Виявлено характерні ознаки органів державної влади та допоміжних органів. Сформульовано авторське визначення категорії "допоміжні органи при вищих органах державної влади".

10.17.08.0649/197400. Рівність прав жінки і чоловіка як категорія конституційного права України. Деметрадзе Т.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.63-68. - укр. УДК 342.

У статті автор досліджує принцип рівності прав жінки і чоловіка не тільки як виключно теоретичну категорію, але й як базове питання нормотворчого процесу в Україні. Аналізуються нормативно-правові акти, які містять положення щодо рівності прав жінки і чоловіка.

10.17.08.0650/197401. Роль інститутів громадянського суспільства в механізмі захисту інформаційних прав і свобод людини та громадянина в Україні. Собків Я.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.69-74. - укр. УДК 342.

Здійснено аналіз повноважень інститутів громадянського суспільства. Беручи до уваги права й обов'язки цих інститутів, було визначено їх роль у механізмі захисту інформаційних прав і свобод людини та громадянина в Україні. Акцентовано увагу на тому, що захист прав і свобод людини та громадянина не є основною метою їх діяльності, проте під час реалізації своїх функцій вони здійснюють таку протекцію. Аргументовано, що співвідношення цих інститутів правового захисту недостатньо досліджено у вітчизняній доктрині конституційного, інформаційного та адміністративного права, що може бути визначено предметом окремого наукового дослідження.

10.17.08.0651/197407. Добровільне об'єднання територіальних громад: проблеми в правовому регулюванні відносин власності. Первомайський О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.94-97. - укр. УДК 342.

У зв'язку зі змінами в чинному законодавстві, що передбачає новий порядок об'єднання територіальних громад, виокремлено та досліджено основні проблеми правового регулювання відносин комунальної власності. Зокрема, вказано на проблему визначення суб'єкта права комунальної власності. Також доведено відсутність норм, які б регулювали порядок та правові підстави переходу права комунальної власності до об'єднаних територіальних громад.

10.17.08.0652/197434. Шляхи вдосконалення законодавчого забезпечення реалізації правоохоронної функції держави. Безпалова О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.60-64. - укр. УДК 342.

У статті показано, що саме на законодавчому рівні визначаються суб'єкти реалізації правоохоронної функції держави, закріплюються форми та методи їх діяльності тощо. Підкреслено, що ефективність реалізації правоохоронної функції держави може забезпечити оновлена за своїм змістом система законодавства України. Окреслено перспективні напрями посилення ролі законодавчого забезпечення в адміністративно-правовому механізмі реалізації правоохоронної функції держави.

10.17.08.0653/197470. Актуальні питання відповідальності уряду в сучасних республіках. Терещук М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.51-55. - укр. УДК 342.4.

Досліджуються проблеми визначення поняття та сутності відповідальності уряду. Здійснюється аналіз поглядів вчених на цю проблему. Розглядається співвідношення юридичної та політичної відповідальності уряду.

10.17.08.0654/197474. Проблеми виконання рішень Конституційного Суду України. Белов Д.М., Мишанич К.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.70-74. - укр. УДК 342.

Стаття присвячена особливостям конституційно-правового статусу Конституційного Суду України. Автори досліджують специфіку правової природи рішень органу конституційної юрисдикції. Визначаються можливі шляхи удосконалення процедури виконання рішень Конституційного Суду України.

10.17.08.0655/197476. Охорона виборчих прав громадян на виборах в Україні: теоретичні та практичні аспекти. Заворотченко Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.78-81. - укр. УДК 342.8; 342.84.

У роботі аналізуються особливості виборів до всіх органів державної влади й органів місцевого самоврядування. Визначено, що загальною основою виборчих прав громадян у країнах світу на виборах є конституції держав, статuti країн, областей, міст федерального значення та міст, які мають спеціальний статус, автономної області й автономних округів. Розглянуто заходи конституційно-правової відповідальності, передбачені охоронними нормами виборчого законодавства та застосовні до учасників виборчого процесу на виборах. Зроблено висновок про більш детальне регулювання виборчого права і його кодифікацію на державному рівні.

10.17.08.0656/197477. Переваги та недоліки інституту референдуму. Москалюк О.В., Маркова А.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.81-85. - укр. УДК 324.

Стаття присвячена висвітленню переваг і недоліків правового інституту референдуму. Автор досліджує історію становлення та іноземний досвід функціонування референдуму. У статті акцентується увага на умовах, необхідних для ефективності досліджуваного інституту.

10.17.08.0657/197478. Змагальність сторін як основна конституційна засада судочинства. Міліціанов Р.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.85-88. - укр. УДК 342.

У статті аналізуються різноманітні наукові підходи до поняття змагальності, у зв'язку з чим формулюється розуміння змагальності сторін як конституційної засади судочинства. Також визначається момент виникнення процесуальної змагальності та характеризується її суб'єктний склад.

10.17.08.0658/197479. Зміст суб'єктивного права особистості (на матеріалах права доступу громадян України до служби в органах місцевого самоврядування). Москальчук К.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.88-92. - укр. УДК 342.7.

Стаття присвячена розгляду структури змісту суб'єктивних прав людини на прикладі права доступу громадян України до служби в органах місцевого самоврядування. Уперше в науці вітчизняного конституційного та муніципального права запропоновано виокремлювати два основні підходи до визначення змісту суб'єктивних прав особистості. Перший - описовий (перерахування

можливостей, що надає певне право), другий - інтегративний (угруповання можливостей, що надає певне право, з використанням чотиричленної структури: право-користування, право-поведінка, право-вимога і право-претензія).

10.17.08.0659/197481. Повноваження органів державної влади в законодавчій сфері за монархічної форми правління. Серьогіна С.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.95-101. - укр. УДК 342.3.

Проаналізовано особливості розподілу повноважень у законодавчій сфері за різних моделей монархічної форми правління з точки зору єдності (унітаризму) чи диверсифікації (плюралізму) законодавчої влади. Обґрунтовано тезу про те, що в одних країнах монарх виступає єдиним носієм законодавчої влади, здійснюючи її за допомогою сформованого ним дорадчого органу, у других реалізація повноважень законодавчого характеру здійснюється монархом спільно з вищим представницьким органом, а в третій участь глави держави в законодавчій галузі обмежується завершальним етапом законодавчого процесу. Зроблено висновок, що за монархічної форми правління легіслатура може бути унітарною або плюралістичною. При цьому унітарна легіслатура притаманна абсолютним монархіям, а плюралістична - конституційним. Плюралістична легіслатура в дуалістичних монархіях є реальною, тоді як у парламентарних - фіктивною.

10.17.08.0660/197482. Проблеми конституційно-правового вирішення питання порядку мобілізації в Україні. Хоббі Ю.С., Татай Е.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.102-105. - укр. УДК 342. В статті розглядаються правові проблеми проведення мобілізації в Україні. Проведено аналіз основних нормативно-правових документів стосовно цього питання. Визначено варіанти вирішення проблем мобілізації шляхом внесення змін до законодавства.

10.17.08.0661/197511. Сутність і значення фінансово-правової відповідальності в бюджетному процесі. Гетманець О.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.24-27. - укр. УДК 336.221.22.(47). Стаття присвячена аналізу сутності фінансово-правової відповідальності в бюджетному процесі. Проаналізовано погляди вчених на природу фінансово-правової відповідальності та її місце в системі юридичної відповідальності. Розкрито зміст бюджетної відповідальності як різновиду фінансово-правової відповідальності, що застосовується за порушення бюджетного законодавства.

10.17.08.0662/197517. Актуальні проблеми правового забезпечення реалізації права громадян на доступ до публічної інформації в Україні. Міхрін В.К., Волкович О.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.46-49. - укр. УДК 342.9.35.078.3.

Право на інформацію розглядається в цивілізованих суспільствах як одне із засадничих. На етапі становлення України як молодій демократичній державі проблема забезпечення прозорості діяльності органів державної влади набуває все більш актуального характеру. У статті досліджуються та аналізуються основні принципи щодо доступу до інформації та сформовані на їх основі актуальні проблеми правового забезпечення реалізації права громадян на доступ до публічної інформації в Україні.

10.17.08.0663/197555. Обмеження права на свободу мирних зібрань у практиці європейського суду з прав людини. Пахомов Д.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.193-196. - укр. УДК 341.231.14.

Стаття присвячена питанням практики Європейського суду з прав людини щодо реалізації права на свободу мирних зібрань. Досліджуються рішення, пов'язані з обмеженням цього права, проводиться узагальнення практики. Велика увага приділяється характеристичі змісту підстав для обмеження права на свободу мирних зібрань згідно з Європейською конвенцією з прав людини.

10.17.08.0664/197573. Біпатризм в Україні: теоретичний та практичний аспекти. Белов Д.М., Лазорик Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.65-70. - укр. УДК 342.718.

Стаття присвячена висвітленню окремих особливостей практичної реалізації інституту подвійного громадянства в Україні. Наводиться приклад зарубіжних країн. Аналізується сучасний стан та перспективи розвитку подвійного громадянства в правовому полі України.

10.17.08.0665/197574. Вдосконалення сучасного конституціоналізму шляхом перетворення конституції: окремі термінологічні питання. Белов Д.М., Тишков С.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.71-75. - укр. УДК 342.

Стаття присвячена висвітленню окремих особливостей однієї з форм удосконалення конституції, такої як перетворення конституції. Автор зосереджує свою увагу на аналізі поняття та юридичному значенні перетворення конституції.

10.17.08.0666/197575. Апарат парламенту: повноваження, порядок формування і діяльності. Грищенко І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.75-78. - укр. УДК 342.

Автор характеризує конституційно-правовий статус допоміжних внутрішньопарламентських інституцій зарубіжних країн та України. Апарат парламенту здійснює правове, інформаційне, аналітичне, документальне, кадрове, організаційне, фінансове, матеріально-технічне і господарське забезпечення діяльності законодавчої інституції. Самостійними структурними підрозділами є апарати комітетів і комісій, фракцій (груп), помічники депутатів, юридичні і науково-експертні управління, а також служби, відповідальні за контакти з пресою, радіо- і телемовлення, бібліотека.

10.17.08.0667/197577. Уповноважений верховної ради України з прав людини як суб'єкт правозахисної діяльності. Карпінська О.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.82-86. - укр. УДК 342.922(477):342.7.

Стаття присвячена проблемі осмислення та реалізації правозахисної діяльності в Україні. Обґрунтовується теоретико-правова та практична необхідність розвитку дослідження питань, пов'язаних з правозахисною діяльністю та виведення їх з розряду дискусійних. Проведено аналіз наукових досліджень, законодавчих та інших нормативно-правових актів. Наводяться пропозиції щодо вирішення порушеної проблематики на теоретичному і практичному рівнях.

10.17.08.0668/197578. Процес розвитку конституційної економіки: теоретичні поняття. Кеменяш Р.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.86-89. - укр. УДК 342.417.

Стаття присвячена розгляду нового поняття "конституційна економіка". Це поняття виступає науковим напрямком, котрий вивчає принципи оптимального поєднання розвитку конституційним правом через свої норми, що пов'язані економічним змістом, для всебічного розгляду та дослідження.

10.17.08.0669/197579. Конституційна правосуб'єктність верховного суду України: поняття та зміст. Костюк І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.89-92. - укр. УДК 342.

У статті визначаються загальні положення конституційної правосуб'єктності Верховного Суду України та її зміст. Підкреслюється, що конституційна правосуб'єктність є основним, базовим елементом конституційно-правового статусу

Верховного Суду України. Саме вона зумовлює можливість Верховного Суду України бути учасником конституційних правовідносин та визначає обсяг його повноважень.

10.17.08.0670/197580. Джерела права у сфері утвердження та захисту конституційних прав дитини: поняття, види, система. Кудрявцева О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.92-96. - укр. УДК 342.

У статті обґрунтовується концепція системи джерел права у сфері утвердження та захисту конституційних прав і свобод дитини в Україні. Відзначається, що категорія "джерело конституційного права у сфері прав дитини" є спорідненою з категорією "джерело конституційного права", але має власний предмет і метод свого регулятивного впливу на суспільні відносини, що виникають, змінюються, припиняються та поновлюються у сфері утвердження та захисту конституційних прав і свобод дитини. Визначається зміст категорії "джерело конституційного права у сфері прав дитини" та її сутнісні ознаки. Здійснюється класифікація та систематизація основних видів джерел конституційного права у сфері прав дитини. Наголошується, що поряд з такими традиційними джерелами права як Конституція та закони України, вагоме місце у системі відповідних джерел належить міжнародним договорам України, загальнообов'язаним нормам і принципам міжнародного права, що формують міжнародні стандарти у сфері захисту прав дитини.

10.17.08.0671/197581. Функції конституційно-правових строків. Стрільчук В.А., Костенко С.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.97-101. - укр. УДК 342.

Стаття присвячена дослідженню функцій строків у конституційному праві України. Виокремлено низку функцій, властивих конституційно-правовим строкам. Розкрито їх зміст і призначення в механізмі конституційно-правового регулювання.

10.17.08.0672/197584. Становлення та розвиток інституту конституційного контролю в Україні. Шевчук І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.112-115. - укр. УДК 342.

У статті на основі аналізу правових актів та конституційно-правових доктрин, представлених у працях українських учених і державознавців, досліджено виникнення, становлення й розвиток інституту конституційного контролю в Україні. Охарактеризовано особливості його становлення в різні історичні періоди та визначено основні етапи формування. Зазначено, що утворення й діяльність Конституційного Суду України стали можливими завдяки набуттю Україною незалежності та відходу її державно-правової думки від орієнтування на радянську практику.

10.17.08.0673/197642. Вибірчі документи й документи референдуму як предмети складів злочинів. Парасюк Н.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.57-62. - укр. УДК 342.841.2.

У статті досліджено законодавчі конструкції, якими позначаються предмети складів злочинів проти виборчих прав і свобод громадян. Визначено зміст кримінально-правових ознак виборчих документів та документів референдуму, установа яких є важливою гарантією правильної кваліфікації злочинів. Аргументовано, що предметом складу злочину варто визнавати лише ті офіційні документи із виборчих, які можуть вплинути на результати голосування. Зроблено висновок про необхідність удосконалення законодавчої термінології, якою позначено предмет складу злочину.

10.17.08.0674/197714. Правові гарантії свободи совісті та віросповідання в Україні. Новиков В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.39-44. - рос. УДК 340.1.

У статті досліджуються правові гарантії свободи совісті й віросповідання в Україні. Робиться акцент на переорієнтації українського суспільства на нові світоглядні і морально-етичні цінності внаслідок суспільних змін у державі. Вказується на створення нового національного законодавства з питань свободи совісті та віросповідання, яке пройшло авторитетну експертизу міжнародними організаціями. Підкреслюється наявність міжконфесійних конфліктів, які потребують вирішення за допомогою богословських та правових механізмів. Здійснений аналіз статей Конституції України та закону України "Про свободу совісті та релігійні організації". Підтверджено існування в Україні релігійного плюралізму. Зроблено висновок про те, що чинне законодавство про свободу совісті і віросповідання забезпечує реалізацію свободи світогляду і гарантує захист прав віруючих і релігійних організацій.

10.17.08.0675/197715. Процедура розгляду законопроектів у Верховній Раді України: проблеми теорії та практики. Погорелова З.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.45-49. - укр. УДК 342.

Стаття присвячена аналізу проблем розгляду законопроектів у трьох читаннях Верховною Радою України. Досліджено практику та особливості розгляду законопроектів парламентами зарубіжних держав. Надано пропозиції з удосконалення чинного законодавства, що регулює процедуру розгляду законопроектів у Верховній Раді України.

10.17.08.0676/197717. Правові наслідки застосування права вето президентом України щодо законів, прийнятих Верховною Радою України. Багряк А.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.53-57. - укр. УДК 342.

У статті визначено правові наслідки, які можуть виникнути під час застосування права вето Президентом України щодо законів, прийнятих Верховною Радою України; охарактеризовано матеріальні та процесуальні правові наслідки застосування права вето; проаналізовано статистичні дані щодо наслідків застосування права вето Президентом України й виділено ті з них, які найчастіше мають місце на практиці.

10.17.08.0677/197722. Співвідношення конституційної та політичної відповідальності уряду: основні доктринальні підходи. Муртіщева А.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.74-77. - укр. УДК 342.

Стаття присвячена дослідженню конституційного інституту відповідальності уряду. Проаналізовано основні доктринальні підходи до співвідношення конституційної та політичної відповідальності уряду на різних етапах розвитку науки конституційного права. Визначено основні тенденції розвитку конституційної відповідальності вищого органу виконавчої влади.

10.17.08.0678/197723. Конституційні права та особиста відповідальність людини в сучасному світі. Обіход Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.78-81. - укр. УДК 342.72 .73 .74.

У статті представлено етапи еволюції поняття прав людини. Підкреслюється взаємозв'язок між рівнем розвитку країн та рівнем прав і свобод громадян. Розглядаються глобалізація в сучасному світі та необхідність більш повної реалізації задекларованих прав і свобод.

10.17.08.0679/197726. Прийняття Конституції України народом: можливість та доцільність. Петрецька Н.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.90-93. - укр. УДК 342.4.

У статті аналізується процедура, за якою було прийнято Конституцію України, шляхом офіційного тлумачення Конституційним Судом України визначено референтний порядок її прийняття. Розкривається питання щодо припущення можливості прийняття Конституції: і парламентом, і установчими зборами, і шляхом референдуму. Визначено, що відповідно до чинної Конституції

України установчою владою наділений народ як носій суверенітету. З'ясовано чинники, що зумовили українське суспільство залишитися осторож в впливу на зміст і результати розвитку конституційної нормотворчості.

10.17.08.0680/197729. Жорсткість конституції як умова забезпечення її захисту. Таран Д.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.101-105. - укр. УДК 342.4.

У текстах конституцій, як правило, встановлюється особлива процедура щодо порядку їх зміни, перегляду. Обмеження можуть стосуватися конкретних процедурних вимог. Достатньо розповсюдженою є практика особливої захищеності певних конституційних розділів, статей або окремих положень. У багатьох країнах встановлена заборона вносити зміни в умовах воєнного і надзвичайного стану.

10.17.08.0681/197730. Вплив процесів децентралізації на забезпечення прав та свобод людини і громадянина. Хоббі Ю.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.105-109. - укр. УДК 342.72 73 (477) (045).

У статті розглядаються різні аспекти впливу процесів децентралізації на забезпечення прав та свобод людини і громадянина. На основі дослідження запропонована найбільш оптимальна форма децентралізації для України. Пропонується запровадити інститут омбудсмена на рівні територіальних громад.

10.17.08.0682/197737. Проблемні питання порядку відшкодування (компенсації) шкоди, заподіяної неправомірними (незаконними) рішеннями, діями чи бездіяльністю суду (судді, суддів). Куліцька С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.139-144. - укр. УДК 342.

У статті зроблена спроба виявити та проаналізувати недоліки чинного порядку відшкодування (компенсації) шкоди, заподіяної неправомірними (незаконними) рішеннями, діями чи бездіяльністю суду (судді, суддів), обґрунтувати можливі способи їх виправлення, а також запропоноване власне бачення механізму відшкодування (компенсації) такої шкоди. Крім того, автором звернена увагу на перспективні напрямки проведення наукових досліджень та законопроектних робіт у сфері механізму відшкодування (компенсації) шкоди, завданої органами судової влади.

10.17.08.0683/197762. Внесення змін до Конституції: порівняльно-правові засади. Кайла Д.Е., Слижук Д.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.84-87. - укр. УДК 342.1.

У статті досліджуються окремі аспекти й проблеми процедури внесення змін до Конституції України. Здійснюється порівняльно-правовий аналіз аналогічних процедур у зарубіжних країнах. Подано пропозиції щодо вдосконалення механізму внесення змін до Конституції України.

10.17.08.0684/197764. Сучасна системно-структурна організація місцевого самоврядування в Україні. Кондрацька Н.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.91-95. - укр. УДК 342.25.

Стаття присвячена системно-структурній характеристиці місцевого самоврядування в Україні. Визначено рівні та елементи інституційно-функціональної організації муніципальної влади в Україні на сучасному етапі. Обґрунтовано висновок, що в Україні французька (континентальна) модель місцевого самоврядування викривлена в бік запровадження прямого державного управління на рівні районів і областей.

10.17.08.0685/197765. Роль і значення правового менталітету для забезпечення ефективності конституційного законодавства. Костан О.В., Руснак В.М., Бугина В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.96-100. - укр. УДК 342.1.

Стаття присвячена визначенню місця й ролі правового менталітету як складової та однієї з рушійних сил у зміцненні державності, його впливу на підвищення ефективності законодавчого процесу та законодавства загалом. Оскільки в сучасних умовах проблема ефективності законодавства постає перед суспільством з усією очевидністю, то інтерес до дослідження правового менталітету є закономірно викликаним вимогами реального життя.

10.17.08.0686/197767. Конституціоналізація безпосередньої участі народу України при здійсненні правосуддя. Кулик С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.103-107. - укр. УДК 342.1.

У статті проводиться теоретичний аналіз конституційних засад безпосередньої участі народу при здійсненні правосуддя. Розкривається законодавчий порядок організації й діяльності суду за участі народних засідателів і суду присяжних. Піддається критичному аналізу чинна регламентація порядку формування списків народних засідателів і присяжних. Розкриваються особливості вітчизняної моделі "суду присяжних", що запроваджена новим Кримінальним процесуальним кодексом України (2012 р.). Робиться висновок, що законодавець лише термінологічно диференціював форми безпосередньої участі народу при здійсненні правосуддя залежно від галузі судочинства. У сфері кримінального судочинства - "суд присяжних", у цивільному судочинстві - суд за участі народних засідателів. Водночас ні адміністративне, ні господарське судочинство не передбачають жодної з форм безпосередньої участі народу при здійсненні судочинства, що суттєво обмежує конституційну засаду прямого народовладдя.

10.17.08.0687/197768. Нормативно-правові гарантії соціально-економічних прав і свобод людини та громадянина в Україні: теоретико-правовий аспект. Максимович Р.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.108-112. - укр. УДК 342.

Стаття присвячена теоретико-правовому аналізу юридичного змісту поняття "гарантії" соціальних та економічних прав і свобод людини та громадянина в Україні. Досліджуються наукові погляди українських і російських учених щодо розуміння сутності й визначення поняття нормативно-правових гарантії соціальних та економічних прав і свобод людини та громадянина. Аналізується механізм реалізації зазначених гарантії у законодавстві України.

10.17.08.0688/197770. Захист прав людини й громадянина спеціалізованими органами конституційного контролю в демократичних державах. Омелян С.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.118-122. - укр. УДК 342.

У статті здійснено аналіз проблеми захисту прав людини й громадянина спеціалізованими органами конституційного контролю в демократичних державах, зокрема в Польщі, Німеччині, Чехії та Сербії. Констатовано, що для реального забезпечення дотримання закріплених у Конституції України прав і свобод людини й громадянина українському законодавцю варто запозичити інститут конституційної скарги, який успішно функціонує в демократичних державах.

10.17.08.0689/197771. Самоорганізація суддівського співтовариства як конституційно-правова форма забезпечення єдності судової влади. Пустовоїт Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.122-126. - укр. УДК 342.

Статтю присвячено теоретичному аналізу інституту самоорганізації суддівського співтовариства. У роботі детально аналізуються міжнародні стандарти із цього питання, багаторічний досвід зарубіжних країн щодо організації судової влади, який створив фундамент для розробки цілісного погляду міжнародних вимог на статус суддів. Розкрито конституційно-правове регулювання цього інституту в національному законодавстві, оскільки зі вступом до Ради Європи Україна взяла на себе

зобов'язання щодо вдосконалення механізмів організації судової влади та здійснення правосуддя. Визначається важливість обрання суддів органом, незалежним від уряду й адміністративних органів, одним із ключових завдань якого має стати організація самостійної судової влади, що забезпечить процес формування суддівського корпусу. Головним об'єктом дослідження виступила Вища кваліфікаційна комісія суддів України, порядок її організації та компетенція, а також розуміння її правової природи. Стаття містить також думку Венеціанської комісії щодо існування в Україні двох окремих атестаційно-дисциплінарних органів, діяльність яких спрямовується на визначення рівня підготовленості професійних суддів, вирішення питання про їх дисциплінарну відповідальність. Водночас звернено увагу на відмінність від попередніх законодавчих регулювань організації та діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, мінімізацію контролю за цим органом із боку законодавчої та виконавчої гілок влади, незалежність судової влади від неправомірного політичного тиску під час вирішення принципових питань, а також залучення до цього інституту представників громадськості та інших гілок публічної влади. Крім того, розкрито поняття системи кваліфікаційних комісій як постійно діючих кваліфікаційних і дисциплінарних органів не лише щодо суддів, а й щодо інших працівників юстиції на чолі з Вищою радою юстиції, що забезпечить самоорганізацію суддівського співтовариства як одну з конституційно-правових форм єдності судової влади.

10.17.08.0690/197772. Актуальні проблеми та шляхи вдосконалення організації й діяльності Верховної Ради України. Рішко Б.С., Ребриш Р.І., Пильник В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.127-130. - укр. УДК 342.

У статті обґрунтовано особливості організації та діяльності Верховної Ради України. Розглянуто проблемні аспекти законодавчого процесу в Україні. З'ясовано напрями діяльності Верховної Ради України в різних сферах суспільного й державного розвитку. Проаналізовано питання корегування технічних помилок, які виявлено в офіційно оприлюднених нормативно-правових актах Верховної Ради України.

10.17.08.0691/197773. Можливості запровадження двопалатного парламенту в Україні та іноземний досвід. Снітковський Д.С., Дербак В.В., Сурнін С.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.130-134. - укр. УДК 342.

У статті досліджуються питання щодо можливості запровадження двопалатного парламенту в Україні. Аналізується досвід іноземних держав, у яких функціонує двопалатний парламент, зокрема, звертається увага на унітарні держави, у яких існує парламентський бікамералізм. Виокремлюються переваги й недоліки запровадження двопалатного парламенту в Україні в сучасних умовах.

10.17.08.0692/197774. Децентралізація в Україні: європейський досвід. Шуфан А.І., Білей М.І., Дідик К.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.134-138. - укр. УДК 342.1.

Мета статті полягає в аналізі позицій різних дослідників щодо децентралізації, її сутності й значення, з'ясування принципів, форм та механізмів її здійснення, а також напрямів і перспектив процесу децентралізації в сучасній Україні. Розкрито співвідношення положень проекту Закону України "Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)" з положеннями Європейської хартії про місцеве самоврядування, прийнятої Радою Європи в 1985 р., та конституцій європейських країн.

10.17.08.0693/197780. Питання відповідності закону України "про електронну комерцію" європейському законодавству. Катинська Л.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.160-164. - укр. УДК 339.727.2.

У даній статті автор аналізує відповідність положень Закону України "Про електронну комерцію" європейським нормативно-правовим актам у даній сфері, зокрема Директиві 2000/31/ЄС Європейського парламенту та Ради "Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку" та Розпорядженню Європейського парламенту та Ради № 910/2014/ЄС щодо електронної ідентифікації та довірчих послуг для цілей електронних трансакцій на внутрішньому ринку, що з 1 липня 2016 року скасовує Директиву 1999/93/ЄС Європейського парламенту та Ради "Про систему електронних підписів, що застосовується в межах Співтовариства" від 13 грудня 1999 року.

10.17.08.0694/197783. Проблема застосування колізійних норм щодо регулювання відносин праці в процесі проходження іноземцями державної служби в Україні: приватно-правовий аспект. Кравчук П.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.172-175. - укр. УДК 341.9.

У статті розглядаються питання, пов'язані з проблемою застосування колізійних норм у сфері проходження іноземцями державної служби в Україні. Автором проаналізовані існуючі на сьогодні в міжнародному приватному праві основні підходи щодо класифікації колізійних норм та запропоновано місце серед них колізійних норм, пов'язаних із проходженням іноземцями державної служби. Окремо зауважується на необхідності внесення змін до чинного законодавства України в контексті закріплення можливості для проходження державної служби іноземцями.

10.17.08.0695/197800. Особливості притягнення до відповідальності учасників антиконкурентних узгоджених дій за законодавством України. Власова Я.В., Жупанин А.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.36-39. - укр. УДК 342.

У статті проаналізовано особливості адміністративної та господарської відповідальності учасників антиконкурентних узгоджених дій. У ході дослідження даного питання окрему увагу було приділено відповідальності учасників антиконкурентних узгоджених дій за законодавством Європейського Союзу. В результаті проведеного аналізу авторами запропоновані шляхи удосконалення законодавства України про захист економічної конкуренції в частині відповідальності за антиконкурентні узгоджені дії.

10.17.08.0696/197804. Судова реформа та трудові суди: аналіз та перспектива. Запара С.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.52-55. - укр. УДК 342.

Стаття присвячена аналізу проблем здійснення судової влади в Україні. Автор публікації проводить аналіз рекомендацій авторитетних міжнародних організацій з питань здійснення судової влади. При цьому автор наголошує на необхідності розвитку трудової юстиції в Україні.

10.17.08.0697/197807. Умови визнання особи безробітною відповідно до чинного законодавства. Шабанов Р.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.64-68. - укр. УДК 349.2.

Автором досліджена правова специфіка умов визнання особи безробітною відповідно до чинного законодавства. Визначено, що до умов, за наявності яких особу може бути визнано безробітною, належать: вікові обмеження, відсутність роботи та доходу, неможливість підшукати підходящу роботу, наявність психологічної мотивації та фізіологічної здатності приступити до роботи, реєстрація в центрі зайнятості.

10.17.08.0698/197809. Особливості правового регулювання державної реєстрації й контролю за використанням генетично модифікованих організмів в Україні. Барчук І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.73-76. - укр. УДК 342 342.9 349.6.

Стаття присвячена висвітленню питання щодо особливостей правового регулювання державної реєстрації й контролю за використанням генетично модифікованих організмів в Україні та проблемам, пов'язаним із сучасними законодавчими новелами й механізмом їхньої реалізації.

10.17.08.0699/197814. Система органів влади, які беруть участь у здійсненні фінансової діяльності органів місцевого самоврядування. Березовська С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.93-97. - укр. УДК 342.

Стаття присвячена аналізу системі органів влади, які здійснюють і беруть участь у здійсненні фінансової діяльності органів місцевого самоврядування. Визначаються, досліджуються й розкриваються повноваження основних органів влади, які беруть участь у здійсненні цієї фінансової діяльності.

10.17.08.0700/197816. Щодо визначення процесу державного управління. Бондаренко К.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.101-105. - укр. УДК 342.95.

Стаття присвячена визначенню й характеристиці поняття "процес державного управління". Проаналізовано думки вчених-адміністративістів, які вивчали категорію "державне управління", визначено співвідношення понять "процес державного управління" та "механізм державного управління". На основі проаналізованих поглядів сформульовано визначення процесу державного управління і стадій, із яких складається процес державного управління.

10.17.08.0701/197817. Офшори як метод оптимізації оподаткування в Україні. Васильєва М.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.105-108. - укр. УДК 347.73(477): 336.221.

Стаття присвячена висвітленню сутності й розкриттю доцільності вивчення питань офшорної політики України, можливостей теоретичного й практичного просування в зовнішній і внутрішній політиці. Проаналізовано досвід різних країн, позитивні та негативні аспекти можливості впровадження офшорних юрисдикцій на території України.

10.17.08.0702/197832. Допомога на поховання як вид соціальної підтримки. Андрій В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.20-24. - укр. УДК 342.

У статті розглядаються сучасний стан та особливості правового регулювання допомоги на поховання в різних організаційно-правових формах соціального забезпечення. Проаналізовані характерні риси допомоги на поховання, а також визначені можливі шляхи вдосконалення такого виду соціальної підтримки.

10.17.08.0703/197833. Принцип свободи трудового договору в системі правових принципів. Герман К.Ю.. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.24-28. - укр. УДК 342.

У статті проаналізований взаємозв'язок принципу свободи трудового договору з іншими правовими категоріями, які взаємодіють у рамках ринкової економіки. Зазначається, що співіснування та взаємообумовлений розвиток таких принципів, як принцип свободи праці, свободи підприємницької діяльності, свободи трудового договору та права на працю виступає як соціально-економічна закономірність та є об'єктивно доцільним, ефективним і необхідним в умовах ринкових перетворень.

10.17.08.0704/197848. Державна політика України в сфері боротьби з корупцією. Галунько В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.86-89. - укр. УДК 351.746.2:35.

У статті визначено, що державна політика в сфері боротьби з корупцією є важливим аспектом забезпечення національної безпеки нашої країни. У цих умовах протидія корупції виступає найпершим завданням, успішне виконання якого сприятиме розбудові дійсно правової держави. Прийняття антикорупційного законодавства та правильний механізм його застосування призведе до усунення цього негативного явища.

10.17.08.0705/197849. Державна політика з питань функціонування об'єднань співвласників багатоквартирних будинків. Голодник Ю.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.89-93. - укр. УДК 342.

У статті автор досліджує досвід правового регулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків в Україні від моменту їх появи до сьогодення. Виділяються основні етапи правового регулювання функціонування ОСББ. Надаються пропозиції щодо вдосконалення державної політики з даних питань.

10.17.08.0706/197876. Створення реального правового механізму захисту персональних даних як необхідний елемент гарантування недоторканності приватного життя людини в умовах становлення інформаційного суспільства в Україні. Різак М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.190-193. - укр. УДК 342.

У статті досліджується інститут недоторканності приватного життя людини в контексті становлення правового механізму захисту персональних даних в умовах розбудови інформаційного суспільства в Україні. Здійснено аналіз питання різких змін Закону України "Про захист персональних даних" та доведено невідповідність його понятійного апарату сучасним відносинам з обігу й обробки персональних даних. Встановлено проблеми надання згоди на обіг та/або обробку персональних даних, у тому числі батьками, опікунами й піклувальниками щодо дітей, недеєздатних та обмежено деєздатних осіб відповідно, а також щодо надання згоди на обіг та/або обробку персональних даних померлих осіб їх спадкоємцями. Виявлено особливо небезпечну підставу, передбачену пунктом 6 частини 1 статті 11 Закону України "Про захист персональних даних", для обігу та/або обробки персональних даних без надання згоди суб'єктом цих даних, якою є необхідність захисту законних інтересів володільців персональних даних, третіх осіб, крім випадків, коли суб'єкт персональних даних вимагає припинити обробку його персональних даних, а потреби захисту персональних даних переважають такий інтерес. Згідно із цим положенням суб'єкт персональних даних має здійснити активні дії, а саме вимагати припинити використання його даних, однак, як це трапляється в більшості випадків, його персональні дані можуть використовуватись і без його відома, а коли він про це дізнається, то зможе добитись компенсації й припинення використання своїх даних лише після рішення суду про те, що захист його персональних даних переважає над інтересом володільця. Виділено проблему визначення поняття "база персональних даних", перша редакція якого давала можливість уникати реєстрації таких баз, а також встановлено відсутність класифікації баз персональних даних. Встановлено кроки щодо модернізації механізму гарантування недоторканності приватного життя особи в контексті обігу й обробки персональних даних.

10.17.08.0707/198430. Функції, які здійснюються у процесі розмежування компетенції органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування. Потіп М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.7-10. - укр. УДК 342 342.9.

Стаття присвячена висвітленню однієї із актуальних теоретико-методологічних проблем адміністративного права щодо питання здійснення функцій у процесі розмежування компетенції органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування.

10.17.08.0708/198503. Консультування як змістовна складова науково-консультативного забезпечення діяльності Верховного Суду України. Волошина В.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.154-157. - укр. УДК 342.

У статті досліджується один із найважливіших видів забезпечення діяльності Верховного Суду України - процес науково-консультативного забезпечення. На думку автора, основним процесом у науково-консультативному забезпеченні є процес консультування. З метою повного та ґрунтовного розгляду понять та особливих рис науково-консультативного забезпечення діяльності Верховного Суду України в статті здійснюється аналіз поняття консультування, визначаються його види та окремі етапи процесу консультування загалом та в межах здійснення науково-консультативного забезпечення діяльності Верховного Суду України зокрема.

10.17.08.0709/198504. Конституційна реформа в Україні - деякі питання судоустрою. Деменчук М.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.158-161. - укр. УДК 347.97 99:342.4.001.73 (477).

Ця стаття присвячена очікуваним змінам у судовій системі України внаслідок конституційної реформи, що відбувається в нашій державі. Аналізується доцільність указаних змін. Досліджуються проблеми, які можуть виникнути у результаті реформи.

10.17.08.0710/198506. Реалізація представницької функції прокурора із захисту законних інтересів держави. Казак О.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.168-172. - укр. УДК 343.163.

У статті висвітлено організацію роботи прокурора при здійсненні конституційної функції - представництва законних інтересів держави в суді. Визначено, що Закон України "Про прокуратуру" містить вичерпний перелік умов, за наявності яких прокурор вправі здійснювати представництво законних інтересів держави. Проаналізовано сучасні проблеми, що виникають у діяльності прокурорів під час захисту інтересів держави в суді, а також запропоновано шляхи їх вирішення.

10.17.08.0711/198799. Розвиток місцевого самоврядування в посткомуністичних країнах: порівняльний аналіз (на прикладі країн Вишеградської Четвірки). Бровко О.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.117-125. - укр. УДК 323:352.07(4-191.2).

Розглянуто розвиток місцевого самоврядування в країнах Вишеградської четвірки. Проаналізовано адміністративно-територіальні перетворення, що відбулися в країнах Центрально-Східної Європи в результаті проведення адміністративно-територіальних реформ. Дається оцінка результатам і наслідкам реформ в країнах Вишеградської четвірки та розглядається можливість використання їх досвіду в Україні.

10.17 Адміністративне право

10.17.08.0712/196003. Правовий статус та режим державних кордонів України. Березенко В.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.239-248. - укр. УДК 341.222.

Стаття присвячена розгляду теоретичних аспектів правового статусу та режиму державних кордонів України. На підставі дослідження резюмується, що у зв'язку з розширенням кордонів Європейського Союзу до території України, активізацією її євроінтеграційних процесів, це питання потребує належної уваги, гармонізації національного законодавства з існуючими європейськими стандартами у цій сфері.

10.17.08.0713/196034. Проблеми визначення правового статусу державного кордону України. Березенко В.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.158-167. - укр. УДК 341.222.

Стаття присвячена розгляду теоретичних аспектів визначення правового статусу державного кордону України. На підставі дослідження резюмується, що питання незавершеності і договірно-правового оформлення державного кордону України за сучасних умов державності є вкрай актуальним для національної безпеки країни. З'ясовано, що на сучасному етапі державотворення ключовою загрозою у сфері договірно-правового оформлення державного кордону є недосконалість системи державного управління та неспроможність органів державної влади ефективно протидіяти сучасним викликам та загрозам у цій сфері.

10.17.08.0714/196432. Структура судового рішення в адміністративній справі. Труш М. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.128-137. - укр. УДК 342.9.

Досліджено структуру судового рішення в адміністративній справі. Визначено поняття судового рішення як акту правосуддя та процесуального документа та доведено самостійність структури форми, яка може не збігатися зі змістом судового рішення як акту правосуддя. Як акт судової влади судові рішення має трикомпонентну структуру і складається з предмета, підстави та змісту. Судове рішення - процесуальний документ, який є зовнішньою формою виразу акту судової влади, складається із чотирьох елементів: вступної, описової, мотивувальної та резолютивної частин. Охарактеризовано вимоги до відповідних частин судових рішень в адміністративному процесі та запропоновано відповідні зміни до законодавства.

10.17.08.0715/196433. Дисциплінарна відповідальність державних службовців за Законом України "Про державну службу" (2015): правовий аналіз. Янюк Н. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.138-147. - укр. УДК 342.98 (477).

Особливу увагу приділено дотриманню дисципліни в діяльності державних службовців, аналізу основних положень про дисципліну в діяльності державних службовців і вимогам законодавства щодо їх діяльності. Порушено актуальні теоретичні та практичні проблеми дисциплінарної відповідальності державних службовців в Україні. Розглянуто зміни, які закріплені у новому Законі України "Про державну службу" (2015 року) стосовно дисциплінарної відповідальності державних службовців, проведено критичний аналіз діючого законодавства про державну службу, визначено недоліки Закону України "Про державну службу" 1993 року. Досліджено важливість нового розуміння змісту і структури дисциплінарної відповідальності державних службовців як інституту адміністративного права. Запропоновано розмежовувати поняття "дисциплінарне провадження" і "дисциплінарні процедури". Зроблено висновок про те, що положення про дисциплінарну відповідальність і дисциплінарне провадження у новому Законі України "Про державну службу" загалом відповідає європейським стандартам, однак є окремі питання, що потребують додаткової регламентації.

10.17.08.0716/196689. Новітні інформаційно-комунікаційні технології як основа функціонування електронного врядування. Парафіяник Н.І. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.97-102. - укр. УДК 004:351.

У статті досліджено сутність електронного врядування та його впровадження в Україні. Електронний уряд розглянуто як ефективний механізм державного управління та форма співпраці держави з громадянами в інформаційному суспільстві. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології є основою функціонування електронного уряду.

10.17.08.0717/197202. Розмежування господарсько-правових та адміністративно-правових аспектів митно-тарифного регулювання. Феделеш Е.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.124-128. - укр. УДК 346.61:342.6:339.543.4.

Стаття присвячена дослідженню понять "митно-тарифне регулювання", "митне регулювання" та "тарифне регулювання". Проаналізовано зміст та підходи до визначення кожного з вищевказаних понять. Автор акцентує увагу на наявності господарсько-правового аспекту у митно-тарифному регулюванні.

10.17.08.0718/197210. Стадії адміністративних процедур: поняття та види. Губерська Н.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.11-14. - укр. УДК 342.9.

Визначено сутність поняття "стадія адміністративної процедури". Проаналізовано сучасні наукові підходи до класифікації стадій адміністративних процедур. Визначено зміст і характерні особливості основних стадій адміністративних процедур.

10.17.08.0719/197214. Адміністративно-правові засади діяльності ради суддів України. Кіселичник В.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.29-32. - укр. УДК 342.9.

У статті проаналізовано повноваження Ради суддів України. Виокремлено адміністративно-правові повноваження органу суддівського самоврядування. Сформульовано висновок про належність Ради суддів України до суб'єктів адміністративно-правового забезпечення системи судів загальної юрисдикції.

10.17.08.0720/197215. Функції органів публічної адміністрації. Кіцул Ю.С., Лиса Р.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.33-36. - укр. УДК 342.9.

У науковій статті викладено поняття та суть функцій органів публічної адміністрації, визначено елементи функції. Відображено, що функції органів публічної адміністрації - це провідні напрями їх діяльності, в яких виражається цільове навантаження, та з якими прямо пов'язані обсяг і зміст публічно-владних повноважень, що надаються цим суб'єктам. Здійснено поділ функцій органів державної влади відповідно до їх цілей та завдань.

10.17.08.0721/197216. Окремі питання адміністративної відповідальності юридичних осіб. Кондрашина Н.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.36-39. - укр. УДК 342.9.

У статті розглянуто поняття та ознаки адміністративної відповідальності юридичних осіб. Проаналізовано історію розвитку адміністративної відповідальності юридичних осіб. Розглянуто питання вини юридичної особи, як елемент адміністративного проступку. Запропоновано передбачити в адміністративному законодавстві юридичну особу як суб'єкта адміністративної відповідальності, включити до КУпАП визначення адміністративного правопорушення юридичної особи.

10.17.08.0722/197219. Принципи провадження по виконанню постанов про накладення адміністративних стягнень. Лівар Ю.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.48-52. - укр. УДК 342.9.

Статтю присвячено висвітленню принципів провадження по виконанню постанов про накладення адміністративних стягнень. Доводиться, що значна частина принципів провадження по справах про адміністративні правопорушення не властива провадженню по виконанню постанов про накладення адміністративних стягнень. Виділяються принципи, що властиві лише для останнього.

10.17.08.0723/197222. Методи адміністрування протидії незаконного обігу синтетичних наркотичних засобів: поняття та види. Підгорний Б.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.60-64. - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена дослідженню поняття методів адміністрування протидії незаконного обігу синтетичних наркотичних засобів та з'ясуванню їх особливостей. Проаналізовано підходи науковців стосовно сутності методів державного управління та наведено варіанти їх класифікації. Запропоновано поділяти методи адміністрування протидії незаконного обігу синтетичних наркотичних засобів на два види: 1) протидію незаконного обігу синтетичних наркотичних засобів; 2) протидію незаконного вживанню синтетичних наркотичних засобів.

10.17.08.0724/197224. Режими процесуальних процедур податкової реєстрації та обліку платників. Сарана С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.67-70. - укр. УДК 342.9.

У статті розглянуто процедури податкової реєстрації та податкового обліку в якості складових процесуально-процедурного податкового режиму. Запропоноване авторське бачення співвідношення податкової реєстрації та податкового обліку, місця цих процедур у процесуальних податкових режимах та їх внутрішнього складу.

10.17.08.0725/197225. Класифікація електронних послуг, що надаються органами публічної адміністрації. Тищенко І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.70-74. - укр. УДК 342.95:351.74(075).

Наукова стаття присвячена питанням класифікації електронних послуг. Розглядаються різні підходи щодо класифікації електронних послуг та дається власна класифікація надання цих послуг. Запропоновано таку класифікацію електронних послуг: за видами електронного подання, за сферою діяльності, за суб'єктом видання, за споживачами, за місцем отримання з точки зору клієнта та з точки зору залучення в електронний сервіс.

10.17.08.0726/197227. Управління залізниць та підприємства залізничного транспорту як платники податку на прибуток. Шорохова Ю.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.77-80. - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена аналізу такого виду платника податку на прибуток підприємств, як управління залізниці та підприємства залізничного транспорту. Автор аналізує зміни до податкового законодавства, які пов'язані із зазначеним суб'єктом податкових правідносин. Розглядає точки зору деяких вчених, які працювали у цьому напрямку.

10.17.08.0727/197250. Загальнотеоретичні підходи до визначення міжнародної договірної правоздатності адміністративно-територіальних одиниць. Донець А.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.171-175. - укр. УДК 341.215.

Стаття присвячена аналізу підходів до визначення міжнародно-правового статусу адміністративно-територіальних одиниць. Розглядаються передумови виникнення в них договірної правоздатності. Досліджується співвідношення загальнодержавної та місцевої компетенції у здійсненні міжнародних відносин.

10.17.08.0728/197337. Класифікація адміністративних послуг. Буханевич О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.7-10. - укр. УДК 342.9.

У статті на основі аналізу законодавства у сфері надання адміністративних послуг та існуючих наукових підходів до виділення певних видів таких послуг розглянуто класифікацію адміністративних послуг в залежності від тих чи інших підстав. Отримані результати є підґрунтям для здійснення заходів щодо удосконалення законодавства в частині систематизації адміністративних послуг.

10.17.08.0729/197338. Юридична відповідальність у сфері досудового захисту прав та законних інтересів платників податків. Василенко Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.10-13. - укр. УДК 347.73.

У статті розглянуто позитивну та негативну юридичну відповідальність у сфері досудового захисту прав та законних інтересів платників податків. Встановлено недослідженість проблеми юридичної відповідальності у вказаній сфері, а також законодавчі прогалини її урегулювання. Обґрунтовано неможливість забезпечення досудового захисту прав та законних інтересів платників податків без функціонування як негативної, так і позитивної юридичної відповідальності. Запропоновано напрямки вдосконалення діючих нормативно-правових актів щодо врегулювання юридичної відповідальності у сфері досудового захисту прав та законних інтересів платників податків.

10.17.08.0730/197340. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративно-процесуального права. Джафарова М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.18-22. - укр. УДК 342.9.

У статті розглянуто актуальні питання визначення місця органів виконавчої влади серед суб'єктів адміністративно-процесуального права. Автор розглядає роль органів виконавчої влади серед усієї сукупності адміністративно-процесуальних проваджень. Зроблено висновок про винятковість місця органів виконавчої влади в системі суб'єктів адміністративно-процесуального права.

10.17.08.0731/197343. Правові проблеми нормативного забезпечення оскарження рішень, дій або бездіяльності органів доходів і зборів, їх посадових осіб та відповідальності за них. Корнева Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.30-33. - укр. УДК 342.9.

У статті проаналізовані проблемні питання нормативного забезпечення оскарження рішень, дій або бездіяльності органів доходів і зборів, їх посадових осіб та відповідальності за них, обґрунтовані шляхи їх вирішення.

10.17.08.0732/197346. Напрями вдосконалення нормативно-правового регулювання нафтогазового комплексу України. Лобанова С.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.42-47. - укр. УДК 342.951:351.82.

У статті досліджено та проаналізовано вітчизняне та міжнародне законодавства, що регулюють функціонування нафтогазового комплексу України. Сучасне правове регулювання нафтогазової галузі потребує його поліпшення і вдосконалення шляхом внесення змін до чинного законодавства та ухвалення нових нормативно-правових актів. Напрями і шляхи такого поліпшення зумовлені цілою низкою чинників, найважливішими з яких є міжнародні зобов'язання України.

10.17.08.0733/197348. Поширення юрисдикції адміністративних судів на спори щодо оскарження дій посадових осіб. Микитась І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.53-56. - укр. УДК 342.95:347.951.

Від результатів розбудови адміністративного права значною мірою залежить успішність становлення національної правової системи країни. Безперечним має бути, щоб усі адміністративні заходи були спрямовані на утвердження в національній правовій науці і практиці адміністративного суду сучасних європейських цінностей і наближення новоствореної адміністративної судової системи до міжнародних стандартів і демократичних засад в її діяльності.

10.17.08.0734/197349. Суб'єкти службового спору. Мовчун О.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.56-59. - укр. УДК 342.9.

У статті досліджено суб'єктів службових спорів. На підставі критичного аналізу наукових опрацювань, законодавчої практики поділено таких суб'єктів на види, визначено особливості їх правового статусу, а також предмети службового спору, що можуть мати місце у разі порушення норм законодавства про публічну службу.

10.17.08.0735/197352. Функції адміністративної діяльності в установах та органах виконання покарань. Пузирний В.Ф. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.69-73. - укр. УДК 343.81:351.

Розроблено поняття та систему функцій адміністративної діяльності органів та установ Державної кримінально-виконавчої служби України. Досліджено різні наукові підходи до розуміння різних функцій адміністративної діяльності, визначено основні їх групи.

10.17.08.0736/197357. Щодо підсудності справ за адміністративними позовами про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання. Шкарнега О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.86-89. - укр. УДК 342.925:342.729(477).

У статті автором було здійснено загальний аналіз норм КАС України, за якими визначається підсудність адміністративних справ, та вказано на складність вирішення цього питання, яке зазвичай відображається у неналежному забезпеченні принципу доступності до суду в адміністративному судочинстві. Стаття присвячена також особливостям визначення підсудності в адміністративних провадженнях щодо реалізації права на мирні зібрання. Вказано на основні особливості при визначенні підсудності таких справ, та запропоновано певні зміни в цьому напрямку.

10.17.08.0737/197439. Адміністративно-правовий статус державних службовців судових органів: теоретичний аспект. Золотарьова Я.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.80-84. - укр. УДК 342.9.

На основі аналізу ключових положень нормативно-правових актів, що регулюють організаційно-правові засади діяльності державної служби, з'ясовано зміст понять "правовий статус", "адміністративно-правовий статус", "правовий статус державного службовця". Визначено основні проблеми щодо регулювання організаційно-правових основ встановлення та формування адміністративно-правового статусу державних службовців судових органів.

10.17.08.0738/197441. Адміністративно-господарські санкції як гарантії реалізації та захисту економічних інтересів держави. Кантор Н.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.87-90. - укр. УДК 342.9.

У статті досліджуються основні особливості адміністративно-господарських санкцій та порядок їх застосування. Аналізується їх місце у системі засобів адміністративного примусу. Окреслюється низка проблем, пов'язаних із застосуванням цього виду санкцій. Встановлюється значення адміністративно-господарських санкцій для реалізації та захисту економічних інтересів держави на сучасному етапі розвитку України.

10.17.08.0739/197442. Актуальні проблеми контрольного провадження у міграційній сфері. Кашульська К.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.91-97. - укр. УДК 342.9.

У статті досліджено нормативно-правове регулювання контрольного провадження у міграційній сфері в Україні. На підставі проаналізованих визначень сформульоване авторське визначення контрольного провадження. Окрему увагу приділено недолікам правового регулювання контрольного провадження у міграційній сфері в Україні. Запропоновано напрями вдосконалення нормативно-правового регулювання у сфері міграції.

10.17.08.0740/197443. Організація та здійснення громадського контролю у сфері забезпечення охорони громадського порядку та громадської безпеки. Костовська К.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.98-101. - укр. УДК 342.9 347 34.07; 347.96.

У статті аналізується нормативно-правові акти та наукові праці, що характеризують громадський контроль у сфері охорони громадського порядку та громадської безпеки, а також здійснено правовий аналіз системи суб'єктів громадського контролю у публічному управлінні, форми та процедури його реалізації.

10.17.08.0741/197444. Щодо проблеми удосконалення інституту адміністративної відповідальності в сфері захисту дитини від насильства в сім'ї в Україні. Мазніченко Д.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.101-105.* - укр. УДК 351.755.61.

В статті досліджено поняття адміністративної відповідальності за вчинення насильства в сім'ї та жорстокого поведіння з дитиною. На основі аналізу теоретичних поглядів науковців і адміністративного законодавства України надано характеристику спеціальних заходів попередження насильства в сім'ї. Визначено шляхи оптимізації інституту адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері захисту дитини від насильства в сім'ї в контексті інтеграції національного законодавства в європейське право.

10.17.08.0742/197445. До характеристики окремих елементів адміністративно-правового статусу Державної виконавчої служби України. Макушев П.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.106-109.* - укр. УДК 342.9.

У статті розглядаються управлінські, примусово-виконавчі та каральні повноваження виконавчої служби, територіальних органів примусового виконання рішень і державних виконавців як складова правосуб'єктності Державної виконавчої служби України.

10.17.08.0743/197447. Загальна характеристика правового регулювання надання адміністративних послуг в Європейському Союзі та Україні. Михайлюк Я.Б. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.113-117.* - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена дослідженню загальних засад правового регулювання надання адміністративних послуг в Європейському Союзі та Україні. Досліджено досвід підвищення рівня якості послуг, що надаються органами публічної адміністрації, забезпечення прав громадян на належне управління. Також присвячено увагу перспективам застосування позитивного західноєвропейського досвіду для удосконалення українського законодавства у сфері надання адміністративних послуг.

10.17.08.0744/197448. Методи діяльності підрозділів правової роботи Державної фіскальної служби України. Мороз С.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.118-123.* - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена визначенню сутності методів діяльності підрозділів правової роботи Державної фіскальної служби України (далі - ДФС України). Запропоновано класифікацію окремих методів, які можливо застосовувати в діяльності підрозділів правової роботи ДФС України, акцентовано увагу на необхідності їх нормативного визначення та закріплення. Визначено особливості методів діяльності підрозділів правової роботи ДФС України.

10.17.08.0745/197449. Тенденції правового регулювання права на доступ до податкової інформації. Політило В.Я. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.124-128.* - укр. УДК 342.9 347.73.

У статті здійснено аналіз стану вітчизняного нормативно-правового регулювання суспільних відносин у сфері податкової інформації, а також досліджено відповідність останніх тенденцій правового регулювання права на доступ до податкової інформації нормам податкового законодавства у контексті механізму доступу до податкової інформації, напрямів забезпечення податковими органами публічності податкової інформації, порядку захисту порушеного права на доступ до інформації.

10.17.08.0746/197450. Виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини в адміністративному судочинстві України. Решета В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.128-131.* - укр. УДК 342.92.

У статті проаналізовано особливості виконання рішень та застосування адміністративними судами України практики Європейського суду з прав людини при розгляді та вирішенні адміністративних справ. Особлива увага приділена питанню визначення правової природи рішень ЄСПЛ та їх значення у застосуванні в адміністративному судочинстві України.

10.17.08.0747/197451. Окремі складові механізму громадського контролю у сфері публічного управління (принципи, мета, завдання та функції) та їх теоретико-правовий аналіз. Сквірський І.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.132-136.* - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена теоретико-правовому аналізу окремих складових механізму громадського контролю у сфері публічного управління, зокрема принципів, мети, завдань та функцій. Автором підкреслюється, що громадський контроль у публічному управлінні є не тільки невід'ємною складовою публічного управління, але й найважливішим чинником розвитку громадянського суспільства. Наголошено, що для підвищення ефективності громадського контролю в публічному управлінні необхідним є подальше удосконалення правових засад його організації та здійснення.

10.17.08.0748/197452. Адміністративні процедури набуття статусу судді та його реалізації у контексті гарантування незалежності суддів. Скрипник О.Г. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.136-140.* - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена характеристиці процедур набуття та реалізації статусу судді як адміністративних, в контексті гарантування його незалежності, а також визначенню кола вказаних адміністративних процедур, висвітленню їх визначних особливостей. Обґрунтовано доцільність розгляду вказаних процедур як адміністративних, визначено їх коло та встановлено їх визначні особливості як процедур у специфічній галузі - судоустрою. Визначено перспективні напрямки подальшої наукової розвідки.

10.17.08.0749/197453. Поняття та особливості адміністративно-деліктних валютних правовідносин. Старинський М.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.140-143.* - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена дослідженню поняття та виявлення особливостей адміністративно-деліктних валютних правовідносин. У ній автор враховуючи з концепції адміністративно-деліктних відносин яка будується на системі уявлень про подвійну природу юридичної відповідальності як обов'язку, з одного боку, і покарання - з іншого, приходять до висновку про те, що адміністративно-деліктні валютні правовідносини є видом адміністративно-деліктних відносин, тому для них характерними є всі ознаки та особливості останніх. Разом з цим автор звертає увагу на те, що характерною особливістю адміністративно-деліктних валютних правовідносин є те, що вони виникають у сфері обігу валюти та валютних цінностей і пов'язані з порушенням встановленого чинним законодавством порядку їх обігу. Вони носять шкідливий характер. Суб'єктами цих відносин є особи, які у процесі свого функціонування використовують валюту чи валютні цінності для задоволення власного інтересу. Проведене дослідження дало можливість автору адміністративно-деліктні валютні правовідносини визначити як урегульовані нормами права суспільні відносини, що виникають в процесі обігу валюти та валютних цінностей та пов'язані з порушенням встановленого порядку їх обігу.

10.17.08.0750/197454. Процедура прийняття нормативних актів органами місцевого самоврядування. Хоменко В.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.144-147.* - укр. УДК 342.9 342.

Стаття присвячена процедурі прийняття юридичних актів органами місцевого самоврядування. Розглянуто стадії прийняття нормативних актів та визначені їх недоліки. Запропоновані власні стадії прийняття нормативних актів органами місцевого самоврядування.

10.17.08.0751/197455. Особливості адміністративно-правового статусу державного інспектора з питань інтелектуальної власності. Хрідочкін А.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.148-151. - укр. УДК 342.9.*

У статті з використанням чинного законодавства проведено аналіз складових адміністративно-правового статусу державного інспектора з питань інтелектуальної власності Державної служби інтелектуальної власності України.

10.17.08.0752/197456. Роль адміністративного права у правовому забезпеченні реалізації окремих функцій держави суб'єктами публічного управління (на прикладі культурної функції). Шестак В.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.151-155. - укр. УДК 342.9.*

У статті на основі аналізу існуючих наукових підходів розглянуто діяльність держави та її органів по реалізації ними їх обов'язків у сфері культури. Одним із правових чинників, який фактично має значення основного фактору впливу та формування правової оболонки цієї функції, є адміністративне право.

10.17.08.0753/197457. Органи внутрішніх справ України як суб'єкти адміністративно-юрисдикційної діяльності. Шоптенко С.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.155-158. - укр. УДК 342.9.*

Визначено зміст та особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності. Досліджено порядок реалізації адміністративно-юрисдикційних проваджень в діяльності органів внутрішніх справ. Проаналізовано повноваження органів внутрішніх справ як суб'єктів адміністративно-юрисдикційної діяльності та надано пропозиції щодо їх покращення.

10.17.08.0754/197458. Окремі проблеми правового регулювання адміністративних послуг, що надаються органами внутрішніх справ у дозвільній системі. Яценко О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.158-161. - укр. УДК 351.753.*

Розглянуто наукові підходи до правового унормування сервісної діяльності органів внутрішніх справ. Доведено недосконалість нормативно-правового забезпечення дозвільних адміністративних послуг, що надаються органами внутрішніх справ. Визначено окремі проблеми функціонування дозвільної системи у сфері обігу зброї та запропоновано правовий інструментарій їхнього вирішення через законодавче унормування надання адміністративних послуг органами внутрішніх справ.

10.17.08.0755/197469. Роль органів внутрішніх справ у забезпеченні прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Стахура Б.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.48-51. - укр. УДК 342.9 342 340.1; 321.01.*

У статті проаналізовано основні напрями діяльності ОВС у забезпеченні прав і свобод людини та громадянина. Розкрито роль нормативно-правового регулювання діяльності органів внутрішніх справ у цій сфері. Визначено шляхи удосконалення діяльності ОВС у процесі реалізації захисту прав і свобод громадян.

10.17.08.0756/197508. Адміністративна процедура як нормативна модель процесуальних правовідносин. Біла В.Р. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.12-15. - укр. УДК 342.9.*

У статті обґрунтовується зміст адміністративної процедури як нормативної моделі процесуальних правовідносин. Наголошено на функціональній самостійності останніх. Формулюються пропозиції щодо нормативного регулювання адміністративних процедур.

10.17.08.0757/197512. Стадії адміністративних процедур: поняття й види. Губерська Н.Л. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.28-32. - укр. УДК 342.9 (477).*

У статті визначено сутність поняття "стадія адміністративної процедури". Проаналізовано сучасні наукові підходи до класифікації стадій адміністративних процедур. З'ясовано зміст і характерні особливості основних стадій адміністративних процедур.

10.17.08.0758/197513. Деякі особливості оскарження рішень, дій або бездіяльності державної виконавчої служби. Дзисюк Я.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.32-36. - укр. УДК 342.9.*

Стаття присвячена дослідженню деяких особливостей адміністративного та судового порядку оскарження рішень, дій і бездіяльності державної виконавчої служби. Розглядаються нормативно-правові акти, якими на законодавчому рівні закріплено порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності державної виконавчої служби з метою надання пропозицій щодо їх удосконалення.

10.17.08.0759/197518. Основні етапи історичного розвитку адміністративно-правового регулювання державного управління нерухомістю на території України. Мішустін М.К. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.50-54. - укр. УДК 342.9.*

Стаття присвячена вивченню історичного розвитку способів та механізмів адміністративно-правового регулювання державного управління об'єктами нерухомого майна. Автор аналізує п'ять історичних етапів розвитку сфери досліджуваних відносин, наводить систему органів державного управління, звертає увагу на основні елементи впливу.

10.17.08.0760/197523. Особливості правового регулювання платності адміністративних послуг у сфері інтелектуальної власності. Саєнко А.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.69-72. - укр. УДК 342.9.*

Стаття присвячена питанню правового регулювання платності за надання адміністративних послуг у сфері інтелектуальної власності. Проаналізовано нормативно-правову базу із цього питання. Виявлено недоліки правового регулювання платності адміністративних послуг у сфері інтелектуальної власності та запропоновано шляхи їх подолання.

10.17.08.0761/197525. Договірні-правова форма в системі взаємодії місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Сидор М.Я. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.75-80. - укр. УДК 352.07(477):342.924.*

Стаття присвячена дослідженню правової природи адміністративного договору. Автором запропоновано власне визначення поняття адміністративного договору. Розглянуто види адміністративних договорів.

10.17.08.0762/197527. Причини пропуску строків накладення адміністративних стягнень. Токарева К.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.85-89. - укр. УДК 342.9.*

Статтю присвячено дослідженню проблеми спливу строків накладення адміністративних стягнень ст. 38 КУпАП до моменту винесення постанови в справі про адміністративне правопорушення. Автор аналізує судову практику та законодавство, виявляє причини необґрунтованого затягування провадження та надає пропозиції їх усунення.

- 10.17.08.0763/197528. Джерела адміністративного права: сучасний стан та перспективи розвитку. Черномаз О.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.89-92. - укр. УДК 342.9.
У статті висвітлюються характерні особливості та поняття вітчизняного адміністративного законодавства України. На основі узагальнення наявних джерел вітчизняної адміністративно-правової доктрини здійснено аналіз системи джерел адміністративного законодавства. Констатується, що прийняття Конституції України стало початком якісно нового етапу в розвитку суспільства й держави, правової системи України, необхідною базою її реформування.
- 10.17.08.0764/197530. До питання про звільнення від адміністративної відповідальності за незначне правопорушення. Шестак Л.В., Веремієнко С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.96-98. - укр. УДК 342.9.
У статті досліджено поняття малозначних адміністративних правопорушень та виділено їх ознаки. Проаналізовано умови звільнення від адміністративної відповідальності у випадку скоєння особою малозначного правопорушення. Розкрито особливості такого заходу впливу на правопорушників, як зауваження.
- 10.17.08.0765/197551. Визначення ефективності діяльності адміністративних судів. Соловйов І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.178-182. - укр. УДК 347.998.85 (477).
У науковій статті зроблена спроба аналізу діяльності адміністративного суду. Наголошено на характерних особливостях цієї діяльності, до яких належить одночасно предметна та суб'єктна єдність. Визначено основну мету діяльності адміністративних судів. Надано визначення ефективності діяльності адміністративних судів.
- 10.17.08.0766/197570. Особливості забезпечення охорони правопорядку в Україні. Хамула П.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.54-57. - укр. УДК 342.5; 342.6.
У статті зроблено спробу дослідити проблеми нормативного правового регулювання відносин, що виникають унаслідок взаємодії правоохоронних органів, які здійснюють охорону правопорядку, з іншими органами державної влади. Проаналізовано правове забезпечення реалізації правоохоронної функції з питань охорони правопорядку. Запропоновано шляхи вдосконалення взаємодії органів охорони правопорядку з іншими органами державної влади.
- 10.17.08.0767/197616. Критерії встановлення платних та безоплатних адміністративних послуг. Буханевич О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.114-117. - укр. УДК 342.9.
Стаття присвячена актуальним питанням платності/безоплатності адміністративних послуг. Основну увагу зосереджено на критеріях встановлення платних та безоплатних адміністративних послуг. Пропонуються рекомендації щодо вдосконалення законодавства у сфері надання платних та безоплатних адміністративних послуг.
- 10.17.08.0768/197617. Суб'єкти провадження в справах про порушення правил перевезення небезпечних вантажів. Гуржій А.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.117-121. - укр. УДК 342.9.
Стаття присвячена розгляду процесуального статусу суб'єктів провадження у справах про порушення правил перевезення небезпечних вантажів. Здійснено аналіз чинного законодавства, нормотворчої та правозастосовної практики. Розроблено комплекс пропозицій, спрямованих на вирішення процесуальних проблем протидії деліктності у сфері дорожньо-транспортних перевезень.
- 10.17.08.0769/197618. Адміністративний примус як беззаперечний метод здійснення державної влади. Дембіцька С.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.121-125. - укр. УДК 342.9.
У статті досліджуються методи управління, методи реалізації функцій держави. Розкривається особливе місце адміністративного примусу в державно-управлінській діяльності. Розглядаються методи впливу на поведінку громадян через адміністративний примус.
- 10.17.08.0770/197622. Періодизація розвитку гласності та відкритості в адміністративному судочинстві України. Кондратенко В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.139-143. - укр. УДК 347.998.85.
Стаття присвячена аналізу процесу розвитку гласності та відкритості в адміністративному судочинстві. Окрема увага приділена характеристиці нормативно-правових актів XI-XX ст.ст. з питань прозорості судочинства. За результатами дослідження запропоновано авторську періодизацію розвитку гласності та відкритості в адміністративному судочинстві України.
- 10.17.08.0771/197623. Обіг пестицидів у сільському господарстві України як об'єкт адміністративно-правового регулювання. Кравцова К.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.143-146. - укр. УДК 342.9.
У статті визначено та узагальнено проблеми обігу пестицидів у сільському господарстві як окремого об'єкта адміністративно-правового регулювання, окреслення його особливостей та складових. Особливостями обігу пестицидів як об'єкта адміністративно-правового регулювання є необхідність застосування державного впливу на суспільні відносини, пов'язані з зазначеним об'єктом, а також функціонування специфічного адміністративно-правового механізму його регулювання.
- 10.17.08.0772/197624. Адміністративне оскарження як спосіб захисту прав громадян у діяльності органів публічної адміністрації. Лошицький М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.146-150. - укр. УДК 342.924.
Проаналізовано теоретичні положення адміністративного оскарження як одного з основних і дієвих способів захисту прав громадян. Установлено основні засади й особливості оскарження в діяльності органів публічної адміністрації. Також визначено перспективні напрями вдосконалення інституту оскарження в Україні.
- 10.17.08.0773/197626. Об'єкт державного регулювання ринку рекламних послуг в Україні. Марченко О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.153-156. - укр. УДК 342.9.
У статті з урахуванням етимології ключових термінів, а також наукових позицій учених-адміністративістів визначено об'єкт державного регулювання ринку рекламних послуг в Україні. Запропоновано виокремлювати підстави поділу об'єктів державного регулювання ринку рекламних послуг з метою узагальнення їх ознак та особливостей реалізації їх повноважень. Розглянуто окремі види об'єктів державного регулювання ринку рекламних послуг.
- 10.17.08.0774/197627. Взаємодія саморегулювальних організацій із державними органами із питань банкрутства щодо адміністративно-правового забезпечення діяльності арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів) в Україні. Минюк Л.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.156-159. - укр. УДК 342.9.
У статті розглянуто роль саморегулювальних організацій як суб'єктів системи адміністративно-правового забезпечення діяльності арбітражних керуючих в Україні. Звернено увагу на необхідність оптимального поєднання державного регулювання й саморегулювання, координацію їх спільної діяльності та чітке законодавче розмежування відповідних функцій саморегулювальних організацій і державного регулятора.

- 10.17.08.0775/197630. Сутність та особливості адміністративних актів як основних інструментів діяльності публічної адміністрації. Патерило І.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.10-14.* - укр. УДК 342.924:351.9(477).
У статті досліджено сутність та особливості адміністративних актів як основних інструментів діяльності публічної адміністрації. Встановлено стан нормативного закріплення інституту адміністративних актів. З огляду на аналіз положень нормативних документів та їх проектів з'ясовано поняття адміністративних актів та визначено їх основні ознаки. Розглянуто проблеми класифікації адміністративних актів.
- 10.17.08.0776/197632. Використання інформаційно-комунікаційних технологій для покращення якості надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно в Україні. Репецька М.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.18-22.* - укр. УДК 35.078.3:347.214.2:004(477).
Стаття присвячена дослідженню напрямів використання інформаційно-комунікаційних технологій для покращення якості надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно в Україні. Розглянуто питання оптимізації порядку та способів надання цих послуг. Досліджено основні проблеми, пов'язані з наданням і застосуванням електронного цифрового підпису.
- 10.17.08.0777/197633. Адміністративно-правовий статус суб'єкта боротьби з порушенням митних правил. Соломенко Г.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.23-25.* - укр. УДК 342.9.
У статті обґрунтовано науковий підхід щодо результативності роботи митних органів. Аналізуються показники діяльності митних органів під юрисдикцією різних підрозділів шляхом порівняння їх результативності роботи із наповнення бюджету держави. Доведено, що всі передумови для найрезультативнішої роботи мають митні органи у складі Державної фіскальної служби України.
- 10.17.08.0778/197635. Природа адміністративних актів у системі органів внутрішніх справ. Стрельченко О.Г., Рябчук А.Б. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.29-32.* - укр. УДК 342.9.
У статті висвітлено зміст і сутність адміністративних актів органів внутрішніх справ. Узагальнено основні точки зору щодо цього питання та пропозиції стосовно вдосконалення законодавства з нього. Окреслено основні проблеми, пов'язані з такою нормотворчою процедурою, сформульовано можливі шляхи їх вирішення.
- 10.17.08.0779/197637. Адміністративно-правовий статус суб'єкта забезпечення безпеки діяльності суб'єктів господарювання. Чистоклетов Л.Г. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.37-41.* - укр. УДК 342.9.
У статті здійснено правовий аналіз поглядів на зміст адміністративно-правового статусу фізичних і юридичних осіб. Указується на нерозривний зв'язок повноважень органу із предметами його відання. Дано визначення адміністративно-правового статусу суб'єкта забезпечення безпеки діяльності суб'єктів господарювання.
- 10.17.08.0780/197713. Правозастосовна форма здійснення функцій держави та публічне адміністрування: взаємозв'язок змісту правових категорій. Мельничук С.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.36-39.* - укр. УДК 342.9.
У статті розглянуто правові категорії "правозастосовна форма здійснення функцій держави" та "публічне адміністрування". Розкрито їхній зміст. Виявлено взаємозв'язок досліджуваних явищ. З'ясовано вплив факторів на правозастосовну форму здійснення функцій держави. Сформульовано авторське визначення.
- 10.17.08.0781/197721. Правове забезпечення залучення інвестицій у сферу комунального господарства міста. Манзюк В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.69-73.* - укр. УДК 346.5.
У статті розглянуто економіко-правові засади розвитку комунального господарства міста, зокрема на інвестиційній основі. Встановлено, що з метою вирішення проблеми дефіциту інвестиційних ресурсів територіальні громади міст України повинні повною мірою використовувати місцевий фінансовий потенціал, поширені у світі форми управління об'єктами права комунальної власності, раціоналізувати структуру об'єктів права комунальної власності з одночасним її якісним поліпшенням.
- 10.17.08.0782/197813. Проблема звільнення біженців від сплати судового збору в адміністративних справах. Бенедик В.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.89-92.* - укр. УДК 342.9.
Стаття присвячена дослідженню проблеми доступу до суду уразливих категорій осіб, зокрема біженців та осіб, які потребують додаткового захисту. З урахуванням сучасного міжнародного й вітчизняного досвіду науки й практики визначено порядок і підстави звільнення відповідних категорій осіб від сплати судового збору. Проаналізовано роль держави у процесі належного забезпечення й охорони прав біженців та осіб, які потребують додаткового захисту.
- 10.17.08.0783/197821. Адміністративно-правовий захист та охорона: поняття та співвідношення. Кожура Л.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.119-122.* - укр. УДК 477(355).
У науковій статті здійснено аналіз норм національного законодавства, яким урегульовано відносини у сфері адміністративно-правового захисту. Визначено поняття захисту та охорони. Проаналізовано співвідношення категорій "захист" та "охорона", їх особливості.
- 10.17.08.0784/197823. Верховна Рада України як суб'єкт адміністративно-правового регулювання мовної політики. Лопушанська О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.126-129.* - укр. УДК 342.9.
Стаття присвячена аналізу повноважень українського парламенту у сфері адміністративно-правового регулювання мовної політики. Автором з урахуванням досліджень вітчизняних учених та норм чинного законодавства виокремлено особливості формування та регулювання мовної політики Верховною Радою України. Зроблено висновок про доцільність удосконалення правового регулювання мовної політики.
- 10.17.08.0785/197824. Щодо питання службової таємниці та персональних даних як правового режиму інформації з обмеженим доступом. Лясковець О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.129-132.* - укр. УДК 342.95.
Досліджуються правові норми і теорії, що визначають основні положення, ознаки, поняття та елементи режимів службової таємниці і персональних даних та їх співвідношення.
- 10.17.08.0786/197826. Співвідношення соціальних та адміністративних послуг у сфері соціального захисту населення в Україні. Міськевич А.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.136-139.* - укр. УДК 342.9.
Стаття присвячена аналізу співвідношення соціальних та адміністративних послуг у сфері соціального захисту населення в Україні. Досліджено місце зазначених категорій у науковій дискусії. Запропоновано порівняльний аналіз ознак, притаманних як соціальним, так і адміністративним послугам, зокрема у сфері соціального захисту населення в Україні.

- 10.17.08.0787/197828. Поняття та елементи адміністративно-правового механізму забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції. Плиска В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.143-147. - укр. УДК 342.9.
Статтю присвячено проблематиці поняття та елементів адміністративно-правового механізму забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання і протидії корупції. Сформульовано авторське визначення поняття "правове забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції". Охарактеризовано адміністративно-правовий механізм забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції. Визначено роль правовідносин в адміністративно-правовому механізмі забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції. Проаналізовано факультативні елементи адміністративно-правового механізму забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції.
- 10.17.08.0788/197842. Актуальні питання державного управління природно-заповідним фондом України. Статівка О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.58-62. - укр. УДК 342.9.
У статті досліджено досвід державного управління природно-заповідним фондом за період незалежності України. Висвітлено процес реформування системи органів державного управління заповідною справою, а також сучасний стан розвитку цієї системи. Акцентовано увагу на необхідності створення державного органу зі спеціальним статусом.
- 10.17.08.0789/197843. Адміністративні повноваження органів прокуратури України. Білодід І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.63-67. - укр. УДК 342.951.
У статті проаналізовані погляди науковців на зміст компетенції, прав, обов'язків та повноважень. Визначено сутність та особливості адміністративних повноважень. Охарактеризовано сучасний стан закріплення в національному законодавстві адміністративних повноважень органів прокуратури. Запропоновано класифікацію адміністративних повноважень прокуратури залежно від сфери їх реалізації. Надано пропозиції щодо вдосконалення нормативного визначення адміністративних повноважень органів прокуратури України.
- 10.17.08.0790/197844. Особливості ліцензування у сфері перевезення вантажів морським транспортом. Боровиков Г.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.67-70. - укр. УДК 357.
Статтю присвячено аналізу адміністративно-правового регулювання у сфері перевезення вантажів морським транспортом. Розглядаються особливості й порядок ліцензування суб'єктів у сфері перевезення вантажів морським транспортом. Проаналізовано нормативно-правову базу, що визначає ліцензійні умови, що є обов'язковими для всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері перевезення вантажів морським транспортом. Встановлено, що цей вид діяльності підлягає ліцензуванню відповідно до низки законів України та міжнародних конвенцій з огляду на особливості, визначені чинним законодавством.
- 10.17.08.0791/197845. Адміністративний суд як суб'єкт права. Бояринцева М.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.71-75. - укр. УДК 342.9.
У статті досліджується правовий статус адміністративного суду, аналізуються зміст понять "статус" та "правовий статус". З урахуванням доктринальних визначень "суб'єкт права" та "суб'єкт адміністративного права" аналізуються складові цих понять як їх характерні ознаки; досліджуються особливості адміністративної процесуальної правосуб'єктності адміністративного суду, зазначається відсутність єдності у розумінні змісту та співвідношення понять "адміністративна процесуальна правоздатність", "адміністративна процесуальна дієздатність", "адміністративна процесуальна правосуб'єктність".
- 10.17.08.0792/197847. Основні положення теорії делегування повноважень у сфері соціальної політики. Галіцина Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.80-85. - укр. УДК 342.9.
У статті розкрито зміст категорії "делегування повноважень" у сфері соціальної політики, сутність делегування повноважень як правової категорії. Визначено основні підінститути інституту делегування повноважень у сфері соціальної політики та порівняно вітчизняний і зарубіжний досвід у цій сфері.
- 10.17.08.0793/197850. Принципи адміністративно-правового регулювання протидії насильству в сім'ї. Горбова Г.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.94-98. - укр. УДК 342.9.
У статті визначається поняття принципів адміністративно-правового регулювання протидії насильству в сім'ї. Надається перелік принципів зазначеної протидії та розкривається їх зміст. Надаються певні пропозиції щодо удосконалення законодавства у сфері адміністративно-правового регулювання протидії насильству у сім'ї.
- 10.17.08.0794/197851. Поняття "адміністративно-правове регулювання охорони праці в Україні". Дараганова Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.98-101. - укр. УДК 342.9.
У статті проаналізовано поняття "правове регулювання" та "адміністративно-правове регулювання". Установлено, що категорія правового регулювання є однією з засадничих категорій для всіх галузей права, у тому числі й для адміністративного права. Надане авторське визначення поняття "адміністративно-правове регулювання охорони праці".
- 10.17.08.0795/197852. Оптимізація юридичних засобів адміністративно-правового забезпечення законності та правопорядку. Дем'янчук Ю.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.101-105. - укр. УДК 342.951:351.
У статті розглянуті стереотипні методологічні підходи до розгляду правопорядку і законності. Встановився приблизний перелік сюжетів їх розгляду в рамках окремих юридичних наук державно-правового (теорія права і держави, конституційне, адміністративне право) або кримінального (кримінальне та виконавчо-трудове право, кримінальний процес, теорія оперативно-розшукової діяльності, кримінологія, криміналістика) циклу. Однак, навіть з урахуванням даного застереження, доводиться визнати, що накопичення знань про сам феномен правопорядку зачіпає, в основному, кількісний бік, у набагато меншій мірі збагачуючи якісний.
- 10.17.08.0796/197853. Щодо співвідношення адміністративної відповідальності та адміністративного примусу. Дембіцька С.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.105-108. - укр. УДК 342.97:352(477).
У статті досліджується питання інституту адміністративної відповідальності, правові норми, що регулюють відповідальність за адміністративні правопорушення. Використання адміністративної відповідальності щодо осіб, які вчинили адміністративне правопорушення. Розглядаються питання необхідності застосування адміністративного примусу.
- 10.17.08.0797/197855. Зарубіжний досвід здійснення органами публічної адміністрації дозвільної діяльності та перспективи його впровадження в Україні. Джафарова О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.113-116. - укр. УДК 342.9.
Аналіз зарубіжного досвіду свідчить про те, що на сьогодні не склалося єдиної універсальної організаційної моделі надання публічно-сервісних послуг органами публічної адміністрації. Доведено, що у кожній державі існує своя система органів

публічної адміністрації, яка залежить від правової системи та державного устрою країни. Наголошено, що, незважаючи на різноплановість організаційної структури органів публічної адміністрації кожної з дослідженої пострадянської країни, існує одна загальна особливість - верховенство права та пріоритет прав і свобод людини і громадянина, а діяльність органів публічної адміністрації базується на принципах належного урядування.

10.17.08.0798/197859. Електронне оприлюднення правових актів у сфері публічного управління. Ільницький М.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.126-129. - укр. УДК 342.951:351.82.

У статті здійснена спроба розкрити проблему вдосконалення механізму доведення до відома населення факту прийняття й змісту нормативно-правових актів у сфері публічного управління. Додаткова увага приділена можливості впровадження механізму електронного оприлюднення нормативно-правових актів у сфері публічного управління в контексті закріплення окремого юридичного факту набрання чинності таких актів.

10.17.08.0799/197862. Права людини у сфері публічного управління: до постановки питання. Лазур Я.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.136-139. - укр. УДК 342.731.

Стаття розкриває особливості адміністративно-правового статусу громадян крізь призму їх прав та свобод у сфері публічного управління. Аналізуються сутність терміну "права людини", "суб'єкт права". Визначаються їх особливості та сутність.

10.17.08.0800/197863. Розмежування адміністративних та інших правовідносин, що виникають під час надання освітніх послуг. Литвин І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.139-142. - укр. УДК 342.9.

У статті з урахуванням наукових позицій сучасних правників та базуючись на чинному правовому полі здійснено розмежування адміністративних та інших відносин, що виникають під час надання освітніх послуг. Серед інших правовідносин виокремлені такі: конституційні, цивільні, трудові, господарські, міжнародні. Зроблено висновок про безпосередній вплив адміністративних відносин на деякі правовідносини, зокрема - трудові.

10.17.08.0801/197864. Зарубіжний досвід участі адвоката в адміністративному процесі. Лукацька Л.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.143-147. - укр. УДК 342.922.

У статті проведено порівняльно-правовий аналіз адміністративної процедури зарубіжних країн та з'ясовано місце адвоката в ній. Визначено основні завдання адвоката та адміністративної процедури. Досліджується співвідношення участі адвоката із основними завданнями адміністративної процедури.

10.17.08.0802/197865. Розпорядники публічної інформації в екологічній сфері: підхід до визначення складу. Макогонюк Ю.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.147-151. - укр. УДК 342.95:355.

Запропоновано та обґрунтовано підхід щодо визначення складу розпорядників публічної інформації в екологічній сфері. Акцентовано увагу на необхідності проведення міжгалузевих досліджень у галузі адміністративного, інформаційного та екологічного права. Визначено, що органи виконавчої влади в екологічній сфері можуть бути учасниками інформаційних відносин (правовідносин) в якості розпорядників публічної інформації в екологічній сфері. Встановлено склад розпорядників, дана характеристика їх завдань, функцій і повноважень.

10.17.08.0803/197866. Суб'єкти провадження у справах про порушення законодавства про захист прав споживачів. Менів Л.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.152-155. - укр. УДК 342.922.

Стаття присвячена висвітленню питань статусу суб'єктів провадження у справах про порушення законодавства про захист прав споживачів. Автор акцентує увагу на проблемних питаннях адміністративно-процесуального статусу суб'єктів провадження. Пропонуються шляхи вдосконалення адміністративно-процесуального статусу суб'єктів провадження у досліджуваній сфері.

10.17.08.0804/197868. Прокурор як суб'єкт відносин адміністративного судочинства України. Особливість його правового статусу у порівнянні з правовим статусом інших учасників процесу. Нестеренко І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.158-162. - укр. УДК 342.9.

У статті досліджено правовий статус прокурора як суб'єкта адміністративного судочинства під час здійснення ним конституційної функції представництва інтересів громадян і держави в суді, виокремлено загальні та особливі риси такого статусу. Проаналізовано правові підстави та форми участі прокурора в суді. Визначено обмеження участі прокурора у певних категоріях справ.

10.17.08.0805/197869. Адміністративно-правовий механізм регулювання інформаційної безпеки. Нікітенко О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.163-166. - укр. УДК 342.9.

Правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки є своєрідною характеристикою життєдіяльності людей, суспільства, держави. Головною особливістю є те, що стратегічним ресурсом стає інформація, яка здатна взаємодіяти з матеріальним і духовним світом людини. В умовах становлення інформаційного суспільства в Україні та світі пріоритетне місце серед різних напрямів державного управління посідає управління інформаційною сферою. Фундаментальною основою його здійснення виступають норми права, які покликані врегулювати та впорядкувати відповідні управлінські процеси, забезпечити їх цілеспрямованість, системність, стабільність і збалансованість. У зв'язку із цим удосконалення державного управління інформаційною сферою, підвищення його ефективності безпосередньо залежить від розвитку нормативно-правових засад його здійснення, що зумовлює також необхідність ґрунтовного дослідження їх системи, з'ясування її характерних особливостей. Система інформаційної безпеки є водночас елементом у системі вищого рівня: міжнародного, національного, місцевого. Однак сьогодні низку підсистем, які входять до цієї макросистеми, ще не вивчено на належному рівні, вони не мають комплексного, системного дослідження з виходом на сучасні конструкції та пропозиції. Це стосується проблем інформаційної безпеки в Україні.

10.17.08.0806/197873. Теорія функцій адміністративного права: деякі питання становлення й розвитку наукових поглядів. Пирожкова Ю.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.177-180. - укр. УДК 342.9.

Функції адміністративного права їх види й роль у правовому регулюванні всього спектра відносин, що складають предмет адміністративного права, не були безпосереднім об'єктом поглибленого дослідження в працях учених-адміністративістів. Обумовлюється це поліфонічністю та мобільністю адміністративного права, широким спектром правового регулювання, особливостями розвитку науки адміністративного права. На відміну від проблем предмета, системи та джерел фрагментарно-мозаїчні "сплески" уваги до проблематики функцій в адміністративно-правовій доктрині зводились до досліджень "мети", "ролі", "завдань" адміністративного права в контексті більш широких фундаментальних досліджень.

10.17.08.0807/197874. Проблеми законодавчого визначення способів учинення адміністративних правопорушень, що посягають на власність. Плугатир М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.181-185. - укр. УДК 342.9.

У статті розглядаються проблеми законодавчого визначення способів учинення адміністративних правопорушень, що посягають на власність. Вивчається вплив конкретного способу вчинення правопорушення на юридичну кваліфікацію. Формулюються пропозиції щодо вдосконалення адміністративного законодавства.

10.17.08.0808/197875. Сучасний стан та особливості адміністративно-правового регулювання діяльності системи органів юстиції України. Предметників О.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.185-189. - укр. УДК 342.951:351.87(477).

Виконано аналіз сучасного стану адміністративно-правового регулювання організації й діяльності системи органів юстиції України, визначено його основні риси, сутність та особливості, а також обґрунтовано пріоритетні напрями вдосконалення правового статусу системи органів юстиції України.

10.17.08.0809/197877. Управління у сфері організації діяльності благодійних організацій. Русских В.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.193-197. - укр. УДК 321.7.

У статті на основі наукових позицій учених, а також чинного законодавства України проведено аналіз державного управління у сфері організації діяльності благодійних організацій. Наголошено на важливості таких аспектів державного регулювання, як державна реєстрація й державний контроль у сфері благодійної діяльності, що покликані забезпечити права та свободи людини, законні інтереси юридичних осіб і держави, а також самих благодійних організацій від будь-яких порушень чинного законодавства.

10.17.08.0810/197878. Зарубіжний досвід видання поліцією адміністративних актів і можливості його використання в Україні. Салманова О.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.197-200. - укр. УДК 342.9.

У статті автор досліджує зарубіжний досвід видання поліцією адміністративних актів і можливості використання його в Україні. Розглядається проблема реалізації правових приписів і розпоряджень органів поліції, які стосуються питань правоохоронної діяльності. Узагальнено основні точки зору щодо порядку видання індивідуальних адміністративних актів органами поліції та пропозиції стосовно впровадження їх у національне законодавство. Визначено, що індивідуальні адміністративні акти органів поліції найбільш поширені в практиці державно-управлінської діяльності, оскільки вони найбільшою мірою відповідають її виконавчому призначенню й слугують найважливішим засобом оперативного вирішення поточних питань управління. Зазначено, що у зв'язку з процесом інтенсивного інтегрування України в європейське співтовариство більш масштабного характеру набуває співробітництво з поліцейськими структурами країн Європи.

10.17.08.0811/197880. Органи управління та процес управління благодійною організацією. Сербин Р.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.204-208. - укр. УДК 343.21.

У статті на підставі аналізу наукових і законодавчих визначень понять "орган", "управління" й "процес" подано пропозиції щодо авторського розуміння термінів за темою дослідження, зроблено спробу розкрити зміст призначення, повноважень і функціонування органів управління благодійних організацій, процесу управління ними та його етапність.

10.17.08.0812/198432. Адміністрування судових комунікацій та його значення для основної місії судової установи. Решетнік А.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.13-16. - укр. УДК 347.9.07 08:005.91.

Стаття присвячена питанням комунікаційної політики у судовій установі. Доведено актуальність раціоналізації в адмініструванні судової діяльності. Визначено проблемні аспекти, шляхи розвитку цього напрямку судового адміністрування та запропоновано підходи до поліпшення взаємодії судів із громадськістю.

10.17.08.0813/198437. Адміністративно-правові санкції в законодавстві України. Устименко Є.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.33-36. - укр. УДК 342.9.

Статтю присвячено спробі виділення ознак та формулюванню визначення поняття "адміністративно-правові санкції". Ознаки адміністративно-правових санкцій виділяються на основі аналізу актів законодавства у сфері банківської діяльності та законодавства про захист економічної конкуренції. Серед таких ознак зазначаються єдина процедура застосування як заходів юридичної відповідальності, так і інших примусових заходів, однакові підстави застосування, регулювання їх одними нормативно-правовими актами тощо.

10.17.08.0814/198438. Особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення та його принципи. Фазикош О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.36-40. - укр. УДК 342.9.

Здійснено аналіз наукових підходів щодо визначення терміна "провадження в справах про адміністративні правопорушення", досліджено його специфічні особливості. Визначено напрями розвитку провадження в справах про адміністративні правопорушення. Особливу увагу приділено поняттю, класифікації та змісту принципів здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення.

10.17.08.0815/198439. Правове регулювання відмови у державній реєстрації друкованого засобу масової інформації. Харенко О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.41-46. - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена дослідженню правового регулювання підстав відмови у державній реєстрації друкованих засобів масової інформації. Проаналізовано проблеми правового регулювання та судову практику даної сфери. Запропоновано шляхи удосконалення чинного законодавства у даній сфері правового регулювання.

10.17.08.0816/198466. Національна поліція України як суб'єкт провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення дорожнього руху. Сидорець В.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.7-10. - укр. УДК 342.9.

У статті розкрито зміст компетенції Національної поліції України щодо вирішення справ про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення дорожнього руху. Розроблено алгоритм типових дій поліцейської патрульної служби під час виявлення та документування таких правопорушень. Акцентовано увагу на особливостях оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі.

10.17.08.0817/198467. Адміністративно-правовий механізм забезпечення права громадян на вільний доступ до інформації про стан захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання. Сухан І.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.10-14. - укр. УДК 342.72.

Статтю присвячено проблематиці адміністративно-правового механізму забезпечення права громадян на вільний доступ до інформації про стан захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання. Проаналізовано структуру адміністративно-правового механізму забезпечення права громадян на вільний доступ до інформації про стан захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання. Охарактеризовано нормативну систему адміністративно-правового механізму забезпечення права громадян на вільний доступ до інформації про стан захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання. Визначено уповноважених суб'єктів, які здійснюють адміністративно-правове забезпечення захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання.

10.17.08.0818/198471. Особливості реєстрації місця проживання (перебування) іноземця на території України. Черната С.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.25-29. - укр. УДК 342.9.

У статті досліджено правову основу надання органами Державної міграційної служби України адміністративної послуги щодо реєстрації місця проживання (перебування) іноземця на території України. Розкрито зміст процедури надання такої послуги. Запропоновано окремі напрями вдосконалення нормативного та організаційного забезпечення діяльності Державної міграційної служби України щодо надання реєстраційних послуг іноземцям.

10.17.08.0819/198472. Ще раз про дефініцію адміністративного договору. Чистоклетов Л.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.29-32. - укр. УДК 342.9.

У статті звернуто увагу на деякі слабкі місця дефініції адміністративного договору, що міститься в Кодексі адміністративного судочинства України. Указано на недоліки найбільш відомих у пострадянській юриспруденції доктринальних визначень адміністративного договору. Запропоновано його нова дефініція.

10.17.08.0820/198474. Адміністративно-правовий механізм профілактики корупції в органах внутрішніх справ. Шатрава С.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.37-40. - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена висвітленню сутності й змісту адміністративно-правового механізму профілактики корупції в діяльності органів внутрішніх справ. Проаналізовано підходи різних учених до розуміння категорії "адміністративно-правовий механізм". Акцентовано увагу на тому, що адміністративно-правовий механізм профілактики корупції в органах внутрішніх справ потрібно розглядати через теорію механізму адміністративно-правового регулювання і як його складову - зобов'язання.

10.21 Фінансове право

10.17.08.0821/196430. Фінансово-правовий аналіз грошової емісії в Україні. Ільницький О. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.107-118. - укр. УДК 336.741 747+347.73.

Досліджено проблему визначення загального механізму грошової емісії та проблеми реалізації цього процесу в Україні. Розкрито загальне призначення грошової емісії у фінансовій системі та процедури грошового обігу. Розглянуто основні засади випуску грошей на підставі реалізації державної монетної регалії. Вивчаючи Національний банк України як монопольний емісійний центр в Україні, зосереджено увагу на природі емісійної діяльності НБУ, гарантіях його правового статусу, що дають змогу проводити емісію на підставі економічних закономірностей. Досліджено форми та правила розрахунків в Україні, зокрема за посередництвом новітнього платіжного механізму "електронні гроші". Визначено перспективи нормативних змін для підвищення якості правового регулювання досліджуваної сфери відносин.

10.17.08.0822/197180. Тривимірна диференціація спорів між інвестором і державою. Голубенко І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.20-24. - укр. УДК 341.9:330.322.

Стаття присвячена дослідженню диференціації інвестиційних спорів. Проводиться аналіз інвестиційних спорів за трьома континуумами: соціально-правовим, територіальним і політичним. Досліджується практична доцільність тривимірної диференціації інвестиційних спорів.

10.17.08.0823/197279. Нова редакція положення про емісію електронних платіжних засобів як зразок ускладнення приватноправових відносин публічно-правовою складовою. Глотов М.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.108-112. - укр. УДК 347.73.

У статті досліджено конфлікт, що виникає між приватноправовими інтересами учасників міжнародних платіжних систем та задачами, які стоять перед НБУ як регулятором ринку платіжних систем. Зокрема, розглядається вплив регулювання НБУ на роботу міжнародних платіжних систем. Автор аргументує необхідність напрацювання нових алгоритмів співпраці для уникнення подальших конфліктів між учасниками платіжних систем та регулятором.

10.17.08.0824/197339. Значення досвіду країн ЄС для подальшого реформування системи державного фінансового контролю в Україні. Губанова Т.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.14-18. - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена дослідженню досвіду країн ЄС у сфері здійснення державного фінансового контролю. Проаналізовано основні підходи до розуміння державного фінансового контролю в країнах ЄС та інших провідних державах світу, зокрема, США, Канаді та Великобританії. Досліджені основні інституції, які здійснюють фінансовий контроль на рівні ЄС, - Європейська рахункова плата, Eurofisc-мережа та Європейський комітет з системних загроз. Автор акцентує увагу на необхідності приведення законодавства України та практики у сфері здійснення державного фінансового контролю до європейських стандартів.

10.17.08.0825/197341. Банківський союз Європейського Союзу: правові аспекти організації. Кинів Б.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.22-25. - укр. УДК 347.73.

У статті проведено фінансово-правовий аналіз організації та функціонування Банківського союзу Європейського Союзу. У цих інтенціях досліджено три основні пільери Європейського банківського союзу, а саме: 1) Єдиний механізм нагляду (Single Supervisory Mechanism); 2) Єдиний механізм рішень у кризових ситуаціях (Single Resolution Mechanism); 3) Систему гарантування вкладів (Deposit Guarantee Schemes). На підставі аналізу наукових доробок і базуючись на de lege lata, запропоновано низку висновків і розроблено de lege ferenda.

10.17.08.0826/197342. Правовий статус податкових агентів як самостійних учасників податкових правовідносин. Коваль Ю.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.25-29. - укр. УДК 347.73 + 346.62.

Стаття присвячена аналізу правового статусу податкових агентів з метою з'ясування їхнього місця у системі учасників податкових правовідносин. В межах проведеного дослідження проаналізовано співвідношення правового статусу податкових агентів з іншими учасниками податкових правовідносин, в результаті чого було виокремлено специфічні ознаки податкових агентів як самостійних суб'єктів. Автор акцентує увагу на категорії "податковий обов'язок податкового агента", яка має бути відповідною точкою для виокремлення правового статусу податкових агентів як самостійних учасників податкових правовідносин.

- 10.17.08.0827/197350. Оподаткування дивідендів податком на доходи фізичних осіб. Найман Н.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.60-64. - укр. УДК 336.226.11.
У статті розглянуто проблемні питання правового механізму оподаткування дивідендів податком на доходи фізичних осіб. Автор аналізує норми законодавства, що регулюють оподаткування дивідендів. Також досліджує проблемні питання, пов'язані з нарахуванням та виплатою доходів у формі дивідендів, які виникають на практиці.
- 10.17.08.0828/197351. Правовий механізм удосконалення врегулювання інформаційних відносин у митній сфері. Пересоляк В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.65-68. - укр. УДК 342.951.
Статтю присвячено правовому механізму удосконалення врегулювання інформаційних відносин у митній сфері. Охарактеризовано правовий механізм удосконалення врегулювання інформаційних відносин у митній сфері. Охарактеризовано ознаки правового механізму удосконалення врегулювання інформаційних відносин у митній сфері. Визначено основні міжнародно-правові акти, що регулюють інформаційні відносини в митній сфері.
- 10.17.08.0829/197353. Європейський досвід боротьби з агресивним податковим плануванням. Смичок Є.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.74-77. - укр. УДК 347.73.
Статтю присвячено дослідженню питань, пов'язаних з оподаткуванням дочірніх та материнських компаній на території Європейського Союзу, а також з'ясуванню сутності та місця агресивного податкового планування в системі діяльності платників податків щодо мінімізації власного податкового навантаження. Розглянуто європейський досвід боротьби з агресивним податковим плануванням, проаналізовано зміст Директиви Ради ЄС "Про материнські та дочірні компанії". Автор акцентує увагу на визначенні понять "гібридні фінансові інструменти" та "гібридні схеми податкового планування", а також на їх співвідношенні.
- 10.17.08.0830/197354. Фінансовий контроль персоналу Державної пенітенціарної служби України. Ткаченко О.Г., Олійник В.С., Клименко С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.77-80. - укр. УДК 347.73.
Статтю присвячено особливостям фінансово контролю осіб рядового та начальницького складу Державної пенітенціарної служби України. Визначено його правову основу та проаналізовано особливості чинного антикорупційного законодавства. Проведено порівняльний аналіз запобіжних заходів в системі об'єктивного фінансового контролю за майновим станом персоналу органів та установ виконання покарань.
- 10.17.08.0831/197358. Проблеми доказування зловживання владою у фінансових правовідносинах. Ямненко Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.89-92. - укр. УДК 347.73.
Статтю присвячено огляду наукового підґрунтя розгляду проблем, пов'язаних із зловживанням владою. Аналізується вітчизняна судова практика та рішення Європейського суду з прав людини. Розглядаються випадки зловживання владою в органах публічної влади України.
- 10.17.08.0832/197515. Державна фіскальна служба й органи внутрішніх справ як суб'єкти, що застосовують санкції за порушення податкового законодавства. Кононець В.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.39-42. - укр. УДК 345.5.
Подальше вдосконалення податкового законодавства має ґрунтуватися виключно на науково вивірених і достовірних позиціях, тому питання подальшого розвитку норм Податкового кодексу України є, безумовно, актуальними. Однією із гарантій ефективного функціонування податкової системи є виконання платниками податків їх обов'язків, визначених законом. У випадках недобросовісного виконання останніми податкового обов'язку чинне законодавство дозволяє податковим органам застосовувати систему спеціальних адміністративно-правових способів, що спонукають до виконання податкового обов'язку.
- 10.17.08.0833/197516. Класифікація адміністративних послуг, що надаються органами Державної Фіскальної служби України. Левчук С.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.43-46. - укр. УДК 347.73 342.9.
У статті висвітлено авторську спробу проведення класифікації адміністративних послуг, що надаються органами Державної фіскальної служби України. Наголошено на існуванні інформаційних адміністративних послуг. Виокремлено засвідчувальні адміністративні послуги.
- 10.17.08.0834/197526. Порядок фінансування витрат на безоплатну правову допомогу в Україні. Сірош Д.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.81-85. - укр. УДК 346.6(037).
Статтю присвячено висвітленню питань процесу фінансування безоплатної правової допомоги. Наведено авторське розуміння стадій такого процесу та погляд на їх змістовне наповнення. Залежно від виду безоплатної правової допомоги розглянуті ризики щодо її фінансування. Запропоновані напрями удосконалення правового регулювання фінансування безоплатної правової допомоги.
- 10.17.08.0835/197529. Фінансово-правові засади діяльності національного банку України у сфері стабілізації грошово-кредитного та валютного ринків України. Ментух Н.Ф., Шевчук О.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.92-96. - укр. УДК 347.73.
Статтю присвячено висвітленню діяльності Національного банку України у сферу стабілізації грошово-кредитного та валютного ринків України. Проаналізовано пропозиції різних вчених щодо нормотворчої діяльності НБУ в період економічної нестабільності. Автор здійснює аналіз основних нормативно-правових актів НБУ, прийнятих для стабілізації грошово-кредитного та валютного ринків України.
- 10.17.08.0836/197601. Розвиток інвестиційної діяльності в Україні та шляхи подолання інвестиційної кризи. Лешанич Л.В., Гунда С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.43-46. - укр. УДК 346.543.
У статті розглянуто стан інвестиційних процесів в економіці України. З'ясовані сучасні перспективи і проблеми здійснення інвестиційної діяльності. Обґрунтована необхідність активізації інвестиційних процесів та надані практичні рекомендації щодо підвищення ефективності інвестування. Визначено можливі шляхи подолання кризи інвестицій в Україні.
- 10.17.08.0837/197603. Гармонізація бухгалтерського обліку і фінансової звітності суб'єктів господарювання в Україні: поняття та форми. Резнікова В.В., Орлова О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.50-59. - укр. УДК 347.73.
Статтю присвячено актуальним на сьогодні в Україні питанням гармонізації бухгалтерського обліку і фінансової звітності суб'єктів господарювання. Проаналізовано існуючі серед науковців погляди та підходи щодо визначення поняття та форм гармонізації бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Відмежовано поняття "гармонізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності" від "гармонізація бухгалтерського законодавства, законодавства про фінансову звітність". Визначено існуючі у світовій практиці господарювання моделі обліку, які різняться за ступенем державного регулювання, суворістю нормативних вимог по відношенню до виконання облікових процедур, порядку відображення господарських операцій на

облікових рахунках: англосаксонська (англо-американська), континентальна, південноамериканська та інтернаціональна (глобальна) моделі. Встановлено, що вітчизняна модель обліку здебільшого тяжіє до континентальної, хоч подекуди має місце й використання англо-американського підходу щодо ролі та значення бухгалтерського обліку для сфери господарювання (на рівні, як правило, суб'єкта господарювання). Обґрунтовано висновок, за яким держава в перспективі має всі необхідні передумови аби використовувати бухгалтерський облік як засіб регулювання економікою. Втім, для цього необхідно забезпечити виконання основного призначення бухгалтерського обліку - надання достовірної інформації користувачам, що, в свою чергу, забезпечить порівнянність інформації, яка міститься у фінансовій звітності.

10.17.08.0838/197612. Основні заходи держави зі стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності. Андрущенко Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.98-102. - укр. УДК 347.73 346.

У статті розкривається зміст основних заходів держави зі стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності. Акцентується увага на необхідності відновлення функцій державного планування інвестицій з метою забезпечення відтворювальних процесів у країні. Зазначені шляхи поліпшення ситуації в соціально-економічній сфері для сприяння діяльності іноземних та вітчизняних інвесторів. Викладені основні завдання та принципи інвестиційно-інноваційної політики України.

10.17.08.0839/197613. Місцеві податки і збори в Україні: сучасний стан та перспективи реформування. Атаманчук Н.І., Процюк Д.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.102-105. - укр. УДК 347.73.

Стаття присвячена висвітленню сучасного стану місцевих податків та зборів в Україні. Проаналізовано засади становлення та розвитку місцевих платежів починаючи з 1991 року. Автор акцентує увагу на змінах у системі місцевого оподаткування в контексті проведення податкових реформ в Україні.

10.17.08.0840/197619. Теоретичні засади фіскального контролю в Україні. Іванчо В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.125-130. - укр. УДК 347.73.

У статті розглянуто складові дефініції контрольної діяльності фіскальних органів: контроль, податковий і митний контроль, визначено роль та місце фіскального контролю; виявлені невідповідності між податковим та митним законодавством, окреслено напрямки їх вдосконалення.

10.17.08.0841/197620. До питання виконання податкового обов'язку. Коваль О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.130-134. - укр. УДК 347.73.

У статті досліджено сутність поняття податкового обов'язку як у широкому, так і вузькому розумінні: умови його виникнення та належного виконання. Розглянуто складові податкового обов'язку. Досліджено особливості його виконання податковими агентами, виявлено колізії у податковому законодавстві стосовно виконання податкового обов'язку цією категорією учасників податкових правовідносин, надано рекомендації щодо їх усунення.

10.17.08.0842/197629. Особливості податкової правосуб'єктності банків. Пасічна І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.7-10. - укр. УДК 347.73.

У статті розглядаються банки як суб'єкти податкових правовідносин, що водночас є платниками податків, податковими агентами й особами, які сприяють реалізації податкових прав та обов'язків. З'ясовано поняття податкової правосуб'єктності. Досліджено зміст і особливості податкової правосуб'єктності банків.

10.17.08.0843/197634. Розвиненість економіки держави як фактор впливу на правове регулювання валютних відносин. Старинський М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.25-28. - укр. УДК 347.73(477)+330.34.

Стаття присвячена дослідженню ролі розвиненості економіки в правовому регулюванні валютних відносин. Увагу зосереджено на характеристиці національної економіки та її ознаках, особливо на вивченні взаємозв'язку розвиненості економіки з методами і способами регулювання суспільних відносин, у тому числі валютних відносин. Зроблено висновок, що під час регулювання валютних відносин державою для ефективного використання її ресурсів необхідно враховувати всі фактори, зокрема стан розвиненості економіки.

10.17.08.0844/197638. Державний фінансовий контроль у сфері обігу наркотиків: сутність та значення. Шевчук О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.41-44. - укр. УДК 347.73.

Стаття присвячена дослідженню поняття державного фінансового контролю у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та з'ясуванню його особливостей. Проаналізовано підходи науковців щодо сутності фінансового контролю та державного фінансового контролю. Встановлено риси (ознаки) та функції державного фінансового контролю у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

10.17.08.0845/197801. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення діяльності науково-дослідних установ в Україні: поняття та сутність. Манжула А.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.40-43. - укр. УДК 347.73.

У статті встановлено семантичний та етимологічний сенс таких термінів як: "забезпечення", "фінанси", "фінансування", "фінансове забезпечення", "матеріальний", "технічний", "технічне постачання" та "підтримка". Сформульовано авторське визначення поняття "фінансового та матеріально-технічного забезпечення". Зроблено висновок про неподільність терміну "фінансове та матеріально-технічне забезпечення".

10.17.08.0846/197815. Інвестиційні відносини як об'єкт фінансово-правового регулювання. Бліхар М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.97-100. - укр. УДК 347.73.

У статті проаналізовано інвестиційні відносини як об'єкт фінансово-правового регулювання. Досліджено об'єкт фінансової діяльності держави в інвестиційній сфері. Установлено, що, по-перше, суспільні відносини пов'язані з організуючим впливом уповноважених державних органів, наділених фінансовими повноваженнями, на поведінку осіб - суб'єктів інвестиційної діяльності у фінансових відносинах; по-друге, об'єкт фінансової діяльності держави в інвестиційній сфері формує суспільні відносини із розпорядження коштами, які перебувають у державній власності, на користь державних інвестицій.

10.17.08.0847/197819. Форми податкового контролю органів державної фіскальної служби за обігом піддакцизних товарів. Дозорець П.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.112-115. - укр. УДК 347.73.

Стаття присвячена висвітленню форм податкового контролю, які застосовуються органами Державної фіскальної служби України у практичній діяльності, пов'язаній із обігом піддакцизних товарів; розкрито проблеми, що виникають під час здійснення податкового контролю у сфері обігу піддакцизних товарів, і запропоновано шляхи їх вирішення.

10.17.08.0848/197822. Поняття та склад податкового правопорушення. Літвінцева А.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.123-126. - укр. УДК 347.73.

У статті системно висвітлюються наукові підходи щодо сутності податкового правопорушення. Аналізується законодавство України, а також доктрина податкового права на предмет складових частин податкового правопорушення. Наводяться проблемні аспекти у визначенні податкових правопорушень.

10.17.08.0849/197856. Аналіз пільг в оподаткуванні товарів, що переміщуються через митний кордон громадянами. Дорофеєва Л.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.117-120.* - укр. УДК 347.73.

У статті розглянута система пільг для громадян при переміщенні ними товарів через митний кордон без сплати податків. Вивчено європейську практику звільнення фізичних осіб від сплати митних платежів при переміщенні особистих речей через кордон. З урахуванням необхідності адаптації українського законодавства до європейських стандартів запропоновані зміни в частині обсягів неоподатковуваних товарів, дозволених для ввезення в Україну.

10.17.08.0850/197879. Види податкових режимів: сучасний погляд на питання. Сарана С.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.201-204.* - укр. УДК 347.73.

У статті розглянуто питання сутності й видів податкових режимів на основі сучасного стану розвитку податкових правовідносин. Запропоновано авторське бачення з огляду на сутність податкового режиму їх видової класифікації на загальний податковий режим, спеціальний податковий режим і процесуально-процедурний податковий режим.

10.17.08.0851/198434. До питання складу процедур особливого процесуально-процедурного податкового режиму. Сарана С.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.21-24.* - укр. УДК 347.73.

У статті розглянуто процедури особливого процесуально-процедурного податкового режиму в розрізі питання їхнього складу. Запропоновано авторське бачення складу процедур особливого процесуально-процедурного податкового режиму з огляду на його сутність та характерні особливості та визначено призначення кожної з них.

10.17.08.0852/198436. Валютний контроль: поняття, ознаки, зміст. Сулейманова С.Р. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.28-32.* - укр. УДК 347.73.

Найважливішим питанням для України є вдосконалення і розвиток існуючих засобів і методів валютного регулювання для забезпечення самостійності і стабільності національної валюти, для зменшення ризиків девальвації української гривні в результаті валютної інтервенції з боку іноземних валют, що є змістом і завданням валютного контролю. При цьому захист забезпечується не стільки адміністративними засобами контролю щодо національної валюти, скільки шляхом становлення економічної незалежності України та лібералізації валютного контролю. Таким чином, режим валютного контролю покликаний захистити економічні інтереси резидентів і нерезидентів, а також держави в цілому на перехідному складному політичному етапі розвитку ринкових відносин в Україні.

10.17.08.0853/198475. Компетенція фонду гарантування вкладів фізичних осіб в Україні: фінансово-правовий аспект. Швагер О.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.40-43.* - укр. УДК 347.73.

Стаття присвячена дослідженню питання щодо визначення основних напрямів фінансово-правового регулювання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в Україні. Розкрито питання співвідношення окремих елементів компетенції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Проаналізовано норми чинного законодавства, які характеризують фінансово-правову компетенцію Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

10.17.08.0854/198476. Системні засади структурної організації державної фіскальної служби України як основа її нормативно-правового унормування. Шулатова І.Є. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.43-47.* - укр. УДК 347.73.

Виконано аналіз стану й особливостей структурної організації Державної фіскальної служби України та висловлено певні зауваження й пропозиції щодо доцільності її реорганізації як основи подальшого нормативно-правового унормування. Показано, що резервом оптимізації структурної організації за штатними посадами й кількістю органів Державної фіскальної служби України є уніфікація діяльності департаментів та підрозділів щодо їх організаційно-аналітичних завдань і функцій.

10.17.08.0855/198484. Вплив упровадження податкового компромісу на діяльність суб'єктів запобігання податковій злочинності. Давтян Л.Г. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.75-79.* - укр. УДК 347.73 343.2.7.

У статті наводиться аналіз чинного податкового законодавства України щодо проблеми запобігання податковим злочинам та досліджуються перспективи прийняття нового законодавства щодо податкового компромісу. У ході дослідження було з'ясовано, що недостатня ефективність політики податкового компромісу у запобіганні податкової злочинності обумовлена особливістю суб'єктів запобігання, а саме побоюванням перевірок та браком довіри до влади. Побоювання перевірок було частково подолане через подальші зміни ПК. Але враховуючи високий інтелектуальний рівень суб'єктів податкової злочинності, необхідне подальше удосконалення закону та залучення суб'єктів господарської діяльності до обговорення та пропозицій щодо змін у сучасному податковому законодавстві.

10.17.08.0856/198485. Поштове шахрайство як нетиповий економічний злочин за федеральним законодавством США: історія, особливості тлумачення та протидії. Каменський Д.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.79-84.* - укр. УДК 343.241(477).

У статті досліджуються особливості кримінальної відповідальності за поштове шахрайство, як злочин проти основ економічного добробуту США. Висвітлено історію виникнення та розвитку відповідної заборони, показано поступову зміну законодавчих підходів до визначення ознак протиправного діяння, розкриті наслідки поширювального тлумачення поштового шахрайства американськими судами. Проведені доречні паралелі з господарськими заборонами за кримінальним законодавством України, типовою ознакою яких є обман.

10.23 Господарське право

10.17.08.0857/196557. Операції з корпоративними правами за етапами їх життєвого циклу. Патряк О.Т. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Економіка. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(45), т.2, С.106-111.* - укр. УДК 657.411:654.1.

Стаття присвячена вивченню економіко-правової сутності корпоративних прав та ідентифікації змісту операцій з ними з метою бухгалтерського обліку і контролю. Стаття відображає відмінності у поглядах вчених з ключових питань визначення сутності корпоративних прав та корпоративних відносин. Основним завданням дослідження є визначення місця корпоративних прав у процесах руху капіталів, а також окреслення сутності та змісту операцій з ними як об'єктів бухгалтерського обліку. Акцент зроблений на необхідності врахування етапів життєвого циклу корпоративних прав при розгляді операцій з ними. Незважаючи на значну кількість досліджень, присвячених корпоративним правам, було здійснено спробу конкретизувати об'єкти бухгалтерського обліку та контролю в операціях з корпоративними правами.

- 10.17.08.0858/196619. Механізм визначення оптимального рівня тарифів на пасажирські перевезення. Барабаш О.О., Богаченко М.В. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Економіка*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(45), т.3, С.23-28. - укр. УДК 338.47:656.
В статті зазначені основні засади формування тарифу (вартості проїзду) на пасажирські транспортні перевезення, державний вплив на політику ціноутворення автотранспортних підприємств. На основі розглянутих нормативних документів розглянуто витратний метод ціноутворення та проведений аналіз статей собівартості тарифу на перевезення за двома напрямками. Запропоновано заходи щодо зменшення величини тарифу та його оптимізації.
- 10.17.08.0859/197199. Транспортні відносини як об'єкт господарсько-правових досліджень (огляд радянської літератури). Драпайло Ю.З. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.110-114. - укр. УДК 346.
Стаття присвячена огляду наукових праць, написаних у радянський період, що зачіпають господарсько-правові аспекти транспортних відносин. Окремо розглядаються господарсько-правові дослідження функціонування залізничного, морського, автомобільного та повітряного транспорту в різні періоди існування СРСР. Зроблено висновок про можливість використання праць радянських учених у сфері транспорту в сучасних реаліях.
- 10.17.08.0860/197355. Правопорушення як інституційна основа сфери державних закупівель. Черней А.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.80-83. - укр. УДК 34.342.951:351.82.
Законодавство, що регулює відносини у сфері державних закупівель, нині є недосконалим, а тому створює сприятливі умови для вчинення правопорушень. У статті визначено основні види зловживань, які вчиняються під час організації та проведення процедур державних закупівель. Визначивши перелік правопорушень, які найчастіше вчиняються у сфері закупівель, запропоновано заходи їх запобігання.
- 10.17.08.0861/197417. Гарантії діяльності торговця цінними паперами в господарських правовідносинах. Лісова Д.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.138-142. - укр. УДК 346.
У статті автор досліджує правові гарантії діяльності торговця цінними паперами на фондовому ринку України. Аналізуються наукові підходи до визначення природи правових гарантій й встановлюється суть гарантій діяльності торговця цінними паперами. Проводиться дослідження гарантій здобуття правосуб'єктності торговцем цінними паперами, здійснення та припинення ним професійної діяльності.
- 10.17.08.0862/197418. Показання свідка в господарському процесі: вкотре про необхідність оновлення засобів доказування. Лютіков П.С., Краснова К.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.142-145. - укр. УДК 346.91.
У статті подається узагальнена теоретична характеристика показань свідка як нового джерела доказування в господарському процесі, поєднана з аналізом зразків перспективного нормотворення та зарубіжного досвіду в аспекті нормативної регламентації інституту свідка в господарському судочинстві. Авторами підкреслюється необхідність нормативної фіксації показань свідка як окремого способу доказування під час розгляду справи за правилами господарського процесу.
- 10.17.08.0863/197600. Особливості правового регулювання забезпечення прав суб'єктів підприємницької діяльності. Дячук Н.Д. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.39-43. - укр. УДК 341.1.2.
Стаття присвячена дослідженню форм та методів правового регулювання законодавства у сфері підприємницької діяльності в Україні. Виявлено проблемні аспекти правового регулювання суб'єктів господарювання в контексті вдосконалення законодавчої бази. З'ясовано переваги та недоліки забезпечення прав суб'єктів підприємницької діяльності в процесі виконання їхніх функцій.
- 10.17.08.0864/197602. Територіальна громада як учасник господарських відносин. Манзюк В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.46-49. - укр. УДК 346.
У ході проведеного дослідження встановлено, що територіальна громада не вимагає набуття якоїсь особливої організаційно-правової форми для вступу у господарські правовідносини та може здійснювати в силу закону господарську правосуб'єктність як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування. За результатами виконаного дослідження сформульовані пропозиції з вдосконалення чинного законодавства України.
- 10.17.08.0865/197604. Удосконалення законодавства про громадські організації у світлі євроінтеграції: господарсько-правовий аналіз. Руциньська Т.П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.60-64. - укр. УДК 341.2.3.
У статті проведено господарсько-правовий аналіз законодавства України про громадські організації з точки зору врахування та сполучення приватних і публічних інтересів, розроблено пропозиції з його удосконалення та рекомендації для правозастосування у світлі євроінтеграції.
- 10.17.08.0866/197614. Правова природа інвестиційної діяльності: адміністративно-правове дослідження. Бліхар М.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.105-109. - укр. УДК 342.922.
У статті охарактеризовано нормативно-теоретичні положення адміністративно-правового регулювання інвестиційної діяльності, які свідчать про те, що нормотворча діяльність держави суттєво впливає на ефективне та безперервне функціонування інвестиційних процесів. Встановлено, що оптимізація регулювання інвестиційних правовідносин повинна мати несуперечливий, узгоджений характер, здійснюючи системне регулювання правовідносин, які виникають під час адміністративно-правового регулювання інвестиційної діяльності.
- 10.17.08.0867/197785. Добровільна та примусова реалізація майна на публічних торгах. Луценко Д.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.179-183. - укр. УДК 347.121 (477).
Аналізуються правові норми, що регулюють правовідносини в сфері реалізації майна через електронні торги, виявляються вирізняльні ознаки реалізації майна на електронних торгах за характером ініціативи їх проведення, розглядається порядок проведення публічних торгів, спосіб оформлення результатів торгу, порядок передання придбаного майна та момент виникнення права власності на придбане майно.
- 10.17.08.0868/197829. Проблеми досудового врегулювання господарських спорів. Джепа Ю.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.7-10. - укр. УДК 346.
У статті визначено основні проблеми досудового врегулювання господарських спорів. Охарактеризовано кожну з цих проблем. Наведено позиції науковців щодо вказаного питання.
- 10.17.08.0869/197830. Доцільність існування господарських судів у судовій системі України. Дячук Н.Д. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.11-14. - укр. УДК 346.
Стаття присвячена дослідженню доцільності існування господарських судів у судовій системі України. З'ясовано переваги та плюси господарських судів. Проаналізовано вплив господарських судів на економічну ситуацію й судову систему в Україні.

- 10.17.08.0870/197831. Правове регулювання транспортування нафти та нафтопродуктів. Череднікова Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.14-19. - укр. УДК 346.5.
У статті сформульовано пропозиції щодо конкретизації правових норм, які визначають суб'єктний склад договірних правовідносин із транспортування нафти й нафтопродуктів, регламентують порядок встановлення тарифів на такі послуги, встановлюють особливості обліку природних втрат енергоресурсів під час їх транспортування. Обґрунтовано напрями вдосконалення правового регулювання транспортування нафти та нафтопродуктів.
- 10.17.08.0871/197839. Правові засади державної підтримки суб'єктів господарювання агропромислового комплексу шляхом здешевлення кредитів. Григор'єва Х.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.46-49. - укр. УДК 346.
Стаття присвячена дослідженню правового регулювання надання фінансової державної підтримки суб'єктам господарювання в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів. Проведено аналіз основних проблемних питань здійснення відповідної компенсації частини відсотків за кредитними договорами аграріїв. Зроблено висновки щодо напрямів удосконалення законодавства у цій сфері.
- 10.17.08.0872/197861. Основні моделі управління житлово-комунальним господарством на місцях та їх впровадження в окремих містах України. Куц О.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.133-136. - укр. УДК 346.
У статті аналізується досвід окремих пострадянських країн у побудові системи управління житлово-комунальним господарством. Виділяється чотири основні моделі та аргументується оптимальність однієї з них. Розглядається досвід міста Харкова з упровадження такої схеми та наводяться пропозиції щодо її оптимізації для можливості використання в інших містах України.
- 10.17.08.0873/198966. Імплементация в Україні антимонопольного законодавства Європейського Союзу. Горбаль Н.І., Романишин С.Б., Когут У.І. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Сер. економічна. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.2, С.182-190. - укр. УДК 341.17.
Досліджено особливості, ключові риси і принципи антимонопольного законодавства Європейського Союзу та основні шляхи адаптації до нього українського законодавства в контексті підписання Угоди про асоціацію України та ЄС у 2014 р. Основну увагу зосереджено на досягненнях України у процесі адаптації європейського законодавства та ефектах від неї (підтримка конкуренції, захист малого та середнього бізнесу; обмеження неконтрольованої державної фінансової допомоги окремим підприємствам; контроль за діяльністю монополій та обмеження їх антиконкурентної діяльності; відкриття нових ринків збуту; зменшення потреби взаємодії з антимонопольними органами).
- ### 10.27 Цивільне право
- 10.17.08.0874/196366. Особливості участі третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, в цивільному процесі. Сенік С. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.308-314. - укр. УДК 347.9.08.
Захист прав та інтересів, відмінних і незалежних від прав, інтересів сторін, - не єдина функція інституту третіх осіб. Участь третіх осіб у цивільному процесі забезпечує швидший розгляд справи. Завдяки участі в справі третіх осіб відбувається повніша концентрація доказового матеріалу, що допомагає не тільки захисту прав та інтересів третіх осіб, а й правильному розгляду розпочатої за ініціативою первісного позивача цивільної справи в цілому. Неучасть у справі третьої особи, зацікавленої у вирішенні спору, призводить не тільки до порушення прав цієї особи, а й до помилок у дослідженні фактичних обставин справи. Участь третіх осіб у цивільному процесі є важливою гарантією захисту прав фізичних та юридичних осіб, держави, ефективним засобом судового захисту прав, свобод та інтересів. Використання цього інституту в судовій практиці засвідчує його ефективність та надійність як процесуальної форми участі у процесі, що водночас не виключає подальшого вдосконалення цього механізму судового захисту. У статті досліджено питання часової межі та форми вступу третіх осіб у судовий процес, охарактеризовано процесуальні дії суду, вплив вступу третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги, на рух судового процесу та її процесуальний статус. Теоретичний матеріал проілюстровано прикладами із судової практики, на підставі яких зроблено низку висновків прикладного характеру. Зокрема, акцентується увагу, що третя особа, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору, вступає в судовий процес лише шляхом подання позовної заяви. У зв'язку з цим неправильним є залучення цього виду третіх осіб на підставі їхнього клопотання чи заяви. Зазначається, що в резолютивній частині ухвали про відмову у прийнятті позовної заяви третьої особи обов'язково має бути роз'яснено право звернутися до суду зі своїми вимогами з додержанням загальних правил щодо подання позовних заяв.
- 10.17.08.0875/196398. Деякі зауваги щодо Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ "Про застосування судами законодавства про судові витрати у цивільних справах". Угриновська О. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.330-336. - укр. УДК 347.976.
Досліджено Постанову Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ України "Про застосування судами законодавства про судові витрати у цивільних справах" №10 від 17.10.2014 р. Проаналізовано найважливіші положення вказаної постанови та відзначено недоліки. Окреслено коло питань, які стосуються судових витрат у цивільному процесі та неоднаково вирішуються на практиці, та запропоновано шляхи їхнього вирішення.
- 10.17.08.0876/196417. Становлення та розвиток провадження за заявами про видачу виконавчого листа на рішення третейського суду. Стасів Н. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.315-323. - укр. УДК 347.769.
Проаналізовано історичний розвиток і становлення третейського судочинства та впровадження механізмів виконання рішень третейських судів. Досліджено порядок регламентації виконання рішень третейського суду на українських землях в різні історичні періоди. Розроблено класифікацію історичних періодів за критерієм нормативної регламентації виконання третейського рішення.
- 10.17.08.0877/197162. Захист прав людини неурядовими правозахисними організаціями. Алмаші М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.98-103. - укр. УДК 347.
Статтю присвячено захисту прав людини неурядовими правозахисними організаціями. Здійснено характеристику співпраці неурядових правозахисних організацій із державою у сфері захисту прав людини. Охарактеризовано співпрацю неурядових правозахисних організацій із міжнародними організаціями у сфері захисту прав людини. Проаналізовано діяльність неурядових правозахисних організацій щодо захисту окремих груп прав людини.
- 10.17.08.0878/197168. До питання співвідношення церкви і громадянського суспільства. Лотюк О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.124-127. - укр. УДК 342.72 73(477).

У статті досліджується роль церкви в розвитку громадянського суспільства в Україні та інших зарубіжних країнах. Аналізуються здобутки українських та зарубіжних учених у дослідженні церкви як інституту громадянського суспільства. Робиться висновок про спільність історичного розвитку взаємовідносин церкви та громадянського суспільства в Україні й Польщі.

10.17.08.0879/197178. Окремі питання визначення поняття моральної (немайнової) шкоди. Васильєв В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.10-15. - укр. УДК 347.426.

Стаття присвячена дослідженню поняття моральної (немайнової) шкоди, що міститься в науковій літературі та чинному законодавстві. Сформульовано визначення поняття моральної (немайнової) шкоди, завданої фізичній особі кримінальним правопорушенням. Проаналізовано зміст моральної (немайнової) шкоди.

10.17.08.0880/197181. Взаємні зобов'язання сторін за договором купівлі-продажу підприємства як єдиного майнового комплексу. Грушинська Н.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.24-29. - укр. УДК 347.214.2.

Стаття присвячена аналізу взаємних прав та обов'язків сторін за договором купівлі-продажу підприємства як єдиного майнового комплексу. Проаналізовано підходи різних науковців щодо цього питання. Автор пропонує доповнити Главу 54 Цивільного кодексу України статтею, яка містила б перелік прав та обов'язків сторін після підготовки підприємства як єдиного майнового комплексу до продажу.

10.17.08.0881/197182. Правовий звичай як джерело регулювання цивільних відносин за правом окремих країн. Діковська І.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.29-31. - укр. УДК 347.1.

Стаття присвячена аналізу ролі звичаю в регулюванні цивільних відносин за правом України, Франції, Квебеку, Німеччини, Швейцарії, Іспанії, Молдови. Зроблено висновок про те, що звичаї найчастіше використовуються як субсидіарні джерела. Національне законодавство, як правило, установлює певні умови застосування звичаїв: їх несуперечливість законодавству, моралі, доведеність.

10.17.08.0882/197185. Цивільно-правові способи захисту права на інтернет-послуги. Карпенко О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.40-44. - укр. УДК 347.45.47.

У статті йдеться про необхідність розмежування понять цивільно-правової охорони та цивільно-правового захисту, уточнюється поняття способу захисту. Автор виділяє підстави та аргументує необхідність класифікації інтернет-послуг. Аналізуються різноманітні способи захисту цивільних прав та інтересів сторін на інтернет-послуги в залежності від їх видів.

10.17.08.0883/197187. "Свобода договору" в динаміці цивільних договірних правовідносин. Мельниченко Р.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.49-53. - укр. УДК 347.

У статті системно висвітлюється прояв "свободи договору" на кожній із стадій укладання цивільного договору. Аналізуються законодавство України, а також цивілістична доктрина на предмет проблемних аспектів застосування "свободи договору", які виникають на рівні правозастосовчої практики. Наводиться система змістовних характеристик "свободи договору" в динаміці цивільних договірних відносин.

10.17.08.0884/197188. Емісія як стадія набуття облигацією цивільної оборотоздатності. Міндарьова М.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.53-57. - укр. УДК 347.457.

Автор досліджує емісію цінних паперів як стадію набуття облигацією цивільної оборотоздатності. Характеризуються етапи емісії, визначаються моменти виникнення облигації та права власності на неї. Аналізуються приватно-правові та публічно-правові аспекти емісії.

10.17.08.0885/197190. Законодавча конкретизація елементів права слідування як необхідна умова забезпечення його практичної реалізації. Самсін Р.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.62-65. - укр. УДК 347.

У статті розглядаються питання, пов'язані з практичною реалізацією специфічного авторського повноваження - права слідування. На основі аналізу юридичної літератури, норм Директиви 2001/84/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 вересня 2001 року щодо права слідування на користь автора оригінального твору мистецтва та законодавства європейських країн визначаються ключові моменти, які потребують законодавчого врегулювання для створення дієвого механізму реалізації зазначеного права. Зроблено висновок, що чинне законодавство України не забезпечує реалізацію права слідування та потребує вдосконалення.

10.17.08.0886/197191. Здатність правочинів породжувати, змінювати та припиняти особисті немайнові права. Сліпченко С.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.66-72. - укр. УДК 347.

У статті за допомогою методу альтернатив досліджується здатність правочинів породжувати, змінювати чи припиняти особисті немайнові права. Обґрунтовується, що в теорії цивільного права поряд із повним запереченням здатності правочинів породжувати, змінювати або припиняти особисті немайнові права почала формуватися альтернативна точка зору. Прихильники останньої стверджують, що цей юридичний факт може створювати також такі правові наслідки. Також доводиться здатність правочинів породжувати, змінювати або припиняти особисті немайнові права в межах правовідносин інтелектуальної власності, інформаційних, корпоративних, особистих немайнових правовідносин. Зроблений висновок базується на синтезі досягнутих представниками альтернативної точки зору наукових результатів. Стверджується, що здатність правочинів породжувати, змінювати або припиняти особисті немайнові права не лише не виключається загальними положеннями чинного цивільного законодавства України, а й прямо передбачається спеціальними нормами права.

10.17.08.0887/197194. Недобросовісна реклама: поняття, види, відповідальність. Сусь Ю.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.83-87. - укр. УДК 347.

Стаття присвячена дослідженню правової природи недобросовісної реклами з цивілістичної точки зору. З цієї метою автор аналізує проблемні питання визначення поняття, видів застосування відповідальності за порушення рекламного законодавства, а саме використання недобросовісної реклами. У статті пропонується власне бачення недобросовісної реклами як об'єкту цивільно-правового регулювання.

10.17.08.0888/197196. Поняття й види акцій та процедура їх конвертації. Щока С.В., Заборовський В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.92-96. - укр. УДК 347.728.2.

Статтю присвячено дослідженню правової природи акцій, розкриттю найбільш поширених критеріїв класифікації акцій, а також аналізу сутності процедури конвертації акцій. Зроблено висновок, що під поняттям "акція" слід розуміти цінний папір, який свідчить про те, що його власник вніс певний пай в акціонерне товариство та має право отримувати прибуток у вигляді дивіденду. Також проаналізовано правову природу процедури конвертації акцій та вказано, що "конвертація акцій" - це особливий спосіб розміщення акцій, який полягає в обміні конвертованих цінних паперів емітента на акції нового (іншого) випуску та якому притаманні риси як одностороннього, так і двостороннього правочину.

- 10.17.08.0889/197198. Чеський закон проти недобросовісної конкуренції після повторної кодифікації приватного права. Ondřejova Dana. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.102-109.* - укр. УДК 347.
У статті здійснено всебічний аналіз чеських законів проти недобросовісної конкуренції в новому Цивільному кодексі Чеської Республіки, який набрав чинності з 1 січня 2014 р., особливо в порівнянні з текстом Господарського кодексу Чеської Республіки станом на 31 грудня 2013 р.
- 10.17.08.0890/197201. Актуальні проблеми державної реєстрації договору комерційної концесії (франчайзингу) в Україні та шляхи їх вирішення на основі зарубіжного досвіду. Рогач О.Я., Солієнко Ю.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.119-123.* - укр. УДК 347.
У статті досліджено питання юридичної чинності новоприйнятого Порядку державної реєстрації договорів комерційної концесії (субконцесії). Проведено комплексний аналіз правового регулювання реєстрації франчайзингових угод у деяких європейських країнах. У ході дослідження виявлено переваги й недоліки механізмів правового регулювання реєстрації франчайзингових угод у деяких країнах Європейського Союзу. На основі прогресивних тенденцій європейського досвіду спроектовано найбільш актуальну для України на сучасному етапі її розвитку модель реєстрації договорів франчайзингу.
- 10.17.08.0891/197228. Огляд джерельної бази дослідження питань, пов'язаних зі зловживанням правом. Ямненко Т.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.80-83.* - укр. УДК 340.1.
Стаття присвячена огляду наукового підґрунтя розгляду проблем, пов'язаних зі зловживанням правом. Особлива увага приділяється фінансово-правовим дослідженням. У підсумку пропонується групування галузевих досліджень із вказівкою на конкретних вчених, які займаються цими питаннями.
- 10.17.08.0892/197280. Співвідношення правових інститутів кондикції та віндикації у цивільному праві. Гончаров І.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.112-116.* - укр. УДК 347.55.
У статті аналізуються питання, присвячені розкриттю співвідношення правових інститутів кондикції та віндикації у цивільному праві. Висвітлюються різні критерії стосовно розмежування вимог, які випливають із зобов'язань з безпідставного збагачення, та вимог про витребування майна власником із чужого незаконного володіння. Окрема увага приділяється конкуренції норм стосовно кондикційного та віндикаційного позовів.
- 10.17.08.0893/197281. Випадки виникнення права регресної вимоги внаслідок виконання солідарного зобов'язання одним зі співборжників за цивільним законодавством України. Жила О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.117-121.* - укр. УДК 347.
Статтю присвячено дослідженню випадків виникнення права регресної вимоги, що виникає у зв'язку з виконанням солідарних зобов'язань. Установлено, що регресні вимоги, які випливають із солідарної відповідальності, правомірні в усіх випадках, навіть якщо про конкретний випадок не вказано в законодавстві як про такий, що породжує право регресу. Зроблено висновок, що реалізація поруки не породжує права регресної вимоги, а приводить до суброгації прав кредитора до поручителя, який виконав свій обов'язок.
- 10.17.08.0894/197283. Одностороння відмова як спосіб захисту цивільних прав та інтересів. Косткіна Ю.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.126-129.* - укр. УДК 347.
Стаття присвячена дослідженню односторонньої відмови як одного із способів захисту цивільних прав та інтересів в цивільному праві України. Зокрема, наведені визначення понять "захист цивільного права та інтересу" та "самозахист", проаналізовано ознаки способів захисту та підстави їх застосування. В статті обстоюється позиція про те, що одностороння відмова від зобов'язання є способом самозахисту цивільного права та інтересу.
- 10.17.08.0895/197285. Підстави виникнення зобов'язань з відшкодування шкоди, що завдана при здійсненні самозахисту. Ляшевська Л.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.135-138.* - укр. УДК 347.
Стаття присвячена розкриттю поняття та сутності підстав виникнення зобов'язань з відшкодування шкоди, що завдана при здійсненні самозахисту. Проаналізовані різні точки зору науковців щодо цієї проблеми. Автор підкреслює необхідність чіткого відокремлення "підстав" та "умов виникнення цих зобов'язань".
- 10.17.08.0896/197286. Характеристика та види правочинів за участю малолітніх осіб. Міщенко М.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.138-141.* - укр. УДК 347.
Статтю присвячено аналізу видів правочинів за участю малолітніх осіб. Автор виокремив види правочинів, які можуть здійснювати малолітні особисто, або ж які вчинені на їх користь, а також їх характерні риси. Окремо розглянуто складання заповіту малолітніми.
- 10.17.08.0897/197288. Обмеження свободи договору контрактації. Осташова В.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.145-148.* - укр. УДК 347.
У статті досліджено елементи свободи цивільного договору. Охарактеризовано елементи свободи договору контрактації сільськогосподарської продукції та їх обмеження. Зроблено висновки про доцільність усунення прогалин у законодавстві, що регулює договір контрактації.
- 10.17.08.0898/197290. Майнові права громадських об'єднань в Україні: реалізація і захист. Пишна Л.Г. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.152-155.* - укр. УДК 347.
У статті проаналізовано актуальні питання реалізації та захисту майнових прав громадських об'єднань в Україні. Обґрунтовано висновок про те, що реалізація прав у цій сфері є найважливішим етапом, а застосування цивільно-правових способів захисту зазначених прав виявляється на практиці найбільш ефективними. Зацентовано увагу на необхідності використання всього комплексу цивільно-правового інструментарію реалізації і захисту прав громадських об'єднань на сучасному етапі розвитку громадянського суспільства в Україні.
- 10.17.08.0899/197291. Підстави та правові наслідки припинення договору управління майном у сфері будівництва житла. Плукар І.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.156-161.* - укр. УДК 347.
Статтю присвячено дослідженню правових підстав припинення договору управління майном у сфері будівництва житла. Розглянуто випадки припинення договору про участь у фонді фінансування будівництва та договору про придбання сертифікатів фонду операцій з нерухомістю на загальних підставах, зокрема в результаті виконання, проведеного належним чином, а також з підстав, передбачених Законом України "Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю". Визначено правові наслідки припинення договору управління майном у сфері будівництва житла.

10.17.08.0900/197292. Питання переддоговірної відповідальності в міжнародно-правових уніфікованих документах. Старитець К.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.162-165.* - укр. УДК 347. У статті розглянуто питання переддоговірної відповідальності в міжнародно-правових документах уніфікованого характеру. На основі порівняльно-правового аналізу регулювання переддоговірних відносин у правопорядках різних держав зроблено висновок, що відмінності між режимом договору і делікту, які проводяться в більшості правопорядків, є суттєвою перешкодою на шляху розробки уніфікованого регулювання переддоговірної відповідальності.

10.17.08.0901/197293. Змішані договори та їх відмінності від інших договорів. Сурай Д.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.165-168.* - укр. УДК 347.921:347.68(477).

Статтю присвячено дослідженню поняття та предмету доказів в господарському процесі. Проаналізовано основні наукові підходи до розуміння поняття судових доказів та предмету доказування. За результатами проведеної роботи робиться висновок про важливість доказів як правового інституту господарського судочинства і в правозастосовчій діяльності, і в теоретичному вивченні процесу доказування.

10.17.08.0902/197294. Доказ в господарському процесі: поняття та предмет. Квіта О.Т. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.169-171.* - укр. УДК 347 346.

Статтю присвячено дослідженню поняття та предмету доказів в господарському процесі. Проаналізовано основні наукові підходи до розуміння поняття судових доказів та предмету доказування. За результатами проведеної роботи робиться висновок про важливість доказів як правового інституту господарського судочинства і в правозастосовчій діяльності, і в теоретичному вивченні процесу доказування.

10.17.08.0903/197295. Брокерство та дилерство на ринку цінних паперів в Україні та США: порівняльний аналіз. Орленко Б.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.172-177.* - укр. УДК 346.2.

У статті порівняно особливості правового становища деяких учасників ринку цінних паперів за законодавством США та України. Обґрунтовано необхідність розширення кола суб'єктів, які можуть здійснювати брокерську діяльність на ринку цінних паперів в Україні. Подано авторське визначення категорій, таких як "брокер", "дилер", "трейдер".

10.17.08.0904/197403. Укладання договору доручення за цивільним законодавством України. Дихта Н.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.81-84.* - укр. УДК 347.462+347.43.

Стаття присвячена дослідженню процедури укладання договору доручення та встановлення її особливостей за цивільним законодавством України. Проаналізовано представлені в літературі підходи до цієї процедури щодо договору доручення. Досліджено форму договору доручення, способи його укладання. Зроблено висновок, що укладання договору доручення передуює виникненню особливих довірчих відносин, за відсутності яких укладання договору доручення неможливе. Укладання договору доручення припускає узгодження істотних умов договору з можливістю розширення його предмета і сфери застосування за рахунок включення дій фактичного (посередницького) характеру.

10.17.08.0905/197412. Конкуренція вимог при відшкодуванні шкоди, завданої здоров'ю (життю) фізичної особи під час виконання договірних зобов'язань. Ус М.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.114-119.* - укр. УДК 347.

Статтю присвячено дослідженню проблематики конкуренції договірних і деліктних вимог, що виникає при заподіянні шкоди здоров'ю (життю) фізичної особи під час виконання договірних зобов'язань. У статті визначається, якій вимозі варто надавати пріоритет в окресленій ситуації. Для цього встановлюється: чим різняться наслідки пред'явлення тієї чи іншої вимоги. Автором формулюються висновки щодо вдосконалення чинного законодавства із зазначеного питання.

10.17.08.0906/197413. Цивільно-правова відповідальність виконавця за порушення умов договору про надання маркетингових послуг. Федосенко Н.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.120-125.* - укр. УДК 347.

В статті автор аналізує особливості відповідальності виконавця за порушення умов договору про надання маркетингових послуг. Сьогодні все більше українських підприємств розглядають маркетингові дослідження як обов'язкову передумову прийняття управлінських рішень. С целью обоснования подходов к регулированию ответственности за нарушение обязательств по договору о предоставлении маркетинговых услуг, и анализа правовой природы ответственности исполнителя за нарушение взятых на себя обязательств исследуется именно гражданская правовая природа ответственности за нарушение условий этого договора.

10.17.08.0907/197415. Поняття та ознаки договору про спільну діяльність. Юркевич Ю.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.129-133.* - укр. УДК 347.

У статті на основі аналізу чинного законодавства України та практики його застосування здійснено загальнотеоретичну характеристику договору про спільну діяльність, проаналізовано його поняття та ознаки. За результатами дослідження висловлено власну позицію щодо вдосконалення чинного законодавства України у цій сфері.

10.17.08.0908/197483. Принципи кодифікації цивільного законодавства. Амеліна А.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.106-110.* - укр. УДК 347.12:340.136.

Стаття присвячена висвітленню сутності та змісту поняття "принципи", "принципи кодифікації цивільного законодавства". Проаналізовано підходи різних учених щодо визначення поняття "принципи". Аналізуються принципи кодифікаційної діяльності й кодифікації законодавства. Узагальнюючи дослідження, автор конкретизує та формулює принципи кодифікації цивільного законодавства.

10.17.08.0909/197484. Право на звернення до суду за захистом цивільних прав та інтересів: проблеми й перспективи. Бонтлаб В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.110-114.* - укр. УДК 347.

Стаття присвячена теоретичним і практичним аспектам права на судовий захист у порядку цивільного судочинства України. Досліджується поняття захисту цивільних прав та інтересів, визначення його завдань, мети й ознак. Аналізується право на судовий захист порушених прав та охоронюваних законом інтересів як об'єктивного явища, яке існує в демократичному суспільстві незалежно від волі конкретних осіб і гарантує захист порушених, оспорюваних або невизнаних прав, свобод чи інтересів кожної особи. На підставі аналізу чинного законодавства виділено основні проблеми цього права й визначено основні шляхи їх вирішення.

10.17.08.0910/197485. Відмежування правонаступництва від суміжних явищ у цивільному праві. Валах В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.114-118.* - укр. УДК 347.

У статті висвітлено проблеми співвідношення правонаступництва з іншими подібними явищами цивільно-правової дійсності на підставі дослідження правової природи першого. Запропоновано власну дефініцію цивільного правонаступництва та виокремлено його істотні ознаки.

- 10.17.08.0911/197488. До питання визначення категорії "цивільно-правовий режим майна". Жук В.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.126-129. - укр. УДК 347.122: 347.22.
У статті висвітлюється категорія цивільно-правового режиму та його зміст стосовно різних явищ правової дійсності (об'єктів, суб'єктів, правовідносин). Автор акцентує увагу на розкритті змісту поняття "цивільно-правовий режим майна" та його особливості, а також аналізує погляди українських і російських учених на таку категорію, як "цивільно-правовий режим майна".
- 10.17.08.0912/197489. До питання про забезпечення прав на житло на тимчасово окупованій території України. Кармаза О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.129-132. - укр. УДК 347.2.3:347.254 (477).
У статті аналізуються юридичні механізми забезпечення житлових прав громадян на тимчасово окупованій території України. Досліджуються нормативно-правові акти України, міжнародні документи у сфері забезпечення майнових прав громадян на тимчасово окупованій території; виділяються тенденції та можливі наслідки, до яких може призвести здійснення окупації на території України, для громадян - жителів АРК як власників, так і користувачів житлових приміщень.
- 10.17.08.0913/197491. Розмежування припинення суб'єктивного права спільної власності на нерухомість і відповідного правового режиму. Лозовий А.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.137-140. - укр. УДК 347.
Автор аналізує підстави припинення суб'єктивних прав спільної власності на нерухомість і припинення правового режиму спільної власності. Проводиться розмежування наведених категорій, пропонується їх визначення. Розглядаються особливості зміни правового режиму спільної власності.
- 10.17.08.0914/197492. Обмеження договірної свободи сторін у цивільному праві України. Мельниченко Р.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.140-144. - укр. УДК 347.44.
У статті досліджено основні концептуальні ідеї обмеження договірної свободи сторін у цивільному праві України. Аналізується цивільне законодавство України у сфері обмеження договірної свободи. Наводиться система та характеристика обмежень договірної свободи.
- 10.17.08.0915/197493. Договори про проведення медіації. Огречук Г.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.144-148. - укр. УДК 347.996.
У статті розглядаються питання, що стосуються договірного регулювання відносин медіації. На основі аналізу зарубіжного законодавства робиться висновок про існування двох договірних етапів встановлення медіаційних правовідносин - укладання першого договору між сторонами спору про звернення до медіації для вирішення спору і укладання другого договору між сторонами спору та медіатором про проведення медіації. Аналізується проект закону України про медіацію в порівнянні з відповідними законодавчими актами Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Російської Федерації.
- 10.17.08.0916/197494. Право фізичної особи на репродукцію (відтворення): поняття та історико-правові аспекти становлення. Рябенко О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.148-151. - укр. УДК 347.151:612.63.
Статтю присвячено висвітленню поняття "права фізичної особи на репродукцію". Автор проаналізував історико-правові аспекти цього явища. Окрема увага приділена виникненню методів допоміжної репродукції у світі та в Україні та особистих немайнових прав фізичних осіб у цій сфері.
- 10.17.08.0917/197497. Звернення стягнення на об'єкт іпотеки в договірному порядку. Ходико Ю.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.162-166. - укр. УДК 347.27.
У статті автором розглядається питання звернення стягнення на об'єкт іпотеки в договірному порядку. Аналізуються особливості звернення стягнення на об'єкт іпотеки та деякі дискусійні питання, що виникають при зверненні стягнення в договірному порядку. Проаналізовано українське законодавство, наукові дослідження, зроблені ґрунтовні висновки, які мають як теоретичне, так і практичне значення щодо окресленого питання.
- 10.17.08.0918/197585. Застосування типових/стандартних форм договорів про надання ритуальних послуг: аргументи Pro і Contra. Гунда А.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.116-119. - укр. УДК 347.
У даній статті аналізуються окремі питання укладення договорів про надання ритуальних послуг. Також автор з'ясує переваги та недоліки застосування типових/стандартних договорів про надання ритуальних послуг. Визначаються особливості типових/стандартних форм договорів про надання ритуальних послуг.
- 10.17.08.0919/197586. Особисті немайнові права у цивільно-правовому статусі вищого навчального закладу. Давидова Н.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.119-123. - укр. УДК 347.
У статті аналізуються окремі особисті немайнові права вищого навчального закладу (надалі - ВНЗ), зокрема право на найменування та право на ділову репутацію. Обґрунтована думка про необхідність надання ВНЗ права на фірмове найменування. Право на ділову репутацію ВНЗ проявляється в боротьбі за вищі місця в рейтингах університетів.
- 10.17.08.0920/197587. Особливості регулювання пророгаційної угоди відповідно до гаазької конвенції про угоди про вибір суду. Діковська І.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.123-126. - укр. УДК 341.98.
Стаття присвячена аналізу правового регулювання пророгаційних угод відповідно до Гаазької конвенції про угоди про вибір суду. Зокрема, розглядається сфера дії зазначеної Конвенції, вимоги до пророгаційної угоди та наслідки її укладення. Зроблено висновок про необхідність приєднання України до Гаазької конвенції про угоди про вибір суду.
- 10.17.08.0921/197590. Відшкодування шкоди як спосіб захисту майнових прав сторін у сфері договорів про надання послуг. Кушерець Д.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.134-137. - укр. УДК 347.454.
У статті досліджуються особливості правових механізмів охорони та захисту майнових прав учасників договірних відносин у договорах, предметом яких є надання послуг певного виду. Аналізується поняття "послуги" як правової категорії, її законодавче і теоретичне визначення та їх значення для практичного застосування. Розкриваються особливості застосування механізму відшкодування спричиненої шкоди, завданої стороні договору про надання послуг у судовій практиці України.
- 10.17.08.0922/197591. Колізії цивільного законодавства України у сфері реалізації земельних ділянок через електронні торги. Луценко Д.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.137-141. - укр. УДК 347.121 (477).
У статті аналізуються правові норми, що регулюють правовідносини у сфері реалізації нерухомого майна через електронні торги; виявляються колізії правових норм, які ускладнюють ефективне функціонування процедури укладення договорів на

конкурентних засадах шляхом проведення публічних торгів; розглядається доцільність приведення цивільного законодавства України у відповідність до запровадженої системи реалізації нерухомого майна через електронні торги.

10.17.08.0923/197592. До питання про відшкодування моральної шкоди за порушення прав споживачів. Менів Л.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.7-11. - укр. УДК 347.

Стаття присвячена характеристиці відшкодування моральної шкоди за порушення прав споживачів. Увага акцентується на проблемних питаннях відшкодування моральної шкоди за порушення прав споживачів. Надаються пропозиції щодо вдосконалення цього правового інституту.

10.17.08.0924/197596. Цивільний позов як інструмент захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: деякі аспекти. Сенюта І.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.22-27. - укр. УДК 347.922:340.6.

Висвітлено окремі аспекти правової конструкції "цивільний позов" крізь призму медичних справ як інструменту захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Окреслено механізм поєднання презумпції невинуватості та необхідності обґрунтування складу цивільного правопорушення з обранням меж висвітлення - закінчення строків давності притягнення до кримінальної відповідальності. Охарактеризовано плюралізм підходів до визначення відповідача у справах про відшкодування моральної й матеріальної шкоди, заподіяної неналежним наданням медичної допомоги. Кожен із висвітлених аспектів проілюстровано прикладами із судової практики, зокрема з практики Європейського суду з прав людини.

10.17.08.0925/197615. Специфіка розгляду адміністративних справ та прийняття судових рішень у виборчих спорах. Боднар С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.109-113. - укр. УДК 342.84.

У статті розглядаються пріоритетні напрями вдосконалення законодавства про вибори на даному етапі державотворення, оптимальні підходи до розгляду адміністративних справ та прийняття рішень, які регулюють вирішення виборчих спорів. На основі аналізу наукових підходів та судової політики вироблені науково обґрунтовані рекомендації покращення судового процесу при розгляді виборчих спорів.

10.17.08.0926/197625. Особливості відповідальності опікуна за невиконання або неналежне виконання ним своїх обов'язків. Мамай І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.150-153. - укр. УДК 347.163+347.645.6.

У статті досліджено актуальну проблему відповідальності опікуна за невиконання чи неналежне виконання своїх обов'язків. Проаналізовано історичні аспекти регулювання цих відносин у римському праві та українській дореволюційній практиці. Надано рекомендації щодо подальшого вдосконалення ефективності захисту прав підопічних осіб.

10.17.08.0927/197636. Підстави виникнення, зміни та припинення міграційно-правових відносин. Цекалова Н.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.32-36. - укр. УДК 342.9.

Стаття присвячена аналізу різних критеріїв класифікації юридичних фактів. Особлива увага акцентується на правостановлювальних, правозмінювальних і правоприпиняючих юридичних фактах. Проаналізовано основні властивості юридичних фактів у міграційних правовідносинах, зокрема визначено, що останні можуть залежати й не залежати від волі людини. Особливу увагу зосереджено на правомірних і неправомірних діях мігрантів та органу публічної адміністрації.

10.17.08.0928/197734. Правова природа відносин у житловій сфері. Заєць К.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.126-129. - укр. УДК 347.

Статтю присвячено дослідженню відносин у житловій сфері, які слід розглядати як сукупність правомочностей і кореспондуючих їм обов'язків, пов'язаних із задоволенням потреби фізичних осіб у житлі, володінні, користуванні та розпорядженні житловими приміщеннями. Житлові правовідносини неоднорідні. В них поєднуються публічні та приватні засади. Їхнє поєднання має значення для застосування способів охорони та захисту порушених житлових прав та інтересів особи. Залежно від виду правовідношення буде визначатися зміст правомочності уповноваженої особи на житло. Це право має цивільно-правовий характер.

10.17.08.0929/197736. Окремі аспекти регулювання переддоговірних відносин (на прикладі України та Німеччини). Карнаух В.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.133-138. - укр. УДК 347.441.142.

У статті автор проводить порівняльний аналіз переддоговірних відносин шляхом дослідження їх структури на прикладі права України та Німеччини. Визначаються особливості суб'єктного складу, об'єктів, змісту переддоговірних відносин. Значну увагу зосереджено на переддоговірних угодах, які визначають права та обов'язки учасників переговорів.

10.17.08.0930/197738. Заповіт подружжя: правова природа та особливості застосування. Курило Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.145-149. - укр. УДК 347.

У статті проаналізований новий для українського цивільного законодавства інститут спадкового права - заповіт подружжя. Визначені його юридична природа та прогалини нормативно-правового регулювання. Внесені пропозиції щодо удосконалення деяких статей Цивільного кодексу України.

10.17.08.0931/197740. Натуральні зобов'язання в цивільному праві України: системність, класифікація, види. Майданик Н.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.155-159. - укр. УДК 347.

У статті розглядаються підходи щодо видів натуральних зобов'язань, як системного правового явища, та визначаються правила, які визначають критерії системності існуючих видів натуральних зобов'язань. Проводиться визначення місця та співвідношення натуральних зобов'язань із загальними ("позовними") цивільними зобов'язаннями. Аналізуються окремі види натуральних зобов'язань та визначаються їх основні риси.

10.17.08.0932/197741. Поняття та ознаки комунальних юридичних осіб публічного права. Маркевич І.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.160-165. - укр. УДК 347.

Стаття присвячена висвітленню місця комунальних юридичних осіб публічного права серед суб'єктів цивільних правовідносин з позиції національного законодавства, наукових надбань та практичної реалізації відповідних норм права. Автором розглядаються основні підходи щодо класифікаційних критеріїв поділу юридичних осіб, аналізуються основні ознаки та визначається поняття комунальної юридичної особи публічного права.

10.17.08.0933/197776. Реалізація положень Закону України "Про виконання рішень та застосування практики європейського суду з прав людини": проблемні аспекти цивільного судочинства. Бурденюк С.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.143-146. - укр. УДК 347.

Стаття присвячена висвітленню окремих положень Закону України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини". Проаналізовано актуальні проблемні питання застосування практики Європейського суду з

прав людини судами України на стадії ухвалення судового рішення. Зроблено висновок про необхідність вдосконалення механізму виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини.

10.17.08.0934/197777. Теоретичні та практичні аспекти віндикації житла. Зайцев А.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.146-150. - укр. УДК 347.

У статті розкривається поняття віндикації, його історичне становлення та сучасне врегулювання у цивільному законодавстві, а також наукові підходи та судова практика щодо застосування такого способу захисту цивільного права, як віндикація, і що безпосередньо стосується захисту права власності та інших речових прав на житло. Автором також порушуються питання захисту прав на житло не лише власника, а й інших осіб, зокрема добросовісного володільця, розмежовуються випадки застосування віндикації та реституції.

10.17.08.0935/197779. Принцип обмеженого оскарження судових рішень, ухвалених у порядку загальноєвропейських процедур із розгляду цивільних і комерційних справ транскордонного характеру. Ізарова І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.156-160. - укр. УДК 347.

У статті досліджуються підстави та порядок оскарження судових рішень, ухвалених у загальноєвропейських процедурах, за допомогою яких забезпечуються єдині підходи до захисту прав жителів ЄС в усіх державах-членах. У ході гармонізації цивільного процесу в ЄС було створено єдині процедури з розгляду і вирішення транскордонних справ, при цьому було визначено єдині підстави й умови оскарження судових рішень. Але порядок їх оскарження застосовується той, що передбачений національним процесуальним законодавством держави - члена компетентного суду, що розглядає справу.

10.17.08.0936/197781. Цивільно-правове регулювання патентування лікарських засобів. Ключко Т.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.164-168. - укр. УДК 342.2.

Стаття присвячена дослідженню питань, пов'язаних із патентуванням речовин, які входять до складу лікарських засобів у якості винаходів, цивільно-правового захисту речовин за "формулою Маркуша", а також цивільно-правове регулювання захисту таких хімічних речовин у якості комбінаторних бібліотек.

10.17.08.0937/197784. Визнання договору приєднання недійсним. Лехкар О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.175-179. - укр. УДК 347.44 (477).

Стаття стосується правових наслідків кваліфікації цивільного договору як договору приєднання. Зокрема мова йде про визнання договору приєднання недійсним. Проаналізовано підходи різних учених щодо можливості визнання цього договору недійсним, виходячи з його цивілістичної конструкції збірної типу. Автор розкриває зміст особливостей визнання договору приєднання недійсним.

10.17.08.0938/197787. Передача на зберігання арештованого майна відповідача: окремі аспекти. Одосій О.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.188-192. - укр. УДК 342.5.

У науковій статті досліджені окремі аспекти передачі на зберігання арештованого майна відповідача. Автором статті проаналізовані положення чинного законодавства з даного приводу. Здійснене дослідження можливості користування зберігачем арештованим майном. Розглянуте питання необхідності укладення договору зберігання майна. Досліджене питання відповідальності зберігача майна. На підставі проведеного дослідження виділені основні ознаки зберігання арештованого майна відповідача.

10.17.08.0939/197791. Цивільно-правовий механізм захисту прав та інтересів, пов'язаних із використанням баз даних. Хавронюк О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.204-207. - укр. УДК 347.

У статті здійснена загальна характеристика цивільно-правового механізму захисту прав та інтересів, що виникають із приводу використання баз даних як комплексного об'єкта права інтелектуальної власності. Звертається увага як на захист баз даних нормами авторського права, так і з огляду на право sui generis. Пропонується системний цивілістичний підхід до забезпечення подвійного правового режиму захисту прав та інтересів, пов'язаних із використанням баз даних.

10.17.08.0940/197792. До питання самозахисту цивільних прав та законних інтересів. Чепис О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.208-212. - укр. УДК 347.

Статтю присвячено дослідженню сутності, місця та окремих способів самозахисту в цивільному праві України. З'ясовано, що сучасний законодавець визначає самозахист лише в загальних рисах, тому аналіз цього питання є особливо актуальним як із теоретичної, так і з практичної позиції.

10.17.08.0941/197793. Строки давності за українським законодавством: особливості та класифікація. Петренко К.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.7-10. - укр. УДК 347 343.2 .7 342.9.

Стаття присвячена комплексному аналізу класифікації строків давності за чинним українським законодавством. Досліджуються основні види давності, зокрема застосування позовної, набувальної давності, а також давності примусового виконання добровільно невиконаного обов'язку.

10.17.08.0942/197794. Правова природа володіння. Пляцко У.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.11-14. - укр. УДК 347.

Стаття присвячена характеристиці правової природи володіння як речового права. Розкрито зміст поняття володіння та обґрунтовано речово-правовий характер правовідносин володіння. Проаналізовано володіння знахідкою та бездоглядною домашньою твариною в контексті розмежування цих понять з категорією права на чужі речі, зокрема володіння.

10.17.08.0943/197795. Місце договору споживчого кредитування у системі цивільно-правових договорів. Погребняк В.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.15-18. - укр. УДК 347.

Досліджено існуючі у науковій правовій літературі класифікації зобов'язальних правовідносин. Встановлено, що категорії "позика" і "позикове зобов'язання" мають характер загальних правових категорій, що охоплюють усі відносини, які позначаються економічними поняттями кредиту. Систему кредитних зобов'язань утворюють договори позики і кредиту, зобов'язання з випуску (емісії) облігацій, видачі векселя, новації боргу у позикове зобов'язання, комерційного кредиту, споживчого кредиту, договір факторингу. Аргументується, що завдяки своїм специфічним ознакам договір споживчого кредиту є окремим видом кредитного договору.

10.17.08.0944/197796. Визначення кола осіб, які беруть участь у справах, що виникають із кредитних правовідносин. Поливач В.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.19-22. - укр. УДК 347.

У статті досліджуються проблемні питання визначення кола осіб, які беруть участь у справах, що виникають з кредитних правовідносин. Проведено аналіз правових норм щодо особливостей суб'єктного складу справ даної категорії. Проаналізовано

судову практику з тематики дослідження. Зроблено пропозиції для усунення суперечностей правового регулювання цих відносин.

10.17.08.0945/197798. Історія розвитку договору довічного утримання. Ткаченко М.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.29-32.* - укр. УДК 347.

У статті досліджуються поняття та юридичні ознаки цивілістичної конструкції новації боргу у позикове зобов'язання. Проаналізовані історичні етапи розвитку договору довічного утримання, починаючи середньовічною і закінчуючи сучасною добою. Автор доводить, що в Україні інститут довічного утримання сформувався на базі поєднання звичаєвого права українців і європейських правових традицій (зокрема німецького та російського законодавства).

10.17.08.0946/197799. Поняття та правова природа договору новації боргу у позикове зобов'язання. Тупицька Є.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.32-35.* - укр. УДК 347.457.

У статті досліджуються поняття та юридичні ознаки цивілістичної конструкції новації боргу у позикове зобов'язання. Встановлюється, що такому договору притаманні риси правоприміняючого правочину. Доводиться, що правовідносини новації боргу займають самостійне місце в системі позикових зобов'язань та відрізняються від договірних відносин позики.

10.17.08.0947/197858. Щодо процедури укладення договору страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Зубкова Л.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.123-126.* - укр. УДК 347.45.47.

Статтю присвячено дослідженню проблемних аспектів процедури укладення договору страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. У результаті аналізу наукової доктрини й цивільного законодавства України виокремлено етапи укладення договору страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, а також розроблено низку пропозицій щодо оптимізації цивільного законодавства України.

10.17.08.0948/197871. Порядок набуття статусу внутрішньо переміщеної особи за законодавством України: недоліки законодавчої техніки. Петrenchенко С.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.169-172.* - укр. УДК 340.12(477).

У статті проаналізовано сутність і особливості внутрішньої вимушеної міграції в Україні. Висвітлено недоліки законодавчої техніки у сфері набуття статусу внутрішньо переміщеної особи. Проаналізовано проблему законодавчого визначення місця проживання особи.

10.17.08.0949/198505. Особливості правового статусу адвоката-представника в цивільному судочинстві. Заборовський В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.161-167.* - укр. УДК 347.965.9.

У статті досліджується правовий статус адвоката в цивільному судочинстві під час реалізації ним основної процесуальної функції, яка покладається на адвоката в цивільному процесі, - функції представництва. Робиться висновок, що адвокат у цивільному судочинстві займає самостійне процесуальне становище, яке характеризується ознаками відносної самостійності. Указується на те, що адвокат-представник у цивільному процесі володіє власним процесуальним інтересом, який, хоча й не є матеріально-правовим і відрізняється від інтересу сторін і третіх осіб (заявників та заінтересованих осіб), усе ж такі повинен розглядатися як юридичний інтерес, що спрямований на отримання позитивного результату справи для особи, котру він представляє.

10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)

10.17.08.0950/196345. Структура, основні положення та оцінка австрійського Цивільного процесуального кодексу 1895 р. Думич Х. // *Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.118-126.* - укр. УДК 347.13 (436) (091) "1895".

Проаналізовано структуру, основні положення австрійського Цивільного процесуального кодексу 1895 р. та дано його оцінку. Розглянуто порядок здійснення цивільного судочинства, визначено, що судовий розгляд був основною стадією розгляду і вирішення цивільної справи.

10.17.08.0951/197174. Інститут нотаріату серед інших органів державної влади: окремі аспекти. Чижмар К.І., Дребот А.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.149-152.* - укр. УДК 347.9.

У статті розкрито окремі особливості діяльності інституту нотаріату в системі органів державної влади. Автор визначає місце й роль нотаріату серед інших органів державної влади. Аналізуються науково-теоретичні підходи щодо діяльності нотаріату у сфері захисту прав і свобод людини й громадянина.

10.17.08.0952/197183. Цивільні процесуальні правовідносини та передумови їх виникнення. Єфімов О.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.32-36.* - укр. УДК 347.9.

Стаття присвячена питанням визначення правової суті цивільних процесуальних правовідносин. У ній досліджено різні точки зору на змістовний і функціональний характер цих відносин, а також їх ознаки та особливості. Окремо досліджено передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин.

10.17.08.0953/197405. Поняття та сутність інституту відновлення втраченого судового провадження цивільного процесу. Лейба Є.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.87-90.* - укр. УДК 347.9.

У статті здійснено теоретичний аналіз правових норм, які регламентують відновлення втраченого судового провадження в цивільному процесі. Робиться висновок, що дані норми у структурі цивільного процесуального права утворюють окремий правовий інститут. Автором характеризується предмет та метод правового регулювання даного правового інституту. Також здійснюється аналіз інших ознак, що характеризують правовий інститут відновлення втраченого судового провадження та дають можливість виокремлювати його в структурі цивільного процесуального права.

10.17.08.0954/197408. Публіка як суб'єкт реалізації принципу гласності цивільного процесу. Работинська В.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.97-100.* - укр. УДК 347.91.95.

У статті автор на підставі положень теорії цивільного процесу систематизує вчення про публіку як суб'єкта реалізації принципу гласності цивільного процесу. На підставі чинного законодавства розкривається обсяг поняття "публіка" та вимоги, яким цей суб'єкт повинен відповідати. Критично оцінюються підходи щодо класифікації публіки в цивільному процесі, та пропонується її авторська класифікація, яка враховує способи сприйняття інформації по цивільній справі та характер інтересів публіки.

10.17.08.0955/197797. Особливості доказування та системи доказів у справах щодо встановлення фактів, що мають юридичне значення. Рогач О.Я. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.24-28.* - укр. УДК 347.9.

У статті досліджено питання особливостей доказування у справах щодо встановлення фактів, що мають юридичне значення. Проведено комплексний аналіз системи доказів у цих категоріях справ окремого провадження. Проаналізовано судову практику щодо застосування доказів у справах із встановлення фактів, що мають юридичне значення.

10.35 Винахідницьке і раціоналізаторське право. Патентне право. Ліцензійне право

10.17.08.0956/198987. Щодо міжгалузевих зв'язків права у сфері інтелектуальної власності. Гаєвая О.В. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.11-13. - укр. УДК 347. 23.

У статті зіставляються міжгалузеві зв'язки права інтелектуальної власності з іншими інститутами приватного та публічного права. Визначаються функції права інтелектуальної власності. Розкривається сутність права інтелектуальної власності та її місце в системі права, зобов'язання в галузі інтелектуальної діяльності, загальні норми зобов'язального права: про сторони і види зобов'язань, виконання та способи забезпечення виконання, відповідальність за їх порушення і припинення зобов'язань. Особлива увага приділяється міжгалузевим зв'язкам права інтелектуальної власності.

10.17.08.0957/198989. Розвиток патентної системи як форми охорони винаходів. Муренко О.Л. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.17-19. - укр. УДК 347. 23.

У статті розкрита тема походження такого поняття як інтелектуальна власність, а також досліджено процес розвитку патентно-правової системи, як основи охорони даного виду власності. У процесі розгляду вищезгаданого питання визначено ту чітку відмінність між такими категоріями як "привілей" і "патент". Крім того, відзначено важливість розробленого Венеціанською Республікою Патентного Кодексу 1474 р., Положення якого і на сьогоднішній день простежуються в патентному законодавстві багатьох країн світу.

10.41 Авторське право

10.17.08.0958/195529. Сутність та особливості інтелектуальної власності. Швець Г.О., Скрипченко Л.С. // Вісник Приазовського держ. техн. ун-ту. Економічні науки. Маріуполь: Приазовський державний техн. ун-т, 2015, №30, С.388-393. - укр. УДК 330.

У статті розглянуто історію виникнення інтелектуальної власності. Визначено деякі підходи до тлумачення поняття «інтелектуальна власність» з точки зору різних науковців. На базі Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності перераховано які права містить інтелектуальна власність. Відповідно з чинним законодавством України визначено хто є суб'єктом права інтелектуальної власності, а саме: громадяни, юридичні особи і держава. Наведено класифікацію об'єктів інтелектуальної власності, яка складається з об'єктів промислової власності (винаходи, промислові зразки, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг, найменування місць походження товарів, фірмові найменування), об'єктів авторського (твори науки, літератури і мистецтва, які є результатом творчої діяльності) та суміжного права (права виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення) та нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності (сорти рослин, топографії інтегральних мікросхем, комерційна таємниця (ноу-хау)). А також додатково проведено характеристику з кожної групи об'єктів інтелектуальної власності, що наведені у класифікації. Зазначено та охарактеризовано, що однією з особливостей інтелектуальної власності є те, що вона містить у собі особисті немайнові права інтелектуальної власності та (або) майнові права інтелектуальної власності. Наведено сучасну законодавчу базу України у сфері інтелектуальної власності складають, яка складається з Конституції України, кодексів України, спеціальних законів України, указів та розпоряджень Президента, постанови Кабінету Міністрів України, відомчі підзаконні акти тощо. Перераховано переваги від використання та створення об'єктів інтелектуальної власності.

10.17.08.0959/196400. Територіальні межі майнових прав інтелектуальної власності. Якубівський І. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.348-357. - укр. УДК 347.772.

Розглянуто питання, пов'язані із територіальними аспектами дії майнових прав інтелектуальної власності. Проаналізовано положення міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності з погляду їхнього впливу на територіальний характер дії цих прав.

10.17.08.0960/196428. Захист прав інтелектуальної власності на знаки для товарів і послуг. Тарасенко Л. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.90-98. - укр. УДК 347.772.3.

Досліджено проблемні питання захисту прав інтелектуальної власності на знаки для товарів і послуг. Проаналізовано правові норми чинного законодавства щодо порядку та способів захисту, судову практику, в тому числі позиції вищих судових інстанцій, з тематики наукового дослідження. Виявлено, що при розгляді справ щодо захисту прав інтелектуальної власності на знак для товарів і послуг суди застосовують способи захисту, що передбачені спеціальним законодавством (Законом України "Про охорону прав на знаки і послуг"). Це обумовлено правовою природою торговельної марки. З'ясовано особливості захисту прав на знаки для товарів і послуг у доменних спорах та визначено, з якими позовними вимогами може звертатися до суду особа в цій категорії справ. Зроблено висновки щодо поєднання кількох спеціальних способів захисту на знаки для товарів і послуг при розгляді справ щодо порушення прав на торговельну марку (визнання Свідоцтва недійсним, скасування реєстрації знака). Запропоновано вважати визнання знака добре відомим як способом захисту права, так і способом надання знаку правової охорони (залежно від звернення до суду чи до Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності).

10.17.08.0961/196429. Презумпція авторства та її застосування у судовій практиці. Яворська О. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.99-106. - укр. УДК 347.78.01.

Досліджено набуття та посвідчення авторського права на твори літератури, науки, мистецтва відповідно до законодавства України. Суб'єктами авторського права є автори творів, їхні спадкоємці та особи, яким автори чи їхні спадкоємці передали свої авторські майнові права. Відповідно прийнято розрізняти первинних та вторинних суб'єктів авторського права. У національному законодавстві закріплений підхід, згідно з яким для здійснення та захисту інтелектуальних прав автор не повинен вчиняти жодних формальних процедур. Його права виникають з факту створення твору. Автор має право на реєстрацію свого авторства відповідно до чинного законодавства. Проте здійснення та захист авторських прав не пов'язані з фактом такої реєстрації. Важливе значення у сфері авторського права відіграє презумпція авторства, за якою автором твору, за відсутності доказів іншого, вважається фізична особа, зазначена звичайним способом як автор на оригіналі або примірнику твору. У судовій практиці поширеними є спори про авторські права, у яких позовні вимоги про встановлення авторства поєднуються з іншими вимогами (про відшкодування завданих збитків, про компенсацію моральної шкоди тощо). У процесі їх вирішення суди мають керуватися презумпцією авторства. Інші докази, пов'язані з авторством твору, досліджують лише в разі, якщо авторство певної особи на твір оспорується або заперечується. Проте нерідко суди своїми рішеннями встановлюють факти авторства. Досліджено теоретичні аспекти презумпції авторства та її застосування у судовій практиці.

10.17.08.0962/197220. Правова охорона авторських прав засудження. Микитась І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.53-56. - укр. УДК 342.95:347.72.

У сучасному світі використання авторських творів перетворилося у потужну індустрію, яка живе за своїми законами та правилами, вимагає спеціальних знань і навичок у різних галузях законодавства, виробництва та надання послуг, для освоєння яких необхідна спеціальна підготовка. Тому держава має створити для авторів сприятливі умови для реалізації своїх прав, для розкриття його творчого потенціалу, завоювання прихильності публіки, захисту у разі необхідності порушених. Вивчаючи систему охорони авторських прав засуджених, доцільно розглянути авторське право в системі прав особи, а саме з'ясувати у цій системі місце авторських прав особи.

10.17.08.0963/197404. Авторське право та твори. Коржакова О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.84-87. - укр. УДК 347.78.025.

Стаття присвячена висвітленню сутності та змісту правової категорії fun fiction. Проаналізовано підходи до розуміння сутності фанфікшн різних наук та наголошено на необхідності правового закріплення та регулювання явища фанфікшн.

10.17.08.0964/197410. Суб'єктний склад розгляду справ щодо захисту авторських прав. Тарасенко Л.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.105-109. - укр. УДК 347.78.01.

У статті досліджувалися проблемні питання розгляду судових спорів щодо захисту авторського права. Здійснено аналіз правових норм щодо особливостей суб'єктного складу справ щодо захисту авторських прав. Проаналізовано теоретичні позиції, судову практику з тематики дослідження. Зроблено пропозиції для усунення суперечностей та колізій правового регулювання цих відносин.

10.17.08.0965/197411. Деякі питання авторського права на фотографічні твори: свобода панорами. Улітіна О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.110-114. - укр. УДК 347.78.

Стаття присвячена проблемам, пов'язаним з інститутом свободи панорами в авторському праві на фотографічні твори. Проаналізовано досвід іноземних країн з цього питання. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення національного законодавства з цього питання.

10.17.08.0966/197436. Веб-сайт як інформаційний ресурс та об'єкт права інтелектуальної власності. Бурило Ю.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.67-70. - укр. УДК 347.78.

У статті розглядаються особливості правового режиму веб-сайту як інформаційного ресурсу, що містить об'єкти інтелектуальної власності. Запропонована відповідна дефініція веб-сайту.

10.17.08.0967/197495. Виникнення права слідування як особливого авторського повноваження в законодавстві країн Європи. Самсін Р.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.151-157. - укр. УДК 347.78.

У статті розглядаються питання, пов'язані з виникненням права слідування. Аналізуються основні моменти законодавчого регулювання авторських прав у цілому та авторського права на твори образотворчого мистецтва, а також соціально-економічні передумови, що сприяли впровадженню вказаного права як особливого авторського повноваження. Робиться висновок про економічні причини виникнення права.

10.17.08.0968/197589. Формування та розвиток системи договірної регулювання у сфері інтелектуальної діяльності. Кодинець А.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.130-134. - укр. УДК 347.476.

Стаття присвячена дослідженню історичних аспектів становлення та розвитку системи договірної регулювання у сфері інтелектуальної діяльності, аналізу чинного законодавства у сфері надання майнових прав на результати інтелектуальної діяльності, визначенню правової природи договору у сфері інтелектуальної діяльності, а також формулюванню висновків і пропозицій, спрямованих на вдосконалення цивільного законодавства в зазначеній галузі.

10.17.08.0969/197593. Ліцензія як форма розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Москаленко О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.11-15. - укр. УДК 347.78.

Стаття присвячена дослідженню проблем інституту ліцензій у праві інтелектуальної власності. Вивчаються перспективи розвитку ліцензійних правовідносин у законодавстві України з урахуванням позитивного досвіду іноземних правопорядків. Розглядається можливість уведення інституту вільних ліцензій або інституту самообмеження цивільних прав на результати інтелектуальної, творчої діяльності.

10.17.08.0970/197739. Проблеми відшкодування майнової шкоди в авторському праві. Литвин С.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.149-154. - укр. УДК 347.78.

У статті досліджуються проблемні питання застосування положень цивільного законодавства України про відшкодування шкоди. Дається тлумачення відповідних законодавчих положень щодо визначення поняття шкоди та збитків. Обґрунтовуються пропозиції, що можуть бути використані при правозастосуванні і правотворчості.

10.17.08.0971/197789. Сучасні теоретико-правові питання, що виникають щодо права слідування в авторському праві. Самсін Р.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.197-200. - укр. УДК 347.78.

У статті з теоретико-правової та практичної позицій розглядається специфічне авторське повноваження - право слідування. Пропонуються нові підходи до розуміння права слідування в авторському праві та класифікації авторських прав, надається класифікація об'єктів авторського права з позиції можливості реалізації права слідування, визначається правовий характер відносин, що виникають у зв'язку з реалізацією права на отримання виплат за правом слідування, а також визначається момент виникнення права слідування як особливого авторського повноваження.

10.17.08.0972/198479. Проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності в Україні. Білоус І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.56-59. - укр. УДК 347.78.

Стаття присвячено проблемам кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності в Україні. Автор аналізує причинний комплекс злочинності у сфері інтелектуальної власності. Зазначає засоби державного захисту прав фізичних то юридичних осіб у сфері інтелектуальної власності.

10.45 Спадкове право

10.17.08.0973/197136. Становлення і розвиток колізійного законодавства в галузі спадкування. Хороша Т.С. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2, С.123-131. - укр. УДК 347.672:341.954.

У статті проведено комплексне правове дослідження основних засад колізійно-правового регулювання спадкування, ускладненого іноземним елементом, в процесі його становлення та розвитку. Розглянуто теоретичні питання становлення і розвитку колізійного законодавства в галузі спадкування. На підставі проведеного аналізу отримані висновки щодо основних

етапів розвитку та формування давньоруського спадкового права, яке йшло незалежно від візантійського, своїм шляхом. Проаналізовано становлення спадкового права в інших державах, яке проходило в залежності від того, чи було запозичене тією чи іншою державою стародавнє римське право. Обґрунтована необхідність підписання угод з питань спадкування між усіма країнами світу, включаючи Україну, оскільки держава, як захисник майнових прав та інтересів своїх громадян, повинна сприяти вирішенню колізійних моментів спадкового права, і прагнути до єдиного тлумачення норм спадкових правовідносин. Сформульовані узагальнені положення вітчизняного законодавства в галузі спадкування, ускладненого іноземним елементом.

10.17.08.0974/197186. Актуальні питання правового регулювання спадкування за заповітом. Кобзар В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.45-49. - укр. УДК 347.65 .68.

Розкривається і обґрунтовується значення інституту спадкового права з огляду на наявну сукупність правових систем сьогодення і минулих часів. Досліджується питання правового регулювання спадкових відносин за заповідальною формою. Проводиться аналіз норм вітчизняного законодавства у сфері спадкування стосовно врегулювання форми заповіту, віку, з досягненням якого пов'язана можливість його складання, та права на обов'язкову частку у спадщині. Приділяється увага пошуку прогалин у законодавчому врегулюванні цих питань у національній законодавчій сфері та пропонуються шляхи їх вирішення.

10.17.08.0975/197287. Законодавче регулювання підпризначення спадкоємця у заповіті. Немьонова С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.142-145. - укр. УДК 347.67.

Статтю присвячено дослідженню питань підпризначення спадкоємця у заповіті за чинним законодавством України. Досліджено підстави закликання підпризначеного спадкоємця до спадкування та виявлено проблемні аспекти, які при цьому виникають. У зв'язку з цим зроблено висновки щодо необхідності реформування положень законодавства.

10.17.08.0976/197406. Правове регулювання механізму охорони спадкового майна. Мельник Ю.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.90-93. - укр. УДК 347.65 .68.

У статті розглядаються питання, які стосуються проблеми механізму реалізації охорони спадкового майна. Аналізуються питання виникнення прав та обов'язків щодо вжиття охорони спадкового майна. Розкриваються сутнісні характеристики та мета інституту охорони спадкового майна. Доводяться факти непропорційності та колізійності закріпленого інституту охорони спадкового майна. Робляться акценти на прогалинах в законодавстві та пропозиції по їх усуненню.

10.17.08.0977/197490. Функції юридичних фактів у динаміці підстав спадкових правовідносин. Козловська Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.133-137. - укр. УДК 347.65 .68.

У статті розглядаються теоретичні питання значення категорії юридичних фактів у динаміці підстав спадкових правовідносин. Автором робиться висновок, що окремі юридичні факти є елементами юридичного складу правовідношення спадкування. Завершений юридичний склад може виконувати правоутворюючу, правозмінюючу або правоприпиняючу функцію щодо інших видів спадкових правовідносин.

10.17.08.0978/197588. Право пережившого супруга на спадкування по закону (сравнительно-правовой аспект). Донцов Д.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.126-130. - укр. УДК 347.67.

У статті аналізується право подружжя на спадкування після смерті одного з них згідно із законом і його регламентація в деяких зарубіжних законодавствах. Досліджені вироблені законодавчі рішення в частині визначення права подружжя, що пережив, на спадкоємство і його обсяг у спадковій масі в деяких європейських країнах, а також країнах, що раніше входили до складу СРСР. Обґрунтовано висновок про те, що кожна з національних правових систем підходить до питання про спадкування подружжям, що пережив, з урахуванням тієї правової традиції, яка в ній існує, і поступово еволюціонує в бік справедливого вирівнювання прав чоловіка і жінки, які перебувають у шлюбі і мають право успадковувати один після іншого як спадкоємці першої черги.

10.17.08.0979/197782. Цивільно-правові наслідки оголошення фізичної особи померлою у сфері спадкових відносин. Корчак Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.169-172. - укр. УДК 347.65 .68.

Стаття присвячена питанням спадкування, які пов'язані з наслідками оголошення фізичної особи померлою. Проаналізовані вихідні юридичні норми інституту оголошення фізичної особи померлою. Розглянуті норми чинного цивільного законодавства України, які встановлюють наслідки оголошення особи померлою у сфері спадкових відносин. Шляхом системного дослідження виявлені існуючі суперечності у правовому регулюванні даних відносин. Висловлені пропозиції щодо подальшого вдосконалення відносин спадкування з урахуванням реалій сьогодення.

10.47 Сімейне право

10.17.08.0980/197189. Питання правової регламентації позбавлення батьківських прав як крайньої міри відповідальності батьків. Романко К.М., Менджул М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.58-62. - укр. УДК 347.61 .64.

У статті аналізуються проблемні питання правової регламентації позбавлення батьківських прав. Визначено соціальне значення позбавлення батьківських прав та можливості їх поновлення. Розглянуті та досліджені деякі аспекти при розгляді справ про позбавлення батьківських прав.

10.17.08.0981/197193. Окремі питання правового режиму приватизованого житла в правовідносинах подружжя. Стоянов А.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.79-83. - укр. УДК 347.61 .64.

Статтю присвячено питанням, пов'язаним із визначенням правового режиму нерухомого майна, приватизованого одним із подружжя за час шлюбу. Розглядаються положення законодавства, яке регулювало це питання на різних етапах, визначаються наявні спірні положення. На основі проведеного аналізу зроблено пропозиції щодо можливого вдосконалення формулювання окремих положень відповідної статті Сімейного кодексу України.

10.17.08.0982/197197. Юридично-фактична роль фікцій у регулюванні сімейних правовідносин. Явор О.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.97-101. - укр. УДК 347.61 .64.

Автор звертається до доктринальних положень теорії права з метою надання загальної характеристики ролі юридичних фікцій у регулюванні відносин у сімейному праві. Наведено основні критерії для їх класифікації. У статті розкрито головні напрями у дослідженні юридичних фікцій з точки зору потреб практики врегулювання суспільних відносин на сучасному етапі їх розвитку.

10.17.08.0983/197284. Загальні передумови права на звернення до суду у справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення, у сімейних відносинах. Лузан Т.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.129-134. - укр. УДК 347.91.

Стаття присвячена аналізу стадії відкриття провадження у справі про встановлення факту, що має юридичне значення, у сімейних відносинах, зокрема, загальним передумовам права на звернення до суду в таких справах. Так, при вирішенні питання про відкриття провадження в зазначеній категорії справ суддя перевіряє дотримання заявником передумов права на

звернення до суду за захистом та умов реалізації права на звернення до суду за захистом. У свою чергу, звернення особи до суду із заявою про встановлення юридичного факту у порядку окремого провадження має містити загальні та спеціальні передумови права на звернення до суду за захистом.

10.17.08.0984/197289. Деякі проблеми укладення шлюбного договору. Белов Д.М., Палешник Л.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.148-151. - укр. УДК 347.61 .64.

Стаття присвячена розгляду питань, що стосуються деяких проблем договірної регулювання шлюбних відносин в Україні.

10.17.08.0985/197414. Співвідношення способів судового захисту сімейних і цивільних прав та інтересів. Чурпіта Г.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.125-129. - укр. УДК 347.122+347.6.

Наукова стаття присвячена дослідженню способів судового захисту цивільних і сімейних прав та інтересів. У результаті аналізу наукової доктрини та цивільного процесуального і сімейного законодавства України визначено співвідношення способів судового захисту цивільних і сімейних прав та інтересів. Розроблено пропозиції, спрямовані на оптимізацію цивільного та сімейного законодавства України у відповідному контексті.

10.17.08.0986/197416. Адаптація сімейного права України до стандартів європейського правового простору: значення для теорії юридичних фактів. Явор О.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.134-137. - укр. УДК 347.61 .64.

У статті розкривається зміст загальноєвропейської тенденції: розгортання дії норм в області прав людини на регулювання відносин у сім'ї. Приділено увагу місцю сімейного права в Хартії ЄС про фундаментальні права. Автор звертається до питання гармонізації сімейного права в Європейському Союзі та уніфікації сімейного права України із правом ЄС.

10.17.08.0987/197487. Спільний заповіт подружжя: актуальність дослідження й деякі перешкоди до застосування. Донцов Д.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.123-126. - укр. УДК 347.67.

У статті аналізується спільний заповіт подружжя, його інституційна ефективність, теоретичні та практичні перешкоди до його застосування в цивільному обігу. Досліджено позиції науковців щодо природи спільного заповіту, його особливостей і причин законодавчого закріплення. Обґрунтована доцільність його подальшого дослідження для оцінювання ефективності його застосування й напрямів удосконалення.

10.17.08.0988/197496. До питання забезпечення дотримання прав дитини на нерухоме майно в сімейних правовідносинах. Стоянов А.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.157-162. - укр. УДК 347.61 .64.

У статті розглядаються питання забезпечення дотримання прав дитини на нерухоме майно в сімейних правовідносинах. Аналізуються основні моменти стосовно управління батьками майном дитини, розпорядження неповнолітньою дитиною нерухомим майном, що належить їй на праві власності, та розпорядження батьками належним їм на праві власності нерухомим майном.

10.17.08.0989/197594. Аліменти на дитину в Україні. Петrenchенко С.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.15-18. - укр. УДК 340.12(477).

У статті розглядаються проблемні питання виконання батьками обов'язку щодо утримання дітей. Проаналізовано відповідальність за ухилення від сплати аліментів. Висвітлено значення аліментів для нормального розвитку дитини.

10.17.08.0990/197598. Подія як юридичний факт у сімейному праві України. Явор О.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.31-35. - укр. УДК 347.61 .64(477).

Автор звертається до доктринальних положень теорії права з метою надання загальної характеристики такого виду юридичних фактів, як події в сімейному праві. Наведено основні критерії для їх класифікації. У статті розкрито головні напрями в дослідженні юридичних фактів - подій із точки зору потреб практики врегулювання суспільних відносин на сучасному етапі їх розвитку.

10.17.08.0991/202675. Окремі питання кримінально-правової охорони інституту усиновлення та інших форм сімейного виховання. Тавлуй О.В. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.205-214. - укр. УДК 343.21.41:347.633 (477).

У статті розглядаються питання, пов'язані із визначенням основних аспектів кримінально-правової політики щодо охорони дитинства (в контексті захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування), а також удосконалення положень чинного кримінального законодавства у сфері охорони сімейних відносин від протиправних посягань, у тому числі у сфері усиновлення та інших формах сімейного виховання.

10.17.08.0992/202746. Особливості об'єктивної сторони злісного невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування (ст. 166 КК України). Євтеєва Д.П. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.224-240. - укр. УДК 343.54.

У статті розглядається зміст оціночних понять, закріплених у ст. 166 КК України. Сформульовано критерії злісного невиконання обов'язків по догляду за дитиною або підопічним. Визначаються види тяжких наслідків. Проведено розмежування злочину, передбаченого ст. 166 КК, із суміжними складами.

10.53 Правові проблеми охорони довкілля

10.17.08.0993/195667. Адаптація природоохоронного законодавства України до вимог ЄС - фактор швидкого розвитку Євроінтеграції. Остапчук Т.М. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №3-4, С.172-182. - укр. УДК 351.

Статтю присвячено необхідності удосконалення природоохоронного законодавства України до міжнародних вимог для підвищення ефективності управління охороною навколишнього природного середовища.

10.17.08.0994/196435. Рішення Європейського суду з прав людини як джерела екологічного права України. Шпарик Н. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.160-168. - укр. УДК 349.6.

З'ясовано підстави застосування статті 8 Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод, яка гарантує право на повагу до свого приватного, сімейного життя і до свого житла, у разі оскарження порушень екологічних прав громадян. На основні аналізу практики Європейського суду з прав людини охарактеризовано шляхи і способи захисту порушених екологічних прав громадян. З'ясовано причини та підстави звернень до Європейського суду з прав людини, де відповідачем у справах про порушення екологічних прав громадян виступала Україна. Узагальнено проблеми, що зумовили прийняття Європейським судом з прав людини рішень, у яких Україна визнана винною у порушенні екологічних прав. З метою вирішення екологічних проблем, на яких наголошував у своїх рішеннях Європейський суд з прав людини, у справах, де Україна виступала відповідачем, запропоновано: забезпечити оптимальне співвідношення між публічними інтересами громади, держави, довкілля

і приватними екологічними інтересами громадян; підвищити санкції за ті порушення екологічного законодавства, що спричинили захворювання населення прилеглих до осередку забруднення територій; дотримуватися процесуальних строків вирішення спорів, що стосуються порушення екологічних прав громадян; законодавчо передбачити створення тимчасових спеціальних екологічних комісій для виявлення причин, можливих наслідків і шляхів та засобів усунення екологічно небезпечної діяльності на локальному рівні.

10.17.08.0995/197205. Розвиток екологічного права України у світлі євроінтеграційних процесів. Бондар В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.137-141. - укр. УДК 349.6.

У статті проаналізовано пріоритети на шляху до приведення екологічного права України у відповідність з екологічним правом Європейського Союзу. Визначено основні зобов'язання, які бере на себе Україна у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів і забезпечення екологічної безпеки в межах євроінтеграційного процесу. Констатується, що подальший розвиток екологічного права України потребує розуміння принципів, на яких ґрунтується екологічне право Європейського Союзу.

10.17.08.0996/197206. Правова охорона й використання навколосемного космічного простору як інститут екологічного права. Гурова А.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.141-145. - укр. УДК 349.6.

У статті проаналізовано сучасні підходи до розуміння предмета екологічного права, а також висловлено пропозиції щодо його модернізації за рахунок включення новітньої сфери екологічних відносин, пов'язаної з утворенням техногенного сміття в навколосемному космічному просторі. Досліджено іманентні властивості навколишнього природного середовища та порівняно їх із відповідними характеристиками навколосемного космічного простору. На підставі визначення їх спорідненості виділено критерій, що дає змогу включити відносини з приводу охорони й використання навколосемного космічного простору до предмета регулювання екологічного права як його окремих інститутів.

10.17.08.0997/197267. Екологічна функція держави в контексті юридичної футурології. Тополевський Р.Б., Адам В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.53-56. - укр. УДК 349.6+340:008.2. Статтю присвячено особливостям екологічної функції держави із застосуванням засобів юридичної футурології. Проаналізовано спрямованість екологічної функції держави в майбутнє. Автори звертають увагу на межі застосування засобів юридичної футурології для довгострокового прогнозування у екологічній сфері.

10.17.08.0998/197304. Адаптація екологічного законодавства України до стандартів Європейського Союзу. Шпарик Н.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.212-217. - укр. УДК 349.6.

У статті досліджено основні моменти становлення та розвитку права довкілля Європейського Союзу. Проаналізовано особливості адаптації законодавства України до права ЄС у сфері охорони довкілля. Відображено основні вимоги до України в рамках прийняття Угоди про асоціацію на прикладі двох директив із сектора управління довкіллям та інтеграції екологічної політики у інші галузеві політики, які повинні бути апроксимовані протягом найближчих трьох років.

10.17.08.0999/197429. Підстави припинення правових відносин у сфері використання рослинного світу. Блошенко Е.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.42-45. - укр. УДК 349.6.

Стаття присвячена дослідженню підстав припинення правових відносин у сфері використання рослинного світу. Проаналізовано на теоретичному рівні підстави припинення загального та спеціального використання природних рослинних ресурсів.

10.17.08.1000/197433. Щодо доступу до правосуддя в галузі охорони довкілля. Шуміло О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.56-59. - укр. УДК 349.6.

Стаття присвячена вивченню питання доступу до правосуддя в галузі охорони довкілля як елементу міжнародно-правових норм у справі досягнення цілей сталого розвитку. Здійснено аналіз нинішнього стану доступу до правосуддя, його регламентацію та окреслено конституційні засади цього інституту. Автором зроблено висновок щодо необхідності розгляду доступу до правосуддя як комплексного правового інституту.

10.17.08.1001/197506. Поняття екологічного аудиту: правовий аспект. Шершун С.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.197-201. - укр. УДК 349.6.

Статтю присвячено дослідженню правової природи екологічного аудиту, його змісту та ключових ознак. Доводиться, що різноманітність поглядів на сутність екологічного аудиту є корисною з точки зору висвітлення різних аспектів аудиторської діяльності в цій сфері. У статті також висловлюється думка, що поява різних видів аудиту обумовлює потребу в кардинальному переформатуванні законодавчої бази аудиторської діяльності в Україні шляхом прийняття рамкового закону про аудит в Україні.

10.17.08.1002/197552. Діяльність інституційних утворень у межах запровадження рамкової конвенції ООН зі зміни клімату. Березюк Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.183-187. - укр. УДК 349.6.

У статті розглянуто особливий статус запроваджених інституційних утворень Рамкової Конвенції ООН зі зміни клімату й Кіотського протоколу до неї. Визначено їх компетенцію та функції при регулюванні відносин у рамках і на умовах Рамкової Конвенції ООН зі зміни клімату та Кіотського протоколу до неї. Розглянуто наднаціональний характер інституційних утворень у прийнятті ними рішень стосовно впровадження необхідних заходів щодо досягнення поставленої мети Рамкової Конвенції ООН зі зміни клімату.

10.17.08.1003/197608. Особливості застосування ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод при захисті екологічних прав громадян. Калишук Л.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.76-80. - укр. УДК 349.6.

Стаття присвячена дослідженню національних і міжнародних нормативно-правових актів у сфері захисту екологічних прав громадян. Проаналізовано поняття та зміст права на повагу до приватного і сімейного життя, гарантованого міжнародними документами, з'ясовано його правове значення для захисту екологічних прав. Виявлено особливості практичного застосування окремих положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод при здійсненні зазначеного захисту.

10.17.08.1004/197609. До питання про економічне стимулювання раціонального використання земель промисловості. Лісова Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.80-85. - укр. УДК 349.6.

Статтю присвячено дослідженню актуальних питань правового регулювання використання та охорони земель промисловості. Розглядаються питання економічного стимулювання раціонального використання земель промисловості. Обґрунтовується необхідність удосконалення чинних нормативно-правових актів, що стосуються порушеної проблеми.

10.17.08.1005/197610. Ефективність впровадження досягнень науки екологічного права України в практичну діяльність. Орендарець О.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.86-93.* - укр. УДК 349.6.

У статті автором проаналізовано проблеми ефективності впровадження досягнень науки екологічного права України в практичну діяльність. Розкрито поняття "ефективність науки" та "ефективність наукових досліджень". Досліджено різноманітні форми взаємодії науки екологічного права та практики. Визначено систему взаємодії вітчизняної науки екологічного права та практики, а також виокремлено форми впровадження результатів еколого- правових досліджень у юридичну практику у сфері екології.

10.17.08.1006/197699. "Стокгольмський" період історії розвитку міжнародно-правової охорони видів дикої фауни. Гузь В.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.136-140.* - укр. УДК 341+349.6. Стаття присвячена аналізу так званого Стокгольмського періоду історії міжнародно-правової охорони видів дикої фауни (1972-1992 рр.). Проаналізовано основні положення Стокгольмської декларації, розкрито зміст основних документів, прийнятих у цей історичний період. Розкрито зміст передумов та наслідків прийняття вказаних міжнародно-правових актів, їх ролі та місця в сучасній системі міжнародно-правової охорони видів дикої фауни.

10.17.08.1007/197778. Розвиток українського арбітражного законодавства крізь призму проарбітражних нормативних баз ЄС. Івасечко В.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.151-155.* - укр. УДК 340.5+341.6+341+347+34.04.

Проведено аналіз основних здобутків та тенденцій розвитку арбітражного законодавства країн-членів ЄС. Визначено критерії оцінки арбітражного законодавства України. Визначено недоліки та відповідні кроки з удосконалення арбітражного законодавства України. Спеціальну увагу приділено особливій процедурі для визнання та виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу в Україні незалежно від місця арбітражу, а також процедурі для скасування рішень та постанов міжнародного комерційного арбітражу, якщо місце арбітражу знаходиться на території України; розгляду клопотань про скасування та видачу дозволу на виконання арбітражного рішення в одному судовому провадженні та зменшенню кількості супроводжуваних арбітраж судових інстанцій.

10.17.08.1008/197808. Громадська екологічна діяльність як гарантія забезпечення екологічних прав в Україні. Антонюк У.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.69-72.* - укр. УДК 349.6.

У статті досліджено актуальні проблеми реалізації та здійснення екологічних прав в Україні. Зокрема, проаналізовано громадську екологічну діяльність як гарантію забезпечення екологічних прав в Україні й зроблено висновок, що ця діяльність відіграє важливу роль у механізмі гарантування екологічних прав і є альтернативою державної управлінської діяльності в екологічній сфері.

10.17.08.1009/197811. Напрями адаптації законодавства України у сфері вирощування та перероблення сільськогосподарської сировини для виробництва біопалива до вимог законодавства Європейського Союзу. Пастух А.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.81-84.* - укр. УДК 349.6.

У статті досліджено особливості законодавства Європейського Союзу у сфері вирощування та перероблення сільськогосподарської сировини для виробництва біопалива. В рамках підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом проаналізовано вектори взаємодії законодавства України із законодавством Європейського Союзу у цій сфері. Сформульовано основні напрями адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері вирощування та перероблення сільськогосподарської сировини для виробництва біопалива.

10.55 Земельне право

10.17.08.1010/195215. Застосування програмного забезпечення при визначенні нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення. Ніколайчук К.М., Шулган Р.Б. // *Вісник Нац. ун-ту водного господарства та природокористування. Технічні науки. Рівне: Нац. ун-т водного господарства та природокористування, 2016, №1(73), С.82-92.* - укр. УДК 332.624.

У статті запропоновано алгоритм автоматизованого проведення нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (за межами населених пунктів) на території адміністративно-територіальних утворень.

10.17.08.1011/195379. Ринок землі в Україні: характеристики та особливості формування. Рищенко Т.Д., Мінмін Вень. // *Комунальне господарство міст. Економічні науки. Харків: Харківський нац. ун-т міського господарства ім. О.М.Бекетова, 2015, №122, С.23-26.* - укр. УДК 349.41:[528.46:717.14; 349.41:528.44.

Характеризується стан та особливості землекористування в Україні, ефективність земельних відносин, визначені проблеми формування ринку землі, відповідні принципи, сформовані напрями, враховуючи європейський досвід земельного адміністрування та інформатизації. Визначено, що для реалізації земельного адміністрування особливого значення має імплементація існуючих нормативних документів і стандартів, що застосовуються у Європейському Союзі, до існуючих соціально-економічних умов України.

10.17.08.1012/195382. Особливості організації та напрями удосконалення кадастру нерухомості в Україні. Гопцій Д.О. // *Комунальне господарство міст. Економічні науки. Харків: Харківський нац. ун-т міського господарства ім. О.М.Бекетова, 2015, №122, С.37-41.* - укр. УДК 349.41:[528.46:717.14; 349.41:528.44.

На основі аналізу чинної законодавчої бази, визначені особливості організації та напрями удосконалення кадастру нерухомості в Україні. Відмічається неефективність та складність існуючої системи кадастру нерухомості, що призводить до перевитрат часу та ресурсів на її ведення. Пропонується створення єдиної системи кадастру нерухомості з централізованим адмініструванням та підпорядкуванням одному центральному органу виконавчої влади.

10.17.08.1013/195712. Оцінка сучасної системи управління землекористуванням та раціональним використанням міських земель в Україні. Тищенко О.М. // *Наукові розвідки з держ. та муніципального управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.331-337.* - укр. УДК 351.

У статті узагальнюється вітчизняний досвід використання оцінювання міських територій. Вивчається історія впровадження оцінювання у діяльність органів державного управління, корегування державних стратегій, вдосконалення системи управління. Пропонуються шляхи використання оцінювання міських територій у діяльності органів місцевого самоврядування різних рівнів.

10.17.08.1014/196406. Правове забезпечення встановлення (зміни) меж населених пунктів в Україні: проблеми та шляхи їхнього вирішення. Федорович В. // *Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.395-401.* - укр. УДК 349.41.

Розглянуто питання правового регулювання встановлення (зміни) меж населених пунктів в Україні. З'ясовано головні проблеми правового регулювання зазначених відносин та запропоновано шляхи їхнього вирішення.

10.17.08.1015/196841. Концептуальні положення створення системи ГІС адміністрування для вирішення завдань землеустрою. Кухар М.А. // Комунальне господарство міст. Технічні науки та архітектура. Харків: Харківський нац. ун-т міського господарства ім. О.М.Бекетова, 2015, №124, С.97-100. - укр. УДК 007.51.

У даній статті, представлені основні аспекти адміністрування, як елементу удосконалення системи землеустрою на основі сучасних технологій. Актуальність впровадження геоінформаційних технологій для оптимізації процесів землеустрою за рахунок автоматизації та, в перспективі, збільшення якості, достовірності і надійності інформації, отриманої в процесі робіт у сфері землеустрою.

10.17.08.1016/197208. Правовий аналіз випадків обов'язкового проведення грошової оцінки земельних ділянок в Україні. Федун А.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.150-155. - укр. УДК 349.414:332.6.

У статті проаналізовано випадки обов'язкового проведення грошової оцінки земельних ділянок в Україні. Досліджено теоретичні та практичні проблеми, викликані недосконалим правовим регулюванням цього питання. Обґрунтовано необхідність внесення змін до діючого законодавства.

10.17.08.1017/197302. Окремі аспекти взаємодії норм матеріального та процесуального права у регулюванні земельних правовідносин. Арсенюк А.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.203-206. - укр. УДК 349.41.

Статтю присвячено дослідженню окремих аспектів взаємодії матеріального та процесуального права у регулюванні земельних правовідносин. Обґрунтовується думка, що реалізація земельних матеріальних правовідносин неможлива без процесуальних правовідносин, які спрямовані на здійснення та охорону прав й обов'язків щодо землі за допомогою певного порядку (процесу). Підкреслюється, що особливості судочинства по земельних спорах повинні досліджуватися не тільки в аспекті регулюючого впливу норм земельного права на окремі елементи процесуальної форми (підвідомчість, предмет доказування, принципи судочинства, судові рішення), але також з урахуванням особливого соціального значення об'єкта земельного спору - землі та факторів політичного та економічного характеру.

10.17.08.1018/197388. Відповідальність за порушення земельного законодавства: Земельний кодекс УРСР 1970 року та Земельний кодекс України. Гуца К.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.15-18. - укр. УДК 347.235.

У статті здійснено спробу порівняння законодавчого закріплення відповідальності за порушення земельного законодавства в Земельному кодексі УРСР 1970 року та в Земельному кодексі України, що є чинним сьогодні. З використанням історичного, формально-юридичного методів простежено поступові зміни в розумінні того, що є власне правопорушенням в означеній галузі та висловлено припущення, як такі зміни опосередковано можуть вплинути на правосвідомість громадян.

10.17.08.1019/197431. Особливості заходів правової охорони та відтворення земель сільськогосподарського призначення. Лісова Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.48-51. - укр. УДК 349.4 (477).

Статтю присвячено комплексному дослідженню заходів правової охорони та відтворення земель сільськогосподарського призначення. Розглядаються особливості охорони та відтворення земель сільськогосподарського призначення. Всебічно обґрунтовується необхідність удосконалення чинних нормативно-правових актів, що стосуються порушеної проблеми.

10.17.08.1020/197810. Особливості притягнення до юридичної відповідальності у правовідносинах з рекультивативних земель в Україні. Місінкевич А.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.77-81. - укр. УДК 349.41.

У статті на основі норм чинного законодавства України аналізуються правові особливості притягнення юридичних та фізичних осіб до юридичної відповідальності за правопорушення у сфері рекультивативних правовідносин. Автором досліджуються специфіка правових підстав притягнення до кримінальної, адміністративної, матеріальної, дисциплінарної та господарської відповідальності за нездійснення рекультивативних робіт та пропонуються відповідні зміни до законодавства. Окрім цього, вивчається еколого-правова ситуація здійснення охорони земель та проведення їх рекультивативних робіт в Україні.

10.17.08.1021/197841. Оборотоzdатність земельних ділянок. Савчак В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.54-57. - укр. УДК 349.4.

Оборотоzdатною є земельна ділянка, яка може вільно перебувати в обігу. Обіг земель в Україні має місце, незважаючи на відсутність належного правового регулювання, зокрема й прийняття довгоочікуваного Закону України "Про ринок земель". Обтяження прав на землю не впливають на оборотоzdатність земельної ділянки та не можуть слугувати мотивацією для обмеження чи вилучення її із цивільного обороту.

10.17.08.1022/198353. Підвищення координованості та ефективності інтегрованого підходу до управління земельними та іншими природними ресурсами. Телюра Н.О. // Комунальне господарство міст. Технічні науки та архітектура. Харків: Харківський нац. ун-т міського господарства ім. О.М.Бекетова, 2016, №130, С.31-35. - англ. УДК 504.53.052.

Розробка нових, більш ефективних методів догляду за збереженням ґрунтового покриву, боротьби зі шкідниками, раціонального використання, збереження та підвищення його родючості, зменшення антропогенного впливу на ґрунти та зменшення в ньому пестицидів, агрохімікатів, сульфатів, важких металів вимагає розробки нового інтегрованого підходу до управління ними. В рамках дослідження авторами запропоновано новітні методи управління та іншими природними ресурсами, регіональну програму з поліпшення стану природних ресурсів.

10.17.08.1023/198362. Застосування геоінформаційних систем у процесі землеустрою міст України. Мамонов К.А. // Комунальне господарство міст. Технічні науки та архітектура. Харків: Харківський нац. ун-т міського господарства ім. О.М.Бекетова, 2016, №130, С.86-91. - укр. УДК 624.1: 332.54.

Метою статті є визначення напрямів та особливостей застосування ГІС у процесі землеустрою міст України. У результаті дослідження встановлено, що на процеси землеустрою впливають показники, що характеризують містобудівний розвиток. Запропоновані напрями розробки геоінформаційних проектів у процесі землеустрою. Застосовуючи ГІС інструментарій, розроблено відповідний проект, що дозволяє визначити показники містобудівного розвитку.

10.17.08.1024/198379. Реформування земельних відносин в Україні. Овсієнко А.М. // Економічний вісник ун-ту. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2015, №24/1, С.87-92. - укр. УДК 332.3.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні основи становлення та розвитку земельних відносин в агросфері України. Метою наукового дослідження є аналіз й узагальнення основних аспектів розвитку земельних відносин в аграрній сфері економіки в контексті необхідності підвищення ефективності її функціонування та визначення окремих можливих шляхів вирішення цієї проблеми з урахуванням зарубіжного досвіду.

- 10.17.08.1025/198468. Щодо питання правового проведення судових товарознавчих експертиз і експертних, товарознавчих досліджень в Україні з питань оцінювання земельних ділянок. Усенко О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.15-18. - укр. УДК 349.41.
Стаття присвячена дослідженню питання теорії й практики використання спеціальних знань у судочинстві, призначення й проведення судової експертизи земельних ділянок. Розглянуто питання правового регулювання судово-експертної діяльності щодо оцінювання земельних ділянок в Україні. Установлено, що вартість будь-якої земельної ділянки визначається її унікальністю, довговічністю, незмінністю місцеположення, відносно обмеженістю пропозицій на ринку нерухомості, а також специфічною корисністю конкретної ділянки: доступністю, рівнем облаштованості й характером її використання. Усе це забезпечує землевласникові чи землекористувачу економію коштів і одержання додаткового доходу - земельної ренти. Саме можливість отримання цього доходу й визначає споживчу цінність земельної ділянки, що робить її об'єктом ринкових відносин і об'єктом оцінювання. Процедура експертного оцінювання ґрунтується на таких методичних підходах: дохідний (капіталізація чистого операційного або рентного доходу (пряма та непряма); ринковий (зіставлення цін продажу подібних земельних ділянок); витратний (урахування витрат на земельні поліпшення). Під час експертного грошового оцінювання земельної ділянки використовується методичний підхід, який забезпечується найбільш повною інформацією про об'єкт оцінювання. Основною пропозицією щодо проведення товарознавчих експертиз можна назвати таку - оновити нормативну базу технічної документації, зокрема гармонізувати норми вітчизняної нормативної документації із зарубіжними нормами.
- 10.17.08.1026/199215. Геопортал як засіб моніторингу земельних ресурсів населених пунктів. Бубир Н., Хазова Н. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №24, С.8-12. - укр. УДК 528.94.
Використання геопорталів дозволить поліпшити якість проведення моніторингу земель через своєчасність виявлення змін у їх стані, мобільність доступу до геопросторових даних. Досвід провідних країн світу, зокрема Франції, Німеччини, Великої Британії, Австрії, США і Канади, доводить, що важко умістити комплекс питань з моніторингу земель населених пунктів в існуючі земельно-кадастрові геопортали. Пропонується створити спеціалізований геопортал даної тематики як публічний онлайн ресурс, в основі якого покладено інтерактивну карту населених пунктів із відображеними їх функціональними зонами та ареалами поширення несприятливих процесів. Наведено приклад розробки такого геопорталу для Степногірської селищної ради.
- 10.17.08.1027/199471. Розвиток системи земельного адміністрування як основи ефективного управління землекористуванням. Курильців Р.М. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Сер. економічна. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.6, С.168-175. - укр. УДК 332.01.
Розкрито концептуальні особливості функціонування систем адміністрування землекористування за кордоном, а також обґрунтовано першочергові кроки її розвитку в Україні. Доведено, що ефективно функціонуюча система адміністрування землекористування дасть змогу підвищити ефективність управління землекористуванням та сприятиме переходу від концепції е-уряду до е-управління, що сприятиме зниженню транзакційних витрат з пошуку інформації та підвищенню ефективності прийняття управлінських рішень.
- 10.17.08.1028/201601. Кадастрова класифікація земельних ділянок в Україні. Кірічек Ю.О., Ландо Є.О., Андреева І.П. // Вісник Придніпровської держ. ак-мії буд-ва та архітектури. Дніпропетровськ: Придніпровська державна ак-мія буд-ва та архітектури, 2016, №4(217), С.19-25. - укр. УДК 349.417 418:332.3.
Розробляється національна система класифікації земельних ділянок. Така класифікація дозволить коректно вирішувати низку відповідних кадастрових, землевпорядних, оціночних та інших питань. Виконано аналіз класифікацій земель, поліпшень та нерухомості в цілому. Сформовано пропозиції щодо створення нової класифікації земельних ділянок в Україні. На сьогоднішній день на українському ринку нерухомості відсутня єдина система, що поділяє нерухомість на систему груп, класів і типів. Це помітно ускладнює роботу і не дозволяє в повному обсязі мати уявлення про становище конкретних об'єктів нерухомості на ринку. Це завдання покликана виконати класифікація об'єктів нерухомості, вона застосовується з метою переходу від індивідуальної різноманітності об'єктів нерухомості до обмеженої кількості класів об'єктів оцінки. Основою класифікації є різне функціональне призначення (використання) об'єктів оцінки, яке і визначає відмінність у вартості.
- 10.17.08.1029/201620. Класифікація нерухомості, в тому числі земельних ділянок. Кірічек Ю.О., Андреева І.Г., Ландо Є.О. // Вісник Придніпровської держ. ак-мії буд-ва та архітектури. Дніпропетровськ: Придніпровська державна ак-мія буд-ва та архітектури, 2016, №6(219), С.15-23. - укр. УДК 347.235-048.445.
Розроблена класифікація нерухомості в Україні дозволяє коректно вирішувати низку відповідних кадастрових, землевпорядних, оціночних та інших питань. Виконано аналіз класифікацій земель, поліпшень та нерухомості. Сформовано національну класифікацію нерухомості. Удосконалення існуючої класифікації об'єктів нерухомості в Україні дозволить полегшити низку завдань та проблем, пов'язаних із нерухомістю. Зараз склалася ситуація, коли будь-який із учасників ринку може заявляти про те, що той чи інший об'єкт належить тому чи іншому класу. А насправді об'єкти, які позиціонуються як один клас, можуть належати до абсолютно різних сегментів та різних ціннових категорій.
- 10.17.08.1030/202724. Стандартизація у сфері оцінки землі. Опара В.М., Домбровська О.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Геологія. Географія. Екологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №44, С.137-143. - укр. УДК 631.15: 332.3.
У статті обґрунтовані головні завдання, значення національної стандартизації у сфері оцінки землі. Дослідження включає аналіз сучасного законодавчого, нормативного забезпечення стандартизації у сфері оцінки майна та майнових прав, в тому числі землі. етапів розвитку оціночної діяльності в Україні. Розглянуті основні принципи, фактори, які впливають на вартість земель, випадки застосування різних методичних підходів щодо визначення ринкової вартості об'єктів майна та майнових прав. Встановлено, що Національні стандарти у сфері оцінки землі не відображають весь набутий національною та міжнародною оцінками досвід і не враховують зміни в останніх редакціях Міжнародних стандартів оцінки, що узагальнюють кращі оціночні практики. Запропоновано впроваджувати в практику оціночної діяльності міжнародні норми та правила оцінки майна.
- 10.17.08.1031/202809. Критерій та оцінка екологічного регулювання земельних відносин щодо охорони та відтворення земель водного фонду. Герасимчук З.В., Крисак А.І. // Економічний форум. Луцьк: Луцький нац. техн. ун-т, 2016, №1, С.96-103. - укр. УДК 332.2.
У відповідності до методики оцінювання ефективності регулювання земельних відносин досліджено окремі аспекти екологічного регулювання земельних відносин у частині охорони та відтворення земель водного фонду та здійснено їх нормалізацію завдяки розрахунку індивідуальних територіальних індексів. Інтегральна оцінка ефективності стійкості водогосподарських систем, що характеризує екологічне регулювання земельних відносин, передбачає застосування таких показників оцінки, як: рівень відтворюваності водно-ресурсного потенціалу, рівень господарської освоєності водного фонду, рівень техногенного навантаження на землі водного фонду. На основі методу таксономічного аналізу здійснено порівняльну оцінку та розглянуто динаміку ефективності екологічного регулювання земельних відносин за 2000, 2008 та 2013 роки. Результати розрахунку інтегрального територіального індексу визначають рівень ефективності екологічного регулювання

земельних відносин щодо охорони та відтворення водогосподарських систем та групування його за порівняно низьким, нижчим середнього рівня, вищим середнього рівня та порівняно високим інтервалами у регіонах України. Визначений інтегральний показник регулювання земельних відносин вказує на прями прийняття раціональних управлінських рішень і масштаби змін у процесах щодо охорони та відтворення земельних ресурсів водного фонду у контексті екологічної складової сталого розвитку.

10.17.08.1032/202811. Грошова оцінка землі як інструмент сталого землекористування. Ліщук В.І., Московчук А.Т., Ліщук М.Є. // Економічний форум. Луцьк: Луцький нац. техн. ун-т, 2016, №1, С.109-115. - укр. УДК 332.64.

У матеріалах статті висвітлені правові та методичні засади оцінки землі в Україні. Систематизовані їх особливості та узагальнені недоліки. Запропоновані напрями удосконалення нормативної та експертної оцінки земель.

10.59 Водне право

10.17.08.1033/197611. Окремі методи здійснення державного контролю за використанням та охороною водних об'єктів. Чумаченко І.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.94-97. - укр. УДК 349:556.18.

Стаття присвячена дослідженню окремих прийомів і способів, які застосовуються для здійснення державного водного контролю. Методи, які використовують органи водного контролю за використанням та охороною водних об'єктів у своїй практичній діяльності, різноманітні. Вони можуть змінюватися в залежності від конкретних завдань і повноважень контролюючих органів, методів усунення виявлених порушень, засобів впливу на порушників і так далі.

10.17.08.1034/197840. Правове регулювання використання термальних вод за законодавством країн Європейського Союзу та України. Обіюх Н.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.50-54. - укр. УДК 349:556.18.

У статті розглядаються основні риси законодавства Австрії, Угорщини, Словенії стосовно регулювання відносин у сфері використання термальних вод. Визначено критерії віднесення підземних вод до термальних, проаналізовано зміст екологічних вимог щодо видобування та використання термальних підземних вод. З'ясовано сучасні проблеми законодавства України у досліджуваній сфері.

10.17.08.1035/198477. Актуальні питання врегулювання державної політики у сфері аквакультури. Якимець О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.48-51. - укр. УДК 349:556.18.

У статті здійснюється аналіз державної політики у сфері аквакультури, а також досліджено нормативно-правове підґрунтя даної політики. Вказано на недоліки та проблеми, які виникають під час реалізації нормативних актів у сфері аквакультури. Зауважено, що в даний час ця політика зорієнтована на використання, розвиток та охорону водних біоресурсів в Україні, та аквакультури зокрема.

10.63 Трудове право

10.17.08.1036/195351. Соціальний захист материнства в Україні. Юрчик Г.М. // Вісник Нац. ун-ту водного господарства та природокористування. Економічні науки. Рівне: Нац. ун-т водного господарства та природокористування, 2015, №1(69), С.197-206. - укр. УДК 349.3.

Обґрунтовано необхідність соціального захисту і підтримки материнства в умовах депопуляції. Досліджено діючий механізм соціального захисту материнства в Україні в розрізі адміністративно-правових, організаційно-економічних і соціально-психологічних інструментів. З метою підвищення його дієвості обґрунтовано напрями вдосконалення.

10.17.08.1037/196279. Необхідність, сутність і роль страхування споживчого кредиту. Полежаєва С.М. // Фінанси, облік і аудит. Київ: Київський нац. економічний ун-т ім. В.Гетьмана, 2015, №2(26), С.93-105. - укр. УДК 368.81 336.77 330.567.22.

Завданням наукового дослідження є обґрунтування теоретичних та практичних засад функціонування споживчого кредиту, визначення його необхідності, вивчення різновидів страхування споживчого кредиту та доведення ролі страхування споживчого кредиту. Теоретичною та методологічною основою дослідження є вивчення і творче переосмислення основних досягнень зарубіжної та вітчизняної науки і практики функціонування й розвитку страхування споживчого кредиту. Для досягнення визначених цілей застосовувався комплекс загальнонаукових методів: індукції і дедукції, аналізу і синтезу, класифікації, порівняльного аналізу, аналізу коефіцієнтів. Результатом дослідницької наукової роботи є визначення головної мети інструментів страхування. Напрямоком подальших досліджень є розробка нових методів і прийомів, які дозволять банкам ефективно управляти ризиками споживчого кредиту. При цьому передбачається підтримання достатнього рівня прибутковості та обсягів кредитних операцій. Цінність роботи полягає у пошуках шляхів альтернативної гарантії стабільної діяльності банківських установ.

10.17.08.1038/196401. Поняття та ознаки атестації працівників освіти за трудовим правом України. Гриб К. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.358-364. - укр. УДК 349.2.

Досліджено поняття "атестація працівників освіти". Актуальність теми полягає у з'ясуванні єдиного визначення поняття атестації працівників освіти, та вивченні особливостей атестації працівників, як необхідної складової підвищення їхньої педагогічної кваліфікації. В ході дослідження проаналізовано визначення поняття "атестації" сформульовані провідними вченими у галузі трудового права. Розглянуто критерії, за якими має оцінюватись фаховий рівень працівника, враховуючи його трудову функцію. Сформульовано загальні критерії оцінювання в ході проведення атестації, зокрема: - кваліфікація працівника; - виконання працівником покладених на нього обов'язків; - ефективність виконаної працівником роботи. Виділено спеціальні критерії проведення атестації певних категорій працівників (педагогічних працівників). Доведено, що під час атестації педагогічних працівників перевіряють та оцінюють не лише рівень кваліфікації працівника, його компетентність та ділові якості, а й морально-психологічні якості. Виділено, також особливості атестації педагогічних працівників, на керівних посадах. Сформульовано визначення поняття атестації педагогічних працівників.

10.17.08.1039/196402. Підсумований облік робочого часу. Кравців З. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.365-371. - укр. УДК 349.235.

Робочий час як важливий інститут трудового права є сукупністю правових норм, які визначають тривалість, склад, режим та порядок обліку робочого часу. Обов'язок дотримуватись робочого часу полягає саме в обов'язку дотримуватись режиму робочого часу. Це один з найважливіших обов'язків сторін. Він означає дотримання робочого часу (зокрема режиму робочого часу) та підпорядкування внутрішньому трудовому розпорядку. Режим робочого часу має важливе значення в робочому процесі як працівника, так і підприємства. Важливою умовою правильної організації роботи працівника є облік робочого часу. За допомогою обліку робочого часу роботодавець має можливість перевіряти перебування працівника на своєму робочому місці та виконання працівником покладених на нього трудових обов'язків. У статті окреслено один із видів загального режиму робочого часу, а саме підсумований облік робочого часу. Проведено аналіз законодавчих актів України, що регулюють цей

режим робочого часу. Здійснено порівняння поденного та підсумованого, а також загального та підсумованого обліку робочого часу за такими критеріями, як: обліковий період, тривалість робочого дня, робота у вихідні дні та робота у святкові дні. Проаналізовано конвенції Міжнародної Організації праці та виявлено особливості підсумованого обліку робочого часу в зарубіжних країнах.

10.17.08.1040/196403. Напрями вдосконалення нормативно-правового впливу на здійснення нагляду та контролю за дотриманням трудового законодавства. Мельник А. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.372-378. - укр. УДК 349.2.

Окреслено напрями вдосконалення нормативно-правового впливу на здійснення нагляду та контролю за дотриманням трудового законодавства. Автор обґрунтував, що вдосконалення системного нормативно-правового впливу на процес здійснення контрольно-наглядової діяльності стосовно дотримання законодавства про працю України має відповідати принципам державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності та запропонував доповнити їхній перелік. Визначено, що подальше вдосконалення нормативно-правового впливу на здійснення нагляду та контролю за дотриманням трудового законодавства також пов'язано із більш детальною правовою регламентацією діяльності окремих суб'єктів контрольно-наглядової діяльності.

10.17.08.1041/196404. Поняття нормативних актів Конституційного Суду України - джерел трудового права України. Радь О. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.379-386. - укр. УДК 349.22.

Розглянуто визначення поняття нормативних актів Конституційного Суду України, ухвалених ним в процесі судочинства та організації його діяльності. Запропоновано авторську класифікацію цих актів. Обґрунтовано належність нормативних актів Конституційного Суду України до джерел трудового права України.

10.17.08.1042/196405. Соціальність трудового права в умовах ринкової економіки. Стасів О. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.387-394. - укр. УДК 394.2 (477).

Статтю присвячено дослідженню соціального значення трудового права в умовах переходу України до ринкової економіки. Зокрема, у ній доведено, що норми Конституції України, які закріплюють головні права та свободи людини у сфері праці, спрямовують сучасне трудове право на послідовне закріплення, розвиток та захист усього комплексу соціально-економічних прав та свобод людини у сфері праці, а також забезпечують плідну співпрацю між працівниками та роботодавцями, що безумовно, свідчить про його соціальну сутність.

10.17.08.1043/197203. Особливості правового регулювання конкурсного відбору на державну службу за трудовим законодавством європейських країн. Зеленський В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.129-133. - укр. УДК 349.2.

У статті розглядаються теоретичні та практичні питання щодо особливостей правового регулювання конкурсу при прийомі на державну службу в країнах Європи. Нами проаналізовано законодавство із зазначеної проблематики окремих європейських країн з метою виявлення закономірностей розвитку системи конкурсного відбору при прийомі на роботу. Також розглянуті можливості застосування позитивного досвіду при реформуванні національної системи, зокрема державної служби.

10.17.08.1044/197204. Юридична природа громадських стягнень як передумови звільнення за п. 3 ст. 40 КЗПЗ України. Прогонюк Л.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.133-136. - укр. УДК 349.2.

Стаття присвячена дослідженню юридичної природи громадського стягнення як необхідної передумови для звільнення працівника внаслідок систематичного невиконання ним без поважних причин трудових обов'язків. Проведено співвідношення понять громадські стягнення та громадські заходи впливу. Проаналізовано законодавчі ініціативи щодо перспективи застосування громадських стягнень у сучасних умовах господарювання.

10.17.08.1045/197296. Поняття та особливості об'єкта трудового правопорушення працівника. Годованець Ю.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.178-182. - укр. УДК 349.2.

У статті окреслюються теоретичні проблеми визначення об'єкта трудового правопорушення працівника. Зокрема, представлені різні підходи науковців як до розуміння об'єкта правопорушення, так і до об'єкта трудового правопорушення. Розкривається зміст поняття загального та безпосереднього об'єкта трудового правопорушення працівника, характеризуються особливості об'єкта трудового правопорушення (дисциплінарного проступку) працівника.

10.17.08.1046/197297. Трудовий потенціал працівників державної служби. Іншин М.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.183-185. - укр. УДК 349.2.

У статті розглядається актуальне питання, яке пов'язане з трудовим потенціалом працівників державної служби. Також приділено увагу розвитку трудового потенціалу працівників державної служби, які покликані забезпечувати правопорядок у суспільстві. Запропоновані ґрунтовні висновки та пропозиції щодо досліджуваної тематики.

10.17.08.1047/197298. К вопросу воздействия социальной энтропии на систему трудового права. Кожушко С.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.185-188. - укр. УДК 349.2.

Стаття висвітлює нові віяння у науковому підході до системи трудового права, вплив на який чинить явище соціальної ентропії. Автор акцентує увагу на гуманізацію доктрини трудового права. Методологічно обґрунтовано, що стратегія управління трудовими ресурсами вимагає прийняття рішень, які б забезпечили трудові права і сприяли б зниженню об'єктивної невизначеності в трудовому середовищі, трудовій діяльності персоналу, помилки в організації та управлінні трудовими відносинами.

10.17.08.1048/197299. Перегляд цивільних справ про трудові спори у Верховному суді України: проблемні аспекти правозастосовчої практики. Колосов І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.189-192. - укр. УДК 349.2.

У роботі розкривається роль, місце та значення Верховного суду України при вирішенні трудових спорів; порівнюється законодавча база процедури вирішення цивільних справ Верховним судом до та після судової реформи 2010 р.; окреслюються проблемні питання доступу до правосуддя у Верховному суді, що виникли після набуття чинності зазначеною судовою реформою. Водночас наводяться приклади (в якості огляду) щодо ролі та місця верховних судових інституцій при вирішенні аналогічних справ у зарубіжних країнах. На підставі порівняльного аналізу запропоновано рекомендації з приводу модернізації інституту перегляду судових рішень Верховним судом саме для потреб трудових спорів і з метою розробки проекту Трудового процесуального кодексу.

10.17.08.1049/197300. Поняття особистих немайнових трудових прав працівника. Лагутіна І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.193-197. - укр. УДК 349.2.

У статті обґрунтовується, що у сучасних наукових дослідженнях системний підхід до прав людини у сфері праці називається однією з нових тенденцій. Особливе значення набуває реалізація і захист особистих немайнових трудових прав, які збагачують право на працю.

10.17.08.1050/197344. Нелегальна трудова міграція в Україні: підходи до розуміння. Кравченко В.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.33-37. - укр. УДК 342.951:331.556.

Стаття присвячена аналізу підходів до розуміння нелегальної трудової міграції. Визначено особливості цього явища, аналізується статистика нелегальної міграції в Україні. З'ясовано природу, причини та чинники, які сприяють нелегальній трудовій міграції в Україні. Запропоновано визначення понять "нелегальна трудова міграція" та "протидія нелегальній трудовій міграції".

10.17.08.1051/197420. Окремі питання щодо принципів загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Андрищенко К.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.7-10. - укр. УДК 349.3:368; 349.3:369.

У статті автором проаналізовано принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання з урахуванням останніх тенденцій реформування в зазначеній царині. Розглянуто погляди вчених-правознавців та чинне законодавство. Запропоновано авторське визначення принципів цього виду соціального страхування.

10.17.08.1052/197421. Правове регулювання охорони праці молоді: сучасний стан та шляхи вдосконалення. Грицай Ю.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.10-14. - укр. УДК 349.2.

У статті розглянуто сучасний стан правового регулювання охорони праці молоді на підприємствах в Україні. Акцентовано увагу на важливості удосконалення правового регулювання охорони праці молоді на підприємствах у сучасних умовах ринкової економіки.

10.17.08.1053/197422. Галузеві стандарти оплати праці: перспектива запровадження в Україні. Кабаченко М.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.14-17. - укр. УДК 331.2.

Стаття присвячена питанню реформування оплати праці, зокрема, можливості запровадження галузевих стандартів оплати праці в Україні. Проаналізовано зарубіжний досвід застосування галузевих стандартів оплати праці. Автор акцентує увагу на визначенні поняття "галузевий стандарт оплати праці" та потреби впровадження системних заходів з реформування оплати праці в економіці.

10.17.08.1054/197423. Функції соціального партнерства в трудовому праві України. Міщук М.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.18-21. - укр. УДК 349.2.

У статті наведено класифікації науковців щодо функцій соціального партнерства. Запропоновано авторську класифікацію функцій соціального партнерства в трудовому праві України. Проаналізовано основні функції соціального партнерства.

10.17.08.1055/197424. Pluralitas non est ponenda sine necessitate, або місце теорій прекаріату у науці трудового права. Новіков Д.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.22-26. - укр. УДК 349.2.

Стаття присвячена дослідженню сутності теорій прекаріату як нового суспільного класу та визначенню доцільності їх врахування у науці трудового права. Автор робить висновок про те, що прекаріат з точки зору трудового права має розглядатися у юридичному статусі безробітних. Прекаріат є також потенційним суб'єктом соціального партнерства.

10.17.08.1056/197425. Теоретичні та практичні аспекти розірвання трудового договору з інвалідом. Силенко Н.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.26-29. - укр. УДК 349.3:364.23(477).

Стаття присвячена висвітленню особливостей розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця з інвалідом. Проаналізовано підходи різних вчених щодо визначення поняття "скорочення штату". Автор концентрує увагу на необхідності передбачити на законодавчому рівні перевагу в залишенні на роботі для всіх категорій інвалідів при вивільненні працівників у зв'язку зі змінами в організації виробництва та праці за рівних умов продуктивності праці і кваліфікації.

10.17.08.1057/197426. Поняття та класифікація органів соціального діалогу у сфері праці. Сорочинин М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.30-34. - укр. УДК 349.2.

У статті досліджується поняття та проводиться класифікація органів соціального діалогу у сфері праці. Аналізується зарубіжний досвід створення й функціонування органів соціального діалогу у сфері праці, у тому числі досвід Європейського Союзу з приводу створення наднаціональних органів соціального діалогу у сфері праці. Відмічається, що визначений Законом України "Про соціальний діалог в Україні" перелік органів соціального діалогу у сфері праці не є повним. Висувається пропозиція про можливість класифікації органів соціального діалогу у сфері праці на підставі їх компетенції, рівня функціонування, тривалості здійснення повноважень. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення вітчизняного законодавства в цій сфері.

10.17.08.1058/197427. Суттєві ознаки правової категорії "масове вивільнення працівників". Честа Д.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.34-38. - укр. УДК 349.2.

У статті порушена вкрай важлива та актуальна для сучасної України проблема масових вивільнень працівників, зумовлених змінами в організації виробництва і праці. Досліджено зміст правової категорії "масове вивільнення працівників". Наведено та проаналізовано суттєві ознаки зазначеного поняття.

10.17.08.1059/197428. Проблеми й прогалини в національному та міжнародному трудовому праві. Чижмарь Ю.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.38-41. - укр. УДК 349.2.

У статті надано визначення таким поняттям, як проблеми та прогалини в національному й міжнародному трудовому праві. Виділено основні види цих проблем. Зроблено акцент на важливості їх вирішення.

10.17.08.1060/197500. Питання вдосконалення соціального захисту працівників-мігрантів. Кисельова О.І., Мотрюк А.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.175-180. - укр. УДК 349.2.

У статті проаналізовано стан соціального захисту українських працівників-мігрантів, працевлаштованих за кордоном, ефективність міждержавних угод щодо соціального та пенсійного забезпечення. Окреслено проблемні питання в цій сфері й запропоновано шляхи їх вирішення.

10.17.08.1061/197501. Відсторонення від роботи працівників органів внутрішніх справ. Межевська Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.180-182. - укр. УДК 349.2.

Досліджено особливості відсторонення від роботи працівників правоохоронних органів, надано рекомендації з удосконалення правового регулювання відсторонення від роботи працівників органів внутрішніх справ України. Проаналізовано новели національного законодавства з питань дотримання правил етичної поведінки особами-працівниками органів внутрішніх справ. Запропоновано визначити як підставу для відсторонення від роботи працівника органів внутрішніх справ вчинення неетичного проступку.

- 10.17.08.1062/197502. Щодо відсторонення від роботи працівника водного транспорту. Орлова Н.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.182-186. - укр. УДК 349.22.
Стаття присвячена визначенню підстав, порядку та правових наслідків відсторонення від роботи на водному транспорті. Зазначено, що через специфічні умови праці, в яких виконується робота на водному транспорті, відсторонення під час рейсів має окремі особливості, що потребують правового регулювання та властиві для трудової діяльності працівників, які входять до командного складу судна чи суднової команди. Визначено й проаналізовано характерні ознаки відсторонення працівників водного транспорту.
- 10.17.08.1063/197504. Законодавство України про соціальне забезпечення працівників органів прокуратури. Хвесюк В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.190-193. - укр. УДК 349.2.
У статті досліджено сучасний стан нормативно-правового регулювання соціального забезпечення працівників органів прокуратури. Проведено аналіз вітчизняного законодавства та розглянуто перспективи його подальшого розвитку. Також особлива увага приділена новому Закону України "Про прокуратуру" від 14 жовтня 2014 року в питанні регулювання соціального забезпечення цієї категорії працівників.
- 10.17.08.1064/197505. Правовий статус працівників нафтогазової промисловості як суб'єктів трудового права. Шабанова С.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.193-196. - укр. УДК 349.2:338.45:66-057.
У статті розглянуто правовий статус працівників нафтогазової промисловості. Зроблено висновок, що ці суб'єкти трудового права наділені спеціальним правовим статусом, так як, окрім загальних прав та обов'язків, установлених Основним Законом країни та трудовим законодавством, вони мають ще й додаткові, які визначаються на рівні локального законодавства. Запропоновано в нормативному порядку закріпити коло працівників, які мають спеціальний правовий статус, до яких віднести й осіб, діяльність яких пов'язана зі шкідливими або важкими умовами праці.
- 10.17.08.1065/197605. Міжнародні договори у системі джерел трудового права: науково-теоретичний підхід. Костюк В.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.65-68. - укр. УДК 349.2.
У представленій науковій статті досліджуються ключові питання щодо місця та ролі міжнародних договорів у системі джерел трудового права. Наголошено на ключовій ролі ООН і Міжнародної Організації Праці в міжнародно-правовому регулюванні відносин у цій царині. Акцентовано увагу на необхідності вироблення дієвих і конструктивних механізмів гармонізації міжнародних договорів та внутрішнього трудового законодавства України, системи джерел трудового права. Підкреслено важливість новітньої кодифікації трудового законодавства з урахуванням міжнародних стандартів і досвіду з питань праці. Зроблено відповідні висновки і пропозиції.
- 10.17.08.1066/197606. Проблеми правового регулювання професійної підготовки та перепідготовки працівників. Лазаренко А.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.68-72. - укр. УДК 349.2.
У статті досліджуються окремі теоретичні та практичні проблеми правового регулювання професійної підготовки та перепідготовки працівників. Проводиться правовий аналіз норм Закону України "Про зайнятість населення" та інших правових актів щодо забезпечення зайнятості населення. Розглянуто співвідношення понять "безробіття", "безробітний" і "зайняте населення". Аналізуються форми забезпечення зайнятості населення.
- 10.17.08.1067/197607. Правове регулювання захисту трудових прав інформаторів. Сорочишин М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.72-75. - укр. УДК 349.2.
У статті аналізуються положення чинного вітчизняного законодавства, якими передбачено захист трудових прав інформаторів. Досліджуються відповідні положення в законодавстві зарубіжних країн. Вироблено пропозиції щодо вдосконалення вітчизняного трудового законодавства в цій сфері.
- 10.17.08.1068/197802. Деякі особливості підстав зміни трудових правовідносин працівника прокуратури в Україні. Біліченко І.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.44-48. - укр. УДК 349.2.
Стаття присвячена вивченню особливостей зміни трудових правовідносин працівників прокуратури, зокрема підстав, за яких такі зміни можуть відбуватися. Проаналізовано як загальні нормативно-правові акти, що регулюють питання зміни трудових правовідносин працівників, так і спеціальні, які стосуються безпосередньо працівників прокуратури. Досліджено й сформульовано основні підстави зміни трудових правовідносин працівників прокуратури.
- 10.17.08.1069/197803. Поняття безпеки й гігієни праці. Волошина С.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.48-51. - укр. УДК 349.2.
У статті проаналізовано різні точки зору щодо визначення понять "охорона праці", "техніка безпеки", "безпека й гігієна праці". Установлено співвідношення цих категорій. Визначено поняття безпеки й гігієни праці, з'ясовано його зміст і місце в системі трудового права.
- 10.17.08.1070/197805. Заохочення як перспективний метод забезпечення дисципліни праці. Марченко І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.56-60. - укр. УДК 349.2.
Стаття присвячена матеріальному та моральному стимулюванню дисципліни праці в нових умовах господарювання. Проаналізовано підходи вчених у галузі трудового права до існуючих методів забезпечення дисципліни праці. Автор акцентує увагу на заохоченні як перспективному методі забезпечення дисципліни праці.
- 10.17.08.1071/197806. Правове регулювання масових вивільнень працівників у зарубіжних країнах. Честа Д.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.60-63. - укр. УДК 349.2.
У статті автором досліджено досвід правового регулювання масових вивільнень працівників у зарубіжних країнах. Проаналізовано трудове законодавство таких країн, як Республіка Білорусь, Республіка Вірменія, Киргизька Республіка, Республіка Таджикистан, Латвійська Республіка та Чеська Республіка. Виокремлено корисний досвід у трудовому законодавстві згаданих країн у сфері масових вивільнень працівників для України.
- 10.17.08.1072/197834. Праця як необхідна умова існування людини. Гостюк О.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.28-31. - укр. УДК 349.2.
У статті підкреслюється, що серед усіх найважливіших і необхідніших прав і свобод для життя людини особливе місце займає право на працю. Констатується, що природна здатність людини до праці є основою, головною частиною існування держави і суспільства. Завдяки реалізації права на працю людина розкриває свій природний творчий потенціал і тим виражає свою особистість. Робиться висновок, що правовідносини, що складаються у сфері застосування праці, об'єднані однією метою: застосувати і реалізувати роботу працівників таким чином, щоб забезпечити інтереси обох сторін трудових відносин: і працівників, і роботодавців.
- 10.17.08.1073/197835. Форми реалізації права на працю у фермерських господарствах. Даньшина К.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.32-36. - укр. УДК 349.2:338.43.

У статті розглянуті форми реалізації права на працю у фермерських господарствах. Зроблено висновок, що формами реалізації права на працю у фермерському господарстві є такі: а) залучення громадян до роботи шляхом укладення трудового договору (контракту); б) праця членів фермерського господарства; 3) трудова діяльність за цивільно-правовими договорами про працю (надання послуг, виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт, підряд, доручення, комісія та ін.). При цьому зазначено, що громадяни України, які є родичами або членами сім'ї, можуть працювати у фермерському господарстві на умовах трудового договору (контракту). Однак, маючи статус найманого працівника, вказані особи не можуть бути членами цього фермерського господарства.

10.17.08.1074/197836. Місце норми права в механізмі правового регулювання суспільних відносин у сфері праці. Томко В.М., // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.36-39. - укр. УДК 349.2.

У статті досліджується поняття механізму правового регулювання суспільних відносин у сфері праці та визначається місце норми в його структурі. З'ясовано, що розкриття змісту цієї категорії здійснюється шляхом інтерпретації загальнотеоретичних положень правової доктрини у сфері галузевої науки з урахуванням сутнісних особливостей предмета й метода трудового права. Крім того, обґрунтовано, що визначення місця норми в структурі механізму має відбуватися з урахуванням особливостей правової природи норми трудового права.

10.17.08.1075/197838. Юридичні гарантії права на працю за законодавством Німеччини. Яцкевич І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.42-45. - укр. УДК 349.22.

Стаття присвячена аналізу правового регулювання гарантій забезпечення права на працю за трудовим договором згідно із законодавством Німеччини, його взаємодії з наднаціональним законодавством ЄС. Автор виділяє особливості гарантування трудових прав працівників при укладенні, виконанні та припиненні трудового договору та розглядає можливість упровадження Україною кращого зарубіжного досвіду в національне правове регулювання юридичних гарантій реалізації особою права на працю.

10.17.08.1076/198609. Сучасні тенденції функціонування та напрями реформування страхового ринку України. Лук'яненко І.Г., Сінельнік В.В. // Економічний вісник ун-ту. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2015, №27/1, С.221-228. - укр. УДК 336.71; 336.72; 347.732; 336.77; 368 349.3:368; 349.3:369.

Предметом дослідження є теоретичні і практичні аспекти функціонування страхового ринку України. Мета роботи полягає в аналізі сучасних тенденцій функціонування страхового ринку, виявленні напрямів і механізмів його подальшого реформування. Методи дослідження. Проведене дослідження базується на використанні загальнонаукових методів, методів діалектики та економіко-статистичних методів. Результати роботи полягають в тому, що на основі проведеного аналізу підсумків діяльності страхових компаній та узагальнення сучасних тенденцій функціонування страхового ринку України виявлено напрями подальшого реформування страхового ринку, запропоновано механізми підвищення ролі страхових компаній в сфері страхового захисту фізичних і юридичних осіб, збільшення обсягів інвестування в економіку країни, рекомендовано комплекс заходів стосовно забезпечення фінансової стійкості страховиків. Галузь застосування результатів. Отримані результати сприяють розробці та прийнятті рішень у сфері управління діяльністю страхових компаній, державних органів регулювання і нагляду за страховою діяльністю. Висновки. Досліджено сучасні тенденції функціонування страхового ринку України, показано ключові проблемні аспекти діяльності страхових компаній, що стримують їх розвиток, запропоновано напрями вдосконалення умов функціонування страховиків і практичні заходи стосовно розвитку страхової галузі в економіці країни.

10.17.08.1077/201414. Проблеми і перспективи розвитку ринку страхування автотранспортних засобів в Україні. Кравчук Г.В., Курач Д.А., Савченко Т.В. // Вісник Житомир. держ. технологічного ун-ту. Економічні науки. Житомир: Житомирський державний технологічний ун-т, 2016, №1(75), С.178-184. - укр. УДК 368.

Враховуючи вплив наявних проблем в економіці країни на стан функціонування страхового ринку, виникають питання щодо структурування ринку автотранспортного страхування та його збалансованості. Метою дослідження є виявлення тенденцій розвитку автотранспортного страхування. Дослідження структурування та виявлення основних тенденцій показників діяльності ринку автотранспортного страхування дозволяє визначити вектори перспективних змін. Аналіз показників функціонування ринку автотранспортного страхування в Україні за період 2012-2014 рр. виявив проблеми у змінах структури даного сегмента страхового ринку у напрямі страхування цивільно-правової відповідальності засобів наземного транспорту при значному зниженні обсягів добровільних видів страхування з переважним надходженням страхових премій від фізичних осіб. Даний аналіз дозволив сформулювати необхідні заходи щодо подальшої активізації ринку автотранспортного страхування з урахуванням негативного впливу зменшення попиту страхувальників на даний вид послуг, зниження рівня платоспроможності, уповільнення термінів здійснення страхових виплат та недосконалості врегулювання відносин страховиків і страхувальників.

10.17.08.1078/202592. Стан сучасного страхового ринку України. Вірбулевська О.В., Маздор А.А. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №6(101), ч.2, С.81-85. - укр. УДК 368.013 (477).

Стаття присвячена дослідженню стану та перспектив розвитку страхового ринку в Україні. Здійснено аналіз сучасного страхового ринку, виокремлено основні показники його діяльності, наведена динаміка кількості страхових компаній за досліджуваний період, визначено основні проблеми страхового ринку, розглянуто функціонування страхової галузі у США, визначені напрями розвитку страхового ринку України.

10.17.08.1079/202954. До питання формування регіонального ринку медичного страхування. Вахович І.М. // Економічний форум. Луцьк: Луцький нац. техн. ун-т, 2016, №3, С.82-86. - укр. УДК 911.3 : 614. 2(4 9).

У статті розглядаються питання можливості формування регіонального ринку медичного страхування, обґрунтовано суть медичного страхування, розкрито передумови формування регіонального ринку медичного страхування.

10.67 Право соціального забезпечення

10.17.08.1080/193302. Ретроспектива вивчення становлення соціального захисту дитинства в Україні. Зобенько Н.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.61-64. - укр. УДК 37.013.

У статті проаналізовано теоретичні основи становлення соціального захисту дитинства. Уточнено сутність понять "захист дитинства", "соціальний захист дитинства". Акцентовано увагу на вирішенні проблем дитинства в сучасній Україні, які нерозривно пов'язані із процесами гуманізації суспільства, яка припускає гуманізацію найважливішого його інституту - інституту соціального захисту дитинства. Обґрунтовано доцільність та необхідність удосконалення системи соціального захисту дитинства в Україні: здійснення державної соціальної дитячої політики; проведення державно-громадських дитячих програм; удосконалення законодавчого забезпечення і захисту прав дітей; створення соціальної служби або спеціальних служб з питань захисту прав дитини.

- 10.17.08.1081/193487. Соціальний захист дитинства в Україні. Зобенько Н.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.72-75. - укр. УДК 37.013.42(477).
У статті окреслені напрямки державної соціальної політики щодо поліпшення становища дітей в Україні, означені принципи державної політики, форми і методи соціального захисту дитинства. Встановлено, що потребує удосконалення законодавче забезпечення щодо захисту прав дітей; створення соціальної служби або спеціальних служб з питань захисту прав дитини, консолідації зусиль органів державної влади і місцевого самоврядування, громадськості, координації діяльності розгалуженої мережі органів і служб, які згідно із законодавством зобов'язані забезпечувати захист прав українських дітей.
- 10.17.08.1082/196434. Акти органів соціального страхування як джерела права соціального забезпечення: поняття та правова природа. Ласько І. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.148-159. - укр. УДК 349.3(477).
З'ясовано нормотворчі повноваження соціальних страхових фондів у сфері соціального забезпечення. Обґрунтовано, що джерелами права соціального забезпечення є нормативно-правові акти соціальних страхових фондів, які регулюють питання надання застрахованим особам (або особам прирівняним до них) матеріального забезпечення і соціальних послуг при настанні страхових випадків. Встановлено, що нормативні акти органів соціального страхування ухвалюють у визначеній документальній формі компетентні органи від імені соціальних страхових фондів, у чітко встановленому порядку, містять обов'язкові правила поведінки, що передбачають порядок реалізації права на соціальне забезпечення. Аргументовано, що за своєю юридичною природою вони є корпоративними актами.
- 10.17.08.1083/198606. Аналіз фінансового співвідношення державних соціальних стандартів та гарантій в Україні. Маслик Р.О. // Економічним вісник ун-ту. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2015, №27/1, С.203-208. - укр. УДК 364.4; 369.
Предметом дослідження є теоретичні та практичні проблеми фінансового забезпечення державних соціальних гарантій населення України та шляхи їх розв'язання. Мета статті є аналіз особливостей фінансування державних соціальних гарантій в Україні, виокремлення основних її проблемних зон та обґрунтування пропозицій щодо основних напрямів її удосконалення. Методи дослідження. У роботі застосовувались такі методи, як системний, структурний методи, а також при здійсненні аналізу існуючої в Україні системи соціальних гарантій населення використовувались методи аналізу й синтезу, індукції й дедукції. Результати роботи. Стаття присвячена аналізу фінансового стану системи соціальних гарантій в Україні. Досліджений стан сучасної нормативно-правової бази, яка стосується системи державних соціальних гарантій та стандартів. Проаналізовано динаміку соціальних гарантій за період 2005-2014 рр. Оцінено співвідношення між основними державними гарантіями та базовими соціальним стандартом. Визначені основні причини недостатньої ефективності системи соціальних гарантій. Окреслено можливі напрями вдосконалення системи фінансування державних соціальних гарантій населення в Україні. Галузь застосування результатів. Міністерство соціальної політики України. Призначення розмірів державних соціальних стандартів та гарантій населення України. Висновки. Результати дослідження свідчать, що основні державні соціальні гарантії істотно впливають на доходи населення. Щорічне їх зростання зумовлює підвищення доходів населення. Проте досить тривалий час знадобився для скорочення розриву між мінімальною заробітною платою, мінімальною пенсією та відповідним розміром прожиткового мінімуму. Однак ще й досі не всі основні державні соціальні гарантії досягли прожиткового мінімуму. До того ж наближення основних державних соціальних гарантій до відповідного прожиткового мінімуму відбувалось в умовах заниження розміру останнього. Основні причини такого заниження пов'язані з проблемами у формуванні та встановленні прожиткового мінімуму.
- 10.17.08.1084/201010. Фінансове забезпечення функціонування пенсійної системи України в контексті соціально-економічного розвитку суспільства. Єлецьких С.Я., Рад Н.С. // Вісник Донбаської держ. машинобудівної ак-мії. Краматорськ: Донбаська державна машинобудівна ак-мія, 2016, №3(39), С.61-66. - укр. УДК 369.5; 331.25; 369.6; 35.087.43.
Доведено, що для розвитку пенсійної системи в контексті стратегічних векторів національного розвитку, необхідно: розробити концептуальну змістовну наповнюваність агрегованого індикатора діагностики фінансового стану пенсійної системи у контексті положень соціальної держави; поєднати в агрегованому індикаторі фінансового стану пенсійної системи показники економічної та соціальної ефективності її розвитку, а також чинники, що визначають якість життя людини в матеріальній та нематеріальній площині; розробити адаптаційний механізм агрегованого індикатора діагностики фінансового стану вітчизняної пенсійної системи.
- 10.17.08.1085/201035. Пенсійне забезпечення у системі соціального захисту населення. Шелест О.Л. // Вісник Донбаської держ. машинобудівної ак-мії. Краматорськ: Донбаська державна машинобудівна ак-мія, 2016, №3(39), С.197-201. - укр. УДК 369.5; 331.25; 369.6; 35.087.43.
У статті розглянуто діяльність Головного управління Пенсійного фонду України в Харківській області як головного фінансового механізму національної пенсійної системи. Проаналізовано структуру доходів і видатків Пенсійного фонду за період 2012-2014 рр. Акцентовано увагу на проблемах ефективного та раціонального використання коштів Пенсійного фонду, а також зростання фінансового навантаження на Пенсійний фонд України в умовах економічної кризи.
- 10.17.08.1086/202538. Організаційно-економічний механізм системи недержавного пенсійного забезпечення. Федун І.Л., Павлів В.В. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №4(99), С.108-114. - укр. УДК [331.25+369.5].
Розглянуто та розкрито категоріально-понятійне значення "організаційно-економічного механізму" системи недержавного пенсійного забезпечення, надано нове трактування відповідного поняття. Виділено складові (економічну, правову і організаційну) організаційно-економічного механізму системи недержавного пенсійного забезпечення, які забезпечують функціонування системи. Визначено основні принципи побудови та подальшого функціонування системи недержавного пенсійного забезпечення, зосереджено увагу на основних завданнях системи, які безпосередньо корелюють із розглянутими у статті цілями діяльності системи недержавного пенсійного забезпечення. Визначено основні функції системи з огляду на поставлені завдання та відображено основні результати ефективного забезпечення організаційно-економічного механізму системи недержавного пенсійного забезпечення, у правовому та фінансово-економічному напрямку.
- 10.17.08.1087/202877. Еволюція фінансового механізму пенсійного забезпечення. Чугунов І., Насібова О. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №1(105), С.80-96. - укр. УДК 336.5.01:331.25.
Розкрито передумови виникнення фінансового механізму пенсійного забезпечення населення. Визначено особливості становлення системи фінансового регулювання пенсійного захисту громадян. Здійснено аналіз фінансування державних видатків на пенсійні виплати в середині XIX та на початку XX ст. Виявлено основні чинники впливу на рівень пенсійного забезпечення населення та розвиток основ функціонування фінансового механізму пенсійної системи.

10.71 Правоохоронні органи

10.17.08.1088/195599. Державний механізм взаємодії сил охорони правопорядку з місцевою владою під час врегулювання кризових явищ. Белай С.В. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.49-57. - укр. УДК 35.078.7.

Розроблено алгоритм методології державного механізму взаємодії сил охорони правопорядку з місцевою владою під час врегулювання кризових явищ соціально-економічного характеру. Надано структурну схему складових суб'єктів державного механізму взаємодії сил охорони правопорядку з місцевою владою під час ліквідації кризових явищ.

10.17.08.1089/197243. Окремі проблеми нормативного регулювання статусу національного бюро розслідувань України. Чечерський В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.145-148. - укр. УДК 34.07; 347.96.

Статтю присвячено вдосконаленню антикорупційного законодавства, у тому числі щодо усунення суперечностей і прогалин у нормативному регулюванні статусу Національного антикорупційного бюро України. Зокрема, Верховною Радою України прийнято Закон України "Про Національне антикорупційне бюро України", метою якого є створення в державі новітнього органу, покликаного боротися з корупцією на вищих щаблях державної влади. Однак ретельний аналіз правових норм свідчить, що він є недосконалим, більше того, може взагалі унеможливити боротьбу з корупцією. Насамперед це стосується дискусій щодо конституційності положень закону, якими регламентується порядок формування Національного антикорупційного бюро України та призначення його службових осіб Президентом України, законності впровадження інституту детектива, обґрунтованості призначення на посади в Національне антикорупційне бюро України осіб, які не мають стажу роботи, тощо. У статті розкриваються загальні проблеми розбудови й діяльності цього державного органу, а також пропонуються окремі шляхи їх вирішення.

10.17.08.1090/197244. Теоретичні основи легалізації результатів оперативно-розшукової діяльності. Шапірко П.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.148-152. - укр. УДК 340.12.

У статті розглянуто теоретичні аспекти легалізації результатів оперативно-розшукової діяльності, виявлено її співвідношення з трансформацією та застосуванням.

10.17.08.1091/197245. Презумпція невинуватості в новому Законі України "Про прокуратуру". Булах А.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.153-157. - укр. УДК 34.07; 347.96.

Стаття присвячена висвітленню сутності та змісту презумпції невинуватості як засади діяльності прокуратури в новому Законі України "Про прокуратуру" від 14.10.2014 р. № 1697-УІІ. Досліджується значення презумпції невинуватості для прокуратури, звертається увага на проблемні моменти, пов'язані з її функціонуванням.

10.17.08.1092/197356. Поліція як суб'єкт реалізації правоохоронної функції держави: пріоритеті напрямки правоохоронної діяльності (на прикладі Грузії та країн Балтії). Чумак В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.83-86. - укр. УДК 351.74(479.22+474).

Досліджено пріоритетні напрямки правоохоронної діяльності країн Балтії та Грузії. Проаналізовано нормативно-правові акти, які регулюють діяльність поліції країн Балтії та Грузії. Розроблено шляхи удосконалення чинного законодавства України щодо діяльності правоохоронних органів.

10.17.08.1093/197435. Напрями удосконалення підготовки працівників служби безпеки України, які беруть участь в адміністративно-деліктному процесі. Бунечко В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.64-67. - укр. УДК 34.07; 347.96.

У статті виокремлено основні напрями удосконалення підготовки працівників Служби безпеки України, які беруть участь в адміністративно-деліктному процесі, з урахуванням особливостей організації навчально-виховного процесу щодо підготовки фахівців, а також реальних економічних умов реалізації завдань, конкретизуючи увагу на тому, що Служба безпеки України в силу наявності спеціального статусу наділяє своїх працівників, уповноважених здійснювати певні дії в адміністративно-деліктному процесі, індивідуальними правовими статусами.

10.17.08.1094/197473. Правові аспекти національно-патріотичного виховання особистості в системі відомчих навчальних закладів МВС України. Юрій І.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.64-69. - укр. УДК 34.07.

У статті розкривається значення національно-патріотичного виховання молоді в системі відомчих навчальних закладів МВС. Аналізується поняття патріотизму та вплив патріотичного виховання на розвиток державності України в сучасних умовах. Надається характеристика основних нормативно-правових актів, що формують та поглиблюють почуття патріотизму в працівників міліції.

10.17.08.1095/197519. Діяльність правоохоронних органів щодо забезпечення внутрішньої економічної безпеки. Нікітенко О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.54-58. - укр. УДК 34.07; 347.96.

У статті розглянуто поняття економічної безпеки, зростання організованої злочинності, втрати науково-технічного потенціалу, культурні деградації нації, забезпечення внутрішньої економічної безпеки правоохоронними органами країни від внутрішніх загроз.

10.17.08.1096/197522. Взаємодія приватних охоронних структур з правоохоронними органами та громадськістю у сфері забезпечення безпеки фізичних осіб та охорони права власності. Припутень Д.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.65-69. - укр. УДК 34.07; 347.96.

Наукова стаття присвячена необхідності адміністративно-правового регулювання охоронної діяльності. Розглядаються особливості взаємодії приватних охоронних структур з правоохоронними органами та правове регулювання діяльності приватних охоронних структур щодо забезпечення безпеки фізичних осіб та охорони права власності.

10.17.08.1097/197550. Перевірка відомостей про дисциплінарний проступок адвоката як початкова стадія дисциплінарного провадження щодо адвоката. Заборовський В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.173-177. - укр. УДК 347.965.

У статті досліджено правову природу стадії перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката як початкову стадію дисциплінарного провадження щодо адвоката. Стаття розкриває сутність та значення стадії перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката.

10.17.08.1098/197628. Зміцнення законності у сфері правозастосовної практики міліції: шляхи, перспективи й удосконалення. Мозоль Н.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.2, С.160-163. - укр. УДК 34.07; 347.96.

У статті здійснено огляд та аналіз проблем зміцнення законності в Україні як європейській державі. Також розглянуто умови й фактори, що впливають на стан забезпечення законності у процесі правозастосовної практики міліції. Досліджено окремі напрями та перспективи його вдосконалення.

10.17.08.1099/197657. Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності адвоката. Заборовський Б.Б. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.115-119.* - укр. УДК 347.965.6. У статті досліджено правову природу дисциплінарного проступку як підстави притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності. Стаття розкриває теоретичні підходи та норми національного законодавства щодо дисциплінарного проступку адвоката. В роботі надається авторське визначення терміну "дисциплінарний проступок адвоката".

10.17.08.1100/197664. Діяльнісний вимір відповідальності працівників органів внутрішніх справ. Даниленко А.Б. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.140-143.* - укр. УДК 34.07; 347.96. У статті зауважується, що мірою об'єктивного виміру, оснований на суспільних перетвореннях, є моральний облік особистості працівника ОВС, особливо стосовно його самовиховання як найоптимальнішого способу ефективізації і раціоналізації свобідного часу. Доводиться, що поза самовихованням формується пасивна особистість без стійких переконань і сталих поглядів, не придатна до служби в органах внутрішніх справ.

10.17.08.1101/197692. Збори адвокатів як організаційна форма адвокатського самоврядування. Бакаянова Н.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.102-105.* - укр. УДК 347.965. Стаття присвячена проблемам адвокатського самоврядування. На підставі проведеного аналізу автор розглядає збори адвокатів як частину системи адвокатського самоврядування та пропонує внести доповнення до Закону "Про адвокатуру та адвокатську діяльність".

10.17.08.1102/197693. Окрема ухвала суду як привід для порушення дисциплінарного провадження відносно адвоката: практичні проблеми застосування. Заборовський В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.105-108.* - укр. УДК 347.965.6.

У статті досліджується питання про практичні проблеми застосування інституту окремої ухвали в якості приводу для порушення дисциплінарного провадження щодо адвоката. Аналіз правозастосовної практики суду свідчить про той факт, за яким значна кількість суддів при постановленні окремих ухвал не дотримуються законодавчо встановлених умов їх винесення. Робиться висновок про те, що основний недолік в даному випадку проявляється у відсутності належного обґрунтування та вмотивування таких окремих ухвал, оскільки суди досить часто обмежуються лише вказівкою на фактичну наявність таких обставин, не з'ясовуючи при цьому дійсних причин та умов, що сприяли вчиненню адвокатом дисциплінарного проступку.

10.17.08.1103/197820. Поліцейське піклування щодо неповнолітніх осіб: зміст та порядок застосування. Зеленський Є.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.116-119.* - укр. УДК 34.07; 347.96.

Стаття присвячена проблемам упровадження у практичну діяльність органів внутрішніх справ нового превентивного заходу - поліцейське піклування щодо неповнолітніх осіб. Автор акцентує увагу на змісті та порядку застосування даного заходу. Запропоноване авторське визначення поняття "поліцейське піклування щодо неповнолітніх осіб" та визначені його особливості.

10.17.08.1104/197825. Правове регулювання планування діяльності відділів прикордонної служби. Ляшук Р.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.2, С.132-135.* - укр. УДК 34.07; 347.96.

У статті розглядаються поняття та зміст планування діяльності відділів прикордонної служби. Проаналізовано структуру та особливості планування діяльності підрозділів охорони кордону. Внаслідок дослідження нормативно-правових актів автором запропоновано поняття та шляхи вдосконалення планування діяльності відділів прикордонної служби.

10.17.08.1105/197854. Питання безпеки особистості під час забезпечення громадської безпеки. Джагупов Г.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.109-112.* - укр. УДК 34.07; 347.96.

Статтю присвячено безпеці особистості, громадській безпеці, безпеці в країні в цілому. У роботі також проаналізовано й особистість правопорушника: порушено питання глобалізації; розглянуто підходи до розуміння таких найважливіших понять, як безпека, безпека особистості, громадська безпека. У роботі вказано, що основи забезпечення громадської безпеки й охорони громадського порядку в державі, як і інших інститутів, встановлені Конституцією України. Приділено увагу сучасному стану, на якому українське суспільство переживає характерний перелом в усвідомленні прав і свобод людини. Останнім часом у світі спостерігається стійка тенденція до посилення негативних соціально-політичних чинників, що повною мірою стосується й України.

10.17.08.1106/197857. Правовий статус поліції в системі правоохоронних органів України та США в контексті вивчення теми у ВНЗ України. Жалій Т.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.120-123.* - укр. УДК 34.07; 347.96.

У статті висвітлюються особливості правового статусу органів поліції в Україні та США на основі аналізу актів національних законодавств. Простежується порядок формування, повноваження та структура поліції обох країн. Зроблено висновок про схожі та відмінні риси, які визначає форма територіального устрою та політичні традиції. Доводиться необхідність вивчення матеріалу у ході опанування правознавчих дисциплін вищої школи.

10.17.08.1107/197867. Основні напрями забезпечення безпеки життєдіяльності працівників національної поліції. Михайлова Ю.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.156-158.* - укр. УДК 34.07; 347.96.

У статті охарактеризовано основні фактори, під дією яких порушується безпека життєдіяльності поліцейських. Визначено основні напрями забезпечення безпеки життєдіяльності працівників Національної поліції України.

10.17.08.1108/197870. Особливості адміністративної відповідальності поліцейських за корупційні правопорушення. Панасенко А.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.166-169.* - укр. УДК 34.07; 347.96.

Стаття присвячена дослідженню особливостей адміністративної відповідальності поліцейських за корупційні правопорушення. Автор здійснює аналіз чинних норм вітчизняного законодавства та приходять до висновку, що поліцейський є суб'єктом корупційних правопорушень. Акцентовано увагу на тому, що суд (суддя) загальної юрисдикції може притягти до адміністративної відповідальності поліцейських за корупційні правопорушення.

10.17.08.1109/197881. Досвід організації діяльності патрульних підрозділів поліції у США та перспективи його застосування в Україні. Сердюк А.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.208-211.* - укр. УДК 351.741.

У статті розглядаються елементи організації діяльності патрульних підрозділів у Сполучених Штатах Америки. Досліджено роль патрульних у діяльності поліції. Визначено основні підходи до організації роботи патруля. Наведено основні типи патрулів, що

використовуються. Зроблено висновки щодо можливості використання окремих елементів американського досвіду в організації діяльності української патрульної поліції.

10.17.08.1110/198431. Поняття організаційних форм діяльності органів внутрішніх справ як суб'єкта забезпечення правопорядку в регіоні. Прокопенко О.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.10-13.* - укр. УДК 34.07; 347.96.

У статті на основі наукових поглядів учених досліджено етимологію та зміст поняття "організаційна форма". Сформульовано авторське визначення зазначеного поняття. Виділено основні організаційні форми діяльності органів внутрішніх справ як суб'єкта забезпечення правопорядку в регіоні, до яких віднесено науково-методичне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення.

10.17.08.1111/198462. Дослідження принципу уникнення конфлікту інтересів при здійсненні адвокатської діяльності. Северин К.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.142-146.* - укр. УДК 347.965.

У статті розкрито наукові погляди щодо наукового розуміння проблеми уникнення конфлікту інтересів при здійсненні адвокатської діяльності. Проведено аналіз норм чинного законодавства України та положень міжнародних нормативно-правових документів, які регламентують питання вирішення конфлікту інтересів при здійсненні адвокатської діяльності. Автором проведено детальний аналіз положень судової практики з визначеної проблеми та проведено порівняння норм кримінально-процесуального законодавства. У пропозиціях автор визначає власне бачення змін та доповнень чинного законодавства України з питань врегулювання у правовому полі принципу уникнення конфлікту інтересів при здійсненні адвокатської діяльності.

10.17.08.1112/198486. Теоретичні засади тактики попередження оперативними підрозділами органів внутрішніх справ України корисливо-насильницьких злочинів. Крепаков І.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.85-88.* - укр. УДК 34.07; 347.96 343.2. 7.

У статті проаналізовано теоретичний зміст терміну "тактика" та надано пропозицію включити до змісту тактики попередження оперативними підрозділами органів внутрішніх справ України корисливо-насильницьких злочинів такі елементи: принципи попередження, планування попереджувальної діяльності, оптимізація процесу попередження.

10.17.08.1113/198487. Проблемні аспекти кримінально-правової характеристики втручання в діяльність працівника правоохоронного органу. Куц В.М., Цховребов А.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.88-91.* - укр. УДК 34.07; 347.96 343.2. 7.

У статті розглядаються проблемні аспекти законодавчого визначення об'єктивної сторони злочину, передбаченого статтею 343 КК України, та факультативних ознак його суб'єктивної сторони. Стверджується, що втручання в службову діяльність працівника правоохоронного органу й незаконний вплив на такого працівника співвідносяться як діяння та спосіб його вчинення. Наголошується, що мотив і мета цього злочину завжди підлягають встановленню, оскільки мета є обов'язковою ознакою його складу, а мотив враховується при вивченні особистості суб'єкта злочину та визначенні виду й міри його відповідальності.

10.17.08.1114/198800. Реформування поліцейського корпусу на пострадянському просторі: практичні навички та труднощі реформування структури на прикладах України, Грузії, Молдови, Киргизії. Краснова М.Г. // *Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.126-132.* - укр. УДК 329.051.

Побудова поліцейського корпусу за армійською моделлю є головною причиною хронічного відчуження правоохоронних органів від суспільства та їхньої непрозорості. Така модель воєнізованої поліції була характерною в тоталітарних і авторитарних державах, у тому числі в пострадянських (крім Східної Європи та Прибалтики). В умовах демократії поліція є цивільною службою, відкритою і підзвітною суспільству. Суворі дисципліна не заважає сильним поліцейським профспілкам стежити за неухильним дотриманням громадянських прав своїх громадян.

10.77 Кримінальне право

10.17.08.1115/195609. Аналіз правового регулювання протидії торгівлі людьми в Україні. Жуковська Г.Г. // *Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.128-135.* - укр. УДК 351.

У статті розглянуто сучасний стан нормативно-правового забезпечення протидії торгівлі людьми в Україні. Автор вважає, що ключовим моментом у формуванні та реалізації державної політики у сфері протидії торгівлі людьми став прийнятий у вересні 2011 року Закон України "Про протидію торгівлі людьми". Окреслено основні напрями державної політики у сфері протидії торгівлі людьми: запобігання торгівлі людьми, боротьба зі злочинністю, пов'язаною з торгівлею людьми, надання допомоги та захисту особам, які постраждали від торгівлі людьми. Представлено важливі зміни до українського законодавства у сфері протидії торгівлі людьми. Автором проаналізовано переваги та недоліки чинного законодавства у сфері протидії торгівлі людьми.

10.17.08.1116/197240. Щодо питання реалізації нормативного змісту засади забезпечення обвинуваченому права на захист у ході збирання доказів. Мирошніченко Т.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.132-136.* - укр. УДК 343.2. 7.

У статті розглядаються теоретичні та практичні питання закріплення та функціонування принципу забезпечення обвинуваченому права на захист у кримінальному процесі України. За результатами аналізу загальнотеоретичних положень в частині дії принципів у механізмі правового регулювання зроблені деякі проміжні висновки щодо ефективності правових норм у сфері кримінально-процесуального доказування, зокрема, у ході збирання доказів. На основі дослідження конкретних аспектів реалізації нормативного змісту забезпечення обвинуваченому права на захист висловлюються окремі пропозиції щодо вдосконалення кримінального процесуального законодавства та практики його застосування.

10.17.08.1117/197241. Окремі проблемні питання психофізіологічної експертизи з використанням поліграфа та її результатів у кримінальному судочинстві України. Мотлях О.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.137-141.* - укр. УДК 343 (045).

У статті досліджуються окремі проблемні питання щодо виконання психофізіологічної експертизи з використанням поліграфа та місця отриманих нею результатів у розслідуванні вчинених кримінальних правопорушень. Аналізуються деякі наукові позиції вчених відносно використання спеціальних знань спеціалістів і експертів у галузі поліграфології та якості виконання ними спеціальних експертних досліджень. Обґрунтовуються засади судової оцінки отриманих результатів виконаної психофізіологічної експертизи з використанням поліграфа в сукупності з іншими доказами, зібраними досудовим слідством у конкретному розслідуваному злочині.

10.17.08.1118/197242. Об'єднання та виділення матеріалів досудового розслідування. Павловський В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.141-145.* - укр. УДК 343.2. 7.

У статті розглянуто правові підстави об'єднання або виділення матеріалів кримінального провадження. Також досліджено умови об'єднання або виділення матеріалів кримінального провадження. Зроблено ґрунтовні висновки щодо зазначеної тематики.

10.17.08.1119/197359. Нравственная санкция как элемент структуры нормы уголовного права. Бухтиярова Е.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.93-97. - укр. УДК 343.2 .7.

Стаття присвячена дослідженню деяких проблемних питань структури кримінально-правової норми з позиції моральності. Автор порівнює норми права, кримінально-правові норми та норми моральності. Дано аналіз їх структури, зроблено акцент на кримінально-правові санкції.

10.17.08.1120/197360. Видовий об'єкт злочину, передбаченого статтею 350 КК України: проблеми визначення та удосконалення. Владимиренко С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.97-100. - укр. УДК 343.2 .7.

Стаття присвячена дослідженню видового об'єкту злочину, передбаченого ст. 350 КК України. Здійснено огляд сучасних проблем визначення видового об'єкту щодо цього злочину. Робиться висновок про необхідність удосконалення кримінального законодавства України.

10.17.08.1121/197361. Психологічний аналіз мотиву та мети розбю. Казміренко В.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.100-104. - укр. УДК 343.2 .7.

У статті розкривається поняття механізму вчинення злочину. Встановлено, що на відміну від мотиву поняття "мотивація" за змістом має ширше значення, становлячи собою складний механізм відображення особою зовнішніх і внутрішніх чинників поведінки. До того ж мотивація злочину не є єдиним процесом, що рівномірно пронизує поведінковий акт від початку до кінця діяння. Зазначено, що основний поведінковий фонд людини стереотипізований і закріплений у структурі особистості як властивості її характеру. Надається характеристика ієрархічної моделі мотивів. Розкрито коротко характеристику корисливих мотивів при вчиненні розбю.

10.17.08.1122/197362. Застосування принципу non bis in idem у випадках вчинення злочину за межами України. Кедик В.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.105-108. - укр. УДК 343.2 .7.

Стаття присвячена визначенню колізії територіального та персонального принципів дії кримінального закону у просторі, визначенню поняття подвійної кримінальної відповідальності. Досліджено аналіз вітчизняних та зарубіжних науковців у сфері просторової дії кримінально-правових норм, висвітлюється його специфічні риси.

10.17.08.1123/197363. Проблеми реалізації кримінальної відповідальності за вчинення військових злочинів в бойовій обстановці. Митрофанов І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.108-111. - укр. УДК 343.2 .7.

Стаття присвячена осмисленню змісту законодавчого поняття "бойова обстановка", яке має стосуватися обстановки вчинення військового злочину. Проаналізовано підходи різних вчених щодо визначення феномену "бойова обстановка". Акцентується увага на розкритті змісту поняття "бойова обстановка" саме через розуміння його як обстановки вчинення злочину, а не часу вчинення військового злочину.

10.17.08.1124/197364. Порівняльно-правовий аналіз норм про помилку у кримінальному законодавстві англо-американських країн. Орловський Б.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.112-115. - укр. УДК 343.2 .7.

Статтю присвячено дослідженню кримінально-правового закріплення норм про фактичну та юридичну помилку у законодавстві країн англо-американської правової системи. Проведено порівняльно-правовий аналіз цих норм за певними критеріями, та зроблено узагальнені висновки. На підставі проведеного дослідження запропоновано про можливість розширеної законодавчої характеристики у Кримінальному кодексі України помилки за будь-якої обставини, що унеможливорює злочинність діяння замість уявної оборони.

10.17.08.1125/197365. До проблеми визначення факторів, що обумовлюють вчинення службового підроблення як корупційного правопорушення. Остапенко Я.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.116-119. - укр. УДК 343.2 .7.

У статті проаналізовано основні детермінанти корупційних правопорушень та службового підроблення саме як різновиду таких злочинів. Особливо проаналізовано правові, економічні, організаційні, соціально-політичні та моральні фактори. Розглянуто фактори, що впливають на формування злочинної поведінки службових осіб, а саме працівників правоохоронних органів, серед яких автор виділяє групи факторів, такі як економічні, психологічні, соціальні, соціально-економічні.

10.17.08.1126/197366. Місце нормативних факторів в системі обставин, що визначають соціальну обумовленість закону про кримінальну відповідальність. Пащенко О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.120-124. - укр. УДК 343.2.11.

Статтю присвячено аналізу нормативних факторів соціальної обумовленості закону про кримінальну відповідальність та визначенню їх місця в системі відповідних обставин. Доводиться, що вказані фактори самостійного значення не мають, а охоплюються обставиною соціальної обумовленості, такою як системно-правова несуперечливість.

10.17.08.1127/197367. Кримінально-правова характеристика основних положень закону "Про процедуру розгляду справ неповнолітніх" Республіки Польща. Пономарьова Т.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.124-127. - укр. УДК 343.2 .7.

У статті розглянуто основні положення Закону Польщі від 26.10.1982 р. "Про процедуру розгляду справ неповнолітніх". Досліджуються окремі проблеми, які виникають під час його тлумачення. Автор зазначає, що польський закон повністю відповідає вимогам, викладеним в міжнародних нормативно-правових актах, які стосуються відправлення правосуддя у відношенні неповнолітніх.

10.17.08.1128/197368. Зловживання владою або службовим становищем: визначення наслідків злочину. Сийпловіч М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.127-130. - укр. УДК 343.353.

У статті розглянуті злочинні наслідки зловживання владою або службовим становищем. Досліджено визначення істотної шкоди та тяжких наслідків у теорії кримінального права й судовій практиці. З'ясована перспектива вдосконалення злочинних наслідків зловживання владою або службовим становищем.

10.17.08.1129/197370. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони: порівняльно-правові аспекти. Сотула О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.134-136. - укр. УДК 343.61.

Стаття присвячена порівняльно-правовому дослідженню злочину, передбаченого статтею 118 КК України. Здійснено огляд сучасних проблем визначення ознак цього діяння. Робиться висновок про необхідність удосконалення кримінального законодавства України.

- 10.17.08.1130/197372. Рецидивна злочинність серед неповнолітніх: причини та попередження. Виноградова С.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.141-144. - укр. УДК 343.98.
Статтю присвячено аналізу рецидивної злочинності серед неповнолітніх осіб. Розглянуто особливості законодавчого й правозастосовного підходу у сфері рецидиву неповнолітніх злочинців. Досліджено статистичні дані зазначеного різновиду суспільно-небезпечних діянь в Україні, на основі чого надано пропозиції щодо попередження рецидивної злочинності серед неповнолітніх.
- 10.17.08.1131/197375. Становлення інституту речових доказів на українських землях: основні етапи. Крицька І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.153-156. - укр. УДК 343.2 .7.
У статті комплексно розглянуто та проаналізовано ґенезу підходів до розуміння речових доказів на всій території України з часів Київської Русі до сучасного періоду. Виокремлено основні етапи становлення інституту речових доказів, та визначено особливості цих етапів. Речові докази досліджено як результат еволюції.
- 10.17.08.1132/197531. Об'єкт шахрайства в системі страхування. Владимиренко С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.99-102. - укр. УДК 343.2 .7.
У статті розглянуто питання об'єкта злочинів у господарській діяльності, здійснено його правовий аналіз на різних рівнях. Пропонується авторське визначення окремих видів об'єкта цих злочинів.
- 10.17.08.1133/197535. Покарання в системі заходів протидії злочинності. Ліховицький Я.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.114-117. - укр. УДК 343.2 .7 343.9.
У статті з використанням даних судової статистики досліджено особливості застосування заходів покарання в Україні. Відзначається, що недостатньо продуманий підхід правозастосовців, здатний нейтралізувати потенціал кримінально-правової заборони. Запропоновано скорочення сфери застосування звільнення від покарання з випробуванням та більш широкого застосування альтернативних позбавленню волі видів покарань.
- 10.17.08.1134/197536. Определение стохастичности колебаний преступности. Сердюк П.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.117-123. - укр. УДК 343.9.018.
У дослідженні доведена не випадковість хронологічних коливань злочинності. Пояснюється, що коливання злочинності залежать більшою мірою не стільки від детермінант злочинності, які традиційно виділяються, скільки від кореляційних хвиль, якими є коливання більш загального масштабу (коливання народонаселення). Зроблено висновок про те, що чим вищі або нижчі коливання злочинності без відповідних змін у кількості народонаселення, тим вищі або нижчі похибки в реєстрації злочинів.
- 10.17.08.1135/197537. До питання звільнення від кримінальної відповідальності за злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Ступник Я.В., Горінецький Й.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.123-128. - укр. УДК 343.2 .7 343.9.
У статті розглянуто питання спеціальних підстав звільнення від кримінальної відповідальності за злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Визначено деякі недоліки законодавчої регламентації такого звільнення в кримінальному законодавстві України. Обґрунтовано необхідність внесення до статей розділу XIII Особливої частини Кримінального кодексу України змін, спрямованих на розширення передумов і підстав звільнення особи від кримінальної відповідальності.
- 10.17.08.1136/197538. Угода про примирення (медіація) як судовий прецедент кримінального процесу України. Діденко Є.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.129-132. - укр. УДК 343.2 .7 343.9.
Розкрито процесуальні питання примирення між особою, яка вчинила злочин, і потерпілим; проаналізовано положення Кримінального процесуального кодексу України щодо укладення угоди про примирення; надано пропозиції, спрямовані на вдосконалення кримінального процесуального законодавства України.
- 10.17.08.1137/197539. Відповідальність експерта у кримінальному провадженні України. Дудич А.В.. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.132-137. - укр. УДК 340.69.
У статті розглядаються актуальні питання відповідальності експерта в кримінальному провадженні України. Характеризуються види юридичної відповідальності експерта в кримінальному процесі України. Окрему увагу приділено аналізу процесуальної відповідальності експерта.
- 10.17.08.1138/197540. Щодо типів правового регулювання у кримінальному процесі. Лоскутов Т.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.137-140. - укр. УДК 343.2 .7 343.9.
Стаття присвячена дослідженню типів правового регулювання в кримінальному процесі. Аналізуються теоретико-правові уявлення щодо категорії "тип правового регулювання", котра розглядається крізь призму кримінального процесуального регулювання. Визначаються типи кримінального процесуального регулювання.
- 10.17.08.1139/197541. Порушення принципу законності, що виникають під час винесення рішення судом касаційної інстанції. Овакімян М.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.140-143. - укр. УДК 346.1.
Стаття присвячена дослідженню проблем, що виникають під час винесення рішення судом касаційної інстанції. У статті розглядаються проблеми законності винесення рішення судом касаційної інстанції та його змісту. Наводиться аналіз із посиланням на чинне законодавство та шляхи вирішення проблем.
- 10.17.08.1140/197542. Прокурорський нагляд у формі процесуального керівництва за органами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Пашковський Б.Б., Кучинська О.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.143-147. - укр. УДК 343.1.
Стаття присвячена дослідженню законодавчого та теоретичного обґрунтування прокурорського нагляду за діяльністю органів оперативно-розшукової діяльності. У статті досліджуються проблеми, що виникають у зв'язку з таким наглядом. Також у процесі розгляду проблем наводяться шляхи їх вирішення.
- 10.17.08.1141/197543. Процесуальна діяльність прокурора щодо цивільного позову у кримінальному провадженні. Плева В.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.147-150. - укр. УДК 343.2 .7 343.9.
Стаття присвячена розгляду правового механізму відшкодування майнової та моральної шкоди від злочинних посягань, яким є цивільний позов. Проаналізовано підходи різних вчених щодо ролі прокурора як посадової особи, яка може брати участь у провадженні по цивільному позову в кримінальному процесі. Окреслено шляхи врегулювання проблемних питань подачі цивільного позову прокурором на різних стадіях кримінального провадження. Автор акцентує увагу на необхідності розробки

правового механізму обов'язкового відшкодування матеріальної та моральної шкоди, завданої кримінальним правопорушенням.

10.17.08.1142/197639. Проблемні питання об'єкта злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дитини. Ковальська В.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.45-49. - укр. УДК 343.2 .7.

У статті досліджено питання про об'єкт злочину у злочинах, що посягають на статеву свободу та статеву недоторканість дітей. Окрему увагу приділено поняттю об'єкта злочину в науці кримінального права, з'ясовано його ознаки. Відтак з урахуванням загальних ознак об'єкта злочину встановлено суспільні відносини, їх структуру, а також механізм заподіяння шкоди при вчиненні посягань на статеву свободу та статеву недоторканість дітей. Запропоновано визначення об'єкта злочину в означених складах злочинів.

10.17.08.1143/197643. Особливості нормативної регламентації звільнення неповнолітніх від покарання та його відбування у кримінальному праві України й окремих зарубіжних держав. Сілкова А.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.62-66. - укр. УДК 343.2 .7.

У статті досліджуються особливості нормативної регламентації звільнення неповнолітніх від покарання та його відбування в порівняльно-правовому аспекті. Зіставлення підходів до такої регламентації, реалізованих у кримінальному й кримінально-процесуальному праві України та окремих зарубіжних держав, дало змогу визначити, який із підходів є найбільш прийнятним для вітчизняної правової системи.

10.17.08.1144/197644. Про кримінологічну складову політики протидії наркозлочинності. Ступник Я.Б., Григаш Д.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.66-70. - укр. УДК 343.9 (477).

У статті досліджуються поняття, зміст і призначення кримінологічної політики у сфері протидії наркозлочинності як один із напрямків соціальної політики держави.

10.17.08.1145/197645. Антинаркотичне законодавство в світлі трансформації політики протидії наркозлочинності. Ступник Я.В., Коштура А.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.70-74. - укр. УДК 343.2 .7.

У статті досліджуються питання історії становлення та розвитку антинаркотичного законодавства України. Автором проводиться аналіз основних етапів, які пройшла державна антинаркотична політика у своєму генезисі.

10.17.08.1146/197646. Кримінально-правова характеристика об'єкта й предмета втручання у діяльність працівника правоохоронного органу. Цховребов А.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.75-77. - укр. УДК 343.2 .7 343.9.

У статті характеризуються об'єкт і предмет складу злочину, передбаченого статтею 343 Кримінального кодексу України. Висловлюються критичні зауваження щодо їх наявного тлумачення. Уносяться аргументовані пропозиції щодо зміни їх розуміння й удосконалення законодавчого визначення цього злочину.

10.17.08.1147/197647. Сутність внутрішнього переконання в кримінальному процесуальному доказуванні. Вапнярчук В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.78-82. - укр. УДК 343.2 .7 343.9.

У статті дається загальна характеристика сутності внутрішнього переконання як одного з основних елементів оцінки доказів (і доказування загалом). Розглядаються історичні умови появи терміна "внутрішнє переконання" та його приналежність до філософського вчення ідеалізму. Критично проаналізовані висловлені в юридичній літературі окремі підходи до розуміння правової природи "внутрішнього переконання" та звернута увага на особливості функціонального призначення цієї категорії в кримінальному провадженні. Підтримана позиція багатьох науковців про необхідність визначення окремих самостійних аспектів цього поняття, зокрема: як методу, як результату й як критерію оцінки доказів (доказування). Двом першим приділена окрема увага.

10.17.08.1148/197648. Застосування практики Європейського Суду з прав людини в частині забезпечення захисника у кримінальному судочинстві України. Єрохін В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.82-85. - укр. УДК 343.2 .7 343.9.

У статті розкривається проблема застосування практики Європейського суду з прав людини в частині забезпечення захисника у кримінальному судочинстві. Акцентується увага на тому, що чинним Кримінальним процесуальним кодексом України введено новелу, а саме: кримінальне процесуальне законодавство України застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини, що обумовлює особливу актуальність цього питання. Окрема увага приділена рішенням ЄСПЛ, винесених проти України, щодо констатації порушення права на забезпечення захисника.

10.17.08.1149/197649. Свободи як елемент предмета правового регулювання у кримінальному процесі. Лоскутов Т.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.85-89. - укр. УДК 343.1.

Стаття присвячена дослідженню свобод як елемента предмета кримінального процесуального регулювання. Досліджуються норми національного та іноземного кримінального процесуального законодавства щодо правового регулювання свобод учасників кримінального провадження. Аналізуються теоретичні уявлення щодо свобод з метою їх відмежування від прав і законних інтересів.

10.17.08.1150/197650. Тактика використання спеціальних знань під час проведення допиту при розслідуванні фальшивомонетництва. Мировська А.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.89-93. - укр. УДК 343.32.

Стаття присвячена аналізу суб'єкта злочину, передбаченого ст. 361 Кримінального кодексу України, яка передбачає відповідальність за несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку, та особливості визнання юридичної особи суб'єктом вказаного злочину, ґрунтуючись на положеннях Конвенції "Про кіберзлочинність", та розділу ХМ-1 КК України "Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб".

10.17.08.1151/197669. Особливості визначення юридичної особи суб'єктом злочину, передбаченого ст. 361 Кримінального кодексу України. Бельський Ю.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.17-19. - укр. УДК 343.2 .7.

Стаття присвячена аналізу суб'єкта злочину, передбаченого ст. 361 КК України, яка передбачає відповідальність за несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку, та особливості визнання юридичної особи суб'єктом вказаного злочину, ґрунтуючись на положеннях Конвенції "Про кіберзлочинність", та розділу ХМ-1 КК України "Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб".

10.17.08.1152/197670. Ступінь суспільної небезпечності як критерій класифікації злочинів. Галушко Б.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.19-22. - укр. УДК 343.232.

У статті розглядається ступінь суспільної небезпечності як критерій класифікації злочинів у науці та законодавстві кримінального права України. Аналізується критерій, який закріплений законодавчо, а також знаходить відображення в літературі. Зроблена спроба віднайти положення законодавства та науки кримінального права в практиці застосування кримінально-правових норм.

10.17.08.1153/197671. Актуальные проблемы уголовно-правовой охраны собственности на информацию. Демидова Л.Н. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.23-27. - укр. УДК 343.7.*

Інформація як продукт інтелектуальної, творчої діяльності людини є важливим капіталом, ефективнішим ресурсом країни та укріплення її обороноздатності. Разом з тим охорона законних прав фізичних, юридичних осіб та держави на таку інформацію залишається проблемним питанням та потребує уваги як дослідників, так і законодавця. У статті висвітлюється кримінально-правовий аспект охорони власності на інформацію. Сформульовані пропозиції, спрямовані на реформування системи кримінально-правової охорони такого об'єкта.

10.17.08.1154/197672. Міжнародно-правовий аспект вдосконалення заходів заохочення в кримінально-виконавчому законодавстві України. Коломієць Н.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.27-30. - укр. УДК 341.49:343.8(477).*

Статтю присвячено аналізу міжнародно-правових актів, що впливають на формування кримінально-виконавчих відносин в Україні. Проаналізовано кримінально-виконавче законодавство як європейських країн, так і країн СНД. Звертається увага на невиконання взятих Україною міжнародних зобов'язань стосовно реформування кримінально-виконавчої системи.

10.17.08.1155/197673. Юридична природа ресоціалізації: право чи обов'язок. Леміщак К.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.31-35. - укр. УДК 343.848.*

Стаття присвячена дослідженню теоретико-правових елементів ресоціалізації. Зокрема, автор аналізує ознаки права та обов'язку як парних категорій у рамках інституту ресоціалізації. Звертається увага на особливості суб'єкта, з точки зору якого розглядається ресоціалізація.

10.17.08.1156/197674. Актуальні проблеми кримінально-правової охорони інтелектуальної власності в Україні. Ломакіна А.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.35-38. - укр. УДК 343.1.*

У статті аналізується процес становлення й сучасний стан вітчизняного інституту кримінально-правової охорони інтелектуальної власності, висловлюються пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства.

10.17.08.1157/197675. Протидія торгівлі людьми як один із напрямів подолання транснаціональної злочинності. Михайленко Д.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.38-40. - укр. УДК 343.431.*

У статті досліджено проблему протидії злочинам, пов'язаним із торгівлею людьми. Автором висвітлено основні проблеми в питаннях протидії торгівлі людьми як одного з видів транснаціональної злочинності.

10.17.08.1158/197676. Правосвідомість і соціальна обумовленість кримінально-правових норм. Пашенко О.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.41-44. - укр. УДК 343.211.*

У статті розглядаються види правосвідомості та її значення для вирішення наукової проблеми соціальної обумовленості кримінально-правових норм. Доводиться, що для названої проблеми мають значення два види правосвідомості: суспільна і професійна. Обґрунтовується, що значення правосвідомості залежить від виду аналізованої кримінально-правової норми.

10.17.08.1159/197679. До питання про поведінку, яка заохочується у КК України. Сиротюк О.В., // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.52-55. - укр. УДК 343.2.7.*

Стаття присвячена питанню поведінки, яка заохочується у КК України. Розглянуто позиції фахівців, проаналізовано низку заохочувальних норм КК України. Запропоновано авторський підхід до даної проблематики з виокремленням актуальних проблем конструювання відповідних приписів та можливих шляхів їх вирішення.

10.17.08.1160/197681. Використання оціночних понять у КК України з позиції принципу доцільності кримінального права. Степаненко О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.59-62. - укр. УДК 343.2.01.*

Стаття присвячена дослідженню проблемних аспектів використання оціночних понять в КК України з позиції принципу доцільності кримінального права. На підставі аналізу законодавства, наукової літератури та судової практики зроблено висновок, що максимальна уніфікація термінології кримінального законодавства стане важливим кроком для досягнення його цілей та реалізації принципу доцільності кримінального права.

10.17.08.1161/197682. Соціально-психологічні передумови криміналізації екологічних злочинів. Турлова Ю.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.62-66. - укр. УДК 343.2.7.*

У статті розглянуто соціально-психологічні передумови криміналізації екологічних злочинів, під якими розуміються об'єктивні фактори, що забезпечують соціальну адекватність визначення екологічних посягань як злочинних, припустимість кримінально-правової заборони екологічно небезпечної поведінки з точки зору основних характеристик соціальних систем і процесів суспільного розвитку, відповідності кримінально-правової норми рівню, характеру суспільної свідомості та стану громадської думки. Аналіз зазначених чинників дозволив зробити висновок про розбіжність у певній частині населення соціальних стереотипів щодо уявлень про злочин та екологічно небезпечну поведінку. Як наслідок, діяння, які вже визнані законом злочинними, на практиці виявляються явно непропорційно їх поширенню.

10.17.08.1162/197683. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження щодо корупційних правопорушень: суб'єкти та повноваження. Ахтирська Н.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.67-70. - укр. УДК 343.2.7.*

У статті проаналізовано сучасну систему правоохоронних та інших органів, уповноважених здійснювати міжнародне співробітництво під час кримінального провадження щодо корупційних правопорушень та пошуку активів, здобутих злочинним шляхом. Виявлено неузгодженість окремих положень з конституційними стандартами чинності міжнародних договорів; розгалуженість системи різнорівневих органів, які мають право здійснювати міжнародне співробітництво, що може призвести до витоку інформації або неможливості її синтезу в рамках одного кримінального провадження.

10.17.08.1163/197686. Проблемні аспекти застосування норм КПК України в практичній діяльності при обранні запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та постановленні ухвали про дозвіл на затримання з метою приводу. Завертайло І.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.79-82. - укр. УДК 343.2.7.*

У статті досліджено чинне кримінальне процесуальне законодавство України щодо обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, винесення ухвали про дозвіл на затримання з метою приводу, розглянуто проблемні питання строку дії запобіжного заходу та ухвали суду, розроблено пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства з цих питань.

- 10.17.08.1164/197687. Прокурор як суб'єкт доказування у кримінальному провадженні з перегляду судових рішень за законодавством України та деяких зарубіжних країн. Орлик Д.П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.83-87. - укр. УДК 343.163.*
Стаття присвячена порівняльному дослідженню повноважень прокурора як суб'єкта доказування у стадіях апеляційного та касаційного провадження за законодавством України та деяких зарубіжних країн. Встановлено розмаїття форм переглядів судових рішень, обумовлене особливостями національних систем права різних країн, відмінності ролі та повноважень прокурора в оскарженні судових рішень. Акцентується увага на недопустимості механічного запозичення до вітчизняного законодавства зарубіжної практики, водночас доцільності використання позитивного досвіду деяких країн за окремими висвітленими у статті питаннями.
- 10.17.08.1165/197688. Значення судової експертизи у вирішенні завдань кримінального провадження. Паладійчук О.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.87-90. - укр. УДК 343.2.7.*
Стаття присвячена характеристиці прийомів правового регулювання діяльності та правовому статусу судових експертів в рамках кримінального провадження. Акцентується увага на значенні судової експертизи в кримінальному процесі. Розкривається поняття і класифікація судових експертиз.
- 10.17.08.1166/197860. Особливості запобігання корупції в Україні в сучасних умовах. Козленко В.Г. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.129-132. - укр. УДК 321.7(477).*
У статті визначено категорію "запобігання корупції", встановлено сучасні антикорупційні заходи та охарактеризовано превентивні заходи запобігання корупції. Також зроблено висновки й пропозиції щодо запобігання корупції в Україні в сучасних умовах.
- 10.17.08.1167/198440. Об'єкт підкупу працівника підприємства, установи чи організації. Березнер В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.47-53. - укр. УДК 343.2.7.*
У статті аналізуються об'єкти злочинів проти авторитету органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян і злочинів у сфері службової діяльності й професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Обґрунтовується позиція, згідно з якою підкуп працівника підприємства, установи чи організації не посягає на ці об'єкти. Робиться висновок про те, що з погляду своєї юридичної природи підкуп працівника підприємства, установи чи організації, а також особи, яка працює на їхню користь, є злочином у певній сфері господарської діяльності. Пропонується внести відповідні зміни до чинного кримінального законодавства України.
- 10.17.08.1168/198442. Співрозмірність позитивних і негативних наслідків кримінально-правової заборони. Пашенко О.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.59-63. - укр. УДК 343.2.7.*
У статті розглядаються негативні та позитивні наслідки встановлення (існування) кримінально-правової заборони, а також їхнє значення для вирішення наукової проблеми соціальної обумовленості кримінально-правових норм. Доводиться, що шкода від наявної заборони заподіюється не лише засудженому за відповідний злочин, а й іншим особам та суспільству в цілому.
- 10.17.08.1169/198443. Щодо звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Плотнікова А.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.64-69. - укр. УДК 343.2.7.*
У статті досліджуються окремі питання звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Проаналізовано правове забезпечення та правові підстави такого звільнення. На підставі матеріалів судової практики з'ясовуються проблемні питання застосування ст.49 та ч.5 ст.74 КК України. За результатами дослідження судової практики автором наголошується на юридичній некоректності визнання особи винною у вчиненні злочину у випадку звільнення її від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Зроблено висновок щодо практичного застосування положень закону на різних стадіях кримінального процесу у випадках звільнення осіб від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
- 10.17.08.1170/198444. Проблеми забезпечення відповідності інституту звільнення від кримінальної відповідальності конституційній та міжнародно-правовій презумпції невинуватості. Ступник Я.В., Горінецький Й.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.70-74. - укр. УДК 343.2.*
У статті з урахуванням результатів аналізу чинного законодавства України й положень доктрини кримінального права визначено проблеми забезпечення відповідності інституту звільнення від кримінальної відповідальності конституційній та міжнародно-правовій презумпції невинуватості. Проведений у цій публікації аналіз проблеми дозволяє в підсумку підтримати позицію, згідно з якою наявний у КК України матеріально-правовий інститут звільнення від кримінальної відповідальності не суперечить презумпції невинуватості.
- 10.17.08.1171/198445. Функції прокуратури як суб'єкта запобігання злочинам в Україні. Супруненко Д.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.75-79. - укр. УДК 343.8.*
У статті здійснено аналіз результатів діяльності прокуратури як суб'єкта запобігання злочинам, зокрема в органах та установах виконання покарань України. Крім цього вивчені нормативно-правові акти, що регулюють роботу прокуратури у зазначеній сфері суспільних відносин, та проблеми їх реалізації на практиці. На підставі отриманих даних по суті тематики дослідження розроблені науково обґрунтовані шляхи підвищення рівня запобіжної діяльності прокуратури у цьому напрямі.
- 10.17.08.1172/198447. Деякі аспекти залучення законного представника у кримінальних провадженнях щодо неповнолітніх. Артеменко І.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.82-86. - укр. УДК 343.2.7.*
У статті розглядаються особливості участі законних представників у кримінальних провадженнях щодо неповнолітніх. Розглянуто й запропоновано шляхи вирішення проблемних питань, пов'язаних із реалізацією прав і законних інтересів неповнолітніх, у разі залучення законних представників у кримінальних провадженнях.
- 10.17.08.1173/198450. Права засудженого під час оскарження вироку в касаційному провадженні. Габлей Н.Г. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.94-97. - укр. УДК 343.2.7.*
Стаття присвячена висвітленню прав засудженого на стадії касаційного провадження, які чітко передбачені чинним кримінально-процесуальним законом. Також запропоновано розширення комплексу прав завдяки внесенню змін до законодавства. Автор акцентує увагу на тому, що питання, пов'язані з процесуальним статусом засудженого в касаційному суді, є дуже важливими, оскільки вони окреслюють роль цього суб'єкта в процесі касаційного оскарження й дають йому змогу належним чином захищати свої права.
- 10.17.08.1174/198460. Вагітність засудженої або наявність у неї малолітньої дитини як підстава відстрочки виконання вироку: практика застосування. Чернієнко А.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.135-138. - укр. УДК 343.13.*

У статті проаналізовані наукові праці, норми законодавства, а також судові рішення, що стосуються вагітності засудженої або наявності в неї малолітньої дитини як підстави відстрочки виконання вироку. Визначено основні ознаки, а також своє бачення сутності даної підстави.

10.17.08.1175/198478. Диференціація кримінальної відповідальності за незаконне поміщення в психіатричний заклад. Андрушко А.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.52-55. - укр. УДК 343.2 .7.*

У статті на підставі аналізу чинного законодавства та кримінально-правової літератури досліджено стан та перспективи диференціації кримінальної відповідальності за незаконне поміщення в психіатричний заклад. Зроблено висновок про доцільність доповнення ч. 2 ст. 151 КК України такими новими кваліфікуючими ознаками, як вчинення розглядуваного діяння з корисливих мотивів, о також щодо малолітнього.

10.17.08.1176/198481. Інформаційний вплив під час учинення злочинів, передбачених статтями 109 і 110 Кримінального кодексу України. Гайворонський О.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.64-67. - укр. УДК 343.2 .7.*

У статті розглянуто питання інформаційного впливу під час учинення злочинів, передбачених статтями 109 і 110 Кримінального кодексу України. Установлено механізм спричинення суспільно небезпечної шкоди об'єктам зазначених злочинів унаслідок інформаційного впливу. Визначено суб'єктний склад суспільних відносин, на яких може бути спрямовано інформаційний вплив під час учинення цих злочинів.

10.17.08.1177/198482. Корупція серед співробітників державної фіскальної служби України. Головійчук Л.Т. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.68-71. - укр. УДК 343.9(477).*

У статті розглядаються проблемні питання корупції серед співробітників Державної фіскальної служби України, а саме, працівниками митних органів. Ґрунтуючись на результатах аналізу нормативних правових актів, юридичної літератури автор зазначає, що в Україні здійснюється значна кількість корупційних діянь. Одним із проявів корупції є зловживання владою або службовим становищем, вчинені працівниками органів державної влади, в т. ч. і працівниками правоохоронних органів та митними органами ДФСУ.

10.17.08.1178/198483. Система загально-соціального запобігання контрабанді наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів. Горбаченко П.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.71-74. - укр. УДК 343.9.*

У статті розглянуто питання загально-соціального запобігання контрабанді наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів. Визначено основні цілі загально-соціального запобігання цьому суспільно небезпечному діянню. Також запропоновано систему заходів загально-соціального запобігання контрабанді наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів.

10.17.08.1179/198488. Вчинення злочину групою осіб за попередньою змовою як кваліфікуюча ознака та обставина, що обтяжує покарання. Лемішко Ю.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.91-95. - укр. УДК 343.237.*

Статтю присвячено аналізу змісту такої кваліфікуючої ознаки та обставини, що обтяжує покарання, як учинення злочину групою осіб за попередньою змовою. Проаналізовані позиції науковців стосовно розуміння поняття "група осіб за попередньою змовою". Пропонується не ставити в залежність тлумачення змісту цього чинника як обставини, що обтяжує покарання, від змісту однойменної кваліфікуючої ознаки.

10.17.08.1180/198489. Класифікаційні характеристики системи запобігання злочинності. Оболенцев В.Ф. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.96-99. - укр. УДК 343.2 .7.*

У статті викладаються класифікаційні характеристики системи запобігання злочинності в Україні. Обґрунтовується науково то практично значущість такої роботи. Розглянуті види класифікацій, їх підстави то класи, до яких належить досліджувана система.

10.17.08.1181/198490. Психокорекція як захід запобігання примушуванню до вступу в статевий зв'язок. Плутицька К.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.99-102. - укр. УДК 159.922.1:159.98:343.541.*

Стаття присвячена дослідженню психокорекції як заходу запобігання примушуванню до вступу в статевий зв'язок. Розглядаються загальні засади застосування програм із психологічної корекції під час запобігання примушуванню до вступу в статевий зв'язок. Пропонуються різні шляхи застосування психокорекції щодо типів осіб, які вчинили примушування до вступу в статевий зв'язок.

10.17.08.1182/198492. Санкції за злочини проти життя: обумовленість, структура, види. Сотула О.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.106-109. - укр. УДК 343.61.*

Стаття присвячена порівняльно-правовому дослідженню санкцій за злочини проти життя. Здійснено огляд сучасних проблем визначення ознак цього кримінально-правового інституту. Робиться висновок про необхідність удосконалення кримінального законодавства України.

10.17.08.1183/198493. Ідентифікуючі ознаки корупції: визначення й характеристика. Трепак В.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.109-112. - укр. УДК 343.2 .7.*

Стаття присвячена визначенню й характеристиці специфічних, ідентифікуючих ознак корупції. Формулювання специфічних ознак корупції на основі аналізу наукових джерел надало можливість запропонувати її авторську дефініцію.

10.17.08.1184/198494. Створення в'язничних інспекцій: міжнародні стандарти й перспективи реформ в Україні. Ягунов Д.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.113-117. - укр. УДК 343.2 .7.*

Стаття присвячена проблемам створення в Україні внутрішніх і зовнішніх в'язничних інспекцій, функціонування яких рекомендовано численними міжнародними стандартами прав людини. Стаття сфокусована на проблемах здійснення прокурорського нагляду під час виконання судових рішень у кримінальних справах, також містить рекомендації щодо активізації ролі Міністерства юстиції України в розробці та оцінюванні кримінально-виконавчої політики.

10.17.08.1185/198495. Суб'єкт злочину, передбаченого ст. 389-1 КК України. Ященко С.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.117-122. - укр. УДК 343.2 .7.*

Стаття присвячена аналізу окремих положень КК та КПК України, практики застосування ст. 389-1 КК України, а також деяких точок зору, що стосуються визначення суб'єкта злочину, передбаченого ст. 389-1 КК України, на підставі чого формулюються власні узагальнюючі висновки, спрямовані як на однакове розуміння ознак суб'єкта цього злочину, так і на можливе удосконалення законодавчої конструкції ст. 389-1 Кк України.

10.17.08.1186/198496. Порівняльно-правове дослідження кримінального провадження щодо народних депутатів України та членів Ради Федерації і депутатів Державної Думи Російської Федерації. Аскеров С.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.123-126. - укр. УДК 343.2 .7.*

У статті проведено порівняльно-правове дослідження проблем застосування особливого порядку кримінального провадження щодо народних депутатів України то членів Роду Федерації то депутатів Державної Думи Національних Зборів Російської Федерації. Проаналізовані норми Конституції України то Конституції Російської Федерації, Закону України "Про статус народного депутата України", Федерального закону "Про статус члена Роду Федерації то статус депутата Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації", Кримінального процесуального кодексу України, Кримінально-процесуального кодексу Російської Федерації то інших правових актів, що передбачають додаткові гарантії (особливий порядок) для народних депутатів України то членів Роду Федерації і депутатів Державної Думи Національних Зборів Російської Федерації при здійсненні щодо них кримінального провадження.

10.17.08.1187/198497. Підготовче провадження як самостійна стадія в системі кримінального судочинства України. Бабаєва О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.126-131. - укр. УДК 343.1.*

Стаття присвячена визначенню сутності, значення та місця підготовчого провадження в системі кримінального судочинства України, розглянуто її нормативне регулювання. Проаналізовано наявність ознак підготовчого провадження, які притаманні самостійній стадії. Зроблено висновок, що підготовче провадження є самостійною стадією кримінального судочинства.

10.17.08.1188/198498. Умови допустимості речових доказів у кримінальному провадженні. Ковальчук С.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.132-136. - укр. УДК 343.146.*

Стаття присвячена дослідженню умов допустимості речових доказів. На основі результатів аналізу норм кримінального процесуального закону визначається коло обставин, які охоплюються кожною із цих умов і дозволяють охарактеризувати їх допустимість. Із урахуванням теоретичних положень та результатів аналізу норм КПК України запропоновано виділяти засоби забезпечення допустимості речових доказів і визначено їх коло.

10.17.08.1189/198988. Еволюція уявлень про вікову осудність і кримінальну відповідальність дітей. Кузьменко О.В. // *Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.14-16. - укр. УДК 343.2 .7.*

У статті досліджується розвиток правової думки в аспекті уявлень про вікову осудність і кримінальну відповідальність підлітків. Встановлюються соціально-економічні та політичні чинники зазначеного процесу, визначаються його етапи і тенденції. Здійснюється порівняльний аналіз документальних джерел та відповідних правових пам'яток в історії України. Особливістю статті є вивчення процесу становлення ранніх в історичному аспекті уявлень про можливість дитини с певного віку нести кримінальну відповідальність за вчинені злочини.

10.17.08.1190/202661. Конституція та Кримінальний кодекс України: співвідношення та взаємозв'язок. Харитонова О.В. // *Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.1-8. - укр. УДК 343.01.*

У статті здійснюється спроба фрейм-аналізу взаємодії Кримінального Кодексу та Конституції України. Обґрунтовується наявність гетерогенного коду їхньої комунікації. Пропонуються нові шляхи осмислення принципів "ne bis in idem", "nullum crimen nullum roena sine lege" та презумпції невинуватості з урахуванням фрейм-підходів.

10.17.08.1191/202662. Кримінально-правова система в Україні у взаємодії із зарубіжними кримінально-правовими системами (частина II). Хавронюк М.І. // *Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.9-43. - укр. УДК 343.2.01.*

У статті показано, як завдяки спільній історії доктрини кримінального права європейських країн і досягненням кримінально-правової компаративістики вироблялись їхня кримінально-правова політика і кримінальне законодавство, і тепер продовжують здійснюватися взаємовплив та взаємодія кримінально-правових систем, зближується кримінальна правосвідомість (культура) населення та правозастосувачів різних країн, з'являється загальноєвропейське кримінальне законодавство як контур спільної для усієї Європи кримінально-правової системи.

10.17.08.1192/202665. Регуляторні злочини та принцип винної відповідальності за кримінальним законодавством США. Письменський Є.О., Каменський Д.В. // *Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.71-88. - укр. УДК 343.2.*

У порівняльно-правовому аспекті розглядаються регуляторні злочини США. Крізь призму суспільного добробуту і суворой відповідальності визначається їхня специфіка. Аналізуються проблеми винної відповідальності за вчинення регуляторних злочинів у США, з'ясовуються переваги та недоліки вітчизняних підходів до їхнього вирішення.

10.17.08.1193/202666. Кримінальний проступок: аналіз деяких законодавчих ініціатив. Дмитрук М.М. // *Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.89-96. - укр. УДК 343.23(477).*

Стаття присвячена аналізу проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації положень Кримінального процесуального кодексу України" від 16 квітня 2014р. № 4712 щодо запровадження інституту кримінального проступку. Проаналізовані система кримінальних проступків, запровадження яких запропоновано авторами вказаного проекту Закону, а також підходи до визначення діянь, що мають відноситися до кримінальних проступків.

10.17.08.1194/202667. Змішана форма вини у теорії кримінального права та судовій практиці. Крайник Г.С. // *Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.97-110. - укр. УДК 343.2.*

У статті аналізується змішана форма вини у теорії кримінального права та судовій практиці. Розглядаються питання класифікації злочинів зі змішаною формою вини.

10.17.08.1195/202669. Добровільна відмова провокатора злочину. Гродецький Ю.В. // *Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.122-134. - укр. УДК 343.23.*

Досліджуються проблеми добровільної відмови провокатора злочину та пропонуються шляхи їх вирішення. Сформульовані пропозиції щодо доповнення ст. 31 КК України положеннями про добровільну відмову провокатора злочину.

10.17.08.1196/202670. Вплив англійської правової системи на становлення інституту умовно-дострокового звільнення від відбування покарання: історичний аналіз кримінального законодавства України та держави Ізраїль. Глушков В.О., Козакова І.В. // *Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.135-153. - укр. УДК 343.265.2.*

Статтю присвячено дослідженню впливу англійського права на становлення інституту умовно-дострокового звільнення від відбування покарання в кримінальному законодавстві сучасних держав України та Ізраїлю. Зроблено аналіз формування нового права, заснованого на теорії природних прав людини, що стало філософсько-практичним обґрунтуванням нових змін у

кримінальній та пенітенціарній політиці Англії, яка вперше застосувала умовне звільнення в каторжній тюрмі на острові Норфолк (поблизу Австралії).

10.17.08.1197/202671. Європейські правові стандарти застосування покарання до неповнолітніх. Назимко Є.С. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.154-169. - укр. УДК 343.22 (477).
Стаття присвячена аналізу змістовних складових європейських правових стандартів застосування покарання до неповнолітніх. Зазначається, що європейські правові стандарти слід розглядати крізь їхню змістовну, а не регіональну призму. Обґрунтовується теза про те, що європейські правові стандарти в цілому є також відтворенням певних варіативних західноєвропейських моделей правосуддя у справах неповнолітніх, таких як: модель, що базується на забезпеченні благополуччя неповнолітніх правопорушників ("welfare model"), кримінально-правова ("justice model") та змішана, або подвійна ("hybrid, dual model") модель.

10.17.08.1198/202672. Форма та зміст закликів як різновиду суспільно небезпечних дій, передбачених ч. 1 ст. 110 КК України. Рубашенко М.А. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.170-180. - укр. УДК 343.31(477).

У статті досліджено форми та зміст закликів як різновиду суспільно небезпечних дій, передбачених у ст. 110 КК України. Автором розроблені поняття закликів та кримінально-правові критерії, що дозволяють установити наявність закликів як таких.

10.17.08.1199/202673. Особиста безпека як об'єкт посягання при погрозах, передбачених КК України в якості окремих злочинів. Самошенко І.В. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.181-195. - укр. УДК 343.3 7.

У статті обґрунтовується положення про об'єкт погрози як самостійного окремого злочину через категорію "особиста безпека". На підтвердження цього проводиться комплексний аналіз її змісту по "горизонталі" і "вертикалі". Розглядаються особливості об'єкта злочину конкретних видів самостійних погроз. Особливо звертається увага на складності визначення об'єкта погроз, передбачених ч. 1 ст. 258, ст. 266 КК України.

10.17.08.1200/202674. Питання кримінально-правового захисту від насильства в сім'ї. Заславська М.Г. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.196-204. - укр. УДК 343.54.

У статті висвітлюються проблеми, пов'язані з кримінально-правовою охороною від насильства в сім'ї (домашнього насильства). Розглядаються питання актуальності криміналізації нових складів злочину за насильство в сім'ї, а також обставин, що обтяжують покарання за такі злочини. Аналізується чинне законодавство, його позитивні та негативні сторони.

10.17.08.1201/202676. Законодавство України про кримінальну відповідальність за злочини у сфері господарської діяльності-час визначитися зі стратегією розвитку. Дудоров О.О., Мовчан Р.О. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.215-263. - укр. УДК 343.37.

Статтю присвячено осмисленню існуючих тенденцій кримінально-правової охорони господарських відносин, а також з'ясуванню перспектив розвитку кримінального законодавства України про злочини у сфері господарської діяльності. Встановлено, що рисами сучасної кримінально-правової політики у сфері охорони господарської діяльності є постійна зміна її векторів і суперечливість, внесення законодавчих змін без належного теоретичного обґрунтування і нерідко відсутність у цих новелах практичного сенсу. На підставі аналізу відповідних кримінально-правових новел констатовано відсутність сформованої стратегії розвитку законодавства України про кримінальну відповідальність за господарські злочини. Запропоновано шляхи поліпшення якості законотворчості в цій сфері.

10.17.08.1202/202677. Звільнення особи від кримінальної відповідальності за фінансування тероризму (ч. 4 ст. 258 5 КК України). Григор'єва М.Є. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.264-278. - укр. УДК 343.234.

Статтю присвячено розгляду суперечливих питань, що стосуються звільнення від кримінальної відповідальності за фінансування тероризму. Установлено передумови та підстави такого звільнення. Доведено, що особа підлягає імперативному та безумовному звільненню від кримінальної відповідальності на підставі ч. 4 статті 258 5 КК.

10.17.08.1203/202678. Про відсутність суспільної небезпечності в діях особи, яка пропонувала, обіцяла або надала неправомірну вигоду внаслідок вимагання такої вигоди, та необхідність вдосконалення ч. 2 ст. 11 та п. 5 примітки до ст. 354 КК України. Киричко В.М. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.289-264. - укр. УДК 343.35.

У статті обґрунтовується висновок про відсутність суспільної небезпечності в діях особи, яка пропонувала, обіцяла або надала неправомірну вигоду внаслідок вимагання в неї такої вигоди, а також необхідність внесення змін до ч. 2 ст. 11 і п. 5 примітки до ст. 354 КК України.

10.17.08.1204/202679. Підходи до визначення змісту комерційного підкупу (підкупу у приватному секторі) за законодавством країн-членів європейського союзу. Бабіков О.П. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.290-299. - укр. УДК 343.352:061.1ЄС.

Стаття присвячена кримінально-правовому аналізу відповідальності за підкуп службової особи юридичної особи приватного права (підкуп у приватному секторі) за законодавством країн-членів Європейського Союзу.

10.17.08.1205/202680. Питання застосування розширеної конфіскації при незаконному збагаченні за кримінальним законодавством Республіки Молдова. Струля М.І. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.300-304. - рос. УДК 343.

У процесі криміналізації незаконного збагачення і застосування розширеної конфіскації не повинні порушуватися принципи кримінального права-презумпції невинності, презумпції законності майна або якості закону. Криміналізацію правопорушень у Особливої частини Кримінального кодексу Республіки Молдова слід розглядати в поєднанні із загальними правилами КК, такими як відносини між незаконним збагаченням і розширеною конфіскацією як заходом безпеки.

10.17.08.1206/202732. Методологія науки кримінального права. Коломієць Ю.Ю. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.1-9. - рос. УДК 343.01.

Статтю присвячено методології науки кримінального права, яка потребує модернізації з урахуванням історичного досвіду та потреб сучасної держави і суспільства. Виявлено негативні наслідки методологічного нігілізму та анархізму. Надано визначення методології науки кримінального права.

10.17.08.1207/202733. Окремі аспекти загальнонаукової методології щодо системно-структурного аналізу кримінального права та кримінального закону як різновидів соціального управління. Вечерова Є.М. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.10-20. - укр. УДК 343.2.01:(303.732.4:316.3).

У статті запропоновано сукупність пізнавальних засобів та прийомів аналізу кримінального права та кримінального закону як різновидів соціального управління крізь призму системного підходу, структурного аналізу та теорії соціального управління.

- 10.17.08.1208/202734. Поняття безпеки людини і її правове забезпечення. Тихий В.П. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.21-40. - укр. УДК 343.211.
У статті визначені поняття безпеки, людини, безпеки людини; проведено класифікацію видів безпеки та безпеки людини; надано характеристику конституційних та інших правових, зокрема кримінально-правових, засобів убезпечення людини.
- 10.17.08.1209/202735. Окремі напрями удосконалення історико-правових досліджень кримінального законодавства України. Кузнецов В.В., Кузнецова Л.О. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.41-50. - укр. УДК 343.21(477).
У статті виявлено певні методологічні помилки при дослідженні історії розвитку кримінального законодавства. Вивчені різні точки зору щодо періодизації історії кримінального законодавства України. Визначені певні критерії періодизації. Установлені оригінальні етапи періодизації розвитку кримінального законодавства України.
- 10.17.08.1210/202736. Харківська школа кримінального права: загальна характеристика розвитку у 1804-1919 роках та аналіз діяльності викладачів кримінального права в Імператорському Харківському університеті впродовж 1804-1834 років (частина I). Берзін П.С. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.51-112. - рос. УДК 343.37.
Автор аналізує формування й основні напрями науки кримінального права в Імператорському Харківському університеті (1804-1919). Досліджуються наукова діяльність та види такої діяльності викладачів кримінально-правових дисциплін у цьому університеті. У статті також аналізується діяльність різних університетських кафедр, що мали назви: кафедра прав цивільного та кримінального судочинства в Російській імперії (1804-1835); кафедра законів поліцейських та кримінальних (1835-1863); кафедра кримінального права та кримінального судочинства і судочинства (1863-1919).
- 10.17.08.1211/202737. Кримінально-правова норма при бланкетній диспозиції закону про кримінальну відповідальність: поняття й особливості застосування. Панов М.І., Квасневська Н.Д. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.113-130. - рос. УДК 343.21.
У статті розглядається поняття норми кримінального права, з'ясується її сутність, зміст, структура, джерела; аналізується бланкетна диспозиція кримінально-правової норми, розробляються її поняття та основні риси (аспекти): техніко-юридичні, лінгвістичні і нормативно-правові; сформульовані спеціальні правила застосування норм кримінального права з бланкетною диспозицією.
- 10.17.08.1212/202738. Дія кримінального закону щодо злочинів, учинених на тимчасово окупованій території України. Рубашенко М.А., Пономаренко Є.С. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.131-140. - укр. УДК 343.31(477).
У статті досліджено актуальну проблему обґрунтування дії кримінального закону щодо злочинів, учинених на тимчасово окупованих територіях України. Авторами зроблені висновки про те, що застосуванню підлягає територіальний принцип дії кримінального закону в просторі, який є правовим вираженням територіального верховенства держави.
- 10.17.08.1213/202739. Значення місця вчинення злочину для встановлення причинного зв'язку між діянням і його наслідками. Музика А.А., Родіонова Т.В. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.141-154. - укр. УДК 343.2.01.
У статті розглядається один із проявів взаємозв'язку кримінально-процесуального та кримінально-правового значення місця вчинення злочину. На прикладах із судової практики розкрито вплив цієї факультативної ознаки складу злочину на встановлення та оцінку причинного зв'язку між діянням і суспільно небезпечними наслідками під час кваліфікації злочинів. Створено підґрунтя для подальшого вивчення впливу певних особливостей місця вчинення злочину на характеристику інших ознак складу злочину, а також доповнено вчення про причинний зв'язок у кримінальному праві.
- 10.17.08.1214/202741. Вік, з якого настає кримінальна відповідальність неповнолітніх (зарубіжний досвід). Павловська А.А. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.166-174. - укр. УДК 343.22.
У статті проаналізовано кримінальне законодавство зарубіжних країн щодо визначення віку кримінальної відповідальності неповнолітніх. Досліджені відмінності у визначенні мінімальної вікової ознаки суб'єкта злочину та вивчені підстави диференціації відповідальності неповнолітніх залежно від віку.
- 10.17.08.1215/202742. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Крутевич М.М. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.175-184. - укр. УДК 343.2.
У статті розглядається проблема обчислення строків давності у кримінальному праві України. Досліджено кримінально-правові норми, закріплені у ст. 49 КК України. Виокремлено підхід щодо встановлення диференційованих строків давності. Визначено, що при встановленні таких строків необхідно враховувати ступінь тяжкості вчиненого злочину. Проаналізовано початок перебігу строків давності. Констатовано, що при подальшому вдосконаленні ст. 49 КК України варто було б застосовувати диференційований підхід до визначення початкового моменту таких строків. Він залежить від того, чи спричинені суспільно небезпечні наслідки, є злочин закінченим або незакінченим, вчинений він одноосібно або у співучасті, належить до продовжуваних чи триваючих. Також охарактеризовано кінцевий момент перебігу строків давності за КК України - набрання вироком законної сили.
- 10.17.08.1216/202743. Реформування покарання у виді обмеження волі в Республіці Польща. Віак К. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.185-197. - англ. УДК 343.37.
Після реформи, проведеної 20 лютого 2015 р., у польському кримінальному законодавстві закріпився принцип переваги призначення кримінальних покарань, що не тягнуть позбавлення волі засудженого. Також законодавець надав покаранню у виді обмеження волі новий, більш об'ємний зміст, який в окремих випадках може тлумачитися судом за своїм углядом, що має широкі межі. Зміст цього покарання більше відповідає своїй суті, оскільки воно тягне обмеження багатьох прав і свобод людини. Аналіз нової моделі покарання у виді обмеження волі показав, що в ній вбачається приваблива альтернатива призначення короткострокового обмеження волі, покарання у виді обмеження волі з відстрочкою вироку його виконання та штрафу. Задум авторів кримінально-правової реформи полягав у тому, щоб нівелювати значення покарання у виді обмеження волі як основного реагування на злочин, натомість ця роль має покладатися на покарання у виді обмеження волі у новій формі. Найближчим часом практика судової системи покаже, чи відбудеться це у реальності.
- 10.17.08.1217/202744. Звільнення неповнолітніх від покарання та його відбування у кримінальному праві України: історичний вимір. Сілкова А.О. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.198-211. - укр. УДК 343.28.29.
У статті досліджується розвиток правового регулювання звільнення неповнолітніх від покарання та його відбування у кримінальному праві України. Виокремлено та проаналізовано етапи становлення законодавства, що регулює звільнення неповнолітніх від покарання та його відбування.

- 10.17.08.1218/202745. Характеристика інституту покарання неповнолітніх. Назимко Є.С. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.212-223. - укр. УДК 343.2.01:343.91-053.6 (477).
Стаття присвячена характеристиці інституту покарання неповнолітніх. На основі авторського алгоритму до характеристики кримінально-правових інститутів піддано аналізу базові та додаткові ознаки інституту покарання неповнолітніх. Зазначається, що цей інститут поєднує кримінально-правові норми, які визначають мету, систему (види та розміри), особливості призначення покарань неповнолітнім. Обґрунтовується теза про те, що інститут покарання неповнолітніх регулює суспільні відносини, пов'язані з обранням судом виду та розміру покарання неповнолітньому, який вчинив злочин. Ці суспільні відносини породжуються специфічним юридичним фактом: встановленням судом того, що саме неповнолітній вчинив саме злочин; відсутністю в суду можливості застосування до неповнолітнього некаральних засобів кримінально-правового впливу. Наголошується на існуванні аутентичних принципів інституту покарання неповнолітніх.
- 10.17.08.1219/202747. Соціальна обумовленість кримінальної відповідальності за незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) землі (ст. 239-1 КК України). Олійник О.С. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.241-249. - укр. УДК 343.3 7:502 504.
Стаття присвячена питанням соціальної обумовленості кримінальної відповідальності за незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель (ст. 239-1 КК України). Розкрито зміст соціально-природничих факторів, які найбільше сприяли встановленню і збереженню кримінальної відповідальності за подібні дії.
- 10.17.08.1220/202748. До питання про необхідність встановлення додаткових гарантій безпеки законної професійної діяльності журналістів. Мостепанук Л.О. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.250-258. - укр. УДК 343.245.
Стаття присвячена спробі вирішення питання щодо необхідності встановлення кримінальної відповідальності за злочини проти журналістів. Визначені проблеми дослідження цієї тематики, проаналізовані основні напрацювання і публікації з таких питань. Розглянуто необхідність запровадження такої відповідальності.
- 10.17.08.1221/202749. Об'єкт злочинів, що вчиняються у сфері документообігу особами, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг. Вартилицька І.А., Безпалько С.В. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.259-268. - укр. УДК 343.3.
У статті проведено кримінально-правову характеристику предмета та суб'єкта складання чи видачі завідомо підроблених офіційних документів, які посвідчують певні факти, що мають юридичне значення або надають певні права чи звільняють від обов'язків. Сформульовано позицію щодо родового та безпосереднього об'єкта злочинного складання чи видачі завідомо підроблених офіційних документів працівником юридичної особи будь-якої форми власності, який не є службовою особою, приватним підприємцем, аудитором, експертом, оцінювачем, адвокатом або іншою особою, яка здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг.
- 10.17.08.1222/202750. Питання вдосконалення примітки до статті 369-3 КК України. Гродецький Ю.В. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.269-279. - укр. УДК 343.35(477).
Досліджується зміст примітки до ст. 369-3 КК України. Пропонується виключити з цієї примітки положення щодо визначення кола суб'єктів злочинів, передбачених зазначеною статтею. Обґрунтована доцільність внесення до вказаної примітки дефініції неправомірної вигоди як ознаки злочинів, передбачених ст. 369-3 КК України.
- 10.17.08.1223/202751. Проблеми кримінально-правової характеристики злочину, передбаченого статтею 375 КК України. Дудоров О.О., Палюх Л.М. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.280-328. - укр. УДК 343.36.
Статтю присвячено з'ясуванню окремих аспектів кримінально-правової характеристики злочину, передбаченого ст. 375 КК України, дискусійність яких у черговий раз була констатована при обговоренні проекту постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ "Про судову практику в справах про постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови". Розглянуто питання про: визнання предметом цього злочину актів Конституційного Суду України і судових рішень, якими справа не вирішується по суті; особливості кваліфікації постановлення завідомо неправосудного рішення колегією суддів; поняття неправосудності судового рішення; момент закінчення злочину, передбаченого ст. 375 КК України, а тепер і співвідношення складу цього злочину проти правосуддя зі службовим підробленням. Обґрунтовується положення про безпідставність пов'язування ознак постановлення завідомо неправосудного судового рішення як складу злочину зі скасуванням (змінюю) судового рішення.
- 10.17.08.1224/202753. Надмірна криміналізація білокомірцевих порушень у США: що пішло не так? Каменський Д. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.339-362. - англ. УДК 343.2.
Запропонована стаття приділяє увагу деяким основним питанням феномену надмірної криміналізації у сфері білокомірцевої злочинності США. Досліджується унікальна проблема надмірної криміналізації у її різноманітних проявах; проаналізовано її вплив на занадто широкий і занадто агресивний прокурорський підхід до переслідування економічних злочинів; наведені основні фактори цього правового феномену. Заключна частина статті присвячена виявленню адекватних механізмів відновлення балансу американської криміналізаційної політики до її нормального стану.
- 10.17.08.1225/202757. Детермінація прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Григор'єв Р.Г. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.398-411. - укр. УДК 343.9.
У статті на підставі результатів проведеного емпіричного й теоретичного дослідження виділяється низка криміногенних чинників, що зумовлюють поширення злочинів, передбачених ст. 368 КК України.
- 10.17.08.1226/202777. Оціночні поняття: методологічні аспекти дослідження та застосування у кримінальному праві. Панов М.І. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.1-27. - укр. УДК 343.2.01.
У статті розглядаються гносеологічний, логічний, аксіологічний і прагматичний аспекти оціночних понять кримінального права, на підставі чого показується їх відмінність від формально-визначених понять, аналізуються методологічні підходи до дослідження оціночних понять, їх закріплення (фіксування) в законі, особливості застосування та аргументації в актах застосування норм кримінального права.
- 10.17.08.1227/202778. Ефективність кримінального права та сучасний світоустрій. Туляков В.О. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.28-35. - рос. УДК 343.2.01.
У статті проаналізовані питання методологічного конфлікту між різними типами праворозуміння та правореалізації в інформаційному суспільстві, рефлексії неофіційних кримінально-правових відносин в аспекті ефективності кримінально-правового впливу на різних рівнях соціальної взаємодії. Зроблено висновок про необхідність урахування особливостей самоорганізації соціуму в кримінально-політичних дослідженнях.

- 10.17.08.1228/202779. Соціальна функція кримінального права: футуроархаїка. Глушков В.О. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.36-44. - укр. УДК 343. 2.01.
У статті розглядаються деякі соціальні, політичні й економічні проблеми, що мають місце в європейських та інших зарубіжних державах. У контексті цих проблем наводяться шляхи вдосконалення вітчизняного законодавства.
- 10.17.08.1229/202780. Історичні традиції в системі обставин соціальної обумовленості кримінально-правових норм. Пащенко О.О. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.45-54. - укр. УДК 343.211.
Стаття присвячена висвітленню такої обставини соціальної обумовленості кримінально-правових норм, як історичні традиції, та визначенню її місця в системі відповідних обставин. Доводиться, що історичні традиції разом зі зміною умов життя суспільства слід відносити до обов'язкових альтернативних обставин соціальної обумовленості кримінально-правових норм.
- 10.17.08.1230/202781. Харківська школа кримінального права: загальна характеристика у 1804-1919 роках та аналіз діяльності викладачів кримінального права в Імператорському Харківському університеті впродовж 1804-1834 років (частина II). Берзін П.С. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.55-128. - рос. УДК 343.37.
Автор аналізує формування й основні напрями науки кримінального права в Імператорському Харківському університеті (1804-1919). Досліджуються наукова діяльність та види такої діяльності викладачів кримінально-правових дисциплін у цьому університеті. У статті також аналізується діяльність різних університетських кафедр, що мали назви: кафедра прав цивільного та кримінального судочинства в Російській імперії (1804-1835); кафедра законів поліцейських та кримінальних (1835-1863); кафедра кримінального права та кримінального судочинства і судочинства (1863-1919).
- 10.17.08.1231/202782. Кримінальний проступок: концептуальні засади запровадження до національного законодавства. Борисов В.І., Тютюгін В.І., Демидова Л.М. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.129-142. - укр. УДК 343.2 .7.
У статті розглядається проблема запровадження кримінального проступку до національного законодавства. Запропоновано шлях вирішення цього питання в сучасних умовах реформування судової та правоохоронної систем України, який є найбільш раціональним і оптимальним.
- 10.17.08.1232/202783. Потерпілий в європейському кримінальному праві. Струля М., Видайку М. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.143-152. - рос. УДК 343. 122.
У статті розглядаються положення, що регламентують статус потерпілого в міжнародних документах Ради Європи, Європейського Союзу та ООН.
- 10.17.08.1233/202784. Документ та його функції у системі кримінально-правової охорони суспільних відносин. Дзюба Ю.П. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.153-158. - укр. УДК 343.35.
У статті розглядаються питання функцій документа як предмета злочину та засобу його вчинення.
- 10.17.08.1234/202785. Використання конструкції дієслів для визначення моменту закінчення злочину у кримінальному законі. Радутний О.Е. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.159-168. - укр. УДК 343.214 340.134.
У статті здійснена спроба поза тиском усталених наукових поглядів, суджень та судової практики визначити момент закінчення окремих злочинів (статті 115, 130, 134, 135, 153, 154, 174, 184, 185, 186, 188-1 КК України) залежно від використання законодавцем в тексті нормативного акта віддієслівних іменників, утворених від відповідних дієслів доконаного та недоконаного виду.
- 10.17.08.1235/202786. Інститут судимості: проблеми теорії і практики, необхідність удосконалення. Красій М.О. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.169-178. - укр. УДК 343.13.
У статті досліджено проблеми теорії та практики інституту судимості; запропоновано вдосконалити матеріальне та процесуальне законодавство щодо припинення строків судимості, а також визначити, чи має право особа повторно подати клопотання до суду про зняття судимості.
- 10.17.08.1236/202787. Деякі питання караності злочинів проти життя та здоров'я особи. Новікова К.А. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.187-201. - укр. УДК 343.6.
У статті розглядаються покарання за вчинення злочинів проти життя і здоров'я людини. Здійснюється аналіз санкцій за групами залежно від видового об'єкта - злочини проти життя; злочини проти здоров'я; злочини, що вчиняються у сфері медичної діяльності, та злочини, що ставлять у небезпеку життя та здоров'я. Досліджується практика застосування покарань за злочини, передбачені розділом II Особливої частини КК України. Формуються пропозиції по вдосконаленню караності злочинів проти життя та здоров'я особи.
- 10.17.08.1237/202788. До питання кримінальної відповідальності за калічення жіночих статевих органів. Байда А.О. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.202-210. - укр. УДК 343.54.
Стаття присвячена питанню кримінальної відповідальності за калічення жіночих статевих органів (жіноче обрізання) за кримінальним законодавством країн-членів ЄС відповідно до Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція).
- 10.17.08.1238/202789. Покарання за нецільове використання бюджетних коштів. Руфанова В.М. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.211-220. - укр. УДК 343.2.
Стаття присвячена дослідженню дискусійних питань кримінальної відповідальності за нецільове використання бюджетних коштів. Автором наводяться аргументи щодо доцільності розширення санкції ст. 210 Кримінального кодексу України іншими видами покарань.
- 10.17.08.1239/202790. Проблеми тлумачення істотної шкоди як ознаки злочинів у сфері службової діяльності. Гродецький Ю.В. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.221-237. - укр. УДК 343.35.
Досліджуються різні підходи щодо встановлення змісту істотної шкоди. Розглядаються шляхи вирішення проблеми різного тлумачення вказаної ознаки.
- 10.17.08.1240/202793. Особливості злочинності, пов'язаної з незаконним переправленням мігрантів до Європи. Філіппов С.О. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.250-263. - рос. УДК 343.43.
У статті розглянуто особливості транскордонної злочинності, пов'язаної з незаконним переправленням мігрантів в Європу на різних маршрутах. Особливу увагу приділено специфіці двох маршрутів: центрально-середземноморського та маршруту, що

пролягає через східні кордони ЄС. Сформульовано чинники, що визначають ступінь небезпеки злочинності, пов'язаної з незаконним переправленням мігрантів до Європи.

10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)

10.17.08.1241/196338. Невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам кримінального провадження. Нор В., Бобечко Н. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.452-472. - укр. УДК 343.15.

Розглянуто одну з кримінальних процесуальних підстав для перегляду судових рішень у кримінальному судочинстві України - невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам кримінального провадження. Аналізуючи відповідні норми КПК України, КПК інших держав, а також погляди дослідників, автори подають своє бачення питань, що входять до предмета дослідження, висловлюють пропозиції щодо вдосконалення кримінального процесуального закону України.

10.17.08.1242/197248. Незалежність прокурора при здійсненні процесуального керівництва. Шпак О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.164-167. - укр. УДК 343.163.

Стаття присвячена визначенню поняття та сутності незалежності прокурора при здійсненні ним процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Проаналізовано погляди вчених на поняття незалежності прокурора та її окремих складових. Автор доходить висновку, що незалежність прокурора в межах дії кримінальних процесуальних норм можливо умовно поділити на зовнішню та внутрішню.

10.17.08.1243/197373. Процесуальні відносини прокурора зі слідчим: відповідність українського законодавства рекомендації R (2000) 19 Комітету Міністрів Ради Європи. Гнатюк А.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.145-148. - укр. УДК 343.1.

У статті розглянута проблема відповідності міжнародним стандартам регламентації у вітчизняному процесуальному законодавстві відносин між прокурором і слідчими. Підтверджена відповідність українського кримінального процесуального законодавства Рекомендації R (2000) 19 Комітету Міністрів Ради Європи в частині відносин прокурора зі слідчими. Зроблено висновок про те, що Україна належить до числа держав, де "поліція" (слідчі) підпорядкована органам прокуратури, чи тих, де розслідування провадиться особисто або під наглядом чи процесуальним керівництвом прокурора.

10.17.08.1244/197374. Пізнавальна та посвідчувальна діяльність слідчого як структурні елементи кримінально-процесуального доказування. Король В.В., Мельник В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.148-152. - укр. УДК 343.1.

У статті досліджуються теоретичні аспекти пізнавальної та посвідчувальної діяльності слідчого як структурних елементів кримінально-процесуального доказування. У результаті проведеного дослідження визначені загальні ознаки та основні критерії співвідношення даних процесів.

10.17.08.1245/197377. Критерії обмеження сфери приватного інтересу в кримінальному процесуальному праві. Тітко І.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.161-164. - укр. УДК 343.1.

У статті викладено авторське бачення питання обмеження сфери приватного інтересу в кримінальному процесуальному праві. Висловлена авторська позиція стосовно наявних на сьогодні проблем. Запропоновано можливі шляхи їх вирішення.

10.17.08.1246/197549. Історичний розвиток та порівняльно-правове дослідження засади свободи від самовикриття та права не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї у законодавстві зарубіжних країн. Хижна О.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.169-172. - укр. УДК 343.13.

Статтю присвячено дослідженню свободи від самовикриття та права не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї. Висвітлено історичне становлення та розвиток цього принципу. Зроблено аналіз досвіду зарубіжних країн з метою удосконалення національного законодавства.

10.17.08.1247/197653. Забезпечення процесуального контролю за допомогою єдиного реєстру досудових розслідувань і шляхи його вдосконалення. Столітній А.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.101-104. - укр. УДК 343.1.

У статті розглядаються актуальні питання здійснення процесуального контролю за допомогою можливостей Єдиного реєстру досудових розслідувань і шляхи його вдосконалення.

10.17.08.1248/197685. Про окремі аспекти співвідношення понять "інформація" та "знання" при доказуванні під час проведення досудового розслідування. Дворецький А.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.76-79. - укр. УДК 343.1.

Стаття присвячена висвітленню сутності понять "інформація" та "знання" у доказуванні на стадії досудового розслідування. Зроблено аналіз змісту та співвідношення понять "інформація" й "знання" з точки зору вчених, виокремлено декілька властивостей, якими наділена інформація у доказуванні при збиранні доказів.

10.17.08.1249/197689. Забезпечення законності при зверненні до суду із клопотанням про проведення слідчої (розшукової) дії (за матеріалами судової практики). Пеший Д.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.90-93. - укр. УДК 343.1.

Стаття присвячена аналізу порушень закону, що допускаються слідчими, прокурорами при зверненні до суду із клопотанням про проведення слідчої (розшукової) дії, здійсненому за матеріалами судової практики. Встановлено та висвітлено ряд таких порушень, що стають підставою для ухвалення слідчим суддею рішення про відмову в задоволенні клопотання. Акцентується увага на необхідності усунення порушень закону задля забезпечення єдності та правильності правозастосування, ефективності проведення слідчих (розшукових) дій з метою забезпечення виконання завдань кримінального провадження.

10.17.08.1250/197691. Порівняльно-правова характеристика участі адвоката в кримінальному процесі України з іншими зарубіжними країнами. Скрябін О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.98-101. - укр. УДК 343.1.

У науковій статті проведено порівняльно-правову характеристику норм вітчизняного кримінального процесуального законодавства, які регулюють участь захисника у кримінальному провадженні в Україні з нормами законодавства розвинених країн світу.

10.17.08.1251/198451. Процесуальний статус співучасників кримінального правопорушення, які не є обвинуваченими (підсудними), в аспекті меж судового розгляду. Жук М.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.97-101. - укр. УДК 343.112.

У статті в аспекті меж судового розгляду, досліджуються проблеми процесуального статусу осіб, яким було висунуто обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення, що є предметом судового розгляду, у співчасті із обвинуваченим, але які самі не є обвинуваченими у даному кримінальному провадженні. Зокрема, автор досліджує питання процесуального

статусу співучасників кримінального правопорушення, матеріали провадження щодо яких виділені в окреме провадження; співучасників, кримінальне провадження щодо яких закрито; співучасників, які є виправданими або засудженими, а також межі судового розгляду в такому кримінальному провадженні.

10.17.08.1252/198452. Порядок залучення судово-медичного експерта стороною захисту з метою проведення судових експертиз. Калинюк Н.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.102-106. - укр. УДК 343.1.

У статті розкриваються основні процесуальні засади й порядок залучення судово-медичного експерта стороною захисту з метою проведення судових експертиз. Здійснено правовий аналіз норм Кримінального процесуального кодексу України, що регулюють порядок призначення судових експертиз стороною захисту в цілому. Досліджено наукові підходи до проблематики залучення експерта у кримінальному провадженні з метою наступного вдосконалення практики реалізації порядку залучення стороною захисту судово-медичного експерта для проведення експертизи.

10.17.08.1253/198453. Порядок заявлення та вирішення клопотань про поповнення матеріалів кримінального провадження новими доказами у підготовчій частині судового розгляду. Кисляк Н.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.106-110. - укр. УДК 343.1 343.98.

У статті досліджуються теоретичні та практичні проблеми заявлення та вирішення клопотань про доручення до матеріалів кримінального провадження нових доказів у підготовчій частині судового розгляду. На основі положень чинного законодавства України автор розкриває процесуальне закріплення та повноваження суду з розгляду клопотань про долучення нових доказів. З урахуванням позицій науковців аналізуються основні види клопотань, спрямованих на долучення до матеріалів кримінального провадження нових доказів.

10.17.08.1254/198455. Процесуальні гарантії сторони захисту у суді. Мединська Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.114-118. - укр. УДК 343.131.

У статті розглядаються процесуальні гарантії сторони захисту в суді. Особливу увагу приділено аналізу таких гарантій сторони захисту, як право на захист, із залученням у процес адвоката, презумпція невинуватості, обов'язковість для суду відмови прокурора від обвинувачення.

10.17.08.1255/198456. Змагальність у механізмі кримінального процесуального доказування. Мирошниченко Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.118-122. - укр. УДК 343.1.

Стаття присвячена науковому аналізу чинного кримінального процесуального законодавства України з огляду на проблеми реалізації нормативного змісту принципу змагальності учасниками кримінального провадження у ході доказування. Вивчаються законодавчі підходи до врегулювання відносин у сфері доказування між суб'єктами кримінального процесу на стороні обвинувачення та захисту. На основі отриманих результатів наукового пошуку надаються пропозиції щодо вдосконалення законодавства відповідної спрямованості.

10.17.08.1256/198457. Щодо проблеми реалізації розумності строків як засади кримінального процесу України. Рибак О.О., Кучинська О.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.122-125. - укр. УДК 343.1.

Стаття присвячена аналізу розумності строків як засади кримінального процесу України. Досліджуються критерії розумності строків з посиланням на практику Європейського суду з прав людини. Автор виявляє перспективи подальшого розвитку даної засади на практиці.

10.17.08.1257/198458. Електронний діалог - інноваційний напрям еволюції досудового розслідування. Столітній А.В., Каланча І.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.126-131. - укр. УДК 343.1.

На основі аналізу історичного розвитку досудової стадії кримінального процесу, вітчизняних реалій та міжнародного досвіду обґрунтовується необхідність вдосконалення інституту досудового розслідування шляхом переведення в електронний формат. Визначено ключові елементи "електронного досудового розслідування" та алгоритм їхнього функціонування.

10.17.08.1258/198459. Загальні засади (принципи) кримінального провадження в системі принципів права. Тимошенко М.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.132-135. - укр. УДК 343.1.

У науковій роботі визначена актуальність встановлення місця та сутності загальних засад (принципів) кримінального провадження. Розкриті особливості становлення правового регулювання засад (принципів) кримінального провадження в Україні. Узагальнені доктринальні підходи до характеристики загальних засад (принципів) кримінального провадження. Визначені особливості місця загальних засад (принципів) кримінального провадження в системі принципів права.

10.17.08.1259/198500. Механізм використання нових технологій у кримінальному провадженні. Остафійчук Г.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.142-145. - укр. УДК 343.1.

Стаття розглядає окремі елементи механізму застосування технічних засобів під час фіксування процесуальних, слідчих, негласних слідчих (розшукових) дій. Надається процедура механізму проведення процесуальних, слідчих розшукових дій. Визначаються компоненти оперативно-розшукової діяльності під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій та встановлюється їх розподіл у разі фіксації за допомогою технічних засобів. Надаються положення удосконалення проведення відеоконференції на стадії досудового та судового провадження. Пропонуються доповнення до чинного кримінального процесуального кодексу України.

10.17.08.1260/198501. Співвідношення кримінальної процесуальної форми й норм моралі. Трофименко В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.145-149. - укр. УДК 343.1.

У статті аналізуються окремі питання співвідношення кримінальної процесуальної форми та норм моралі. З'ясовано, що моральні норми відіграють у сфері кримінального процесу важливу роль. Вони не тільки є гарантією дотримання правових норм, впливають на правосвідомість осіб, які здійснюють кримінальне провадження, становлять сутність їхньої професійної етики, а й, будучи закріпленими у правових нормах, безпосередньо впливають на кримінальну процесуальну форму, визначаючи особливості її окремих процедур.

10.17.08.1261/198502. Обвинувальна діяльність прокурора в кримінальному провадженні. Шульган І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.150-153. - укр. УДК 343.12.

Стаття присвячена характеристиці кримінально-процесуальної функції обвинувачення. Здійснення цієї функції, згідно із законодавством України, покладено на органи прокуратури. Обвинувальна діяльність прокурора розпочинається на стадії досудового розслідування і триває до прийняття судом остаточного рішення в кримінальному провадженні. Проаналізовано підходи, які існують у науці кримінального процесу, щодо розуміння сутності обвинувачення й моменту його виникнення в кримінальному провадженні.

10.17.08.1262/202752. Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови: сучасні проблеми тлумачення. Чабанюк В.Д. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.329-338. - укр. УДК 343.3.

Метою статті є розгляд окремих теоретичних та практичних проблем тлумачення ознак складу злочину, передбаченого ст. 375 КК України. Досліджені суперечливі питання визначення предмета цього злочину. Запропоновані окремі правила кваліфікації розглядуваного діяння.

10.81 Кримінологія

10.17.08.1263/193730. Типологія підлітків-правопорушників. Цибулько В.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.203-206. - укр. УДК 316.628.2.

У статті розглянуто підходи до класифікації неповнолітніх правопорушників різними вченими. Запропонована типологія підлітка - правопорушника на основі особистісне орієнтованого підходу. В основу типізації покладено вивчення комплексу ознак. На цій основі виділено чотири типи правопорушників, назва кожного з яких залежить від спрямованості особистості: конфліктно-ситуативний з переважаючою позитивною спрямованістю; невірніважено-ситуативний з незначною негативною спрямованістю; нестійкий з переважаючою негативною спрямованістю; стійкий з негативною спрямованістю.

10.17.08.1264/194666. Злочинність неповнолітніх: причини та шляхи запобігання (за даними дослідження у м. Харкові). Воднік В.Д. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.155-178. - укр. УДК 343.91-053.6 (477.54).

Висвітлено соціальні характеристики неповнолітніх злочинців, причини їх злочинної поведінки. Значну увагу приділено чинникам, що впливають на вчинення злочинів: неблагополучна сім'я, недоліки навчально-виховного процесу, проблема вживання неповнолітніми алкоголю, наркотичних речовин. Зазначені деякі напрями запобігання злочинності неповнолітніх.

10.17.08.1265/194681. Корупція в сучасній Україні як джерело деструктивності влади. Сахань О.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.112-129. - укр. УДК 321(477):316.334.3.

Розглянуто корупцію в умовах сучасного розвитку української держави як джерело деструктивності влади. Проаналізовано наслідки злочинної діяльності корумпованих державних чиновників, визначені проблеми, що гальмують антикорупційну політику в Україні. Ведеться пошук шляхів попередження і протидії негативного впливу корупції на владу.

10.17.08.1266/194682. Кримінологічні теорії політичної злочинності. Пелішенко В.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.129-138. - укр. УДК 328.185:343.353.

Розглядаються сучасні кримінологічні теорії політичної злочинності в контексті визначення найбільш адекватних теоретико-методологічних засад вивчення цього явища у політичній науці. Акцент робиться на евристичному потенціалі так званої комплексної теорії злочинності у політичній сфері, сформованій на засадах міждисциплінарного підходу.

10.17.08.1267/196409. До питання встановлення об'єктивної істини у кримінальному провадженні. Басиста І. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.417-422. - укр. УДК 343.132.

У даній статті зроблено спробу довести ту основоположну ідею, що істина у кримінальному провадженні завжди повинна залишатися об'єктивною, не залежати від жодних суб'єктивних чинників, її встановлення має бути навіть не обов'язком, а більше - самоціллю органів досудового розслідування, прокурора, слідчого судді та суду, а однією з засад кримінального провадження повинна знайти своє закріплення у статті 7 чинного КПК України.

10.17.08.1268/196410. Проблема визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні. Гузела М. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.423-434. - укр. УДК 343.985.

Проаналізовано проблемні питання, що стосуються визнання доказів недопустимими в кримінальному провадженні. Проведено дослідження розвитку в історичному аспекті головних наукових концепцій визнання доказів недопустимими в кримінальному процесі. Досліджено проблему вирішення питання допустимості доказів в Кримінальному процесуальному кодексі України 2012 р. Звернено увагу на те, що закріплення основних концепцій визнання доказів недопустимими в новому Кримінальному процесуальному кодексі України потребує детального опрацювання. Головним у такому опрацюванні є науково обґрунтований підхід до формулювання кримінально-процесуальних норм, а також вироблення судової практики. В теорії кримінального процесу та кримінальному процесуальному законодавстві проблема визнання доказів недопустимими якщо і вирішується, то неоднозначно. Наголосимо, що така неоднозначність стосується не тільки кримінального процесу, а й загалом інших видів юридичних процедур. Наявність складних та багатограних підходів до з'ясування сутності допустимості доказів, визнання їх недопустимими у юридичному процесі сприяли появі в українській юридичній науці значної кількості відповідних концепцій стосовно досліджуваної проблематики. В такому випадку з метою об'єктивного та критичного аналізу, вдосконалення певних елементів даних концепцій потрібно дослідити їхнє значення для науки кримінального процесу та вплив на національне кримінальне процесуальне законодавство України. Проблема правової регламентації концепцій допустимості доказів є важливим чинником підвищення ефективності кримінального процесу, виконання завдань кримінального судочинства.

10.17.08.1269/196411. Межі початкового етапу розслідування. Мазур А. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.435-441. - укр. УДК 343.985.

Проаналізовано наявні у криміналістичній науці підходи до питань поділу процесу розслідування злочинів на етапи, їхню кількість, межі та зміст. Досліджено поширені серед науковців думки стосовно визначення меж початкового етапу та запропоноване власне бачення цього питання.

10.17.08.1270/196414. Невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам кримінального провадження. Нор В., Бобечко Н. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.452-472. - укр. УДК 343.15.

Розглянуто одну з кримінальних процесуальних підстав для перегляду судових рішень у кримінальному судочинстві України - невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам кримінального провадження. Аналізуючи відповідні норми КПК України, КПК інших держав, а також погляди дослідників, автори подають своє бачення питань, що входять до предмета дослідження, висловлюють пропозиції щодо вдосконалення кримінального процесуального закону України.

10.17.08.1271/196438. Об'єкт зловживання владою, службовим становищем або повноваженнями за КК України. Яциніна М.-М. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.184-191. - укр. УДК 343.35 (477).

Досліджено об'єкт зловживання владою, службовим становищем або повноваженнями за КК України. Проаналізовано наукові підходи до розуміння об'єкта злочину, підтримуючи домінуючу у доктрині вітчизняного кримінального права позицію, що об'єктом злочину є суспільні відносини; розглянуто структуру досліджуваних суспільних відносин (суб'єкти, предмет, соціальний зв'язок). Дослідження об'єкта автор проводить на основі класифікацій за вертикаллю і за горизонталлю. Також проаналізовано

підходи до визначення родового об'єкта досліджуваної групи злочинів, висловлено позицію, згідно з якою у родовому об'єкті злочинів, передбачених розділом XVII Особливої частини КК України, недоцільно виділяти видові об'єкти злочинів; запропоновано власну дефініцію родового об'єкта злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, у якій розкривається власне розуміння змісту правильної (нормальної) службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Виділено основні безпосередні об'єкти досліджуваної групи злочинів.

10.17.08.1272/196439. Інститут перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами, його завдання та місце у структурі кримінального провадження. Курапова К. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.192-198. - укр. УДК 343.157.3.

Проаналізовано інститут перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами у кримінальному процесі. Виокремлено характерні для цієї форми перегляду судових рішень ознаки. Сформульовано його завдання та визначено місце у структурі кримінального провадження. Також у статті йдеться про існуючі у світовій практиці моделі провадження перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами.

10.17.08.1273/196440. Стандарти доказування та формування знання у кримінальному провадженні. Павлишин А., Слюсарчук Х. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т, 2016, №62, С.199-209. - укр. УДК 343.14.

Визначено взаємозв'язок стандартів доказування та формування знання про обставини кримінального правопорушення у кримінальному провадженні. Досліджено питання співвідношення таких філософських та правових категорій, як "імовірність", "вірогідність" та "достовірність" знання. Аналізуючи норми законодавчих актів та погляди науковців, автори подають власне бачення щодо можливості існування вірогідних знань у кримінальному провадженні та стверджують, що у кримінальному провадженні стандарти доказування фіксують моменти утворення ймовірного, вірогідного та достовірного знання про обставини кримінального провадження.

10.17.08.1274/197229. Кримінально-правовий аналіз кількісної ознаки співучасті в злочині. Загоріренко П.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.84-90. - укр. УДК 343.9.

Статтю присвячено кримінально-правовій характеристиці й аналізу проблемних питань щодо кількісної ознаки співучасті в злочині, які здійснені на основі чинного кримінального законодавства України, міжнародних стандартів і наукових досліджень останніх десятиліть. Зокрема, увага акцентується на закріпленні кількісної ознаки в законодавчому визначенні поняття співучасті в злочині, а також її регламентації в інших кримінально-правових нормах, що стосуються цього інституту. Розглядається питання щодо умисної спільної участі належного суб'єкта злочину разом з особою, яка не наділяється ознаками такого суб'єкта.

10.17.08.1275/197230. Оперативно-розшукова характеристика незаконного заволодіння транспортними засобами в Україні. Колб С.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.91-94. - укр. УДК 343.8.

У статті на підставі існуючих у науці підходів здійснена оперативно-розшукова характеристика злочину, що передбачений в статті 289 Кримінального кодексу України "Незаконне заволодіння транспортними засобами", визначені проблемні питання та науково обґрунтовано шляхи їх вирішення на теоретичному та практичному рівнях.

10.17.08.1276/197231. Проблеми призначення покарання за наявності угод про примирення. Макаренко А.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.94-98. - укр. УДК 343.18.

У статті аналізується інститут угод про примирення в аспекті співвідношення формальних та дискреційних засад при вирішенні питань правозастосовчого характеру. Досліджується законодавство зарубіжних країн щодо особливостей закріплення таких угод. З метою переходу вітчизняної системи правосуддя на модель відновно-компенсаційного правосуддя вбачається необхідним скорегувати механізм урахування позиції потерпілого як засіб оптимізації суддівського розсуду.

10.17.08.1277/197232. Концептуальні засади новаційної моделі інституту медіації в кримінальному провадженні. Аракелян Р.Ф. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.99-103. - укр. УДК 343.9.

У статті висвітлені концептуальні засади новаційної моделі інституту медіації в кримінальному провадженні. Надана характеристика концептуальних засад новаційної моделі інституту медіації в кримінальних справах і проаналізовані основні положення проекту Закону України "Про медіацію в кримінальному провадженні", розроблені автором статті.

10.17.08.1278/197233. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності у кримінальних провадженнях щодо злочинів, учинених молоддю. Бабакін В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.104-108. - укр. УДК 34.22:343.13 (477).

У статті розглянуто окремі аспекти використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності у кримінальних провадженнях щодо злочинів, учинених молоддю. Такі слідчі дії застосовують у двох напрямках: для використання як докази; для обрання тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій у конкретних кримінальних провадженнях. Вивчено дискусійні питання й надано пропозиції щодо вдосконалення досліджуваного напрямку.

10.17.08.1279/197234. Істотне порушення кримінального процесуального закону як підстава для перевірки судових рішень в апеляційному та касаційному порядку. Бобечко Н.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.108-113. - укр. УДК 343.15.

У статті розглянуто одну з кримінальних процесуальних підстав для перегляду судових рішень у кримінальному судочинстві України - істотне порушення кримінального процесуального закону. Аналізуються відповідні норми Кримінального процесуального кодексу України, а також погляди дослідників. Автор подає своє бачення питань, що входять до предмета дослідження, висловлює пропозиції щодо вдосконалення кримінального процесуального закону України.

10.17.08.1280/197235. Щодо поняття доказів у кримінальному провадженні. Вапнярчук В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.114-117. - укр. УДК 343.14.

У статті аналізуються висвітлені в юридичній літературі підходи до розуміння поняття доказів у кримінальному провадженні. Висловлені критичні зауваги щодо різновидів їх систематизації та запропонована власна позиція щодо трактовки доказів у вітчизняному кримінальному процесі. На думку автора, найбільш продуктивною й такою, що повною мірою відображає сутнісну правову природу поняття доказів є системна модель, яка відбиває такі основні сторони: інформаційну (відомості), матеріальну (процесуальні джерела), логічну (факт, пізнаний за допомогою відомостей, що містяться в певному джерелі, відрізок об'єктивної дійсності), процесуальну (процедурну) (визначений законом порядок отримання відомостей про факти й порядок їх закріплення в процесуальних джерелах).

10.17.08.1281/197237. Окремі проблеми правового статусу потерпілого у міжнародному кримінальному праві. Маланчук П.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.122-126. - укр. УДК 343.9.

Автор аналізує основні засади правового статусу потерпілого у міжнародному кримінальному праві, ґрунтуючись на практиці Міжнародного кримінального суду. Виділено основні проблеми, які виникають у відносинах з потерпілими від злочину особами.

Особливу увагу приділено питанням з'ясування особи потерпілого, призначення законного представника потерпілого та призначення і виплати відшкодування особам, що потерпіли від злочину.

10.17.08.1282/197247. Історико-правові витоки участі прокурора у кримінальному провадженні в суді на українських землях. Твердохліб М.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.161-164. - укр. УДК 343.163.

У статті досліджено вітчизняні історико-правові витоки участі прокурора у кримінальному провадженні в суді. Встановлено, що зародження функцій прокуратури у кримінальному провадженні в суді на теренах України пов'язано з виникненням посади інстигатора у другій половині XIV ст., коли більшість українських земель перебувала під владою сусідніх держав - Литви та Польщі. Ця посада з'явилась у зв'язку із зростанням ваги публічного елементу у кримінальному судочинстві та зберігалася у подальших століттях з розвитком козацтва. Участь у судовому розгляді, правове становище інстигаторів на українських землях передбачалося нормами писаного права (Конституцією та сеймовими законами Речі Посполитої).

10.17.08.1283/197378. Особливості участі захисника в доказуванні в кримінальному провадженні: деякі теоретико-прикладні аспекти. Трофименко В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.165-168. - укр. УДК 343.9.

У статті досліджено окремі особливості участі захисника в доказуванні в кримінальному провадженні. Аналізується правова природа відомостей, які збираються сторонами кримінального провадження під час досудового розслідування. Зроблено висновок про те, що такі відомості набувають значення доказів (судових доказів) лише після їх безпосереднього дослідження в суді першої інстанції. З'ясовується їх значення під час досудового розслідування.

10.17.08.1284/197532. До питання поняття та сутності правопорушень, пов'язаних із протиправним використанням електричної енергії. Дедов Є.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.103-106. - укр. УДК 343.9.

Статтю присвячено питанням відповідності законодавчого закріплення викрадення електричної енергії сутності діяння, пов'язаного з протиправним її використанням, та з'ясуванню необхідності існування окремого складу злочину щодо цього діяння. Визначено підстави криміналізації злочинних діянь загалом та обґрунтовано фактори, які впливають на криміналізацію протиправного використання електричної енергії, ключовим із яких є суспільна небезпечність такого діяння. На основі чого робиться висновок про необхідність існування окремого складу злочину та удосконалення кримінального законодавства щодо викрадення електричної енергії шляхом переходу до протиправного її використання, що більше відповідає сучасним правовідносинам у цій сфері.

10.17.08.1285/197533. Кримінально-правова охорона: проблеми визначення поняття. Кузнецов В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.107-110. - укр. УДК 343.9.

У статті наводяться окремі питання визначення кримінально-правової охорони. Досліджено вплив охоронної функції кримінального права на кримінально-правову охорону. Сформульовано авторське поняття кримінально-правової охорони.

10.17.08.1286/197534. Особливості злочинів, що посягають на об'єкти культурної спадщини. Кулакова Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.110-114. - укр. УДК 351.862.22.

У статті досліджується кримінально-правова охорона об'єктів культурної спадщини в Україні. Охарактеризовано злочини, що посягають на об'єкти культурної спадщини в Україні. Проаналізовано законодавство, яким передбачається та гарантується охорона культурної спадщини.

10.17.08.1287/197545. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід як захід забезпечення кримінального провадження. Сіверський О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.154-157. - укр. УДК 343.9 343.98.

У статті наведено статистичні дані застосування в Україні заходу забезпечення кримінального провадження: виклику слідчим, прокурором, судом, а також приводу щодо особи, якщо є достатні підстави вважати, що вона може дати показання, які мають значення для кримінального провадження, або її участь у процесуальній дії є обов'язковою. Виявлені недоліки кримінальних процесуальних норм, регламентуючих застосування названого заходу кримінального провадження. Запропоновані рішення щодо їх удосконалення шляхом внесення змін у чинне законодавство України.

10.17.08.1288/197547. Кримінально-процесуальні порушення, що вчиняються під час досудового розслідування. Томін Е.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.160-164. - укр. УДК 343.1.

Статтю присвячено такій тематиці, як кримінально-процесуальні порушення. Проаналізовано різні теоретичні підходи щодо того, які процесуальні діяння вважаються кримінально-процесуальними порушеннями під час досудового розслідування. Увага акцентована на різновидах вказаних порушень.

10.17.08.1289/197548. Взаємодія та координація в діяльності органів внутрішніх справ з виявлення та розкриття злочинів. Топчій В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.165-169. - укр. УДК 343.9.

У роботі досліджені взаємодія та координація в діяльності органів внутрішніх справ з виявлення та розкриття злочинів. Уточнено співвідношення категорій "взаємодія" та "координація" по відношенню до діяльності органів внутрішніх справ з виявлення та розкриття злочинів. З'ясовані основні ознаки, що дозволяють відмежувати такі форми спільної діяльності у виявленні та розкритті злочинів, як взаємодія та координація. Визначено сутність взаємодії слідчого й оперативного працівника при виявленні та розкритті злочинів як комплекс узгоджених процесуальних й оперативно-розшукових дій, що спрямовані на розкриття, розслідування і запобігання злочинів. Визначено, що одним із перспективних напрямів подальших розвідок є проведення аналізу основних форм взаємодії слідчого й оперативного працівника органів внутрішніх справ у виявленні та розкритті злочинів.

10.17.08.1290/197640. Правове та психолого-теоретичне обґрунтування загальної теорії девіантності як психологічної проблеми особистості, що вчинила злочин на релігійному ґрунті. Леоненко Т.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.50-53. - укр. УДК 343.9.

У статті розкриваються проблеми впливу девіантної поведінки на схильність до вчинення кримінальних правопорушень на релігійному ґрунті. Аналізуються форми девіації, ознаки девіантної поведінки, розкриваються особливості девіантної поведінки особистості, які допоможуть нам вирізнити його серед інших феноменів, а також при необхідності констатувати його наявність і динаміку в конкретній людині.

10.17.08.1291/197641. "Оспорюваність" як ознака об'єктивної сторони складу злочину самоправства. Маркевич А.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.53-57. - укр. УДК 343.3.

Стаття присвячена аналізу ознаки об'єктивної сторони складу злочину самоправства - оспорювансті. Проаналізовано точки зору науковців стосовно її юридичної природи. Пропонується внести зміни в диспозицію статті 356 Кримінального кодексу України з метою вдосконалення відповідного складу злочину.

10.17.08.1292/197654. Урахування судом психологічних особливостей потерпілого при здійсненні кримінального провадження. Турман Н.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.104-107. - укр. УДК 343.95:343.122.

Стаття присвячена специфіці урахування судом під час кримінального провадження психологічних особливостей потерпілого з метою покращення якості розгляду кримінальних проваджень на практиці й підвищення ефективності роботи судової системи. Крім того, увага приділена необхідності передбачення в юридичній літературі добре обґрунтованого синтетичного особистісного підходу до дослідження особи потерпілого, який був би орієнтований на розв'язання практичних психолого-юридичних проблем. Це надасть можливість суддям визначати індивідуальність особистості потерпілого в єдності з його своєрідністю, неповторним поєднанням якісно та кількісно розвинутих індивідуально-психологічних і соціально-психологічних властивостей.

10.17.08.1293/197655. Теоретичні знання про функції прокурора в досудовому розслідуванні. Юрчишин В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.107-110. - укр. УДК 344.133.

Проблема кримінальних процесуальних функцій прокурора взагалі та його кримінальних процесуальних функцій у досудовому розслідуванні зокрема є однією з найважливіших у теорії кримінального процесу України, оскільки без участі цього державно-владного суб'єкта кримінального провадження як обов'язкового виду державної діяльності в разі здійснення кримінального правопорушення кримінальне провадження реалізовуватися не може.

10.17.08.1294/197678. Кримінологічна характеристика сексуальних злочинів, скоєних щодо дітей. Романцова С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.48-52. - укр. УДК 343.9.

У статті з'ясовано значення кримінологічної характеристики злочинності. Визначено складові кримінологічної характеристики сексуальних злочинів, скоєних щодо дітей. На підставі проведених емпіричних досліджень автором розроблена кримінологічна характеристика сексуальних злочинів, скоєних щодо дітей.

10.17.08.1295/198446. Значення впливу інформації на запобігання розвитку віктимогенних ситуацій. Юрченко О.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.79-81. - укр. УДК 943.988.

Стаття присвячена дослідженню віктимогенних ситуацій. Проведено аналіз взаємодії злочинця та жертви злочинного посягання, ролі кожного з них при створенні віктимогенної ситуації. Пропонуються заходи запобігання віктимогенній поведінці та інформаційні методи впливу, спрямовані на захист населення від негативних криміногенних та віктимогенних чинників.

10.17.08.1296/199129. Специфіка соціологічного аналізу злочину. Воднік В.Д. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.211-219. - укр. УДК 343.9.01:316.

Висвітлюються основні причини, негативні наслідки злочинності, здійснюється аналіз проблем профілактики злочинності, визначаються основні недоліки та причини малоефективної боротьби зі злочинністю в Україні.

10.17.08.1297/199660. Вік кримінальної відповідальності як проблема юридичної науки і практики. Кузьменко О.В. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.6-10. - укр. УДК 343.24.

У статті аналізується сучасний стан вивчення проблеми залежності між віковими особливостями дитини та її здатністю нести кримінальну відповідальність. Здійснюється огляд відповідних теоретичних та експериментальних досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених в галузі правознавства, психології, педагогіки. Використовуються матеріали судової практики і дані правової статистики. Наводяться доводи на користь доцільності зниження в Україні початкового віку кримінальної відповідальності.

10.17.08.1298/200722. "Недобрий дотик" (педофілія) - украдена дитяча невинність. Аналіз явища та форми допомоги жертвам педофілії в Польщі. Адамчик Б. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.3-9. - англ. УДК 343.9.01:316:616; 343.97.

Педофілія - один із злочинів щодо дітей, який дедалі поширюється у світі і в Польщі. У суспільному вимірі - це різновид сексуальної девіації, що вражає почуття гідності й невинність неповнолітнього, завдаючи йому непоправної фізичної і психічної травми. Жертва сексуальних домагань страждає від тягаря сорому і страху, ховається в тіні власної трагедії і відокремлюється від повноцінного життя в суспільстві муром мовчання. Педофілія ніколи не буде виправдана в суспільстві, тому кожен випадок сексуального використання дітей, незалежно від того, хто вчинив діяння, одразу засуджується в засобах масової інформації. Метою цієї статті є аналіз літератури на предмет педофілії як злочинного акту і форм допомоги неповнолітнім жертвам педофілії в Польщі. Вивчення проблеми педофілії, визначеної етіопатогенезом, травматичних наслідків для потерпілої дитини та питань профілактично-ресоціалізаційної діяльності є значною допомогою не тільки у веденні публічних дискусій, а й для розширення педагогічної практики. У статті сформульовано такі рекомендації: комплексна система запобіжних заходів, спрямованих на захист дітей та молоді перед злочинами педофілії; розробка і впровадження загально польської програми профілактики, зокрема для учнів шкіл (загальноосвітніх, гімназійних, вищих гімназійних); систематичне навчання вчителів і батьків, спрямоване на превентивні заходи.

10.17.08.1299/202579. Декларування недостовірної інформації: аналіз складу злочину. Митрофанов І.І. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №6(101), ч.1, С.134-139. - англ. УДК 343.353.

У статті проаналізовано склад злочину - декларування недостовірної інформації. При цьому окремо акцентується увага на за відомості для суб'єкта декларування недостовірності поданої інформації. Враховується відсутність законодавчої вказівки на суспільно небезпечні наслідки у тексті статті 3661 Кримінального кодексу України, що свідчить про формальний склад аналізованого злочину. Відмічається, що в такому випадку злочин вважається закінченим з моменту вчинення самого діяння. Встановлення наслідків вчиненого діяння законодавець не вимагає від правозастосовувача. Досліджено коло суб'єктів декларування недостовірної інформації. Стаття Кримінального кодексу України, що передбачає склад декларування недостовірної інформації, є цілком бланкетною, тому для з'ясування її змісту необхідно звертатися до антикорупційного та податкового законодавства.

10.17.08.1300/202663. Соціальна сутність кримінального правопорушення і принцип справедливості. Савінова Н. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.44-51. - англ. УДК 343.211.

Наводяться аргументи на користь розгляду принципу справедливості з об'єктивних позицій суспільства і суб'єктивних позицій особистості. Пропонується включення в оціночні категорії справедливості, як гарантії прав людини і тренду кримінальної юстиції, включати дві складові: соціальну та персональну значимість кримінального правопорушення при законодавчій регламентації та практиці застосування.

10.17.08.1301/202664. Можливість боротьби з суспільно-небезпечним діянням як обставина соціальної обумовленості кримінально-правової норми. Пашенко О.О. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.52-70. - укр. УДК 343.211.

Стаття присвячена висвітленню такої обставини соціальної обумовленості кримінально-правових норм, як можливість боротьби з діянням за допомогою кримінально-правових засобів та аналізу змісту деяких норм на предмет їх відповідності цій обставині. Доводиться, що наслідок у вигляді створення небезпеки може бути зафіксовано та доведено за допомогою сучасних засобів науки і техніки.

10.17.08.1302/202668. Замах на злочин при перевищенні меж необхідної оборони та заходів, необхідних для затримання злочинця. Горностаї А.В. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.111-121. - укр. УДК 343.236.

Стаття присвячена аналізу наукових точок зору щодо кримінальної відповідальності за замах при ексцесі оборони та ексцесі затримання злочинця.

10.17.08.1303/202681. Методологія дослідження кримінологічних проблем: особливості і структура. Сосков Р.М. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.305-312. - укр. УДК 343.9.

Аналізуються дефініції "метод" і "логічний прийом" у дослідженнях кримінологічних проблем, надається класифікація методів та їх зміст, а також визначається специфіка кримінологічних досліджень.

10.17.08.1304/202682. Кримінологічна специфіка звідництва та створення або утримання місць розпусти як різновиду злочинності проти моральності у сфері організації надання сексуальних послуг. Усатова Т.І. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5), С.313-328. - укр. УДК 343.9.

У статті наводяться кримінологічні особливості кримінально караного явища звідництва та створення або утримання місць розпусти. Підкреслюється, що ці особливості свідчать про можливість окремого аналізу цих злочинних діянь як одного з різновидів злочинності проти моральності у сфері організації надання сексуальних послуг.

10.17.08.1305/202754. Шляхи впровадження в Україні прогресивного міжнародного досвіду участі громадськості у запобіганні злочинності. Колодяжний М.Г. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.363-377. - укр. УДК 343.9.

У статті на підставі вивчення сучасного зарубіжного досвіду громадського впливу на злочинність пропонується низка напрямів його впровадження в Україні. Вказані напрями класифіковано за характером на політичні, нормативно-правові, організаційно-управлінські, соціально-психологічні й технічні.

10.17.08.1306/202755. Віктимологічний напрям запобігання шахрайству: міжнародний досвід. Микитчик А.В. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.378-386. - укр. УДК 343.851.

Проведено аналіз профілактичних заходів віктимологічної спрямованості щодо запобігання шахрайству в зарубіжних країнах. За його результатами було зроблено висновок про те, що основні запобіжні заходи в аспекті віктимології в зарубіжних країнах спрямовані в основному на роботу з громадськістю, яка орієнтує громадян на самозахист від різних посягань.

10.17.08.1307/202756. Причини й умови зайняття гральним бізнесом в Україні. Рябчук С.В. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6), С.387-396. - укр. УДК 343.851.

Спираючись на результати теоретичного та емпіричного дослідження, автор визначає основні причини й умови зайняття гральним бізнесом та особливості їх виникнення у сучасній Україні.

10.17.08.1308/202791. Теорії злочинності і криміналізації та недостатність дидактики з їх академічного викладання. Альбрехт Пітер-Алексіс. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.238-243. - англ. УДК 343.9.

У статті розглядаються кримінологічні та кримінально-правові підходи до розуміння превенції. Обґрунтовано необхідність розвитку прикладного юридичного навчання в університетах.

10.17.08.1309/202792. Фінансування заходів із запобігання злочинності органами місцевого самоврядування (регіональний досвід). Шеремет О.С. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.244-249. - англ. УДК 343.85.

Автором надається короткий огляд однієї з важливих функцій органів місцевого самоврядування, а саме, забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян. Акцентується увага на тісній співпраці органів місцевого самоврядування з правоохоронними структурами, особливо на рівні області та обласних центрів. Зазначається необхідність фінансового супроводу заходів по запобіганню злочинності не тільки державою, а й органами місцевого самоврядування. Показовим на цьому фоні є досвід ряду обласних центрів України, зокрема, пропонується досвід м. Чернігова з прийняття програм фінансового супроводу забезпечення громадської безпеки та правопорядку у місті.

10.17.08.1310/202794. Феномен безпритульності та жебракування неповнолітніх як симптом нездорового суспільства: витоки, характеристика та запобігання. Юзікова Н.С. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.264-269. - укр. УДК 343.915.

У статті із використанням результатів авторського дослідження середовища неповнолітніх та учасників виховного процесу проводиться аналіз обставини, що детермінують безпритульність та жебракування частини неповнолітніх. Окреслено напрями превентивної діяльності соціальних інститутів щодо формування мотивації для соціально-корисної активності неповнолітніх.

10.83 Виправно-трудове право. Пенітенціарія

10.17.08.1311/199664. Тримання в дисциплінарному батальйоні як один з правових засобів виправлення військовослужбовців. Муренко О.Л., Гарєєва Г.М. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.25-29. - укр. УДК 344.145.

У статті приводяться думки різних вчених та власні розмірковування автора щодо доцільності застосування специфічного покарання до військовослужбовців строкової служби, а також, існування в Збройних Силах України - спеціальних військово-виправних установ - дисциплінарних батальйонів й окремих дисциплінарних рот. Автор обґрунтовує направлення військовослужбовців, які скоїли злочини, для відбування покарання в спеціальні військово-виправні установи, як таке кримінальне покарання, що є досить обмеженим і можливе тільки по відношенню до рядового і сержантського складу строкової служби, коли суд, з огляду на обставини справи й особистість засудженого, вважатиме доцільним замість позбавлення волі на термін до двох років застосувати направлення до дисциплінарного батальйону.

10.17.08.1312/201425. Економічні та соціальні чинники освіти у виправних закладах кримінально-виконавчої системи України. Гончаренко О.Г., Кравчук Г.В. // Вісник Житомир. держ. технологічного ун-ту. Економічні науки. Житомир: Житомирський державний технологічний ун-т, 2016, №3(77), С.53-62. - укр. УДК 343.8.

Проведено дослідження економічної та соціальної доцільності використання освітнього фактора в процесі ресоціалізації засуджених та їх професійної придатності після звільнення з місць позбавлення волі. Засуджені, які за власним бажанням можуть працювати у місцях позбавлення волі, отримують певні професійні навички, але більшість з них не має професійної освіти, що унеможлиблює їх працевлаштування після звільнення. Враховуючи сучасні тенденції імплементації зарубіжного досвіду використання установами виконання покарань професійно-технічного навчання осіб, позбавлених волі, виникає потреба діагностування ефективності інвестування освітніх програм для засуджених, які відбувають покарання за рішенням суду в місцях позбавлення волі. Це дозволяє пришвидшити процес їх адаптації після звільнення з виправних закладів, забезпечує можливість працевлаштування на регіональному ринку праці, і підвищує соціальну ефективність функціонування кримінально-виконавчої системи України. Отримана професійно-технічна освіта підвищує ймовірність працевлаштування засуджених, що відбули термін покарання, і знижує ризик рецидиву, що є головним завданням реалізації державної політики у цій сфері. Зниження рівня рецидивів у звільнених засуджених, забезпечення їх професією та робочими місцями, все це має стати результатом здійснення державних інвестицій в освіту засуджених у виправних закладах.

10.17.08.1313/202795. Правовий статус засуджених в Україні: реалії сьогодення та перспективи удосконалення. Лисодєд О.В. // Вісник Асоціації кримінального права Укр. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7), С.270-279. - укр. УДК 343.8 : 343.261-052 (477).

У статті проаналізовано зміни до Кримінально-виконавчого кодексу України стосовно правового статусу засуджених, внесені законами України від 21 січня 2010 р. № 1828-VI "Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо забезпечення прав засуджених осіб в установах виконання покарань" та від 8 квітня 2014 р. № 1186-VII "Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо адаптації правового статусу засудженого до європейських стандартів"; висловлюються пропозиції щодо його покращення.

10.85 Криміналістика

10.17.08.1314/193267. Структура готовності майбутніх офіцерів правоохоронних органів до кінологічного забезпечення оперативно-службової діяльності. Серховець С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.153-155. - укр. УДК 355.233.082:351.74:343.982.6.

У статті подано результати аналізу психолого-педагогічної літератури з проблеми формування готовності до професійної діяльності. На основі особливостей підготовки майбутніх офіцерів правоохоронних органів з дисциплін службової кінології визначено структуру їх готовності до кінологічного забезпечення оперативно-службової діяльності та охарактеризовано її компоненти.

10.17.08.1315/196350. Історико-правовий аналіз взаємодії органів досудового слідства і співробітників оперативних підрозділів у розслідуванні злочинів. Малюга В. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.163-170. - укр. УДК 351.74.343.98 (477).

Досліджено історико-правовий аналіз взаємодії органів досудового слідства і співробітників оперативних підрозділів у розслідуванні злочинів, понятійно-правові та методичні аспекти взаємодії слідчого у кримінальному провадженні. Вказано на принципи зазначеної взаємодії в процесі розкриття і розслідування злочинів.

10.17.08.1316/197236. Слідчі ситуації та типові криміналістичні версії щодо особи злочинця при розслідуванні окремих насильницьких злочинів. Жерж Н.А., Дирдін М.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.117-121. - укр. УДК 343.985.7.

Стаття присвячена дослідженню слідчих ситуацій та типових криміналістичних версій про особу злочинця при розслідуванні насильницьких злочинів. Проаналізовані загальні слідчі ситуації та версії при розслідуванні вбивств і зґвалтувань. Авторами комплексно охарактеризований процес розробки слідчим плану початкового етапу розслідування насильницьких злочинів за різних слідчих ситуацій та висунення різних версій.

10.17.08.1317/197238. Слідчі ситуації, що виникають при розслідуванні "медичних" злочинів. Дунаєвська Л.Г., Маркевич Я.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.126-129. - укр. УДК 343.98.

Стаття присвячена дослідженню поняття та класифікації слідчих ситуацій, що складаються під час розслідування злочинів різного виду, в тому числі "медичних". Велике практичне значення даного об'єкта полягає у тому, що розуміння слідчої ситуації допомагає особі, що проводить розслідування, правильно його спланувати. Зокрема слідчий чи прокурор, оцінивши слідчу ситуацію, можуть побудувати найбільш вірогідні слідчі версії, визначити напрямки подальшого розслідування, встановити обставини, що мають значення для кримінального провадження, визначити обсяг та послідовність слідчих (розшукових) дій тощо.

10.17.08.1318/197239. Взаємодія правоохоронних органів у боротьбі з фальшивомонетництвом. Мироська А.В., Процюк Д.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.129-132. - укр. УДК 343.98.

У статті розглянуто актуальні питання взаємодії працівників правоохоронних органів у межах розслідування кримінальних проваджень за фактами вчинення злочинів, пов'язаних із фальшивомонетництвом. Проаналізовано питання подолання кризових явищ у розвитку економіки України. Також запропоновано ґрунтовні висновки щодо тематики, яка розглядається.

10.17.08.1319/197371. Інформаційно-аналітичне забезпечення криміналістичної діяльності в процесі досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з тероризмом. Бондар В.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.137-140. - укр. УДК 343.98.

Стаття присвячена висвітленню можливостей інформаційно-аналітичного забезпечення криміналістичної діяльності в процесі досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з тероризмом. Автор пропонує комплекс організаційно-правових та методичних заходів, спрямованих на оптимізацію інформаційно-аналітичного забезпечення розслідування злочинів зазначеної категорії.

10.17.08.1320/197376. Особа злочинця як елемент криміналістичної характеристики вандалізму. Латиш К.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.157-160. - укр. УДК 343.98.

Важливим елементом криміналістичної характеристики вандалізму є особа злочинця, оскільки сприяє визначенню оптимального напрямку розслідування. На основі узагальнення матеріалів кримінальних проваджень, з використанням міжнародного досвіду, визначено основні риси особи вандала та запропоновано інформаційні портрети вандала.

10.17.08.1321/197544. Технологічні підходи до побудови криміналістичної методики розслідування злочинів у сфері службової діяльності. Пчелім О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.150-154. - укр. УДК 343.98.

У статті розкривається зміст терміна "технологія" та визначається сутність технологічного підходу до формування криміналістичних методик. Вказується на технологізацію злочинів у сфері службової діяльності та, відповідно, їх методики розслідування.

10.17.08.1322/197546. Формування поняття слідів-відображень людини та їх місце в сучасній класифікації слідів у криміналістиці. Сокиринська О.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.157-160. - укр. УДК 343.98.

Стаття присвячена висвітленню проблеми, пов'язаної з формуванням та функціонуванням класифікації слідів-відображень людини в криміналістиці. Здійснено аналіз праць багатьох учених-криміналістів, які працювали над цим питанням. Автор акцентує увагу на принципово новому підході до поняття сліду людини в криміналістиці та формулює нове бачення відповідної класифікації.

10.17.08.1323/197651. Накопичення й аналіз оперативно-розшукової інформації з комп'ютерних мереж. Перепелиця М.М., Плукар Б.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.93-97. - рос. УДК 343.98 343.9.

У статті проаналізовано становлення системи інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності. Сформульовано окремі проблемні питання, які виникають у цій сфері. Наголошується, що сучасна система інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності потребує впровадження нової концепції розвитку з інтегруванням кращих зарубіжних і вітчизняних практик. Підкреслено важливість накопичення й аналізу для потреб оперативно-розшукової діяльності відкритої інформації з локальних і глобальних комп'ютерних мереж. Розглянуто окремі особливості такого збирання. Запропоновано додаткові джерела пошуку оперативно-розшукової інформації та шляхи вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності в Україні.

10.17.08.1324/197652. Прискорені та спрощені провадження в кримінальному судочинстві України: визначення та доцільність застосування. Сливич І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.97-101. - укр. УДК 343.21.

У статті розглянуті особливості прискорених та спрощених проваджень у кримінальному судочинстві України. На підставі аналізу їх характерних ознак зроблений висновок, що існування цих проваджень є наслідком диференціації процесуальної форми. Зазначено, що ці провадження не співпадають за метою та за своїми процесуальними особливостями, подані авторські визначення даних проваджень.

10.17.08.1325/197677. Особливості місця, часу, обставинки й слідів вбивств, учинених в умовах неочевидності. Польщиков В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.44-47. - укр. УДК 343.9(045).

У статті на основі узагальнення матеріалів кримінальних справ та наукових праць надається типологічна характеристика потерпілих, визначаються типові місце, час, обстановка і сліди вбивств, учинених в умовах неочевидності, а також типологічна характеристика особи вбивці. Відзначається, що названі елементи займають важливе місце у структурі криміналістичної характеристики цих злочинів, оскільки розслідування завжди починається з їх встановлення. Наголошується, що саме елементи, які досліджуються у статті, надають вихідну інформацію про злочин.

10.17.08.1326/197690. Виявлення ознак підроблення банківських платіжних документів в процесі їх огляду. Попович І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.94-97. - укр. УДК 343.98.

У статті розглянуто проблемні питання організації та здійснення контролю банківських документів працівниками банку з метою виявлення ознак їх підробки. Перевірка співробітниками банку змісту і форми документів дає можливість не лише здійснювати відповідні банківські операції, а й виявити серед значного масиву документів ті, що мають ознаки підроблення.

10.17.08.1327/198448. Судовий контроль за проведенням негласних слідчих (розшукових) дій: окремі аспекти. Багрій М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.86-89. - укр. УДК 343.98.

У статті досліджено проблемні питання поняття й змісту судового контролю за проведенням негласних слідчих (розшукових) дій. Проаналізовано різноманітні підходи вчених до предмета судового контролю, його форм. Акцентовано увагу на особливостях судового контролю за негласними слідчими (розшуковими) діями як однієї з форм контролю за досудовим розслідуванням.

10.17.08.1328/198449. Поняття й класифікація суб'єктів захисту в кримінальному провадженні. Балацька О.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.89-93. - укр. УДК 343.131.

Стаття присвячена розкриттю поняття суб'єктів захисту та їх класифікації в руслі сучасного законодавчого забезпечення права на захист у кримінальному провадженні. Проаналізовано коло учасників змагального кримінального провадження та їхній поділ відповідно до виконуваної функції, згідно з Кримінально-процесуальним кодексом України 2012 р. Автор приділяє особливу увагу розкриттю сутності суб'єктів захисту, кола суб'єктів сторони захисту, проводить розмежування й класифікацію цих учасників, висвітлює окремі аспекти, позитивні та негативні тенденції законодавчого регулювання їхнього правового статусу. Виходячи з правового аналізу, запропоновано визначення поняття "суб'єкти захисту" й зроблено їх класифікацію.

10.17.08.1329/198454. Криміналістична методика: питання співвідношення криміналістичної характеристики з іншими. Малярова В.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.111-114. - укр. УДК 343.98.

Статтю присвячено деяким питанням формування й застосування криміналістичних методик. Проаналізовано різні погляди на структуру окремої криміналістичної методики розслідування злочинів. Розглянуто питання співвідношення криміналістичної та кримінально-правової характеристик. Зроблено висновок, що ні кримінально-правова, ні кримінологічна, ні інші характеристики злочинів не здатні охопити цілу низку ознак, що мають важливе значення для формування й реалізації криміналістичних методик.

10.17.08.1330/198464. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за додержанням законів на початковому етапі досудового розслідування. Цимбалістенко О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.152-156. - укр. УДК 343.98 343.1.

У статті автор розглядає питання повноважень прокурора при здійсненні нагляду за додержанням законів органами, які провадять досудове розслідування, на початковому етапі кримінального провадження. Проаналізовано правову природу і специфічні ознаки цих повноважень. Визначено характер повноважень прокурора на початковому етапі досудового розслідування як владно-розпорядчий.

10.17.08.1331/198499. Використання допомоги спеціаліста при встановленні обставин, що сприяли злочинам під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій в розслідуванні злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів. Кривонос М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.136-141. - укр. УДК 343.98.

Стаття присвячена висвітленню організаційних і тактичних особливостей використання спеціальних знань при встановленні обставин, що сприяли злочинам при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій в розслідуванні злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів.

10.87 Міжнародне право

10.17.08.1332/196412. Практика Європейського суду з прав людини у справах проти України як чинник можливого удосконалення законодавчих правозахисних гарантій (за результатами юридикостатистичного дослідження). Гарасимів О. // Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.10-15. - укр. УДК 342.7;341-231. Вперше в українській науковій юридичній літературі представлено результати статистичного дослідження рішень Європейського суду з прав людини стосовно України, ухвалених протягом 2008-2013 років, в яких причиною порушення конвенційних прав людини визнано відсутність або недостатню ефективність законодавчих правозахисних гарантій. Зокрема наведено інформацію про питому вагу таких рішень у загальній кількості рішень, ухвалених Європейським судом з прав людини у зазначений період, та види конвенційних прав, порушення яких констатовано у досліджених рішеннях.

10.17.08.1333/197131. Міжнародне право та християнські цінності у сфері прав людини. Медведєва М.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2, С.73-81. - укр. УДК 341.1+23 28.

Стаття присвячена дослідженню ролі міжнародного права у ствердженні християнських цінностей у сфері прав людини. Автор наводить приклади гармонійної взаємодії системи міжнародно-правових норм та християнської моралі. На думку автора, внаслідок дії певних чинників міжнародне право почало відходити від засад християнської етики, в результаті чого на рівні створення та реалізації міжнародно-правових норм спостерігається позитивне ставлення або індиферентність до таких деструктивних практик, що руйнують особистість, сім'ю, суспільство, державу, як аборти, сурогатне материнство, зміна статі, одностатеві союзи, евтаназія, клонування, генетичні модифікації, дослідження над людськими ембріонами тощо. В статті розглядаються зазначені тенденції на прикладі переважно європейської моделі права прав людини. Автор аналізує практику тлумачення та застосування Європейським судом з прав людини Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. відносно означених питань і робить висновки, що Суд в багатьох випадках відходить від історичного контексту прийняття Конвенції, створює нові права, а в своїх рішеннях не приймає до уваги аргументи держави про захист публічного порядку та суспільної моралі, що видається небезпечним трендом для функціонування міжнародного права.

10.17.08.1334/197137. Окремі аспекти правової природи договору міжнародного факторингу. Смолин Я.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2, С.132-143. - укр. УДК 341.96.

Стаття присвячена питанням існування договору міжнародного факторингу, як самостійної конструкції цивільного договору. Проаналізовані підходи науковців до визначення правової природи факторингових відносин. Описано характер послуг, що надаються фактором за умовами договору міжнародного факторингу. В статті також аналізується специфіка уступки права грошової вимоги за умовами договору міжнародного факторингу. Здійснений порівняльно-правовий аналіз останньої із загальноцивільністичною цесією. В статті йде мова також про застосування глобальної цесії за договором міжнародного факторингу. Висвітлюється можливість проведення факторингових операцій, за якими фактором надаються посередницькі послуги. Досліджено співвідношення послуг, що надаються фактором із уступкою права грошової вимоги під час проведення міжнародних факторингових операцій. Висвітлено можливість надання фактором комплексу послуг постачальникові за умовами договору. Запропонований підхід до можливості поєднання уступки права грошової вимоги із наданням фактором постачальникові посередницьких послуг. На підставі проведеного дослідження, зроблені висновки про перспективу існування договору міжнародного факторингу як окремого правового інституту. Автором зроблений висновок про те, що існування договору міжнародного факторингу є можливим у випадку фінансування фактором клієнта на безповоротній основі.

10.17.08.1335/197166. Окремі аспекти виконання Україною рішень Європейського суду з прав людини. Кочура О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.116-121. - укр. УДК 341.6.

Стаття присвячена висвітленню особливостей виконання рішень Європейського суду з прав людини. Проаналізовано окремі аспекти виконання рішень суду Україною. Зроблено висновок про необхідність вдосконалення механізму виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні.

10.17.08.1336/197184. Альтернативні та інтерактивні способи вирішення транскордонних спорів: досвід ЄС та перспективи України. Ізарова І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.36-40. - укр. УДК 341.

У статті досліджуються нові механізми застосування альтернативних способів вирішення спору - онлайн-платформи. За їх допомогою забезпечується єдиний для держав - членів ЄС надзвичайно зручний, швидкий та економічний механізм застосування альтернативних способів вирішення спорів. Таким чином нівельовані відмінності різних альтернативних способів вирішення спорів, які існують у різних державах - членах ЄС, і забезпечений захист прав та інтересів жителів ЄС. У результаті сформульовані пропозиції щодо подальшого вдосконалення вітчизняної системи захисту цивільних прав в умовах євроінтеграційних прагнень України.

10.17.08.1337/197249. Співвідношення понять "примирливі процедури" і "дружнє врегулювання" у міжнародному праві. Бурма С.К. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.168-171. - укр. УДК 341. Стаття присвячена дослідженню співвідношення понять "примирливі процедури" і "дружнє врегулювання" в міжнародно-правовій системі. Проаналізовано наукові та законодавчі визначення цих понять. Акцентовано увагу на розкритті змісту понять "примирливі процедури" і "дружнє врегулювання".

10.17.08.1338/197251. Порушення принципу поваги основних прав і свобод людини під час агресії Російської Федерації на сході України. Задорожній О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.175-179. - укр. УДК 341.

У статті розглядаються порушення міжнародно-правового принципу поваги основних прав і свобод людини під час здійснення агресії Російської Федерації в деяких районах Луганської і Донецької областей України. Дії підконтрольних РФ бойовиків і терористів розглядаються, як дії безпосередньо РФ, так і її збройних сил. Підкреслюється, що військова агресія РФ на Сході України супроводжується грубими і масовими порушеннями прав людини і основних свобод, передбачених міжнародним правом.

10.17.08.1339/197253. Імплементация міжнародних кримінально-правових норм як форма впливу міжнародного права на національне право. Столярський О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.182-185. - укр. УДК 341.

У статті досліджуються особливості імплементации міжнародних кримінально-правових норм як форми впливу міжнародного права на національне право. Аналізуються основні доктринальні підходи вчених щодо визначення поняття "імплементация" і відмежування його від інших подібних понять. Виявляється специфіка впливу правових норм міжнародних конвенцій на правові норми кримінального права окремих держав.

- 10.17.08.1340/197409. Система колізійних норм Риму IV: основні положення регламенту (ЄС) № 650/2012. Слабошпицька У.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.1, С.101-105.* - укр. УДК 341.932.3:341.217(4).
У статті досліджено основні положення Регламенту ЄС № 650/2012 від 4 липня 2012 року. Проаналізовано систему колізійних норм, які визначають право, що підлягає застосуванню до спадкування. Вивчено норми, які закріплюють правила визначення юрисдикції компетентних органів у сфері прийняття рішень щодо спадкування.
- 10.17.08.1341/197486. Види міжнародних інвестиційних угод. Голубенко І.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.118-122.* - укр. УДК 341.9:330.322.
Стаття присвячена дослідженню видів міжнародних інвестиційних угод. Досліджено три основні форми інвестиційних договорів: двосторонні інвестиційні договори, підписані двома державами; регіональні інвестиційні договори, підписані групами держав у межах одного регіону; багатосторонні інвестиційні угоди. Проаналізовано історичні й сучасні тенденції розвитку інвестиційних угод.
- 10.17.08.1342/197553. Наслідки анексії кримського півострова для міжнародного правопорядку. Задорожній О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.187-190.* - укр. УДК 341.0.
У статті проаналізовані наслідки окупації та незаконної анексії Криму Російською Федерацією. Було визначено, що дії Росії становлять загрозу не лише для суверенітету та територіальної цілісності України, а й для засад міжнародного правопорядку.
- 10.17.08.1343/197696. Роль міжнародних організацій системи ООН у сфері відновлюваної енергетики. Бенедик Я.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.122-126.* - укр. УДК 341.
Стаття присвячена ролі ООН, її органів та спеціалізованих установ у міжнародному співробітництві в сфері відновлюваних джерел енергії. Акцентується увага на глибині дослідження, масштабності планування, ефективності впровадження проєктів, в тому числі фінансових ініціатив у сфері відновлюваної енергетики в межах діяльності ООН.
- 10.17.08.1344/197697. Правові акти ради Європи в системі захисту прав людини у сфері свободи совісті та віросповідання. Білаш О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.127-131.* - укр. УДК 341.
Стаття присвячена розгляду та аналізу правових актів Ради Європи у сфері свободи совісті та державно-конфесійних відносин. Аналізуючи міжнародну нормативно-правову базу, прийняту Парламентською Асамблеєю Ради Європи, автор досліджує юридичну природу правового механізму захисту прав людини у сфері свободи совісті та віросповідання, робить висновки про міжнародно-правові стандарти в європейському просторі, що мають міжнародне правове значення у сфері державно-конфесійного права.
- 10.17.08.1345/197698. Імплементация європейських норм щодо екологічної енергетики в законодавство України. Білоцький С.Д. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.132-136.* - укр. УДК 341.
Статтю присвячено реалізації міжнародно-правових аспектів екологічної енергетики в рамках українського законодавства. Аналізуються норми Угоди про асоціацію України з ЄС (2014 р.) (УА) у сфері енергетики. Пропонується правовий аналіз впливу УА на перспективи екологічної енергетики в Україні.
- 10.17.08.1346/197700. Колізії правового регулювання міжнародної відповідальності держав за вчинення акту агресії. Касинюк І.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.141-144.* - укр. УДК 341.
У статті досліджено інститут міжнародно-правової відповідальності держави за вчинення акту агресії. Виявлено колізії та прогалини правового регулювання відповідальності держав за це міжнародно-протиправне діяння.
- 10.17.08.1347/197788. Інститут судового збору в практиці Європейського суду з прав людини. Сакара Н.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.192-196.* - укр. УДК 341.
У статті на основі аналізу рішень Європейського суду з прав людини робиться висновок, що сама по собі необхідність сплати судового збору під час звернення до суду не становить порушення права на доступ до правосуддя як складового права на справедливий судовий розгляд. Незважаючи на те що визначення порядку сплати й розміру судового збору є виключною компетенцією національних органів, Європейським судом з прав людини вироблено низку положень, які необхідно враховувати. Так, установлення обов'язку сплачувати судовий збір має переслідувати "законну" мету, якою можуть бути фінансування функціонування органів судової влади, дія як стримувальний фактор від легковажних і сутяжницьких позовів. При цьому має існувати розумна пропорційність між застосованими засобами та "законністю" мети. Наведене досягається визначенням розміру судового збору пропорційно ціні позову з урахуванням розміру мінімальної заробітної плати, установленням верхніх лімітів, наділенням судових органів дискреційними повноваженнями звільняти від сплати судового збору, зменшувати його розмір, надавати відстрочку чи розстрочку залежно від фінансового становища особи й перспектив справи тощо.
- 10.17.08.1348/197846. Стан законодавчого забезпечення миротворчої діяльності та напрями його оптимізації. Воробйов Р.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.75-79.* - укр. УДК 342.924:341.233.
У статті досліджується нормативно-правове забезпечення миротворчої діяльності України. Визначаються правові засади участі України у здійсненні миротворчої діяльності. Здійснюється аналіз наукових досліджень щодо правового регулювання миротворчої діяльності.
- 10.17.08.1349/198433. Міжнародне митне право та система його джерел. Русских Т.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.17-20.* - укр. УДК 342.951:351.
Стаття присвячена висвітленню питань, пов'язаних із встановленням сутності міжнародного митного права. На основі аналізу наукових підходів та нормативно-правового матеріалу запропоновано визначення міжнародного митного права. Акцентовано увагу на системі джерел міжнародного митного права та її особливостях.
- 10.17.08.1350/198465. Особливості регламентації статусу біженця у законодавстві України як потенційної держави-учасниці Європейського Союзу. Ченшова Н.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.3, С.157-161.* - укр. УДК 341 342.
Стаття присвячена дослідженню правового регулювання та законодавчого закріплення статусу біженця в Україні. Автор повністю розкриває поняття статусу біженця, вимушеного переселенця та внутрішньо переміщеної особи, розкривається сутність цих понять. Особлива увага приділяється терміну внутрішньо переміщена особа.
- 10.17.08.1351/198491. Конвенція ОАЕ (АС) о ликвидации наёмничества в Африке ОАЕ (АУ). Селезнёв А.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.103-106.* - рос. УДК 341.
У статті розглянуто деякі проблеми боротьби з найманством на африканському континенті. Проаналізовано чинну Конвенцію з ліквідації найманства в Африці. Відмічено плюси й мінуси цього регіонального міжнародно-правового акта. На думку автора, у Конвенції існують прогалини, у зв'язку з появою та розвитком нових форм найманства, які необхідно ліквідувати.

10.17.08.1352/198509. Заборона репродуктивного клонування людини, важливість правової підтримки терапевтичного клонування: майбутні можливості скерування з боку ООН. Галбур Є.Г. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.182-187. - укр. УДК 341.

У статті оцінені відповіді ООН та сучасних науковців на питання стосовно регулювання клонування людини. Різниця між репродуктивним клонуванням людини та використанням технології терапевтичного клонування роз'яснюється шляхом етичного аналізу клонування. Проводиться дослідження існуючого національного законодавства стосовно клонування, автор відмічає сталу тенденцію заборони репродуктивного клонування. Автор акцентує увагу на важливості розгляду всіх існуючих варіантів міжнародно-правового регулювання репродуктивного клонування: впровадження тимчасового мараторію, повної заборони або залишення можливості приймати рішення на розсуд національних керівних органів. Висунуті пропозиції стосовно правового регулювання терапевтичного клонування, яке, на думку автора, є запорукою успішного майбутнього світової та національної медицини.

10.17.08.1353/198510. Процесуальний порядок залучення захисника у Міжнародному кримінальному суді. Гутник В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.188-191. - укр. УДК 341.45.

Стаття присвячена дослідженню процесуального порядку залучення адвоката у Міжнародному кримінальному суді в якості захисника. Проаналізовано відповідні норми Статуту, Регламенту, Правил процедури і доказування Міжнародного кримінального суду, а також міжнародно-правову доктрину, яка має відношення до предмета дослідження. Окрему увагу приділено кожній зі стадій залучення захисника.

10.89 Міжнародне приватне право

10.17.08.1354/197382. Механізми захисту прав дитини в міжнародному праві. Бариська Я.О., Бірочак Л.В., Кошеля Ю.В., // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.182-184. - укр. УДК 341.9.

У проаналізовану сутність і особливості механізму захисту прав дитини в міжнародному праві, розглянуто проблемні аспекти захисту прав дитини, а також колізії нормативно-правового забезпечення протидії використанню плавучих мін, доведено універсальний характер відповідних вимог міжнародного гуманітарного права. Запропоновано шляхи правового реагування компетентних органів влади України на вчинення агресором відповідних воєнних злочинів.

10.17.08.1355/197383. Питання кваліфікації вчинення державою-агресором воєнних злочинів на морі. Борисов Є.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.2, С.184-187. - укр. УДК 344.63.

У статті розглянуто аспекти міжнародно-правової та національної кримінальної кваліфікації порушень Росією й підконтрольними їй збройними формуваннями правил ведення війни на морі в умовах акваторії Азовського моря. Зроблено аналіз еволюції відповідної системи міжнародного забезпечення протидії використанню плавучих мін, доведено універсальний характер відповідних вимог міжнародного гуманітарного права. Запропоновано шляхи правового реагування компетентних органів влади України на вчинення агресором відповідних воєнних злочинів.

10.17.08.1356/197731. Джерела міжнародного приватного права у сфері захисту прав працівників-мігрантів: види, класифікація, співвідношення. Борщевська Г.Е., Бичківський О.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.110-117. - укр. УДК 341.9.

У статті аналізуються джерела міжнародного приватного права у сфері захисту соціальних прав та інтересів працівників-мігрантів. Досліджуються різні наукові підходи до розуміння джерел міжнародного приватного права. На підставі аналізу окремих видів джерел, їхньої взаємодії та співвідношення пропонується така система, яка складається з основних і допоміжних видів джерел. До основних належать внутрішнє (національне) законодавство, міжнародні договори (угоди), звичай, судовий прецедент; до допоміжних - міжнародні акти рекомендаційного характеру (рекомендації Міжнародної організації праці, модельні кодекси тощо) й основні (загальні) принципи права. Значну увагу приділено аналізу законодавства України у сфері захисту соціальних прав працівників-мігрантів, робиться висновок про те, що вдосконалення нормативної бази здійснюється за трьома основними напрямками: у сфері механізмів зовнішньої та внутрішньої міграції (в'їзд, виїзд, транзитний проїзд іноземців і осіб без громадянства, боротьба з нелегальною міграцією, основи захисту прав працівників-мігрантів); імміграція робочої сили (захист прав працівників, які прибули в Україну); еміграція робочої сили (захист прав громадян України, які працюють за кордоном).

10.17.08.1357/199662. Становлення і розвиток міжнародного трудового права. Гаєвая О.В. // *Вісник НТУ "ХПІ"*. Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.18-22. - укр. УДК 349.2.

У статті досліджуються джерела зародження міжнародного трудового права. Відстежується дисбаланс на ринку праці і тяжке становище промислових робітників. На прикладі діяльності роботодавців 19 ст. Р. Оуена і Д. Леграна розкривається людяність і гуманність підходу до працівників. Ілюструється, як встановлювалися і виборювалися міжнародні трудові стандарти працюючих, які були засновані на гуманності, соціальному і економічному рівні життя.

10.91 Держава і право окремих країн

10.17.08.1358/194649. США: держава, побудована на фреймі індивідуального успіху особистості. Маркозова О.О. // *Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого"*. Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.247-254. - укр. УДК 316.612.

Здійснено аналіз впливу фрейму індивідуального успіху особистості на становлення та розвитку США як незалежної держави. Показано, що в основу індивідуального успіху громадян Сполучених Штатів покладено цінності самовідданої праці, самостійності, індивідуалізму та прагматизму, а його метою і основним критерієм є рівень матеріального добробуту людини. Доведено, що негативними наслідками орієнтації людини тільки на матеріальні цінності стало знецінення практик духовного розвитку та внутрішнього світу особистості.

10.17.08.1359/196415. Захист незалежності судів і самостійності суддів у діяльності Національної Ради Судівництва Республіки Польща: досвід для України. Нор В., Білостоцький С. // *Вісник Львівського ун-ту. Сер. юридична*. Львів: Львівський нац. ун-т ім. І.Франка, 2015, №61, С.442-451. - укр. УДК 343.

Досліджено питання конституційного статусу Вищої Ради Юстиції України та Національної Ради Судівництва Республіки Польща. Зазначено важливість закріплення їхнього статусу і завдань на конституційному рівні, з огляду на сучасні стандарти правосуддя. Доведено, що ефективність реформ правосуддя в Польщі та висока оцінка їх на міжнародному рівні багато в чому пов'язані з діяльністю Національної Ради Судівництва, основним завданням якої є захист незалежності та самостійності суддів. Вказано, що Конституційний Трибунал Республіки Польща визначив статус Національної Ради Судівництва, як спеціального, самостійного центрального органу державної влади, функції якого пов'язані зі судовою владою. Національна Рада Судівництва не належить до системи органів правосуддя з огляду на спосіб її формування, завдання, компетенцію. Запропоновано у Конституції України закріпити низку положень, які визначатимуть завдання діяльності Вищої Юстиції України: 1) судова влада України є незалежною від інших влад; 2) Вища Рада Юстиції України є незалежним конституційним органом державної влади, обов'язком якої є захист незалежності судів і самостійності суддів; 3) Вища Рада Юстиції України має право звернення до Конституційного суду України з питань конституційності законів та інших правових актів, а також щодо офіційного тлумачення

Конституції та законів України, пов'язаних з діяльністю судів та забезпеченням прав суддів; 4) повноваження Вищої Ради Юстиції України визначені спеціальним законом.

10.17.08.1360/197171. Конституційне регулювання державно-церковних відносин у Польській Республіці. Палінчак М.М., Богдан С.Р. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.136-140.* - укр. УДК 342.4:322(438).

У статті проаналізовано правове регулювання державно-церковних відносин у Польській Республіці. Розглянуто чинне законодавство країни, зокрема конституційні норми, процедура реєстрації релігійних організацій. Особлива увага приділяється польському досвіду вирішення проблеми релігійної освіти.

10.17.08.1361/197192. Ознаки цінних паперів за законодавством України та Азербайджанської Республіки. Сон-Пюігреньє П.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.2, С.73-78.* - укр. УДК 347.457(477+479.24).

У статті на підставі аналізу законодавчих визначень цінних паперів в Україні та Азербайджанській Республіці виділено основні ознаки цінних паперів. Зроблено висновок про схожість підходів до нормативного закріплення поняття цінного паперу та його ознак у цих двох країнах. Одним із напрямків таких взаємовідносин повинен стати міждержавний обіг цінних паперів та обмін інвестиціями.

10.17.08.1362/197213. Правовий статус органу державного регулювання у сфері комунальних послуг у Литовській Республіці. Казанцева А.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.25-29.* - укр. УДК 34(4 9).

Стаття присвячена дослідженню правового статусу органу державного регулювання у сфері комунальних послуг у Литовській Республіці. Висвітлено основні історичні аспекти становлення та розвитку органу державного регулювання у сфері комунальних послуг. Визначено сферу його діяльності та основні повноваження у сферах теплопостачання, водопостачання та очищення стічних вод. Проаналізовано склад та організаційну структуру органу державного регулювання у сфері комунальних послуг.

10.17.08.1363/197223. Політика Європейського Союзу у сфері захисту прав споживачів. Приступлюк В.Л. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.64-67.* - укр. УДК 342.92.

Стаття присвячена висвітленню особливостей програми дій Європейського Союзу у сфері захисту прав споживачів. Також, розглянуто методи підвищення якості правотворчої та правозастосовної діяльності ЄС в сфері захисту прав споживачів. Програми, які прийняті Європейською Комісією стали першими документами ЄС, в яких захист прав споживачів визначалась як окрема сфера компетенції ЄС. Проведення аналізу програм в їх історичній еволюції буде найбільш повно розкривати суть реалізації компетенції ЄС у сфері захисту прав споживачів.

10.17.08.1364/197226. Деякі питання екстериторіальності застосування закону про хабарництво Великої Британії (UK Bribery Act 2010) та закону США "Про боротьбу з практикою корупції за кордоном". Тупчієнко Д.Л. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.74-77.* - укр. УДК 34(4 9).

У статті проведено детальний аналіз деяких питань екстериторіальності застосування Закону про хабарництво Великої Британії. А також питання екстериторіальності застосування Закону США "Про боротьбу з практикою корупції за кордоном". Зроблено ґрунтовні висновки щодо імплементації міжнародного досвіду боротьби з корупцією у законодавство України.

10.17.08.1365/197246. Правова природа принципів, на яких побудовані взаємовідносини адвоката із судом та іншими учасниками судового провадження. Заборовський В.В., Манзюк В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.3, С.157-161.* - укр. УДК 34(4 9).

У статті досліджено правову природу принципів, на яких побудовані взаємовідносини адвоката із судом та іншими учасниками судового провадження. Зроблено висновок, що основними принципами, на яких повинні базуватися ці взаємовідносини, є принцип законності, принцип незалежності адвоката та домінантності інтересів клієнта у відносинах адвоката із судом, принцип чесності й порядності під час здійснення професійної діяльності в суді. Стаття розкриває теоретичні підходи та норми національного законодавства щодо вказаних принципів.

10.17.08.1366/197272. Конституційні моделі закріплення права на сецесію Ефіопії та Сент-Кітс і Невіс. Кравцова З.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.70-74.* - укр. УДК 34(4 9).

У статті аналізується конституційні моделі закріплення права на сецесію та механізм його реалізації у Ефіопії та Сент-Кітс і Невіс, визначаються переваги і недоліки такого закріплення. Робиться висновок, що існує три моделі закріплення права на сецесію в конституціях зарубіжних країнах: право на сецесію взагалі відсутнє; право на сецесію лише задекларовано; право на сецесію закріплено, і визначено чіткий механізм його реалізації.

10.17.08.1367/197278. Концепція економічної конституції у зарубіжних розробках. Шершун К.П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №33, т.1, С.105-107.* - укр. УДК 34(4 9).

Статтю присвячено огляду походження та розвитку концепції економічної конституції у країнах Європи та пострадянського простору.

10.17.08.1368/197430. Особливості системи титулів на користування землею в КНР. Кваша В.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.2, С.45-48.* - укр. УДК 347.243.

Стаття присвячена дослідженню особливостей правовідносин щодо користування землею в Китайській Народній Республіці. Досліджено основні титули землекористування та їх специфіка. Розглянуто особливості державної та колективної власності на землю в Китаї.

10.17.08.1369/197475. Становлення свободи пересування фізичних осіб у Європейському Союзі. Дацюк Д.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.74-78.* - укр. УДК 342.11.7.

Стаття присвячено огляду основних актів європейського права у сфері свободи пересування осіб у межах Європейської Спільноти, виявленню історичних етапів становлення права на вільне пересування, його еволюції від права на вільне пересування робочої сили вузької економічної сфери до повної свободи пересування в межах Європейського Союзу як невід'ємної ознаки європейського громадянства.

10.17.08.1370/197480. Конституційно-правовий статус судово-правового союзу в республіке Азербайджан. Рустамзаде А.Х. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.92-95.* - укр. УДК 34(4 9).

У статті проаналізовано питання конституційно-правового статусу Судово-правової ради Азербайджанської Республіки. Автор відзначає, що діяльність цього органу влади в демократичному та правовому державному устрої безпосередньо впливає на інтереси всього суспільства та обґрунтовує певні пропозиції з удосконалення реалізації судового процесу з точки зору пануючого права.

- 10.17.08.1371/197503. Особливості правового регулювання трудових відносин у Республіці Польща. Спіцина Г.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.1, С.186-190.* - укр. УДК 351.07.08.438.
У статті досліджено сучасний стан правового регулювання трудових відносин у Республіці Польща. Проаналізовані положення існуючого Трудового кодексу Польщі в частині пристосування його соціалістично-сформованих положень до реалій розвиненої ринкової економіки та членства в Європейському Союзі. Обґрунтовано, що запозичення такого досвіду модернізації трудового законодавства було б дуже корисним для України. Запропоновано змінити пріоритет нормотворчої політики в Україні в контексті реформування існуючого Кодексу законів про працю України з врахуванням умов сучасності.
- 10.17.08.1372/197521. Функції європейського парламенту як інституту управління аграрним сектором економіки ЄС. Попович Л.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №30, т.2, С.61-65.* - укр. УДК 351.96:631.1(4).
Стаття присвячена характеристиці окремих функцій Європейського парламенту як одного з основних інститутів Європейського Союзу, який здійснює управління аграрним сектором економіки ЄС. Охарактеризовано Спільну Аграрну Політику як таку, що спрямована на розвиток аграрного сектору економіки Європейського Союзу. Розкрито зміст поняття "інститут Європейського Союзу". Визначено місце Європейського парламенту в системі інституцій Європейського Союзу.
- 10.17.08.1373/197576. Система місцевого самоврядування в Польщі: перспективи використання досвіду в Україні. Грובה В.П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.78-82.* - укр. УДК 342.25 (438): 342.25 (477).
У статті досліджено систему та особливості місцевого самоврядування в Польщі. Визначено обсяг повноважень органів місцевого самоврядування республіки. Наголошено на необхідності використання польського досвіду у реформуванні місцевого самоврядування в Україні.
- 10.17.08.1374/197583. Сучасний стан муніципальної системи Швейцарії. Черненко О.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.1, С.105-111.* - укр. УДК 347.193.2.
Стаття висвітлює проблеми та основні риси муніципальної системи Швейцарії, аналізує реформи місцевого самоврядування Швейцарії. Визначаються та аналізуються актуальні аспекти та тенденції розвитку муніципальної системи Швейцарії. Досліджуються особливості міського самоврядування та новітні реформи швейцарської муніципальної системи.
- 10.17.08.1375/197659. Поняття міжнародної інформаційної безпеки: порівняльно-правовий аспект. Грицун О.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №31, т.3, С.123-127.* - укр. УДК 34(4 9).
Стаття присвячена аналізу концепцій розвитку поняття міжнародної інформаційної безпеки як з позицій міжнародного права, так і з точки зору окремих національних доктрин. Значну увагу автором приділено принципам, елементам та науковим підходам до розуміння принципових питань міжнародної інформаційної безпеки. Аналіз міжнародних договорів та норм національного законодавства окремих держав дає змогу краще зрозуміти доктринальні підходи до поняття міжнародної інформаційної безпеки, визначити їх спільні та відмінні риси.
- 10.17.08.1376/197667. Організаційно-правовий механізм протидії контрабанді наркотичних речовин та фальсифікованих лікарських засобів в ЄС. Авдєєв О.Р. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.7-11.* - укр. УДК 347.822.31:341.221.23.
Стаття присвячена висвітленню сучасного організаційно-правового механізму протидії контрабанді наркотичних речовин та фальсифікованих лікарських засобів в ЄС. Проаналізовано основні нормативно-правові акти та визначено організаційні форми наднаціонального співробітництва у сфері протидії цим негативним явищам. Відзначається позитивність досвіду щодо створення спеціалізованих підрозділів у сфері боротьби з контрабандою наркотичних речовин, а також організації протидії обігу фальсифікованих лікарських засобів, що дозволяє досягти низьких показників їх наявності в легальній мережі аптек.
- 10.17.08.1377/197680. Кримінально-правова охорона власності за законодавством Республіки Індія. Соловійова А.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.55-58.* - укр. УДК 343.7.
У статті аналізуються питання кримінально-правової охорони власності за законодавством Республіки Індії. Розкриваються особливості чинного Кримінального Кодексу Індії. Аналізуються такі склади злочинів, як крадіжка, розбій, вимагання та інші.
- 10.17.08.1378/197701. Правове регулювання розподілу бюджетних видатків ЄС. Федорів О.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №34, т.3, С.144-148.* - укр. УДК 34(4 9).
Стаття присвячена правовим засадам регулювання розподілу бюджетних видатків ЄС, проаналізовано положення правових актів первинного та вторинного законодавства ЄС, які регулюють розподіл бюджетних видатків ЄС. Особливу увагу приділено питанням розподілу бюджетних видатків за найбільш масштабним у фінансовому плані категоріям багаторічної фінансової програми та щорічного бюджету ЄС через Європейські структурні та інвестиційні фонди.
- 10.17.08.1379/197719. Захист прав дітей в Угорщині. Уповноважений із прав дитини. Губаль Ю.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.1, т.1, С.63-66.* - укр. УДК 34(4 9).
На сьогодні в Угорщині утвердилася та функціонує система суб'єктів, які, відповідно до Конституції й законів, зобов'язані чи наділені правом захищати права і свободи дитини. Основними серед них є Президент, Уряд, Уповноважений із прав дитини та його заступники, Уповноважений із прав майбутнього покоління, Уповноважений із прав національних меншин, Конституційний суд тощо. Для проведення порівняльного аналізу автор вважає за доцільне розглянути ті органи, які безпосередньо займаються захистом прав дитини і для яких охорона та реалізація їхніх прав є пріоритетними завданнями.
- 10.17.08.1380/197743. Формування демократичних інститутів в Угорщині (кінець 1980-х - 1990-ті роки). Бариська Я.О., Попович Т.П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.10-15.* - укр. УДК 340.1.
Стаття присвячена розкриттю особливостей становлення демократичних інститутів в Угорщині в період її конституювання як незалежної держави. Упродовж перших років в Угорщині законами було закладено законодавчі умови проведення вільних виборів, функціонування плюралістичної демократичної політичної системи. При цьому процес реформування не набув логічного завершення, що відображено в тому, що до 2011 р. Угорщина залишалася однією з держав регіону, де так і не було схвалено нової Конституції.
- 10.17.08.1381/197744. Надзвичайні закони як предмет наукового пізнання: підходи до розуміння. Барчук А.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.16-20.* - укр. УДК 34(4 9).
У статті проаналізовано наявні в науковій літературі основні погляди та підходи науковців до розуміння й характеристики надзвичайних законів як самостійної правової категорії, на основі чого виокремлюються авторські положення щодо стану наукової розробки категорії надзвичайних законів.

10.17.08.1382/197756. США: обмеження прав неповнолітніх у кримінальному процесі (історико-правове дослідження). Ригіна О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.63-66. - укр. УДК 340 347.1(343).

У статті на основі аналізу американської літератури та інших джерел досліджено проблему обмеження прав неповнолітніх у кримінальному процесі США. Установлено, що причинами обмеження прав неповнолітніх у кримінальному процесі були такі: чинник відсутності усвідомлення статусу дитини як повноправного індивіда, на котрого поширюються належні конституційно-правові гарантії; деяка невідповідність доктрини "parens patriae" категорії "найкращі інтереси дитини".

10.17.08.1383/197763. Теорія регіоналізму та її втілення в законодавстві європейських держав. Колінко Я.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.88-91. - укр. УДК 323.174.

Стаття присвячена висвітленню поняття регіоналістичної держави, з'ясуванню сутності цієї категорії. Наводяться приклади деяких держав Європи, яких прийнято вважати регіоналістичними. Автор розглядає закріплення принципу регіоналізму та децентралізації в законодавстві цих країн.

10.17.08.1384/197769. Інститут префекта у Франції як приклад для України prefect. Марцеляк О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.113-117. - укр. УДК 34(4 9).

У статті порушується питання щодо правової природи інституту префекта, його становлення й різновидів у Стародавньому Римі. Аналізуються історичні передумови запровадження префектів у Франції, реформування цього інституту, його сучасний конституційно-правовий статус. Акцентується увага на обраній моделі інституту префекта в запропонованих змінах до Конституції України.

10.17.08.1385/197786. Правовая охрана фирменных наименований в Азербайджане: проблемы и перспективы. Мамедов Захид. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.1, С.184-188. - укр. УДК 34(4 9).

У статті акцентується увага на тому, що проблеми, пов'язані з охороною фірмового найменування учасників цивільного обороту, залишаються одними з актуальних проблем науки цивільного права. Аналізується законодавство Азербайджану, ураховуючи міжнародний досвід у цій галузі. Автор надає пропозиції у зв'язку з удосконаленням національного законодавства в цій сфері.

10.17.08.1386/197872. Інституційні гарантії забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції за законодавством Литовської Республіки. Пилип Я.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.2, С.173-176. - укр. УДК 34(4 9).

Статтю присвячено проблематиці інституційних гарантій забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання й протидії корупції за законодавством Литовської Республіки. Проаналізовано інституційні гарантії забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання та протидії корупції за законодавством Литовської Республіки. Визначено елементи системи інституційних гарантій забезпечення прав і свобод громадян у сфері запобігання й протидії корупції за законодавством Литовської Республіки.

10.17.08.1387/198469. Правове регулювання діяльності поліції Грузії та національної поліції України (порівняльний аналіз). Фільштейн І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.18-22. - укр. УДК 341.21.

У статті розглянуто питання правового регулювання діяльності поліції Грузії та Національної поліції України. Також проведений аналіз деяких нормативно-правових актів, які стосуються роботи поліції вищевказаних держав. Під час аналізу визначено, що незважаючи на існуючі в Законі України "Про Національну поліцію" недоліки, створено правову базу функціонування Національної поліції в Україні.

10.17.08.1388/198470. Принципи та шляхи реформування правоохоронної системи (на досвіді країн Прибалтики). Фільштейн М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.22-25. - укр. УДК 34(4 9) 34.07; 347.96.

У статті розглянуті принципи побудови поліції в країнах Прибалтики. Також розглянута роль міністерств внутрішніх справ у правоохоронній системі. Можливість використання досвіду країн Прибалтики при реформуванні правоохоронної системи України.

10.17.08.1389/198480. Порівняльна характеристика спеціальних засад призначення покарання в уложенні про покарання кримінальні та виправні 1845 року та кримінальному уложенні 1903 року. Ворона В.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.59-63. - укр. УДК 343.28.29.

Стаття присвячена дослідженню спеціальних засад призначення покарання, які містяться в Уложенні про покарання кримінальні та виправні 1845 року та Кримінальному уложенні 1903 року. Проаналізовані спеціальні засади, наявні в цих уложеннях. Автор порівнює спеціальні засади призначення покарання у вказаних кодифікованих актах Російської імперії.

10.17.08.1390/198807. Невизнана держава як різновид квазідержави (на прикладі Республіки Косово). Шапошніков А.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.165-170. - укр. УДК 321.013.

Розглядається найбільш відомий різновид квазідержав - невизнана держава. Аналізуються г'єнеза цього поняття, причини появи невизнаних держав та складові процесу самолегітимації як основи їх внутрішньої та зовнішньої політики. Джерелом фактологічного матеріалу обрано Республіку Косово як одну з найвідоміших невизнаних держав світу, з одного боку, і як критично важливий регіон на Балканському півострові.

11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

11.01 Загальні питання політичних наук

11.17.08.1391/199220. Методика проведення практики зі студентами, які спеціалізуються за напрямом "Регіональна політика і територіальне проектування". Добинда К. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №24, С.30-33. - рос. УДК 378.147.88.

У статті розглядаються основні етапи та підходи ринкового дослідження відкритої економічної системи регіону при проведенні студентської практики з географії зовнішньоекономічних зв'язків у Придністровському державному університеті імені Т.Г. Шевченка.

11.07 Методологія політичних досліджень

11.17.08.1392/196227. Трансформація та дифузія політичних режимів: філософські аспекти. Гуменюк О.Г. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.79-89. - укр. УДК 323.2:316.422.

В статті розглядаються філософські підвалини концептів трансформації політичних режимів та дифузії політичного. Проаналізовані основні філософські підходи до аналізу політичних перетворень, а також соціофілософські складові процесу дифузії демократії. Стаття також окреслює міждисциплінарні зв'язки між соціальною та політичною філософією в рамках досліджень трансформації політичних режимів.

11.17.08.1393/196938. "Куб мотивів" суб'єктів міжнародних інтеракцій. Координата перша. Хонін В.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.85-99. - укр. УДК 341.01.

Простір міжнародних взаємодій завжди достатньо складно організований. Його складають просторово-відокремлені сегментарні ряди, секторально-галузеві ансамблі та комплекси, що в своїй сукупності і складають конфігурацію реальних систем міжнародних інтеракцій. У будь-якого дослідника конкретних досвідів буття Людства рано чи пізно виникне прагнення визначити, що ж саме лежить в основі співжиття народів у виділеному міжнародному просторі, що спонукає їх вступати в міжсоціумні взаємодії. Відповідно, у дослідника виникне потреба у вирішенні цілого ряду дослідницьких завдань, таких як: проведення структурно-функціонального аналізу існування окремого соціального організму у виділеному міжнародному середовищі; пошук шляхів прогресивного або контраверсивного розвитку соціального організму під впливом викликів його міжнародного оточення; визначення умов стабілізації життєвих просторів його буття, розширення їх меж або ж, навпаки, їх звуження і стагнаційне прискорення аж до розвалу цілісності даного соціального організму; та інше, інше, інше, настільки ж важливе для вирішення завдань, поставлених перед ним практикою соціального буття. Ясно, що відповіді на подібні значущі питання життєствердження окремого соціального організму у виділеному просторі міжнародного середовища, природно пов'язаного з кожним темпоральним періодом існування Людства, ми зможемо отримати, лише визначивши, чи обмежується даний соціальний організм сукупністю природних, технологічних, соціальних та політико-функціональних можливостей, що склалася, чи здатний він до такої організації, щоб бути повноцінним учасником міжнародного співіснування у виділеному темпоральному періоді буття Людства. Відповідно, перед дослідником постане нове завдання - визначити, що ж реально є спонукальними мотивами вступу суб'єктів даного соціального організму до лав міжнародних інтеракцій і в якій мірі адекватно ці спонукальні мотиви трансформуються під впливом сукупних викликів внутрішньосоціумного і міжнародного середовища. Далі у дослідників міжнародних проблем виникає необхідність виявити, як же відбувається трансформація спонукальних мотивів участі у міжнародних взаємодіях суб'єктів, як структується система міжнародних інтеракцій, як здійснюється формалізація процесів міжнародних взаємодій. Одним з інструментів аналізу подібних проблем може слугувати представлена в цій статті поки лише першою координатою методика "Кубу мотивів".

11.17.08.1394/196953. "Куб мотивів" суб'єктів міжнародних інтеракцій. Координата третя. Хонін В.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.87-94. - укр. УДК 341.01.

У будь-якого дослідника конкретних досвідів буття Людства рано чи пізно виникає необхідність з'ясувати, що ж реально є спонукальними мотивами вступу суб'єктів даного соціального організму до лав міжнародних інтеракцій і в якій мірі адекватно ці спонукальні мотиви трансформуються під впливом сукупних викликів внутрішньосоціумного і міжнародного середовища. Визначення реальних абрисів мотивів суб'єктів, що беруть участь в міжнародних інтеракціях, і правил формування основ зовнішньої політики взаємодіючих в міжнародному просторі держав певною мірою може бути значно полегшено, якщо дослідник буде озброєний дією методологією аналізу основ міжнародних проблем. Представлена в цій статті розробка третьої координати методики "Кубу мотивів" суб'єктів міжнародних інтеракцій може слугувати зручним інструментом для вирішення цих дослідницьких завдань.

11.17.08.1395/196965. Дистрибутивний аналіз і дискурс. Карашук А.Я. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.33-39. - укр. УДК 81-116.

У статті розглядається поняття дискурсу в його історичному розвитку, а також роль дискурсу в дистрибутивному аналізі. Вводиться визначення ідеології як системи вузлових точок дискурсу, які взаємодіючи між собою, можуть створювати довготривалу фіксацію значень вузлових точок. Тимчасова фіксація значень являє собою дискурсивну систему, яка забезпечує ідеологію. Дискурс як тимчасова система значень являє собою структуру, дестабілізація якої є метою "ворожого" дискурсу. Іншими словами, ослаблення взаємин вузлових точок і їх значень є основою метою протидискурсу, що може спричинити фіксування нових значень вузлових точок традиційного дискурсу. Сам процес утримання значень вузлових точок, з одного боку, і спроба дестабілізації цих значень з іншого боку визначається як "дискурсивна війна", або "дискурсивна протидія". На сучасному етапі розвитку мас-медіа ми спостерігаємо не ідеологічні війни, і тим більше, не інформаційні війни, а радше боротьбу дискурсів за фіксацію своїх значень. Подання "інформаційних воєн" через боротьбу за фіксування "своїх" значень вузлових точок дозволяє значно спростити процес контролю за медіапростором, автоматизувати контроль конотації основних вузлових точок, використовувати планування поступової деконструкції значень вузлових точок. Роль дистрибутивного аналізу дозволяє пов'язати тексти дискурсу з математичними моделями, які в свою чергу дозволяють відносити ті чи інші тексти до факторів впливу на конотацію різних вузлових точок. Побудова шляхом дистрибуції моделей дозволяє не тільки аналіз текстів дискурсу, а й дозволяє породжувати тексти дискурсу у заданому напрямку деконструкції або підсилення значень основних вузлових точок.

11.17.08.1396/196966. Освітнянка вікторіанської доби: лінгвокультурологічний аналіз. Орел А.Л. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.40-45. - укр. УДК 811.111'277'06:305.

Вікторіанська епоха стала періодом формування гендерних стереотипів та водночас боротьби з ними. Динамізм цього періоду виявляється не тільки у соціальних змінах, політичних реформах та наукових відкриттях, але й у неоднозначному ставленні до жінки. Відображенням суперечливого характеру вікторіанської доби є художня література. У вікторіанську епоху жінки заповнили літературний ринок та становили значну частину читачів романів. Проте, вікторіанську літературу можна назвати жіночою не тільки тому, що саме в цей період з'явилися та набули визнання такі письменниці як Джордж Еліот, сестри Бронте, Елізабет Гаскелл. Її "жіночий" характер виявляється також і в тому, що в центрі уваги письменників обох статей є здебільшого складний внутрішній світ жіночих персонажів. Значні соціальні зрушення того часу торкнулися і жіночої освіти, втім для освітянки Вікторіанства існувало дуже обмежене коло можливостей застосування своїх знань. У статті робиться спроба лінгвокультурологічного аналізу мовних засобів, що змальовують образи жінок-педагогів епохи Вікторіанства у романах тогочасних письменників, а також визначаються основні стереотипні характеристики гувернантки, шкільної вчительки та директорки пансіону для дівчат. Дослідження дозволяє зробити висновки про низький соціальний статус, психологічний дискомфорт та обмежені фінансові можливості гувернантки, пихатість та зарозумілість директорки пансіону, скрутне матеріальне становище та підлеглий стан шкільної вчительки, формалізм жіночих навчальних закладів, що відрізняв їх від аналогічних закладів в інших країнах, зокрема у Франції.

11.17.08.1397/196969. Багатомовне тлумачення актів європейського союзу у сфері непрямих податків. Владика С.А. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.63-68. - укр. УДК 341.161.

Як у багатомовній міжнародній організації в Європейському Союзі виникають труднощі із застосуванням і тлумаченням як установчих документів, так і актів вторинного законодавства, особливо в сфері непрямого оподаткування. Надання рівного статусу мовам держав-членів ЄС було оголошено із заснуванням Союзу. Акти, що мають важливе значення або інтерес, перекладаються мовами усіх держав-членів. Запровадження такого мовного режиму є результатом складного процесу, спрямованого на досягнення необхідного балансу між конфліктуючими інтересами, а також вирішення труднощів, що виникають в практиці застосування положень права ЄС. Неоднозначність і невизначеність може призвести до проблем для перекладу, а відтак і для застосування й виконання податкових положень, що може призвести до уникнення сплати податків і навіть до ухилення від податків. Суд ЄС відіграє ключову роль у вирішенні спорів, що виникають через відмінності перекладу та тлумачення податкових норм. З метою вирішення проблеми ухилення від сплати податків Суд ЄС тлумачить положення щодо непрямого оподаткування з урахуванням перекладів текстів актів мовами інших держав-членів ЄС, контексту самого акта і законодавства ЄС в цілому. Крім того, у разі розбіжностей положення повинно тлумачитися з урахуванням його мети.

11.17.08.1398/197096. Структуралістсько-постструктуралістський інструментарій дослідження політичного дискурсу. Куцупал С.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.232-238. - укр. УДК 32:303.4; 32.001.5.

У статті обґрунтовується необхідність використання структуралістсько-постструктуралістської методології при дослідженні феноменів політичної сфери суспільства. Розглянуто ієнєзу структуралістсько-постструктуралістського комплексу ідей, виділені теоретичні та практичні підходи даних напрямків до визначення сутності та специфіки політичної сфери суспільства. Зроблено висновок, що спільною рисою теоретичних концепцій усіх представників структуралістсько-постструктуралістського комплексу ідей є акцент на комунікативному аспекті політико-владних відносин, що структурна та постструктурна методологія надає змогу раціонального осмислення сфери політики, робить можливим і доцільним раціональне осмислення політичних феноменів.

11.17.08.1399/198783. Позбутися транзитології або в пошуках нових концептуальних парадигм. Шаповаленко М.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.22-26. - укр. УДК 321.64.

Розглядаються проблеми, що постали перед транзитологією з огляду на суперечливий перебіг пострадянських політичних трансформацій. Здійснено огляд основних підходів. Внесено пропозиції щодо осучаснення транзитологічної парадигми та напрямків подальших досліджень. Стверджується, що парадигма демократичного транзиту відіграла свою позитивну роль, але вочевидь реалії пострадянського простору вже не збігаються з положеннями цієї моделі. Абсолютна більшість пострадянських країн, що їх вважали транзитними у межах "третьої хвилі демократизації", не просунулись значним чином у побудові демократії. Частина з них реконсолідувала авторитарні режими на новій основі, а більшість нині перебуває у невизначеній зоні між авторитаризмом та демократією.

11.17.08.1400/198787. Підходи до аналізу неокорпоративізму в сучасній політичній науці. Іванова І.І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.42-48. - укр. УДК 321:323.383.

Досліджуються концептуальні засади неокорпоративізму та розкриваються основні положення сучасних підходів до аналізу цього феномена. Аналізується еволюція розуміння неокорпоративізму у зв'язку із трансформацією корпоративних практик, відповідно до чого виокремлюються статичний і динамічний підходи до його аналізу. Робляться висновки, що сучасні спроби осмислення неокорпоративізму пов'язані з такими викликами сьогодення, як глобалізація і децентралізація.

11.17.08.1401/198801. Глобальний вимір публічної політики. Чальцева О.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.133-137. - укр. УДК 316.421.

Розгляд і розуміння публічної політики в глобальному просторі потребує застосування мультидисциплінарного підходу, який дасть можливість пояснити нові тенденції сучасної публічної політики, а саме наднаціональний характер її різномірних взаємин акторів, формування нових ідей в умовах комунікації, що посилюється, створення нового управлінського механізму на глобальному рівні. Представлено авторське бачення концепту "глобальна публічна політика", крізь призму різних методологічних підходів.

11.17.08.1402/198823. Теоретичні та політичні передумови формування парадигми політичної модернізації. Хорішко Л.С. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.59-63. - укр. УДК 32.001.001.76.

Досліджено передумови формування парадигми політичної модернізації. Теоретичні передумови (визнання політичної системи окремим об'єктом дослідження, пошук суб'єкта ініціювання модернізаційних процесів та оптимального співвідношення традиційних і сучасних цінностей у процесі реалізації реформ) сприяли появі наукових дискусій стосовно можливих шляхів здійснення модернізації. Політичні передумови (становлення національних політичних систем, зростання рівня політизації суспільства, розвиток ЗМІ, законодавче закріплення основних прав і свобод) актуалізували потребу конкретних систем у здійсненні структурно-змістовних перетворень для досягнення відповідного рівня сталого розвитку. Окреслені передумови лягли в основу формування класичних і перспективних моделей модернізаційної парадигми.

11.17.08.1403/198824. Теоретичні засади політичної аксіології у контексті політико-філософського дискурсу. Жеребятнікова І.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.64-71. - укр. УДК 323.02 (477).

Досліджено генезис та основні етапи розвитку політичної аксіології у межах суспільно-політичного знання. Розглянуто базові напрямки формування та аналізу ціннісних компонентів політичної діяльності у різноманітних теоретичних підходах та концепціях. Визначено специфіку функціонування політичних процесів крізь спектр аксіологічної проблематики.

11.17.08.1404/198835. Структурний аналіз сучасних імперій крізь призму теорії глобального управління. Запорожченко Р.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.128-133. - англ. УДК 327.2 + 323.

Аналізуються три потужних гравців сучасного глобального управління: Сполучені Штати Америки, Російська Федерація та Китайська Народна Республіка. Визначаються основні параметри, які дозволяють назвати їх сучасними імперіями і допомагають виявити закономірності поширення впливу. Описані основні напрями геополітичних "гігантів" використовуються для порівняльного аналізу імперської системи перелічених країн.

11.09 Історія політичних вчень

11.17.08.1405/196103. Світоглядні основи суспільно-політичних ідей Тараса Шевченка: постановка проблеми. Маслак О.О. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.9-25. - укр. УДК 32(091)(4) 9.

Стаття присвячена світоглядним підставам суспільно-політичних ідей Тараса Шевченка. Доводиться синтетичний характер світогляду поета, в якому синкретично переплелися міфологічне світосприйняття, біблійний монотеїзм та ортодоксальне християнство, що відобразилося на його поглядах на суспільство, політику, державу.

11.17.08.1406/198818. Карл Шмітт про історичну ментальність та сутність веймарської конституції. Шумський Л.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.35-39. - укр. УДК 321.64.

Актуальність проблеми збереження та укріплення дієздатності основного закону держави у міркуваннях та філософських принципах німецького політичного мислителя К.Шміттєра розкривається через такі характеристики структурних особливостей Веймарської конституції, як федералізм, парламентаризм, демократія. Особливу увагу вчений приділив саме четвертому елементу - правовій державі, яка через свій буржуазний ідеологічний зміст не може виконувати повладені на неї історичні функції, одна з яких - інтеграція пролетаріату у політичну єдність.

11.17.08.1407/198826. Становлення та реалізація державного політичного міфу в Україні: тенденції і протиріччя. Топалова С.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.78-83. - укр. УДК 32: 291.13.

Розглянуто проблеми формування та впровадження державного політичного міфу в Україні. Визначено головні фактори, що сприяють активізації суспільного запиту на міф. Показано особливості функціонування політичних партій, що гальмують процес розробки та реалізації політичної стратегії розвитку держави. Виявлено чинники, від яких залежать перспективи розвитку України згідно з задекларованою стратегією демократизації та європейської інтеграції.

11.17.08.1408/198841. Вчення про камералістику професорів імператорського Харківського університету І.Платонова та Л.Якоба і професорів Віденського університету І.Юсті та І.Зонненфельса. Пересада О.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.167-171. - укр. УДК 351.711:[378.4(477.54+436.1)].

Розглядається камералістика як наука про державне управління. Політична наука перебувала в різних іпостасях протягом усього існування університету, і ця стаття націлена на те, щоб показати її існування в рамках камералістики. Вивчення камералістики активно відбувалося в Віденському університеті і трохи пізніше - в Харківському університеті. Погляди професорів щодо поширення камеральної науки були спрямовані на впровадження теоретичних ідей про управління державним господарством в практичну площину.

11.17.08.1409/199126. Історія поняття "політичні технології". Поліщук О.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.186-195. - укр. УДК 32(091).

Стаття присвячена дослідженню походження і становлення поняття "політичні технології". Розкрито зв'язок між політичними та соціальними технологіями. Виявлено ступінь розробленості поняття політичних технологій у політичній науці. Розкрито основні наукові підходи до розуміння природи і сутності поняття "політичні технології". Визначено необхідність комплексного дослідження політичних технологій як різновиду соціальних технологій.

11.17.08.1410/199136. Історико-політична еволюція міжнародних систем: сутність, закономірності, типи. Герасіна Л.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.80-94. - укр. УДК 327:303.725.36(094.2).

У статті розкрито сутність "міжнародної системи" як соціальної системи особливого типу, яка має олігополітичний характер, слабку інституціоналізацію та значну політико-економічну автономію елементів усередині цілісності. Різноманіття типів міжнародних систем свідчить, що ця надскладна, глобальна політична реальність має тенденцію до трансформацій під впливом об'єктивних факторів історико-політичної еволюції. Доведено, що існування закономірностей розвитку міжнародної системи дозволяє розглядати її як результат ухвалення суверенними державами у певну історичну епоху політичного, економічного та ідеологічного "статус-кво" на міжнародній арені.

11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика

11.17.08.1411/194462. Удосконалення методів боротьби з корупцією в Україні на основі використання зарубіжного досвіду. Колеснікова К.М., Беззубко Л.В. // 36. наук. праць Донбаської національної ак-мії буд-ва і архітектури. Краматорськ: Донбаська національна ак-мія буд-ва і архітектури, 2016, №1(2), С.53-58. - укр. УДК 343.

Проаналізовано досвід протидії корупції в окремих країнах, з метою вироблення основних механізмів удосконалення боротьби у цьому напрямі в Україні. Сформульовано антикорупційну стратегію, розвиток якої необхідний для сьогодення України.

11.17.08.1412/194613. Взаємовплив громадян та політичної влади за умов культурних трансформацій. Поліщук І.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.136-147. - укр. УДК 324.

Статтю присвячено актуальній проблемі культурних трансформацій у взаємодії між політичною владою та її єдиним джерелом у демократичному дискурсі - народом. Цю вічну проблему політичної науки розглянуто в хронологічній послідовності в загальносвіттовому контексті та за умов теперішньої України.

11.17.08.1413/194614. Специфіка розвитку українських політичних партій в умовах трансформації інституту парламентаризму. Примуш М.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.147-156. - укр. УДК 329.05:328.12(477).

У статті окреслюються основні тенденції розвитку українських політичних партій в умовах трансформації інституту парламентаризму в нашій державі. Зазначається актуальність дослідження сучасних тенденцій розвитку політичних партій у напрямі прямого громадянського представництва на місцях. Додаткової актуальності набула проблема уточнення поняття "політична партія" з урахуванням специфіки її діяльності в Україні та в умовах кризового процесу становлення інституту парламентаризму. Доводиться, що в сучасних умовах розвитку України саме інститут парламентаризму, за умови більшого залучення у процеси вироблення державної політики, може утворити підґрунтя стабільного розвитку нашої держави.

11.17.08.1414/194616. Концептуальний вимір соціально-політичного реформування місцевого самоврядування в Україні. Коваль Ю.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.166-174. - укр. УДК 323.21-027.21(477).

У статті на концептуальному рівні досліджено взаємозв'язок між розвитком місцевого самоврядування і впровадженням державою соціальної політики. Аналізуються причини низького рівня ефективності соціальної політики у контексті кризового стану політичної системи. Подано модель горизонтальних зв'язків між регіонами України з метою більш ефективного розподілу ресурсів для вирішення соціальних питань. Запропоновано вектори реформування місцевого самоврядування у бік утворення партнерських взаємовідносин із громадянами і владою з метою вироблення ефективної соціальної політики.

11.17.08.1415/194618. Теоретико-методологічні аспекти дослідження партійної фракції в українській системі поділу влади. Антонова О.С. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.184-193. - укр. УДК 329.8:328.126(477).

Дослідження присвячено проблематиці вироблення теоретико-методологічного апарату дослідження партійної фракції в системі поділу влади в Україні. Досліджено українську специфіку процесу формування партійної фракції. Виявлено механізми формування української версії системи поділу влади. З'ясовано й доведено місце фракції в забезпеченні інструментального оформлення системи поділу влади. Уточнено існуючі методологічні принципи дослідження партійних фракцій у контексті процесу поділу влади.

11.17.08.1416/194619. Методологічна поліваріантність дослідження етнополітики в Україні. Матушкіна С.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.193-203. - укр. УДК 323.2(043.3)(477.7).

Наукове дослідження виконане в руслі сучасного напряму політичної науки - вивчення етнополітики держави. На основі різноманітних джерел проаналізовано методологічну сутність та значення державної етнополітики в Україні. Доведено необхідність дослідження етнополітичної сфери комплексом методологічних підходів і методів (системний підхід, структурно-функціональна методологія й програмно-цільовий метод). У статті наголошується на необхідності дослідження української етнополітичної сфери прийомами методологічної поліваріантності, що дозволяє через відсутність управлінської концепції цією сферою запропонувати орієнтири для її утворення. Внесено пропозиції і рекомендації щодо інструментів і механізмів управління етнополітичною сферою в Україні.

11.17.08.1417/194620. Специфіка вироблення стратегічного курсу розвитку держави у країнах пострадянського простору. Нурмухаметова М.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.203-211. - укр. УДК 342.511.

Статтю присвячено політологічному аналізу процесів вироблення стратегічного курсу розвитку держав пострадянського простору. Указана проблема досліджується на теоретичному рівні у контексті впливу інституту глави держави на вироблення офіційної політики. Визначаються основні питання аргументації вироблення стратегічного курсу розвитку держави саме інститутом глави держави. Проаналізовані наслідки реалізації інститутом глави держави стратегічного курсу розвитку в країнах пострадянського простору.

11.17.08.1418/194621. Особливості формування громадської думки в Україні у контексті євроінтеграційного вибору. Шкробанець О.І. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.211-225. - укр. УДК 323.23:327(477).

Статтю присвячено дослідженню провідних трендів та особливостей трансформації української громадської думки з питання євроінтеграційного вибору України, зокрема протягом 2013-2014 рр., що позначились загостренням конфронтації між прихильниками європейського та євразійського векторів зовнішньої політики України. У результаті аналізу соціологічних опитувань та аналітико-статистичних матеріалів Київського міжнародного інституту соціології, Центру імені Олександра Разумкова, Інституту Горшеніна, Фонду "Демократичні ініціативи" імені Ілька Кучеріва констатуємо, що протягом досліджуваного періоду відбувся стрімкий рух геополітичних пріоритетів українців у бік євроінтеграційного вибору нашої держави, що відповідно супроводжувалось різким зниженням кількості громадян - прихильників входження України до Митного союзу і зближення з Росією. Однак незважаючи на підвищення кількості громадян із єврооптимістичними поглядами, загальний характер суспільних настроїв щодо європейського вибору України станом на серпень - вересень 2014 р. продовжує бути ентропійним, демографічно та територіально децентралізованим. Отже, проведене дослідження засвідчило відсутність адекватної та послідовної інформаційної політики держави, яка б врахувала регіонально-територіальну, демографічну та ментально-історичну специфіку нашої країни і консолідувала українських громадян навколо ідеї євроінтеграції як загальнонаціональної мети та дієвого засобу, що забезпечить проведення загальнонаціонального реформування та трансформації у бік стабільного та прогресивного майбутнього.

11.17.08.1419/194622. Українська політична культура в контексті демократичної перспективи: електоральний ракурс. Поліщук О.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.226-233. - укр. УДК 323.21(477).

Статтю присвячено виявленню політико-культурних детермінант формування демократичних практик у сучасній Україні в електоральному контексті. Обґрунтовано, що первинні елементи демократії здавна вплетені в українську політичну культуру. Здійснено аналіз взаємозв'язку електорального процесу і політичної культури в контексті демократичної перспективи української держави. Виділено основні фактори, які впливають на формування та становлення демократичної політичної культури в Україні.

- 11.17.08.1420/194633. Феномен "тролінгу" як форма комунікативної інтернет-взаємодії: політичний контекст. Данько Ю.А. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.83-94. - укр. УДК 32.019.5:316.772.
У статті розглядається поняття "тролінгу" як нового мережевого феномену сучасності та нового виду комунікативної практики. Аналізується походження і розвиток "тролінгу", зазначається, що поява цього поняття здебільшого пов'язана з мережевою анонімністю. Обґрунтовується те, що цей феномен можна розглядати як прояв соціальної агресії. Також у статті розглянуто феномен "політичного тролінгу".
- 11.17.08.1421/194641. Специфіка формування ідеології українських політичних партій на сучасному етапі їх розвитку. Примуш М.В., Перебейнос О.Ю. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.169-176. - укр. УДК 329.8:316.75(477).
Дослідження присвячено вивченню сучасних тенденцій в українському партійному будівництві крізь призму політичної ідеології. Робиться висновок, що ідеологічний спектр українських партій демонструє ознаки розмитості, неузгодженості, протиріччя фундаментальних ідей і виступає ситуативним, необов'язковим явищем. Увага авторів акцентується на тенденціях розвитку українських політичних партій, які все більше відхиляються від ідеологічного спектра й тим самим перетворюються у політичні сили "сьогодення" без перспективного плану розвитку на майбутнє.
- 11.17.08.1422/194644. Фактори формування муніципальної й регіональної політики у локальному політичному процесі. Зимогляд В.Я. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.193-206. - укр. УДК 352.075.
У статті розглядаються особливості становлення і розвитку місцевого самоврядування, фактори формування муніципально-регіональної політики в локальному політичному процесі, аналізуються взаємозв'язки територіальної самоорганізації соціуму з його ресурсним забезпеченням.
- 11.17.08.1423/194645. Чорний піар та пропаганда у російському медійному просторі в 2014 році. Денисова А.Ю. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.206-214. - укр. УДК 324.
Наукове дослідження присвячене політичній пропаганді та чорному піару, що використовували російські медійники на адресу України, її солдат і політиків. Усі сили медійного простору Росії були кинуті на те, щоб створити негативний імідж України. Але світова спільнота чітко стала на сторону України, на відміну від деяких українців, що проживали на Сході та приймали закиди російського чорного піару на віру. Недостатньо високий рівень політичної культури цільової аудиторії російської пропаганди є причиною високої сприйнятливості громадян до різного роду негативної інформації, що значно підвищує результативність "брудних" технологій.
- 11.17.08.1424/194663. Політична модернізація Української держави як чинник запобігання деструктивності влади. Сахань О.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.121-137. - укр. УДК 321:316.4.063.6.
Розглянуто проблему політичної модернізації української держави на сучасному етапі її розвитку, визначено тип модернізації та особливості її перебігу в умовах сьогодення. Проаналізовано причини, які стоять на заваді модернізаційного реформування нашої держави. Запропоновано шляхи запобігання деструктивності влади в умовах модернізаційного оновлення суспільно-політичної системи України на її шляху до європейських стандартів.
- 11.17.08.1425/194679. Проблема вибору ефективної "моделі" демократії в державницьких практиках сучасної України. Герасіна Л.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.94-105. - укр. УДК 321.7(477).
Статтю присвячено теоретико-праксеологічному аналізу найбільш значущих "моделей" і концептів демократії, необхідних для політичної модернізації України. Адже у надскладних пост-революційних, воєнних умовах виникла потреба ґрунтового відбору змісту і переоцінки траєкторії демократичного розвитку, яка може бути найефективніше реалізована у державотворчому процесі нашої країни.
- 11.17.08.1426/194680. Вибірчі технології: сутність та різновиди. Поліщук І.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.106-112. - укр. УДК 324.
Розкрито зміст поняття "вибірчі технології", сучасні підходи до його інтерпретації. Здійснюється аналіз різновидів сучасних виборчих технологій на основі досвіду сучасної України. Зроблено висновок, що прикладна політологія, яка займається дослідженням, прогнозуванням конкретних політичних подій, надає можливості суб'єктам політичної діяльності за допомогою технологій досягати поставлених завдань.
- 11.17.08.1427/194683. Інтернет як простір політичного впливу та маніпулювання. Воротинський В.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.139-147. - укр. УДК 32.019.51.
Розкрито особливості Інтернету як унікального інформаційно-комунікаційного простору і дає оцінку його значення в житті сучасного соціуму. Наводяться дані останніх досліджень у сфері як Інтернету, так і його конкретного прояву - соціальних мереж. Матеріал розкриває поточні маніпуляційні техніки та інструменти, описує потенціал для політичного впливу і маніпулювання, а також розкриває можливі шляхи їх розвитку.
- 11.17.08.1428/195299. Чи знайшла Україна свого Черчілля? Довбенко М. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.284-285. - укр. УДК 32:316.37; 242.7.
Стаття висвітлює роль лідера в історії, в умовах кризи і визначення реального лідера, на відміну від офіційного глави держави. Порівняння між двома особистостями Уїнстона Черчілля і Петра Порошенка формує реальну картину істинного лідера. Великий політик, лідер, один з найвидатніших особистостей історії Уїнстон Черчілль зміг підняти британську націю на боротьбу і привести її до перемоги у Другій світовій війні. Петро Порошенко прагне досягти успіху за прикладом Черчілля, щоб бути сильним лідером, як останній. Україна досягла патової ситуації через величезні втрати, викликані війною в Донбасі і відсутність справжніх реформ. У цій ситуації Україна потребує лідера, як Уїнстон Черчілль. Але питання про те, чи може ним бути нинішній президент.
- 11.17.08.1429/195595. Реформування системи міністерства внутрішніх справ України як приклад наближення до європейських стандартів у державному управлінні. Кисельов В.Б., Руденко З.В. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.13-26. - укр. УДК 351.
У статті визначено чинники, що викликали необхідність кардинального реформування системи Міністерства внутрішніх справ України, розкрито об'єктивні й суб'єктивні передумови революційних процесів оновлення цієї гілки влади. Автор презентує та аналізує етапи, засадні позиції, очікувані результати реформи МВС, її сутність як одного з головних проєктів стратегічного

розвитку країни. Дослідження проводиться в контексті оптимізації й модернізації сфери державного управління, а також з огляду на обраний Україною шлях до євроінтеграції.

11.17.08.1430/195597. Земля як ідея і фундаментальна матеріальна основа суспільно-політичного розвитку України. Соснін О.В., Шкуропат О.В. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.36-45. - укр. УДК 351:332.2.3.

Досліджено систему державного управління земельними ресурсами. Визначено роль землі як ідеї та матеріальної основи суспільного і політичного розвитку України в контексті глобалізаційних перетворень світу. Проаналізовано спроможність України використати належним чином земельний ресурс, як потужне джерело розвитку національної свідомості громадян, економіки і засад громадянського суспільства. Обґрунтовано наявність причинно-наслідкового взаємозв'язку між ефективністю державного управління земельними відносинами, формування на цій основі середнього класу суспільства і розбудові громадянського суспільства.

11.17.08.1431/195604. Методологічні основи формування системи моніторингу результативності бюджетних видатків. Третьяков І.М. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.83-93. - укр. УДК 352.

У роботі сформульовані методологічні засади формування системи моніторингу результативності бюджетних видатків в сучасних умовах на регіональному та місцевому рівнях.

11.17.08.1432/195605. Механізм державного управління (регулювання) туристично-рекреаційною сферою: теоретичні підходи до визначення поняття. Щепанський Е.В. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.93-102. - укр. УДК 351.777.

Стаття присвячена вивченню теоретичних підходів до визначення поняття "механізм державного управління (регулювання) туристично-рекреаційною сферою" та формулювання власного бачення. Проведено аналіз наукових поглядів щодо розуміння таких понять та категорій як "механізм", "механізм державного управління" тощо. Запропоновано схему відображення механізму державного управління (регулювання) туристично-рекреаційною сферою.

11.17.08.1433/195606. Інституційні, організаційні та правові основи вироблення державної політики в Латвійській республіці. Андріуца М.В. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.102-110. - укр. УДК 351:342.531.41(474.3).

У статті узагальнюється Латвійський досвід вироблення державної політики, вивчаються інституційні, організаційні та правові основи цього процесу. Досліджено механізми взаємодії влади та громадян щодо вирішення важливих питань життєдіяльності суспільства в контексті їх застосування у вітчизняній практиці.

11.17.08.1434/195609. Аналіз правового регулювання протидії торгівлі людьми в Україні. Жуковська Г.Г. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.128-135. - укр. УДК 351.

У статті розглянуто сучасний стан нормативно-правового забезпечення протидії торгівлі людьми в Україні. Автор вважає, що ключовим моментом у формуванні та реалізації державної політики у сфері протидії торгівлі людьми став прийнятий у вересні 2010 року Закон України "Про протидію торгівлі людьми". Окреслено основні напрями державної політики у сфері протидії торгівлі людьми: запобігання торгівлі людьми, боротьба зі злочинністю, пов'язаною з торгівлею людьми, надання допомоги та захисту особам, які постраждали від торгівлі людьми. Представлено важливі зміни до українського законодавства у сфері протидії торгівлі людьми. Автором проаналізовано переваги та недоліки чинного законодавства у сфері протидії торгівлі людьми.

11.17.08.1435/195610. Партиципаторна функція системи забезпечення інформаційної безпеки України в умовах соціальних трансформацій. Зозуля О.С. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.135-145. - укр. УДК 351:861.3:323.2(477).

Стаття присвячена з'ясуванню сутності та змісту партиципаторної функції системи забезпечення інформаційної безпеки, а також визначенню ролі і місця неурядових організацій в системі забезпечення інформаційної безпеки України. Здійснена аргументація тези про те, що в разі залучення неурядових організацій до розробки державно-управлінських рішень значно підвищиться ефективність системи забезпечення інформаційної безпеки України.

11.17.08.1436/195612. Теоретико-методологічні підходи формування політики інформаційної безпеки державної прикордонної служби України. Манокін Є.В. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.156-164. - укр. УДК 351.86.

Тенденції до глобалізації інформаційної сфери призводять до того, що інформаційно-комунікаційна інфраструктура країни виявляється об'єктом, вразливим для впливу з боку геополітичних конкурентів, терористичних організацій, кримінальних груп та окремих зловмисників. З урахуванням цих факторів інформаційний розвиток України, який відстає від провідних країн світу, повинен здійснюватися в рамках системної та збалансованої державної інформаційної політики, спрямованої на активну протидію інформаційній агресії. У зв'язку з цим у роботі досліджено теоретико-методологічні підходи формування відомчої політики інформаційної безпеки Державної прикордонної служби України як складової загальної системи національної безпеки держави. Зазначено, що системний та комплексний характер забезпечення відомчої політики інформаційної безпеки полягає в узагальненні та реалізації методів державного управління у сфері захисту інформаційних ресурсів.

11.17.08.1437/195613. Досвід здійснення природоохоронної діяльності у зарубіжних системах державного управління. Остапчук Т.М. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.164-172. - укр. УДК 351:502.

У статті узагальнено міжнародний досвід природоохоронної діяльності у зарубіжних системах державного управління. Розроблено пропозиції щодо впровадження в Україні європейських стандартів системи управління природоохоронною діяльністю.

11.17.08.1438/195616. Процес інституціоналізації регіонального розвитку в Україні. Васильєва О.І., Васильєва Н.В. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.193-201. - укр. УДК 351 354.

Авторами в статті досліджено сучасний стан процесу інституціоналізації регіонального розвитку в Україні. В статті зроблена спроба розібратися з причинами та наслідками революційних подій в країні, а також доцільністю проведення реформ. Авторами акцентується увага на тому, що економічне зростання держави визначається станом і якістю національних інститутів. У статті зазначені проблеми, які виникають у процесі проведення реформ на регіональному рівні та напрями їх вирішення. Запропоновано розглядати децентралізацію як оптимальний шлях у вирішенні питань місцевого значення. Авторами наведені заходи щодо об'єднання територіальних громад, оптимізації системи органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування, побудови громадянського суспільства.

- 11.17.08.1439/195619. Про функціонування єдиної державної системи цивільного захисту. Гудович О.Д., Переверзін Ю.П., Тищенко В.О. // *Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.216-223. - укр. УДК 351:614.8.*
Досліджено режими функціонування єдиної державної системи цивільного захисту.
- 11.17.08.1440/195624. Участь органів місцевого самоврядування у забезпеченні соціального захисту членів територіальної громади. Сахарук О.П. // *Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.249-256. - укр. УДК 352.075.1:369.*
Стаття присвячена аналізу діяльності органів місцевого самоврядування щодо забезпечення належного рівня соціального захисту населення. Досліджено поняття "соціальний захист" та його складові, повноваження сільських, селищних, міських, районних рад у вказаній сфері, внесено пропозиції щодо їх вдосконалення. Особливу увагу зосереджено на аналізі роботи органів місцевого самоврядування щодо організації надання соціальних послуг на рівні територіальної громади. Визначено напрями вдосконалення фінансового забезпечення місцевих бюджетів для реалізації політики соціального захисту.
- 11.17.08.1441/195625. На шляху інтеграції науки, освіти та практики. Бакуменко В.Д. // *Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №2, С.9-24. - укр. УДК 002.8.*
Відображено основні етапи діяльності автора на шляху інтеграції науки, освіти та практики, як обов'язкової умови досягнення професіоналізму. Наведено стислу інформацію про сформовану наукову школу креативного державного управління та найбільш значимі її наукові розробки.
- 11.17.08.1442/195629. Впровадження технологій електронної комунікації митних органів ДФСУ з суб'єктами ЗЕД. Глубоченко К.О., Кіт А.К. // *Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №2, С.51-58. - укр. УДК 338.1:339.*
Розглянуто аспекти впровадження технологій електронної комунікації митних органів Державної фіскальної служби України з громадськістю. Проаналізовано особливості електронної комунікації митних органів, опосередкованих соціальними медіа, та визначено пріоритетні напрями комунікаційної взаємодії митних органів з суб'єктами ЗЕД на регіональному рівні в контексті європейської інтеграції України.
- 11.17.08.1443/195630. Державна політика у сфері надання адміністративних послуг. Добрівський Т.Г. // *Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №2, С.58-67. - укр. УДК 352:354-1.*
В статті досліджено заходи, які були зроблені на законодавчому рівні щодо розвитку процесу надання адміністративних послуг в Україні. Тенденції розвитку нормативно-правового забезпечення змінюють уявлення суспільства і представників влади про послуги, що позначається на ролі держави у процесі надання адміністративних послуг. Автором відзначено, що на шляху до європейської інтеграції країни необхідним елементом є передача відповідних повноважень на місця, створення прозорих умов для надання адміністративних послуг, що унеможливить корупцію. В статті акцентовано увагу на передачі на місцевий рівень адміністративних послуг, що мають найбільший попит серед жителів територіальних громад. Автором виведені проблеми, які потребують вирішення на державному та місцевому рівнях.
- 11.17.08.1444/195704. Пріоритетні напрями розвитку демократичного цивільного контролю за діяльністю правоохоронних органів України. Вичалківський І.В. // *Наукові розвідки з держ. та муніципального управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.250-257. - укр. УДК 351.86-047.64.*
В статті розкрито актуальні питання щодо пріоритетних напрямів розвитку демократичного цивільного контролю за діяльністю правоохоронних органів України. Охарактеризовано дев'ять пріоритетних напрямів розвитку демократичного цивільного контролю за діяльністю правоохоронних органів України. Зазначено, що забезпечення прозорості процесів прийняття концептуальних рішень з питань безпеки є вкрай необхідним для роз'яснення громадянському суспільству сукупності факторів, що визначають таке рішення, та має за мету формування відповідної громадської думки.
- 11.17.08.1445/196127. Спільні цілі та спільні цінності в сучасній політичній практиці. Маслікова І.І. // *Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.8-16. - укр. УДК 17.026.2+17.036+172.12.*
В статті розглядаються етичні обґрунтування спільних цілей та спільних цінностей в політичній практиці. Визначається зміст спільного інтересу та спільного блага крізь призму плюралістичних концепцій блага. Висвітлюються проблеми оцінки цінностей українського суспільства та окреслюються шляхи втілення ціннісних змін в політичній практиці.
- 11.17.08.1446/196142. Два підходи у визначенні смислових домінант сучасної геополітичної свідомості. Турпак Н.В. // *Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.171-183. - укр. УДК 130.2; 378.*
У статті, на основі виокремлення та аналізу основних підходів у визначенні смислових домінант сучасної геополітичної свідомості, що продиктоване обранням Україною європейського вектору геополітичного сходження, а також, актуалізацією необхідності вироблення ідейно-теоретичної альтернативи російській геополітичній думці, здійснене обґрунтування того, що нагальною духовною потребою XXI століття є формування модерної геополітичної свідомості українців.
- 11.17.08.1447/196242. Вплив мовного та етнорегіонального чинників на суспільно-політичну ситуацію в Криму. Ручко О.В. // *Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.231-244. - укр. УДК [504.3 + 911.2].*
У статті простежується використання мовного та етнорегіонального чинників різними політичними силами та їхній вплив на посилення відцентрових явищ у середовищі російської громади на території АРК. З'ясовується роль проявів регіоналізму в масовій свідомості, ставлення представників українського етносу до національних меншин, а також акцентується увага на домінуванні російського етносу на території АРК, що призвело до тотальної русифікації півострова.
- 11.17.08.1448/196461. Теоретико-методологічні основи соціальної безпеки. Підлипна Р.П. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Економіка. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(45), т.1, С.97-100. - укр. УДК 65.012.8:351.83.*
У статті визначено поняття та сутнісні характеристики соціальної безпеки, проаналізовано теорети-ко-методологічні основи його дослідження. Побудовано автором класифікацію загроз соціальної безпеці на основі наукових праць та деталізовано загрози соціальної сфері за ознакою спрямованості. Розглянуто ключові пріоритети соціальних інтересів України.
- 11.17.08.1449/196915. Прояви сепаратизму в ЄС у новітній час. Мінгазутдінов І.О. // *Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.4-13. - укр. УДК 323.173:061.1"20".*
Ще у 1992 р. найбільший європейський безпековий форум - НЕСЄ на своєму саміті у Гельсінкі одноставно визнав зміну внутрішньої природи наявних та потенційних конфліктів на континенті. Йшлося про зменшення вірогідності міждержавних конфліктів та воєн у новітній Європі, натомість збільшення загроз, що походять від внутрішньодержавних конфліктів, передовсім на етнічному або етноконфесійному ґрунті. Яскравим прикладом цього стала, зокрема, доля тодішньої Югославії,

яка роздиралася на частини у вогнищі цілої низки міжнародних воєн, вперше після Другої світової війни перетворивши Європу на арену бойових дій. Однак латентні або ж відкриті міжетнічні конфлікти на Європейському континенті притаманні насправді не лише пострадянському просторові або країнам колишнього соціалістичного табору. До сьогодення тенденції етнічного походження характерні й для начебто стабільних держав Західної Європи. Ступінь загрози і напруги може відрізнятися - від відносно мирного руху фризів або гренландських ескімосів за свою національно-етнічну самобутність до збройної терористичної діяльності басків чи ірландців-католиків. Але що поєднує всі подібні приклади - це присутність сепаратистської ідеології, наявність сепаратистських замірів у тих партій та організацій, які складають організовані націоналістичні рухи в країнах сучасного ЄС.

11.17.08.1450/196916. Іномовлення в системі міжнародних медіакомунікацій. Гресько О.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.14-22. - укр. УДК 007 : 304 : 070.

Іномовлення за допомогою новітніх ЗМК у XXI столітті виступають інструментом як внутрішніх, так і зовнішніх трансформацій певних політичних систем. Зазвичай свою інформаційну присутність у світовому просторі більшість країн забезпечують за допомогою громадських (суспільних) ЗМІ, адже організація міжнародних інформаційних потоків є пріоритетом зовнішньої політики багатьох держав. Розгалужена система корпунктів як всередині, так і за кордоном дозволяє організувати комунікацію в обох напрямках. Попри те, що однією з функцій всесвітніх служб мовлення є творення іміджу держави, інформація подається відповідно до міжнародних стандартів обробки і поширення інформації, професійні відносини регулюються законом. Власне виробництво інформації для зарубіжної аудиторії, а не просто її передача, зможе забезпечити Україні інформаційну присутність у світі. Успіх міжнародних медіакомунікацій залежить від стратегії і тактики розвитку інструменту іномовлення України. Втілення концепції створення мережі інформаційно-аналітичних служб мовлення українських ЗМК має відбуватися як на державному, так і громадському рівні. Досвід довготривалих медіа-стратегій провідних ЗМІ в світовому інформаційному просторі підтверджує, що реалізація ідеї інформаційної присутності України в міжнародних медіакомунікаціях можлива у тісній співпраці державних структур і працівників інформаційної галузі, зокрема, служб іномовлення українських ЗМК, на основі затверджених на законодавчому рівні статутів та інших документів.

11.17.08.1451/196926. Міжнародні ресурси розвитку для реформ в Україні. Липова Т.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.108-112. - укр. УДК 339.7. Підписання Угоди про асоціацію між ЄС і Україною призводить до інтенсифікації економічних реформ на національному рівні. ЄС та інші міжнародні організації за спеціальними інструментами надають ресурси для підтримки програм розвитку і реформ в Україні. Ефективність таких коштів для української економіки є ще достатньо низькою у зв'язку з відсутністю ефективної системи управління. Серія високого рівня форумів з ефективності співпраці в останнє десятиліття показала, що міжнародне співтовариство активно працює над поліпшенням ефективності співпраці для економічних реформ шляхом покращення механізмів координації. В Україні роль лідера в галузі планування та управління зовнішніми ресурсами й досі здійснюється донорами. Необхідно створити комплексну систему управління на основі цілісного підходу до економічних реформ та прийнятної національної стратегії розвитку та плану національного розвитку з чітким визначенням галузевих стратегій. Також має бути створена ефективна система координації діяльності донорів, яка пов'язує стратегію і плани з донорської діяльності. Побудова системи ефективного управління зовнішніми ресурсами є одним з ключових чинників для успішної реалізації європейських прагнень України.

11.17.08.1452/196928. Формування інформаційно-технологічних інноваційних мереж на основі регіональних кластерних об'єднань. Крамаренко А.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.123-129. - укр. УДК 330.341.1.

Стаття присвячена аналізу структури глобальних інноваційних об'єднань як фактору формування інформаційно-технологічних інноваційних мереж. Розвиток регіональної економіки є важливим фактором зростання економіки країни. А інновація це не лише технологія, це процес створення додаткової економічної цінності шляхом створення нового або перебудова існуючого знання в будь-якому секторі. Інновації дуже важливі для досягнення економічних цілей, в тому числі зайнятості, продуктивності праці та зростання заробітної плати і для підтримки міжнародної економічної конкурентоспроможності. Регіональні інноваційні об'єднання пояснюють географію економічної активності, яка не визначається кордонами держав чи міст, а діє за принципом локального лідерства без політичних втручань, об'єднання існують в рамках економічних кордонів.

11.17.08.1453/196933. Внутрішні загрози та виклики розвитку національних медіа-просторів: наукове осмислення проблеми. Колах В.К. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.30-43. - укр. УДК 32.019.15:327.8.

Аналіз наукових публікацій присвячених внутрішнім загрозам та викликам розвитку національних медіа-просторів дозволяє віднести до них: внутрішні маніпулятивні інформаційно-психологічні впливи, протиправне розповсюдження інформації, а також розповсюдження протизаконного, шкідливого та неетичного контенту. Зокрема маніпулятивні інформаційно-психологічні впливи є результатом, як позиції власників, так і діяльності мас-медіа, що пов'язано з сутністю сучасної медіа-діяльності, яка визначається концентрацією, монополізацією та комерціалізацією мас-медіа. Серед форм протиправного розповсюдження інформації нині найпоширенішими є порушення авторських та суміжних прав на інформаційну продукцію, зокрема піратство й плагіат. Щодо розповсюдження протизаконного контенту, то під ним розуміють зокрема такий, що має відношення: до національної безпеки, в тому числі - поширення пропаганди тероризму. Щодо розповсюдження засудливого, зокрема неетичного контенту, то ця проблема пов'язана передовсім з позицією мас-медіа - нерідко журналісти, користуючись практично необмеженою свободою інформації, розповсюджують недостовірні дані про особу, образи на її адресу. Поява вищезазначених загроз та викликів розвитку національних медіа-просторів призводить не лише до пошуку нових форм та засобів протидії ним, а й до переосмислення співвідношення засад демократії, зокрема свободи мас-медіа та необхідності контролю за їх діяльністю, підвищення забезпечення відповідальності мас-медіа перед суспільством тощо.

11.17.08.1454/196935. Нормативно-правові особливості забезпечення балансу прайвесі та державної безпеки на прикладі США. Задувайло О.К., Дубов Д.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.54-62. - укр. УДК 32.019.5.

У статті представлено науковий огляд можливих наслідків для національної безпеки від несанкціонованого доступу та розголошення секретної інформації на прикладі США. В червні 2013 року в газетах The Washington Post і The Guardian було опубліковано інформацію про надсекретну програму американського уряду PRISM, яка є комплексом адміністративних заходів, що надають можливість для поглибленого спостереження за трафіком користувачів деяких Інтернет-ресурсів. З одного боку, це визвало обурення зі сторони громадськості та поставило під сумнів законність дій уряду. З іншого боку, уряд стверджує що такі заходи є необхідними для запобігання терористичним загрозам, а розкриття секретної інформації завдало значної шкоди національній безпеці США. Також у статті проаналізовано внесені поправки до нормативно-правових актів, які регулюють діяльність розвідувальних спецслужб США у відповідність до вимог з національною концепцією відкритого управління.

11.17.08.1455/196937. Вдосконалення правового регулювання захисту персональних даних в мережі Інтернет в контексті інтеграції України в світовий інформаційний простір. Русак Д.М., Березовська І.Р. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.74-84. - укр. УДК 340.13:339.

Використання інформації як невичерпного ресурсу розвитку разом із сучасними досягненнями в галузі інформаційних та телекомунікаційних технологій поклато початок формуванню світового інформаційного простору, який розкриває перед людством необмежені можливості. Усі провідні країни прагнуть забезпечити для себе лідируючі позиції у глобальному інформаційному просторі, тому усе зрозумілішою стає зростаюча залежність місця держави на світовій арені від стану розвитку національного інформаційного суспільства. Сьогодні, коли йдеться про інформацію та її свободу, перш за все, варто говорити про можливості, які надає в цьому плані всевітня мережа Інтернет. У контексті активного використання мережі як глобального інформаційного середовища перед Україною постають питання законодавчого врегулювання нових інформаційних відносин, що виникають у системі людина - Інтернет. Одним із негативних наслідків впровадження інформаційно-телекомунікаційних технологій у різних сферах суспільного життя стало порушення немайнових прав особи, що проявляється в незаконному зборі, використанні й поширенні інформації персонального характеру, у тому числі в мережі Інтернет, а відсутність належного законодавчого забезпечення охорони й захисту персональних даних в даній сфері призводить до збільшення кількості правопорушень. У статті здійснюється аналіз правового регулювання захисту персональних даних в мережі Інтернет в контексті інформатизації економіки. Розглянуто міжнародний досвід в даній сфері. Визначаються основні передумови інтеграції України в світовий інформаційний простір.

11.17.08.1456/196939. Поняття, види та форми зловживань правами на патенти, необхідні для функціонування недержавних стандартів. Козачук Н.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.100-108. - укр. УДК 341.96:347.124.

У статті вперше в українській правовій науці обґрунтовано необхідність визначення поняття зловживання правами на патенти, що необхідні для функціонування стандартів, та запропоновано відповідне визначення. Окреслено, що у випадку реалізації патентовласником прав на патенти, що включені до стандартів, призначенням права на патент є захист інновацій шляхом можливого відшкодування витрат на винахід та одержання винагороди за інноваційну діяльність, у той час як насправді у випадку зловживання таким правом відбувається здобуття впливу на ринок чи домінуючого становища для стягнення безвідставно великих роялті або виключення конкурентів з ринку. З огляду на те, що у доктрині США та ЄС хоча й існують намагання виділити різні типи зловживань правами на патенти у стандартах, такі спроби не мають системного характеру та змішують їх види та форми, запропоновано класифікацію зловживань правами на патенти у стандартах на види та виділено основні форми, у яких ці зловживання можуть втілюватися. Розкрито сутність таких видів зловживань правами на патент, як патентна засідка та притримання патенту. Визначено найбільш розповсюджені форми здійснення зловживань правами на патент шляхом відмови у наданні ліцензії на відповідний патент, застосування судової заборони на його використання або нагромадження роялті.

11.17.08.1457/196940. Імплементация медіації в правову систему: міжнародний досвід та перспективи інституціоналізації в Україні. Лазаренко М.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.109-120. - укр. УДК 321; 323.

Судова система кожної держави відіграє важливу роль у врегулюванні суспільних відносин. Ефективність судової системи характеризується можливістю захищати права та свободи людини і громадянина у відповідності з законодавством. Що стосується української судової системи, то протягом усього періоду незалежності держави вона піддається постійним змінам та реформам. Незважаючи на постійне втручання в судову гілку влади з метою її реформування як з боку законодавчої, виконавчої гілок влади так і з боку громадськості, на сьогоднішній день українські суди мають безліч проблем, основними з яких є порушення строків розгляду справ, низький рівень професійності суддів, надмірне завантаження судовими справами тощо. Все це призводить до порушень законодавства, неможливості належно захистити права людини і громадянина, недовіри з боку громадськості до судової гілки влади, різного роду зловживань і, як наслідок, неефективності судової системи в цілому. Одним із варіантів вирішення проблеми завантаженості судів є запровадження та розвиток альтернативних, несудових способів вирішення спорів, серед яких особливе місце посідає інститут медіації, який полягає у вирішенні спорів за участю третьої незалежної сторони - медіатора. Медіація у тій чи іншій формі існує вже не одне тисячоліття, хоча законодавче закріплення у більшості розвинених країнах, в тому числі у США та Великій Британії, отримала лише наприкінці ХХ століття. Даний інститут набув розвитку та поширення саме через великі проблеми у судовій системі США в 1970-х роках, які не вдавалося вирішити інакше, ніж шляхом запровадження додаткових ефективних механізмів врегулювання спорів, і саме необхідність термінового вирішення проблем судової гілки влади стало рушійною силою розвитку медіації шляхом її нормативного регулювання та повної підтримки з боку держави. Ефективність запровадження медіації була очевидною, і вже з кінця ХХ століття вона почала активно поширюватися в усьому світі. На сьогоднішній день медіативні методи припинення спорів є досить популярними і нормативно врегульованими у багатьох розвинених країнах, серед яких США, Велика Британія, Канада, Австралія, Нова Зеландія, Нідерланди, Італія тощо. Інститут медіації було запроваджено також у Російській Федерації, де у 2010 році було прийнято Федеральний закон "Про альтернативну процедуру врегулювання спору за участю посередника (процедуру медіації)", який набрав чинності з січня 2011 року. Незважаючи на ефективність, поширеність та нормативну врегульованість медіації у багатьох країнах, для правової науки України вона є новим, малодослідженим явищем. У сьогоднішніх умовах запровадження інституту медіації в Україні є необхідним, і для його ефективного правового регулювання та для застосування механізмів практичного втілення слід запозичити позитивний досвід інших держав.

11.17.08.1458/196957. Особливості митно-тарифного регулювання України. Дяченко Т.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.128-137. - укр. УДК 656.71 (477+045).

В статті розглянуто зміст та принципи митної справи в Україні, проаналізовано досвід зарубіжних країн в області оподаткування експортних та імпорتنих операцій. Формування та вдосконалення митної системи держави є тривалим суспільним процесом, що органічно пов'язаний зі змінами у всіх інших сферах життя держави. Штучно прискорити цей процес неможливо, але потрібно створити йому режим найбільшого сприяння, оскільки адаптація митної політики України, а в перспективі всієї митної системи до норм і принципів, що продиктовані умовами лібералізації світової торгівлі, є обов'язковою передумовою успішної реалізації інтеграційних прагнень України. В статті проаналізовано два рівні митного регулювання (міжнародний та національний), що визначають митну політику. Одна з найважливіших проблем, яку необхідно розв'язати у в найближчій перспективі, - це впровадження міжнародних норм і правил, що дозволить перейти до застосування єдиних стандартів у галузі митної справи і вирішити питання, пов'язані з приєднанням до міжнародних конвенцій із гармонізації й спрощення митних процедур, та питання процедури спільного транзиту, а також допоможе здійснити поетапне наближення митного законодавства і митних процедур, які застосовуються в Україні, до країн Євросоюзу. Сьогодні існує потреба підвищення ефективності національної митної політики у сфері реагування на зовнішні загрози та швидкої протидії можливим негативним наслідкам таких загроз у напрямку посилення забезпечення економічних інтересів держави й максимального врахування в національній митній системі міжнародних правил та вимог. В статті приділено увагу здійсненню митного контролю, як складової митно-

тарифної системи. Проведено дослідження відмінності митно-тарифного регулювання провідних країн світу. Запропоновано певні заходи для зменшення розбіжностей між митними процедурами провідних країн та Україною.

11.17.08.1459/196998. Координація діяльності державних органів і громадських організацій в сучасний період незалежності України. Львов В.Є. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.272-278. - укр. УДК 329.

В статті досліджується об'єктивна необхідність, соціальне значення координації діяльності державних органів і громадських організацій, принципи, шляхи і засоби досягнення узгодженого співробітництва, гармонічного розвитку елементів політичної системи - держави, політичних партій, громадських організацій України.

11.17.08.1460/197025. Президентські вибори в Польщі як несподіваний політичний поворот. Байор П. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.4-11. - англ. УДК 342.8; 342.84 324; 342.8.

У цій статті проаналізовано президентські вибори в Польщі, які відбулися в 2015 році, що призвело до зміни глави держави. У статті автор розглянув обставини виборчої кампанії, політичні програми, представлені кандидатами, а також основні фактори, які сприяли перемозі опозиційного кандидата на виборах. Також запропоновано сценарії розвитку подій у політичному житті в Польщі.

11.17.08.1461/197026. Міжнародний туризм в Україні: геополітичні аспекти глобального явища. Парфіненко А.Ю. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.12-23. - укр. УДК 338.48-027.543(477):327.

У статті висвітлено геополітичні аспекти розвитку міжнародного туризму в Україні як глобального явища, що здійснює економічну, соціальну та міжнародно-політичну дію. Розкрито потенціал світових туристичних потоків як чинників геополітичного впливу, структура яких відображає і впливає на тенденції міжнародної взаємодії. Структуровано основні геополітичні чинники, що впливають на динаміку та просторову організацію міжнародних туристичних потоків. Серед них - політичні перевороти, терористичні акти, військові конфлікти. Підкреслюється особлива привабливість туризму для вчинення терористичних актів, фактичне використання його терористами як інструменту політичного впливу. З'ясовані основні мотиви терористів щодо міжнародних туристичних відвідувачів, це - ідеологічне протистояння з туризмом, гласність, економічна розруха. Охарактеризовано загальні тенденції розвитку міжнародного туризму, роль та місце України на міжнародному туристичному ринку. З'ясовано, що протягом останніх десяти років Україна перетворилася на привабливу туристичну дестинацію, яка за кількістю міжнародних туристичних прибуттів (біля 25 млн.) увійшла до десятки найвідвідуваніших країн світу. Здійснено аналіз міжнародних туристичних потоків в Україні, зокрема їх динаміку та просторову структуру протягом 2000-2014 рр. в контексті військово-політичної агресії з боку Росії та загострення українсько-російських міждержавних відносин. Встановлено, що сучасна динаміка міжнародного туристичного потоку в Україні характеризується різким зменшенням обсягів міжнародних відвідувачів, зниженням темпів розвитку туристичної діяльності та переформатуванням просторової структури в'їзного та виїзного туристичного потоку. Робиться висновок, що міжнародний туризм є не тільки реципієнтом міжнародних відносин, а й активним політичним актором, який здатен виступати каналом встановлення міжнародної довіри та взаємодії, чинником підтримки політичної стабільності.

11.17.08.1462/197041. Наднаціональні механізми управління підприємствами державного сектору в ЄС. Корнєєва Ю.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.153-166. - укр. УДК 339.972.

Одним з ключових елементів політики Європейського Союзу в сфері конкуренції є надання певних гарантій щодо забезпечення рівних прав та однакових правил для всіх європейських компаній на внутрішньому ринку, що передбачає проведення контролю щодо надання державної допомоги підприємствам з державною формою власності, направлене на мінімізацію викривлення ринку, що є наслідком державних фінансових інтервенцій. Процес прийняття та виконання рішень в рамках традиційних міждержавних структур розтягується в часі, а досить часто і зовсім не приводить до потрібного результату через незгоду хоча б однієї з країн, що беруть участь в процесі. Беручи до уваги ступінь розбіжностей в розумінні правильних рішень, з позиції їх відповідності національним інтересам, досягнення консенсусу - вкрай складний і копіткий процес. Країни ЄС раніше за інших усвідомили необхідність переходу на нову наднаціональну систему регулювання. Правила державної допомоги Європейського Союзу регулюють розміри державної допомоги компаніям з державною формою власності, що може мати негативний вплив на конкуренцію між державами-членами. Державний сектор завжди був важливим елементом економічної системи у багатьох країнах, у тому числі розвинутих ринкових економіках. Економічний зміст державної власності в умовах ринкової економіки має двоїстий характер, цей аспект визначає всю систему суперечностей, пов'язану з використанням державної власності. З одного боку, держава повинна сприяти ефективному функціонуванню приватного сектора, оскільки він є основоположним для економіки в цілому, а з іншого - держава зобов'язана забезпечити конкурентоспроможність підприємств державного сектору економіки як рівноправних суб'єктів ринку. Європейська комісія здійснює жорсткий контроль за дотриманням правил надання державної допомоги, що є одним з важливих елементів наднаціонального механізму управління підприємствами державного сектору в ЄС.

11.17.08.1463/197043. Українська Революція гідності в контексті "третьої хвилі демократизації". Головаченко В.І. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2, С.4-14. - укр. УДК 321; 323.

Первісна хвиля глобальної демократизації своїм корінням сягає Війни за незалежність США 1775-1783 рр. й Великої французької революції 1789-1799 рр., але поява демократичних інституцій (у сучасному розумінні концепту) є феноменом XIX XX ст. Водночас світова політична історія знає й періоди приходу до влади постреволуційних авторитарних чи тоталітарних режимів. В статті подано компаративний аналіз як причин "хвиль відкату" незалежної України від демократизації, так і особливостей її демократичного транзиту; з'ясовано чинники його уповільненості й недовершеності. Особливої уваги надано окресленню місця Революції гідності 2014 р. в подоланні кризи неспроможності суверенної України. Хоча євроатлантична інтеграція є найбільш надійним шляхом гарантування національної безпеки й суверенітету України, брак суспільного консенсусу й часу для кардинальних реформ та набуття відповідних критеріїв для вступу в НАТО і ЄС зумовлює для офіційного Києва доцільність налагодження асиметричного військово-політичного партнерства зі США.

11.17.08.1464/197045. Політичний поворотний пункт - визначальні чинники та наслідки парламентських виборів у Польщі. Байор П. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2, С.28-35. - англ. УДК 324; 342.8.

Представлена стаття присвячена перебігові та результатам парламентських виборів у Польщі, які відбулися в 2015 р. У статті представлено аналіз виборчої кампанії і тактика окремих партій, а також отримані ними результати. Також з'ясовуються причини поразки окремих угруповань та аналізуються чинники успіху на виборах колишньої опозиції, а також нових угруповань на політичній сцені Польщі.

11.17.08.1465/197049. Огляд факторів впливу на кількість преюдиціальних позовів держав-членів ЄС до суду ЄС. Фастовець А.С. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2, С.65-76. - укр. УДК 341.645.

В статті проаналізовано особливості такої унікальної процедури, якою є преюдиціальне провадження Суду ЄС, визначено деякі особливості впровадження цієї процедури на національному рівні, зокрема, розглянуто теорію "державного суверенітету", згідно з якою наднаціональний характер повноважень Суду ЄС не походить з його власної природи, а надається йому національними конституціями. Також наведено огляд факторів, які можуть впливати на кількість преюдиціальних справ, переданих на розгляд Суду ЄС національними судами або трибуналами держав-членів ЄС. Серед основних таких факторів визначено розмір держави та розмір населення держави-члена; бажання ініціювати судовий розгляд у різних державах-членах; дотримання державою-членом права ЄС; також додатково виділяється такий фактор як "транскордонна активність". Окрему увагу приділено аналізу статистики преюдиціальних звернень з боку нових держав-членів. В статті розглянуто причини численних відмов Суду ЄС у розгляді преюдиціальних звернень судів нових держав-членів (справи *Ynos*). Автор доходить висновку про негативний вплив такої практики на готовність національних судів до співпраці. Резюмуючи автор зазначає, що не дивлячись на те, що наведені фактори ґрунтуються на статистиці, все ж, вони мають відносний характер. Крім того, сталою є тенденція до збільшення кількості преюдиціальних звернень до Суду ЄС, що демонструє бажання судів співпрацювати і сприяє вдосконаленню правової системи ЄС.

11.17.08.1466/197052. Використання досвіду енергетичної політики Німеччини у підвищенні енергоефективності економіки України. Казакова Н.А., Азаренкова О.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2, С.101-107. - укр. УДК 339.9:620.9.

Перші десятиліття XXI століття характеризуються глибокими змінами поглядів на найбільш ефективні та раціональні джерела енергетичних ресурсів. Наразі визначальним є пошук оптимального співвідношення можливостей за існуючих в енергетичній політиці, що є складною проблемою і викликом для сучасної цивілізації. Сучасна епоха змушує переглядати структурні пропорції енергетичних балансів країн - імпортерів енергоресурсів, а також коригувати енергетичну політику в бік максимального підвищення рівня енергоефективності, збільшення частки альтернативних енергоресурсів і диверсифікації енергопостачання. Україна переживає складний етап незалежного соціально - економічного розвитку, в якому вирішальну роль відіграє реальний сектор економіки держави. При цьому, задекларована пріоритетність політики енергозбереження тривалий час не була підкріплена ефективною формою та механізмами взаємодії влади, бізнесу та наукового потенціалу у питаннях впровадження інноваційних енергозберігаючих технологій. Необхідність адаптації національної економіки до ринкових цін на енергоносії стала каталізатором проблеми ефективного використання енергоресурсів. У цьому контексті потенціал енергоефективності може стати реальним ресурсом подолання кризових явищ, стабілізації та подальшого зростання економіки держави на інноваційній основі.

11.17.08.1467/197054. Регіональні асиметрії в ЄС та нові інструменти політики вирівнювання. Поліщук Л.С. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2, С.116-124. - укр. УДК 331.556.4 [1-925.53].

Регіональні диспропорції в Європейському Союзі поглибилися з останніми розширеннями. В статті аналізуються відмінності у економічному розвитку окремих регіонів і країн ЄС. Велика увага зосереджена на нових інструментах політики регіонального розвитку, основною метою яких є соціально-економічне вирівнювання в країнах та регіонах ЄС, зроблено висновки щодо її дієвості. В статті аналізуються країни і регіони ЄС з різним рівнем соціально-економічного розвитку, який з останніми розширеннями лише диференціюється. Зроблена спроба ранжувати країни ЄС відносно показника ВВП на душу населення. В роботі підкреслюється збільшення кількості держав з різкими внутрішніми контрастами, особливо між столицею, столичними і периферійними регіонами. Акцентується на нововведеннях політики економічного і соціального згуртування ЄС, котра розрахована на період 2014-2020 рр., відповідно до якої введені жорсткіші правила фінансування соціально-економічного розвитку, встановлена пряма залежність між наданням коштів з європейських фондів та виконанням країнами-членами вимог щодо скорочення бюджетних дефіцитів і розмірів державного боргу. Найпомітнішим нововведенням наднаціональної регіональної політики ЄС є виділення за рівнем розвитку не двох, а трьох груп регіонів для розподілу асигнувань із Структурних фондів, що відповідають за політику згуртування.

11.17.08.1468/197068. Правовий захист громадян третіх країн у Європейському Союзі. Мушак Н.Б. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1, С.95-103. - англ. УДК 341.231.14 : 341.17.

Стаття присвячена правовому аналізу спільної політики Європейського Союзу щодо надання захисту громадянам третіх країн. Для регулювання питань, пов'язаних із значним зростанням кількості шукачів притулку та біженців на території держав-членів ЄС Європейський Союз розробляє спільну політику у сфері надання притулку та захисту громадянам третіх країн, які перетинають зовнішні кордони європейських країн. Спільна політика ЄС у цій сфері - це координаційна політика Європейського Союзу ЄС щодо встановлення єдиного статусу надання притулку для громадян третіх країн; визначення єдиного статусу додаткового захисту для громадян третіх країн, які, не отримуючи європейського притулку, потребують, тим не менше, міжнародного захисту; запровадження спільної системи тимчасового захисту для переміщених осіб у випадках їх значного впливу та встановлення спільних процедур щодо надання та позбавлення єдиного статусу отримання притулку чи додаткового захисту. Особливу увагу приділено процедурі прийняття заходів щодо надання захисту громадянам третіх країн. Так само як і в питаннях, пов'язаних із захистом зовнішніх кордонів, візовою та імміграційною політикою, ДФЄС закріплює спільне прийняття рішень Європарламентом та Радою ЄС відповідно до звичайної законодавчої процедури, тобто голосування відбувається кваліфікованою більшістю. Одночасно згідно з ДФЄС, якщо в одній чи кількох державах-членах ЄС виникає надзвичайна ситуація, пов'язана з раптовим напливом громадян третіх країн, Рада ЄС на пропозицію Комісії ЄС та діючи після консультації з Європарламентом, може ухвалити тимчасові заходи на користь зацікавлених держав-членів ЄС. На сьогодні Європейський Союз переживає на шляху динамічного та водночас перманентного розвитку спільної політики щодо надання захисту громадянам третіх країн. Реалізація даної політики відбувається за допомогою використання ЄС методу координації у питаннях, пов'язаних із встановленням єдиного статусу надання притулку для громадян третіх країн; визначенням єдиного статусу додаткового захисту для громадян третіх країн; запровадженням спільної системи тимчасового захисту для переміщених осіб; встановленням спільних процедур щодо надання та позбавлення єдиного статусу отримання притулку чи додаткового захисту тощо.

11.17.08.1469/197077. Значення політичної культури суспільства у процесі політичної соціалізації індивіда. Береза В.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.36-44. - укр. УДК 32::008; 32:316.7.

У статті відзначається, що політична культура відіграє провідну роль у політичній соціалізації особистості, внаслідок якої відбувається формування політичної свідомості та засвоєння й відтворення людиною зразків політичної поведінки. Своєю чергою набути політичні погляди, цінності, орієнтації, норми дозволяють індивіду належним чином адаптуватися до наявної політичної системи і стати дійсним суб'єктом політичного життя. Отже, під час соціалізації в людини формується культура

особистої участі в процесі здійснення влади та реалізуються цінності політичної культури. А ціннісно-нормативний вимір політичної соціалізації проявляється як діяльнісне нормування правового статусу особистості.

11.17.08.1470/197115. Популістичні детермінанти легітимації політичної влади в демократичних суспільствах. Резанова Н.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.169-181. - укр. УДК 321.74.

Політологічній рефлексії піддається явище популізму; досліджуються популістичні детермінанти легітимації політичної влади в демократичних суспільствах, через осмислення феномену популізму, його семантичної наповненості та особливостей прояву в українських політичних реаліях; аналізуються різні аспекти популізму в контексті політичної боротьби і політичної невизначеності та перманентності економічних кризових явищ; осмислюються причини та наслідки широкої прихильності та розповсюдження популістичних ідей в різних за економічним розвитком та політичними традиціями демократіях світу.

11.17.08.1471/197132. Розвиток регіональної охорони прав на найменування походження та географічні зазначення в Європейському Союзі. Капіца Ю.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2, С.82-89. - укр. УДК 347.77:061.1ЄС.

Розглядаються особливості кодифікації актів з охорони найменувань походження та географічних зазначень в ЄС. Вказується на вищі вимоги щодо охорони найменувань в ЄС у порівнянні з Угодою TRIPS та Лісабонською угодою. Аналізується охорона нових типів найменувань: традиційних гарантованих страв та спеціальних найменувань якості. Визначається можливість їх розгляду як певного виду засобів індивідуалізації - об'єктів права промислової власності. Вказується на особливість розгляду охорони найменувань в ЄС переважно в рамках законодавства щодо поліпшення якості продукції. Зазначаються більш високі вимоги щодо захисту найменувань у порівнянні іншими об'єктами промислової власності.

11.17.08.1472/197164. Система місцевого самоврядування Франції: досвід для України. Грובה В.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.108-111. - укр. УДК 342.25(44):342.25(477). Стаття присвячена висвітленню особливостей системи місцевого самоврядування Франції. Визначено й охарактеризовано органи місцевого самоврядування на рівні комун, департаментів і регіонів (округів). Акцентовано увагу на позитивному досвіді Франції в реформуванні органів місцевого самоврядування, визначено необхідність використання Україною відповідного досвіду під час проведення муніципальної реформи.

11.17.08.1473/197170. Процес децентралізації та зміцнення місцевого самоврядування в Україні. Нікітенко Л.О., Кондратенко В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.132-136. - укр. УДК 352 354.

В статті розглядаються питання децентралізації влади в контексті поточного реформування місцевого самоврядування в Україні. Увагу сфокусовано на реалізації Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, а також напрацюваннях першого етапу здійснення Концепції та перспективах подальшого розвитку законодавства. Авторами розглянуто нормативно-правову базу, розроблену в рамках реформування. Зроблено висновок, що процес децентралізації потребує комплексної роботи компетентних осіб та усвідомлення територіальними громадами своїх можливостей на місцях.

11.17.08.1474/197171. Конституційне регулювання державно-церковних відносин у Польській Республіці. Палінчак М.М., Богдан С.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.136-140. - укр. УДК 342.4:322(438).

У статті проаналізовано правове регулювання державно-церковних відносин у Польській Республіці. Розглянуто чинне законодавство країни, зокрема конституційні норми, процедура реєстрації релігійних організацій. Особлива увага приділяється польському досвіду вирішення проблеми релігійної освіти.

11.17.08.1475/198782. Конструкції більшості та меншості у сучасних системах всенародних президентських виборів: порівняльний аналіз. Литвин В.С., Романюк А.С. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.5-21. - укр. УДК 342.5+342.8.

Здійснено порівняльний аналіз конструкцій більшості й меншості у контексті різновидів сучасних систем всенародних президентських виборів у різних країнах світу. На основі розгляду різних варіантів виборчих систем перевірено усталену й інституціоналізовану вимогу про те, що переможець всенародних президентських виборів повинен отримати більшість голосів виборців. Визначено, які виборчі системи у зрізі всенародних президентських виборів тяжіють до конструкцій (або моделей) більшості, а які - до конструкцій (або моделей) меншості. Визначено, які виборчі системи ефективніше сприяють реалізації принципу більшості.

11.17.08.1476/198784. Ефективність урядів у пострадянських країнах. Осадчук І.Ю. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.26-31. - укр. УДК 328.13-027.236[(47+57:1-55)]:303.7.

Проаналізовано поняття "ефективність уряду". Визначено основні підходи до ефективності уряду в політичній науці. Виокремлено індикатори ефективності урядів. На підставі спеціальних методик оцінено ефективність урядів у пострадянських країнах. З'ясовано кореляцію між типами політичних режимів та критеріями ефективності урядів у пострадянських країнах.

11.17.08.1477/198785. Джеррімендеринг як практика електорального маніпулювання. Авксентьев А.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.32-36. - укр. УДК 324:342.8.

Досліджується технологія маніпулювання з визначенням меж виборчих округів, яка позначається у політичній науці неологізмом "джеррімендеринг". Класифіковані основні типи і техніки джеррімендерингу. Доведено, що за фіксованих електоральних вподобань виборців формат "нарізки округів" може призводити до діаметрально протилежних результатів голосування. Окреслені деякі альтернативні моделі боротьби з джеррімендерингом, зокрема, проаналізовані вимоги українського виборчого законодавства щодо визначення меж мажоритарних округів.

11.17.08.1478/198788. Специфіка політичного фамілізму в гібридних режимах крізь призму його національних проявів. Самброс А.С. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.48-56. - укр. УДК 328.188.

Розглядаються основні наукові підходи до аналізу політичного фамілізму. Досліджуються форми вияву політичного фамілізму в різних частинах світу та визначається роль політичного фамілізму в гібридних режимах. Аналізуються фактори впливу політичного фамілізму на стабільність політичних інститутів і розвиток суспільства в гібридних режимах пострадянських країн.

11.17.08.1479/198789. Неопатримоніальний політичний режим в Україні 2010-2015: аналіз функціонування політичної системи. Ганжа А.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.56-62. - укр. УДК 342.51.

Розглядається український політичний режим 2010-2015 років. Зокрема проаналізовано режим В. Ф. Януковича та виявлені причини його краху призму дослідження Євромайдану 2013-2014рр. як складової неопатримонального політичного процесу. Особлива увага у роботі приділена взаємодії Президента та Прем'єр-міністра в умовах повернення Конституції зрзка 2004 року.

11.17.08.1480/198790. Електоральна демократія та вибори, як головний її елемент. Румянцева С.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.63-68. - укр. УДК 324:342.8.

На основі понять "демократія" та "вибори" аналізується категорія "електоральна демократія". Розглядаються визначення та критерії електоральної демократії провідними зарубіжними вченими. У результаті аналізу їх концепцій, виводяться основні критерії та узагальнене поняття сучасної електоральної демократії.

11.17.08.1481/198791. Емпатична комунікація як атрибут ефективної політичної пропаганди. Павлов Д.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.68-74. - укр. УДК 32.019.5.

Досліджується емпатична комунікація як важлива складова ефективної політичної пропаганди. Емпатична комунікація осмислюється як дієвий інструмент перетворення політичної реальності у сприйнятті індивідів та як канал покращення відносин політичних суб'єктів з їх фактичними та потенційними прибічниками. Обґрунтовується, що емпатична комунікація забезпечує максимальну реалізацію та потенціал пропаганди, оскільки здатна залучати соціальних суб'єктів у процес політичної творчості на найвищому рівні самовіддачі як втілювачів власних життєвих смислів через інстанцію політичного.

11.17.08.1482/198794. Порівняльний аналіз умов виникнення іредентизму в різних типах політичних режимів. Горло Н.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.88-94. - укр. УДК 32.001:323.1:341.231.14.

Досліджується вплив політичного режиму на виникнення іредентизму у поліетнічній державі, від якої прагне від'єднатися етнічна меншина-іредента. Розглянуто ступінь врахування етнічного чинника в суспільних процесах в умовах ліберальної, консоціальної демократії, а також етнократії. Проаналізовано парадокс демократії, коли конкуренція політичних еліт стає чинником виникнення іредентизму. Авторитарні і тоталітарні політичні режими не сприяють появі іредентистських настроїв усередині держави, але здійснюють експансіоністську політику іредентизму з метою приєднання територій проживання етнічних родичів.

11.17.08.1483/198796. Особливий статус територій як фактор попередження та врегулювання конфліктів: можливості впровадження для територій Донбасу. Панченко Т.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.100-106. - укр. УДК 353.8: 321.013.

Досліджуються особливості вживання поняття "території з особливим статусом" у сучасній науці та практиці та доводиться доцільність використання відповідної категорії у випадках, коли йдеться про певні форми владних відносин між центром і регіоном, націлені на попередження та врегулюванні конфліктів. На основі вивчення досвіду окремих країн та громадської думки населення України здійснюється оцінка перспектив встановлення "особливого статусу" для територій Донбасу.

11.17.08.1484/198804. Проблематика об'єднаної Європи у програмах крайніх правих політичних партій. Гримська М.І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.147-153. - укр. УДК 329 (4).

Окреслено специфіку ідеологічних засад крайніх правих політичних партій як нової впливової партійної сім'ї в європейських країнах. Розкрито еволюцію їхніх поглядів на євроінтеграцію та розвиток Європейського Союзу. Висвітлено їхнє сучасне ставлення до подальшого зближення європейських країн. Охарактеризовано спроби утворення загальноєвропейського об'єднання крайніх правих політичних партій.

11.17.08.1485/198805. Хто є спойлером мирного процесу? Громадянський конфлікт в Анголі. Кучерова М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.153-161. - англ. УДК 303.7: 32.

Описується тема спойлера як певного типу акторів громадянського конфлікту по Стівену Джону Стедману. Ця концепція описує, як спойлери із застосуванням насильства псують постійний мирний процес в країні. Проте, з цим визначенням можна визначити спойлера тільки після того, як він почав діяти, і це є однією з головних причин критики цієї концепції. Мета тексту - аналіз характеристик спойлерів з метою визначити, чи є цей тип суб'єкта громадянського конфлікту відмінним від інших акторів в активних громадянських конфліктах. Мій аналіз показує, що немає важливої між ідентифікованим спойлером і іншими суб'єктами, що борються в громадянській війні і, таким чином, немає ніякої можливості визначити, хто стане спойлером мирного процесу.

11.17.08.1486/198813. Теорія коаліційного президенціалізму: уроки для України. Мовчан У.І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.5-9. - англ. УДК 328.1:321.7.

Розглянуто концепцію "коаліційного президенціалізму". Також розглянуті особливості побудови коаліцій в парламентських і президентських системах. Серед факторів, які впливають на побудову коаліцій в парламентських системах, виділяють: правило інвеститури, партія-форматор, мотиви політиків, угода з приводу формування коаліції, і політичну фрагментацію. У президентських системах цими факторами виступають: призначення в уряд, патронаж та "заохочення".

11.17.08.1487/198814. Трансформація партійної системи України після революції гідності 2013 року. Краснова М.Г. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.10-15. - англ. УДК 32:329.

Аналізується вплив подій, що відбулись протягом 2010-2015 рр., на партійну систему України. Розглядається утворення, занепад та створення нової партійної влади протягом останніх років. Аналізуються основні чинники, що привели до занепаду "партії влади", позачергових парламентських виборів та формування нової партійної еліти у Верховній Раді. Розглядаються також особливості перехідних партійних систем в пострадянських державах на прикладі України.

11.17.08.1488/198815. Теорія голосування як міждисциплінарний дослідницький напрям: політологічний вимір. Авксентьев А.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.15-23. - укр. УДК 324:342.8.

Розглядається теорія голосування як міждисциплінарний напрям, проблемне поле якого відноситься, зокрема, й до політичної науки. Визначається категорія "голосування" та її сутнісні атрибути, аналізується політична інституціоналізація цієї практики та її подальша еволюція. В рамках сучасної теорії голосування виокремлюється 6 методологічних підходів - математичний, політико-економічний, політико-компаративістський, соціологічний, електорально-просторовий та правовий; розкриваються базові принципи та специфіка цих дослідницьких традицій.

- 11.17.08.1489/198816. Політична опозиція як суб'єкт політичного процесу. Кашаба О.Ю. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.23-29. - укр. УДК 329.052.
Політичні події останніх років в Україні свідчать про актуалізацію проблеми опозиції як складової політичного процесу. Підкреслюється, що у суспільному житті будь-якої демократичної країни відносини між політичними опонентами будуються по лінії влада - опозиція. Опозиція - об'єктивне явище суспільного життя. Функціонування опозиції є невід'ємним елементом політичної системи демократичної держави та основою розвитку громадянського суспільства.
- 11.17.08.1490/198817. Неоінституціональний підхід до вирішення дилем колективної дії. Бульдович П.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.29-34. - укр. УДК 321.02:303.
Аналізуються проблеми колективної дії та шляхи їх розв'язання в рамках неоінституціонального підходу. Розглядаються найбільш поширені дилеми, відтворення яких в логіці індивідуальної раціональної поведінки в підсумку призводить до ірраціональних групових результатів діяльності. Зроблено спробу продемонструвати, як аналітичний інструментарій нового інституціоналізму може бути застосований для обґрунтування механізмів подолання неефективності колективних дій в обхід типових способів розв'язання цієї проблеми - державного патерналізму та ринкових механізмів.
- 11.17.08.1491/198819. Сутність та практика застосування політичних технологій. Мовчан Є.С. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.39-45. - укр. УДК 32.001:32.019.5.
Розглянуто процес технологізації суспільно-політичного простору. Подано аналіз інтерпретацій поняття політичних технологій, виділені їх сутнісні ознаки та характеристики. Певну увагу приділено аналізу тенденцій застосування політичних технологій у сучасній політико-управлінській діяльності та їх ролі у державотворчих процесах. Сформовано уявлення про тлумачення політичних технологій в якості практик політичного менеджменту та виборчих процесів, інформаційно-комунікативних технологій та як певних моделей соціально-політичної організації і взаємодії між владою та громадськими інституціями.
- 11.17.08.1492/198822. Легітимність державної влади у постімперському (постколоніальному) суспільстві: приклад України. Баталов О.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.55-59. - укр. УДК 321.01:316.323.83(477).
Досліджено легітимність державної влади у постімперському (постколоніальному) суспільстві. На підставі аналізу розвитку як українського, так і інших постімперських суспільств зроблено висновок, що Україна пройшла типовий для більшості таких суспільств шлях прийняття зовнішньої системи цінностей, що дозволило легітимізувати власну державну владу.
- 11.17.08.1493/198831. Роль елітних груп у процесі трансформації протестного потенціалу у масову мобілізацію в Україні. Воробійова Т.Л. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.103-113. - укр. УДК 323. 326: 321.02.
Політичні події 2013-2014 рр. в Україні свідчать про актуальність проблеми протесту як складової політичного процесу та необхідність її вивчення задля можливості регуляції та запобігання негативних наслідків. Розглянуто механізм та фактори, що визначають перехід від психологічних показників протестного потенціалу безпосередньо до дії, визначено роль еліти у цьому процесі. Для розуміння місця елітних груп у механізмі політичного протесту запропоновано динаміку їхнього формування у період незалежності України та вплив на настрої громадян. Виділено декілька етапів, які розкривають форми утворення політичної та економічної верхівки, цілі та способи їхньої взаємодії як зовнішні фактори, що стимулюють або, навпаки, блокують протестний потенціал.
- 11.17.08.1494/198833. Критерії та структура лідерства в політико-управлінській діяльності. Діброва А.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.118-122. - укр. УДК 005.3:3.075.5:35.075.5.
Аналізуються критерії та структури лідерства в політико-управлінській діяльності. Досліджуються особливості лідерства в діяльності політичних інститутів та властиві лише цій сфері характеристики. Аналізуються основні критерії лідерства в політико-управлінській діяльності, а також розглядаються найбільш важливі структурні елементи політичного лідерства. Здебільшого застосовуються такі методи дослідження: аналіз, узагальнення, опис, конкретизація, систематизація, структурно-функціональний. Виділяються критерії та компоненти особистості, що стає лідером в політико-управлінській сфері діяльності, а саме: професійна, емоційна та інформаційна складові лідерства, в також здатність задовольняти суспільні інтереси та потреби.
- 11.17.08.1495/198834. Основні концепції представництва інтересів у політичному процесі. Малявін Є.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.123-127. - укр. УДК 316.334.3:329.
Систематизовано класичні і сучасні концепції політичного представництва. Розглянуто класичні концепції представництва інтересів у політичному процесі, теоретичні розробки яких належать таким авторам, як Дж.Локк, Ш.Л.Монтеск'є А. де Токвіль, Дж.С.Мілль, Е.Берк та ін. Структуровано сучасні моделі політичного представництва з урахуванням пізніших політичних теорій, авторами яких є К.Маркс, М.Дюверже, П.Бурдьє, Г.Алмонд, С.Верба, С.Ліпсет, С.Роккан, Е.Вятр, Е.Хейвуд тощо. Окрему увагу приділено ролі політичних партій у вираженні політичних інтересів.
- 11.17.08.1496/198836. Політико-владні зміни в інформаційну епоху. Авксентьєва Т.Г., Тихонова Л.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.134-138. - укр. УДК 321.7.
Розглядається проблема специфіки суспільних і політичних процесів в інформаційну епоху. Аналізуються основні політичні характеристики цифрового розриву між суспільствами, які мають матеріальні та культурні передумови для існування у межах інформаційного світу, та такими, які їх не мають. Стверджується, що влада в інформаційну епоху належить тим, хто здатен створювати нові культурні коди.
- 11.17.08.1497/198840. Політична самоідентифікація середнього класу тропічної Африки на матеріалі опитування африканських студентів в Україні. Олійник Ю.І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.158-166. - укр. УДК 323.22.
Наводяться результати авторського дослідження - анкетування студентів з країн Африки. Результати опитування дозволяють зробити певні припущення щодо рівня лояльності до уряду окремих етнічних і релігійних груп, відчуття дискримінації представниками меншин у країнах регіону.
- 11.17.08.1498/199125. Умови й рушійні сили формування муніципальної й регіональної політики у локальному політичному процесі. Зимогляд В.Я. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.173-185. - укр. УДК 323.

У статті аналізуються особливості становлення і розвитку місцевого самоврядування, умови й рушійні сили формування муніципально-регіональної політики в сучасному політичному процесі України, розглядаються взаємозв'язки локальної самоорганізації населення з його ресурсним забезпеченням.

11.17.08.1499/199141. Роль і місце інформаційної безпеки у розбудові сучасної української держави. Мануйлов Є.М., Калиновський Ю.Ю. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.144-153. - укр. УДК 323.

Досліджено сутнісні характеристики інформаційної безпеки держави. Визначено особливості взаємозв'язку державотворчого процесу в Україні з необхідністю створення національної системи інформаційної безпеки. Проаналізовано основні інформаційні загрози національній безпеці України. Обґрунтовано необхідність удосконалення правового забезпечення національної інформаційної безпеки з урахуванням закордонного досвіду. Узагальнено існуючі уявлення щодо різновидів і напрямів застосування інформаційної зброї у сучасних інформаційних війнах.

11.17.08.1500/199670. Особливості політичної культури сучасної України. Семке Н.М. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.54-58. - укр. УДК 316.7: 32.

У статті розглянуті функції, які політична культура виконує в суспільстві; її структурні елементи: політичний досвід, політична свідомість, політична поведінка. Виділені основні типи політичної культури та особливості їх прояву в Україні. Проаналізовані такі ознаки політичної культури сучасного українського суспільства як регіоналізм, фрагментарність, неорганічність та амбівалентність. Вказані чинники, що обумовлюють наявність проблем формування демократичної політичної культури в Україні.

11.17.08.1501/201056. Захист тварин у Польщі. Правова та соціальна проблема. Гардоцка Т. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.15-19. - англ. УДК 591.555.3(475):364.442(445).

Проблема розглядається стосовно різних груп тварин, що знаходяться під загрозою вимирання: домашні вихованці, тварин, що використовуються для розваг (цирк), для специфічних потреб (собаки-поводирі), домашньої худоби, диких тварин, експериментальних (лабораторних) тварин, у тому числі риб та комах, з метою збереження природного біологічного різноманіття, а також освічення молодого покоління. Досліджуються законодавчі, соціальні та релігійні аспекти проблеми. В даний час Європейський закон відіграє важливу роль в проблемі захисту тварин. Наприклад, Польський статут піддається низці змін у зв'язку з необхідністю впровадження директив Євросоюзу щодо захисту експериментальних тварин, тому що внутрішньодержавне право повинно відповідати Європейським актами. Головна ідея статті базується на твердженні, що тварина - це не річ, а жива істота, здатна відчувати страждання, і людське суспільство має відчувати і зменшувати ці страждання. Автор підкреслює, що низький рівень сприйняття соціумом вимог гуманного поводження з тваринами створює проблему. Особлива актуальність статті полягає в тому, що значна частина суспільства не розуміє, навіщо дбати про благополуччя тварин, витратити гроші на їх потреби і, взагалі, виявляти якесь співчуття. Вбивство безпритульної тварини з легкістю виправдовується соціумом, у той час, як рух на користь захисту тварин, особливо серед молоді, потребує зміни старих правових та соціальних положень, які нехтують правами тварин.

11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія

11.17.08.1502/194608. Російський енергетичний вибір: Європа чи Китай (геополітичні аспекти). Щербина В.П. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.81-93. - укр. УДК 327.8.

Зроблено спробу аналізу ефективності використання Росією енергетичного фактора в глобальній геополітиці. Розглянуто деякі наслідки протистояння Росії із США та Європейським Союзом та переорієнтації РФ на досягнення геополітичного партнерства з Китаєм.

11.17.08.1503/194627. Гібридна війна в інформаційному суспільстві. Дорошкевич А.С. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.21-28. - укр. УДК 32.019.51.

У статті розкрито сутність та ключові складові війни нового типу, "гібридної війни". Визначаються характерні риси, причини гібридної війни. Здійснюється спроба виявити прояви гібридної війни в інформаційному суспільстві, визначити її характерні властивості, пояснити феномен мережевоцентричної війни. Проаналізовано методи ведення війни в інформаційному суспільстві та вказано на засоби протистояння.

11.17.08.1504/194684. Причини виникнення війн в історії людства: різноманіття підходів. Требін М.П. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.148-178. - укр. УДК 355.018.

Війни були, є і, швидше за все, будуть невід'ємним атрибутом цивілізації, як би ми від них не хотіли позбутися. Проблеми війни отримали всебічну й ґрунтовну наукову розробку в історії людської цивілізації. Зусиллями багатьох мислителів, починаючи з давніх часів і до сьогодення, були виявлені, описані й обґрунтовані сутнісні ознаки війни, її закони, мінливий зміст і форми, у тому числі і причини виникнення війн в історії людства. У статті розглядаються різні підходи до пояснення причин війн: психологічний, соціологічний, неопозитивістський, натуралістичний, релігійний і плюралістичний.

11.17.08.1505/195596. Пріоритетні напрями співпраці України зі спеціальною моніторинговою місією ОБСЄ у сфері безпеки українсько-російського державного кордону. Сіцінський А.С., Деркач О.В. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.27-36. - укр. УДК 327.001; 930.22.

У статті здійснено аналіз пріоритетних напрямів співпраці України зі Спеціальною моніторинговою місією ОБСЄ з питань безпеки українсько-російського державного кордону. Встановлено, що з боку Російської Федерації на сьогодні здійснюється потужна військово-політична підтримка терористичних угруповань "Донецька народна республіка" та "Луганська народна республіка", а також продовження дій, спрямованих на подальшу ескалацію ситуації в Україні. Акцентовано увагу на необхідності удосконалення діяльності Спеціальною моніторинговою місією ОБСЄ з питань безпеки українсько-російського державного кордону, верифікацію режиму припинення вогню на Донбасі, а також сприяння міжнародних спостерігачів питанням відновлення Україною за кордоном з РФ на всій його протяжності.

11.17.08.1506/195615. Світовий досвід формування ефективних механізмів здійснення зовнішньополітичної діяльності. Юрковський Д.Ю. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.184-192. - укр. УДК 351.86.

У статті розглянуто світовий досвід формування ефективних механізмів здійснення зовнішньополітичної діяльності. Встановлено, що за часів існування світової цивілізації, світові процеси, що пов'язані із формуванням та реалізацією завдань зовнішньополітичної діяльності зазнали суттєвої трансформації та модернізації. Доведено, що механізми здійснення зовнішньополітичної діяльності також зазнали трансформації внаслідок об'єктивних процесів розвитку людства.

Проаналізовано зарубіжний досвід формування ефективних механізмів здійснення зовнішньополітичної діяльності провідними країнами світу, зокрема Європейського Союзу та Сполученими Штатами Америки.

11.17.08.1507/195620. Особливості формування децентралізованої регіональної політики ЄС в контексті Євроасоціації України. Кожина А.В. // *Наук. вісник Ак-мії муніципального управління*. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.223-228. - укр. УДК 352 354.

В статті досліджено базові принципи та механізми децентралізованої регіональної політики ЄС та можливості використання цього досвіду в період проведення реформ в Україні. Також висвітлено діяльність структурних та інвестиційних фондів ЄС і перспективи їх використання в Україні з метою забезпечення максимального позитивного ефекту євроасоціації для розвитку українського суспільства, зокрема в розвитку регіонів і громад.

11.17.08.1508/195632. Вітчизняний досвід цивілізаційного вибору держави: правовий аспект. Кушнір М.О. // *Наук. вісник Ак-мії муніципального управління*. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №2, С.80-89. - укр. УДК 35.071.1;2.

В статті висвітлено основні правові аспекти 2014-2015 років щодо забезпечення цивілізаційного вибору України, що сформовані на базі аналізу відповідного законодавства. Викладено бачення використання вказаних аспектів у практичному державному управлінні України та розбудові науки "державне управління".

11.17.08.1509/195633. Безпосередні зовнішні виклики національній безпеці України у зовнішньополітичній сфері. Сіцинський Н.А. // *Наук. вісник Ак-мії муніципального управління*. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №2, С.89-97. - укр. УДК 351.86: 355.

У статті зазначено, що національна система забезпечення національної безпеки України у зовнішньополітичній сфері виявилася неготовою ефективно протистояти "гібридній війні" - новому типу збройної агресії. Наголошено, що нерозв'язаність протягом тривалого часу гострих проблем соціально-економічного, гуманітарного та безпекового розвитку створили підґрунтя для зовнішнього втручання у справи України та збройної агресії. Обґрунтовано, що через загострення воєнно-політичної ситуації в Україні сучасна система державного управління забезпечення національної безпеки України в зовнішньополітичній сфері перебуває у стані випробування. Розкрито зміст безпосередніх зовнішніх викликів національній безпеці України у зовнішньополітичній сфері в умовах військової агресії Росії проти України.

11.17.08.1510/195706. Механізми формування державної політики України з питань безпеки українсько-російського державного кордону: американський вектор. Деркач О.В. // *Наукові розвідки з держ. та муніципального управління*. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.268-277. - укр. УДК 351.86: 355.

У статті акцентовано увагу на тому, що в умовах військової агресії Російської Федерації на суверенну територію України одним із стратегічних завдань державної політики є залучення міжнародної військово-технічної, фінансової та експертної допомоги для захисту суверенітету та територіальної цілісності держави. Розглянуто механізми формування державної політики у сфері безпеки українсько-російського державного кордону за військово-політичної підтримки та військово-технічної допомоги Сполучених Штатів Америки. Запропоновано стратегічні напрями допомоги Україні з боку Сполучених Штатів Америки на політичному та військово-технічному рівнях. Визначено доцільність ініціювання перед Урядом Сполучених Штатів Америки питання щодо військово-політичної підтримки України. Наведено аналіз та характеристику міжнародних проектів технічної допомоги Україні з боку Сполучених Штатів Америки, а також окреслено їх значення в системі виконання завдань із забезпечення безпеки українсько-російського державного кордону, в першу чергу в зоні проведення Антитерористичної операції в Луганській та Донецькій областях та на розмежувальній лінії з Автономною Республікою Крим.

11.17.08.1511/195745. Теоретичні дослідження міжнародного тероризму: сутність та механізми протидії. Бунчук М.М. // *Наукові розвідки з держ. та муніципального управління*. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №2, С.83-91. - укр. УДК 353.8: 355.4: 327.5.

У статті розглянуто проблеми, які обумовлені загрозами, що становить в сучасному інтегрованому світі для будь-якої країни, включно з Україною міжнародний тероризм, розглянуто його причини і наслідки. Визначено теоретичні аспекти аналізу антитерористичної політики української держави в контексті міжнародного, перш за все європейського та євроатлантичного, антитерористичного співробітництва.

11.17.08.1512/195754. Особливості функціонування морських портів України в умовах окупації частини території. Мишко А.М. // *Наукові розвідки з держ. та муніципального управління*. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №2, С.157-166. - укр. УДК 351: 338.4: 502.

У статті проаналізовано нинішній стан і проблеми функціонування портового господарства України в умовах окупації частини території. Розглянуто стан та шляхи розвитку інвестиційного потенціалу морських портів України, сформульовано рекомендації щодо їх розвитку.

11.17.08.1513/196011. Євроатлантична інтеграція України: ціннісний аспект. Корнілова В.В. // *Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки*. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.321-329. - укр. УДК 327.7 (0578).

У статті розглянуто ціннісний аспект євроатлантичної інтеграції України. Організація Північноатлантичного договору прагне забезпечити тривалий мир у Європі, що базується на спільних цінностях особистої свободи, демократії, прав людини та верховенства права. Альянс продовжує підтримувати суверенітет та незалежність України, її територіальну цілісність, демократичний розвиток й економічний поступ як ключові фактори стабільності й безпеки у Центральній та Східній Європі та Європі в цілому.

11.17.08.1514/196031. Становлення культури безпеки як невід'ємна складова євроатлантичної інтеграції України. Корнілова В.В. // *Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки*. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.125-131. - укр. УДК 327.7 (0578).

У статті розглянуті питання становлення культури безпеки в Україні в умовах повернення до євроатлантичного курсу зовнішньої політики.

11.17.08.1515/196038. Міжнародна інтеграція та її регіональні варіанти. Муковський І.Т., Тищенко С.В. // *Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки*. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.200-221. - укр. УДК 339.9:327.5.

Вивчення та аналіз публіцистичної та наукової літератури дає можливість стверджувати про те, що проблематику інтеграційних процесів не можна віднести до числа мало вивчених. Можливо тому намітилась тенденція до безладного вживання терміну "інтеграція" по відношенню до всіх форм зближення держав, включаючи ті із них, які вірніше класифікувати як співробітництво або союз. Автори більшості публікацій спираються головним чином на європейські матеріали і тільки формально реєструють факт розвитку інтеграційних процесів поза Західної і Центральної Європи. Між тим політико-економічні проекти інтеграційного типу визначають міжнародно-політичну реальність далеко за межами Європейського Союзу. Їх простір сьогодні - Північна і Південна Америка, Східна і Південна Азія, почасти - навіть простір СНД. Це реальні і складні політичні, економічні культурно-

ідеологічні процеси, проблеми, протиріччя і наслідки. Накопичений і продовжує накопичуватися різноманітний і по-своєму багатий матеріал, осмислення якого здатне суттєво збагатити уявлення про закономірності інтеграції і можливостях побудови схем управління інтеграційними процесами в різних частинах земної кулі.

11.17.08.1516/196129. Інтеграція і залучення як інструменти глобального управління. Муковський І.Т., Тищенко С.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.26-44. - укр. УДК 339.9:327.5.

Глобальне управління являє собою політичний процес, в ході якого, у відсутності верховної світової влади, установлюється ясно виражена мета для людства в цілому, а також здійснюється наднаціональне втручання в суспільну практику ради її досягнення. Відповідні рішення мусять сприйматися в якості легітимних більшістю тих, кого вони зачіпають, або є їх найбільш впливовими частинами. Проте ці рішення приймаються до дії в ставленні до цих людей, включаючи і тих, хто не висловлював з ними явної згоди. Досвід свідчить, що агентами глобального управління виступають уряди, міжнародні організації, неурядові об'єднання, транснаціональні корпорації, епістемічні товариства і навіть окремі особи, які розраховують необхідними для цього ресурсами. Якщо тлумачити глобальне управління в дусі критичної теорії Франкфуртської школи, то мова йде про направлення в теоретичному осмисленні світової політики, яке претендує на вироблення організаційних форм, які найбільш точно відповідають глобальним суспільним попитам.

11.17.08.1517/196228. Глобалізація і її вплив на простір світової безпеки. Муковський І.Т., Тищенко С.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.90-94. - укр. УДК 327.5:339.9.

У статті визначено роль та значення впливу глобалізації на простір світової безпеки в практиці міжнародних відносин, зроблено аналіз сьогоденного стану вузлових проблем, областей збігу і конфліктності інтересів діючих осіб.

11.17.08.1518/196243. Гібридна війна як різновид війн XXI століття. Слюсаренко І.Ю. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.245-259. - укр. УДК 355.01.

У статті здійснено спробу розкрити сутність і зміст гібридної війни як одного із новітніх різновидів війн. На прикладі Російської Федерації показано форми і методи ведення гібридної війни. Визначено характерні особливості і причини виникнення гібридних війн, як новітнього явища.

11.17.08.1519/196686. Консервативная оценка Европейского Союза как феномена глобализации в работе Маргарет Тэтчер "Искусство управления государством. Стратегия для меняющегося мира". Раздина Е.В. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.80-85. - рос. УДК 130.

У статті досліджено динаміку політичних трансформацій, викликаних сучасними процесами глобалізації, у роботі М. Тетчер. Розглянуто проблеми світової політичної системи в контексті сучасного дискурсу та консервативної теорії. Визначено процеси утворення сучасного світового устрою.

11.17.08.1520/196917. Протистояння континентальної та атлантистської геополітичної стратегії як чинник становлення та розвитку феномену української гібридної ідентичності. Осельська О.С. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.23-30. - укр. УДК 327.

Головним питанням, перед яким стоїть сьогодні Українська держава - це спроможність України ефективно підтвердити або безнадійно втратити право на суверенне, свідоме, по-новому прочитане існування в Новому світі. Причому вірогідність зміни пейзажу пов'язана не тільки із високою концентрацією проблем та загроз, але також і з помітними змінами якості самостійності українського суспільства та держави; визначеністю їх концептуальної та інтелектуальної опори в світі, який оперує все більше складними семантичними конструкціями. У статті досліджуються геополітичні фактори, що стали підґрунтям формування унікального феномену української гібридної ідентичності, а також аналізуються можливості створити на його основі політичну націю і демократичну державу.

11.17.08.1521/196918. Соціально-політичний вимір глобалізації. Ялі М.Х. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.31-43. - укр. УДК 327.001.73(100).

В статті досліджується генеза інформаційно-технологічної революції починаючи з другої половини XX століття і по теперішній час, яка є рушійною силою сучасної глобалізації. Нові інформаційні технології об'єднали розвинуті країни світу в єдину комунікативну систему, створивши спільний фінансово-інформаційний простір і призвели до значних трансформацій в усіх сферах соціального й політичного життя. Саме на основі ТНК сформувалася нова економічна міжнародна система, в якій лідерство визначається наявністю значних фінансових ресурсів, передових технологій, великих ринків збуту й активної, у глобальному масштабі, інвестиційної політики. Фундаментальною відмінністю ТНК від усіх інших мультинаціональних корпорацій є високий рівень їх впливу на процеси економічного й політичного розвитку окремих країн. Сьогодні розвиток інформаційної сфери є важливою умовою розповсюдження та нав'язування з боку ТНК нового виду соціальної поведінки - консьюмерізму. Інформаційні технології вперше зробили вплив на свідомість якісно ефективнішим, ніж на неживу природу, не лише з точки зору фізичних результатів, але й з огляду на результати комерційні. Це автоматично поширило сферу їх регулярного застосування з виключно військової і політичної на всі сфери повсякденного життя. Завдяки своїй здатності впливати на людську свідомість, інформаційні технології стали основним джерелом влади і зростання доходів в інформаційних суспільствах. Починаючи з 1990-х рр. сотні лабораторій досліджують використання генної терапії для лікування захворювань. Сьогодні вже відомо, що за допомогою генної терапії можна лікувати діабет, анемію, деякі види раку, хворобу Гантінгтона, і навіть чистити артерії. У XXI столітті за допомогою генної інженерії багато людей зможуть поліпшити свої власні можливості та збільшити можливості свого потомства. Хоча генетика та генна інженерія відіграють важливу роль в медицині та сільському господарстві, основні результати їх використання ще попереду. Людина повинна ще багато дізнатися про те, як працюють складні генетичні системи в наших тілах і в інших видах живих істот. Слід також враховувати й те, що неможливо передбачити, які нові шляхи зменшення складності поставлених перед Людством завдань виникнуть у найближчому майбутньому.

11.17.08.1522/196919. Вплив німецького фактора на розвиток відносин між США та ЄС. Гаспарян А.Л. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.44-55. - укр. УДК 327(4 9); 930.22(4 9).

Досліджуються відносини між США та ЄС. Аналізується вплив німецького фактора на процес розвитку відносин США - ЄС, так як Німеччина є важливим складовим елементом системи цих відносин. Визначаються основні особливості розвитку трансатлантичних відносин: прагматизм, різноманітність взаємозалежності, тісний взаємозв'язок, ситуативність. Трансатлантичні відносини еволюціонували та трансформувалися під впливом факторів різних рівнів, що зумовлено функціонуванням ЄС, як інтеграційного об'єднання особливого типу, та статусом США в міжнародно-політичній ієрархії. Зростаюча економічна взаємозалежність та формування трансатлантичної зони вільної торгівлі визначають специфіку розвитку цих відносин. Геоекономічна сила ЄС та геополітичні можливості США свідчать про потенціал впливу цих гравців на систему міжнародних відносин. Розвиток і стан відносин США - ЄС знаходиться в тісному взаємозв'язку з американо-німецькою взаємодією.

11.17.08.1523/196920. Взаємозв'язок складності структури та флюктуативності постбіполярних регіональних міжнародних систем. Ковбень М.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.56-65. - укр. УДК 327.3.

В статті досліджуються основні причини урізноманітнення флюктуацій в регіональних системах. Визначено основні напрямки впливу складності систем на флюктуації, їх кількість та інтенсивність. Вивчено особливості стабільності та флюктуативності слабонерівноважних та сильнонерівноважних міжнародних систем, на основі чого зроблено припущення про доцільність використання концепту "зони нуклеації" для характеристики незворотних структурних перетворень в регіональних міжнародних системах. Досліджено конкретні приклади флюктуацій в різних регіональних системах на основі теоретичних припущень, окреслено автокаталітичні механізми флюктуацій в постбіполярних регіональних міжнародних системах. Прикладами флюктуацій, що мали незворотну та зворотну дію в різних регіональних міжнародних системах було обрано процеси милітаризації та лібералізації торговельних відносин відповідно. За допомогою цих прикладів було доведено теоретичні положення, згідно яких автокаталітичні процеси спричиняють флюктуації, котрі призводять до незворотних структурних перетворень в регіональних системах.

11.17.08.1524/196921. Інформаційна політика як елемент державної сили. Слєпцова К.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.66-71. - укр. УДК 659:316.776:316.42.

В умовах глобалізації та безперервного розвитку інформаційного простору все більш важливу роль для ефективного управління державою та побудови міжнародних відносин відіграє вміння формувати правильну інформаційну політику. Інформаційна складова посилює ефект як внутрішньої, так і зовнішньої політики країни чи міжнародної організації, визначає роль держави на світовій арені, а також слугує найдієвішим та найсучаснішим інструментом міжнародних впливів, засобом не тільки дипломатії, але й зброєю у боротьбі за світове лідерство. Державна інформаційна політика - багатогранне явище, яке охоплює усі сфери життєдіяльності сучасного суспільства. Загалом, інформаційна сфера належить до кола інтересів будь-якої розвиненої держави і тому є ключовою у побудові внутрішньої та зовнішньої політики. Нині, як ніколи раніше, інформаційна потужність держави вирішує та показує її становище у міжнародних відносинах, адже інформація завжди була потужною зброєю, а за останні десятиліття перетворилася у четверту (або навіть основну) гілку влади.

11.17.08.1525/196922. Економічні аспекти взаємодії Канади з Європейським Союзом. Антохів-Сколосдра О.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.72-81. - укр. УДК 327 (71+4ЄС).

Висвітлено особливості розвитку відносин Канади та ЄС в економічній сфері наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст. Вказано, що необхідність зміцнення торговельно-економічного партнерства Канади з ЄС зумовлена низкою причин. Насамперед, це прихильна налаштованість підприємницьких кіл Канади до цієї ідеї. Окрім того, Канада завжди розглядала Європу як протизвагу впливам США, а також як інструмент зменшення її залежності від могутнього південного сусіда. Недавня світова економічна криза стала черговим імпульсом для відновлення зв'язків Канади з ЄС. У якості супутніх причин цього слід вказати на послаблення НАФТА, а також складність пошуку Канадою власного місця у сучасній системі міжнародних відносин, особливо з огляду на стрімке поширення зон вільної торгівлі у різних регіонах земної кулі, зокрема в Азії. Ці події змусили Канаду переглянути її стратегію щодо розвитку конкурентоспроможної економіки, привілейованих відносин зі США, а також внести у порядок денний питання власної зовнішньоекономічної політики з метою уникнути маргіналізації у глобальній економіці. Сьогодні ЄС зосереджується на внутрішньополітичній розбудові та розвиває власну мережу торговельних угод. Водночас слід мати на увазі, що США є набагато потужнішим міжнародним актором ніж Канада й першоранговим трансатлантичним партнером для ЄС. Це один з несприятливих чинників у поглибленні діалогу з Канадою. Тим не менше, обидва береги Атлантики об'єднують міцні історичні та економічні зв'язки, що спонукають умі зацікавлені сторони до створення трансатлантичної зони вільної торгівлі й спричинить значні зміни у міжнародній системі.

11.17.08.1526/196923. Правові проблеми визначення статусу, цілей та напрямів діяльності нового банку розвитку БРІКС. Проценко І.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.82-89. - укр. УДК 341.176.2.

Міжнародний економічний форум БРІКС, в рамках якого проходять зустрічі п'яти держав, що мають високі темпи економічного зростання, сьогодні сприймається багатьма фахівцями як молоде амбіційне утворення, здатне змінити сучасну міжнародну економічну та фінансову систему. Воно функціонує лише шість років і за цей короткий період вжило ряд вагомих заходів економічного характеру, одним серед яких стало підписання в 2014 р. Угоди про Новий банк розвитку. Відповідно до її положень держави-учасниці БРІКС мають заснувати Банк розвитку, який своєю діяльністю фінансуватиме проекти в сфері інфраструктури та стійкого розвитку в державах-учасниках БРІКС, а також в державах з ринковою економікою, що формуються та в державах, що розвиваються. У даній статті здійснюється критичний аналіз окремих положень цієї Угоди і, зокрема, вказується на те, що Новий банк розвитку БРІКС не зовсім відповідатиме тим ідеям та ідеалам, які відстоював БРІКС протягом всього часу свого існування.

11.17.08.1527/196924. Розвиток торговельних відносин між Польщею та Україною після підписання угоди про асоціацію. Грабинський І.М., Міхель Р.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.90-98. - укр. УДК 339.54(477:438):061.1ЄС.

У статті проаналізовано зовнішньоторговельні стосунки між Україною та Польщею. З підписанням Угоди про асоціацію України з ЄС, обидві сторони зобов'язалися лібералізувати торгівлю, як товарами, так і послугами. Поглиблена і всеосяжна зона вільної торгівлі має забезпечити поступову інтеграцію економіки України до внутрішнього ринку ЄС, зокрема і ринку Польщі. У дослідженні проведено аналіз основних переваг від лібералізації торгівлі товарами між Україною та Польщею, зокрема визначено групи товарів, які найбільше виграють від лібералізації, а також ті групи товарів, до яких Україна застосовує захисні мита з метою захисту національного виробника. У торгівлі послугами України та Польщі існує значна асиметрія. Угода про асоціацію відкриває можливості для українського ринку послуг. У статті наведено пріоритетні напрямки українського експорту послуг та прокоментовано основні елементи Угоди про асоціацію в частині торгівлі послугами.

11.17.08.1528/196925. Перспективи і тенденції розвитку економічного співробітництва між Україною та арабських країн. Юсеф Н. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.99-107. - укр. УДК 339.92(477) 339.92(5).

Розвиток взаємовигідних торгово-економічних і зовнішньоекономічних відносин України з країнами Близького Сходу відповідає стратегічним інтересам країни, її прагненню стати повноправним учасником економічних процесів на Близькому Сході. Спорідненість розвитку, реформування зовнішньої економіки і торгівлі, географічна близькість, зручність морського сполучення, значні потенційні можливості для розвитку всебічного співробітництва обумовили розвиток прогресивних двосторонніх відносин. Найбільш відкритими для співпраці країнами близькосхідного регіону можна вважати Єгипет, Сирію, Об'єднані Арабські Емірати, Саудівську Аравію, Іран та ін. Дана стаття розкриває деякі значущі тенденції розвитку економічного співробітництва між Україною та країнами Арабського Світу. З Арабською Республікою Єгипет (АРЄ) Україна має найбільш

розвинені відносини на Близькому Сході. Обидві країни стали на шлях лібералізації економіки, причому Єгипет почав реформи ще наприкінці 80-х років. Можна відзначити, що АРС та Україна встановили міцну правову базу співробітництва, однак положення наявних документів дуже повільно реалізуються, і наповнення їх конкретним змістом багато в чому залежить від української сторони. Розглядаючи економічну співпрацю України з Сирійською Арабською Республікою (САР) слід зазначити, що одним із визначальних моментів співпраці став той факт, що Сирія не мала суто сировинної орієнтації експорту. За своїм імпортом Сирія значно більше нагадує інші арабські країни, оскільки імпорт є типовим для країн, що розвиваються. Крім того, Україна стала активним учасником численних міжнародних виставкових заходів в Об'єднаних Арабських Еміратах (ОАЕ), що дозволяло представити можливості вітчизняної економіки, а також її готовність до розвитку співпраці з ОАЕ та іншими державами півострова. Близькосхідна криза негативно позначилася на українсько-арабських відносинах в цілому, і специфічно вплинула на характер відносин України з державами цього регіону зокрема. Але, незважаючи на складність регіону і фактор нестабільності подальшого розвитку торговельного співробітництва Україна змогла вибудувати власну зовнішньоекономічну лінію рівно віддаленості від обох сторін конфлікту і налагодити постійні економічні відносини.

11.17.08.1529/196927. Міжнародні економічні фактори іміджу США у країнах світу. Чугаєв О.А. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.113-122. - укр. УДК 339.982:339.56:339.727.2:32.019.5.

М'яка сила та імідж країни є багатоконтактним явищем, яке може бути пов'язаним з характером її зовнішньоекономічних зв'язків. Метою статті є визначення ролі економічних складових м'якої сили США (стиль ведення бізнесу, високотехнологічний сектор, сектор масової культури, роль світового економічного лідера) та оцінка впливу міжнародних торговельних, інвестиційних та іміджевих зв'язків основних економічних і політичних центрів світу (США, ЄС, Китай, Росія) на імідж США у країнах світу. Аналізується також впливовість у країні та ступінь урахування їх інтересів з точки зору їх впливу на імідж США. Регресійно-кореляційний аналіз дозволив встановити характер та величину впливу відповідних факторів. Побудовані статичні та динамічні регресійні моделі для визначення факторів впливу на загальний імідж США та його компонентів.

11.17.08.1530/196929. Трансформація податкових систем країн "східного партнерства" як чинник європейської інтеграції. Андріяш М.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.130-141. - укр. УДК 327.001; 930.22.

Дана стаття присвячена поступальному руху країн-партнерів зовнішньополітичної ініціативи Європейського Союзу - "Східного партнерства" на шляху євроінтеграції, що набуло особливої актуальності в умовах ратифікації та імплементації угод про асоціацію. Поява "Східного партнерства" призвела до розмежування зовнішньополітичних підходів ЄС до відносин з південними та східними сусідами ЄС, які перебували до цього в однакових умовах Європейської політики сусідства. Економічна інтеграція та зближення з політиками ЄС вимагають від країн-претендентів на вступ виконання цілої низки вимог, однією з яких є проведення податкових трансформацій з метою гармонізації внутрішніх податкових правил і законів із європейськими стандартами та нормами. Приклад проведення податкових реформ Грузією та Молдовою є найбільш вдалим, оскільки, як Грузія так і Молдова належать до числа пострадянських держав, які найбільш важко і болісно переживали розпад Радянського Союзу. Тут позначилися і економічні, і політичні причини. Але не дивлячись на це, вищезазначеним країнам вдалося досягти значних успіхів в процесі проведення податкових та митних реформ, що дозволило їм вийти на передові позиції в світових рейтингах ведення бізнесу та прогресивності економічного розвитку. В Грузії у процесі реформ залишилося тільки шість податків, скасовано імпорнтне мито, подолано пагубну корупцію серед владних структур. Молдова в свою чергу, перейшовши з 2008 року на нульову ставку прибуткового податку для компаній та скасувавши податки на суми приросту капіталу, отриманого в результаті операцій з відчуження акцій між нерезидентами, зробила практично все для залучення міжнародних інвестицій та створення сприятливого бізнес-клімату.

11.17.08.1531/196930. Формування інноваційної мережі в умовах глобалізації. Гіренко А.Т. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2, С.142-152. - укр. УДК 339.97.

Виокремлено чинники формування інноваційних мереж в умовах глобалізації (регулювання фундаментальних і прикладних науково-технічних досліджень і розробки; обмін науково-технічною інформацією (поширення нових знань через публікацію результатів наукових досліджень у рецензованих джерелах, проведення виставок, конференцій, симпозіумів, підготовку і стажування спеціалістів тощо); передача науково-технічних досягнень через використання міжнародної системи ліцензування і патентування; надання наукоємних послуг з консалтингу, менеджменту тощо). До передумов формування глобальних інноваційних мереж відноситься: координація державних заходів у науково-технічній сфері; взаємне інформування національними науково-дослідними установами про плани науково-технічних розробок; участь у виконанні міжнародних науково-технічних програм і проєктів; координація і проведення спільних фундаментальних досліджень; проведення спільних наукових експериментів і прикладних розробок на договірній основі; проведення науково-технічних досліджень на замовлення; обмін науково-технічною інформацією (результатами наукових досліджень, технічною документацією, зразками і матеріалами); міжнародне ліцензування, обмін патентами, ліцензіями, "ноу-хау"; надання технічної допомоги і послуг науково-технічного характеру; проведення консультацій і експертиз; проведення міжнародних наукових конференцій, симпозіумів, виставок тощо; виконання спільних публікацій; співробітництво в підготовці і підвищенні кваліфікації наукових та інженерно-технічних кадрів, організація навчання і стажування фахівців. Проаналізовано функції міжнародних організацій у контексті формування глобальних інноваційних мереж (МВФ, спеціалізованих установ ООН, ЄС).

11.17.08.1532/196931. Роль України в забезпеченні енергетичної безпеки Центральної та Східної Європи (газопостачання та нафтозабезпечення). Андрущенко С.В., Савінок В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.4-21. - укр. УДК 327.001; 930.22.

Сучасна геополітична структура Європейського континенту зазнає суттєвих змін, не останню роль в перебігу котрих відіграє енергетичний чинник. У зв'язку з цим на перший план виходить проблематика дослідження параметрів регіоналізації європейського простору, в тому числі, й в енергетичному вимірі. Під впливом тих обставин, в котрих наразі знаходиться Україна, для нашої держави не менш вагомим значення набувають питання забезпечення енергетичної безпеки, стабільності й диверсифікації постачання енергії та джерел її продукування. Наразі відбувається реструктурування енергетичного балансу країни, суттєвих змін зазнає й географія енергетичних поставок на українські терени, у зв'язку з чим дедалі вагомішого значення набуває простір Центрально-Східної Європи. Основним параметрам та вимірам сектору енергетичної безпеки даного регіону, а також місцю і ролі України даному аспекті і присвячене дане дослідження.

11.17.08.1533/196932. Ядерна зброя як чинник міждержавних відносин в Південній Азії. Теленко О.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.22-29. - укр. УДК 327.51:[355.02:623.45]-13.

Охарактеризовано історію та причини появи ядерної зброї в Південній Азії. Досліджено політику Індії та Пакистану в сфері ядерних озброєнь, особливості створення зброї масового знищення у цих країнах, проаналізовано можливі наслідки ядерної війни в регіоні. Індія і Пакистан рухаються по шляху нарощення ядерного потенціалу. Обидві держави провели підземні ядерні

випробування в 1998 р. Кожна держава має свої причини збільшення ядерної зброї. Для Індії це складні відносини з Пакистаном і Китаєм, бажання посилити вплив на Непал, Бангладеш, Шрі-Ланку, стати не лише регіональним, а й глобальним лідером. Пакистан прагне добитися паритету з Індією у військовій сфері і посилення авторитету серед мусульманських держав. У січні 2014 р. Індія мала приблизно 90-110 ядерних боєголовок, Пакистан - 100-120. Важливу роль у прийнятті рішень щодо ядерної зброї відіграють військові. Міжнародне співтовариство з тривогою слідкує за нарощенням ядерних озброєнь. Адже повної гарантії, що загострення відносин між двома країнами не переросте у ядерний конфлікт неможливо дати.

11.17.08.1534/196934. Швеція і партнерство Європейського Союзу із сусідами на сході Європи в цілях розвитку. Божко С.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.44-53. - укр. УДК 327.001; 930.22.

В статті поставлено за мету вивчити підходи і пріоритети Швеції стосовно співробітництва Європейського союзу з країнами-сусідами на сході Європи. Дослідження цієї складової зовнішньої політики Стокгольма пояснюється його традиційною активністю на східному напрямку зовнішньої політики ЄС. Швеція була і є активним прихильником розширення ЄС і розвитку відносин з його новими країнами-сусідами, особливо східними. Східноєвропейська політика Стокгольма поєднує в собі багаторічний досвід (з 1960-х рр.) допомоги країнам "третього світу" в сфері розвитку та принципи і підхід Спільної зовнішньої та безпекової політики ЄС. Зацікавленість Швеції Східною Європою визначається низкою причин. Основні з них, на думку автора, дві. По-перше, це постійно властива для шведської соціал-демократії тенденція до розширення свого впливу, до поширення соціал-реформістської ідеології. По-друге, велику роль грає економічна заінтересованість, прагнення забезпечити на основі політичного й ідеологічного впливу доступ капіталу своєї держави до ринків збуту і гарантованих джерел сировини. Крім того, проявляючи активність на східному векторі, Швеція намагається підвищити свою вагу всередині ЄС і сприяти зміцненню безпеки і стабільності на його східних кордонах.

11.17.08.1535/196941. Проблема трансформації товарної експортної спеціалізації України в умовах пошуку нових ринків збуту. Шнирков О.І., Резнікова Н.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.121-129. - укр. УДК 327 (073:470+571).

В статті обґрунтовано необхідність експортної диверсифікації України в контексті дезінтеграційних процесів на пострадянському просторі. Розглянуто факторні умови розвитку експорту з розподілом на фактори екзогенного та ендогенного впливу. До ендогенних ринкових факторів віднесено сучасну технологію, робочу силу, інноваційно-інвестиційний потенціал, фінансові ресурси та насиченість внутрішнього ринку, до екзогенних факторів ринкового рівня зараховано кон'юнктуру, ємність та інфраструктуру світового ринку. Розглянуто ендогенний та екзогенний вплив з боку держави, який визначається зовнішньоекономічною політикою, участю у міжнародних організаціях та інтеграційних об'єднаннях, участю українських виробників в міжнародних виробничих мережах. Встановлено пріоритетні завдання експортної диверсифікації України за принципами виробництва глобального конкурентоспроможного продукту.

11.17.08.1536/196942. Вплив вітчизняної інфраструктури на розвиток міжнародних торговельних потоків. Яремович П.П. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2, С.130-138. - укр. УДК 339.944.

З підписанням Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у нашої країни з'явилась реальна можливість забезпечити ефективний рух міжнародних торговельних потоків, використавши транзитний потенціал вітчизняної інфраструктури, інтегрувавши її у європейську транспортну систему. Така інтеграція може відіграти вагомий роль для руху міжнародних торговельних потоків, зважаючи на те, що на території України знаходиться розгалужена мережа міжнародних транспортних коридорів, враховуючи таку водну артерію як Дніпро, та прямий вихід до Чорного моря. Сприятливе геоекономічне положення нашої країни, територію якої завжди проходили трансконтинентальні торгові шляхи, стимулює інтенсивний рух міжнародних торговельних потоків, позитивно впливає на розвиток вітчизняної економіки. Тому сьогодні велике геополітичне і соціально-економічне значення для України має завершення процедури приєднання до європейської спільноти, вирішення проблеми безперешкодного інтенсивного руху міжнародних торговельних потоків як до нашої країни так і до країн ЄС. Розвиток інфраструктурних об'єктів став відповіддю світового співтовариства на виклик фундаментальних явищ і процесів у сфері виробництва й торгівлі на різних континентах. Ці процеси мають об'єктивний, глобальний характер. Вони породжують новий стан системи світової торгівлі і міжнародного поділу праці, впливають на створення і функціонування глобальної фінансової системи. У продовж останніх 30 років концептуально вирізував проект створення єдиної планетарної транспортно-логістичної системи на підставі інтеграції континентальних транспортно-логістичних комунікацій, що мають стратегічне значення у забезпеченні вантажних і пасажирських перевезень між Європою й Азією, Азією й Америкою, Європою й Африкою. В центрі уваги виявився напрямок Європа-Азія. Пов'язано це з тим, що між полюсами Західноєвропейського й Азіатсько-Тихоокеанського регіонів простягається величезний простір з понад 3 млрд. населенням, на якому сьогодні розгортаються головні події в міжнародній торгівлі.

11.17.08.1537/196945. США і "Арабська весна". Скороход Ю.С. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.4-14. - укр. УДК 327.001; 930.22.

"Арабська весна", яка була спрямована на зміну політичних режимів (або ж, принаймні, на їх трансформацію) в низці арабських країн, стала цілковитою несподіванкою для США, що підтверджується як особливостями близькосхідної політики адміністрації Б. Обама до початку "арабської весни", так і безпосередньою реакцією Вашингтона на події в Єгипті - важливому союзнику Сполучених Штатів в регіоні. З огляду на зовнішньополітичні пріоритети на Близькому Сході особливого значення для США мали події в Перській Затоці та в Східному Середземномор'ї. В статті зазначається, що Туніс та Лівія в більшій мірі знаходилися на периферії близькосхідних інтересів США. Адміністрація Б. Обама де-факто визнала Магриб зоною відповідальності західноєвропейських союзників і вважала за доцільне обмежити свою участь у вирішенні спричинених "арабською весною" проблем субрегіону. В Перській затоці Вашингтон переважно покладався у вирішенні кризових ситуацій в Ємені та Бахреїні на свого регіонального союзника - Саудівську Аравію. Ключове ж значення з огляду на стратегічні інтереси США на Близькому Сході мали події в Єгипті. В статті доведено, що у Сполучених Штатах на момент початку антиурядових виступів в арабських країнах (зокрема, в Єгипті) було відсутнє стратегічне бачення Близького Сходу в поставторитарний період. Це значною мірою спричинило прагматично-очікувальний, з низьким ступенем ризику характер реакції офіційного Вашингтону на розвиток подій в Єгипті. В цілому американська модель управління єгипетською кризою була спрямована на забезпечення плавного політичного транзиту, який би унеможливив неконтрольований розвиток подій та мінімізував можливість переростання протистояння в громадянську війну, а також на недопущення приходу до влади антидемократичних антиамериканських ісламських сил, які б поставили під сумнів легітимність арабо-ізраїльського договору. Прихід до влади братів-мусульман на чолі з М. Мурсі в цілому вписувався в американську модель постреволюційного Єгипту. Грунтуючись на дослідженнях впливу революцій на систему міжнародних відносин С. Уолта та К. Каца, автор прийшов до висновку, що успішні революції "арабської весни" (принаймні, на етапі їх безпосереднього здійснення) суттєво не вплинули на позиції США на Близькому Сході. Всі арабські країни, в яких мала місце зміна політичних режимів, в тій чи іншій мірі зберегли свою прозахідну зовнішньополітичну орієнтацію, або ж залишилися в орбіті впливу арабських союзників США.

11.17.08.1538/196946. Модель зовнішньої політики для постреволюційної України: безпековий вимір. Головченко В.І. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.15-24. - укр. УДК 355 359.

В статті, із застосуванням політико-системного, структурно-функціонального й компаративного методів дослідження, здійснено спробу окреслити оптимальну модель зовнішньої політики України, крізь призму основних переваг і ризиків для неї в умовах збройної агресії Росії, що зруйнувала неоліберальні та неофункціональні засади миру та стабільності в Європі. Оскільки внаслідок відвертого попряння Кремлем норм і принципів міжнародного права проблемами національної безпеки України вийшли на глобальний рівень, проаналізовано ймовірні чотири варіанти її стратегічного вибору в міжнародній діяльності: 1) нейтралітет (неприєднання); 2) європейська інтеграція (без вступу в НАТО) чи "фінляндизація"; 3) євроатлантична інтеграція з набуттям повноправного членства в Альянсі; 4) регіональне партнерство. Хоча євроатлантична інтеграція є найбільш надійним шляхом гарантування національної безпеки й суверенітету України, брак суспільного консенсусу й часу для реформ та набуття відповідних критеріїв для вступу в НАТО і ЄС зумовлює для офіційного Києва доцільність налагодження асиметричного військово-політичного партнерства зі США.

11.17.08.1539/196947. Вторгнення, Крим, Донбас і міжнародне право. Йонавічус Л. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.25-31. - укр. УДК 327.001; 930.22 321; 323.

З погляду міжнародного права питання так званої "української кризи" або, іншими словами, російської агресії проти України, не повинно викликати великих дебатів. В дійсності існує інша точка зору, згідно якої визнається, що Росія порушила міжнародне право, однак пропонується не бути в цьому питанні "юридичним фундаменталістом". Тому ця презентація є головним чином оглядом декількох класичних тем. Розглядається визначення агресії в Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 3314. Автор стверджує, що у випадку з Кримом слід говорити про "пряму агресію" або "вторгнення збройних сил держави на територію іншої держави". Аналізується доктрина обов'язку захистити, використана Росією для виправдання своїх дій у Криму. Розкривається зміст принципу самовизначення. Автор підкреслює, що поняття захисної сецесії є дуже суперечливим і в будь-якому випадку в Криму не були виконані умови для її здійснення. Автор також коментує обов'язок міжнародної спільноти не визнавати анексію Криму і пише, що дуже важливо не допустити "повзучого визнання" анексії Криму. Розглянуто деякі аспекти міжнародно-правової відповідальності Росії і індивідуальної відповідальності. Нарешті автор закликає вдатись до кроків, які не допустять ерозії міжнародного права через українсько-російський конфлікт.

11.17.08.1540/196948. Східноєвропейська політика ЄС: цілі, методи, способи реалізації. Толстов С.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.43-42. - укр. УДК 327.7:061.1ЄС.

Проаналізовано основні чинники, які впливали на формування концепції східноєвропейської політики ЄС та її реалізацію з початку 2000-х рр. Мета дослідження полягає у визначенні цілей та особливостей становлення політики ЄС у регіоні Східної Європи. Автором розглянуто основні віхи та етапи становлення "східного виміру" Європейської політики сусідства, формалізованого у вигляді ініціативи "Східне партнерство". На думку автора, в середньотерміновій перспективі в центрі уваги практичної політики ЄС перебуватимуть питання, пов'язані з врегулюванням інституціональних суперечностей, міграційною кризою та відновленням економічної стабільності в межах еврозони. За цих обставин окреслення потенційних меж подальшого розширення ЄС набуло другорядного значення. Жорстка протидія східній політиці ЄС з боку Росії з використанням військових методів призвела до критичного загострення українсько-російських відносин, загальмувала оновлення Європейської політики сусідства та розвиток ініціативи "Східне партнерство".

11.17.08.1541/196949. Принципи і закони творення державного іміджу на прикладі України. Чекалюк В.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.43-52. - укр. УДК 327 (073:470+571).

У статті розглянуто систему позиціонування держави на внутрішньому і зовнішньому ринках. Запропоновано авторську формулу іміджу. Введено в обіг нові терміни і окреслено наукову значущість поняття "державний бренд". Саме завдяки брендингу, позиціонуванню відбувається сприйняття країни, її віддзеркалення у ЗМІ. Імідж є однією з пріоритетних складових успішної держави. Стратегічний розвиток країни залежить від багатьох факторів, серед яких ключова роль належить веденню іміджетворюючої політики, від публічних кроків і позиціонування публічних осіб до народу в цілому. Кожна країна прагне, аби про неї було відомо якомога більше позитивних фактів. Позитивне позиціонування на світовому ринку сприяє залученню інвестицій й розвитку країни. Створення іміджу починається зі створення бренду країни. В даному дослідженні розглядаємо країну як товар, який потрібно презентувати максимально економічно привабливим і конкурентним для світової спільноти. Як інструмент творення іміджу використовуємо медіа технології. У статті розглянуто медіа механізми формування позитивного іміджу держави. Акцентується увага на взаємодії об'єкту, імідж якого формується, з цільовою аудиторією через медіа інструменти. Авторка доводить, що певний імідж є в усіх і в усього, а потрібний імідж треба створювати, керувати, корелювати та контролювати. Імідж держави - це продукт ефективних комунікацій. У статті викладено наукове бачення творення репутації держави. Проблема творення державного іміджу є найбільш пріоритетною сферою і для політиків, економістів, державотворців, освітян, педагогів, і для науковців.

11.17.08.1542/196950. Особливості формування нейтралітету у зовнішній політиці європейських країн. Дирда А.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.53-66. - укр. УДК 327.001; 930.22.

У статті розглядаються особливості виникнення, формування та еволюції нейтралітету у зовнішній політиці європейських держав. Розкрито взаємозалежність між зовнішньополітичними постулатами на різних історичних етапах та основними параметрами міжнародної системи в розрізі її еволюції. Увагу зосереджено також на особливостях набуття європейськими державами нейтралітету. Добровільне чи вимушене набуття такого статусу особливо відчутним стало на зламі 1980-1990-их рр., коли в період формування нової системи міжнародних відносин нейтральні країни отримали можливість переглянути зовнішньополітичні концепції і самостійно визначити власні місце та роль в європейській та світовій архітектурі безпеки. Зокрема, у статті проаналізовано процес набуття нейтральними державами членства в ООН, ЄС та розвитку співробітництва з НАТО. Тому об'єктом науково аналізу також стали теоретичні засади зовнішньої політики вказаних держав, які істотно модифікувалися в контексті змін на міжнародній арені.

11.17.08.1543/196951. Інформаційний аспект протидії морському піратству: новації в міжнародно-правовому регулюванні. Забара І.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.67-73. - укр. УДК 341 + 124.1: 316.774.

Стаття присвячена дослідженню новацій в міжнародно-правовому регулюванні інформаційної діяльності держав у протидії морському піратству. Розглядається правове регулювання окремих видів міжнародної інформаційної діяльності держав на різних етапах протидії піратству. Автор зазначає, що комплексне бачення сучасної проблематики боротьби із піратством стало основою не тільки для доктринальних міжнародно-правових досліджень, але і до зовнішньополітичних ініціатив держав. Воно

знайшло відображення в проекті Всеохоплюючої конвенції у боротьбі з актами піратства на морі, підготовленого Урядом України і запропонованого для розгляду державами-членами в ООН. Інформаційна складова, що охоплює відповідну тематику співробітництва держав з протидії морському піратству, охоплює, на думку автора, основні види інформаційної діяльності держав. Враховуючи послідовність у проведенні інформаційних заходів, він визначає наступне: а) міждержавний обмін інформацією щодо заходів, які застосовуються для попередження здійснення актів піратства; б) надання інформації компетентній міжнародній організації щодо усіх випадків захоплення піратських суден в ході проведення державами відповідних анти піратських заходів; в) міждержавний обмін інформацією щодо вилученого державами майна, що було отримано в результаті скоєння акту піратства; г) надання інформації про заходи, що застосовуються державами для попередження відмивання коштів, отриманих в результаті піратської діяльності. Автор доходить висновку, що інформаційна складова займає важливе і особливе місце в комплексі запропонованих заходів, спрямованих на протидію морському піратству; інформаційне співробітництво держав передбачає використання основних інститутів міжнародного інформаційного права, зокрема надання, поширення і обмін інформацією; координація діяльності держав, як у окремих питаннях інформаційного співробітництва, так і у спільних питаннях протидії морському піратству передбачає широку участь міжнародних організацій.

11.17.08.1544/196954. Правові засади співробітництва між Україною та ЄС в сфері юстиції, свободи, безпеки та руху осіб. Довжук О.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.95-105. - укр. УДК 341.171.009.4:061.1.

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом 27. 06. 2014 р. означає для України євроінтеграційний процес не тільки в контексті політичного діалогу, економічного відновлення та зростання, а й в створенні, удосконаленні існуючих правових норм, їх гармонізації, в тому числі в сфері юстиції, свободи, безпеки та руху осіб з метою подальшого вступу до ЄС. Основним пріоритетом для України є процес інтеграції до Європейського Союзу. Україна повинна належним чином співпрацювати з країнами-членами ЄС для пришвидшення політичних та економічних реформ, що в свою чергу призведе до прискорення євроінтеграції. Співробітництво в сфері юстиції, свободи, безпеки та руху осіб є одним із пріоритетних напрямків співпраці між Україною та Європейським Союзом, що передбачено розділом III Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

11.17.08.1545/196955. М'яке право як нормативна основа глобального інформаційного суспільства. Кирилюк О.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.106-117. - укр. УДК 340.134.

У статті досліджується ефективність м'якого права як регулятора правовідносин, що виникають в інформаційній сфері на глобальному рівні. Проводиться аналіз причин появи додаткових нормативних регуляторів. Пропонується відхід від традиційного сприйняття міжнародного права як розробленої державами системи норм загальнообов'язкового характеру. М'яке право визнається особливим різновидом права, оскільки воно породжує конкретні юридичні наслідки. Обґрунтовується концепція м'якого права як ефективного інструмента нормативно-правового регулювання транскордонних відносин в інформаційній сфері, що є результатом досягнутого на широкій репрезентативній основі (із залученням бізнес-спільноти та громадянського суспільства) консенсусу. Визначаються перспективи розвитку м'якого права у досліджуваній сфері.

11.17.08.1546/196956. Формування нової парадигми розвитку систем менеджменту в сучасній генерації міжнародних стандартів ISO. Якубовський В.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.117-127. - рос. УДК 327.001; 930.22.

Виконаний аналіз концептуальних засад, структури та основного змісту нових версій міжнародних стандартів на найбільш поширені у використанні системи менеджменту якості ISO 9001:2015, системи екологічного менеджменту ISO 14001:2015 та системи менеджменту гігієни праці та виробничої безпеки ISO/DIS 45001: 2015. Продемонстровані єдині принципи та основні ключові елементи на яких базуються ці стандарти, насамперед триєдина концептуальна основа, яка базується на принципах замкнутого кола менеджменту P-D-C-A, процесного підходу та методології ризик менеджменту. Поступовому зближенню міжнародних стандартів на системи менеджменту значною мірою сприяє поява спільної Директиви ISO/IEC, в якій запропонована єдина структура та спільний базовий текст для всіх таких майбутніх стандартів. Все це формує єдину модель сучасних систем менеджменту та вказує головні напрямки їх подальшого розвитку. В свою чергу формування такої єдиної моделі значно полегшує об'єднання різних систем менеджменту в єдину корпоративну систему управління організації, що має стати ще однією загальною тенденцією розвитку сучасного менеджменту. Показані також окремі елементи, специфічні для відповідних систем менеджменту, що відражає їхню спрямованість на ту чи іншу сферу діяльності організації.

11.17.08.1547/196958. Міжнародні недержавні суб'єкти економічної сили. Чугаєв О.А. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.138-146. - укр. УДК 339.98: 334.726:339.92.

Недержавні суб'єкти економічної сили включають національні або транснаціональні компанії та банки; міжнародні економічні та фінансові організації; інтеграційні утворення; міста та регіони; формальні та неформальні структури, що підтримують певні цінності та ідеології з економічними наслідками; нелегальні структури; окремі фізичні особи. До показників їх економічної сили відносяться величина фінансових, людських, інформаційних та інших ресурсів, спектр повноважень. Недержавні суб'єкти економічної сили в останні десятиліття в умовах інформаційної революції та ускладнення економічних відносин посіли свої позиції, проте погляди на посилення їх ролі не такі однозначні. Держави залишаються важливим суб'єктом економічної сили, але і недержавні структури можуть суттєво впливати на глобальний розподіл економічної сили між різними країнами.

11.17.08.1548/196959. Новітні механізми регіональних інтеграційних угруповань на африканському континенті. Шворак Л.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.147-154. - укр. УДК 339.543.622.

Характерною рисою розвитку міжнародних економічних відносин в кінці ХХ та на початку ХХІ ст. є зростання ролі та значення міжнародних торговельних угруповань. Сучасний стан розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин передбачає появу нових форм та механізмів інтеграційних угруповань. Інтеграційні процеси на африканському континенті беруть свій початок ще у середині ХХ століття. Помірні або навіть в деяких випадках низькі темпи розвитку економік країн Африки визначають їх необхідність інтеграції заради збільшення ефективності виробництва, підсилення економії на масштабах та усунення бар'єрів у торгівлі. В той же час, комплементарність економічних структур країн Африки спричинює часту появу ефектів відхилення торгівлі внаслідок чого більшість торговельних угод залишаються неефективними або анемічними. Традиційними для країн Африки є більш глибокі форми інтеграції. Так переважна кількість угруповань в Африці є поглибленими та розширеними зонами вільної торгівлі та митними союзами. Останньою інтеграційною ініціативою в африканському регіоні є створення трьохсторонньої зони вільної торгівлі між провідними африканськими економічними об'єднаннями. Така зона вільної торгівлі має охопити 26 країн, 810 млн. людей та ВВП країн у 1,3 трлн. дол. США.

11.17.08.1549/196960. Оцінка рівня сталого розвитку на світовому ринку нафтопродуктів по окремих показниках. Шапран О.С. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.155-160. - укр. УДК 339.92+338.1.

В статті на основі аналізу наукових підходів для характеристики сталого розвитку на світовому галузевому ринку запропоновано використовувати показник енергоємності ВВП по окремих видах паливно-енергетичних ресурсів (нафтопродуктів) та співставляти з показником емісії CO₂ по тих же видах паливно-енергетичних ресурсів (нафтопродуктів) до ВВП країни за певний період. Розрахована енергоємність ВВП та емісія CO₂ у ВВП по окремих видах нафтопродуктів у країнах-лідерах світової економіки з різним рівнем економічного розвитку. Здійснено компаративний аналіз показників енергоємності ВВП та емісії CO₂ у ВВП по основних видах нафтопродуктів розвинених країн (країни G7) та країн, з ризиками, що формуються (країни БРІК). Виявлено залежність рівня сталого розвитку нафтопереробки від структури паливно-енергетичного балансу країни, рівня розвитку інформаційної економіки, галузевої структури економіки, рівня технологій, інвестиційного клімату, рівня добробуту громадян, рівня енергоефективності та енергозбереження.

11.17.08.1550/196961. Теоретичні аспекти виходу компаній-виробників товарів залізничного машинобудування на зовнішні ринки. Білоус А.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1, С.161-170. - укр. УДК 339.94.

Міжнародний досвід показує, що в сучасних умовах виходу із фінансово-економічної кризи та загострення конкурентної боротьби між національними економіками за кращі ринки збуту, доступ до закордонних ринків є одним із дієвих механізмів підвищення конкурентоздатності бізнесу, його ефективності та збільшення рівня прибутку. Вихід на закордонні ринки не тільки виступає джерелом отримання додаткового прибутку, а й відкриває нові можливості для виробників від доступу до нових технологій. Основою виходу на зовнішні ринки є реалізація вигоди від міжнародного поділу праці та участі компаній у міжнародних ланцюжках доданої вартості. Такий вихід може здійснюватися у вигляді прямого експорту готових товарів, комплексних вузлів та агрегатів або через експорт окремих деталей чи навіть технологій. Експорт стає оптимальним тоді, коли компанія найповніше використовує свої переваги від входження в міжнародні ланцюжки поставок. Залізничне машинобудування становить комплексну галузь, яка має свої аспекти розвитку та функціонування. Але в той же час, вона підпорядковується загальним економічним тенденціям та глобальним процесам. Аналізуючи діяльність компаній залізничного машинобудування з освоєння нових закордонних ринків, необхідно ретельно розглянути, яким чином специфічні риси, притаманні галузі залізничного машинобудування, накладаються на загальноекономічні тенденції розвитку світової економіки.

11.17.08.1551/197020. Національна держава і національно-державна міфологія в умовах глобалізації. Вусатюк А.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.232-241. - рос. УДК 316.42:321-027.543.

Стаття присвячена особливостям взаємодії національних держав і традиційно супроводжуваних їх національно-державних міфів в епоху глобалізації. Розглянуто особливості ряду історичних систем світового устрою - стосовно неоднозначної трансформації національної держави і національно-державного міфу. Розглянута теорія світ-системи І. Валлерстайна та особливості сучасної світової системи. Виявлено теоретичні розбіжності в підходах до розгляду глобалізації та її майбутнього.

11.17.08.1552/197027. Нормалізація турецько-сирійських відносин на зламі XX-XXI ст. Аль-Азаві Хайдер Аділ Кадім. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.24-34. - укр. УДК 339.5.

В статті проаналізовані визначальні чинники еволюції турецько-сирійських міждержавних відносин наприкінці XX - на початку XXI ст., особливої уваги надано з'ясуванню місця водної й курдської проблем у взаєминах двох держав. Після Першої світової війни в Сирії й багатьох інших арабських державах Турецьку Республіку сприймали передусім як правонаступницю Османської імперії, що протягом кількох років колонізувала ці країни й перешкождала їхньому цивілізаційному розвитку. А з розпадом біполярної системи міжнародних відносин між Туреччиною й Сирією спалахнула серйозна боротьба за вплив у регіоні. Важливою безпековою проблемою в турецько-сирійських взаєминах залишилася водна, тобто питання розподілу ресурсів ріки Євфрат, оскільки особливістю близькосхідної гідрографії є вкрай нерівномірний розподіл запасів прісної води. Нормалізація двосторонніх міждержавних відносин окреслилася тільки з приходом до влади в Турецькій Республіці 18 листопада 2002 р. поміркованої ісламістської Партії справедливості й розвитку на чолі з Реджепом Таїпом Ердоганом, чия зовнішня політика спрямована на встановлення тісніших зв'язків із країнами Близького Сходу і помітнішу посередницьку роль в урегулюванні арабсько-ізраїльського конфлікту. Відразу ж після консолідації владної вертикалі Партія справедливості й розвитку почала дистанціюватися від Ізраїлю для того, щоб налагодити більш відвертий діалог з країнами Машрику. Ключові слова: міждержавний кордон, водні ресурси, зовнішня політика, сепаратизм.

11.17.08.1553/197028. Екологічні проблеми у зовнішній політиці пострадянських держав Центральної Азії. Волошенко І.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.35-43. - укр. УДК 327(327.82):504.75.06.

В статті проаналізовано місце екологічної проблематики у зовнішньо-політичній діяльності п'яти центрально-азійських республік. Визначено та охарактеризовано основні екологічні загрози регіону: забруднення води, повітря та зміна біорізноманіття. Досліджено конкретні дипломатичні та зовнішньо-політичні зусилля держав для їх подолання. Особливу увагу приділено проблемі зникнення Аральського моря та діяльності Міжнародного фонду порятунку Аралу. Визначено особливу роль позарегіональних структур та організацій у вирішенні екологічних проблем в Центральній Азії. Проаналізовано співпрацю держав регіону з організаціями системи ООН у сфері екології.

11.17.08.1554/197029. Національний та транснаціональний характер сучасних діаспор як суб'єктів геополітичного впливу. Нечитайло А.А. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.44-49. - укр. УДК 323.15.

У добу глобалізації, розбудови глобального інформаційного суспільства, кіберцивілізації, добу зростання міграційних потоків зростає роль діаспори як спільноти транснаціональних і геополітичних впливів, яка перетворюється на потужного актора світової політики. Політичне значення діаспор зростає завдяки глобалізації політики, економіки, інформаційних потоків та розвитку міжнародних відносин на принципово інших засадах. Сучасні діаспори стають вагомим фактором впливу на відносини історичної Батьківщини не тільки з країною перебування, але також з іншими країнами та акторами міжнародної політики, чому сприяють міжнародні мережі з он-лайнними включеннями. Широкомасштабні, революційні за своїм характером та змістом, мережеві інформаційні впливи ставлять під сумнів традиційні підходи до розуміння національних потреб та інтересів.

11.17.08.1555/197030. Співпраця держав Латинської Америки і країн Європи у сфері збереження культурної спадщини. Рой А.Т. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.50-60. - укр. УДК 327:719 (8+4).

У статті розглядається питання участі європейських держав у збереженні культурної спадщини країн Латинської Америки, зокрема Іспанії, колишньої колоніальної метрополії, та Італії. Проаналізовано напрями співробітництва між латиноамериканськими країнами і зазначеними державами Європи щодо охорони культурних цінностей. Увага приділяється діяльності і роботі європейських структур щодо впливу на розроблення стратегій регіонального масштабу у галузі охорони об'єктів культурного значення, а саме Іспанського агентства з питань співробітництва з метою розвитку при Міністерстві закордонних справ Іспанії, зокрема його співпраця із різного роду інституціями, економічна допомога, створення спеціальної

програми "Охорона спадщини задля розвитку" направленої на використання культурної спадщини у проектах міжнародної та регіональної підтримки й Італо-латиноамериканського інституту при Міністерстві зовнішніх зв'язків Італії та культурному співробітництву в його рамках з метою взаємного розвитку країн-членів. Розкрито внесок країн ЄС за останні роки у процес збереження латиноамериканської культурної спадщини шляхом впровадження новаторських проектів, встановлення регулюючих норм, фінансування, допомогою у протидії нелегальному обігу культурними цінностями. Визначено основний внесок спеціальних ібероамериканських програм щодо міжнародної міжінституціональної взаємодії музеїв, що об'єднують європейський і латиноамериканський простори. Розглянуто нові підходи у використанні культурної спадщини в якості фактору зближення між державами в межах культурного співробітництва і загального розвитку.

11.17.08.1556/197031. Можливість забезпечення ОБСЄ регіональної безпеки після російської агресії в Україні. Спиридонова К.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.61-70. - укр. УДК 327.7.

В умовах незаконної анексії Криму та подальшого розгортання російської агресії проти України на Донбасі лише ОБСЄ виявилася єдиною міжнародною організацією, яка активно взялася за спроби практичного врегулювання кризи в та довкола України. Таким чином ОБСЄ намагається відновити довіру до себе як до дієздатної організації, яка в змозі забезпечувати безпеку своїх учасників на регіональному рівні та реалізувати амбітне завдання, поставлене їй державами-учасницями на ювілейному саміті в Астані у 2010 р. - побудови єдиної, вільної та демократичної спільноти безпеки на просторі від Ванкувера до Владивостока. Конструктивістська школа міжнародних відносин наголошує на тому, що для безпекових спільнот ключовими системоутворюючими характеристиками виступають спільна ідентичність, цінності та надання єдиного значення основним сферам життєдіяльності об'єднання. У цьому зв'язку криза в та довкола України і виступає показником наявності такої ідентичності та спільних цінностей між 57 державами-учасницями, і водночас - фактором визначення доцільності та ефективності діяльності Організації у забезпеченні загальноєвропейської безпеки. Українською стороною було залучено широкий комплекс механізмів та інструментів для врегулювання ситуації, що склалася внаслідок російської агресії, серед яких найважливішим стало заснування двох додаткових польових присутностей ОБСЄ, які, в тому числі, виконують положення Мінських домовленостей. Ефективність такого залучення Організації до практичних моментів вирішення конфліктів може стати запорукою подальшої життєздатності ОБСЄ як інституту забезпечення загальноєвропейської безпеки. Не вирішення кризи в та довкола України мирним шляхом свідчитиме про неможливість подальшого проголошеного формування безпекової спільноти на просторі відповідальності Організації.

11.17.08.1557/197032. Місце України у структурі європейського регіонального комплексу безпеки. Швечикова Я.П. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.71-78. - укр. УДК 327.

Наукова стаття присвячена визначенню місця України у європейському регіональному комплексі безпеки. Зі зміною зовнішньополітичних орієнтирів України і міжнародної ситуації навколо держави особливо актуальним постає питання структури безпекового простору Європи і районування в регіоні. Автор розглядає динаміку безпекової взаємодії на європейському просторі в контексті трансформації межового простору, до якого геополітично належить Україна. З тими змінами, що сталися в геополітичному просторі Європи у 2014-2015 роках, важливо визначити нову систему координат для подальшого аналізу процесів формування безпекового порядку. Європейський Союз та держава окремо формують нові підходи до політики щодо України. Так само оновлюється зовнішньополітичний дискурс в Україні. Особлива увага приділяється місцю Російської Федерації та впливу, що визначає структуру межового простору, до якого належить територія України. Оглядаються методи формування лояльності, впливу на акторів, розширення власної участі у процесах формування безпекового формату регіону, що використовуються РФ. В роботі виділяється основний пул проблемних безпекових питань у відносинах європейського РКБ і Росії. Йдеться про розширення НАТО та ЄС, відносини з Балтійськими державами та про Балканські питання, тобто про умови, що визначають місце України у регіональному комплексі безпеки.

11.17.08.1558/197033. До питання про правові наслідки агресії РФ для довілля України. Медведєва М.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.79-92. - укр. УДК 341.33+574.2.

У статті аналізується можливість прикликання Російської Федерації до відповідальності за спричинену під час окупації Криму та війни на Сході України шкоду, зокрема екологічну. В контексті ситуації, пов'язаної з війною РФ проти України, автор розрізняє три моменти: 1) вплив стану війни на виконання сторонами своїх зобов'язань з охорони довілля за міжнародними природоохоронними договорами; 2) дія договорів стосовно охорони навколишнього середовища, призначених для застосування саме в період воєнних дій; 3) реалізація норм про відповідальність та санкції за шкоду навколишньому середовищу, спричинену під час збройного конфлікту, після завершення стану війни. Автор приходить до висновку, що шкода, спричинена довіллію під час агресії РФ проти України, є серйозною, широкою і буде довгостроковою в сенсі вимог Додаткового протоколу I, Конвенції ЕНМОД та Римського статуту. Разом з тим, притягти РФ та її керівників до відповідальності за таку шкоду в міжнародному кримінальному трибуналі на основі норм міжнародного гуманітарного та кримінального права буде складно через специфічний предмет регулювання; необхідність доведення досягнення кумулятивного стандарту; необхідність доведення ментального елементу; відсутність міжнародної судової практики прикликання до відповідальності та компенсації екологічної шкоди, спричиненої під час збройного конфлікту; дії винної сторони можна виправдати принципом воєнної необхідності. В якості першого необхідного кроку Україні потрібно ухвалити закон про відшкодування шкоди РФ і включити до поняття шкоди також екологічну складову, щодо якої автор пропонує власне визначення.

11.17.08.1559/197034. Проблеми правового регулювання міжнародних мультимодальних перевезень. Каспрук О.С. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.93-100. - укр. УДК 341.22.

Міжнародний досвід організації транспортних перевезень між країнами зводиться до створення мультимодальних транспортних систем, які дозволяють значно збільшити обсяги перевезень, сприяючи підвищенню рівня міжнародно-правового співробітництва, розвитку мережі існуючих транспортних коридорів та інтеграції національних транспортних інфраструктур до міжнародних транспортних систем. В сучасних умовах існує ціла система способів перевезення вантажів з одного пункту в інший. Окрім способів загального використання з'являються більш вдосконалені, такі як мультимодальні перевезення. В даний час в базі нормативно-правового регулювання перевезень відсутнє офіційне визначення поняття "мультимодальні перевезення", а також цілого ряду сумісних положень. У статті проведено аналіз підходів до визначення поняття "мультимодальні перевезення". Досліджено проблеми правового режиму мультимодальних перевезень. Розглянуто норми національного законодавства та норми основних міжнародних договорів, що регулюють даний вид перевезень. У статті надаються пропозиції щодо гармонізації правових відносин в площині взаємодії різних видів транспорту та різних правових режимів.

11.17.08.1560/197035. Дезінтеграція економік України та Росії та її наслідки для імплементації всеохоплюючої та поглибленої зони вільної торгівлі України та ЄС. Шнирков О.І. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.101-110. - англ. УДК 339.923.

В статті проаналізовано тенденції та механізми процесу дезінтеграції економік України та Росії та вплив такої дезінтеграції на імплементацію всеохоплюючої та поглибленої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Зокрема в статті розглянуто такі тенденції та механізми як скорочення торгівлі товарами та послугами, взаємного інвестування, потоків міграції та капіталу. Ключовими факторами, які спричиняють процес дезінтеграції є скорочення товарообігу через торговельну війну Росії проти України, яку Росія веде шляхом дискримінації українського експорту, умов для українських мігрантів, тощо. В статті також проаналізовано позицію Росії щодо імплементації всеохоплюючої та поглибленої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС та майбутні шляхи розвитку української економіки.

11.17.08.1561/197037. Основні тенденції та динаміка розвитку торговельно-економічних зв'язків України з Європейським союзом, США та Японією. Литвиненко Н.П. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.117-125. - укр. УДК 339:504.

У процесі цивілізаційного розвитку, на основі відносин людей до природи, складаються і певні взаємовідносини між людьми. Вони обумовлені виробництвом матеріальних благ і послуг і визначаються як економічні відносини. Економічні відносини утворюють складну ієрархічну систему. Їх можна розглядати під різним кутом зору в залежності від мети аналізу та критеріїв класифікації елементів, що входять до неї. У даній системі можна виділити відносини відтвореного характеру, тобто виробництва, розподілу, обміну та споживання. Історично початковою і найважливішою формою міжнародних економічних відносин є світова торгівля. Темпи зростання зовнішньоторговельного обороту значно випереджають темпи зростання виробництва. Під впливом НТП відбуваються зміни в товарній структурі світової торгівлі, формується стійка тенденція підвищення частки продукції обробної промисловості. Особливо дана тенденція спостерігається в розвинених країнах та регіонах, а саме: в країнах ЄС, США та Японії. Географічний розподіл світової торгівлі відрізняється сильною нерівномірністю, більше 70% всього її обігу припадає на економічно розвинені країни Заходу, у тому числі понад 45% - на Західну Європу. Геополітичне, гео економічне положення України, підвищена увага до неї світової спільноти останнім часом, історичні, економічні, культурні, етнічнонаціональні зв'язки та традиції, з одного боку, і розвиток інтеграційних, глобалізаційних процесів у сучасному світі, з іншого боку, обумовлюють точної артикуляції ролі і місця нашої держави у світовому господарстві в цілому і у торговельно-економічних взаєминах із регіональними економічними угрупованнями та розвинутими державами. Беручи до уваги інтенсифікацію розвитку торговельно-економічних зв'язків з країнами Євросоюзу, США та Японією, актуальним постає питання дослідження динаміки торгівлі саме з цими країнами та регіонами, й виділити галузеві пріоритетні напрями торгівлі з зазначеними країнами. В статті розглядається динаміка експортно-імпортних відносин між країнами Європейського Союзу, США та Японії, а також виділяються пріоритетні напрями співробітництва України з ЄС та позитивні тенденції від підписання Асоціації між нашою державою та угрупованням.

11.17.08.1562/197039. Співробітництво України та ЄС у сфері технічного регулювання. Шнирков О.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1, С.136-144. - укр. УДК 339.972.

Економічна асоціація України з Європейським Союзом означає інтеграцію національної економіки країни до Єдиного внутрішнього ринку ЄС без набуття членства в Союзі. Поглиблена та розширена зона вільної торгівлі між Україною та ЄС характеризується не тільки й не стільки лібералізацією взаємної торгівлі, скільки регуляторною конвергенцією, системною адаптацією економічної політики України до стандартів та правил Європейського Союзу. Реалізація положень економічної частини Угоди про асоціацію України з ЄС фактично означає набуття країною фундаментальних ознак європейської моделі соціально-економічного розвитку. В умовах лібералізації міжнародної торгівлі середній рівень тарифного захисту ринку промислових товарів в ЄС для України є незначним і майже не виливає на об'єм торгівлі. Тому основними перешкодами у торгівлі промисловими товарами з ЄС є не імпорتنі тарифи, а саме технічні бар'єри.

11.17.08.1563/197044. Маркетингова концепція бренду Естонії: досвід для України. Панченко Ж.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2, С.15-27. - укр. УДК 327:316:334.52.

У сучасному глобалізованому світі, пронизаному інформаційними технологіями, конкурують не тільки компанії, але й держави. Брендинг та маркетинг були традиційно притаманні сфері економіки, а не міжнародних відносин. Але сьогодні державний брендинг та маркетингові комунікації перетворюються на важливий інструмент позиціонування країни у системі міжнародних відносин. Держава без бренду приречена на хаотичне формування власної репутації та перманентні програти у сфері внутрішньодержавних та міжнародних комунікацій. З розпадом СРСР та закінченням "холодної війни" на карті світу з'явилися нові, так звані транзитивні країни, що почали перехід від тоталітарної системи до демократичної. Естонія - одна з пострадянських країн, що почала успішно розбудовувати бренд держави у 2001 році. Досвід Естонії є надзвичайно цікавим для України з огляду на декілька факторів: радянське минуле, транзитивний стан, прагнення вступити до ЄС (яке Естонія успішно реалізувала у 2004 році), тісний зв'язок з Російською Федерацією (економічні зв'язки, значна частина російськомовного населення), негативний імідж держави серед власного населення, відсутність інформації про країну у світі, необхідність розвивати економіку через залучення іноземних інвестицій, розвиток туризму, освіти тощо. Досвід брендингу держави у країнах транзитивного регіону (Центральна та Східна Європа) забезпечує цінний досвід і для інших транзитивних регіонів.

11.17.08.1564/197046. Турецько-українське партнерство як чинник безпекової політики в Чорноморському регіоні. Аль-Азаві Хайдер Аділ Кадім. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2, С.36-44. - укр. УДК 327.5.

В статті проаналізовано процеси політичної трансформації країн Чорноморського регіону в системі безпекових вимірів Туреччини, України і США; підкреслено першочерговість контролю й дотримання безпекових імперативів у ході становлення стратегічного партнерства в Чорноморському регіоні між Туреччиною та Україною; доведено провідну роль НАТО у стримуванні та деескалації регіональних конфліктів. Окреслення основних параметрів ефективної побудови турецько-українського партнерства є запорукою конструктивних трансформацій у Чорноморському геополітичному просторі й важливе для стабілізації глобалізаційних процесів. Міждержавне партнерство виступає беззаперечною складовою поступового розвитку не лише перехідних суспільств, але й антикризовим чинником високого порогового рівня. Формування українсько-турецького партнерства й налагодження політичного діалогу між двома державами, що сприяв усвідомленню необхідності розроблення нового формату як двостороннього, так і регіонального співробітництва, було обумовлено пошуком нових ринків і необхідністю розширення зон впливу як у геополітичному, так і в галузевому вимірах.

11.17.08.1565/197047. Основні підходи до розкриття змісту поняття "м'яка сила" та її інструментів у науковій думці сучасної Польщі. Процюк М.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2, С.45-53. - укр. УДК 321.01(438)"20".

У статті характеризуються основні підходи до розкриття змісту поняття "м'яка сила" та її інструментів у науковій думці сучасної Польщі. Аналізуючи ряд нещодавно опублікованих праць теоретичного і практичного характеру польських дослідників міжнародних відносин модерного періоду, автор наводить різносторонні, часом досить суперечливі (з огляду на взаємовиключність) позиції політологів з Польщі щодо бачення теоретичної складової концепції "soft power" та її практичного втілення через такі інструменти, як публічна та культурна дипломатія, створення іміджу, піар, пропаганда, брендинг тощо. Також проводяться паралелі між науковим осмисленням ідеї "м'якої сили" у баченні українських та польських науковців. Актуальність теми обумовлюється нещодавньою появою в Україні державних органів, покликаних відповідати за напрям "м'якої сили", публічної і культурної дипломатії (а саме, Управління публічної дипломатії при Міністерстві закордонних справ України та проект Українського Інституту (Інституту Тараса Шевченка) при Міністерстві культури України), а також беручи до уваги досвід Республіки Польща загалом і у цій сфері зокрема, який нерідко є прикладом для України. Автор приходить до висновку, що, незважаючи на часткову відмінність у поглядах щодо методів втілення інструментарію "soft power" у зовнішню політику держави і співвідношення, взаємовплив та взаємозалежність "м'яких" знарядь у міжнародних відносинах, політологічна наукова спільнота Польщі безапеляційно доводить думку про необхідність побудови державної зовнішньополітичної стратегії на засадах імплементації всього спектру засобів "м'якої сили", що забезпечить безпеку та досягнення національних інтересів держави.

11.17.08.1566/197050. Інституційний механізм міжнародно-правового регулювання глобального інформаційного суспільства. Кирилюк О.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2, С.77-90. - укр. УДК 341.1 8.

У статті досліджуються існуючі інституційні механізми глобального інформаційного суспільства та їх нормотворча спроможність, встановлюється їх ефективність та рівень взаємодії між собою, а також надаються рекомендації щодо удосконалення інституційної структури в аспекті міжнародно-правового регулювання процесів управління Інтернетом. Проводиться порівняльний аналіз міждержавної та багатосторонньої моделей інституціоналізації глобального інформаційного суспільства. Надається характеристика ролі та функцій зацікавлених сторін в структурі різних інституційних механізмів. Стаття містить комплексний аналіз універсальних та регіональних інституційних ініціатив та їх значення у процесах нормотворення з питань глобального інформаційного суспільства. Автор приходить до висновку, що множинність інституційних механізмів може зрештою призвести до небажаної фрагментації екосистеми Інтернету. Натомість єдина глобальна інституційна структура повинна представляти інтереси усіх країн та усіх зацікавлених сторін. Інтернет став технологічною інновацією, що наразі потребує інноваційного підходу до інституційної та регуляторної сфер.

11.17.08.1567/197056. Модальності участі України у сучасних інтеграційних процесах. Шворак Л.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2, С.134-142. - укр. УДК 339.543.622.

Розвиток міжнародних економічних відносин в кінці ХХ та на початку ХХІ ст. відзначається, в тому числі, зростанням ролі та значення міжнародних торговельних угруповань. Сучасний стан розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин передбачає появу нових форм та механізмів інтеграційних угруповань. Крім того, країни, що є учасниками таких об'єднань мають більш широке коло цілей при реалізації інтеграційних проектів, ніж передбачалось теоріями інтеграції. Сучасний економічний та політичний стан розвитку України визначив європейський вектор провідним серед традиційно сформованих інтеграційних векторів. В той же час, переорієнтація торгівлі України зі сходу та її бажання розширити свій експортний потенціал визначає необхідність диверсифікації інтеграційних прагнень України. В статті розглянуті провідні сучасні вектори інтеграції України поза ЄС, а саме зона вільної торгівлі України та Канади та прагнення України створити зони вільної торгівлі з Туреччиною, Ізраїлем та Сінгапуром, а також переваги та ризики які Україна може отримати від такої інтеграції. В статті також проаналізовані економічні механізми інтеграції України з Канадою, інструменти лібералізації взаємної торгівлі, основні напрями регуляторної конвергенції та визначені економічні ефекти поглибленої та розширеної зони вільної торгівлі.

11.17.08.1568/197062. Міжнародний туризм як інструмент публічної дипломатії: нові можливості для посилення зовнішньополітичного впливу України. Парфіненко А.Ю. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1, С.27-41. - укр. УДК 327.83:338.48-44(477-87).

Стаття присвячена дослідженню функціональних можливостей міжнародного туризму виступати каналом "публічної дипломатії". Визначено основні чинники, які в умовах глобалізації перетворюють світові туристичні потоки на інструмент зовнішньополітичного впливу. Охарактеризовано динаміку міжнародних туристичних прибуттів в другій половині ХХ - на початку ХХІ ст., які представлені як глобальний простір соціальних мереж та відповідних економічних і геополітичних впливів. Висвітлено основні підходи "нової публічної дипломатії" у межах якої соціальні інститути та процеси (у тому числі, туризм) розглядаються як самостійні суб'єкти міжнародних відносин та важливі складові "м'якої сили". Розкрито конструктивну роль туризму в формуванні глобального рейтингу "м'якої сили" та рейтингу національний брендів. Стверджується про наявність прямої кореляції між туристичною привабливістю та можливістю здійснення "м'якого" впливу. Обґрунтовано доцільність посилення промоції національного туристичного продукту як дієвого інструменту публічної дипломатії в Україні. Робиться висновок, що в умовах глобалізації туризм набуває політичної ваги як чинник неформальних міжнародних контактів, додаткового інструменту досягнення зовнішньополітичних інтересів держави і базової основи публічної дипломатії, а сама дипломатія може виступати дієвою стратегією розвитку національного туризму.

11.17.08.1569/197063. Євразійський економічний союз - новий геополітичний проект Російської Федерації. Кондратенко О.Ю. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1, С.42-56. - укр. УДК 327(4 5).

Розкрито сутність інтеграційних трансформацій, які відбуваються останнім часом на євразійському просторі, де провідне місце належить Росії як регіональній державі. Своєрідним підсумком пострадянської реінтеграції стало створення Євразійського економічного союзу (ЄАЕС) у січні 2015 р. Даний союз є черговим інтеграційним проектом Росії, покликаний остаточно закріпити її вплив на євразійському просторі, а у перспективі перетворити на один із потужних центрів політичного та економічного життя багатополарного світу. Створення ЄАЕС припало на період прискорення трансформації світового порядку у контексті наростання суперечностей між основними геополітичними гравцями. Остаточна переорієнтація України на євроатлантичні структури, спричинила кризу її відносин з РФ, яка призвела до анексії Криму та збройного протистояння із підтримуваними Росією маріонетковими республіками ДНР та ЛНР. Підтримка локального збройного конфлікту та розгортання гібридної війни стали реакцією Росії на зовнішньополітичний вибір Києва, що остаточно перекреслив участь України в євразійських інтеграційних структурах. Загострення української кризи викликало насторогу традиційних учасників євразійської інтеграції - Білорусі та Казахстану, котрі все більше намагаються вести самостійну геополітичну гру у відносинах з ЄС та Китаєм, що не сприяє зміцненню ЄАЕС. Охолодження відносин з Росією традиційних її союзників, помножене на втрату перспектив входження України до ЄАЕС значно ослаблює нову євразійську організацію та робить її майбутнє невизначеним.

11.17.08.1570/197064. Військова інтервенція як засіб встановлення ефективної моделі функціонування держави. Компанієць О.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1, С.57-67. - укр. УДК 327.56:341.123:355.4.

У контексті недієздатних держав вважається, що шляхом інтервенції міжнародна спільнота може відновити функціонування державного апарату та забезпечити зміни, які були б малоймовірними без зовнішнього втручання. Однак, міжнародна політична практика показує, що військові інтервенції у недієздатні держави не обов'язково досягають бажаного результату - реконструкції держави. Інтервенції з амбіцією принести швидке внутрішньополітичне вирішення проблем недієздатних держав часто ігнорують складні і спірні політичні питання ситуацій, що супроводжують процес ерозії державної влади. Недалекоглядні і погано інформовані зовнішні військові втручання можуть матеріалізувати силові дисбаланси і сприяти ескалації конфлікту в цільовій державі. Більш того, провал міжнародних зусиль з відбудови державного управління на фоні загальної дестабілізації, посиленої зовнішнім військовим втручанням, може спричинити новий швидке внутрішньополітичне боротьби за монополію на насадження та поглибити соціально-політичний хаос. Водночас, у ситуаціях стрімкого погіршення внутрішньополітичної та регіональної безпеки, спровокованим втратою державою дієздатності, військова інтервенція може виявитися ефективним інструментом, головною перевагою якого у порівнянні з іншими стратегіями є швидкість реагування та форсування соціально-політичних змін.

11.17.08.1571/197065. Право Європейського Союзу та правопорядок України: механізм взаємодії. Муравйов В.І. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1, С.68-79. - англ. УДК 341.232.

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом та його державами-членами відкриває для країни перспективу інтеграції у Союз з можливим членством у ньому після створення зони вільної торгівлі між партнерами. Реалізація угоди про асоціацію здійснюється на міжнародному та національному рівнях шляхом використання різних правових заходів: приєднання України до міжнародних договорів, приведення національного законодавства у відповідність до правових актів інститутів ЄС, визнання Україною національних стандартів держав-членів ЄС, взаємного визнання правил сторін тощо. Ефективне використання правових інструментів імплементації вимагає від України запровадження відповідної правової основи. Певні передумови для застосування права ЄС у правовій системі України вже існують. Однак вони вимагають свого поліпшення та реформування. Правовий механізм імплементації актів органів асоціації поки що відсутній. Це стосується рішень таких органів асоціації, як Рада та Комітет. Відповідний механізм в Україні поки що не створений. Те саме стосується європейських стандартів. Україна має транспонувати велику кількість технічних правил в якості національних стандартів, які відповідають законодавству ЄС. Однак, поки що не ясно, як це буде зроблено. У статті аналізуються правові засади взаємодії права Європейського союзу та законодавства України. Детально висвітлюються питання взаємодії права ЄС та права України, а також існуючі засоби імплементації норм права ЄС у правопорядку України. Визначені шляхи удосконалення правового механізму реалізації права ЄС у внутрішньому правопорядку України. Зазначається, що інтеграція України у Європейський Союз вимагатиме внесення значних змін до Конституції України та іншого національного законодавства з метою створення правових передумов для реалізації права ЄС у внутрішньому правопорядку України. Спеціальна увага приділена засобам імплементації міжнародних правових зобов'язань в Україні.

11.17.08.1572/197066. Реформа охорони торговельних марок в Європейському союзі та її вплив на законодавство України. Капіца Ю.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1, С.80-86. - укр. УДК 347.77(061.1+477).

Прийняття Європейським Союзом у 2015 році директиви 2015/2436 та регламенту 2015/2424 призвело до суттєвих змін щодо охорони торговельних марок на рівні держав-членів ЄС та торговельної марки Спільноти. Вказані зміни є наслідком політики цільного наближення законів держав-членів з усіх питань охорони торговельних марок, що відрізняється від моделі гармонізації "мінімальних прав" та підходів ЄС до гармонізації законодавства стосовно інших об'єктів промислової власності. Порівняння змін до законодавства ЄС та законодавства України свідчить про необхідність внесення низки доповнень до національного законодавства, що стосуються реєстрації ольфакторних та інших нетрадиційних марок; уточнення обсягу захисту прав; підстав для відмови у реєстрації; використання торговельних марок; укладання ліцензійних договорів, охорони колективних торговельних марок тощо. Суттєвим є уточнення порядку реєстрації торговельних марок в Україні з забезпеченням відповідності процедури реєстрації, порядку, визначеному директивою 2015/2436.

11.17.08.1573/197067. Міжнародний правопорядок: до питання передумов, сфери встановлення і періодизації (теоретичні аспекти). Забара І.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1, С.87-94. - укр. УДК 341 + 124.1: 316.774.

Стаття присвячена розгляду окремих теоретичних аспектів з проблематики міжнародного правопорядку. Автор послідовно досліджує питання передумов становлення міжнародного правопорядку, сферу його встановлення і дії, а також питання періодизації. Автор узагальнює доктринальні міжнародно-правові погляди і зазначає, що передумовами становлення міжнародного правопорядку виступає кілька складових (соціальних, політичних, економічних і юридичних), що визначають його існуючий стан і сприяють формуванню, а також звертає увагу на причини, якими вони обґрунтовуються у науці міжнародного права. Автор окремо визначає передумови, що сприяють формуванню сучасного стану міжнародного правопорядку. З метою характеристики сфери встановлення і дії міжнародного правопорядку, автором розглядаються традиційні доктринальні міжнародно-правові погляди на категорії "світове співтовариство" і "міжнародне співтовариство держав". Разом з тим, автором розглядається і новий підхід, запропонований в науці міжнародного права, відповідно до якого актуальним для міжнародного правопорядку XXI ст. стає нова категорія - "світова спільнота". Автор відмічає, що зміна в теоретичному підході виступає результатом дії не тільки глобальних світових процесів, але й їх тривалого і глибокого наукового осмислення. Разом з тим, автор звертає увагу на те, що теоретичне питання сфери встановлення і дії міжнародного правопорядку охоплює і поширюється на такі категорії, як учасники і сторони міжнародного правопорядку. Окремо автор звертається і до питання періодизації міжнародного правопорядку. Звертаючи увагу на те, що питання періодизації не були предметом спеціальних наукових досліджень, автор узагальнює нечисленні погляди дослідників. Автор, відмічаючи розбіжності у теоретичних підходах зауважує, що загальним у цих наукових поглядах на питання періодизації є виокремлення для досліджень сучасного періоду "міжнародного правопорядку епохи ООН".

11.17.08.1574/197069. Методологічні принципи теорії міжнародних відносин. Стаття перша. Хонін В.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1, С.104-115. - укр. УДК 341.01.

Стаття присвячена сучасному викладенню основ методології теоретичного моделювання міжнародних відносин - системі методологічних принципів. У даному дослідженні розглядаються принципи емпіричного підходу, ціннісного підходу, раціонального підходу, абстрагування, необхідної ідеалізації, толерантності, творчого підходу, історико-прогностичного підходу, розумної актуалізації. Кожен із запропонованих принципів концентрує увагу на окремій, але синергетично пов'язаній і значущій для дослідника контентній частині предмета - буття міжнародних відносин. Крім того, аналіз міжнародних відносин неможливий без використання принципів матеріалізму, синархії, системності, емерджентності та когерентності. Так, необхідність застосування спеціалізованого принципу емерджентності, виведеного з синархії, пов'язана з тим, що система міжнародних

відносин постійно еволюціонує, а також виникають нові формати взаємодій між суб'єктами та нові функціонально організовані структури, в особі, наприклад, нових міжнародних організацій, що виникли в епоху глобалізації.

11.17.08.1575/197070. Зовнішньоторговельна діяльність України в рамках підписання "ЗВТ+" з країнами ЄС та ЗВТ СНД. Литвин О.Є. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1, С.116-127. - укр. УДК 339.54(477).

У статті розглянуто перспективи, можливі ризики та загрози поглибленої і всеосяжної угоди про вільну торгівлю ("ЗВТ+") між Україною та країнами ЄС і особливості зовнішньоторговельної діяльності України в рамках ЗВТ з країнами СНД. Надано детальний аналіз зовнішньоторговельного балансу та географічної структури експорту й імпорту України за останні роки. Визначено ключову відмінність "ЗВТ+" з країнами ЄС від класичних зон вільної торгівлі та ризики для зовнішньоекономічного співробітництва України з Європейськими країнами внаслідок загострення українсько-російського конфлікту. Виявлено причини призупинення дії Договору про зону вільної торгівлі між Російською Федерацією та Україною, що діяла в рамках ЗВТ СНД і торговельно-економічного співробітництва між країнами після скасування РФ режиму безмитної торгівлі з Україною. Проаналізовано наслідки переходу на європейські технічні та фітосанітарні стандарти для України, суттєве зменшення експортних та імпорتنних мит і заходів, пов'язаних з підготовкою внутрішнього ринку до умов роботи в рамках "ЗВТ+". З'ясовано, що формат "ЗВТ+" передбачає скорочення та ліквідацію торговельних обмежень у рамках режиму вільної торгівлі, які стосуються не тільки лібералізації двосторонньої торгівлі товарами, а також таких сфер, як: торгівля послугами, режим прямих іноземних інвестицій, державні закупівлі та рух робочої сили. Формат також передбачає широку програму адаптації економічного і секторального законодавства України до норм та стандартів ЄС, яка дозволить усунути нетарифні бар'єри для вітчизняного експорту до внутрішнього ринку ЄС.

11.17.08.1576/197126. Культурна дипломатія в теорії міжнародних відносин і дослідженнях дипломатії. Умінська-Воронєцька А. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2, С.4-19. - англ. УДК 327.8.

В статті проаналізовано наявність концепту культурної дипломатії в теоретичному просторі міжнародних відносин і студій над дипломатією. Автор вказує на довготривалу наявність культурної дипломатії в дипломатичній практиці держав, що знаходило віддзеркалення у зацікавленості цією формою дипломатії істориків та практиків-дипломатів. Це детермінує її концептуалізацію і використання в дійсності як інструменту реалізації цілей держави або знаряддя до досягнення державного інтересу. В теоретичній перспективі культурна дипломатія з'являється в першу чергу в контексті "soft power". Метою статті є спроба усистематизування категорії культурної дипломатії в теоретичному дискурсі міжнародних відносин, а також висвітлення чи її зміст підпорядковується змінам, з огляду на актуальні процеси і явища в міжнародному середовищі, між іншим такі як транснаціоналізм та мультіакторовість.

11.17.08.1577/197127. Історичні підстави агресивної зовнішньополітичної стратегії Росії. Головченко В.І. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2, С.20-34. - укр. УДК 321:355.02(477).

Неспровокована зброя агресія Росії проти України після перемоги в ній Революції гідності й анексія Криму, розпалювання й фінансово-матеріальне забезпечення сепаратистських заколотів у східних регіонах нашої держави актуалізували аналіз міжнародно-історичних причин агресивної поведінки РФ, передусім щодо колишніх радянських республік. Тому в статті здійснено спробу ретроспективного огляду згаданої проблеми в контексті середньовічних міжнародних відносин у регіоні Центрально-Східної Європи та формування самодержавної ідеології Великого князівства Московського, Московського царства і Російської імперії. З огляду на те, що династії Рюриковичів і споріднених із ними за жіночою лінією Романових брали початки від правителів Київської Русі, московські великі князі, царі й петербурзькі імператори вважали всі землі, що колись належали їй (передусім українські), частиною своєї історичної спадщини. Приєднання, а згодом інкорпорація України до складу Російської імперії, на їхнє переконання, виглядало як повернення втраченої вотчини. А те, що українські й білоруські землі раніше входили до складу Великого князівства Литовського і Руського та Речі Посполитої, або ж мали власну політичну автономію й встигли виробити окремі культурні, релігійні й державно-політичні традиції, сприймалося як збочення, зумовлені нібито примусовим відмежуванням цих країн від царя. Провідні московські й петербурзькі інтелектуали як консервативного, так і ліберально-демократичного спрямування могли й можуть сперечатися щодо природи російської національності, але вони ніколи не мали щонайменшого сумніву стосовно "рускости" білоруських і балтійських земель. Цей погляд цілком збігався з офіційною позицією російського самодержавства і нині покладений в основу зовнішньополітичної стратегії В. Путіна.

11.17.08.1578/197128. Крах біполярності та новий геостратегічний статус Російської Федерації. Кондратенко О.Ю. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2, С.35-53. - укр. УДК 327(571).

Розкрито зміст нового геостратегічного статусу Російської Федерації, який виник із крахом системи світового соціалізму та розпадом Радянського Союзу. Стратегічні умови в яких перебуває Росія тісно пов'язані з геополітичним оточенням, що склалося з постанням нових незалежних держав від яких Росія відтепер відділена кодонами. Росія порівняно з СРСР втратила 25% території, більшу половину населення і промислово-економічного потенціалу. РФ на разі намагається дотримуватися геополітичного балансу між Європою та Азією з перспективою набуття ролі трансконтинентального євразійського мосту. Водночас Росія зіткнулася з геополітичними реаліями, які пов'язані з обмеженням її комунікаційних та зовнішньополітичних можливостей впливу як на західному так і південно-східному напрямках у зв'язку з новим статусом колишніх радянських республік. Тому, Україна, Білорусь та інші пострадянські держави Східної Європи розглядаються Російською Федерацією виключно у якості геополітичного буфера на південно-західному стратегічному фланзі. Зрештою, на країни Південного Кавказу та Центральної Азії покладається роль буфера на південному та південно-східному стратегічному флангах. З точки зору російської геостратегії "незахищеним" залишається відрізок кордону, який межує з Польщею та Прибалтикою. Утім, останніми роками Росія поступово втрачає геополітичний вплив на Україну, Грузію, Молдову. Існує значна імовірність того, що у середньостроковій перспективі Білорусь оберне свій стратегічний вектор зовнішньої політики у бік ЄС та НАТО. Подібні трансформації у зовнішній політиці нових незалежних держав стануть черговим етапом деструкції геополітичного впливу Росії на пострадянському просторі. Така ситуація дедалі більше змінює геополітичний ландшафт на пострадянському просторі та впливає на геополітичну картину світу в цілому.

11.17.08.1579/197129. Особливості трансформації державного суверенітету в постбіполярній міжнародній системі. Ощипок І.Ф. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2, С.54-64. - укр. УДК 327.100.

Сучасний стан міжнародної системи характеризується серйозними змінами в міжнародно-політичній та соціально-економічній сфері суспільних взаємодій, та характеризується якісною трансформацією Вестфальської системи міжнародних відносин. Вестфальська система міжнародних відносин почала своє існування з того, що учасниками міжнародної взаємодії були тільки держави, які виступають самостійно або утворюють коаліції для рішення важливих завдань. Наприкінці ХХ ст. стало очевидним, що на світову арену виходять й інші, надто впливові актори. Разом з державами на сучасну трансформацію сучасної системи

міжнародних відносин чинять значний вплив багатоманітні міжурядові та міжнародні неурядові організації, транснаціональні корпорації, й внутрішньодержавні регіони. Глобалізація, яка характеризується вільним переміщенням капіталу з метою отримання більших прибутків та розширенням зони впливу розмиває національні кордони. Держави змушені задля економічної стабільності і росту взаємодіяти з міжнародними організаціями і приймати їх правила гри. Доведено, що найближчі десятиліття традиційна концепція суверенітету буде суттєво трансформована, а саме поняття набуде іншого значення та інтерпретації. Серед факторів, які вплинуть на вищезазначене, виокремлюється: інтернаціоналізація дефіцитних ресурсів, а, можливо, і територій; посилення міжнародних режимів; розширення транснаціональних політичних просторів; формування глобального інформаційного простору; глобальні екологічні та кліматичні імперативи тощо. Констатовано протидію двох різноспрямованих тенденцій - до зміцнення суверенітету, з одного боку, і до його обмеження, з іншого. Причому ці тенденції часто будуть втілюватися в політиці однієї держави або групи держав. В рамках інтерпретацій суверенітету ХХІ ст. будуть скориговані уявлення про межі автономії суверенних держав у виборі засобів при вирішенні тих чи інших внутрішньополітичних проблем. В контексті міжнародних відносин предметом дебатів протягом десятиліть стануть характер і принципи застосування примусових та інших заходів впливу на опортуністів в рамках міжнародних режимів, характер взаємодії міжнародного і транснаціонального рівнів світової політики, механізми глобального управління.

11.17.08.1580/197134. Методологічні принципи теорії міжнародних відносин. Стаття друга. Хонін В.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2, С.104-114. - укр. УДК 341.01.

Стаття присвячена сучасному викладенню основ методології теоретичного моделювання міжнародних відносин - системі методологічних принципів. Так, застосовуючи принцип інтерференції, дослідник отримує додаткові методологічні можливості для визначення правил формування типологічних груп міжнародних відносин, та для формулювання критеріїв ранжування міжнародних взаємодій за рівнями їх соціально-історичної значимості. Принцип стійкості в історичному контексті вимагає розглядати міжнародні відносини як особливий безперервний природноісторичний процес, що протікає в рамках людського суспільства. Принцип когерентності презумує необхідність враховувати в моделях досліджень міжнародних відносин рівень усвідомлення міжнародних проблем конкретними людьми - учасниками міжнародних спілкувань, і відповідно, в цілому соціальними спільнотами, до яких вони належать. Кожен із запропонованих принципів концентрує увагу на окремій, але синергетично пов'язаній і значущій для дослідника контентній частині предмета - буття міжнародних відносин.

11.17.08.1581/197135. Міжнародний правопорядок: до питання властивостей (теоретичні аспекти). Забара І.М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2, С.115-122. - укр. УДК 341 + 124.1: 316.774.

У статті розглядається один з теоретичних аспектів з проблематики міжнародного правопорядку - питання його властивостей. Автор узагальнює доктринальні міжнародно-правові погляди і розглядає у якості основних властивостей феномену міжнародного правопорядку його здатність виступати в якості системи, складність, динамічність, упорядкованість, реальність та правомірність дій суб'єктів. Автор зазначає, що у доктрині є поширеною позиція, згідно з якою міжнародний правопорядок є системою. Разом з тим відмічає, що різниця у поглядах на міжнародний правопорядок як на систему полягає у компонентах, що включаються дослідниками до його складу; автор розглядає два теоретичні підходи. Складність міжнародного правопорядку визначається з позицій кількості його елементів і компонентів, а також чисельності їх зв'язків. При цьому підкреслюється позиція про те, що переважаюча роль відводиться саме чисельності зв'язків між елементами і компонентами і наголошується на здатності правопорядку до перманентних змін під впливом відповідних внутрішніх і зовнішніх чинників. Динамічність міжнародного правопорядку характеризується з позицій здатності до розвитку і видозмін. Зазначається, що на стан динамічності впливає дія кількох обставин. Автор доходить висновку, що така властивість міжнародного правопорядку як динамічність, виступає однією з тих якостей, що характеризують його стан як системи. Упорядкованість міжнародного правопорядку розглядається з позицій узгодженості, взаємодії частин цілого, обумовленого його будовою. Автор зазначає, що упорядкованість міжнародного правопорядку, відображає його внутрішні взаємозв'язки, а також підкреслює його стан як системи. Реальність міжнародного правопорядку характеризується з позицій об'єктивно існуючого явища. Автор доходить висновку, що виокремлення реальності міжнародного правопорядку в якості однієї із його властивостей, покликані підкреслити стан однієї з його найважливіших складових - стан міжнародних правовідносин. Окремо автор розглядає питання правомірності дій суб'єктів міжнародного права, що розглядаються у доктрині з позицій умов, необхідних для його підтримки. Автор наголошує, що у загальному контексті питання щодо властивостей, які характеризують міжнародний правопорядок, він може розглядатись як аспект, який разом із іншими, характеризує стан самого міжнародного правопорядку.

11.17.08.1582/197153. Деякі питання формування зовнішньополітичної функції ЄС за договором про Європейський Союз. Могильчук О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №32, т.1, С.60-64. - укр. УДК 341.01.

Стаття присвячена висвітленню питання формування зовнішньополітичної функції Європейського Союзу за Договором про ЄС. З метою всебічного аналізу досліджуваної проблеми автором коротко проаналізовані положення Маастрихтського договору щодо спільної зовнішньої політики. Приділено увагу основним передумовам включення зазначених положень у договір.

11.17.08.1583/198786. Європеїзація та неоінституціоналізм: науково-теоретичний аспект. Король С.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.37-42. - укр. УДК [330.837+339.92](477):061.1ЄС.

Досліджується науково-теоретичне обґрунтування теорії європеїзації та неоінституціоналізму. Проаналізовано різні концептуальні підходи до розуміння досліджуваних теорій, що вивчаються. Визначено, що при вивченні євроінтеграційної політики бажано було б застосовувати теорії європеїзації та неоінституціоналізму.

11.17.08.1584/198797. Тероризм в Україні. Целуйко М.Є. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.106-111. - укр. УДК 323.28.

Досліджується сутність явища тероризму з виділенням ключових ознак, які дозволяють відокремити його від суміжних явищ соціально-політичного насилля. Використовуючи ці ознаки, а також офіційне тлумачення тероризму, прийняте на законодавчому рівні, визначена доречність застосування терміну "тероризм" для характеристики насильницьких дій сепаратистські налаштованих формувань в Україні, виділено терористичну складову конфлікту.

11.17.08.1585/198802. Багатосторонні гарантії безпеки в сучасному світовому порядку: міжнародний досвід та український контекст. Крисенко О.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.137-142. - англ. УДК 323.174 (045).

Досліджено політико-правову історію та геополітичну феноменологію такого явища як багатосторонні гарантії безпеки. Проаналізовано суперечливий характер їх політичної декларативності та вплив їхнього існування на відтворення правил домінування в світовій політиці й підтримку міжнародного порядку. Розглянуто існуючий стан багатосторонніх гарантії безпеки в Україні на основі Будапештського меморандуму після російської анексії Криму та окупації територій Донбасу. Окреслено шляхи щодо зменшення негативних наслідків парарправного статусу Будапештського меморандуму для України.

- 11.17.08.1586/198803. Проблематика нового глобалізму в умовах трансформації національних ідей держав сучасності. Запорожченко Р.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.142-147. - укр. УДК 327:323.
Трансформація глобалізму в умовах існування постіндустріальних суспільств та інформатизації інститутів влади в сучасному світі все більше стикається з опором свого розповсюдження, яким виступають національні ідеї. Унаслідок цього співіснування та взаємодії основних елементів глобалізм не використовуються на всю потужність. Це веде до виникнення антиглобалістських течій, котрі формуються з національних ідей сучасних країн.
- 11.17.08.1587/198808. Концепція міжнародних режимів С.Краснера. Лукінов Є.Ю. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.170-173. - укр. УДК 321.01:316.
Розглядається теоретичне обґрунтування концепту та дається визначення поняття "міжнародного режиму". Виділяються головні риси "міжнародного режиму". Розглядається питання зміни державного суверенітету і виділяються чотири основні моделі суверенітету в рамках "міжнародного режиму".
- 11.17.08.1588/198810. Наслідки впливу світових глобалізаційних процесів на міграційну політику держав. Костенко В.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.180-184. - укр. УДК 325.1.
Аналізуються глобалізаційні тенденції, які впливають на міграційну політику країн світу. Приділяється увага важливості формування оптимально ефективного законодавства в сфері міграцій, адже міграційна політика держав має бути інструментом її збагачення, економічного, соціального, культурного становлення та розвитку громадянського суспільства. Крім того, встановлюються тенденції міжнародної міграції, вплив глобалізації на сучасний світ міграцій та країн в цілому.
- 11.17.08.1589/198811. Цивілізаційний вимір зовнішньої політики Індії. Сивуха Т.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.185-188. - укр. УДК 327 (540).
Досліджуються особливості формування та реалізації зовнішньої політики Індії в контексті цивілізаційної самоідентифікації індійських еліт. Проаналізований комплекс зовнішньополітичних дій Індії щодо просування власних національних інтересів через механізми політичної, економічної, культурної інтеграції та кооперації в південноазійському регіоні. Показано вплив цивілізаційних (культурних) цінностей на формування зовнішньополітичної стратегії Індії.
- 11.17.08.1590/198830. Гетерогенність пострадянського габітусу на прикладі збройного конфлікту Слов'янська: методологічні рамки дослідження. Работягова І.В., Кисельова В.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.99-103. - укр. УДК 394:321.014(477-04).
Досліджується можливість застосування структуралістської методології, зокрема концепції габітусу, для аналізу україно-російського збройного конфлікту. На прикладі військових подій у Слов'янську протягом квітня-липня 2014 року показана гетерогенність пострадянського габітусу. Також цей феномен розглядається з точки зору передумови та невід'ємної складової сучасного гібридного збройного конфлікту.
- 11.17.08.1591/198837. Місце теорії гібридної війни серед інших концепцій сучасного збройного конфлікту. Осадча Я.Д. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.138-143. - укр. УДК 355.01.
Розглянуто найвпливовіші концепції сучасних збройних конфліктів та проаналізовано їх дослідницький потенціал. Особливу увагу зосереджено на основних тезах теорії гібридної війни, а також досліджено її місце серед подібних парадигм. Обґрунтовано необхідність звернення до концепції гібридних конфліктів під час вивчення сучасних збройних сутичок.
- 11.17.08.1592/198838. Політологічний аналіз цивільного захисту як безпекової функції країн-членів Європейського Союзу. Бірюков Д.С., Лещенко О.Я. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.144-150. - укр. УДК 32.1.
Досліджуються політичні аспекти цивільного захисту як безпекової функції сучасної держави на прикладі країн-членів ЄС. Аналіз здійснюється із використанням полікомпонентного підходу, складниками якого є дослідження ступеня політизації (врахування безпекової функції в стратегічних, доктринальних та програмних політичних установах), соціально-економічного впливу, здійснення безпекового партнерства (залучення всіх заінтересованих акторів - держава, суспільство, бізнес), децентралізації (передачі повноважень від центральної до місцевої влади), регіонального співробітництва та інтеграції.
- 11.17.08.1593/201055. Про винність і політичну відповідальність. Кремень В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.6-14. - рос. УДК 141.7:321.01.
З позицій соціальної філософії аналізуються складні проблеми, зумовлені тими обставинами, в яких сьогодні опинилася Україна, та їх морально-етичні аспекти. Російська агресія, подолання внутрішнього розколу, критичне переосмислення історичного досвіду розглядаються в загальному контексті пошуку шляхів реалізації очікуваних суспільних перетворень в нашій країні. Аргументовано доведено, що переважна більшість населення країни розглядає збройне протистояння у східних областях як війну, розв'язану Росією проти України. Центральним моментом статті є дослідження надзвичайно складного питання політичної і моральної відповідальності. Розвиваються положення К. Ясперса, у якого фігурують чотири поняття провини й відповідних їм видів відповідальності: кримінальної, політичної, моральної та метафізичної. Особливо увага звертається на позицію інтелігенції в оцінюванні подій, пов'язаних з революцією гідності, та у її участі в виборах. Підкреслено принципову відмінність між українським та російським народами у мірі усвідомлення ними необхідності внутрішнього очищення, духовного відродження й підвищення політичної відповідальності за долю людської цивілізації.

12 НАУКОЗНАВСТВО

12.01 Загальні питання наукознавства

12.17.08.1594/195826. Деякі невідомі сторінки життя Томаса Йоганна Зеебека. Велмре Е. // Термоелектрика. Чернівці: Інститут термоелектрики Національної ак-мії наук та Міністерства освіти і науки Укр., 2015, №4, С.5-9. - укр. УДК 902 001(091); 001(092). Чому раптово перервалася давня дружба між Зеебеком і Гегелем? Як пов'язаний із цією сваркою Гете? Яким чином цей конфлікт вплинув на подальшу кар'єру Зеебека? Відповіді на ці питання було знайдено з листування Гегеля, Зеебека, Гете та їх сучасників.

12.17.08.1595/201205. Мовні рівні вдосконалення науково-технічного тексту. Венгринюк М.І., Мельник О.М. // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. Івано-Франківськ: Івано-Франківський нац. техн. ун-т нафти і газу, 2016, №4(61), С.65-71. - укр. УДК 81'36.

Проаналізовано мовні рівні вдосконалення науково-технічного тексту, розкрито способи уникнення "наукового жаргону". Наголошено, що науково-технічна мова потребує реформування, відновлення питомо українських мовних засобів. Обґрунтовано думку про те, що автор науково-технічного тексту повинен зважати на мовну традицію, використовуючи одиниці лексико-семантичного, морфологічного та синтаксичного рівнів мови. Подано типові приклади порушення мовних норм та запропоновано варіанти замінення неправильних лексико-граматичних конструкцій.

12.21 Наука і суспільство. Соціологія науки

12.17.08.1596/194738. Суспільство знань і постнекласична наука: взаємовплив контекстів. Броннікова Л.В. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.35-38. - укр. УДК 141.7.

У статті розглядаються зміни в науці на тлі соціальних трансформацій початку XXI століття. Показано, що сучасний стан розвитку науки називають постнекласичним, а однією з специфічних рис сучасного наукового виробництва є міждисциплінарність.

12.31 Наукова праця. Наукова творчість

12.17.08.1597/198156. Розробка моделі життєвого циклу наукових публікацій. Гогунський В.Д., Лященко Т.О., Васильєва В.Ю. // Управління розвитком складних систем. Київ: Київський нац. ун-т буд-ва і архітектури, 2015, №24, С.75-83. - укр. УДК 005.8.

Трансформації конкурентного середовища сфери вищої освіти у напрямку створення ефективних механізмів управління науковими дослідженнями спонукає наукові колективи і окремих науковців до аналізу своєї публікаційної активності для пошуку методів покращення показників цитування наукових публікацій. У роботі виконано аналіз життєвого циклу наукових публікацій і показано, що шляху просування статей до науковців у світовій спільноті притаманні властивості марковських процесів. Розроблена модель 5A S повною мірою відображає властивості досліджуваної системи. Комунікаційні впливи змінюють ймовірності станів системи з послідовним рухом по траєкторії від відсутності інформації про публікацію до ознайомлення з нею через стан позитивного відношення до її цитування. При цьому обов'язковим станом є також негативне відношення до публікацій. Доведено, що у разі використання систем Google Scholar, ORCID, Mendeley, Academia, ResearchGate та ін., за активної участі авторів у розміщенні своїх публікацій збільшується частина статей, які стають доступними колегам у світовій науковій спільноті, що і є одним із чинників збільшення показників цитування.

12.17.08.1598/202486. Забезпечення ефективності оприлюднення результатів наукових досліджень. Загірняк М.В., Никифоров В.В., Сергієнко С.А. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.7-15. - укр. УДК 001.891.009.12:378.4.

Проведений аналіз існуючих методик оцінювання якості наукових досліджень з метою підвищення їх конкурентоздатності. Виокремлено та охарактеризовано ефекти (економічний, науково-технічний, соціальний), за якими оцінюється результативність науково-дослідної роботи; наведена характеристика баз даних, які входять до пошукових платформ Web of Science. Досліджено методологію, правила наповнення та умови індексації наукових періодичних видань і публікацій у міжнародних наукометричних базах даних Web of Science і Scopus. Запропоновано критерії оцінювання наукових видань на базі вимог WoS та Scopus, адаптовані до вітчизняних умов. На прикладі фахового періодичного видання "Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського" показано етапи поступового входження спочатку до національних, а згодом - і до міжнародних наукометричних баз даних.

12.41 Організація науки. Політика в галузі науки

12.17.08.1599/198133. Управління людськими ресурсами в наукових проектах. Бедрій Д.І. // Управління розвитком складних систем. Київ: Київський нац. ун-т буд-ва і архітектури, 2015, №24, С.16-22. - укр. УДК 008.5 .96.

Зростання вимог до рівня та якості реалізації наукових проектів вимагає постійного контролю під час управління людськими ресурсами. Це викликано, насамперед, тим, що для реалізації наукових проектів необхідно залучати до команди проекту вчених, які безпосередньо будуть виконувати роботи проекту. Проаналізовано терміни "команда", "команда проекту" та "команда управління проектом" з точки зору управління науковими проектами. Розглянуто порядок формування команди управління проектом та набір персоналу для виконання робіт наукового проекту. Визначено терміни "конфлікт" та "стрес". Означено джерела конфліктів та їх зміст. Розглянуто методи управління конфліктами. Дано визначення терміну "стрес" та виділені його види. Зазначена важливість приділення уваги управлінню людськими ресурсами для забезпечення ефективного, своєчасного та якісного виконання наукового проекту. Запропоновано у науці управління проектами та програмами розвивати напрямки управління конфліктами та стресами команди проекту.

12.51 Методика і техніка дослідної роботи

12.17.08.1600/196090. Цифрова наука в програмі "Горизонт 2020". Згуровський М.З., Петренко А.І. // Системні дослідження та інформаційні технології. Київ: Навчально-наук. комплекс "Інститут прикладного системного аналізу" НТУУ "КПІ" МОН та НАН Укр., 2015, №1, С.7-20. - рос. УДК 001.1, 001.18, 001.3, 001.8.

Цифрова наука, яка спирається на використання електронних інфраструктур, послуг та інструментів, заснованих на ІКТ, робить більш ефективними і прозорими наукові процеси, пропонує нові інструменти для наукового співробітництва, експериментів і аналізу та робить наукове знання більш доступним. Одночасно цифрова наука сприяє появі нових наукових методів, дисциплін і парадигм з реагування на нові виклики через глобальні розподілені співтовариства, в яких громадяни і суспільство

безпосередньо беруть участь у створенні та споживанні наукових знань. Розглянуто плани та організаційні заходи розвитку і використання у європейських програмах цифрової науки. Це заходи щодо координації, підтримки, формування та функціонування відкритої однорідної об'єднаної у федерацію виробничої інфраструктури для всієї Європи, єдиного цифрового дослідного простору ERA (European Research Area). Ключову роль у наданні послуг (сервісів) у цьому онлайн-овому європейському науковому просторі відіграє Європейська грід інфраструктура EGI (European Grid Infrastructure), яка об'єднує і підтримує дослідників різних наукових дисциплін, надаючи їм можливість обробляти дані, отримані в інтегрованому європейському обчислювальному середовищі. Такий приклад Європи з організації та активній підтримці наукових досліджень дуже повчальний для України.

12.79 Наукові кадри

12.17.08.1601/199760. Аналіз наукометричних індикаторів для оцінювання здобутків вченого. Штовба С.Д., Штовба О.В. // Вісник Вінницького політехн. ін-ту. Вінниця: Вінницький нац. техн. ун-т, 2016, №1(124), С.115-123. - укр. УДК 001.007:331.108.43 001.891.

Здійснено аналіз основних наукометричних індикаторів, які враховують кількість публікацій та кількість цитувань, як окремо, так і спільно. Показані способи врахування додаткової інформації щодо кількості співавторів, статусу журналу, наукового стажу, договірної цитування тощо. Розглянуто пастки наукометричних індикаторів, які пов'язані з прихованими та з неформальними посиланнями, а також з помилками у списку літератури. Описано робастний спосіб ідентифікації наукових зірок на основі підрахунку кількості високоцитованих статей-шедеврів.

13 КУЛЬТУРА

13.07 Теорія, методологія і філософія культури

13.17.08.1602/194128. Жити культурним життям. Шафер Д.П. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.283-306. - англ. УДК 304.444.

У даній статті охарактеризовані найбільш значимі результати спостережень Д. Пола Шафера про те, як жити культурним життям. Дані отримані в ході проведення багаторічних досліджень. Позиція вченого сформувалася на основі значного інтересу до мистецтва і природи, а також внаслідок вивчення поглядів деяких ключових культурологів, в першу чергу Гете, Метью Арнольда, Томаса Карлайла, Едварда Бернетта Тайлора, і Джозефа Кемпбелла. Завдяки знайомству з ідеями, знаннями та досвідом даних вчених, до П. Шафера прийшло розуміння щастя, наповненості і духовності в житті, вміння жити повним і захоплюючим культурним життям, і прагнення до використання на благо знань про культурні цінності, традиції та звичаї інших людей і інших культур.

13.17.08.1603/194765. Культурно-історичні витоки становлення міста як соціально-культурного феномену. Кравченко О.І. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.144-148. - укр. УДК 130.2 (045).

У статті здійснюються культурно-історичне осмислення міста як феномену культури через аналіз його соціальної динаміки.

13.17.08.1604/195092. Мова в етнокультурному вимірі. Кононенко В. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.3-6. - укр. УДК 008.001.14.

У статті через поняття мовної особистості й мовного типу розкрито принципи формування у молодого покоління мовної картини світу. Висвітлено місце нової галузі знань - лінгвокультурології в опрацюванні мовно-естетичних засад художніх текстів. Розглянуто перспективи аналізу в школі таких мовнокультурних явищ, як концепт, метафора, символ.

13.17.08.1605/196128. Культура і особистість в психоаналітичній теорії Жака Лакана. Борисова-Железнова К.О. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.17-25. - укр. УДК 130.2.

Робота присвячена дослідженню психоаналітичної теорії Жака Лакана, зокрема проблематиці співвідношення в єдиному смислового полі його концепції понять "культура" і "особистість". В статті розкривається зв'язок між складовими структури людської психіки та позитивним змістом культури, а також акцентується увага на проблемі несвідомого та концепті підозри до онтології присутності. Пропонується авторський погляд на взаємозв'язок цих питань в теорії французького мислителя.

13.17.08.1606/196656. Поняття "людина культури" як фантомна дефініція. Чикарькова М. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.108-113. - укр. УДК 008.001.14.

Стаття присвячена аналізу терміну "людина культури", який часто зустрічається у наукових роботах (переважно педагогічно-філософського спрямування) останніх двох десятиліть. Автор фіксує неузгодженість та внутрішню суперечливість терміну, неможливість висвітлити його генезу. Продемонстровано також смутність та туманність змісту, що їх вкладають різні автори у поняття культури. Акцентовано зосередженість більшості авторів виключно на синхронічному зрізі сьогодення, відсутність належного історико-діахронічного аналізу проблеми. Спроби термінологічно диференціювати поняття "культурна людина" та "людина культури" вкрай суб'єктивні та мало обґрунтовані. Саме поняття "людини культури" ґрунтується на неправильному уявленні про те, що людина нібито може існувати поза культурою.

13.17.08.1607/196982. Філософська рефлексія сучасної культури епохи суспільства масового споживання. Бойко А.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.90-99. - укр. УДК 008.001.14.

У функціонально-інструментальному аспекті сучасна культура надзвичайно багатоманітна. Ця особливість з'ясовує, чому її позначають багатьма термінами: глобальна, мозаїчна, популярна, елітарна, симуляційна... Втім, найбільш адекватним понятійним відповідником сучасної культури є її масовість, адже культура суспільства масового споживання априорі не може не бути масовою.

13.17.08.1608/196993. Ідея смислу кризь призму філософських основ культури. Семікін М.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.218-226. - укр. УДК 008.001.14.

Смислова сфера утворює фундамент будь-якого напрямку філософського знання. Культура також немислима поза певною ієрархією смислових пріоритетів. Тому цілком закономірно, що філософське оперування культурою значною мірою відштовхується від деякої концептуалістики смислу, смислових основ буття людини і суспільства.

13.17.08.1609/197016. Антропологічні засади культури як основи багатовимірності людини в умовах реконфігурації глобального соціального простору. Мельник В.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.186-201. - укр. УДК 008.001.14.

В статті проаналізовано сутність культури та кризові духовні явища, що проявляються в культурі в умовах реконфігурації соціального простору. Виявлено кризові явища, що складають духовну кризу, що представляє собою кризу суспільних ідеалів і цінностей. Визначено, що саме духовність забезпечується антропологічними, онтологічними, аксіологічними чинниками. З'ясовано сутність культури як умови реалізації багатовимірності людини в умовах поглиблення глобальних викликів сучасності, що представляють собою основу для виявлення міжцивілізаційного спілкування і діалогу. Розкрито умови переосмислення культурно-історичних, філософських і морально-аксіологічних принципів облаштування соціуму. Зроблено висновок, що антропологічні засади культури як основи багатовимірності людини в умовах реконфігурації глобального соціального простору забезпечують становлення умов самореалізації людини в умовах культурної глобалізації.

13.17.08.1610/198992. Ціннісні орієнтири людини постсучасності. Стасевська О.А. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.26-29. - укр. УДК 130.2.

Стаття присвячена дослідженню людини постсучасного культурного простору, аналізу її здатності стати активним суб'єктом творення та оновлення вищих духовних цінностей. У статті розглядаються філософські інтерпретації осмислення людського існування з точки зору вибору ціннісних орієнтирів в контексті культури постсучасності, аналізується сутність самої людини, що потребує відповіді на питання, якими є характерні ознаки людини постсучасності.

13.17.08.1611/198997. Філософсько-культурологічний вимір системи "людина - культура" в умовах техноінтелектуалізації антропосфери: термінологічний аналіз. Карпенко В.С. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.43-47. - рос. УДК 130.2:004.

У статті експлікується потенціал термінологічного аналізу філософії техноінтелектуалізації культури для вирішення проблеми концептуалізації філософсько-культурологічного виміру феномена дійсних і можливих процесів техноінтелектуалізації антропосфери. Сформульовано фундаментальне поняття для даної сфери досліджень - "техноінтелектуалізація культури". Це вимагаюча гуманізуючого осмислення сукупність процесів як формального, так і змістовного прямого і опосередкованого перетворення засобами техноінтелекту в глобальних масштабах конституюючих культуру програм людської життєдіяльності, перетворення всіх сфер культури.

13.17.08.1612/199114. Людина в пошуках ціннісних смислів у контексті культури постсучасності. Стасевська О.А. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.58-68. - укр. УДК 008.001.14.

Стаття присвячена дослідженню базової характеристики людини постсучасного культурного простору, аналізу її як суб'єкта творення та оновлення духовних цінностей. У статті розглядаються сучасні інтерпретації осмислення людського існування з точки зору пошуку ціннісних смислів у контексті культури XXI ст.

13.17.08.1613/199146. Культура як предмет дослідження у "Філософії символічних форм" Е. Кассирера. Форкош С.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.187-197. - рос. УДК 008.001.14.

У статті досліджується філософія культури Е. Кассирера, як вона представлена в його роботі "Філософія символічних форм". Обґрунтовується доцільність пошуку такої методологічної стратегії в дослідженні культури, яка дала б можливість уникнути як емпіричного плюралізму, так і логоцентризму. Запропонований Е. Кассирером проект саме давав можливість уникнути такого роду методологічних крайнощів. Філософія культури, за Кассирером, повинна враховувати як різноманітність форм культури, зберігаючи кожен культурну сферу в її автономності, так і відстоювати єдність культури, яка спирається на апріорні здібності людської суб'єктивності. Сучасна філософія об'єктивного духу, як і філософія культури, розвиваються здебільшого наміченим Е. Кассирером шляхом.

13.17.08.1614/200678. Мультикультуралізм як філософська концепція. Підскальна О.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.113-120. - укр. УДК 008.001.14.

У статті розглядається мультикультуралізм як філософська концепція. Аналізується низка підходів у визначенні мультикультуралізму, які розкривають різні аспекти цього феномена. Доведено, що концепція мультикультуралізму є своєрідним результатом дискусій між прихильниками класичного лібералізму з акцентом на індивідуальних правах та комунітаризму, представники якого визнають певні права за спільнотою. Розкриваються також підходи, що робили спроби осмислення мультикультуралізму через поняття "культура", досліджуючи її сутність, зв'язок з ідентичністю як необхідною умовою існування індивіда та "плюральністю".

13.09 Історія культури. Історія вивчення культури

13.17.08.1615/193131. Культурне життя Кам'янецьчини наприкінці XIX - всередині XX століття. Урсу Н.О., Гуцул І.А. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.378-384. - укр. УДК 008+7(477.43)"18 19".

Стаття присвячена розгляду культурного життя Кам'янецьчини наприкінці XIX - всередині XX століття, яке стало міцним підґрунтям для виникнення потужного культурно-мистецького осередку. Згадуються видатні діячі культури регіону, педагоги, учасники музейної та краєзнавчої справи, товариств різного спрямування. Охарактеризовано становлення і розвиток культурно-мистецької діяльності на теренах Кам'янецьчини. Доведено, що культурно-мистецьке життя Кам'янецьчини у XX столітті розвивалося в декількох незалежних напрямках, а саме: просвітницька справа, краєзнавча та педагогічна діяльність, особиста творча праця, участь у створенні музеїв, виставок, експозицій. З'ясовано, що культурно-мистецька діяльність розвивалася у руслі загальних процесів і була нерозривно пов'язана з основними напрямками суспільного життя, а провідні митці брали безпосередню участь у виставковій діяльності та були активними учасниками музейної справи, краєзнавчими дослідниками. Їхня художня творчість тісно перепліталася з педагогічною роботою, що дала змогу констатувати факт їх безперечної участі в становленні та розвитку професійної художньої освіти на Поділлі.

13.17.08.1616/196114. Розвиток ігрової дії в Середньовіччі. Шеремет Л.А. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.136-149. - укр. УДК 372.41.

В даній статті розглядається історія розвитку гри в період панування християнської ідеології в Європі Ігровий елемент осмислюється в рамках двох соціальних тенденцій - аристократичної та народної в яких безпосередньо відображались чуттєві та духовні потреби певних соціальних станів. При цьому відмічається, що розділення на стани було зумовлено саме християнською ідеологією, яка задавала певне життєве призначення кожному з них. Відзначено, що по відношенню до ігрової практики європейського середньовіччя ще непридатний термін "спортивна", оскільки вона все ще не потребувала раціонального відношення до себе, залишаючись заняттям, де основним сенсом було отримання задоволення.

13.17.08.1617/198993. Роль Олександра Погорілка у становленні Харкова як міста-осередку європейської культури XIX століття. Маліков В.В. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.30-33. - укр. УДК 352:351 (477.54) "18 19".

У статті аналізується теоретичний доробок та практичні заходи професора Харківського технологічного інституту Олександра Костянтиновича Погорілка як визначного громадського діяча Харкова на межі XIX-XX століть. Його діяльність осмислюється автором у контексті процесів модернізації українського міста та засвоєння надбань тогочасної європейської цивілізації. Розкриваються соціальні, культурно-просвітницькі, гуманістичні аспекти діяльності О. Погорілка на посаді міського голови Харкова. Дослідження його подвижницької праці висвітлює ключову роль вітчизняної інтелігенції у розвитку міста.

13.17.08.1618/198995. Творення та його реалії: від архаїки до постмодернізму. Вандишева-Ребро Н.В. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.37-39. - рос. УДК 316.7.

У статті розглядається формування в історії людства відношення людини як суб'єкта до речей. Розглядаються різні версії цих відносин на різних етапах існування людства: архаїчна свідомість, християнська антропологія, постмодернізм. Міфологічна, християнська, наукова, а також постмодерністська свідомість цікавлять з погляду реакції людини на рід та відносин з нею. Християнсько-антропологічна традиція представлена на прикладі творчості Н.В. Гоголя. У статті відзначається той факт, що взаємодія людини з матеріальними цінностями, які він сам і створив, суттєво обтяжують буття людини. Існування людини зводиться, зрештою, до постійної боротьби двох начал: духовного й матеріального або вічного й минулого. Таким чином, рід може існувати в житті людини у двох версіях або як об'єкт, що є нормою, або ж, на жаль, може проявляти себе як суб'єкт, що є хапливим.

13.17.08.1619/200038. Гуманітарна сфера життя українського суспільства у "Щоденниках" Сергія Єфремова. Калантаєвська Г.П. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.101-111. - укр. УДК 009(477):821.161.2.0 - 94.

У статті розглядається ставлення С. Єфремова до процесів, які відбувались у гуманітарній сфері і свідчили про руйнівний вплив більшовицької ідеології на середню й вищу освіту, науку, виховання, літературне життя, театр, видавничу справу тощо, від яких залежала національна духовність. Звертається увага на відображення у "Щоденниках" проявів деморалізації школярів, студентів, викладачів вишів, науковців, митців, яких партійні чиновники активно використовували у класовій боротьбі. Характеризуються також погляди публіциста на засилля в академічних колах партійних висуванців, на витіснення з науки непокірних учених, на боротьбу із загальнолюдськими християнськими цінностями у виховній роботі, на жорстку селекцію-цензуру у книговидавництві, періодиці, мистецькому житті, викладацькій роботі тощо. Аналізується оцінка С. Єфремовим квазіукраїнізації, яка небезпідставно викликала в суспільстві опір і мала корисливу політичну мету.

13.11 Культура в сучасному світі

13.17.08.1620/194761. Інтеракція культур в умовах інформатизації суспільства. Мерщій Т.В. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.127-129. - укр. УДК 130.2:001.8:316.774(045).

У статті досліджуються особливості формування взаємодії культур в умовах інформатизації суспільства.

13.17.08.1621/194762. Культурна глобалізація на сучасному етапі: ключові тенденції. Фабрика А.А. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.130-134. - укр. УДК 316.32+316.733.

В статті розглянуто і проаналізовано основні тенденції культурної глобалізації від моменту інтенсифікації цього процесу й по сьогодні. Також зазначено переважно американізований характер сучасної глобальної культури і показано чотири визначальних напрями її впливу на культуру окремих країн, що включилися у орбіту глобалізації.

13.17.08.1622/194764. Соціальна пам'ять у період глобалізації. Вусатюк А.О. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.140-144. - укр. УДК 130.2+141.201.

У статті досліджені поняття, типологія, функції соціальної пам'яті, а також значення художніх та історичних образів у формуванні феномену соціокультурної пам'яті. Проаналізована взаємодія соціальної пам'яті з процесом культурної глобалізації.

13.17.08.1623/196028. Homo virtualis як соціокультурний феномен. Терновий П.О. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.95-101. - укр. УДК 165.745:130.2.

У статті досліджується проблема віртуалізації життя сучасної людини, як інноваційного соціокультурного феномену. Розглядаються основні риси, притаманні новому типу особистості-людини віртуальної (homo virtualis). З'ясовано, що реальність сприймається homo virtualis як багатовимірною, варіантною, сценарною, тому що людина віртуальна виступає у ролі гравця-маніпулятора, творця, актора, здатного перетворювати її задля самоутвердження у статусі реального.

13.17.08.1624/196149. Космополітизм і маргінальність як феномени сучасної культури. Саракун Л.П. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.248-254. - укр. УДК 130.2.

У роботі досліджуються процеси маргіналізації сучасної культури та феномен космополітизму. Аналізуються тенденції культурної глобалізації, що спричинили кризу сучасної культури. Визначено витоки та природу космополітизму й маргінальності в національній культурі, розкрито їх вплив на культурне буття людини в сучасних умовах.

13.17.08.1625/196240. До визначення поняття "професійний анекдот". Линчак І.М. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.207-216. - укр. УДК 398.23.

Стаття присвячена проблемі професійного анекдоту як унікального й продуктивного явища сучасної масової культури. Розглядаються зміст і обсяг поняття "професійний анекдот", місце професійного анекдоту в класифікації текстів цього жанру.

13.17.08.1626/196272. Традиційні ініціації українців як засіб впливу на формування національної ідентичності в сучасній культурі. Костюк О. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.154-160. - укр. УДК 392.17: 316.324.

Обряди ініціації служили засобом управління й перетворення людської особистості за допомогою свідомості, відбувалося кодування підсвідомості внутрішньої душі людини, а завдяки зачісці було показано знаходження на певній сходинці ієрархії

людини в соціумі. У статті розглядаються традиційні ініціації українців, які супроводжувалися зміною зачіски. Визначено значення обрядів для сучасного глобалізованого суспільства.

13.17.08.1627/196685. Сміхова культура у формуванні семантико-художніх координат й аксіосфери сучасного міста. Прилуцька А.Є. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.73-79. - укр. УДК 130.2:17.022.1.

Розглянуто основні філософські та культур-антропологічні підходи до вивчення впливу сміхової культури на аксіосферу сучасного міста. Проаналізовано традицію соціогуманітарних досліджень феномена сміху від Античності до сучасності. Обґрунтовано необхідність формування цілісного інтегрованого підходу до вивчення системи сучасних практик комічного. Описано специфіку функціонування сміхової культури як складного соціального феномена. Зазначено, що сміхова культура як фокус соціально-полісної буттєвості закріплює в художньо-образних формах цінності й норми жителів міста.

13.17.08.1628/196911. Публічність як атрибут сучасного міжкультурного простору. Васильєва Л.А. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.74-81. - укр. УДК 315.28:1.

Статтю присвячено осмисленню феномену публічності як комунікативного інструменту сучасного глобалізаційного простору в координатах світоглядних ідентифікацій Сходу-Заходу та виявленню їхніх відрізняювальних характеристик.

13.17.08.1629/196980. Драматургічний підхід І. Гофмана в структуруванні простору моди. Скалацька О.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.70-78. - укр. УДК 130.2:792:391.

Мета роботи полягає у експлікації можливостей драматургічного підходу І. Гофмана для аналізу моди як простору. Можна виокремити два рівні осмислення концепції І. Гофмана: індивідуальний та надіндивідуальний, які поєднуються у просторовому вимірі. Зональний розподіл моди згідно драматургічному підходу розкриває її взаємозв'язок з іміджем. Драматургічний підхід дозволяє простежити динаміку в просторі моди для розкриття її онтологічних характеристик, пов'язаних з простором і часом. Дуалізм розмежування та єдності зон, їх динамізм демонструють збіг іміджу та моди у просторовому рівні. Аналізується сезонний показ весна-літо 2015 українського бренду Domanoff.

13.17.08.1630/197092. Методи, принципи, підходи до аналізу дизайнерської культури як умови гармонізації відносин людини, природи, суспільства. Рижова І.С. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.192-205. - укр. УДК 008.009.

У статті дається аналіз методологічних засад дизайнерської культури як міри розвитку людини у досягненні гармонізації відносин людини і суспільства. Проаналізовано, що на розвиток методології дослідження дизайнерської культури впливають такі чинники, як: практичні проблеми підвищення ефективності дизайну в облаштуванні людського буття і втілення його в соціально-культурному бутті; розвиток людини як удосконалення свого буття; ускладнення самого процесу дизайнерської діяльності як розвиток дизайнерської культури і умови гармонізації відносин людини, природи, суспільства; аналіз дизайнерської культури здійснено з аксіологічних позицій. Серед пізнавальних принципів дизайнерської культури виокремлюються принципи експліцитності, системності і розвитку. Акцентується увага на таких методах аналізу дизайнерської культури, як онтологічний, гносеологічний, інституціональний, інструменталістський, нормативно-рольовий, комунікативний, системний, що дозволяють дослідити дизайнерську культуру як міру розвитку людини у складному мінливому середовищі з метою досягнення гармонізації відносин суспільства і особистості.

13.17.08.1631/197120. Освітня культура інформаційного суспільства в контексті глобалізаційної реальності. Кивлюк О.П. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.225-232. - укр. УДК 008.009.

Освітня культура розглядається як відносно самостійна сфера людського буття, яка відображає специфічність культурних традицій та інновацій, що обумовлені визначеною системою цінностей інформаційного суспільства в контексті глобалізаційної реальності.

13.15 Організація і управління в галузі культури

13.17.08.1632/195688. Державне управління становленням та розвитком культури в Україні. Бутник О.О. // Наукові розвідки з держ. та муніципального управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.90-96. - укр. УДК 351.85.

Проаналізовано розвиток культури в роки незалежності в Україні. Визначено об'єктивні причини кризового становища у сфері культури. Досліджено роль регіонів у соціально-культурній сфері. Визначено основні завдання державного управління культурно-мистецьким продуктом з метою його популяризації серед широких верств населення.

13.17.08.1633/199672. Мультикультуралізм як потенційна складова культурної політики України. Маліков В.В. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.64-67. - укр. УДК 351.85.

У цій статті автор осмислює мультикультуралізм як концепцію і політику та розглядає переваги його реалізації для України. Дослідження зосереджується на ідеологічній підґрунті та концептуальному розумінні мультикультуралізму в сучасному українському та світовому наукових дискурсах. Автор робить висновок про те, що мультикультуралізм як потенційна частина культурної політики може бути корисним у багатьох відношеннях. Він матиме позитивний вплив на добробут і стабільний розвиток місцевих спільнот, регіональне зростання і соціально-економічне поживлення, піднесення міського життя і розвиток туризму.

13.17.08.1634/202940. Розвиток кадрового забезпечення у закладах культури сільської місцевості шляхом комплексного моделювання системи вищої культурно-мистецької освіти. Лелюк Ю.В. // Економічний форум. Луцьк: Луцький нац. техн. ун-т, 2016, №2, С.339-345. - укр. УДК 338.27.

У статті розглядається система управління навчальним процесом вищої культурно-мистецької освіти та перспективи залучення молодих фахівців до закладів культури сільської місцевості. Обґрунтовано необхідність створення єдиного комунікаційно-інформаційного простору з забезпеченням зворотного зв'язку працівників культури сільської місцевості зі студентами ВНЗ культури і мистецтв.

13.17 Міжнародне співробітництво в галузі культури

13.17.08.1635/202721. Молодіжний та дитячий туризм: сутність та класифікація за віком. Мельничук М.М., Зейко В.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Геологія. Географія. Екологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №44, С.118-123. - укр. УДК 379.85-053.7 .8.

У статті наведено та охарактеризовано приклади різноманітних підходів до класифікації туризму, залежно від віку подорожуючих. Проаналізовано та узагальнено існуючі визначення дитячого та молодіжного туризму, описані як науковцями

сфери туризму, так і з інших галузей науки. Опираючись на Закони України, світовий досвід та сучасні дослідження вікової психології, окремо обґрунтовано встановлення відповідних вікових меж для поняття "молодь" та "молодіжний туризм". Також визначено найважливіші функції дитячого та молодіжного туризму, як одного з методів виховної та красзнавчої роботи з підростаючим поколінням. Після опрацювання відповідної літератури, нами було запропоновано власні варіанти визначення дефініцій "дитячий туризм" і "молодіжний туризм", що враховують попередні дослідження різних вчених, Закони України та сучасний стан галузі.

13.19 Культура окремих країн і народів

13.17.08.1636/194115. Духовна спорідненість українських та китайських національних традицій під час розробки візуальних і словесних образів у психології художньо-проектної творчості: індоевропейська традиція (Т. Шевченко та К. Білокур). Вдовченко В.В., Антонович Є.А. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.55-74. - укр. УДК 159.923.2.

У статті вперше розглядаються особливості духовної спорідненості українських та китайських національних традицій у психології художньо-проектної творчості індоевропейської філософсько-світоглядної культури. Аргументовано охарактеризована етнічна учнівська наступність в українській художньо-проектній культурі на прикладі народного майстра К. Білокур (за епістолярною спадщиною й художньою творчістю К. Білокур - від художньо-естетичного світосприйняття і духовного наставництва Т. Шевченка), а також у китайській художньо-проектній культурі майстрів поезії та живопису Ван Вея і Лі Бо - від вчення даосизму та китайського буддизму про гармонію особистісного розвитку живописця і поета на шляху повернення до Природи й розуміння закону Всесвіту. Художньо-проектна творчість та дослідницька діяльність українського народного майстра К. Білокур охарактеризована не тільки як розмаїття неперевершених художніх образів квіткових композицій, краєвидів і портретів, а й як самобутня художньо-проектна українська школа з розробки методу ретельного вивчення об'єктів зображення: квітів - як природознавцем; гармонійного доквілля з краєвидами - як пейзажистом; емоційної задушевності в картинах - як майстром психологічного портрету; емоційно-світоглядних основ творчості Т. Шевченка - як мистецтвознавцем. Вперше висвітлено витoki української національної школи психології художньо-проектної творчості.

13.17.08.1637/194672. Проблемне поле культури сучасної України. Анучина Л.В., Грицаненко В.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.27-37. - укр. УДК 008(477).

Зосереджено увагу на розгляді стану та проблем розвитку сучасної української культури. Зроблена спроба прослідкувати характер культурних процесів, визначити фактори, які впливають на особливості цих процесів. Підкреслюється значущість таких інститутів культури, як родина, мистецтво, освіта, телебачення для подолання тих негативних тенденцій, які присутні у вітчизняній культурі сьогодні. Зроблена спроба аналізу діяльності цих інститутів та визначені напрями, які пов'язані з підвищенням її результативності.

13.17.08.1638/194733. Опозиція "свій-чужий" в народній культурі (діти і старі в польській народній культурі). Калнюк Т. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.14-16. - англ. УДК 1.147.

Міфічна парадигма організованого сільського суспільства бере до уваги дихотомію світу внутрішнього - світу зовнішнього. Традиційна реальність в народній культурі була розтягнена між поняттями "свій" і "чужий", що визначало життя дітей і старих в сільських громадах. З одного боку, вони були типовими представниками своїх громад; з іншого боку, вони функціонували як особи, відокремлені від групи. Їх соціальна та економічна маргіналізація, що визначалась, серед іншого, їх непродуктивним віком, суперечила їх міфічній і сакральній валоризації. В статті підкреслюється ця подвійність. Стаття містить етнографічні та фольклорні матеріали, що відносяться до польської культури з кінця 19-го і початку 20 століття. Іноді, для наочності, наводяться дані з загальноєвропейської етнології, історії і також психологічних або соціологічних досліджень вікових груп.

13.17.08.1639/194755. Язичницький вимір киеворуського іконопису. Богомолець О.В. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.104-108. - укр. УДК 75.052:141.45.

В статті висвітлено особливості трансформації візантійської іконопису та храмового будівництва на киеворуських теренах. На цьому тлі відображено загальний береговий характер храмового будівництва Русі та виявлено домінування культу Богородиці. Продемонстровано маргіналізацію образу та ікони Христа в слов'янському світогляді, яка, як показано у статті, була обумовлена дією традиційного для землеробської культури архетипу Матері.

13.17.08.1640/194763. Природа як духовна цінність у становленні культури сучасного українського суспільства. Мокляк Л.І., Покотило Г.М. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.133-139. - укр. УДК 17.023.36(045).

У статті здійснено аналіз місця й ролі природи у системі духовних цінностей сучасного українського суспільства.

13.17.08.1641/195243. Збереження мови і культури етнічних меншин в Закарпатті. Марусинець М. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №12-13, С.67-69. - укр. УДК 008(4 9).

Світовий цивілізаційний розвиток несе із собою необхідність вирішення проблем, пов'язаних із збереженням багатоманітності та культурної самобутності в умовах експансії масової глобалізації. Світовий розвиток є тим зовнішнім чинником, який має значний вплив на характер та напрям історично-культурних процесів у середині суспільного устрою, що криє в собі значні деструктивні тенденції уніфікації культурного простору, ставлячи перед національною державою проблему збереження культурної самобутності на міжнародній арені та підтримки культурної багатоманітності у середині суспільства. До культурних надбань залічуємо не тільки пам'ятки історії, а й мову, про що йдеться у статті.

13.17.08.1642/196018. Загублена українська душа та досвід її реставрації. Фельдман О.Б. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.397-404. - укр. УДК 130.26:17.035.1.

У статті здійснюється спроба актуалізації мотивів людинолюбства й альтруїзму в житті й творчості українських митців за часи колоніального минулого. Доводиться, що українська культура репрезентує глибокі гуманістичні смисли. Досвід альтруїстичного мислення та поведінки, відображений у літературі у XIX ст., може бути перспективним і важливим для розуміння української душі та збереження культурної самобутності.

13.17.08.1643/196688. Слобожанщина як осередок національно-культурного відродження України у XIX столітті. Северин Н.В. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.92-96. - укр. УДК 130.2.

Статтю присвячено дослідженню проблеми формування національної самосвідомості українців у XIX ст. завдяки прогресивній діяльності інтелігенції Слобожанщини. З'ясовано роль українських письменників і культурних діячів у національно-культурному відродженні України.

13.17.08.1644/200037. Хатні душі в народних віруваннях західних поліщуків (до XXI століття). Давидюк Л.М. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.94-101. - укр. УДК 008(4 9).
У статті розглянуто народні уявлення про домашнього духа на Західному Поліссі. Домовик - один із найпопулярніших демонологічних персонажів, проте різномірний у всіх етнографічних регіонах України. Повного достовірного аналізу західнополіського варіанту цього образу дослідники не проводили. Таку можливість надає звернення до архівних польових матеріалів. В процесі дослідження встановлено, що на Західному Поліссі поширений образ домовика з домінуючими ознаками християнського переосмислення, а тому переважно він трактується як злий дух. Проте у випадку, де його генеза пов'язана з культом предків, він - помічник. Домашній вуж, якого деякі дослідники вважають різновидом хатнього духа-предка, на Західному Поліссі з образом домовика не співвідноситься. Назви його однорідні на всій території; локус перебування - житлове помешкання.

13.51 Музейна справа. Музеєзнавство

13.17.08.1645/195297. Музеї Прикарпаття та їх роль у навчально-виховній та науковій діяльності студентської молоді. Чмелик І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №12-13, С.276-280. - укр. УДК 378.14:069 (477.86).

У статті досліджено проблеми становлення музеїв на Івано-Франківщині та охарактеризовано особливості їх діяльності у ретроспективі, починаючи з початку XX ст., часу заснування перших мистецьких збірок. Визначено їх функції і значення в навчально-виховній та науковій діяльності студентської молоді. Автор наголошує на необхідності вивчення музейних колекцій та артефактів з метою збереження національної культурної спадщини.

13.61 Охорона пам'яток історії і культури

13.17.08.1646/196117. Становлення індустрії збереження культурної спадщини: регіональний та міжнародний аспекти (1850-1930 рр.). Пархоменко І.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.171-182. - укр. УДК 130.2:330.163.14.

В статті розглядається регіональний аспект становлення індустрії збереження культурної спадщини на прикладі двох країн США та Великобританії. Аналізуються витоки до формування культурно-охоронної діяльності в якості міжнародної інституційної практики. Підкреслюється індустріальний характер культурного виробництва в сфері культурного надбання з огляду на історичну ретроспективу її становлення та сучасний стан.

14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки

14.17.08.1647/193066. Еволюція соціокультурного феномену "післядипломна педагогічна освіта" в Україні. Ушмарова В.В. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.17-22. - Німецька УДК 37.014.5.

У статті аналізується становлення післядипломної педагогічної освіти на різних етапах розвитку освіти України, її трансформація в залежності від соціальних умов. Здійснена спроба осмислення цього досвіду у контексті нової парадигми освіти протягом життя і сучасних умов для розвитку людини, різноманітних шляхів у становленні професійної кар'єри і професійного удосконалення, які надає постіндустріальна епоха.

14.17.08.1648/193067. Практична підготовка майбутніх учителів початкової школи в умовах інноваційного освітнього середовища. Бахмат Н.В. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.23-30. - укр. УДК 378.091.33-027.22:373.3.

Інформатизація усіх галузей суспільного життя вимагає впровадження інноваційних концепцій, спрямованих на забезпечення особистісних та професійних якостей учителя, формування його конкурентоспроможності, що підвищує вимоги до теоретичної та практичної фахової підготовленості. У зв'язку із значенням виникла необхідність проаналізувати науково-обґрунтовані зміни у стратегії та структурі підготовки педагога в галузі початкової освіти та його фаховий досвід шляхом використання інформаційних технологій. З'ясовано, що ефективність формування конкурентоспроможності вчителя може бути забезпечена поновленням рівноваги між освітою й практикою за спроектованого інноваційного освітнього середовища. Означено перспективи забезпечення компетентнісного підходу на сучасному етапі його розвитку в процесі підготовки та фахової діяльності педагога, зазначено ознаки інноваційного інтегрованого ІТ-середовища. Проаналізовано вітчизняний і зарубіжний досвід практичної підготовки педагогів і зроблено висновки, що використання інформаційних технологій у педагогічній підготовці майбутніх учителів початкової школи є суттєвим стимулом розумової активності студентів, розкриттям якостей творчої особистості, поглибленням мотивації їхньої професійної діяльності та розвитком здатності до його успішної реалізації в педагогічній практиці у школі. Врахування ж особливостей педагогічної підготовки в розвинутих країнах світу може стати важливим чинником розроблення практичних та методичних рекомендацій щодо формування інноваційного освітнього середовища педагогічної підготовки вчителів початкових класів у ВПНЗ та використання сучасного міжнародного досвіду в оцінюванні професійної педагогічної компетентності сучасного вчителя початкових класів.

14.17.08.1649/193082. Гуманітаризація вищої педагогічної освіти в контексті філософсько-педагогічного аналізу. Тарасенко Г.С. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.105-111. - укр. УДК 37.012.1.

Стаття присвячена теоретичному обґрунтуванню суті і шляхів гуманітаризації вищої педагогічної освіти в Україні в контексті сучасних освітніх пріоритетів. Розкрито філософсько-педагогічні ідеї видатного методолога вітчизняної освіти С. Гончаренка. Кносатовано недоліки сучасної системи вищої педагогічної освіти, яка традиційно орієнтує педагогів на оволодіння гносеологічним аспектом пізнання суті навчально-виховного процесу й побижно торкається аксіологічних аспектів педагогічної діяльності. Результатом такої фахової підготовки є значна перекося в сфері ціннісного ставлення вчителя до дитини, а також

деформація логіки виховного впливу педагогів на учнів. Зазначено, що сучасна школа гостро потребує вчителів з розвиненим гуманітарним мисленням і сформованою здатністю транслювати через знання загальнолюдські цінності. Окреслено шляхи гуманітарного викладання дисциплін у педагогічних університетах: глибоке занурення викладача і студента у духовно-культурний контекст інформаційних блоків, системно організована оцінка (монологічна і діалогічна) діяльність, особистісно-творча інтерпретація отриманої навчальної інформації.

14.17.08.1650/193083. Особистісно-орієнтований підхід у процесі формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців із документознавства та інформаційної діяльності. Тур О.М. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.111-116. - укр. УДК 378.147:008.

У статті розглянуто поняття особистісно-орієнтованого підходу як методологічної основи формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців із документознавства та інформаційної діяльності. Наголошено, що застосування підходу в освіті дає змогу вирішити важливі завдання (розвинути індивідуальні здібності кожного студента до продуктивного спілкування; виявити індивідуальний комунікативний досвід особистості; допомогти студентів через спілкування пізнати себе; змінити комунікативні установки відповідно до сучасних вимог; сприяти самовизначенню та самореалізації кожного студента як суб'єкта комунікативної діяльності; сформувати у студента комунікативну культуру, правильно визначати напрямки поведінки та ін.). Визначені головні позиції підходу (спрямованість освіти на формування особистості студента, на його комунікативний розвиток, на становлення студента як суб'єкта навчання), а також його завдання (розвиток здібностей до спілкування, рефлексія, саморозвиток, розвиток інтелекту) і функції (гуманітарна, культурологічна, соціалізація). Основна увага приділена умовам реалізації комунікативного підходу (професійно-педагогічним - емпатія, організація комунікативної діяльності, постановка зрозумілих і посильних завдань; психологічним - рефлексія, вільний вибір форми комунікативної діяльності; методичним - педагогічна допомога, усунення перешкод у суб'єкт-суб'єктних стосунках, діалогічні форми педагогічної взаємодії, розвиток і саморозвиток студента, власні моделі комунікативної поведінки, діагностика та ін.) і принципам (продуктивності навчання, ситуативності навчання, суб'єктності, індивідуальності, творчості, успіху, довіри, підтримки, принцип самоактуалізації, демократизму, цілісності, самоусвідомлення, значущості іншої людини, етико-гуманістичний принцип та ін.).

14.17.08.1651/193090. Використання досвіду підготовки вчителів гуманітарних спеціальностей у сучасній практиці. Западінська І.Г. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.149-153. - укр. УДК 371.133(045).

У статті розглядається питання використання досвіду підготовки вчителів гуманітарних спеціальностей у сучасній практиці, проаналізовано стан проблеми професійної підготовки вчителів гуманітарних спеціальностей у системі педагогічної освіти України в другій половині XIX - на початку XX ст. Виявлено основні форми організації професійної підготовки майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей (лекції, семінари та просемінари, практичні заняття, колоквиуми, репетиції, співбесіди), які зазнавали впродовж досліджуваного періоду змін, пов'язаних з поглибленням наукового та методичного рівня занять, упровадженням у їх зміст основних принципів дидактики. Встановлено, що педагогічні ідеї та практичний досвід організації педагогічної практики у ВНЗ України XIX - початку XX ст. можуть бути творчо осмислені та реалізовані в таких напрямках: відновлення статусу "зразкових" шкіл, які б демонстрували досконалі зразки навчально-виховної роботи і слугували майданчиками для науково-методичної роботи кафедр педагогічного закладу; посилення вимог до наставників-керівників практики та суворий нагляд за їх виконанням; відновлення педагогічної практики на перших курсах навчання у класичних університетах.

14.17.08.1652/193092. Розвиток професійної майстерності сучасного педагога вищої школи в контексті синергетики. Матвійчук Л.А. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.160-165. - укр. УДК 37.032:378.1.

У статті розкрито значення професійної майстерності сучасного педагога в контексті синергетики. Обґрунтовано актуальність проблем становлення синергетики. Проведений аналіз впливу та використання синергетичного підходу на сучасного педагога. Велика увага приділена проблемі використання синергетичного підходу в системі освіти. Сформульовано основні якості, якими повинен володіти викладач сучасний. Проаналізовано поняття "синергетика" з точки зору освіти. Визначено важливе місце використання синергетики в освіті з актуальних напрямів. Здійснено порівняння використання синергетичного підходу в освіті та його вплив на культуру педагога. Реалізовано дослідження по встановленню самооцінки методологічної культури педагога. Встановлено рівні, якими володіє сучасний педагог. Розібрано отримані результати самооцінки, творчий потенціал педагога.

14.17.08.1653/193093. Толерантність - основна передумова культури спілкування вчителя з учнями. Матієнко О.С. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.165-169. - укр. УДК 371:316.647.

У статті зазначається, що спілкування - найсильніший засіб формування в людини ставлення до інших людей. Лише в процесі спілкування і завдяки йому дитина може соціалізуватися і стати особистістю. Утім культура спілкування залежить не тільки від знання й дотримання певних норм спілкування, а й від нашої вихованості, ввічливості, толерантності до позицій інших, доброзичливості, прагнення порозуміти, які не передаються у спадок, а формуються у процесі виховання та самовиховання. Розкриваються складові компоненти толерантного міжособистісного спілкування такі, як сприйняття, визнання, співпраця, взаємодія та діалог. Визначається, що особливо значиму роль спілкування відіграє в освітній діяльності, воно виступає суттєвою цінністю педагогічної взаємодії. У стосунках учителя з учнями спілкування спроможне допомогти вчителю налагодити взаємодію зі своїми вихованцями, побудувати виховання і навчання на засадах співробітництва і співтворчості. Особливості такої взаємодії багато в чому залежать і від комунікативної культури вчителя, а також і від толерантного ставлення до учнів у процесі спілкування - терпіння, довіра, уміння володіти собою, поблажливості, доброзичливості, уміння не засуджувати інших, терпимість до відмінностей, здібність до співпереживання, уміння слухати, уміння розуміти особистісні властивості та емоційний стан співрозмовника, управляти власним емоційним станом. Розглянуті складові толерантного спілкування є досить важливими моментами повноцінного розвитку, основою діалогу, відкритості, а, отже, і толерантності сучасного українського суспільства, національної культури, культури іншого.

14.17.08.1654/193094. Прецедентні тексти в дискурсі сучасної української прози та їхня роль у формуванні англомовної соціокультурної компетенції майбутніх учителів англійської мови. Меркотан Л.І. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.170-174. - укр. УДК 378.011.3-051:811.111.

У статті розглянуто проблему формування англомовної соціокультурної компетенції майбутніх учителів англійської мови засобами прецедентних текстів. Зазначено, що знання лише іноземної мови не є достатнім для міжкультурної комунікації, оскільки нерозуміння прецедентних текстів як одиниць когнітивної бази може порушувати процес міжкультурної комунікації. Зважаючи на це, перед майбутнім учителем англійської мови постає важливе завдання ознайомлення з тими текстами, які є значущими для англійців, проте не лише на заняттях з іноземної мови, а аналізуючи сучасну українську прозу, яка розширює не лише кругозір студентів, а й формує ерудицію та професійну компетенцію. У розвідці окреслено основні підходи до трактування

поняття соціокультурної компетентності та визначено категорію прецедентного тексту. Проілюстровано приклади прецедентних текстів, джерелами яких є твори англійської літератури, знання яких необхідні для успішної реалізації спілкування.

14.17.08.1655/193098. Методичні нотатки щодо застосування прийомів міжпредметної інтеграції дисциплін і порівняльного літературознавства в процесі фахової підготовки студентів-філологів (вивчення поезії Т. Шевченка в контексті світової літератури). Скрипник Т.М. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.191-196. - укр. УДК 821.

У статті змістова структура складається з 5 частин: методичні нотатки, літературознавчі студії, матеріал для роботи студентів, матеріал для аналітичної роботи, висновки. У методичних нотатках увазі студентів запропоновано кілька основних прийомів роботи з текстами у білінгвальній презентації. У літературознавчих студіях автором представлено основні методи досліджень взаємодії національних традицій, запозичення тем, сюжетів, образів героїв у літературному просторі. Для студентів представлено список творів для прочитання і для підготовки до заняття, а також орієнтовні завдання і запитання. Зміст аналітичної роботи допоможе визначити особистісні паралелі у біографіях поетів, які спонукали до створення типологічних образів літературних героїв, контактних жанрових і поетичних паралелів, рецепцій тощо. Розглянуто особливості створення художнього героя у трагічних ситуаціях, образ якого відлунує власні національні й історичні ідеї та традиції у творах Дж. Байрона, М. Лермонтова і Т. Шевченка. Особливу увагу приділено дослідженню прийому персоніфікації образів природи і філософському осмисленню долі людини через образи природи у творах Р. Бернса і Т. Шевченка. У статті на засадах методики міжпредметної інтеграції дисциплін і порівняльного літературознавства проаналізовано тематику, сюжети, образи героїв поетичних творів Т. Шевченка, Дж. Байрона, М. Лермонтова і Р. Бернса як представників романтизму і сентименталізму в літературі. Зроблено висновок про почесну роль поезії Т. Шевченка у загальнонаціональному літературному процесі. Показана висока оцінка його творчості відомими літературними діячами.

14.17.08.1656/193101. Формування іншомовних комунікативних компетентностей майбутніх учителів англійської мови. Трофименко А.О. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.209-214. - укр. УДК 378.147.091.31-051:811.111]:316.77.

У статті розглядаються особливості формування іншомовних комунікативних компетентностей, які передбачають "накладання" іншомовних навичок на предметний зміст професії під час виконання професійних завдань, вбачається як підхід, у межах якого викладання дисциплін у навчальному плані підготовки майбутнього вчителя англійської мови, не формально, а змістовно буде спрямовано на досягнення загальної мети навчання студента у вищому навчальному закладі - формування його професійної компетентності. Виокремлено компетентності, що формуються в сфері пізнавальної діяльності, оскільки вони є провідними у навчальному закладі будь-якого рівня та типу, відображаючи специфіку основного виду його діяльності (навчання). Запровадження ключових компетентностей передбачає програмування інтеграційних процесів, в основі яких - об'єднання потенціалів усіх навчальних дисциплін навколо формування тих базових утворень, які представляють найвищу значущість як в сфері навчальної діяльності, так і у життєвому просторі особистості в цілому. Реалізація зазначених компетентностей пов'язана з виховним, освітнім і розвиваючим аспектами.

14.17.08.1657/193107. Чинники формування соціокультурної компетентності у майбутніх вчителів фізики в процесі фахової підготовки. Гусева О.С. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.243-247. - укр. УДК 378.147.53.371.134.005.336.2.

У статті розглянуто чинники формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів фізики в процесі фахової підготовки. Автор дає визначення поняттям компетентності та соціокультурній компетентності. Виділяє соціокультурну компетентність, як важливу складову навчального процесу студентів фізичного факультету. Розкриває принципи дії різних чинників на студентів під час занять. На прикладі демонстраційної лекції, задає модель поведінки майбутнього вчителя фізики. По перше, чітко окреслює етапи розвитку своєї професійності під час уроку. По друге, дає змогу студентам висловлювати свої думки та побажання з приводу конструювання плану перебігу демонстраційної лекції. Автор висвітлює праці багатьох науковців, зокрема О. Іваницький, Н. Жукова, С. Пан та ін. Для прикладу, О. Іваницький дає визначення соціокультурній компетентності - це інтегративна характеристика майбутнього вчителя фізики, що визначає його здатність до самостійного й критичного мислення.

14.17.08.1658/193108. Модель формування готовності до соціальної взаємодії бакалаврів інженерно-технічного профілю при вивченні психолого-педагогічних дисциплін. Ібрагімова К.О. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.247-253. - укр. УДК 378.015.3.

У статті досліджується проблема формування готовності студентів до соціальної взаємодії в освітньому просторі вузу. Поліпшення способів і підвищення якості підготовки бакалаврів інженерно-технічного профілю є істотним чинником, що впливає на становлення особи в соціальній сфері. Закцентується увага на чинниках і компонентах соціальної взаємодії - вони є ключовими при реалізації внутрішньоособистісних і професійних якостей. У зв'язку з цим необхідна розробка моделі формування соціальної взаємодії, орієнтована на формування знань, умінь і навичок, а також способів їх реалізації в діяльності майбутніх інженерів. Зроблені висновки щодо необхідності подальшого розкриття теми дослідження з розгорнутим аналізом складових соціальної взаємодії.

14.17.08.1659/193110. Сучасні тенденції професійної та загальнопрофесійної підготовки майбутніх учителів математики в Україні. Ковтонюк М.М. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.261-267. - укр. УДК 378.016:51(477).

У статті аналізуються проблеми фундаменталізації професійної та загальнопрофесійної підготовки майбутніх учителів математики в Україні, виявлено різні точки зору, позиції і підходи щодо фундаменталізації як категорії якості освіти та освіченості особистості. Здійснений аналіз навчальних планів педагогічних і класичних університетів України, Молдови, Російської Федерації і Туреччини для напряму підготовки "математика" показав, що в сучасних умовах необхідно підсилити фундаментальну загальнопрофесійну підготовку майбутнього вчителя математики.

14.17.08.1660/193121. Сутнісні ознаки, структурні компоненти і вимірювання екологічної компетентності студентів-біологів педагогічного університету the essential features, structural components. Шапран Ю.П. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.320-325. - укр. УДК 37.091.212:57.

У статті проведений аналіз сучасних підходів науковців до визначення сутнісних ознак і структури екологічної компетентності. Запропоновано змістове тлумачення поняття "екологічна компетентність учителя біології". Екологічну компетентність визначаємо як інтегративну якість високомотивованої особистості, що проявляється у рівні її екологічної освіти та готовності до реалізації особистісного потенціалу під час творчої педагогічної діяльності, вдосконаленні набутого досвіду та прагненні до безперервної самоосвіти. Серед сутнісних ознак екологічної компетентності студентів-біологів варто відмітити їх ціннісні орієнтації, мотивацію до здійснення екологічно спрямованої діяльності, володіння системою екологічних знань і досвідом природоохоронної діяльності, здатністю до комунікативної взаємодії у сфері екологічної діяльності, прагненням до професійного удосконалення і особистісного саморозвитку впродовж життя. У структурі екологічної компетентності

виокремлюємо мотиваційно-ціннісний (сукупність потреб, мотивів, інтересів, ціннісних орієнтацій, спрямованість на реалізацію екологічно спрямованих професійних здібностей); когнітивно-діяльнісний (сукупність екологічних знань, умінь і навичок, практична готовність до здійснення екологічно доцільної діяльності) та особистісно-рефлексивний (сукупність важливих для екологічної діяльності особистісних якостей - співробітництво, гуманізм, відповідальність, комунікативність, емпатійність, оптимізм, емоційна стійкість, рефлексія тощо) компоненти. Обговорюються результати діагностування екологічної компетентності студентів-біологів. Наведена авторська класифікація видів ставлення майбутніх учителів біології до довкілля.

14.17.08.1661/193123. Специфіка формування інструментально-виконавської майстерності майбутнього вчителя музики в процесі колективного музикування. Карташова Ж.Ю. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.332-337. - укр. УДК 378. 011. 3-051:785.1.

У статті висвітлено специфіку формування інструментально-виконавської майстерності студентів мистецьких факультетів у процесі колективного музикування; виокремлено основні методи та прийоми виконавської майстерності керівників інструментальних колективів; проаналізовано завдання поетапного процесу інструментального виконавства; визначено систему інструментально-виконавських завдань; означено основні етапи її розвитку в майбутнього вчителя музики як керівника дитячого інструментального колективу.

14.17.08.1662/193124. Компонентна структура інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики на інноваційних засадах. Лабунець В.М. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.337-344. - укр. УДК 378.011.3-051: 785.

У статті розглядається компонентна структура інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики, важливими складовими якої виступає взаємозв'язок таких компонентів, як мотиваційно-ціннісного, компетентнісно-орієнтаційного, рефлексивно-емпатійного, креативно-технологічного, проєктивно-діяльнісного. Пропонована компонентна структура інструментально-виконавської підготовки майбутніх спеціалістів дозволяє вийти за межі розуміння останньої з вузько фахових позицій та розглядати її у широкому загальнонауковому контексті як єдність знання, цінностей і спілкування в професійній діяльності.

14.17.08.1663/193125. Методичні орієнтири інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музики в процесі фахового навчання. Лабунець В.М. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.344-350. - укр. УДК 378. 011. 3-051: 785.1.

У статті окреслено методичні орієнтири інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики. З урахуванням специфічних характеристик процесу формування інструментально-виконавської підготовленості майбутніх фахівців визначено класифікацію груп методів, які забезпечують цілеспрямованість означеного процесу, а саме: групи дискусійних, конструктивних, проєктивних, ігрових, тренінгових та ціннісно-аналітичних методів.

14.17.08.1664/193213. Теоретичні засади реалізації освітніх інновацій у підготовці вчителів у системі вищої педагогічної освіти України. Авраменко К.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.7-8. - укр. УДК 37.08.

У статті розглядаються теоретичні засади реалізації освітніх інновацій у вищих педагогічних навчальних закладах України. Автор акцентує увагу на особливостях інноваційного підходу при підготовці вчителів у системі вищої педагогічної освіти України.

14.17.08.1665/193217. Педагогічна технологія формування педагогічної майстерності вчителя іноземної мови на основі компетентнісного підходу. Бедевельська М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.18-21. - укр. УДК [378.011.3-051:811]:004.

У статті обґрунтовано основні компоненти педагогічної технології формування педагогічної майстерності майбутніх вчителів іноземних мов. Особливість авторської технології у її концептуальній базі, до якої входять положення компетентнісного підходу до освіти, ідеї діалогу культур.

14.17.08.1666/193222. Модель формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя з дисциплін гуманітарного циклу засобами інтерактивних технологій. Бодруг Н.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.30-33. - укр. УДК 37.013.75.

У статті розкрито сутність педагогічної майстерності, схарактеризовано структурні елементи моделі формування педагогічної майстерності майбутніх учителів гуманітарних дисциплін за допомогою інтерактивних технологій. Педагогічну майстерність розглядається як обов'язковий елемент професійної компетентності майбутнього педагога. Проаналізовано специфіку навчально-виховного процесу навчального закладу в аспекті формування педагогічної майстерності.

14.17.08.1667/193223. Організація практик у підготовці майбутніх фахівців до соціального супроводу сімей, в яких перебувають діти під опікою. Водяна О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.34-36. - укр. УДК 378.091.

Практична підготовка майбутніх фахівців до соціального супроводу сімей є невід'ємною частиною їх професійної підготовки. Серед елементів практичної підготовки особливо важлива роль відводиться практиці (навчальній та виробничій). У статті розкрито окремі аспекти організації і проведення різних видів практик, спрямованих на підготовку студентів до роботи з сім'ями, що опинились в складних життєвих обставинах та оцінки їх результативності. Окреслено шляхи оптимізації означеного компоненту професійної підготовки майбутніх соціальних працівників і педагогів та перспективи подальших досліджень.

14.17.08.1668/193224. Методи і форми розвитку інформаційно-комунікаційних умінь учителів початкової школи у системі післядипломної освіти. Гапонова О.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.37-39. - укр. УДК 378.046.

У статті розглянуто питання основних методів і форм - підготовки вчителів початкової школи до впровадження інформаційних технологій у навчальний процес. Серед методів охарактеризовані такі: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, - самостійної роботи, оцінний.

14.17.08.1669/193228. Ідеї полікультурності педагогів доби просвітництва у практиці підготовки сучасного вчителя початкових класів. Демчак М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.47-49. - укр. УДК 377(09).

Актуальність розглядуваної у статті проблеми обумовлена потребою у обґрунтуванні змісту інтегративної (на основі інтегративних зв'язків між предметами психолого-педагогічного та філологічного циклів) програми формування полікультурної складової професійної підготовки вчителя початкових класів. У статті розглядається можливість використання ідей полікультурності педагогів доби Просвітництва у практиці полікультурного виховання вчителів початкових класів. Перспективи подальших досліджень пов'язані із аналізом ідей полікультурності у спадщині педагогів Доби Нового часу.

14.17.08.1670/193230. Сучасні педагогічні технології розвитку науково-педагогічних працівників у контексті євроінтеграційних процесів у вищій освіті. Єгорова В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.52-54.* - укр. УДК 378.14.

Статтю присвячено аналізу й обґрунтуванню релевантних сучасних педагогічних технологій для розвитку науково-педагогічних працівників у контексті змін, що відбуваються у галузі вищої освіти, а саме: використання латерального мислення Едварда де Бона як дослідницької педагогічної технології. Автором зазначено, що серед науковців не існує одностайності у визначенні поняття та класифікації педагогічних технологій. Розглянуто теоретичні та практичні аспекти використання методики "Шість капелюхів мислення". Запропоновано анкетування для виявлення рівня обізнаності щодо сучасних педагогічних технологій.

14.17.08.1671/193236. Модель формування професійно-етичної культури майбутнього лікаря у процесі гуманітарної підготовки. Корольова Т.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.66-69.* - укр. УДК 378.6.14:614.21.

Нагальні проблеми сучасності зумовлюють необхідність у гуманізації та демократизації всіх сфер суспільного життя. У цих умовах зростає соціальне значення професії лікаря. Особливу увагу привертає професійно-етична культура медичного працівника, оскільки ігнорування ним загальнолюдських цінностей та професійних норм призводить до погіршення здоров'я пацієнта або до його смерті. У статті деталізовано зміст поняття "професійно-етична культура майбутнього лікаря", обґрунтовано компоненти структурно-функціональної моделі її формування, визначено перспективи подальших досліджень в означеній сфері.

14.17.08.1672/193241. Цілі в структурі мотивації професійної-педагогічної діяльності майбутніх вчителів іноземних мов. Леврінц М.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.82-84.* - укр. УДК 371.134 (439).

У статті здійснено аналіз цілей та намірів майбутніх вчителів іноземних мов, які є важливою складовою мотивації професійно-педагогічної діяльності. Зроблено спробу застосування доробку теорії постановки цілей у площині дослідження професійного становлення педагогічних працівників. Вивчення цілей дозволяє ближче підійти до розуміння сутності навчально-професійної діяльності майбутніх педагогів та виконує прогностичну функцію. Перспективним напрямком подальших досліджень у даному розрізі є вивчення умов ефективної постановки навчально-професійних цілей студентами, які сприятимуть їх особистісному та професійному саморозвитку.

14.17.08.1673/193247. Курс "Професійне здоров'я педагога" в системі підготовки майбутніх учителів до здоров'ятворчої діяльності. Мешко Г.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.98-100.* - укр. УДК 378.17:371.132:331.47.

Стаття присвячена проблемі підготовки майбутніх учителів до здоров'ятворчої діяльності. Проаналізовано сучасний стан підготовки студентів до збереження і зміцнення професійного здоров'я на етапі навчання у вищій школі. Розкрито значення і місце курсу "Професійне здоров'я педагога" у системі підготовки майбутніх учителів до діяльності зі збереження і зміцнення професійного здоров'я, охарактеризовано його завдання, функції, змістове і технологічне наповнення. Описано досвід роботи з упровадження зазначеного курсу у практику роботи вищих педагогічних навчальних закладів. Визначено нові грані забезпечення професійного здоров'я майбутніх учителів, що стосуються створення здоров'язберезувального освітнього середовища у вищому навчальному закладі.

14.17.08.1674/193249. Організація та реформування педагогічної освіти в міжнародному контексті. М'яковський М.Є. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.103-105.* - укр. УДК 378.091 [(73)+(4)].

Необхідність реформування системи педагогічної освіти України, її удосконалення й покращення якості є важливою соціально-культурною проблемою, яка багато в чому визначається процесами глобалізації, інтеграції та інтернаціоналізації. У статті на основі аналізу матеріалів європейських освітніх організацій з'ясовано основні положення реформ, теоретичні основи та організаційні аспекти, а також практичні проблеми, які стоять перед багатьма розвиненими країнами ЄС та США в період модернізації системи педагогічної освіти.

14.17.08.1675/193253. Комплексний підхід у формуванні методичної майстерності вчителя фізики. Опачко М.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.114-116.* - укр. УДК 372.853.

Актуальність розглядуваної у статті проблеми обумовлена потребою розробки комплексного підходу до формування методичної майстерності майбутніх педагогів. Розкривається сутність комплексного підходу, головні ознаки. Його реалізація здійснюється у процесі опанування студентами системи дидактичного менеджменту. Структурні компоненти дидактичного менеджменту: проектування, організація і управління, моделювання, діагностика - складають основу методичної роботи вчителя. Опанування студентами змісту дидактичного менеджменту здійснюється у процесі роботи над системою практичних занять, які побудовані за принципом комплексності. В розробці тематики та змісту таких занять полягає перспектива подальшого дослідження.

14.17.08.1676/193258. Змістовий аспект формування креативності майбутніх соціальних педагогів як запорука ефективності їх професійної діяльності. Петришин Л.Й. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.127-130.* - укр. УДК 37.036+37.013.42.

У статті на основі проведеного теоретико-методичного аналізу проблеми дослідження конкретизовано змістові основи системи формування креативності майбутніх соціальних педагогів; визначено напрями процесу формування креативної особистості майбутнього соціального педагога, її творчого потенціалу які ми конкретизували як такі: теоретичний напрям, що активізує креативність та творчий потенціал особистості за допомогою використання в навчальному процесі творчих проблемних завдань, що формують креативне мислення; методичний напрям, що формує креативність та креативні здібності за допомогою застосування в навчальному процесі креативних методик, технік, ігор, креативних технологій; особистісно-професійний напрям, що ґрунтується на створенні сприятливих умов для стимулювання творчих здібностей та творчого потенціалу особистості, формує переконання щодо необхідності креативної діяльності в професійній сфері.

14.17.08.1677/193263. Використання технології "переверненого навчання" у професійній діяльності викладачів вищої школи. Приходькіна Н.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.141-143.* - укр. УДК 378.637:378.147:004.

Поняття переверненого навчання, розглянуте у статті, спирається на такі ідеї, як активне навчання, залучення студентів у загальну діяльність, комбіновану систему навчання, підкаст. Цінність перевернених класів у можливості використовувати навчальний час для групових занять, де студенти можуть обговорити зміст лекції, перевірити свої знання й взаємодіяти один з одним у практичній діяльності. Перевернене навчання припускає зміну ролі викладачів, які здають свої передові позиції на користь більш тісного співробітництва й спільного внеску в навчальний процес.

14.17.08.1678/193264. Особливості професійного розвитку фахівців соціально-педагогічної сфери. Пришляк О.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.144-146. - укр. УДК 371.33+373.

У статті розкрито трактування суті професійного розвитку у вітчизняній і зарубіжній літературі; визначено актуальність та ступінь дослідженості проблеми професійного розвитку фахівців соціально-педагогічної сфери. Розкрито підходи до вивчення та трактування професійного розвитку. розкрито концептуальні підходи до реалізації професійного розвитку соціальних педагогів в сучасних умовах. Здійснено порівняльно-педагогічний аналіз зарубіжного досвіду професійного розвитку соціальних педагогів і соціальних працівників. Обґрунтовано необхідність вивчення і запозичення прогресивних ідей зарубіжного досвіду в українській освітній простір. Сформульовано авторське бачення оптимізації професійного розвитку фахівців соціально-педагогічної сфери на основі адаптації прогресивних ідей зарубіжного досвіду.

14.17.08.1679/193266. Етапи становлення професійної підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю за роки незалежності України. Рябець І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.150-152. - укр. УДК 378.

У статті визначено низку соціальних, педагогічних, організаційних та інших суперечностей у процесі підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю у ВНЗ України. У змісті статті сформульовано основні етапи становлення професійної підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю за роки незалежності України. Автором статті виокремлено три етапи становлення професійної підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю, починаючи з 1991 року дотепер, а саме: підготовчий (1994 - 2006 рр.), початковий (2006 - 2010 рр.), основний (2010 - 2014 рр.).

14.17.08.1680/193270. Забезпечення вибору власної освітньої технології з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей у підготовці майбутніх учителів фізичної культури. Сопотницька О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.161-163. - укр. УДК 378.147.

У публікації розглянуто педагогічну умову підготовки майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності на основі забезпечення вибору власної освітньої технології з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей особистості. Встановлено, що особистісно-орієнтована підготовка майбутніх фахівців вимагає врахування індивідуальних особливостей студентів та використання індивідуалізації та диференціації навчальної діяльності.

14.17.08.1681/193295. Про роль ключових компетентностей у сучасній освіті. Василіук А.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.44-46. - укр. УДК 37.013.

Актуальність матеріалу, викладеного у статті, обумовлена нагальними потребами переорієнтації змісту освіти на формування у молоді необхідного комплексу компетентностей. Результати міжнародного моніторингу володіння учнями ключовими компетентностями проаналізовано на прикладі проекту PISA. Представлено нові орієнтири в роботі учителя і школи майбутнього.

14.17.08.1682/193298. Фандрайзингова діяльність як альтернативний засіб залучення коштів у соціальну сферу. Грабчак О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.51-53. - укр. УДК 373.62:37.035.3(477).

У статті розглядається відносно новий для нашої держави вид діяльності - фандрайзинг, за допомогою якого можливе залучення коштів для соціальної сфери, соціальних проектів тощо. Оскільки брак коштів у соціальній сфері є перманентною проблемою нашого часу, то пошук джерел фінансування є основною складовою діяльності соціальних структур. Фандрайзинг у соціальній сфері здійснюється завдяки державним і громадським організаціям, фондам, які мають правові, фінансові та економічні пільги.

14.17.08.1683/193300. Технологічне забезпечення системи компетентісно орієнтованого управління професійною підготовкою майбутніх викладачів вищої школи. Драч І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.56-59. - укр. УДК 37.013(05).

У статті проаналізовано специфіку технологічного забезпечення системи компетентісно управління професійною підготовкою майбутніх викладачів вищої школи. Розкрито сутність та проаналізовано використання функцій даного виду управління. Зроблено висновок про те, що реалізація компетентісно орієнтованого управління забезпечується використанням фінансово-економічних, організаційно-педагогічних та соціально-психологічних методів. Обґрунтовано доцільність застосування методу бенчмаркінгу в управлінні вищим навчальним закладом.

14.17.08.1684/193308. Тренінгові методи роботи у формуванні готовності майбутніх учителів-філологів до педагогічного спілкування. Кончович К.Т. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.76-78. - укр. УДК 378.

Формування готовності майбутніх учителів-філологів до педагогічного спілкування можна оптимізувати шляхом використання тренінгових технологій. Науковці рекомендують використовувати тренінгові методи (концентрації присутності, групової рефлексії, побудови диспозицій), які спрямовані на те, щоб у процесі тренінгової роботи студентів розгорталися події, які були б значущими для їх професійних змін, тобто для формування готовності до педагогічного спілкування. Кожна група тренінгових методів має свої особливості використання і спрямована на досягнення конкретних результатів.

14.17.08.1685/193309. Особливості побудови стратегії професійної кар'єри майбутнім учителем. Котенєва І.С., Котенєва Ю.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.78-80. - укр. УДК 378.096.373.51.

У статті розкривається сутність поняття професійна кар'єра, стратегія, професійно-кар'єрна стратегія, індивідуальна програма проектування професійної кар'єри. Обґрунтовується необхідність розробки майбутнім учителем професійно-кар'єрної стратегії, як індивідуальної програми проектування професійного майбутнього. Розглядаються особливості її формування і характеризуються такі засоби сприяння побудови кар'єрної стратегії як педагогічний супровід, педагогічна підтримка, ведення паспорту кар'єри.

14.17.08.1686/193312. Особливості підготовки вчителя-філолога до використання інтерактивних технологій у школі. Липчанко Ковачик О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.87-89. - укр. УДК 378.

Проблема реалізації інноваційних підходів у освітньому процесі актуальна як для загальноосвітньої школи, так і для вищих навчальних закладів, де майбутні фахівці здобувають професійну освіту. Розглянуті у статті особливості підготовки майбутніх учителів-філологів до використання інтерактивних технологій у школі, визначають напрями опанування студентами навичками і теоретичними знаннями з проблеми організації діалогу. Щоб діалогічна взаємодія не втратила конструктивності й спрямовувалася на формування у студентів готовності використовувати інтерактивні технології в школі, майбутні вчителі-філологи повинні засвоїти алгоритм і обов'язкові вимоги до діалогу на заняттях.

14.17.08.1687/193328. Ставлення викладачів до проблеми міжпредметних зв'язків у фаховій підготовці майбутнього вчителя початкових класів. Понзель У.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.130-132. - укр. УДК 37.014.

Актуальність матеріалу, викладеного у статті, зумовлена тим, що ізолюваність дисциплін не забезпечує наступності, а досягнення таких цілей педагогічної освіти, як цілісний розвиток особистості, підвищення рівня фундаментальної й професійної підготовки можливе за умови впровадження міжпредметних зв'язків у навчально-виховний процес вищої школи. В статті аналізується проведене дослідження щодо ставлення викладачів до проблеми міжпредметних зв'язків у навчанні професійно орієнтованих дисциплін у фаховій підготовці майбутнього вчителя початкових класів та оцінки студентами ролі міжпредметних зв'язків у їхній педагогічній освіті.

14.17.08.1688/193335. Особливості індивідуального викладання зарубіжної літератури у фаховій підготовці майбутніх вчителів. Розман І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.149-152. - укр. УДК 372.882(4 9):371.21.

Актуальність матеріалу, викладеного в статті, обумовлена тим, що саме через індивідуалізацію викладання зарубіжної літератури та творчої співпраці вчителя і учня відбувається формування нової моделі отримання освіти. Необхідно обґрунтовано спланувати масову та індивідуальну роботу в класі, яка забезпечить ефективність і результативність кінцевого результату. Індивідуальне увагу до учня починається з диференційованого навчання. Методичні принципи, розглянуті в статті, визначають індивідуальний підхід до обдарованій учневі і спростовують чимало стереотипів у взаєминах учасників навчально-виховного процесу, та й у самих критеріях освіченості.

14.17.08.1689/193337. Інноваційні підходи до підвищення кваліфікації педагогів з питань формування здорового способу життя учнівської молоді. Сивохоп Я.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.155-157. - укр. УДК 37.013.

В статті розкрито проблему підвищення кваліфікації педагогів з питань формування навичок здорового способу життя учнівської молоді. Визначено роль інститутів післядипломної освіти у цих процесах. Акцентується увага на проблемі погіршення стану здоров'я учнівської молоді. Визначено ефективні методи роботи зі слухачами. Показано роль та значення інтерактивних технологій, які використовуються в системі підвищення кваліфікації педагогів. Проаналізовано суть тренінгу формування здорового способу життя молоді як ефективною форми організації навчально-виховного процесу.

14.17.08.1690/193338. Модель формування компонентів готовності майбутніх соціальних педагогів до профілактики адиктивної поведінки учнів та результати її впровадження. Синюк Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.157-159. - укр. УДК 37.013.42+378.

У статті розкрито необхідність формування готовності майбутніх соціальних педагогів до профілактики адиктивної поведінки в учнівському середовищі. Обґрунтовано доцільність використання педагогічного моделювання у якості вагомого чинника формування компонентів готовності. Автором охарактеризовано чотири блоки (цільовий, змістовий, технологічний, результативний) структурно-функціональної моделі та проаналізовано їхні основні складові. Висвітлено позитивні результати, які отримані від впровадження моделі у навчально-виховний процес.

14.17.08.1691/193341. Поняття і структура фахової компетентності викладачів іноземної мови за професійним спрямуванням. Скіба Н.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.164-166. - укр. УДК [378.011.3-051:81'243]:005.963.

У статті проаналізовано поняття фахової компетентності викладачів іноземної мови за професійним спрямуванням та розглянуто його структуру. Конкретизовано сутність понять "компетенція" та "компетентність". Фахова компетентність викладачів іноземної мови за професійним спрямуванням визначена як особистісно-професійна системна якість, що забезпечує на особистісному рівні самоорганізацію відповідно до вимог професійної діяльності у вищому навчальному закладі.

14.17.08.1692/193360. Зміст та структура інформаційної компетенції вчителя англійської мови в початкових класах. Бескорса О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.20-21. - укр. УДК 371.315(09).

Стаття присвячена висвітленню змісту та структури інформаційної компетенції вчителя англійської мови в початкових класах. Автор детально аналізує сутність поняття "інформаційна компетенція вчителя початкової школи" та виділяє такі її компоненти: мотиваційний, інформаційний, комп'ютерно-технологічний, процесуальний та рефлексивно-оцінювальний. Визначено змістове наповнення кожного з цих компонентів. Особливу увагу було приділено опису програмного забезпечення та мультимедійних засобів для використання на уроках англійської мови в початковій школі.

14.17.08.1693/193364. Модернізація підготовки майбутніх учителів початкової школи до краєзнавчої роботи. Брижак Н. Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.29-31. - укр. УДК 378:373.3+908.

Статтю присвячено проблемі підготовки майбутніх учителів початкової школи до краєзнавчої роботи у світлі модернізації вищої освіти. Автором розглянуто підходи різних вчених до визначення основних дефініцій дослідження. Визначено шляхи підвищення якості підготовки майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи.

14.17.08.1694/193397. "Професійна культура": аналіз наукових досліджень. Миколаєнко Н.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.120-123. - укр. УДК 378:070.4.

У статті проаналізовано дефініцію "професійна культура" у соціологічних, психологічних, педагогічних, культурологічних джерелах. Розглянуто підходи до сутності поняття "професійна культура". Узагальнено дефініцію "професійна культура". Зазначено, що професійну культуру варто вивчати як складне, інтегративне соціально-психологічне утворення, яке зароджується у системі відношень до соціального середовища, визначає світоглядні орієнтири, ціннісні установки, рівень володіння професійними уміннями та загальну концепцію професійної підготовки фахівця.

14.17.08.1695/193400. Педагогічна майстерність як вищий рівень педагогічної діяльності. Мочан Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.129-131. - укр. УДК 378.1.

У статті розглядаються проблеми розвитку педагогічної майстерності як найвищий рівень педагогічної діяльності з огляду ступеня впровадження педагогічних знань, наявності певних властивостей, рис, розвиток яких забезпечить професійний саморозвиток педагога. Запропоновано дефініційний аналіз поняття "педагогічна майстерність", його особливості. Досліджено сутність таких його елементів як гуманістична спрямованість, професійна компетентність, педагогічні здібності; педагогічна техніка. Враховуючи специфіку педагогічної майстерності, багатовимірність цього поняття розглянуто структуру та ключові компоненти.

14.17.08.1696/193403. Підвищення якості інженерно-графічної підготовки майбутніх учителів технологій як педагогічна проблема. Нищак І.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.135-137. - укр. УДК 744:378.

У статті проаналізовано стан і тенденції розвитку інженерно-графічної освіти в умовах трансформаційних процесів соціально-економічного характеру. Запропоновано важливі напрямки науково-педагогічного пошуку, націлені на підвищення якості інженерно-графічної підготовки майбутніх учителів технологій у педагогічному ВНЗ: обґрунтування теоретико-методичних засад й оновлення концепції навчання інженерно-графічних дисциплін вчителя технологій; дослідження психолого-педагогічних основ навчання студентів інженерно-графічних дисциплін й врахування їх впливу на формування професійно важливих якостей майбутнього фахівця; перегляд й удосконалення методичної системи навчання студентів інженерно-графічних дисциплін як важливої складової цілісної системи професійної підготовки вчителя технологій.

14.17.08.1697/193404. Особливості професійно-педагогічної діяльності викладача післядипломної освіти. Ніколаєску І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.137-139. - укр. УДК 37.013.

У статті проаналізовано професійно-педагогічну діяльність викладача післядипломної освіти з урахуванням специфіки навчального процесу на курсах підвищення кваліфікації. Виокремлено особливості професійно-педагогічної діяльності викладача-андрагога, зокрема навчання дорослих, функції діяльності викладача, пошук й застосування ефективних методів для забезпечення високої якості навчання педагогів, комунікативний характер навчального процесу, недостатнє науково-теоретичне обґрунтування і науково-методичне забезпечення. Розглянуто провідні принципи, на основі яких будується освітній процес у системі післядипломної освіти і які в цілому є притаманними лише для нього.

14.17.08.1698/193405. Удосконалення системи формування проєктивної компетентності майбутнього вчителя фізики. Опачко М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.140-143. - укр. УДК 378.02:372.8.

У статті розкривається проблема удосконалення системи формування компетентності проєктування у майбутнього вчителя фізики. Компетентність проєктування забезпечує ефективність методичної підготовки у плані цілепокладання, планування, структурування і прогнозування вчителем навчально-пізнавальної діяльності учнів. Формування компетентності проєктування здійснюється у процесі роботи над завданнями лабораторного практикуму. У статті подається тематика і структура лабораторних робіт, що проводяться у змісті курсу "Основи педагогічної майстерності". Визначено функції та організаційні засади реалізації цілей і завдань лабораторного практикуму, спрямованого на проєктування методичних систем майбутніми учителями фізики.

14.17.08.1699/193407. Теоретико-методичні основи формування креативності майбутніх соціальних педагогів у навчально-виховному процесі вишу. Петришин Л.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.144-147. - укр. УДК 37.036+37.013.42.

У статті на основі проведеного теоретико-методичного аналізу проблеми дослідження процесу формування креативності майбутніх соціальних педагогів у навчально-виховній діяльності вишу; подано аналіз ефективних форм, для реалізації творчого складника в структурі підготовки майбутніх соціальних педагогів; описано блокову структуру самостійної роботи студентів; означено основні змістові складники "Щоденника креативізації".

14.17.08.1700/193411. Формування дослідницької компетенції як важлива складова професіоналізму вчителя. Попович І.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.155-156. - укр. УДК 378.018.371.

В статті розглядаються основні тенденції розвитку сучасної педагогічної освіти в Україні. Підкреслюється необхідність професійної підготовки вчителя-дослідника. Дослідницька компетенція вважається надзвичайно важливою складовою професіоналізму вчителя, виступає умовою його розвитку і реалізації готовності до праці.

14.17.08.1701/193419. До проблеми організації позааудиторної роботи майбутніх учителів іноземної мови. Сідун М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.175-177. - укр. УДК 378.147.

У статті автор визначила і дослідила проблему організації самостійної роботи майбутніх учителів іноземної мови. Розкрито роль інтерактивних методів навчання у процесі самостійної роботи Обґрунтовується необхідність подальшої розробки шляхів досягнення ефективності засвоєння термінології в контексті європейської інтеграції вищої освіти України та переходу ВНЗ на кредитно-модульну систему оцінювання.

14.17.08.1702/193428. Змістова структура професійного інтересу майбутніх учителів фізики. Федьович О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.197-199. - укр. УДК 378.147:58.

У статті представлено аналіз структури професійного інтересу у психолого-педагогічній літературі. Виділено структурні компоненти професійного інтересу майбутніх учителів фізики, до яких віднесено мотиваційний (пізнавальні, соціальні мотиви), когнітивний (психолого-педагогічні, спеціальні, методичні знання), діяльнісно-практичний (гностичні, проєктувальні, конструктивні, комунікативні, організаторські, методичні вміння), емоційний (позитивні, нейтральні та негативні емоції) та вольовий (первинні, вторинні, третинні вольові якості). Досліджено характеристики цих компонентів та встановлено взаємозв'язки між ними.

14.17.08.1703/193432. Теоретико-методичні особливості інтеграційних занять зі спортивних ігор у системі підготовки майбутнього вчителя фізичного виховання. Бабенко А.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.11-13. - укр. УДК 37.091.3:796.

У статті розглядаються методичні підходи до практичного впровадження інтеграційних занять зі спортивних ігор у систему підготовки майбутнього вчителя фізичного виховання. Визначаються основні фактори підвищення у студентів пізнавального інтересу до інтеграційних занять та напрямки формування у них мотивації та стимулів до навчальної діяльності. Характеризуються етапи впровадження інтеграційних занять у навчальний процес (підготовчий, виконавчий, заключний), діяльність викладача й студента на кожному із них, найбільш ефективні методи та прийоми навчальної діяльності.

14.17.08.1704/193439. Аксиологічні передумови підготовки майбутніх учителів інформатики. Войтович І.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.33-36. - укр. УДК 37.035:014.

У статті описано систему цінностей майбутніх учителів інформатики. Показано, що зміст поняття "цінності" включає п'ять професійно-цінних якостей особистості: громадянські якості; ставлення до праці і професії; інтереси, нахили до даної сфери діяльності; спеціальні здібності; навички, знання, досвід. Виділено принципи формування ціннісних орієнтацій майбутніх учителів інформатики. З'ясовано, що професійно-ціннісні орієнтації слід цілеспрямовано формувати в студентів протягом

усього періоду навчання, адже вони визначають напрям і рівень активності та суттєво впливають на професійні якості майбутніх учителів інформатики.

14.17.08.1705/193442. Основні напрями формування професійної культури майбутніх інженерів-педагогів у галузі транспорту. Горбатюк Р.М., Фендьо О.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.43-46.* - укр. УДК 378.

У представлених матеріалах публікації здійснено спробу обґрунтувати особливості формування професійної культури інженерів-педагогів у галузі транспорту. Проаналізовано найбільш ефективні навчальні компоненти фахової підготовки майбутніх фахівців. Пропонуються відповідні рекомендації з удосконалення організації навчально-виховного процесу на засадах кредитно-трансферної технології.

14.17.08.1706/193716. Нормативно-правові аспекти інклюзивної освіти. Поцко О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.160-163.* - укр. УДК 376.042.

Актуальність проблеми нормативно-правового забезпечення інклюзивної освіти визначається необхідністю формування нових підходів до надання освіти для осіб з особливими потребами. Здійснено аналіз основних правових документів та положень, спрямованих на впровадження інклюзивної освіти: Конвенції "Про права людини" (1948), Конвенції "Про права дитини" (1989), Концепції розвитку інклюзивного навчання в Україні (2010), Указу Президента України "Про заходи щодо розв'язання актуальних проблем осіб з обмеженими фізичними можливостями" (2011). Схарактеризовано основні положення інноваційної освітньої концепції щодо навчання дітей з обмеженими можливостями здоров'я, що була представлена на Всесвітній Конференції з освіти осіб з особливими потребам.

14.17.08.1707/194654. Соціетальні детермінанти розвитку сучасної освіти. Панфілов О.Ю., Венгерова Е.С. // *Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26), С.20-30.* - укр. УДК 378+130.

У статті робиться спроба осмислити соціетальні детермінанти розвитку сучасної освіти. Дано загальну характеристику революцій у освіті, показано сутність п'ятої освітньої революції, основними детермінантами якої є глобалізація та інформатизація суспільства. Розглянуто місце і роль глобальної освіти у сучасному житті людства, визначено основні тенденції розвитку освіти під впливом соціетальних детермінант.

14.17.08.1708/194745. Інформаційно-комунікаційні технології в науці і освіті сучасного суспільства. Скиба О.П. // *Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.61-63.* - укр. УДК 7.038.6 (045).

Стаття присвячена дослідженню впливу інформаційно-комунікаційних технологій на розвиток сучасної науки і освіти.

14.17.08.1709/195623. Зміст основних соціальних і трудових гарантій науково-педагогічних працівників. Петрик О.Л. // *Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.241-249.* - укр. УДК 351.

Досліджено позиції науковців щодо особливостей праці науково-педагогічних працівників. Проаналізовано основні аспекти чинного законодавства України, що регулює питання забезпечення соціальних і трудових гарантій прав, свобод і законних інтересів науково-педагогічних працівників.

14.17.08.1710/195669. Освітня політика в Україні: фактори впливу на якість механізмів її управління. Шістопал Ю.М. // *Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №3-4, С.191-201.* - укр. УДК 351.

У статті визначено основні фактори, що впливають на якість освітньої політики в Україні. Також виокремлено фактори, що впливають на якість механізмів її регулювання та на якість освітніх послуг в цілому. Пропонується комплекс заходів, що спрямовані на підвищення ефективності регулювання освітніх послуг в Україні.

14.17.08.1711/195713. Якість механізмів державного управління сферою безперервної освіти в Україні. Шістопал Ю.М. // *Наукові розвідки з держ. та муніципального управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.337-347.* - укр. УДК 351.

Стаття присвячена підвищенню якості механізмів державного управління сферою безперервної освіти в Україні. У статті розглянуто понятійно-категоріальний апарат даної теми. Визначено державні проблеми забезпечення якості безперервної освіти та запропоновані шляхи їх вирішення.

14.17.08.1712/196223. Філософія освіти про еволюцію і перспективи гуманізму в Європі. Кірик Т.В. // *Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.36-45.* - укр. УДК 165.742+37.01+008.2.

Вказано, що після 1991 р. Україна надто довго здійснювала свій цивілізаційний вибір. Коротко пояснено причини еволюції класичного гуманізму в неогуманізм Гумбольдта і його зникнення. Вказано на причини появи Римського клубу, роль його засновника і керівника А. Печчеї. Здійснено аналіз сильних і слабких сторін його концепції "нового гуманізму". Вказано, що Україна пропонує Європі будувати майбутнє на основі ідей неогуманізму і ноотехнологій - екологічно безпечних виробництв.

14.17.08.1713/196665. Вчителі як соціально-професійна спільнота: методологічні засади та особливості організації міжнародного порівняльного дослідження TALIS. Щудло С. // *Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.177-182.* - укр. УДК 316.346.

Автор обґрунтовує актуальність включення України до міжнародних порівняльних досліджень у сфері освіти. У статті розкривається потенціал міжнародного опитування TALIS для проведення освітніх реформ в українському суспільстві, насамперед реформи середньої освіти. Включення України до міжнародних освітніх досліджень розглядається автором як механізм підвищення якості освіти та інтеграції України в європейський освітній простір. У статті автор розкриває мету, завдання та особливості проведення опитування TALIS та перспективи реалізації цього проекту в Україні.

14.17.08.1714/196986. Компетентність освіти в сучасному інформаційному суспільстві. Кириченко С.І. // *Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.129-140.* - укр. УДК 005.57:37:001.102.

Розглядається площина можливостей і динаміка розвитку сучасної освіти в умовах інформаційного суспільства, визначається зміст поняття, напрями компетентної моделі вищої освіти, які зумовлені загальноєвропейською та світовою тенденцією до інтеграції та глобалізації, зміною освітньої парадигми щодо поліструктурності дослідницьких, проектних, управлінських знань. Висвітлюються проблеми взаємозв'язку інформаційного та освітнього процесів, впровадження напрямів інноваційних технологій підготовки спеціалістів ВНЗ: формування інформаційної компетентності як засобу розвитку універсальних навичок критичного мислення; відтворення ролі міжпредметних зв'язків як засобу формування професійної мотивації розвитку особистісних характеристик студентів, їх здібностей до творчої самореалізації; створення "центрів трансферу технологій" на

базі наукових центрів ВНЗ. Визначається сучасна ключова інноваційна ідея освіти, що відтворює цілісність її результату завдяки орієнтованому комплексному підходу.

14.17.08.1715/196992. Аналітична філософія освіти: інтегративний синтез філософії мови, педагогіки і психолінгвістики в осягненні сутності особистості та її суспільних практик. Готько Н.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.206-217. - укр. УДК 37.01:001.8.

У статті розглядаються форми дослідження і аналізу проблем і перспектив аналітичної філософії освіти у контексті суспільної діяльності і людського буття, пов'язані зі сферою взаємодії мови, свідомості та існування людини.

14.17.08.1716/197017. Методологічні проблеми вивчення філософії освіти. Мельник О.Є. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.202-211. - рос. УДК 37.01:001.8.

Розглядаються методологічні проблеми вивчення філософії освіти. Автор доводить, що філософія освіти - це простір міждисциплінарних досліджень на стику філософії, педагогіки, практичної освіти. Предмет філософії освіти складають: рішення комплексу гносеологічних, філософсько-антропологічних, культурологічних, етичних та інших проблем в цілому, а також теоретичний пошук в сфері стратегії розвитку освіти, визначення її цілей і ціннісної основи, принципів формування змісту освіти зокрема.

14.17.08.1717/197022. Значущість філософії освіти в історичному контексті. Берегова Г.Д. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.251-262. - укр. УДК 1.37:37.091.2.

У статті зроблено огляд значущості філософії освіти в історичному контексті. Акцентовано увагу на потенційних можливостях теорій філософії освіти як галузі філософського знання в історичній ретроспективі. Визначено ідейну сутність основних спрямувань і течій філософії освіти, що містять низку поглядів на освіту й виховання й можуть бути використаними сучасними освітянами в розробці нових освітньо-філософських систем і парадигм. Стверджується значущість філософії освіти як дослідницької галузі педагогіки в сучасному інформаційному суспільстві, котра покликана вирішувати найважливіші завдання в стратегії виживання людства - забезпечення новому поколінню повноцінного життя, успішної соціалізації нових громадян суспільства в умовах інформаційної майбутності.

14.17.08.1718/197101. Динаміка ноосферизації освіти інформаційної цивілізації. Пунченко О.П., Шиліна Н.Є. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.28-39. - рос. УДК 1:37:316.722.

У статті розкривається сутність концепту "ноосферизація" у сфері освіти та динаміка його розвитку через аналіз парадигм в різних типах цивілізаційного устрою суспільства. Отримало нового концептуального пояснення ноосферо-інформаційна парадигма сучасної цивілізації. Її динаміка розкрита через формування нового рівня інтелектуалізації освіти, її інформатизації, інноваційний характер та гуманістичну складову.

14.17.08.1719/197103. Виклики і загрози при впровадженні відкритих інформаційно-комунікаційних науково-освітніх систем та технологій. Соснін О.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.49-58. - укр. УДК 37:001.12 .18.

Відомо, що людина протистоїть будь-яким викликам і небезпекам виключно за рахунок віри і освіченості, а тому провідні країни світу всіма силами намагаються дати можливість отримати якісну освіту основній масі свого населення. Другим важливим фактором успішного сталого розвитку народів є віддана національна еліта - політична, наукова, управлінська. Сьогодні в умовах надглибокої кризи наша нація має це глибоко усвідомити і зрозуміти, оскільки успішне майбутнє за тими країнами, які здатні виховувати молодь і давати їй високоякісну освіту. Саме із підвищенням вимог до алгоритмів організації і розвитку освіти, методів виховання студентства пов'язані основні ризики й можливості, що відриваються перед Україною в XXI столітті.

14.17.08.1720/198178. Міжнародні стандарти у підвищенні ефективності та результативності освітніх послуг. Цюцюра С.В., Криворучко О.В., Цюцюра Г.О. // Управління розвитком складних систем. Київ: Київський нац. ун-т буд-ва і архітектури, 2016, №25, С.158-164. - укр. УДК 004.451.83.

До числа стратегічних цілей освітньої сфери, а саме вищих навчальних закладів, належить розробка ефективної та адаптованої системи менеджменту якості освіти. З боку органів державного нагляду в галузі освіти необхідне застосування погоджених стандартів, керівних принципів, моделей, методів, засобів, процедур, методологій, на підставі яких здійснюватиметься оцінка ефективності цих систем. Глобальні цілі розвитку освіти у сучасному житті чітко визначені у Декларації тисячоліття ООН на період з 2015 до 2020 років. Системні основи оцінки якості освіти припускають розгляд освітнього процесу "як системи", на "вхід" якої надходить "початковий матеріал" і зовнішні ресурси, що перетворюються в процесі освітньої діяльності в "кінцевий продукт" освітньої системи.

14.17.08.1721/198473. Правові засади реалізації державної регіональної політики у сфері вищої освіти. Шаповал Р.В., Нижник О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Право. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, ч.2, т.3, С.33-36. - укр. УДК 37:34.

Стаття присвячена з'ясуванню сутності та стану нормативного забезпечення реалізації державної регіональної політики у сфері вищої освіти. Виокремлено та проаналізовано групи нормативно-правових актів, які регламентують реалізацію державної регіональної політики у сфері вищої освіти в Україні. Запропоновано ряд дієвих кроків, які спрямовані на забезпечення дієвого правового регулювання реалізації державної регіональної політики у сфері вищої освіти, створення умов для інтеграції вищої освіти України в європейський освітній простір та підвищення її якості, надання реальної автономії вищим навчальним закладам.

14.17.08.1722/198690. Проектно-орієнтований підхід до організації навчального процесу. Теліженко О.М., Лук'янихін В.О., Байстриченко Н.О. // Вісник НТУ "ХПІ". Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1(1173), С.30-35. - укр. УДК 005.8:37.09.

Пропонується підхід до організації самостійної роботи студентів ВНЗ. Обґрунтовується застосування проектно-орієнтованого підходу для знання недоліків традиційної організації навчального процесу. Результатом реалізації концепції проектно-орієнтованої підготовки фахівців в поліпрофесійних навчально-проектних групах має стати кадрове забезпечення підприємств і організацій у формі проектно-орієнтованих команд фахівців різного профілю, здатних вирішувати, весь комплекс завдань. В роботі розглянута організаційно-методична база впровадження підходу, переваги і недоліки нового методу.

14.17.08.1723/198696. Розробка моделі представлення компетенцій в проектах навчання. Колесніков О.Є., Лук'янов Д.В., Васильєва В.Ю. // Вісник НТУ "ХПІ". Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1(1173), С.61-65. - рос. УДК 005.8.

Ціннісними напрямками освіти є розширення її доступності та створення системи безперервної освіти у вигляді автоматизованих систем навчання. Вирішення проблеми індивідуалізації навчання можливо тільки у випадку використання компетентнісного підходу, який дозволяє виконати структуризацію навчальних курсів. У роботі розглянута структурна модель

зв'язків між компетенціями національного стандарту України та показано що зв'язки між компетенціями об'єктивно існують і можуть бути використані для формування ядер компетенцій.

14.17.08.1724/198707. Управління зацікавленими сторонами освітніх проектів. Гусєва Ю.Ю., Чумаченко І.В., Сидоренко М.В. // Вісник НТУ "ХПІ". Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2(1174), С.8-12. - укр. УДК 006.015.5.

Запропоновано підхід, який, на основі інтеграції ієрархічної структури вимог та ієрархічної структури робіт проекту, дозволяє доповнити існуючі методи класифікації зацікавлених сторін проекту показником ресурсомісткості вимог, який можна визначити у грошовій формі. Запропоновано метод, який дозволяє відстежувати виконання вимог зацікавлених сторін проекту у часі у відповідності до обсягу фактично витрачених ресурсів по аналогії з методом освоєного обсягу.

14.17.08.1725/198713. Модель формування портфеля проектів міжнародної діяльності ВУЗа. Руденко С.В., Гловацкая С.Н. // Вісник НТУ "ХПІ". Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2(1174), С.36-40. - рос. УДК 008.5.

Пропонується поетапна послідовність формування портфеля проектів міжнародної діяльності вищого навчального закладу, представлена інформаційною моделлю. Одним з етапів є вирішення оптимізаційної задачі, представленої економіко-математичною моделлю лінійного програмування. Обґрунтовано необхідність оцінки портфеля проектів міжнародної діяльності ВНЗ за критерієм інтегральної цінності для досягнення стратегічних цілей в освітній, науково-технічній, політичній, економічній та соціальній сферах.

14.17.08.1726/198842. Communicative and instrumental models of educational process in modern philosophy and sociology of education. Bataeva K.V. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3, С.5-11. - англ. УДК 316.74:378.

У статті проаналізовано основні принципи інструментальної й комунікативної парадигм освітнього процесу, що вивчаються в сучасній філософії та соціології освіти; розглянуто контрадикторну й кон'юнктивну моделі співвідношення інструменталізму й комунікативності в освітньому контексті.

14.17.08.1727/199212. Дослідження рекреаційних потреб науково-педагогічних працівників Івано-Франківського національного університету нафти і газу. Долгопола Г.Є., Коробейникова Я.С. // Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування. Івано-Франківськ: Івано-Франківський нац. техн. ун-т нафти і газу, 2016, №2(14), С.183-189. - укр. УДК 379.8.

У статті наведені результати дослідження рекреаційних потреб науково-педагогічних працівників Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Методом анкетного опитування виявлено переваги респондентів у формі відпочинку, місцях відпочинку та часу його проведення. Узагальнюючи результати досліджень, можна стверджувати, що працівник університету у своїх рекреаційних потребах надає перевагу пасивному відпочинку у комфортабельних засобах розміщення з поєднанням відвідування природних та історико-культурних туристичних атракцій у різних країнах світу. Результати досліджень можуть бути основою для визначення попиту на туристичний продукт серед працівників університету, дозволили сформулювати основні проблеми у формуванні рекреаційних потреб науково-педагогічних працівників.

14.17.08.1728/199643. Дослідження соціально-психологічного клімату та мотивації викладацького колективу як чинники успіху освітнього менеджменту. Білушак Т.М. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.3, С.381-387. - укр. УДК 311.21.

Досліджено соціально-психологічний клімат та мотивацію викладацького колективу у вищому навчальному закладі як чинники успіху освітнього менеджменту. Розглянуто фактори ефективного управління освітньою організацією та діяльністю її персоналу, які здатні підсилювати чи знижувати предметну діяльність людей так само, як і професійні завдання організації можуть впливати на психологічний клімат та мотивацію науково-викладацького колективу. Статистичне оброблення даних здійснено на базі пакету SPSS статистичного аналізу. Встановлено залежності успішності управління від мотиваційно-сміслової сфери особистості керівника, а також від світоглядних і комунікативно-стильових її настанов.

14.17.08.1729/199709. Модель стійкої детермінованих системи дистанційного освіти. Мурадова В.Х. // Вісник НТУ "ХПІ". Системний аналіз, управління та інформаційні технології. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №37(1209), С.73-78. - рос. УДК 681.518 +37.013.32.

Аналізується дистанційна освіта та виконана розробка моделі, для використання її в якості теоретичної основи для розробки інформаційного забезпечення управління процесом дистанційного навчання. Проведено порівняльний аналіз видів моделювання та проаналізовано методологія побудови моделей. Для досягнення мети було використано інформаційне та імітаційне моделювання. Проведено історико-аналітичне дослідження побудови моделей дистанційного навчання. Побудована інформаційна (інформаційно-ресурсна) модель дистанційного навчання.

14.17.08.1730/200343. Комунікативна раціональність в контексті сучасної філософії освіти. Мельник О.Є. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.150-161. - укр. УДК 37.01:001.8.

Автор доводить, що в умовах глобалізації ринкова мова узагальнює всі міжлюдські відносини через схему егоїстичної орієнтації персон, через власні преференції кожного, тому соціальний зв'язок, заснований на взаємному визнанні, не вкладається у поняття договору чи раціонального вибору. Відповідно актуалізується необхідність звернення філософії освіти до студій, пов'язаних з сучасними пошуками етики для сучасного світу, зокрема з проектом практичної комунікативної філософії освіти.

14.17.08.1731/200639. Моделі і алгоритми експертної процедури формування навчального плану спеціальності. Овезгельдієв А.О., Прилипка О.І. // Вісник Житомир. держ. технологічного ун-ту. Технічні науки. Житомир: Житомирський державний технологічний ун-т, 2016, №3(78), С.80-91. - рос. УДК 519.8.

A model of quantitative theory of planning and management processes of preparation of highly qualified specialists that meets modern requirements of society is developed. In the process of constructing this model, quantitative evaluation of ranking of academic disciplines at the formation of the curriculum training specialist is studied. The paper considers the process of forming a general list of academic disciplines to study questions concerning their inclusion in the curriculum. A quantitative assessment of each academic discipline with a common list in the form of local, absolute and relative rankings is formulated. Also the method of selection of subjects according to their categorization by rating, and regarding the similarity of the disciplines is offered. The paper considers the process of distribution of the academic hours between the disciplines, which complete the entire process of formation of the curriculum of specialist training according to specialty.

14.17.08.1732/200781. Сучасна концепція філософії освіти в Україні. Сорочинська Т.А. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.33-36. - укр. УДК 37.013.73 - 047.82 (477).

Стаття присвячена дослідженню основних аспектів сучасної освіти в Україні. Автор розглядає якість освіти в науковому, політичному, соціальному, управлінському контексті. Особлива увага приділяється розробці сучасної концепції філософії освіти як загальної теоретичної основи реформування вищої школи.

14.17.08.1733/200819. Історія розвитку та сучасний стан управління освітою. Філоненко Р.С. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.164-166. - укр. УДК 373. 07.

У статті розглядаються аспекти управління освітою та його функції, історичний розвиток наукової теорії управління загальноосвітнім навчальним закладом, сучасний стан розвитку управління освітою.

14.17.08.1734/201049. Формування особистості нового типу в контексті сучасної філософії освіти. Костючков С.К. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.82-90. - укр. УДК 101.1+378.

У статті проаналізовано стратегічні завдання, які освітня система покликана вирішувати в умовах сьогодення, акцентовано увагу на визначальних напрямках освітньої політики в сучасній Україні, охарактеризовано людину як відкриту систему, що самоорганізовується та самокерується. Послідовно проводиться думка, що в сучасних умовах управління формуванням знання є важливою соціальною функцією держави, яка визначає стратегічні цілі у сфері освіти, адекватні вимогам сьогодення, враховуючи філософсько-педагогічні особливості формування світогляду особистості як інтегративного утворення. Держава при цьому не обмежує процесів самоорганізації, самоуправління та взаємодії в структурах громадянського суспільства, орієнтованих на вдосконалення системи освіти, зокрема вищої. Окреслено ключові ознаки, які характеризують відкриту освіту; висвітлено функції інституту освіти, які мають найбільшу суспільну значущість.

14.17.08.1735/201053. Аналіз особливостей розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх учителів правознавства. Шестопалюк О.О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.123-129. - укр. УДК [378.147.091.33: 004.9]: 34.

У статті проаналізовано поняття "інформаційно-комунікаційна компетентність", наведено авторське визначення "інформаційно-комунікаційна компетентність учителя правознавства", розглянуто особливості розвивального потенціалу інформаційно-комунікаційних технологій в системі підготовки майбутніх учителів правознавства до професійної діяльності в умовах вищого педагогічного навчального закладу.

14.17.08.1736/201059. Формування системою освіти особистісних, духовних якостей в учнівській молоді як психопедагогічна умова успішності її особистого, професійного та громадянського життя. Рибалка В.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.36-50. - укр. УДК 159.923.2-053.6-043.82.

У статті наголошується на величезному значенні особистості та її якостей - таких як соціальність, творчість, гуманізм, самосвідомість, духовність, культурність, життєвість, розвиненість, індивідуальність, ціннісність, діяльність, здатність до глобального мислення, інноваційної діяльності, інформативність, професійність, інтелігентність - у житті людини та суспільства. Розглядаються відповідні погляди видатних філософів, психологів, педагогів та історичні дані щодо долі різних країн з порізному розвинутих прошарком особистостей і громадянським суспільством. Сучасна дійсність потребує створення в межах системи освіти Школи честі та гідності учнів як майбутніх громадян країни, в якій би вказані якості поціновувалися, розвивалися і використовувалися належним чином як найголовніший ресурс суспільства.

14.17.08.1737/201061. Емоційне усвідомлення як конструкт оцінювання динаміки розвитку педагогічної майстерності викладачів вищих технічних навчальних закладів: психопедагогічний підхід. Семенов А. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.58-68. - укр. УДК 37.01.

У статті конкретизовано сутність емоційного усвідомлення як конструкта оцінювання динаміки розвитку педагогічної майстерності викладачів вищих технічних навчальних закладів з позицій психопедагогічного підходу; схарактеризовано етапи успішної зміни поведінки щодо емоційного самоусвідомлення, переваги та недоліки застосування комп'ютерних методик на заняттях з розвитку педагогічної майстерності викладачів вищих навчальних закладів.

14.17.08.1738/201062. Професіоналізм і відповідальність як чинники адаптивного управління в педагогіці. Пономарьов О.С., Чеботарьов М.К. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.69-78. - укр. УДК 347.51:311.11(048).

Проаналізовано сутність феномену адаптивного управління, стан його досліджень і застосування в педагогіці. Обґрунтовано необхідність у його застосуванні в умовах становлення інноваційного типу світового розвитку. Виявлено недостатньо висвітлені аспекти проблем адаптивного управління в системі освіти. Показано, що сьогодні недостатня увага приділяється застосуванню принципів адаптивного управління у вищій школі. Крім того, має місце певне нехтування визначенням взаємозв'язку між адаптивним управлінням, формуванням професійної й соціальної компетентності майбутнього фахівця та прищепленням йому почуття особистої відповідальності як за безпосередні результати його професійної діяльності, так і за їх можливі віддалені наслідки. Успішне ж розв'язання завдань з поєднання адаптивного підходу з високим професіоналізмом та відповідальністю потребує належного рівня педагогічної майстерності і культури викладача.

14.17.08.1739/201214. Модель формування цілісної контрольної діяльності у майбутніх інженерів-педагогів при методичній підготовці у ВНЗ. Бєлікова В.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №2, С.78-86. - укр. УДК 37.08.

Стаття присвячена розгляду одного з важливих аспектів професійної підготовки інженерів-педагогів у вищих навчальних закладах - формуванню контрольної діяльності викладача технічних дисциплін. Теоретично обґрунтовано багатовекторну чотирирівневу модель формування цілісної контрольної діяльності у студентів інженерно-педагогічних спеціальностей при методичній підготовці у ВНЗ на основі розробленої комплексної структури цього виду професійної діяльності викладача технічних дисциплін у ПТНЗ.

14.17.08.1740/201224. Комунікативна взаємодія - складник професійної компетентності науково-педагогічних кадрів. Молчанова А.О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.50-56. - укр. УДК 378:37.013.3.

У статті висвітлено актуальну педагогічну проблему, присвячену ролі комунікативної взаємодії у сучасному освітньому процесі вищих навчальних закладів. Охарактеризовано комунікативну взаємодію як складову професійної компетентності науково-педагогічних кадрів. Комунікативна взаємодія визначається як багатofункціональне явище, що містить інформаційний та інтерпретаційний аспекти. Розглянуто компоненти комунікативної культури. Визначено причини (бар'єри) неефективності комунікативної взаємодії у педагогічному процесі.

14.17.08.1741/201363. Формування ціннісно-орієнтаційної визначеності майбутніх учителів у системі колективних відносин. Донцов А. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1, С.55-64. - укр. УДК 37.034.

Розглядаються актуальні питання формування ціннісно-орієнтаційної визначеності майбутніх учителів в процесі формування колективних відносин. Особлива увага приділяється пошуку нових можливостей, вимог та підходів щодо оптимізації навчально-виховного процесу. Розкрито деякі елементи експериментальних технологій формування ціннісно-орієнтаційної визначеності

майбутні учителів. Констатуються матеріали власних емпіричних досліджень з формування ціннісно-орієнтаційної визначеності майбутніх учителів.

14.17.08.1742/201366. Розвиток психологічної культури викладача технічного вищого навчального закладу засобами інтерактивних технологій. Підбуцька Н. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1, С.84-94. - укр. УДК 159.378.

Досліджується проблема розвитку психологічної культури викладача вищої технічної школи. Розкривається необхідність використання інноваційних педагогічних технологій, зокрема інтерактивних засобів навчання у підвищенні кваліфікації викладачів. Подано матеріали проведення майстер-класу "Конфліктна взаємодія у навчально-виховному процесі ВНЗ: особливості, механізми виникнення та методи розв'язання конфліктів", який сприяє розвитку елементів психологічної культури викладача.

14.17.08.1743/201373. Корпоративні соціальні мережі як об'єкт управління освітньої соціальної системи. Биков В., Литвинова С. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.30-52. - укр. УДК 373.5.016:004.738.5.

Розглянуто особливості управління об'єктом освітньої соціальної системи, уточнено термінологічний апарат, узагальнено види, типи, складові управління освітніми соціальними системами. За результатами аналізу науково-методичної літератури було визначено чинники, що впливають на функціонування освітньої соціальної системи, обґрунтовано використання корпоративної соціальної мережі як об'єкту управління. У роботі розкрито мету та особливості використання корпоративних соціальних мереж, здійснено класифікацію, визначено їх потенціал для використання в управлінні освітньою соціальною системою.

14.17.08.1744/201374. Німецька модель підготовки науково-педагогічних кадрів: особливості розбудови та перспективи використання для розвитку трудового потенціалу вітчизняних ВНЗ. Мороз В., Мороз С. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.77-86. - укр. УДК 354:37.088.2.

Розглянуто особливості розбудови та функціонування німецької моделі підготовки науково-педагогічних кадрів та обґрунтовано напрями використання її елементів у межах системи розвитку трудового потенціалу вітчизняних ВНЗ. За результатами аналізу змісту норм і правил подання та розгляду дисертації які діють у Німецькому університеті адміністративних наук було опрацьовано загальний алгоритм підготовки науково-педагогічних кадрів у межах німецької моделі. За результатами порівняння змісту вітчизняної та німецької моделей підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації було виокремлено переваги останньої та опрацьовано пропозиції щодо вдосконалення змісту механізмів функціонування вітчизняного моделі.

14.17.08.1745/201384. Педагогічний процес, стимулюючий магістерську підготовку викладачів ВНЗ. Сущенко Т. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4, С.13-25. - укр. УДК 378.22.

У статті науково обґрунтовується актуальність та необхідність створення особливого магістерського педагогічного процесу, спрямованого на підготовку викладача вищої школи, який базується на принципах гармонійного поєднання духовної взаємодії, професіоналізму, діалогічної культури навчальних стосунків та інтелектуальної співтворчості його суб'єктів. Висвітлено концептуальні підходи до оптимізації професійної підготовки викладачів ВНЗ з урахуванням нових функцій вищої школи. Акцентується увага на тому, що ВНЗ мають стати не предметними, а особистісними по суті, по змісту, професійним цінностям. Йдеться про переорієнтування всіх його компонентів у світлі нової духовно-перетворювальної функції, що радикально змінює зміст самої суті вузівського педагогічного процесу, ставлячи в центр уваги не предмет, не зміст і навіть не метод, а особистість фахівця.

14.17.08.1746/202099. Педагогічна наука в класичних університетах України за роки незалежності: досягнення та втрати. Федяєва В.Л. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.46-51. - укр. УДК 371.2.

У статті проаналізовано основні вектори розвитку сучасної вітчизняної педагогічної науки, представлені в класичних університетах. Розглянуто провідні глобальні тенденції розвитку вищої освіти, зокрема гуманітаризацію, зростання освітніх бюджетів і масовості вищої освіти. Охарактеризовано вплив провідних тенденцій на українську освітню систему, надано пропозиції щодо використання їхнього позитивного потенціалу та подолання можливих негативних наслідків. Доведено, що переважна більшість педагогічних досліджень є не фундаментальними, а прикладними, за своєю суттю спрямованими на підготовку кадрів високого рівня. Чітко виокремлено два основні напрями розвитку вітчизняної науки: зменшення фінансування фундаментальних досліджень і перерозподіл суспільних інтересів між різними векторами досліджень. З'ясовано та конструктивно виокремлено основні проблеми, що негативно впливають на розроблення серйозних наукових проектів, ведуть до знецінення статусу кандидата чи доктора наук.

14.17.08.1747/202298. Розробка автоматизованої системи вибору спеціальності абітурієнтом за результатами ЗНО. Голубев Л.П., Макатьора Д.А. // Вісник Київ. нац. ун-ту технологій та дизайну. Технічні науки. Київ: Київський нац. ун-т технологій та дизайну, 2016, №2(96), С.113-120. - укр. УДК 37:004.

Мета. Розробка автоматизованої системи визначення спеціальності навчання за результатами ЗНО. Методика. Дослідження передбачає необхідність вирішення таких завдань: створення нової бінарної системи кодування спеціальностей, розробка алгоритму визначення спеціальності на основі сформованого бінарного коду і операцій алгебри логіки. Результати. Розроблено концептуальну модель бази даних, що містить інформацію про регіони, ВНЗ і спеціальності. Розроблено програмне забезпечення автоматизованої системи визначення спеціальності навчання за результатами ЗНО. Наукова новизна. Розроблено новий алгоритм визначення спеціальності навчання за допомогою бінарного коду спеціальності. Практична значимість. Результати дослідження полягають в забезпеченні абітурієнта можливістю вибору спеціальності навчання за результатами ЗНО.

14.17.08.1748/202487. Застосування інформаційних технологій у професійній підготовці педагогів вищої школи. Беспарточна О.І. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.16-21. - укр. УДК 378.091.2:37.

Обґрунтована необхідність використання інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців в умовах навчання у магістратурі. Охарактеризовано такі поняття, як інформаційне суспільство, інформаційна технологія, інформаційний вибух, мультимедійні засоби навчання. Проаналізована роль інформаційних технологій в організації навчального процесу у вищій школі. Дослідження полягає у застосуванні у професійній підготовці майбутніх педагогів вищої школи новітніх підходів, які ґрунтуються на використанні інформаційно-комунікаційних технологій при проведенні різних організаційних форм навчання. Досліджено особливості використання інформаційних технологій у підготовці фахівців із педагогіки вищої школи, та надано рекомендації щодо застосування інформаційних технологій у професійній підготовці педагогів вищої школи в умовах навчання у магістратурі, що сприяє переходу від навчання технічним і технологічним аспектам роботи з комп'ютерними засобами до навчання коректному змістовному формуванню, відбору і вмілому використанню освітніх електронних видань і ресурсів в освітній та науково-дослідній діяльності.

14.17.08.1749/202490. Формування самоосвітньої компетентності в інформаційно-освітньому середовищі підготовки учителів математики, фізики та інформатики засобами вільного програмного забезпечення. Величко В.С. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.34-39. - укр. УДК 378.091.2:004.

Висвітлено актуальну проблему у сучасній вищій педагогічній освіті - формування самоосвітньої компетентності в інформаційно-освітньому середовищі підготовки учителів математики, фізики та інформатики засобами вільного програмного забезпечення. Науково-технічний розвиток суспільства сьогодні потребує широкого впровадження в освітню практику інформаційно-комунікаційних технологій та постійного оновлення форм і методів їх використання. Розглянуті та визначені структурні компоненти самоосвітньої компетентності, на основі яких подано обґрунтування технології формування самоосвітньої компетентності в інформаційно-освітньому середовищі підготовки учителів математики, фізики та інформатики засобами вільного програмного забезпечення. На основі компонентів інформаційно-освітнього середовища запропоновано вільне програмне забезпечення, яке можна використовувати для його побудови. Результати дослідження показали, що вільне програмне забезпечення є тим чинником, за допомогою якого можливо вдосконалити та поглибити знання студентів, розширити їх обізнаність у галузі інформаційно-комунікаційних технологій, сформувати з урахуванням педагогічних умов самоосвітню компетентність.

14.17.08.1750/202504. Визначення готовності майбутніх учителів до застосування здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності. Черевко С.В. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.119-124. - укр. УДК 378.147: 613.

Обґрунтовано актуальність вивчення структури готовності майбутнього вчителя до застосування здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності та розкрито її як складову таких компонентів: мотиваційно-цільового, когнітивного, операційно-діяльнісного та особистісного. Відповідно до запропонованої структури обґрунтовано критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів до застосування здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності. Використано компонентно-структурний та рівневий аналіз для вивчення готовності майбутніх учителів до застосування здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності.

14.17.08.1751/202505. Структура педагогічної компетентності викладачів іноземної мови. Шишко А.В. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.125-130. - укр. УДК 371.132.

Розглядаються теоретичні засади інтерпретації змісту педагогічної компетентності викладача іноземної мови, здійснена спроба визначити сутність та структуру цього утворення. Автор приділяє увагу дослідженню основних структурних компонентів у змісті педагогічної компетентності викладача іноземної мови, які деталізовані через систему компетенцій, що забезпечують здатність до ефективної педагогічної діяльності викладача, утворюються сукупністю знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтацій, мотивів, якостей і здібностей та можуть розглядатися як критерії сформованості досліджуваного утворення.

14.17.08.1752/202844. Регулювання сфери вищої освіти в Україні: проблеми та перспективи економічного розвитку. Заїка Ю.А. // Економічний форум. Луцьк: Луцький нац. техн. ун-т, 2016, №1, С.347-355. - укр. УДК 37.015.6:378(477).

У публікації підлягають розгляду питання щодо особливостей нормативно-правового регулювання сфери вищої освіти України. Розглянуті основні принципи регулювання сфери вищої освіти України. Наводяться основні організаційно-економічні умови для реалізації механізму фінансування вищих навчальних закладів.

14.17.08.1753/202855. Structural model of the non-formal education system. Bulavin D.A., Goncharenko E.V., Shmatkov S.I. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Математичне моделювання. Інформаційні технології. Автоматизовані системи управління. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №30, С.5-13. - англ. УДК 004.09.

Розглянуто основні принципи побудови системи неформальної освіти. На основі проведеного аналізу запропоновано і обґрунтовано її системна структурна модель. Проведена декомпозиція структурної моделі на взаємопов'язані приватні моделі. За допомогою методу структурного аналізу визначені основні взаємозв'язки між ними. Проведені дослідження дозволили виділити цілі та задачі функціонування кожного структурного елементу розглянутої структурної моделі.

14.17.08.1754/202885. Аксиологія інклюзивної освіти та педагогіки гетерогенності. Нестеренко Г. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №2(106), С.53-66. - укр. УДК 37.013.73.

Розкрито аксіологічний аспект філософії інклюзивної освіти в широкому значенні - як концепції включення до спільного освітнього простору представників різних гетерогенних груп. Проаналізовано роль цінностей педагога у реалізації принципу багатства різноманітності та толерантності як гармонії у різноманітності. Розглянуто приклади управління різноманітністю в університетах Європи.

14.17.08.1755/202991. Фінансові аспекти стимулювання праці викладачів вищих навчальних закладів України у післякризовий період. Карлін М.І. // Економічний форум. Луцьк: Луцький нац. техн. ун-т, 2016, №3, С.322-329. - укр. УДК 336.

В статті аналізуються проблеми фінансового забезпечення стимулювання праці викладачів у вищих навчальних закладах України та пропонуються шляхи їх вирішення в 2016 р. та наступних роках. Наголошується на необхідності внесення змін в існуючий порядок розподілу державного замовлення на підготовку студентів серед вищих навчальних закладів України.

14.07 Загальна педагогіка

14.17.08.1756/193065. Етика, освіта та гендерна суперечка. Гжегож Гжибек. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.11-17. - англ. УДК 37.015.31:17.022.1.

Автор статті, творець теорії "етики розвитку", основними її твердженнями вважає є тези про моральне життя людини і етичної особистості. Теорія слугує зображенню суспільної, виховної і опікунської реальності. У статті автор розкриває питання етичних аспектів гендерного дискурсу в контексті виховання. Дискусія про гендер в польському суспільстві набула нормативного характеру. Спробою для вирішення цієї проблеми у рамках теорії "етики розвитку" є виведення етичних принципів з основних моральних цінностей. Вирішення суперечки щодо гендеру слід вбачати передусім у гідності особи. В "етиці розвитку" виділяються два аспекти гідності особи: особова гідність і гідність особистості, яка є результатом роботи над собою (самовиховання).

14.17.08.1757/193073. Логіко-гносеологічний підхід у вихованні та принципи його реалізації. Колесник І.О. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.59-62. - укр. УДК 371.47.022.

У статті проаналізовано гносеологічний підхід як інструмент пошуку науково-педагогічного знання і вдосконалення навчально-виховної діяльності. На основі аналізу категорій "підхід", "методологічний підхід" з урахуванням теоретичних положень філософської та педагогічної антропології виявлено специфіку використання даного підходу в педагогіці. Метою статті

визначено на основі логіко-гносеологічного підходу проаналізувати наявні педагогічні знання про виховання з урахуванням його характеристик та визначити суттєві зв'язки елементів знання. Реалізація гносеологічної функції в педагогічному дослідженні дозволяє обрати теоретико-методологічні підстави дослідження. Дослідник звертається на філософському рівні методології до філософії існування - екзистенціалізму, де головним об'єктом пізнання є внутрішній світ людини: проблема свободи волі і відповідальності людини, проблема пошуку суті буття самою людиною; особистого вибору, ідея руху людини від простого буття до самобуття, до екзистенції, до філософії культури як моменту безпосереднього буття людини; ідеї філософської герменевтики про сутність розуміння та інтерпретації як методів осягнення людського буття.

14.17.08.1758/193074. Ідеї національного виховання школярів у педагогічній творчості Г. Врецьони. Косило Х.М. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.62-66. - укр. УДК 37.011.32(477.8).

На матеріалі науково-теоретичних праць Г. Врецьони, автор розкриває ідеї національного виховання школярів та висвітлює шляхи активізації національного відродження Галичини в педагогічній теорії і практиці у другій половині XIX століття. Педагогічні погляди Г. Врецьони перегукуються і знаходять своє підтвердження у працях українських педагогів О.В. Духновича та К.Д. Ушинського, що ефективно вплинуло на розвиток національного шкільництва. Педагогічні ідеї Григорія Захаровича формувалися за принципом народності, у відповідності до потреб і специфічних особливостей української нації. Саме освіта і добре виховання молодого покоління, на його переконання, - надійний національний фундамент народу і досягти цього можна шляхом плекання національного самопізнання, формуючи таким чином, почуття приналежності масі, яке називають національним почуттям. Піднімаючи загальнолюдські базові принципи і розглядаючи мову, як ключ до забезпечення дитиною пізнання світу, віри свого народу, родинної етики й моралі, Г. Врецьона робить ставку на школу як важливий чинник національного відродження. Саме враховуючи морально, інтелектуально і фізично розвинуту національно свідому особистість, школа, разом із сім'єю, церквою, громадою, призвана готувати її до життя, формувати активну життєву позицію, закладаючи підвалини патріотизму і національного духу.

14.17.08.1759/193075. Ключові позиції громадянського формування молоді у вищій школі. Кучинська І.О. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.66-73. - укр. УДК 37.017.4(477).

У статті обґрунтовано ключові позиції громадянського формування молоді у вищій школі. Закцентовано увагу педагогічної громади на можливих варіантах формування громадянських ціннісних орієнтирів в умовах сьогодення. Виокремлено основні якості науково-педагогічного працівника у громадянсько-виховній діяльності та орієнтири, які повинні домінувати у формуванні громадянської свідомості студентської молоді. Доведено, що з патріотизмом органічно поєднується національна самосвідомість громадян, яка ґрунтується на національній ідентифікації. З'ясовано, що важливою складовою змісту громадянського виховання є розвиток політичної культури. Змодельовано основні чинники, за допомогою яких формується ідейно-політичне виховання студентської молоді, що ідейно-політичне виховання студентської молоді базується на формуванні ідейних поглядів і переконань, потребах і мотивах суспільно-політичної діяльності, соціальної зрілості й активності.

14.17.08.1760/193077. Многовекторные аспекты современного образования и воспитания. Палух М., Маликовский Р. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.77-83. - укр. УДК 37.09: 37.015.31:7(438).

У публікації автори розкривають питання сучасної культурної освіти дітей і молоді через творчу участь у таких сферах як, наприклад, театр, музика, література, пластика тощо. Підкреслюється, що освіта за допомогою мистецтва сприяє гармонійному розвитку дитини, виховує чутливість, вчить естетичних переживань, будує ієрархію цінностей дитини і сприяє формуванню творчих позицій, які дозволяють спільно творити цивілізацію. У вступі представлено розуміння таких понять, як: процес виховання, культурна освіта й участь у культурі. Стаття вміщує інформація про достоїнства й переваги освіти дітей і молоді за допомогою мистецтва, а також про способи реалізації освітніх дій у цій сфері.

14.17.08.1761/193078. Культурні компетенції як чинник формування почуття відповідальності у вчителів. Плиска Ю.С. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.83-88. - укр. УДК 37.013.

Стаття присвячена аналізу взаємодії між відповідальністю та культурною компетентністю. Порівнюючи ці два поняття, спробуємо знайти чинники, які впливають на відповідальність. Серед них значне місце відводиться культурній компетенції. Знання в галузі культури та безпосередня участь у культурі, як і емоційна чутливість, дають вчителю змогу формувати почуття відповідальності за себе, як педагога, і за своїх вихованців.

14.17.08.1762/193079. Необхідність вдосконалення навчального і виховного процесів у вітчизняній школі. Поліщук В.С. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.89-93. - укр. УДК 37.09(477).

Автор статті на основі проведених досліджень розкриває необхідність вдосконалення навчального і виховного процесів серед учнів, що викликано, в першу чергу, тими демократичними перетвореннями, що мають місце в Україні на сучасному етапі. При цьому автор узагальнює і систематизує результати зроблених досліджень, звертає увагу на необхідність наближення вітчизняної школи до світових стандартів. У статті мають місце посилання на наукові праці зазначеної проблематики багатьох провідних вітчизняних учених-педагогів. На основі проведених досліджень автор статті вказує на шляхи і методи реалізації вдосконалення навчального і виховного процесів у вітчизняній школі, звертає увагу на необхідність розбудови вітчизняної школи й приведення її у відповідність до світових стандартів, а також перегляду та переоцінки у світлі сучасної науки тих концепцій і теорій, які раніше відкривалися як помилкові. Автор статті підкреслює необхідність вироблення власного механізму інтеграції здобутків світової й педагогічної думки з традиціями національної школи, особливостями національного менталітету. На основі проведених досліджень автор робить висновки про те, що даний період є найбільш сприятливий в історії України, про що свідчить той факт, що основними засадами національної шкільної політики стали доступність навчання та виховання з урахуванням кращих національних традицій народу, вільний розвиток дитини.

14.17.08.1763/193080. Дискусійні методи в процесі формування соціально-етичних цінностей майбутніх менеджерів. Сікалюк А.І. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.94-98. - укр. УДК 37.032 (045).

У статті розкрито зміст дискусійних методів, які спрямовані на розвиток соціальної адаптації студентів в умовах управлінської діяльності, особистісної й професійної креативності, на закріплення соціально-етичної поведінки. Проаналізовано різні типи дискусії. Доведено, що метод дискусії є також ефективним засобом формування самостійності студентів, яка передбачає свідому мотивацію дій. Визначено роль дискусійних методів у процесі формування соціально-етичних цінностей. Доведено, що до участі в дискусіях студенти не дуже впевнено й не досить активно включалися в академічних групах в обговорення тих чи інших проблем, то після низки дискусій у позанавчальній діяльності вони стали активними учасниками різних проблем у групі, особливо соціально-етичних. Визначено, що в процесі дискусій студенти оволодівають знаннями й уміннями, необхідними для об'єктивного застосування соціально-етичних норм і професійних правил.

14.17.08.1764/193081. Роль корекційно-педагогічної діяльності у вихованні підлітків з девіантною поведінкою. Тараненко І.В. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.99-104. - укр. УДК 376: 316. 624 - 0536.

Особливості виховання важких підлітків є однією з актуальних психолого-педагогічних проблем сучасності. У статті проаналізовано види та причини девіантної поведінки підлітків, простежено фізіологічні, психологічні та інші особливості підліткового віку, розглянуто значення сім'ї та школи як головних інституцій виховання, у формуванні особистості дитини. Визначено роль корекційно-педагогічної діяльності у вихованні підлітків з девіантною поведінкою, яка полягає у руйнуванні негативних мотивів, інтересів, потреб та навичок поведінки і формуванні соціально значимих рис і якостей особистості дитини. Виокремлено, що особливе корекційно-виховне значення мають засоби фізичної культури і спорту, які дають важким підліткам змогу задовольнити свої інтереси, реалізувати потреби, виявити здібності.

14.17.08.1765/193097. Технологія конструювання змісту елективних курсів з іноземних мов для учнів профільної школи. Полонська Т.К. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.184-191. - укр. УДК 371.214.41:81.

Оновлення змісту іншомовної освіти є невід'ємним елементом процесу реформування всієї національної освіти, й передбачає його узгодження з вимогами сьогодення та потребами сучасних школярів. Запровадження профільного навчання у старшій школі обумовило диференціацію змісту навчання іноземних мов відповідно до базового й профільного рівнів. Одним із важливих компонентів профільного навчання іноземної мови є елективні курси, які доповнюють і розширюють зміст профільного предмета, задовольняють різноманітні пізнавальні інтереси школярів, що виходять за межі обраного ними профілю. На сьогоднішній день конструювання змісту елективних курсів з іноземних мов для учнів старшої школи, як і з інших предметів, здійснюється інтуїтивно, безсистемно і недостатньо результативно. Натомість, знання і використання технології конструювання змісту елективних курсів допоможе зняти негативні моменти в діяльності вчителя щодо організації засвоєння змісту елективних курсів у профільному навчанні іноземних мов, що забезпечить досягнення високих результатів навчальної діяльності.

14.17.08.1766/193105. Наукові досягнення нового покоління вчених у галузі методики трудового навчання. Гаррін В.В. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.232-237. - укр. УДК 001.891:744(477)(092).

Стаття присвячена новому поколінню вчених у галузі методики трудового навчання, які висвітлюють вимоги до сучасних уроків трудового навчання, обґрунтовують їх типи та структуру, розкривають методику їх проведення відповідно до нової структури і змісту технологічної підготовки. Простежено еволюцію переосмислення сучасними науковцями у галузі методики трудового навчання назви освітньої галузі і навчального предмета з трудового навчання - на технології, окреслено перспективні шляхи модернізації технологічної освіти учнів загальноосвітніх навчальних закладів, охарактеризовано концептуальні підходи сучасних науковців щодо подальшого удосконалення змісту, форм, методів, систем технологічної підготовки школярів. Розбудова системи технологічної освіти підростаючого покоління відповідно до окреслених вітчизняними вченими шляхів спроможна значною мірою подолати наявні в її організації негаразди та запобігти моральному каліцтву молоді, яке може виникнути за умов ігнорування суспільством загалом та загальноосвітньою школою, зокрема, даного напрямку роботи.

14.17.08.1767/193106. Тенденції модернізації змісту шкільної фізичної та астрономічної освіти. Головка М.В. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.237-242. - укр. УДК 373.5.016:53.

У статті розглядається проблема удосконалення змісту навчання фізики та астрономії в загальноосвітніх навчальних закладах відповідно до сучасної освітньої парадигми. Аналізуються результати аналітичного дослідження змісту освітньої галузі "Природознавство", її фізичного й астрономічного компонентів, проведеного науковцями Національної академії педагогічних наук України. Визначаються основні тенденції модернізації змісту шкільної природничої освіти та обґрунтовуються механізми реалізації цього процесу.

14.17.08.1768/193116. Інтернет-залежність та її вплив на виховання сучасної людини. Моцик Р.В. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.292-297. - укр. УДК 316.663.5.

У статті розглянуть вплив Інтернету на виховання сучасної людини. Виокремлено причини явища і симптоми Інтернет-залежності та проаналізовано їх вплив на виховання молодого покоління. Доповнено визначення поняття "Інтернет залежність" як психічний розлад, нав'язливе бажання підключитися до Інтернету і хвороблива нездатність вчасно відключитися від Інтернету. У 2008 році вона була визнана офіційною хворобою. Визначення захворювання і його діагностичні критерії були розроблені співробітниками Пекінського центрального військового госпіталю за матеріалами 1300 "проблемних" користувачів Інтернету. Описано, що багато людей почали використовувати всесвітню мережу не тільки для роботи чи пошуку інформацію, а як засіб життя. З'явилися чати, сайти знайомств. Люди сидять днями і ночами, переписуються, грають, можуть навіть один одного бачити. Відповідно до нових діагностичних рекомендацій, інтернет-залежною визнається людина, яка проводить у мережі не менше шістьох годин на день і у якій спостерігався щонайменше один з симптомів залежності впродовж попередніх трьох місяців. За статистикою, 54% користувачів у віці від 13 до 23 років проводять в Інтернеті щоденно від 1 до 3 годин, ще 31% сидить у Мережі по 4-6 годин. Існує категорія людей, яка живе віртуальним життям по 10 годин на добу і більше. Більше 45% всіх опитаних заявили, що без персонального комп'ютера і підключення до Інтернету вони не змогли б жити. Це більше, ніж для будь-якого іншого медіа-пристрою (28% молодих людей не можуть жити без мобільного телефону, 11% - без телевізора).

14.17.08.1769/193127. Позашкільний мистецький заклад як сучасна форма виховання і розвитку особистості підлітка. Мартинюк Л.В. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.356-361. - укр. УДК 37.036:374.

У статті розглядаються позашкільні мистецькі заклади як навчально-виховні установи, що сприяють соціально-творчим діям і вчинкам учнів підліткового віку, а соціально-педагогічний процес позашкільного мистецького навчального закладу - як процес духовного взаємозбагачення педагогів і дітей в умовах позитивного психологічного клімату взаємовідносин, високої культури діалогу і співтворчості, і має провідну функцію, яка полягає у створенні в соціально-культурному середовищі позитивних умов для розвитку особистості учнів шляхом залучення їх до аматорської, навчальної та культурно-дозвільної діяльності; аналізуються умови ефективності виховного впливу в позашкільній роботі шляхом створення суб'єкт-суб'єктної гармонійної єдності почуттєвої, вольової сфери творчої діяльності учнів на будь-якому етапі їх розвитку; розкриваються нові форми організації навчально-виховного процесу в позашкільних мистецьких навчальних закладах; відображені сучасні новації у системі початкової мистецької освіти.

14.17.08.1770/193128. Використання ігрових форм роботи на уроках сольфеджіо. Мудролюбова І.О. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.362-366. - укр. УДК 37.016:78.

Статтю присвячено ігровим формам роботи та питанню використання даних форм на уроках музичного виховання, а саме на уроках з предмету "сольфеджіо". Звернуто увагу на переваги ігрових форм при використанні його на уроках з предмету "Сольфеджіо", який дає змогу сформувати та розвивати в учнів творчі задатки та навички, підвищує зацікавленість у вивченні цього предмету та мотивацію до навчання учнів. Наведені приклади практичного використання ігрових форм на уроці з предмету "сольфеджіо".

14.17.08.1771/193132. Можливості запровадження сербських педагогічних технологій у систему вітчизняної підготовки баяністів-акордеоністів. Устименко-Косоріч О.А. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.385-389. - укр. УДК 37.(091).

У статті здійснено порівняльний аналіз трансформаційних процесів у системі сербської баянно-акордеонної освіти, узагальнено педагогічні новації на рівні початкової та середньої освітньої ланки, які дозволили визначити можливості запровадження сербського освітньо-педагогічного досвіду у систему вітчизняної музичної підготовки баяністів-акордеоністів. Упровадження новітніх педагогічних технологій у систему вітчизняної музичної освіти як засіб її осучаснення може здійснюватися на умовах перспективного її розвитку на рівнях: державно-законодавчому: підвищення соціального статусу музично-освітніх закладів; музичного закладу: удосконалення змісту навчання відповідно до профілю підготовки; на рівні викладача: спрямованість педагогічних методів на формування в учнів системи компетенцій як здатності суб'єкта навчання ефективно діяти в різноманітних життєвих, професійних ситуаціях.

14.17.08.1772/193133. Ціннісне ставлення до здоров'я як інтегральний показник сформованості здорового способу життя дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку. Бабюк Т.Й. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.390-395. - укр. УДК 373.2+373.3]:37.015.31:613.8.

У статті автор аналізує теоретичні підходи до формування здорового способу життя та визначає на їх основі критерії і показники формування здорового способу життя старших дошкільників та молодших школярів. У роботі вивчено стан розробленості проблеми виховання здорового способу життя дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку в психолого-педагогічній теорії й освітній практиці: уточнено зміст основних понять дослідження. Визначено критерії, показники та діагностовано рівні ціннісного ставлення до здоров'я як інтегрального показника вихованості здорового способу життя дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку. З'ясовано сучасний стан забезпечення наступності у вихованні здорового способу життя старших дошкільників та молодших школярів.

14.17.08.1773/193141. Сутність та класифікація інноваційних технологій у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку. Шерудило А.В. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.442-448. - укр. УДК 378.937:371.213.3.

У статті розкрито значення слів "інновація", "технологія", "педагогічна технологія", "технологія виховання". Розглянуто сутність педагогічної інноваційної діяльності, технологій сучасного виховного процесу й інноваційних технологій у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку. Обґрунтовано, що рушійною силою інноваційної діяльності є педагог як творча особистість, оскільки суб'єктивний чинник є вирішальним під час пошуку, розробки, впровадження і поширення нових ідей. Визначено, що виховні технології включають такі системоутворюючі компоненти: діагностування, цілепокладання, проектування, конструювання, організаційно-діяльнісний, і контрольно-управлінський компонент. Окреслено зміст виховних технологій, який включає науково обґрунтовані соціалізовані вимоги, передачу соціального досвіду, постановку мети й аналіз ситуації, що склалася, соціалізовану оцінку учня, організацію творчої справи, створення ситуації успіху. Здійснено аналіз різних підходів до класифікації виховних технологій і запропоновано групувати інноваційні технології у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку на основі.

14.17.08.1774/193214. Особливості формування екологічної культури молоді природоцентричного типу в діяльності громадських організацій. Алмашій І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.9-12. - укр. УДК 37.043.

В статті розглянуто особливості роботи з екологічного виховання молоді регіональними громадськими організаціями. Окреслено основні педагогічні прийоми у пізнавальній екологічній діяльності молоді природоцентричного типу. Вказано на потребу у розширенні змісту екологічного виховання, пошук та впровадження нових форм інтеграції різних видів екологічної діяльності. Наголошено на важливість психолого-педагогічних досліджень в напрямку інтерактивних технологій екологопросвітницького навчання, які дають можливість брати участь у колективному взаємодоповнюючому процесі навчального екологічного пізнання та досвіди застосування таких моделей на практиці.

14.17.08.1775/193221. Дистанційна освіта - сучасна форма вищої освіти. Блажук О.А., Островська Н.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.28-30. - укр. УДК 378.141 + 37.018.4.

У статті розглядається проблема використання дистанційного навчання майбутніх офіцерів-прикордонників і майбутніх аграрників. Розглядаються переваги цієї системи навчання на сучасному етапі розвитку освіти з використанням системи MOODLE. Розкриваються недоліки, які заважають широкому впровадженню цієї системи в навчальний процес вищих навчальних закладів.

14.17.08.1776/193226. Комунікативний метод як засіб вивчення іноземної мови. Годованець Н.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.42-44. - укр. УДК 378.147; 811'243.

В статті розглянуто комунікативний метод вивчення іноземної мови. У центрі уваги комунікативної методики знаходиться формування комунікативної компетенції, приділяється велика увага обліку особистісних особливостей студентів, комунікативної вмотивованості навчального процесу. Технологія комунікативного методу навчання - навчання на основі спілкування. У процесі навчання студенти набувають комунікативної компетенції - здатності користуватись мовою залежно від конкретної ситуації. Інноваційні методи навчання іноземних мов спрямовані на розвиток і самовдосконалення особистості.

14.17.08.1777/193231. Психолого-педагогічні основи формування знань. Карбованець О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.55-57. - укр. УДК 159.923.

Психолого-педагогічні основи формування знань, розглянуті у статті визначають напрями і вимоги до покращення знань особистості. Систематизовано літературні дані щодо психологічних й педагогічних основ формування знань. Охарактеризовано основні поняття дослідження. Визначено, що успішне формування знань передбачає оволодіння необхідними прийомами мислення. Дотримання психолого-педагогічних положень у навчанні відбувається за наявності сприятливих умов для їх поступового розвитку в процесі пізнання.

14.17.08.1778/193235. Аналіз діяльності суб'єктів профілактики девіантної поведінки неповнолітніх. Козубовський Р.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.65-66. - укр. УДК 371.134.

В статті розглядаються питання профілактики девіантної поведінки неповнолітніх. Аналізується діяльність основних суб'єктів профілактики девіантної поведінки неповнолітніх в Україні.

14.17.08.1779/193238. До питання відбору навчального матеріалу з англійської мови. Кравчина Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.73-76. - укр. УДК 811.111:378.147.

У статті визначено методологічні та теоретичні основи відбору та структурування навчального матеріалу з іноземної мови з позиції необхідності розвитку здібностей студентів вищих навчальних закладах для майбутньої самореалізації як особистості; обґрунтовано принципи і критерії структурування змісту навчального матеріалу для читання англомовних текстів; розглянуто головні підходи до відбору та особливості методологічного забезпечення вивчення іноземної мови майбутніми фахівцями технічних спеціальностей.

14.17.08.1780/193246. Трудове виховання молоді в інтернатних закладах Закарпаття. Машкаринець-Бутко А.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.95-97. - укр. УДК 37.018.32 (477.87).

Актуальність розглядуваної у статті проблеми обумовлена потребою у оновленні змісту, форм і методів трудового виховання молоді в системі інтернатних закладів з урахуванням досвіду діяльності інтернатів у попередні роки, а також сучасної гуманістичної парадигми у вихованні в цілому. У статті обґрунтовується необхідність у створенні такої системи трудового виховання, яка б забезпечувала індивідуальний, колективний та особистісний розвиток вихованців. Перспективи подальшого дослідження полягають у експериментальному визначенні рівнів готовності вихованців інтернатів до професійного самовизначення.

14.17.08.1781/193252. Педагогічне обґрунтування структури та змісту програми профільного навчання за спеціалізацією "Художня обробка матеріалів". Омельчук О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.111-113. - укр. УДК 373.62:745.5 (043.5).

Розроблено структуру і зміст авторської програми за спеціалізацією "Художня обробка матеріалів", яка опановується за технологічним профілем. Проведено педагогічне обґрунтування структури та змісту програми за спеціалізацією "Художня обробка матеріалів". Здійснено експертне оцінювання, яке підтвердило, що макет авторської програми з профільного навчання за спеціалізацією "Художня обробка матеріалів" для учнів 10 - 11 класів, відповідає більшості критеріїв відбору та дидактичним принципам формування змісту.

14.17.08.1782/193254. Теоретичні основи і практика реалізації контекстного навчання: перспективи розвитку. Павленко А.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.117-119. - укр. УДК 372.8.

У статті розглянуті, проаналізовані і уточнені теоретичні основи контекстного навчання і відповідних технологій (А.О.Вербицький). Обґрунтовується подальше розширення, доповнення та корекція теоретичних засад контекстного підходу і технологій навчання. Це можливо на основі гуманізації навчання, розгляду широкого спектру соціо-культурних контекстів у змісті навчання як вищої, так і середньої школи. Подальшого розвитку дістав понятійний апарат контекстного навчання, класифікація навчальних технологій.

14.17.08.1783/193265. Формування відповідального ставлення до здоров'я у підлітків. Ратинська О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.147-150. - укр. УДК 37.013.42.

На сьогодні гостро постає завдання формування відповідального ставлення до здоров'я, як умови збереження української нації, перспективи справжнього духовного оновлення наступних поколінь, запоруки якісних перетворень у масштабах держави. Для нас необхідним є визначення теоретичних аспектів відповідального ставлення до здоров'я з метою розробки системи його формування в школярів. Результати наших досліджень можуть бути використані вчителями загальноосвітніх шкіл, педагогами, психологами, соціальними працівниками, батьками, лікарями, усіма, хто не байдужий до проблем здоров'я та здорового способу життя підлітків.

14.17.08.1784/193271. Дитячий малюнок: характеристика, можливості. Сорока О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.164-166. - укр. УДК 364.624-053.2+741.

Стаття присвячена вивченню дитячого малюнку. Встановлено, що для аналізу краще використовувати спонтанні малюнки, оскільки вони відрізняються більшим емоційним забарвленням. Визначено, що специфіка діагностики дитячих малюнків полягає в її гуманності по відношенню до дитини. Охарактеризовано стадії розвитку дитячого малюнку. Розкрито головні принципи, яких необхідно дотримуватися при аналізі малюнків. Розглянуто опорні елементи при роботі з малюнками. Представлено модель аналізу дитячих малюнків Дж. Остер і П. Гоул, що сприяє нормальному розвитку й особистісному зростанню дитини.

14.17.08.1785/193278. Діагностична робота в системі супроводу вихованців інтернатних закладів. Шелевер О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.183-185. - укр. УДК 364.44.

У статті розглянута проблема супроводу вихованців інтернатних закладів, проаналізована специфіка і завдання діагностичної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування. Запропонована комплексна діагностична програма супроводу вихованців, яка складається з трьох блоків (медичний, соціальний і психолого-педагогічний), визначені основні завдання та зміст психолого-педагогічної діагностики на окремих вікових етапах. Подальші дослідження стосуються проблеми супроводу під час корекційно-розвивальної, консультативної, профорієнтаційної роботи в інтернатних закладах.

14.17.08.1786/193296. Проектний метод вивчення іноземної мови. Годованець Н.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.47-49. - укр. УДК 378,147; 811.

У статті розглядається загальна характеристика методу проектів при вивченні іноземної мови. Проектна форма роботи є однією з актуальних технологій, що дозволяє застосовувати накопичені знання з предмету. Результат, отриманий у ході роботи над проектом, студент може побачити, осмислити й використати в реальній практичній діяльності. У вивченні іноземної мови проектна методика розглядається як особлива форма організації комунікативно-пізнавальної діяльності; вона створює умови для спільної творчої роботи студентів.

14.17.08.1787/193306. До питання про психологічні аспекти педагогічного менеджменту. Козубовська І.В., Постолюк М.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.72-74. - укр. УДК 371.13.81.

В статті розглядаються питання управління загалом і педагогічного менеджменту зокрема. Увага зосереджується на характеристиці різних стилів управління та їх ефективності у професійній діяльності.

- 14.17.08.1788/193342. Методика навчання основ усного перекладу. Смужаниця Д.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.167-168. - укр. УДК 372.881.1.
У статті розглядається проблема навчання студентів основ усного перекладу під час практичних занять з іноземної мови. Метою статті є аналіз умов, в яких здійснюється міжмовна наукова комунікація, вплив інтралінгвістичних та екстралінгвістичних чинників на процес усного перекладу.
- 14.17.08.1789/193386. Комунікативний метод навчання іноземних мов. Козак М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.93-95. - укр. УДК 378.02:372.8.
У статті висвітлені аспекти використання комунікативного методу навчання іноземних мов, визначено ключові характеристики та принципи його впровадження, розглянуто поняття комунікативності, діяльнісної основи комунікативного навчання, та особливості формування комунікативної компетенції. Встановлено, що комунікативний метод навчання іноземних мов є перспективним напрямом, який дає можливість навчити студентів моделювати мовленнєві взаємодії, використовувати мову як засіб соціальної дії і взаємодії в умовах конкретних ситуацій спілкування, і забезпечує реалізацію особистісно-орієнтованої концепції навчального процесу на заняттях іноземної мови.
- 14.17.08.1790/193387. До питання про теоретико-методологічні аспекти спілкування. Козубовська І.В., Постолок М.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.95-97. - укр. УДК 371.13.81.
В статті розглядаються теоретичні аспекти комунікації. Представлені різні наукові підходи до розуміння поняття "спілкування". Більшість учених розглядає спілкування і діяльність як дві різні сторони соціальної активності людини, які є взаємозв'язаними і взаємозумовленими.
- 14.17.08.1791/193388. До питання про класифікацію суб'єктів профілактики девіантної поведінки неповнолітніх. Козубовський Р.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.97-99. - укр. УДК 364+371.134.
В статті розглядаються питання девіантної поведінки молоді. Проаналізовано сучасну структуру системи профілактики девіантної поведінки серед учнівської молоді. Обговорюється класифікація основних суб'єктів профілактики. Охарактеризовано загальні та спеціальні органи, що здійснюють профілактичну роботу.
- 14.17.08.1792/193390. Проектна діяльність в навчально-виховному процесі природознавства. Кузьма-Качур М.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.101-104. - укр. УДК 37.026:37.091.3.
У статті проаналізовано підходи педагогів до розуміння сутності проектної технології навчання. Розглянуто завдання, методику організації та етапи проведення проектної діяльності з молодшими школярами. На підставі аналізу програми виокремлено теми проектів з "Природознавства" та "Я у світі" в початковій школі. Автором запропоновано орієнтовне планування та методичні паспорти проектів з природознавства для першого й четвертого класів: "Як облаштувати джерело" (1 клас), "Речовини навколо нас" (4 клас).
- 14.17.08.1793/193415. Теоретико-методологічні засади дослідження процесів розвитку іншомовної дидактики. Рацюк О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.165-167. - укр. УДК 81'243:372.8.
У статті розглядаються питання виникнення різних методик викладання іноземних мов у XIX-XX ст., їх взаємодії та еволюційного розвитку, спричиненого впливами соціальних факторів. Інтеграційні процеси України у сучасній Європейській простір стали базовими у галузі викладання сучасних мов і, як результат, Європейські рекомендації з мовної освіти лягли в основу Державного стандарту України з іноземних мов. Дослідження дидактичних теорій дають можливість висвітлити сутність комунікативного підходу у процесі викладання іноземної мови, що є актуальним у сучасній українській школі.
- 14.17.08.1794/193479. Особливості формування етнокультурної та громадянської ідентичності в освітньому середовищі. Стасюк Г. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.237-246. - укр. УДК 37.03.
У статті наголошується на необхідності відновлення панорамного культурно-історичного погляду на освіту як на особливий соціальний інститут трансляції і примноження національних цінностей і традицій у комплексному процесі виховання, навчання та розвитку особистості людини. Набуття етнічності не протиставляється глобальним культурним процесам, а, навпаки, сприяє інтеграції кращих традицій із сучасними реаліями, що допомагає зберегти духовне здоров'я людини та етнос.
- 14.17.08.1795/193556. Розвиток змісту гуманітарної освіти: аналіз поняття. Депчинська І.А., Опачко М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.48-51. - укр. УДК 37.013.
Актуальність досліджуваної проблеми визначається суперечністю між значимістю гуманітарного знання, гуманітарної освіти у суспільному розвитку, житті громадян, конкретної людини та історико-культурною обумовленістю оцінювання її місця і ролі у суспільних, в тому числі, освітніх процесах. Мета дослідження полягала у розкритті сутності поняття розвитку змісту гуманітарної освіти, і передбачала уточнення понять "гуманітарні знання", "гуманітарна освіта", "зміст гуманітарної освіти" та визначення змістових елементів системно-структурного аналізу поняття динаміки змісту гуманітарної освіти.
- 14.17.08.1796/193569. Деякі особливості професійного педагогічного спілкування. Козубовська І.В., Постолок М.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.88-91. - укр. УДК 371.13.81.
В статті розглядається проблема спілкування. Підкреслюється, що спілкування є важливим компонентом педагогічної діяльності. Аналізується структура та етапи професійного педагогічного спілкування. В типовій соціальній ситуації спілкування визначає організацію спільної діяльності людей. В психолого-педагогічному значенні спілкування розглядається як процес і результат встановлення контактів між людьми або взаємодія суб'єктів засобами різних знакових систем.
- 14.17.08.1797/193603. Проблема наступності у вихованні моральних цінностей дошкільників і молодших школярів. Федорова М.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.189-192. - укр. УДК 37.034.
У статті розглянуто розуміння сутності і змісту поняття "наступність" у філософії, психології, педагогіці. Проаналізовано складові та рівні наступності, які виділяються у науковій літературі. Виділено причини, що ускладнюють реалізацію принципу наступності між дошкільною та початковою шкільною освітою. Автором запропоновано власний підхід до виділення рівнів та їх змістового наповнення при розв'язанні проблеми наступності.
- 14.17.08.1798/193629. Формування творчого потенціалу особистості в "Пласті". Дідух І.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.65-68. - укр. УДК 374.3:371.83(477.83).

Важливу роль у процесі розвитку творчої особистості дитини теоретики і практики українського скаутського руху відводили пластові періодиці, при створенні якої підлітки та юнацтво чи не найбільше проявляли свої природні нахили та здібності, розвивали творчість. Саме тут повною мірою була реалізована засада: "преса пластової молоді, а не для пластової молоді", вона переставала виконувати функції "суб'єкта" виховання, перетворюючись на засіб творчого самовираження і саморозвитку особистості, адже пластуни створювали часописи самотужки.

14.17.08.1799/193635. Роль мотивації та шляхи її підвищення при вивченні іноземних мов. Козак М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.84-86. - укр. УДК 378.147+371.315.1:811'24.

Актуальність матеріалу, викладеного у статті, обумовлена суспільною потребою у володінні іноземними мовами, усвідомленням важливої ролі зацікавленості у процесі навчання та наявністю недостатньо якісних характеристик методик та підходів до мотивації навчальних груп. У статті визначено ключові аспекти ролі мотивації при вивченні іноземних мов. Проаналізовано сутність, класифікацію та особливості новітніх методик та підходів до мотивації щодо вивчення іноземних мов. Запропоновано використання ситуаційних підходів із зменшенням стресового фактору.

14.17.08.1800/193637. Деякі особливості профілактики вживання психоактивних речовин серед молоді. Козубовський Р.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.89-92. - укр. УДК 371.134.

Стаття присвячена проблемі девіацій серед молоді, зокрема вживанню психоактивних речовин. Проаналізовані причини вживання психоактивних речовин (соціальні, біологічні, психологічні), а також мотиви. Визначені три рівня профілактичної роботи з молоддю. Проаналізовані особливості змісту, форм і методів професійної та волонтерської профілактичної роботи з різними категоріями неповнолітніх наркоманів. Підкреслюється важливість співпраці всіх соціальних інститутів у профілактичній діяльності.

14.17.08.1801/193653. Здоров'язберігаючі технології в організації навчально-виховного процесу в закладах освіти: теоретичний аналіз. Пилипишин О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.147-150. - укр. УДК 378:613.8.

В статті проведено теоретичний аналіз основних складових здоров'язберігаючих технологій, що є фундаментальними при організації навчально-виховного процесу в закладах освіти. Розглянуті соціальні умови сучасної людини пов'язані із стрімким розвитком новітніх технологій які згубно впливають на погіршення стану фізичного та розумового розвитку підростаючого покоління, зниження рівня народжуваності й тривалості життя, зростання смертності, особливо дитячої.

14.17.08.1802/193656. Дослідницька спрямованість педагогічної діяльності як важливий чинник професіоналізму сучасного вчителя. Попович І.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.157-159. - укр. УДК 37.378.

Стаття присвячена проблемі професійної підготовки сучасного вчителя. Підкреслюється актуальність підготовки вчителя-дослідника, здатного творчо підходити до педагогічної діяльності. Основні наукові підходи українських і зарубіжних вчених до розуміння таких понять, як "наукової діяльності", "наукової кваліфікації", "учитель-дослідник" були проаналізовані в статті. Різні визначення цих понять були запропоновані.

14.17.08.1803/193675. Духовний розвиток особистості педагога: парадигмальний підхід. Баяновська М.Р., Опачко М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.29-32. - укр. УДК 378.

Сучасна школа має стати острівцем духовності, що переросте у духовне поле суспільства. Саме на вчителя покладена висока місія відродження духовності нації. Духовним розвитком особистості педагога визначається вектор суспільного розвитку. У статті розкривається сутність поняття духовного розвитку педагога у контексті парадигмального підходу. В якості парадигмальних виступають такі методологічні підходи, врахування яких забезпечує цілісність у духовному розвитку особистості педагога: системний, синергетичний, діяльнісний, праксеологічний, гуманістичний, культурологічний, аксіологічний, суб'єктний, акмеологічний, компетентнісний.

14.17.08.1804/193710. Аналіз підходів до верифікації терміну "дидактичні умови" в контексті формування ІКТ-компетентності. Петренко С.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.142-144. - укр. УДК 378.14:004:331.546.

В статті аналізуються підходи науковців до трактування терміну "дидактичні умови". Розглядаються тлумачення поняття умови з різних точок погляду: мовознавчої, філософської і педагогічної. Визначаються родові поняття категорії "умови" в залежності від аспекту вживання. Вивчається вплив дидактичних умов на цілісну структуру і динаміку розвитку процесу навчання, яка має бути гнучкою, динамічною і змінюватися на кожному новому етапі. Успішне застосування дидактичних засобів в процесі навчання можливе лише через визначення повного комплексу необхідних і достатніх умов, що характеризують наступність і нові ідеї.

14.17.08.1805/193712. Соборний інтелект як вища форма інтелектуального розвитку. Половенко Л.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.146-149. - укр. УДК 165.63:004.89(045).

У статті розглянуто особливості колективної інтелектуальної діяльності; дано характеристику різних видів колективного інтелекту; виокремлено соборний інтелект як вищу форму інтелектуального розвитку; обґрунтовано місце та роль соборного інтелекту в процесі підготовки майбутніх фахівців; розглянуто основні принципи функціонування та розвитку соборного інтелекту.

14.17.08.1806/193713. Лінгводидактичні вимоги до уроків розвитку зв'язного мовлення за О.М.Біляєвим. Помирча С.В., Кобченко І.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.150-153. - укр. УДК 373:811.161.

У статті проаналізовано один із аспектів наукового доробку професора Олександра Біляєва - лінгводидактичні вимоги до уроку розвитку зв'язної мови. Обґрунтовано доцільність використання методичних рекомендацій науковця під час проведення переказів і творів. Зазначено, що серед наукового доробку науковця порушується також проблема типології уроків розвитку зв'язного мовлення. У роботі простежується думка О. Біляєва щодо корисності або можливості користуватися учнями допоміжним матеріалом під час написання контрольного твору.

14.17.08.1807/193724. Реалізація принципів гуманізації освіти на основі впровадження спортивно-орієнтованих технологій фізичного виховання. Сорokin Ю. С., Соломко Н.Ф., Тимошенко В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.186-188. - укр. УДК 378.147.

У статті розкрито суть спортивно-орієнтованої технології фізичного виховання, як одного з пріоритетних напрямків модернізації освіти, та реалізація особистісно-орієнтованого підходу у рамках цього напрямку. Визначена роль гуманізації освіти та

застосування методів, які дозволяють розглядати гуманізацію і демократизацію у якості пріоритетного педагогічного принципу з метою оптимізації та вдосконалення процесу фізичного виховання студентів. Досліджено процес становлення фізичного виховання студентів вузу і його відповідність принципу гуманізації.

14.17.08.1808/193737. Сутність/зміст понять "інтеграція" та "інтеграційне заняття". Бабенко А.Л. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.9-12.* - укр. УДК 37.013.

У статті систематизується, теоретично узагальнюється та уточнюється система понять і термінів, які використовуються при розробці проблеми інтеграції в освіті. Розкриваються різні підходи до розуміння сутності поняття "інтеграція" та відображаються основні тлумачення цього терміну у довідникових, словниково-енциклопедичних і педагогічних виданнях, наукових дослідженнях. Уточнюється, розширюється й поглиблюється зміст поняття "інтеграційні заняття", визначаються сутнісні їхні характеристики, відмінності від традиційних занять.

14.17.08.1809/193750. Застосування елементів психодрами та соціодрами як різновидів сучасних педагогічних технологій в освіті (на прикладі підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників). Єгорова В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.46-48.* - укр. УДК 378.14.

Статтю присвячено аналізу й обґрунтуванню застосування елементів соціодрами та психодрами як різновидів сучасних педагогічних технологій з драматургічно-рольовим компонентом в освіті. Розглянуто теоретичні та практичні аспекти використання соціодрами та психодрами. Визначено поняття "психодрама" та "соціодрама", основні принципи, ролі, базові техніки, фази проведення психодрами. Автором проаналізовано основні напрямки психодрами. Обґрунтовано переваги використання елементів психодрами та соціодрами для підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

14.17.08.1810/193761. Естетичне в природі як засіб формування естетико-екологічної культури особистості. Котенєва І.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.83-86.* - укр. УДК 378.036.

У статті визначено актуальність досліджуваної проблеми. Узагальнено сучасні наукові положення щодо сутності феномену естетико-екологічної культури та естетико-екологічної діяльності особистості. Проаналізовано й обґрунтовано естетичне в природі - предмет естетико-екологічної діяльності як засіб формування естетико-екологічної культури особистості. Охарактеризовано катарсис та естетико-екологічний катарсис. Описано особливості розробки виховних заходів як художньо-педагогічного цілого. Змістовно охарактеризовано виховний та розвиваючий ефект, що виникає при моделюванні на заняттях зі студентами спеціальних естетико-екологічних блоків.

14.17.08.1811/193767. Втрата специфіки дитинства: суть та причини. Лупаренко С.Є. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.101-104.* - укр. УДК 37.013-053.2(09)(477)"19".

Стаття присвячена розкриттю суті втрати специфіки дитинства та її причин: руйнування інститутів соціалізації; лібералізація статевої моралі; суперечливе ставлення до дитинства; поширення медіа-середовища; раннє знайомство дітей з дорослою інформацією; поява речей для дітей, створених як для дорослих; демографічна криза і зниження якості життя дітей; поява суспільних рухів, що виступають проти народження дітей і за зрівняння у правах і можливостях дітей і дорослих; послаблення ігрових форм діяльності дітей; низький рівень духовного розвитку людей.

14.17.08.1812/193768. Аналіз дефініцій "енвайронменталізм", "енвайронментальна педагогіка". Марфинець Н.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.105-108.* - укр. УДК 37.013.

У статті подано аналіз термінів "енвайронменталізм", "енвайронментальна педагогіка". Проведено теоретичний аналіз енциклопедичної та навчальної літератури з проблеми дослідження. Розглянуто різні підходи до визначення поняття "енвайронменталізм". На основі аналізу існуючих підходів обґрунтовано авторську позицію відносно тлумачення поняття "енвайронментальна (інвайронментальна) педагогіка", визначено мету, завдання, базові категорії аналізованої галузі педагогічної науки.

14.17.08.1813/193782. Система цінностей і ціннісних орієнтацій як високоморальний суспільний взірець у протидії соціальних конфліктів. Рабійчук С.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.146-150.* - укр. УДК 316.482: 37.01 (477).

У статті здійснюється аналіз закордонних і вітчизняних досліджень щодо становлення / розвитку проблеми цінностей і ціннісних орієнтацій. З'ясовано пріоритетне значення цінностей / ціннісних орієнтацій в житті як конкретної людини, так і суспільства в цілому, їх місце як високоморальної системи, що ефективно протидіє соціальним конфліктам.

14.17.08.1814/193783. Підготовка сучасної молоді до сімейного життя. Резничук Г.О., Василенко О.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.150-152.* - укр. УДК 159.922.1.

У статті розглянуто основні аспекти підготовки молоді до сімейного життя та готовність молоді до вступу у шлюб. У даній статті також розкриті основні загально-соціальні, моральні, психологічні, правові, господарсько-економічні, естетичні та інтимні (сексуальні) аспекти підготовки молоді до подружнього життя. Проведено анкетування серед молоді з визначення її готовності до сімейного життя.

14.17.08.1815/193836. На основі аналізу життя видатних математиків розкриті шляхи розвитку математичних здібностей у дітей, підлітків і дорослих людей. Вендерліч М. // *Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.32-41.* - польська. УДК 37.016(438).

Автор дає детальний опис програми досліджень, звертає увагу на фактори, які сприяють розвитку математичного потенціалу людини і направляють її в напрямок точних наук. В статті відображені цілі та завдання досліджень. При цьому автор звертає увагу на те, що на основі інформації виникають певні категорії, які сприяють розвитку у людини математичних здібностей. Набуття певних успіхів в шкільній освіті, в шкільних конкурсах або олімпіадах часто є початком вибору напряму вивчення математики: книги, підручники можуть впливати на розвиток інтересу до математичних дисциплін; лекції, надихаючі уроки, загальний клімат і атмосфера в школі, професійна робота можуть здійснювати значний вплив на свідомість учня, студента, професора, викликають в них бажання розвивати математичні здібності; індивідуальні інтереси і мотиви можуть також являтися великим спонукальним мотивом до поглиблення знань. Крім того, у статті представлені заходи, які з успіхом можна застосувати в педагогічній практиці. Ці заходи можуть мати значний вплив на організацію освіти молодших та старших школярів, студентів і аспірантів, сприятливо впливаючи на їх подальші наукові досягнення.

14.17.08.1816/193860. Особливості вивчення рівня сформованості складових семантичних полів слів. Ткач О.М. // *Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.303-313.* - укр. УДК 376.42:043.

У статті висвітлено основні підходи до вивчення особливостей формування семантичних полів слів у дітей з нормальним мовленнєвим розвитком. Погляди науковців, що працюють у різних галузях знань на проблеми їх виникнення та подальшого

вдосконалення. Охарактеризовано напрямки формування семантичної складової, періоди розвитку ситуативного і значеннєвого компонентів. Окреслені підходи до вивчення особливостей формування семантичних полів слів у дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Вплив набутого мовленнєвого досвіду у поєднанні з візуалізацією отриманої інформації та її включенням у практичний досвід. Акцентовано увагу на зміні смислового наповнення слова та формування образної системи, використання логічних зв'язків та включення слова у ієрархію понять. Дослідження описані у даній статті стосуються закономірностей оволодіння дітьми з тяжкими порушеннями мовлення типами семантичних зв'язків. А саме кількісній та якісній характеристиці семантичних складових (частин мови) та пошуку взаємозв'язку між величиною семантичних полів, переважанням у них тих чи інших частин мови та переважним використанням певного типу семантичного зв'язку.

14.17.08.1817/194112. Концептуальна модель Я-центрованості у вихованні та духовному розвитку особистості. Бех І.Д. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №1(64), С.5-28. - укр. УДК 37.015.3:159.953.

Стаття присвячена проблемі гуманістично орієнтованого розвивального виховання. В руслі його положень розглядається ідея Я-центрованості у вихованні та духовному розвитку особистості. Під цим кутом зору аналізується поняття Я та його складова - Я-духовне: його місце у життєвих цілях і сенсі існування людини. Обґрунтовується позиція, згідно з якою у центр виховних зусиль педагога має покладатися необхідність творення Я-духовного, яке мусить постійно збагачуватися за рахунок цих цінностей. Причому у свідомості вихованця творення свого Я повинно передувати вихованню певної конкретної цінності. Розкрито механізм переходу від духовного розвитку, який можливий за відповідних психолого-педагогічних дій вихователя, до духовного саморозвитку, коли підрастаюча особистість самостійно свідомо ставить певну духовну мету і відшукує засоби її досягнення.

14.17.08.1818/194113. Концепція локального-глобального в художній освіті (в перекладі Луїзи Соллнер). Вагнер Е. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №1(64), С.28-41. - англ. УДК 37.013.73.

Стаття присвячена дослідженню наступних питань: чи можна вважати поняття "художня освіта" глобальним через те, що його зміст визначається на основі порівняння понять, що використовуються у різних регіонах світу для його позначення; чи існує глобально орієнтований суб'єкт (такий як, наприклад, ЮНЕСКО), організація, діяльність якої спрямована на формування уявлень людей про сутність художньої освіти та здійснює підтримку її розвитку; чи існує певна концептуальна основа, за допомогою якої ми зможемо описати такий вид художньої освіти, наприклад, відносно особливих практик або специфічних теорій, які лежать в основі певного поняття; чи існують підходи і традиції, які навпаки, не є глобальними поняттями; чи існують практики та теорії, які маргіналізуються або послаблюються через гегемонізацію концептуалізацій (вони є розповсюдженими, незважаючи на те, що вони знаходяться під впливом глобалізації); чи можливо ідентифікувати антропологічні структурні спільності у різних практиках; або усі ці практики уникають використання порівняльного підходу?

14.17.08.1819/194120. Любов та духовність як визначальні категорії патріотичного виховання молоді. Мірошніченко В.І. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №1(64), С.146-164. - укр. УДК 37.037.378.18.

У статті здійснено аналіз понять "любов" та "духовність" як визначальних категорій патріотичного виховання молоді на підставі джерел, що належать до різних культур та різних підходів до розуміння проблеми патріотичного виховання. Автор зазначає, що патріотизм є однією з ознак духовно розвиненої людини. Починається патріотизм з любові - до матері, до землі, до Батьківщини. Лише на духовних засадах можливим є патріотичне виховання, і лише через велику любов.

14.17.08.1820/194124. Соціальні і релігійні ідентичності та виховання толерантності. Рашидов С.Ф. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №1(64), С.224-242. - укр. УДК 37.011.03.

Стаття присвячена ідеї концептуалізації толерантності у соціальних та релігійних ідентичностей. Толерантність - світоглядна, моральна та психологічна якість індивіда, що дозволяє йому приймати або не приймати інші соціальні та культурні норми (ідентичності) в межах поваги до прав людини. Релігійні ідентичності повинні рахуватися з ціннісними пріоритетами, визначеними суспільною більшістю, а у світських навчальних закладах релігійна освіта має бути позаконфесійною.

14.17.08.1821/194133. Культура наукового мислення як передумова успішності діяльності науково-педагогічних працівників. Бутенко Л.Л. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №2(65), С.27-39. - укр. УДК 378.12:159.955.

У статті розкрито сутність понять "наукове мислення", "культура мислення", "культура наукового мислення" в контексті вирішення завдань підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, вдосконалення процесу підготовки магістрантів та аспірантів педагогічних спеціальностей. Висвітлено основні складники культури мислення. Схарактеризовано сутність та особливості культури роботи із поняттями, значущість навичок проблематизації та концептуалізації у забезпеченні ефективності науково-педагогічних досліджень. Розкрито основні підходи до визначення специфіки наукового мислення дослідників у педагогічній галузі.

14.17.08.1822/194135. Художня освіта в розвитку людини і суспільства. Гаркуша О.О. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №2(65), С.46-51. - укр. УДК 373.67.

Стаття присвячена проблемі освіти як одному з найголовніших чинників розвитку людини й суспільства. В статті розкривається значущість художньої освіти як невід'ємної категорії формування гармонійно розвинутої творчої особистості. Підкреслюється роль мистецтва в процесі пізнання навколишньої дійсності, його вплив на формування духовних цінностей дитини.

14.17.08.1823/194139. Гуманізація та гуманітаризація освіти як чинники формування творчої особистості в дослідницьких університетах. Мельничук Т.Ф. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №2(65), С.74-85. - укр. УДК 165.742:009:37.036:378.4:001.

В статті розкрито поняття гуманізація і гуманітаризація освіти, їх значення у формуванні творчої особистості в дослідницьких університетах природоохоронного профілю, підходи до формування гуманістичного світогляду і гуманістичного мислення студентів та виховання морально-духовної культури особистості засобами мистецтва та завдяки викладанню дисциплін гуманітарного циклу, однією з яких є культурологія, яка вивчає культуру як систему культурних феноменів, ціннісних орієнтацій і дає можливість самоактуалізуватися людині у сучасному світі, тому вивчення цієї дисципліни студенти вважають за обов'язкову.

14.17.08.1824/194140. Системно-ціннісний підхід у змісті виховання дбайливого господаря. Мешко К.І. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №2(65), С.86-94. - укр. УДК 37.013.42:504.03.

У статті, шляхом аналізу головних систем цінностей виховання, охарактеризовано зміст виховання дбайливого господаря. Уточнено поняття "цінність", "відношення", "ціннісне відношення". Детально розкритий ціннісний підхід Едварда Шпрангера,

Віктора Франкла, Омеляна Вишневецького, П. Підкасистого та підкреслено які цінності необхідно інтеріоризувати майбутньому фахівцю для набуття якостей дбайливого господаря.

14.17.08.1825/194145. Мистецтво і художнє мислення в науці і педагогічній діяльності. Рашидова С.С. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.135-147. - укр. УДК 37.013.43.

У статті зроблена спроба осмислення взаємодії науки і мистецтва в педагогічній діяльності; виявлено значення мистецтва і художнього мислення в науці і педагогічній діяльності.

14.17.08.1826/194146. Взаємодія художнього і естетичного як передумова ефективності музично-естетичного виховання особистості. Сбітнева Л.М. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.148-163. - укр. УДК [37.015.31:7]:78.

В статті розглядаються питання художньо-естетичного виховання, які у 21 столітті набувають актуальності, адже в естетичному вихованні підростаючого покоління мистецтво у різноманітті видів і жанрів відіграє особливу роль. Через сприйняття художніх цінностей в дитячій особистості формуються пізнавальні мотиви, моральні і естетичні установки, розвивається духовний потенціал. Розглядаючи питання діалектики естетичного і художнього в музичному вихованні, автор підкреслює, що художнє і естетичне мають багато спільного, в основі лежить емоційна і раціонально-логічна основа, а естетичне лежить в основі художнього. Музично-естетичне виховання спрямоване на пізнання і усвідомлення мистецтва, але його результатом повинно бути і духовно-практичне відношення особистості до навколишнього світу.

14.17.08.1827/194147. Виховання екологічної відповідальності сільської молоді - запорука продовольчої безпеки країни. Сопівник І.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.164-172. - укр. УДК 37.033.

У статті розкрито сутність, зміст та рівні екологічної відповідальності особистості. Обґрунтовано, що сільська молодь є основним людським і кадровим ресурсом, який повинен забезпечити, в найближчому майбутньому населення Землі в достатній кількості якісними, екологічно чистими продуктами харчування.

14.17.08.1828/194148. Ціннісні орієнтири екзистенціалізму в контексті виховання особистості. Сопівник Р.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.173-180. - укр. УДК 37.017:141.32.

У статті здійснено аналіз філософської теорії екзистенціалізму в контексті ціннісного підходу до виховання особистості. Висвітлено погляди філософів-екзистенціалістів на проблему становлення і розвитку особистості як найвищої цінності в процесі здійснення свободи вибору. Розкрито ціннісну теорію В. Франкла (цінності творчості, переживання, ставлення).

14.17.08.1829/194156. Феномен обдарованості особистості у наукових дослідженнях зарубіжжя. Алфімов В.М. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.13-19. - укр. УДК 371.13:57.

У статті показано розуміння обдарованості особистості у наукових дослідженнях зарубіжжя. Аналізувалися точки зору науковців США, Польщі, Іспанії.

14.17.08.1830/194158. Духовно-культурний потенціал освіти. Безугла М.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.30-40. - укр. УДК 378.015.31:17.022.1.

У статті робиться акцент на необхідності відродження духовно-культурних цінностей освіти і, як наслідок, підвищення її духовно-культурного потенціалу. Автором надана сутнісна характеристика моделі організаційно-методичної системи формування у студентів духовно-культурних цінностей освіти. Доведено ефективність використання розробленої моделі.

14.17.08.1831/194162. Інноваційна діяльність в освіті: становлення гуманістичної парадигми. Євтух М.Б., Яшник С. В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.69-85. - укр. УДК 37.001.76:378.147.

У статті розглядаються методологічні орієнтації суспільства та вихідні умови його інноваційного розвитку; аналізуються освітні інновації як вперше створені, вдосконалені або застосовані освітні, дидактичні, виховні, управлінські системи, що поліпшують результати освітньої діяльності; досліджується інноваційний характер освіти, що полягає в орієнтації на розвиваючу, культуротворчу доміную, відповідно до основних ідей відкритої освіти; аналізуються закономірності проектування та впровадження педагогічних інновацій; обґрунтовується переорієнтація освітнього процесу на суб'єкт-суб'єктну взаємодію, досвід якої є навчаючим.

14.17.08.1832/194166. Духовно-культурна доміюанта української виховної парадигми у I чв. XXI століття. Лучанінова О.П. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.110-120. - укр. УДК 378.

Автор здійснює генезис поняття "парадигма" в історії освіти та людства, окреслює особливості виховної парадигми I чверті XXI століття, розкриває роль духовно-культурної доміюанти виховної парадигми у формуванні студента як особистості.

14.17.08.1833/194167. Мистецтво - чинник виховання людини культури. Миропольська Н. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.121-143. - укр. УДК 371.1.02:82.0:801.6.

Стаття розкриває можливості використання спецкурсу з мистецтва Англії на основі книжки Н. Певснера "Англійськість англійського мистецтва". Його мета - залученість студентів засобами мови до досягнення національних перлин Англії, збагачуючи як мовний, так і мистецький рівень їхньої освіченості.

14.17.08.1834/194171. Наприкінці світу людини: духовність, цінності, компетенції, освіта. Сватко Ю.І. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.174-197. - укр. УДК 130.122.

У статті визначено засадничі поняття духовності, знання, особистості, цінностей, культури, Європи, а також комплекс понять, що формує концепти "освіта" і "Світ Людини"; розглянуто міжнародний порядок денний щодо освіти; вирішено два пріоритетні підходи до реалізації сучасної освітньої політики: економічний і правозахисний; акцентовано питання про напрям освітніх реформ у Світі Людини.

14.17.08.1835/194180. Виховання - процес людинотворчості, культуротворчості, духотворчості. Шевченко Г.П. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.288-299. - укр. УДК 37.017.92.20.

В статті розкривається значущість виховання як процесу людинотворчості (формуванню у підростаючих поколінь ціннісної свідомості, смислів, ідеалів). Акцентується увага на природі людини, визначальним компонентом власне людського якої є

духовність. Представлена власна точка зору на природу духовності, обґрунтовується думка про виховання як процес духотворчості. Розкривається сутність одухотвореного образу людини культури.

14.17.08.1836/194184. Ноосферна педагогіка як засіб планетарного виховання учнівської молоді. Зеленова А.І. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.26-31. - укр. УДК 37.017.92.

Аналізуються можливості ноосферної педагогіки як засобу планетарного виховання учнівської молоді.

14.17.08.1837/194186. Морально-естетична оцінка героїчного вчинку. Кушнір А. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.40-46. - укр. УДК 37:179.6.

У статті проаналізовано сутність та структура героїчного вчинку. Охарактеризовано його елементи з морально-естетичної точки зору та визначено основні положення героїчного.

14.17.08.1838/194190. Мистецтво - чинник виховання людини культури (частина друга). Миропольська Н.Є. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.72-89. - укр. УДК 371.1.02:82.0:801.6.

Стаття розкриває можливості використання спецкурсу з мистецтва Англії на основі книжки Н. Певснера "Англійськість англійського мистецтва". Його мета - залученість студентів засобами мови до досягнення національних перлин Англії, збагачуючи як мовний, так і мистецький рівень їхньої освіченості.

14.17.08.1839/194204. Естетичний вимір: слабка ланка у дискурсі щодо практичного застосування елементів драми/театру в освіті. Шонманн Ш. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.216-230. - англ. УДК 37.015.31:7.

У статті підкреслюється необхідність заохочення уваги читача до дослідження естетичного виміру, слабкої ланки у дискурсі щодо практичного застосування елементів драми/театру в освіті. Мета статті полягає у переконанні професіоналів не дотримуватися думки щодо визнання домінуючої ролі соціального, політичного та терапевтичного вимірів. Головним аргументом на користь цього є те, що хоча драматична/театральна освіта сьогодні є предметом багаторівневого дискурсу, істинна привабливість і краса використаних у процесі освіти елементів драми/театру полягає у їх можливості втілити магію театру і драми як художніх та естетичних шляхів вираження людського розуму та духу. Розширюючи практичну функцію театру за рахунок естетичного виміру, ми ризикуємо порушити його цілісність.

14.17.08.1840/194205. Про роль педагогічної освіти в акмеологічному аспекті. Вакуленко В.М. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.5-18. - укр. УДК 378.0133.

У статті розглядається роль педагогічної освіти в історії педагогіки і сучасній соціокультурній ситуації України в акмеологічному аспекті. Сучасні вимоги до професійної діяльності вчителя формуються, виходячи з установок домінуючої культури, соціально-культурологічних умов, які саме і характерні висуненням системи нових вимог, витікаючих з нових політичних і економічних реалій до професіоналізму педагогічних працівників. У зв'язку з цим формуються принципово нові вимоги до вчителя ХХІ століття, вони прямо пов'язані із зміною функцій і змістом діяльності освітніх закладів в Україні. Реформа освіти неминує спричинила реорганізацію і реконструкцію системи підготовки педагогічних працівників, здатних забезпечити процес реформування освіти на початковому та фундаментальному освітньому рівні.

14.17.08.1841/194210. Духовні цінності українського народу як чинник формування творчої особистості: практичний досвід. Мельничук Т.Ф. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.54-66. - укр. УДК 008(477):378.035.6 036.

Розглядаються духовні цінності як структурний елемент національної свідомості, культури, національно-державного розвитку українського суспільства, визначені основні форми духовної культури, система духовних цінностей і їх вплив на формування творчої особистості на прикладі діяльності клубу ділової жінки "Гармонія" Національного університету біоресурсів і природокористування України у вивченні культурно-історичної спадщини народу через культурологічні експедиції, семінари, культурно-просвітницьку діяльність.

14.17.08.1842/194212. Генеза ідей виховання громадянської відповідальності в українській педагогічній думці. Пекач К.А. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.77-86. - укр. УДК 37.017.4.

У статті реконструйовано еволюцію поглядів українських мислителів і педагогів на виховання громадянської відповідальності особистості. Показано, що громадянська відповідальність як соціальний феномен виникає із розвитком протодержавних та державних утворень на території України. Виділено відповідні періоди у розвитку педагогічної думки щодо виховання громадянської відповідальності дітей і молоді, позначені впливом домінуючих ідей на різних етапах становлення української культури у дохристиянську та християнську добу, епоху Середньовіччя, Відродження і Реформації, Нового і Новітнього часу.

14.17.08.1843/194214. Проблема виховання патріотизму в поліетнічному суспільстві. Рашидов С.Ф. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.97-106. - укр. УДК 378.1:37.017.

Стаття присвячена аналізу поняття "патріотизм" і деяким теоретичним та методологічним аспектам виховання патріотизму в поліетнічному суспільстві.

14.17.08.1844/194224. "Пост-суспільства" в контексті цілей освітньої діяльності. Чурсін М.М. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.200-212. - укр. УДК 378.

У контексті завдань системи освіти щодо підготовки молоді до діяльності в майбутньому розглядаються виміри інформаційного суспільства, які характеризуються як "пост-суспільства". Розкривається радикалізм цих суспільств, що утворюють нові виклики людській природі, вимагають переосмислення методологічних засад освітньої діяльності.

14.17.08.1845/194786. Спілкування як невід'ємна складова іміджу педагога. Навроцька М. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.209-218. - укр. УДК 37.011.31:37.06.

У статті розглянуто сутність і значущість спілкування для іміджу педагога. Розкрито сутність понять "спілкування", "педагогічне спілкування", "професійно-педагогічне спілкування". Виділені функції спілкування, проаналізовані стилі педагогічного спілкування, висвітлені стадії спілкування. Звернуто особливу увагу на те, що спілкування є невід'ємною складовою іміджу педагога, а отже, безпосередньо впливає на створення його позитивного іміджу.

14.17.08.1846/194787. Виховний ідеал: еволюція та сучасне трактування. Невмержицька О. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.219-230. - укр. УДК 124.43:37.017.92.

У статті розкрито сутність поняття "ідеал виховання", фактори, що впливають на його формування. Розглянуто еволюцію формування виховного ідеалу з часів античності до наших днів. Акцентовано увагу на його загальнолюдській та національній

складових, доведено необхідність урахування ментальних рис народу при його формуванні. Вказано на аксіологічний характер вибору виховного ідеалу, оскільки концепція людини, яку бажано втілити в процесі виховної практики, належить до певної системи цінностей.

14.17.08.1847/194795. Організація гуманної взаємодії з вихованцями як важливе завдання педагога. Шарапа Г. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.303-311. - укр. УДК 159.9:378.017.

У статті розкрито особливості гуманної взаємодії педагога та вихованців. Наголошено на необхідності організації діалогічної взаємодії у навально-виховному процесі, утвердженні особистісно орієнтованого підходу до вихованців, уникненні стереотипізації щодо окремих категорій школярів. Вказано на конкретні шляхи досягнення гуманної взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу (активний пошук шляхів пристосування дорослих до дитини, напрацювання індивідуальних навчальних програм, які враховували б специфіку розвитку самих дітей тощо).

14.17.08.1848/194830. Природничо-математична освіта: сутність та змістові аспекти. Кохановська О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.76-82. - укр. УДК 373.5.016:5(477)"19 20".

У статті розглянуто сутність і змістові аспекти природничо-математичної освіти. Розкрито її мету, завдання, зміст та виділено компонентну структуру. Наголошено на важливості вивчення природничо-математичних дисциплін для розвитку і формування особистості. Окреслено основні проблеми та недоліки сучасної природничо-математичної підготовки.

14.17.08.1849/194832. Сучасні педагогічні розвідки з проблем здоров'язбереження: аналіз дисертаційної тематики. Кучерган Є. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.91-100. - укр. УДК 37.018 : 613.

У статті розглянуто тематику дисертаційних робіт, що були закордировані у Міжвідомчій раді з координації у період з 2004 до 2014 рр. з проблем валеології, здоров'я та здоров'язбереження. Встановлено, що більшість тем відповідного напрямку закордировано зі спеціальностей 13.00.04 "Професійна освіта" та 13.00.07 "Теорія і методика виховання", натомість у темах інших спеціальностей цей напрям залишається мало розробленим, а отже - перспективним для подальших досліджень.

14.17.08.1850/194834. Теоретичні основи рефлексії як засобу професійного розвитку педагога. Михальчук М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.110-120. - рос. УДК 37.013:159.955.4.

У статті розглядається історичний аспект поняття "рефлексія" з позиції філософського знання і сучасне тлумачення як психолого-педагогічного феномену. Розкрито сутність і зміст педагогічної рефлексії, визначено її типи, види, форми і функції. Проаналізовано поняття "педагогічна рефлексія" як засіб професійного розвитку педагога. Дано опис структури рефлексивної компетентності педагога як інтегративного механізму, що забезпечує розвиток творчого мислення та саморозвитку особистості.

14.17.08.1851/194836. Синергетичний підхід у системі профілактики девіантної поведінки дівчат. Парфанович І. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.130-138. - укр. УДК 361.5.

Методологічним підходом до профілактики девіантної поведінки дівчат загальноосвітніх шкіл визначено синергетичний як посилення ефекту профілактики внаслідок спільної дії, взаємовпливу, узгодженості форм, методів, напрямів, технологій, напрямів роботи. Синергетичний підхід пропагується до: сутнісного розуміння, механізмів формування девіантної поведінки; загальнодержавного інституційного забезпечення життєдіяльності і розвитку дівчат, організації профілактики на регіональному рівні, в мікросоціальному середовищі, референтному оточенні, за місцем проживання, навчання, дозвілля дівчат; системи профілактики девіантної поведінки дівчат загальноосвітніх шкіл.

14.17.08.1852/194844. Суб'єкт-суб'єктний підхід до організації педагогічного процесу. Слюсаренко Н., Кульбацька М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.194-201. - укр. УДК 37.02.

У статті розглянуто значення та переваги суб'єкт-суб'єктного підходу до організації педагогічного процесу. Розкрито сутність понять "об'єкт", "суб'єкт", "суб'єкт-об'єктний підхід", "суб'єкт-суб'єктний підхід". Виділено особливості суб'єкт-суб'єктної взаємодії та механізм її реалізації. Звернуто особливу увагу на те, що суб'єкт-суб'єктний підхід є однією з ключових складових ефективного взаємодії учасників педагогічного процесу, оскільки передбачає взаємний та плідний розвиток якостей особистостей як учня, так і вчителя у процесі їхнього спілкування та спільної діяльності.

14.17.08.1853/194850. Суб'єктно-професійна позиція педагога: сутність, структура. Шиманчик М., Ковальчук Т. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.242-251. - рос. УДК 378.

У статті розкривається авторський підхід до визначення сутності суб'єктно-професійної позиції педагога як інтегративної якісної характеристики особистості. Обґрунтовується структура суб'єктно-професійної позиції педагога, що охоплює єдність трьох взаємопов'язаних компонентів - ціннісно-мотиваційного, змістовно-діяльничого, особистісного, розкриваються елементи кожного з них.

14.17.08.1854/194851. Зміст виховання дівчинки засобами української етнопедагогіки. Ярушак М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.252-259. - укр. УДК 371.4(477)-055.25.

У статті проаналізовано методи і засоби етнопедагогіки та особливості їх використання у вихованні дівчинки в українській родині. Висвітлено зміст та основні проблеми виховання, навчання і підготовки дівчинки до дорослого життя. Розкрито особливості виховного процесу: урахування віку дитини, гуманне ставлення до дитини, повага до батьків (особливо до матері), послідовність і наступність виховних дій, особистий приклад у вихованні, підготовка до дорослого життя, до шлюбно-сімейних стосунків.

14.17.08.1855/194857. Значення моральності в процесі культуротворчого виховання особистості. Дудник Н. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.52-65. - укр. УДК 159.922.73.

У статті зроблено теоретичний аналіз необхідності формування у дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку моральності як основи людської культури. Проаналізовано необхідність врахування у системі сучасного інформаційного простору комплексних освітніх заходів, які у культуротворчому процесі сприятимуть вихованню дітей через чуттєву сферу. Акцентовано увагу на необхідності виокремлення проблем моральності в освітніх та соціальних заходах для повноцінного становлення особистості.

14.17.08.1856/194862. Виховання в контексті екзистенціального підходу як педагогічна проблема. Ковальчук Т., Шиманчик М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.101-110. - укр. УДК 37.015.3:141.32.

У статті розкривається сутність екзистенціального підходу до проектування і реалізації процесу виховання. Ціннісно-цільові орієнтири розвитку екзистенціальної сфери учнів розглядаються з позицій різних вчених (Е. Фромма, Е. Берна, О. Гребенюк, Т. Гребенюк та ін.). Акцентується увага на тому, що основним ціннісно-цільовим орієнтиром виховання в контексті екзистенціального підходу є розвиток суб'єктності людини, здатності ціннісно осмисленого проектування свого розвитку. У статті розкриваються способи (методи, технології) розвитку екзистенціальної сфери, виховання в контексті екзистенціального

підходу. Звернуто увагу на реалізацію таких суб'єктно-орієнтованих технологій, як психолого-педагогічний супровід подій, педагогічного стимулювання саморозвитку учнів, соціально-орієнтовані ігри, соціального проектування (соціальні проби).

14.17.08.1857/194873. Виховання почуття відповідальності як прояву моральності. Свійонтик О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.212-220. - укр. УДК 37.018.1.03.

У статті проаналізовано дефініції морального та духовного виховання як основи формування почуття відповідальності у дітей. Підкреслено вагомість педагогічного впливу виховних художніх творів на свідому поведінку дітей молодшого шкільного віку. Визначено суспільну значимість творів В. Сухомлинського у процесі морального становлення дітей на засадах непрямого сприяючого виховання. Підкреслено цінність етико-педагогічних ідей відомого педагога-гуманіста.

14.17.08.1858/194879. Інакшість: необхідність обговорення аспектів полікультурного навчання. Штеґер П. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.266-274. - укр. УДК 371.035.513.

У статті акцентовано увагу на найбільш важливих аспектах полікультурного навчання, викладених у філософських анотаціях педагогічної антропології. За допомогою рефлексії та стислого викладу матеріалу в руслі основоположних поглядів Мартіна Бубера на Я і Ти розкрито і проаналізовано філософію діалогу в топографії Зигмунда Фрейда, погляди інших представників деяких із найбільш важливих галузей кроскультурної педагогіки, а також ідеї про "свідомість" латиноамериканської педагогіки (Пауло Фрейре).

14.17.08.1859/194979. Інтегративний підхід під час професійної підготовки майбутніх фахівців. Плачинда Т. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.190-198. - укр. УДК 371.134.

У статті вивчається дефініція "інтеграція" та її роль в навчально-виховному процесі під час професійної підготовки фахівця. Розкриваються погляди науковців щодо застосування інтеграційних концепцій та їх принципів. Акцентується увага, що для професійної підготовки студентів інтегроване навчання має принципове значення у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців. Йдеться про те, що з успішною методичною реалізацією інтегрованого навчання передбачається досягнення мети - забезпечення якісної професійної підготовки.

14.17.08.1860/194984. Дослідження сутності феномена "методична компетентність" у науковій літературі. Фесенко О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.236-243. - укр. УДК 377.8.011.3.

У статті розкрито сутність феномену "методична компетентність" у зарубіжній та вітчизняній науковій літературі; проаналізовано основні підходи сучасних дослідників стосовно інтерпретації сутності таких понять, як: "методика", "методичний", "методична компетентність"; визначено зміст методичної компетентності в професійно-педагогічній діяльності вчителя початкової школи.

14.17.08.1861/195113. Виховні можливості казки в історичному розвитку. Дудник О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №11, С.79-83. - укр. УДК 372.3.032.

У статті підкреслено виховне значення казки як окремого жанру дитячої літератури у процесі формування моральних цінностей. Розкрито етапи походження авторської казки та її педагогічні особливості. Зазначено спільні та відмінні риси сучасного жанру фентезі та авторської казки як важливих виховних засобів. Закцентовано увагу на важливості педагогічного підбору казок для дітей.

14.17.08.1862/195118. Соціалізація особистості в сільських та гірських умовах у контексті професійної освіти. Моканюк Ю. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №11, С.102-105. - укр. УДК 37.03:371.15:37.018.51.

У статті розглянуто особливості соціалізації особистості в умовах освітньо-виховного середовища в сільських та гірських школах. Автор аналізує особливості профорієнтаційної діяльності з підлітками; компоненти профорієнтаційної роботи у школах сільської та гірської місцевостей.

14.17.08.1863/195125. Гірська активність у педагогічному та персоналістичному аспектах. Стельмашак І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №11, С.129-133. - англ. УДК 37.013.

Mountains allow man to experience the hardships of a climb, a steep ascent hardens personality, and contact with nature makes you cheerful. John Paul II Natural environment and its phenomena have always intrigued people. Especially mountains due to their impenetrability and the fact that every person perceives them from their own perspective. They are seen differently by a painter, a poet, a geographer, a geologist, a tourist, an alpinist, an environmentalist, an economist, a philosopher. Every reflection might seem to another as incomplete, exalted, pathetic or too narrow, as expressed in a number. None of them can, however, be denied genuineness, since every man has the right to make their personal choices and judgements. Teachers and educators, as well, have their own view of mountains as a school of life, and the children and youth's choice of mountain tourism - among other outdoor activities - provides many environmental and health values, as well as educational potential.

14.17.08.1864/195131. Музично-виконавська діяльність як засіб творчого розвитку особистості. Івасишин І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №11, С.153-155. - укр. УДК 78.06:37013.

Стаття присвячена проблемі творчого розвитку особистості через музично-виконавську діяльність. Автор указує на актуальність проблеми на сучасному етапі суспільного розвитку та розкриває сутність виконавського мистецтва.

14.17.08.1865/195132. Folklor i jego rola w rozwoju osobowosci dziecka w wieku wczesnoszkolnym. Kucharska B., Kuna E., Miterka E. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №11, С.156-161. - польська. УДК 37.03.

Autorki artykułu skupily sie na jednym z najwazniejszych elementow polskiej kultury narodowej jakim jest folklor oraz jego roli w edukacji, wychowaniu i tworzezy aktywizacji dziecka w wieku wczesnoszkolnym. Wykazuja iz, kultura ludowa i folk (rozumiana tu jako wspolczesna stylizacja i kontynuacja folkloru) stanowią znakomity material do aktywnego nauczania poprzez muzykowanie (z instrumentami i idiofonami czy przez tzw. "muzykowanie na sobie"), tance i zabawy regionalne, gry literackie i teatralne. Swoje rozważania autorki opieraja na idei wszechstronnego kształcenia i rozwoju kreatywnosci dziecka wywodzacej sie z ruchu pedagogicznego Nowego Wychowania z początku XX wieku. Wskazuja na koniecznosc kształtowania kompetencji kulturowych oraz na mozliwosci korelacji muzycznych zabaw z folklorem z tak waznymi tresciami w edukacji dziecka, jak patriotyzm w wymiarze narodowym i regionalnym.

14.17.08.1866/195137. Przemoc wewnątrzrodzina jako problem społeczny i przedmiot pracy socjalnej intrafamilial. Zieba B.A., Paluch M. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №11, С.175-178. - польська. УДК 37.03.

Przemoc domowa jest waznym problemem społecznym, ktoremu nalezy zapobiegac badz ograniczac. Różne sa przejawy przemocy domowej i różne przyczyny, ale jedno jest pewne - nalezy dolozyc wszelkich staran, by ofiary przemocy nie pozostaly same z tym problemem, lecz mogly skorzystac z pomocy i przeciwstawic sie eskalacji problemu.

- 14.17.08.1867/195156. Проблемність як одиниця педагогічного мислення вчителя. Бойченко В. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.31-37. - укр. УДК 371.134+159.955.
У статті актуалізовано проблему педагогічного мислення вчителя, розкрито його характеристики та ознаки. Доведено, що зміст педагогічного мислення полягає в пізнанні сутності педагогічних явищ і творчому вирішенні професійно-педагогічних завдань, які вчитель формулює для себе внаслідок вирішення педагогічної проблемної ситуації. Встановлено, що одиницею аналізу педагогічного мислення вчителя може бути педагогічна проблемність - суб'єктивна репрезентація суперечностей об'єктивної педагогічної ситуації та процесу її усвідомлення, яка визначає вибіркове ставлення і нормативний рівень професійної продуктивності педагогічного рішення. Проблемність уособлює суб'єктивний стан того, хто пізнає, закономірно впливає зі співвідношення пізнання та буття, пізнання та об'єкта чи явища. У проблемності пізнання започатковується мислення. Пошук проблемності визначає спрямованість педагогічного мислення вчителя.
- 14.17.08.1868/195170. Єдність законів, закономірностей і принципів соціального виховання. Костів В. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.110-118. - укр. УДК 37.013.
У статті розкрито сутність суспільного, педагогічного та синергетичного законів формування базової культури особистості, закономірностей і принципів соціального виховання зростаючого покоління.
- 14.17.08.1869/195175. Громадянська спрямованість особистості як системна якість "другого порядку". Фуштей Л., Костів В. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.142-153. - укр. УДК 37.032 : 172.12.
Досліджено сутність громадянської спрямованості особистості як системної якості другого порядку. Виділено космополітичну, патріотичну, націоналістичну та шовіністичну види громадянської спрямованості особи. Показано взаємозв'язок спрямованості у системі громадянської культури та інших культур особистості. Розроблено методику дослідження рівня громадянської спрямованості особистості. Проаналізовано результати громадянської спрямованості дітей старшого підліткового віку.
- 14.17.08.1870/195178. Інклюзивне навчання: перші кроки. Кудярьська Т. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.163-168. - укр. УДК 371.39 : 371.3.
У статті висвітлено проблему необхідності навчання дітей з особливими потребами; визначено завдання, які стоять перед педагогами для забезпечення єдиного освітньо-корекційного простору та доцільність використання інноваційних технологій у роботі з дітьми з метою покращення сприймання ними інформації.
- 14.17.08.1871/195180. Дидактичні і технологічні основи дистанційного навчання. Моцар М. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.173-180. - укр. УДК 37.026 : 378.147.111.
Стаття присвячена розкриттю дидактичних і технологічних основ дистанційного навчання. Наголошується на можливостях і перевагах застосування сучасних інтернет технологій у дистанційному навчанні. Детально висвітлено технології Moodle і Microsoft Office 365.
- 14.17.08.1872/195181. Здібності до іноземних мов (Foreign Language Aptitude): суть, характеристика. Худзей О. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.180-186. - укр. УДК 372.881.
У статті проаналізовано сутність понять "обдарованість", "здібності", "іншомовні здібності" тощо. Встановлено, що успішне вивчення іноземних мов детермінують принаймні чотири спеціальні когнітивні здібності (здібність до фонетичного кодування, здібність сприймати граматичні відношення в іноземній мові і розуміти роль граматики у перекладі висловлювань та речень, механічна асоціативна пам'ять, індуктивна здібність). Подано характеристики обдарованих, зокрема й до вивчення іноземних мов, дітей.
- 14.17.08.1873/195237. Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді. Бех І., Чорна К. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.26-37. - укр. УДК 37.013.
Авторський колектив пропонує Програму українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді. У процесі її розробки були проаналізовані основні проблеми та тенденції виховання патріотизму особистості в сучасних умовах. Зміст та методи, виявлені науковою інноваційною діяльністю, створюють психолого-педагогічні умови для становлення громадянина, патріота, гуманіста правової демократичної України.
- 14.17.08.1874/195244. Стимуляція і оздоровлення дітей засобами музики. Сливка Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.70-72. - англ. УДК 37.03.
Статтю присвячено одному із шляхів збереження здоров'я людини. Висвітлено проблему впливу народної музики як інструмента "вібраційного цілительства" на духовний і фізіологічний стан особистості, розкрито цілющі особливості музичного мистецтва як ефективного методу профілактики нервово-психологічних перевантажень дітей і молоді. Поточено можливості використання музики з метою оздоровлення учнів на уроках і в позаурочний час.
- 14.17.08.1875/195247. Духовність як запорука формування особистості. Довбенко С. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.80-81. - укр. УДК 37.03.
У статті розкривається проблематика формування духовності сучасної молоді людини. Через розвиток діалогічного спілкування, утвердження мовної культури, громадську активність можна досягти відчутних результатів у навчально-виховному процесі. Поєднуючи новітні освітні технології із класичними педагогічними теоріями, сучасна вища педагогічна освіта здатна відповідати на вимоги часу, подолати труднощі у становленні соціально зрілої, морально відповідальної, сучасної інтелектуальної людини - фахівця.
- 14.17.08.1876/195252. Феномен "Рефлексивна компетентність" у міждисциплінарному полі дослідження. Куєвда Д.Л.С. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.99-101. - англ. УДК 37.013.
As interdisciplinary phenomenon reflection has got many interpretations. Since ancient philosophy, the scientists extend the limits of its use. Especially wide consumption of this phenomenon we find in psychology, somewhat less in pedagogy, pedagogical acmeology. Philosophers interpret this phenomenon as the return back, namely person's repeated ability to refer to the beginning of his/her actions, thoughts, ability to take the position of an observer, to think about what you do, how you know, including himself. Education archeologist the way to achieve professionalism in the teacher teaching. The above definitions encourage the disclosure of the integrated concept of "reflexive competence".
- 14.17.08.1877/195254. Виклики часу та розвиток ідеї власної самоцінності. Москаленко Ю. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.105-106. - укр. УДК 37.03.
Автор статті чертає розкриття українського народного характеру прагне показати актуальність і гостроту проблеми формування ідеї власної самоцінності. В порівнянні рис характеру двох слов'янських народів (росіян і українців) на основі філософських

узагальнень М. Костомарова, П. Куліша, Д.Чижевського підкреслює їх розходження, яке має давню історію. Ці ментальні відмінності стали сьогодні ключовими гранями суперечностей, що призвели до трагічного конфлікту між Україною та Росією.

14.17.08.1878/195255. Психологічне підґрунтя виховання національного самоствердження в учнівської молоді. Соичук Р. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.107-110. - укр. УДК 373.5.017.4.

У статті висвітлено психологічне підґрунтя проблеми виховання національного самоствердження в учнівської молоді на основі наукового доробку зарубіжних та вітчизняних учених. Проаналізовано різні підходи науковців щодо самоствердження особистості та національного аспекту досліджуваного феномену.

14.17.08.1879/195264. Формування мовленнєвої особистості в умовах карпатського полікультурного середовища. Височан З. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.149-151. - укр. УДК 37.011.33.

Стаття присвячена проблемі формування мовленнєвої особистості. Висвітлюються основні аспекти навчання рідної мови та аналізується проблема комунікативного підходу який сприяє формуванню мовної особистості. Проаналізовано поняття "особистість", "мовленнєва особистість", розкрито вплив та значення середовища на формування мовленнєвої особистості.

14.17.08.1880/195267. Співпраця школи і сім'ї в морально-духовному вихованні школярів гірського регіону. Копчук-Кашецька М. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.160-162. - укр. УДК 37.17.92:37.034.

У статті автор розглядає виховання школярів в його найважливішому вимірі, який охоплює духовну сферу особистості школяра та визначає моральність його поведінки. Зазначено, що виховання в родині є першоосновою розвитку дитини як особистості. Розкривається проблема, яка полягає в тому, що більшість сімей стурбоване вирішенням проблем економічного, а деколи і фізичного виживання, що посилює соціальну тенденцію самоусунення багатьох батьків від вирішення питань виховання і особистісного розвитку дитини. Це негативне явище в свою чергу робить виховання в школі менш ефективним і неповним. Автор виокремлює головні завдання педагога початкової школи щодо співпраці школи і сім'ї в морально-духовному вихованні школярів.

14.17.08.1881/195291. Неповносправність як міждисциплінарна проблема. Чепчак Я. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.250-254. - польська. УДК 364.65.

В статті здійснюється теоретичний аналіз проблеми неповносправності як міждисциплінарної проблеми. Розглядається дефініція категорії неповносправності, класифікації неповносправності, медичні та соціальні моделі неповносправності.

14.17.08.1882/195296. Збірники музичних творів "Моя Гуцулія" Петра Терпелюка: навчально-методичний аспект. Никорак Н. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.270-275. - укр. УДК 78.03 (076) (477.86).

Пропоноване дослідження розкриває навчальний і методичний аспекти збірників музичних творів Петра Терпелюка "Моя Гуцулія" та репрезентує їх з позиції актуальності у площині національного та естетичного виховання сучасної молоді.

14.17.08.1883/195314. Педагогічна компетентність як чинник професійної діяльності та майстерності педагога. Мацук Л. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.82-87. - укр. УДК 371.15 : 37.011.31.

У статті окреслено сутність педагогічної компетентності як чинника професійної діяльності та майстерності педагога. Обґрунтовано основні аспекти педагогічної компетентності, напрями професійної діяльності педагога, структуру та критерії його педагогічної майстерності.

14.17.08.1884/195467. Проблема формування духовності зростаючої особистості: тендерний аспект. Кікінежді О. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.168-175. - укр. УДК 159.922.1+37.015.3.

У статті розкриті методологічні засади формування духовності особистості в контексті гендерної парадигми. Представлена теоретично обґрунтована й емпірично апробована авторська модель гендерно-освітніх технологій як психолого-педагогічних новацій оптимізації процесу формування егалітарної свідомості, гуманістичної спрямованості та духовності особистості в період її дорослішання.

14.17.08.1885/195473. Акмеологічні аспекти становлення зрілої особистості. Булига І. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.207-212. - укр. УДК 159.923.2.

У статті досліджуються психологічні особливості становлення зрілої особистості, які є характерними для сучасного українського суспільства. Автор аналізує зміст поняття "становлення особистості", "акмеологічні якості", "індивідуальність" і "професійна самореалізація", виконує теоретичну диференціацію різних концепцій і парадигм щодо поглядів на індивідуально-психологічні особливості зрілої особистості, а також виділяє показники, умови, рівні, механізми, способи, засоби акмеологічних здобутків.

14.17.08.1886/196006. Логіка побудови найсучасніших освітніх технологій. Нежива О.М. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.264-274. - укр. УДК 37.014.5(477):378.147.

У статті автор розглядає особливості формування сучасної державної політики України. Для порівняння автор наводить характеристики фінської державної освітньої політики, яка вважається в останні десятиліття однією з найбільш успішних у світі. У результаті порівняння автор розкриває логіку формування сучасних освітніх технологій, в яких своє місце займають: національна ідея, державна освітня політика, образ майбутнього громадянина країни.

14.17.08.1887/196046. Гейміфікація: феномен гри в освіті. Міхо О.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.317-328. - укр. УДК 378.147:379.85.

Актуальним було й залишається питання пошуку нових підходів до процесу навчання, кардинальна зміна форм та методів навчання, що відповідали б реаліям розвитку суспільства. Феноменальна популярність комп'ютерних ігор в суспільстві наводить на думку про можливість використання ігрових підходів при моделюванні навчальних курсів, тобто використання гейміфікації в освіті як способу підвищення рівня включення студентів в навчальний процес.

14.17.08.1888/196130. Фактор виховання у процесі становлення та діяльності особистості. Юхименко Н.Ф. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.45-56. - укр. УДК 1:37.032.2.

Особистість визначена як системна якість людського організму, основною функцією якого є народження, і підтримування в певних рамках основних характеристик потенційного соціального світу. Першочерговим завданням і метою виховання особистості має бути формування духовних і моральних її цінностей. Гуманістична функція виховання розглядається в тому,

щоб створити умови, при яких особистість зможе максимально реалізувати весь свій потенціал здібностей в сучасній соціокультурній ситуації.

14.17.08.1889/196132. Нетрадиційні форми навчання як складова педагогічного спілкування у процесі вивчення мови майбутньої професії. Матвеева Г.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.66-70. - укр. УДК 378. 147: 37. 013. 43.

У статті розкривається доцільність використання в діяльності викладача нетрадиційних форм навчання, що є ефективною складовою педагогічного спілкування при вивченні мови майбутнього фаху.

14.17.08.1890/196140. Виховання молоді в умовах трансформації суспільства в Україні. Цехмістрова Г.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.151-157. - укр. УДК 378.

Автор статті досліджує проблему виховання молоді та формування її цінностей в умовах трансформації суспільства, ринкових відносин та реформування освіти в Україні.

14.17.08.1891/196145. Blended Learning: роль викладача в новому освітньому середовищі. Міхо О.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.294-213. - укр. УДК 37.378.

Популярність масових відкритих онлайн курсів призводить до пошуку нових моделей навчання, що інтегрують позитивний досвід онлайн та офлайн навчання. Це, в свою чергу, призводить до зміни ролі та змісту роботи викладачів. В статті проаналізовано різні моделі змішаного навчання та виділено роль викладача при їх впровадженні.

14.17.08.1892/196221. Ціннісні орієнтації та сучасна освіта. Пазенок В.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.9-22. - укр. УДК 37.034.

В сучасному плинному "транзитному" соціумі відбувається радикальний перегляд ціннісних парадигм, що в минулому виконували важливу соціально стабілізуючу та регулятивну функції. В зв'язку з цим істотно зростає роль особистісного начала індивіда у визначенні ставлення до обставин свого буття, до з'ясування власної життєвої позиції. В контексті процесу плюралізації та релятивізації ціннісних уявлень вирішального значення набуває проблема особистісного вибору власної "життєвої карти", відповідальності за свої дії суб'єкта цього вибору. Суттєву роль у формуванні "позитивної" життєвої позиції покликана виконувати освітньо-просвітницька система виховання молоді людини, побудована на сучасних принципах.

14.17.08.1893/196237. Самопізнання як процес пізнання себе. Попович І.М. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.186-191. - укр. УДК 37.032.

В статті розглядаються поняття самосвідомості, аналізуються її структура та форми. Наведені дані експериментального дослідження професійної самосвідомості майбутніх психологів та робиться акцент на головних труднощах процесу самопізнання.

14.17.08.1894/197013. Культурні маркери світоглядного потенціалу гуманітарної освіти в умовах мовленнєвої глобалізації XXI століття. Черниш Т.М. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.153-163. - укр. УДК 165.742:316.32 "21":.37.

В статті дається аналіз культурних маркерів світоглядного потенціалу гуманітарної освіти, що передбачають звернення до виявлення "коду" культурного розвитку. Досліджено гуманітарну освіту, яка покликана дати цілісний світогляд, детермінований культурними маркерами інформаційного суспільства, глобалізацією. Гуманітарна освіта покликана обґрунтувати новий діалог людини з природою як ноосферою. З'ясовано місце і роль мовленнєвої глобалізації як процес активного взаємопроникнення мов в умовах глобалізації, що характеризується домінуванням англійської мови. Завдяки використанню системного та синергетичного методів досліджено культурні маркери світоглядного потенціалу гуманітарної освіти в умовах нелінійного простору. Зроблено висновок, що епоха трансформації освіти під впливом чинників глобалізації та інформатизації спричиняє суттєві зміни у світоглядно-ціннісних системах сучасних спільнот.

14.17.08.1895/197079. Інноваційний педагогічний досвід як об'єкт наукового пізнання. Козінець Л.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.55-63. - рос. УДК 37.013.

В статті досліджуються питання становлення та розвитку інноваційного педагогічного досвіду. Автор здійснює аналіз теорії вивчення, узагальнення та упровадження досвіду успішних учителів на основі принципу історизму, розглядає зміну місця інноваційного педагогічного досвіду у системі наукового знання з позицій сучасної педагогічної науки та практики.

14.17.08.1896/197098. Філософська культура вчителя як фактор сталого соціального розвитку суспільства. Македонська С.І. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.251-265. - укр. УДК 37.02; 371.

В статті представлено концептуалізація філософської культури вчителя як фактор сталого соціального розвитку суспільства. З цієї метою виявлено інноваційні проблеми освіти сталого розвитку, що спрямовують і модернізують процес інноваційної освіти; досліджено критерії філософської культури вчителя як фактор сталого розвитку; розкрито сутність феномена філософської культури вчителя як фактора сталого соціального розвитку суспільства.

14.17.08.1897/197109. Концептосфера світоглядного потенціалу гуманітарної освіти як фактор модернізації сучасної України та інформаційного суспільства. Черниш Т.М. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.105-118. - укр. УДК [101:37]:316.422 (477).

В статті представлено концептуалізацію філософських засад концептосфери світоглядного потенціалу гуманітарної освіти як фактору модернізації сучасної України в умовах кризи. Для реалізації цієї мети з'ясовано поняття "концептосфери" світоглядного потенціалу гуманітарної освіти як фактор соціогуманітарного перетворення сучасної України; розкрито головну мету світоглядного потенціалу гуманітарної освіти. В статті обґрунтовано шляхи соціогуманітарного перетворення України як процес взаємопов'язаних гуманітарних задач держави та виявлено напрями підвищення ефективності гуманітарної освіти як фактор модернізації сучасної України в умовах кризи.

14.17.08.1898/197123. Формування культурно-соціальної компетентності у процесі вивчення англійської мови: аспекти інформаційного суспільства. Нікітенко В.О. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.251-257. - укр. УДК 1:[316.7:316.324.8].

У даній статті аналізується іноземна мова та підходи у процесі вивчення соціальних та культурних наук, зокрема, соціальна філософія, політологія, культурологія, психологія, соціологія, історія та інші, які мають ряд одиниць і конструктивних елементів соціальних і гуманітарних наук. Стаття визначає важливість суміснення культурних і геокультурних значень під час вивчення іноземних мов і розкриває їх значення. Кожна з вище означених наук вивчає особливості геокультури, які можуть поглибити наші знання засобами іноземної мови, з одного боку, і освіти іноземну мову за допомогою вказаних дисциплін, з іншого боку.

- 14.17.08.1899/197901. Підвищення ефективності роботи психіки у творчості і навчанні. Олійник Є.П. // Архітектурний вісник КНУБА. Київ: Київський нац. ун-т буд-ва та архітектури, 2015, №7, С.56-62. - укр. УДК 159.9.019.
Висвітлено творчість та її сутність, закон Гармонії та досконалість, етапи творчого процесу. Розглядається робота з вихідними даними, евристичний етап, свідомість та підсвідомість, інтуїція, тотальна мобілізація психіки.
- 14.17.08.1900/198159. Алгоритми формування базової таксономії дисциплін. Рафальська О.О. // Управління розвитком складних систем. Київ: Київський нац. ун-т буд-ва і архітектури, 2015, №24, С.137-141. - укр. УДК 519.68.
У статті описано алгоритми формування базової таксономії дисциплін при організації розгалуженого навчання. Вирішенням такої задачі є формування ієрархічного дерева дисциплін, пов'язаних між собою відношенням "послідовність отримання знань", що не залежить від часових та інших обмежень. Формування базової таксономії виконується на множині дисциплін навчального плану. В ній розв'язуються певні підзадачі. У статті також наведено етапи розрахунку базових модулів дисципліни і побудови графа міжпредметних зв'язків; алгоритм оптимізації графа міжпредметних зв'язків та формування рівнів базової таксономії при організації розгалуженого навчання. Індивідуалізація навчальної діяльності студентів за рахунок розгалуженої організації навчального процесу дає можливість забезпечити підготовку висококваліфікованих спеціалістів.
- 14.17.08.1901/199061. Теоретичні засади інформатизації сучасної освіти. Макаревич І. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №23, С.10-14. - укр. УДК 371.13.
У статті розглянуто сучасні погляди на проблему інформатизації освіти. Зокрема, висвітлено питання теоретичних основ інформатизації вищої педагогічної освіти. Розкрито значення інформації як явища суспільного й навчального. Визначено потребу в створенні інформаційного середовища у ВНЗ. Подано сучасне бачення ролі інформаційних технологій у професійному становленні майбутнього вчителя географії під час навчання.
- 14.17.08.1902/199540. Формування та розвиток особистості: конструктивні й деструктивні фактори. Яланська Світлана. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.17-22. - укр. УДК 159.923.2:179.8.
Здійснено психологічний аналіз впливу заздорств на формування та розвиток особистості в освітньому середовищі. Визначено, що заздорств може бути як деструктивним, так і конструктивним фактором, що впливає на формування особистісних рис людини. Розроблено рекомендації щодо уникнення заздорств та трансформації її деструктивного змісту у конструктивний.
- 14.17.08.1903/199541. Креативність як складова компетентності педагогічного працівника. Курмишева Ніна. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.23-28. - укр. УДК 37.015.3: 371.124.
Розглянуто креативність педагогічного працівника як творча новаторська діяльність, творчі здібності особистості вчителя продукувати оригінальні ідеї, що забезпечують позитивні динамічні зміни кінцевого результату його педагогічної діяльності. Значна увага приділяється визначенню місця і ролі креативності у структурі інтегральної компетентності педагога як складової, що є наскрізною як для базових, так і для функціонально-посадових компетентностей.
- 14.17.08.1904/199542. Аналіз поняття "міжкультурна компетентність учителя". Костюченко Аліна. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.29-33. - укр. УДК 37.015.31-051:17.023.36-047.44.
Розглянуто сутність і зміст міжкультурної компетентності вчителя. З'ясовано, що міжкультурна компетентність учителя проявляється у здатності ефективно здійснювати професійну діяльність у полікультурному світі. Виділено основні функції міжкультурної компетентності вчителя: дидактичні, соціально-психологічні, розвивальні, виховні, організаційні.
- 14.17.08.1905/199549. Інформаційно-комунікаційна компетентність педагога як засіб професійного самовдосконалення. Дегтярьова Галина. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.75-81. - укр. УДК 371.1.
Розглянуто, на основі змісту кваліфікаційних характеристик педагогів та аналізу наукових джерел, інформаційно-комунікаційна компетентність, що є одним із засобів професійного самовдосконалення педагога в системі післядипломної педагогічної освіти, що є сходиною на шляху його професійного зростання для забезпечення якості освіти.
- 14.17.08.1906/199562. Педагог як співавтор духовно-морального змісту поняття "суб'єкт-суб'єктні відносини в загальноосвітній і вищій школі". Бойко Алла. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.5-16. - укр. УДК 378.013:159.9:[165.3].
На методолого-теоретичному й технологічному рівнях обґрунтовано феномен "суб'єкт-суб'єктні відносини" як педагогічну категорію і підґрунтя духовно-морального змісту цього поняття. Розкрито ретроспективу, сучасний стан, схарактеризовано актуальність і доцільність подальшого всебічного дослідження цього феномену. Виявлено структури, механізми, рівні та засоби формування суб'єкт-суб'єктних відносин у педагогічному процесі загальноосвітньої і вищої школи.
- 14.17.08.1907/199564. Полісемантичність поняття "парадигма" у теорії науково-педагогічного знання. Хоменко Алла. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.26-35. - укр. УДК 37.02 : 001.5.
На основі історико-педагогічного аналізу охарактеризовано інтерпретацію наукових поглядів на визначення сутності поняття "парадигма" у дискурсі науково-педагогічного знання, її залежність від характеру культурно-історичного процесу; виявлено змістові акценти даного методологічного конструкту; обґрунтовано необхідність парадигмального осмислення педагогічних явищ і процесів як регулятора науково-дослідницької та практичної інноваційної педагогічної діяльності.
- 14.17.08.1908/199568. Правове виховання - як складник формування громадянина України. Кравченко Андрій, Бартош Оксана. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.52-56. - укр. УДК 37.015.31:34.
Проаналізовано напрями оптимізації та ефективного здійснення процесу правовиховної діяльності. Охарактеризовано аспекти роботи з правового навчання і виховання молоді у стінах закладів освіти різних ступенів акредитації. Виділено важливі завдання правового виховання учнівської та студентської молоді з метою забезпечення високої правової культури, дотримання законів, прав і свобод громадян.
- 14.17.08.1909/199658. Інноваційні технології у формуванні трирівневої екологічної освіти. Орфанова М.Мик., Орфанова М.Мих., Яцишин Т.М., Рибак О.І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Екологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №14, С.98-101. - укр. УДК 37.013.
Збільшення екологічних проблем людства вимагає специфіки організації навчально-виховного процесу сучасної молоді. Освітня інноватика має базуватись на практичному міжнародному досвіді екологічного виховання дітей та учнівської молоді. І головним напрямом є залучення молоді до екологічної просвітницької діяльності, до організації та безпосереднього проведення екологічних заходів, які сприяють поширенню екологічних знань: різноманітні акції, фестивалі та виставки екологічного характеру, природоохоронні форуми, тренінги, семінари, лекції, дискусії та інш.
- 14.17.08.1910/199671. Візуальна культура: у джерел формування в інженерно-педагогічній діяльності. Петутіна О.О. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.59-64. - рос. УДК 17.023.36:378.

У статті дається визначення поняття візуальної культури, розглядаються її структура та основні функції, обґрунтовується її зародження у культурному житті суспільства другої половини XIX ст. Основна увага приділяється проблемі становлення візуальної культури у працях і педагогічній практиці вчених-викладачів Харківського Технологічного інституту кінця XIX - початку XX ст. Обґрунтована важливість формування візуального мислення у студентів сучасного технічного університету.

14.17.08.1911/199806. Психобіологічні механізми розвитку лінгвістичного мислення. Статівка В.І. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.106-117. - рос. УДК 37.013.

У статті розглядаються умови ефективного розвитку мислення та мовлення. Однією з таких умов є розвинений механізм пам'яті, котрий потребує постійного тренування за допомогою спеціальних методів і прийомів, що наводяться у статті: мотивація та прогнозування, поділ на частини, виокремлення слів, що породжують асоціативні зв'язки, елементи лінгвістичного аналізу тексту.

14.17.08.1912/199840. Структура та зміст моделі управління процесом практичної підготовки молодших спеціалістів технічних спеціальностей в умовах навчально-науково-виробничих комплексів. Бажан С.П. // Вісник Вінницького політехн. ін-ту. Вінниця: Вінницький нац. техн. ун-т, 2016, №2(125), С.161-167. - укр. УДК 37.013 378.

Проблема вдосконалення процесу управління практичним навчанням "молодших спеціалістів" вважається фундаментом для формування наступного рівня фахівців, у підготовці яких повинна бути задіяна наукова складова. Сьогодні необхідно провести оптимізацію форм і методів навчально-виробничої та науково-практичної діяльності коледжів і технікумів в системі вищої освіти. Повинна, нарешті, відбутися інтеграція різних типів навчальних закладів у виробничу сферу підприємств на державному та регіональному рівнях. Розробка нових державних стандартів щодо підготовки "молодших спеціалістів" і "молодших бакалаврів" дасть можливість скорегувати умови їх практичної підготовки в рамках навчально-науково-виробничих комплексів. Це необхідний і дуже важливий елемент реформи вищої освіти в Україні, без якого стає неможливим якісна підготовка фахівців та наближення нашої освіти до європейського рівня.

14.17.08.1913/200005. "Башня из слоновой кости": о будущем гуманитарного образования. Гумбрехт Х.У. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.13-26. - рос. УДК 37.013.

Разговор с Хансом Ульрихом Гумбрехтом об истории гуманитаристики, "рискованном мышлении", меморандуме Гумбольдта, и многом другом, без чего трудно понять причины современного кризиса в сфере высшего образования.

14.17.08.1914/200660. Філософія та методологія стратегії полікультурної освіти. Саух П.Ю. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.5-9. - укр. УДК 37.013.

На основі критичного аналізу існуючих концепцій полікультурної освіти (мультикультуральна, інтеркультуральна, транскulturальна, культурплюралістична) пропонується філософська архітектоніка полікультурної освіти, центром якої є життєдайна парадигма особистості. У зв'язку з цим обґрунтовується п'ять найважливіших методологічних стратегій полікультурної освіти, які виступають її імперативами й живильним джерелом. Окреслені проблеми реалізації проекту полікультурної освіти в Україні, які не сприяють гармонізації суспільного життя та процесам міжкультурного діалогу і взаєморозуміння.

14.17.08.1915/200728. Трансформація козацько-лицарських чеснот у виховних ідеалах української еліти XXI - початку XX ст. Єршова Л.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.43-48. - укр. УДК 37.013.

Пропонується історико-педагогічний аналіз трансформації козацько-лицарських чеснот у виховних ідеалах станової української еліти - шляхетсько-дворянської, духовної, купецької. З'ясовано основні трансформації аристократичного ідеалу: поступова деградація княжих чеснот, відрив станових лідерів від інтересів свого народу, зниження дієвості і впливовості шляхетсько-панського ідеалу, делегітимізація офіційної української аристократії, поява нової інтелектуальної еліти. Показано зміни виховного ідеалу духовності: заміна внутрішньої духовної свободи вибору сукупністю заборон і регламентації, зниження дієвості православних виховних ідеалів, зародження ідеалу нової духовної інтелігенції. Проаналізовано зміни у виховному ідеалі купецького стану: підвищення значимості освіти, формування дієвої релігійності й місцевого економічного патріотизму, народження нової економічної еліти.

14.17.08.1916/200742. Комунікативна компетентність у структурі професійної компетентності майбутнього фахівця. Самборська Н.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.123-127. - укр. УДК 37.013.

У статті обґрунтовано місце та роль комунікативної компетентності у структурі професійної компетентності майбутнього фахівця. Визначено провідні категоріальні характеристики компетентності в педагогічній науці. З'ясовано специфіку поняття компетентності; представлено зв'язок між ключовими компетенціями особистості, вміщеними в європейських документах про освіту, та комунікаційні особливості. Обґрунтовано особливості основних груп компетенцій - усного і письмового мовлення, інформаційних, самоосвітніх, політичних, соціальних, компетенцій функціонування в багатокультурному співтоваристві. Встановлено, що категорія компетентності має міждисциплінарний характер і складає підґрунтя наукового аналізу процесу формування комунікативної компетентності майбутніх медичних працівників.

14.17.08.1917/200782. Музейна педагогіка: розуміння основних наукових дефініцій майбутніми вчителями в галузі природознавства. Шикла Р.Р. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.36-38. - укр. УДК [37: 069]: 378. 147: [373. 5. 011. 3 - 051: 502. 2].

У статті досліджено основні педагогічні категорії музейної педагогіки. Автором подано визначення таких термінів, як: музей, природничий музей, музейна педагогіка, засоби музейної педагогіки. Обґрунтовано, що майбутні вчителі в галузі природознавства повинні належно оволодіти науковим апаратом музейної педагогіки та активно використовувати її засоби в навчально-виховному процесі сучасних шкіл.

14.17.08.1918/200793. Особливості організації мовленнєвого спілкування дітей з різними освітніми можливостями в умовах спільного навчання. Малоновська Н.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.75-77. - укр. УДК 376: 159: 72.

У статті розкрито особливості організації мовленнєвого спілкування дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання. Обґрунтовано необхідність створення інклюзивного розвивального середовища.

14.17.08.1919/200804. Єдність управлінського та дидактичного циклів як основа формування суб'єкта навчального пізнання. Малафік І.В., Кривко М.П. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.113-116. - укр. УДК 373. 5 - 021. 66: 5.

У статті йдеться про те, що формування особистості людини як суб'єкта власного життя - проблема не лише педагогічна, але й глибоко соціальна. Однак її розв'язання потрібно вести ще зі шкільної лави. І для цього школа має великі можливості.

14.17.08.1920/200811. Психологічні основи виховання моральних цінностей особистості. Федорова М.А. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.138-141. - укр. УДК 37. 034.

У статті аналізується сутність поняття "моральні цінності" у психології, виділяються їх характерні особливості. Автором пропонується власне визначення поняття "моральні цінності". Аналізуються особливості становлення і розвитку особистісних новоутворень, що визначають формування моральних цінностей.

14.17.08.1921/200815. Теоретичні основи інклюзивної педагогіки. Шевців З.М. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.152-155. - укр. УДК 378.091. 2 3.

У статті обґрунтовано теоретичні засади визначення інклюзивної педагогіки, визначено її категорії та завдання. Розкрито умови, які забезпечують інклюзивну діяльність вчителя початкових класів, визначено функції та напрями соціально-педагогічної діяльності, дано характеристику дітей з особливими освітніми потребами.

14.17.08.1922/200917. Місце дослідницьких умінь у психолого-педагогічній літературі. Чжоу Цун. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.153-157. - укр. УДК 378.

У статті розглядається місце і роль дослідницьких умінь у психолого-педагогічній літературі, а також зміст і її компоненти.

14.17.08.1923/200920. Педагогічна цінність режисерських ігор. Анісімова О.Е. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.170-176. - укр. УДК 373.21.

Статтю присвячено розкриттю сутності режисерської гри як виду діяльності, питань організації її ігрового простору, розгляду специфіки проведення такого типу ігор у різні вікові періоди, аналізу ролі дорослого у проведенні індивідуальних та спільних режисерських ігор, дослідженню використання іграшок-замінників.

14.17.08.1924/200928. Проблема валеологічної культури у психолого-педагогічній літературі. Старцева В.П. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.213-217. - укр. УДК 372.4.371.71.

У статті висвітлюються зміст та ключові характеристики валеологічної культури у психолого-педагогічній літературі. Пояснюється сутність валеологічної культури, що передбачає формування людини як цілісного індивіда, охоплюючи усі сторони її життя.

14.17.08.1925/200940. Теоретичні підходи до визначення сутності особистісної взаємодії вчителя як його педагогічної компетентності. Яцула Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.285-289. - укр. УДК 378.094.371.388.

Статтю присвячено аналізу підходів щодо визначення сутності особистісної взаємодії вчителя з позиції його компетентності.

14.17.08.1926/201045. Педагогіка і ораторське мистецтво. Черваньова З.О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.45-54. - рос. УДК 37.013.

Розглядається взаємозв'язок педагогіки і ораторського мистецтва, за яким риторика є засобом досягнення педагогічних цілей, а педагогіка - методикою розвитку ораторських здібностей. Підкреслюється, що педагогічні цілі досягаються багато в чому завдяки мовній майстерності викладача. У зв'язку з цим аналізуються ті властивості і якості мовлення, які повинен мати викладач. Указуються прийоми, методи і способи формування риторичних здібностей, що є умовою ефективної дії на аудиторію і успішного навчання студентів.

14.17.08.1927/201057. Про вчителя з любов'ю. Романовський О.Г. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.20-28. - рос. УДК 37.013.73.

Статтю присвячено пам'яті видатного українського педагога, філософа, Людини-творця - Івана Андрійовича Зязюна. Розкрито особливості широкої палітри багатогранної натури вченого, його призначення, силу його інтелекту, талант у спілкуванні з людьми, великий життєвий досвід, його наукову і життєву філософію, що ввібрала в себе кращі ідеї всесвітньо відомих філософів і педагогів. Увагу акцентовано на науковій спадщині великого вченого. У центрі уваги - основні положення його концепції Педагогіки Добра: розуміння значення особистості педагога; розгляд педагогіки як мистецтва; важливість спрямованості педагога на Добро, Красу, Істину; значущість моральності педагога для ефективної професійної діяльності; аксіологічна лінія розуміння честі і гідності інших людей; гуманність викладача і вчителя стосовно студента й учня; необхідність розвитку в учнів спрямованості на саморозвиток; визначальна роль освіти не тільки в розвитку особистості, а й суспільства в цілому; відповідальність кожної людини, яка живе на планеті; бачення стратегічного напрямку в розвитку теорії та практики філософських, педагогічних і психологічних досліджень у формуванні творчої особистості, політичних, економічних і професійних еліту ХХІ століття. Зроблено аналіз витоків формування наукової школи І.А. Зязюна, розкрито ключові ідеї та наукові напрями, що розробляються учнями і послідовниками вченого.

14.17.08.1928/201066. Концептуальні узагальнення змісту окремих соціально-психологічних особливостей розвитку особистості лідера. Мороз М.В., Лааманен Р.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.90-98. - англ. УДК 159.99:371.13.

Статтю присвячено проблематиці розвитку особистості лідера в контексті змісту окремих соціально-психологічних аспектів її формування. Здійснено спробу щодо конкретизації об'єктів та суб'єктів процесу розвитку особистості лідера, а також з'ясовано сутність процесу розвитку у межах загального змісту тлумачення відповідної категорії. Розглянуто окремі вікові періоди розвитку особистості (юнацький вік) в контексті їх відповідності основним періодам соціалізації людини та розвитку її лідерських якостей. Визначено місце та роль суспільних інститутів та інституцій у формуванні нової якості особистості лідера. Крім того, стаття містить висновки та узагальнення щодо змісту окремих соціально-психологічних особливостей розвитку особистості лідера.

14.17.08.1929/201071. Формування волі як необхідна умова самовиховання особистості лідера у процесі навчання. Романовський О.Г., Грень Л.М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.3-11. - англ. УДК 328.

У статті розглянуто проблему волі та її формування під час навчання у ВНЗ як необхідну умову самовиховання особистості лідера. Показано взаємозв'язок цього процесу з мотивацією, процесом самоврядування особистості. Вивчено роль самоконтролю і якостей особистості, які йому сприяють. Установлено, що чим більш раціонально розподіляються акти самоконтролю, тим більше енергетичних можливостей може бути вивільнено на прояв вольового зусилля, тим більш інтенсивним воно може стати. Велику увагу приділено процесу самовиховання особистості, його змісту, діагностиці, стимулюванню і ролі педагогічного керівництва.

14.17.08.1930/201072. Роль теорії духовного лідерства у формуванні особистості сучасного керівника. Серета Н.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.12-19. - англ. УДК 65.01:316.46.
Статтю присвячено актуальним проблемам дослідження питань лідерства. Проаналізовано сутність та особливості формування особистості сучасного керівника з позицій теорії духовного лідерства. Розглянуто проблеми морально-ціннісного виховання лідерів, яким доведеться виконувати керівні функції. Серед багатьох теорій лідерства обрано як предмет дослідження "теорії рис". Особливу увагу приділено аналізу теорії духовного лідерства. Лідерство розуміється як властивість характеру. Формування особистості, зміцнення характеру здійснюється завдяки вихованню здорових моральних звичок, що називаються етичними чеснотами. Розкрито сутність основних чеснот, необхідних сучасному керівникові-лідеру: великодушність, смиренність, розсудливість, мужність, самовладання і справедливість. Аналізується роль розуму, волі й серця у вихованні чеснот. Розглядається вплив християнської етики, надприродних чеснот віри, надії і любові на теорію духовного лідерства. Досліджується сутність лідерства Ісуса Христа, що полягає у служінні. Теорія духовного лідерства дає ціннісні орієнтири особистості, допомагає сформувати фундамент світогляду для втілення місії у професійній діяльності. Вищий навчальний заклад має бути націлений на формування світогляду, що базується на теорії духовного лідерства, сприяти розвитку духовно-моральної та естетичної культури особистості студентів - майбутніх керівників.

14.17.08.1931/201081. Теоретичні аспекти діалогізації навчального процесу: зміст принципів формування та умови ефективності використання. Мороз В.М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.37-45. - укр. УДК 354:37.088.2.

Статтю присвячено висвітленню місця та ролі діалогу в процесі підвищення якості освіти. Визначено окремі теоретичні аспекти діалогізації навчального процесу та розкрито їх вплив на якість навчального процесу. Крім того, розглянуто умови ефективного використання діалогу в межах професійної взаємодії між суб'єктом та об'єктом навчально-пізнавальної діяльності.

14.17.08.1932/201082. Постановка лабораторної роботи "способи обліку спожитої електроенергії і запобігання її розкраданню". Канюк Г.І., Чернюк А.М., Пугачова Т.М., Без'язичний В.Ф. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.67-74. - рос. УДК 378:62:621.311.

У статті наведено основні теоретичні положення про процес побудови систем обліку спожитої електроенергії. Розглянуто питання формування практичних навичок підключення приладів обліку спожитої електроенергії у споживчій мережі, практичних навичок обліку спожитої енергії лічильниками різної конструкції і принципу дії в споживчих мережах різної провідності, умінь аналізу штатних і позаштатних режимів роботи приладів обліку та контролю спожитої електроенергії, умінь виявлення можливих схем розкрадання електроенергії в споживчих мережах. Розроблено методику проведення лабораторної роботи, спрямованої на формування практичних умінь, виявлення причин ненормальної роботи систем обліку спожитої електроенергії. Створений лабораторний стенд має промислову якість виготовлення.

14.17.08.1933/201209. Поняття готовності до професійної діяльності в роботах вітчизняних та зарубіжних учених. Книш А.Є. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №2, С.37-45. - укр. УДК 37.02: 371.

У статті наведено аналіз поняття готовності до професійної діяльності як складного багатокомпонентного утворення. Подано аналіз вітчизняних та зарубіжних досліджень, присвячених вивченню сутності поняття готовності до професійної діяльності. Показано історію становлення наукових поглядів на проблему готовності до професійної діяльності у вітчизняній психології. Розглянуто особливості функціонального та особистісного підходів до визначення професійної готовності до діяльності. Детально розглянуто погляди європейських та північноамериканських дослідників на проблему підготовки майбутнього спеціаліста. Проаналізовано співвідношення понять "готовність до професійної діяльності" та "професійна компетентність". Уточнено структуру та компоненти готовності до професійної діяльності у вітчизняній, європейській та американській психології. Основними визначено компетентнісний та особистісний компоненти готовності до професійної діяльності.

14.17.08.1934/201226. Педагогічне моделювання: стан і тенденції розвитку. Брюханова Н.О., Корольова Н.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.64-71. - укр. УДК 378.014.

Статтю присвячено проблемі моделювання, під яким розуміється дослідження об'єктів пізнання на їх моделях, що є обов'язковим етапом у науково-методичних пошуках способів удосконалення дидактичних складників освітнього процесу. У свою чергу, модель - це схематичне представлення ключових характеристик педагогічних систем, процесів, ситуацій. Розглянуто також відмінні ознаки моделей взагалі та педагогічних моделей зокрема, їхні види й вимоги, яким повинні відповідати педагогічні моделі; відмінні ознаки та принципи педагогічного моделювання, підходи, які застосовуються у процесі педагогічного моделювання.

14.17.08.1935/201230. Феномен лідерства у просторі соціальних цінностей. Пономарьов О.С. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.93-101. - укр. УДК 342.5: 37.035.91.

Лідерство як складне й важливе суспільне явище виникає і функціонує в системі координат тих інтересів і цілей, процесів і норм, вимог і обмежень, системна єдність яких утворює у своїй сукупності своєрідний простір соціальних цінностей. Його істотна роль в належному забезпеченні нормальної життєдіяльності соціуму й узгодженні індивідуальних і суспільних інтересів робить сам феномен лідерства однією з важливих соціальних цінностей. Своєрідна роль лідерства полягає в тому, що воно є носієм цих цінностей, але своєчасно помічає, які з них віджили, і своїм авторитетним впливом сприяє затвердженню нових цінностей. Спираючись на них, лідер обирає ефективні засоби впливу на своїх прихильників, їх діяльність.

14.17.08.1936/201308. Гендерні особливості комунікативних здібностей у підлітковому віці. Бочаріна Н. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.24-35. - укр. УДК 159.923.38-053.6:305.

У статті викладено теоретичне дослідження проблеми гендерних особливостей комунікативних здібностей підлітків, оскільки міжособистісне спілкування належить до найважливіших сфер життєдіяльності, що покликане задовольнити властиві цьому віку потреби в самопізнанні й самовдосконаленні. Гендерні особливості комунікативних здібностей підлітків є наслідком виховання, стереотипів та очікувань суспільства, соціальною ситуацією розвитку та виявляються у наступному: у структурі спілкування, до якої належить процес засвоєння мови та якості мовлення; у меті спілкування, яка у хлопців та дівчат різна: хлопчики частіше спілкуються для того, щоб передати важливу інформацію, а дівчата - щоб зав'язати, підтвердити і укріпити емоційні зв'язки зі співрозмовниками; у стилі спілкування; у об'єкті спілкування; у аспектах спілкування; у етикетному спілкуванні; у різному прояву емоційності спілкування; у стратегії поведінки при конфлікті.

14.17.08.1937/201327. Наукова інтерпретація сутності поняття "професійно-комунікативна компетентність" у науковій літературі. Еджиєс С. Емре. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.341-344. - укр. УДК 378.

У статті розглядається місце і роль професійно-комунікативної компетентності в психолого-педагогічних дослідженнях, а також її зміст і компоненти.

- 14.17.08.1938/201338. Наукова інтерпретація сутності поняття "національно-патріотична компетентність" в психолого-педагогічній літературі. Порохнавець О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.395-399. - укр. УДК 376.
- У статті розглядається місце і роль національно-патріотичної компетентності майбутнього вчителя початкової школи в психолого-педагогічних дослідженнях, а також її зміст і компоненти.
- 14.17.08.1939/201377. Дошкільне дитинство крізь призму педагогічних концепцій. Жадленко І. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.118-124. - укр. УДК 373.2.011.3-051:017:17:378.046-021.68(043.5).
- У статті автор розглядає дошкільне дитинство як унікальний та особливий період у становленні й розвитку особистості дитини. Проаналізовано сутність дитиноцентричних ідей, що є визначальними для більшості виховних напрямів та наукових течій сьогодення.
- 14.17.08.1940/201378. Аналіз художньо-педагогічної освіти на тлі розвитку соцреалізму. Паньок Т. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.125-134. - укр. УДК [378.14:741 744] (09) "19".
- У статті аналізуються процеси формування й розвитку соцреалізму в художньо-педагогічній освіті в Україні на тлі соціальних, політичних, історичних подій. В означений період затвердилися нові функції в системі мистецької освіти: ідеологічні, наукові, методичні. В рамках навчального процесу сформувалися головні принципи і вимоги до викладання соцреалізму. Доводиться, що вища художньо-педагогічна освіта продовжувала розвиватися в рамках науково-дослідних кафедр та аспірантури, де й викристалізувалася ідея соцреалізму.
- 14.17.08.1941/201385. Зміст та розвиток креативності в освітньому просторі. Хомуленко Т. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4, С.35-46. - укр. УДК 159.928.235.
- У роботі аналізується зміст поняття креативність, порівнюються різні підходи до його визначення. Зазначається роль метапам'яті в креативному процесі. Здійснено систематизацію шляхів та засобів розвитку креативності та актуалізації творчих здатностей. Окреслюється роль креативності в навчальному процесі.
- 14.17.08.1942/201386. Життєтворчі здібності та креативний потенціал особистості, яка самоактуалізується. Большакова А. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4, С.47-54. - укр. УДК 159.9.072.4.
- Дослідження проведено в галузі психології життєтворчості. Вивчено взаємозв'язок життєтворчих здібностей та креативного потенціалу особистості, яка самоактуалізується. Досліджено сім видів життєтворчих здібностей: усвідомлення смислу життя, життєстійкість, цілепокладання, пластичність, особистісне зростання, креативність, рефлексія. Вивчено показники самоактуалізації, які найбільш інформативно характеризують креативний потенціал особистості. Показано, що життєтворчі здібності є особистісним корелятом таких важливих складових креативного потенціалу як креативність, спонтанність та автономність.
- 14.17.08.1943/201392. Цифрова гуманістична педагогіка відкритої освіти. Биков В., Лещенко М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4, С.115-130. - укр. УДК 371.315.7.014.3.
- У статті схарактеризовано теоретико-методологічні засади цифрової гуманістичної педагогіки - науки про закономірності створення позитивної інтегрованої педагогічної реальності за умови конвергенції фізичного та віртуального (створеного за допомогою ІКТ) навчальних просторів (середовищ) у реаліях відкритої освіти. На основі використання сучасних ІКТ навчальна діяльність (формальна, неформальна та інформальна) відбувається на перетині двох світів: реального і віртуального. Методологія й методи педагогічних досліджень класичної педагогіки потребують перегляду й удосконалення в контексті сучасних реалій навчально-виховного процесу, потреб та інтересів усіх його суб'єктів. У статті проаналізовано розвиток цифрової гуманістики у міжнародному освітньому просторі, окреслено зміст нової галузі педагогічного знання як складової цифрових гуманістичних досліджень, визначено методи й актуальні напрями наукового пошуку. Подальшого дослідження потребують проблеми розвитку цифрової гуманістичної педагогіки, осмислення її як важливого методологічного компонента системи відкритої освіти, реалізації її освітнього потенціалу в інформаційному суспільстві.
- 14.17.08.1944/201627. До проблеми дослідження педагогічної персоналії в контексті універсальної парадигми наукового пізнання. Белан Г.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.9-14. - укр. УДК 7.018.2.
- Стаття є стислим викладом результатів наукової розвідки, присвяченій становленню та особливостям дослідження педагогічної персоналії в сучасній історико-педагогічній науці. У статті представлено генезис терміну "персоналія" у контексті взаємозв'язків з іншими науками, сутність поняття "педагогічна персоналія" у сучасній історії педагогіки, методологічні основи, зміст, закономірності, напрями вивчення педагогічної персоналії крізь призму поглядів провідних вітчизняних і зарубіжних учених. Автор аналізує витоки становлення біографічного методу як інструменту наукового дослідження персоналії, передумови та специфіку використання біографічного методу у вітчизняному історико-педагогічному дискурсі, а також такі методи, як історико-ретроспективний; хронологічний аналіз, педагогічна герменевтика, інтерпретація та узагальнення, наукова реконструкція окремих положень педагогічних поглядів вченого тощо.
- 14.17.08.1945/201642. Гуманістичне виховання майбутніх фахівців професійно-технологічного спрямування. Барбіна Є.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.96-102. - укр. УДК 87.01.
- У статті аналізуються роль і місце гуманістичного виховання як значущого компонента професійної підготовки майбутніх фахівців технологічного спрямування. Основні напрями гуманістичного виховання студентів, окреслені в статті, можуть бути реалізовані на основі провідних принципів професійної підготовки майбутніх фахівців (гуманізації, неперервності, цілісності, комплексності, інтеграції, активної комунікації, органічної єдності особистісного й діяльнісного підходів, індивідуалізації, аксіології, акмеології), які охарактеризовано в публікації.
- 14.17.08.1946/201647. Цілісний розвиток особистості учня як психолого-педагогічна проблема. Федяєва В.Л. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.124-129. - укр. УДК 37.032:37.015.3.
- У даній статі розкрито питання цілісного розвитку особистості учня, що включає розвиток пізнавальної сфери, формування нового рівня потреб дитини, виникнення відносно стійких форм поведінки і діяльності, розвиток суспільної спрямованості. Обґрунтовано історичні підходи вітчизняних учених до становлення концепції цілісного розвитку особистості учня в контексті розвитку дитячої психології наприкінці XIX - на початку XX століття. Особлива увага зацентрована на важливості її втілення в практику організації навчально-виховного процесу в умовах сьогодення. Стаття спрямована на подальше дослідження концепції цілісного розвитку і виховання особистості в сучасних умовах.
- 14.17.08.1947/201648. Виховання молоді засобами театральної гри в процесі культурно-дозвілевої діяльності. Чуприна Б.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.129-134. - укр. УДК 378.18:379.82.
- У статті розкриваються особливості залучення молоді до театралізованої гри, яка є одним з компонентів акторської майстерності, в процесі культурно-дозвілевої діяльності. Висвітлюється комплекс завдань який вирішується в ході

використання театралізованої гри, спрямованій на виховання особистості людини. Надається класифікація театралізованих ігор. Визначаються особливості включення молоді у ігрову діяльність (вистовні та мотиваційні елементи). Відповідно до вікових особливостей людини розкриваються правила драматизації, які повинні використовувати в процесі роботи вихователі та керівники гуртків.

14.17.08.1948/201650. Вплив українського фольклору на формування екологічних цінностей підлітків. Юркова Т.Ф. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.139-145. - укр. УДК 37.013:504.062.

У даній статті визначено методичні засади формування екологічних цінностей підлітків засобами українського фольклору. Представлено організацію діяльності факультативного курсу "Природні скарби українського фольклору". Переваги його полягали в тому, що він відзначався високою цілісністю фольклорного змісту, систематизував знання в галузі українського фольклору, що містять значні резерви екологічного впливу на особистість. З упровадженням факультативного курсу створилися додаткові можливості врахування індивідуальних особливостей учнів підліткового віку, прагнення до самовиявлення в різних формах пізнавальної практичної діяльності екологічного спрямування.

14.17.08.1949/201653. Теоретичне обґрунтування категорії "професійна етика". Богодист Т.Я. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.155-159. - укр. УДК 378.

У статті розглядаються проблеми теоретичного обґрунтування категорії професійної етики в психолого-педагогічній літературі. Зокрема, у статті наведені приклади визначення поняття "професійна етика" вітчизняними та зарубіжними науковцями; розглянуто поняття "професійна етика" у порівнянні з поняттями "загальна етика" і "прикладна етика"; окреслені різносторонні підходи до аналізу поняття професійної етики в наукових дослідженнях; поданий аналітичний огляд трактування професійної етики як педагогічної категорії. На основі проаналізованого матеріалу визначені підходи до трактування професійної етики судоводія як представника однієї з професій, до яких висувуються підвищені моральні вимоги за умов протікання професійної діяльності в постійних стресових умовах.

14.17.08.1950/201663. Теоретичні підходи до трактування сутності поняття "етнопедагогічна компетентність" учителя-гуманітарія. Чикалова Т.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.207-214. - укр. УДК 371.15.

Автор обґрунтовує важливість упровадження компетентнісного підходу, як прерогативи вирішення проблеми професійної підготовки учителя-гуманітарія та формування його етнопедагогічної компетентності. Здійснено спробу визначити місце етнопедагогічної компетентності серед ключових компетентностей учителя-гуманітарія. Проаналізовано теоретичні підходи вітчизняних та зарубіжних науковців до трактування сутності поняття "етнопедагогічна компетентність" учителя гуманітарних дисциплін. Розглянуто змістові та структурні компоненти досліджуваної категорії. Окреслено напрямки та шляхи досліджень етнопедагогічної компетентності у сучасній психолого-педагогічній науці.

14.17.08.1951/201669. Використання українського фольклору в системі розвитку риторичної культури особистості. Будянський Д.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.7-12. - укр. УДК 378.147:81'271.12-057.875:37.036:808.5.

У статті розглянута проблема риторичного змісту основних жанрів українського фольклору - казок, легенд, пісень, прислів'їв, а також можливості їх використання у процесі розвитку риторичної культури особистості. Автором доводиться теза, відповідно до якої усна народна творчість володіє значним риторичним потенціалом і, отже, може стати дієвим засобом розвитку комунікативно-творчих якостей учнів, студентів, викладачів. Звернення до фольклорної спадщини українського народу є важливою умовою збереження і розвитку вітчизняної риторичної традиції і національного красномовства.

14.17.08.1952/201679. Принципи методологічного проектування в сучасній педагогічній освіті. Прокоф'єв Є.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.56-64. - укр. УДК 37.0:001.8.

У статті проаналізовано основи методології, що на сучасному етапі складають загальнонауковий рівень методологічної культури. Визначено компоненти формування методологічної культури за урахування передових ідей та ціннісних характеристик періодів розвитку педагогічної думки в Україні. Обґрунтовано необхідність скріплення зв'язку історико-педагогічної науки з реальними проблемами теорії і практики педагогіки.

14.17.08.1953/201681. Наукові підходи щодо проведення педагогічних досліджень з проблеми детермінації поняття "виховання". Сокол М.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.69-73. - укр. УДК 37.014.

У статті обґрунтовано наукові підходи щодо проведення педагогічних досліджень стосовно визначення поняття "виховання". Адаже проблема експлікації понять є одним із пріоритетних напрямів сучасної педагогічної науки. Оперування поняттями є необхідною умовою для вивчення та побудови теоретичних моделей, усвідомлення процесів виховання і навчання у динаміці й перспективі. Метою статті є розкриття сутності поняття "виховання". Сформульовано основні проблеми детермінації понятійно-категорійного апарату, а також проаналізовано основні риси та відмінності у тлумаченні "поняття". Охарактеризовано особливості формування поняття "виховання" у філософії, психології, соціології та педагогіці.

14.17.08.1954/201701. Аналіз і перспективи вибору концептуальних підходів до формування змісту освіти. Беляєв С.Б. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.7-12. - укр. УДК 378.14.015.62.

У статті розглядається проблема вибору концептуального підходу до формування змісту професійної педагогічної підготовки. Здійснено аналіз практичних підходів, на основі яких традиційно відбувалося формування змісту освіти та проаналізовано перспективи вибору концептуального підходу на основі сучасних наукових теорій.

14.17.08.1955/201721. Художня культура як наукове поняття та професійна якість педагога. Микуліна А.К. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.100-104. - укр. УДК 7.01:008.001.11+371.12.036.

У статті подана характеристика художньої культури, розкрита необхідність її формування у майбутнього педагога. Також зроблено детальний аналіз понять "культура", "художня культура", її специфіки та компонентів, охарактеризовано сутність і зміст художньої культури. Також розкрито вплив художньої культури на особистість майбутнього педагога.

14.17.08.1956/201727. Компетентнісний підхід у сучасному вітчизняному та зарубіжному освітньому просторі. Сембрата А.Л., Самойленко Н.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.130-134. - укр. УДК 37.091,2:001.895"20".

У статті здійснено науково-педагогічний аналіз проблеми дослідження та теоретично обґрунтовано компетентнісний підхід у сучасному вітчизняному та зарубіжному освітньому просторі. Визначено, що компетентнісний підхід в освіті передбачає ефективне створення певних педагогічних умов у навчально-виховному процесі, які забезпечують формування уміння вирішувати професійні завдання на основі отриманих знань, умінь і навичок; необхідність у компетентнісному підході в освіті як новій освітній парадигмі виникла у зв'язку з переходом до нового типу мислення та дії, з новим способом перетворення дійсності.

- 14.17.08.1957/201789. Кібербулінг як чинник розвитку девіацій у процесі соціалізації молоді. Грінченко М.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.31-36. - укр. УДК 364.634 6:004-053.5-053.81.
У статті визначено зміст дефініції "кібербулінг" та її види; визначено відмінності віртуального і традиційного булінгу; розглянуто стратегії кібербулінгу, подано класифікацію типів булерів, а також рекомендації щодо протистояння медіанасильству. Обґрунтовано необхідність поширення інформації щодо кібербулінгу (щодо його профілактики, діагностики та подолання) серед соціальних педагогів/соціальних працівників, психологів, батьків; виокремлення негативних тенденцій кібербулінгу в процесі соціалізації молоді.
- 14.17.08.1958/201792. Фактори ризику щодо алкоголізації підлітків та молоді. Спіріна Т.П., Щендригін О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.45-49. - укр. УДК 37.013.42.
В умовах трансформаційних процесів в українському суспільстві актуальності набуває проблема масового залучення молоді до вживання наркотичних речовин, алкоголю та тютюну, результатом чого є непоправна шкода здоров'ю, деградація особистості, руйнування сім'ї, велика матеріальна і моральна шкода суспільству. Проблема наркоманії та алкоголізму набуває загрозливого характеру в Україні та має всі риси епідемічного процесу. Незважаючи на зовні активну антиалкогольну пропаганду й агітацію, кількість осіб, особливо підлітків і молоді, які залучаються до шкідливих звичок, з кожним роком прогресивно зростає. У статті авторами проаналізовано причини вживання алкоголю й обґрунтовано фактори ризику щодо алкоголізації підлітків та молоді.
- 14.17.08.1959/201805. Педагогічні та морально-етичні аспекти фізичної культури і спорту. Абдуллаєв А.К., Ребар І.В., Нестеров А.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.123-128. - укр. УДК 378.015.31:17.022.1.
У статті розглядаються проблема, актуальність, мета, завдання фізичного виховання, проблема формування потреби в заняттях фізичною культурою, способи залучення молоді до спорту. Допомагає молоді розширити і поглибити знання в галузі фізичної культури: навчити в потрібній мірі використовувати її кошти в особистому побуті і в режимі трудової діяльності, а також вдосконалити організаторські навички та вміння. Сприяє забезпеченню в період завершення вікового формування організму всебічному розвитку фізичних якостей, необхідних для повноцінної підготовки до майбутньої життєвої практики. Розглядається проблематика щодо застосування допінгів, які створюють у спорті умови для нечесної боротьби. Нагорода, що здобувається несправедливим шляхом, ліквідує моральний стан душі людини внаслідок порушення моральних і етичних основ спорту і в більшості випадків згубно впливає на здоров'я самого спортсмена. У цьому зв'язку спортивна етика повинна виступати як фактор, що відображає негативний вплив допінг-препаратів. Положення всебічного морального розвитку особистості в системі фізичного виховання виражає одну з головних потреб фізичної освіти - необхідність формування людей із всебічно розвиненими здібностями у фізичному плані, а також в духовному. Серед чинників, від яких залежить вдала реалізація всебічного розвитку здібностей у сфері матеріального і духовного виробництва, основна мета належить саме здоров'ю. Тому перші два принципи можуть бути по-справжньому реалізовані тільки тоді, коли при здійсненні фізичного виховання на першому місці стоять інтереси здоров'я тих, що займаються.
- 14.17.08.1960/201808. Національно-патріотичне виховання особистості як педагогічна проблема. Філімонова Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.138-142. - укр. УДК 37.035.6.
У статті розглянуто національно-патріотичне виховання особистості як педагогічну проблему. Розкрито сутність поняття "національно-патріотичне виховання". Проаналізовано нормативно-правову й теоретичну бази національно-патріотичного виховання підростаючого покоління.
- 14.17.08.1961/201819. Культура мовлення як складник професійної майстерності педагога. Габовда А.М., Луца М.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.55-59. - укр. УДК 811.161.2(07).
У статті розглянуто особливості професійної майстерності педагога. Досліджені фактори, що впливають на ефективність культури його мовлення, виокремлено основні особливості цих факторів. Визначено функції мовлення вчителя та його структурні особливості. Сформульовано умови ефективності та шляхи вдосконалення професійного мовлення педагога. Зазначено, що культура мовлення вчителя є не лише показником його професійних якостей, але й фактором, що впливає на його визнання у педагогічному світі.
- 14.17.08.1962/201824. "Культура здоров'я" як наукова категорія. Бедрань Р.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.76-80. - укр. УДК 378+008+371.72.
У статті розглядається сутність феномена "культура здоров'я". Наведено погляди учених на визначення сутності понять "культура", "здоров'я" та "культура здоров'я". На підставі аналізу поглядів учених на поняття "культура" та "здоров'я" подано власне розуміння феномена "культура здоров'я", який розуміємо як частину культури особистості, що відображає усвідомлене ціннісне ставлення особи до власного здоров'я, засноване на веденні здорового способу життя і виражене в повноцінному фізичному, психічному, духовно-моральному і соціальному розвитку.
- 14.17.08.1963/201840. Формування науково-дослідницької компетентності майбутніх фахівців у педагогічній теорії. Вінник М.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.22-28. - укр. УДК 378.14.
У статті розглядаються основні напрями розвитку педагогічної думки щодо формування науково-дослідницької компетентності майбутніх фахівців. Визначено, що сьогодні відбувається видозміна науково-дослідної діяльності студентів під впливом глобальних процесів інформатизації всіх сфер суспільного буття, що змушує розробляти нові педагогічні умови і структурно-функціональні моделі організації науково-дослідної роботи майбутніх фахівців.
- 14.17.08.1964/201865. Соціокінетика дитинства як наука про дитячий рух: особливості становлення та розвитку. Коляда Н.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.136-140. - укр. УДК 37.013.42(09)(477):371.83.
У статті здійснено аналіз процесу становлення та розвитку соціокінематики дитинства - особливої наукової галузі, системи наукових знань про дитячий суспільний рух, яка включає загальну теорію дитячого руху, методику діяльності дитячих громадських об'єднань, організацій, історію й історіографію дитячого руху та ін. Автором визначено сутність, об'єкт, предмет та перспективи розвитку науки про дитячий рух.
- 14.17.08.1965/202025. Дидактический потенциал игровых технологий. Зейналлы А.Ш. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.24-29. - рос. УДК 378.126.
У статті аналізуються поняття "гра", підходи до його визначення. Виявляється їх виховний, розвивальний, навчальний потенціал. Обґрунтовується думка про те, що найбільш адекватно завданням підготовки магістрантів до майбутньої педагогічної діяльності відповідають ігрові технології. незважаючи на безумовний інтерес і очевидну ефективність, упровадженню ігрових технологій у практику підготовки магістрантів до педагогічної діяльності заважає відсутність чітко розробленої теорії та методики їх використання в навчальному процесі.
- 14.17.08.1966/202054. Іноземна мова як необхідний інструмент реалізації глобалізації. Тимошук І.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.171-177. - укр. УДК 372.881.1+339.922.

Розкрито явище глобалізації як неминучий феномен розвитку суспільства. Вказано на позитивні та негативні ознаки глобалізації. Висвітлено панівне використання англійської мови як наслідок широкого впливу на світові політичні та економічні процеси США та країн Британської Співдружності. Розкрито взаємозв'язок економіки, політики та мови. Звернено увагу на необхідність реформування української державної мовної політики відповідно до стандартів Європейського Союзу, що пояснюється євроінтеграційним вектором розвитку України. Зазначено, що вивчення іноземної мови є не лише необхідною умовою для продовження навчання чи працевлаштування за кордоном, але й запорукою успішної кар'єри на вітчизняному ринку праці. Наведено приклад занепокоєння Європейського Союзу щодо домінування англійської мови та необхідності вивчення, окрім англійської, ще й другої іноземної мови. Автор застерігає щодо непотрібності "модного" використання слів іншомовного походження за умови наявності слів-відповідників в українській мові.

14.17.08.1967/202067. Характеристика категорії "самовдосконалення особистості" у психолого-педагогічному контексті. Уйсімбаєва Н.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.62-67. - укр. УДК 371.134:78.

У статті проаналізовано підходи до сутності категорії "самовдосконалення особистості" у психології та педагогіці; встановлено наявність різних поглядів щодо сутності самовдосконалення особистості, пов'язаних зі складністю та неоднозначністю процесу самовдосконалення як вищої форми усвідомленого саморозвитку, як механізму самовираження особистості, як вищого рівня самовиховання.

14.17.08.1968/202068. Сутність і структура полікультурної компетентності вчителя. Атрощенко Т.О. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.67-72. - рос. УДК 378;371.13.013.43;316.72.

У статті визначаються чинники, що зумовлюють необхідність полікультурної складової в сучасній професійній педагогічній освіті; розкрито сутність поняття "полікультурна компетентність", яка є складовою професійної компетентності сучасного вчителя; проаналізовано різні погляди науковців на структуру полікультурної компетентності майбутнього педагога.

14.17.08.1969/202096. Компетентнісний підхід в епоху "гіпермодерна". Лічман Л.Ю. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.30-34. - англ. УДК 37.015:37.026.000.141.

У статті досліджується проблема функціонування компетентнісно-орієнтованої освітньої стратегії в дійсності гіпермодерна. Відзначається, що соціальна концепція "плинної" реальності вимагає відповідного педагогічного забезпечення. Передбачається, що компетентнісноцентрична ідеологема навчання, як поліморфна відкрита система, в найбільшій мірі відповідає викликам і запитам "плинного" часу.

14.17.08.1970/202103. Психолого-педагогічні засади організації наступності в національно-патріотичному вихованні дітей старшого дошкільного віку та учнів перших класів. Філімонова Т.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.67-72. - укр. УДК 37.035.6.

У статті розглянуті психолого-педагогічні засади організації наступності в національно-патріотичному вихованні дітей старшого дошкільного віку та учнів перших класів. Розкрито сутність поняття "наступність". Сформуовані завдання національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку та учнів початкової школи, які мають інтегруватися зі змістом освітніх ліній Базового компоненту дошкільної освіти та освітніми галузями Державного стандарту початкової загальної освіти.

14.17.08.1971/202105. Рефлексія у структурі творчого мислення. Акімова О.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.77-81. - укр. УДК 378.015.

У статті зауважується, що найбільш вірогідною галуззю виникнення інтелектуальних емоцій є творча розумова діяльність, а не рутинні форми діяльності; в творчих процесах, порівняно з відносно рутинними, переважає емоційний компонент. У статті визначаються також типи і види рефлексії, притаманні творчому мисленню. Акцентовано увагу на тому, що рефлексія досліджується в чотирьох головних аспектах: кооперативному, комунікативному, особистісному та інтелектуальному. Проаналізовано різні уявлення про психологічний механізм процесу рефлексії, котрий став основою для визначення основних психологічних моделей рефлексії. Рефлексія на етапі реалізації інноваційної педагогічної діяльності супроводжується двома процесами: вчитель ніби заново повертається на етап прогнозування і там простежує окремі складові концепції; другий процес пов'язаний з рефлексією на власну діяльність, тобто з процесом цільової реалізації, відбувається аналіз можливостей вчителя та зовнішніх умов. Рефлексія на діяльність в аспекті наслідків застосування педагогічних нововведень передбачає проведення аналізу зміни умов діяльності. Учитель-новатор при цьому повинен володіти здібностями: розділяти власні та чужі оцінки наслідків впровадження інновації, передбачати далекі наслідки. Рефлексія трактується як компонент творчого мислення, котра багато в чому забезпечує розвиток творчого потенціалу особистості в різних інтелектуальних системах групового, діалогічного та індивідуального рішення пізнавальних проблем.

14.17.08.1972/202186. Обучающая функция личности преподавателя в процессе преподавания дисциплин гуманитарного цикла. Золотарева И.Н., Пономарев А.С. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.20-24. - рос. УДК 37.013.77.

У даній статті поняття "навчальна функція особистості викладача" аналізується в контексті теорії педагогічного спілкування. Ґрунтуючись на загальній теорії спілкування, автори розглядають перцептивний аспект в якості основного компонента педагогічного спілкування, всередині якого навчальна функція особистості викладача може бути реалізована на практиці в процесі вивчення студентами дисциплін гуманітарного циклу. У контексті перцептивного аспекту педагогічного спілкування проаналізовано і сформульовано основні психолого-педагогічні умови реалізації навчальної функції особистості викладача в навчальній діяльності.

14.17.08.1973/202197. Самоменеджмент і его маркетинг як предиктори професійно-педагогічної успішності. Довга Т.Я. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.76-81. - укр. УДК 37.091.12:005.523.

У статті розглянуто сутність і роль самоменеджменту та его маркетингу в досягненні професійного успіху педагога. Визначено залежність кар'єрного успіху від професійно-педагогічного потенціалу та особистісно-професійного іміджу педагога. Показано сприятливий вплив зазначених чинників на розвиток професійно-педагогічної успішності.

14.17.08.1974/202203. Професійний розвиток учителя: сутність і зміст. Мартинець Л.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.101-106. - укр. УДК 378.091.12.

У статті порушено проблему професійного розвитку учителя. Підкреслено, що термін "професійний розвиток" учителя відноситься до міждисциплінарних понять і в різних областях знань (в економіці, соціології, психології, педагогіці, акмеології, менеджменті) розглядається через призму особливих акцентів. Виокремлено суттєві ознаки професійного розвитку педагога.

14.17.08.1975/202216. Впровадження зарубіжної практики компетентнісно-центрично-го навчання у лінгводидактику України. Лічман Л.Ю. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.23-28. - англ. УДК 811:37.026:37.018.55:303.03(477).

У даній роботі визначено низку питань, що стосуються рецепції зарубіжного досвіду впровадження компетентнісно-утворювальних стратегій мовного навчання. Проаналізовано деякі позитивні та окремі негативні аспекти освоєння

компетентнісного підходу у вищій школі України. Репрезентовано шляхи оптимальної імплементації компетентнісно-орієнтованої мовної підготовки. Намічено перспективи вдосконалення інноваційного освітнього підходу.

14.17.08.1976/202243. Теоретико-методологічні основи становлення толерантних та інклюзивних зв'язків. Кайдалова Г.П. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.12-17. - укр. УДК 376: 37.034.

У статті розглянуто та охарактеризовано такі поняття, як "толерантність", "толерантне суспільство", "інклюдія", "інклюзивна освіта", "інклюзивне середовище"; звернуто увагу на їх багатозначність та багатоаспектність. На основі аналізу цих термінів встановлено зв'язок між ними. Акцент зроблено на вихованні толерантності в підростаючого покоління в умовах інклюзивної освіти, що надалі полегшить соціалізацію як дітей, так і дорослих з особливими потребами.

14.17.08.1977/202246. Аналіз проблеми соціальної компетентності в теорії освіти. Куренкова А.В., Бондаренко Ю.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.26-31. - укр. УДК 37.013.3:316.613:001.8.

У статті проаналізовано проблему вивчення соціальної компетентності в теорії педагогічної освіти. Основну увагу акцентовано на порівняльній характеристиці поглядів вітчизняних і зарубіжних вчених щодо понять "компетентність", "соціальна компетентність", "структура соціальної компетентності", які розглянуті у філологічному, психологічному та педагогічному аспектах. Особливу увагу приділено висвітленню структурних компонентів соціальної компетентності, представлено різні наукові підходи щодо її класифікації. Простежено взаємозв'язок соціальної компетентності з комунікативними здібностями і вміннями та професійною компетентністю з соціальною. Описано здібності та якості соціальної компетентності, які необхідно формувати у особистості. Надано характеристику соціальної компетентності як "зонтичної конструкції". Виявлено, що соціальна компетентність є інтегративною якістю особистості індивіда та компонентом соціалізації особистості, формування якої необхідно для подальшої успішної соціалізації осіб. Важливим є питання її розвитку з дошкільного віку. Особливо ця проблема є актуальною для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

14.17.08.1978/202249. Юридико-педагогічна акмеологія як новітня підгалузь науки. Топчій О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.43-47. - укр. УДК 373.2.

Стаття присвячена аналізу теорії акмеології в аспекті правничої діяльності. Встановлюється, що зв'язку з масовістю професії юриста, розгалуженістю спеціалізацій виникає необхідність у створенні логічної тріади: "Акмеологія - педагогічна акмеологія - юридико-педагогічна акмеологія". Обґрунтовується специфіка і предмет останньої, демонструються можливості впровадження концептосфер юридико-педагогічної акмеології у систему безперервної освіти. Аналізується роль автодидактик самовиховання, самовдосконалення у досягненні вершин професійної майстерності. Пропонують включати до сфери юридико-педагогічної акмеології і правову компетентність не юристів, що може виступати у комплексі із загальними вимогами до професіоналізму.

14.17.08.1979/202321. Білінгвізм, крос-культурне вивчення мови та когнітивний розвиток. Кючуков Х. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.154-161. - укр. УДК 81'23.

У статті представлено докази на підтримку теорії раннього білінгвізму. Обговорюється білінгвізм з рівнями L1 і L, зокрема: турецько-болгарський, словацько-румунський і російсько-німецький. Що стосується класичних ідей В. Леопольд і Л. Виготського про ранню двомовність і багатомовність, то автор представляє аргументи, базовані на власних спостереженнях, спростовує ідеї Н. Александрової про пізній білінгвізм.

14.09 Історія освіти і педагогіки. Персоналія

14.17.08.1980/193069. Комплексне навчання у 20-х рр. XX ст. Як джерело розвитку міжпредметної інтеграції змісту навчання другої половини XX ст. Большакова І.О. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.36-41. - укр. УДК 37.013.3.(091)(477).

У статті розглядається "комплексне навчання", що впроваджувалося у школах УРСР у 20-х рр. XX ст., як одне із джерел подальшого розвитку міжпредметної інтеграції змісту навчання другої половини XX ст., висвітлюються погляди українських вчених на проблему застосування "комплексного методу". Стикло окреслюються причини відмови від комплексного навчання та перехід до предметноцентричного навчання. Автор аналізує поняття "комплексне навчання", "комплексний метод", "комплекс" як поняття, які вживалися науковцями та практиками для означення інтеграційних процесів в освіті окресленого періоду, наголошує на важливості вивчення міжпредметної інтеграції змісту навчання у другій половині XX ст. з урахуванням досвіду реалізації "комплексних програм" у 20-х рр. XX ст.

14.17.08.1981/193070. Ідея дитиноцентризму у спадщині Василя Сухомлинського. Карпенко О.Є. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.41-46. - укр. УДК 37.013-053.2(477).

У статті висвітлено проблему дитинства, самоцінності дитини, врахування інтересів дитини як найвищої цінності людства в педагогічній спадщині В. Сухомлинського. Дитина, її розвиток, формування внутрішнього світу займають центральне місце в авторській концепції педагога. Її гуманістична сутність виявляється вже в самому ставленні до дитини - повага до особистості вихованця незалежно від віку, наявних у даний час можливостей, визнання складності його внутрішнього світу і необхідності відповідального ставлення до його долі. Звернення до досвіду гуманістичної концепції виховання є важливим компонентом сучасного педагогічного мислення, що допомагає в перебудові освітньої системи на основі ідей гуманізму.

14.17.08.1982/193084. Патріотичне виховання в педагогічній концепції Григорія Ващенка. Чепіль М.М. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.116-122. - укр. УДК 37.013-053.2(477).

У статті розкрито зміст українського виховного ідеалу, поняття "патріотизм", його різновидності (стихийний та свідомий), цінності та напрями патріотичного виховання української молоді в педагогічній спадщині Григорія Ващенка. Ідеал національного виховання ґрунтується на двох головних цілях: служіння Богові та Україні. В педагогічному значенні виховний ідеал - людина, котра служить Богові і Батьківщині. В ідеалі віддзеркалюється сутність українського патріотизму. Найвищою формою патріотизму є жертвна любов до Батьківщини. Стихийний патріотизм - це неусвідомлена любов до рідної природи, своїх земляків, рідних звичаїв, традицій.

14.17.08.1983/193086. Формування світоглядних орієнтирів учнівської молоді в педагогічних поглядах Н.І. Волошиної. Бачинська М.В. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.126-132. - укр. УДК 378. 011. 3 - 057. 175: 37. 015. 31: 3.

Стаття присвячена проблемі формування світоглядних орієнтирів особистості. У ній наголошується на важливості виховання патріотичних цінностей та національної самосвідомості у світоглядній позиції молоді. Вона розкриває специфіку науково-педагогічних поглядів відомої вченої, методиста та педагога Н.І. Волошиної щодо значимості та необхідності формування світоглядно-патріотичних орієнтирів учнівської молоді в умовах сучасного державотворення та державо-збереження України. У статті аналізуються основні погляди Ніли Йосипівни Волошиної щодо шляхів виховання національно-патріотичних почуттів та

формування світоглядних орієнтирів учнівської молоді засобами мистецтва, зокрема словом художньої літератури. У праці висвітлено педагогічні погляди Ніли Волошиної щодо національно-патріотичного виховного знання.

14.17.08.1984/193136. Внесок українських психологів у розвиток індивідуалізації і диференціації навчання школярів (60-ті рр. ХХ ст.). Дічек Н.П. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.407-419. - укр. УДК 37.013.77.(477) "196":7.091.31.

У статті в аспекті здійснення індивідуалізації навчально-виховного процесу в школі висвітлено малодосліджену історію розвитку в Україні у 1960-х роках досліджень з педагогічної психології. На тлі суспільно-історичних реалій розглядуваної доби охарактеризовано тематику, методи і результати оприлюднених студій, визначено їх роль у підготовці переходу до наступних якісних змін у напрямі масштабного вивчення особистості і міжособистісних відносин.

14.17.08.1985/193137. Організація дозвілля школярів у літній період у другій половині ХІХ - на початку ХХ століття. Корнієнко Т.М. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.420-425. - укр. УДК 379.81.011.33(09).

У статті висвітлюються питання організації дозвілля школярів під час літніх канікул у другій половині ХІХ - на початку ХХ століття. Звертається увага на причини організації здоров'явідновлювальної дозвілдової діяльності учнів. Подаються приклади наукового підходу до раціонального розподілу часу занять та відпочинку школярів. Описуються комплексні заклади дозвілля, що забезпечували зайнятість дітей у межах міста та за ним. Характеризуються соціально-педагогічні можливості дитячих садів, майданчиків для ігор, літніх дитячих колоній для відновлення фізичного та психологічного стану вихованців, створення умов для їх саморозвитку, самовиховання та самореалізації. В окремих випадках, педагогічно контрольоване забезпечення дозвілдової зайнятості школярів дозволяло керівникам-організаторам здійснювати з ними необхідну корекційну роботу. Показано важливість забезпечення оздоровчим та педагогічно доцільним відпочинком дітей із незаможних верств населення. Рухливі ігри, фізичні заняття, заняття прикладною діяльністю, творчістю виступали найпоширенішими формами організації дозвілдової зайнятості дітей у дитячих садах та ігрових майданчиках. Виділяються особливості роботи літніх дитячих колоній, вимоги до їх діяльності. Головною метою діяльності літніх дитячих колоній визначається відновлення фізичного здоров'я школярів. Вирішення поставленого завдання слугували: правильний режим дня, повноцінне харчування, педагогічно керована та доцільна організація дозвілдової зайнятості відпочиваючих дітей. Поширеними формами дозвілдової діяльності виступали: читання книг та журналів; організація ігрової діяльності; екскурсії, прогулянки, походи; купання в річці чи озері; риболовля; сільськогосподарські роботи; творчі заняття; заняття прикладною діяльністю тощо. Особливе місце у роботі літніх колоній починає відводитися дитячому самоврядуванню. Наведено окремі приклади діяльності дитячих садів, майданчиків для ігор, літніх дитячих колоній. Звертається увага на труднощі функціонування даних видів дозвілдової зайнятості дітей шкільного віку під час літніх канікул.

14.17.08.1986/193232. Розвиток ідеї демократизації змісту педагогічної освіти вчителя впродовж другої половини ХХ ст. Кобрій О.М., Брода М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.57-60. - укр. УДК 378.031(477).

Обґрунтовано основні тенденції розвитку проблеми демократизації змісту педагогічної освіти впродовж другої половини ХХ ст., що були пов'язані зі спробами демократизації навчально-виховного процесу, формування громадянських цінностей майбутнього вчителя, підтримки національних традицій і впровадження в українській освіті європейських та світових стандартів освіти. Охарактеризовано зміни щодо якісної педагогічної підготовки вчителя, що насамперед передбачає діяльнісний підхід до навчально-виховного процесу та перехід до демократичної взаємодії його учасників.

14.17.08.1987/193239. Філософсько-світоглядні передумови розвитку патріотичного виховання в Україні (історичний аспект). Кульчицький В.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.76-78. - укр. УДК 37.035.6:140.8 (091) (477) "19".

У статті розглянуто філософсько-світоглядні передумови розвитку патріотичного виховання в Україні (історичний аспект); проаналізовано історико-філософський аспект патріотизму та патріотичного виховання, який передбачає їх розгляд як суспільно-історичних явищ; зосереджено увагу на здійсненні системного національно-патріотичного виховання, що є однією з головних складових забезпечення консолідованості українського суспільства; зроблено висновки про багатогранність патріотизму та патріотичної свідомості молоді.

14.17.08.1988/193240. Використання методичних ідей Карла Тумлірца у процесі реалізації прямого методу навчання німецької мови на Буковині (друга половина ХІХ - перша половина ХХ ст.). Лабінська Б.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.79-81. - укр. УДК 373.5.016:81'243(477.8).

У статті подано автобіографічні дані Карла Тумлірца. Проаналізовано наукові праці автора, які стосуються методики навчання німецької мови українськими учнями на Буковині (друга половина ХІХ - перша половина ХХ століття). Представлено різні точки зору тогочасних педагогів на підручник німецької мови Карла Тумлірца для учнів молодших класів. Розкрито використання методичних ідей Карла Тумлірца у процесі реалізації прямого методу навчання німецької мови на Буковині (друга половина ХІХ - перша половина ХХ століття).

14.17.08.1989/193248. Розвиток лінгвістичної освіти за козацької доби. Михайлишин У.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.100-102. - укр. УДК 81.37.

У статті йдеться про розвиток лінгвоосвіти у період козаччини. Проблема зумовлена потребами соціуму, вимогами науки і передової творчої думки сучасного суспільства. Для характеристики розвитку лінгвоосвіти за часів козацької доби проаналізовано еволюцію упродовж трьох століть існування козаччин, досліджено шляхи розвитку української та іноземної лінгвістичної освіти на теренах українських земель, визначено внесок у розвиток лінгвоосвіти визначних політичних і освітніх діячів України.

14.17.08.1990/193289. Методологічні підходи до аналізу проблеми розвитку аксіологічних засад управління освітніми установами у вітчизняній педагогічній теорії (остання чверть ХХ - початок ХХІ ст.). Божко Є.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.26-28. - укр. УДК [37.07:124.5] - 047.44 (477) "1875 1910".

В статті розглянуто обґрунтування методологічних засад, виділених методологічних підходів та вибір методологічних підходів до аналізу проблеми розвитку аксіологічних засад управління освітніми установами у вітчизняній педагогічній теорії (остання чверть ХХ - початок ХХІ ст.). Методологія в процесі дослідження має визначальну роль сприяючи цілісності, системності, результативності та підвищенню професійній спрямованості дослідницької діяльності. Наукові підходи розкривають перспективи подальшого дослідження проблеми та вдосконалення системи управління освітою.

14.17.08.1991/193299. Громадянська складова змісту підготовки фахівців у Підкарпатській Русі. Дацків І.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.54-55. - укр. УДК 377(477.8) "1919 1939".

У статті досліджено особливості громадянського виховання в установах професійної освіти в Закарпатті в міжвоєнний період. Актуальність теми обумовлена необхідністю впровадження нових ідей і поглядів освітніх діячів Закарпаття в навчально-виховний процес для успішного розвитку нашої держави. Освітні закони та інструкції Шкільного відділу Підкарпатської Русі доводять, що виховання громадянськості було невід'ємною складовою у підготовці фахівців в 1919-1939 роки.

14.17.08.1992/193322. Козацька педагогіка про формування інтелекту, тіловиховання та духовності. Овод Ю.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.115-117. - укр. УДК 371.011.

Козацька педагогіка як невід'ємна складова української етнопедагогіки, розглянута у статті, акумулювала в собі вироблені віками та апробовані часом традиції тіловиховання молоді. Своєю головною метою вона ставила виховання в сім'ї, школі і громадському житті козака-лицаря, вільного і мужнього громадянина з яскраво вираженою українською національною свідомістю.

14.17.08.1993/193334. Гімназійна освіта Закарпаття: історико-педагогічний аспект. Розлуцька Г.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.146-148. - укр. УДК 376.66:378 (94).
Стаття розкриває особливості організаційно-дидактичних форм і зміст гімназійної освіти в Закарпатті в різні історичні періоди. Гімназійна освіта на Закарпатті розвивалася в загальноєвропейському контексті. Історико-педагогічний пошук свідчить про формування законодавчої бази діяльності гімназії. Визначено еволюція гімназійної освіти від вивчення латини до гуманізації та диференціації освітніх напрямків. Виявлено дію освітньої політики на формування гімназійної освіти.

14.17.08.1994/193379. Професійна освіта жінок у Закарпатті (1919 - 1939 рр.). Дацків І.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.68-72. - укр. УДК 37(477.87) "1919 1939".

У статті зроблено дослідження становлення і розвитку освіти жінок в Закарпатті (1919-1939 рр.). Виявлені регіональні особливості професійної жіночої освіти: незначну кількість навчальних закладів усіх типів, їх жорстку мадяризацію та чітко виражену конфесійну спрямованість змісту виховного процесу. Визначено роль жіночої професійної освіти у культурно-освітньому розвитку жіноцтва, усвідомлення ним своєї ролі та місця в тогочасному суспільстві, у поліпшенні соціально-економічного і культурного становища кожної закарпатської сім'ї. Виділено напрямки професійної освіти жінок: педагогічний, медичний, комерційний, кравецький, ткацький, килимарський, пекарський, аграрний та ін.

14.17.08.1995/193383. Художньо-трудова підготовка в світлі досвіду реформаторської педагогіки ХХ ст. Кізін І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.84-87. - укр. УДК 37 (091) "19120": 37.035.3.

У статті обґрунтовано необхідність урахування в сьогоденні досвіду реформаторської педагогіки ХХ ст., що допоможе утвердити у сучасній системі вищої освіти України процеси демократизації, надати їй гуманістичної, особистісно орієнтованої спрямованості, забезпечити формування і розвиток гуманістичних якостей особистості у процесі художньо-трудової підготовки майбутнього вчителя трудового навчання, відкриє перспективу подальшого дослідження проблеми, зокрема в освітньому просторі Східної Галичини першої третини ХХ ст.

14.17.08.1996/193391. Філософське підґрунтя патріотичного виховання в Україні другої половини ХХ століття. Кульчицький В.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.105-108. - укр. УДК 37.035.6.001.141(477) "19".

У статті розглянуто філософське підґрунтя патріотичного виховання в Україні другої половини ХХ століття; зосереджено увагу на філософському підході радянської освітньо-виховної системи щодо патріотичного виховання молоді; проаналізовано значення патріотичного виховання як діалектичного явища; окреслюється мета та зміст патріотичного виховання в Україні II половини ХХ століття, як педагогічної системи, яка має філософську основу; досліджено основні прогресивні ідеї та недоліки процесу формування радянського світогляду особистості із позицій сучасності.

14.17.08.1997/193416. Традиції у вихованні здорового способу життя учнів народних шкіл у Закарпатті (1919 - 1939 рр.). Розлуцька Г.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.167-169. - укр. УДК 37:373.31 "1918 1939".

Дана стаття розглядає традиції у вихованні здорового способу життя молодших школярів. Розкрито зміст навчальних текстів підручників для народних шкіл Закарпаття (1919-1939 рр.). Реалізація народних традицій у вихованні здорового способу життя пов'язується у наповненні змісту підручників для читання віршами, оповіданнями, приказками, казками, народними піснями та творами тогочасних педагогів і письменників. Утверджує в суспільстві здоровий спосіб життя навчально-виховна та позашкільна діяльність у народних школах.

14.17.08.1998/193425. Еволюція теорії і практики релігійно-морального виховання в Західному регіоні України. Стражнікова І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.189-191. - укр. УДК 37.03+37.034.

У статті розглядається еволюція історіографії розвитку релігійно-морального виховання у дослідженнях Західного регіону України другої половини ХХ - початку ХХІ століття. Виявлено змістову структуру педагогічних досліджень, з'ясовано успішність й ефективність особливостей історичного розвитку регіону, прикметні риси історіографії даної проблеми. Нагромаджені рівень знань традиційно охоплює другу половину ХІХ - 30-ті рр. та нерівномірно відображає розвиток її складових (напрямків) в окремих регіонах. Вивчення саме цього питання планується в перспективі подальших досліджень.

14.17.08.1999/193433. Педагогічні орієнтації системи навчання образотворчому мистецтву в УРСР. Бабенко Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.14-18. - укр. УДК 37.091.2.

У статті розглядається педагогічна система навчання учнів образотворчому мистецтву на основі аналізу наукових досліджень, а також програм, які діяли в Україні і містять новий матеріал із означеної проблеми. Визначаються напрямки, підходи, методики художньо-естетичного виховання засобами образотворчого мистецтва. Прослідковується загальний хід розвитку системи естетичного виховання та художнього навчання учнів. Піднімаються питання, які визначають як напрямки розвитку, так і цілі, завдання й методи навчання образотворчому мистецтву на сучасному етапі.

14.17.08.2000/193445. Історичні та соціально-культурні передумови формування професійної освіти у Закарпатті. Дацків І.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.54-57. - укр. УДК 373.5(477.87).

В статті розглядаються історичні та соціально-культурні передумови формування професійної освіти у Закарпатті. Розкривається процес створення перших навчальних закладів, які надавали професійну підготовку, Головним досягненням державного управління освіти був перехід закладів під державний контроль незалежно від форм власності, з метою забезпечення єдиної державної політики в галузі освіти та створення необхідних умов для функціонування та розвитку однакових за структурою і типологією навчально-виховних інституцій.

- 14.17.08.2001/193486. Розвиток позашкільної сільськогосподарської освіти в Західній Україні (1920-1930-ті рр.). Завгородня Т.К., Білавич Г.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.69-72. - укр. УДК 94:17(477).*
Розкрито роль теоретиків позашкільної сільськогосподарської освіти в підвищенні господарської культури дітей і молоді на західноукраїнських землях на початку ХХ ст. Ідея агрономічної освіти для сільського юнацтва була експортована зі США. Утім, на українському ґрунті вона мала дещо інші зміст і форми. Проаналізовано діяльність Євгена Храпливого в ділянці позашкільної сільськогосподарської освіти. Показано роль товариства "Сільський господар" у підвищенні господарської культури дівчат, у господарсько-економічному просвітництві молоді.
- 14.17.08.2002/193490. Концепція підготовки шкільної молоді до життя і праці у педагогічній спадщині А.Волошина. Кевпанич М.М., Опачко М.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.82-84. - укр. УДК 371.671.*
Складна економічна ситуація, що супроводжує процеси утвердження ідеалів незалежності і соборності, розбудови української державності ставить перед школою завдання підготовки молоді, здатної до вибору професійного та життєвого шляху, підготовленої до самостійного пошуку виду трудової діяльності. У статті розкривається сутність педагогічної концепції підготовки шкільної молоді до життя і праці А.Волошина. У подальших дослідженнях аналізуватимуться навчальні плани і програми періоду діяльності шкільної освіти на Закарпатті у 1919-1939 рр. на предмет реалізації ідеї підготовки молоді до життя і праці.
- 14.17.08.2003/193499. Форми організації літературного краєзнавства у школах Закарпаття за радянської доби. Марфинець Н.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.115-118. - укр. УДК 371.3 (477.87).*
У статті на основі архівних, періодичних джерел узагальнено організаційні форми вивчення літературного краєзнавства в школах Закарпаття за радянської доби. На конкретних прикладах систематизовано масові і групові форми організації літературного краєзнавства у шкільництві краю зазначеного періоду. Акцентовано увагу на найбільш поширених позакласних формах організації літературного краєзнавства у загальноосвітній школі: гуртки, екскурсії, літературно-краєзнавчий музей, відзначення ювілеїв, зустрічі школярів із письменниками рідного краю.
- 14.17.08.2004/193552. Методика навчання іншомовного письма в торговельних школах Буковини (1918-1939 рр.). Гоменюк О.Я. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.36-39. - укр. УДК 377.3.016:811.111(477.85).*
У статті проаналізовано передумови розвитку методики навчання іноземних мов в торговельних школах на Буковині у 1918-1939 рр. Охарактеризовано навчальний план вищої комерційної школи у Чернівцях за певними критеріями. Досліджено, що навчання у торговельних школах Буковини в період румунізації освіти здійснювалося на основі таких видів мовленнєвої діяльності як читання, говоріння та письма. Доведено, що велику роль відігравало писемне мовлення, зокрема комерційне листування. Перспективним у цьому напрямку вважаємо дослідження методики навчання англійської мови в інших типах шкіл Буковини (перша половина ХХ ст.).
- 14.17.08.2005/193565. Цілі і завдання підготовки молоді до життя і праці у шкільній документації Підкарпатської Русі (1919 - 1939 рр.). Кевпанич М.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.77-79. - укр. УДК 371.671.*
Значну роль у здійсненні системи освіти в Україні відіграють проблеми підходу до впровадження методів організації навчання і виховання, які здатні розвивати науково-методологічну пошуковість, педагогічне новаторство; сприяють підготовці молоді до життя в процесі формування рис, які в подальшому знайдуть своє втілення у системі соціальних ролей: громадянина, трудівника, сім'янина. У статті розкриваються цілі і завдання шкільної документації Підкарпатської Русі (1919 - 1939) у підготовці молоді до життя і праці. У подальших дослідженнях аналізуватимуться психологічні основи підготовки молоді до життя і праці у школах Підкарпатської Русі 1919 - 1939 років.
- 14.17.08.2006/193572. Підготовка учительських кадрів в умовах освітньо-виховного простору півдня України другої половини ХІХ - початку ХХ століть. Корецька Л.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.96-99. - укр. УДК 37.013.*
У статті розглядається питання підготовки учительських кадрів та забезпечення ними освітньо-виховних інституцій Півдня України другої половини ХІХ - початку ХХ століть, особливості їх підготовки для національних шкіл полікультурного освітньо-виховного простору регіону, аналізується вплив соціальних інституцій на прищеплення загальній масі дотримання соціальних вимог та норм відповідно до станової приналежності, яка на шарувувала певні відмінності вимог та норм. За умови особистісних особливостей інтелектуального розвитку, представники будь-якого прошарку мали можливість розкрити особистісний потенціал та піднятися на більш вищій щабель соціальної планки.
- 14.17.08.2007/193576. Особливості навчання іноземних мов на Закарпатті (друга половина ХІХ - перша половина ХХ ст.). Лабінська Б.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.108-111. - укр. УДК [373.016:81'243] (477.8).*
У статті розглянуто основні тенденції розвитку методики навчання іноземних мов на Закарпатті у другій половині ХІХ - першій половині ХХ ст. Проаналізовано передумови розвитку методики, навчальні програми з іноземних мов. Доведено, що віднайдені і представлені навчальні програми належать до категорії синтетичних навчальних програм тематичного і ситуативного типів. Визначено і описано реалізацію прямого і змішаного методів навчання іноземних мов у тогочасних школах.
- 14.17.08.2008/193584. Особливості розвитку моральної свідомості молодшого школяра в спадщині В. Сухомлинського. Паламарчук О.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.130-133. - укр. УДК 372.034:37.034.*
Проаналізувавши у статті дослідження педагогічної спадщини В.Сухомлинського констатовано, що педагог запропонував програму морального виховання школярів, ґрунтовану на моральних сентенціях. З'ясовано, що головною проблемою, над якою потрібно працювати в теоретичному і практичному напрямках, є виховання моральних цінностей засобами слова. Унаслідок дослідження педагогічної спадщини В. Сухомлинського констатовано, що педагог запропонував програму морального виховання школярів, ґрунтовану на моральних сентенціях.
- 14.17.08.2009/193586. Особливості викладання історичних дисциплін у ВНЗ України (50-60-ті рр. ХХ ст.). Петриків В.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.135-138. - укр. УДК 378. 14 (091) (477) "1950 60":94.*
У статті розглядаються особливості викладання історичних дисциплін у вищих навчальних закладах України у 50-60-ті рр. ХХ ст. Автор аналізує навчальні плани та програми ВНЗ України цього періоду, визначає вплив ідеологічних установок на формування змісту вищої історичної освіти. На основі широкого кола джерел, автор встановлює, що при вивченні історії

надавалася перевага періоду недавнього радянського минулого, історія викладалася на засадах марксизму, з акцентом на історію країн соціалістичного блоку.

14.17.08.2010/193598. Особливості становлення вищої економічної освіти в Чехії і Словаччині у XX столітті. Товканець Г.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.173-176. - укр. УДК 378.14.

Актуальність статті зумовлена інтеграційними процесами в розвитку вищої освіти, необхідністю впровадження європейських норм і стандартів в освіті, науці й техніці, поширенні власних культурних та науково-технічних здобутків у Європу. Виокремлено основні особливості розвитку вищої економічної освіти в Чехії і Словаччині у XX столітті: розширення мережі вищих навчальних закладів, поява приватних вищих навчальних установ, збільшення кількості студентів, активне впровадження ідей Болонського процесу.

14.17.08.2011/193605. Позашкільна діяльність як засіб соціалізації учнів сільської місцевості (друга половина XX століття). Хвачевська О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.195-197. - укр. УДК [316.614-057.87:374] "20".

У статті розглянуто позашкільну діяльність як засіб соціалізації учнів, охарактеризовано основні форми позашкільної діяльності, які сприяли успішній соціалізації учнів сільської місцевості у другій половині XX століття. Розкрито зміст та основні напрямки позакласної та позашкільної роботи, які сприяють: входженню учнів у соціум, присвоєнню культурних цінностей, розвитку особистісних якостей та формуванню моральності. Клубні та гурткові заняття, суспільно-корисна робота, участь у суспільно-політичному житті, розумний відпочинок, взаємодія з дорослими стимулювали природний саморозвиток особистості учнів, вміння "вписуватися" в навколишнє соціальне середовище, спілкуватися поза школою, співвідносити свої дії і вчинки з суспільними інтересами, таке розмаїття можливостей позашкільної діяльності було джерелом і засобом соціалізації учнів.

14.17.08.2012/193616. Економічний націоналізм як ідеологія формування господарської культури особистості в Західній Україні на початку XX ст. Білавич Г.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.27-30. - укр. УДК 94:339.984(477.8).

У статті йдеться про методологічні засади формування господарської культури дітей та дорослих у Західній Україні на початку XX ст. Розкрито сутність ідеї економічного націоналізму, яка лягла в основу концепції виховання господарської культури особистості. Показано роль кооперативного руху в цьому процесі. Підвищення рівня господарської культури українців мало слугувати досягненню великої мети - здобуття економічної, а відтак і політичної незалежності.

14.17.08.2013/193621. Розвиток математичної освіти в гімназіях під впливом ідей відомих педагогів-математиків Східної Галичини наприкінці XIX - початку XX століття. Гапак О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.42-45. - укр. УДК 378.147; 51(09).

Стаття присвячена дослідженню розвитку гімназійної математичної освіти в Східній Галичині у наприкінці XIX - початку XX століття. Розглянуто стан гімназійної математичної освіти та досліджено вплив відомих вчених-математиків на формування змісту гімназійної математичної освіти. П.Огоновський, В.Левицький, М.Зарицький та М.Чайковський уклали низку шкільних підручників, навчальних програм, методичних посібників українською мовою. Вони займалися розробленням і систематизацією математичної термінології, здійснювали популяризацію математичних знань серед широких верств населення.

14.17.08.2014/193639. Пріоритетність патріотичного виховання особистості в контексті педагогічної спадщини О.Захаренка. Кульчицький В.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.96-99. - укр. УДК 37.035.6 (091).

У статті проаналізовано педагогічну спадщину О. Захаренка присвячену ролі патріотичного виховання у формуванні особистості як громадянина. Висвітлюється особлива роль історико-педагогічних основ патріотичного виховання в становленні особи як громадянина та поваги до культурного й історичного минулого України. Зроблено висновки про необхідність вивчення й аналізу з точки зору сьогодення цілісної системи патріотичного виховання молоді у радянські часи (погляди О. Захаренка щодо патріотичної та громадянсько-активної учнівської молоді).

14.17.08.2015/193666. Особливості навчання англійської мови в чоловічих школах Буковини (кінець XIX - початок XX ст.). Тумак О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.185-188. - укр. УДК [373 016:811.111](477.85)"190 191".

У статті досліджено методичні аспекти навчання англійської мови в чоловічих школах Буковини в кінці XIX - на початку XX століття. Здійснено огляд наукових праць на дану тематику і обґрунтовано новизну та актуальність дослідження. Охарактеризовано процес навчання англійської мови в чоловічих загальноосвітніх навчальних закладах у період перебування Буковини у складі Австро-Угорщини. Проаналізовані навчальні програми та описані підручники чоловічих шкіл досліджуваного періоду, віднайдені в бібліотеках м.Чернівці.

14.17.08.2016/193667. Фізичне виховання молоді як провідний напрям діяльності українських тіловиховних товариств Буковини (початок XX ст.). Тумак Ю.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.188-192. - укр. УДК 94(477.83):796:061.231"18 19".

У світлі проблем галузі фізичної культури і спорту актуальним стає вивчення досвіду фізичного виховання всіх верств населення в різні історичні періоди. Узагальнення вітчизняного й зарубіжного досвіду з порушеної проблеми допоможе краще проаналізувати ті зміни, які відбувалися в системі різних етнічних територій, виявити їхні причини та спроєкувати перспективні напрями забезпечення ефективного розвитку. Метою статті визначено аналіз аспектів фізичного виховання дітей та молоді в українських тіловиховних товариствах Буковини досліджуваного періоду з ціллю використання історичного досвіду в сучасних умовах.

14.17.08.2017/193671. Система оцінювання навчальних досягнень учнів з мови в Україні та за кордоном: історико-порівняльний огляд. Барбаш Є.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.11-14. - укр. УДК 37.013,74:[37,091.26:81'243](477+4 9)(091).

Стаття присвячена дослідженню ролі контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів у навчанні іноземної мови. Розкрито та систематизовано поняття "оцінювання" у науковій літературі. На основі аналізу останніх досліджень та вивчення стану проблеми, окреслено особливості переходу від п'яти- до дванадцятибальної системи оцінювання в Україні в 60-і роки XX ст. - на початку XXI століття. Визначено фактори та передумови, які вплинули на введення дванадцятибальної системи оцінювання в Україні. Досліджено переваги дванадцятибальної системи оцінювання.

14.17.08.2018/193678. Навчально-методичне забезпечення дитячого хореографічного аматорства. Благова Т.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.38-41. - укр. УДК 793.3:7.077 - 053.5(477).

У статті досліджено розвиток змісту дитячого хореографічного аматорства у системі художньої самодіяльності в Україні в історико-педагогічному контексті. Визначено основні тенденції, форми організації, завдання, змістовий компонент загальної

хореографічної підготовки дітей та підлітків в умовах дозвілєвої діяльності. Проаналізовано навчально-методичне забезпечення дитячої аматорської танцювальної творчості (на основі теоретичних праць та методичних розробок відомих педагогів-хореографів, балетмейстерів, методистів з хореографічного жанру).

14.17.08.2019/193697. Історіографія дослідження розвитку методики навчання іноземних мов на західноукраїнських землях (друга половина XIX - перша половина XX ст.). Лабінська Б. І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.98-103. - укр. УДК 373.5.016:81'243(477.8).

У статті розкрито історіографію дослідження розвитку методики навчання іноземних мов на західноукраїнських землях (друга половина XIX - перша половина XX ст.). Подано підходи до класифікації історичних матеріалів за ступенем формалізації, за хронологією, за ступенем дотичності джерел, за функціональністю. Історіографію наукової проблеми умовно поділено на три періоди: перший період - 1867-1890 рр.; другий період - 1890-1918; третій період - 1918-1939 рр.

14.17.08.2020/193725. Функціонування тюремних шкіл у XIX - на початку XX ст. Стремецька В.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.188-191. - укр. УДК 376.6 (09): 343.815 "18-19".

У статті проаналізовано організацію тюремної освіти у XIX - на початку XX ст. Приділяється увага функціонуванню тюремних шкіл в Англії, Франції, США, Російській імперії та інших країнах. Описано побудову освіти на англійських навчальних кораблях та в американських реформаторіях. Стверджується, що тюремною освітою були в основному охоплені особи у віці до 35 років, викладачами виступали персонал тюрем, наймані та добровільні вчителі, священики, спеціально навчені ув'язнені.

14.17.08.2021/193728. Розвиток початкових шкіл Закарпаття в контексті освітніх законів Австро-Угорщини. Фізеші О.Й. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.197-200. - укр. УДК 378.02:372.8.

У статті проаналізовано основні тенденції розвитку початкових шкіл на Закарпатті в другій половині XVIII - початку XX століття у світлі нормативно-правових документів. Увага акцентується на таких важливих освітніх документах, як Закон "Ratio edukationis" (1777р.), Закон XXXVIII Йозефа Етвеша (1868р.), Закон XXVII Аппоні (1907р.) та ін., які мали вплив на поширення початкових шкіл, визначали зміст початкової освіти та регламентували роботу вчителів початкових шкіл. Особлива увага звертається на законодавче забезпечення здійснення рідномовної освіти представникам різних національностей, які проживали на території Австро-Угорщини.

14.17.08.2022/193738. Теоретична концепція стилю в доробку Ігоря Костецького. Багрій М.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.12-14. - укр. УДК 37.011:821.161.

У статті досліджується специфіка авторського погляду на теоретичну проблему художнього стилю, передумови формування такої концепції Ігоря Костецького та міру доцільності її використання при аналізі художнього доробку письменника. Письменник розуміє стиль як динамічну сферу народження, існування і розвитку мистецької ідеї, завдяки якій між думкою письменника та всіма елементами художньої форми встановлюється зворотний об'єднувальний / організовуючий зв'язок; при цьому будь-яке порушення вказаного балансу призводить до руйнування стилю.

14.17.08.2023/193748. Розвиток шкільної гуманітарної освіти на Закарпатті в період 1919-1939 рр. Демчинська І.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.40-43. - укр. УДК 37.013.

Актуальність проблеми впливає із суперечностей, зокрема між усвідомленням значимості гуманітарної освіти в житті суспільства на теоретичному рівні (рівень філософських узагальнень, психологічних теорій, педагогічних концепцій) / недооцінкою її ролі на практиці. Мета дослідження полягала у розкритті сукупності чинників, що впливали на становлення шкільної гуманітарної освіти на Закарпатті в період 1919-1939 рр. подальші розвідки пов'язані із аналізом тогочасних навчальних планів, програм, підручників, методичних видань, в яких відображено зміст шкільної гуманітарної освіти.

14.17.08.2024/193754. Проблема статевого виховання на сторінках педагогічного часопису "Українська школа" (1925-1939 рр.). Зубрицький І.Я. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.60-63. - укр. УДК 050(091)(477)"1925 .39":613.884:37.03.

У статті на основі окремих сюжетів із публікацій, вміщених на сторінках галицького педагогічного часопису "Українська школа", розглядаються погляди авторів на проблему статевого виховання та статевої просвіти дітей та молоді. Особлива увага зосереджена на змісті, формах організації та проведення, методах, прийомах та засобах статевого виховання школярів в українських навчальних закладах Галичини 20-30 х. рр. XX століття. Визначено цінні складові історичного досвіду, зокрема щодо організації профілактичної діяльності педагогічних працівників в контексті статевого виховання.

14.17.08.2025/193756. Висвітлення еволюції поглядів на сталий суспільний розвиток в історії світової наукової думки. Кабусь Н.Д. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.67-70. - укр. УДК 37.013.42:316.42(09).

Статтю присвячено висвітленню еволюції системи поглядів на сталий суспільний розвиток в історії світової наукової думки. На підґрунті аналізу ідей відомих мислителів виявлено основні умови та закономірності стабільного прогресивного розвитку суспільства. Підкреслено, що їх глибоке осмислення є особливо важливим для соціального педагога як спеціаліста з соціального виховання, котрий, працюючи з представниками різних соціальних груп, має значні можливості та потенціал для поліпшення стану соціальної складової сучасної цивілізації.

14.17.08.2026/193758. Форми патріотичного виховання молодого покоління Буковини (II половина XIX ст.) у діяльності українського студентського товариства "Союз". Кожокар М.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.74-77. - укр. УДК [37.015.3:796]: 061.2 "185".

У статті автора розглянуто діяльність українського студентського товариства Чернівецького університету "Союз" II половини XIX століття: аспекти заснування та класифікація членів, зв'язки із громадськістю краю та роботу із дотичними товариствами на регіональному рівні тощо. Доведено, що патріотичне виховання студентів Буковини досліджуваного періоду визначалося у усвідомленні молоддю власного українського "Я" через різноманітні форми роботи: декламаторсько-пісенних вечорниць, відчитів, театральних вистав, обрядових свят із народними танцями, піснями, розвагами та іграми тощо.

14.17.08.2027/193788. Музикотерапія в освітньому процесі: історичне і теоретичне підґрунтя. Сливка Л.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.164-166. - укр. УДК 781.1: 373.31.

Статтю присвячено одному із шляхів збереження здоров'я людини. Висвітлено ретроспективу проблеми впливу музики як інструмента "вібраційного цілительства" на духовний і фізіологічний стан особистості, розкрито цілющі особливості музичного мистецтва як ефективного методу профілактики нервово-психологічних перевантажень дітей і молоді. Доведено, що музикотерапія є важливою здоров'язбережувальною технологією. Поточнено можливості використання музики з метою оздоровлення учнів на уроках / в позаурочний час.

14.17.08.2028/193796. До питання педагогічної кваліфікації вчителів початкових шкіл в умовах переходу на рідномовне навчання (чехословацький період, 1919-1939). Фізеші О.Й. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.186-189. - укр. УДК 378.02:372.8.

У статті виявлено основні тенденції щодо динаміки кількісного та якісного складу вчителів початкових шкіл у період приєднання закарпато-українських земель до Чехословаччини, проаналізовано основні шляхи підвищення педагогічної кваліфікації вчителів початкової школи в умовах переходу на рідномовне навчання. Акцентовується увага на питаннях курсової підготовки та перепідготовки вчителів, зокрема створення курсів екстернатної підготовки вчителів початкових шкіл, адміністративно-методичних курсів. Приділено увагу питанню нострифікації дипломів учителів в умовах зміни державної влади та територіальної приналежності Закарпаття у першій половині ХХ століття.

14.17.08.2029/193797. Методичні аспекти формування культури мовлення учнів у школах Галичини міжвоєнного періоду ХХ ст. Царик О.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.189-192. - укр. УДК 372.461.

У статті проаналізовано процес мовної освіти учнів у середніх загальноосвітніх закладах Галичини міжвоєнного періоду ХХ ст. Розглянуто методичні аспекти формування культури мовлення учнів, зокрема форми та методи навчання рідної та іноземних мов. Досліджено стан писемного мовлення у школах Галичини міжвоєнного періоду ХХ ст., психологічні передумови формування культури писемного мовлення, вимоги до розвитку мовлення та основні тенденції методики формування культури мовлення.

14.17.08.2030/193816. Розвиток змісту і форм професійного трудового навчання розумово відсталих учнів в Україні (друга половина ХХ ст.). Константинов О.В. // *Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки.* Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.136-146. - укр. УДК 376-056.36:331.

Статтю присвячено комплексному аналізу передумов, причин, перебігу та наслідків реформування змісту, форм та методів професійного трудового навчання розумово відсталих учнів в Україні (друга половина ХХ ст.). Обґрунтовано взаємозв'язки між державними стратегіями соціально-економічного розвитку України та суспільним замовленням на підготовку розумово відсталих учнів до праці, вплив освітніх парадигм на функціонування системи трудової підготовки учнів. Розроблено періодизацію реформування змісту, форм і методів професійно-трудоного навчання розумово відсталих учнів в Україні у другій половині ХХ ст., охарактеризовано основні тенденції, особливості та суперечності розвитку кожного з етапів. Зокрема, доведено, що зміст, форми та методи професійно-трудоного навчання розумово відсталих учнів становили спеціально дібрану і педагогічно відпрацьовану систему знань, умінь і навичок, відображених у нормативних документах, навчальному плані, навчальних програмах і підручниках. Навчально-методичний супровід професійно-трудоного навчання розроблено з урахуванням особливостей психічного розвитку та потенційних пізнавальних можливостей учнів. З'ясовано внесок українських вчених-олігофренопедагогів у розробку та реалізацію змісту, методів, форм трудового навчання та дидактичних функцій праці (освітню, виховну, розвивальну, інформаційну, корекційну), які перебувають у взаємозв'язку і здійснюються у діалектичній єдності.

14.17.08.2031/193817. Навчання історії розумово відсталих школярів у 30- 40-х роках ХХ століття. Косенко Ю.М. // *Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки.* Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.146-155. - укр. УДК 376.42:372:893.

У статті висвітлено проблему вивчення історичного матеріалу розумово відсталими дітьми в радянській Україні у 30- 40-х роках ХХ століття, розглянуто питання становлення шкільного курсу "Історія СРСР" як самостійного навчального предмету у допоміжних навчальних закладах у 30- 40-х роках минулого століття. Проаналізовано роботи видатних радянських вчених-дефектологів щодо проблеми викладання історії у допоміжній школі, а саме розроблені ними вимоги до підручників для розумово відсталих школярів та необхідність застосування пропедевтичних заходів перед вивченням історії учнями з розумовою відсталістю. Вивчено погляди науковців щодо методики викладання історії учням допоміжної школи, досліджено змістовий компонент шкільного курсу "Історія СРСР" 30 - 40-х років ХХ століття та встановлено, що у цей період учням, переважно, викладалася історія про боротьбу народних мас за краще життя, про революційні події 1905 та 1917 років, про життя та політичну діяльність лідерів ВКП(б) В. І. Леніна, Й. В. Сталіна тощо. Проаналізовано вимоги до знань, умінь і навичок з історії для учнів 6-7-х класів допоміжної школи за програмою 1938 року видання та програмові вимоги з історії для 5-7-х класів допоміжної школи від 1940 року. Відмічено надмірну заполітизованість цієї шкільної дисципліни, визначено кількість годин відведених на вивчення навчальних предметів "Історія СРСР" та "Конституція СРСР" у 30- 40-х роках минулого століття. Встановлено тісний взаємозв'язок між ідеологією радянської влади та змістом курсу історії, як у допоміжній школі, так і у масових навчальних закладах, визначено великі сподівання тогочасних партійних можновладців на виховні можливості курсу історії, а саме у таких аспектах, як суспільна й політична активність, атеїзм, патріотизм, інтернаціоналізм тощо.

14.17.08.2032/193857. Становлення спеціальної освіти для сліпих дітей в Україні в кінці ХІХ - на початку ХХ ст. Сербалюк Ю.В. // *Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки.* Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.273-283. - укр. УДК 376-056.262(477)"18 19".

Розглянуто практику становлення навчання сліпих дітей на українських землях в кінці ХІХ -на початку ХХ ст. Виявлено, що передумовою створення спеціальних навчальних закладів для незрячих стали соціально-економічні зрушення в Російській імперії і зміна ставлення до людей з психофізичними вадами. Проаналізовано особливості заснування і функціонування училищ для сліпих дітей у Львові, Києві, Харкові, Одесі, Чернігові, Полтаві, Кам'янці-Подільському. Відзначено роль в їх створенні у підросійській Україні Попечительства імператриці Марії Федорівни про сліпих. Показано уніфікований характер навчального процесу, де крім освіти кожне училище забезпечувало ремісничу підготовку, що давало можливість вихованцям закладів самостійно себе забезпечувати у подальшому житті. Визначені категорії дітей, які могли у них навчатись. Головними проблемами функціонування закладів визначені відсутність державного фінансування, неможливість охопити навчанням всіх сліпих дітей, подальше прилаштування вихованців. При деяких училищах створювались притулки для своїх випускників. Зазначено, що досвід практичного навчання незрячих дітей та науково-методичні напрацювання педагогів училищ сприяли оформленню вітчизняної тифлопедагогіки.

14.17.08.2033/194137. Використання просвітницьких ідей Т. Шевченка в педагогічній думці Галичини ХХ ст. як передумова формування громадянського виховання особистості. Кафарська О.Б. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика.* Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.57-67. - укр. УДК 37.035.6.

У статті досліджено просвітницькі ідеї Т. Шевченка в педагогічній думці Галичини ХХ ст. Визначено, що боротьба за українську мову, збереження української культури та традицій, виховання поваги до себе та толерантне ставлення до інших націй, зв'язок національних цінностей та загальнолюдських заклапи фундамент для сучасного громадянського виховання, метою якого є формування громадянської культури особистості. Проаналізовано використання виховного потенціалу творчості Т. Шевченка у педагогічній спадщині галицьких мислителів. На основі вивчення праць Д. Лукіяновича, В. Щурата, А. Чайківського, М. Пачовського, Д. Бучинського та ін. доведено глибоке усвідомлення прогресивними культурно-освітніми діячами необхідності

використання в процесі національного виховання постаті Т. Шевченка як національного ідеалу та осмислення його просвітницьких ідей як передумови формування сучасного громадянського виховання.

14.17.08.2034/194141. Проблеми самотності: історичний і сучасний дискурс. Осадча Н.О. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.95-106. - укр. УДК 371.4. У статті систематизовано праці зарубіжних та вітчизняних авторів, критично осмислено дослідницькі напрями та стратегії вивчення самотності як у міждисциплінарному вимірі проблеми, так і в її педагогічній інтерпретації.

14.17.08.2035/194161. Моральні ідеали - ціннісні орієнтири військово-патріотичного виховання (історико-педагогічний екскурс). Вербовський О.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.61-68. - укр. УДК 37.035.6.

В статті досліджується проблема моральних ідеалів у контексті ціннісних орієнтирів військово-патріотичного виховання. Здійснено аналіз зміни ціннісних орієнтирів військово-патріотичного виховання в різні історичні періоди, що обумовлено рівнем соціальних відносин, релігією, етнічними особливостями та іншим.

14.17.08.2036/194174. Новий виховний ідеал II Речі Посполитої (1926-1939). Солярчик Л. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.223-231. - укр. УДК 371.013.74(420).

У статті проаналізовано історичний аспект становлення нового виховного ідеалу у період відродження польської державності упродовж 1926- 1939 рр. (II Річ Посполита). На основі праць видатних польських педагогів та політичних діячів вказаного періоду охарактеризовано питання впливу соціальних інституцій (сім'я, школа, костел) на становлення нового виховного ідеалу та підкреслено основну роль держави і державного устрою у цьому процесі. Автором праці вказано на недоліки, що гальмували становлення нового виховного ідеалу упродовж досліджуваного часового проміжку та акцентовано на умовах, що сприяли його впровадженню у практику роботи освітніх закладів. Спираючись на потужний дослідницько-джерельний базис, здійснено дієві рекомендації для сучасної школи з питань формування у сучасної молоді виховного ідеалу, базованого на державницьких засадах.

14.17.08.2037/194189. Ретроспективний аналіз педагогічних ідей формування господарської дбайливості особистості в зарубіжних країнах. Мешко К.І. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.64-71. - укр. УДК 371.132:631.11:37.03.

У статті здійснено аналіз філософських і педагогічних ідей економічного виховання підростаючого покоління, формування у нього господарності та господарської дбайливості як важливих особистісних якостей. Висвітлено погляди філософів, державних діячів, учених на проблему виховання дбайливого господаря, насамперед у аграрній галузі країн різних регіонів та історичних періодів. Систематизовано ідеї та погляди зарубіжних мислителів доби Первісного суспільства, Стародавнього Сходу і Античності, Середньовіччя, Відродження і Реформації, Нового і Новітнього часу.

14.17.08.2038/194199. Витоки духовності в традиційному українському вихованні. Тхоржевська Т.Д. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.169-179. - укр. УДК 37.034:27.

У статті на основі аналізу сімейного православного виховання як одного з проявів традиційного християнського сімейного виховання в Україні розкриваються традиційні витоки духовності українців.

14.17.08.2039/194222. Історичний аспект сімейного виховання дітей з особливими потребами в США. Сяба М.О. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.183-190. - укр. УДК 37:316.356.2 - 056.26.

В статті розглядається чотири історичні періоди виховання дітей з особливими потребами в американських сім'ях. Кожний етап характеризується певними особливостями, які вплинули на розвиток сімейних відносин у родині. Особлива увага приділяється соціально-політичним умовам розвитку американського суспільства, які безпосередньо сприяли формуванню гуманного ставлення до дітей з особливими потребами. У статті зазначається, що саме в американському суспільстві відбулися кардинальні зміни у ставленні до дітей з особливими потребами.

14.17.08.2040/194769. Розвиток музичної освіти в Україні у період козацької доби (Гетьманщини). Біліченко В. // *Людинознавчі студії*. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.34-47. - укр. УДК 78.01:37(477)(091)"1550 1775".

У статті розкривається одне із найголовніших і актуальних питань часів козацької доби в українській державності - питання значного піднесення творчого духу і потенціалу української нації. Схарактеризовано глибоко національний стиль українське бароко часів Гетьманщини. Наголошено на ролі, значенні українських гетьманів та державних діячів у розвитку музичної освіти й мистецтва та їх підтримці. Наведені кращі зразки розвитку української народної музичної творчості та вокально-хорової музики.

14.17.08.2041/194774. Проблема періодизації та освоєння науково-публіцистичної спадщини А. Макаренка в контексті інноваційного розвитку освіти. Волікова М. // *Людинознавчі студії*. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.89-97. - укр. УДК 37(092)(477)"1888 1939":001.8.

У статті на основі визначення вихідних принципів проведення періодизації історико-педагогічною наукою представлено наукові підходи до розв'язання проблеми періодизації науково-педагогічної спадщини А.С. Макаренка, констатовано необхідність об'єктивної оцінки доробку вченого-педагога в контексті сучасних тенденцій розвитку вітчизняної історико-педагогічної науки.

14.17.08.2042/194778. Підготовка фахівців у галузі музичного мистецтва на Закарпатті (1919 - 1939 рр.). Дацків І. // *Людинознавчі студії*. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.127-133. - укр. УДК 78.01:378.14(477.87)(091)"1919 1939".

У статті на основі аналізу історичних джерел та архівних документів і матеріалів розкрито культурно-історичні передумови становлення й розвитку музичної освіти на Закарпатті (1919 - 1939 рр.). З'ясовано вплив на розвиток музикування регіональних традицій та персональний вплив видатних діячів культури і мистецтва. Встановлено, що ефективність розвитку музичного мистецтва визначалася рівнем професійної підготовкою музикантів. Визначено цінність досвіду фахової підготовки музикантів у реалізації практики поєднання споріднених галузей науки при підготовці фахівців.

14.17.08.2043/194788. Генеза експериментів у галузі виховання у науково-педагогічних дослідженнях українських авторів: ретроспективний аналіз. Панасенко Е. // *Людинознавчі студії*. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.231-241. - укр. УДК 37.012.7(477)"19".

У статті розкрито особливості генези експериментів у галузі виховання у науково-педагогічних дослідженнях українських авторів радянської доби. Обґрунтовано періодизацію розвитку виховних експериментів. Акцентовано увагу на пріоритетних тенденціях еволюції виховних експериментів, підготовлених і проведених вітчизняними науковцями у 1943 - 1991 рр.

- 14.17.08.2044/194791. Вплив реформаторської педагогіки на розвиток теорії і практики навчання і виховання в Україні у першій третині ХХ ст.: історіографія проблеми. Савчук Б., Чопик Ю. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.260-270. - укр. УДК 37(09)(477)"19".
У статті проаналізовано сучасні вітчизняні наукові дослідження про вплив зарубіжної реформаторської педагогіки на розвиток теорії і практики навчання та виховання в Україні першої третини ХХ ст. На основі аналізу дисертаційних, монографічних, статейних матеріалів виявлено основні тенденції, здобутки, прогалини та перспективи подальшого вивчення цієї проблеми.
- 14.17.08.2045/194794. Вітчизняна мистецька освіта ХІІІ - середини ХVІ століть: неформальні й формальні ознаки. Сулаєва Н. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.293-302. - укр. УДК 37.013:78"12 15".
У статті висвітлюються питання розвитку вітчизняної мистецької освіти ХІІІ - середини ХVІ ст. із виокремленням її формальних і неформальних ознак. Наголошується на переважанні неформальних ознак передачі досвіду мистецької діяльності (літературної, образотворчої, музичної, хореографічної, театральної) та поступальному розвитку формальної мистецької освіти на теренах України в означений історичний період.
- 14.17.08.2046/194831. Розвиток трудового потенціалу фахівців із трудової підготовки УРСР у 1985 - 1991 рр. Кузьменко Ю. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.83-90. - укр. УДК 378.046-21.68:331.101-051.
Стаття висвітлює трансформаційні процеси періоду "перебудови" в системі освіти у контексті розвитку трудового потенціалу педагогічних кадрів на теренах УРСР. Розглянуто нормативно-правові документи, що впливали на реформи в галузі економіки й освіти. Особливу увагу приділено формуванню освітньої складової фахівців із трудової підготовки у ВНЗ та в системі підвищення кваліфікації.
- 14.17.08.2047/194833. Соціально-правовий захист дитини як основа педагогічної діяльності Януша Корчака. Мисько В. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.101-109. - укр. УДК 37(092)(438):343.627.
У статті виокремлюються основні положення створеної Я. Корчаком системи соціально-правового захисту дітей в Будинку Сиріт, аналізуються позитивні аспекти цієї системи, описуються органи самоврядування як її структурні компоненти. Характеризується процесуальна та нормативна основа системи, вплив її діяльності на внутрішнє життя вихованців і працівників дитячого будинку. Аналізується значення новаторства педагога в аспекті соціально-правового захисту дитинства для сучасної педагогічної науки.
- 14.17.08.2048/194854. Педагогічна та науково-методична спадщина О.Р. Мазуркевича в оцінці науковців. Боднар Д. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.20-29. - укр. УДК 37(477)(092).
У статті описано погляди науковців на педагогічну спадщину академіка О.Р. Мазуркевича. На основі аналізу праць вчених, присвячених дослідженню його творчого доробку, зроблено висновки щодо їх ставлення до поглядів О.Р. Мазуркевича на проблеми розвитку сучасної системи літературної освіти, методики викладання літератури, виховання учнів засобами художнього слова. Висвітлена думка вчених щодо можливості використання методологічних засад викладання літератури, запропонованих О.Р. Мазуркевичем, у сучасній школі.
- 14.17.08.2049/194856. "Народний вчитель" (1916 - 1918) Й. Балабана на тлі педагогічних часописів і вчительських товариств Галичини. Дановська Е. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.38-51. - укр. УДК 37(477.8)(070)"1916 1918".
Органи державної влади Австрії та освіти великого значення надавали народному шкільництву. Під час Першої світової війни, незважаючи на труднощі, побачили світ нові педагогічні часописи, серед них "Народний учитель" ("Nauczyciel Ludowy"). Часопис виходив у Львові упродовж 1916 - 1918 рр. Його видавав і редагував Й. Балабан - львівський вчитель і освітній діяч. Щомісячник висвітлював проблеми народних вчителів, підвищення їх кваліфікації.
- 14.17.08.2050/194858. Проблеми окремих напрямів виховання у науково-педагогічних дослідженнях західного регіону України: історіографічний аспект. Завгородня Т., Стражнікова А.І. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.66-74. - укр. УДК 37.03(477.8)(091):930.1.
У статті доводиться доцільність вивчення освітньо-виховних процесів у загальноукраїнському масштабі. У даному випадку такий підхід забезпечить вищий рівень осмислення історичного досвіду, зокрема виховання, що дасть змогу перейти від характеристики елементарних знань до їх всебічного осмислення через виховні аспекти. Адже напрями виховання становлять окремі складні підсистеми із власним науковим інструментарієм та змістовим наповненням.
- 14.17.08.2051/194860. Розвиток опіки над дітьми у педагогічній теорії Ришарда Врочинського (1909 - 1987). Карпенко О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.83-90. - укр. УДК 376.64:37(091)(438).
У статті висвітлено основні напрями науково-педагогічної діяльності професора Варшавського та Лудзького університетів, співзасновника соціальної та опікунської педагогіки Ришарда Врочинського. Розкрито його внесок у спільні дослідження з проблем опіки над дітьми, опікунської педагогіки. Висвітлено роль педагогів в організації середовища, описано форми компенсації сирітства, систему соціального забезпечення опіки над дітьми. Одним із найважливіших його досягнень було надання опікунській педагогіці рангу автономної дисципліни, і водночас дисципліни, тісно пов'язаної з аксіологічним контекстом, яка має велику суспільну користь. Основним її завданням є забезпечення дітям і молоді однакових життєвих шансів й однакових сприятливих умов розвитку.
- 14.17.08.2052/194861. Проблема формування образу дитинства в соціально-гуманітарних дослідженнях. Квас О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.91-100. - укр. УДК 37(09)-053.2.
У статті аналізуються соціально-гуманітарні дослідження дитинства, адже дитина й дитинство, з одного боку, перебувають у центрі уваги суспільства, а з іншого - в новітній історії з'являються події, які створюють відповідний клімат для виокремлення досліджень з проблем дитини й дитинства в окремий науковий напрям. Дитинство сьогодні можна окреслити концептом дітей як соціально компетентних акторів, які є активними суб'єктами саморозвитку в умовах стосунків "дорослі - діти", що підлягають постійним змінам.
- 14.17.08.2053/194863. Абстиненція у виховній діяльності і поглядах Мечислава Кузновіча (1874 - 1945). Красінська І. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.111-122. - укр. УДК 37(438)(092)"1874 1945".
Ксьондз Мечислав Кузновіч (1874 - 1945) - відомий польський громадський і освітній діяч, наставник ремісничої і робітничої молоді. З думкою про занедбану у виховному значенні молодь, очолив організацію "Союз ремісничої і промислової молоді, відданий св. Станіслава Костко". У статті висвітлено діяльність і погляди М. Кузновіча на абстиненту (антиалкогольну і антитютюнову) позицію серед членів цієї організації.

- 14.17.08.2054/194868. Аксиологічні ідеї у педагогічній думці доби Визвольних змагань (1917 - 1919). Невмержицька О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.164-171. - укр. УДК 378.1.
У статті проаналізовано педагогічну думку доби Визвольних змагань. Доведено, що погляди вітчизняних педагогів (І. Огієнко, С. Русова, Я. Чепіга та ін.) мали виразне національне спрямування. Констатовано, що у працях вітчизняних педагогів означеного періоду простежується ідея національної школи, рідної мови, гуманізму, виховання громадянськості, патріотизму, релігійності, моральності. Виокремлено зміст ви-ховання у працях педагогів означеного періоду, який охоплював абсо-лютні вічні, національні, громадянські, сімейні цінності.
- 14.17.08.2055/194878. Освітня діяльність Івана Филипчика: історіографія проблеми. Чепіль М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.255-265. - укр. УДК 371 (09) (477.8) + 371. 035.6.
У статті проаналізовано дослідження, що безпосередньо стосуються освітньої діяльності учителя, активного громадського діяча, дослідника історії українського шкільництва Івана Пилиповича Филипчика (1871 - 1945). Акцентовано увагу на її зміст, глибокий патріотизм, любов до свого народу, що були в центрі його творчості і педагогічної діяльності; надзвичайно високу вимогливість до себе у підготовці майбутніх вчителів; культ сім'ї, пошану до Матері, до Батька; опору на історію свого народу, його традиції, які досліджував і добре знав; виховання почуття обов'язку перед народом і державою. Узагальнено публікації сучасних дослідників про І. Филипчика, в яких розкрито зміст україномовних підручників, організацію та підтримку молодіжних гуртків і товариств, історико-красезнавчу діяльність.
- 14.17.08.2056/194968. Зміст і форми науково-дослідницької роботи студентів у класичних університетах України (1950 - 1990 рр.). Дмитришин О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.92-99. - укр. УДК 378.4.
У статті проаналізовано основні підходи до розуміння змісту і форм науково-дослідницької роботи студентів класичних університетів України (другої половини ХХ ст.). Автор, відповідно до виділених ним етапів діяльності, пропонує специфіку організації студентської науки упродовж другої половини ХХ ст., наводить приклади організації різноманітних форм НДРС.
- 14.17.08.2057/194972. Питання фізичного й морального здоров'я дітей та молоді у творчому доробку жінок-педагогів Східної Галичини міжвоєнного періоду. Івах С. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.127-137. - укр. УДК 37.034 037(477.83 86)(091)-055.2.
У статті аналізується діяльність культурно-освітніх товариств Східної Галичини міжвоєнного періоду та її активних членів, передусім жінок-педагогів. Визначено, що головними її напрямками були: популяризація гігієнічних знань серед широких верств населення; піднесення почуття відповідальності жінки-матері за власне здоров'я та здоров'я своєї сім'ї; пропаганда здорового способу життя.
- 14.17.08.2058/194977. Педагогічна культура цивілізацій Латинської Америки періоду конкісти: традиції і спадкоємність. Максимук Л. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.173-181. - укр. УДК 37.013(8=6) (091).
Стаття присвячена історії розвитку педагогічної культури латино-американського континенту в умовах конкісти (XVI - XVIII ст.). Із залученням нових джерел і літератури розкрито суперечливий характер процесу становлення і розвитку шкільної освіти в умовах колонізації Латинської Америки і взаємодії цивілізації корінного населення і європейської культури.
- 14.17.08.2059/194981. Історико-філософські основи здоров'язбережувального виховання. Сливка Л. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.208-216. - укр. УДК 371.10.614.
У статті висвітлено головні віхи розвитку поглядів людства на збереження і зміцнення здоров'я в контексті загального історичного процесу. Виявлено, що поступальний рух у напрямі сучасних концепцій розуміння сутності людини, удосконалення її здоров'я пов'язаний із філософією мислителів античності, Середньовіччя, епохи Відродження. Охарактеризовано здоров'яорієнтований компонент їхньої творчо-практичної спадщини, виокремлено його сутність. Надбання попередників стали підґрунтям педагогічних аспектів розв'язання питань здоров'я дітей та молоді наприкінці ХІХ століття, коли активно розроблялася так звана "філософія здоров'я".
- 14.17.08.2060/194982. Принципи здійснення постпенітенціарного патронату у ХІХ - на початку ХХ ст. Стремецька В. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.217-225. - укр. УДК 343.82 "18 19".
У статті проаналізовано принципи здійснення постпенітенціарного патронату у ХІХ - на початку ХХ ст. Принцип наступності передбачає тісний зв'язок тюремного та посттюремного етапів роботи членів патронажних товариств, принцип індивідуалізації допомоги - розуміння особливостей особистості, умов життя та скоєння злочину, життєвих перспектив звільненого. Важливі також принципи вчасності й добровільності, адресності й доцільності. А принципи конфіденційності, взаємодії різних суб'єктів патронажного руху та інші здатні забезпечити успіх роботи та запобігти рецидиву злочину.
- 14.17.08.2061/194983. Полікультурне виховання: культурно-історичний контекст. Строчук М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.226-235. - укр. УДК 37.034.
Стаття присвячена аналізу проблеми полікультурного виховання в культурно-історичному контексті. Автором позначені історичні та соціально-економічні аспекти становлення полікультурного виховання, характеризуються його провідні ідеї, концепції; розкриваються сутність, зміст і принципи полікультурного виховання. У статті показано, що спрямованість і характер полікультурного виховання визначалися особливостями кожної історичної епохи і домінуючими суспільними відносинами; в сучасних умовах його головною метою є формування готовності і вміння жити в багатокультурному поліетнічному середовищі.
- 14.17.08.2062/194985. Зміст виховної діяльності українських педагогів Галичини (кінець ХІХ - початок ХХ ст.). Чепіль М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.244-254. - укр. УДК 371 (09) (477.8).
У статті проаналізовано роль вчителя у вихованні національно свідомих громадян, патріотів рідної землі, пріоритетні напрями виховної роботи українських педагогів Галичини міжвоєнного періоду; розкрито їхню всебічну діяльність у відновленні духовного життя нації, відродженні культурної спадщини свого народу, у зміцненні статусу рідної мови як повноцінного засобу спілкування. Доведено, що формування патріотизму у дітей було пріоритетним завданням виховної діяльності українських педагогів.
- 14.17.08.2063/195143. Педагогічна діяльність Іллі Киріяка в Канаді. Деренько В. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.200-203. - укр. УДК 37(498).
Аналізується педагогічна діяльність Іллі Киріяка (1888-1955) - відомого українського громадянського діяча, журналіста, педагога, письменника в системі державного і рідномовного шкільництва українців у Канаді. Розглядається авторська методика підготовки і проведення уроків з різних навчальних предметів у офіційній початковій школі (їх було дев'ять). Висвітлюються підходи і методичні прийоми навчання української мови в приватних школах канадських українців у 20-30-х роках минулого

століття. Стверджується, що І.Кириак був творчим педагогом, постійно шукав шляхів удосконалення навчання й виховання молодшої генерації українців у Канаді.

14.17.08.2064/195145. "Не працює, не робить, а вигідно живе" - стереотип єврея у католицькому вихованні II Речі Посполитої. Пуховська М. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.208-214. – польська. УДК 37(091)(4 9).

Zagadnienia dotyczące wzajemnych relacji Polaków i Żydów budza wciąż wiele emocji. Ponizsze rozważania koncentrują się na świadomym konstruowaniu negatywnych stereotypów przedstawicieli judaizmu. Ich zadaniem jest przybliżenie mechanizmów tworzenia takiego uproszczonego, sprowadzonego do kilku charakterystycznych cech, emocjonalnego wizerunku, wykorzystywanych w placówkach szkolnych prowadzonych przez jezuitów przed wybuchem II wojny światowej. Warto jednocześnie podkreślić, że duchowienstwo katolickie a zwłaszcza Towarzystwo Jezusowe już wcześniej posiadało niechlubne doświadczenia w walce z mniejszością żydowską. W dwudziestolecium międzywojennym antagonizm na tle narodowościowym bardzo się zaostrzył a niechętnie, a czasami wrogi Żydom poglądy, mimo oficjalnych zakazów ze strony polskiego rządu, zaszczepiane były w środowisku uczącej się młodzieży. W artykule przykłady takich praktyk odnosi się do Zakładu Naukowo-Wychowawczego w Chyrowie, zwanego polskim Eton, oraz do Prywatnego Męskiego Gimnazjum w Wilnie, ale przyjac należy, że podobne mechanizmy funkcjonowały także w innych placówkach katolickich.

14.17.08.2065/195146. Богдан Заклинський про формування громадянської позиції учнів засобами шкільної географії. Рис І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.215-217. - укр. УДК 37.035:371.32:91.

У статті розкривається навчально-методична діяльність відомого в Галичині педагога-географа Богдана Заклинського (1886-1946) та характеризуються навчальні посібники вченого-методиста, присвячені опису рідного краю - географії України, що були спрямовані на формування громадянської позиції учнів. Спираючись на власний багаторічний педагогічний досвід, Б.Заклинський ставив перед читателями-географами і в міру можливостей сам реалізовував відповідальну місію - сприяти відродженню української нації, національної свідомості та гідності українців.

14.17.08.2066/195149. Історико-педагогічні аспекти діяльності реальних гімназій у Підкарпатській Русі. Саф'янюк З. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.230-232. - укр. УДК 37(09)(477.8).

У статті висвітлюються організаційно-змістові аспекти розвитку середніх навчальних закладів реального спрямування, які діяли на території Підкарпатської Русі (1919-1939 рр.).

14.17.08.2067/195154. Історія становлення патронатних відносин в Україні. Фуштей Л. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.18-27. - укр. УДК 37.013.42.

У статті здійснено аналіз понять "патронат", "патронатна сім'я", актуалізується потреба встановлення патронатних відносин і патронатного виховання в сучасній Україні, подано історію розвитку патронатних відносин у давньому Римі, в межах Російській імперії, у радянській Україні 20- 30-х років ХХ ст.

14.17.08.2068/195155. Система шкільної освіти в давньому Китаї. Цзиншен Хуан. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.27-30. - укр. УДК 371(510).

У статті висвітлено систему шкільної освіти в Давньому Китаї, яка була поширена впродовж багатьох століть. Проаналізовано основні принципи виховання в Давньому Китаї та їх роль у розвитку світової педагогічної думки.

14.17.08.2069/195241. Лицарі духу і чину. Руснак І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.53-54. - укр. УДК 378(091).

Учителем школа стоїть... Цей мудрий вислів безсмертного Каменяра ще більшою мірою, ніж думав Великий Мислитель, стосується вищої школи - школи педагогічної, яка плекає вчителів - сіячів доброго, мудрого, вічного ... І щоразу, коли я думаю про тих, хто виховує вчителів, хто плекає педагогічну еліту України, згадую імена незабутні і неповторні: Мирослав Стельмахович, Богдан Стуларик, Роман Скульський, Степан Домбровський, Богдан Скомаровський ... Це ті, хто уже відійшов у Вічність ... Відійшли, але назавжди залишилися в нашій Пам'яті, в нашій історії, хто живе у нашому Сьогодні і допомагає нам творити наше Майбутнє ... Усі вони - еліта Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, який цьогогоріч відзначає своє 75-річчя.

14.17.08.2070/195245. Професійна діяльність Бориса Грінченка: соціально-педагогічний контекст. Будник О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.73-76. - укр. УДК 37.013-051(477).

У статті висвітлено провідні соціально-педагогічні ідеї науково-публіцистичної спадщини Бориса Грінченка - українського мовознавця, письменника, поета, драматурга, публіциста, критика, етнографа, освітнього і громадського діяча кінця ХІХ - початку ХХ ст. Автор наголошує на таких аспектах діяльності вченого, як: національне просвітництво; етнографічне вивчення й систематизація народної творчості українців; громадська робота заради досягнення єдиних суспільних цілей; гуманізація соціальних взаємин між людьми на засадах вселюдських моральних ідеалів тощо.

14.17.08.2071/195250. Історико-педагогічні студії розвитку сільської школи в Україні: соціокультурний концепт. Іванюк Г. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.91-95. - укр. УДК 373.018.523(091)(477).

У статті подано результати теоретичного аналізу сутності соціокультурного підходу до дослідження розвитку сільської школи в історико-педагогічному контексті другої половини ХХ століття. Висвітлено специфічні чинники розвитку сільської школи, що є визначальними в соціокультурному сенсі. Школа на селі розглядається як продукт і чинник розвитку соціокультурного середовища, носій культуротвірних сенсів, що можуть впливати на розвиток традицій, економіки, культури мешканців села.

14.17.08.2072/195259. Концепція трудового виховання у педагогічній спадщині Г.Врецьони та В.Сухомлинського. Косило Х. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.128-131. - укр. УДК 37.011.32(477.8).

У публікації, опираючись на аналіз архівних матеріалів науково-педагогічної творчості Григорія Врецьони та вибрані твори Василя Сухомлинського, робиться спроба розкрити наукові підходи вчених-педагогів ХІХ-ХХ століття до проблеми трудового виховання школярів.

14.17.08.2073/195284. Підготовка викладацьких кадрів вищої кваліфікації для педагогічних інститутів України (60-і роки ХХ ст.). Процишин Н. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.224-227. - укр. УДК 378.091.12:005.963.

У статті проаналізована система підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів для педагогічних інститутів України у період з 1960 по 1969 рр. через аспірантуру. Встановлено, що протягом 1960-1969 рр. розширилася мережа аспірантури в

- педагогічних інститутах України. Це призвело до збільшення планів прийому в аспірантуру педагогічних інститутів і загальної їх чисельності. Проте, ефективність її роботи в цілому була незадовільною.
- 14.17.08.2074/198812. Аналіз промов, вимовлених на урочистих зборах імператорського Харківського університету 1806-1812 рр. Пересада О.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №28, С.189-194. - укр. УДК 32: 808.51: 378.4 (477.54) "1806 1812".
Здійснено спробу політологічного аналізу промов, виголошених на урочистих зборах у Харківському імператорському університеті на честь його заснування за період з 1806 по 1812 рік. Виділено політологічну складову в промовах И.Шада, І.Тимковського, П.Шумлянського, А.Дюгура, Л.Якоба, Г.Успенського, Й.Ланга, з'ясовано їхнє ставлення до функцій університету, статусу держави й імператора, науки та її розвитку, освіти, формування та виховання патріотизму.
- 14.17.08.2075/199553. Благодійність жінок: Катерина Скаржинська - сподвижниця національної освіти Лубенщини (1854-1932 рр.). Ільченко Олена. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.103-109. - укр. УДК 364-3-787.26(092)(477.53).
Досліджено внесок відомої благодійниці XIX - першої половини XX століття К.М.Скаржинської в розбудову національної освіти Лубенщини. Розкрито досвід заснування і опікування сільськогосподарською школою в с. Терни, Круглицькою школою, Лубенською українськомовною гімназією.
- 14.17.08.2076/199554. Тенденції розвитку початкової школи у Закарпатті (1939-1944 рр.). Фізеші Октавія. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.110-116. - укр. УДК 373:091 (477).
Проаналізовано розвиток початкових шкіл Закарпаття у період перебування в складі Угорщини у 1939-1944 рр. Акцентовано на економічних, суспільно-політичних, демографічних, мовних, культурних тенденціях, які вплинули на трансформацію розвитку початкових шкіл у кількісному, мовному та змістовому аспектах.
- 14.17.08.2077/199555. Американська технологія навчання грамоти: дискусія 1920-х років. Кравчук Оксана. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.117-122. - укр. УДК 37(477)(09):372.4(73).
Розглянуто та проаналізовано матеріали дискусії з приводу запровадження в українських школах нової американської методики навчання грамоти, які опубліковані на сторінках газети "Культура і побут" у 20-х роках минулого століття. Дискутуючи, шкільні вчителі висвітлювали позитивні і негативні сторони названого нововведення, висловлювали слушні зауваження про специфіку впровадження інновацій загалом, про взаємодію шкільної практики з педагогічною наукою. Чимало з порушених питань залишаються і нині актуальними.
- 14.17.08.2078/199556. Автономія університетів України в статуті 1804 р. Мокляк Володимир. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.122-128. - укр. УДК 378.4 "1804".
Доведено, що автономія та академічні свободи вищого навчального закладу як внутрішній принцип організації їх діяльності існували з часу утворення вишів (XII ст.). Описано історію становлення вищої освіти в Російській імперії на межі XVIII - XIX ст. Показано, що університетський статут 1804 р. досить широко визначав рівень автономії університетів. Розглянуто діяльність Харківського імператорського університету за часів дії статуту 1804 р.
- 14.17.08.2079/199557. Формування ідеалу як мети виховання української молоді у спадщині Г.Ващенко. Петренко Леся. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.128-135. - укр. УДК 37.091:4 - 053.67 (477).
Розкрито сутність формування виховного ідеалу як мети виховання молоді у творчій спадщині Г.Ващенко. Проаналізовано, що у своїх наукових працях він виділив чотири виховні ідеали, розробив власну модель виховного ідеалу для молоді, який особливо актуально звучить сьогодні і заслуговує на увагу сучасної педагогічної думки.
- 14.17.08.2080/199558. Погляди І.Франка на розвиток системи освіти в Україні. Кравченко І., Лутфуллін В. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.135-143. - укр. УДК 37.091.4 Франко.
Здійснено аналіз поглядів І.Франка на розвиток системи освіти в Україні. Показано, що видатний український мислитель наполегливо боровся за право дітей і молоді навчатися рідною мовою і здобувати освіту не лише у початкових і середніх школах, але й у вищих навчальних закладах. Висвітлено засоби боротьби І.Франка за реалізацію цього права.
- 14.17.08.2081/199559. Просвітницька діяльність Никанора Онацького на Слобожанщині (1875-1937). Никифоров Андрій. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.143-148. - укр. УДК 37.013.43 Онацький (477.52)(09).
Розглянуто своєрідність просвітницької діяльності Н.Х.Онацького, що базується на діяльності товариства "Просвіта" на Слобожанщині, одним із організаторів і натхненників якої він був.
- 14.17.08.2082/199560. Напрями просвітницько-виховної діяльності земств Полтавської губернії. Кікто Світлана. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.149-152. - укр. УДК 37.015.31 (477.53) "18 19".
Виявлено й проаналізовано основні напрями просвітницько-виховної діяльності земств Полтавської губернії, встановлено структуру системи освіти в другій половині XIX - на початку XX століття.
- 14.17.08.2083/199561. Передумови формування ідей морального виховання у педагогічній спадщині Іоанна Максимовича. Погрібняк Олеся. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.153-160. - укр. УДК 37.015.31: 17.022.1(092) Максимович.
Виділено та проаналізовано комплекс передумов формування ідей морального виховання у педагогічно-просвітницькій діяльності Іоанна Максимовича (соціально-політичні, національно-релігійні, освітньо-культурні, історико-педагогічні). Розкрито їх вплив на розвиток світоглядних педагогічних позицій просвітника.
- 14.17.08.2084/199573. Дискурс і практики університетської автономії від початку XIX ст. до сьогодення. Дем'яненко Наталія. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.83-94. - укр. УДК 378.4:35.072.1 "18 201".
Розкрито феномен "університетської автономії" у наукових і політичних дискусіях початку XIX-XX ст. (М.І.Костомаров, В.І.Ленін, М.І.Пирогов, М.В.Сперанський, С.М.Трубецькой та ін.), змісті загальних статутів імператорських університетів (1804, 1835, 1863, 1884) та практиці Харківського (1804), Київського (1834) і Новоросійського (1865) університетів. Констатовано, що на початку XXI ст. Україна знаходиться в ситуації подолання наслідків централізованого управління вищою освітою і розвитку тих рис академічного життя, які здатні забезпечити лібералізацію вищої школи. Закон України "Про вищу освіту" (2014) закріплює академічну, організаційну, фінансову автономію університету. Вона залишається основою університетського життя, однак потребує перевизначення з урахуванням більш глибокої інтеграції університету з економікою, ринком праці й програмою розвитку нації.

- 14.17.08.2085/199574. Аналіз автономії університетів України в літературних джерелах XIX-XXI ст. Мокляк Володимир. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.95-101. - укр. УДК 378.4-021.464:001.82(477)"18 20".
Доведено, що необхідними умовами ефективної діяльності вищого навчального закладу є автономія та академічні свободи як її основний компонент. Показано, що зараз відбувається переосмислення ідеї університету, його місії та ролі в суспільстві. Проаналізовано розвиток автономії університетів України XIX - поч. XX ст. у статутах імператорських російських університетів. У ході дослідження статуту 1804 р. та 1863 р. визначено як демократичні, а 1835 р. та 1884 р. - як реакційні стосовно окреслення для університетів меж автономії та академічних свобод.
- 14.17.08.2086/199581. Княгиня Єлизавета Воронцова в організації благодійності в освіті України (1792-1880 рр.). Ільченко Олена. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.141-148. - укр. УДК 177.71(092):37-055.2(477.53).
Проаналізовано досвід благодійної діяльності Єлизавети Воронцової (1792-1880 рр.). Досліджено біографічні сторінки життя княгині, основні напрями її благодійності, зорієнтовані, зокрема, на підтримку освітньої галузі на півдні України.
- 14.17.08.2087/199582. Освітній процес в духовних навчальних закладах Православних Лавр України (XVIII - поч. XIX ст.). Фазан Василь. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.148-156. - укр. УДК 2-725:37:[271.2](477) "17 182".
Проаналізовано освітній процес у духовних навчальних закладах Православних Лавр. Виявлено й охарактеризовано передумови становлення просвітницької діяльності Лавр в Україні та їхній вплив на освіту суспільства.
- 14.17.08.2088/199583. Науковопедагогічна діяльність вченого Г.Ващенка в умовах історичних особливостей епохи. Петренко Леся. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.156-164. - укр. УДК 37.091.4(091).
Досліджено науково-педагогічну діяльність Г.Ващенка на тлі історичних особливостей епохи, які мали значний вплив на долю вченого. Автор зробив спробу класифікувати періоди життєдіяльності педагога відповідно до епохальних змін. Проаналізовано внесок Г.Ващенка в розвиток української педагогіки, визначено векторні події у його становленні як науковця, викладача вищої школи.
- 14.17.08.2089/200760. Формування особистості в соціальному середовищі у педагогічних концепціях американських учених 20 століття (Джон Дьюї, Вільям Кілпатрик, Хелен Паркхерст). Михайлова О.С. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.82-85. - укр. УДК 37(091)(4 9).
У статті здійснено аналіз педагогічних технологій формування особистості в соціальному середовищі, визначено особливості їх використання у педагогічних концепціях американських учених 20 століття. Подано основні ідеї формування особистості Джона Дьюї. Розглянуто "метод проєктів" як метод поєднання інтересів і самодіяльності учнів; Дальтон-план як ефективну модель педагогічної взаємодії. Визначено її компоненти, з'ясовано основні фактори, які обумовлюють ефективне співробітництво за Дальтон-планом.
- 14.17.08.2090/200772. Імпресинги творчої лабораторії освітології С. Пальчевського. Оксенюк О.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.5-8. - укр. УДК [37: 005. 591. 6]: 37. 015. 3.
У статті розглянуто імпресинги наукової і поетичної творчості С. Пальчевського через систему образів-захоплень, образів-мотивів, образів-понять та образів уяви. Висвітлено основні етапи життя і творчості С. Пальчевського, його наукових пошуків у рамках освітології як інтегрованого напрямку дослідження сфери освіти.
- 14.17.08.2091/200773. Шляхи гуманізації навчально-виховного процесу у Бременській педагогічній школі початку XX ст. Белова С.А. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.8-11. - укр. УДК 37. 018. 2 (430) (09).
У статті розглянуто проблему особистості в концепції Бременської педагогічної школи. Системно-ціннісне ставлення до дитини зумовлює сприйняття її як суб'єкта навчально-виховного процесу, перегляд мети та засобів виховання, гуманізацію змісту освіти.
- 14.17.08.2092/200774. Естетичне виховання учнів в експериментальних школах міжвоєнної Чехословаччини. Дзюбишина Н.Б. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.11-14. - укр. УДК [373. 015. 31: 7]: 37. 013. 75 (437) "1918-1938".
У статті розглядаються погляди чеських реформаторів міжвоєнного періоду (1918-1938) на проблеми естетичного виховання учнів, аналізуються основні напрями і форми естетичного виховання в окремих експериментальних школах.
- 14.17.08.2093/200776. Просвітницькі аспекти благодійницької діяльності православних братств Волині 2 пол. XIX - поч. XX ст. Левчук І.Б. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.19-22. - укр. УДК 37: 271. 2 - 737 (477. 81 . 82) "18 19" І.
У науковій статті досліджено особливості організації благодійності та патронування як одного із основних напрямів просвітницько-громадської діяльності православних братств Волині другої половини XIX - початку XX століття.
- 14.17.08.2094/200777. Особливості фізичного виховання школярів у педагогічній діяльності А. Макаренка. Ваколюк А.М. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.22-25. - укр. УДК 373. 5. 015. 3: 796. 011. 3 (477) (091).
У статті проаналізована педагогічна діяльність А. Макаренка щодо фізичного виховання школярів, зокрема, визначення педагогом мети та змісту процесу фізичного виховання, використання в цьому процесі різних форм та засобів, ролі педагога у вихованні гармонійно розвинутої особистості.
- 14.17.08.2095/200779. Етапи просвітницької діяльності родини українських меценатів Терещенків. Біліченко П.Г. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.28-30. - укр. УДК 37. 014. 543 09.
У статті виділені основні критерії та на їхній основі схарактеризовані етапи просвітницької діяльності членів родини відомих українських благодійників, промисловців Терещенків.
- 14.17.08.2096/200783. Освітня діяльність Миколи Ковальського (друга половина 1990-их - середина 2000-их років). Мельник О.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.38-42. - укр. УДК 378 (477): 929.
У статті аналізується освітня діяльність відомого педагога, доктора історичних наук, професора М. Ковальського (1929-2006) у період праці в колективі Національного університету "Острозька академія". Звертається увага на методи педагогічної діяльності та заходи організаційного характеру, спрямовані на забезпечення навчально-виховного процесу.

- 14.17.08.2097/200784. Генезис поняття освітнього середовища у педагогічній думці України (20-і рр. XX - початок XXI століття). Солодовник А.О. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.42-47. - укр. УДК 378. 1.
У статті окреслено основні погляди окремих вітчизняних педагогів 20-х рр. XX - початку XXI століття щодо сутності поняття "середовище" та досліджено трансформацію змісту зазначеного поняття у контексті розвитку вітчизняної педагогічної думки.
- 14.17.08.2098/200786. Роль журналу "Церковно-приходская школа" в розвитку початкових шкіл духовного відомства. Шелюк Г.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.51-54. - укр. УДК 371. 134.
У статті проаналізовано роль журналу "Церковно-приходская школа" в розвитку початкових шкіл духовного відомства. З'ясовано, що журнал "Церковно-приходская школа" до певної міри компенсував нестачу навчальної і методичної літератури учителям шкіл духовного відомства: сприяв формуванню педагогічної майстерності вчителів початкових шкіл, був своєрідним навчально-методичним посібником, трибуною обміну досвідом творчих вчителів; допомагав педагогам удосконалювати викладання, управління, виховання й методичний супровід занять, прискорюючи в такий спосіб процес модернізації вітчизняної початкової освіти.
- 14.17.08.2099/200787. Прогресивні тенденції розвитку польської освіти Волинської губернії другої половини XIX - початку XX ст... Мосієвич Ю.О. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.54-57. - укр. УДК 37: 008 (477. 81 .82) "18 19".
У статті здійснюється спроба аналізу становища освіти польського населення на території Волині у другій половині XIX - початку XX ст., коли політика Російської імперії щодо національних меншин ґрунтувалася на тотальній русифікації та шовінізмі.
- 14.17.08.2100/200788. Роль Б.Н. Мітюрова у розвитку персоналістичного напрямку в історії педагогіки. Чередняк Ю.М. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.57-61. - укр. УДК 373. 2 (091) (477) "1910 - 2007".
У статті розглядається внесок відомого українського вченого Бориса Никифоровича Мітюрова в розвиток персоналістичного напрямку в історії педагогіки. Зокрема, проаналізовано праці педагога про вчителів братських шкіл; про персоналії Яна Амоса Коменського, К. Ушинського, І. Франка, Н. Крупської, А. Макаренка, В. Сухомлинського.
- 14.17.08.2101/200791. Народні традиції як засіб соціалізації особистості у педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського. Петрук Л.П. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.69-71. - укр. УДК 37. 034 + 378. 14.
У статті розкрито соціально-педагогічну спрямованість народних традицій та їх вплив на процес соціалізації особистості в контексті педагогічної спадщини В.О.Сухомлинського.
- 14.17.08.2102/200896. Креативні основи професіограми вчителя як суб'єкта виховання (історичний аспект). Пантук М.П. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.10-16. - укр. УДК 371. 1 (091):140.8.
У статті йдеться про креативні основи професіограми вчителя як суб'єкта виховання в історичному аспекті, сутність та зміст творчого підходу в підготовці вчителя до виховної роботи. На підставі опрацювання архівних матеріалів, публікацій у тогочасній пресі, посібників та монографій учених-педагогів проаналізовано головні пріоритети професіограми вчителя як суб'єкта виховання. Відображено залежність формування професіограми вчителя від соціального замовлення. Визначено перелік педагогічних здібностей, що становлять собою синтез багатьох якостей розуму, почуттів й волі особистості.
- 14.17.08.2103/200897. Взаємодія закладів дошкільного виховання та сім'ї в естетичному вихованні дітей на прикладі образотворчого мистецтва (кінець XIX- початок XX ст. Ст.). Алтухов В.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.16-20. - укр. УДК 37.036 (447.54).
У статті розглянуто образотворче мистецтво як один із напрямів взаємодії закладів дошкільного виховання з сім'єю в естетичному вихованні дітей; виокремлено форми і методи впливу на дітей образотворчого мистецтва з метою розвитку їх емоційної сфери, виховання естетичного смаку як в умовах дошкільного закладу, так і в родинному колі; розкрито шляхи педагогізації батьків з питань естетичного виховання дітей засобами образотворчого мистецтва.
- 14.17.08.2104/200898. Управління освітою: проблеми та перспективи (80-ті роки XX століття). Бабельчук О.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.20-24. - укр. УДК 37(091).
У статті вивчено, проаналізовано та узагальнено історико-педагогічні джерела, періодичні видання, монографії та доповіді керівних кадрів у галузі освіти. У роботі визначена актуальність і необхідність звернення до історичного досвіду минулого для вирішення проблем, що існують у сучасній системі управління освітою. Авторкою наведено ряд фактів, що визначають історичний період 80-тих років XX століття найбільш сприятливим і найменш досліджуваним з точки зору зазначеної проблеми.
- 14.17.08.2105/200900. Професійна підготовка фахівців торгово-економічного напрямку в Ужгороді (1919-1939 рр.). Дацків І.Є. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.28-34. - укр. УДК 377 (477.87)(09) "1919 1939".
В статті розкрито особливості діяльності Ужгородської державної торгівельної академії та різних додаткових форм надання позанавчальної освіти. Вказано на соціально-політичні та культурно-історичні чинники розвитку фахової освіти в Ужгороді, як адміністративному центрі Підкарпатської Русі міжвоєнного періоду. Виявлено ознаки еволюції у становленні фахової підготовки кадрів в навчальних професійних закладах Ужгорода. Визначено типові проблеми у функціонуванні закладів професійної підготовки спеціалістів торгово-економічного напрямку. Окреслено перспективи подальших досліджень.
- 14.17.08.2106/200901. Соціально-педагогічний зміст становлення і розвитку жіночої освіти в умовах освітньо-виховного простору півдня України другої половини XIX - початку XX століть. Корецька Л.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.34-40. - укр. УДК 37.013.
У статті розглядається питання розвитку жіночої освіти в умовах полікультурного освітньо-виховного простору Півдня України другої половини XIX - початку XX століть, роль соціальних інституцій освіти та виховання у процесі залучення жіноцтва до навчання та отримання професійної освіти і їх ролі у вирішенні низки нагальних питань за участю жінок.
- 14.17.08.2107/200902. Внесок І.Ф. Тесленка (1908-1994) у розвиток просторової уяви школярів на уроках геометрії. Ольга О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.40-47. - укр. УДК 37(09)(477).
У статті проаналізовано ідеї українського методиста-математика І.Тесленка (1908-1994) щодо розвитку просторової уяви учнів на уроках математики, зокрема зорового відчуття (за його допомогою в учнів формуються геометричні образи в уяві), зорових уявлень (з їх допомогою учні можуть чітко уявляти просторове розміщення фігур, тіл та відтворювати його у вигляді рисунку чи моделі), зорового сприймання (окоміру), рухомих моделей (для ілюстрації руху). Виокремлено необхідні педагогічні умови для формування просторових уявлень школярів.

- 14.17.08.2108/200903. Початкова школа як система: історіографія поняття. Фізеші О.Й. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.47-53. - укр. УДК 37.011.
У статті розглядаються та аналізуються в історичній ретроспективі визначення понять "початкова школа" та "початкова освіта" в контексті використання системного підходу до їх вивчення.
- 14.17.08.2109/201628. Педагогічна роль тренера у вихованні та підготовці спортсмена позашкільних навчальних закладів спортивного профілю у 50-70-ті роки ХХ століття в Україні. Дембровська Г.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.14-20. - укр. УДК 37.013:374:796.
У статті висвітлено місце та роль тренера позашкільних навчальних закладів спортивного профілю у вихованні та підготовці спортсмена в процесі спортивного тренування з педагогічної точки зору. Такий процес приводиться на прикладі діяльності дитячо-юнацьких спортивних шкіл як головної ланки у вихованні, удосконаленні спортивної майстерності та становленні особистості у позашкільній освіті спортивного спрямування в період 50-70-х років ХХ століття в Україні. Стаття розкриває різні підходи та направляючі положення в діяльності тренера, а також зміст, форми, методи та принципи педагогічної діяльності тренера в позашкільних навчальних закладах спортивного профілю означеного часового проміжку.
- 14.17.08.2110/201629. Виховна концепція Януша Корчака у контексті розвитку світової педагогіки кінця ХІХ - початку ХХ століття. Діденко А.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.20-24. - укр. УДК 37.011.31(438).
Статтю присвячено висвітленню виховної концепції відомого польського вченого Януша Корчака у контексті розвитку європейської педагогічної думки кінця ХІХ - початку ХХ століття. Розкрито основні реформаторські підходи до побудови освітньо-виховних закладів означеного періоду з урахуванням змін в економічному та суспільно-політичному житті країн Західної Європи та США. В контексті розвитку реформаторської педагогіки розглянуто модель освітньо-виховної системи Я. Корчака, основу якої становить проблема взаємостосунків особистості дитини і суспільства. Віддаючи перевагу особистості дитини, вчений розкриває мету, завдання, форми, методи, засоби виховання дитини на засадах демократизму, свободи, творчості, що відповідає інтересам дитини, враховує її індивідуальність. Для цього вихователям необхідно цілісно вивчати дитину, пам'ятати, що дитина - людина, як і у дорослих, у неї є минуле, сьогодення, майбутнє. Автор фокусує увагу на формах виховної роботи, які сприяють розвитку ініціативи, самостійності і активності дитини: дитячі збори; власний вибір книг для читання; розподіл і використання зароблених дітьми грошей; дитяча гра тощо. До провідних демократичних структур освітньо-виховного середовища за Я. Корчаком віднесено дитячий сейм, товариський суд, загальношкільну газету, інформаційну дошку, скриньку для запитів, нотаріальну книгу, референдум. Обґрунтовано значущість освітньо-виховної концепції Я. Корчака в контексті історичної ретроспективи.
- 14.17.08.2111/201630. Виховний потенціал іграшки як соціокультурного феномену у вітчизняних дослідженнях в історичній ретроспективі. Іщенко А.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.24-28. - укр. УДК 37.013:688.721.2:316.7 (091).
У статті висвітлено особливості інтерпретації іграшки, зокрема ляльки, як соціокультурного феномену у сучасних культурологічних та психолого-педагогічних дослідженнях. Розглянуто художньо-естетичний та педагогічний потенціал дитячої іграшки, зокрема ляльки, і її вплив на створення комфортних умов соціалізації дитини у світі дорослих. Представлено короткий розгляд історії створення та функціонування ляльки в суспільстві; розглянуто роль ляльок в культурному розвитку українців та вплив на формування особистості дитини в історичній ретроспективі. Увагу дослідників спрямовано на період кінця ХІХ століття, коли з'явилися етнографічні дослідження вітчизняних культурно-громадських діячів, письменників, педагогів, у яких окремим предметом вивчення стала дитяча іграшка як невід'ємний аспект життєдіяльності української дитини.
- 14.17.08.2112/201631. Періодизація розвитку ідей про проблемне навчання як засіб формування творчого мислення молодших школярів (кінець 1950-х - 1990-ті роки). Калініченко Л.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.28-36. - укр. УДК 373.3. 091. 313(091) (477) "1950 1990".
У статті проаналізовано розвиток ідей про проблемне навчання у контексті реформування вітчизняної шкільної початкової освіти у кінці 1950-х - 1990-х роках та обґрунтована їх умовна періодизація. Показана неоднозначність тлумачення базового поняття "проблемне навчання" багатьма дослідниками, розглянуто розвиток уявлень про можливість такого виду навчання у вітчизняній педагогічній думці відповідно до здобутків педагогічної науки та практики, у зв'язку зі змінами в освітній політиці, що спонукала до розроблення новаторських концепцій і нових підходів до формування активності, самостійності, творчості учнів. Окреслено позитивний вплив проблемного навчання на формування творчого мислення молодших школярів.
- 14.17.08.2113/201634. Дитяча гра та іграшка в етнографічній спадщині членів українських громад другої половини ХІХ - початку ХХ століття. Побірченко Н.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.47-54. - укр. УДК 37(09)(477).
У статті розкрито реальний доробок етнографічно-педагогічних досліджень членів українських Громад другої половини ХІХ - початку ХХ століття, сповнених прагнення поширювати освіту серед народу, пробуджувати його національну самосвідомість. До складу цих товариств входили переважно представники національно спрямованої інтелігенції, студенти, учні гімназій. Розкрито значення дитячої гри та іграшки в етнографічній спадщині таких громадівців: К. Шейковського, Ю. Каховського, Х. Ящуржинського, А. Свидницького, П. Чубинського, П. Куліша, О. Кониського, М. Лисенка, Б. Познанського та інших. Науковий доробок громадівців у цій справі є вагомим, адже в етнографії вони освоювали цілину та підняли такий пласт, що донині живить творчу думку педагогів, істориків, народознавців, етнографів, митців. Дослідники-громадівці довели, що гра - це своєрідний етап у формуванні психіки, який допомагає дитині природно й просто входити у світ, забезпечує соціальну адаптацію. Використання їхнього етнографічно-педагогічного надбання - чудовий засіб для залучення дітей і молоді до культурних цінностей свого народу. На жаль, у сучасній педагогіці спостерігається недостатня розробленість теоретичних і методичних аспектів використання української народної гри та іграшки в національному вихованні підростаючого покоління.
- 14.17.08.2114/201635. Проекти створення Берлінського університету в ХІХ столітті. Прибора Р.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.54-60. - укр. УДК 378.4 (430-25) "18 19".
Стаття присвячена проектам нового університету, розробленим провідними німецькими філософами на початку ХІХ ст., що стали основою створення вищого навчального закладу в Берліні в 1809 р. На основі аналізу першоджерел та історико-педагогічних матеріалів встановлюється хронологічна послідовність виникнення проектів, їхній взаємозв'язок, висвітлюються основні положення, виявлені маловідомі факти з історії створення Берлінського університету. Визначено, що проект Берлінського університету був сформований В. Гумбольдтом з конкуруючих проектів його співвітчизників. Ідеологічним підґрунтям зазначених проектів виступала філософія трансценденталізму І. Канта і його концепція університету, викладена у трактаті "Суперечка факультетів".
- 14.17.08.2115/201636. Внесок українських науковців у становлення і розвиток теорії фізичного виховання підростаючого покоління (друга половина ХVІІ - початок ХХ століть). Рошчін І.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.60-66. - укр. УДК 37.013.796.

У статті розглядаються доробки українських науковців періоду 1650-1920 рр. Проаналізовано найбільш значущі публіцистичні матеріали, наукові статті, шкільні підручники та методичні посібники вітчизняних педагогів і лікарів, спортивних та громадських діячів, узагальнено доробки науковців з питань фізичного виховання дітей і підлітків. Розглянуто маловідомі праці, які друкувалися на території Західної України та Царської Росії. Особливу увагу приділено новим формам і методам тіловиховання, способам оздоровлення та загартовування, рухливим іграм. Продемонстровано історичну спадкоємність основних педагогічних поглядів на фізичне виховання дитини, роль школи у цьому процесі.

14.17.08.2116/201638. Військово-патріотичне виховання в училищах морського профілю півдня України в XIX столітті в науковій спадщині М. Лазарева (1788-1851). Щербина В.Ю. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.72-78. - укр. УДК 371.4:57.

У статті розглядаються питання військово-патріотичного виховання курсантів в училищах морського профілю Південної України в XIX столітті, аналізуються методичні поради вченого щодо виховання любові до служби на благо Батьківщини, досліджуються приклади виховної роботи з курсантами та офіцерами-вихователями, вивчається роль адмірала М. Лазарева у становленні системи освітньо-виховних закладів морського профілю, ґрунтовно простежується характер впливу особистих якостей та життєвого досвіду полководця на молодих вихованців, з'ясовуються характерні особливості застосування змагального методу у процесі виховання спортивного духу, вишкілу.

14.17.08.2117/201670. Моніторинг суб'єктності школяра засобом психолого-педагогічної характеристики: історико-педагогічний аспект. Галян О.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.12-17. - укр. УДК 159.922.73-053.5:37(477)(091) "19".

У статті розглянуто можливість використання змістових одиниць психолого-педагогічної характеристики школяра для виявлення тенденцій у сприйманні його суб'єктності. Висвітлено сутність операціоналізації категорії "суб'єктність" шляхом структурування репрезентативних ознак її атрибутів із метою їх виявлення у текстах характеристик. Простежено динаміку учнівської характеристики в XX - на початку XXI століття: від педагогічної через психолого-педагогічну до психологічно спрямованої педагогічної. Враховано зумовленість змісту психолого-педагогічних характеристик школярів та місця в них атрибутів суб'єктності суспільними, ідеологічними процесами вітчизняної історії XX століття, які позначилися й на ситуації в освіті, її орієнтирах, основних завданнях.

14.17.08.2118/201671. Організація самостійної роботи студентів ВНЗ Східної України у 80-ті рр. XX ст.: історіографія. Голубничка Л.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.17-22. - укр. УДК 378.014.

У статті подано історіографію організації самостійної роботи студентів у 80-ті роки XX століття у вищих навчальних закладах Східного регіону України. Здійснено історіографічний аналіз нормативно-правових документів щодо вищої освіти Української РСР, наукових праць у 80-і роки викладачів досліджуваних освітніх закладів, історико-педагогічної та історичної літератури з теми наукової розвідки. Висвітлено особливості організації різних аудиторних і поза аудиторних форм самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів Східної України, вибір яких залежав від поставленої мети та завдань навчальної діяльності. Значну увагу приділено досвіду організації поза аудиторної самостійної роботи студентів, зокрема в наукових гуртках, при написанні курсових, дипломних робіт, підготовці публікацій тощо.

14.17.08.2119/201672. Організаційно-педагогічна структура та наповнюваність дитячо-юнацьких спортивних шкіл у 50-70-ті роки XX століття в Україні. Дембровська Г.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.22-27. - укр. УДК 37.013:374:796 (477) "1950 1979".

У статті розглядаються основні положення роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл в означений період в Україні. Розкрито нормативні документи, за якими здійснювалася організація діяльності цих позашкільних закладів освіти. Розкрито організаційно-педагогічну структуру, змістовно викладено наповнюваність навчальних груп та режим навчально-тренувальної роботи у позашкільних навчальних закладах спортивного спрямування в означений часовий проміжок.

14.17.08.2120/201673. Становлення та розвиток професійної музичної освіти в Херсонській губернії (II половина XIX - початок XX століття). Желан А.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.27-33. - укр. УДК 37.78.07.

У статті звернено увагу на важливість опрацювання культурної спадщини. У ретроспективному аналізі, порівнянні, узагальненні й впровадженні історичного досвіду закладено великі потенціальні можливості осмислення шляхів становлення та розвитку національної системи освіти й виховання. Обґрунтовано етапи становлення та розвитку професійної музичної освіти в Херсонській губернії в II половині XIX - на початку XX століття, виокремлено низку ідей, які залишаються актуальними для сучасної практики професійної музичної освіти.

14.17.08.2121/201674. Навчально-методичне забезпечення підготовки майбутнього вихователя у ВНЗ України: історіографічний аспект. Замороцька В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.33-37. - укр. УДК [378.091.2:373.2.011.3-051] (477) "1945 2000".

У статті представлено дослідження теоретичних та практичних засад проблеми, що вимагала вивчення наукової літератури, яку умовно розподілено на групи: перша - загальнотеоретичні праці з питань розвитку вищої педагогічної освіти; друга - доробок науковців із проблем підготовки вчителя, вихователя до професійної діяльності в Україні впродовж другої половини XX ст., в яких проаналізовано проблеми змісту вищої й середньої освіти, зокрема дисертаційні роботи, монографії. Розглянуто актуальні проблеми щодо підготовки майбутніх вихователів в Україні в другій половині XX ст.

14.17.08.2122/201678. Розвиток поняття словесність: історико-педагогічний аспект. Новаківська Л.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.52-56. - укр. УДК 378(477) (09).

У статті здійснено термінологічний аналіз багатогранного поняття "словесність" в історико-педагогічному розвитку з початку XIX століття. З'ясовано, що з першої половини XIX століття теоретиками, педагогами, філологами словесність осмислюється не тільки як здатність висловлювати свої думки словами, а й як сукупність наук. Відповідно, набуває власні вектори розвитку і навчально-методична література, насамперед - підручник словесності XIX століття.

14.17.08.2123/201683. Навчання усного іншомовного мовлення учнів педагогічних училищ України в другій половині XX століття. Терлецька Л.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.78-84. - укр. УДК 37.01.

Стаття висвітлює окремі питання навчання іноземних мов у педагогічних училищах України, зокрема розкриває особливості навчання усного мовлення як виду мовленнєвої діяльності на заняттях з іноземної мови. Навчання усного іншомовного мовлення як виду мовленнєвої діяльності приділялось більше часу та уваги викладача на заняттях з іноземної мови. Розподіл усного мовлення на діалогічне, монологічне та аудіювання ускладнив програми педагогічних училищ, але в той же час став основою для розробки диференційованих вправ для кожного виду мовленнєвої діяльності.

14.17.08.2124/201684. До витоків гербартианської педагогіки. Федчишин Н.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.84-89. - укр. УДК 371.48 (4=112.2).

У статті аналізується діяльність представників гербартіанського напрямку реформування системи освіти згідно з їхніми педагогічними поглядами, вплив учення прямих учнів І.-Ф. Гербарта на розвиток педагогічної науки; досліджується запозичення ідей представників цієї течії в шкільній освіті.

14.17.08.2125/201685. Формування культури писемного мовлення учнів у загальноосвітніх закладах Галичини початку ХХ століття. Царик О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.89-94. - укр. УДК 372.461.

У статті розглянуто проблему формування культури писемного мовлення учнів у школах Галичини початку ХХ ст. Мета статті полягає в аналізі проблем формування культури писемного мовлення, вивченні досвіду розвитку навичок писемного мовлення учнів. Проаналізовано основні методи й форми навчання письма, а також вимоги до писемного мовлення.

14.17.08.2126/201728. Становлення та розвиток викладання психології в Україні. Сердюк Н.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.134-138. - укр. УДК 378.147+159.9.

У статті розглянуто історію становлення психології як навчальної дисципліни. Проаналізовано історію, етапи становлення та розвитку викладання психології. Розкрито особливості підготовки майбутніх психологів у вищій школі у процесі фахової підготовки.

14.17.08.2127/201797. Питання розвитку дитячого самоврядування як основи формування у дітей та молоді власного соціального захисту у науковій спадщині Я. Корчака. Діденко А.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.87-92. - укр. УДК 371.

У статті розкриваються форми організації дитячого самоврядування в освітніх закладах інтернатного типу. Зокрема, наголошується, що Я. Корчак все своє життя, педагогічну діяльність присвятив питанням соціального захисту дітей. Учений обґрунтував шляхи реалізації цих завдань різними інституціями: сім'єю, закладами освіти, громадськими організаціями. Публікація свідчить, що чільне місце у виховній концепції Я. Корчака посідають різноманітні форми залучення вихованців до органів дитячого самоврядування, зокрема товариський суд, дитячий сейм, судова рада та інші. Беручи активну участь у їх роботі, діти привчаються жити в колективі однодумців, соціумі та давати належну оцінку тим явищам, які відбуваються навколо. А якщо виникають непорозуміння - вміти себе захистити, довести свою правоту, утвердити себе як особистість.

14.17.08.2128/201810. Джерельна база дослідження пролеткульту як історико-педагогічного феномена в Україні у 20-х рр. ХХ ст. Кравченко О.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.12-17. - укр. УДК 37.09(477).

У статті презентовано джерелознавчу базу досліджень історії Пролеткульту як одного з важливих складових у розвитку історико-педагогічних явищ. На основі вивчення підходів до систематизації та кваліфікації історико-педагогічних джерел ми здійснили їх класифікацію з проблеми становлення Пролеткульту: речові джерела, кінофотодокументи, образотворчі матеріали, письмові джерела.

14.17.08.2129/201813. Мета, завдання й особливості шкільної гігієни як фактора фізичного розвитку молодших школярів у другій половині ХХ століття. Чижик Т.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.27-30. - укр. УДК 371.72.

У статті здійснено аналіз розвитку шкільної гігієни в другій половині ХХ століття, а також особливостей і пріоритетних напрямів шкільної гігієни в післявоєнні роки. Висвітлено мету й завдання шкільної гігієни як фактора фізичного розвитку молодших школярів.

14.17.08.2130/202041. Трансформаційні процеси у вищій школі США (ХХ-ХХІ ст.). Козубовська І.В., Стойка О.Я. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.108-113. - укр. УДК 378.001(73).

У статті зосереджена увага на трансформаційних процесах у вищій школі США. Підкреслюється, що саме ХХ-ХХІ ст. є періодом суттєвих змін в освіті США (елективні курси, кредитна система, дистанційне навчання, академічна мобільність, орієнтація на ринок праці). Здійснено типологію інституційних реформ, яка включає перетворення 1-го і 2-го порядку, еволюційні й революційні, адаптивні й генеративні, активні й реактивні зміни.

14.17.08.2131/202056. Пересувні клубні заклади - осередки масово-політичної та культурно-освітньої роботи серед населення (20-30-ті роки ХХ століття). Балдинюк О.Д. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.7-12. - укр. УДК (37+374.3)(477)(09).

У статті досліджено особливості функціонування пересувних клубних закладів, розкриваються досягнення та прорахунки в діяльності агітпотягів і агітпароплавів зазначеного періоду. На основі опрацьованих джерел виокремлено основні напрями їхньої діяльності, а саме: політична просвіта червоноармійців і місцевого населення у формі проведення бесід, мітингів і зібрань, зустрічей із представниками радянської влади; показ кінофільмів, проведення музичних вечорів, розповсюдження газет, журналів та листівок.

14.17.08.2132/202057. Проблеми освіти в рецепції словесників Лівобережної України (друга половина ХІХ - початок ХХ століття). Демченко Н.М., Філоненко О.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.12-17. - укр. УДК 37.035.6 "18 19".

У статті узагальнено внесок представників словесності Лівобережної України в розробку теорії та практики проблем змісту освіти. Визначено особливості їхніх ідей щодо тенденцій розвитку освіти, принципів формування змісту освіти класичних навчальних закладів, вимог до його відбору й умов практичної реалізації.

14.17.08.2133/202060. Національно-патріотичне виховання в розрізі публікацій українських педагогів-просвітителів О.К. Дорошкевича та С.Ф. Черкасенка. Страйгородська Л.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.26-31. - укр. УДК 37.035.6 (091)(477) "1917 1920".

У статті висвітлено національно-патріотичні погляди українських педагогів-просвітителів О.К. Дорошкевича та С.Ф. Черкасенка в публікаціях на сторінках журналу "Вільна українська школа". Розкрито їхні погляди на формування національно-патріотичної особистості та доведено актуальність їхніх ідей у контексті сучасної системи виховання. Встановлено, що активна діяльність просвітителів мала вагомий вплив на становлення національної школи.

14.17.08.2134/202061. Гербартіанство у Швейцарії. Федчишин Н.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.31-36. - укр. УДК 37.013.2:316.32(430)"18 19".

У запропонованій статті аналізуються діяльність представників гербарт-ціллерівського напрямку у Швейцарії, реформування системи освіти в німецькомовних кантонах відповідно до педагогічних поглядів гербартіанців, вплив їхнього вчення на розвиток педагогічної науки; досліджується запозичення ідей представників цієї течії в шкільній освіті, результатом чого стали зміни в навчальних планах стосовно історико-гуманітарних та природничо-математичних дисциплін; окреслюються шляхи популяризації гербартіанства в країні.

- 14.17.08.2135/202092. Особливості становлення вищої освіти США (XVII - перша половина XX ст.). Горпніч Т.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.12-17. - укр. УДК 378.
У статті проаналізовано особливості розвитку вищої освіти у США на ранніх етапах її становлення. Окреслено витоки вищої освіти у США, охарактеризовано особливості функціонування перших вищих навчальних закладів. Проаналізовано рушійні сили розвитку вищої освіти у США і його зв'язку з історичними подіями в країні.
- 14.17.08.2136/202093. Жіночий рух як чинник становлення та розвитку жіночої освіти північного сходу України другої половини XIX - початку XX століття. Ключко О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.17-22. - укр. УДК 37.014.12-055.2(477.52 54) "185 192".
Стаття присвячена питанню впливу українського жіночого руху другої половини XIX - початку XX століття на розвиток жіночої освіти в північно-східному регіоні України. На прикладі Харківської та Чернігівської губерній доведено, що під впливом жіночих організацій та їх окремих представниць в означений період відбулось поширення загальної освіти серед жінок, що мало декілька форм: заснування благодійних жіночих організацій із метою допомоги жінкам у питаннях отримання освіти; організація жіночих клубів, при яких створювалися бібліотеки, читальні, проводились літературні вечори; робота жінок у недільних школах та товариствах поширення грамоти. Важливим фактором розвитку жіночої освіти стала боротьба за можливість вступу жінок до університетів.
- 14.17.08.2137/202094. Навчально-виховна діяльність студентських громадських організацій університетів Європи другої половини XIX - початку XX ст. Лавренко С.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.22-26. - укр. УДК 378.37(477)(09) "18 19".
У статті порушено проблему виховання студентської молоді засобами студентських організацій. Висвітлено досвід діяльності студентських Громад університетів Європи другої половини XIX - початку XX ст. Розглянуто організаційні питання діяльності студентських Громад, їх навчально-виховна робота, проведення власних з'їздів та конференцій.
- 14.17.08.2138/202095. Створення програми трудового виховання дітей дошкільного віку в 50-60-х роках XX століття. Літченко О.Д. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.26-30. - укр. УДК 372.32(477).
У статті розглянуто історію розробки змісту програми трудового виховання дітей дошкільного віку. Віднайдені публікації в журналі "Дошкільне виховання" стали важливими для удосконалення проекту програми. Проаналізовано обговорення змісту та завдань програми на шпальтах програми.
- 14.17.08.2139/202097. Розвиток методики викладання словесності у вітчизняній школі в XIX - на початку XX століття. Новаківська Л.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.34-40. - укр. УДК 378(477) (09).
У статті здійснено огляд основних підходів до словесності як навчальної дисципліни в XIX - на початку XX століття. Автором розкрито особливості становлення та розвитку методики викладання словесності у вітчизняній школі. З'ясовано, що в досліджуваній період складаються різні педагогічні напрями, течії у викладанні літератури та відповідні наукові школи з проблем розвитку методики викладання словесності: академічна, виховна, культурно-історична, психологічна інтуїтивна, формальна.
- 14.17.08.2140/202118. Керування університетським життям у часи середньовіччя. Радул О.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.143-149. - укр. УДК 171.1.
У статті розглядається процес формування виконавчих органів та адміністративних службовців у європейських університетах у Середні віки. Автор проаналізував організацію органів управління в університетах Болоньї та Парижа, що слугували моделями для інших вищих навчальних закладів, і розкрив особливі риси управління в англійських та німецьких університетах у XII - XV ст. Також було визначено та досліджено управлінські функції ректора, канцлера, деканів, педелів, професорів і таких колегіальних органів, як комітети та ради.
- 14.17.08.2141/202215. Культуротворча діяльність пролеткульту в умовах освітньо-просвітницького руху 20-х рр. XX ст. Кравченко О.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.17-23. - укр. УДК 37(477)"1917 1932"(043.3).
У статті розкрито зміст і форми культуротворчої діяльності Пролеткульту в умовах освітньо-просвітницького руху 20-х рр. XX ст. Встановлено, що якщо освітньо-просвітницький напрям Пролеткульту був зорієнтований на оволодіння знаннями та на осягнення досвіду попередніх поколінь, то культуротворчий - на пошук нових шляхів і методів самодіяльної творчої діяльності для людей колективної праці - робітників. Основними формами такої роботи обрали студійну роботу за чотирьома напрямками: літературний, театральний, музичний, образотворче мистецтво.
- 14.17.08.2142/202217. Історіографічний аналіз організаційно-педагогічних засад методичної роботи в дошкільних навчальних закладах (друга половина XX ст.). Сирова Ю.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.28-32. - укр. УДК 373.2:[001.891:930"19"(045).
У статті висвітлено результати історіографічного аналізу наукових праць, які є актуальними для визначення витоків становлення та розвитку організаційно-педагогічних засад методичної роботи в дошкільних навчальних закладах України (друга половина XX ст.). Доведено актуальність і необхідність розглядання проблеми дослідження на засадах застосування історіографічного підходу. Комплексно розглянуто джерелознавчу базу дослідження. На основі аналізу матеріалів педагогічної преси проаналізовано тематику наукових пошуків проблеми дослідження у визначений період.
- 14.17.08.2143/202218. Культ особи Ю. Пілсудського як елемент освітньої політики у II Речі Посполитій. Топоренко О.Ю. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.32-36. - укр. УДК 37:94(438) "XX".
Стаття присвячена дослідженню формування і розвитку культу маршала Польщі Юзефа Пілсудського як частини офіційної освітньої та молодіжної політики у міжвоєнній польській державі (1920-1939 рр.). Детально охарактеризовані підходи керівництва системи освіти II Речі Посполитої до особи лідера санації, а також формуванню його культу у польській школі, зокрема на території окупованої Західної України. Особливо підкреслюється роль та місце, які займала особа маршала в ідеології провідних молодіжних об'єднань та організацій, освітніх закладів. У статті використовуються архівні матеріали, праці польських освітніх ідеологів та політиків першої половини XX ст.
- 14.17.08.2144/202219. Рідна мова як засіб формування культури мовлення особистості (історичний аспект). Царик О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.36-40. - укр. УДК 37(09)(477.83).
У статті досліджено основні аспекти проблеми навчання рідної мови як засобу розвитку культури мовлення учнів у міжвоєнний період XX ст. Наголошується, що ефективність формування культури мовлення особистості залежить від шляхів удосконалення змісту навчання, педагогічних технологій, дидактичних методів, прийомів, форм і засобів навчання. Зроблено висновки, що навчання рідної мови впливає на розвиток розумових здібностей дитини, вміння викладати свої думки.

14.17.08.2145/202220. Система підготовки фахівців залізничного транспорту в Україні за часів царської Росії (1900-1917 рр.). Шаргун Т.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.40-44. - укр. УДК 377:656.2.

У статті досліджено стан підготовки фахівців залізничного транспорту на початку ХХ століття за часів царської Росії у територіальних межах сучасної України; зроблено узагальнюючий аналіз формування системи професійної підготовки фахівців залізничного транспорту в Україні на початку ХХ століття, яку зумовив революційний розвиток залізниць. Показано ключову роль галузевого підпорядкування навчальних закладів різного типу (інститутів, залізничних технічних училищ, загальноосвітніх залізничних училищ 2 та 1 класу) Міністерству шляхів сполучення у формуванні системи підготовки фахівців залізничного транспорту; висвітлено роль і місце курсів різного типу, технічних бібліотек, Музею залізничного транспорту у її формуванні.

14.17.08.2146/202492. Проблема оцінювання навчальних досягнень школярів у другій половині ХІХ - початку ХХ століття. Герасименко Л.В. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.46-51. - укр. УДК 37.012.2.

Розкрито історію виникнення цифрової оцінки навчальних досягнень школярів, її практичне значення та недоліки. Досліджено погляди прогресивних педагогів другої половини ХІХ - початку ХХ століття П.Каптерєва, К.Лебединцева, М.Пирогова, В.Фармаковського, М.Чехова, П.Юркевича та вчителів-практиків на відмітку. Охарактеризовано запропоновані ними шляхи боротьби з формалізмом, суб'єктивізмом в оцінюванні: складання індивідуальних семестрових характеристик на школярів або відзвітів про їхню навчальну роботу, які дозволяли розкрити пізнавальну й особистісну динаміку розвитку кожного учня та вимагали від учителя глибокого знання індивідуальності дітей. Прослідковано еволюцію прогресивних ідей педагогів досліджуваного періоду в другій половині ХХ століття та сучасній педагогічній науці.

14.15 Система освіти

14.17.08.2147/193218. Деякі аспекти історичних етапів розвитку лікувальної фізкультури в системі освіти. Бигар Л.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.21-23. - укр. УДК 378.013.

У статті розглянуто питання про розвиток лікувальної фізичної культури та її значення для покращення стану здоров'я молоді. Розглянуто особливості етапів такого розвитку, сучасний стан. Подано аналіз кандидатських і докторських дисертацій з цієї проблеми.

14.17.08.2148/194822. Проблеми інклюзивної освіти в Україні. Ашиток Н. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.4-11. - укр. УДК 37.06:37.011:364.62.

У статті пропонується визначення інклюзивної освіти, наводиться історія її виникнення та реалізації ідей спільного навчання дітей з різними освітніми потребами в Європі. Також аналізуються важливі на сьогоднішній день завдання, необхідні для реалізації інклюзивної освіти людей з особливими освітніми потребами в Україні. Зазначено, що стратегія розвитку національної системи освіти повинна формуватися адекватно до сучасних інтеграційних і глобалізаційних процесів, вимог переходу до постіндустріальної цивілізації, що забезпечить сталий рух і розвиток України у ХХІ ст., інтегрування національної системи освіти до європейського і світового освітнього простору. Сприяття реалізації цієї стратегії має належним чином організована і запроваджена у практику інклюзивна освіта, яка в Україні повинна співіснувати із загальною і спеціальною.

14.17.08.2149/195236. Ті, що йдуть у гори, ті неодмінно здолають. Цепенда І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №12-13, С.3-5. - укр. УДК 371.

Розбудова національної системи освіти в сучасних умовах з урахуванням кардинальних змін у всіх сферах суспільного життя, історичних викликів ХХІ століття вимагає критичного осмислення досягнутого і зосередження зусиль та ресурсів на розв'язанні найбільш гострих проблем, які стримують розвиток, не дають можливості забезпечити нову якість освіти, адекватну нинішній історичній епосі. Сучасний вищий навчальний заклад зобов'язаний бути тим середовищем, що не лише об'єднує в собі самі знання і засоби їх передачі та здобування, але і тим, яке максимально сприяє самовиробленню та розширенню духовно-інтелектуальних можливостей суспільства. Провідною формулою та змістом ідеології сучасного навчального закладу є визначення та усвідомлення тези, що поза наукою неможливі підготовка, навчання та формування сучасної освіченої людини, особистості та фахівця у кожній галузі людської діяльності.

14.17.08.2150/195248. Підготовка майбутнього керівника навчального закладу до конструктивної управлінської взаємодії. Жданова-Неділько О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №12-13, С.82-85. - укр. УДК 378.22:005.95-051.

Статтю присвячено особливостям формування умінь і навичок управлінської діяльності при підготовці майбутнього менеджера в умовах магістратури з управління навчальним закладом. Аналізується досвід роботи випускаючої кафедри, зорієнтований на формування готовності управлінця до конструктивних взаємин у педагогічному колективі, який розглядається як творча команда однодумців. Презентуються форми навчальної й позанавчальної діяльності, до яких залучаються майбутні керівники навчальних закладів.

14.17.08.2151/195253. Реалізація інклюзивної моделі освіти в Україні: проблеми і перспективи. Матвеева Н. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №12-13, С.102-104. - укр. УДК 37.011.31:371.14.

У статті розкривається суть інклюзивної освіти, її мета, основні завдання та складові. Автор виокремлює низку проблем, які виникають у процесі навчання та виховання дітей з особливими потребами та шляхи реалізації у сучасній школі.

14.17.08.2152/195289. Освіта і підготовка фахівців для сучасного ринку праці. Кічева-Кірова М. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №12-13, С.244-246. - Болгарська УДК 371.

Between education and employment there is a connection and interaction. The nature of work is one of the factors which most influence the content and structure of education and vice versa - the work skills are a function of education received. When this reaction is carried out under appropriate conditions, then existing tension between education and employment is a positive factor.

14.17.08.2153/196037. Державна освітня політика України: пріоритети та принципи. Нежива О.М. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.189-199. - укр. УДК 37.014 (477).

Державна політика в галузі освіти в Україні визначається вищим законодавчим органом, здійснюється органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на основі затвердженої органами влади і схваленої громадською думкою концепції розвитку освіти. В статті автор розглянув пріоритети та принципи державної політики у галузі освіти в Україні.

14.17.08.2154/196115. Формування української освітньої політики та її особливості. Нежива О.М. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.150-159. - укр. УДК 37.014.65 (477).

На думку автора, при формуванні державної освітньої політики Україна, як і Європейський Союз свого часу, повинна знайти ту тонку межу - баланс між несхожістю і єдністю двох різних систем освіти: радянської освіти яка дісталася у спадок після розпаду СРСР і європейської освіти, яка була об'єднана вимогами Болонської конвенції.

14.17.08.2155/196994. Децентралізація влади у контексті науково-освітнього простору. Кримець Л.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.227-241. - укр. УДК 371:351.851.

Децентралізація управління науково-освітнім простором означена одним з важливих пріоритетів суспільного розвитку. Принцип децентралізації влади передбачає формування багатовимірної надскладної системи взаємоузгодження та взаємодетермінації управлінських суб'єктів, основним механізмом якої є соціальна самоорганізація. Рівень відповідальності кожного суб'єкта науково-освітнього простору за результати власної діяльності має значно підвищитися.

14.17.08.2156/199108. Принципи функціонування внутрішньої системи забезпечення якості надання освітніх послуг. Оборський Г.О., Голобородько Г.М., Перлері Л.М., Гугнін В.П., Паленний Ю.Г. // Праці Одеського політехн. ун-ту. Одеса: Одеський нац. політехн. ун-т, 2016, №3(50), С.70-73. - англ. УДК 378.1.001.63.

В умовах постійно зростаючих вимог ринку праці до фахівців (випускників вищих навчальних закладів) важливу роль відіграє перегляд підходів до забезпечення якості надання освітніх послуг. У відповідності до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) новою парадигмою вищої освіти є студентоцентризований підхід до навчання, викладання та оцінювання результатів. Метою дослідження є визначення принципів функціонування внутрішньої системи забезпечення якості надання освітніх послуг у ВНЗ. Кожний навчальний заклад відповідно до контексту своєї діяльності має визначитися самостійно з принципами функціонування, їх обґрунтуванням та ступенями їх важливості. Авторами запропонована і описана модель циклу стратегічного управління ВНЗ з метою досягнення сталого розвитку. В роботі авторами наведені пропозиції щодо формування політики, місії та задач навчального закладу вищої освіти у сфері якості з метою реалізації студентоцентризованого навчання. Показано, що визначення принципів функціонування внутрішньої системи забезпечення якості надання освітніх послуг вищих навчальних закладів є стратегічно важливим рішенням, яке дозволить покращити їх діяльність, а також дозволить ініціювати та керувати їх сталим розвитком.

14.17.08.2157/200763. Оцінювання результативності неформальної освіти. Павлик Н.П. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.97-101. - укр. УДК 371:351.851.

У статті представлено результати аналізу наукової літератури щодо досвіду оцінювання результатів неформального навчання в Україні та за кордоном. Описано сутність сертифікації, валідації, оцінювання та оцінки якості освітніх послуг; представлено зміст методик оцінювання освітніх послуг; зазначено основні підходи до проблеми забезпечення якості освітніх послуг. Встановлено, що наявність механізму визнання результатів неформального навчання в Україні свідчить про позитивні зрушення у сторону державної підтримки неформальної освіти.

14.17.08.2158/200764. Синергетичний сценарій розвитку ефективних освітніх систем. Пастовенський О.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.102-106. - укр. УДК 371:351.851.

У статті досліджено процес розвитку ефективних освітніх систем. Зроблено висновок, що зазначений процес у залежності від міри різноманітності систем і рівня соціального капіталу стратегічно відбувається за синергетичним сценарієм до визначених аттракторів - жорсткої системи, систем з делегованими управлінськими повноваженнями, "м'якої", з розвиненою мережевою взаємодією, синергетичної. Водночас траєкторії руху ефективних освітніх систем до аттракторів тактично визначаються їхніми можливостями до самоорганізації.

14.17.08.2159/200820. Змішане навчання як нова форма організації ІКТ-освіти. Шроль Т.С. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.166-170. - укр. УДК 378.

У статті розглянуто зміст поняття "змішане навчання", особливості організації змішаної навчальної діяльності в освітньому процесі, наведено переваги та недоліки змішаного навчання. Зазначено, що організація освітнього процесу з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (мобільних, дистанційних, електронних) за моделлю змішаного навчання позитивно впливатиме на формування ІКТ-компетентності майбутнього вчителя. Описано характеристики та особливості трансформації ролі суб'єктів освітнього процесу при переході від традиційної до змішаної моделі.

14.17.08.2160/201355. Методичні вимоги до складових інтегральних навчально-інноваційних систем. Шандиба О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.478-483. - укр. УДК 378.147: 62.

Визначені основні методичні вимоги до складових інтегральних навчально-інноваційних систем та встановлене місце використання нової інформації кожної складової у навчальному процесі. Показано, що застосування комплексно інтегральних навчально-інноваційних систем дозволяє задовольнити методичні вимоги, забезпечити оптимальний розподіл участі складових у досягненні кінцевого результату і синхронізувати діяльність навчальної та інноваційної підсистем.

14.17.08.2161/201388. Смарт-освіта - нова парадигма сучасної системи освіти. Гуревич Р., Кадемія М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4, С.71-78. - укр. УДК 37.091.31:004.

У статті розглянута проблема вдосконалення системи освіти у ВНЗ на основі розвитку електронного навчання і переходу до смарт-освіти, наведено визначення смарт-освіти, використання сучасних ІКТ, розроблення масових відкритих онлайн-курсів та їхнього використання в навчальному процесі ВНЗ, підвищення кваліфікації працівників та їхньої перепідготовки, розглянуті три складові: технологічна, організаційна, педагогічна, що покладені в основу реалізації смарт-освіти у ВНЗ. Реалізація смарт-освіти у ВНЗ сприятиме одержанню компетентностей і компетенцій відповідно до швидко змінних умов сучасного ринку праці та підготовки особистості до навчання впродовж усього життя.

14.17.08.2162/202108. Підвищення управлінської компетентності керівника освітньої установи як чинника інноваційної діяльності в сучасній соціокультурній ситуації. Демченко Ю.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.91-96. - укр. УДК 37.014.6:005.6.

У статті розглядається питання управлінської компетентності керівника сучасної освітньої установи. Інноваційна спрямованість сучасного суспільства, реалізація планів довгострокового розвитку економіки і соціальної сфери, пріоритетні напрями державної політики у сфері освіти виявляють потребу в професійно мобільних керівниках освітніх установ і зростаючій ролі їх управлінських компетенцій.

14.17.08.2163/202117. Педагогічна культура та соціальна зрілість менеджера освітньої галузі. Радул В.В., Радул О.С. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.136-143. - укр. УДК 371.124.

У статті аналізується професійна компетентність менеджера освіти, яка визначається не лише базовими (науковими) знаннями та вміннями, але і його ціннісними орієнтаціями як фахівця, мотивами його діяльності, розумінням ним себе у світі й світу навколо себе, стилем взаємостосунків із людьми, з якими працює менеджер, його педагогічною культурою, здатністю до розвитку свого творчого потенціалу.

14.17.08.2164/202183. Організація методичної роботи навчального закладу в сучасних умовах. Бабенко Т.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.7-12. - укр. УДК 37.091.113.

У статті висвітлено питання змісту та організації методичної роботи в сучасному навчальному закладі в умовах переходу до ринкових відносин. Порівняно поняття "розвиток персоналу" та "методична робота". Розглянуто шляхи підвищення ефективності методичної роботи, яка є важливим фактором забезпечення якості освіти та конкурентоспроможності навчального закладу на ринку освітніх послуг.

14.23 Дошкільна освіта. Дошкільна педагогіка

14.17.08.2165/193099. Вивчення українського дитячого пісенного фольклору у ДНЗ. Торчинська З.К. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.197-203. - укр. УДК 373.2.016: 821.

Упродовж віків українці піклувалися про духовний пласт підростаючого покоління, надавали перевагу вихованню дитини на кращих зразках і традиціях, на формування духовних цінностей, високої культури, моральності, прищеплювали любов до рідного слова. Увесь багаж знань предків закладений у глибинному пласті усної народної творчості. Фольклор відбирав із багатого скарбниці своєї поетичної творчості ті коштовності, краса яких була доступною розумінню дитини, щедро ділився з нею своєю мудрістю, захоплював до знань, збережених народною пам'яттю. Найціннішою в українській культурі є народна пісня - поетична словідь, молитва, своєрідний код роду, в якому збережена вікова мудрість, краса й милозвучність рідної мови. Народна пісенна творчість яскрава, образно багата, динамічна, чітка у визначенні думки. Дітей дошкільного віку приваблюють коліскові, забавлянки, утішки, ігрові, трудові пісеньки. Різні жанри народних пісень служать засобом збагачення мовлення дитини, прищеплюють любов до рідного слова, закладають основи української моральності, виховують почуття національної гідності. У статті визначено місце української народної пісенної творчості в процесі навчання, виховання й розвитку дитини дошкільного віку, визначено її вплив на формування особистості, виховання любові до України, збереження поваги до національної культури, традицій рідного народу. Визначається необхідність вивчення цього пласту фольклору у ДНЗ.

14.17.08.2166/193104. Особливості розвитку рухової активності у завданнях на мануальну вправність при різних підходах до навчання основним рухам 4-річних хлопчиків з існуючою моторною асиметрією. Галаманжук Л.Л. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.226-232. - укр. УДК 373.2.016: 796 - 055.2.

Визначити ефективність різних підходів до навчання рухам на мануальну вправність в розвитку відповідної активності 4-річних хлопчиків з існуючою спрямованістю мануальної рухової (моторної) асиметрії (МРА). Основне завдання полягало у визначенні стану сформованості умінь (навичок) у рухах на мануальну вправність в хлопчиків із різною спрямованістю МРА при використанні кожного з двох варіантів "симетричного" і традиційного підходів до навчання таким рухам. Матеріал: у дослідженні взяли участь 50 хлопчиків з амбидекстрією, 67 - з правою, 61 - лівою спрямованістю МРА, які склали по дві експериментальні та по одній контрольній групі. Результати: навчання хлопчиків із різною спрямованістю МРА досліджуваним рухам призводить до формування відповідних умінь і навичок, але результат є неоднаковим і зумовлений використанням підходом. Формування умінь в окремих рухах відбувається в усіх хлопчиків, у частині - у вибірках АРА і ЛРА, в решті формується навичка, але з різним якісними характеристиками в хлопчиків із різною спрямованістю МРА. Висновки: незалежно від спрямованості МРА використання "симетричного" підходу, що передбачає вивчення руху спочатку несправною рукою до рівня навички, а потім провідною, забезпечує значно кращий результат у формуванні умінь хлопчиків ніж інший варіант "симетричного" підходу (навчання у зворотній послідовності), а тим більше традиційний.

14.17.08.2167/193134. Місце музейної педагогіки в освітньому процесі сучасного дошкільного навчального закладу. Бельська Г.В. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.396-400. - укр. УДК 37.013.8:069.

У статті розкрито роль музейної педагогіки в освітньому процесі дошкільного навчального закладу, специфіку музею, що функціонує у дитячому садку, його завдання і змістове наповнення, а також представлено алгоритм створення музею власними силами педагогічного колективу дошкільного навчального закладу. Автор зазначає, що всі базові характеристики особистості закладаються в ранньому та дошкільному віці. Тому в сучасному освітньому просторі значна увага приділена створенню відповідного розвивального середовища, пошуку нових форм і методів організації виховної роботи з дітьми, починаючи з першої ланки освітньої системи в Україні - дошкільної освіти. Одним із шляхів реалізації окреслених завдань є створення в дошкільних навчальних закладах музейного середовища - міні-музеїв для дітей і дорослих, що займають окреме приміщення, чи музейних експозицій, що знаходяться в групових кімнатах. Музейна педагогіка розглядається як важливий чинник пізнавального, естетичного, розумового і творчого розвитку дітей, одна з форм соціалізації дитини, що відбувається шляхом залучення її до історичної і культурної спадщини суспільства. Головна ознака музею - наявність у складі його експонатів речей, що мають історичну чи культурну цінність: оригінали (а не копії) документів, справжні речі (а не їх фотографії), що належали конкретній людині або мають історичну цінність через давність свого походження, оригінальні художні твори (а не їх ксерокопії) тощо.

14.17.08.2168/193135. Музично-ігрова діяльність як засіб формування комунікативних умінь старших дошкільників. Ватаманюк Г.П. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.401-407. - укр. УДК 373.2.016:31-028.31:78 (043.3).

У статті обґрунтовано актуальність дослідження, визначено мету, проаналізовано науковий фонд з досліджуваної проблеми. Розкрито сутність і структуру комунікативних умінь старших дошкільників. З'ясовано, що структурними компонентами комунікативних умінь старших дошкільників є обмін інформацією (інформаційно-комунікативні вміння), діями (інтерактивні вміння), переживаннями та враженнями (перцептивно-експресивні) між партнерами в процесі їх включення у діяльність, що має колективний характер, а музично-ігрова діяльність виступає засобом формування всіх компонентів означених умінь. Виявлено вікові особливості комунікативних умінь старших дошкільників та подано основні характеристики їх сформованості. Окреслено психолого-педагогічні умови, що сприяють ефективному формуванню комунікативних умінь дошкільників. Розкрито сутність понять "формування комунікативних умінь старших дошкільників у процесі музично-ігрової діяльності" та "музично-ігрова діяльність старших дошкільників", визначено напрями формування комунікативних умінь дошкільників у музично-ігровій діяльності. Виявлено види музичних ігор, що сприяють формуванню комунікативних умінь дошкільників (музично-сенсорні, музично-ритмічні, музично-дидактичні, розвивальні). Обґрунтовано поняття "формування комунікативних умінь у процесі

музично-ігрової діяльності". Висвітлено розвивально-виховні можливості музично-ігрової діяльності щодо формування означених умінь (спонукання дітей до експресивно-мімічних (погляд, посмішка, міміка, виразні вокалізації та рухи тіла), предметно-дієвих (рухи з предметами), та вербальних засобів спілкування, що дозволяють їм реалізувати комунікативні потреби).

14.17.08.2169/193138. Педагогічні умови розвитку творчих музичних здібностей у дітей старшого дошкільного віку. Кривошея Н.Б. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.425-429. - укр. УДК 373.2.015.31:78.

У статті розкривається проблема створення педагогічних умов для розвитку творчих музичних здібностей старших дошкільників. Розкрито сутність понять "музичність", різні наукові підходи до структурування музичних здібностей. Автором коротко охарактеризовано загальнотеоретичні та методичні підходи до проблеми розвитку музичних здібностей дітей. Визначено психолого-педагогічні умови впливу українського фольклору на розвиток творчих музичних здібностей дітей старшого дошкільного віку. Розроблено ефективну педагогічну технологію розвитку творчих здібностей дошкільників, яка складається з двох етапів, розвиваючого та репродуктивно-творчого. Обґрунтовано, що ефективність процесу розвитку музичної творчості сприяє емоційно насичена атмосфера музичних занять у дошкільному навчальному закладі; збагачення музичного досвіду дітей; індивідуально-диференційований підхід до дітей, синтез творчих завдань із спеціальними вправами з розвитку музично-слухових уявлень дітей та інше.

14.17.08.2170/193139. Аналіз результатів упровадження педагогічних умов формування емоційної культури старших дошкільників засобами театральної діяльності. Олійник О.М. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.430-435. - укр. УДК 37.03:372.32.

У статті проаналізовано сучасні підходи до формування емоційної культури дітей старшого дошкільного віку, розкрито прояви особистішої культури та компоненти емоційного розвитку дитини. На основі аналізу наукових джерел окреслено проблему формування емоційної культури в педагогічному та психологічному аспектах. Констатовано питання розвитку емоційної культури, як проблеми, що потребує особливої уваги стосовно дітей старшого дошкільного віку, так як саме у цей віковий період дитина активно набуває соціального досвіду взаємодії з навколишнім світом, дорослими, що її оточують та однолітками. З досвіду практичної роботи доведено, що театралізовані ігри є ефективним педагогічним засобом, здійснюють великий психологічний вплив на формування душевного стану та емоційної культури дитини, різнобічно та ненав'язливо впливають на дитячу особистість. Висвітлено педагогічні можливості театралізованих ігор у розвитку емоційної культури, з урахуванням специфіки відбору педагогічних засобів. Викладено аналіз результатів упровадження педагогічних умов формування емоційної культури дітей старшого дошкільного віку в процесі театральної діяльності. Охарактеризовано низку суперечностей щодо сформованості емоційної культури старших дошкільників. Обґрунтовано науково-теоретичну характеристику театральної діяльності та запропоновано розробку методичного забезпечення формування емоційної культури дітей у процесі театральної діяльності. Сформульовано експериментальну перевірку ефективності педагогічних умов щодо формування емоційної культури дітей старшого дошкільного віку. Зокрема, охарактеризовані критерії, показники, рівні сформованості емоційної культури, визначено методи діагностики та ефективність експерименту.

14.17.08.2171/193333. Особливості уявлень дошкільників про самих себе та виховання ціннісного самоставлення. Рейпольська О.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.142-145. - укр. УДК 37.037-057.874:372.

Статтю присвячено вкрай актуальній на сучасному етапі проблемі - виховання ціннісного самоставлення в дітей старшого дошкільного віку. У роботі представлено філософські та психолого-педагогічні аспекти проблеми. У результаті теоретичного аналізу з'ясовано, що важливим завданням виховання є процес створення умов для формування відповідного ставлення особистості до самої себе. Розкрито особливості ціннісного самоставлення як наукового феномену, механізми становлення ціннісного самоставлення в дітей старшого дошкільного віку, схарактеризовано особливості формування ціннісного самоставлення у старших дошкільників.

14.17.08.2172/193340. Особливості програмово-методичного забезпечення дошкільних навчальних закладів щодо формування впевненості в собі в старших дошкільників у груповій діяльності. Сіренко А.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.162-164. - укр. УДК 373.5.046.

Здійснено аналіз навчально-методичного комплексу та навчально-виховної роботи ДНЗ у контексті розвитку в старших дошкільників впевненості в собі у груповій діяльності. Акцентовано увагу на тому, що проаналізовані програми не в повній мірі забезпечують формування впевненості в собі в дітей старшого дошкільного віку. Виокремлено існуючі авторські програми, які сприяють формуванню впевненості в собі в дітей старшого дошкільного віку. Обґрунтована доцільність розробки та впровадження в практику роботи дошкільних навчальних закладів експериментальної програми "Формуємо впевнену особистість дошкільника".

14.17.08.2173/193359. Природа особистісних цінностей дошкільника. Барна Х.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.18-20. - укр. УДК 37.011.

У статті подано змістову характеристику дефініції "цінність" з позиції філософсько-культурологічного, соціологічного, психологічного та педагогічного підходів; розкрито дихотомічну природу цінностей та подано їхню класифікацію. Представлено класифікацію цінностей, у якій визначено місце та структура цінностей особистості дошкільника. У подальших дослідженнях буде розглянуто книгу з позиції універсальних цінностей та охарактеризовано ціннісне ставлення до книги дитини дошкільного віку.

14.17.08.2174/193381. Проблема лідерства в колективі дітей дошкільного віку. Іванова В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.78-81. - укр. УДК 37.035.91-053.4.

В статті визначено актуальність даної проблеми, проаналізовані підходи науковців до розуміння сутності лідерства; розглядається неформальне лідерство на рівні малої соціальної групи - групи дітей старшого дошкільного віку; виділені базисні характеристики дитячого лідерства, визначено специфіку лідерства в дошкільному дитинстві, а також розглянуто сутність особистісних рис (комунікативні вміння, ініціатива і старанність, самостійність і самооцінка), що складають лідерський потенціал, і їх значимість для лідера-дошкільника.

14.17.08.2175/193412. До питання особливостей конструктивної діяльності дітей дошкільного віку. Попович О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.156-158. - укр. УДК 377.21.

У статті автор розкрив деякі особливості конструктивної діяльності дитини дошкільного віку. Актуальність дослідження автором розкрита на підставі аналізу Базової програми розвитку дошкільника "Я у Світі". У статті зазначено про те, що конструктивна діяльність дитини дошкільного віку дає можливість самостійно постановки цілей, мотивування себе, пошуку способів дій і контролю результатів, тобто, освоєння всіх компонентів психологічної структури діяльності. Визначено групи здібностей до конструктивної діяльності: нормативно-стабілізаційні - сенсорні, здібності наочного моделювання, діалектичні; уміння - уміння

культурно передавати свої емоції у конкретних образах, виражати своє ставлення до предметної дійсності, персонажів літературних творів, проявів людських почуттів.

14.17.08.2176/193559. Креативний розвиток дітей дошкільного віку засобами театралізованих ігор. Єнгалічева І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.59-62. - укр. УДК 378.14:373.2.

У статті досліджено особливості формування креативного розвитку дітей дошкільного віку засобами театралізованих ігор. Відповідно до цього з'ясовано сутність поняття "креативність"; розкрито ознаки креативності у дітей дошкільного віку; виокремлено види театралізованих ігор (режисерські ігри та ігри драматизації); визначено умови розвитку спеціальних театралізованих ігрових умінь (створення сприятливого середовища, дотримання етапів ігрової діяльності, залучення дітей до театралізованої культури, забезпечення взаємозв'язку театралізованої гри з іншими видами діяльності) та з'ясовано їх роль у розвитку креативних якостей дошкільників.

14.17.08.2177/193578. Дошкільне соціальне середовище як фактор первинної соціалізації дитини. Лещук Г.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.113-116. - укр. УДК 316.614.032: 373.2.

У статті проаналізовано особливості соціалізації дитини в умовах дошкільного навчально-виховного закладу. Обґрунтовано значення дошкільного віку в подальшій соціалізації особистості. Охарактеризовано основні фактори соціалізації цього вікового періоду. Визначено пріоритетні завдання соціального розвитку дитини в дошкільному навчально-виховному закладі. Проаналізовано умови ефективності соціального виховання дитини дошкільного віку. Охарактеризовано показники успішного соціального розвитку дошкільника.

14.17.08.2178/194864. Характеристика соціально-педагогічних умов економічної соціалізації дітей 5 - 7 років в умовах ДНЗ. Курінний Я. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.123-132. - укр. УДК 373.2.015.31:316.42:33.

У статті розглядаються соціально-педагогічні умови економічної соціалізації дитини 5 - 7-го року життя. Проаналізовано їх ефективність у формуванні первинної економічної культури дошкільника. Розкрито особливості процесу економічної соціалізації дитини в умовах ДНЗ. Визначено шляхи реалізації соціально-педагогічних умов у практиці сучасного дошкільного навчального закладу.

14.17.08.2179/194867. Особливості кваліфікації та спеціальності фахівців дошкільної освіти у країнах Західної Європи. Мельник Н. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.155-163. - укр. УДК 371.126:373.2-042.2:37.043.

У контексті інтеграції вітчизняної системи вищої освіти у європейський освітній простір актуалізується питання професійної підготовки фахівців дошкільної освіти відповідно до європейських стандартів. На окрему увагу заслуговує вивчення особливостей присвоєння кваліфікацій, напрямів підготовки та спеціальностей. Автором представлено аналіз особливостей професійної підготовки фахівців дошкільної освіти в окремих країнах Європи, здійснено порівняльний аналіз, який дає змогу визначити спільні та відмінні аспекти, які відображають уніфікованість професійної підготовки та збереження національних традицій.

14.17.08.2180/194872. Компетентнісний підхід як основа формування соціально-комунікативної компетентності особистості у дошкільному дитинстві. Рогальська-Яблонська І. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.204-211. - укр. УДК 372: 37. 035.

Стаття присвячена розгляду компетентнісного підходу як основи формування соціально-комунікативної компетентності особистості у дошкільному дитинстві, який передбачає управління процесом соціалізації дитини, педагогічне регулювання впливів соціокультурного середовища з метою досягнення цілей виховання, і засновується на ідеї саморозвитку суб'єкта як суб'єкта соціалізації та власної життєвості.

14.17.08.2181/194971. До проблеми визначення рівнів вихованості основ культури споживання у дітей старшого дошкільного віку. Іванчук С. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.118-127. - укр. УДК 373.2.015.31:33.

Стаття присвячена вивченню актуальної проблеми дошкільної освіти - вихованню основ культури споживання у дітей дошкільного віку. Автор пропонує критерії, показники та завдання для визначення складових виховання основ культури споживання у дітей старшого дошкільного віку. Розкрито зміст діагностичного обстеження, представлено кількісний і якісний аналіз рівнів вихованості основ культури споживання у старших дошкільників.

14.17.08.2182/195153. Освітні орієнтири і досягнення дошкільного виховання у країнах євроспільноти: перспективи для творчих запозичень. Лисенко Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №6, С.7-18. - укр. УДК 372.32(4).

У статті розглянуто стартові можливості дошкільної освіти 28 країн, що увійшли в Євроспільноту; проаналізовано пріоритетні напрями її розвитку задля збереження національних здобутків у кожній з них, а також увиразнено спільні засади для творення єдиного освітнього простору.

14.17.08.2183/195160. Підготовка спеціалістів дошкільного профілю до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Кирста Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №6, С.54-57. - укр. УДК 371.13 : 376.

У статті висвітлено окремі аспекти підготовки спеціалістів дошкільного профілю до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах сучасних ДНЗ. Основну увагу приділено визначенню ключових питань у роботі з дітьми з особливостями розвитку. Виокремлено компоненти готовності майбутніх вихователів до роботи в умовах інклюзії.

14.17.08.2184/195171. Розвиток творчості дошкільника в етнокультурному середовищі. Лазарович Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №6, С.118-121. - укр. УДК 372.32 : 37.036.

У статті проаналізовано стан проблеми навчально-виховного процесу дітей дошкільного віку в етнокультурному середовищі. Обґрунтовано важливість розвитку творчої особистості дошкільника, вплив етнокультурного середовища на оволодіння загальними навичками управління креативною діяльністю.

14.17.08.2185/195172. Особливості формування толерантності дітей старшого дошкільного віку. Ляпунова В. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №6, С.121-127. - укр. УДК 373.2.015.311:316.647.5.

Статтю присвячено актуальному аспекту загальної проблеми виховання толерантності дітей старшого дошкільного віку. Розкриваються особливості процесу формування толерантності у дітей дошкільного віку. Проаналізовано основні складники процесу формування толерантності у дітей старшого дошкільного віку такі як зміст, мета, методи та засоби. Визначається їх значення й подаються основні характеристики.

- 14.17.08.2186/195176. Передумови формування цілісної картини світу старших дошкільників. Барна Х. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №6, С.154-160. - укр. УДК 373.21.03-053.4.
- Проблема формування цілісних знань про навколишню дійсність у дітей дошкільного віку є актуальною на сучасному етапі розвитку дошкільної освіти. У статті розкрито поняття картини світу як сукупність узагальнених уявлень людини про себе, світ, свої взаємини зі світом, про своє місце у світі та своє життєве призначення. Дошкільний вік є найбільш сенситивним для формування пізнавальних процесів розвитку особистості, пізнання оточуючого середовища дошкільниками та становлення у них картини світу. Розкрито психологічні особливості старших дошкільників, наочно-дійове мислення переходить до образного мислення. У цей період формуються основи етичної поведінки, відбувається засвоєння моральних норм та правил поведінки. Діти цього віку імпульсивні - схильні до негайних дій під впливом безпосередніх збудників, у них загальна недостатність волі. Діти цього віку відрізняються довірливістю, піддатливістю та навіюваною схильністю до наслідування. Виділено психологічні передумови формування цілісної картини світу у старших дошкільників. Проаналізовано різні підходи вчених до визначення сутності категоріального світогляду дітей, у межах якого формується цілісна картина світу. Підкреслюється, що початкові форми категоріальної структури мислення несуть функцію світоглядного характеру, категоріальне бачення світу містить у собі імпульс до постійного виходу за межі даного. Цілісна картина дошкільника має такі складові: екологічний світ, категорії світу, взаємвідносини особистості з оточуючим світом, тобто внутрішній світ, психологія дитини. Цілісний світогляд старшого дошкільника розглядається як єдність узагальнених уявлень про дійсність, переконань та ідеалів, які відображають, розкривають і зумовлюють певне практичне і теоретичне ставлення дитини до світу, її спосіб сприйняття, осмислення й оцінки навколишньої дійсності та є ширшим у розумінні, ніж цілісна картина світу.
- 14.17.08.2187/195182. Інтегрування інформаційно-комунікаційних технологій у педагогічний процес дошкільних навчальних закладів. Чекан О. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №6, С.186-191. - укр. УДК 373.21.2:004.
- У статті обґрунтовано роль і місце інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі сучасного дошкільного закладу. Проаналізовано способи інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес дошкільного закладу. Проведено аналіз психолого-педагогічної літератури стосовно інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. Вивчено теоретичні засади інформаційно-комунікаційних технологій та їх інтеграцію у навчально-виховний процес ДНЗ. Визначено основну мету та завдання до проблеми. Визначено умови застосування інформаційно-комунікаційних технологій в дошкільному закладі. Проаналізовано дидактичні можливості мультимедійних засобів. Обґрунтовано комп'ютерні ігри як чинник розвитку дитини.
- 14.17.08.2188/195321. Розвиток творчих здібностей вихованців дошкільного навчального закладу в образотворчій діяльності. Кліш В., Семенова Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016, №7, С.126-131. - укр. УДК [373.2.016:74]:159.928 - 053.5.
- У статті розкрито особливості розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку у образотворчій діяльності. Зокрема, теоретично обґрунтовано організаційно-педагогічні умови розвитку творчих здібностей дітей. Також визначено основу творчого розвитку дитини засобами образотворчої діяльності.
- 14.17.08.2189/195322. Екологічне виховання дітей дошкільного віку: дефінітивно-понятійна сутність проблеми. Кравець Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016, №7, С.131-138. - укр. УДК 37.033 : 372.12.
- У статті проаналізовано сутність понять "екологічне виховання", "екологічна вихованість", "екологічна культура", "екологічна свідомість", "екологічні знання", "екологічне уявлення", "емоційно-ціннісне ставлення", "екологічно доцільна поведінка". Зроблено висновок, що екологічне виховання - багатогранний процес засвоєння екологічних знань із притаманною йому практичною спрямованістю, в якому виняткового значення набуває адекватне сприйняття та усвідомлення кожним вихованцем змісту основних компонентів екологічного виховання, що розглядаємо запорукою успішного розв'язання його завдань.
- 14.17.08.2190/195323. Особливості всебічного розвитку дітей дошкільного віку засобами музики. Кушнір А. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016, №7, С.138-143. - укр. УДК 373.2.015.31:78.
- У статті висвітлюється питання впливу музичного виховання на розумовий, художньо-естетичний розвиток дітей дошкільного віку, зміцнення їхнього психічного та фізичного здоров'я, соціально-морального зростання особистості дитини. Розкрито роль музичного керівника у всебічному розвитку дошкільників засобами музики.
- 14.17.08.2191/195324. Реалізація принципу індивідуального підходу до вихованців дошкільного навчального закладу. Семенова Н., Лукашук К. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016, №7, С.143-149. - укр. УДК 373.09 - 053.5 : 373.21.
- У статті розкрито питання реалізації принципу індивідуального підходу до вихованців дошкільного навчального закладу. Нами проаналізовано нормативно-правові документи, ряд наукових підходів щодо зазначеної проблеми. Також визначено ефективні форми реалізації індивідуального підходу до дошкільнят в навчального закладу.
- 14.17.08.2192/195326. Мовленнєвий аспект математичного розвитку дошкільників. Гавриш Н., Брежнєва О. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016, №7, С.155-163. - укр. УДК 372.47 (045).
- Автори статті аналізують проблему розвитку математичного мовлення з позиції теорії формування розумових дій П. Гальперіна. Обґрунтовується роль першої і другої сигнальних систем у засвоєнні дитиною математичних понять, осмислюються особливості засвоєння дітьми раннього і дошкільного віку математичних термінів і понять: число, величина, простір, форма та ін. Засновуючись на теорії поетапного формування розумових дій, автори публікації обґрунтовують власний підхід до забезпечення розвитку активного математичного мовлення; на прикладі інтегрованого дидактичного модуля коментують особливості засвоєння дітьми старшого дошкільного віку логічних операцій, слів-термінів, словесних конструкцій, наводять приклади ігор і ігрових вправ логіко-математичної спрямованості.
- 14.17.08.2193/195327. Особливості діагностики обдарованих дітей дошкільного віку. Лазарович Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016, №7, С.163-167. - укр. УДК 371.212.3 - 053.5.
- У статті обґрунтовано важливість діагностики рівня обдарованості дітей дошкільного віку для всебічного їхнього розвитку. Проаналізовано напрями використання діагностичних методик для виявлення розвитку всіх здібностей дітей. Наведено і проаналізовано компетенції дітей дошкільного віку в основних документах дошкільної освіти України.
- 14.17.08.2194/195328. Роль і функції засобів освіти дошкільного рівня / Rolul si functiile mijloacelor de invatamant la nivel grescolar. Mariar I. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016, №7, С.167-172. - Румунська УДК 373.2.
- В статті автор розглядає методи навчання дошкільників та їх ефективність у навчально-виховному процесі. Також автор обґрунтовує положення про те, що освіта повинна полегшувати процес передачі знань.

14.17.08.2195/199567. Єдність морального і трудового виховання в цілісному педагогічному процесі. Лутфуллін Валерій. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.47-52. - укр. УДК 37.015.31: 17.022.1. Висвітлено проблему залучення кожної дитини дошкільного віку і кожного учня ЗНЗ до посильних видів трудової діяльності з метою організації цілісного навчально-виховного процесу і піднесення рівня трудового і морального виховання підростаючого покоління. Розглянуто початковий етап трудового виховання у його зв'язку з ігровою діяльністю дітей. Детально проаналізовано значення простих форм природоохоронної діяльності дітей для вирішення завдань трудового, морального і екологічного виховання.

14.17.08.2196/200735. Роль оцінки у формуванні толерантності дитини дошкільного віку. Ляругла В.А. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.83-87. - укр. УДК 373.2.01.

У статті представлено теоретичний аналіз поглядів науковців щодо базисної ролі оцінки на початковому етапі формування толерантності у дітей дошкільного віку. З'ясовано, що у старшому дошкільному віці відбувається засвоєння інформації про об'єкт, необхідної для формування толерантності, розвиток мислення та формування оцінки об'єкта. Обґрунтовано роль батьків та педагогів у формуванні оціночних суджень дітей. Аналізується вплив художньої літератури, ЗМІ, мультфільмів та комп'ютерних ігор як взірців толерантних - інтолерантних суджень та оцінок на формування толерантної поведінки дитини.

14.17.08.2197/200761. До проблеми формування життєвої компетентності дитини в дошкільному закладі. Найда Р.Г. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.86-90. - укр. УДК 373.2.01.

У статті представлено аналіз поняття "життєвої компетентності" як однієї із складових особистісно орієнтованої моделі освіти, яка розглядає життя дитини як самоцінність. З'ясовано основні фактори розвитку життєвої компетентності; визначено базові цінності життєвої компетентності у дитини в дошкільному закладі та природовідповідні принципи в ході реалізації поставлених завдань перед педагогом.

14.17.08.2198/200798. Особливості мовленнєвого спілкування педагогів дошкільних навчальних закладів з дітьми, які мають різні освітні можливості. Степанова О.І. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.93-96. - укр. УДК 373.2: 371.133.

У статті розглянуто проблему мовленнєвого спілкування дітей дошкільного віку, які потребують корекції мовленнєвого розвитку, проаналізовано діяльність педагогів ДНЗ по нормалізації і розвитку правильного мовлення дитини, окреслено роль "семантичного поля" для запуску механізмів саморозвитку мовлення, зв'язного висловлювання.

14.17.08.2199/200802. Взаємини дітей дошкільного віку з різними освітніми можливостями у процесі спільного навчання. Падалка О.І. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.107-110. - укр. УДК 378.14: 373.211.24.

Стаття присвячена актуальній проблемі дошкільної освіти. У ній теоретично обґрунтовано психолого-педагогічні засади формування взаємин дітей дошкільного віку з різними освітніми можливостями в процесі спільного навчання. Виокремлено та проаналізовано особливості взаємин дітей дошкільного віку, обґрунтовано необхідність їх формування у дітей з різними освітніми можливостями в процесі спільного навчання.

14.17.08.2200/200813. Особливості методики проведення занять з образотворчої діяльності у групах із змішаним віковим складом. Янцур Л.А. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.144-148. - укр. УДК 373.5.016: 331(07).

У статті розкривається специфіка методики проведення занять з образотворчої діяльності у різновікових групах дошкільного навчального закладу.

14.17.08.2201/200914. Аналіз підходів до розвитку діалогічного мовлення дошкільників. Полевикова О.Б. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.132-139. - укр. УДК 372.461.

У статті здійснено аналіз компетентнісного, комунікативно-діяльнісного, функціонального, культурологічного, особистісно орієнтованого підходів до розвитку діалогічного мовлення дошкільників; обґрунтовано доречність запровадження словоцентричного підходу до мовленнєвого розвитку дітей, що, на думку автора, дасть змогу забезпечити цілісність у реалізації поставлених завдань.

14.17.08.2202/200918. Підготовка дітей до школи у вимірі дошкільної зрілості. Богуш А.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.158-163. - укр. УДК 372.016.

У статті розкрито проблему підготовки дітей дошкільного віку до школи; схарактеризовано поняття "неперервність", "спадкоємність", "психологічна готовність", "передшкільна освіта", "дошкільна зрілість" та її структурні компоненти.

14.17.08.2203/200919. Результати порівняльної характеристики рівнів сформованості соціально-комунікативної компетенції дітей старшого дошкільного віку. Айзенбарт М.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.163-170. - укр. УДК 373.2:373.06.004.12.

Статтю присвячено аналізу результатів констатувального експерименту із виявлення рівнів сформованості соціально-комунікативної компетенції старших дошкільників. У статті висвітлено добір комплексу діагностичних процедур для виявлення рівнів сформованості соціально-комунікативної компетенції дітей старшого дошкільного віку.

14.17.08.2204/200929. Полікультурне виховання як процес формування толерантності засобами світового фольклору у дітей дошкільного віку. Черепанова С.Б. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.217-221. - укр. УДК 373.21.

Статтю присвячено обґрунтуванню доцільності та необхідності формування полікультурної свідомості та толерантності з самого раннього віку.

14.17.08.2205/201313. Про стан розвитку мовлення як діяльності у дітей п'яти років. Калмикова Л. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.84-97. - укр. УДК 373.2.01.

У статті подано результати вивчення стану, особливостей і рівнів розвитку мовленнєвої діяльності дітей п'яти років, висвітлено кілька аспектів емпіричного дослідження: по-перше, представлено опис психолінгводиagnostичних методик і методів студіювання мовлення дітей цього віку, зокрема його утворювально-складових: мотиваційних, інтенціональних, цілеутворювальних, внутрішньомовленнєвих і структурно-граматичних; по-друге, якісна і кількісна характеристика стану сформованості у п'ятирічок мовленнєвих операцій, які в їх сукупності надають певне наукове уявлення про своєрідність мовленнєво-діяльнісного розвитку на завершальному етапі дошкільного онтогенезу.

- 14.17.08.2206/201317. Психолінгвістичні особливості оволодіння дітьми дошкільного віку фразеологізмами: теоретичний аспект. Мисан І. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.134-146. - укр. УДК 373.2.01.
Статтю присвячено висвітленню результатів аналізу наукової літератури з встановлення особливостей оволодіння й реального володіння дітьми дошкільного віку фразеологічними одиницями, які при функціонуванні в їхніх висловлюваннях стають психолінгвістичними (мовленнєвими) одиницями; специфіки сприймання та розуміння в дошкільному віці фразеологізмів - національної мовної скарбниці, української усної мовленнєвої творчості, мовного засобу, спроможного забезпечувати мовленнєво-мисленнєвий і духовно-моральний розвиток особистості. Розкрито особливості розвитку образного мислення дошкільників, необхідного для осмислення фразеологічного значення; з'ясовано ступінь сформованості фразеологічної лексики в мовленні дітей дошкільного віку.
- 14.17.08.2207/201321. Розвиток мовної особистості дошкільника в контексті аудіювання: авторський підхід. Харченко Н. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.183-196. - укр. УДК 373.2.01.
У статті здійснено аналіз різносторонніх підходів учених до мовної особистості як об'єкта дослідження. На основі узагальнення психолінгвістичної та психологічної літератури представлено авторське уявлення про мовну особистість дитини-дошкільника та її розвиток у контексті аудіювання. Розвиток мовної особистості дошкільника в контексті аудіювання розглянуто як складний процес набуття дитиною особливих відношень із предметним і соціальним світом у формі комунікації, операцій і здібностей, нових здатностей сприймання і розуміння мовних значень, їх трансформації в особистісні смисли, становлення її [мовної особистості дитини-дошкільника] як суб'єкта комунікативної взаємодії, який здобув завдяки своїй мовленнєвій (аудіативній) діяльності по реалізації цієї комунікативної взаємодії нові особливі можливості, компетенції та якості, що роблять дитину особистістю.
- 14.17.08.2208/201348. Економічна соціалізація дітей дошкільного віку: сутність поняття. Дудник Н.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.446-451. - укр. УДК 372.32+37.013.
У статті здійснюється теоретичний аналіз сутності понять економічної соціалізації та економічного виховання дітей дошкільного віку в сучасних умовах. Розкриті критерії ефективності, напрями реалізації економічної соціалізації та засоби формування понять економічного досвіду дітей дошкільного віку.
- 14.17.08.2209/201680. Системний підхід до визначення предмета та основних категорій дошкільної педагогіки. Саяпіна С.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.64-69. - укр. УДК 373.2:001.82.
У статті розкрито особливості системного підходу до визначення предмету дошкільної педагогіки. Підкреслено, що системний підхід має не лише теоретичне, а й практичне значення. Він орієнтує на вдосконалення системи дошкільного виховання, за якої окремі його сторони органічно взаємопов'язані одна з одною. Здійснено спробу довести, що вивчення та аналіз провідних категорій дошкільної педагогіки як науки та зіставлення їх з категоріями загальної педагогіки дає змогу більш чітко визначити специфіку дошкільної педагогіки.
- 14.17.08.2210/201785. Реалізація проекту "Я і моя сім'я" в дошкільному навчальному закладі як важлива умова формування первинного соціального досвіду дошкільників. Алеко О.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.13-17. - укр. УДК 373.2:316.614.032:316.362.
У статті докладно обґрунтовується та розкривається впровадження важливої соціально-педагогічної умови формування первинного соціального досвіду старших дошкільників - реалізації спільно з батьками й вихованцями проекту "Я і моя сім'я" в умовах дошкільного навчального закладу. Доводиться вагомість взаємодії родини та дошкільного закладу в процесі формування соціального досвіду дітей старшого дошкільного віку.
- 14.17.08.2211/201801. Формування культури здорового способу життя дітей дошкільного віку. Кисла О.Ф., Кошель А.П. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.107-111. - укр. УДК 378.147:[304.2+613.86:373.2].
У статті наголошується, що одним із головних завдань дошкільних навчальних закладів є створення умов для формування і зміцнення здоров'я дітей, що останніми роками значно погіршилось. Зазначено, що на етапі дошкільного дитинства пріоритетними є завдання виховання у дітей позитивної мотивації на здоров'я, орієнтації їх інтересів на культуру здорового способу життя. Зроблено аналіз літератури та досвіду роботи різних фахівців ДНЗ дозволили виявити умови формування позитивної мотивації до здорового способу життя у дошкільників. Наголошується на важливості спільної роботи колективу ДНЗ і батьків у формуванні культури здорового способу життя.
- 14.17.08.2212/201823. Роль социально-психологических факторов в подготовке к школе детей дошкольного возраста. Арыхова Г.Х. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.72-76. - рос. УДК 159.922.
Психологічна підготовка до шкільного навчання охоплює формування та подальший розвиток ряду розумових, вольових, моральних якостей, а також мотивацію до нового виду діяльності, яким є для дитини шкільне навчання. Бути готовим до школи означає для дитини також прийняття на себе готовності виконувати нові права й обов'язки школяра. Ставлення дитини до школи, навчальної діяльності, до самого себе пов'язане саме із цим. У статті розглядаються особливості методичної роботи вчителів середньої школи Азербайджану при підготовці дошкільнят до навчання в школі та роль соціально-психологічних факторів як на рівні сім'ї, так і на рівні дошкільного закладу.
- 14.17.08.2213/201825. Страх як феномен особистісного зростання дошкільника. Бобро Л.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.80-84. - укр. УДК 373.2:616.89-008.441.
У статті проаналізовано та узагальнено підходи до визначення поняття "страх", розглянуто причини виникнення страхів у дітей старшого дошкільного віку та їх прояви. Визначено вплив страху на поведінку, становлення емоційно-вольової сфери дитини. Виявлено зв'язки між досвідом і розвитком особистості дошкільника, його почуттів і волі. Характеризуються групи чинників, які сприяють виникненню страху у дітей 5-7 років.
- 14.17.08.2214/201826. Механізми розвитку фонематичного компоненту мовленнєвої діяльності дітей за умов звичайного онтогенезу. Брушневська І.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.84-89. - укр. УДК 378.937.
У статті автор розглядає мовленнєву діяльність дошкільника як важливу складову формування особистості в цілому. Акцентується увага на тому, що мовлення дитини розвивається в процесі онтогенезу паралельно з фізичним і розумовим становленням і є показником загального психофізичного розвитку. З-поміж усіх складових лінгвістичного компоненту мовленнєвої діяльності виокремлено і детально розглянуто механізми формування системи фонематичних уявлень дітей дошкільного віку за умов звичайного онтогенезу.
- 14.17.08.2215/201833. Теоретичні аспекти гуманістичного виховання дітей дошкільного віку. Черепаня Н.І. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.114-119. - укр. УДК 372.3.035.

Статтю присвячено проблемі гуманістичного виховання дошкільників. Здійснюється теоретичний аналіз сутності й ключових характеристик гуманістичного виховання дітей дошкільного віку в психолого-педагогічній літературі.

14.17.08.2216/201836. Характеристика технології складання інтелектуальних карт в освітньому просторі дошкільного навчального закладу. Барна Х.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.131-134. - укр. УДК 373.21.335.

У статті розкривається сутність технології складання інтелектуальних карт в освітньому процесі сучасного дошкільного навчального закладу. З'ясовуються історичні аспекти технології, термінологічне поле використання методу інтелектуальних карт та найважливіші принципи, яких потрібно дотримуватися при побудові інтелект-карти. Охарактеризовано два шляхи реалізації технології з використанням термінів "концептуальна карта" та "інтелектуальна карта". Розкрито етапи застосування технології інтелектуальних карт.

14.17.08.2217/202043. Розвивальна модель підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів до створення безпечного інформаційного середовища для дітей дошкільного віку засобами дитячої іграшки та гри. Коченгіна М.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.118-123. - укр. УДК 37.371.09.

У статті описано досвід підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів до забезпечення безпечного інформаційного середовища для дитини дошкільного віку засобами дитячої гри та іграшки. Визначено та схарактеризовано складники та етапи підготовки педагогів до створення безпечного інформаційного простору для дитини. Розкрито умови педагогічного співробітництва.

14.17.08.2218/202062. Уміння долати страх: критерії визначення й особливості вияву в дошкільному віці. Бобро Л.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.37-41. - укр. УДК 373.2 616.89-008.441.

У статті розглянуто проблему страху, причини його виникнення та роль в особистісному становленні дитини дошкільного віку. Проаналізовано поняття "вміння", "долання", "уміння долати". Розкрито сутність поняття "вміння дошкільника долати страх", описано критерії визначення рівнів сформованості вказаного вміння, схарактеризовано його вияви в дошкільному віці й чинники впливу. Здійснено теоретичний аналіз взаємозв'язку проблеми страху та вміння його долати з розвитком емоційно-вольової сфери дитини старшого дошкільного віку.

14.17.08.2219/202063. Зміст і структура програмно-методичного комплексу корекційного блоку занять із музичного виховання для дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу для дітей із порушеннями зору. Бондаренко Ю.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.41-48. - укр. УДК 376.352.04.

У статті подано опис розробленого автором програмно-методичного комплексу корекційного блоку занять із музичного виховання для дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу для дітей із порушеннями зору, який містить чотири програми, а саме: корекційну ритміку, логоритміку, горизонтальну пластику, музикотерапію. Зміст програм представлено по роках опанування дітьми зі зниженим зором програмового змісту. Використання в практиці роботи спеціальних дошкільних закладів зазначеного комплексу дасть змогу суттєво посилити корекційне спрямування процесу музичного виховання дошкільників зі зниженим зором.

14.17.08.2220/202100. Психолого-педагогічні основи ігрової діяльності дітей старшого дошкільного віку. Бутенко В.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.51-57. - укр. УДК 159.922.7:371.382-053.5.

У статті висвітлено актуальність проблеми організації ігрової діяльності в освітньо-виховному процесі сучасного дошкільного навчального закладу. Із використанням методу теоретичного аналізу психолого-педагогічних та навчально-методичних джерел із проблеми дослідження охарактеризовано сутність понять "ігрова діяльність", "діяльність", "гра", "психолого-педагогічні основи". Автором виділено аспекти використання гри протягом дошкільного дитинства; розкрито особливості розвитку психічних процесів старших дошкільників в ігровій діяльності; визначено тенденції систематизації дитячих ігор сучасними науковцями; окреслено зміст педагогічного керівництва ігровою діяльністю дітей старшого дошкільного віку.

14.17.08.2221/202102. Умови формування комунікативних умінь і навичок у дітей старшого дошкільного віку. Канарова О.В., Бескорвайна А.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.63-67. - укр. УДК 373.2.064.

У статті розкриваються умови формування комунікативних здібностей у дитини старшого дошкільного віку. Вказано на фактори, що зумовлюють комунікативну активність дошкільнят. Зазначено, що спілкування є важливою умовою правильного та повноцінного розвитку дитини дошкільного віку, зокрема спілкування з дорослим - основною і вирішальною умовою формування всіх психічних якостей і здібностей дитини: мовлення, мислення, емоційної сфери, самооцінки, уяви.

14.17.08.2222/202202. Впровадження інтенсивних технологій як умова професійного розвитку фахівців дошкільних навчальних закладів у сфері освітньо-оздоровлювальної діяльності. Маковецька Н.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.101-106. - укр. УДК 796: 371.134: 379.152.

У статті доводиться актуальність проблеми професійного розвитку методистів, інструкторів із фізичної культури, вихователів дошкільних навчальних закладів у сфері освітньо-оздоровлювальної діяльності. Зазначається, що однією з граней цього процесу є професійна компетентність педагога. Висвітлюються наукові підходи до тлумачення цього поняття, його складових. Згідно з одним із них визначається коло спеціальних компетентностей, наявність яких зумовлює ефективне впровадження методистом інтенсивних технологій у процес професійного розвитку фахівців дошкільних навчальних закладів, серед них - комунікативна компетентність, інтерактивна компетентність, ігротехнічна компетентність, перцептивна компетентність. Коротко охарактеризовано кожну з них, окреслено шляхи й умови їх досягнення.

14.17.08.2223/202214. Розвідка класифікації дитячих іграшок-провокаторів. Коченгіна М.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.12-17. - укр. УДК 372.3.

У статті порушено проблему необхідності систематизації іграшок, які виробляються для дітей, але які замість позитивного впливу на розвиток особистості дитини дошкільного віку можуть не сприяти її емоційному, пізнавальному, інтелектуальному та творчому розвитку. Здійснено спробу схарактеризувати ознаки іграшок-провокаторів. Визначено умови, за яких іграшки-провокатори не гальмують розвиток дошкільників. Наведено авторську класифікацію іграшок-провокаторів.

14.17.08.2224/202248. Дидактичні засади змісту діяльності позашкільних об'єднань з формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника. Семенов О.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.38-43. - укр. УДК 373.2.091.322-053.4.

У статті обґрунтовано дидактичні засади змісту діяльності позашкільних об'єднань, спрямованого на формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі. Дидактичними засадами творчо орієнтованого змісту у позашкільному навчальному закладі є: інтегрування, диференціація, міжпредметний підхід, індивідуалізація, діяльнісний підхід.

14.17.08.2225/202258. Підготовленість майбутнього вихователя до розвитку соціальних навичок у дошкільників як педагогічна проблема. Лесіна Т.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.85-90. - укр. УДК 371.15+371.13+372.3+37.036.

У статті порушено проблему вдосконалення професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільного навчального закладу, зокрема, в аспекті їх конструктивної діяльності щодо розвитку соціальних навичок у дошкільників. Зроблено спробу розширити наукові уявлення про феноменологію "соціального" в дитині дошкільного віку. Представлено домінуючі стратегії формування у студентів ВНЗ здатності до успішної професійної діяльності в окресленій сфері.

14.17.08.2226/202313. Результати дослідження просодичного компоненту мовлення у дітей дошкільного віку. Богрова Х. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.26-34. - укр. УДК 159.922.7.

У статті відображено деякі результати емпіричного дослідження особливостей просодичного компоненту мовлення у дошкільників, подано порівняльний аналіз показників основних складових просодики у дітей 4-5 і 5-6 років (середня і старша групи дошкільних навчальних закладів). Відображені дані авторської анкети, спрямованої на оцінку стану просодичного компоненту мовлення батьками. Також виявлено рівень розвитку комунікативної сфери дітей дошкільного віку. Продіагностовано такі показники просодичного компонента як темп, ритм, інтонація, логічний наголос, висота, сила, тембр, мовленнєве дихання.

14.17.08.2227/202320. Вивчення когнітивного аспекту в розвитку мовлення дошкільників. Кючуков Х., Ушакова О., Яшина В. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.146-153. - рос. УДК 81'23.

У статті розглянуто проблему вивчення взаємозв'язку когнітивного і мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку в процесі оволодіння рідною мовою. Матеріали обстеження дітей різного віку достатньо чітко дозволили виявити деякі особливості розвитку синтаксичної сторони мовлення та її впливу на побудову зв'язного монологічного мовлення, а також деякі закономірності розвитку мовних і мовленнєвих здібностей у дошкільному дитинстві. При виконанні дітьми запропонованих завдань, окрім особливостей синтаксичної сторони мовлення дошкільників, чітко проявилася логіка побудови висловлювань, що відображають дії персонажів, тобто зв'язок когнітивного і мовного розвитку дитини. На основі аналізу психолінгвістичних особливостей дитячого мовлення, урахування психологічної специфіки дошкільного віку ми змогли виявити уміння дітей складати зв'язні розповіді за серією сюжетних картин.

14.17.08.2228/202325. Розвиток діалогічного мовлення дошкільників у грі. Стангайне І. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.203-216. - англ. УДК 81'23.

Метою сучасної освіти є виховання культурної людини, яка прагне до досягнення взаєморозуміння, діалогу та спілкування. Поряд з цим, форма діалогу проявляється в різній поведінці людини. Участь в діалозі відбувається за допомогою діалогічного мовлення, оволодіння якою є необхідною умовою для успішного розвитку дитини і її діяльності. Важливу роль у діалозі дітей відіграють дві лінгвістичні одиниці (фрази, висловлювання) і здатність використовувати лінгвістичні форми в соціумі, оскільки в дошкільному віці діалог слугує дітям для життєдіяльності і повсякденного спілкування. Актуальні проблеми полягає в тому, що традиційний процес навчання в сучасних дошкільних навчальних закладах організовано в основному на основі описового монологу, недостатньо використовуючи основний вид діяльності дитини - гру. Результати, отримані в рамках дослідження, дозволяють зробити висновок про те, що гра під час спілкування дітей з однолітками забезпечує мовленнєву діяльність, розвиток діалогічного мовлення дітей та співробітництво з однолітками.

14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи

14.17.08.2229/193071. Проблема формування культури здоров'я старшокласників у загальноосвітніх навчальних закладах Хмельниччини. Ковальчук Т.П. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.47-53. - укр. УДК 373.5(477.43):613.8.

У статті висвітлено питання формування культури здоров'я в старшокласників у загальноосвітніх навчальних закладах Хмельниччини. Розкрито сутність і взаємозв'язок базових понять, стан наукового дослідження проблеми збереження, зміцнення здоров'я людини, узагальнені аспекти щодо питань формування культури здоров'я учнів. В дослідження відзначено, що здоров'я характеризує стан організму людини щодо пристосування до умов зовнішнього середовища, воно є результатом процесу взаємодії людини і місця існування, наголошено, що індивідуальне здоров'я розглядається як досягнення людиною високого рівня фізичної працездатності, наявності у неї адаптації до умов зовнішнього середовища, стійкості до захворювань. Тому здоров'я населення виступає інтегративним показником суспільного розвитку країни, відображенням її політичного, соціально-економічного та морального стану. На основі теоретичного аналізу проблему культуру здоров'я, розглянуто як нове якісне утворення особистості, що включає її ставлення до здорового способу життя, до власного здоров'я і цим самим зумовлює свідоме прагнення самостійно, творчо вдосконалювати фізичну, психічну і духовну сферу власної життєдіяльності на основі самопізнання і адекватної самооцінки стану здоров'я, рівень знань про здоровий спосіб життя, ступінь його сформованості, їх обізнаність щодо взаємозв'язку між шкідливими життєвими чинниками та виникненням різних захворювань. З'ясовано, що поняття "культура здоров'я" містить не тільки такі характеристики, як здоровий спосіб життя, фізичне і психічне здоров'я, але й творчу активність щодо свого організму і соціальну відповідальність. За результатами дослідження, проведених у школах області, обґрунтовано педагогічні умови і технологічне забезпечення процесу формування культури здоров'я учнів та можливості його впровадження у навчально-виховний процес шляхом використання інтерактивних форм і методів навчання і виховання, поєднання урочної, позаурочної, позашкільної роботи, взаємодії педагогічного колективу, працівників позашкільних організацій, батьків, медиків тощо.

14.17.08.2230/193091. Розвиток усного і писемного мовлення молодших школярів на уроках рідної мови. Мартіна О.В. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.154-159. - укр. УДК 811.161.2*367. 625.

Формування національно свідомої мовної особистості спрямовується на розвиток умінь вільно володіти нормами усної і писемної форм української літературної мови, цілеспрямовано і вправно використовувати мовні засоби у різноманітних комунікативних ситуаціях. Проблема формування культури усного і писемного мовлення як важливого компонента розвитку і виховання національно свідомої мовної особистості не може бути розв'язана без належної організації процесу взаємозв'язаного навчання усного і писемного мовлення молодших школярів. Обидві форми мовленнєвої діяльності виступають як основні засоби усвідомлення й осмислення знань, набуття вмінь практичного і творчого їх застосування. Рівень мовленнєвої компетентності особистості залежить від знань щодо особливостей усного і писемного мовлення, ознак і будови тексту, стилів і типів мовлення, опанування умінь орієнтуватися в ситуації спілкування, володіти інтонацією, використовувати позамовні засоби, уважно слухати співрозмовника, повно й ґрунтовно викладати думку, аналізувати й редагувати мовлення. Такий підхід аргументує актуальність набуття знань школярів про елементарні ознаки усної і писемної форм мовлення, визначає завдання вчителя акцентувати увагу на формуванні комунікативної культури на початковому етапі вивчення мови.

14.17.08.2231/193095. Семантична категорія наявності / відсутності в контексті вивчення дієслова на уроках української мови в початковій школі. Мелєксцева Н.В. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.175-178. - укр. УДК 373.3.016:811.161.2'367.625.

У статті здійснено спробу аналізу реалізації семантичної категорії наявності / відсутності на уроках української мови в початковій школі. З'ясовано, що наявність / відсутність у лінгвістиці представлена буттєвими реченнями, конструктивним центром яких є предикати наявності / відсутності. Схарактеризовано основні типи предикатів означеного семантичного класу та дієслова зі значенням екзистенційності як спеціалізований засіб їх вираження. Аналіз реалізації семантичної категорії наявності / відсутності здійснено в контексті засвоєння дієслова як частини мови молодшими школярами. Подано систему вивчення дієслова в початковій школі, проаналізовано сучасні шкільні підручники з української мови за 2-4 класи на наявність речень із дієсловами з буттєвою семантикою. Виявлено основні типи буттєвихречень, описано дієслівні засоби їх репрезентації та проілюстровано прикладами з підручників.

14.17.08.2232/193096. Лінгвометодичні особливості англомовного матеріалу сучасних підручників загальної хімії. Олізько Ю.М. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.179-184. - укр. УДК 378.147.

У статті здійснено лінгвометодичний аналіз трьох сучасних англомовних підручників загальної хімії. Дібрані видання відповідають критеріям тематичної різноманітності, міжпредметних зв'язків із навчальними дисциплінами професійної та практичної підготовки майбутніх хіміків, наочності, функціональності, комунікативності, новизни, соціокультурної цінності тощо. У цій роботі також наведені приклади тем, які демонструють міждисциплінарні зв'язки хімії та товарознавства, аптечної справи (фармації), медицини, біології, геології, екології, астрономії, фізики, історії, сільського господарства, технології. Також описано використані у підручниках невербальні засоби передачі інформації. З'ясовано, що серед них переважають таблиці, рисунки, формули, фотографії. В меншій мірі представлені моделі, графіки, схеми та діаграми. Завдяки проведеному аналізу лексики виділено п'ять основних груп хімічних термінів, а саме: теоретичні положення загальної хімії, назви хімічних елементів та сполук, хімічні властивості речовин, хімічні та фізичні величини та одиниці виміру, хімічні приміщення та обладнання. Окрім того, запропоновано типи вправ, для яких можуть бути використані дібрані лексичні одиниці. Зокрема, це вправи на добір термінів, які відповідають тематичній заняття, групування лексичних одиниць за формальними та семантичними ознаками, встановлення асоціацій, заповнення схем, надання синонімів, тлумачень тощо.

14.17.08.2233/193100. Розвиток мовлення молодших школярів на основі тексту. Третяк Н.В. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.203-209. - укр. УДК 372.461 (07).

У статті описано процес мовленнєвої діяльності учнів на уроках української мови в початкових класах; запропоновано методику збагачення словникового запасу молодших школярів стилістично диференційованою лексикою на основі текстів різних жанрів. Останні десятиліття відзначаються розвитком лінгвістики тексту. Опубліковано численні монографії і статті, написано посібники, проведено конференції і симпозиуми, присвячені лінгвістиці тексту. Предметом розгляду лінгвістики тексту є зв'язний текст як мовна та мовленнєва одиниця особливого рівня, його побудова. Інтерес до вивчення тексту зумовлено прагненням пояснити мову як глобальне явище з точки зору сучасного мовознавства, як засіб комунікації, глибше вивчити зв'язок мови з різними сторонами людської діяльності, які реалізуються через текст. Саме поняття тексту не зовсім чітко окреслено в сучасній науці. У статті подано визначення тексту різними мовознавцями з різних позицій.

14.17.08.2234/193102. Інтерактивні технології як засіб формування культуромовної компетентності молодших школярів. Яцук О.В., Грицин М.В. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.215-219. - укр. УДК 373.3: 81.161.2.

У статті окреслено зміст поняття "культуромовна компетентність" з урахуванням сутності понять "культура мови", "культура мовлення" та нормативних положень щодо викладання української мови в початковій школі. Закцентовано увагу на інтерактивних технологіях, які доцільно застосовувати в процесі вивчення розділу "Текст" з метою формування культуромовної компетентності в молодших школярів.

14.17.08.2235/193111. Методичні умови формування методологічних знань старшокласників про закон Харді-Вайнберга при розв'язуванні задач з генетики популяцій. Комарова О.В. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.268-273. - укр. УДК 373.5.016:575.

Стаття присвячена методичним умовам формування елементів методологічних знань старшокласників з біології, таких як знання про закон Харді-Вайнберга та умови його достовірності. Проаналізовано такі умови як розуміння учнями сутності методологічної категорії "закон"; поступове ускладнення змісту задач (відомого та шуканого); формулювання умови задачі, що передбачає обов'язкову актуалізацію знань про закон, умови його достовірності, математичні формули його вираження. Автором розроблена класифікація навчальних задач з генетики популяцій для курсу біології старшої школи. В процесі їх розв'язування у школярів теоретичні уявлення трансформуються у практичні вміння аналізу генетичної структури як ідеальних популяцій, так і таких, для яких умови достовірності не дотримано.

14.17.08.2236/193113. Особливості реалізації краєзнавчого підходу в процесі навчання географії на профільному рівні у 10-11 класах. Кушнарченко Н.М. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.279-282. - укр. УДК 371.32.911 (07).

У статті розглянуто проблематику вивчення географії в розрізі профільного навчання у 10-11 класах. Загальною метою курсів географії є спроба зробити досконалішим уяву учнів про географічну картину світу, поняття про географію як конструктивну науку та формувати географічне мислення на основі історичного, територіального, комплексного, типологічного, проблемного й конструктивного підходів. У загальноосвітніх закладах у навчанні географії все більшу роль відіграє краєзнавство. Воно розглядається як структурний компонент географії, і є складовою методики навчання географії, де виражається у вигляді краєзнавчого підходу. У 10 класі при вивченні курсу "Географія світу" краєзнавчий підхід має обмежені можливості, але і при вивченні цього курсу варто здійснювати краєзнавчий підхід. У 11 класі при вивченні курсу "Географія України" важливе значення краєзнавчого підходу полягає в тому, що він забезпечує розвиток в учнів уявлень про свою область, місцевість як складову частину держави країни.

14.17.08.2237/193114. Опис навчальної дисципліни "менеджмент безпеки під час занять з фізичної культури". Момот О.О. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.283-287. - укр. УДК 378:004 - 796.412.

У статті розкрито структуру та зміст програми вибіркової навчальної дисципліни "Менеджмент безпеки під час занять з фізичної культури" для студентів педагогічних вищих навчальних закладів, яка формує знання безпеки життєдіяльності під час занять фізичною культурою і спортом та вміння організувати й проводити заняття з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та призвести до несприятливих наслідків. Спрямована на вивчення основ захисту здоров'я та життя студентів, а також на розробку та реалізацію відповідних засобів і заходів щодо створення й підтримки здорових та безпечних умов для занять фізичною культурою і спортом. Навчальна програма диференційована лекційними,

практичними заняттями, самостійною роботою, системою контролю, що, у свою чергу, забезпечує теоретичну та практичну підготовку фахівців цієї спеціалізації, розроблена відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчально-виховного процесу.

14.17.08.2238/193115. Нові інформаційні технології та дистанційне навчання в освітньому просторі загальноосвітньої школи. Моцик Л.В. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.288-292. - укр. УДК 371.134+372+004.

У статті проаналізовано сучасні вимоги до вчителя початкової школи, його особистості, професійні якості та підготовка. Виділено комплекс засад, які складають основу готовності вчителів початкової школи до застосування технологій дистанційного навчання і мають бути реалізовані в процесі неперервної освіти. Розглянуто твердження, що важливим засобом НІТ навчання є комп'ютер. У сучасній школі його використовують як об'єкт вивчення, як засіб навчання, складову частину системи управління народною освітою, як елемент методики наукових досліджень. За допомогою комп'ютера як засобу навчання можна реалізувати програмоване й проблемне навчання. Використання комп'ютера в процесі навчання сприяє підвищенню інтересу й загальної мотивації навчання завдяки новим формам роботи й причетності до пріоритетного напрямку науково-технічного прогресу; активізації навчання завдяки використанню привабливих і швидкозмінних форм подання інформації, змагання учнів з машиною та самих із собою, прагненню отримати вищу оцінку; індивідуалізації навчання - кожен працює в режимі, який його задовольняє; розширенню інформаційного і тестового "репертуарів", доступу учнів до "банків інформації", можливості оперативно отримувати необхідні дані в достатньому обсязі; об'єктивності перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок учнів. Запровадження нових технологій є об'єктивним процесом еволюції освіти, однак жодну з них не можна вважати універсальною, адже сучасна педагогічна реальність не може бути монотехнологічною. Тому важливо, щоб кожен педагог творив власну технологію навчально-виховної діяльності.

14.17.08.2239/193117. Тестові технології оцінювання географічної компетентності учнів у підручниках географії для 6 класу. Науменко С.О. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.298-303. - укр. УДК 373.5.091.26:911(075.3).

У статті представлено тестові технології оцінювання географічної компетентності учнів, що містяться у чинних підручниках географії для 6 класу, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання у загальноосвітніх навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році. Подано їх кількісно-якісний аналіз за типами і видами та за когнітивними рівнями; наведено приклади тестових завдань з їх короткою характеристикою. З'ясовано, що у чинних підручниках географії для 6 класу тестові технології на оцінювання географічної компетентності учнів представлені відкритими тестовими завданнями рівня "застосування" у кількості від 20% до 25% від загальної кількості тестових завдань підручника. Серед цих завдань є географічні задачі та завдання-роботи з планом і картами.

14.17.08.2240/193119. Використання арт-терапевтичних технологій корекції здоров'я у роботі з учнями початкової школи. Садова І.І. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.309-313. - укр. УДК 372.4+7:615.

У статті описано нові технології корекції здоров'я учнів початкових класів; висвітлено принципи побудови арт-терапевтичної роботи в загальноосвітній школі; представлено теоретичні і методичні аспекти використання казкотерапії, ізотерапії та пісочної терапії у навчальному процесі початкової школи. Автором розглядається поняття "казкотерапії" як технології активізації пізнавальної діяльності молодших школярів. Пісочна терапія досліджується в контексті арт-терапії як невербальна форма корекції, де основний акцент робиться на творчому самовираженні дитини та розвитку сенсорного сприйняття. Ізотерапію (малюнкові техніки) описано як вид мистецтва, що удосконалює зорове сприймання, розвиває уміння спостерігати, аналізувати, запам'ятовувати. У дослідженні визначено базові чинники дії методів арт-терапії на розвиток особистості учнів початкових класів та інтеграцію у сучасне суспільство дітей з особливими потребами; розкрито теоретичні підходи щодо процесу соціалізації дитини. Основні теоретичні узагальнення і підібраний комплекс практичних пропозицій можуть використовуватись у професійній діяльності педагогів, учителів, вихователів, батьків з учнями початкової школи, які переживають численні проблеми через обмеження функціональних можливостей. Основні результати впроваджено у навчальний процес вищих педагогічних навчальних закладів і загальноосвітніх шкіл.

14.17.08.2241/193120. Психологічні особливості професійного самовизначення старшокласників. Харченко С.В. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.314-319. - укр. УДК 159.922.8.

У статті описано особливості професійного самовизначення учнів юнацького віку, з'ясована роль інтересів та здібностей у професійному самовизначенні школярів, вказано особистісні характеристики, які сприяють успіху молодої людини в професійній діяльності, а також показано основні відмінності, що існують у старшокласників при побудові власної життєвої перспективи та стратегії. Старший підлітковий вік - час вибору людиною свого життєвого шляху. Питання, пов'язані з соціальними, особистісними і професійним самовизначенням, стають у цьому віці центральними. Роздуми про свої життєві перспективи, експериментування з різними соціальними ролями, пошук відповідей на питання про сенс життя займає провідне місце в житті випускника. Актуальним стає прагнення діяти відповідно до своїх ціннісних установок, ідеалів, інтересів; готовність брати відповідальність за своє життя. Професійне самовизначення є винятково важливим етапом у житті кожної людини, оскільки правильно здійснений професійний вибір зумовлює успішність професійної діяльності особистості та її психологічний комфорт. Більш того, професійне самовизначення опосередковано впливає й на рівень соціально-економічного розвитку та добробут суспільства, адже правильно обрана стратегія вибору особистістю майбутньої професії забезпечує не лише її власний життєвий і професійний успіх, але й дозволяє їй зробити максимальний внесок процвітання своєї держави. Найвищим виявом життєвого самовизначення можна вважати особистісне самовизначення - це віднайдення самобутнього образу "Я", постійний його розвиток та утвердження в суспільстві. Також виокремлено у статті провідні риси життєвої перспективи як психологічного феномену з позицій статевовікових розбіжностей.

14.17.08.2242/193245. Обґрунтування змісту літературного краєзнавства для 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів Закарпаття. Марфинець Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.92-94. - укр. УДК 371.88 (477.87).

У статті відповідно до розробленої концепції обґрунтовано структуру літературного краєзнавства, конкретизовано компоненти. Відображено основні принципи формування змістового блоку регіонального компонента. Доведено, що літературно-краєзнавчий зміст ґрунтується на аксіологічних засадах. Подано авторську програму з літератури рідного краю для учнів 5 класу. Акцентовано увагу на питанні створення комплексу методичного забезпечення уроків літератури рідного краю для загальноосвітніх шкіл Закарпаття.

14.17.08.2243/193256. Підготовка учнів початкових класів до вивчення розділових знаків у діалогічних текстах і репліках. Палихата Е.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.122-124. - укр. УДК 372.462.

У статті визначено актуальність дослідження, вимоги програми із пропедевтичного вироблення пунктуаційних умінь під час оформлення діалогічних текстів і діалогічних реплік. Запропоновано методику практичного ознайомлення із пунктуаційними нормами, що сприяють формуванню культури писемного мовлення. Схарактеризовано сутність інтелектуальних вправ, які вимагають від учнів роздумів, доведення, аргументації та висновків, спрямованих на розставлення розділових знаків у діалогічних висловлюваннях.

14.17.08.2244/193283. Аналіз громадянської освіти як чинника політичної соціалізації особистості. Акіншева І.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.9-10. - укр. УДК 37.016:[316.42:32].

Дана стаття розглядає громадянську соціалізацію як чинника політичної соціалізації. Особливе значення у вихованні громадянина має громадянська освіта як система навчання і виховання особистості, що передбачає створення умов для становлення громадянської позиції, громадянської компетентності та набуття досвіду суспільно-корисної діяльності в умовах безперервної освіти. Громадянська освіта вже багато років є пріоритетним напрямом освітніх реформ у світі. Громадянська освіта включає політичні знання, які знайомлять з основами політичного устрою держави, допомагають розібратися в механізмі функціонування сучасної демократії.

14.17.08.2245/193291. Застосування диференційованого підходу при навчанні танцям дітей молодшого шкільного віку. Бондарчук Н.Я., Чернов В.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.32-35. - укр. УДК 373.3: 793.3.

У статті розглянуто основи сучасної методики навчання дітей молодшого шкільного віку танцям, охарактеризовано основні напрями і методи навчання. Розроблено зразок побудови танцювального заняття з молодшими школярами, визначено орієнтовний зміст підготовчої, основної та заключної частин заняття, способи виявлення і виправлення типових технічних помилок. Експериментально досліджено вплив танцювальних занять на розвиток координаційних здібностей молодших школярів із застосуванням диференційованого підходу.

14.17.08.2246/193297. Формування пунктуаційних умінь і навичок учнів початкових класів на текстовій основі. Гончарук О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.49-51. - укр. УДК 372.462.

Для висвітлення методики формування пунктуаційних умінь і навичок учнів 1-4 класів на текстовій основі окреслено зв'язок лінгвістичного матеріалу про "текст - синтаксис - пунктуацію", подано інформацію про текст, його особливості, схарактеризовано монологічну й діалогічну форми текстів, їхню структуру з метою виділення речень для аналізу, висвітлено методи навчання пунктуації, розроблено відповідну систему вправ і завдань.

14.17.08.2247/193319. Педагогічні умови підвищення ефективності виховання культури демократизму старшокласників. Назаренко Г.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.107-110. - укр. УДК 371.59.

У статті представлено досвід експериментальної роботи Монастирищенського навчально-виховного комплексу "Лицей - загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів "Ерудит" Монастирищенської районної ради Черкаської області з виховання культури демократизму старшокласників. Розглядаються педагогічні умови підвищення ефективності досліджуваного процесу. Висвітлюється зміст взаємодії ліцеїстів з органами державної влади, місцевого самоврядування та громадськими організаціями задля вирішення життєво важливих проблем учнівської молоді та місцевої громади.

14.17.08.2248/193320. Формування соціальної компетентності старшокласників у позаурочній діяльності. Ніколаєска І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.110-112. - укр. УДК 37.014.5: 37.014.3.

Статтю присвячено проблемі формування соціальної компетентності учнівської молоді в позаурочній діяльності. Запропоновано найбільш дієві практико-орієнтовані інноваційні форми роботи для використання у професійній діяльності педагогів щодо формування соціальної компетентності старшокласників у позаурочній діяльності. Наведено приклади формування соціальної компетентності школярів як на Україні, так і в інших країнах. Акцентована увага на практичному вирішенні окресленого питання в Черкаському регіоні.

14.17.08.2249/193329. Реалізація культурно-історичного дидактичного принципу в навчально-виховному процесі з фізики в школі. Попова Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.132-135. - укр. УДК 372.853.

Величезний соціокультурний потенціал і відповідні прикладні можливості має реалізація культурно-історичного дидактичного принципу у фізичній освіті. У статті на прикладі віртуального культурно-наукового діалогу видатних фізиків - Архімеда і А.Д. Сахарова показано можливість практичної реалізації культурно-історичного дидактичного принципу під час вивчення історії фізики і техніки у змісті фізичної освіти в школі. Розглянутий підхід до навчання фізики в даній політичній ситуації в Україні є взірцем під час вирішення особистісних моральних проблем і питань гідності для української молоді.

14.17.08.2250/193332. Методика навчання баскетболу та організація баскетбольної підготовки в умовах загальноосвітнього навчального закладу. Продан О.О., Фунтікова Н.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.139-142. - укр. УДК 372.8796.323.2.

У статті розглянуто основні риси баскетболу як засобу масового фізичного виховання, специфіку навчання баскетболу в сучасних загальноосвітніх навчальних закладах. Розроблено методичні рекомендації щодо баскетбольної підготовки в системі фізичного виховання старшокласників, сформульовано основні постулати і правила організації та проведення навчальних та ігрових занять з баскетболу в різних формах, охарактеризовано їхнє змістове наповнення відповідними вправами та рухливими іграми.

14.17.08.2251/193346. Булінг у підліткових шкільних колективах. Стремєцька В.О., Алексєєнко Г.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.177-179. - укр. УДК 37.015.3+159.922.7.

У статті приділено увагу аналізу теоретичних поглядів на явище булінгу, зокрема наведено ознаки, характеристики учасників булінгу тощо. Простежено ступінь поширеності булінгу в західних країнах та в Україні, зокрема наведені результати авторського дослідження. Придільено увагу зарубіжним технологіям профілактики та протидії булінгу.

14.17.08.2252/193352. Аналіз стану формування фізичного здоров'я старшокласників в умовах профільного навчання. Щурова Н. В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.193-196. - укр. УДК 375.5.015: 778.

У статті основну увагу приділено визначенню стану сформованості фізичного здоров'я старшокласників загальноосвітніх навчальних закладів Луганської області, без чого неможливо вдосконалення педагогічного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах зі спортивним профілем навчання. Для того, щоб з'ясувати реальний стан формування фізичного

здоров'я старшокласників в умовах профільного навчання, необхідно проаналізувати програмно-методичне забезпечення та визначити показники фізичного здоров'я учнів старших класів.

14.17.08.2253/193357. Реалізація краєзнавчого компоненту змісту навчання іноземної мови у старшій школі (на матеріалі елективного курсу з англійської мови). Алексєєнко І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.12-15. - укр. УДК 37.02:908.

У статті розглядаються питання реалізації краєзнавчого компоненту змісту навчання іноземної мови і культури у старшій школі. Обґрунтовується актуальність запровадження елективного курсу "Завітайте до України" для вивчення англійської мови старшокласниками. Оприлюднюються результати аналізу опитування вчителів і учнів старших класів щодо доцільності і потреби цього курсу для практики школи. Розглядаються принципи і критерії добору краєзнавчого матеріалу відповідно до тематики курсу і програми навчання. Визначається роль краєзнавчого компоненту змісту навчання іноземної мови як засобу міжкультурного спілкування у формі "діалогу культур".

14.17.08.2254/193366. Методика організації здоров'язбережувального освітнього середовища початкової школи. Ващенко О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.34-36. - укр. УДК 37.015:796.011.

У статті висвітлено методику організації здоров'язбережувального освітнього середовища початкової школи. Розглянуто "шкільні" фактори ризику, що призводять до погіршення стану здоров'я дітей, подано етапи процесу навчання в умовах здоров'язбережувальної педагогіки та проаналізовано складові побудови здоров'язбережувального освітнього середовища. Оскільки проблема організації здоров'язбережувального освітнього середовища початкової школи ще не знайшла достатнього відображення в дослідженнях сучасних науковців, мета статті полягає у розкритті методики здійснення означеної діяльності.

14.17.08.2255/193372. Третирування у шкільному середовищі та причини його виникнення. Гайдамашко І.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.49-51. - укр. УДК 37.013.42.

Актуальність матеріалу, викладеного у статті, обумовлена зростанням у сучасних загальноосвітніх навчальних закладах випадків третирування. У статті здійснено порівняльний аналіз понять "третирування", "булінг", "мобінг"; розкрито сутність та зміст явища "третирування", охарактеризовано його ознаки, форми, рольову структуру, особистісні риси "агресора" та "жертви". Розкрито причини виникнення третирування у загальноосвітньому навчальному закладі. Розглянуто нормативно-правові документи щодо профілактики зазначеної проблеми.

14.17.08.2256/193402. Потенціал громадсько-активних шкіл для виховання культури демократизму старшокласників. Назаренко Г.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.133-135. - укр. УДК 371.59.

У статті висвітлюються потенційні можливості громадсько-активної школи для виховання культури демократизму старшокласників. Розглядаються особливості демократизації шкільного життя, налагодження партнерства школи з державним, комерційним та некомерційним секторами українського суспільства у вирішенні життєво важливих проблем учнівської молоді, організації волонтерської діяльності у місцевій громаді. Акцентується увага на окремих аспектах активізації діяльності громадсько-активних шкіл в контексті досліджуваної проблеми.

14.17.08.2257/193429. Аналіз результатів дослідження потреб обдарованих дітей середньої та старшої школи. Хмуринська Т.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.200-202. - укр. УДК 371.

У статті розкрито окремі питання дослідження потреб гетерогенної групи - обдаровані діти, представлені результати дослідження та здійснено їх аналіз. Надано аналітичну інформацію про чисельність обдарованих дітей та їх особливі потреби, а також готовність педагогів загальноосвітніх навчальних закладів до роботи з ними. Представлено отримані результати анкетування, які висвітлюють конкретні потреби обдарованих дітей.

14.17.08.2258/193441. Інтегроване навчання української пунктуації на основі виразного читання учнів початкових класів. Гончарук О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.39-42. - укр. УДК 372.118.

Відповідно до програми з української мови для початкових класів виокремлено актуальні вимоги навчання пунктуації. Окреслено методику інтегрованого вивчення правил розставлення розділових знаків на основі синтаксису і виразного читання - використання інтонування і паузації для виділення речень за метою висловлювання, окличністю, звертання, однорідних членів речення, складних речень. Зосереджено увагу на виробленні пунктуаційних умінь за допомогою вправ і завдань із дотриманням принципів систематичності, послідовності, наочності, провідної ролі вчителя, активності і свідомості учнів.

14.17.08.2259/193443. Основні напрямки і форми профілактичної діяльності щодо ВІЛ/СНІДу в учнівському середовищі. Грабовська Т.І., Грабовський О.В., Баторі-Тарці З.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.46-50. - укр. УДК 37.013.42.376.58.

У статті висвітлюється роль навчального закладу у формуванні навичок здорового способу життя та профілактиці ВІЛ-інфекції/СНІДу серед учнівської молоді; розкриваються сутність та особливості сучасної педагогічної методики розвитку життєвих навичок, яка базується на гуманістичних ідеалах, повазі до прав людини, делікатному ставленні до гендерних проблем; проаналізована доцільність запровадження профілактичних програм у навчальних закладах для розширення знань, умінь та навичок учнівської молоді, досягнення позитивних змін у ставленні до свого здоров'я і в намірах ведення здорового способу життя, що може зменшити уразливість учнів в умовах епідемії ВІЛ/СНІДу.

14.17.08.2260/193474. Явище булінгу в освітньому просторі. Корміло О. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.174-187. - укр. УДК 373.1.

Стаття присвячена проблемі шкільного булінгу у сучасній системі освіти. Проаналізовано основні причини та наслідки цього негативного соціально-психологічного явища. На основі розуміння булінгу як прояву тривалої, систематичної агресії в конкретній соціальній ситуації взаємодії в групі, що заснована на нерівності між агресором і жертвою, окреслено його форми: фізичну і психологічну. Представлено рольову структуру булінгу. Окреслено шляхи подолання цього явища.

14.17.08.2261/193492. Особливості використання педагогічної рефлексії у процесі професіоналізації викладача - початківця англійської мови за професійним спрямуванням. Кокор М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.89-92. - укр. УДК 378.126 (73): 81' 243.

У статті розглядається поняття педагогічної рефлексії та її роль у процесі професіоналізації викладача англійської мови за професійним спрямуванням (АМПС) на початковому етапі його діяльності. Автором подано характеристику основних видів рефлексії, досліджено засоби і методи її застосування, вивчено основні умови її ефективної реалізації у процесі професіоналізації викладачів АМПС. На основі вивченого зарубіжного досвіду автор обґрунтовує необхідність широкого

застосування рефлексії як компонента підготовки майбутніх викладачів англійської мови загального і професійного спрямування у системі вищої освіти України.

14.17.08.2262/193496. Основи моделювання хмарно орієнтованого навчального середовища учня загальноосвітнього навчального закладу. Литвинова С.Г. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.101-107. - укр. УДК 373.5.016:004.738.5.

У статті проаналізовано правову основу для формування хмаро орієнтованого навчального середовища (ХОНС) середніх шкіл, термін "модель", "моделювання", етапів моделювання. Обґрунтовано проведення мисленого експерименту, визначені якості учнів, що формуються при використанні ХОНС. Розроблено структурну модель і описано вимоги до базової моделі ХОНС, яке базується на наступних компонентах: системі веб-сайтів, електронній пошті, банку навчальних матеріалів, блогах, сховищі документів, внутрішній соціальній мережі, дослідницьких групах, календарях, конференціях. Ця модель може бути базовою для загальноосвітніх шкіл усіх типів і форм освіти.

14.17.08.2263/193522. Сутність і зміст поняття інтернет-безпеки сучасного школяра. Столбов Д.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.187-190. - укр. УДК 373.31:004.

У статті здійснено теоретичне обґрунтування сутності та змісту поняття Інтернет-безпеки сучасного школяра. Розкрито тлумачення терміну безпеки та його складових в різних сферах діяльності людини. На основі аналізу психолого-педагогічної та технічної літератури визначено роль і місце Інтернет-безпеки в житті держави та в особистій безпеці її громадянина. Ґрунтуючись на працях вітчизняних і зарубіжних науковців та педагогів-практиків, досліджено інформаційний та педагогічний аспекти Інтернет-безпеки, на основі чого дано визначення термінів Інтернет-безпеки учня, загрози та ризику його діяльності у віртуальному просторі, а також висвітлено природу походження Інтернет-небезпек.

14.17.08.2264/193544. Концепція навчального посібника елективного курсу "Німецькомовні країни" для учнів старшої школи. Басай Н.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.11-14. - укр. УДК 371.214.41:81.

У статті висвітлено науково-теоретичні положення, закладені в концепцію навчального посібника елективного курсу "Німецькомовні країни" для учнів старшої школи. Визначено основні закономірності та принципи, на яких ґрунтується зміст прогнозованого посібника. Схарактеризовано основні вимоги до тематичних модулів, обґрунтовано критерії добору текстів до навчального посібника. Описано його структуру і зміст. Зпрогнозовано результати навчання старшокласників за навчальним посібником із країнознавства.

14.17.08.2265/193545. Модель виховання готовності старшокласників до вибору професії вчителя. Близнюк Т.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.15-18. - укр. УДК 37.01.37.048.4:37.

У статті представлена модель виховання готовності старшокласників до вибору професії вчителя, що включає мотиваційний, діяльнісний і рефлексивний компоненти. Автором визначено критерії та рівні готовності учнів старших класів до професійно-педагогічного самовизначення і виокремлено зміст освіти для забезпечення ефективності цього процесу в старшій школі. На основі представленої у статті моделі автором обґрунтовано методику її впровадження у навчально-виховну практику старшої школи.

14.17.08.2266/193546. Застосування диференційованого підходу при організації процесу загартування молодших школярів. Бондарчук Н.Я., Чернов В.Д., Герка О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.18-22. - укр. УДК 796.011.1-057.874.

У статті розглянуті основні режими й види загартування, його ефекти впливу на організм людини загалом і молодших школярів зокрема, основні форми загартування дітей молодшого шкільного віку, можливості застосування інтенсивних форм загартування у молодшому шкільному віці. Експериментально визначене значення диференційованого залежно від рівня фізичного стану застосування процедур загартування на стан серцево-судинної та дихальної систем, показники термометрії учнів молодшого шкільного віку.

14.17.08.2267/193548. Особливості статевого виховання учнівської молоді. Василенко О.М., Ілюк Л.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.25-27. - укр. УДК 613.88:37.011.32.

У статті розглянуто особливості статевого виховання учнівської молоді, що зумовлене багатьма чинниками. Проведено теоретичний аналіз поглядів та переконань на дану тему вітчизняних вчених, а також проаналізовано сутність статевого виховання як складової процесу формування морально гармонійної особистості. Розглянуто особливості підготовки молоді до сімейного життя, а також проаналізовано специфіку проведення статевого виховання школярів під час навчальних занять з різних предметів у загальноосвітніх закладах.

14.17.08.2268/193553. Лінгвістичні особливості вивчення пунктуації в курсі початкової мовної освіти. Гончарук О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.39-41. - укр. УДК 37.016:81028.31.

У статті висвітлено лінгвістичну основу вивчення пунктуації в курсі початкової мовної освіти, визначено значення пунктуації у формуванні та розвитку культури мовлення учнів. Подано інформацію про пунктуацію як розділ лінгвістики, пунктуаційну норму, класифікацію та функцію розділових знаків, принципи пунктуації; класифікацію речень за метою висловлювання; правила вживання розділових знаків у реченнях; текст, його особливості.

14.17.08.2269/193575. Комунікативні стратегії педагогічного дискурсу загальноосвітньої школи. Кухта М.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.105-108. - укр. УДК 373.5:37.015.3.

В статті визначені засоби реалізації педагогічного дискурсу в навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи, суть якого зумовлюється статусно-рольовими відносинами учасників комунікації. Здійснений психолого-педагогічний аналіз комунікативних стратегій як типових мовних шаблонів, характерних для спілкування вчителя й учнів: пояснювальної, оцінювальної, контрольної, організаційної і стратегії сприяння. Розкритий позитивний і негативний вплив кожної зі стратегій на психологічну атмосферу шкільного життя дитини, на перебіг психічних пізнавальних процесів, на стимулювання інтересу до навчання і мотивацію учіння.

14.17.08.2270/193592. Зміст і функції текстів для читання у навчальних посібниках елективних курсів з іноземних мов: лінгвокультурологічний контекст. Редько В.Г., Басай О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.154-158. - укр. УДК 373.5.016:81'243.

У статті автори розглядають методологічні засади визначення змісту і функцій текстів для читання у навчальних посібниках елективних курсів з іноземних мов для учнів старшої школи. Свої погляди вони ґрунтують на домінуючих у сучасній шкільній

іншомовній освіті компетентнісному, комунікативно-діяльнісному, особистісно орієнтованому і культурологічному підходах. Обґрунтовуються принципи добору і функції текстів у навчальному процесі.

14.17.08.2271/193595. Удосконалення мовлення молодших школярів під час вивчення синтаксису. Слюсар Т.А., Забалуї К.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.164-167.* - укр. УДК 372.161.2.

У статті розглянуто питання вибору найоптимальніших шляхів у роботі вчителя, які сприяють покращенню мовлення дітей молодшого шкільного віку під час вивчення словосполучень та речень. Визначені основні завдання навчальних занять з української мови. Виділені найоптимальніші умови, які сприяють розвитку і удосконаленню мовлення учнів. Окреслені основні етапи подальшого покращення мовлення на уроках української мови починаючи з 1 по 4 клас. Проаналізовані основні види роботи у навчальній діяльності, які спрямовані на розвиток комунікативних умінь учнів, такі як: уроки зв'язного мовлення, творчі вправи, ситуаційні ролі. Розкрито питання важливості збагачення словникового запасу учнів.

14.17.08.2272/193601. Метапредметний аспект формування загальнонавчальних компетентностей учнів в умовах профільного навчання. Трубочева С.Е. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.183-185.* - укр. УДК 373.5.091.313.

У статті розглядаються дидактичні особливості метапредметного підходу щодо формування загальнонавчальних компетентностей учнів засобами дослідницьких технологій в умовах профільного навчання. Зміст профільного навчання, який проектується з урахуванням метапредметного підходу має базуватися на фундаментальному ядрі змісту освіти. Значну роль у цьому аспекті відіграють технології дослідницького навчання. Для успішного здійснення дослідницької діяльності потрібні дослідницькі здібності, основу яких складають загальнонавчальні компетентності учнів.

14.17.08.2273/193604. Формування соціальної компетентності школярів у процесі партнерської співпраці загальноосвітніх навчальних закладів з родинами. Федоруц М.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.192-195.* - укр. УДК 37.035:373.5.

У статті розглянуто питання формування поняття соціальної компетентності школярів. Розкрито різні підходи до трактування визначення складових поняття "соціальна компетентність". Здійснено структурний аналіз соціальної компетентності та визначено її компоненти. Автор обґрунтовує значимість партнерської співпраці загальноосвітніх навчальних закладів з родинами школярів для створення сприятливих умов для навчання і виховання дітей та молоді.

14.17.08.2274/193611. Моделювання уроку елективного курсу з англійської мови "Завітайте до України" для учнів старшої школи. Алексеєнко І.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.11-14.* - укр. УДК 81.243:37.02.

У статті розглядаються питання моделювання уроку елективного курсу з англійської мови "Завітайте до України" для учнів старшої школи. Визначаються основні етапи моделювання та охарактеризовуються їх основні компоненти у контексті реалізації компетентнісного підходу до навчання іноземної мови в старшій школі. Презентується структурно-композиційна модель уроку, яка містить шість базових елементів конструювання змісту уроку.

14.17.08.2275/193633. Особливості формування навичок здорового способу життя в учнів молодших класів. Качур Б.М., Шеян М.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.78-81.* - укр. УДК 37.013.

У статті розглядається питання особливостей формування навичок здорового способу життя в учнів молодших класів. Належну увагу приділено розгляду питання формування культури здоров'я та здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я молодших школярів та їх гармонійного розвитку. Особлива увага акцентується на питанні створення оптимальних педагогічних умов, які сприяють більш ефективній навчально-виховній роботі, щодо формування навичок здорового способу життя школярів початкових класів.

14.17.08.2276/193649. Особливості педагогічного мовлення вчителів природничо-математичних дисциплін як засобу навчально-мовленнєвої взаємодії з учнями. Паламарчук Л.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.131-135.* - укр. УДК 37.091.313.

У статті з'ясовано сутність поняття "педагогічне мовлення", виділено його види (навчально-педагогічне та психолого-педагогічне), розкрито систему комунікативних інтенцій, що відповідають кожному із видів. Розкрито основні особливості професійного мовлення учителів природничо-математичних дисциплін, визначено його функції і завдання через запропоновану структуру підвидів (наукове, офіційно-ділове та літературно-розмовне мовлення). Доведено, що володіння професійним педагогічним мовленням є однією з умов, які забезпечать ефективність майбутньої навчально-виховної діяльності.

14.17.08.2277/193673. Особливості конструювання змісту навчального посібника елективного курсу "Німецькомовні країни" для учнів 10-11-х класів профільної школи. Басай Н.П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.21-24.* - укр. УДК 37.01 09.

У статті в центрі уваги перебуває питання конструювання змісту елективного курсу з країнознавства, здатного забезпечити якість та ефективність іншомовної підготовки старшокласників у межах профільного навчання іноземних мов. Автором уточнено сутність елективного курсу з країнознавства відповідно до його цілей, завдань і змісту. Окреслено сукупність загальнодидактичних і методичних принципів навчання, значущих для організації елективного курсу. Описано зміст навчального посібника елективного курсу "Німецькомовні країни" для учнів 10-11-х класів профільної школи.

14.17.08.2278/193681. До проблеми професійної компетентності вчителя початкової школи. Ваколя Т.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.48-51.* - укр. УДК 371.1.33.

У статті розглядається проблема переходу до компетентнісного підходу в навчанні. Здійснено аналіз досліджень, які розкривають зміст професійної компетентності педагога, зокрема, вчителя початкової школи. Представлено результати досліджень, що обґрунтовують різні підходи до визначення сутності даного інтегрованого поняття. Висвітлено стан проблеми в педагогічній теорії і практиці. Обґрунтовано структуру професійної компетентності вчителя початкової школи як важливої складової його професіоналізму.

14.17.08.2279/193684. Педагогічні умови виховання толерантності у молодших школярів. Горват М.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.57-60.* - укр. УДК 37.032.2: 37. 013.77.

У статті з метою мотивації дослідження проблеми виховання толерантності у молодших школярів подано кількісні показники складу початкових шкіл. Розглянуто сутність поняття "умови педагогічного спілкування". Та різні підходи науковців щодо педагогічних умов виховання толерантності школярів різних вікових категорій. На основі узагальнених результатів дослідження виокремлено найбільш ефективні педагогічні умови щодо виховання толерантності у молодших школярів в умовах інтерактивного педагогічного спілкування.

- 14.17.08.2280/193689. Делегування повноважень як засіб виховання у молодших школярів ціннісного ставлення до праці. Данієлян А.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.73-76. - укр. УДК 37.022.
- Делегування молодшим школярам організаційних повноважень у підготовці та проведенні різних видів роботи в освітньому процесі відіграє провідну роль в процесі виховання у підростаючого покоління ціннісного ставлення до праці. Делегування має спільні характеристики з дорученнями і обов'язками. Багатогранність структурних компонентів делегування охоплює всі аспекти формування у молодших школярів ціннісного ставлення, виховує відповідальність, цілеспрямованість, волю, формує мотивацію і забезпечує емоційне задоволення від власної діяльності.
- 14.17.08.2281/193690. Зони іміджевого впливу в професійній діяльності вчителя початкової школи. Довга Т.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.77-80. - укр. УДК 373.3.091; 17.022.1.
- У статті висвітлено специфіку іміджевого впливу вчителя початкової школи, обумовлену характером його особистісно-професійного іміджу. Представлено орієнтовні зони професійної діяльності вчителя, які дозволяють застосувати іміджевий вплив як інструмент здоров'язбереження молодших школярів та гуманізації міжособистісних стосунків у навчально-виховному процесі, а саме: організація сприятливого шкільного середовища, застосування здоров'язбережувальних педагогічних технологій та методів психолого-педагогічної терапії.
- 14.17.08.2282/193698. Міжкультурна комунікативна компетенція: проблема цілей і змісту навчання іноземній мові у загальноосвітній школі. Лендел Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.104-107. - укр. УДК 378.371.
- В статті здійснено характеристику цільового та змістового компонента формування міжкультурної компетенції у процесі навчання іноземної мови. Зосереджено увагу на оволодінні учнями соціокультурними знаннями та вміннями. Підкреслено, що важливим є моделювання такого процесу навчання на уроці іноземної мови, де в центрі уваги перебуває учень з його потребами, мотивами та інтересами. Визначено основний зміст цілей навчання іноземної мови, що полягає у вживанні її в автентичних ситуаціях міжкультурного спілкування; поясненні і засвоєнні і способу життя носіїв іншої мови; розширенні індивідуальної картини світу на основі залучення до мовної картини світу.
- 14.17.08.2283/193702. Підтримка процесу навчання фізики в школі засобами музейної педагогіки. Масленнікова Д.Ю., Попова Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.117-120. - укр. УДК 372.853.
- Впровадження засобів музейної педагогіки під час вивчення фізики спонукає учнів до вивчення предмету через їх залучення до цікавої навчально-пізнавальної діяльності. У той час впровадження засобів музейної педагогіки у навчально-виховний процес із фізики вимагає теоретичного, методичного обґрунтування та практичного застосування. У статті встановлюються конкретні засоби музейної педагогіки, які можуть бути використані вчителем під час вивчення фізики на всіх етапах навчання в школі.
- 14.17.08.2284/193717. Концепція змісту елективних курсів з іноземних мов для учнів старшої школи: лінгводидактичний аспект. Редько В.Г., Басай О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.163-166. - укр. УДК 373.5.016:81'243.
- У статті автори розглядають методологічні засади створення концепції змісту елективних курсів з іноземних мов для учнів старшої школи. Свої погляди вони ґрунтують на домінуючих у сучасній шкільній іншомовній освіті компетентнісному, комунікативно-діяльнісному, особистісно орієнтованому і культурологічному підходах. Обґрунтовується технологія добору і методичної організації змісту елективних курсів, визначаються цілі та пріоритетні засоби його реалізації.
- 14.17.08.2285/193726. Інноваційні підходи до методичного забезпечення шкільної дисципліни "Правознавство". Туряниця В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.192-194. - укр. УДК 378.147.
- Автор розкрив інноваційні підходи вдосконалення місту шкільного курсу "Правознавство", методичного забезпечення відповідно проблем і вимог сьогоденної освіти, напрями вдосконалення, що впливають із вітчизняного та міжнародного права з урахуванням глобалізації світу.
- 14.17.08.2286/193742. Історико-генетичний метод у навчанні математики. Війчук Т.І., Дільний В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.23-26. - укр. УДК 37.01:51.
- У статті розкрито особливості використання історико-генетичного методу у навчанні математики в школі. Розглянуто головні етапи становлення історико-генетичного методу. Проаналізовано доцільність його використання у сучасній шкільній освіті. Виділено основні напрями історизації навчання математики у школі. Класифіковано тексти з історії математики з урахуванням їхнього місця у навчальному процесі.
- 14.17.08.2287/193745. Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів на основі методу аналогії у навчанні математики та фізики. Гордієнко І.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.31-34. - укр. УДК 51:53:371.3.
- У статті проведено аналіз і викладено основні психолого-дидактичні засади використання аналогії у шкільній практиці навчання. Обґрунтовано методичні особливості методу аналогії у навчанні математики та фізики як засобу активізації навчальної діяльності учнів. Розкрито особливості застосування аналогії у процесі навчання математики та фізики як важливого компонента творчого мислення учнів, які базуються на принципах поступовості й послідовності, інтегрованості, цілісності та відкритості.
- 14.17.08.2288/193774. Педагогічне стимулювання учнів у процесі вивчення фізики в сучасній школі. Опачко М.В., Міс Йосип. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.122-125. - укр. УДК 372.853.
- Актуальність проблеми, що порушується у статті обумовлена потребою в аналізі ефективності педагогічного стимулювання в процесі навчання фізики в сучасній школі. Формулюються принципи, пропонується класифікація методів педагогічного стимулювання, особливості використання яких будуть розкриті в подальших дослідженнях.
- 14.17.08.2289/193779. Розвиток творчого мислення старшокласників на заняттях гуртка з інформатики. Постова С.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.137-140. - укр. УДК 378.1.
- У статті проаналізовано підходи педагогів до розуміння сутності понять "творчість", "творче мислення" та "позанавчальна діяльність", також наведено визначення понять "мислення", "розвиток творчого мислення" та "гурток". Розглянуто основні передумови розвитку творчого мислення, а також описані основні форми організації позанавчальної діяльності з інформатики; наведено ряд відмінностей позанавчальної діяльності в порівнянні з уроком як основною формою традиційної організації

навчально-виховного процесу. У статті висвітлено шляхи та можливості розвитку творчого мислення старшокласників на гуртку з інформатики.

14.17.08.2290/193784. Реалізація вчителем хімії принципу історизму при формуванні еколого-гуманістичних цінностей у школярів. Роман С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.152-154. - укр. УДК [373.5.016:54]:[504+17.022.1].

Дидактичний принцип історизму як один із засобів реалізації в хімічній освіті ідей екологізації, гуманізації, гуманітаризації сприяє зацікавленості предметом, формуванню поваги щодо досягнень хімічної науки, допомагає подолати хемофобію в суспільстві, правильно визначити молоді ціннісні шляхи у самостійному житті. У статті визначено функції історико-хімічного матеріалу, критерії його відбору, напрями використання, проілюстровані окремі аспекти його застосування в навчальному процесі, а також можливі ступені аксіологічної інтеграції в поданні вчителем історико-біографічного знання.

14.17.08.2291/193787. Використання гри під час навчання іноземної мови учнів початкової школи. Сідун М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.161-164. - укр. УДК 371.382.

У статті автор визначила і дослідила умови використання гри під час навчання молодших школярів іноземної мови. Встановлено, що процес навчання іноземних мов молодших школярів із використанням ігрової технології буде ефективнішим, при дотриманні таких умов: буде відбуватися співпраця вчителя й учнів на всіх етапах гри; гра відповідатиме психологічним та віковим можливостям учнів; будуть використовуватися різні види ігрової діяльності; будуть застосовуватись ігри, які стимулюють розвиток мотиваційної сфери і пізнавальної діяльності.

14.17.08.2292/193795. Формування соціальної компетентності школярів у процесі партнерської співпраці загальноосвітніх навчальних закладів / родин. Федорук М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.184-186. - укр. УДК 37.035:373.5.

У статті розглянуто питання формування поняття соціальної компетентності школярів. Розкрито різні підходи до трактування визначення складових поняття "соціальна компетентність". Здійснено структурний аналіз соціальної компетентності та визначено її компоненти. Обґрунтовано значимість партнерської співпраці загальноосвітньої школи з родинами школярів для створення сприятливих умов для навчання / виховання дітей та молоді. Автор висвітлює шляхи реалізації цієї співпраці, подає класифікацію найбільш вразливих соціальних категорій учнів.

14.17.08.2293/193820. Учень з інтелектом нижчим ніж середній в загальноосвітній школі. Кулеша Е.М., Брожек Д. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.184-193. - польська. УДК 376.3-056.26(438).

Розглянуто положення в галузі освіти учня з інтелектом нижче середнього. Автори звертають увагу на вплив сімейного середовища на психомоторний розвиток та навчання дитини. Вони вказують на необхідність прийняття заходів для підтримки процесу набуття знань і набуття навичок учнем з низьким інтелектом.

14.17.08.2294/193827. Інклюзивне навчання дітей з аутизмом в загальноосвітній системі навчання. Рибченко Л.К. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.261-270. - укр. УДК 376+37.011.33] - 056.264.

Поширення в Україні процесу інклюзії дітей з особливими потребами в освітні установи є не тільки відображенням часу, але і являє собою ще один крок до забезпечення повноцінної реалізації прав дітей на отримання доступної та якісної освіти. Інклюзивна практика реалізує доступ до отримання освіти в загальноосвітньому закладі за місцем проживання та створення необхідних умов для успішного навчання дітей з особливими освітніми потребами. Дає можливість створити необхідні умови для адаптації освіти для всіх без винятку дітей незалежно від їх індивідуальних особливостей, навчальних досягнень, рідної мови, культури, і психічних і фізичних можливостей. Інклюзія дітей з аутизмом загальноосвітню систему навчання може бути успішною і сприяти їхньому психологічному та емоційному розвитку. Аналізуючи стан інклюзивної освіти сьогодні, можна говорити не тільки про інноваційний процес, що дозволяє здійснювати навчання виховання дітей з різними стартовими можливостями на різних щаблях освітньої вертикалі. Цей напрямок надає потужний вплив і на розвиток самого освітнього процесу, в значній мірі змінюючи відносини між його учасниками. Розробляються стратегії психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами та технології супроводу дозволяють вибудовувати відносини всіх учасників освітнього процесу на основі поваги їх прав і особливостей. Все це забезпечує подальшу гуманізацію освіти, формування професійно педагогічної спільноти нового типу.

14.17.08.2295/194028. Проведення "уроків здоров'я" в дитячих дошкільних та шкільних закладах м. Ужгород. Мельник В.С., Горзов Л.Ф., Головацька Р.Т. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Медицина. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(51), С.293-295. - укр. УДК 371.32:613.2.8:613.954.955.

У статті проведено аналіз санітарно-просвітницької роботи в організованих дитячих дошкільних та шкільних закладах м. Ужгород студентами стоматологічного факультету Ужгородського національного університету. Завдяки проведенню "уроків здоров'я" досягаються хороші результати формування стійких навичок гігієни ротової порожнини, у дитини розвивається позитивне ставлення до здорового способу життя та збереження стоматологічного здоров'я.

14.17.08.2296/194110. Оцінка якості екологічної освіти і виховання учнів у сільській та міській початковій школі. Роман Л.Ю., Чундак С.Ю., Барішева Т.Є. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Хімія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.88-92. - укр. УДК 371.311.

The quality assessment of environmental education of primary school urban and rural areas have been studied. The complex of tests that can determine the level of younger pupils basic ecological knowledge was developed. Test items were directed on development of practical skills and abilities formed on the lessons of natural science and extracurricular environmental education. The level of environmental awareness of 7-9 year pupils knowledge has been assessed using questionnaire survey for groups of 2nd, 3rd and 4th grade pupils at Kam'yanysya school and Uzhhorod school № 15. A higher level of environmental culture of rural schools pupils was found. It was established that the environmental education of primary school children formed more under the influence of school. Participation of parents of pupils in urban school environmental education is minimal and sometimes is absent at all. Thus, environmental education primary school children should certainly be combined with environmental education. The nature should not be seen only from a utilitarian point of view during ecological education of younger schoolchildren. First of all, it is necessary to show children the uniqueness, beauty and versatility of nature and only then, that nature - the object of human consumption.

14.17.08.2297/194111. Вплив ігрових методів навчання на пізнавальну активність і якість знань учнів при вивченні неорганічної хімії в школі. Стерчо І.П. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Хімія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.93-96. - рос. УДК 37.013.32.

Methodical materials with an emphasis on game forms of lessons have been developed. Efficiency of games in the learning process was experimentally investigated. It was shown the work of teacher according to given technique solves the problem of compatibility with various temperaments of pupils in the same class.

14.17.08.2298/194149. Визначення спеціальної обдарованості відповідно до видів інтелекту. Тадеєв П.О., Голубева І.В. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №2(65), С.181-192. - укр. УДК 376.54;371.212.3(73).

У статті здійснено аналіз наукових праць вітчизняних та зарубіжних дослідників, які присвячені різним підходам до визначення обдарованості школярів. Використовуючи дослідження О. Антонової, О. Кульчицької та Дж. Рензуллі, авторами виокремлено базове визначення обдарованості школярів, яке використовується в подальшому при визначенні спеціальної обдарованості. Науковцями детально схарактеризовано сім видів інтелекту, запропонованих Г. Гарднером, та показано, що їм відповідає сім видів креативності: лінгвістична, музична, логіко-математична, просторова, тілесно-кінестетична, внутрішньоособистісна та міжособистісна. Сформульовано визначення спеціальної обдарованості, яке відповідає семи виокремленим типам інтелекту та креативності, якою називаємо результат взаємодії трьох характеристик: інтелекту певного виду (який перевищує середній рівень), певного виду креативності і мотивації до певного виду діяльності.

14.17.08.2299/194152. Шляхи збереження української духовності в іншомовному багатонаціональному середовищі (на прикладі українознавчих шкіл США). Форостюк І.В. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №2(65), С.213-218. - укр. УДК 37.09.

У статті розглядається питання збереження української духовності та культури в багатонаціональному і багатокультурному середовищі на прикладі історії та практичної діяльності американських суботніх шкіл українознавства. Розглянуто основні фактори успішної діяльності шкіл як на початку їх роботи, так і на сучасному етапі.

14.17.08.2300/194183. Спадщина традицій освіти публічних шкіл Великобританії як основа для формування міжкультурних знань. Гарус І.Д., Солопова Т.Г. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №4(67), С.19-25. - англ. УДК 37.01.

У статті розглядаються проблеми виховання у публічних школах Великобританії. Автори аналізують цінності, які сформували основу духовних пріоритетів нації; підкреслена важливість аспектів соціолінгвістичної комунікації студентів у процесі міжкультурної інтеграції.

14.17.08.2301/194223. Управління та моделі профорієнтаційного та кар'єрного навчання у середніх навчальних закладах Англії. Тименко М.М. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №5(68), С.190-200. - укр. УДК 373.3 .5.048:331.548(091)(410)"192".

В статті розглядаються питання системи керівництва та моделей профорієнтаційного та кар'єрного навчання в середніх навчальних закладах Англії. Автор надає детальний аналіз моделей та програм з профорієнтаційного та кар'єрного навчання, які роблять значний внесок у підготовку молоді до можливостей, відповідальностей та життєвого досвіду. Вони допомагають молоді приймати рішення та долати перехідні етапи в процесі навчання та роботи. Автор також описує керівництво профорієнтаційного та кар'єрного навчання в середніх навчальних закладах Англії, головну роль в якому відіграє координатор з профорієнтаційного та кар'єрного навчання, допомагаючи учням вирішити основні питання їхнього майбутнього життя у світі професій.

14.17.08.2302/194520. Поетична Шевченкіана на уроках позакласного читання: методичний аспект. Харіна О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.265-267. - укр. УДК 373.1.02:372.8.

Стаття порушує проблему вивчення поетичної Шевченкіани в школі. Автор пропонує прийоми роботи на уроках позакласного читання та літератури рідного краю з "поетичною критикою".

14.17.08.2303/194528. Т.Шевченко і лінгвоукраїнознавчий аспект у викладанні української мови в угорськомовних навчальних закладах. Галас А. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.301-307. - укр. УДК 373.1.02:372.8.

У статті робиться спроба узагальнити особливості функціонування зразків мови Т.Шевченка у чинних підручниках з української мови для учнів загальноосвітніх навчальних закладів з угорською мовою викладання. Аналізуються типи завдань і вправ, що містять фрагменти поетичної мови Т.Шевченка, а також відомості, пов'язані з його життям і творчістю, у контексті лінгвоукраїнознавчого аспекту у викладанні української мови як нерідної.

14.17.08.2304/194558. Викладання світової літератури за новим державним стандартом та новою програмою у загальноосвітніх та вищих навчальних закладах України. Бедзір Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.80-83. - укр. УДК 373.1.02:372.8.

У статті зроблено висновок про те, що викладання світової літератури за новим Державним стандартом та новою Програмою вимагає нових форм та методів роботи із залученням імагології та компаративістики як у школі, так і у вузі.

14.17.08.2305/194563. Методичні підходи до вивчення перекладів творів світової літератури у шкільній програмі. Демчик М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.103-107. - укр. УДК 373.1.02:372.8.

У статті розглянуто прийоми, методи і види вивчення перекладів творів світової літератури у шкільній програмі.

14.17.08.2306/194567. Воспитание любви к художественному слову у школьников в процессе изучения стилиевых особенностей произведений Ф. Кривина. Книгиницкая Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.119-123. - рос. УДК 373.1.02:372.8.

У статті розглядаються художньо-стильові особливості творів Ф. Кривина з урахуванням методики вивчення творчості письменника в шкільній програмі.

14.17.08.2307/194568. Компаративний аналіз літературного тексту на уроках світової літератури: теорія і практика. Зверєва Л. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.124-127. - укр. УДК 373.1.02:372.8.

У статті проаналізовано досвід проведення уроків світової літератури в загальноосвітній школі з використанням прийомів компаративістики.

14.17.08.2308/194569. Доцільність та специфіка інтеграції при вивченні літератур як шлях до формування компаративної компетенції особистості у сучасній школі. Сенік В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.128-131. - укр. УДК 373.1.02:372.8.

У статті розглядаються переваги та особливості бінарних інтегрованих уроків світової та української літератур у сучасній загальноосвітній школі як одного із способів формування літературної компетентності учнів.

- 14.17.08.2309/194634. Досвід організації правового виховання в системі середньої освіти Німеччини. Данильян О.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.95-104. - укр. УДК 340.12:37.
Розглянуто історію та досвід організації правового виховання в системі середньої освіти Німеччини. Показано специфіку концептуальних засад, а також особливості правового виховання в Німеччині. Проаналізовано основні правові цінності та шляхи їх формування. Зроблено висновок про взаємопов'язаність громадянського, правового та соціального виховання у системі середньої освіти Німеччини.
- 14.17.08.2310/194772. Еколого-естетичне виховання у початкових школах Великої Британії. Величко Н. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.69-78. - укр. УДК 37.036:373.3(410).
У статті розкривається зміст, цілі, завдання, організаційні форми, методи і принципи еколого-естетичного виховання у початкових школах Великої Британії. Теоретично обґрунтовані педагогічні умови формування екологічної свідомості учнів естетичними засобами. Здійснено науково-теоретичне обґрунтування сучасної парадигми еколого-естетичного виховання у Великій Британії. На основі системного аналізу виявлено загальні тенденції у визначенні теоретико-методологічних засад еколого-естетичного виховання. Узагальнено досвід відображення еколого-естетичного компонента в змісті роботи британської початкової школи.
- 14.17.08.2311/194777. Методолого-теоретичні засади формування здорового способу життя школярів засобами фізичної культури і спорту. Даниско О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.119-126. - укр. УДК 37.037:613.8.
У статті узагальнено новітні наукові підходи до проблеми формування здорового способу життя дітей та молоді. Акцентовано увагу на тому, що провідними засобами формування здорового способу життя школярів є фізичне виховання і спорт. Конкретизовано методолого-теоретичні підходи щодо формування здорового способу життя школярів засобами фізичної культури і спорту: особистісно-соціальний; особистісно орієнтований; діяльнісний.
- 14.17.08.2312/194785. Теорія та практика сучасної системи музичної освіти дітей молодшого шкільного віку. Малашевська І. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.198-208. - укр. УДК 78.01:373.3.
У статті висвітлюються теоретичні та практичні аспекти сучасної системи музичного навчання початкової школи. Проводиться огляд нормативної документації (Державного стандарту початкової освіти, навчальних планів і програм). Здійснюється аналіз останніх наукових досліджень у галузі методики музичного навчання та виховання дітей молодшого шкільного віку. Визначається рівень відповідності теорії та практики у системі музичної освіти молодших школярів на сучасному етапі.
- 14.17.08.2313/194825. Методи розв'язання важливих сучасних проблем виховання милосердя у школярів. Іваненко Л. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.31-38. - укр. УДК 37.018.3.
Актуальність теми зумовлена пошуком ефективних методів виховання милосердя у дітей шкільного віку. Завданнями статті є виокремлення важливих сучасних проблем виховання милосердя та аналіз основних методів їх подолання. Виявлена невідповідність вітчизняних шкільних практик і нормативно-правової бази світовим тенденціям виховання милосердя у дітей.
- 14.17.08.2314/194837. Контроль та оцінювання досягнень учнів при використанні методу Дальтон-план. Петrenchко М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.139-147. - англ. УДК 378.147:37(091)"19".
У статті досліджуються методи контролю за розвитком учнів у навчальному процесі при використанні методу Хелен Паркхерст - Дальтон-план. Вивчаються особливості побудови графіків, використання тестів, індивідуальних, групових та класних занять. Аналізується проблема оцінювання навчальних досягнень учнів при використанні даного методу індивідуалізованого навчання.
- 14.17.08.2315/194839. Діяльність приватних ЗОШ I ступеня в Україні: історія і сучасність. Пилипів О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.156-162. - укр. УДК 373.32(477).
За економічних та політичних змін в Україні конкурентоспроможними виявилися навчальні заклади освіти різних форм власності: державної, комунальної, приватної, зокрема, початкової ланки. Тому своєчасними є дослідження й аналіз організаційно-педагогічних умов діяльності загальноосвітніх шкіл першого ступеня приватної форми власності в Україні, зокрема, зміст, методи і форми функціонування. У практичній діяльності приватні заклади освіти стикаються з суперечностями, що зумовлені недосконалістю нормативної та методичної баз їх функціонування. Отже, актуальність проблеми, недостатня її теоретична і методична розробленість, необхідність розв'язання виявлених суперечностей зумовили вибір теми.
- 14.17.08.2316/194843. Розвиток пізнавального інтересу школярів засобами математичних задач олімпіадного характеру. Селівоник С. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.183-193. - рос. УДК 372.016:51.
У статті запропонований один з підходів до розв'язання проблеми розвитку пізнавального інтересу школярів до вивчення математики. Розглянуто психолого-педагогічні основи розвитку пізнавального інтересу учнів у процесі навчання математики: проаналізовано різні підходи до дефініції понять "інтерес" і "пізнавальний інтерес", описані етапи та рівні розвитку останнього, сформульовані дидактичні умови розвитку пізнавального інтересу учнів до математики. Дано короткий опис основних етапів експериментальної роботи та проаналізовані її результати.
- 14.17.08.2317/194849. Порівняльний аналіз забезпечення білінгвальної шкільної освіти в Канаді (Нунавут, Північно-західні території, Юкон). Шийка Ю. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.233-241. - укр. УДК 37.0:81'246.2 (71).
Здійснено порівняльний аналіз білінгвальної шкільної освіти на трьох територіях Канади - Нунавут, Юкон і Північно-західних територіях. Вивчено та проаналізовано наукову літературу, присвячену висвітленню проблеми надання білінгвальних освітніх послуг мовами корінного населення. Встановлено, що білінгвальна шкільна освіта сприяє розумінню багатокультурності, яка відображає культурну та расову різноманітність канадського суспільства, допомагає зберігати і підтримувати культурну спадщину.
- 14.17.08.2318/194853. Особливості ідентифікації обдарованих школярів у загальноосвітніх навчальних закладах: американський досвід. Бойченко М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.14-19. - укр. УДК 159.928.22.
Статтю присвячено висвітленню проблеми ідентифікації обдарованих дітей та молоді у загальноосвітніх школах США. З'ясовано сутність основоположного поняття дослідження - обдаровані діти та молодь - в американських законодавчих документах із відображенням штатової специфіки й окреслено складові обдарованості. Схарактеризовано методи та етапи ідентифікації обдарованих школярів в американських загальноосвітніх навчальних закладах.

14.17.08.2319/194871. Цільовий компонент організації виховної роботи у малокомплектній школі України (друга половина ХХ ст.). Прокопів Л. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.196-203. - укр. УДК 37.035.6(477)(ХХ).

У статті проаналізовано основні підходи до розуміння цільового компонента організації виховної роботи у малокомплектній школі України другої половини ХХ ст. Запропоновано, відповідно до виділених етапів діяльності малокомплектних шкіл України, еволюцію мети і завдань виховання, розкрито особливості організації виховання у малокомплектних школах досліджуваного періоду.

14.17.08.2320/194967. Проблема вибору середнього навчального закладу (гімназії) в Австрії. Денічева О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.84-91. - укр. УДК 371(436).

У статті здійснено аналіз основних чинників впровадження змін у системі гімназійної освіти Австрії; показано вплив соціальних факторів на вибір середнього навчального закладу; висвітлено відмінності між державним і приватним секторами системи освіти; розглянуто труднощі у процесі обрання навчального закладу, зокрема гімназії; проаналізовано можливості вибору гімназії батьками, які є представниками різних релігійних груп.

14.17.08.2321/194975. Школа в умовах демократичних змін: від прав і можливостей до безпорадності польського вчителя. Коцур М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.154-163. - укр. УДК 159.922.73-053.5.

У статті розкрито позитивні зміни, які відбулися в останні двадцять років, що мають місце в сфері освіти, а також посилення кризи школи і вчителя, зумовлені політикою центральних органів влади і шкільної бюрократії. При проведенні політичних змін на основі діалогу і співпраці різних освітніх суб'єктів слід пам'ятати, що реформування освіти повинно мати педагогічну вимір. В іншому випадку криза школи буде поглиблюватися і загострювати кризу суспільства.

14.17.08.2322/195094. The contemporary folklore revival in the mountain schools of the Ukrainian Carpathians: experience and assessment. Будник О., Близнюк Т. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.16-19. - англ. УДК 373.1.006.27.

У статті висвітлено особливості використання етнографічних елементів, в тому числі фольклору, в навчально-виховному процесі сучасних гірських шкіл Українських Карпат. Авторами обґрунтовано провідні принципи навчання (природовідповідності, культуровідповідності, народності, зв'язок навчання з життям тощо), на яких ґрунтується соціально-педагогічна діяльність учителя в гірській місцевості. Представлено досвід використання української народної творчості в соціокультурному середовищі гірської школи. Акцентується на питаннях професійної підготовки майбутніх учителів до роботи в школах гірської місцевості з урахуванням відповідних етнографічних, природно-рекреаційних і соціально-економічних умов. Автори презентують освітні наукові проекти, в яких беруть участь студенти в процесі навчальної та дозвілєвої діяльності (під час навчально-пізнавальних екскурсій і походів у гори). Значну увагу приділено проблемі залучення молоді Прикарпаття до самостійної етнографічної діяльності, дослідження народних звичаїв і традицій краю.

14.17.08.2323/195095. Знання про гірське середовище Карпат як умова формування культури здоров'я молодших школярів. Завгородня Т. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.20-23. - укр. УДК 37.011.3 : 37.013.76.

У статті розглядаються проблеми формування у молодших школярів культури здоров'я, рівень якої залежить від екологічної культури. Важливою складовою культури здоров'я дитини є рівень її знань про оточуюче середовище, сформованості відповідального ставлення до нього, вміння його зберігати і раціонально використовувати в повсякденному житті.

14.17.08.2324/195097. Соціально-педагогічні умови формування здорового способу життя на основі здоров'язбережувальних технологій в умовах гірської школи. Березовська Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.27-29. - укр. УДК 37.013.78:371.71.

В статті окреслено соціально-педагогічні умови формування здорового способу життя учнів в умовах гірської школи. Розкрито основні компоненти здоров'язбережувальних технологій які сприяють формуванню здорового способу життя, аналізується роль сім'ї та родини.

14.17.08.2325/195098. Педагогіка здоров'язбереження в сучасній початковій школі. Будник О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.30-33. - укр. УДК 371.71 : 372.4.

У статті виокремлено основні положення педагогічної діяльності вчителя в аспекті збереження та зміцнення фізичного, соціального, духовного й психічного здоров'я учнів початкових класів.

14.17.08.2326/195099. Роль учителя початкових класів у розвитку здоров'язберігаючої педагогіки. Височан Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.34-37. - укр. УДК 378.14.

У статті розглянуто різні підходи до процесу формування здоров'язберігаючого компонента у діяльності вчителя початкових класів. Автор розкриває роль учителя у втіленні здоров'язберігаючої педагогіки у навчально-виховний процес загальноосвітньої школи, аналізує основні проблеми та перспективи її розвитку.

14.17.08.2327/195102. Організація здоров'язберігаючого середовища молодшого школяра: теоретичні й практичні аспекти. Сливка Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.44-47. - укр. УДК 371.71: 372.32.

У статті розкрито специфіку організації здоров'язберігаючого середовища в початкових класах загальноосвітньої школи. Проаналізовано основні фактори ефективної реалізації здоров'язберігаючого середовища, визначено його сутність.

14.17.08.2328/195114. Роль самовиховання в удосконаленні педагогічної майстерності вчителя гірської школи. Ковальчук В. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.84-86. - укр. УДК 141.7:378.

У статті розкриваються особливості самовиховання вчителя в умовах навчально-виховного середовища гірської школи.

14.17.08.2329/195116. Викладач початкової освіти в ролі творця-мислителя ліберального виховання. Мацьонг Й. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.91-98. - англ. УДК 373.1.02.

The modern civilization is characterised by a significant degree of development in the fields of science, technology and industry - which leads to numerous transformations in the functioning of traditional communities and societies, population migrations and creation of new groups and socio-professional layers. Due to the above-mentioned transformations, human interpersonal relations are frequently subject to the process of depersonalization, manifesting a tendency to objectify people. Observing social changes that have been transpiring in Poland recently as well as attempts to reform the educational system result in an increased importance of questions concerning the role played by teachers and tasks they are to perform. According to Aleksander Nalaskowski, "a school is worth only as much as the teachers who work in it". Answering the questions of "Who currently works in Polish schools?" "Who are our teachers?"-

the author comes to the conclusion that we no longer encounter teacher teams at schools but only purely accidental gatherings of teachers. Such arbitrarily composed teacher assemblies do not form a unity, a characteristic group with numerous individual traits. I consider it worthwhile to focus on the issue of professional awareness and professional competences and qualifications of the teacher of children in the pre-school and early school stages (the so-called early education). School functioning is, after all, all the more effective if the teachers cooperate with one another, have a better understanding of children's needs and are able to jointly improve their individual styles of work. In this article, I shall make an attempt to present a story of a teacher on a road, a trapper (to use a metaphor), a free man/hunter in the process of permanent learning of the surrounding world. A reality which is to the same extent expected and unpredictable as it fluctuates between the known and/versus the discovered. The postmodern view of the world is characterized by "adventurous indecisiveness" as it is pluralistic, has no definite form - undergoing a cycle of permanent creation and disintegration. In this very aspect one can find a space for freedom of a teacher/hunter of the liberating education who - through his actions - reconstructs his own experiences while the ability to take advantage of the already acquired experience becomes another essential trait of his self-perfection.

14.17.08.2330/195124. Структурні компоненти емоційної культури вчителя початкової школи. Стас Т. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.125-128. - укр. УДК 37.015.

У статті розглянуто проблему вивчення структури емоційної культури вчителя початкової школи. У структурі емоційної культури вчителя ми виділяємо такі компоненти: когнітивний, мотиваційний, діяльнісно-поведінковий, саморегулюючий, емоційно-почуттєвий. Структура характеризується не тільки складовими її елементами, але й їх взаємозв'язком, припускає розкриття особливостей взаємозв'язку і взаємодії між компонентами досліджуваної якості.

14.17.08.2331/195128. Розвиток музично-інструментального виконавства учнів молодшого шкільного віку. Вовк М. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.141-144. - укр. УДК 37:78-054.

У статті розкривається проблема творчої музичної діяльності на матеріалі колективного інструментального виконавства, яка вже на початковому етапі навчання закладає міцну основу музичного розвитку всіх учнів, сприяє більш свідомому сприйманню навчального матеріалу, реалізує теоретичні знання у практику, формує творчу самостійність особистості молодшого школяра.

14.17.08.2332/195129. Особливості формування комунікативної компетентності молодшого школяра в умовах гірської школи. Жаровська А. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.145-147. - укр. УДК 372.461.

У статті проаналізовано думки науковців щодо сутності поняття "комунікативна компетентність молодшого школяра", обґрунтовано особливості формування комунікативної компетентності молодшого школяра в умовах гірської школи.

14.17.08.2333/195130. Використання можливостей ландшафтно-естетичного потенціалу Кримського регіону в екологічному вихованні молодших школярів. Заредінова Е., Зіядінова Р. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.148-152. - укр. УДК 37.033(477.75).

У статті розглядається процес екологічного виховання молодших школярів за допомогою ландшафтно-естетичного потенціалу Кримського регіону. Теоретично обґрунтовано взаємозв'язок дитини і природи, а також роль екологічного виховання в повноцінному гармонійному розвитку особистості. На прикладі екскурсій показана можливість реалізації екологічного виховання молодших школярів. Матеріали статті розглянуті в контексті нормативних документів законодавства України.

14.17.08.2334/195133. Формування комунікативної компетентності учнів початкової школи в умовах діалектного середовища. Наконечна Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.162-164. - укр. УДК 372.46:81'282.

У статті порушено проблему формування комунікативної компетентності учнів початкової школи в умовах місцевих говірок Прикарпаття. Розглянуто досвід, методи і прийоми розвитку мовленнєвих умінь молодших школярів через становлення їхньої мовної і мовленнєвої компетенції.

14.17.08.2335/195134. Особливості естетичної діяльності молодших школярів в умовах гірського середовища Українських Карпат. Никорак Н. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.165-167. - укр. УДК 37.036 (477).

У статті окреслено особливості естетичної активності молодших школярів та визначено і теоретично обґрунтовано основні вектори естетичної діяльності дітей молодшого шкільного віку в умовах гірського середовища Українських Карпат.

14.17.08.2336/195135. Збагачення словника учнів молодшого шкільного віку лексикою гуцульських ремесел. Стефінів Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.168-170. - укр. УДК 372.46.

У статті проаналізовано дослідження словника молодших школярів, розкрито зміст навчальних програм початкової школи щодо збагачення словника лексикою народних гуцульських ремесел.

14.17.08.2337/195136. Народне образотворче та декоративно-прикладне мистецтво як засіб естетичного виховання і розвитку молодших школярів. Фічора І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.171-174. - укр. УДК 373.1.02.

У статті висвітлюється актуальне питання використання народного образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва в навчальному процесі і в позакласній роботі, що сприяє, як показала практика, естетичному вихованню і розвитку молодших школярів.

14.17.08.2338/195138. Attempt of the description of the interconnection between the subjects of Philosophy and Informatics on the Secondary school. Ambrozy M., Gabonayova E. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.179-180. - англ. УДК 373.1.013.

It is necessary to understand the individuality of the subject of Informatics. This understanding is strongly interconnected with its place within the methodology of science. Philosophical problems concern programming languages themselves as well as Informatics as a science. Philosophical questions of logic and philosophical problems of cybernetics and artificial intelligence also play an important role regarding this problematic. Questions of computer etiquette as well as some questions concerning law are considered to be on the boundary with philosophy as a discipline. The important question here is: Do questions of the philosophy of the Informatics, which have/have not got their parallel in the other area of philosophy, exist in the philosophy of Informatics? Informatics is a science of information and its automatic processing (it is a science of solving problems using algorithms) by function of computers and their algorithms and programmes. The main subject of the study of the Informatics is the structure, creation, management, storage, obtaining, spreading and transfer of information. Human-computer interaction (HCI) as well as various ways of how people create, use and search information have been getting to the attention of Informatics in the recent years.

- 14.17.08.2339/195142. Інтегративне навчання в загальноосвітній сільській школі. Ворошук О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.197-199. - укр. УДК 373.1:376.2.
У статті розглянуто питання інтегративного навчання дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітній сільській школі. Розв'язання означених питань потребує запровадження системи інтегративного навчання дітей з особливими освітніми потребами в сільській школі.
- 14.17.08.2340/195147. Трудотерапія циганських учнів та учнів з неблагополучних сімей засобами традиційних народних ремесел. Rochovska I. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.218-225. - Словацька УДК 373.1:371.8.
Termin ergoterapia pochadza z greckych slov ergon (praca) a terapia (liecenie), teda zjednodusene mozno povedat', ze ide o liecbu pracou. Ergoterapia je terapeuticky postup, ktory vyuziva specificke diagnosticke a liecebne metody, postupy pri terapii jedincov kazdeho veku s roznym typom postihnutia, ci uz fyzickym, psychickym, zmyslovym alebo mentalnym postihnutim. Ulohou ergoterapie je dosiahnut' maximalnu samostatnost' a nezavislost' jednotlivcov v domacom, pracovnom a socialnom prostredi, a tym zvyisit' kvalitu ich zivota (Pfeifer, 1990). Ergoterapia predstavuje jeden z prostriedkov liecebnej rehabilitacie a nemozno ju zamienat' s pojmom pracovna rehabilitacia. Ergoterapia je liecba pracou. U deti sa da obdobne povedat', ze je to liecba pomocou hravych aktivitat. Ergoterapia je ucelne zamestnavanie, orientovane na realitu pracovneho zivota na jednej strane a na druhej strane vyzdvihujuce kreativnu cinnost'. Rozvija teda rozne pracovne schopnosti cloveka s postihnutim tak, aby ho bolo mozne uspesne zaclenit' do plnohodnotneho zivota (Jankovsky, 2001).
- 14.17.08.2341/195152. Міжнародний проект - в дії! Червінська І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.243-250. - укр. УДК 373.1.006.27.
Проект "Гірська школа Українських Карпат", автором і керівником якого є завідувач кафедри теорії та методики початкової освіти, професор Василь Хрущ, розпочав свою діяльність у 2006 році. Виконавець проекту ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника", ректор - професор Ігор Цепенда. За роки свого існування проект набув статусу міжнародного. До нього долучилися не лише працівники кафедр Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, а й науковці з далекого і близького зарубіжжя. Активними учасниками проекту є вчені і вчителі-практики зі США, Словаччини, Польщі, Куби та багатьох інших країн. Для висвітлення результатів дослідження у 2006 році було засновано науково-методичний журнал "Гірська школа Українських Карпат", який внесено до переліку наукових фахових видань з педагогічних наук. За темою проекту розроблено тематику курсових, дипломних та магістерських робіт. Кафедрою соціальної реабілітації захищено дві кандидатські дисертації. Гірська тематика присутня і дослідженнях з педагогіки та психології. У процесі роботи над проектом встановилися ділові відносини з науковими центрами та університетами, де аспекти гірської проблематики є предметом наукового дослідження. Так в США відбуваються щорічні Аппалачські читання, на які запрошуються і науковці з Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- 14.17.08.2342/195169. Педагогічні ресурси змісту букваря та читанок у контексті патріотичного виховання молодших школярів. Бедрій Х. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №6, С.106-110. - укр. УДК 371.671: 37.035.6 (075.2).
Стаття присвячена актуальній темі сьогодення - патріотичному вихованню учнів ЗОШ І ступеня та аналізу у даному контексті педагогічних ресурсів змісту букварів і читанок як перших підручників із формування в дитини уявлень про навколишній світ.
- 14.17.08.2343/195174. Формування особистості молодшого школяра в умовах розвивального освітнього середовища. Смолюк С. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №6, С.135-142. - укр. УДК 37.026 : 372.4.
У статті акцентовано на необхідності посилення вимог до умов навчання і виховання, розвитку сучасної особистості; визначено сутність, основні ознаки та специфіку розвивального освітнього середовища і його значення у процесі формування молодшого школяра. Автором визначено ідею про те, що створення розвивального освітнього середовища є не лише вимогою часу, а й нагальною потребою кожної людини, школи, суспільства, позаяк лише за таких умов особистість має можливість здобувати якісну освіту, самореалізуватися, самостверджуватись, діяти й творити творчо.
- 14.17.08.2344/195177. Інформатизація сучасної освіти молодших школярів у країнах зарубіжжя. Веркалець М. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №6, С.160-163. - укр. УДК 372. 4: 004. 5-057. 874.
У статті порушено питання про інформатизацію освіти і проаналізовано зарубіжний досвід впровадження комунікаційних технологій в освітній процес початкової школи. Описано сучасні тенденції розвитку інформатизації освіти молодших школярів в Україні.
- 14.17.08.2345/195179. Форми організації навчальної діяльності з іноземної мови з учнями початкової школи. Марчій-Дмитраш Т. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №6, С.168-173. - укр. УДК 372.46 : 81'243.
У статті проаналізовано форми організації навчальної діяльності молодших школярів у процесі вивчення ними іноземної мови за кількістю учасників навчання (індивідуальна, парна, групова, фронтальна) та за зовнішніми характеристиками навчального процесу (урок, гра, гурток, домашня робота тощо). Конкретизовано особливості уроків іноземної мови в початковій школі. Акцентовано на необхідності врахування психологічних особливостей учнів у процесі організації різних форм навчальної діяльності та визначено основні проблеми у процесі взаємодії з ними.
- 14.17.08.2346/195238. Компетентнісна спрямованість нових навчальних програм для початкової школи. Савченко О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №12-13, С.38-43. - укр. УДК 373.1.013.
У XXI ст. людство постало перед цивілізаційною кризою, що зумовлена передусім невідповідністю мети й темпів розвитку матеріальної і духовної культури, послабленням впливу "вічних цінностей". Як свідчать події останнього часу, цей розрив спричиняє дегуманізацію суспільств, економічні й екологічні потрясіння, стає загрозою виживання людини як у духовному, так і в економічному та фізичному вимірах. Для української освіти у зв'язку з цим окреслились чотири основні виклики часу, які прямо чи опосередковановпливають на її стан і перспективи розвитку: глобалізація (бізнес без кордонів, відкрита освіта, жорстка конкуренція на ринку праці і щодо володіння джерелами енергії); демографічна криза (зменшення людських ресурсів, старіння населення, вплив здібної молоді), яка вимагає пошуку шляхів оптимізації якості освіти, ефективного використання освітнього й виробничого потенціалів; інновації в науково-технічній сфері (ІКТ, нанотехнології, біотехнології тощо), що зумовлюють потреби швидких і науково обґрунтованих змін у змісті й методах навчання; формування у людей здібності навчатися впродовж життя; швидкість і частота комунікацій у різних сферах, котрі суттєво змінюють навчальне, культурне середовище, інформаційний, зокрема освітній, простір країни. Очевидно, що розв'язання цих глобальних проблем довгострокового розвитку країни якнайтісніше пов'язане з якістю людського потенціалу, а отже, з якістю шкільної освіти, коренем якої є початкова ланка.

14.17.08.2347/195239. Аналіз суперечностей у запровадженні компетентнісного підходу в шкільній освіті. Бібік Н. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.44-47. - укр. УДК 373.1.013.

Із запровадженням компетентностей підведено своєрідну риску під знаннявою моделлю освіти. Серед причин, які зумовили кризу традиційної системи, називають передусім надлишковість знань, їх розірваність, слабкий зв'язок із дійсністю, потребами практики. Так усталюється, що предметний зміст виводиться з логіки конкретної науки. Зі свого боку акцент на когнітивному компоненті об'єктивно спрямовує пошуки в напрямі додавання знань, збільшення їх вишир. Такий стан справ породжує дискусії щодо складу й актуальності змісту освіти. Незважаючи на гостроту проблеми, її очевидність для всіх, неузгодженість між освітніми ланками, взаємне дублювання змісту залишаються неподоланими й досі. Компетентнісний підхід дає змогу ліквідувати цей розрив і, так би мовити, технологічно переозброїти вчителя. Орієнтація на компетентність як мету освіти передбачає можливість пов'язати воедино освітні рівні, логічно вибудувати зміст освіти у співвіднесенні з вимогами до результатів у системі їх ускладнення. Важливо, що компетентнісний підхід дає можливість у результатах задіяти суб'єктність, досвід учня, що охоплює ті складові якості освіти, які лише декларувались, а насправді не становили об'єкт контролю, у тому числі державного. Тобто компетентнісно орієнтована освіта, з одного боку, логічно випливає з попереднього етапу освоєння особистісно орієнтованого, діяльнісного базису. Водночас вона посилює результативний компонент, наповнює мету, зміст, процес, мотивацію, результати реалістичним смислом, орієнтованим на необхідну компетентність як інтегрований вираз рівня освіченості. За такої умови кардинально змінюються всі складові - мета, зміст, система оцінювання, тип педагогічної взаємодії.

14.17.08.2348/195249. Методологічні засади виховання смисложиттєвих цінностей у школярів основної і старшої школи. Журба К. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.86-90. - укр. УДК 373.5.015.31:316.42 (043.3).

У статті розглядаються методологічні засади виховання смисложиттєвих цінностей у школярів основної і старшої школи. Висвітлюється питання методології дослідження, основні наукові ідеї і положення стосовно виховання смисложиттєвих цінностей у школярів. Розкриваються основні наукові підходи: системний, синергетичний, гуманістичний, аксіологічний, особистісно-орієнтований, компетентнісний підходи. Встановлено зв'язок теорії і практики виховання смисложиттєвих цінностей у школярів.

14.17.08.2349/195257. Середньоберезівська середня школа - центр виховної роботи з формування особистості учня у гірській місцевості. Генік Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.114-122. - укр. УДК 371.113 (477). 5.12-89. 20.

У статті розкрито, проаналізовано й узагальнено досвід роботи (в 1971-1990 рр.) з перетворення Середньоберезівської середньої школи Косівського р-ну Івано-Франківської області у центр виховної роботи в гірській місцевості її директором В. І. Білавичем, який використав досвід своїх попередників з метою збереження традиції дрібної української шляхти в умовах радянської тоталітарної системи, та перетворив школу на заклад якісної навчальної підготовки.

14.17.08.2350/195262. Особливості моделювання сучасного уроку математики в початковій школі відповідно до проблем її реформування. Коваль Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.139-143. - укр. УДК 373.31: 371.321.1:51.

У статті висвітлено особливості моделювання уроку математики в площині сучасного бачення процесу навчання, здійснення якого базується на виокремленні полів діяльності вчителя і учнів у контексті реалізації компетентнісного підходу.

14.17.08.2351/195263. Змістово-технологічне наповнення методичного портфоліо з педагогічної діагностики вчителя початкової школи. Мартиненко С. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.144-148. - укр. УДК 373.3:37.011-051.

У статті проаналізовано змістово-технологічне наповнення методичного портфоліо з педагогічної діагностики вчителя початкової школи. Подано діагностичний супровід професійної діяльності, який розкриває етапи, починаючи з перевірки готовності до навчання та впродовж усього періоду перебування у початковій школі, зміст, форми і методи діагностування, очікуваний результат і охоплює орієнтовні технології та методики вивчення індивідуальних особливостей учнів, виховного потенціалу сім'ї, взаємодії зі школою.

14.17.08.2352/195265. Вплив соціальних мереж на розвиток особистості молодшого школяра. Гоцуляк К. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.152-154. - укр. УДК 37.013.78:372.4.

У статті розглядається вплив соціальних мереж на здоров'я дитини. Висвітлено позитивні і негативні сторони проведення часу за комп'ютером. Визначено фактори, які впливають на молодшого школяра при частому перебуванні в Інтернеті. Стаття озайомлює батьків з порадами, які допоможуть запобігти шкідливому впливу соцмереж. А також дає можливість побачити різницю між реальністю і віртуальним світом.

14.17.08.2353/195266. Формування навичок самоконтролю молодших школярів у навчальному процесі початкової школи. Ілійчук Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.155-159. - укр. УДК 373.31.

У статті здійснено аналіз сутності поняття "самоконтроль", проаналізовано різні підходи дослідників щодо його трактування. Розглянуто самоконтроль як один із провідних компонентів навчальної діяльності учнів. Розкрито зміст і особливості формування навичок самоконтролю молодших школярів у навчальному процесі загальноосвітньої школи I ступеня. Узагальнено психолого-педагогічні умови формування навичок самоконтролю в учнів молодшого шкільного віку. Подано деякі прийоми формування навичок самоконтролю дітей, що можуть бути використані вчителями початкової школи на уроках математики та української мови.

14.17.08.2354/195268. Формування комунікативної компетентності учнів початкової школи на уроках літературного читання. Копелюк С. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.162-165. - укр. УДК 372. 461.

У статті розглядаються проблеми формування комунікативної компетенції учнів початкової школи. Доведено, що визначальним у мовленнєвому розвитку учнів початкової школи є комунікативно-мовленнєвий принцип, пов'язаний із джерелом інформації. Розкрито роль літературного читання який сприяє досвіду міжособистісного спілкування.

14.17.08.2355/195271. Роль школи як сучасного соціокультурного центру у формуванні підростаючої особистості. Червінська І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.172--176. - укр. УДК 37.013.8.

В статі розкриваються особливості складного і багатогранного процесу розвитку особистості. Автор акцентує увагу на соціокультурній складовій цього процесу, описує провідні чинники впливу, різні підходи та концепції формування особистості.

Аналізує способи створення виховного соціокультурного середовища школи, описує роль педагогів, батьків та громадськості у цьому процесі, визначає специфіку практико-орієнтованого підходу до виховання.

14.17.08.2356/195288. Формування основ здорового способу життя в учнів молодших класів. Височан Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.241-243. - укр. УДК 373.3:613.955.

В статті розкривається роль загальноосвітньої школи у процесі формування в учнів початкової школи основ здорового способу життя, важливість навчально-виховного процесу у виховання ціннісного ставлення до власного здоров'я і здоров'я оточуючих людей. Автор акцентує увагу на можливих способах організації навчально-виховного процесу з врахуванням вікових та індивідуальних можливостей учня загальноосвітньої школи.

14.17.08.2357/195293. Організація музично-слухацької діяльності на уроках музичного мистецтва в початковій школі. Барило С. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.259-261. - рос. УДК 372.8:78.

У статті автор досліджує проблему музично-слухацької діяльності молодших школярів на уроках музичного мистецтва, а також визначає оптимальні шляхи організації слухання і сприйняття музики у початковій школі.

14.17.08.2358/195300. Вплив засобів театрального мистецтва на формування у молодших школярів інтересу до навчання. Настишин В., Червінська І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.286-294. - укр. УДК 371.036:792.01.

У статті аналізується проблема формування особистості молодшого школяра засобами театральної педагогіки. Автор розкриває описує особливості застосування у навчально-виховному процесі початкової школи засобів театрального мистецтва, розкриває інноваційні підходи до організації роботи вчителя. Адже одним із провідних напрямків української освіти є розвиток пізнавального інтересу, здібностей, нахилів та навичок учнів у процесі вивчення навчальних предметів.

14.17.08.2359/195325. Використання вчителями початкових класів інтерактивних технологій навчання молодших школярів. Алендарь Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.150-155. - укр. УДК 373.3.015.31:004.031.42.

Найважливішим завданням сучасної школи є виховання творчої особистості, яка вміє самостійно критично мислити, генерувати власні ідеї і втілювати їх у життя. Саме використання у початкових класах інтерактивних технологій навчання забезпечує позитивну атмосферу в колективі для досягнення спільних цілей, відкриває можливості здійснення самостійного навчання та розв'язку життєво важливих проблем. У статті розкрито сутність поняття "інтерактивні технології", розглянуті особливості використання інтерактивних технологій навчання у початковій школі та їх вплив на становлення та формування особистості молодшого школяра.

14.17.08.2360/195453. Становлення основ економічної культури школяра у просторі шкільної освіти. Дембицька Н. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.74-82. - укр. УДК 316.6.

У статті показано специфіку шкільної освіти як соціалізуючого простору, у якому відбувається засвоєння школярем тих соціокультурних регулятивів (норм, правил, цінностей, соціальних ролей), на базі яких формуються основи економічної культури особистості.

14.17.08.2361/196668. Релігієзнавчий складник у формуванні предметної історичної компетентності учнів ЗНЗ. Кришмарел В. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.197-202. - укр. УДК 21:37.014.

З огляду на поліполітичність, мультиетнічність та поліконфесійність українського суспільства, необхідним є врахування цінностей, в тому числі релігійних, представників різних спільнот при вивченні предметів історичного циклу у ЗНЗ. Державний стандарт освітньої галузі "Суспільствознавство" передбачає багатоаспектність викладу - вивчення різних вимірів громадянського життя та релігії (морально-етичного, соціального, культурного тощо) та багатоперспективність - вивчення з погляду різних суб'єктів (віруючих конкретної релігії, представників різних культурних спільнот тощо). Проте, у програмі з історії України вкрай малу увагу приділено потенціалу релігієзнавчого складника, а підручники містять базову інформацію релігієзнавчого змісту, але поодинокі її поглиблюють та включають до інтерактиву, що вказує на потребу ретельнішої роботи науковців і вчителів у цьому напрямку.

14.17.08.2362/199572. Упровадження суб'єкт-суб'єктних відносин у практику загальноосвітніх навчальних закладів. Карпенко Антоніна. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.78-82. - укр. УДК 373.001.895.

Розглянуто впровадження нового в шкільну практику, що сприяє постійному динамічному інноваційному розвитку освіти, служить удосконаленню всієї системи засобів навчання і виховання, а також особистісних якостей педагога. Доведено, що поняття "відносини" неможливо розглядати основні категорії педагогіки, питання змісту освіти, навчання і виховання. Це особливо важливо в умовах виконання Закону України "Про вищу освіту" - подальшої розбудови громадянського суспільства.

14.17.08.2363/200024. Данте та практика повільного читання у школі. Хон Л. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.345-362. - рос. УДК 372.882(Данте).

Стаття присвячена проблемі викладання літератури в школі. Автор наводить результати експериментального сумісного читання "Божественної комедії" зі школярами. Поряд із вже відомим підходом до художніх творів - "повільним читанням" - автор демонструє застосування таких практик, як "спрямоване читання", "думки угорос", "щоденник подвійного запису", "читання по зернятку" та інші. Підкреслюється необхідність читання "серцем", протиставлене інтелектуальним інтерпретаціям, що не враховують життєвий досвід читача.

14.17.08.2364/200268. Компетентнісний підхід особисто-орієнтованого напряму при викладанні екології в середніх навчальних закладах. Некос А.Н.,Цехмістрова Ю.В. // Людина та довкілля. Проблеми неоекології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №1-2(25), С.88-93. - укр. УДК 504 + 372.8.

Мета. Визначити і обґрунтувати ефективні методи впровадження компетентнісного підходу особисто-орієнтованого напряму при викладанні екології в середніх навчальних закладах. Методи. Традиційні педагогічні, соціологічні, статистичні. Результати. За результатами досліджень, учні виявили бажання вивчати екологію в темах інших уроків за диференційованим і міждисциплінарним принципами. Серед методів проведення занять інтерес викликали екскурсії на промислові підприємства та очисні споруди, уроки на природі, досліді з тваринами, практика в лабораторії та перегляд тематичних фільмів. Більшість погодилися брати участь в екологічних проектах в якості волонтерів, керуючись мотивами охорони природи. Висновки. Зазначені підходи сприятимуть підвищенню мотивації, задоволенню індивідуальних потреб учня та його професійної самореалізації; а також розвитку і закріпленню компетенцій, необхідних для гармонійного співіснування людини із навколишнім середовищем.

14.17.08.2365/200727. Формування словниково-логічних навичок у молодших школярів під час аналізу тексту на уроках української мови. Гамза А.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.38-42. - укр. УДК 373.1.02:372.8.

У статті визначено та науково обґрунтовано важливість методики опрацювання матеріалу словниково-логічних вправ у процесі аналізу тексту молодшими школярами; розкрито сутність змісту поняття "мовна логіка молодшого школяра"; з'ясовано результативність словниково-логічних вправ, як невід'ємного елементу збагачення словникового запасу молодшого школяра. У статті розглянуто систему словниково-логічних вправ, що спрямують формуванню мовних навичок молодших школярів при аналізі текстів. Доведено важливість методики опрацювання матеріалу словниково-логічних вправ, як результату при побудові власних висловлювань.

14.17.08.2366/200730. Урок англійської мови як ресурс для розвитку навичок діалогічного спілкування. Зарічна О.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.53-58. - укр. УДК 373.1.02:372.8.

У статті викладені способи інтегрування діалогічної парадигми педагогічної взаємодії у процес вивчення англійської мови у старшій школі та ВНЗ. Обґрунтовано необхідність застосування комунікативного потенціалу курсу англійської мови для розвитку навичок діалогічного спілкування та особистісного розвитку суб'єктів педагогічного процесу. Розглянуто індивідуальні, парні та групові види роботи, спрямовані на реалізацію означених цілей, з'ясовано механізм їхньої дії у контексті суб'єкт-суб'єктного діалогу. Особлива увага приділяється способам розвитку когерентності групи і міжособистісної взаємодії.

14.17.08.2367/200743. Проблема використання інтерактивних методів у процесі навчання української мови та літератури: теоретичний аспект. Сербин С.Ф. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.128-134. - укр. УДК 373.1.02:372.8.

У статті розглянуто інтерактивні методи навчання української мови та літератури. Досліджено, що вони є важливою складовою вдосконалення комунікативних умінь і навичок учнів. На основі аналізу наукової літератури та методичного забезпечення навчання української мови та літератури досліджено, що підручники, методичні посібники спрямовують роботу вчителя-словесника на систематичність, послідовність, наступність і перспективність в навчанні мови та літератури. З'ясовано, що для ефективного застосування інтерактивних методів навчання в старших класах важливе місце має врахування лінгводидактичних засад, зокрема, закономірностей, принципів навчання української мови й літератури та комунікативно-діяльнісного, когнітивного функціонально-стилістичного, соціокультурного підходів до навчання.

14.17.08.2368/200748. Система військово-фізичної підготовки в школі до набуття незалежності Азербайджану. Кулієв Д.К., Джихад Г.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.3-6. - англ. УДК 373.1.02:372.8.

У даній статті розглянута проблема підготовки перших зорядь праці з найдавніших часів, а також інформація про оселі первинних людей. Наведено докази і свідчення того, що Азербайджан був одним з найдавніших місцезнаходжень людини. Для розгляду цього періоду були проаналізовані дослідження, проведені в окремих регіонах спеціальної експедиції Інституту історії Національної Академії Наук Азербайджану. Досліджено інформацію про знаходження різних предметів, таких, як горщик, сокири для бою, листоподібні кинджали, багнет форми булави, стріли з наконечниками різної форми, стрічкові смуги біля пояса зі шкіри, прив'язані до шкіряного ремня зірка і коло у формі гудзика, а також інструменти, виготовлені з бронзи.

14.17.08.2369/200749. Методичні інновації в глотодидактиці / Innowacje metodyczne w glottodydaktyce. Жулковський П. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.7-14. - польська. УДК 373.1.013.

Джерелом ефективного навчання є підвищення інтересу учня до предмета, що вивчається. У час поширення технологій зробити це стає щодалі важче. Щодня на нас впливають тисячі зображень і звуків, які надходять з телебачення, Інтернету чи мобільних телефонів. Органи чуттів звикають до цього розмаїття, і ми вже не уявляємо свого життя без технологій. Не викликає подиву поширена думка, що підручники відходять у минуле. Однак у більшості шкіл підручники є основним, якщо не єдиним знаряддям в руках учителя. Уроки, на яких учні використовують тільки підручник, не здатні зацікавити молоді уми. Хоча варто додати лише кілька нових елементів, щоб привернути увагу молоді. Підготовка до уроку, який ґрунтується на інших матеріалах, ніж звичайний підручник, загалом не є обтяжливою і не вимагає досконалих умінь володіння інформаційними технологіями - існують величезні бази матеріалів, які стануть до владости учням будь-якого віку. Ця стаття присвячена традиційним і сучасним методам навчання англійської мови. Не можна стверджувати однозначно, які з них є найбільш ефективними. Однак якщо поглянути на обидві групи очима сучасного учня, то інноваційні методи видаються більш цікавими. У статті вміщено також інформацію про застосовувані дидактичні джерела, які можуть використовуватися в школах, на мовних курсах, а також для самостійного вивчення англійської мови. Деякі з них пов'язані з технологіями, інші вимагають тільки актуалізації яви і можуть застосовуватися в різних вікових групах та на різних рівнях володіння мовою.

14.17.08.2370/200755. Передумови диференційованого підходу до організації процесу фізичного виховання в школах сільської місцевості. Костюк Ю.С. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.55-59. - укр. УДК 373.55:796.011.3.

В статті особлива увага приділяється проблемі диференційованого підходу на уроках фізичної культури в малокомплектних школах. Висвітлено специфічні особливості навчально-виховного процесу в школах сільської місцевості та розглянуто шляхи поліпшення уроків фізичної культури для учнів середньої школи. Визначено основні критерії при формуванні рухових умінь в малокомплектних школах. Виділено декілька підходів до навчання руховим діям на основі диференційованого підходу.

14.17.08.2371/200785. Проблема визначення параметричних характеристик розвитку учнів загальноосвітніх шкіл. Чижик Т.Г. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.48-51. - укр. УДК 373.

У статті здійснено ретроспекцію історичних витоків наукових знань про сутність людини, напрями і способи її навчання, виховання і розвитку. Прослідковано еволюцію уявлень про природу людини від античності до сучасності, наведено результати вивчення філософських, педагогічних та антропологічних доробок щодо природних резервів людини та шляхів їх розвитку. Розглянуто розвиток дитини у просторовому, часовому та енергетичному вимірах.

14.17.08.2372/200792. Музична слухацька діяльність учнів підліткового віку. Мартинюк Л.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.72-75. - укр. УДК 374. 5016.

У статті розглядаються особливості музичної слухацької діяльності учнів підліткового віку. Основна увага приділена виокремленню етапів музичної слухацької діяльності підлітків та рівнів розуміння ними музичного матеріалу.

- 14.17.08.2373/200799. Проблема формування особистості школяра на сучасному етапі розвитку освіти. Бісовецька Л.А. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.96-99. - укр. УДК 37. 015: 31.
Зазначено, що система освіти повинна забезпечувати формування особистості, яка усвідомлює свою належність до Українського народу, європейської цивілізації, орієнтується в реаліях і перспективах соціокультурної динаміки.
- 14.17.08.2374/200801. Управління розвитком індивідуальних здібностей та самореалізації учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Галатюк М.Ю., Галатюк В.М. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.103-107. - укр. УДК 37. 091. 113.
У статті розкрито проблему управління розвитком індивідуальних здібностей та самореалізації учнів загальноосвітніх навчальних закладів, а також наведено приклад узагальненої педагогічної моделі вивчення особистості учня. У статті розглянуто основні форми навчально-виховної роботи, які забезпечують створення психолого-педагогічних умов управління розвитком індивідуальних здібностей учнів.
- 14.17.08.2375/200805. Моделювання природничо-наукової освіти школярів на основі інтеграційного підходу. Міщук Н.Й, Степанюк А.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.116-119. - укр. УДК 37. 091: 5.
Висвітлюються концептуальні положення використання інтеграційного та контекстного підходів при конструюванні змісту природничо-наукової освіти учнів основної та старшої школи. Запропоновано використання ідей контекстного навчання при вивченні предметів природничої освітньої галузі в старшій школі як засобу професіоналізації змісту освіти.
- 14.17.08.2376/200812. Перспективи проектування розвивального освітнього середовища сучасної початкової школи. Смолюк С.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.141-144. - укр. УДК 37. 026: 372. 4.
У статті обґрунтовано потребу проектування розвивального освітнього середовища в системі сучасної початкової освіти України та його перспективи. Визначено наукові концепти (особистісний, дидактико-виховувальний і діяльнісний), структурні компоненти (інформаційний, психологічний, просторово-предметний і культурно-освітній) та функції розвивального освітнього середовища початкової школи.
- 14.17.08.2377/200817. Управління процесом виховання в загальноосвітніх навчальних закладах. Павленко А.С. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.158-161. - укр. УДК 373. 07.
У статті розглядається управління навчально-виховним процесом в загальноосвітніх навчальних закладах України. Висвітлюється один з напрямків цієї роботи, а саме - управління виховним процесом у школах. Розкривається вплив всіх систем, що беруть участь в процесі виховання в навчально-виховних закладах освіти. Доводиться необхідність поєднання всіх компонентів - державних, приватних та громадських, в управлінському апараті.
- 14.17.08.2378/200905. Лексичний складник лінгвосоціокультурної компетентності на уроках іспанської мови в початковій школі. Бігич О.Б. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.62-68. - укр. УДК 372.881.1.
Статтю присвячено проблемі формування у молодших школярів на уроках іспанської мови лінгвосоціокультурної компетентності. Проаналізовано підручники іспанської мови для початкової школи. Презентовано мультимедійний наочний посібник для вчителя іспанської мови "Las Navidades en Espana".
- 14.17.08.2379/200906. Європейський вектор трансформації змісту початкової освіти в Україні. Локшина О.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.68-74. - укр. УДК 373.013(4).
Статтю присвячено обґрунтуванню позитивного досвіду розбудови початкової освіти у країнах Європи з проекцією на модернізацію початкової школи в Україні. Акцентовано увагу на перспективних ідеях зарубіжжя для вітчизняної початкової освіти в умовах її європейської "векторності".
- 14.17.08.2380/200907. Підходи до організації аналітичної діяльності у графічній підготовці молодших школярів. Васенко В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.74-80. - укр. УДК 373.3.016:744.42.
У статті проаналізовано можливості забезпечення графічної підготовки учнів при вивченні різних навчальних предметів (трудового навчання, образотворчого мистецтва та математики), виявлено та охарактеризовано її особливості, встановлено види робіт та запропоновано змістове наповнення навчальних завдань у початкових класах для організації аналітичної діяльності молодших школярів і створення передумов успішності навчання на наступних ступенях отримання освіти у загальноосвітній школі, що проявлятиметься у здатності мислительних дій з уявного розчленування предметів та їх образів і виділення складових елементів та зв'язків між ними.
- 14.17.08.2381/200908. Організація інтерактивного навчання в початковій школі. Васильєва О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.80-86. - укр. УДК 373.3.016:37.064.
Стаття присвячена проблемі організації інтерактивного навчання в початковій школі з метою формування комунікативної компетентності молодших школярів, аналізуються особливості освітнього процесу під час застосування інтерактивної технології.
- 14.17.08.2382/200909. Лінгвометодична робота з текстом у початковій школі. Компаній О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.86-89. - укр. УДК 371.3:811.161.2:373.3.
У статті автор розглядає зміст основних елементів тексту (тема, основна думка, структурні частини: зачин, основна частина і закінчення, абзац, заголовок); наводить уривки уроків з цими елементами.
- 14.17.08.2383/200910. Критеріально-рівневий апарат діагностування сформованості екологічної компетентності учнів основної школи у навчанні фізики. Куриленко Н.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.89-95. - укр. УДК 372.853.
У статті розроблено критерії, показники та рівні результативності формування екологічної компетентності учнів основної школи у процесі навчання фізики.
- 14.17.08.2384/200912. Дидактична гра як системотвірний метод організації навчальної діяльності молодших школярів у процесі вивчення іноземної мови. Марчій-Дмитраш Т.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.100-105. - укр. УДК 37. 02: 811.
У статті актуалізовано використання дидактичних ігор як методу організації навчальної діяльності й вивчення іноземної мови в початковій школі. Конкретизовано і проаналізовано структурні компоненти дидактичних ігор. Обґрунтовано послідовність етапів і визначено завдання кожного з них у процесі організації дидактичних ігор.

- 14.17.08.2385/200913. Способи вираження причинно-наслідкових зв'язків у мовленні учнів початкових класів. Мельничук Ю.Ю. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.105-109. - укр. УДК 372.3:481.
У статті проаналізовано й описано способи вираження причинно-наслідкових зв'язків та надано методичні рекомендації щодо формування умінь будувати тексти-міркування учнями початкових класів.
- 14.17.08.2386/200916. Психолого-педагогічні особливості учнів молодших класів у процесі навчальної діяльності. Ткаченко Л.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.148-153. - укр. УДК 37.015.3:159.922.7.
У статті розкрито психолого-педагогічні особливості учнів молодших класів у процесі їх навчальної діяльності. Розглянуто важливість використання спільної навчальної діяльності учнів в умовах традиційної початкової школи. Визначені умови, необхідні для ефективного застосування групових форм організації навчального процесу.
- 14.17.08.2387/200923. Успішне моделювання процесу становлення добродійності молодших школярів: концептуальна позиція. Іваниця Г.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.185-192. - укр. УДК 373.3.034-005.
У статті презентований аналіз факторів успішної реалізації комплексного підходу до організації виховної системи початкової школи на прикладі функціонування авторської комплексної виховної системи "Добродій".
- 14.17.08.2388/200926. Особливості виховної діяльності сучасного класного керівника в умовах реалізації завдань національної концепції виховання. Резнік Н.О. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.202-207. - укр. УДК 371.213.1:37.011.035.6.
Сьогодні в умовах величезних змін у соціальному, економічному та політичному житті України постала проблема радикальної перебудови у сфері виховання. Завдання школи сьогодні - забезпечити всебічний розвиток особистості кожного учня, створивши необхідні для цього умови. Реалізація цієї мети покладена на педагогічний колектив сучасної школи, однак, більшою мірою, на класного керівника, який повинен володіти, задля цього, певними уміннями та навичками з теорії та методики виховання, методами, прийомами, технологіями організації виховного процесу, безпосереднього здійснення виховної роботи.
- 14.17.08.2389/200927. Почуття відповідальності дітей молодшого шкільного віку. Селуянова М.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.207-213. - укр. УДК 37.034.
Статтю присвячено розкриттю структури почуття відповідальності дітей молодшого шкільного віку. Визначено складники почуття відповідальності.
- 14.17.08.2390/200936. Розвиток творчого мислення учнів навчальних закладів фізико-технічного профілю у процесі підготовки до турніру юних фізиків. Пашко М.І. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.257-264. - укр. УДК 37.032.
У статті обґрунтована актуальність проблеми розвитку творчого мислення учнів ЗНЗ фізико-технічного профілю, проаналізовані результати досліджень учених з цієї проблеми, розкриті можливості розвитку творчих здібностей ліцеїстів у процесі підготовки до турнірів юних фізиків.
- 14.17.08.2391/201322. Психологічний супровід як форма корекції й розвитку особистісної саморегуляції учнів підліткового віку. Чижма Д. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.197-204. - укр. УДК 373.1.013.
У статті розглянуто важливість психологічного супроводу як форми корекції й розвитку особистісної саморегуляції учнів підліткового віку, а також засобу навчання, який дозволяє реалізувати власні потреби в адекватній діяльності та спілкуванні з оточуючими.
- 14.17.08.2392/201346. Роль шкільного танцювального гуртка у процесі соціалізації дітей молодшого шкільного віку. Білоус А.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.438-442. - укр. УДК [061.237+793.3]:316.61-053.5.
У статті розглядається процес соціалізації молодших школярів на заняттях у танцювальному гуртку, аналізуються методи і форми організації хореографічної діяльності гуртківців та система педагогічних вимог до керівника танцювального гуртка, актуальність хореографічної діяльності та її вплив на процеси соціалізації.
- 14.17.08.2393/201347. До питання профілактики важковихованості молодших школярів. Горлова А.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.442-446. - укр. УДК 371.13+377.6+373.
Статтю присвячено обґрунтуванню шляхів попередження відхилень у поведінці учнів початкової школи та особливостям комунікативної взаємодії "педагог-вихованець".
- 14.17.08.2394/201351. Гендерна соціалізація учнів початкової школи як фактор формування гендерних уявлень. Самойленко Н.І., Сембрат А.Л. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.460-465. - укр. УДК [305:316.61]:373.3.
У статті висвітлено питання особливостей гендерної соціалізації учнів початкової школи як важливої умови формування гендерних уявлень. Особливої уваги приділено статево-рольовим стереотипам як обтяжливим факторам гендерної соціалізації дітей.
- 14.17.08.2395/201352. Сучасні форми організації позакласних заходів в початковій школі засобами фольк-арт-флешмобу. Владимірова А.Л. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.466-470. - укр. УДК 371.322.5:[398+7+004.738.5]:373.3.
Національна система освіти України спонукає вчителів музичного мистецтва до пошуку й впровадження сучасних форм організації позакласних заходів, які б допомагали формувати особистість національного типу. Однією із цих акцій є залучення учнів початкової школи до фольк-арт-флешмобу. Впровадження новітніх проектів у практику вчителів музичного мистецтва допомагає поєднати дидактичні функції, традиційні прийоми і засоби навчання, збагачує й поповнює навчально-виховний процес початкової школи новими формами роботи, що сприяє більш ефективному засвоєнню музичного навчального матеріалу, національного пісенного фольклору, звичаїв і традицій українського народу.
- 14.17.08.2396/201356. Впровадження інтегрованої технології в освітній процес школи і ступеня. Якименко С.І. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.483-488. - укр. УДК 373.31.
В статті автор розкриває питання впровадження інтегрованої технології в освітній процес середньої загальноосвітньої школи І ступеня. Порушує проблему вагомості інтегрованої технології у складі педагогічної системи, а також розкрито особливості впровадження інтегрованої технології в освітній процес школи І ступеня. Проаналізовано, що сучасний освітній процес школи і ступеня значно вирає при впровадженні інтегрованої технології.

14.17.08.2397/201637. Змістові аспекти навчання профільних предметів у спеціалізованих школах з поглибленим вивченням іноземних мов впродовж 1991-2011 рр. Худзей О.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.66-72. - укр. УДК 373.5.

У статті проаналізовано зміст навчання профільних предметів (іноземна мова, література країни, мова якої вивчається поглиблено, країнознавство, ділова іноземна мова, технічний переклад тощо) у спеціалізованих школах з поглибленим вивченням іноземних мов впродовж кінця ХХ - початку ХХІ ст. Встановлено, що зміст навчання іноземних мов у спеціалізованих школах з їх поглибленим вивченням охоплює позамовний, комунікативний і процесуальний компоненти. Констатовано, що мета вивчення профільних предметів підпорядковується загальній меті діяльності спеціалізованої школи - поглибленому вивченню іноземних мов, формуванню іншомовних компетенцій школярів тощо.

14.17.08.2398/201639. Формування морфологічних умінь та навичок молодших школярів як необхідна умова розвитку текстотвірної компетентності на уроках української мови. Гамза А.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.79-85. - укр. УДК 373.3.016:811.161.2'366(07).

У статті розглянуті теоретико-практичні аспекти формування морфологічних умінь та навичок молодших школярів як одного із важливих компонентів розвитку текстотвірної компетентності; проаналізовано педагогічні умови розвитку сукупності мовних знань дитини початкової ланки освіти; описана важливість застосування вправ мовного та мовленнєвого характерів, спрямованих на засвоєння знань щодо вивчення частин мов; доведено важливість методики формування текстотвірної компетентності через опрацювання мовного матеріалу морфологічного характеру; визначена раціональна система вправ на досягнення молодшими школярами високого результату у процесі формування навичок говоріння та текстотворення.

14.17.08.2399/201640. Ефективні принципи навчання текстотворенню молодших школярів на уроках української мови. Компаній О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.85-90. - укр. УДК 371.3:811.161.2:373.3.

У статті звертається увага на лінгводидактичні засади навчання молодших школярів текстотворенню. Автором визначено дидактичні і методичні принципи, що зумовлюють зміст та вибір методів під час оволодіння процесом створення текстів; проаналізовано з позиції текстотворення сутність принципу науковості, доступності, свідомості і творчої активності, систематичності і послідовності, наступності і перспективності, наочності, текстоцентризму, комунікативної спрямованості, розуміння мовних значень, розвитку чуття мови, виразності мови, випереджаючого засвоєння усного мовлення перед писемним; описано найефективніші наочні засоби, що дають змогу зручно візуалізувати статичну й динамічну інформацію, зацікавлювати школярів, подавати яскраво навчальний матеріал.

14.17.08.2400/201641. Обґрунтування створення методичної системи формування лексичної компетентності молодшого школяра шляхом аналізу існуючих методичних систем розвитку мовлення. Сіранчук Н.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.90-96. - укр. УДК 373.3:811.161.2'373.

У статті проведений аналіз існуючих методичних систем розвитку мовлення школярів з метою обґрунтування необхідності створення методичної системи формування лексичної компетентності молодшого школяра. На основі розмежування дисертаційних досліджень на дослідження комунікативного спрямування та дослідження риторичного спрямування виділено шість груп досліджень, що розкривають різні сторони формування лексичної компетентності молодшого школяра. Внаслідок аналізу визначено, що методична система формування лексичної компетентності молодшого школяра повинна базуватися на взаємозв'язку лексико-словотвірної та лексико-граматичної роботи з опорою на словниковий запас у межах вікового періоду.

14.17.08.2401/201643. Естетичне виховання учнів на уроках літератури засобами музики. Бутенко Н.І., Гамоцька Ж.О., Єлькіна В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.102-108. - укр. УДК 371.32:37.036.

У статті розглядається актуальна проблема естетичного виховання учнів. Роль естетичного виховання у розвитку особистості, її всебічному формуванні важко переоцінити. Серед різних засобів естетичного виховання музика займає особливе місце. Вона сприяє розвитку свідомості та почуттів особистості. Ми визначились в тому, що на уроках літератури доцільним є використання конкретних музичних творів. Насичення уроків музикою, урізноманітнення форм роботи нетрадиційними методами збагачують світосприймання, приваблюють до виконання конкретного навчального завдання. Стаття містить аналіз різних підходів до вирішення цієї проблеми. Висновки зроблені на основі вивченого досвіду та експериментальних даних.

14.17.08.2402/201646. Виховання особистості учня засобами музейної педагогіки. Самсакова І.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.119-124. - укр. УДК 37.032:371.65.

У статті розкриваються поняття "музейна педагогіка", "музейно-педагогічний процес", "музейне середовище", висвітлюються музейно-педагогічні принципи, методи та прийоми при вихованні особистості учня, а також умови ефективного застосування музейно-педагогічних технологій у практиці школи, досліджується місце і роль музейно-педагогічних засобів у навчально-виховному процесі, аналізується діяльність музеїв при навчальних закладах, як важливого засобу формування всебічно розвиненої особистості, подаються основні завдання шкільного музею як динамічного, інтерактивного освітнього простору, характеризується діяльність музеїв історичного профілю при навчальних закладах Херсонщини.

14.17.08.2403/201649. Молодший шкільний вік: традиції та інновації в дослідженнях. Шевцова Г.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.134-139. - укр. УДК 37.015.3-053.5.

У статті обґрунтовано важливість врахування вікових особливостей розвитку молодших школярів у навчально-виховному процесі початкової школи. Встановлено, що цей віковий період є сенситивним для морального становлення, активного формування особистості, розвитку психічних пізнавальних процесів, емоційно-почуттєвої та мотиваційно-ціннісної сфер. За результатами проведеної роботи визначено чинники, що впливають на особливості розвитку дитини молодшого шкільного віку: спадковість, стан здоров'я, соціальні зміни, соціальне оточення, організація навчально-виховного процесу закладу освіти, а їх нестабільність потребує від науковців подальших досліджень та розробок з урахуванням змін, потреб, вимог сучасної освіти.

14.17.08.2404/201651. Особливості управління в системі "класний керівник - колектив класу" на сучасному етапі. Яцула Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.145-150. - укр. УДК 371.378.

У статті розглядається діяльність класного керівника в аспекті її вдосконалення через такі компоненти управлінського процесу, як цілепокладання, взаємозв'язок суб'єктів системи "класний керівник - колектив класу", середовище функціонування системи, особистісні якості класного керівника та шляхи їх розвитку. Автором запропоновано оновлення навчально-виховного процесу підготовки майбутніх вчителів-класних керівників через введення до змісту таких тем: "Сучасні підходи до виховання особистості: від мети до змісту, форм і методів", "Школяр як суб'єкт виховання", "Зміна парадигми виховання - стратегія інноваційних змін в освітньому процесі школи", "Функціонально-рольові позиції класного керівника і учнів колективу класу", "Класний керівник і його команда".

14.17.08.2405/201659. Чинники процесу формування управлінської культури керівника школи. Семанчина В.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.185-190. - укр. УДК 371.113:371.14.

У статті розглядаються чинники, які впливають на процес формування не тільки майбутнього керівника, а також його управлінської культури - основи успішного менеджменту в будь-якій сфері діяльності. Вивчення та розкриття цього питання сприяє процесу формування управлінської культури особистості. Воно було та залишається нагальним сьогодні в умовах перебудови та переосмислення освітнього простору, євроінтеграції та модернізованого підходу до розуміння людини-професіонала, людини-управлінця з новим критичним сприйняттям дійсності. У статті також вивчаються й нові вимоги до загальної культури управління загальноосвітнім навчальним закладом та трудовим колективом. Розкриваються головні передумови формування управлінської культури сучасного керівника загальноосвітнього навчального закладу та вивчаються основні традиції управління школою сьогодні.

14.17.08.2406/201668. Управління інноваційними процесами в загальноосвітніх навчальних закладах. Фатєєва Е.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.234-239. - укр. УДК 371.2.

Стаття присвячена актуальній проблемі, висвітлено управління інноваційними процесами в загальноосвітніх навчальних закладах. На основі розгляду управління дає змогу підтримувати конкурентоспроможність нашої освіти, зміцнювати національну безпеку держави, суспільства й особистості. У статті зазначається, що в сучасній практиці реалізуються різні підходи до управління інноваційною діяльністю. Аналіз наукових джерел свідчить, що до таких умов належать: кадрові, організаційні, фінансові, інформаційні, технологічні ресурси; дотримання умов, необхідних для ефективного перебігу інноваційних процесів, сприятлива соціально-психологічна атмосфера, готовність вчителя до інноваційної діяльності, подолання опору змінам.

14.17.08.2407/201677. Чиказька експериментальна школа-лабораторія Джона Дьюї як "громадоцентричний" заклад середньої освіти. Кравцова Н.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.47-52. - укр. УДК 37.013(73).

У статті з'ясовано особливості діяльності Чиказької експериментальної школи-лабораторії Джона Дьюї як "громадоцентричного" закладу середньої освіти, виокремлено і обґрунтовано основні напрями реалізації ідеї органічної єдності індивіда і суспільства в педагогічному процесі цього навчального закладу. Встановлено провідні ідеї педагогічної теорії Джона Дьюї, що були покладені в основу організації школи-лабораторії та пройшли апробацію в її діяльності.

14.17.08.2408/201688. Роль шкільної інспекції в забезпеченні якості європейської початкової освіти. Ярова О.Б. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.106-111. - укр. УДК 373.31(4).

Статтю присвячено вивченню європейського шкільного інспекторату, його структури, завдань, тенденцій розвитку в контексті забезпечення якості початкової освіти на рубежі XX-XXI ст.

14.17.08.2409/201694. Педагогічна взаємодія вчителя й учнів у процесі проектної діяльності на уроках фізики. Женжера Ю.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.137-140. - укр. УДК 37.091.32:681.77:53.

Використання проектної технології - одна з найбільш актуальних і цікавих тем в освітньому середовищі. У статті порушено проблему теоретичного обґрунтування взаємодії вчителя й учнів у процесі проектної діяльності. Такі педагогічні технології потрібні для того, щоб стимулювати інтерес учнів до вирішення певних проблем, показати практичне застосування отриманих знань.

14.17.08.2410/201695. Організація навчання створювати тексти різних жанрів розповідного характеру на завершальному етапі мовної початкової освіти з позиції наступності. Компаній О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.140-145. - укр. УДК 371.3:811.161.2:373.3.

У статті порушено проблему текстотворення молодших школярів на завершальному етапі мовної освіти. Зроблено спробу продемонструвати організацію навчання створювати тексти різних жанрів розповідного характеру з урахуванням принципу наступності, тобто в певній послідовності: від формування вміння розкривати тему, головну думку висловлювання, усвідомлювати їх межі на основі компонентів тексту, ланцюгового зв'язку, єдиної часової форми, структури тощо до формування вміння створювати тексти окремих жанрів, що співвідносяться з віком учнів початкових класів. Серед жанрів автор виокремлює замітку, інструкцію, лист, кулінарний рецепт та автобіографію без називання поняття.

14.17.08.2411/201696. Модель формування вмінь самостійної роботи учнів основної школи з підручником фізичної географії. Кріт Н.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.145-152. - укр. УДК 37.015.31:37.091.322]:911(075).

У статті подано теоретико-методологічне обґрунтування моделі формування вмінь самостійної роботи учнів основної школи з підручником фізичної географії. Морфологічний склад моделі передбачає взаємодію теоретичної, організаційної та результативної складових. Визначено систему взаємозв'язків між її елементами. Проаналізовано структурні компоненти, педагогічні умови, методичні засади, етапи, критерії та рівні сформованості досліджуваних вмінь. Запропонована модель дозволяє розглянути основні аспекти процесу формування вмінь самостійної роботи з навчальною книгою.

14.17.08.2412/201700. Експериментальна апробація методики інтегрованого навчання англійської мови на основі драматизації казок. Миркович І.Л. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.166-171. - рос. УДК 37.014.14 +811.111+792.2.

У статті порушено проблему інтегрованого навчання англійської мови на основі драматизації казок. Наведено дані щодо експериментальної апробації методики навчання англійської мови на основі драматизації казок. Запропоновано критерії та показники оцінювання рівнів сформованості англійської мови учнів четвертих класів.

14.17.08.2413/201716. Стратегічне управління як необхідна умова конкурентоспроможності загальноосвітнього навчального закладу. Лебідь О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.77-81. - укр. УДК 37.014.

У статті порушено проблему стратегічного управління загальноосвітніми навчальними закладами. Зазначається, що стратегічне управління є важливою умовою ефективного функціонування загальноосвітнього навчального закладу. Обґрунтовано доцільність використання основ стратегічного управління в управлінській діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу.

14.17.08.2414/201788. Медіація як соціально-педагогічна технологія вирішення конфліктів у школі. Білик Н.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.26-31. - укр. УДК 364-782:[373.5.064:316.485].

Автор узагальнила та проаналізувала соціально-педагогічні технології у діяльності соціального педагога, зокрема шкільного. Зроблено акцент на участі соціального педагога у врегулюванні шкільних конфліктів, запропоновано медіацію як технологію врегулювання конфліктів між учнями. Продемонстровано спробу структурування технології вирішення конфліктів у школі засобами медіації.

- 14.17.08.2415/201799. Педагогічні умови формування життєвої компетентності старшокласників у позаурочній діяльності. Дячук В.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.97-102. - укр. УДК 37.032.
Статтю присвячено теоретичному обґрунтуванню наступних педагогічних умов формування життєвої компетентності старшокласників у позаурочній діяльності: впровадження педагогами акмеологічних технологій у позаурочню роботу зі старшокласниками; управлінське забезпечення зовнішніх та внутрішніх освітніх ресурсів безперервності та наступності формування життєвої компетентності у позаурочній діяльності учнів I, II та III ступенів; впровадження програми психологічного супроводу процесу формування життєвої компетентності старшокласників; впровадження педагогами прагматичного підходу в процесі формування життєвої компетентності старшокласників.
- 14.17.08.2416/201800. Етапи мультикультурного виховання учнів початкової школи у позакласній роботі. Іванець Н.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.102-107. - укр. УДК 37.032:373.31.
У статті зазначено ключові поняття, які є складовими мультикультурної компетентності учнів початкової школи, виділено три основних етапи розвитку особистості молодшого школяра в процесі мультикультурного виховання. Кожен із трьох етапів мультикультурного виховання молодших школярів детально описаний. У науковій праці автор наголошує на тому, що виділені етапи дозволяють більш детально і досить наочно відстежити особливості духовного збагачення і розвитку підростаючого покоління.
- 14.17.08.2417/201807. Практика еколого-естетичного виховання школярів у другій половині XX - на початку XXI століть. Славська Я.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.133-138. - укр. УДК 373.033 (4-01).
У статті проаналізовано досвід еколого-естетичного виховання учнівської молоді України в другій половині XX - на початку XXI століть. Здійснено педагогічний аналіз тенденцій шкільної еколого-естетичної освіти, визначено основні етапи її розвитку; здійснено науково-теоретичне обґрунтування сучасної парадигми еколого-естетичного виховання молоді. Виявлено загальні тенденції у визначенні теоретико-методологічних засад еколого-естетичного виховання молоді; визначено основні підходи до диференціації еколого-естетичного виховання за функціональними ознаками відповідно до періодизації природозахисного руху. Висвітлено педагогічні умови, форми і методи еколого-естетичного виховання учнівської молоді.
- 14.17.08.2418/201817. Геометрические величины в школьном курсе математики. Джафарова Р.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.47-51. - рос. УДК 372.851.
У статті порушені такі питання методичного характеру: місце й значення досліджуваної теми в шкільній математичній освіті, величини й геометричні величини в шкільному курсі математики, етапи вивчення геометричних величин у загальноосвітній школі, особливості методики вивчення геометричних величин у школі, теоретико-практичні значущості вивчення геометричних величин у школі.
- 14.17.08.2419/201820. Структурні компоненти художньо-творчих здібностей молодших школярів. Тараненко Ю.П. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.59-64. - укр. УДК 37.036:793.3.
У статті визначені структурні компоненти художньо-творчих здібностей молодших школярів та розкриті особливості їх розвитку в процесі хореографічної діяльності. До структурних компонентів віднесені художньо-естетична, танцювально-виконавська та творчо-діяльнісна складові, які в процесі хореографічної діяльності розвиваються за трьома рівнями (першим, другим, третім).
- 14.17.08.2420/201821. Значение наблюдения за языковыми процессами при усвоении материалов для чтения. Шейдаева Айсель Баласултан гызы. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.64-68. - рос. УДК 371.881.
Іновативні методи, змінюючи середовище навчання в школі, сприяють підвищенню впевненості в собі учнів, формуванню в них навичок самостійного набуття й засвоєння знань, застосуванню їх у житті для досягнення своїх цілей. Читання є складним процесом. З огляду на необхідність пошуку ефективних шляхів стимулювання навичок читання потрібні передусім нові педагогічні та методичні підходи в середній школі, що є дуже важливим. Найголовніше те, що в початкових класах під час використання матеріалів для читання необхідно спостерігати за засвоєнням їх дітьми, потім аналізувати отримані факти для вдосконалення застосовуваних методів.
- 14.17.08.2421/201822. Ученые Азербайджана и Турции о вопросах методики преподавания математики. Эвлияоглу Мехмет Гусейн оглу. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.68-71. - рос. УДК 371.8+373+011.33.
Сучасний рівень інформаційної оснащеності учнів диктує нові форми викладання математики в школі. Учені Азербайджану й Туреччині розробляють практичні проблеми викладання математики в школі з урахуванням сучасних тенденцій розвитку світової системи освіти. Методика викладання математики - наука про математику як навчальний предмет і закономірності процесу навчання математики учнів різних вікових груп і здібностей. Дослідження стосуються питань використання математичних методів, викладання математики, застосування нових навчальних технологій у викладанні цього предмета в школах і ліцеях, ставлення школярів до математики, їхніх знань і вмінь.
- 14.17.08.2422/201827. Воспитание младших школьников на основе нравственных ценностей. Гасанова Таира Гасан кызы. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.89-93. - рос. УДК 373.1.02+800.372.
У статті розглядаються проблеми морального виховання молодших школярів у сучасний період. Дослідження показує, що в ході навчання й виховання цієї групи дітей потрібно враховувати їх соціально-психологічний розвиток, характер і рівень розвитку, вести відповідну роботу також із батьками щодо корекції їх спілкування з дітьми. Велике значення має використання інтерактивних методів навчання, проведення масових заходів у позанавчальний час, на святах. Формування моральних якостей триває все життя, а в шкільний період закладається їхня основа.
- 14.17.08.2423/201830. Теоретичні основи дослідження проблеми патріотичного виховання старшокласників у взаємодії сім'ї і школи. Миколаєнко А.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.101-106. - укр. УДК 37.017.
У статті здійснений ретроспективний аналіз стану досліджуваної проблеми патріотичного виховання в науково-педагогічній літературі; виявлені основні підходи до визначення поняття "патріотизм"; визначено, що патріотизм як духовно-моральна цінність завжди виступав пріоритетним завданням функціонування держави, становлення суспільства, розвитку особистості.
- 14.17.08.2424/201831. Внеклассная работа по физическому воспитанию как способ повышения общего уровня здоровья и спортивного мастерства старшеклассников. Насирова Г.Н. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.106-110. - рос. УДК 371.037.
Позакласна робота з фізичного виховання є системою організованих занять фізичними вправами, що проводяться школою в позаурочний час. Позакласні заняття надають великі можливості для розвитку в учнів самостійності та індивідуальних здібностей, формує у старшокласників духовні потреби, привчає цінувати вільний час як справжнє багатство суспільства й особистості, задовольняє інтереси в заняттях фізичними вправами, розвиває активність.

- 14.17.08.2425/201846. Сучасні підходи до освітньої проектної діяльності вчителів старшої школи. Кіриченко С.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.52-57. - укр. УДК 37.011.31:373.553.
У статті розкрито сучасні підходи до отримання нового освітнього продукту в результаті позитивних змін особистості, яка прагне до постійного професійного зростання. Доведено важливість орієнтування педагогічного процесу на розкриття потенціалу суб'єктів діяльності та залучення їх до освітньої проектної діяльності. Зазначено, що організація й проведення інноваційних проектів активізує внутрішній потенціал суб'єктів педагогічної діяльності.
- 14.17.08.2426/201851. Система методичної роботи загальноосвітніх навчальних закладів як засіб стимулювання професійної самореалізації вчителів. Куценко Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.74-79. - укр. УДК 37.011.31:371.134.
У статті теоретично обґрунтовано систему методичної роботи загальноосвітніх навчальних закладів. Доведено, що професійна самореалізація вчителів відбувається завдяки такій організації методичної роботи, яка задовольняє потреби вчителів та учнів сучасної школи, сприяє співпраці й побудові міжособистісних стосунків на засадах гуманізму й ділового партнерства. Зазначено, що керівники і методисти мають отримувати спеціальну підготовку з організації методичної роботи, бути взірцями і прикладами для вчителів.
- 14.17.08.2427/202023. Дослідницька діяльність учнів у системі малої академії наук України (деякі статистичні дані проведення всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт). Груднін Б.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.11-18. - укр. УДК 373.5.016 53.
У статті порушено проблему залучення учнів старших класів загальноосвітньої школи до дослідницької діяльності в системі Малої академії наук України. Здійснено аналіз і систематизацію статистичних даних щодо проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у форматі роботи відділень фізико-математичного й технічного спрямування. Особливу увагу акцентовано на залученні учнів загальноосвітніх шкіл сільської місцевості до роботи територіальних відділень Малої академії наук України.
- 14.17.08.2428/202027. Нетрадиційний підхід до використання підручника з географії у формуванні вмінь самостійної роботи учнів 6-8 класів. Кріт Н.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.33-38. - укр. УДК 37.015.31:37.091.322]:911(075).
У статті розглянуто та обґрунтовано особливості нетрадиційного підходу до використання підручника з фізичної географії для формування вмінь самостійної роботи учнів основної школи. Продемонстровано методичні можливості застосування елементів технології розвитку критичного мислення відповідно до основних етапів її впровадження: виклик, осмислення та рефлексія. Описано технологію розвитку критичного мислення, що поєднує різноманітні стратегії, які забезпечують самостійну, свідому діяльність учнів у навчальному процесі. Розкрито та проілюстровано прикладами прийоми, які сприяють формуванню вмінь самостійної роботи з компонентами шкільної навчальної книги.
- 14.17.08.2429/202030. Особливості проектування навчального процесу з фізики, орієнтованого на формування компетентностей учнів. Ліскович О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.47-53. - укр. УДК 372.853.
У статті порушено проблему необхідності проектування навчального процесу з фізики з метою формування компетентностей учнів. На основі аналізу наукових досліджень визначено доцільність проектування навчального процесу за трьома рівнями: розділу, навчального заняття, педагогічної ситуації. Запропоновано структуру та зміст проекту з урахуванням сутності поняття "компетентність", у загальному вигляді представлено типи навчальних завдань, виконання яких сприятиме формуванню компонентів компетентностей учнів.
- 14.17.08.2430/202031. Дидактический потенциал внутрипредметной интеграции при обучении биологии. Мехтиева С.Н. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.53-58. - рос. УДК 373.1.013.
У статті розглядаються питання реалізації внутрішньопредметної інтеграції під час навчання біології, виявляються дидактичні можливості внутрішньопредметної інтеграції в світлі вимог інформаційного суспільства, обґрунтовується думка про високий дидактичний потенціал внутрішньопредметної інтеграції під час навчання біології як шкільного курсу зі структурою, яка ускладнюється та розвиває функції навчання біології. Виявлено методичні умови реалізації внутрішньопредметної інтеграції на уроках біології. Розроблено методичні рекомендації, які використовуються вчителями під час проведення занять на основі внутрішньопредметної інтеграції сутності біологічної освіти учнів.
- 14.17.08.2431/202034. Семантичний аспект проблеми фундаменталізації біологічної освіти в загальноосвітній школі. Сидорович М.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.70-78. - укр. УДК 370.1:54(075.2).
Проведений у статті аналіз науково-методичної літератури з проблеми фундаменталізації освіти засвідчив відсутність визначення поняття "фундаменталізація змісту біологічної освіти в загальноосвітній школі". На його основі та на основі результатів власних досліджень щодо шляхів підвищення якості біологічної освіти в попередніх публікаціях таке визначення було сформульоване. Фундаменталізація змісту шкільної біологічної освіти - це провідний поліпарадигмальний компонент навчання біології та дидактичний принцип конструювання його змісту для формування цілісної біологічної картини світу як складової частини природничо-наукової картини світу та основних загальних компетентностей учнів. Бона може бути здійснена через поетапну генералізацію їхніх знань навколо провідних теоретичних узагальнень науки про життя, методологічних категорій та принципів, високий рівень екологічної категоризації змісту біологічної освіти та цілеспрямований розвиток основ теоретичного мислення школярів.
- 14.17.08.2432/202110. Психолого-педагогічне обстеження позицій педагогічних працівників ЗОШ щодо виконання ними профконсультативної діяльності. Кавецький В.Є. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.101-106. - укр. УДК 371.048.4.
У статті порушено проблему підготовки педагогічних працівників до проведення профорієнтаційної роботи в ЗОШ. Розглянуто структурні компоненти готовності педагогів до надання профконсультативних послуг учням. Проаналізовано рівень обізнаності вчителів щодо теоретичних аспектів профорієнтації та соціально-професійних орієнтирів школярів. Визначено фактори, що перешкоджають проведенню профорієнтаційної роботи на належному рівні, і позиції педагогів щодо напрямів покращення профорієнтаційної діяльності.
- 14.17.08.2433/202124. Усвідомлення сенсу виховної взаємодії вчителя зі школярами як основа управлінської діяльності класного керівника. Яцула Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.176-179. - укр. УДК 378.036.
У статті розглядаються сутнісні характеристики сенсу педагогічної взаємодії вчителя. Автор стверджує, що в процесі отримання знань, формування вмінь і навичок необхідно орієнтувати майбутніх учителів на аналіз соціокультурної дійсності життя школярів.

- 14.17.08.2434/202184. Психолого-педагогические факторы развития математической речи младших школьников. Гаджиева Ф.Р. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.12-16. - рос. УДК 37: 07.
Пріоритетом у формуванні математичної мови в молодших школярів є врахування ролі мови в пізнавальній діяльності людини загалом. У статті зроблено короткий екскурс в історію дослідження проблеми мови, зокрема аналіз мовного мислення дітей, де спілкування розглядається як форма мислення, враховується звукова сторона мови, визначається роль знань в розумовому розвитку дітей і роль тут мови, визначається методика розвитку математичної мови молодших школярів.
- 14.17.08.2435/202185. Уроки-беседы об искусстве в VII классах как вид учебной деятельности. Гасанова Э.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.16-19. - рос. УДК 70: 07.
У статті розглядаються особливості методики викладання образотворчого мистецтва в V-VII класах середньої загальноосвітньої школи. Урок-бесіда заснований на інтерактивному використанні допоміжних засобів: наочних посібників, предметів образотворчого мистецтва тощо. Образотворче мистецтво як навчальна дисципліна посідає особливе місце в середній школі. З метою підвищення ефективності викладання, оптимізації процесу навчання необхідно використовувати різні інструменти. Урок-бесіда має в цьому сенсі особливе значення, є важливою ланкою навчання зі своїми навчальними та розвиваючими можливостями. Урок-бесіда, який відображає нові освітні ідеї і стилі, робить навчання ефективним, цікавим, привабливим, скеровує дітей на роботу через введення елементів гри, відкриваючи можливості для обговорення.
- 14.17.08.2436/202187. Шкільна театральна педагогіка як інноваційна модель навчання англійської мови. Івасішина С.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.25-29. - укр. УДК 372.881.111.1.
У статті розглядаються питання, що стосуються використання шкільної театральної педагогіки як інноваційної моделі навчання на уроках англійської мови. На базі широкого кола психолого-педагогічних джерел робиться детальний аналіз організації та змісту театральної творчої діяльності учнів, розглядаються вікові особливості школярів стосовно їх прищеплення до театру та драматизації. Представлений матеріал ґрунтується на широкій джерельній базі, основний масив якої утворили наукові та методичні твори, та призначений для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, викладачів, науковців, учителів іноземних мов загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів.
- 14.17.08.2437/202188. Роль программ и учебников в деле перехода от "школ памяти" к "школам мышления". Мирзаева Ш.И. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.30-35. - рос. УДК 37.01.
В Азербайджані в 1999 році була прийнята концепція курікулуму на основі реформи освіти. Основною метою була заміна, що не відповідає вимогам часу, традиційної програми освіти прогресивнішою. Це означало прогресивний розвиток азербайджанської освіти. Курікулум в Азербайджані є інновацією в прямому сенсі цього слова. Основна мета - активізація роботи мислення учнів, пробудження в них інтересу до навчання. Щоб досягти цієї мети, створюються нові підручники. При цьому треба враховувати вікові особливості, а для того, щоб забезпечити активність мислення, слід користуватися різними технологіями.
- 14.17.08.2438/202191. Творчі завдання як засіб формування пізнавальних умінь учнів. Федоренко Ю.Ю. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.50-55. - укр. УДК 373.5.016:91.
У статті порушено проблему пошуку навчальних засобів для формування пізнавальних умінь учнів основної школи на уроках фізичної географії. Здійснено спробу довести, що завдяки виконанню школярами 6-8 класів спеціально розроблених творчих завдань можливо сформувати уміння працювати в будь-яких нестандартних умовах та швидко перелаштовуватись від одного виду діяльності на інший, бути незамінним інтелектуально розвиненим та висококваліфікованим фахівцем своєї справи. Розроблено та запропоновано систему творчих завдань для учнів основної школи.
- 14.17.08.2439/202193. Моделирование в курсе школьной математики при решении задач. Ширинова К.Ф. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.60-63. - рос. УДК 372.30.
У статті розглядаються основні проблеми методики моделювання в курсах математики в середній школі. У даній статті коротко висвітлюються наступні питання: особливості сучасних комп'ютерних технологій і розвитку математичних наук; шляхи вдосконалення освітніх технологій у навчанні математиці; розроблена математична модель об'єкта і моделювання; зміст концепції моделювання та вимог, що пред'являються до неї; додатки моделювання; способи ведення справ; використання моделювання, його прикладного аспекту; якісне порівняння двох методів розв'язання математичних задач навчання.
- 14.17.08.2440/202223. Пути формирования познавательного интереса старшеклассников в процессе изучения английского языка. Ганиева Р.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.56-59. - рос. УДК 37.016:51.
В останнє десятиліття в нашій республіці значно підвищився інтерес до англійської мови. Це пов'язано з тим, що ця мова має статус міжнародного засобу спілкування, а також відіграє особливу роль в різних видах професійного спілкування. Це добре відомо і батькам, і педагогам, і учням. Тому основним завданням вчителів має бути розвиток інтересу учнів до вивчення англійської мови.
- 14.17.08.2441/202224. Роль курса "человек и общество" для X - XI классов в формировании активной гражданской позиции школьников. Гусейнова Э.Р. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.59-64. - рос. УДК 372.8:01.
Громадянська позиція визначається в основному характером взаємин особистості між дійсністю і стилем його життя. Це поняття відображає правові, моральні, духовні, моральні та політичні права й обов'язки щодо держави. Необхідно свідоме та відповідальне ставлення людей до суспільства. Значить, кажучи про громадянську позицію школярів, в тому числі учнів старших класів, розуміємо ставлення учнів до людей, суспільству, діяльності, до самого себе. Ознайомившись із підручниками з предмета "Людина і суспільство" для X - XI класів, ми ще раз переконалися в тому, що цей предмет має необхідні можливості для формування активної громадянської позиції старшокласників. Кожен учитель, який викладає цей предмет, повинен враховувати цей аспект.
- 14.17.08.2442/202225. Интегративные связи математики и информатики в начальной школе. Оруджева С.С. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.64-67. - рос. УДК 371.64.69:51(072.8)(076.5).
У статті розглянуті наступні питання інтегративної зв'язку між навчальними предметами - математикою та інформатикою: цілі навчання математики та інформатики, роль сучасних педагогічних технологій в прискоренні вирішення навчальних завдань, роль інтеграційних зв'язків в ефективності навчання математики та інформатики, алгоритм, модель, алгоритмізація, формалізація, моделювання, як поняття загального характеру з математики та інформатики, питання по ознайомленню з поняттями (аналіз із зазначенням необхідних ознак).
- 14.17.08.2443/202240. Орієнтири професійної діяльності сучасного вчителя іноземних мов. Ткаченко Н.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.139-144. - укр. УДК 378.001.8.
Статтю присвячено аналізу існуючих нормативних документів, а також наукових досліджень щодо зміни орієнтирів навчання іноземних мов у контексті євроінтеграційних змін із метою погодження теорії і практики навчання в загальноосвітній школі з

міжнародних стандартів та вимог сучасності, а також пошуку ефективних стратегій навчання, що визначають специфіку професійної діяльності вчителя іноземної мови XXI ст.

14.17.08.2444/202247. Актуальні проблеми формування ціннісного ставлення до здоров'я у дітей молодшого шкільного віку. Мороз Д.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.31-38. - укр. УДК 613:373.3.

У статті визначено основні актуальні проблеми формування ціннісного ставлення до здоров'я у дітей молодшого шкільного віку; уточнено сутність ціннісного ставлення до здоров'я, визначено його основні компоненти, критерії, показники; обґрунтовано підходи до формування ціннісного ставлення до здоров'я; розкрито провідні педагогічні шляхи формування ціннісного ставлення до здоров'я у дітей молодшого шкільного віку; визначено основні фактори та педагогічні умови формування ціннісного ставлення до здоров'я у дітей молодшого шкільного віку.

14.17.08.2445/202250. Коледж Ітон (Eton College) як одна з найвідоміших елітних приватних шкіл-пансіонів великої Британії. Хайдарі Н.І. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.47-52. - укр. УДК 371(410)(043,3).

У статті здійснено аналіз діяльності однієї з найвідоміших приватних шкіл-пансіонів Великої Британії - Коледжу Ітон (Eton College), що являє собою найяскравіший зразок елітної освітньої установи. Автором розкрито особливості організації навчання та виховання в коледжі. З'ясовано, що елітні школи-пансіони у Великій Британії - це відкриті недержавні навчальні заклади, як правило, найбільші та найстаріші школи-пансіони, які підтримують зв'язок з університетами, мають схожу історію заснування, традиції тощо, метою яких є розкриття індивідуальних особливостей учня, формування активної, відповідальної за свої рішення та вчинки особистості, що в результаті налаштує на самовиховання та високі морально-духовні й суспільні потреби.

14.27 Позашкільна (додаткова) освіта і виховання. Позашкільна педагогіка

14.17.08.2446/193660. Особливості ціннісного ставлення до здоров'я та здорового способу життя учнів 6-9 класів в умовах позашкільних навчальних закладів. Сивохоп Я.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.169-172. - укр. УДК 37.013.

В статті акцентується увага на ранговій позиції здоров'я та здорового способу життя в ієрархії життєвих цінностей учнів 6-9 класів в умовах позашкільних навчальних закладів. Належну увагу приділено організаційно-педагогічним умовам, які б сприяли формуванню здорового способу життя як цінності у підлітковому середовищі. Охарактеризовано основні методи навчання посередництвом яких можливе забезпечення формування ціннісних орієнтацій на здоров'я та здоровий спосіб життя.

14.17.08.2447/195173. Освітнє середовище позашкільного навчального закладу як чинник формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника. Семенов О. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.127-135. - укр. УДК 374.015.31-053.5.

У статті досліджено роль освітнього середовища у формуванні творчо спрямованої особистості дитини старшого дошкільного віку. З'ясовано, що освітнє середовище позашкільного навчального закладу має багатокomпонентну структуру, складається із взаємопов'язаних компонентів: креативний, ігровий, розвивальний, афективно-емоційний. Констатовано, що освітнє середовище позашкільного навчального закладу виконує в суспільстві особливі значущі функції, які дають нам підстави розглядати його як важливий чинник формування творчо спрямованої особистості дитини 5-го року життя. Перспективи подальших наукових досліджень вбачаємо у розкритті психолого-педагогічних характеристик творчого потенціалу особистості педагога у позашкільному навчальному закладі.

14.17.08.2448/200806. Методологічні та практико-нормативні засади функціонування змісту діяльності позашкільного навчального закладу. Семенов О.С. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.119-124. - укр. УДК 374.015.31.

У статті розкрито особливості змісту діяльності позашкільного навчального закладу. Автор вважає, що науково-практичною основою формування змісту позашкільної освіти перш за все є особистісні пізнавальні інтереси та актуальні психолого-педагогічні потреби в творчому розвитку особистості вихованця. Доведено, що при плануванні змістовного компоненту позашкільного навчального закладу слід здолати стереотип сприймання дитини свого вільного часу винятково як дозвілля і усвідомити відповідальність за відвідування закладу як організаційно-впорядкованої системи цілеспрямованого навчання і виховання. Наголошено, що важлива роль у реалізації змістовного компоненту позашкільної освіти відводиться особистості педагога.

14.29 Спеціальні (корекційні) школи. Дефектологія

14.17.08.2449/193618. Особливості життєдіяльності дітей з вадами зору. Білик Ю.В., Василенко О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.32-35. - укр. УДК 36-056.262.

У статті розглянуто психолого-педагогічну характеристику дітей з вадами зору; досліджено особливості їх поведінки та життєдіяльності; визначено умови формування повноцінної особистості дитини з вадами зору; розглянуто вплив стилю сімейного виховання на психофізичний розвиток дитини з вадами зору. У статті також визначено категорії дітей з вадами зору, причини виникнення зорової патології у них та вплив цієї патології на їхній розвиток.

14.17.08.2450/193804. Окремі детермінанти трактування психосоціальної самосвідомості осіб з інтелектуальною недостатністю. Аксаміт Д. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.5-16. - польська. УДК 376.-056.34(438).

В статті автор звертає увагу на детермінанти формування особистості дітей, які мають певні відхилення в інтелектуальному розвитку. При цьому підкреслюється, що особистість формується під впливом різних факторів, серед яких найбільш значущими є простір і соціальна реальність, починаючи з народження. В статті широко представлені дослідження багатьох вчених-психологів, предметом уваги яких було дослідження інтелектуально відсталих дітей з метою становлення їх як особистостей. При цьому звертається увага на роль сім'ї у вирішенні даної проблеми. Підкреслюється значення впливу освіти на процес формування дітей з обмеженими фізичними і розумовими здібностями, як повносправних громадян суспільства. Автор статті підкреслює, що, незважаючи на існуючі стереотипи та упередження, люди з відхиленнями в інтелектуальному розвитку намагаються брати участь в різних соціальних ситуаціях, формуючи протягом багатьох років своє "я". Тому процес становлення їх як особистості у світі повному змін та загроз, є областю наукової діяльності, яка відкриває багато нового в людині, допомагає їй сприймати себе в перспективі не тільки в якості індивідуального "я", але і в якості соціального "ми".

14.17.08.2451/193805. Вплив сімейного чинника на формування комунікативних навичок у старших дошкільників з порушеннями зору та інтелекту. Бабич Н.М. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.16-26. - укр. УДК 376-056.262-056.313-053.4:37.064.1:316.77.

Наукова стаття присвячена проблемам формування комунікативних навичок у старших дошкільників з порушеннями зору та інтелекту. Висвітлюється питання структури складного дефекту, коли порушення функцій зорового аналізатора призводять до сенсорної та когнітивної депривації, обмеження візуальної інформації про навколишній світ, що в тій чи іншій мірі негативно впливає на розвиток вищих психічних процесів і діяльність дитини, а порушення інтелектуальної сфери суттєво ускладнюють переробку отриманої інформації. Обидва порушення накладаються одне на одне, створюючи специфічні утруднення в сприйманні навколишнього світу Автор зауважує також, що негативний вплив суб'єктивних чинників, на жаль, часто поєднується із чинниками об'єктивними, сімейними. Це обумовлено тим, що у батьків немає достатньо знань, досвіду, а іноді і часу для спілкування з дітьми. Усім цим і пояснюється намагання автора розпочати формування комунікативних навичок у старших дошкільників з порушеннями зору та інтелекту якомога раніше, із врахуванням сімейного чинника, щоб попередити виникнення можливих вторинних порушень у психічній та особистісній сферах дитини. Враховуючи особливості комунікації таких дітей та їх батьків, автором запропоновані деякі комунікативні тактики, що можуть використовуватись батьками для підвищення ефективності формування комунікативних навичок у дітей даної категорії.

14.17.08.2452/193807. Специфіка формування семіотичної підсистеми мови при дизонтогенезі розвитку (розумовій відсталості). Боряк О.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.36-46. - укр. УДК 376.1-056.36:81'234.

Стаття присвячена проблемі вивчення порушень мовленнєвого розвитку у розумово відсталих дітей, вирішення якої не можливе без вивчення складових мовно-мовленнєвого розвитку. За основу визначений психолінгвістичний підхід, який на думку автора, розкриває особливості засвоєння знакової системи мовлення. Автором статті надана стисла характеристика психолінгвістичного аспекту визначення функціональної системи мови та мовлення (ФСММ) в цілому та характеристика рівнів семіотичної підсистеми зокрема. Семіотична мовна підсистема в межах ФСММ є вищим, знаковим рівнем комплексу комунікативно-мовленнєвих навичок та забезпечує формування мовних одиниць, засвоєння та використання конвенціонального набору правил їх вживання в процесі породження висловлювання. У статті визначені психолінгвістичні ознаки та логопедичні критерії фонологічного, лексичного, синтаксичного, морфологічного рівнів семіотичної підсистеми. Розкритий негативний вплив на формування специфічних особливостей семіотичної підсистеми, при дизонтогенезі розвитку, який виникає при розумовій відсталості.

14.17.08.2453/193808. Методика формування соціально-побутових навичок у дітей з помірною та важкою розумовою відсталістю. Галецька Ю.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.47-56. - укр. УДК 376.2.016:81-028.31.

У статті здійснено опис результатів формувального експерименту із впровадження програми із соціально-побутового орієнтування та корекційно спрямованої методики формування соціально-побутових навичок у дітей з помірною та важкою розумовою відсталістю. Навчанням було охоплено 39 дітей 1-ї та 2-ї вікових груп (помірна та важка розумова відсталість). Контрольну групу склали 39 дітей 1-ї та 2-ї вікових груп (помірна та важка розумова відсталість). Доцільність запровадження розробленої нами програми та спеціальної методики формування навичок самообслуговування була підтверджена експериментально (у вихованців діагностується переважно достатній та низький рівень, діти частково володіють навичками самообслуговування, потребують допомоги під час їжі, одягання і роздягання, при виконання доручень та нескладної роботи потрібен контроль). Ефективність розробленого та апробованого у практиці роботи спеціальних дитячих будинків для дітей-інвалідів дослідного навчання визначалась двома шляхами: порівнянням рівнів сформованості соціально-побутових навичок у дітей з помірною та важкою розумовою відсталістю до та після дослідного навчання; порівнянням рівнів сформованості соціально-побутових навичок у дітей з помірною та важкою розумовою відсталістю у експериментальній та контрольній групі (у контрольній групі оволодіння соціально-побутовими навичками відбувалось за стандартною програмою загальноприйнятими методами роботи). Порівняння рівнів сформованості соціально-побутових навичок у дітей з помірною та важкою розумовою відсталістю експериментальної та контрольної групи до і після дослідного навчання показало ефективність запровадження спеціальної методики формування соціально-побутових навичок. Після дослідного навчання в експериментальній групі втричі більше дітей знаходяться на високому рівні сформованості соціально-побутових навичок. Ці діти виконують самостійно операції з напрямків: навички прийому їжі, навички особистої гігієни, навички одягання, побутові навички. У вихованців спостерігається зацікавленість до власної діяльності та дій інших дітей, вони можуть пояснити свою діяльність.

14.17.08.2454/193809. Навчально-методичне забезпечення навчання грамоти першокласників з вадами інтелекту згідно з державними стандартами освіти. Гаяш О.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.57-66. - укр. УДК 376.2: 371.32.

У статті висвітлено окремі аспекти навчально-методичного забезпечення навчання грамоти розумово відсталих учнів 1 класу згідно з державними стандартами освіти. Наведено приклади аналітико-синтетичних вправ, спрямованих на засвоєння правильних уявлень про букви і звуки. Навчання грамоти в 1-му класі відбувається на основі максимального залучення учнів до практичної роботи, широкого запровадження вправ на впізнавання виучуваних букв у тексті, звуків у живій мові, синтез складів, слів, речень, аналіз слів і складів з використанням розрізної азбуки, малюнків, предметів, написання букв, складів, слів, читання доступних текстів. Подані науково-методичні рекомендації щодо застосування різноманітних аналітико-синтетичних вправ допоможуть вчителям сформувати у школярів елементарні знання з мови і правопису та відповідні їм уміння, забезпечити початковий рівень комунікативної компетентності з урахуванням інтересів і можливостей розумово відсталих учнів початкових класів, скорегувати недоліки психофізичного розвитку.

14.17.08.2455/193810. Шляхи розвитку комунікативних умінь у розумово відсталих учнів на уроках української мови. Герашенко С.І. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.67-76. - укр. УДК 376.42. 016. 811.161. 2 (043.3).

Стаття присвячена проблемі розвитку комунікативних умінь у розумово відсталих учнів. Представлено та обґрунтовано методичні умови і вправи, які можуть бути використані для розвитку комунікативних умінь учнів на уроках української мови. На основі огляду загальної і спеціальної педагогічної, психологічної та методичної літератури, аналізу практики у статті розкриваються певні шляхи розвитку комунікативних умінь розумово відсталих учнів у процесі вивчення української мови. Вибір зазначеної теми зумовлений необхідністю підвищення комунікативної компетентності, загальномовної і мовленнєвої культури розумово відсталих школярів, ефективності мовленнєвої підготовки розумово відсталих учнів, а також тим суттєвим значенням, яке надається вивченню української мови в системі навчання, виховання та реабілітації осіб з розумовою відсталістю. Визначаються теоретичні та методологічні підходи до визначення шляхів розвитку комунікативних умінь у розумово відсталих учнів у реальному практичному змісті, яке зокрема, полягає в конкретизації мовних знань, забезпеченні активності і самостійності учнів під час виконання лексико-граматичних і граматико-стилістичних вправ, створення ситуацій, які спонукали б до використання набутих знань у самостійних усних і письмових висловлюваннях учнів.

14.17.08.2456/193811. Розвиток розумово відсталих учнів у процесі формування рольової поведінки. Горбенко С.Л. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.76-85. - укр. УДК 316.614-056.37-053.6.

Стаття містить результати теоретико-експериментального дослідження проблеми рольової поведінки розумово відсталих учнів, вивчення особливостей виконання ними конвенційних ролей школяра, старости, бібліотекаря, природознавця. Уточнено сутність рольової поведінки, параметри її вивчення і складові формування, зміст виконання основних конвенційних ролей розумово відсталих підлітків. Особливості виконання рольової поведінки у розумово відсталих учнів визначаються рівнем сформованості її компонентів (змістового, емоційно-мотиваційного, власне поведінкового), спрямованістю (на розв'язання завдання, на підтримку стосунків у групі чи на себе), характером прийняття ролі (ритуальний, особистісно-прийнятий чи нульовий). Розроблено методику формування рольової поведінки у розумово відсталих школярів підліткового віку, що здійснюється за напрямками: засвоєння учнями знань про правила виконання конвенційних ролей; формування позитивного ставлення до виконання конвенційних ролей; застосування знань про правила рольової поведінки на практиці; формування особистісно-прийнятого характеру виконання ролей; формування спрямованості рольової поведінки на підтримання і налагодження стосунків у групі та на розв'язання завдань, поставлених перед групою; формування позитивного ставлення до членів малої групи.

14.17.08.2457/193813. Психологічні особливості дітей з комплексними порушеннями, які підлягають індивідуальному навчанню. Дутковська Р.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.97-107. - укр. УДК 376.056.36:37.091.31.059.1.

У статті описуються психологічні особливості дітей з комплексними порушеннями, які підлягають індивідуальному навчанню. Окреслено специфіку проблем цієї категорії дітей, які унеможливають їх навчання поряд з іншими учнями. На підставі аналізу психологічних особливостей дітей з комплексними порушеннями з'ясовано, що ця категорія дітей може мати цілий спектр порушень у розвитку. Показано, що у таких дітей комбінуються порушення різних сфер: інтелектуальної, рухової, сенсорної, мовленнєвої. Встановлено, що у більшості дітей з комплексними порушеннями може проявлятися неадекватність емоцій та поведінкові розлади, що є ще одним аргументом для організації індивідуальної форми навчання для них. З'ясовано, що найбільш поширеною категорією дітей з комплексними вадами, які підлягають індивідуальному навчанню, є діти, в яких поєднується розумова відсталість з дитячим церебральним паралічем. Виявлено, що у дітей з комплексними вадами спостерігається значно глибші розлади пізнавальної діяльності, ніж у дітей з певним типом порушень, що свідчить про потребу інтенсивної корекційної роботи. Розкрито актуальність організації індивідуального навчання для дітей з комплексними порушеннями.

14.17.08.2458/193814. Особливості використання знаків та символів в навчанні дітей з різними порушеннями психофізичного розвитку. Каменчук Т.Д. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.108-120. - укр. УДК 376.4.

Актуальним на сьогодні в Україні є пошук шляхів щодо підвищення ефективності корекційного навчання та виховання дітей з різними порушеннями в психофізичному розвитку, особливої уваги потребують діти з помірною та тяжкою розумовою відсталістю. Адже, у Законі України "Про загальну середню освіту", в Державній національній програмі "Освіта. Україна XXI століття" відзначається необхідність удосконалення системи освіти дітей з відхиленнями в розвитку, забезпечення їхньої повноцінної життєдіяльності й створення умов для максимальної соціальної адаптації в суспільстві. Так, з метою забезпечення всебічного розвитку особистості дітей з помірною та тяжкою розумовою відсталістю, в міру їх індивідуальних можливостей, а також сприяння їх соціалізації через підготовку дітей до щоденного життя в соціумі, розвитку їх вмінь самостійно дбати про себе, розглядається питання пошуку шляхів підвищення ефективності їх навчання. В навчанні дітей з різними порушеннями в розвитку особливу роль відіграють знаки та символи, оскільки використання знаково-символічних засобів дозволяє у стислому вигляді передавати значний обсяг інформації, а вміння оперувати ними в навчальному процесі сприяє розумовому розвитку дитини. В статті визначено особливості використання знаково-символічних засобів у різних навчальних методиках, які розраховані на дітей з різними порушеннями психофізичного розвитку, та представлено результати дослідження засвоєння просторової знаково-символічної системи знань дітьми з помірною та тяжкою розумовою відсталістю, що дає підстави для створення корекційно-навчальної програми формування просторової знаково-символічної системи знань дітьми з помірною та тяжкою розумовою відсталістю і відповідного покращення їх життєдіяльності та успішної соціалізації. В системі корекційного навчання дітей даної категорії можна використовувати всі знаки та символи, які зустрічаються в навчальних методиках та навколишньому оточенні, однак їх вивчення має бути диференційованим з урахуванням актуального рівня розвитку та особливостей засвоєння просторових знаково-символічних засобів не лише групи дітей, а й індивідуально кожної дитини та застосовуватися при вивченні всіх предметів.

14.17.08.2459/193815. Оптимізм як критерій професійного вигорання педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих учнів. Кісліцина М.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.121-136. - укр. УДК 159.944:371.213.3:376.1-056.36.

Дана стаття присвячена дослідженню психологічних особливостей професійного вигорання педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих учнів в залежності від рівня оптимізму та активності. У статті представлені результати емпіричного дослідження прояву компонентів професійного вигорання: емоційного виснаження, деперсоналізації та редукації особистісних досягнень; оптимізму та активності у педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих учнів. За допомогою коефіцієнт кореляції Пірсона та критерію % виявлені взаємозв'язки між перерахованими показниками. Поданий статистичний матеріал проілюстровано таблицями та малюнками. Описані достовірні відмінності між педагогічними працівниками з різним типом особистості (оптимістами, реалістами та песимістами) за показниками емоційного виснаження та деперсоналізації. Виявлено значимі негативні кореляції оптимізму та активності з емоційним виснаженням, як компонентом професійного вигорання та інтегральним показником професійного вигорання. Також у статті представлені та детально проаналізовані рівні сформованості компонентів професійного вигорання респондентів з різним типом особистості в залежності від рівня оптимізму-песимізму та активності-пасивності. Встановлено, що у групі респондентів з низькими інтегральними показниками професійного вигорання частіше зустрічаються активні оптимісти, у групі з високим інтегральним показником професійного вигорання частіше зустрічаються реалісти та пасивні песимісти. Отримані результати розширюють знання про фактори, що детермінують професійне вигорання та ресурси у залобанні професійному вигоранню у педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих учнів.

14.17.08.2460/193818. Літературні ігри і виховання розумово відсталих учнів як активних читачів. Кравець Н.П. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.155-173. - укр. УДК 376-056.36.016:82.

У статті розглядаються питання використання літературних ігор у роботі з розумово відсталими учнями на уроках літературного читання та під час виконання ними домашніх завдань з літератури. Проаналізовано науково-методичну літературу з теми дослідження, у якій доведено значення застосування навчальних ігор з метою корекції інтелектуальної та емоційно-вольової сфер у розумово відсталих школярів, їх розвитку. Здійснено аналіз розуміння педагогами ролі літературних ігор в процесі

роботи розумово відсталих школярів з художніми творами та науково-популярною літературою. На основі отриманих даних констатувального етапу експерименту виділено три рівні готовності педагогів до застосування літературних ігор: пасивний, мотивований, творчий. Доведено, що педагоги не приділяють належної уваги застосуванню літературних ігор як на уроках літературного читання, так і під час виконання дітьми домашніх завдань, не намагаються оптимізувати у школярів навичку читання, зокрема такі її складові, як правильність і виразність. Все це негативно впливає на стан читання учнями художньої та науково-популярної літератури, формування їх як активних читачів. Підкреслено значення родини у вихованні в дітей інтересу до читання. Обґрунтовано необхідність застосування у роботі з учнями блоків літературних ігор, визначено принципи та умови їх застосування. Працюючи з літературними іграми, згрупованими у блоки, школярі оволодівають уміннями розрізняти жанри творів, орієнтуватися в біографіях авторів творів, характеризувати героїв творів та проводити аналіз творів, що забезпечує засвоєння навчального матеріалу з літературного читання і виховання їх як активних читачів.

14.17.08.2461/193819. Особливості формування звукової структури слова у розумово відсталих дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку. Кузьмінська Є.О. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.173-184. - укр. УДК 37.016: 03-028.31-056.36.

У статті розкриваються особливості формування звукової структури слова у розумово відсталих дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку. Проаналізовані літературні джерела і проведений констатувальний експеримент свідчить, що у розумово відсталих дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку звукова структура слова сформована на недостатньому рівні. На підставі дидактико-методичних принципів загальної і спеціальної методики навчання рідної мови, враховуючи особливості пізнавальної діяльності розумово відсталих дітей нами було сформульовано ряд принципів вимог, у відповідності з якими розроблялася система експериментальної роботи: реалізація основних завдань навчання грамоти у взаємозв'язку з цілеспрямованим розвитком у дітей виявлених прогалин і підготовці до опанування грамоти; спрямованість корекційної роботи з удосконалення фонетико-фонематичної підготовленості до опанування грамоти; забезпечення активного розвитку у дітей умінь під час проговорювання слів проводити спостереження над звуками, словами; спеціальне педагогічне керівництво діяльністю дітей з використанням ефективних методичних прийомів, різноманітних ігор, вправ, спрямованих на формування звукової структури слова, що в подальшому сприятиме більш ефективному опануванню грамоти. У статті детально розглянуто зміст роботи з формування звукової структури слова у розумово відсталих дітей, який передбачає використання ефективних корекційних методичних прийомів роботи, системи вправ, ігор, які спрямовані на розвиток слухової уваги, формування фонематичного слуху та фонематичного сприймання, інтонаційного виділення звуків у слові. У статті розкрита методика роботи над кожним звуком, яка повинна проходити у такій послідовності: демонстрація звука у дидактичній розповіді з метою акцентування уваги дітей до звука, його звучання і артикуляції. Для цього дітям пропонується послухати звук, промовити його декілька разів і пов'язати цей звук із конкретним образом; повторна демонстрація дидактичної розповіді з участю дітей (неодноразове пригадування та повторення проведеної роботи на прогулянках і у інших режимних моментах); знаходження звука у вимовлених вчителем-дефектологом словах під час проведення мовленнєвих вправ; акцентування уваги дітей до слів-звуків у текстах розповідей, казок, віршів.

14.17.08.2462/193821. Ретроспективний аналіз становлення спеціальної методики викладання мови в школах для дітей з розумово відсталими. Любич Н.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.193-203. - укр. УДК 376.1-056.34:372.881"31".

У статті розглядається питання становлення спеціальної методики викладання мови в загальноосвітніх закладах освіти для розумово відсталих дітей, а саме автором визначені етапи впровадження та удосконалення спеціальної методики вивчення мови на окремому історичному етапі розвитку методичної науки. Мета статті - дослідити історичні передумови становлення методики викладання мови у спеціальних загальноосвітніх закладах, здійснити аналіз історичних етапів становлення спеціальної методики мови кризь призму наукових здобутків кожного історичного розрізу століття. З метою ширшого аналізу історичних аспектів становлення методики викладання мови у спеціальних загальноосвітніх закладах, автор розпочинає виклад матеріалу з теоретичних поштовхів до виокремлення методики мови в окрему наукову галузь. Далі автор концентрує увагу читача на трьох періодах у становленні та розвитку методики викладання мови у спеціальних загальноосвітніх закладах. Більш докладно автор зупиняється на становленні та розвитку методів, напрямів, форм роботи, нормативів та науковій базі окремо взятого історичного періоду у розвитку методики викладання мови для розумово відсталих дітей. Для того, щоб краще відновити історичні етапи становлення методики мови, автор звертається до хронологічного опису подій. Етапи розвитку методичної науки викладання мови автор пропонує розглядати за певними часовими періодами ХХ століття. Крім конкретно описаного внеску науковців-методистів у кожний з історичних періодів становлення методики мови, як науки, автор приділяє увагу дослідженню того історично-наукового матеріалу, що має теоретичну чи практичну цінність для сучасного вчителя мови спеціального загальноосвітнього закладу.

14.17.08.2463/193823. Використання у корекційній роботі з розумово відсталими дітьми нетрадиційних методів лікувальної педагогіки і психотерапевтичних технологій. Миронова С.П. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.218-228. - укр. УДК 376-056.36:159.98.

У статті здійснюється теоретичне узагальнення нетрадиційних методів лікувальної педагогіки і психотерапевтичних технологій, які можуть використовуватись у роботі з розумово відсталими дітьми; подаються результати практичної апробації окремих технологій; визначається місце психотерапевтичних методів і технологій у комплексному корекційному впливі на розвиток дітей з вадами інтелекту. Психотерапевтичні технології ґрунтуються на спеціальних принципах і використовуються з дотриманням чітких вимог і методики. При цьому спеціаліст має володіти спеціальною практичною підготовкою реалізації певного методу загалом та у роботі з розумово відсталими дітьми, зокрема. Використання психотерапевтичних технологій можливе лише як складова комплексного психолого-медико-педагогічного супроводу. Застосування їх у корекційній роботі з розумово відсталими дітьми має бути на основі індивідуального підходу до кожної дитини, визначення її потреб. Поширеною помилкою у вітчизняній педагогічній практиці є підміна термінів спеціальної дидактики поняттями психотерапії і лікувальної педагогіки. Тому корекційних педагогів слід підготувати до співпраці з психологами і лікарями у напрямку використання психотерапевтичних технологій.

14.17.08.2464/193824. До проблеми навчально-методичного забезпечення курсу "Географія України" в спеціальній школі для дітей з вадами інтелектуального розвитку. Одинченко Л.К., Скиба Т.Ю. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.228-241. - укр. УДК 372.891:913(477):376.42.

У статті висвітлено основні завдання курсу "Географія України" в спеціальній школі для дітей з вадами розумового розвитку. Проаналізовано роботи науковців з питань навчально-методичного забезпечення географії в загальноосвітній та спеціальній школах. З'ясовані складові навчально-методичного комплексу з географії. Здійснено аналіз змісту та структури діючих навчальної програми та підручника для 9-го класу спеціальної школи. Визначено, що навчальна програма розроблена з урахуванням таких змістових ліній як фізико-географічна та соціально-економічна. Охарактеризовано дидактичну структуру та методичний апарат підручника "Географія України" для 9 класу спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей. Особлива увага приділяється вивченню питання відповідності змісту та структури підручника

навчальній програмі з курсу. Встановлено, що сучасний підручник органічно пов'язаний з навчальною програмою з географії і повністю зорієнтований на її зміст. Він забезпечує належний науковий рівень викладу навчального матеріалу, відповідає основним принципам корекційного навчання, має пізнавальну цінність і виховний потенціал, сприяє формуванню світогляду учнів з вадами розумового розвитку.

14.17.08.2465/193829. Особливості використання форм і методів індивідуалізації навчання дітей з синдромом Дауна. Савицький А.М. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.261-292. - укр. УДК 86-056.313.

У статті на основі аналізу наукових праць вітчизняних та зарубіжних дослідників розглядається проблема організації індивідуалізованого навчання дітей з синдромом Дауна; проводиться аналіз дієвих форм і методів індивідуалізації навчання цих дітей; аналізуються дані щодо психофізичного профілю дитини з даною генетичною патологією, здійснюється дослідження анатомічних та біологічних складових розвитку психічних процесів дітей з синдромом Дауна; виявляються особливості в переважній обробці зорово-просторової інформації та відповідних можливостей експресивного мовлення; робиться психофізичне обґрунтування застосування індивідуалізованого навчання в процесі розвитку дітей з синдромом Дауна; виявляються фізіологічні основи розвитку психіки цих дітей та вивчаються слабкі і сильні сторони навчальної діяльності дітей з даною генетичною патологією. В статті висвітлюються концепції індивідуалізованого навчання дітей з синдромом Дауна в умовах інклюзивної освіти. Детально розглядається психомоторний розвиток дітей з даною генетичною патологією і пов'язані з ним основи здобуття освіти в молодшій школі. Здійснено аналіз сучасної спеціальної літератури щодо особливостей застосування форм і методів індивідуалізації в процесі розвитку дітей з синдромом Дауна в освітніх закладах. Визначено основні методологічні положення навчання цих дітей в умовах інтеграції до загальноосвітніх навчальних закладів. У статті обґрунтована необхідність розробки індивідуалізованої системи навчання дітей з синдромом Дауна. Визначено основні напрямки організації спеціального навчання дітей з даною генетичною патологією в умовах загальноосвітніх навчальних закладів.

14.17.08.2466/193830. Культура мовлення як складова деонтологічної культури корекційного педагога у системі інклюзивної освіти. Савінова Н.В., Берегова М.І. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.292-302. - укр. УДК 378.147.

У статті обґрунтовано необхідність розвитку культури мовлення корекційного педагога як складової деонтологічної культури у системі інклюзивної освіти. Автори звертають увагу на те, що соціалізація дитини з вадами психофізичного розвитку можлива лише в умовах інклюзивної освіти. У зв'язку з цим підвищуються вимоги до деонтологічної культури корекційного педагога, особливо до розвитку його культури мовлення. Зосереджується увага на змістовності таких понять як "культура мови", "культура мовлення", "мовна норма" та їх взаємозв'язок. Подається характеристика мовних норм та ознак культури мовлення. Автори також акцентують увагу на визначенні поняття "культура мовлення корекційного педагога" та його змістовому наповненню. У статті зазначається, що культура мовлення корекційного педагога - об'ємне та широке поняття, яке охоплює дотримання усіх мовних норм та правил, виразність мовлення, стилістичну правильність і особистісну культуру корекційного педагога, яка включає в себе ряд компонентів. Автори підкреслюють, що корекційний педагог має володіти відчуттям стилю, гнучкістю переходу від одного стилю до іншого. Автори аналізують особливості спілкування корекційного педагога з дітьми, які навчаються в інклюзивних класах, зокрема з вадами психофізичного розвитку, та з батьками.

14.17.08.2467/193832. Професійно-трудова компетентність як необхідна передумова успішної виробничої адаптації випускників спеціальної школи. Товстоган В.С. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.312-323. - укр. УДК 377.121.22.

У статті розглядається професійно-трудова компетентність як інструмент забезпечення виробничої та соціальної адаптації випускників спеціальної школи, дається авторське тлумачення професійно-трудової сталості. На основі авторської програми дослідження отримані та проаналізовані результати професійно-трудової сталості вихованців спеціальних шкіл (шкіл-інтернатів), визначені фактори, що впливають на процес їхньої соціально-трудової адаптації. Встановлено зв'язок успішності працевлаштування випускників із успішністю навчання їх у школі, соціально-психологічними умовами в сім'ї, зацікавленістю близьких у виборі професійного шляху дитиною. Аналізуються катанестичні дані з позиції умотивованості учнів навчатися професії, оцінки ними уроків трудового навчання. Порівняння отриманих результатів дослідження з опублікованими даними в літературних джерелах дозволило дійти висновку про низький рівень професійної стійкості сучасних випускників. В статті зазначається, що для вчителя-дефектолога катанестичний метод слугує засобом критичного осмислення своїх здобутків і прорахунків, підставою для планування та впровадження необхідних змін у навчально-виховний процес: варіативність програм навчання, встановлення зв'язків з виробництвом, вивчення потреб ринку праці, започаткування профорієнтаційної роботи в молодших класах, врахування інтересів учнів та їх батьків. Наголошується на можливості розв'язання поставленої проблеми в навчальному процесі спеціальної школи шляхом формування в учнів з вадами психофізичного розвитку професійно-трудової компетентності, як інтегрованого результату педагогічного, психологічного і соціального впливів в системі професійно-трудового навчання.

14.17.08.2468/193833. До проблеми суті корекційно-розвивальної роботи в спеціальному освітньому закладі. Хохліна О.П. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.323-333. - укр. УДК 376.1.

У статті представлено результати теоретичного дослідження проблеми суті корекційно-розвивальної роботи в спеціальному освітньому закладі. Корекція входить до єдиної системи освіти дітей з порушеннями психофізичного розвитку як цілісного педагогічного процесу. Освіту аномальних дітей становлять корекційне навчання та виховання, в процесі яких здійснюється корекція. Корекція розглядається як основа, органічний стрижень усієї навчально-виховної роботи у спеціальному закладі освіти. У статті визначаються складові системи корекційно-розвивальної роботи, що відповідають цільовому, організаційному, змістовому, методичному та результативному компонентам педагогічного процесу. На основі співставлення суті їх використання для розв'язання навчальних завдань розкриваються специфічні саме для корекційного впливу особливості мети, організації, змісту, методики та результатів (ефектів). Постановка ж мети й пошук спеціальних шляхів організації педагогічного процесу, добір відповідних методичних засобів та змісту роботи, визначення показників її результативності залежить від предмета корекції. Відмічається, що навчання та корекція можуть здійснюватися використанням одного й того ж змістового матеріалу, однак він має уможливити власне корекцію визначеної (як предмета впливу) складової розвитку дитини, а не лише засвоєння нею знань, умінь і навичок. У результаті проведеного теоретичного дослідження автором визначено змістове наповнення психологічних та педагогічних основ забезпечення корекційно-розвивальної роботи, розробка яких, з метою досягнення ефективності впливу, має здійснюватися в єдиній системі. У контексті психологічних основ корекції зачіпається питання загальних та специфічних закономірностей аномального розвитку та можливостей його корекції, виходячи з культурно-історичної теорії розвитку дитини Л.С.Виготського.

14.17.08.2469/193838. Аспекти активізації корекційної роботи з розвитку психо-мовленнєвої та моторної сфери у дітей з дизартричними розладами. Галущенко В.І. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.54-63. - укр. УДК 372.881'342.1:616.89-008-434.3.

Наукова стаття порушує питання вдосконалення шляхів реабілітаційних заходів щодо такого поширеного та різнобічного мовленнєвого розладу, яким є стерта дизартрія у дітей старшого дошкільного віку. Підвищення ефективності корекційної логопедичної роботи з усунення порушень мовлення у клінічним діагнозом "дизартрія" є на даний момент однією з актуальних проблем логопедії. Визначається багатоаспектність комплексного підходу корекційної роботи. Позитивної динаміки можливо досягти тільки при інтеграції медичних і педагогічних методик, з включенням нетрадиційних методів в систему роботи з подолання психо-мовленнєвої та немовленнєвої симптоматики дизартрії. Розкривається принцип посилення артикуляційних кінестезій і пропріоцептивних відчуттів в органах мовлення з використанням оптимізуючих логопедичну роботу прийомів, додаткових резервів в системі традиційних засобів. В руховій та чуттєвій проекції кори головного мозку зони пальців рук та артикуляційного апарату займають значне місце і розташовані поруч. Утрирована артикуляція голосних звуків сприяє подачі більш чітких кінестезій в кору головного мозку, а рухи пальців руки підкріплюють моторні образи звуків, приводячи більшу частину кори головного мозку в збуджений стан, що сприяє їх запам'ятовуванню і надалі - відтворенню. У зв'язку з цим розвиток статико-динамічних відчуттів чітких артикуляційних кінестезій і тактильно-пропріоцептивної стимуляції найкращим чином відбувається під впливом подразників. Наявність кореляційної залежності між розвитком мовлення та станом моторних функцій у даній категорії дітей визначає необхідність цілеспрямованого впливу на більш порушену ланку - моторний праксис, його максимальну компенсацію і створення сприятливих умов для розвитку мовлення та практичного використання мовлення як засобу спілкування. Зроблено висновки про те, що запропонована система комплексної роботи дозволяє скоротити терміни корекційного навчання.

14.17.08.2470/193839. Концепція створення в Україні Національної системи корекційно-реабілітаційних послуг. Глоба О.П. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.64-76. - укр. УДК 37.013.42-053.2-056.24.

Відсутність в Україні системи громадського здоров'я на державному і місцевих рівнях, загальна розбалансованість, переважна орієнтованість вітчизняної системи охорони здоров'я та соціального захисту населення на хворобу та інвалідність, а не на профілактику захворюваності та здорову людину створюють реальну загрозу виникнення глибоких незворотних наслідків. Особливе занепокоєння викликає нинішній стан здоров'я і спосіб життя дітей і молоді. Існує наявна потреба у розробці та реалізації антикризових державних програм в умовах дефіциту бюджетного фінансування. Основними факторами, які характеризують існуючу модель охорони здоров'я є неефективність та застарілість. Тривале ігнорування вказаних негативних факторів пов'язано з тим, що політичне керівництво держави не прийняло та не використовувало у своїй повсякденній діяльності парадигму Здоров'я, в основі якої лежать принципи: права людини на здоров'я, як основи економічного і соціального розвитку, політичної стабільності й найважливішого критерію життя кожної людини, сім'ї, громади держави; прямої залежності економічного благополуччя держави від здоров'я нації, на яке значний вплив має дієвість системи Громадської Охорони Здоров'я; адекватного фінансування видатків на ОЗ, як об'єктивного необхідного чинника відтворення продуктивних сил держави. Метою Концепції є визначення напрямів створення та модернізації управлінських, організаційно-правових, комунікаційних, фінансово-економічних, структурних та інших компонентів національної системи Корекційно-Реабілітаційних Послуг (КРП), реалізація яких сприятиме забезпеченню умов для збереження та зміцнення здоров'я населення, відтворення та примноження людського капіталу української держави. Побудова нової моделі національної системи надання КРП, в основу якої покладена європейська політика "Здоров'я-2020", а саме: забезпечення комплексного підходу до зміцнення здоров'я, профілактики та раннього виявлення захворювань, здійснення ефективного контролю за перебігом захворювань та запобігання їх несприятливим наслідкам, підвищення рівня благополуччя громадян, формування ефективної системи надання КРП, яка забезпечувала б загальне охоплення доступною та якісною, а відтак безпечною допомогою. В основу нашої програми покладена ідея взаємодії між системою та зовнішнім середовищем, врахування європейських цінностей, максимальне залучення всіх сфер соціального життя до вирішення завдань щодо оздоровлення людини: скринінг-інтегральна експрес-оцінка психофізичного стану дітей і дорослих за допомогою новітніх технологій; психолого-педагогічне консультування; соціально-психологічний тренінг; медико-психолого-педагогічний супровід; паспортизація здоров'я учнів шкіл і студентів, працівників підприємств і організацій; оздоровчо-профілактичні програми відновлення організму. государство; прямой зависимости экономического благополучия страны от здоровья нации, на которое значительное влияние оказывает дееспособность системы общественного здоровья; адекватного финансирования затрат на ОЗ, как объективно необходимого условия воссоздания продуктивных сил государства. Целью Концепции являются определение направлений создания и модернизации управленческих, организационно-правовых, коммуникационных, финансово-экономических, структурных и других компонентов национальной системы Коррекционно-Реабилитационных Услуг (КРУ), реализация которых будет способствовать обеспечению условий для сохранения и укрепления здоровья населения, восстановлению и умножению человеческого капитала украинского государства. Построение новой модели национальной системы оказания КРУ, в основу которой положена европейская политика "Здоровье-2020", а именно: обеспечение комплексного подхода к укреплению здоровья, профилактике и раннему выявлению заболеваний, осуществлению эффективного контроля за протеканием заболеваний и предотвращению их неблагоприятных последствий, повышение уровня благополучия граждан, формирование эффективной системы оказания КРУ, которая обеспечила бы общий охват доступной, качественной и безопасной помощью. В основу нашей программы положена идея взаимодействия между системой и внешней средой, с учетом европейских ценностей, максимальное привлечение всех сфер социальной жизни к решению задач оздоровления людей: скрининг-интегральная экспресс-оценка психофизического состояния детей и взрослых с помощью современных технологий; психолого-педагогическое консультирование и сопровождение; социально-психологический тренинг; паспортизация здоровья учащихся и работников предприятий; оздоровительно-профилактические программы восстановления организма.

14.17.08.2471/193840. Особливості формування в учнів початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення навичок свідомого мовного аналізу. Гриненко О.М., Лактюшина Т.Л., Сурина О.О. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.76-86. - укр. УДК 376.016:81-028.31.

Стаття присвячена проблемі формування в учнів початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення навичок свідомого мовного аналізу в процесі вивчення будови слова. Початковий курс української мови в спеціальній загальноосвітній школі для дітей із тяжкими порушеннями мовлення є одним з основних навчальних предметів. Провідна мета уроків української мови - забезпечення вільного володіння українською мовою як засобом спілкування та пізнання, а також успішна самореалізація особистості. Переважна більшість учнів спеціальної загальноосвітньої школи для дітей із тяжкими порушеннями мовлення має загальний недорозвиток мовлення. Діти зазначеної категорії мають дефекти фонетико-фонематичної, лексичної та граматичної будови мовлення. Неповноцінна мовленнєва діяльність впливає на формування у дітей інтелектуальної, сенсомоторної, сенсорної та емоційно-вольової сфери. Все це обмежує їхні можливості сприймання усного мовлення, прочитаного тексту, спілкування, перешкоджає процесу засвоєння знань і набуття певних умінь. На уроках української мови діти виконують різні види мовного аналізу (звуковий, лексичний, словотворчий, морфемний). Мовний аналіз сприяє розвитку в учнів логічного

мислення, умінь користуватися розумовими прийомами аналізу та синтезу, усвідомленню навичок грамотного письма і правил побудови усного і писемного мовлення. Особливість запропонованої методики полягає в тому, що вона враховує специфіку провідного мовленнєвого порушення і в цьому зв'язку - вибір основних напрямів навчання, які передбачають організацію послідовної діяльності учнів із формування розумових операцій із морфемами. У статті пропонується формувати в учнів початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення навички свідомого мовного аналізу в три етапи. Зміст роботи на кожному етапі визначається поступовим ускладненням навчального матеріалу з урахуванням збережених аналізаторів та їх функціонування в різних комбінаторних умовах. Так, на першому етапі навчання відбувається з опорою на зоровий аналізатор (використовуються прийоми наочного моделювання). На другому етапі зміст навчання ускладнюється за рахунок поступового усунення зорової опори та спрямування слухової уваги учнів на зміст завдання (використовуються види роботи, спрямовані на розвиток розумових операцій, як порівняння, аналіз, класифікація). На третьому етапі закріплюються та вдосконалюються навички фонематичного, морфемного, словотвірного аналізу, словотворче конструювання. На всіх етапах широко використовуються ігрові прийоми, проблемні завдання та лексичні вправи.

14.17.08.2472/193841. Зміна управлінської парадигми в системі корекційно-реабілітаційної допомоги на регіональному рівні. Дегтяренко Т.М. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.87-98. - укр. УДК 376.1-056.3:32:331.108.

У статті оприлюднено здобутки лабораторії корекційно-реабілітаційних технологій Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, яка працювала над темою: "Зміст, організація та управління корекційно-реабілітаційною діяльністю" (номер державної реєстрації наукової теми в Українському інституті науково-технічної і економічної інформації: №0111 У 009399). Зазначено, що на сучасному етапі розвитку суспільства існуюча модель надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами в спеціальних закладах освіти перестала задовольняти замовників цих послуг. Це обумовило актуальність теми наукового дослідження. Відповідно до сучасних викликів було розроблено: 1) методологію корекційно-реабілітаційної діяльності; 2) теоретико-методологічні та науково-методичні засади управління корекційно-реабілітаційною допомогою як системою та як процесом; 3) теоретико-методологічні та науково-методичні засади кадрової політики в системі корекційно-реабілітаційної допомоги. Основну увагу у дослідженні зосереджено на ефективності вирішення зазначених домінант на регіональному рівні. Автором визначено теоретико-методологічні та науково-методичні засади корекційно-реабілітаційної діяльності та їх вплив на організаційне забезпечення управління нею та підготовку фахівців до управління процесом корекційно-реабілітаційної допомоги особам з психофізичними порушеннями. Зазначено, що матеріали дослідження можуть стати науково-методичною основою практичного запровадження організаційного забезпечення управління корекційно-реабілітаційною допомогою як системою та як процесом в межах регіону на різних ієрархічних рівнях управління. Визначено перспективи подальшого впровадження результатів наукового дослідження на регіональному рівні.

14.17.08.2473/193842. Система комплексної реабілітації дітей з порушеннями психофізичного розвитку у Кам'янець-Подільському багатопрофільному навчально-реабілітаційному центрі. Дмитрієва О.І. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.99-108. - укр. УДК 376-056. 34:159.98.

У статті автор розкриває значення системи комплексної реабілітації дітей з порушеннями психофізичного розвитку, висвітлює основні аспекти змісту діяльності усіх компонентів системи. Автор засвідчує, що проблеми дітей з порушеннями психофізичного розвитку, у тому числі із наслідками дитячого церебрального паралічу, необхідно вирішувати комплексними методами. На сьогодні у Кам'янець-Подільському багатопрофільному навчально-реабілітаційному центрі розроблена система комплексної реабілітації вищезазначеної категорії дітей. Автор наголошує на тому, що звернення батьків дитини у заклад, це - важливий крок у процесі подальшого життя дитини. Проте дуже відповідальним етапом є комплексна реабілітація дитини в умовах закладу, яка включає обстеження дитини на засіданнях психолого-медико-педагогічної комісії центру, фіксацію стану розвитку вихованця та спостереження за динамікою розвитку із внесенням коректив; робота з дитиною медиків, психолога, дефектолога, соціального педагога, логопеда, вчителя лікувальної фізкультури, педагогів закладу. Особливе значення має тісна співпраця усіх фахівців реабілітаційного блоку з батьками і близькими до вихованців людьми, їх активна позиція щодо реабілітації власної дитини.

14.17.08.2474/193843. Соціальна адаптація молодших школярів із особливостями психофізичного розвитку. Журавльова Л.С. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.109-117. - укр. УДК 316.614-053.2-056.24.

Стаття присвячена проблемі соціальної адаптації дітей молодшого шкільного віку з особливостями психофізичного розвитку як однієї з найактуальніших проблем сучасної корекційної педагогіки. Автор підкреслює, що питання вдосконалення організації й змісту своєчасної комплексної допомоги дітям з особливостями психофізичного розвитку в освітньому просторі загальноосвітніх навчальних закладів мають першочергове значення для підвищення ефективності навчально-виховного процесу, адаптації молодших школярів у середовищі здорових однолітків. Особлива увага приділена теоретичному обґрунтуванню та практичному застосуванню корекційно-розвивальної роботи, спрямованої на підвищення рівня соціальної адаптації молодших школярів з особливостями психофізичного розвитку засобами ігрової діяльності. Висвітлюється необхідність використання ігрових занять не тільки як засобу підвищення рівня соціальної адаптації дітей, але й як емоційний потенціал, який дозволяє їм набувати соціальний досвід через виконання різних соціальних ролей, розвивати уміння зосереджуватися, самостійно думати, розвивати увагу та набувати життєву компетентність. Автор підкреслює, що підвищення рівня соціальної адаптації молодших школярів з особливостями психофізичного розвитку ефективно здійснюється з урахуванням навчально-ігрового й емоційно-чуттєвого аспектів, які створюють доброзичливий, психологічний клімат у групі; підвищують рівень сформованості соціальних, комунікативних та культурно-дозвіллевих компетенцій.

14.17.08.2475/193844. Характеристика дисипативних функціональних структур, які виникають у системах "особистість" і "дефект". Золотарьова Т.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.117-132. - укр. УДК 376.1-056.26-056.3:1:116.

У статті охарактеризовано дисипативні функціональні структури з позицій постнекласичної наукової парадигми. З'ясовано, що дисипативні функціональні структури є відкритими, нелінійними, фрактальними, складними не в статичному, а в динамічному відношенні об'єктами, ускладнення яких є об'ємним. Визначено системний і підсистемний склад, провідну та другорядні цілі дисипативних функціональних структур, процес розсіювання надлишкових ступенів свободи підсистем людини. Досліджено роботу дисипативних функціональних структур, які утворюються під час будь-якої діяльності людини одночасно на біологічному, психологічному та соціальному горизонтальних рівнях систем "особистість" і "дефект" з відповідних підсистем, розміщених вертикально. Встановлено, що в дисипативних функціональних структурах відбувається вертикальна та горизонтальна взаємодія підсистем, активованих для задоволення системи потреб людини та досягнення мети її діяльності - "корисного пристосувального результату" (П. К. Анохін) до навколишнього середовища, а також взаємна адаптація активованих підсистем дисипативної функціональної структури одна до одної. Під час взаємної адаптації підсистем здійснюються процеси морфогенезу та морфодеструкції систем "особистість" і "дефект". Виявлено, що кількісно-якісні характеристики можливих варіантів утворення і діяльності дисипативних функціональних структур залежать від рівня розвитку підсистем, по якому вони

проходять, та стану систем "особистість" і "дефект", в яких вони виникають: від наявності чи відсутності підсистем та горизонтальних зв'язків між ними, від зон розвитку активованих підсистем, від системних властивостей систем "особистість" і "дефект", від переважання в певний момент часу або системи "особистість", або системи "дефект", від домінуючої мотивації та системи потреб людини тощо. Доведено, що дисипативні функціональні структури є динамічними об'єднаннями елементів або підсистем, які вибірково сполучаються на основі розсіювання провідною потребою панівної системи їх надлишкових ступенів свободи та сприяють адаптації систем "особистість" і "дефект" до зовнішнього світу за допомогою досягнення корисного для панівної системи результату діяльності. Наведено приклад утворення дисипативної функціональної структури в системі "вчитель - учень".

14.17.08.2476/193846. Логопедичний супровід сім'ї дитини з дизартричними розладами. Кисличенко В.А. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.142-152. - укр. УДК 376.-056.34(438).

У статті розкриваються особливості логопедичного супроводу сімей, що виховують дітей з дизартрією. Розглядається науково-методичне забезпечення нових форм співпраці батьків та логопеда для подолання тяжких порушень мовлення у дітей з мовленнєворуховими порушеннями. Розкрито принципи та основні напрямки корекційно-розвивальної роботи з даною категорією дітей та визначено можливості батьків у попередженні виникнення вторинних дефектів. Порушення базових складових фонологічної підсистеми функціональної системи мови та мовлення, підсистем регуляції мовленнєвих актів в період інтенсивного розвитку мовленнєвої функції призводять до складної дезінтеграції та патології мовлення у подальшому. Розглянуто необхідність перенесення корекційних занять на ранній та дошкільний вік. Використання програми логопедичного супроводу сім'ї у випадку рухових порушень ґрунтується на інтеграції декількох ланок процесу логопедичної допомоги та є організованим безперервним освітнім процесом, основний зміст якого складає взаємодія логопеда та сім'ї. Загальними завданнями логопедичного супроводу визначено: розвиток логопедичної компетентності (педагогічної культури) батьків, профілактика виникнення проблем розвитку дитини; допомога (сприяння) дитині у вирішенні актуальних завдань розвитку, зокрема, мовленнєвого.

14.17.08.2477/193847. До питання про формування лексико-граматичної сторони мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення. Левицький В.Е. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.162-174. - **. УДК 376. 42. 016.

Проблема формування лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із ЗНМ займає одне з основних напрямків у сучасній корекційній (спеціальній) педагогіці. Стаття містить результати теоретико-експериментального дослідження процесу корекційно-розвивального впливу на лексико-граматичну складову мовлення дітей із третім рівнем загального недорозвитку мовлення старшого дошкільного віку. Основою розширення словникового запасу, формування граматичної сторони мовлення та навичок зв'язного мовлення є спілкування з широким використанням ігор і вправ, використання творчих завдань не тільки на заняттях, але і в ситуаціях буденного життя. Слід розвивати увагу, мовленнєву увагу, мислення, зв'язне мовлення, творчі здібності, адже розвиток цих умінь допомагає у розвитку лексико-граматичної сторони мовлення. Відхилення у засвоєнні лексики і граматики та розглянуті програми подолання ЗНМ у дітей старшого дошкільного віку дозволили визначити провідні напрями та зміст формування лексико-граматичної сторони мовлення у дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ III рівня, що трансформувалося в узагальнену програму корекції лексико-граматичної сторони мовлення на основі програми з урахуванням диференційованого характеру мовленнєвого дефекту та базувалася на принципах особистісно-орієнтованого виховання. Заняття з формування лексико-граматичної сторони мовлення поділяються на заняття з формування словникового запасу, зв'язного мовлення та заняття з формування граматичного ладу. Основними завданнями цих занять є розвиток розуміння мовлення; уточнення і розширення словникового запасу; формування узагальнюючих понять; формування практичних навичок словотворення і словозміни, уміння вживати прості розповідні речення та види складних синтаксичних структур.

14.17.08.2478/193848. Теоретико-методичні основи формування здатності до творчого самовираження у дошкільників із порушеннями мовлення. Лепетченко М.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.174-186. - укр. УДК 376.015.311-053.4-056.264.

Стаття присвячена розкриттю теоретико-методичних засад освітньо-корекційного впливу, спрямованого на розвиток творчого потенціалу дитини із загальним недорозвиненням мовлення (ЗНМ), з урахуванням її психофізичних особливостей, можливостей, здібностей, інтересів. Показана актуальність проблеми засвоєння дітьми з порушеннями мовлення системи рідної мови, формування мовленнєвої діяльності як засобу творчого самовираження; підвищення рівня розвитку психічних процесів, що забезпечать можливість реалізації творчої діяльності. Доведена необхідність спеціальної організації діяльності дітей, що сприятиме формуванню здатності до творчого самовираження у дошкільників з мовленнєвими вадами. Детально розглянуті особливості сформованості компонентів здатності до творчого самовираження у дошкільників із ЗНМ. Показано, що діти із ЗНМ є неоднорідною категорією за рівнем сформованості складових компонентів здатності до творчого самовираження (мотиваційного, когнітивного, емоційно-експресивного). Доведено, що формування та розвиток мовленнєвої функції, когнітивних процесів, емоційно-вольової сфери у дітей із мовленнєвими порушеннями спонтанно не відбувається та можливі лише в умовах цілеспрямованого корекційного навчально-виховного процесу. Проаналізовані наукові підходи щодо сутності мовленнєвого дизонтогенезу, корекції ЗНМ, творчої діяльності та її впливу на розвиток особистості дитини дошкільного віку. Обґрунтована необхідність використання традиційних методик розвитку та корекції мовлення дітей із ЗНМ, що окреслюють оптимальні підходи до визначення змісту, форм, методів, принципів та прийомів корекційного навчання, розширення мовного та мовленнєвого досвіду, активізації пізнавальних здібностей дошкільників. Доведена доцільність розробки нових особистісно орієнтованих корекційних методик, які б створювали сприятливі умови для самовизначення, самореалізації, особистісного самовираження та були б спрямовані на коригування мовлення та розвиток особистісної сфери дітей. Визначена стратегія формування здатності до творчого самовираження у дітей із порушеннями мовлення. Наведені принципи та основні вимоги до організації корекційно-виховного процесу. Розглянуті та конкретизовані принципи організації художньо-мовленнєвої діяльності й керівництва нею педагогом. Визначена провідна форма організації корекційного процесу, розглянута її логічна структура.

14.17.08.2479/193850. Теоретико-методологічні засади експериментального дослідження комунікативної діяльності дітей старшого дошкільного віку з системними порушеннями мовлення. Мартиненко І.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.198-207. - укр. УДК 376-054-056064.

В статті представлено теоретико-методологічні підходи до експериментального дослідження комунікативної діяльності дітей старшого дошкільного віку з системними порушеннями мовлення. Базовими у дослідженні визнано системний, діяльнісний, особистісно-орієнтований та особистісно-комунікативний підходи. У відповідності з цими концептуальними підходами визначено спеціальні принципи реалізації діагностики: відображуваності, цілісності системи, функціональної детермінованості комунікативної діяльності, генетико-ієрархічної структурно-рівневої її організації, єдності свідомості та діяльності тощо.

14.17.08.2480/193853. Наукові засади формування навички фонематичного аналізу слова у дітей з вадами мовлення. Пінчук Ю.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.227-238. - укр. УДК 376-056.064.

У статті зазначається, що від усвідомлення звуко-складової будови слова залежить не тільки загальний і мовленнєвий розвиток дитини засвоєння артикуляції, дикції, словника, граматичної будови і пов'язаної з нею орфографії, а й засвоєння однієї з головних шкільних навичок - грамоти (читання та письма). Дітей з вадами мовлення, що мають труднощі в аналізі фонемної структури слова, готувати до дії фонемного аналізу слід поступово і будувати корекційно-логопедичну роботу, виходячи з природи дефекту. У більшості дітей контингенту шкільного логопедичного пункту окрім головного мовленнєвого дефекту, наявні порушення невербальних компонентів мовленнєвої діяльності. Крім того їм властиві певні особливості емоційно-особистісної сфери, від яких залежить головне у навчальній діяльності - довільна регуляція і контроль за виконанням розумової дії. Врахування такої поліморфності дефекту є необхідним при розробці стратегії корекційного впливу на дитину з порушеннями мовлення з метою навчання її фонематичного аналізу як основи оволодіння грамотою та попередження вад читання і письма. У статті робиться акцент на поетапності в роботі над фонематичним аналізом, на поступовому переході від простих аналітичних вправ до складних. У разі виконання ускладнених завдань корекційно-логопедичну роботу пропонується організувати у такий спосіб, щоб кожен із компонентів цілої структури відпрацьовувався окремо та доводився до потрібного ступеня усвідомленості та автоматизму. Лише після цього стає доступним одночасне і сумісне виконання всіх елементів будь-якої складної навчальної дії.

14.17.08.2481/193854. Використання кінезотерапії у логопедичній практиці. Притиковська С.Д. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.238-251. - укр. УДК 372.212.1 + 371.927.

Стаття присвячена питанню формування в онтогенезі міжпівкулевих зв'язків - як базису і необхідної умови нормального розвитку психічних функцій дитини. У статті зазначено, що за статистичними даними спостерігається стрімке зростання кількості дітей з комплексними порушеннями розвитку. Це потребує суттєвих змін в побудові корекційно-розвиваючої системи. "Лікування рухом" саме так перекладається з грецького кінезотерапія. Її використання в корекційно-педагогічній роботі вивчали Г. Шашкіна, Г. Волкова, Е. Анищенко, Р. Бабушкіна, О. Кисельова і інші. Кінезотерапія відноситься до групи неспецифічно діючих терапевтичних факторів. Арсенал її методів постійно зростає, що дає змогу використовувати їх з дітьми з різними можливостями здоров'я. Однак на даному етапі в корекційно-розвиваючій логопедичній роботі недостатньо використовуються методики кінезотерапії. Визначено, що будь-яка психічна функція реалізується завдяки зрілості певних мозкових структур, що підтверджує взаємозв'язок фізіологічних і психічних процесів. Особливий інтерес для становлення компенсаторних і корекційних механізмів представляє твердження про те, що складні форми психічної діяльності забезпечуються взаємодією різних зон мозку, утворенням функціональних систем. Корекція окремих ланок такої системи позитивно впливає на всю систему. Функціональна асиметрія - це складна властивість мозку, що відображає розходження в розподілі нервово-психічних функцій між правою та лівою півкулями. Історія анатомічних, морфологічних, нейрофізіологічних досліджень асиметрії великих півкуль доводить існування особливого білатерального принципу побудови і реалізації таких важливих функцій мозку, як сприйняття, увага, пам'ять, мислення та мовлення. Всі психічні функції актуалізуються завдяки функціональній взаємодії правої і лівої півкуль мозку, в ході якого кожне вносить специфічний внесок, у перебіг будь-якого етапу, рівня, форми, семантичної організації. Формування міжпівкулевої взаємодії в онтогенезі людини включає ряд еволюційних послідовних ступенів утворення комісуральних структур різного рівня, що забезпечують цілісну психічну діяльність. Доведено, що комплексне кінезотерапевтичне застосування вправ ефективно впливає на розвиток динамічної, кінестетичної і просторової організації рухів, орального праксису (як умови успішного звуковідтворення), процесів пам'яті, концентрації уваги і побудови приймачикове-відмінкових конструкцій у мовленні.

14.17.08.2482/193856. Проблема формування соціально-побутових навичок у дітей дошкільного віку з дитячим церебральним паралічем: теоретичний аспект. Роменська Т.Г. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.261-273. - укр. УДК 372.36 - 056.24.

Стаття присвячена теоретичному обґрунтуванню проблеми формування соціально-побутових навичок у дітей дошкільного віку із ДЦП. Автором окреслено низку послідовних змістовних технологічних складових процесу соціально-побутової реабілітації (соціально-побутове орієнтування, навчання дитини прийомам соціально-побутових навичок, соціально-побутове адаптація, соціально-побутове облаштування). Розкрито різнобічне потракування дослідниками таких складових процесу соціально-побутової реабілітації, як соціально-побутове орієнтування та соціально-побутові навички. Проаналізовано різні підходи до змісту сформованих соціально-побутових навичок. Вказано на відсутність чіткої терміносистеми категорії "соціально-побутові навички". Визначено підхід, який є основоположним для дослідження проблеми формування соціально-побутових навичок у дітей із ДЦП, при цьому окреслено труднощі при оволодінні соціально-побутовими навичками в зазначеній категорії дітей. Визначено зміст понять: соціально-побутове реабілітація, соціально-побутове орієнтування, соціально-побутове адаптація, соціальна компетенція, побутова навичка. Автором розкрито та уточнено терміносистему поняття "соціально-побутові навички" в контексті особистісно-орієнтованої та компетентісної парадигми освіти. Наголошено на теоретичних засадах реалізації завдань формування соціально-побутових навичок, керуючись змістом Базового компонента дошкільної освіти (завдань освітньої лінії "Дитина в соціумі" та "Дитина у світі культури"). Визначено складові соціальної компетентності дитини, вказано на взаємодію з іншими людьми, що є своєрідним видом входження дитини в соціум. Наголошено на важливості освоєння дитиною трьох видів культур у процесі формування соціально-побутових навичок. Окреслено стан розробленості проблеми формування соціально-побутових навичок у загальній і спеціальній психолого-педагогічній літературі. Зокрема, з'ясовано своєчасність їх розвитку в дітей дошкільного віку з ДЦП та в різних категоріях дітей з особливими потребами. Вказано на теоретичні та прикладні розробки, які є актуальними для вирішення проблеми формування соціально-побутових навичок у дітей дошкільного віку з дитячим церебральним паралічем.

14.17.08.2483/193858. Сучасні підходи до ранньої комплексної допомоги дітям з відхиленнями у розвитку. Соколова Г.Б. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.283-292. - укр. УДК 372 -056.36:316.614.

У статті здійснено науково-теоретичний аналіз вивчення процесу надання ранньої комплексної допомоги дітям з відхиленнями у розвитку. Зазначено, що проблема ранньої комплексної реабілітації та соціальної адаптації дітей з обмеженими можливостями здоров'я в суспільстві є нині надзвичайно актуальною в галузі охорони здоров'я та в галузі освіти. Відзначено, що дослідники розглядають ранню комплексну допомогу дитині з відхиленнями у розвитку, як сукупність системи соціальної підтримки, охорони здоров'я та спеціальної освіти. Наведено дані вчених, які доводять, що вік від народження до 3-х років є періодом стрімкого та інтенсивного первинного формування якостей і властивостей особистості, які слугують надалі фундаментом для придбання будь-яких компетенцій. Саме в перші роки життя дитини існують унікальні можливості для корекції порушень розвитку, те, що буде упущено в цей сензитивний період, надолужити надалі важко або зовсім неможливо. Тому, ми можемо відзначити наскільки вагомим є розгляд раннього психолого-педагогічного супроводу дитини перших років життя з відхиленнями у розвитку як пріоритетного напрямку в створенні нової ланки в системі спеціальної освіти - раннього виявлення та ранньої корекційної допомоги дитині, та підтримки її родини. Багатоаспектний аналіз літературних джерел та

вивчення досвіду існуючої практики ранньої допомоги в освітніх і медичних установах дають підставу стверджувати, що, незважаючи на наявність наукових досліджень, методичних розробок в області ранньої допомоги, ще недостатньо розкрито проблема індивідуального підходу в психолого-педагогічному консультуванні дитини з відхиленнями в розвитку і її сім'ї. Вищесказане дозволяє розглядати проблему удосконалення надання ранньої допомоги дітям з відхиленнями у розвитку та їх батькам як актуальну в області спеціальної педагогіки та психології. Також, у статті, викладені основні тенденції надання ранньої допомоги дітям з обмеженими можливостями здоров'я в місті Одеса.

14.17.08.2484/193859. Загальна характеристика системи корекційної роботи з удосконалення шляхів подолання первинного недорозвитку мовлення, розробленої Є. Ф. Соботович. Тищенко В.В., Ліндіна Є.Ю. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.292-303. - укр. УДК 376.36(091).

У статті розглянуто основні аспекти корекційної роботи з удосконалення шляхів подолання первинного недорозвитку мовлення, які були розроблені Є. Ф. Соботович. Проаналізовано та відстежено систему роботи науковця від поставлення завдань до досягнення результатів у дослідженні, яке стало вагомим внеском в освітленості проблеми мовленнєвого недорозвитку на момент проведення корекційної роботи вченою. У статті описано типи та варіанти порушень оволодіння мовленнєвою діяльністю дітьми з первинним недорозвитком мовлення, виділені Є. Ф. Соботович, важливість яких полягає в удосконаленні корекційних методик. Відзначено деякі аспекти вивчення питання психічного розвитку дітей з різними формами алалії вченою. Описано програму фронтального навчання, прилаштовану для корекції різних варіантів первинного мовленнєвого недорозвитку, яку розробила Є. Ф. Соботович. Позначено головну операцію, яку формувала науковець при всіх варіантах первинного мовленнєвого недорозвитку - виділення основних елементів мови та мовленнєвих одиниць. Висвітлено результати дослідження Є. Ф. Соботович, які не тільки розширили наукові уявлення про природу аномалій мовленнєвого розвитку, а й створили основу для подальших розробок диференційної системи корекційного навчання дітей з різними формами алалії та стали помітним внеском у розвитку логопедичної науки та практики в Україні.

14.17.08.2485/193861. Напрями підвищення рівня економічного виховання учнів з порушеннями зору. Федоренко М.І. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.313-323. - укр. УДК 376.015.31-056.262:33.

У статті розкриваються основні напрями роботи по формуванню економічної вихованості незрячих старшокласників. Підкреслюється значення економічної культури особистості на сучасному етапі розвитку суспільства. Проаналізована література з питань економічного виховання та формування економічної культури особистості. Зазначається актуальність проблеми для тифлопедагогіки та відмічається її недостатня вивченість з боку науковців. Подано трактування основних використаних понять: економічне виховання, економічна свідомість, економічне мислення, економічна культура. Проаналізований стан економічного виховання в спеціальних навчальних закладах для дітей з порушеннями зору. Визначені специфічні особливості формування економічної культури в учнів в спеціальних школах-інтернатах, що впливають на рівень економічної культури, зокрема: перебування дітей у закладах закритого типу; низький рівень самостійності незрячих учнів; незначна роль батьків у економічному вихованні дітей; відсутність сучасних підручників та джерел інформації для учнів з порушеннями зору; нестача часу для економічного виховання; відсутність спеціальних виховних заходів, спрямованих на економічне виховання в школах-інтернатах; порушення зору, які не дозволяють учням повноцінно реалізувати себе з точки зору економічної культури. Визначені наступні напрями підвищення рівня економічної вихованості учнів старших класів з порушеннями зору: посилення міжпредметних зв'язків; проведення виховних заходів, позакласної роботи, екскурсій зі складовою економічного виховання; посилення роботи з батьками у напрямку економічного виховання; створення доступних джерел інформації, зокрема інтерактивних, для учнів з порушеннями зору; проведення тематичних дидактичних та інтерактивних ігор з метою формування економічної культури учнів; робота з вчителями та вихователями по підвищенню їх рівня економічної культури. Запропоновані напрями роботи мають сприяти підвищенню рівня економічної культури учнів з порушеннями зору.

14.17.08.2486/193862. Екологічно-розвивальне середовище як умова формування уявлень про об'єкти неживої природи у старших дошкільників зі зниженим зором. Федоренко С.В., Рахуба Н.О. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.323-333. - укр. УДК 259.922.75-054-056.262:502.

У статті розкривається один із компонентів екологічного виховання дітей дошкільного віку - формування уявлень про неживу природу. Констатовано, що у дітей зі зниженим зором старшого дошкільного віку, порівняно з їх однолітками, які мають нормальний зір, уявлення про неживу природу знаходиться на значно нижчому рівні, що потребує розробки спеціальної методики формування адекватних уявлень про неживу природу в умовах спеціального організованого корекційного навчання. Основною умовою в реалізації завдання формування уявлень про об'єкти і явища неживої природи у дітей старшого дошкільного віку зі зниженим зором визначено створення в спеціальному закладі екологічно-розвивального середовища. Зазначені вимоги до створення експериментального середовища, що передбачали врахування: структури первинного порушення та проблем, які виникають у дітей в просторовому орієнтуванні та взаємодії з навколишнім світом; специфіки організації вільного та безбар'єрного пересування в створеному середовищі; доступності та доцільності середовища для досягнення дитиною позитивних результатів із застосуванням спеціальних оптичних засобів корекції, дидактичних матеріалів тощо; забезпечення комплексного підходу у взаємозв'язку медичних та психолого-педагогічних засобів корекції. Подана характеристика елементів екологічно-розвивального середовища: зона природи в груповій кімнаті, кімната-лабораторія, міні-музей природи, зона самостійної художньої діяльності, виставковий центр, город, альпійська гірка, зона бібліотеки, зона релаксації, технічний комплекс. Зазначено, що формування уявлень про неживу природу має відбуватися на корекційно-відновлювальних заняттях за чотирма напрямками корекції: корекція сенсорного розвитку, корекція мовленнєвого розвитку, корекція предметно-практичної діяльності та соціальна реабілітація особистості. Порівняння узагальнених показників рівнів сформованості уявлень про неживу природу дошкільників зі зниженим зором експериментальних та контрольних груп до і після спеціально організованого навчання засвідчили ефективність запропонованого експериментального екологічно-розвивального середовища.

14.17.08.2487/193863. Зміст та рівні батьківської компетентності у корекційно-педагогічному аспекті. Хворова Г.М. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.333-347. - укр. УДК 376-056:37.015.3.

В статті поставлена проблема наукового обґрунтування феномену батьківської компетентності (з педагогічної точки зору) в корекційній освіті дітей з полісистемними порушеннями розвитку (розлади спектру аутизму, дитячий церебральний параліч). Батьківська компетентність в педагогічному (андрогічному) аспекті - наявність знань, вмінь, навичок, необхідних для вирішення проблем, що виникають під час виконання батьківської функції. Психологічний аспект батьківської компетентності передбачає здатність використовувати наявні знання, вміння, навички для виконання функцію та отримання соціально схвального результату - вирішення тої чи іншої проблеми. Сучасний період характеризується парадигмальними змінами характеру відносин фахівців з батьками. Побудова в Україні громадянського суспільства неминуче призведе до того, що не

система реабілітації та її представники будуть "працювати з батьками", а висококомпетентні батьки будуть працювати з системою з метою зробити її придатною задовольнити їх потреби у якісних реабілітаційних послугах на сучасному світовому рівні. Стаття містить обґрунтування батьківських функцій та змісту компетентності батьків дітей з полісистемними порушеннями розвитку в різні вікові періоди дитини з педагогічної точки зору. Зроблено опис п'яти рівнів батьківської компетентності: дуже низька (батьки не вміють правильно формулювати проблеми та не бачать шляхів вирішення), низька (батьки вміють визначати проблеми, але не вміють їх аналізувати, моделювати шляхи вирішення), середня (батьки вміють визначати проблеми, знаходять шляхи вирішення, але це займає дуже багато часу та ресурсів, тому такі батьки важко реагують на зміни та бояться майбутнього), висока (батьки швидко вирішують будь-яку проблему), найвища (батьки отримують відповідну освіту та починають професійно займатися питаннями реабілітації або допомагають іншим батькам на громадських засадах). Обґрунтовані причини нежиттєздатності системи "роботи з родиною", побудованої на патерналістському підході. Визначено роль та функції неприбуткових недержавних організацій (інститутів громадянського суспільства (ІГС) як інструменту впливу батьків дітей з полісистемними порушеннями розвитку (з високим та найвищим рівнем компетенції) на систему надання реабілітаційних послуг та на прийняття державних рішень у цій сфері.

14.17.08.2488/193864. Нейропсихологічний підхід у корекції розвитку дітей з психофізичними порушеннями. Шевцов А.Г., Ільїна О.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.347-360. - укр. УДК 37.013.82: 376.2.

У статті розкриваються сучасні теоретичні та практичні питання застосування методик нейропсихологічної корекції розвитку дітей з психофізичними порушеннями, зокрема функцій опорно-рухового апарату. Нейропсихологія, як фундаментальна наука, представляє наукове обґрунтування багатьох методикам і підходам, що емпірично використовувались в педагогічній та реабілітаційній практиці, дозволяє створювати методики корекційно-реабілітаційного типу, одним із яскравих прикладів яких є "метод заміщуючого онтогенезу". Під час розробки методик нейропсихологічної корекції дітей з порушеннями функцій опорно-рухового апарату авторами були застосовані основні положення нейропсихології: теорія системної динамічної локалізації (мозкової організації) вищих психічних функцій людини факторний аналіз, принципи міжпівкулевої асиметрії та взаємодії мозку, метод синдромного аналізу тощо. Задля корекції розвитку вищих психічних функцій нейропсихологічні методи дають інструментарій діагностики та впливу на їх базальні фактори, які дуже часто страждають під час пошкодженого розвитку у дітей з органічними ураженнями центральної нервової системи: модально-специфічний чинник, кінетичний чинник, кінестетичний фактор, просторовий чинник, фактор енергетичного забезпечення, фактор міжпівкулевої взаємодії, фактор довільної регуляції. Методика роботи з цими факторами послідовно використовує вплив на всі три функціональні блоки мозку за О. Лурією. Під час застосування нейропсихологічної корекції розвитку дітей з порушеннями психофізичного розвитку підтверджено, що церебральна репрезентація будь-якого психічного, або психосоматичного фактору інваріантна, і не можна змінити "локалізацію" фактора, але можна природнім шляхом, або штучно створити систему актуалізації нових міжфакторних зв'язків, або надфункціональних патернів. Викладений у статті методичний матеріал апробовано протягом трьох років в лабораторії кафедри ортопедагогіки та реабілітології ІКПП НПУ імені М.П.Драгоманова. В результаті досліджень доведено, що традиційні методи корекції розвитку потребують суттєвого наповнення спеціальними нейропсихологічними методиками, які відповідатимуть характеру онтогенезу дітей з порушеннями функцій опорно-рухового апарату. Розроблена та адаптована програма нейропсихологічної корекції методом заміщуючого онтогенезу, довела свою ефективність в корекції пізнавальної діяльності дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Сприяла розвитку рухових, просторових та регуляторно-вольових можливостей дитини. Ця програма рекомендована для викладання студентам, майбутнім ортопедагогам, в Інституті корекційної педагогіки та психології НПУ імені М.П.Драгоманова.

14.17.08.2489/193865. Система допомоги дітям з глибокими порушеннями слуху: від раннього виявлення до комплексного супроводу. Шевченко В.М. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.360-368. - укр. УДК 376-056.263:616.28-008.14-053.4 5:616-089.843 - 031.61:611.851.

У статті автор висвітлює значення раннього виявлення, втручання та кохлеарної імплантації в реабілітації дітей з глибокими порушеннями слуху, зазначає важливість корекційної роботи та комплексного супроводу. Автор відзначає, що необхідно якомога раніше обстежувати слух дитини для виявлення у неї порушень реакції на звук. Виявленню порушень слуху у дітей в ранньому віці повинні сприяти масові профілактичні аудіологічні скринінгові обстеження, адже володіння мовою - необхідний фактор для досягнення належного рівня інтелектуального, емоційного і соціального розвитку. Це також є підставою для входу дитини в співтовариство людей зі збереженою слуховою функцією та відкриває їй шлях до інтеграції. Автор засвідчує, що лише педагогічними методами проблему глухоти вирішити неможливо. На сьогодні допомоги такій дитині може кохлеарна імплантація в сукупності з подальшою корекційно-розвитковою роботою. Лише такий комплексний підхід може забезпечити повноцінний розвиток дитини. На сьогодні кохлеарна імплантація є найбільш ефективним засобом реабілітації осіб з глибокими порушеннями слуху, яка в Україні також набуває більшого поширення. Саме тому, як і в усьому світі, серед імплантованих збільшується кількість дітей раннього віку, оскільки це пов'язано з важливістю перших трьох років життя дитини для розвитку слухового й мовленнєвого центрів мозку. Автор наголошує на тому, що після імплантації глуха дитина не відразу стане повноцінним членом суспільства. Потрібно враховувати, що найвідповідальніший етап - не сама операція, а подальша слухомовленнєва реабілітація. Тому це може відбуватися лише за умови комплексного супроводу дітей з кохлеарними імплантами, за наявності кваліфікованих фахівців, які будуть проводити корекційно-розвиткові заняття та за активної участі батьків і близьких до дитини людей. Участь батьків та рідних у цьому процесі та їх психологічна і соціальна підтримка дитини є одним з істотних компонентів всієї системи роботи до та після операції. Саме вони постійно приймають участь у різних реабілітаційних заходах відповідно до рекомендацій фахівців. Щоб забезпечити цей процес, необхідно розробити і ввести в практику комплексний супровід дітей з кохлеарними імплантами.

14.17.08.2490/193866. Корекційно-розвивальна робота з розвитку комунікативної функції мовлення у дітей з аутистичними порушеннями старшого дошкільного віку. Шеремет М.К., Базима Н.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.369-378. - укр. УДК 376-056.23-054:81'234.

Стаття присвячена проблемі організації ефективної та доступної допомоги в оволодінні мовленнєвою активністю дітьми з аутизмом. Описані етапи корекційно-розвивальної роботи щодо розвитку комунікативної функції мовлення у дітей з аутистичними порушеннями старшого дошкільного віку. Основним завданням першого етапу є створення мовленнєвого середовища. Основним завданням другого етапу є засвоєння дитиною засобів спілкування для розвитку комунікативної функції мовлення. Основним завданням третього етапу є навчання дітей розповіді за власним планом та умінню вести діалог. Загалом, в Україні проблема комунікації та підвищення комунікативної активності дуже актуальна і активно досліджується дефектологами, педагогами, психологами, медиками. Безпосередньо у статті розглядаються питання розвитку комунікативної діяльності дітей з аутизмом. Представлено аналіз досліджень психофізичного і мовленнєвого розвитку дітей зазначеної категорії зарубіжними та українськими вченими. Крім того, у статті висвітлені статистичні дані щодо популяції дітей з аутизмом в Україні за 2013-2014 навчальний рік. Доведено, що всі діти старшого дошкільного віку з аутизмом мають особливості у розвитку мовленнєвої діяльності різної інтенсивності. Представлено аналіз мовленнєвого розвитку дітей даної категорії.

Детально показано узагальнені особливості мовленнєвої активності старших дошкільників з аутистичними порушеннями. Описано мотиви і потреби, які передбачають виникнення бажання спілкуватися. Подані вимоги до мовлення дорослих, які оточують дитину з аутизмом. Особливості психічного та мовленнєвого розвитку дітей даної категорії рекомендується враховувати у навчально-виховному і корекційному процесах. У корекційно-виховній та психолого-педагогічній роботі з дітьми, які мають аутистичні порушення важливе значення надається дотриманню принципів індивідуального і диференційованого підходу, що випливає із поліморфної природи аутистичних розладів та різноманітності проявів даного порушення. Передбачається позитивна динаміка у формуванні комунікативної функції загалом та, зокрема, мовленнєвого розвитку у дітей з аутистичними порушеннями старшого дошкільного віку за умови забезпечення спеціально організованої, цілеспрямованої, послідовної і систематичної корекційно-розвивальної роботи з розвитку мовлення та комунікативної активності.

14.17.08.2491/200810. Психологічні особливості навчання і виховання дітей з різними освітніми потребами (на прикладі дітей з раннім дитячим аутизмом). Косарева О.І. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.135-138. - укр. УДК 37: 616. 896 - 053. 2.

В статті виділені ознаки дітей з раннім дитячим аутизмом; розкриті психологічні особливості навчально-виховної роботи з аутичними дітьми, а саме: розвиток відчуттів і сприйняття, зорово-моторної координації; розвиток навичок самообслуговування; розвиток мовлення та комунікативних здібностей.

14.17.08.2492/200924. Особливості мовленнєвого дизонтогенезу у дітей першого року життя із пошкодженням центральної нервової системи. Кабельнікова Н.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.192-197. - укр. УДК 376.3:616.89.

У статті розглядається проблема формування мовленнєвої функції у дітей із перинатальним пошкодженням центральної нервової системи, аналізуються типи мовленнєвого дизонтогенезу у зазначеної категорії малюків та визначаються діагностичні показники відхилень у домовленнєвому та ранньому мовленнєвому розвитку на першому році життя.

14.17.08.2493/201644. Особливості засвоєння лексико-семантичних явищ дітьми молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку. Глушенко К. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.108-114. - укр. УДК 376.3:376.42.

У статті розглядається проблема сформованості лексико-семантичних явищ у молодших школярів із затримкою психічного розвитку (ЗПР). Запропонована методика дослідження з використанням лексичного матеріалу. Проаналізовані кількісні та якісні показники основних етапів діагностики. Виявлені вади повною мірою відображають специфіку лексичної сторони мовлення, яку треба враховувати у роботі зі школярами цієї категорії. Ці дослідження нададуть можливість розробити методику відповідного корекційно-розвивального навчання, побудовану з урахуванням закономірностей мовленнєвої та інтелектуальної діяльності при нормальному і затриманому психічному розвитку.

14.17.08.2494/201665. Культурно-дозвіллова діяльність осіб з порушеннями слуху як фактор соціалізації. Лопатко Л.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.219-223. - укр. УДК 316.614:379.8.

У статті розглядається організація культурно-дозвіллової діяльності осіб з порушеннями слуху. Внаслідок залучення нечуючих осіб до культурно-дозвіллової діяльності відбувається цілеспрямований розвиток різних психічних процесів: ціннісного, мотиваційного, пізнавального тощо. Вибір видів і форм дозвілля неоднаковий і визначається соціальною приналежністю, рівнем культури та іншими факторами. В розвитку активного способу життя має значення діяльнісна участь у цьому процесі осіб з порушеннями слуху. Для цього потрібно не лише створювати оптимальні умови, але й сприяти подоланню бар'єра - активніше включати у соціальне життя, допомагати пристосовуватися до нових життєвих умов, відкривати доступ до суспільних цінностей в сфері освіти, культури, духовного життя, дозвілля і відпочинку.

14.17.08.2495/201691. Психолого-педагогічні умови формування та корекції мовленнєвої діяльності розумово відсталих дітей молодшого шкільного віку. Боряк О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.121-127. - укр. УДК 376.1-056.264.

У статті висвітлено специфіку мовленнєвої діяльності розумово відсталих дітей молодшого шкільного віку за результатами констатувального етапу дослідження. Обґрунтовано психолого-педагогічні умови методики формування та корекції мовленнєвої діяльності цієї нозології осіб. Визначено основні напрями здійснення логокорекційної роботи в умовах навчально-виховного процесу спеціальних закладів освіти (спеціальних шкіл, шкіл-інтернатів для дітей із розумовою відсталістю).

14.17.08.2496/201693. Формування в учнів з порушеннями слуху географічних понять. Бурлака О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.132-137. - укр. УДК 371.3.

У статті висвітлено процес якісного формування географічних понять в учнів з порушеннями слуху в процесі шкільного навчання. Розкрито значення самого терміну "поняття" та групи, на які поділяються всі географічні поняття. Підкреслено важливість використання різноманітного наочного матеріалу, який у тісному взаємозв'язку з різними засобами навчання сприяє розумінню учнями певних об'єктів та явищ природи, дозволяє ущільнити зміст теми підручника чи розповіді вчителя, стимулює пізнавальну діяльність учнів усього класу та вивільняє час для закріплення нової теми. Підкреслено чітку послідовність дій, за допомогою яких відбувається якісне формування географічних понять в учнів з порушеннями слуху.

14.17.08.2497/201794. Проблеми й перспективи впровадження білінгвального підходу у навчання дітей із порушеннями слуху. Воробель Г.М., Замша А.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.54-58. - укр. УДК 376-056.263:376.016:81'246.2.

У статті проаналізовано специфіку білінгвального (жестово-словесного) підходу до навчання дітей із порушеннями слуху. Розкрито особливості технологій білінгвального підходу - тотальної комунікації та білінгвально-бікультурного навчання.

14.17.08.2498/201798. Комунікативне середовище родини і дошкільного закладу як чинник формування навичок спілкування у глухих дошкільників. Дробот О.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.92-97. - укр. УДК 376-056.263-053.4:[37.016:811.161.2'221.24'246.2].

У статті розкрито проблему використання жестово-словесного (білінгвального) навчання глухих дітей. Глибина вивченості цієї проблеми стосовно різних вікових груп, зокрема в контексті вирішення завдань виховання й навчання глухих дітей дошкільного віку. Обговорюється питання ефективного співвідношення жестової і словесної мови у навчально-виховному процесі глухих дошкільників, яке має суттєву практичну значущість, оскільки дає можливість забезпечити не лише формування навичок спілкування та здобуття досвіду міжособистісної взаємодії, а й сприяє успішному всебічному розвитку дітей цієї категорії й закладає підґрунтя для здобуття ними якісної освіти.

14.17.08.2499/201803. Проблеми соціалізації дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення в емоційно-вольовій сфері. Лемешук М.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.115-119. - укр. УДК 37.035:376.36-053.4.

У статті порушено проблеми старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення, що стосуються емоційно-вольової сфери. Зокрема, розкриваються питання емоційних реакцій на дефект свого мовлення, здатність дітей до співпереживання та

співчуття своїм одногрупникам, вимогливість до себе та впевненість у своїх силах, що, в свою чергу, формує самооцінку дошкільника.

14.17.08.2500/201816. Особливості формування географічних понять в учнів із порушеннями слуху. Бурлака О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.42-47. - укр. УДК 376.016:[91:811.161.2'373.21:37.091.64:(084.3.4+086.43.44)]-056.263.

У статті висвітлено особливості формування географічних понять в учнів із порушеннями слуху. Розкрито сам термін "поняття". Підкреслено важливість використання засобів навчання та спеціального обладнання під час формування географічних понять в учнів із порушеннями слуху. Уточнено етапи формування географічних понять у школярів. Наголошено на важливості збагачення словникового запасу та використання білінгвального засобу навчання у процесі формування географічних понять в учнів із порушеннями слуху.

14.17.08.2501/202022. Дидактичні аспекти формування географічних понять в учнів із порушеннями слуху. Бурлака О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.7-11. - укр. УДК 376-056.262 [376.091.64:91].

У статті висвітлено дидактичні особливості формування географічних понять в учнів із порушеннями слуху. розкрито сам термін "поняття", підкреслено важливість використання засобів навчання під час формування географічних понять. уточнено важливі етапи, протягом яких відбувається формування географічних понять у школярів. наголошено на важливості використання білінгвального засобу навчання в процесі формування географічних понять в учнів із порушеннями слуху.

14.17.08.2502/202245. Соціалізація осіб із вадами слуху засобами фізичного виховання. Колишкін О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.21-26. - укр. УДК 376.1-056.263:796.011.3:796.012.62.

У статті розкрито зміст методики проведення спільних корекційних фізкультурно-оздоровчих занять за участю слабочуючих учнів старшого шкільного віку та їхніх однолітків, які чують нормально, обґрунтовано ефективність і позитивний вплив цієї методики на рівень соціальної адаптації слабочуючих юнаків. Доведено, що спільна діяльність учнів із вадами слуху та юнаків, які чують нормально, створює належні умови для їхньої подальшої соціалізації.

14.17.08.2503/202267. Прикладний аналіз поведінки як засіб корекції психофізичного розвитку дітей з аутизмом. Почкун Ю.О., Колишкін О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.138-142. - укр. УДК 376.1-056.34:159.9.019.4:159.91.

У статті проаналізовано наукові дослідження з проблеми корекції психофізичного розвитку дітей з аутичними розладами та описано специфіку застосування прикладного аналізу поведінки у роботі з аутичними дітьми. Доведено, що для розвитку аутичної дитини освіта є надзвичайно важливим фактором реалізації її особистісного потенціалу, засобом виправлення аутичних порушень, одним із шляхів інтеграції в соціум.

14.17.08.2504/202488. Адаптивне фізичне виховання як чинник реабілітації та соціальної адаптації дітей зі слабким слухом. Бізін В.П., Антонова О.І. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.22-26. - укр. УДК 615.8.

Розроблено та науково обґрунтовано корекційну програму фізкультурно-спортивної роботи з використанням рухливих ігор у спеціальних закладах освіти, що ґрунтується на принципах розвивального навчання, корекційної спрямованості, діяльності. Така робота сприяє збільшенню рухової активності, покращенню фізичного та психологічного станів глухих дітей молодшого шкільного віку. З'ясовано, що використання фізичних вправ, рухливих ігор протягом дня залежить від рівня їх інтенсивності, складності. Результати дослідження дозволяють стверджувати, що різноманітність і спрямованість фізичних вправ, які застосовуються у системі адаптивного фізичного виховання, варіативність їх виконання дозволяють підвищити фізичну підготовленість слабочуючих учнів спеціальних шкіл до оптимального рівня.

14.31 Початкова професійно-технічна освіта. Педагогіка професійної школи

14.17.08.2505/193566. ІК-компетентність викладачів загальноосвітніх дисциплін професійно-технічних навчальних закладів - вимога часу. Кепша О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.79-81. - укр. УДК 377: 1(79).

У статті здійснено аналіз визначень поняття інформаційно-комунікаційної компетентності за ключовими ознаками. Проаналізовано сутність ключових ознак інформаційно-комунікаційної компетентності. З метою розкриття змісту явища "інформаційно-комунікаційна компетентність", розглянуто його складові. Уточнено значення поняття "інформаційна компетентність" на основі інтеграції ключових компетенцій. Запропоновано авторське визначення поняття ІК-компетентність викладачів загальноосвітніх дисциплін.

14.17.08.2506/193744. Основні підходи до побудови інтегрованих професійно спрямованих курсів загальноосвітньої підготовки в аграрних ПТНЗ. Герлянд Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.28-30. - укр. УДК 377.3:37.091:63.

У статті висвітлено основні підходи до побудови інтегрованих професійно спрямованих курсів загальноосвітньої підготовки майбутніх кваліфікованих робітників-аграріїв. Доведено, що інтегрований курс конкретизує зміст предметів освітнього стандарту та має у своїй структурі певну послідовність вивчення тем і розділів навчального предмета з урахуванням профілювання, міжпредметних зв'язків, логіки навчального процесу, вікових особливостей майбутніх кваліфікованих робітників. При вивченні курсу реалізується опора на вже наявні знання особистості.

14.17.08.2507/194172. Культура праці як ціннісна орієнтація майбутнього фахівця. Сєдашова О.А. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.198-202. - укр. УДК 008:001.812:378 (045).

У статті проаналізовано підходи до визначення поняття "культура праці". Охарактеризовано її елементи з точки зору ціннісного підходу до реалізації досліджуваної проблеми.

14.17.08.2508/195256. Інноваційні методи управління професійно-технічними навчальними закладами: економічний аспект. Палькевич Ю. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №12-13, С.111-113. - укр. УДК 377.3.338.

У статті обґрунтовується необхідність використання економічних методів в управлінні професійно-технічними навчальними закладами, інноваційний характер яких висвітлено через тлумачення понять "інновація", "інноваційна діяльність" та характеристику методів економічних досліджень. На кожному з етапів діяльності навчальних закладів пропонується застосовувати різні методи маркетингових досліджень, аналізу освітніх та виробничо-комерційних явищ та процесів, фінансового планування, прийняття стратегічних управлінських рішень та прогнозування діяльності ПТНЗ, що передбачає формування економічного мислення їх керівників.

14.17.08.2509/195273. Портфоліо як форма оцінювання професійної підготовки випускників професійно-технічних навчальних закладів. Гириловська І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №12-13, С.181-183. - укр. УДК 377.

В статті обґрунтовано доцільність та визначено можливості використання портфоліо як альтернативної форми оцінювання готовності випускників професійно-технічних навчальних закладів до професійної діяльності.

14.17.08.2510/195315. Особливості професійної підготовки майбутніх кухарів-кондитерів. Мелько М. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016, №7, С.87-92. - укр. УДК 377.1.

У статті проаналізовані інноваційні підходи професійної підготовки конкурентоспроможних кваліфікованих робітників. Виявлені тенденції в професійному навчанні майбутніх робітників кулінарної галузі. Запропоновані професійно-орієнтовані форми організації навчання для творчої самореалізації учнів в процесі фахової підготовки. Виділені особливості професійної підготовки сучасного кухаря-кондитера.

14.17.08.2511/200814. Професійно-прикладна фізична підготовка учнів профтехучилищ: історичний досвід і сучасні умови використання. Коваль В.В., Коваль В.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.149-152. - укр. УДК 37.037.

Проаналізовані історичні і теоретичні основи розвитку фізичного виховання кваліфікованих робітників в Україні визначена специфіка фізичного виховання професійно-технічних навчальних закладах, пов'язана з професійною спрямованістю та віковими особливостями розвитку учнів.

14.17.08.2512/200870. Реформування професійно-технічної освіти в Україні. Брицина Ю.В. // Вісник Донбаської держ. машинобудівної ак-мії. Краматорськ: Донбаська державна машинобудівна ак-мія, 2016, №1(37), С.131-136. - укр. УДК 377.

У статті встановлено, що головним завданням системи професійно-технічної освіти є забезпечення потреб галузей економіки в робочих кадрах. На основі аналізу визначено сутність системи професійно-технічної освіти та розглянуто основні аспекти її реформування в Україні. Додовнено перелік функцій професійно-технічної освіти, а саме, окрім освітньої, виокремлюють ще функцію соціального захисту та економічну. Запропоновано введення регіонального багатопрофільного центра професійної освіти, який може об'єднати всі заклади відповідного спрямування в окремій області. Відповідно до потреб регіону в області може бути створено 2 або 3 таких центри.

14.17.08.2513/201703. Результати дослідно-експериментальної роботи з формування підприємницької компетентності учнів ПТНЗ швейного профілю. Булах А.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.18-23. - укр. УДК 378.011.3-051:62.

Стаття присвячена розкриттю фактів про реалізацію педагогічних умов формування такої професійної якості майбутнього фахівця, як підприємницька компетентність. Приводиться теоретичне обґрунтування і описується практичне здійснення виділених педагогічних умов формування підприємницької компетентності учнів ПТНЗ швейного профілю в процесі навчання. Автор доводить взаємодоповнюваність досліджуваних умов, а також наводить критеріально-рівневий апарат експериментальної роботи з даної проблематики.

14.17.08.2514/201706. Сучасний погляд на складові професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах. Гириловська І.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.32-36. - укр. УДК 377.

Стаття присвячена проблемі професійної підготовки робітничих кадрів у сфері професійно-технічної освіти. В ній окреслено вимоги до сучасного робітника; здійснено аналіз існуючих у професійно-технічних навчальних закладах показників якості професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників; висвітлено новий погляд на складові професійної підготовки та надано їм характеристику. Коротко представлені напрямки подальших досліджень.

14.17.08.2515/201723. Результати експериментальної перевірки педагогічних умов та моделі формування професійної компетентності у майбутніх токарів. Паржницький О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.109-114. - укр. УДК 37.08:377(477).

У статті розкрито результати експериментальної перевірки педагогічних умов та моделі формування професійної компетентності у майбутніх токарів, зокрема охарактеризовано сутність професійної компетентності майбутніх токарів, діагностичний інструментарій для її вимірювання, вибір системи педагогічних засобів, методів, організаційних форм, забезпечення відповідних відносин між суб'єктами навчального процесу.

14.17.08.2516/201730. Сутність, зміст і структура інформаційно-комунікаційної компетентності майбутнього кваліфікованого робітника. Сороквашин С.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.142-147. - укр. УДК 378.14:168.

У статті на основі аналізу різних підходів до тлумачення понять "компетентність", "грамотність", "інформація" та "комунікація", а також їх компонентного складу розглядаються інформаційно-комунікаційна компетентність, її сутність і зміст. Визначено компоненти в структурі інформаційно-комунікаційної компетентності майбутнього кваліфікованого робітника.

14.17.08.2517/201850. Технологія самовдосконалення керівників професійно-технічних навчальних закладів у процесі підвищення кваліфікації. Купрієвич В.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.70-74. - укр. УДК 377.378.007.

У статті розкривається технологія професійного самовдосконалення керівників професійно-технічних навчальних закладів у процесі підвищення кваліфікації, висвітлені її специфіка та сутність, що направлені на формування здатності особистості до цілеспрямованої систематичної роботи над підвищенням рівня своєї професійної майстерності.

14.33 Середня професійна освіта. Педагогіка середньої професійної освіти

14.17.08.2518/193674. Критерії сформованості ключових компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних у процесі професійної підготовки. Басараб В.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.25-28. - укр. УДК 378:34.

У статті автором розроблено й обґрунтовано показники та критерії оцінювання рівнів сформованості ключових компетентностей у майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних. У якості ключових компетентностей визначено узагальнені способи професійної діяльності цієї категорії робітників, а рівні вирішення професійних задач виявляють критерії сформованості цих способів.

14.17.08.2519/193785. Критерії, показники та рівні сформованості професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних. Ростока М.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.155-158. - укр. УДК 377.1:657.8.

У процесі дослідження особливостей формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних постає питання критеріальних характеристик процесу професійної підготовки вище згаданих кваліфікованих робітників. Метою статті є визначення та обґрунтування критеріїв, показників та рівнів сформованості професійної компетентності у обліковців, що є компонентом побудови моделі та реалізації педагогічних умов її формування.

14.17.08.2520/194691. Гербарій і ботанічні колекції в підготовці фахівців зеленого будівництва. Горелова О.І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Біологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2015, №25, С.39-42. - укр. УДК 582-00-009.

В статті проведено узагальнення матеріалу щодо гербарію та ботанічних колекцій житлово-комунального коледжу, які використовуються у навчальному процесі підготовки фахівців зеленого будівництва. Наведено дані про історію створення гербарію та його основних колекторів. На сьогодні гербарій налічує близько 4000 зразків рослин, 22 колекції плодів і шишок. В межах вивчення дисципліни "Ботаніка" використовується колекція, яка містить приблизно 3000 гербарних аркушів і організована за систематичним принципом; в колекції представлені 30 видів моховидних, 18 - папоротеподібних, 32 - голонасінних і 570 видів покритонасінних рослин.

14.17.08.2521/201698. Особливості інтегрованого тестового контролю технічних дисциплін і природничо-математичних дисциплін в середніх професійно-технічних навчальних закладах. Касперський А.В., Немченко Ю.В., Кучменко О.М., Дейнека О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.157-161. - укр. УДК 378.662.013.

У статті обґрунтована необхідність інтеграції технічних і природничо-математичних дисциплін, зокрема фізики. Зазначено, що одним із напрямів діагностики рівня знань учнів є тестовий контроль. Наведені класифікація тестів та приклади інтегрованих тестів діагностики знань технічних та природничо-математичних дисциплін. Аносовані перспективи подальших пошуків у напрямі дослідження.

14.17.08.2522/202050. Проблеми формування технічної компетентності майбутніх техніків-механіків. Стаднійчук І.П. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.150-155. - укр. УДК 159.9:37.015.3:378.

У статті проаналізовано формування технічної компетентності майбутніх техніків-механіків у процесі підготовки в аграрних коледжах. Розглянуто технічну компетентність як необхідну і важливу складову професійної компетентності майбутнього фахівця, яка інтегративно включає потреби до володіння технічними здібностями та мотиви технічної діяльності, інтерес до техніки, технічні знання, уміння і навички, технічну мову, технічне мислення, раціоналізаторство, винахідництво, технічну творчість.

14.35 Вища професійна освіта. Педагогіка вищої професійної школи

14.17.08.2523/193068. Перцептивні стилі - запорука ефективного навчання. Белявська О.О. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.30-36. - укр. УДК 37.02:811.

У статті увага приділяється розвитку та вдосконаленню навчального процесу у вищих навчальних закладах, зокрема, визначенню нових підходів до вивчення іноземної мови студентами немовних спеціальностей. У суспільстві поступово закріплюється усвідомлення необхідності володіння щонайменше однією іноземною мовою. Саме тому, підготовка студентів немовних факультетів до ділового іншомовного спілкування набуває в сучасному світі вагомому значення і є базовою частиною професійної підготовки майбутнього спеціаліста. Розглядається полісенсорне навчання, зокрема проводиться дослідження перцептивних модальностей студентів, що складають їх сенсорну систему, яка визначає не тільки спосіб отримання та засвоєння інформації, а також індивідуальну, особистісну стратегію навчання. Полісенсорне навчання сприяє ефективнішому запам'ятовуванню і тривалому утримуванию інформації в пам'яті, ґрунтується на сприйманні різними сенсорним каналами - зорових, слухових, кінестетично-дотикових та моторних елементів, наявних в дидактичних матеріалах навчання, зокрема іноземної мови. Успішне оволодіння іншомовною комунікативною компетенцією буде можливим при вдалому застосуванні методичних, дидактичних, а особливо психологічних принципів. Разом з тим організація навчального середовища з опорою на індивідуальні особливості сприйняття дозволить створити систему психологічно та методично обґрунтованих засобів і методів презентації навчального матеріалу, а також систему методів і засобів впливу на окремих студентів з метою підвищення ефективності навчального процесу й професійного розвитку особистості.

14.17.08.2524/193072. Зміст і форми художньо-трудової діяльності як основа формування світоглядних знань студентів педагогічних ВНЗ. Ковальчук І.А. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.54-59. - укр. УДК 378.032:140.8.

У статті розкрито технологію формування світоглядних знань студентів у процесі художньо-трудової діяльності. Обґрунтовано доцільність використання потенціалу художньо-трудової діяльності для формування світоглядних знань студентів педагогічних ВНЗ. Запропоновано зміст художньо-трудової діяльності майбутніх педагогів як джерела інформації, знань про світ та світобудову, які можуть стати базовими в процесі формування світогляду студентів. Як основний орієнтир формування світоглядних переконань молоді обрано культурно-історичний спадок українського народу: вироби декоративно-ужиткового мистецтва, технології народних промислів і традиційних українських ремесел, народознавчі матеріали.

14.17.08.2525/193076. Військово-патріотичне виховання студентської молоді у вищому навчальному закладі в умовах сьогодення. Кучинський С.А. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.73-77. - укр. УДК 37.035:355.01:378.

У статті робиться спроба аналізу військово-патріотичного виховання студентської молоді в умовах сьогодення. Висвітлюються ключові аспекти формування військово-патріотичних ціннісних орієнтирів в умовах навчально-виховного процесу. Акцентується увага науково-педагогічних працівників на важливості колективного формату виховної діяльності в умовах навчання на військових кафедрах ВНЗ. Підкреслюється специфіка колективних взаємин: самовизначення в колективі; ідентифікація; характер мотивації міжособистісного вибору; висока референтність міжособистісних взаємин; згуртованість військового колективу та взаємна відповідальність його членів. Обґрунтовується важливість культури міжнародних відносин: почуття прихильності до того місця, де людина народилася і виросла; поважне ставлення до рідної мови; турбота про інтереси батьківщини та її захист; збереження вірності Україні; відстоювання її волі і незалежності; поважне ставлення до історичного минулого держави; повага до людей різних національностей; дотримання морального такту стосовно мови, до національних звичаїв і традицій інших народів; прояву інтересу до досягнень культури і життя інших держав; прагнення розвивати загальнолюдські цінності. Висвітлюються три етапи засвоєння національних й військово-патріотичних цінностей: перший етап - етнічне самоусвідомлення; другий етап - громадянсько-патріотичне самоусвідомлення; третій етап - військово-патріотичне самоусвідомлення. Констатується важливість популяризації виховної роботи військових кафедр ВНЗ.

14.17.08.2526/193109. Мотиваційна та поведінкова складові навчально-професійної самореалізації студентів. Каньоса Н.Г. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.254-261. - укр. УДК 159.943.2.

У статті проаналізовано мотиви навчально-професійної самореалізації студентів. Автором представлено аналіз вітчизняних та зарубіжних наукових досліджень проблеми. Саме через дослідження мотивів можна визначити особливості формування самореалізації студентів. У структурі навчально-професійної самореалізації мотиваційна складова визначається як системотворча. В багатьох дослідженнях мотиваційна сфера розглядається як визначальна ланка в діяльності, яка зумовлює цілеспрямований, свідомий характер дій людини і виступає центральною в процесі розвитку особистості. Професійні, процесуально-змістовні та пізнавальні мотиви - це основа побудови професійної мотивації. Дослідження особистості як суб'єкта комунікативної активності є надзвичайно актуальним у педагогічній діяльності. Структура комунікативних установок дозволяє дати доволі точний прогноз успішності чи неуспішності в професіях, які пов'язані зі спілкуванням. Зокрема, типологія, застосована в даній методиці, дає можливість детально вивчити не лише провідні позиції й установки особистості в спілкуванні, форми конфліктності, але й особливості ціннісно-мотиваційної та вольової сфер особистості, рівень її соціальної та професійної адаптації, рівень психологічної зрілості особистості. І, що є дуже важливим, результати цієї методики дозволяють аналізувати поведінкову складову учбово-професійної самореалізації.

14.17.08.2527/193118. Обґрунтування методики професійно-прикладної фізичної підготовки студентів медичних закладів the ground of method of professional. Петришин О.В. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.304-308. - укр. УДК 378.22-796.011.1.

На основі проведених автором досліджень констатується, що у сучасних умовах особливої актуальності набуває проблема формування професійних якостей та навичок, які необхідні майбутньому медичному фахівцю під час подальшої професійної діяльності. Разом з тим, вивчення літературних джерел показало, що вчені, визначаючи завдання фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів, недостатньо уваги приділяють обґрунтуванню необхідних професійних психоздатних якостей особистості лікаря та не висвітлюють вплив засобів фізичної культури на виховання таких якостей, що й обумовило вибір теми дисертаційного дослідження автора. Автор статті розглядає професійно-прикладну підготовку студентів-медиків як процес навчання, який збагачує індивідуальний фонд професійно-корисних рухових умінь і навичок, виховання фізичних і безпосередньо пов'язаних із ними здібностей, від яких прямо або опосередковано залежить професійна працездатність майбутніх лікарів. Означене актуалізує необхідність вдосконалення програм професійно-прикладної фізичної підготовки студентів вищих медичних навчальних закладів з обґрунтуванням оздоровчо-тренувальної технології фізичного виховання майбутніх лікарів, заснованої переважно на використанні ігрових видів спорту. Дослідження автора передбачають вивчення проблем професійно-прикладної фізичної підготовки у системі фізичного виховання медичних вищих навчальних закладів, зокрема проблему формування професійних якостей та навичок, які необхідні майбутньому медичному фахівцю під час подальшої професійної діяльності.

14.17.08.2528/193122. Компоненти фахової підготовки студентів мистецьких спеціальностей. Воевідко Л.М. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.326-331. - укр. УДК 378. 016: 78.

У статті розглянуто стрижневі складники фахової підготовки студентів мистецьких спеціальностей. Виокремлено педагогічні проблеми, що виникають в освітньому процесі вищої школи. Пропонуються алгоритми посилення уваги до якості та модернізації процесу фахової підготовки студентів мистецьких спеціальностей. Окреслено шляхи розвитку в студентів професійно-інтелектуального та творчого потенціалу, як актуальних проблем сучасної національної освіти.

14.17.08.2529/193225. "Організація успішної діяльності" як спецкурс у підготовці майбутніх фахівців у вищих технічних навчальних закладах. Гінсіровська І.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.39-42. - укр. УДК 378:62:378.147(045).

У статті висвітлено досвід запровадження спецкурсу "Організація успішної діяльності" для майбутніх інженерів та менеджерів. Визначено мету спецкурсу - розвиток прагматичних умінь студентів вищих технічних навчальних закладів. Описується структура, зміст, форми та методи викладання спецкурсу. Показано взаємозв'язок між успішною та інноваційною професійною діяльністю. Розглянуто перспективи запровадження навчальної дисципліни "Організація успішної діяльності" як вибіркової у вищих технічних навчальних закладах України.

14.17.08.2530/193237. Особливості формування здорового способу життя студентів в умовах вищого навчального закладу. Кошманюк М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.69-72. - укр. УДК 378. 613.

У статті проаналізовано особливості формування здорового способу життя студентів в умовах вищого навчального закладу на засадах міжсекторної взаємодії. Автором розкрито основні завдання фахівців мультидисциплінарної команди, діяльність якої спрямована на збереження та зміцнення здоров'я студентів.

14.17.08.2531/193257. Особливості використання ділових ігор на заняттях з іноземної мови у ВНЗ. Пасічник О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.125-127. - укр. УДК 378.147.

Стаття присвячена актуальним змінам у навчальній діяльності студентів ВНЗ. Автор зосереджує свою увагу на необхідності використання ділових ігор на заняттях з іноземної мови з метою активізації навчальної діяльності студентів, розвитку їх комунікативної компетентності у міжнародному середовищі та їх подальшого професійного становлення. Визначено основні ознаки ділових ігор та особливості їх використання на заняттях з іноземної мови. Автором запропоновано приклад ділової гри спрямованої на розвиток у студентів навичок аналізу та розв'язання побутових конфліктних ситуацій.

14.17.08.2532/193279. Формування готовності до професійної діяльності майбутніх дизайнерів при вивченні культурології. Школяр Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.186-188. - укр. УДК 378.147: 7.

Розглянуто особливості професійної діяльності дизайнера, важливе місце в якій посідає творча складова. Розкривається поняття готовності до професійної діяльності майбутнього дизайнера та її компонентів - когнітивного, діяльнісного, особистісного та культурологічного. Обґрунтовується значення вивчення культурології для майбутньої професійної діяльності дизайнера, що полягає у формуванні широкого гуманітарного світогляду, використанні отриманих знань для створення нових продуктів культури і наданню їм певних смислів.

14.17.08.2533/193281. Основні підходи та умови розвитку соціальної компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування. Шпичко І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.193-195. - укр. УДК 005.336.2:640:378.1.

У статті розглянуто основні умови та підходи розвитку соціальної компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування. До основних умов розвитку соціальної компетентності належать соціально-педагогічні, організаційно-дидактичні та зовнішньо-

об'єктивні. Серед підходів до формування соціальної компетентності науковці виокремлюють гуманістичний, особистісний, діяльнісний, екофасилітативний, компетентнісний, системний та інші, які дозволяють вплинути на сферу соціальних стосунків і самореалізації суб'єкта. Процес формування соціальної компетентності має аксіологічну, громадянську, креативну, гуманістичну, рефлексивну спрямованість; максимально сприяє саморозкриттю, самовизначенню, саморозвитку, самовияву й соціалізації, проявам самостійності, ініціативності, лідерських якостей особистості.

14.17.08.2534/193282. Самостійна робота студента в процесі вивчення іноземної мови. Ярославцева К.В., Смужаниця Д.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.196-198. - укр. УДК 81'243:371.3.

Самостійна робота є дуже ефективною на сьогоднішній день, так як вона стимулює формування мовленнєвої, навчальної та професійної компетенції. При організації самостійної роботи є необхідним визначити зміст та мету самостійної роботи студента, план, методичне забезпечення та форми контролю. Також є важливим застосування мультимедійних технологій.

14.17.08.2535/193288. Англomовна підготовка випускників Ужгородської греко-католицької духовної академії імені Теодора Ромжі. Богдан Л., Вінницька М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.23-25. - рос. УДК 811,111: 371,134: 271.4.

У статті розглядаються історичні моменти розвитку Ужгородської греко-католицької богословської академії імені Теодора Ромжі та перших греко-католицьких парафій у США. Також автор звертає увагу на питання доцільності вивчення англійської мови студентами-семінаристами.

14.17.08.2536/193316. Конструювання і функціонування ефективної системи формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців нефілологічного профілю. Микитенко Н.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.97-100. - укр. УДК 371.13:504 (008).

У статті визначено ключові характеристики ефективної системи формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців нефілологічного профілю. Встановлено, що ефективною системою формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців нефілологічного профілю є адаптивна дисипативна. Здійснено аналіз особливостей конструювання і функціонування ефективної системи формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців нефілологічного профілю. Визначено ключові компоненти адаптивної дисипативної системи формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців нефілологічного профілю.

14.17.08.2537/193363. Внутрішня позиція студента та професійна самовизначеність в майбутній професії. Бредіхін В.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.28-29. - укр. УДК 378.016:004.

Стаття розглядає питання побудови моделі для опису особистісного утворення - внутрішньої позиції студента, що є умовою успішної навчально-професійної діяльності. Результатом роботи є виявлення взаємозв'язку між структурними елементами моделі, а також опис складових компонентів за їх призначенням. Для цілеспрямованого педагогічного впливу на студента модель враховує початковий етап з домінуючими мотивами пізнання та подальші професійні мотиви, яким в моделі відповідає установка на компетентність і професійне зростання, які дозволяють підвищити ефективність студентів як суб'єктів навчально-професійної діяльності.

14.17.08.2538/193365. Особливості вибору майбутньої професії абітурієнтами вищих навчальних закладів: гендерний аспект. Василенко О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.32-33. - укр. УДК 37.047:37.013.8.

У статті розглянуто гендерні аспекти вибору професії абітурієнтами вищих навчальних закладів. Проведено дослідно-експериментальне вивчення статево-вікових особливостей професійного самовизначення молоді та здійснено обґрунтування чинників і стереотипів, які впливають на вибір майбутньої професії абітурієнтами вищих навчальних закладів.

14.17.08.2539/193368. Проблеми системного забезпечення якості навчання в вищих навчальних закладах. Вербицька В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.39-41. - укр. УДК 378.016:004.

Стаття присвячена розгляду продукту освіти як суспільно корисної діяльності, де її якість виступає головним фактором, що повинен впливати на сутність і склад реформ у сфері вищої освіти України. Вказується, що на сучасному етапі з двох аспектів категорії якості освіти особливого значення набуває, на противагу виробничому, саме філософський підхід і забезпечення якісної освіти повинно стати провідним напрямком довгострокової стратегією у відтворенні якості інтелектуальних ресурсів незалежної держави і забезпечення її національної безпеки.

14.17.08.2540/193376. Новий етап у графічній підготовці студентів вищих технічних навчальних закладів. Головна В.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.59-61. - укр. УДК 378.147.

В умовах інтенсивного розвитку систем автоматизованого проектування (САПР) загострилися проблеми щодо підготовки інженерно-технічних фахівців у вищих технічних навчальних закладах, які висвітлено в даній статті. У вищих технічних закладах графічна підготовка опинилася на перехідному етапі, а саме перехід від традиційних методів навчання до використання засобів комп'ютерної графіки, від евклідової геометрії до геометричного моделювання. Розглянуто особливості інноваційної технології, яка включає шляхи реорганізації графічної підготовки.

14.17.08.2541/193384. Емоційний інтелект як складова розвитку міжкультурної компетенції інженера. Кіш Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.87-89. - укр. УДК 371.134:62:81'243.

Дана стаття обговорює тему міжкультурного спілкування та розвиток міжкультурної компетенції за допомогою розвитку не тільки свідомості, знань і навичок, а також емоцій. Емоційний інтелект (ЕО) прямо пов'язаний з областю міжкультурної комунікації і використовує елементи міжкультурної самосвідомості, співпереживання, самопізнання і соціальних навичок. Також розглядаються зв'язки між міжкультурною комунікацією та емоційним інтелектом у контексті інженерної освіти.

14.17.08.2542/193396. Особливості організації навчального процесу в коледжах та можливості предметів природничого циклу у саморозвитку студентів. Матвійчина С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.118-120. - укр. УДК 371.31+373.5.

У статті розглядаються загальні питання організації діяльності вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. Досліджено загальні аспекти та основні цілі освітнього процесу в коледжах. Проаналізовано особливості загальноосвітньої підготовки студентів у коледжах. Головна увага зосереджена на дослідженні можливостей предметів природничого циклу (хімії, біології та географії) у формуванні здатності до саморозвитку студентів, які здобувають освіту у коледжах.

14.17.08.2543/193399. Використання системи завдань в процесі формування дослідницьких умінь студентів при вивченні біологічних дисциплін. Москалюк Н.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.126-128.* - укр. УДК 37.048.4.

У статті проаналізовано та розкрито методологічну сутність поняття "завдання", "навчально-дослідницькі завдання". Розглянуто погляди сучасних дослідників щодо дослідницької підготовки студентів в процесі вивчення біологічних дисциплін. Наведено приклади різних типів завдань при формуванні дослідницьких умінь студентів в процесі фахової підготовки.

14.17.08.2544/193422. Особливості адаптації студентів-першокурсників до умов навчання у вищому навчальному закладі. Спіріна Т.П., Зарюгіна Ю.Є. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.182-184.* - укр. УДК 376.5.

Адаптація - це процес вироблення певного режиму функціонування особистості, тобто бачення її в конкретних умовах місця і часу в такому стані, коли всі духовні і фізичні сили спрямовані й витрачаються лише на виконання основних завдань, у нашому випадку - на навчання та виховання. Авторами у статті проаналізовано особливості процесу адаптації студентів-першокурсників до навчання в умовах вищого навчального закладу, оскільки адаптаційний період у студентів відбувається по-різному, залежно від їхніх індивідуально-психологічних особливостей, рівня готовності до навчання у вищій школі.

14.17.08.2545/193423. Актуальні аспекти підвищення ефективності фізичного самовдосконалення студентської молоді. Степчук Н.В., Ляховець Л.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.184-186.* - укр. УДК 378.041:796-57.875.

У статті розглянуто основи і структуру фізичного самовдосконалення, проаналізовано досвід використання можливих засобів і прийомів підвищення ефективності фізичного самовдосконалення сучасної студентської молоді, яке в будь-якій галузі можливе лише за умови, якщо розглядати його як складну функціональну систему, що має свою структуру, логіку та етапи розвитку, розроблено методіку підвищення ефективності такого фізичного самовдосконалення.

14.17.08.2546/193426. Теорії людського, соціального і культурного капіталу та їх вплив на розвиток вищої освіти. Товканець Г.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.192-194.* - укр. УДК 378.14.

Актуальність статті обумовлена тим, що на початку третього тисячоліття досягнення високого рівня розвитку людського потенціалу розглядається як основоположна умова забезпечення конкурентоспроможної європейської економіки, яку конкретизовано у Європейській стратегії зайнятості. В статті обґрунтовано взаємозв'язок і взаємовплив теорій людського, соціального й культурного капіталу та вищої освіти. Схарактеризовано теоретико-філософські підходи до трактування теорій людського, соціального і культурного капіталу. Визначено роль вищої освіти у структурі людського, соціального і культурного капіталу.

14.17.08.2547/193427. Теоретичні аспекти освітнього менеджменту вищого навчального закладу. Товканець О.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.195-197.* - укр. УДК 378.14.01.

В статті розглядаються теоретичні основи освітнього менеджменту вищого навчального закладу. Здійснено аналіз концептуальних підходів до визначення сутності освітнього менеджменту. Обґрунтовані завдання та принципи освітнього менеджменту вищого навчального закладу, виокремлено сутнісні ознаки освітнього менеджменту як педагогічного та управлінського феномена. Визначені групи провідних стратегій, спрямованих на інноваційне управління ВНЗ як організації, педагогічне управління освітнім процесом і науково-дослідною діяльністю, відкриття вищого навчального закладу соціуму і розвиток його корпоративної культури.

14.17.08.2548/193482. Модель-професіограма майбутнього інженера-магістра машинобудівної галузі, як основа формування професійної компетентності фахівця. Дерев'яно О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.58-60.* - укр. УДК 378.147:744.

Сучасна парадигма вищої освіти України висуває об'єктивну потребу в оновленні професійної підготовки інженерних кадрів. Основним напрямком педагогічної діяльності на сьогоднішній день стало задоволення потреб особистості в знаннях, уміннях, навичках які б дозволили адаптуватися в сучасному світі, а це потребує відповідного найшвидшого втілення в життя моделі професійної компетентності майбутніх інженерів-магістрів машинобудівної галузі. У зв'язку з цим змінюється зміст фахових вимог до професійної підготовки, тобто до професіограми інженера-магістра, що регламентує ряд фахових їх обов'язків.

14.17.08.2549/193483. Теоретико-методичні засади лекційного виду занять в дисципліні "Радіаційного, хімічного, біологічного захисту підрозділів прикордонної служби". Дзюба П.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.60-63.* - укр. УДК 378.147.31:351.753.4 (746.1).

В статті визначено роль та місце лекції в процесі професійної підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників у сфері радіаційного, хімічного, біологічного захисту підрозділів прикордонної служби та подано теоретичні засади методики проведення лекцій. Розкрито структуру курсу лекцій з дисципліни "Радіаційного, хімічного, біологічного захисту підрозділів прикордонної служби". Визначено позитивні та негативні аспекти організації та використання лекційного виду занять. подано доцільну методіку проведення лекції з урахуванням специфіки навчального матеріалу.

14.17.08.2550/193484. Андрагогічні засади підготовки магістрантів педагогіки вищої школі. Драч І.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.63-66.* - укр. УДК 37.013(05).

У статті обґрунтовано актуальність навчання дорослих в умовах інформаційного суспільства. Розкрито сутність і проаналізовано використання андрагогічних принципів навчання. Проаналізовано специфіку використання анадрагогічної моделі навчання при підготовці магістрантів педагогіки вищої. Обґрунтовано зміну ролі викладача у навчальному процесі. Розкрито особливості використання інноваційних педагогічних технологій, проектної діяльності та потенціалу самоорганізації студентства при реалізації програми підготовки майбутніх фахівців.

14.17.08.2551/193488. Етапи формування лінгвометодичної компетентності майбутнього вчителя рідної мови. Ішутіна О.Є. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.76-79.* - укр. УДК 378.016:811.161.2.

У статті окреслено специфіку лінгвометодичної компетентності майбутнього вчителя української мови згідно з сучасними освітніми тенденціями, уточнено її місце в системі професійних компетентностей педагога. Розглянуто послідовність і визначено етапи формування лінгвометодичної компетентності вчителя-словесника, зокрема докладно охарактеризовано період навчання студента в педагогічному виші. Відповідно до навчальних програм і планів професійної підготовки, обґрунтовано доцільність виокремлення трьох етапів формування лінгвометодичної компетентності майбутнього вчителя рідної мови під час здобуття ним вищої освіти.

- 14.17.08.2552/193489. Організація системи поточного самоконтролю результатів оцінювання. Кайдан Н.В., Пащенко З.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.79-82. - укр. УДК 378.091.26.
Реалізація основних положень Болонської Декларації передбачає підвищення у студентів відповідальності за результат навчання, розвиток навичок самоосвіти і самоконтролю. Організація самоконтролю стає важливою педагогічною складовою вищої освіти. У статті проаналізовано поняття самоконтролю та його місце в процесі навчання. З урахуванням різних аспектів самоконтролю на прикладі дисципліни "Лінійна алгебра" розроблено карти оцінювання, які є дієвим і комунікативним інструментом для самоконтролю та впливу викладача на освітній процес. В подальших дослідженнях слід розвивати інші способи впровадження самоконтролю в навчальний процес.
- 14.17.08.2553/193491. Вплив методів навчання на ефективність формування культури іншомовного професійного спілкування майбутніх інженерів. Кіш Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.85-88. - укр. УДК 371.134:371.3:81'243.
У статті розглянуто різні методи навчання, які сприяють ефективності формування культури іншомовного професійного спілкування майбутніх інженерів. Доведено вплив даних методів та форми їх реалізації на процес формування культури іншомовного професійного спілкування майбутніх інженерів. Також з'ясовано, що за допомогою різних методів навчання здійснюється реалізація принципів формування культури іншомовного професійного спілкування майбутніх фахівців інженерної галузі.
- 14.17.08.2554/193494. Традиційні та сучасні форми та методи організації навчальної діяльності бакалаврів гуманітарних наук з прикладної лінгвістики (досвід США). Корнієнко В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.94-97. - укр. УДК 378378-057.85:81](73).
У статті розглянуті основні сучасні тенденції в розвитку американської теорії й практики навчання у вищій школі. Проаналізовано різні форми організації групової й індивідуальної діяльності студентів. Визначено трактування термінів "метод навчання" та "форма організації навчання". Розглянуто активні та пасивні методи навчання. Вивчені сучасні форми та методи підготовки студентів у американській системі вищої освіти. Проаналізовано та визначено методи та підходи навчання на яких базується професійна підготовка бакалаврів гуманітарних наук з прикладної лінгвістики.
- 14.17.08.2555/193495. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній підготовці майбутніх учителів хімії. Куленко О.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.98-101. - укр. УДК 37.02:378:55.
У статті розглядаються переваги використання інформаційних технологій навчання у вищій школі. Виділено основні напрями застосування комп'ютера при вивченні дисциплін хімічного циклу. Визначено умови ефективності запровадження інформаційних технологій у навчальний процес. Розроблено схему використання комп'ютерних технологій під час вивчення хімічних дисциплін. Виділено основні форми самостійної роботи студентів із використанням мультимедійних технологій. Дано характеристику і класифікацію навчально-методичних матеріалів з якими працює студент.
- 14.17.08.2556/193498. Науковий аналіз складових понять "математична компетентність учителів початкових класів". Марко М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.111-115. - укр. УДК 371.13.3.
У статті представлено термінологічні аспекти дослідження проблеми формування математичної компетентності майбутніх учителів початкових класів. Проведено теоретичний аналіз наукової літератури з проблеми дослідження. Розглянуто різні наукові підходи до визначення понять "компетентність", "компетенція", "професійна компетентність" та проаналізовано складові цих понять. На основі аналізу існуючих підходів обґрунтовано авторську позицію відносно тлумачення виділених понять та визначено ключове поняття з проблеми дослідження.
- 14.17.08.2557/193500. Реалізація диференційного підходу до формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців природничого профілю. Микитенко Н.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.118-122. - укр. УДК 371.13:504 (008).
Статтю присвячено актуальній проблемі реалізації диференційного підходу до формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей. Уточнено сутність поняття "іншомовна професійна компетентність фахівця природничого профілю" та визначено рівні сформованості іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців природничого профілю з опорою на Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти. Схарактеризовано структуру іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей. Визначено можливості формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців природничого профілю на засадах диференційного підходу на організаційному та змістовому рівнях.
- 14.17.08.2558/193501. Наближена модель приватної хмари у навчанні вищої математики. Михалевич В.М., Чухно М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.122-125. - укр. УДК 37:004.
Дана стаття присвячена формулюванню проблеми оперативної роздачі останніх версій електронних матеріалів під час аудиторних занять з вищої математики та розробці шляхів її вирішення на основі наближеної моделі хмарних обчислень. Показано, що вказана проблема пов'язана із можливістю та необхідністю постійної модифікації електронних навчальних матеріалів у напрямі їх вдосконалення. Запропоновано модель організації аудиторного заняття із забезпеченням оперативної роздачі останніх версій електронних навчальних матеріалів та технологію її реалізації на основі Linux Ubuntu, що передбачає наявність персональних мобільних пристроїв у студентів та відсутність доступу до глобальної або локальної університетської мереж.
- 14.17.08.2559/193504. Формування якостей лідера в процесі підготовки майбутніх фахівців агротехнічного профілю. Островська Н.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.133-135. - укр. УДК 378.14.
У статті розглядаються питання про необхідність формування якостей лідера. Показана структура готовності до лідерської діяльності: мотиваційно-цільовий, орієнтовно-професійний, соціально-процесуальний та емоційно-вольовий. Подана характеристика компонентів і їх реалізація. Показано вимоги до сучасних фахівців агротехнічного профілю. Виділено якості лідера: воля, спрямованість інтелектуальних процесів, спеціалізована спостережливність, творча увага, гнучка увага, здатність до саморегуляції.
- 14.17.08.2560/193506. Дидактичні функції засобів мультимедіа у процесі підготовки майбутнього вчителя. Петрицин І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.137-140. - укр. УДК 378.011.32:004.

Актуальність теми обумовлена недостатністю розробленості дидактичних, методичних, психологічних вимог до реалізації мультимедійних форм організації навчання. Розкрито питання дидактичних можливостей мультимедійних технологій у навчально-виховному процесі навчання студентів. Розглянуті в статті педагогічні підстави застосування сучасних мультимедійних засобів в навчальному процесі, їх доцільність та ефективність використання в майбутній професійній діяльності вчителя, проводиться аналіз використання навчально-методичного мультимедійного комплексу.

14.17.08.2561/193511. Критерії, показники та рівні правової вихованості майбутнього фахівця (студента вищого навчального закладу) як системної якості особистості. Попадич О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.152-155. - укр. УДК 377.1: 004 (07).

У статті досліджено критерії, показники та рівні правової вихованості майбутнього фахівця (студента вищого навчального закладу) як системної якості особистості; проаналізовано та розкрито сутність аналітичного, синтетичного та інтегрально-аналітичного підходів щодо визначення рівня морально-правового розвитку особистості; запропоновано перелік критеріїв правової вихованості майбутнього фахівця (студента вищого навчального закладу), розкрито їхні показники та рівневі характеристики з метою проведення діагностичних зрізів для оцінювання стану та рівня правової вихованості майбутніх фахівців, а також підбору ефективних форм, методів та прийомів правового виховання у вищому навчальному закладі.

14.17.08.2562/193514. Професійна культура викладача медичної та біологічної фізики очима майбутніх лікарів. Пудова С.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.163-166. - укр. УДК 37.091.12:577.35:614.253.1.

У статті представлено результати оцінювання студентами-медиками професійної культури викладача медичної та біологічної фізики щодо необхідності наявності у його професійній діяльності певних елементів професійної культури. Також автор розкриває результати досліджень щодо кореляційного зв'язку між елементами професійної культури (знання дисципліни, повага до інших, вміння вислухати студента, вміння пояснити навчальний матеріал тощо) викладача медичної та біологічної фізики і рівнем його професіоналізму.

14.17.08.2563/193515. Формування готовності до самовдосконалення у процесі індивідуалізації професійної підготовки. Райковська Г.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.166-169. - укр. УДК 378. 147:744.

У статті проаналізовано сучасний стан підготовки у вищих технічних навчальних закладах України. Охарактеризовано сутність формування у майбутніх інженерів готовності до самовдосконалення в процесі індивідуалізації навчання як одного зі шляхів підвищення якості професійної підготовки. Доведено, що в основі формування готовності до самовдосконалення студентів в процесі професійної підготовки, зокрема навчання графічних дисциплін є мотивація - один з провідних чинників освітнього процесу, оскільки досягнення основної мети залежить від його злагоженості.

14.17.08.2564/193516. Розвиток інноваційних технологій в педагогічній освіті України. Романишина Л.М., Лоїк Г.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.169-172. - укр. УДК 378.14.

У статті розглядаються питання про новітні освітні технології, які найбільше використовуються в освітній системі України. Розглянуто модульну і проектну технології. Виділяються переваги і недоліки традиційної технології. Наведена аргументація щодо потреб освіти у різних типах модульної технології (кредитно-модульна, модульно-розвивальна). Визначено перспективи кожної з технологій.

14.17.08.2565/193517. Основні характеристики економіко-правової компетентності фахівця. Сафронова Г.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.173-176. - укр. УДК 378.147:34.

У статті висвітлено характерні проблеми підготовки майбутнього фахівця так, щоб він був конкурентоздатним на ринку праці. Обґрунтовано необхідність модернізації освіти на основі компетентнісного підходу, за якого змінюється характер поставлених цілей з "екстенсивного" на прогресивний. Проаналізовано підходи науковців до розуміння сутності економіко-правової компетентності фахівця. Розглянуто основні характеристики економіко-правової компетентності фахівця. Виділені найбільш значущі компетенції економіко-правової компетентності фахівця.

14.17.08.2566/193519. Професійно-етична компетентність менеджера: значення у професійній діяльності та умови формування у ВНЗ. Слободянюк О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.179-182. - укр. УДК 174-057.222.

Визначено й проаналізовано основні підходи до проблеми формування етичної компетентності майбутніх менеджерів у вищому навчальному закладі. В статті описано специфіку та систему вимог до професійно-етичної компетентності. Виокремлено основні проблеми та деякі норми професійної етики, сформульовані вимоги до особистісних та професійно значущих якостей менеджера. Подана загальна характеристика етичної поведінки фахівця. Окреслені педагогічні умови формування професійно-етичної компетентності у процесі навчання в ВНЗ.

14.17.08.2567/193520. Сутність, зміст і функції педагогічної діагностики професійної компетентності. Слюсар Т.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.182-185. - укр. УДК 378.

Статтю присвячено опису сутності, змісту і функцій педагогічної діагностики професійної компетентності майбутніх учителів. Розкрито сутність поняття педагогічна діагностика, виділено основні види діагностування. Окреслено порядок дій при діагностуванні. Чітко виокремлено основні об'єкти та функції педагогічної діагностики. Описані найуживаніші методи контролю.

14.17.08.2568/193523. Особливості системного підходу до формування педагогічної майстерності вчителів початкової школи. Теличко Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.190-193. - укр. УДК 378.

У статті обґрунтовано сутність системного підходу. Визначено основні ознаки системи. Конкретизовано проблеми різного ієрархічного рівня, що виступають об'єктом системного аналізу формування педагогічної майстерності майбутніх учителів початкової школи. Акцентовано увагу на характеристиці однієї із ознак системи, що визначає особливість реалізації системного підходу - розчленованість на компоненти.

14.17.08.2569/193524. Математична компетентність фахівців економічного профілю: критерії оцінювання сформованості. Токарчук О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.193-196. - укр. УДК 378.147:519-7.

В статті визначено та обґрунтовано критерії, показники та рівнів сформованості математичної культури майбутніх фахівців економічного профілю. Подано сутність професійної математичної компетентності фахівця економічного профілю. До критеріїв оцінки сформованості професійної математичної компетентності фахівця економічного профілю виокремлено когнітивний, операційний та поведінковий критерії.

14.17.08.2570/193525. Методика організації проблемного навчання студентів-педагогів. Трегуб О.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.196-199. - укр. УДК 376-056.36-057.874.

У статті проаналізовано методи та форми організації навчального процесу студентів-педагогів за допомогою проблемного навчання. Розглянуто форми навчальних занять та структурні елементи заняття. Доводиться, що застосування проблемних ситуацій у навчальному процесі студентів-педагогів, формує творчу особу, здатну логічно мислити, знаходити рішення в різних проблемних ситуаціях, здатну систематизувати і накопичувати знання, здібну до високого самоаналізу, саморозвитку і самокорекції.

14.17.08.2571/193526. Перспективи розвитку системи професійної підготовки магістрів міжнародних відносин в Україні. Третько В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.200-203. - укр. УДК 378.22.

У статті розглядаються концептуальні засади розвитку системи професійної підготовки магістрів міжнародних відносин в Україні з урахуванням прогностичних тенденцій світової практики та вимог суспільства. Особливу увагу приділено оновленню нормативної бази, модернізації національної системи кваліфікацій, визначенню основних ознак системи професійної підготовки, принципів її прогностичного розвитку.

14.17.08.2572/193527. Принципи добору змісту підручника з іноземної мови для студентів юридичних спеціальностей. Федоренко О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.203-206. - укр. УДК 378.

В статті актуалізується проблема добору змісту підручників з іноземної мови для студентів юридичних спеціальностей, з метою підвищення рівня іншомовної підготовки майбутнього фахівця у сфері професійної комунікації. Охарактеризовано основні функції підручника, здійснено аналіз освітніх стандартів та визначено сфери професійної діяльності випускника юридичного вузу. Запропоновано принципи добору змісту підручника для формування у студентів юридичних спеціальностей іншомовної професійної компетентності з урахуванням компетентісно-діяльнісної парадигми навчання, сформульовано підходи до його дидактичної побудови.

14.17.08.2573/193528. Адаптація майбутніх фахівців бізнесу і права до навчальної діяльності. Ходань О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.206-209. - укр. УДК 378.14.

У роботі порушено питання особливостей та умов успішної адаптації студентів-майбутніх фахівців бізнесу і права до навчальної діяльності у вищих навчальних закладах, розглянуто проблему готовності до навчання у ВНЗ. Серед факторів, які визначають оптимальний вплив на процес адаптації студентів, виокремлено ставлення до навчання та обраної спеціальності, тому що правильно обрана професія - неодмінна умова успішної адаптації студентів.

14.17.08.2574/193529. Кейс-метод у процесі професійної підготовки майбутніх учителів. Швардак М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.209-212. - укр. УДК 378.13.

Стаття присвячена аналізу одного з ефективних методів ситуаційного навчання майбутніх учителів - кейс-методу. Розглядаються передумови застосування кейс-методу у системі професійної підготовки майбутніх учителів. Розкриваються сутність, ознаки та основні ідеї; визначаються переваги та недоліки при застосуванні даного методу у професійному навчанні студентів вищого навчального закладу. Здійснюється класифікація кейс-методу та наводиться орієнтовний алгоритм роботи викладача та студента над кейсом.

14.17.08.2575/193530. Використання творчості Т.Г.Шевченка на початковому етапі навчання діалогічного мовлення іноземних студентів-медиків. Шеремета Л.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.212-215. - укр. УДК 811.161.2(07).

У статті проаналізовано особливості використання творчості Т.Г.Шевченка на початковому етапі навчання українського діалогічного мовлення іноземних студентів-медиків, запропоновано авторські методи і прийоми його засвоєння. Охарактеризовано шляхи формування навичок реплікування в процесі діалогічного мовлення, подано питання для обговорення, узагальнення і систематизації лінгвістичних знань. Розроблено систему тренувальних вправ для формування в іноземних студентів-медиків навичок українського діалогування.

14.17.08.2576/193534. Доцільність використання автентичних фахових текстів під час аудиторних та самостійних занять зі студентами фізико-математичних спеціальностей. Чикалова М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.19-23. - укр. УДК 378.02:372.8.

Допомога майбутнім фахівцям у формуванні комунікаційної фахової компетенції є на сьогодні одним із першочергових завдань викладача іноземної мови. У статті акцентовано увагу на доцільності використання автентичних фахових текстів під час практичних та самостійних занять для студентів фізико-математичних спеціальностей. Показано статистику сприйняття студентами немовних спеціальностей автентичних текстів та матеріалів, перекладених на іноземну мову. Пропонуються шляхи вирішення проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців на заняттях з іноземної мови в сучасних умовах.

14.17.08.2577/193547. Сучасні інноваційні технології розвитку педагогічної креативності майбутніх учителів іноземної мови. Бузовська Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.22-25. - укр. УДК 378.147:051:811.

У статті проаналізовано використання сучасних інноваційних технологій як передумови розвитку педагогічної креативності майбутніх учителів іноземної мови. Для досягнення поставленої мети були використані такі методи наукового пізнання, як аналіз психолого-педагогічної і методичної літератури, узагальнення, класифікація. Розвиток педагогічної креативності майбутніх учителів іноземної мови в процесі професійної підготовки проявляється через відкритість до сучасних інноваційних технологій; гнучкість, критичність мислення; творчу уяву. Подальшого вивчення вимагає проблема створення системи педагогічних умов для використання інноваційних технологій спрямованих на розвиток педагогічної креативності майбутніх учителів іноземної мови.

14.17.08.2578/193549. Фінансове забезпечення підготовки висококваліфікованих спеціалістів. Вербицька В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.27-29. - укр. УДК 37.01.

В статті здійснюється аналіз багатогранної системи фінансування вищої освіти взагалі та, зокрема, підготовки висококваліфікованих спеціалістів у економічно розвинутих країнах світу та в Україні. Визначено пріоритетне значення новітніх видів і форм фінансування вищої освіти. Доведено ефективність використання різноманітних форм і методів фінансування підготовки вищою школою конкурентоспроможних фахівців, що забезпечує дієве формування еліти кваліфікованих робітників, здатних відповідати сучасним потребам народного господарства країни та вивести економіку України з економічної кризи. Відзначено, що для отримання високої кваліфікації в економічно розвинутих країнах створені сприятливі умови, серед яких не

останнє місце посідає високий рівень заробітної плати науково-педагогічних працівників. Охарактеризовано систему підвищення кваліфікації та обґрунтовано необхідність приділення державою особливої уваги розвитку та фінансуванню забезпечення підготовки кваліфікованих фахівців та необхідність залучення до цього процесу різноманітних джерел фінансування вищої освіти.

14.17.08.2579/193557. Розвиток професійної самосвідомості майбутніх медиків у процесі вивчення вищої математики. Добровольська К.В., Мисловська С.К. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.52-55. - укр. УДК 378.147:51.

У статті розкриваються педагогічні можливості вищої математики у контексті формування професійної самосвідомості студентів медичних ВНЗ. Визначені принципи відбору змісту професійно орієнтованих математичних завдань. Представлені приклади математичних задач професійного напрямку, методи їх розв'язання і пояснення майбутнім медичним працівникам на засадах контекстного підходу, викладання вищої математики на засадах контекстного підходу має важливе значення для побудови математичних моделей, медичної інтерпретації одержаних результатів, що є вагомим внеском у розвиток професійної самосвідомості майбутніх медичних працівників.

14.17.08.2580/193561. Роль опорних конспектів у підготовці фахівців з економічної кібернетики при викладанні дисциплін математичного циклу. Івашук О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.65-67. - укр. УДК 51:378.147(045).

У статті доведено важливість використання опорних конспектів у викладанні дисциплін математичного циклу при підготовці фахівців з економічної кібернетики. З цією метою узагальнено наявний досвід зі створення опорних конспектів, уточнено поняття опорного конспекту, розглянуто методику його складання та застосування у навчальному процесі. Значна увага приділяється перевагам та недолікам подання інформації у вигляді опор і залученню студентів до їх створення. Визначено структуру опорного конспекту, зміст інформаційних блоків та напрямки його застосування.

14.17.08.2581/193562. Сутність і структура лінгвометодичної компетентності майбутнього вчителя рідної мови. Ішутіна О.Є. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.67-70. - укр. УДК 378.147:811.161.2.

Формування лінгвометодичної компетентності майбутнього вчителя української мови є актуальною проблемою на сучасному етапі розвитку лінгводидактики вищої школи. У статті подано аналіз наукових підходів до визначення сутності та структури лінгвометодичної компетентності вчителя-словесника, спираючись на який, авторка пропонує власне тлумачення цього поняття і розкриває структуру та характеризує основні компоненти лінгвометодичної компетентності з урахуванням сучасних суспільних й освітніх інноваційних процесів.

14.17.08.2582/193564. Удосконалення підходів щодо формування знань студентів з мікробіології в умовах сучасної вищої медичної освіти. Карбованець О.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.74-76. - укр. УДК 378.147.

У статті викладено та проаналізовано основні підходи щодо формування знань студентів з мікробіології, які є затребуваними в професійній діяльності медика. Визначені підходи включають: проектні технології навчання, різнопланову самостійну роботу, технології особистісно-орієнтованого, проблемного навчання та участь студентів у предметному науковому гуртку. Встановлено, що їх використання у навчальному процесі, в комплексі забезпечують вдосконалення традиційної методики навчання мікробіології та позитивно впливають на процес і результат формування знань студентів. Впровадження визначених підходів вбачаємо не тільки при навчанні мікробіології, а і у процесі вивчення інших природничих дисциплін.

14.17.08.2583/193568. Сучасні наукові підходи до організації позааудиторної діяльності майбутніх учителів математики. Ковальчук О.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.85-87. - укр. УДК 378.147:51.

У статті проаналізовано сучасні наукові підходи до організації позааудиторної діяльності у професійному становленні майбутніх учителів математики. Особистісно-орієнтований підхід забезпечує врахування суб'єктного досвіду студента. Відповідно до аксіологічного підходу здійснення професійної підготовки у позааудиторний час передбачає як врахування цінностей та ціннісних орієнтацій майбутнього педагога, так і розуміння його як найвищої мети та цінності суспільного розвитку. Компетентнісний - допомагає визначити ступінь готовності випускника до професійно-особистісної конкуренції в умовах ринку праці. Технологічний підхід передбачає застосування його на рівні проектування педагогічної технології.

14.17.08.2584/193571. Філософсько-педагогічні ідеї у підготовці майбутніх учителів початкової школи до формування предметно-перетворювальної компетентності учнів. Колесник Н.Є. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.93-95. - укр. УДК 378:373.31+372.874.

У статті висвітлено філософсько-педагогічні ідеї формування предметно-перетворювальної компетентності молодших школярів; проаналізовано поняття "компетентність", "предметно-перетворювальна компетентність", "творчість", "художня творчість", "творча діяльність", "підготовка до предметно-перетворювальної компетентності учнів". Виявлено, що підготовка майбутніх учителів початкової школи до формування предметно-перетворювальної компетентності учнів, як складова професійної освіти, потребує узгодження з філософією освіти.

14.17.08.2585/193573. Дидактико-методичний потенціал рольової гри як засобу формування досвіду самостійної пізнавальної діяльності студентів немовних вищих навчальних закладів у процесі навчання іншомовного професійного спілкування. Корогод Т.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.100-103. - укр. УДК 37.015.31.

У статті розглянуто дидактико - методичний потенціал рольової гри як засобу формування досвіду самостійної пізнавальної діяльності студентів немовних ВНЗ у процесі навчання іншомовного професійного спілкування; визначені чинники її успішного впровадження; проаналізовані різновиди її використання під час формування іншомовної професійної компетентності та шляхи оновлення їх змісту у світлі діалогу культур; обґрунтована доцільність використання інтерактивних методів навчання у процесі моделювання змісту рольової гри професійного спрямування.

14.17.08.2586/193583. Реалізація особистісно-орієнтованого підходу в процесі використання інноваційних технологій фізичного виховання у ВНЗ. Олійник О.М., Сорокін Ю.С., Тимошенко В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.128-130. - укр. УДК 378.172:178.

У статті розглянуто необхідність орієнтації навчально-виховного процесу на кожного студента. Визначено, що індивідуальний підхід є запорукою ефективності педагогічного процесу, тому що він базується на тому, що будь-який освітній вплив здійснюється через призму індивідуальних особливостей кожного студента. Здійснення особистісно-орієнтованого підходу вимагає звернення психолого-педагогічної науки і практики до відомої ідеї персоналізованого та диференційованого навчання, до розробки нових методів їх організації.

- 14.17.08.2587/193590. Упровадження компетентнісного підходу у процесі навчання іноземних мов майбутніх педагогів у вищих закладах освіти. Пришляк О.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.147-150. - укр. УДК 378:811.111.
У статті розкрито зміст понять компетентність, компетенція, компетентнісний підхід. Розкрито підходи науковців і практиків щодо трактування суті компетентнісного підходу, компетентності і компетенцій, схарактеризовано переваги запровадження компетентнісного підходу у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців у вищих закладах освіти; розкрито переваги компетентнісного підходу у процесі навчання іноземних мов майбутніх педагогів.
- 14.17.08.2588/193597. Педагогічні умови реалізації системи формування педагогічної майстерності майбутніх учителів початкових класів. Теличко Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.170-173. - укр. УДК 378.371.13.
У статті обґрунтовано сутність системного підходу. Визначено основні ознаки системи. Конкретизовано проблеми різного ієрархічного рівня, що виступають об'єктом системного аналізу формування педагогічної майстерності майбутніх учителів початкової школи. Акцентовано увагу на характеристиці однієї із ознак системи, що визначає особливість реалізації системного підходу - розчленованість на компоненти.
- 14.17.08.2589/193599. Методологічні аспекти професійної діяльності педагога вищої школи. Товканець О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.176-178. - укр. УДК 378.14.01.
Стаття присвячена методології професійної діяльності викладача вищої школи. Актуальність статті визначається необхідністю розгляду проблеми професійної готовності, збереження і розвитку духовних пріоритетів, формування особистості в межах системи освіти. Акцентовано увагу на тому, що на рівень професійної діяльності педагога вищої школи впливають три складові: загальногромадянські риси, властивості, що визначають специфіку викладацької діяльності; спеціальні знання, уміння й навички з спеціальності; наявність певних особистісних якостей, соціально-психологічних рис і педагогічних здібностей.
- 14.17.08.2590/193600. Взаємозв'язок дослідницько-орієнтованого навчання і викладання у вищій школі Великої Британії. Третько В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.179-183. - укр. УДК 378.22 (410).
У статті розглядаються проблеми дослідницько-орієнтованого навчання і викладання в вищій школі Великої Британії. Особливу увагу приділено алгоритму реалізації дослідницько-орієнтованого навчання, процесу формування дослідницьких навичок, когнітивній моделі виконання науково-дослідницьких завдань. Обґрунтовано чинники мотивації до науково-дослідницької діяльності в британському досвіді. Висвітлено роль та цілі наукових програм "GRAD" та "Vitae" у сприянні науковому розвитку майбутніх магістрів та докторів наук.
- 14.17.08.2591/193602. Модель багаторівневого модульного навчання для підготовки інженерних кадрів. Тулашвілі Ю.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.185-188. - укр. УДК 378.147.004.
У статті розглянута теоретична модель багаторівневого модульного підходу для інформаційної та професійної підготовки інженерних кадрів. Розкриваються принципи та особливості організації саморозвивальної діяльності студентів, підходи до активізації процесу формування в них професійної компетентності, готовності до вирішення інженерних завдань з використанням комп'ютерної техніки. Багаторівневий модульний підхід реалізується на основі теорії поетапного формування розумових дій та методу проектів.
- 14.17.08.2592/193606. Особливості культурного саморозвитку майбутнього вчителя. Химченко О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.197-200. - укр. УДК 378+371.13 + 37.041.
У статті визначені та проаналізовані особливості культурного саморозвитку майбутнього вчителя з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації, а саме: принципи культурного саморозвитку майбутніх учителів; студентський вік як важливий період саморозвитку; феномен "академічного опору" (збереження традицій у світосприйнятті); урахування площин, де відбувається культурний саморозвиток майбутнього вчителя; розрив між поколіннями (префігуративний тип культури); культурно-освітній хронотип; співтворчість з учителем, неоднозначний вплив ЗМІ та молодіжної культури.
- 14.17.08.2593/193607. Розвиток творчої активності курсантів у процесі вивчення іноземної мови. Цвяк Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.200-203. - укр. УДК 37.0036:355.234.4:235.212:81.
В статті досліджуються психолого-педагогічні умови, які сприяють формуванню творчої активності майбутніх офіцерів-прикордонників, що вивчають іноземну мову, даються рекомендації щодо організації занять та відбору навчального матеріалу з практичного курсу іноземної мови та спеціального перекладу, виходячи з власного досвіду. В результаті дослідження встановлено, що для активізації творчих процесів у курсантів та максимального наближення їх до майбутньої професійної діяльності найбільш ефективним є навчання іноземної мови через систему проблемних завдань і ситуаційних вправ.
- 14.17.08.2594/193619. Метод експертної оцінки в моделюванні системи розвитку професійної компетентності керівників. Бородієнко О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.35-38. - укр. УДК 378:658-057.177:005.336.5]:37.091.26.
В статті виявлено потенціал використання методу експертної оцінки в проектуванні моделі компетенцій керівників структурних підрозділів з продажу послуг зв'язку та обслуговування споживачів як основи моделювання системи розвитку їх професійної компетентності; обґрунтовано методику проектування моделі компетенцій керівників структурних підрозділів з продажу послуг зв'язку та обслуговування споживачів; обґрунтовано методику застосування критичних інцидентів як методу експертної оцінки; проаналізовано результати експертної оцінки, отримані в ході застосування методу критичних інцидентів.
- 14.17.08.2595/193624. Деякі аспекти сучасної системи вищої освіти США. Горішна Н.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.51-53. - укр. УДК 378.008.6.
В статті здійснена загальна характеристика сучасної системи вищої освіти США. Особлива увага звертається на трансформаційні процеси, які відбуваються в американській вищій школі впродовж останніх десятиріч. Підкреслюється, що американська система вищої освіти була істотно поліпшена в ході минулого століття. Дуже важливі зміни відбулися в системі професійної підготовки фахівців в кінці ХХ-го і початку ХХІ-го століття. Ці зміни забезпечили високу якість підготовки професійних фахівців в США і може бути використаний як приклад для всіх інших країн, включаючи Україну, яка має намір інтегруватися в світову освітню систему.
- 14.17.08.2596/193626. Розвиток мотивів вивчення вищої математики на економічних спеціальностях ВНЗ. Гусак Л.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.56-59. - укр. УДК 378.14:51.

В статті акцентовано увагу на проблемі формування якостей майбутнього фахівця при вивченні математики у вищому навчальному закладі. Аргументовано значення формування мотивів навчання математики у студентів економічних спеціальностей в сучасних умовах розвитку освіти. Надано та проаналізовано результати дослідження щодо усвідомлення значення вивчення математики студентами для майбутньої професійної діяльності в економічній галузі. Обґрунтовано доцільність уваги викладачів математики до мотиваційного компоненту навчальної діяльності.

14.17.08.2597/193627. Застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх інженерів-механіків. Дерев'яно О.В., Суховецька С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.59-61. - укр. УДК 378.147.

У статті розглядаються основні аспекти використання сучасних інформаційних технологій в освітньому процесі. Встановлено, що орієнтація на творчий розвиток і самореалізацію особистості в середовищі ІТ якісно трансформує професійну підготовку майбутніх фахівців. Проаналізовано сучасні методи до використання ІТ у процесі професійної підготовки майбутніх інженерів-механіків. З'ясували, що поява нових технічних засобів, зумовлює передачу знань і доступ до навчальної інформації інтенсивніше й ефективніше, ніж за традиційного навчання.

14.17.08.2598/193628. До проблеми викладання ділової англійської мови для студентів немовних факультетів ВНЗ. Дідо Н.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.62-65. - укр. УДК 372.881.111.1:81,38.

У статті розглянуто основні аспекти вивчення ділової англійської мови у немовних вищих навчальних закладах. Актуальність даної тематики визначається потребою у підготовці висококваліфікованих фахівців різних галузей, здатних до успішної професійної діяльності в межах світової спільноти, де знання англійської мови як мови міжнародного спілкування є ключовим. Описано різні види діяльності на практичних заняттях з ділової англійської мови, які б сприяли успішному опануванню мовного матеріалу та основних комунікативних навиків студентів та підвищили їх навчальну мотивацію.

14.17.08.2599/193630. Вивчення освітніх систем країн навчання іноземних студентів як фактор підвищення ефективності їх адаптації у ВНЗ України. Зінонос Н.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.68-70. - укр. УДК 376-054.6; 378-044.332.

Стаття присвячена аналізу освітніх систем деяких африканських країн, з яких на навчання до України приїждять іноземні студенти. Проведено порівняльний аналіз системи середньої освіти нашої країни та системи шкільної освіти Камеруну. Виявлено особливості побудови освітніх систем країн Африки; на основі зіставлення з національною системою, визначено відмінності систем середньої освіти. Результати дослідження повинні допомогти викладачам підготовчих відділень вітчизняних ВНЗ спрямувати роботу на підвищення ефективності адаптації іноземних студентів до освітнього середовища обраного ними вузу.

14.17.08.2600/193631. Гуманістично-громадянська спрямованість освітньо-виховного процесу в змісті підготовки соціальних педагогів у системі університетської освіти. Зобенько Н.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.71-74. - укр. УДК 378.1.

У статті йдеться про важливість гуманістично-громадянської спрямованості освітньо-виховного процесу в змісті підготовки майбутніх соціальних педагогів. Наголошується на значному підсиленні їх культурологічної підготовки у ВНЗ. Гуманістично-громадянська спрямованість виховання майбутніх соціальних педагогів розуміється як гуманізація, олюднення соціально-педагогічної взаємодії. Гуманістично-громадянська спрямованість освітньо-виховного процесу в умовах університету - це запорука формування особистості висококваліфікованого спеціаліста.

14.17.08.2601/193632. Особливості використання фреймового підходу на прикладі навчання іншомовному спілкуванню майбутніх соціальних працівників. Канюк О.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.75-78. - укр. УДК 811.112.2,243:373.66.

У статті розглядаються особливості використання фреймового підходу на прикладі навчання іншомовному спілкуванню майбутніх соціальних працівників. Підкреслюється, що основною передумовою активізації усного іншомовного спілкування є ситуативне моделювання, а фреймовий підхід є ефективним методом навчання продуктивним видам мовленнєвої діяльності та організації мовної практики. Активізація мовних навичок здійснюється шляхом виконання студентами наступних завдань з опорою на фрейм: відповісти на питання викладача, перетворити діалог в монолог, скласти розповідь по темі і т.д.

14.17.08.2602/193634. Формування соціально-психологічної компетентності у процесі професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів. Керик О.Є. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.81-84. - укр. УДК 378.14: 378.06: 316.6: 159.9.

У статті розглядаються теоретичні аспекти соціально-психологічної компетентності та її роль у процесі підготовки соціальних педагогів. Важливими чинниками становлення професійного "Я-образу" є усвідомленість вибору професії та рівень самооцінки професійної придатності. Успішність формування соціально-психологічної компетентності студента залежить від емоційно-вольового, особистісного, інтелектуального та творчого потенціалу студента, а також - від організаційних, педагогічних та психологічних умов навчання.

14.17.08.2603/193641. Шляхи розвитку професійної мовленнєвої компетенції студентів освітньо-кваліфікаційного рівня "Магістр". Лобачова І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.107-110. - укр. УДК 378.016:811.161.2.

У статті розглянуто шляхи розвитку професійної мовленнєвої компетенції студентів освітньо-кваліфікаційного рівня "Магістр" під час вивчення дисципліни "Культура професійного мовлення викладача ВНЗ". Подано розробку цього курсу з акцентуванням на особливостях підготовки компетентного, високоерудованого, творчого фахівця, який зміг би повністю реалізувати себе в полікультурному світі та відповідати стандартам європейської освіти. Зосереджено увагу на культурі наукового та ділового мовлення особистості як найважливішому показнику професіоналізму фахівця.

14.17.08.2604/193643. Особливості формування лідерських якостей студентів вищих навчальних закладів в процесі діяльності органів студентського самоврядування: експертна оцінка. Мороз В.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.112-115. - укр. УДК 378-057.875:316.46.

В статті зафіксований рівень сформованості лідерських якостей студентів вищих навчальних закладів, а саме визначений експертну думку щодо їх особливостей за допомогою анкетування. За результатами анкетування були виявлені значні труднощі у формуванні лідерських якостей студентів вищих навчальних закладів в процесі діяльності органів студентського самоврядування. Дійшли висновку, що необхідно визначити та експериментально перевірити організаційно-педагогічні умови формування лідерських якостей студентів в процесі діяльності органів студентського самоврядування, що потребує подальшого вивчення та впровадження в системі вищої освіти.

14.17.08.2605/193644. Компетентнісний потенціал майбутніх соціальних педагогів. Москалюк О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.115-118. - укр. УДК 316.013.

У статті проаналізовані окремі теоретичні положення компетентнісного підходу підготовки соціальних педагогів. Детально охарактеризовані зміст, види, рівні професійної компетентності соціального педагога, визначені чинники її формування. Особлива увага приділяється сутнісним характеристикам професійної компетентності, які позитивно впливають на процеси професійного розвитку, дозволяють переосмислити особистісний та професійний досвід, сприяють формуванню нових професійних еталонів майбутніх соціальних педагогів.

14.17.08.2606/193646. Компоненти, критерії, показники, рівні та стан сформованості здоров'язберігаючої компетентності студентів медичних університетів. Новакова Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.122-125. - укр. УДК 387.

В статті розглянуто структуру здоров'язберігаючої компетентності майбутніх лікарів, яка передбачає визначення компонентів, критеріїв, показників оцінювання для визначення рівнів сформованості цього феномену у студентів медичного вищого навчального закладу, що окреслено метою написання статті. Кожен із компонентів (аксіологічний, гносеологічний, діяльнісний та особистісний) визначався за чіткими критеріями, показниками і рівнями сформованості. Виокремлені та означені компоненти і рівні сформованості здоров'язберігаючої компетентності майбутніх лікарів були основою для діагностики її стану. Аналіз результатів стану сформованості здоров'язберігаючої компетентності майбутніх лікарів свідчить про необхідність удосконалення навчання студентів, що потребує розробки спеціальних методик.

14.17.08.2607/193648. Педагогічні умови системи професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки. Павлюк Є.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.128-131. - укр. УДК 378.147:796.071.43.

У статті обґрунтовано педагогічні умови системи професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки, які передбачають оптимізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів, що фактично є основою їхнього професійного становлення у ВНЗ. Багатоаспектне вивчення проблеми професійного становлення майбутніх фахівців у вищому навчальному закладі дали змогу визначити педагогічні умови системи професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки.

14.17.08.2608/193652. Аналіз результатів упровадження системи формування креативності майбутніх соціальних педагогів у вишах. Петришин Л.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.142-146. - укр. УДК 37.036+37.013.43.

У статті на основі проведеного теоретико-методичного аналізу проблеми дослідження описано креативність як необхідну умову професійної діяльності соціального педагога, оскільки в різних видах діяльності повинен використовуватися індивідуальний підхід до особистості, який і вимагає творчості; визначено етапи упровадження педагогічної системи формування креативності майбутніх соціальних педагогів; побудовано модель системи формування креативності майбутніх соціальних педагогів, яку витлумачено як описову характеристику.

14.17.08.2609/193654. Особливості інформаційної підготовки майбутніх фахівців у системі вищої освіти України. Повідайчик О.С., Повідайчик М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.151-154. - укр. УДК 316(07):004.9.

У статті проаналізовано особливості інформаційної підготовки фахівців у системі вітчизняної вищої освіти. Показано, що в даному процесі визначальну роль відіграють дисципліни "Інформатика" і "Соціальна інформатика". Розглянуто основні етапи і тенденції розвитку інформатики. Обґрунтовано, що з технічної дисципліни про методи і засоби обробки даних за допомогою обчислювальної техніки, інформатика перетворюється в фундаментальну науку про інформацію в природі й суспільстві. Показано, що в зв'язку з посиленням "гуманітарної" спрямованості інформатики, з'явилася нова навчальна дисципліна "Соціальна інформатика".

14.17.08.2610/193655. Роль навчального та виробничого просторів у формуванні правової вихованості майбутніх фахівців. Попадич О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.154-157. - укр. УДК 377.1: 004 (07).

У статті розглянуто роль навчального та виробничого простору у формуванні правової вихованості майбутніх фахівців як важливої проблеми професійної підготовки спеціалістів; визначено компоненти (професійно-правова обізнаність, професійно-правова розвиненість та готовність до правомірної професійної діяльності) правової вихованості майбутніх фахівців комп'ютерної галузі; доведено, що правова підготовка фахівців комп'ютерного профілю повинна бути багаторівневою та інтегрованою, а також, що професійна діяльність фахівців комп'ютерного профілю є поліфункціональною і широкопрофільною.

14.17.08.2611/193658. Використання інтерактивних методів навчання під час викладання латинської мови у вищих медичних навчальних закладах. Саварин Т.В., Ворона І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.162-165. - укр. УДК 378:81'243.

Статтю присвячено проблемі використання інтерактивних методів навчання латинської мови. Розглянуто проблему інтерактивності та доцільності використання цих методів під час навчання курсу "Латинська мова" у студентів-медиків. Представлено аналіз можливостей використання кейс-методу як методу сучасних технологій в професійно-орієнтованому навчанні. Детально розкрито сутність поняття "кейс", "кейс-метод". Наведено приклад використання кейс-методу. Зазначено, що метод case-study дає студентам можливість творчо застосувати пройдений мовний матеріал на базі своїх професійних знань і дозволяє їм адаптуватися до реальних і потенційно можливих ситуацій. За допомогою кейс-методу студенти проявляють ініціативу, відчують самостійність під час засвоєння теоретичних положень та оволодіння практичними навичками. Аналіз кейсів (ситуацій) впливає на професіоналізм студентів, сприяє формуванню їх інтересу до майбутньої професії.

14.17.08.2612/193663. Вирішення проблеми доступності вищої освіти в США. Стойка О.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.177-179. - укр. УДК 378.008.6.

В статті розглядаються питання доступності вищої освіти в США. Зокрема, аналізуються питання захисту прав на отримання вищої освіти представниками різних категорій населення (представники етнічних меншин, люди старшого віку, жінки та ін.). Аналізуються деякі нетрадиційні форми освітніх послуг для цих категорій. Підкреслюється важливість американського досвіду для України.

14.17.08.2613/193664. Науково-теоретичне підґрунтя проблеми підготовки майбутнього вчителя початкових класів до формування екологічної культури учнів молодшого шкільного віку. Танська В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.179-182. - укр. УДК 371.13+37.03.

У статті проаналізовано різні підходи до вивчення проблеми підготовки майбутнього вчителя початкових класів. Розглянуто особливості формування екологічної культури учнів молодшого шкільного віку. Описано модель підготовки майбутнього вчителя початкових класів до формування екологічної культури учнів молодшого шкільного віку, яка вміщує наступні блоки: теоретичний (психолого-педагогічна підготовка, спеціально-екологічна підготовка), практичний (практичні заняття) та науково-

методичний (робота гуртків, клубів, зустрічі з учителями-новаторами, проведення соціально-психологічних тренінгів, екологічна пошукова робота та інше).

14.17.08.2614/193665. Конструювання змісту навчального матеріалу як важлива педагогічна умова в технології формування соціальної компетентності курсантів вищих навчальних закладів МВС України. Тогочинський О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.182-185. - укр. УДК 37.01:355.233 (477).

У статті розкрито важливість конструювання змісту навчального матеріалу як педагогічної умови, передбаченої технологією формування соціальної компетентності у курсантів вищих навчальних закладів МВС України. Визначено необхідність відбору тих понять, що необхідні для розуміння соціальних вимог та виконання необхідних ролей офіцерами органів внутрішніх справ при виконанні завдань професійної діяльності, узгодження та систематизації знань з різних навчальних дисциплін в аспекті якнайповнішого розкриття сутності соціальних норм.

14.17.08.2615/193669. Психолого-педагогічні аспекти формування готовності до професійної діяльності майбутніх тренерів - викладачів у ВНЗ. Чопик Т.В., Павлюк О.С., Антонюк О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.194-196. - укр. УДК 37.015.3:796.011.3.

У статті подано результати аналізу психолого-педагогічної літератури з проблеми формування готовності майбутніх тренерів-викладачів у ВНЗ до професійної діяльності, розкрити основні поняття готовності до професійної діяльності, які розглядаються сучасною психолого-педагогічною наукою, виявлена сутність та специфіка готовності майбутніх тренерів-викладачів до професійної діяльності, визначено структуру готовності до професійної діяльності, виокремлено два основні підходи до визначення змісту поняття "готовність до діяльності" - функціональний та особистісний.

14.17.08.2616/193670. Здоров'язбережувальні технології у гуманітарній підготовці майбутніх лікарів. Яцишина О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.197-199. - укр. УДК 378+613.8:371.134.

У статті обґрунтовано необхідність впровадження технологій здоров'язбереження у процес гуманітарної підготовки студентів вищих медичних навчальних закладів. Проаналізовано сутність поняття "здоров'язбережувальні технології" та їх основні види. Визначено найважливіші проблеми, з якими стикаються студенти, вивчаючи гуманітарні дисципліни у медичному університеті та які впливають на стан їхнього фізичного та психічного здоров'я. Запропоновано деякі можливі шляхи впровадження здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховний процес під час вивчення дисциплін гуманітарного циклу в умовах системи "єдиного дня".

14.17.08.2617/193672. Деякі аспекти професійної підготовки майбутніх соціальних працівників на засадах праксеологічного підходу у вищих навчальних закладах України. Бартош О.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.14-20. - укр. УДК 371.134:364-057.86(477).

В статтю охарактеризовані сутність і функції праксеологічного підходу, проаналізовані можливості використання праксеологічного підходу в процесі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. Практико-орієнтований підхід є тем методологічним концептом, що дозволяє нам з урахуванням основних принципів повної, результативної діяльності визначити сутність діяльності як основного елемента діяльності і визначити систему професійно-педагогічних умінь, які повинні бути сформовані у майбутніх соціальних працівників і виступають як компоненти їхньої готовності до організації їхньої професійної діяльності.

14.17.08.2618/193676. Особливості навчання інформатики майбутніх учителів хімії до проведення хімічного експерименту. Белявцева Т.В., Грановська Т.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.32-35. - укр. УДК 378.147.

У статті проаналізовано проблеми, які виникають під час навчання інформатики майбутніх учителів хімії. Аргументовано доцільність навчання хімії з використанням інформаційних технологій. Розглянуто програмні засоби, які найчастіше використовуються під час занять з хімії, зокрема при проведенні хімічного віртуального експерименту. Наведено необхідні умови для організації ефективного хімічного віртуального експерименту. Представлено аналіз використання мультимедійних програмних засобів майбутніми вчителями хімії під час проходження педагогічної практики в школі.

14.17.08.2619/193682. Використання віртуальних навчальних програм на заняттях латинської мови в медичних закладах. Ворона І.І., Саварин Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.51-53. - укр. УДК 004:378.147:811.124:61.

У статті розглянуто роль інноваційних технологій в процесі навчання студентів-медиків, їх вплив на пізнавальні інтереси студентів та на інформатизацію освіти в цілому; досліджено особливості застосування освітніх можливостей віртуальних навчальних програм, розвиток і напрями подальшого їх використання у навчальній діяльності. Показано, що віртуальні програми відіграють значну роль при вивченні латинської мови як засіб інтелектуального, пізнавального, творчого розвитку студентів-медиків.

14.17.08.2620/193686. Професійно-правова підготовка соціальних педагогів як передумова їх ефективної роботи із захисту прав особистості. Гриник І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.65-67. - укр. УДК 378.14:378.06:343.211.3.

Стаття присвячена проблемі професійної підготовки соціальних педагогів до соціально-правового захисту особистості. Проаналізовано праці вітчизняних та зарубіжних науковців, що презентують дискусії щодо підготовки фахівців соціально-педагогічної роботи до правозахисної діяльності. З'ясовано, що професійно-правова освіта соціальних педагогів в умовах сьогодення виступає запорукою ефективного розв'язання питань соціально-правового захисту різних груп населення, в тому числі дітей та молоді.

14.17.08.2621/193687. Критерії, показники та рівні сформованості продуктивного педагогічного мислення майбутніх учителів фізичної культури. Гуменюк С.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.67-70. - укр. УДК 378.796.071.4.

У статті визначаються критерії продуктивного педагогічного мислення майбутніх учителів фізичної культури, в основу яких покладено індивідуальні особливості мислення: глибина, гнучкість, ефективність, компромісність, креативність, критичність, об'єктивність, оригінальність, послідовність, самостійність, системність, стійкість, швидкість та широта мислення. Відповідно до критеріїв визначено показники й три рівні (низький, середній та високий) сформованості продуктивного педагогічного мислення майбутніх учителів фізичної культури.

14.17.08.2622/193688. Вивчення вищої математики в умовах компетентнісного підходу в освіті. Гусак Л.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.71-73. - укр. УДК 378.14:51(045).

В статті відзначено що, у системі професійної освіти майбутніх економістів в умовах компетентнісного підходу навчання вищої математики повинно бути професійно спрямованим. Висвітлено роль і місце професійної спрямованості навчання математики у процесі підготовки фахівців економічних спеціальностей. Наголошено на важливості та необхідності свідомого вивчення дисципліни, мотивованості навчання. Проаналізовано вплив математичних знань на підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців.

14.17.08.2623/193691. Логіка суб'єктогенезу майбутнього вчителя початкових класів у технології контекстного навчання. Желанова В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.81-84. - укр. УДК 378.011.3-051.

У представленій статті розглянуто категорії "суб'єкт", "суб'єктність", "професійна суб'єктність", визначено структуру професійної суб'єктності, що є ґрунтовними в розумінні сутності "суб'єктогенезу". Визначено його провідні напрями, які пов'язані з суб'єктною професійною позицією, педагогічною активністю, суб'єктним досвідом, здатністю до рефлексії, антиципацією. Схарактеризовано процес суб'єктогенезу відповідно етапам технології контекстного навчання, що відбиває цілісну динаміку формування професійної суб'єктності майбутнього фахівця.

14.17.08.2624/193692. Педагогічні принципи організації процесу адаптації іноземних студентів до вивчення природничо-математичних дисциплін. Зінонос Н.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.84-86. - укр. УДК 376-054.62:5-047.23.

Проблематика статті зосереджена на декількох педагогічних принципах організації процесу адаптації іноземних студентів до вивчення природничо-математичних дисциплін. У статті розглянуто трактування принципів та особливості їх застосування на підготовчому відділенні університету для іноземних громадян. Проаналізовано методику організації узагальнюючого повторення курсу природничо-математичних дисциплін, формування змісту природничо-математичної освіти на довузівському етапі навчання з урахуванням розглянутих принципів, що забезпечують створення можливостей для покращення дидактичної адаптації іноземних студентів.

14.17.08.2625/193693. Бар'єри ефективної міжкультурної комунікації глобального інженера. Кіш Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.86-88. - укр. УДК 134:62:81'243.

Дана стаття обговорює тему міжкультурного спілкування та бар'єрів, які протидіють ефективній між-культурній комунікації інженера міжнародного рівня. Розглядаються зв'язки між міжкультурною комунікацією та емоційним інтелектом в інженерній освіті. Подаються комунікативні навички як важливий аспект у контексті даної освіти.

14.17.08.2626/193694. Загальнонаукові підходи до організації позааудиторної навчально-виховної діяльності у професійному становленні майбутніх учителів математики. Ковальчук О.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.89-92. - укр. УДК 378.147:51.

У статті визначено чотири рівні методології та багаторівневу класифікацію наукових підходів, що базується на системі наукових методів, які поділяються за ступенем загальності та сферою використання. Здійснено порівняльний аналіз тлумачення поняття "підхід" у науковій літературі. Проаналізовано загальнонаукові методологічні підходи до проблеми організації позааудиторної навчально-виховної діяльності у системі вищої освіти. Охарактеризовано системний, діяльнісний, синергетичний підходи до організації позааудиторної діяльності у професійному становленні майбутніх учителів математики, що відповідають другому рівню методології.

14.17.08.2627/193696. Формування навичок говоріння англійською мовою під час проведення пленерів. Костюк М.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.95-98. - укр. УДК 37.016:811.

Стаття присвячена розгляду та аналізу пленерно-етнографічної практики, дослідженню питання ефективного навчання іншомовного спілкування студентів мистецьких навчальних закладів. Досліджується взаємозв'язок мови у процесі проведення пленерної практики. Стаття акцентує увагу на принципі групових дискусій і відкриває ще одну сторінку у професійному навчанні мовленню молодих спеціалістів-митців.

14.17.08.2628/193699. Готовність майбутніх економістів до викладацької діяльності як наукова проблема. Лисак Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.107-111. - укр. УДК 378.147:33.

У статті досліджено та теоретично обґрунтовано зміст та складові готовності майбутніх економістів до викладацької діяльності. На основі аналізу педагогічних досліджень проаналізовано зміст понять "готовність до діяльності", "готовності до професійної діяльності", "готовності до педагогічної діяльності". Готовність до педагогічної діяльності визначено як складний, системний особистісно-професійний феномен, який інтегрує в собі мотиваційно-цільовий, змістово-операційний, та рефлексивний компоненти, зумовлює ефективність майбутньої науково-педагогічної діяльності та професійного розвитку фахівця і є показником його успішної професійної підготовки.

14.17.08.2629/193701. Застосування web-технологій для організації ефективної науково-дослідної роботи у галузі енергозбереження. Луцик І.Б. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.114-117. - укр. УДК 378.14: 372.862.

В статті проаналізовано метод підвищення ефективності науково-дослідної роботи студентів шляхом впровадження в освітній процес web-технологій як засобу розвитку пізнавального інтересу до галузі енергозбереження. Описано вимоги, що ставляться до веб-ресурсів науково-пізнавального напрямку. Розкрито науково-організаційні та освітні функції веб-сайту щодо підсумовування результатів теоретичних чи експериментальних досліджень, стимулювання пізнавальної діяльності студентів в області енергозберігаючих технологій та подальших наукових доробок у зазначеній проблематиці.

14.17.08.2630/193706. Особливості застосування здоров'язбережувальної педагогіки у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів. Онищенко Н.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.129-132. - укр. УДК 378.147:613.955.

У статті розглядаються педагогічні аспекти застосування здоров'язбережувальної педагогіки у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів. Зазначається, що ефективність навчально-виховного процесу вищої школи має визначатися не лише формуванням професійної компетентності студентів, а й здатністю молодих спеціалістів адекватно протистояти молодіжним проблемам, що виникають у процесі професійного самовираження, і залишатися при цьому здоровими. За таких умов актуальним є звернення до здоров'язбережувальної педагогіки.

14.17.08.2631/193707. Завдання для експериментального формування культури діалогічного мовлення студентів нефілологічних спеціальностей ВНЗ. Орлова О.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.133-135. - укр. УДК 378.147:811.161.2.

Навчання культури діалогічного мовлення є актуальною проблемою сьогодення, яка недосліджена в лінгво-дидактиці і суміжних науках. Завдання діалогічно спрямованих мовно-, умовно- і власне комунікативних вправ за одиничними і парними допоміжними опорами, якими є природні і штучні ситуації, слова, словосполучення, діалогічні репліки, єдності; ілюстрації, їхні серії, які затребовані діловими взаєминами індивідуумів у соціумі і забезпечують експериментальне формування культури діалогічного мовлення студентів нефілологічних спеціальностей ВНЗ. Вони дають можливість удосконалювати мовні знання, формувати уміння конструювати і реконструювати діалогічні висловлювання з використанням форм мовленнєвого етикету і культури спілкування.

14.17.08.2632/193708. Сучасні технології навчання і процес фахової підготовки майбутніх тренерів-викладачів у ВНЗ. Павлюк Є.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.135-138. - укр. УДК 378.014.

У статті висвітлено особливості сучасних технологій навчання у процесі фахової підготовки майбутніх тренерів-викладачів у ВНЗ. На основі аналізу різних підходів до тлумачення педагогічних технологій запропоновано розширене й комплексне розуміння цього феномена: педагогічну технологію потрібно розглядати як науково і методично інтегративну, динамічну, відкриту, інноваційно-продуктивну, синергетичну систему, зумовлену часовими і просторово-цільовими характеристиками організації та функціонування сукупності компонентів педагогічного процесу (на основі реалізації прагматичного підходу).

14.17.08.2633/193709. Система моніторингу рівня сформованості самоосвітньої компетентності майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ. Перкати Р.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.138-141. - укр. УДК 341: 355.

Запропонована стаття присвячена проблемі моніторингу педагогічних процесів, зокрема дидактичних. У цій статті подано аналіз системи моніторингу у дидактиці, а також аналіз наукових праць відомих вітчизняних та зарубіжних науковців. Здійснено аналіз понять "критерій", "показник". Відповідно до структури самоосвітньої компетентності майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ виділено критерії сформованості їх самоосвітньої компетентності. Уточнено зміст критеріїв показниками. Виокремлено і обґрунтовано рівні сформованості самоосвітньої компетентності майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ.

14.17.08.2634/193715. Етапи професійної самореалізації майбутніх учителів філологічних спеціальностей: науково-практичний аналіз. Поселецька К.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.156-159. - укр. УДК 378.016:80.

Розвиток сучасної педагогічної науки характеризується підвищеною увагою до розкриття процесів формування внутрішнього потенціалу людини, створення освітнього середовища, що сприяє творчому саморозвитку і самореалізації особистості. В статті розглянуті різні підходи до висвітлення етапів та рівнів професійної самореалізації майбутніх фахівців та представлені результати дослідження емоційного компоненту смисло-життєвих орієнтацій майбутніх учителів філологічних спеціальностей.

14.17.08.2635/193720. Формування стратегії самопрезентації майбутніх програмістів засобами дидактичної гри у процесі навчання іноземної мови професійного спілкування. Семеряк І.З. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.174-177. - укр. УДК 811.111'276.6:004.738.5.

У статті висвітлені особливості формування стратегії самопрезентації майбутніх програмістів засобами дидактичної гри у процесі навчання іноземної мови професійного спілкування у ВНЗ. Здійснений аналіз мовних засобів реалізації стратегії самопрезентації майбутніх програмістів. Встановлено, що мовні засоби реалізації стратегії самопрезентації майбутніх програмістів відтворюють характер професійного дискурсу фахівців сфери програмування. Обґрунтовано вагомий роль дидактичних ігор, зокрема імітацій, рольових, ділових ігор, симуляцій, які відтворюють інституційний професійний дискурс та дискурс інтернет-комунікації процесі формування стратегії самопрезентації майбутніх програмістів.

14.17.08.2636/193721. Викладання дисципліни "фізичне виховання" для студентів географічного факультету в умовах кредитно-трансферної системи організації навчального процесу. Середа І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.177-180. - укр. УДК 378.145.

У статті подається мета, завдання, структура, опис та інформаційний обсяг навчальної дисципліни "Фізичне виховання" на географічному факультеті Тернопільського національного педагогічного університету імені В.Гнатюка з врахуванням вимог Болонської декларації. Запропоновано розподіл балів, які можуть отримати студенти впродовж двох років навчання для успішного виконання завдань теоретичного та практичного спрямування. Чітко визначено завдання для самостійної роботи студентів та описано критерії, за якими здійснюється їх оцінювання.

14.17.08.2637/193727. Особливості оптимізації процесу викладання суспільних наук у вищому військовому навчальному закладі прикордонного відомства. Тушко К.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.195-197. - укр. УДК 378.12.147.356.

У представленій статті автор розглядає проблеми соціально-економічного компоненту професійної підготовки майбутніх фахівців прикордонного відомства. Здійснено узагальнений теоретичний аналіз наукової літератури із проблеми оптимізації навчального процесу. Здійснюється аналіз поняття "оптимізація навчального процесу". Виділено особливості суспільних навчальних дисциплін у вищій школі, а також виокремлено відповідні особливості у навчальному закладі прикордонного відомства.

14.17.08.2638/193732. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку засобами комп'ютерних технологій. Чекан О.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.210-213. - укр. УДК 371.13:004.

У статті визначено, представлено й обґрунтовано педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку засобами комп'ютерних технологій. Проаналізовано дослідження щодо проблеми формування професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти та застосування комп'ютерних технологій у навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу. Уточнено сутність понять "педагогічні умови", "компетентність", "компетенція", "професійна компетентність". Визначено основні чинники підтримки навчального процесу за допомогою комп'ютерно-орієнтованих завдань. Акцентовано увагу на основні проблеми застосування комп'ютерних засобів навчання.

14.17.08.2639/193733. Структура педагогічної діяльності в професійній підготовці студентів університету. Шехавцова С.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.213-215. - укр. УДК [378.011.3-051:378.091.21]-047.48.

У статті пропонується структура педагогічної діяльності студентів університету, яка спрямована на результат майбутньої педагогічної діяльності, і вміщує такі основні компоненти, як мотиви педагогічної діяльності, цілепокладання та функції педагогічної діяльності. В статті також розглядаються національні цінності, що втілюють як загальнолюдські, так і національні цінності суспільства. Саме цей аспект зумовлює вибір педагогічних цінностей, що складають систему аксіологічних пріоритетів студентів в процесі підготовки до майбутньої професійно-педагогічної діяльності.

14.17.08.2640/193734. Екологічна позиція студентів педагогічного університету: до постановки проблеми. Юрченко Н.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.216-218.* - укр. УДК 378.6:37:504.

У статті проаналізовано визначення позиції особистості з точки зору філософії, соціології та психології. Дається визначення позиції особистості та описується процес формування екологічної позиції у студентів педагогічного університету. Цей процес відбувається через екологічне просвітництво, екологічні тренінги, проблемні ситуації екологічного змісту та безпосереднє вивчення природознавчих предметів у вищому навчальному закладі, що ставить на меті виховання свідомого індивіда, який буде відповідальним за свої дії у взаємовідносинах з природним середовищем.

14.17.08.2641/193735. Соціально-педагогічне забезпечення міжкультурної комунікації українських та іноземних студентів: сучасні принципи та умови організації. Ябурова О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.219-222.* - укр. УДК 316.454.52-057.87:81'243+37.064.3.

Дослідження присвячене встановленню основних принципів та умов організації сучасного соціально-педагогічного забезпечення міжкультурної комунікації українських та іноземних студентів у ході навчального процесу у педагогічному ВНЗ. За підсумками проведеного дослідження можемо стверджувати, що організація соціально-педагогічного забезпечення міжкультурної комунікації українських й іноземних студентів у контексті гуманістично-орієнтованої соціалізації студентської молоді значно збагачує їхню свідомість, активізує в можливості майбутньої професії, розвиває і примножує інтелектуальний потенціал людства.

14.17.08.2642/193743. Педагогічне проектування освітнього середовища професійної підготовки майбутнього вчителя хімії. Гаркович О.Л. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.26-28.* - укр. УДК 373.5.018.091.3.

Стаття присвячена актуальній проблемі проектування освітнього середовища професійної підготовки майбутнього вчителя хімії у вищому педагогічному навчальному закладі. Розглянуто вимоги, що висувуються до професійної підготовки та особистості майбутнього вчителя хімії, освітнє середовище вишу як комплекс психолого-педагогічних, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, ергономічних та естетичних умов, що забезпечують організацію навчально-виховного процесу у сучасному вищому навчальному закладі та принципи його проектування.

14.17.08.2643/193751. Рівень задоволення студентів ДВНЗ "Ужгородський національний університет" якістю освітніх послуг. Жиленко Р.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.48-54.* - укр. УДК 316.344.34-057.87: 378.4 (477.87).

Природне зменшення абсолютної кількості абітурієнтів, а також реформування системи вищої освіти в Україні, яка між іншим передбачає скорочення кількості вищих навчальних закладів, гостро ставлять питання підвищення якості освітніх послуг. Останні покликані задовольняти не тільки суспільні та колективні, але й особистісні потреби. На відміну від суспільного та колективного вимірів, визначення рівня особистісного задоволення якістю освітніх послуг неможливе без врахування суб'єктивних оціночних суджень їх кінцевого споживача.

14.17.08.2644/193752. Деякі аспекти підготовки майбутніх вихователів до навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Жовніренко Я.Г., Висоцька О.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.55-57.* - укр. УДК 378.147.016:811.111.

У статті розглядаються деякі проблеми підготовки майбутніх вихователів до навчання англійської мови дітей дошкільного віку. Проаналізовано певні шляхи та методи оптимізації навчально-виховного процесу майбутніх вихователів дошкільної освіти. Позначена роль використання комунікаційних технологій під час підготовки фахівців комбінованої спеціальності як засіб створення віртуального мовного середовища з метою формування у студентів навичок іншомовного спілкування. Запропоновано стилістичний огляд понять "іншомовна компетенція", "методична компетентність" та "методична культура".

14.17.08.2645/193755. Обґрунтування організаційно-педагогічних умов підготовки майбутніх інженерів-педагогів технічних ВНЗ до професійної діяльності. Кабак В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.63-66.* - укр. УДК 378.14:004.01.

У статті подано сутнісну характеристику поняття організаційно-педагогічної умови як сукупність факторів підготовки майбутнього фахівця шляхом порівняльного аналізу здійснених досліджень науковців. На основі опрацювання психолого-педагогічної літератури з проблеми дослідження, педагогічних спостережень, результатів експертного опитування здійснено обґрунтування організаційно-педагогічних умов підготовки майбутніх інженерів-педагогів вищих технічних навчальних закладів до професійної діяльності засобами комп'ютерних технологій.

14.17.08.2646/193757. Сучасні інтерактивні підходи до формування соціальної відповідальності майбутніх соціальних педагогів у процесі навчання. Калаур С.М., Топоренко О.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.70-74.* - укр. УДК 378+37.013.42:004.031.42.

У статті розглядаються можливості використання соціальної педагогіки як академічної дисципліни, а також розкривається потенціал комп'ютерних ігор у системі освітнього процесу вищих навчальних закладів. Автори наголошують на важливості соціальної відповідальності, як якості особистості майбутніх соціальних педагогів. У статті проаналізовані методологічні засоби, за допомогою яких можна сформувати соціальну відповідальність майбутніх соціальних педагогів. Головна увага зосереджена на характеристиці практичних шляхів формування соціальної відповідальності студентів за допомогою інформаційних та інтерактивних інструментів. Основний акцент зроблено на можливостях комп'ютерної гри, яка здатна полегшити процес навчання і отримання позитивних результатів. Комп'ютерна гра, яка розроблена у процесі дослідження надає студентам додаткові стимули для досягнення високої продуктивності як в навчанні, так і в майбутній професійній діяльності. Встановлено, що дидактична комп'ютерна гра здатна об'єднати навчально-виховну та рекреаційну функції, здатна сформувати особистість майбутнього фахівця на основі: спілкуванні з різними групами клієнтів, вирішення особистих та групових проблем, а також вивчення теоретичного матеріалу.

14.17.08.2647/193759. Фінансова підтримка студентської молоді в США. Козубовська І.В., Стойка О.Я. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.77-80.* - укр. УДК 378.008.6.

В статті розглядаються питання вищої освіти та її фінансової підтримки. Підкреслюється необхідність в процесі реформування вітчизняної системи вищої освіти враховувати досвід зарубіжних країн, зокрема США, де існують цікаві форми фінансової допомоги студентській молоді. Загалом, значні масштаби державного / приватного фінансування вищої освіти США, а також наявність у вузів інших джерел доходів дозволяє проводити досить гнучку фінансову політику.

14.17.08.2648/193762. Про складові професійної кар'єри студентів педагогічного коледжу. Котенєва Ю.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.86-89.* - укр. УДК 378.096.373.51.

У статті визначено актуальність досліджуваної проблеми для сучасної теорії та практики. На основі проведеного аналізу наукових підходів до визначення понятійного кола дослідження представлено особисте визначення поняття "професійна кар'єра", "кар'єрна компетентність" (як здатність до кар'єрного цілепокладання, кар'єрного планування і вирішення кар'єрних проблем), "кар'єрна самоефективність" (self-efficacy). Ретельно проаналізовано можливості компетентнісного, змістовного та процесуального підходів щодо визначення структурних компонентів професійної кар'єри. Змістовно охарактеризовані складові професійної кар'єри студента педагогічного коледжу: аксіологічний ("кар'єрне ядро"), носеологічний, діяльнісний, рефлексивно-оцінний.

14.17.08.2649/193763. Методика навчання розумінню іншомовного тексту студентів ВНЗ. Кравчина Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.90-93. - укр. УДК 378.147:811.

Основна функція методики навчання розумінню іншомовного наукового тексту на уроці іноземної мови - забезпечити емоційний вплив на студентів, активізувати резервні можливості особистості, полегшити опанування знаннями, уміннями та навичками, сприяти її актуалізації, створити умови для активної розумової діяльності її учасників. Методика впливає / на викладача, сприяє розвитку його особистості як фахівця, примушує постійно працювати над собою, удосконалювати педагогічну майстерність.

14.17.08.2650/193764. Дистанційні навчальні системи в практиці підготовки іноземних студентів. Лаптева М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.93-96. - укр. УДК 378.147-054.6:004.

Робота присвячена стану системи дистанційної підготовки іноземних студентів, виявлено проблеми такої підготовки. Розглянуто організацію системи педагогічного супроводу дистанційного навчання студентів з урахуванням особливостей їхньої підготовки, використання адаптивних й інтелектуальних технологій в навчанні, впровадження масових відкритих он-лайн курсів та застосування мережесервісів Web 2.0 в практиці навчання іноземних студентів.

14.17.08.2651/193765. Рекомендації щодо психолого-педагогічного забезпечення супроводу навчання студентів з особливими потребами в інтегрованому освітньому середовищі. Левицька Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.96-99. - укр. УДК 316.06:371.3.

У статті представлені заходи психолого-педагогічного супроводу навчання студентів з особливими потребами в інтегрованому освітньому середовищі, які спрямовані на регуляцію учбово-пізнавальної діяльності, розвиток емоційного рівня дидактичного процесу, дотримання загальних законів ефективного спілкування, застосування навчально-рефлексивного діалогу, врахування особливостей хвороби та її впливу на академічні можливості студентів. Запропоновано практичні рекомендації для студентів з особливими потребами, які спрямовані на розвиток навичок саморегуляції емоційно-почуттєвої сфери, цілепокладання, програмування власних дій. Представлено рекомендації спрямовані на психологічну підтримку студентами один одного у міжособовій взаємодії, що дають змогу уникати "суддівського менталітету"; показувати дійсний інтерес і повагу до поглядів і потреб студентів, які мають певні захворювання; сприяють розвитку самостійності студентів та прояву емпатії.

14.17.08.2652/193766. Дослідження професійної позиції майбутнього вчителя через категорію особистості. Літовка О.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.99-101. - укр. УДК 371.134.

У статті виділено актуальні положення якісної фахової підготовки педагогічних працівників; обґрунтовано необхідність конкретизації дефініції "професійна позиція майбутнього вчителя" і розгляду цього феномену через призму особистісного підходу; охарактеризовано сучасний стан наукового обґрунтування поняття "професійна позиція майбутнього вчителя"; виокремлені аспекти подальших досліджень у напрямі вивчення і узагальнення змісту та структури професійної позиції майбутнього вчителя, а також - розробки педагогічних умов її формування.

14.17.08.2653/193771. Формування психотерапевтичної позиції майбутнього вчителя як основи реалізації валеологічних технологій педагогічної взаємодії. Мешко Г.М., Мешко О. І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.113-116. - укр. УДК 371.937.

У статті проаналізовано сутність психотерапевтичної позиції вчителя в контексті завдань педагогіки здоров'я, виявлено можливості та описано досвід її формування у майбутніх учителів у процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін. Представлено роль, місце / змістове наповнення курсів "Вступ до педагогічної професії", "Педагогіка", "Психологія", "Професійне здоров'я педагога" / спеціально розробленого психолого-педагогічного тренінгу в аспекті формування психотерапевтичної позиції майбутніх учителів.

14.17.08.2654/193772. Методи пізнання у змісті фахової підготовки майбутніх учителів філологічних спеціальностей. Мішеніна Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.116-119. - укр. УДК 378.147(07)+371:811.

У статті запропоновано орієнтувальні тактики застосування методів пізнання у змісті фахової підготовки майбутніх учителів філологічних спеціальностей. Проаналізовано систему таких методів: абстракція, аналогія, класифікація, моделювання, індукція і дедукція. Наведено зразки застосування методів пізнання як методів учіння. Доведено думку про те, що така форма управління навчально-пізнавальною діяльністю майбутніх фахівців дозволяє поєднати вивчення стану досліджуваної проблеми в сучасній мовознавчій (літературознавчій) думці / методичній теорії, у шкільній практиці, а також з'ясування тенденцій, констатація етапу розвитку мовних (літературних) явищ; проведення педагогічного експерименту (з методики викладання). Сформованість предметної й науково-дослідницької компетенцій студентів філологічних спеціальностей уможливіє переорієнтацію цілей навчання шляхом посилення методологічного компонента, дозволяє моделювати нормативну і варіативну частини циклів фахової підготовки майбутніх учителів.

14.17.08.2655/193773. Методичні особливості заняття з іноземної мови за професійним спрямуванням для студентів немовних спеціальностей. Олендр Т.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.119-122. - укр. УДК 378.147 (811.11).

Стаття присвячена аналізу ролі практичного заняття з іноземної мови на неспеціальних факультетах із метою формування професійно-орієнтованої іншомовної компетенції. У статті розглядається структура та основні цілі практичного заняття з іноземної мови. Висвітлюються методичні підходи щодо його організації та проведення. Обґрунтовано важливість якостей особистості викладача для ефективного проведення практичного заняття з іноземної мови та зазначено види вправ і завдань, які є результативними для забезпечення професіоналізації практичних занять з іноземної мови.

14.17.08.2656/193775. Специфіка навчання іншомовного професійно орієнтованого мовлення у парадигмі інфотехнологій. Павлишин Г.Я., Прокоп І.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.126-129. - укр. УДК 378.147:811.111:004.

Стаття присвячена дослідженню особливостей навчання іноземної мови професійного спрямування з використанням інформаційних технологій для студентів ВНЗ. Обґрунтовано специфіку застосування інфотехнологій при навчанні іншомовної

фахової комунікації, виокремлено різновиди нестандартних занять та доцільність їх проведення. Запропоновано зразки традиційних та інноваційних завдань, які необхідні для здійснення іншомовної діяльності студентів на заняттях іноземної мови за професійним спрямуванням та наголошено на доцільності їх взаємопоєднання.

14.17.08.2657/193777. Інформаційні технології як засіб формування лексикографічної компетентності студентів. Помирча С.В., Дзюба М.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.133-135.* - укр. УДК 373:811.161.

Статтю присвячено проблемі формування в майбутніх учителів початкових класів лексикографічної компетентності. У роботі окреслена проблема щодо низького рівня сформованості лексикографічної компетентності у студентів. Авторки запропонували шляхи формування лексикографічної компетентності, що важливо впродовж усього терміну навчання у виші, зокрема під час вивчення дисциплін філологічного циклу. Формування лексикографічної компетентності майбутніх учителів початкових класів буде ефективним за умов інтеграції лексикографічних знань в усї складові професійної підготовки.

14.17.08.2658/193778. Форми і методи організації навчального процесу в університетах Великої Британії. Попович І.Є. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.135-137.* - укр. УДК 37.378.

У статті розглядаються питання професійної підготовки вчителів у Великій Британії. Існують спеціальні педагогічні відділення в багатьох університетах Великої Британії. Особлива увага приділяється техніці групового навчання та самостійної роботи студентів. Основна ідея нових підходів: студент не є пасивним слухачем, а активним учасником освітнього процесу. Дуже важливий акцент робиться на необхідності навчання педагога-дослідника в якості важливого попиту сучасного суспільства. Автор підкреслює, що наукові навички майбутніх учителів культивуються в процесі професійної підготовки у системі вищої педагогічної освіти.

14.17.08.2659/193780. Організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх інженерів-педагогів до професійної діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Потапчук О.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.141-144.* - укр. УДК 378.1.011.31.

У статті розкриваються сутнісні характеристики понять "педагогічні умови", "організаційно-педагогічні умови" в загальному розумінні. Визначено організаційно-педагогічні умови, які сприяють формуванню готовності майбутніх інженерів-педагогів у галузі комп'ютерних технологій до професійної діяльності з використанням засобів інформаційно-комунікаційних технологій. Охарактеризовано визначені організаційно-педагогічні умови та розкрито способи їх реалізації в процесі професійної підготовки кваліфікованих фахівців.

14.17.08.2660/193781. Упровадження інноваційних технологій у процес навчання іноземної мови майбутніх педагогів. Пришляк О.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.144-146.* - укр. УДК 378.001.

У статті розкрито доцільність і необхідність упровадження інноваційних методів у процес навчання іноземної мови майбутніх педагогів у вищих закладах освіти. Розкрито вплив гуманістичної концепції навчання на вибір сучасних методів навчання іноземної мови; схарактеризовано суть методу "тихого" навчання (The Silent Way), методу "громади" (Community Language Learning), методу нейролінгвістичного програмування (Neuro-Linguistic Programming), сугестивного методу та інших.

14.17.08.2661/193786. Педагогічні аспекти використання творчих фахових завдань під час вивчення дисциплін циклу "Математика для економістів". Рум'янцева К.Є., Вільчинська О.М., Добровольська Н.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.158-161.* - укр. УДК 378.6:004.

У даній статті презентовані педагогічні аспекти реалізації впровадження творчих фахових завдань під час вивчення дисциплін циклу "Математика для економістів" студентами економічних спеціальностей. Узагальнено різні підходи щодо визначення поняття "творчі завдання", розглянуто цикли їх розв'язання та критерії віднесення того чи іншого завдання до творчого. Розкрито сутність поняття "творчі фахові завдання" та сформульовано основні вимоги до таких завдань. Зроблено висновок, що використання творчих завдань значно підвищує ефективність навчання.

14.17.08.2662/193791. Формування гуманістично-спрямованої фізичної культури студентів економічних спеціальностей. Соломко Н.Ф., Лосик В.Г., Тимошенко В.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.171-174.* - укр. УДК 378.147.

У статті розглядається актуальна проблема сучасності - формування гуманістично-спрямованої фізичної культури у студентської молоді. Особливе місце у цьому процесі займають заняття з фізичного виховання та використання спортивно-орієнтованих технологій в ході організації цих занять. У статті подано результати теоретичного дослідження проблеми ціннісного ставлення студентів економічних спеціальностей машинобудівної академії до фізичної культури. Було визначено мотиви та інтереси студентів щодо фізичної культури та спорту, а також фактори, що сприяють прагненню до фізичного самовдосконалення студентів.

14.17.08.2663/193792. Науково-методична підготовка майбутніх учителів хімії у вищих педагогічних навчальних закладах. Стрижак С.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.174-176.* - укр. УДК 371.13.026(072.2).

У статті проведений аналіз проблеми науково-методичної підготовки майбутніх учителів природних дисциплін. визначені місце, роль та основні завдання науково-методичної підготовки в системі професійної підготовки вчителів природних дисциплін. Окремим елементом готовності вчителя до професійної діяльності визначена науково-методична готовність, в основу якої покладено взаємозв'язок трьох сфер (когнітивної, операційно-діяльничної, особистісної та їх компонентів).

14.17.08.2664/193794. Дослідження діяльнично-рефлексивної складової готовності студентів до виховної роботи в школі. Титунь О.Л. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.180-184.* - укр. УДК 371.13:378:372.4.

У статті авторка досліджує професійно-педагогічну підготовку майбутніх учителів до виховної роботи з молодшими школярами, а саме діяльнично-рефлексивну складову готовності до неї. Діяльнично-рефлексивну складову автор розуміє як вміння аналізувати, коригувати результати педагогічної діяльності, демонструвати ефективність / продуктивність використання інформаційних технологій, усвідомлення реального рівня підготовки та потреби здійснювати самоосвіту. Статистично опрацьовані данні самооцінки студентів щодо їх готовності до виховної роботи представлені в статті.

14.17.08.2665/193799. Екологічна освіта студентів педагогічних вишів у країнах Західної Європи. Чайковська Г.Б. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.195-198.* - укр. УДК 378.1:574(075).

У статті окреслено основні тенденції розвитку екологічної освіти студентів педагогічних вишів у країнах Західної Європи, зокрема в Німеччині, Франції, Великобританії, Данії. Розглянуто принципи, форми та методи екологічної освіти майбутніх педагогів. Визначено перспективні можливості використання позитивного європейського досвіду екологічної освіти в українській

вищій школі. Встановлено можливість використання ідей європейської практики, зокрема форм та методів неформальної екологічної освіти, екологізація педагогічної практики, використання нових методів / технологій навчання та інші.

14.17.08.2666/193800. Компетенція інтерпретації художніх творів як складова професійної майстерності вчителя-філолога. Чумак Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.199-202. - укр. УДК 378.046-021.68-051:821.

З погляду соціальної практики вирішення кола педагогічного й культурологічного змісту в значній мірі залежить від успішного розв'язання комплексного питання професійної майстерності вчителя-філолога. Метою статті є висвітлення деяких аспектів компетенції інтерпретації художніх творів. Автором виокремлюються змістові та методологічні особливості інтерпретаційної діяльності вчителя. Важливі аспекти компетенції інтерпретації дозволяють вчителю світової літератури кумулювати змістовий арсенал навчального матеріалу, розвивати творчий потенціал спеціаліста.

14.17.08.2667/193802. Особливості іншомовної підготовки фахівців природничого циклу у сучасній вищій школі України. Шумська О.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.205-208. - укр. УДК 371.13:504 (008).

Стаття присвячена аналізу актуального стану системи іншомовної підготовки фахівців природничого циклу в сучасних вищих навчальних закладах України. Розглядаються мета, зміст та організаційні особливості іншомовної підготовки, її методологічні та методичні основи та перспективи планомирної модернізації процесу іншомовної підготовки спеціалістів природничих спеціальностей. Передбачається комплексна реалізація практичної, розвивальної, загальноосвітньої та виховної мети.

14.17.08.2668/193803. Розвиток системи моніторингу якості вищої освіти України: актуальність використання досвіду Німеччини. Чорна О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.209-211. - укр. УДК 378.014(477)+378.001.86(430).

У статті викладено узагальнені результати тематичного аналізу вивченості проблеми моніторингу якості вищої освіти України на рівні дисертаційних досліджень вітчизняних науковців. В поле зору потрапили роботи з галузей педагогічних, технічних, економічних наук, державного управління. Приділено увагу з'ясуванню загального рівня теоретичного обґрунтування питання та визначенню можливості (доречності) використання в практиці реформування вітчизняної вищої школи досвіду інших країн (у першу чергу, Німеччини).

14.17.08.2669/193822. Студентоцентризований підхід до підготовки фахівців з інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами. Мартинчук О.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.203-218. - укр. УДК 378:376-056.26.

У статті обґрунтовано актуальність підготовки майбутніх логопедів до інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами на основі студентоцентризованого підходу; розкрито сутність поняття "студентоцентризоване навчання", що є новою парадигмою освітнього процесу у вищій школі. Стаття присвячена висвітленню методології і технології розроблення освітньої програми, спрямованої на підготовку фахівців до професійної діяльності в умовах інклюзивного навчання в аспекті запровадження нової парадигми навчання Європейського простору вищої освіти - студентоцентризованого навчання. Значна увага приділена опису методології побудови освітньої програми, насамперед, визначенню суспільної потреби в підготовці фахівців до інклюзивного навчання. Наведено показники розвитку інклюзивної форми навчання в м. Києві, що дають підстави стверджувати про наявність стійкої суспільної потреби у кваліфікованих фахівців з корекційної освіти (спеціальної педагогіки), здатних працювати в інноваційних формах навчання дітей з психофізичними порушеннями. Схематично представлено технологію розроблення, впровадження та реалізації навчальної програми, метою якої є підготовка фахівців до інклюзивного навчання. Вона передбачає такі етапи: 1) визначення суспільної потреби, консультації із зацікавленими сторонами, ресурси всередині/зовні навчального закладу; 2) визначення профілю освітньої програми; 3) опис цілей програми та кінцевих результатів навчання; 4) визначення загальних та фахових компетентностей; 5) розроблення навчального плану; 6) розроблення модулів та вибір методів викладання; 7) визначення підходів до навчання та методів оцінювання; 8) розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її вдосконалення. Наведено приклади формування компетентностей майбутніх логопедів у сфері інклюзивного навчання на рівні бакалаврської та магістерської програми. Окреслено потребу в розробленні проектів освітньо-професійних (освітньо-наукових) програм та на їх основі навчальних планів підготовки фахівців за освітніми ступенями бакалавра і магістра, які б враховували сучасні запити до підготовки фахівців у сфері інклюзивного навчання на основі студентоцентризованого підходу.

14.17.08.2670/193826. Науково-дослідна робота як один із засобів підготовки майбутніх корекційних педагогів до роботи з дітьми, які мають особливості психофізичного розвитку в інклюзивному навчальному закладі. Прядко Л.О. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.253-261. - укр. УДК 001.89 - 057.875: [371.125: 376.1].

У статті розкривається науково-дослідна робота як один із засобів підготовки майбутніх корекційних педагогів до роботи з дітьми, які мають особливості психофізичного розвитку в інклюзивному навчальному закладі. Змістовно описані основні завдання та види науково-дослідної роботи у напрямку підготовки фахівців вище зазначеного напрямку. Основна увага зосереджена на формуванні діагностичних, організаційних, корекційних, профілактичних та дослідницьких умінь у майбутніх фахівців під час вивчення навчальної дисципліни "Інклюзивна освіта". Це відбувається шляхом використання інноваційної технології навчання - індивідуальних навчально-дослідних завдань. У дослідженні основна увага приділяється такому виду діяльності як складання індивідуальної програми розвитку, яка передбачає визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дітей, які мають особливості психофізичного розвитку. Хоча дану програму готує група фахівців (заступник директора з навчально-виховної роботи, учителі, асистент учителя, практичний психолог, соціальний педагог, медсестра) та все ж провідну роль відіграє корекційний педагог, бо лише він може визначити оптимальний особистісно-орієнтований маршрут, який сприятиме здобуттю такими дітьми якісної освіти, урахувавши їх пізнавальні здібності. Дослідження довело, що основні труднощі, які виникають у студентів під час вивчення навчальної дисципліни пов'язані з визначенням довгострокової мети та короточасних цілей. З огляду на це основну увагу під час виконання науково-дослідних завдань зосереджено на формуванні умінь визначати сильні сторони особистості дитини, її слабкі якості та відповідно корекційні прийоми подолання порушень. Практичне значення дослідження полягає у можливості використання навчально-дослідних завдань в організації науково-дослідної роботи як умови реалізації і розвитку потенціалу майбутніх корекційних педагогів. Виконання саме таких завдань дають можливість підготувати майбутніх спеціалістів до фахового психолого-педагогічного супроводу, без якого перебування дитини у інклюзивному навчальному закладі набуває стихійності, формальності.

14.17.08.2671/193831. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до корекційно-реабілітаційної роботи з дітьми з ДЦП в умовах реабілітаційного центру. Смеречак Л.І. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.303-312. - укр. УДК 378.14:37.06:651.83:616-053.2.

Стаття присвячена розглядові специфіки корекційно-реабілітаційної роботи соціальних педагогів з дітьми з ДЦП у центрах соціально-психологічної реабілітації дітей. Доведено, що соціальний педагог повинен сприяти інтеграції дітей з особливими освітніми потребами у суспільство, навчити їх адаптуватися до мінливого соціального середовища, а відтак - володіти як

професійними, так і специфічними знаннями й уміннями щодо організації корекційно-реабілітаційної роботи з дітьми з вадами психозмічного розвитку. З'ясовано, що підготовку майбутніх соціальних педагогів до корекційно-реабілітаційної роботи з дітьми з ДЦП є складовою їхнього професійного становлення. При цьому визначальними у цьому процесі є уміння викладача ВНЗ налагоджувати і коригувати взаємозв'язок розвитку професійно значущих якостей студентів і різних видів його діяльності в умовах вищої школи, що в кінцевому результаті позитивно впливає на формування готовності до роботи (а зокрема - корекційно-реабілітаційної) з дітьми з особливими освітніми потребами. Автором здійснено аналіз проблем формування готовності майбутніх соціальних педагогів до роботи з означеною категорією дітей з точки зору сучасних зарубіжних і вітчизняних підходів та обґрунтовано основні напрями їх використання при дослідженні особливостей готовності спеціалістів до професійної діяльності у галузі корекційної освіти. Уточнено зміст, критерії (когнітивний, емоційно-мотиваційний, діяльнісний) та показники готовності майбутніх соціальних педагогів до корекційно-реабілітаційної роботи з дітьми з ДЦП. Визначено педагогічні умови формування готовності студентів до корекційно-реабілітаційної роботи з дітьми з ДЦП в умовах центру соціально-психологічної реабілітації дітей.

14.17.08.2672/193845. Активні форми навчання як умова професійного становлення майбутніх дефектологів-логопедів. Ільченко О.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.132-141. - укр. УДК 378.091.31:376 - 056.313.

Зростання потреби суспільства в новій якості освіти, усвідомлення важливості фундаментальних знань спонукають учених займатися вивченням процесу професійного становлення майбутнього дефектолога-логопеда, визначення професійно значущих якостей фахівця, серед яких особливе ваги набуває професійно-педагогічна компетентність. Потрібно зовсім інший підхід до організації навчання фахівців, потрібна також і інша система взаємин і взаємодій між викладачем і студентом. Отже саме інноваційне навчання створює умови професійного зростання студента як дефектолога-логопеда. Інноваційне навчання повно реалізуються за допомогою методів активного навчання, основна ідея яких - це активізація та актуалізація соціально-особистісного потенціалу студентів в організованому взаємодії. Активне навчання - являє собою таку організацію і ведення навчального процесу, яка спрямована на всебічну активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів. Активні методи навчання - методи, що стимулюють пізнавальну діяльність майбутніх спеціалістів, вони будуються в основному на діалозі, передбачає вільний обмін думками про шляхи вирішення тієї чи іншої проблеми, характеризуються високим рівнем активності студентів. Саме таке навчання зараз загально прийнято вважати "найкращою практикою навчання". Активне навчання має великий вплив на підготовку студентів-дефектологів до майбутньої професійної діяльності, озброює студентів основними знаннями, необхідними фахівцеві в його кваліфікації, формує професійні вміння та навички, тому що для практики необхідна теорія, а для теорії практика.

14.17.08.2673/193849. Мовна, мовленнєва та комунікативна компетенції у студентів вищих навчальних закладів як складники фахової культури майбутнього корекційного педагога. Лопатинська Н.А. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.187-197. - укр. УДК 378.14.

Актуальність дослідження пов'язана з виявленням серед майбутніх корекційних педагогів та логопедів, студентів, які мають мовленнєві порушення та тих, які не володіють на високому рівні мовною, мовленнєвою та комунікативною компетенціями, плутають поняття "мова" і "мовлення", мають дисграфічні та дизорфографічні помилки на письмі. У статті розкрито теоретичні аспекти розвитку мовно-мовленнєво/комунікативної компетенції майбутніх логопедів і досвід практичного розв'язання цієї проблеми в умовах комунального закладу "Хортицький національний навчально-реабілітаційний багатопрофільний центр" Запорізької обласної ради. Обґрунтовано необхідність змін у підготовці майбутніх корекційних педагогів до здійснення логопедичної роботи з дітьми із порушеннями мовлення. На основі цілеспрямованого аналізу психолого-педагогічної літератури досліджено сучасне бачення понять, розглянуто трактування сутності дефініцій "мовна компетенція", "мовленнєва компетенція", "комунікативна компетенція". Теоретичний і теоретико-методичний аналіз понять мовної і мовленнєвої компетенцій дає змогу зробити висновок про те, що вчені вкладають у них неоднозначний зміст. Особливу увагу приділено аналізу складових зазначених вище понять. Так мовна компетенція включає мовні знання (фонетичні, лексичні, граматичні); мовленнєва компетенція - чотири види комунікації: аудіювання, говоріння, читання і письмо; комунікативна компетенція включає у себе мовну і мовленнєву компетенції. Знання студентами складових дефініцій сприятиме розвитку їх комунікативної компетенції в цілому. Висвітлено структуру мовленнєвих умінь, зокрема умінь, які забезпечують якісний характер мовлення та які посилюють ефективність комунікативного процесу; розкрито види простих і складних комунікативних умінь. З'ясовано та визначено рівні професійної готовності майбутніх логопедів до комунікативної дії. Визначені показники рівнів дозволяють студентам проаналізувати власні уміння, виявити "білі плями" у власному мовленні, а керівникам вищих навчальних закладів - об'єктивно і критично оцінити одну із професійних якостей підлеглих. Розкрито значення досконалого володіння майбутніми корекційними педагогами та логопедами мовно/мовленнєво/комунікативної компетенціями в рамках оволодіння ними професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями.

14.17.08.2674/193852. Стан сформованості рефлексивно-оцінної складової інтегративної професійної підготовки майбутніх логопедів. Пахомова Н.Г. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.218-227. - укр. УДК 378.22.012:376.011.3 - 051.

У статті розкрито сутність поняття "інтеграція". Схарактеризована рефлексивно-оцінна діяльність, як основа інтегративної професійної підготовки логопедів. Розглянуті якісні і кількісні показники сформованості рефлексивно-оцінного критерію інтеграції медико-психологічної та педагогічної підготовки. Рефлексивно-оцінний критерій професійної підготовки логопедів представлений як сукупність двох компонентів: корекційно-рефлексивного та рефлексивно-ціннісного. Вивчено стан сформованості рефлексивно-оцінної складової інтегративної професійної підготовки у майбутніх та працюючих логопедів. Результатами дослідження дозволили встановити, що переважна більшість студентів мають низький, а логопеди - низький і середній рівні. Проаналізовано професіограму логопеда. Визначені якісні характеристики особистості. Встановлено, що морально-етичні характеристики спонукають людину до професійної рефлексії та забезпечують психологічний комфорт у процесі корекційної роботи. Обґрунтована необхідність стимулювання позитивної орієнтації на очікуваний результат та успішність корекційної роботи.

14.17.08.2675/193867. Емоційна стабільність як чинник особистісної готовності майбутнього психолога до корекційної роботи з аутичними дітьми. Шульженко Д.І., Шульженко О.Є. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.378-390. - укр. УДК 371.134:159.922.76.

У роботі представлено результати експериментального дослідження особливостей емоційної стійкості студентів - майбутніх психологів, які в своїй подальшій професійній діяльності обрали сферу психокорекційної допомоги дітям зі спектром аутистичних порушень. Представлена психологічна характеристика аутистичної симптоматики в системі первазивних розладів у дітей та наголошено на специфіці підходів та методів роботи психолога з такою нозологією дітей. Аналіз теоретичних та практичних джерел показав, що не всі психологи здатні та готові забезпечити якісний технологічний процес подолання аутистичних порушень у дітей, а саме: не сприймають складну психологічну структуру порушення, отримують стрес і розпач під час контакту з ними, зневірюються у власних професійних результатах корекції і, насамкінець, залишають свою професію. У зв'язку з цим, виникла потреба експериментального вивчення особистісних показників емоційної стійкості майбутніх психологів

та формування у них професійних компетентностей та здатностей роботи з аутичними дітьми, спрямованої на подолання аутистичної симптоматики; формування всієї структури психологічної готовності до мультифункціональної взаємодії з такою нозологією дітей. Специфіка такої роботи полягає в подоланні психологічних труднощів особистого характеру фахівця, які в подальшому можуть сформувати рефлексивні, комунікативні, процесуальні, контрольні функції; впливати на якість, ефективність праці та результат. Подано характеристику структурних компонентів та змісту емоційної стабільності як чинника струсостійкості спеціального психолога. Зазначено специфіка отримання експериментальних даних. Виявлено особливості емоційної стійкості майбутніх психологів. Встановлено чотири основних фактори емоційної стійкості студентів майбутніх психологів: психологічні властивості особистості, взаємозв'язок агресивності та особистісних характеристик, інтернальності та самоконтролю, загального відношення до навчання із емоціями. Досліджено інтегральну структуру емоційної стійкості та основних психологічних показників: агравації, загальної самооцінки, інтроверсії, тривожності, інтернальності в міжособистісних стосунках, екстраверсії, мотивації успіху та боязні невдачі, загальної інтернальності, мотивації стійкості - нестійкості, інтернальності в досягненнях, сенситивності, статі, замкнутості - товарищескості, раціональності - зваженості, спонтанності, агресивності, віку, інтернальності в області невдач, інтернальності в колективі, самоконтролю, гніву, тривожності, брехні, загального відношення до навчання в університеті, які виявляють здатності чи нездатності молодшої людини до проведення складної психокорекційної роботи. Дані констатувального етапу дослідження дозволили проаналізувати стан психологічної готовності майбутніх спеціальних психологів до роботи з аутичними дітьми та сформулювати подальші напрями формування в них емоційної стійкості. На основі отриманих результатів надано практичні рекомендації по формуванню високого рівня емоційної стійкості у майбутніх психологів підвищення мотивації та позитивного відношення до навчання в університеті.

14.17.08.2676/194022. Оптимізація викладання анатомії людини за умов використання комплексу комп'ютерних інформаційних технологій. Кашперук-Карпюк І.С., Лаврів Л.П. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Медицина. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(51), С.269-271.* - укр. УДК 378.016:611]:378.147:004.

У статті висвітлено застосування різних форм інформаційно-комп'ютерних технологій у процесі вивчення анатомії людини. Використання комплексу сучасних технологій поряд із традиційними формами організації навчального процесу робить його більш цікавим для студента та підвищує ефективність сприйняття матеріалу.

14.17.08.2677/194023. Покращення якості викладання дисципліни "топографічна анатомія та оперативна хірургія". Шимон В.М., Вайнагій О.М., Шерегій А.А. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Медицина. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(51), С.272-274.* - укр. УДК 378.18.6. 617-089.2.

Викладання дисципліни "Оперативна хірургія та топографічна анатомія" обтяжено низкою організаційних умов, які не дозволяють співставити дисципліну з іншими предметами клінічного становлення фахівців та підвищити засвоєність матеріалу. Пошук шляхів покращення якості викладання оперативної хірургії та топографічної анатомії є пріоритетним завданням викладачів. На основі проведеного аналізу ефективності викладання дисципліни на базі кафедри загальної хірургії, за період останніх 6 років зроблено припущення щодо доцільності змінення термінів викладання предмету на 3-4 курс із збільшенням кількості академічних годин та застосування мотиваційного підходу, що буде сприятливо відобразитися на фаховій підготовці студентів. Розширення наукової програми у напрямку післядипломної освіти надасть можливість закріпити на практиці теоретичні надбання.

14.17.08.2678/194069. Наочність у сучасних методиках викладання анатомії людини. Цигикало О.В., Олійник І.Ю., Марценяк І.В. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Медицина. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(52), С.172-174.* - укр. УДК 611 .612.

Теоретичною базою професії лікаря та фахівців із здоров'я, фізичної культури та спорту є анатомія людини. Наука про будову та форму тіла людини має фундаментальне та важливе клінічне та практичне значення в системі освіти. Глибокі знання анатомічних деталей можуть запобігти порушенням рівня здоров'я людини під час тренувального процесу та лікарським помилкам. З метою забезпечення наочності у викладанні анатомії в навчальному процесі (на практичних заняттях), поряд із використанням комплексу сучасних комп'ютерних інформаційних технологій, таблиць, рентгенограм, муляжів, анатомічних атласів, слід широко використовувати натуральні анатомічні препарати.

14.17.08.2679/194089. Організаційно-методичні засади педагогічної практики студентів хімічного факультету ДВНЗ "УжНУ". Стерчо І.П. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Хімія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.90-94.* - укр. УДК 371.133.2.

The current stage of the educational system is characterized by a search for new forms and methods of professional and pedagogical training of future teachers. An important role in this process has pedagogical practice. The process of teaching practice accompanied by intensive acquaintance with all aspects of future work. At this time appears critical and sensible attitude to chemistry, ecology, and formed the foundations of professional self-esteem. The purpose of the study is to find out features of students teaching practice on chemistry and ecology and to substantiate its importance in the formation of methodical competence of future teachers of chemistry. The professional formation of the future teachers depends on the quality of the organization and carrying out of teaching practice. The desire to work as a teacher may increase during practice or, conversely, there may be doubts about the correctness of the professions choice.

14.17.08.2680/194116. Модель системи формування науково-дослідницької компетентності у студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Євтух М.Б., Борисенко Л.Л. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.74-98.* - укр. УДК 378.022.

У статті обґрунтовано сутність поняття "науково-дослідницька компетентність" економіста, її структуру та компоненти; розкрито складові моделі системи формування науково-дослідницької компетентності у студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів: методологічні підходи, принципи, психолого-педагогічні умови.

14.17.08.2681/194119. Роль соціокультурного фактора у формуванні мовної особистості майбутнього вчителя засобами професійного спілкування. Махінов В.М. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.133-146.* - укр. УДК 316.61:371.134:375.

У статті розглядаються проблеми визначення ролі соціокультурного фактора у формуванні мовної особистості майбутнього вчителя засобами професійного спілкування. Теоретично обґрунтовано роль та значення професійного спілкування при навчанні іноземної мови як системи знань, умінь та навичок, що сприяють розвитку соціокультурної компетенції студентів, формуванню світогляду, моралі та поведінки, готують до життя в багатокультурному суспільстві.

14.17.08.2682/194122. Забезпечення якості самостійної роботи аспірантів з вивчення іноземної мови на основі впровадження засадничих психолого-педагогічних принципів. Пелех Л.Р. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.181-200.* - укр. УДК 81'276, 2 (73).

У статті охарактеризовано чинники, що впливають на підвищення ефективності самостійної роботи з вивчення іноземної мови аспірантами. Виокремлено психолого-педагогічні підходи, розкрито умови, сформульовано концептуальні принципи, створено авторську модель. Використовуючи традиційні та інноваційні психологічні, педагогічні, лінгводидактичні, інформаційні методи та

методики встановлено рівні аспірантів: загальномотиваційний, самооцінки та самоконтролю, ціннісно-орієнтаційний, що дає змогу викладачеві найбільш продуктивно підійти до здійснення проектування структури самостійної роботи.

14.17.08.2683/194125. Нова місія педагога-куратора у виховному процесі вищого педагогічного навчального закладу. Роганова М.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.243-251. - укр. УДК 378.015.31.

В статті аналізуються нові вимоги, що стоять перед освітянами вищих, які спонукають педагогів-кураторів до постійного саморозвитку й самовдосконалення; розкриваються основні функції педагога-куратора студентської групи для реалізації мети виховання, показана його роль у цілісному виховному процесі, ставляться вимоги до його духовного світу.

14.17.08.2684/194126. Визначення Пантеону героїв у контексті конструювання виховного ідеалу студентів. Сопівник Р.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.251-263. - укр. УДК 37.017.

У статті розкриті особливості відбору Героїв національного минулого і сьогодення для виділення соціально важливих і затребуваних рис їх особистості з метою конструювання виховного ідеалу студентів. Наведено приклади відомих історичних постатей, виокремлено на основі аналізу їх дій певні якості, які оцінено з позиції вічних, загальнолюдських і національних цінностей. Подаються результати експертного оцінювання щодо ранжування героїв української історії на основі визначення міри вкладу у державотворчі процеси, національно-визвольну боротьбу.

14.17.08.2685/194129. Духовно-моральне виховання особистості: досвід викладання спецкурсів для студентів педагогічних спеціальностей. Шевченко Г.П. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.307-325. - англ. УДК 37.013.32.

Духовний світ особистості складається з мозаїчної картини її духовних цінностей (інтелектуальних, моральних, естетичних, релігійних). Домінантою духовності є система моральних якостей, які визначають духовно-моральну спрямованість особистості. Домінуючими моральними якостями, визначальними духовності особистості, є: совість, порядність, відповідальність, доброта, прощення, милосердя, любов. Творити себе - це означає спиратися на почуття любові до себе, людині взагалі, яке забезпечує від зла, самотності, дратівливості, заздрості, зради. Враховуючи важливість духовності в моральному становленні особистості, нами розроблений спецкурс "Духовно-моральне виховання особистості" для студентів та магістрантів педагогічних спеціальностей. Його основна мета - формування у майбутніх учителів та викладачів вищої школи гуманістичного ставлення до людини як найвищої цінності життя, виховання якостей милосердя, доброти, душевної краси, строгого проходження моральним принципам, нормам і правилам життєдіяльності людини, здатність морально підносити інших людей. Зміст цього курсу включає кілька блоків: духовно-моральна природа людини; духовна спрямованість життя людини; моральні почуття; види моральних переживань; моральні пріоритети в житті; наріжний камінь християнської етики. У процесі занять використовується комплекс різноманітних методик, спрямованих на пробудження у кожного студента емоційно-естетичних і глибоко моральних переживань, які є основою міцності моральних знань і емоційної пам'яті. Особливе місце серед методик духовно-морального виховання займає використання різних видів мистецтва, в яких сконцентрований поетичний образ моралі, який стає ціннісно-символістично значимістю для особистості, духовно-моральним ідеалом. Серед них: підготовка студентами презентації якогось моральної якості, представленого в художній літературі, живописі, музиці; монтаж роликів з художніх фільмів, в яких яскраво простежуються вищі моральні цінності; використання притч, оповідань, історій, "и1074 воскрешають серце і запалюють дух"; прослуховування музичних творів і добірка до них творів інших мистецтв (живопису, художньої літератури), що зображують боротьбу добра і зла; занурення у світ моральних почуттів (любові, милосердя, прощення, совісті) шляхом сприйняття фрагментів художніх фільмів та художньої літератури; використання рефлексивних технологій: "Якби я був ..." (ідентифікувати себе в художньо-образній формі з яким-небудь явищем природи); духовно-моральні вправи "Лист з майбутнього"; духовно-моральне бачення себе, свого "Я": "Який я є і яким я хотів би стати"; незакінчені пропозиції, незакінчений розповідь; духовно-моральний аналіз художнього тексту; коментарі до висловлювань знаменитих учених, письменників; сукупність методик особистісного "занурення" в світ моральних переживань, представлених в мистецтві; різноманітні способи діалогічного спілкування з духовно-моральними цінностями.

14.17.08.2686/194130. Пріоритети роботи гуманітарно-педагогічного факультету у системі професійної підготовки фахівців НУБіП України. Шинкарук В.Д. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.325-336. - укр. УДК 378.4.

У статті розкрито пріоритети розвитку гуманітарно-педагогічного факультету у системі професійної підготовки фахівців для агропромислового комплексу України. Обґрунтовано один із найважливіших напрямів діяльності - гуманітаризація та гуманізація професійної підготовки фахівців у НУБіП України. Розкрито роль гуманітарних кафедр у реалізації Закону України "Про вищу освіту" та "Національної рамки кваліфікацій".

14.17.08.2687/194131. Характеристика рівнів сформованості у студентської молоді духовно-культурних цінностей освіти. Безугла М.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.5-15. - укр. УДК 378.015.31:17.022.1.

У статті надана сутнісна характеристика понять цінності освіти та духовно-культурні цінності освіти; охарактеризовано критерії, показники та рівні сформованості у студентської молоді духовно-культурних цінностей освіти.

14.17.08.2688/194132. Методологічні засади формування професійного іміджу майбутніх учителів технологій у навчально-виховному процесі вищого навчального закладу. Бондаренко В.І. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.15-26. - укр. УДК 373.211.24:78.

У статті визначено основні методологічні підходи до формування професійного іміджу майбутніх учителів технологій у педагогічному процесі вищого навчального закладу, а саме: системний, цілісний та синергетичний підходи. Проаналізовано основні положення визначених підходів, на яких має ґрунтуватися система формування професійного іміджу майбутніх учителів технологій та які забезпечать її ефективність.

14.17.08.2689/194134. Досвід виховання екологічної відповідальності студентів аграрних вищих навчальних закладів. Вакулевич О.О. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.39-45. - укр. УДК 37.012:504.03.

У статті висвітлено передовий вітчизняний досвід виховання екологічної відповідальності студентів аграрних вищих навчальних закладів. Існуючий досвід розглядається на трьох інституційних рівнях: загальноукраїнському - управлінському, громадському, окремого навчального закладу. Розкрито основні, найбільш ефективні форми виховання екологічної відповідальності молоді, які реалізуються різними суб'єктами виховної взаємодії означених рівнів.

14.17.08.2690/194136. Потенціал навчання принципам читання за допомогою підвищення лінгвістичної компетентності студентів. Гарус І.Д., Солопова Т.Г. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.52-57. - англ. УДК 18-139.

В даній статті відображаються результати маломасштабного дослідження, заснованого на навчанні принципам читання студентів, які вивчають англійську мову професійного спрямування в немовному вузі. Ціль дослідження - продемонструвати потенціал навчання принципам читання за допомогою підвищення знання про принципи читання самих студентів, розширення спектра застосовуваних ними принципів і насаги студентів вести спостереження та міркування в процесі читання.

14.17.08.2691/194138. Ціннісно-смісловий компонент професійної готовності майбутніх соціальних педагогів. Ларіонова Н.Б. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.68-73. - укр. УДК 371. 133.

У статті на засадах системного підходу та загальної теорії діяльності обґрунтовано місце ціннісно-сміслового компоненту в розробленій автором структурі професійної готовності майбутніх соціальних педагогів, визначено його сутність, зміст і функції.

14.17.08.2692/194142. Розробка та структурування вербально-логічної моделі педагогічної технології виховання загальнолюдських цінностей студентської молоді. Осіпцов А.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.106-117. - укр. УДК 378.03.(045).

У статті проаналізовано розробку та структурування вербально-логічної моделі педагогічної технології виховання загальнолюдських цінностей особистості студентів класичних університетів; надано обґрунтування її гуманістичної, гармонійно-формуючої та соціально-адаптованої спрямованості; охарактеризовано системоутворюючий фактор, що складає зміст моделі, яка відображає та детермінує різносторонній, творчий, фахово спрямований розвиток студента.

14.17.08.2693/194143. Календар свят і пам'ятних дат як засіб виховання ціннісного відношення до рідної землі студентів аграрних коледжів. Петрів Г.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.118-126. - укр. УДК 37.035.6.

У статті розкрито значення календаря свят і пам'ятних дат як засобу виховання ціннісного відношення до рідної землі студентів аграрних коледжів, подано перелік пам'ятних дат та історію їх походження. З метою упорядкування календаря святкових і пам'ятних дат, які мають бути покладені в основу навчально-виховної і культурно-просвітницької роботи аграрних коледжів, застосовано метод анкетування для експертної оцінки. Встановлено, що окремі із пам'ятних дат є маловідомі в студентському колективі, що свідчить про необхідність проведення широкої роз'яснювально-просвітницької роботи у висвітленні минулого нашого народу.

14.17.08.2694/194144. Розробка системи виховної роботи у вищому педагогічному навчальному закладі - умова становлення майбутнього фахівця. Пономарьова Г.Ф. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.127-135. - укр. УДК 378.015.31.

У статті змістовно аналізується проблема виховання майбутніх педагогів та доцільність систематизації виховного процесу. Досліджується питання створення етапи реалізації. На прикладі розробленої і впровадженої системи виховної роботи у Харківській гуманітарно-педагогічній академії пропонуються шляхи її вдосконалення.

14.17.08.2695/194153. Методологічні підходи до проблеми формування професійної культури студентів магістратури. Хмельницька О.І. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.219-229. - укр. УДК 378.14.

У статті розглядаються методологічні підходи щодо формування професійної культури студента магістратури: системний, культурологічний, аксіологічний, компетентнісний. Вказані підходи створюють єдиний методологічний комплекс, що використовується для дослідження формування професійної культури студента магістратури.

14.17.08.2696/194154. Освоєння духовно-естетичних цінностей у процесі професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до використання комп'ютерних технологій навчання. Чернявський Б.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.229-237. - укр. УДК 373.1:63:004.

У статті розглянуто освоєння духовно-естетичних цінностей у процесі професійної підготовки майбутніх педагогів-художників. Запропоновано способи впливу на емоційно-чуттєву сферу особистості за допомогою використання комп'ютерних технологій навчання. Зосереджено увагу на залучення майбутніх учителів образотворчого мистецтва до активних розумових операцій, збагачування свідомості новими знаннями, уявленнями і поняттями.

14.17.08.2697/194155. Готовність педагогів до інноваційної діяльності як умова формування управлінської компетентності у майбутніх фахівців. Яшник С.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.238-251. - укр. УДК 378.124.8:005.95-057.4.

У статті розглядається інноваційна освітня діяльність та її компоненти; готовність викладача до інноваційної діяльності, вміле застосування ним ефективних методів і прийомів навчання, інноваційних педагогічних технологій вважається однією із важливих педагогічних умов формування у майбутніх фахівців управлінської компетентності; обґрунтовується доцільність використання інтерактивних методів.

14.17.08.2698/194163. Духовний саморозвиток і самоорганізація особистості як складова планетарного виховання студентської молоді. Зеленов Є.А. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.85-94. - укр. УДК 37.017.92.

В статті аналізується процес духовного саморозвитку та самоорганізації як складової частини планетарного виховання студентської молоді. Визначаються сутність цього процесу та його основні принципи.

14.17.08.2699/194169. Університет як соціокультурний інститут формування у студентів цінностей громадянського суспільства. Рашидов С.Ф. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.155-163. - рос. УДК 378.1:37.0174.

У статті на основі теоретичного аналізу визначена роль сучасного університету як соціокультурного інституту у формуванні цінностей громадянського суспільства у студентської молоді.

14.17.08.2700/194181. Формування педагогічної майстерності викладача вищої школи. Буравльова К.М. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.5-10. - укр. УДК 378.

У роботі досліджені сутнісні характеристики педагогічної майстерності; висвітлено умови та чинники формування педагогічної майстерності.

14.17.08.2701/194182. Змістова сутність військово-патріотичного виховання студентської молоді. Вербовський О.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.10-18. - укр. УДК 37.035.6.

В статті досліджується проблема військово-патріотичного виховання. Визначено змістову сутність військово-патріотично виховання студентської молоді в освітньо-виховному просторі університету. Здійснено аналіз різних підходів до змісту військово-патріотичного виховання.

14.17.08.2702/194185. Особливості розвитку компонентів професійної культури майбутніх менеджерів у вищому навчальному закладі. Євтух М., Михальчук Ю. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.32-40. - англ. УДК 378.147-057.212.

Стаття присвячена теоретичному аналізу проблеми формування професійної культури майбутніх спеціалістів сфери управління. Доведено, що важливою складовою професійної культури є технологічний компонент, що включає елементи, необхідні у процесі прийняття управлінських рішень. Розглянуто сутність та складові особистісного компоненту професійної культури майбутнього менеджера.

14.17.08.2703/194187. Духовне виховання студентської молоді засобами мистецтва. Лебедіна О.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.47-53. - укр. УДК 37.037. У статті проаналізовано основні поняття, що визначають зміст духовного виховання студентської молоді засобами мистецтва. Охарактеризовано його елементи з точки зору виховного процесу і реалізації досліджуваної проблеми.

14.17.08.2704/194188. Модель виховної системи вищої школи: теоретичний аспект. Лучанінова О.П. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.54-63. - укр. УДК 378.

Теоретично обґрунтовано положення про те, що людина - це продукт об'єктивних умов життя й виховання, тобто положення про існування найбільш узагальнених чинників її соціального становлення й розвитку; досліджено необхідність створення моделі виховної системи ВНЗ як практичного втілення цього положення.

14.17.08.2705/194192. Формування інструментальних компетентностей у майбутніх фахівців з англійської мови в умовах застосування аксіологічного підходу. Пелех Л.Р. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.101-113. - укр. УДК 378.01.

Одним із завдань української освіти нині є уніфікація змісту Національної рамки кваліфікацій. Впровадження основних положень Болонського процесу і FQEH не можливе без знання іноземних мов. Їх вивчення пов'язане з набуттям майбутніми фахівцями інструментальних компетентностей - когнітивних і методологічних здібностей, технологічних, лінгвістичних і комунікативних умінь на основі впровадження аксіологічного підходу. Останній пов'язаний із домінуванням у студентів одного із трьох типів ціннісних орієнтацій. Експериментальним шляхом встановлено зв'язок між типом ціннісних орієнтацій і рівнем сформованості інструментальних компетентностей. Концептуальна модель пояснює процес формування інструментальних компетентностей на основі аксіологічного підходу.

14.17.08.2706/194193. Формування культури інноваційності мислення у студентів сучасних вищих навчальних закладів. Сєдашова О.А. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.113-119. - укр. УДК 37.378.147 (045).

У статті розглядаються питання переваг розвитку інноваційного мислення студентів сучасних вищих навчальних закладів як невід'ємної складової загального рівня культури особистості, професійної культури та професійної компетентності.

14.17.08.2707/194194. Магістеріум для підготовки викладачів за спеціалізацією "Християнська педагогіка у вищій школі". Сіданіч І.Л. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.119-134. - укр. УДК 378.22 - 048.55 [27:37: 378].

Розглянуто специфіку організації магістерської підготовки майбутніх викладачів вищої школи в умовах реформування національної освіти. Визначено особливості введення спеціалізації "Християнська педагогіка у вищій школі" до навчального плану підготовки магістра галузі знань 1801 "Специфічні категорії" за спеціальністю 8.18010021 "Педагогіка вищої школи" кваліфікації "викладач університетів та вищих навчальних закладів" за заочною формою навчання.

14.17.08.2708/194195. Гуманістичні характеристики педагогічної свідомості майбутніх викладачів вищих шкіл. Сідаш Н.С. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.134-142. - укр. УДК 378.048.2.

В статті досліджуються гуманістичні характеристики педагогічної свідомості у майбутніх викладачів вищих шкіл як одна з найактуальніших проблем системи вищої педагогічної освіти. Доведено, що формування педагогічної свідомості майбутніх викладачів вищих шкіл неодмінно пов'язано з такими основними якісними характеристиками, як гуманістичність, рефлексивність, креативність та діалогічність.

14.17.08.2709/194196. Про особливості освітнього середовища вищого навчального закладу творчого спрямування. Сізов В.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.143-149. - укр. УДК 37.015.31.

У статті розглядаються загальні педагогічні питання, пов'язані з особливостями організації виховної роботи у вищому навчальному закладі творчого спрямування (консерваторія). Охарактеризовано специфіку освітнього середовища творчого ВНЗ. Подано характеристику поняття "середовище", яке розглядається як внутрішнє соціальне явище (у вузькому розумінні) та "середовище" зовнішнє (в широкому розумінні). У зв'язку з цим поняття "середовище" розглядається як система впливу закритого та відкритого типів.

14.17.08.2710/194197. Формування лідерських якостей майбутніх фахівців агропромислової галузі. Сопівник Р.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.149-160. - укр. УДК 37.035.91:388.663-057.87(081).

У статті уточнено поняття: "лідер", "лідерство", "лідерські якості"; розроблено модель формування лідерських якостей майбутніх фахівців агропромислової галузі.

14.17.08.2711/194200. Культурно-художні традиції в структурі духовності особистості. Форостюк І.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.179-185. - укр. УДК 37.013.43 .036.

У статті розглядаються структура духовності особистості та місце народних культурно-художніх традицій в цій структурі. Подаються приклади та результати практичної роботи зі студентською молоддю, під час якої використовувалися народні традиції. Робота була спрямована на розвиток духовного потенціалу молоді.

14.17.08.2712/194202. Компетентнісний підхід як один з концептуальних підходів до формування професійної культури магістрів. Хмельницька О.І. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.199-207. - укр. УДК 378.14.

- У статті проведено теоретичний аналіз компетентнісного підходу як провідного у формуванні професійної культури студентів магістратури. З'ясовано сутність компетентнісного підходу, надано зміст понять компетенція, компетентність, професійна компетентність.
- 14.17.08.2713/194203. Виховання милосердя майбутніх педагогів у процесі позааудиторної діяльності. Шинкарук В.Д. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.207-215. - укр. УДК 3637:177.72:378.147.
- У статті уточнено сутність понять "милосердя", "педагогічне милосердя"; запропоновано програму семінару-практикуму "Виховуємо милосердя", завданням якого є: розширити уявлення майбутніх педагогів про сутність та зміст феномена "милосердя"; розкрито форми і методи виховання милосердя майбутніх педагогів на прикладі гуманітарно-педагогічного факультету НУБіП України.
- 14.17.08.2714/194208. Психолого-педагогічні засади підготовки майбутніх учителів до професійної мобільності в умовах гірського регіону. Євтух М.Б., Червінська І.Б. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.31-43. - англ. УДК 37.011.3-051.
- У статті акцентується увага на необхідності розвитку особистості, здатної гнучко реагувати на постійно мінливі умови, що відрізняються підприємливістю, мобільністю, динамізмом, конструктивністю, розвиненим почуттям відповідальності у професійній діяльності. Адже сучасний ринок освітніх послуг потребує висококваліфікованого фахівця, який на належному рівні володіє професійними компетенціями. У зв'язку з цим у сучасній вищій педагогічній школі дедалі більшого визнання отримують наукові концепції, в яких пріоритети відводяться цілісному становленню та розвитку особистості майбутнього вчителя, формуванню готовності бути мобільним у професійній діяльності за рахунок переходу зі стану виконавців у стан активно діючих суб'єктів. На підставі опрацювання наукових джерел, вивчення передового педагогічного досвіду, автор розкриває психолого-педагогічні засади підготовки майбутніх учителів до професійної мобільності в умовах гірського регіону. Цікавим та змістовним є опис практичної реалізації мети та завдань міжнародного проекту "Гірська школа" у контексті проблеми формування професійної мобільності. Аргументовано розкриваються протиріччя та психолого-педагогічні умови формування здатності вчителя до професійної мобільності в умовах функціонування навчальних закладів у межах Карпатського регіону.
- 14.17.08.2715/194211. Тенденції розвитку іншомовної освіти вищої школи в контексті інтеграції до світової спільноти. Модестова Т.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.66-76. - укр. УДК 3781 - 811.111.
- В статті розглянуто питання розвитку іншомовної освіти вищої школи України в контексті інтеграції до світової спільноти. Здійснено огляд існуючих концепцій викладання іноземних мов серед ВНЗ України. Схарактеризовано перспективні напрями розвитку іншомовної освіти вищої школи. Визначено практичні шляхи підвищення якості надання освітніх послуг в сфері іншомовної освіти вищої школи України.
- 14.17.08.2716/194216. Місія сучасного університету в ціннісно-смысловому вимірі. Сафонова І.О. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.122-137. - укр. УДК 37.013.43.
- У статті проведений аналіз існуючих точок зору науковців щодо спряження освіти і культури, подається нове осмислення місії університету, яку, на думку автора, не можна уявити без ключової ролі духовності і сили розуму. Розум розглядається не лише як певна властивість особистості, необхідна для раціонального пізнання, а як інтелектуальний продукт культури, як сила, здатна до осмислення знань і цінностей. З цієї причини діяльність сучасного університету має бути націленою на становлення особистісного знання зі змістом, оскільки знання описує життя, а осмислене знання наповнює його змістом.
- 14.17.08.2717/194217. Модернізація управління та змісту освітнього процесу у вищій школі на християнських засадах. Сіданіч І.Л. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.137-149. - укр. УДК 378. 046-021-047.64.
- У статті обґрунтовується необхідність модернізації управління та змісту освітнього процесу ВНЗ на християнських засадах. Розкрито сутність змісту структурних складових моделі інноваційної діяльності ВНЗ на прикладі здобуття спеціалізації "Християнська педагогіка у вищій школі". Визначено зміст, форми і методи викладання навчальної дисципліни "Методика викладання навчальних дисциплін духовно-морального спрямування у ВНЗ".
- 14.17.08.2718/194218. Теоретична модель педагогічної свідомості майбутнього викладача вищої школи. Сідаш Н.С. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.150-161. - укр. УДК 378.048.2.
- В статті досліджується проблема формування педагогічної свідомості майбутніх викладачів вищих шкіл. Автором створена теоретична модель структури педагогічної свідомості, в якій виділені структурно-функціональні компоненти педагогічної свідомості, з'ясовані чинники та умови, які мають найбільший вплив на формування, становлення та розвиток педагогічної свідомості у майбутніх викладачів вищих шкіл.
- 14.17.08.2719/194219. Комплементарність естетичного в процесі формування соціальних цінностей студентської молоді. Сізов В.В. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.161-167. - укр. УДК 37.015.
- У статті розглядаються особливості впливу естетичного середовища на формування в учнівської молоді комплексу етичних поглядів, моральних здібностей та соціально значущих життєвих цінностей.
- 14.17.08.2720/194220. Естетичне виховання молоді в умовах музичної консерваторії. Славська Я.А. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.167-175. - укр. УДК 373.033 (4-01).
- У статті висвітлено умови, котрі сприяли розвитку естетичного виховання в другій половині ХХ на початку ХХІ століть. Здійснено історико-педагогічний аналіз тенденцій шкільного естетичного виховання в контексті ідей сталого розвитку. Визначено основні етапи його розвитку; здійснено науково-теоретичне обґрунтування сучасної парадигми естетичного виховання. На основі системного аналізу виявлено загальні тенденції у визначенні теоретико-методологічних засад естетичної освіти. Визначено основні підходи до диференціації естетичної освіти. Узагальнено досвід відображення естетичного компоненту в змісті виховної роботи. Показано шляхи удосконалення та підвищення якості естетичної підготовки студентської молоді.
- 14.17.08.2721/194401. Некоторые аспекты проблемы формирования ценностей народной художественной культуры у современной студенческой молодежи. Анад Али Шахейд. // *Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки*. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.86-93. - рос. УДК 378.015.31:7.011.26.

У статті автор уточнює поняття народне художнє мистецтво і цінності народної художньої культури. Особливий акцент автор робить на виховному процесі формування ціннісної сфери студентської молоді в сучасному вузі засобами народного художнього мистецтва.

14.17.08.2722/194450. Довузівська освіта в Україні (друга половина XX століття). Єщенко М.Г. // Зб. наук. праць Донбаської національної ак-мії буд-ва і архітектури. Краматорськ: Донбаська національна ак-мія буд-ва і архітектури, 2015, №1(1), С.123-127. - укр. УДК 378.091(477)"19".

У статті досліджено довузівську освіту в Україні в другій половині XX століття. Визначено мету та завдання довузівської освіти досліджуваного періоду. Доведено, що довузівська підготовка виступала необхідним елементом системи "загальноосвітня школа - вищий навчальний заклад". Виявлено позитивний вплив навчання на підготовчих курсах і відділеннях для подальшого вступу до ВНЗ.

14.17.08.2723/194453. Щодо соціодіалекту студентів технічного вишу. Лисак Л.К., Іванова О.В. // Зб. наук. праць Донбаської національної ак-мії буд-ва і архітектури. Краматорськ: Донбаська національна ак-мія буд-ва і архітектури, 2015, №1(1), С.144-148. - укр. УДК 81'276.5.378.18.

Досліджено соціодіалект студентів технічного вишу, з'ясовано функції, джерела та шляхи його поповнення.

14.17.08.2724/194454. Мовленнєва культура як підґрунтя формування гуманітарного середовища в технічному виші. Лисак Л.К. // Зб. наук. праць Донбаської національної ак-мії буд-ва і архітектури. Краматорськ: Донбаська національна ак-мія буд-ва і архітектури, 2015, №1(1), С.149-155. - укр. УДК 378.147.111:811.161.2.

У статті обґрунтовано нові підходи до організації навчальної практичної роботи з розвитку мовлення майбутніх фахівців, запропоновано концепцію системного поетапного формування та розвитку україномовного професійного мовлення.

14.17.08.2725/194461. Організація та розвиток довузівської освіти у вищих навчальних закладах України (друга половина ХХ століття). Єщенко М.Г. // Зб. наук. праць Донбаської національної ак-мії буд-ва і архітектури. Краматорськ: Донбаська національна ак-мія буд-ва і архітектури, 2016, №1(2), С.47-52. - укр. УДК 378.091(477)"19".

У статті досліджено організацію та розвиток довузівської освіти в Україні в другій половині XX століття. Узагальнено та проаналізовано ключові твердження законодавчої бази 1948-1990-х років. Визначено мету та завдання довузівської освіти досліджуваного періоду. Доведено, що довузівська підготовка виступала необхідним елементом системи "загальноосвітня школа - вищий навчальний заклад". Обґрунтовано правила прийому, навчання та зарахування до ВНЗ випускників підготовчих курсів та відділень. Установлено, що навчання на підготовчих відділеннях здійснювали висококваліфіковані викладачі, які використовували різноманітні технології навчання. Виявлено позитивний вплив навчання на підготовчих курсах і відділеннях для подальшого вступу до ВНЗ. Охарактеризовано різні види профорієнтаційної діяльності, що сприяли популяризації вищої освіти в Україні.

14.17.08.2726/194467. Використання Шевченкового "Кобзаря" при вивченні "етнології" в системі підготовки українських філологів. Барташук О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.12-15. - укр. УДК 378.02:372.8.

У статті на прикладі викладання курсу "Етнології" в системі підготовки українських філологів у ХГПА (Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії) окреслено можливості використання поезій із Шевченкового "Кобзаря" з метою ілюстрації етнографічного матеріалу окремих тем.

14.17.08.2727/194490. Тарас Шевченко - носій української культури та патріотичного виховання студентської молоді. Дрючило О., Кордонська А., Бережна Г. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.112-114. - укр. УДК 378.02.

У статті розкриваються форми та методи вивчення життя та творчості Тараса Шевченка у вищій школі під час організації позааудиторної роботи, які сприятимуть формуванню патріотичних почуттів студентів.

14.17.08.2728/194555. Теория литературы в российских вузовских учебниках и учебных пособиях постсоветского времени (конец XX - начало XXI века). Шошура С. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.55-68. - рос. УДК 378.02:372.8.

Особливості російських вузівських підручників і навчальних посібників пострадянського часу з теорії літератури досліджуються в статті з урахуванням впливу на їхнє створення змін, що відбулися в суспільному житті Російської Федерації протягом кінця XX - початку XXI століття.

14.17.08.2729/194561. Інноваційні методи викладання світової літератури як мистецтва епохи. Юсип-Якимович Ю. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.94-98. - укр. УДК 378.02:372.8.

У статті розглядаються інноваційні методи викладання світової літератури як мистецтва епохи в розрізі інших мистецтв на прикладі епохи модернізму кінця 19 - поч. 20 ст. методом проекту. Проаналізовані дві течії модернізму - імпресіонізм та символізм, що проходять крізь світове мистецтво: малярство, музику, скульптуру та літературу.

14.17.08.2730/194564. Тести у викладанні зарубіжної літератури: літературно-теоретичний аспект. Славич Т. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.107-110. - укр. УДК 378.02:372.8.

Використання тестів у вивченні творів із зарубіжної літератури має як багато "за" так і "проти". У статті розглянуто роль тестування як одного із аспектів у вивченні художнього тексту та способів перевірки вдумливого та уважного читання; мова ведеться про ті види тестів, використання яких дозволить забезпечити можливості щодо активізації пізнавального процесу та підвищити таким чином ефективність навчального процесу.

14.17.08.2731/194566. Використання інноваційних методів у процесі вивчення словацької літератури. Бачинська К. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.114-118. - укр. УДК 378.02:372.8.

У статті описуються інноваційні методи навчання, які використовуються на уроках словацької літератури.

14.17.08.2732/194675. Моральні засади ділових відносин викладачів і студентів. Ценко М.Б. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27), С.55-64. - укр. УДК 008.17.

Розглядаються питання взаємодії викладачів і студентів у навчальному процесі в період реформування системи освіти. Обґрунтовується необхідність перегляду характеру відносин між викладачем і студентом, пропонується розглядати їх як ділові відносини, тобто відносини рівноцінних партнерів співробітництва, що мають спільні цілі і завдання. Аналізуються моральні настанови, які мають культивуватися у вищому навчальному закладі і повинні бути ідеологічною основою оптимізації навчального процесу.

- 14.17.08.2733/194749. Інноваційні технології в університетській освіті інформаційного суспільства. Ченбай Н.А. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.77-80. - укр. УДК 001:891.
У статті здійснено соціально-філософське дослідження особливостей упровадження та використання інноваційних освітніх технологій у провідних університетах світу.
- 14.17.08.2734/194771. Формування професійного іміджу майбутніх учителів технологій. Бондаренко В. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.58-68. - укр. УДК 37.011.31:37.62.
У статті наведено аналіз основних компонентів спецкурсу "Імідж сучасного вчителя технологій", призначений для студентів педагогічних університетів за напрямом підготовки "Технологічна освіта". Розкрито вимоги до рівня освоєння дисципліни, а також основні положення програми та тематику лекційних, практичних і семінарських занять.
- 14.17.08.2735/194776. Інновації в освітній діяльності вищої школи. Городиська В. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.107-118. - укр. УДК 378.14:378.3.
У статті здійснено короткий аналіз сучасних інноваційних освітніх технологій у професійній діяльності педагога (дистанційне навчання, змішане навчання, інтелект-карти, хмарні технології) та висвітлено на теоретичному рівні їх застосування в умовах ВНЗ.
- 14.17.08.2736/194780. Підготовка майбутнього фахівця морської галузі у контексті компетентнісного підходу. Дуля А. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.146-155. - укр. УДК 378.14:355.322.
У статті зроблено спробу аналізу компетентнісного підходу, його сутності у підготовці випускників морських навчальних закладів. Зазначено необхідність опрацювання теоретичного базису, оновлення стандартів вищої освіти, створення моделі конкурентоспроможного випускника та формування компетентного майбутнього фахівця галузі. Розкрито особливості академічної підготовки. Обґрунтовано актуальність упровадження компетентнісного підходу у систему професійної підготовки кадрів морської галузі.
- 14.17.08.2737/194781. Педагогічні умови практичної підготовки фахівців у вищих педагогічних навчальних закладах України. Кобрій В. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.156-165. - укр. УДК 378.011.31.
У статті виявляються істотні реформи у змісті практичної підготовки фахівців, її стратегічні засади, що проєктуються на майбутню діяльність студентів та потребують обґрунтування особистісно орієнтованої моделі навчання. Розкриваються відповідні педагогічні умови демократизації практичної підготовки майбутнього фахівця, які стосуються упровадження у педагогічних ВНЗ України сучасних інформаційних технологій, індивідуалізації та диференціації навчання і виховання, закріплення за кожним студентом статусу суб'єкта, організації самостійної навчальної діяльності студентів тощо.
- 14.17.08.2738/194782. Мета та зміст професійної підготовки філологів у галузі рідної мови в університеті Кіпру наприкінці ХХ - початку ХХІ століття. Короткова Ю. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.166-176. - укр. УДК 378.14:81(564.3)"20 21".
У статті описано структуру філософського факультету Кіпрського університету, проаналізовано мету і зміст професійної підготовки філологів у галузі рідної мови на відділенні візантійської та новогрецької філології та відділенні класичної філології і філософії наприкінці ЧЧ - початку ЧЧІ століття.
- 14.17.08.2739/194783. Модель формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів початкових класів у процесі професійної підготовки. Кравченко-Дзондза О. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.177-186. - укр. УДК 378.147.
У статті охарактеризовано особливості побудови педагогічних моделей. Обґрунтовано модель формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів початкових класів у процесі фахової підготовки, яка охоплює мету, педагогічні умови, основні підходи до формування комунікативної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів, а також компоненти цього процесу.
- 14.17.08.2740/194792. Сучасний стан підготовки майбутнього вчителя фізико-математичних дисциплін до гурткової роботи у закладах освіти. Салань Н. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.271-280. - укр. УДК 378.147.
У статті визначено причини актуалізації проблеми підготовки майбутнього вчителя фізико-математичних дисциплін до гурткової роботи у закладах освіти. Проаналізовано дисертаційні дослідження, а також підручники та навчальні посібники, які торкаються фахової підготовки педагога. Встановлено, що в сучасній педагогічній науці приділяється недостатня увага питанням підготовки майбутніх вчителів фізико-математичних дисциплін до організації гурткової роботи.
- 14.17.08.2741/194823. Перспективи впровадження дистанційних методів навчання для студентів заочної форми навчання фармацевтичного факультету національного медичного університету імені О.О. Богомольця. Глушаченко О. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.12-18. - укр. УДК 378.147-057.875(477.25).096:615.
У статті розглянуто сучасний стан підготовки майбутніх провізорів. Зроблено аналіз переваг та недоліків дистанційного навчання. Визначено актуальність, необхідність та доцільність застосування технологій дистанційного навчання на фармацевтичному факультеті на заочній формі. Розглянуто модель "змішаного навчання".
- 14.17.08.2742/194824. Дидактичні засади формування екологічної компетентності у випускників вищих навчальних закладах морського профілю. Дуля А. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.19-30. - укр. УДК 378.016:502.51(26).
У статті здійснений аналіз дидактичних засад, що лежать в основі здобуття екологічних знань. Висвітлені основні принципи дидактики: науковість, системність, послідовність, доступність, цілісність, природо-відповідність, які тісно взаємопов'язані та поширюються на вивчення усіх навчальних дисциплін. Виділені дидактичні підходи навчання у професійній підготовці фахівців морської галузі при формуванні екологічної компетентності, такі як: системний, діяльнісний, акмеологічний, диференційований, особистісно орієнтований, компетентний, генералізації знань та підхід ґрунтовності.
- 14.17.08.2743/194826. Фактори інтеграції вишів Білорусі в європейський освітній простір: теорія і досвід. Іванова О. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.39-47. - рос. УДК 378.016(476):005.44.
У статті автор розглядає деякі аспекти стану вищої освіти Республіки Білорусь на етапі вступу в Болонський процес. Звернуто увагу на формування національної ідентичності білоруських вишів, прийняття ними заходів на інтеграцію в умовах глобалізації, інтернаціоналізації та діалогу культур. Представлено науково-теоретичні засади та практичні аспекти включення вишів у перелічені процеси.

- 14.17.08.2744/194835. Мотивованість як невід'ємна частина формування іншомовної комунікації у студентів педагогічних спеціальностей в Австрії. Павлішак О., Гутиряк О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.121-129. - укр. УДК 378.1(436):811:159.947.5.
У статті проаналізовано формування іншомовної комунікації та її мотивації у студентів педагогічних спеціальностей в Австрії. Доведено ефективність використання різноманітних форм, засобів та методів під час навчання іноземної мови для формування стійкої мотивації. Показано особливості формування мотивації на заняттях з іноземної мови.
- 14.17.08.2745/194838. Упровадження педагогічної системи формування креативності майбутніх соціальних педагогів у вишах. Петришин Л. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.148-155. - укр. УДК 37.036+37.013.43.
У статті на основі проведеного теоретико-методичного аналізу проблеми дослідження описано креативність як необхідну умову професійної діяльності соціального педагога; визначено етапи упровадження педагогічної системи формування креативності майбутніх соціальних педагогів; побудовано модель системи формування креативності, яка містить вимоги щодо фахових знань, умінь, навичок, компетентності у професійній сфері; описано особливості експериментальної перевірки упровадження педагогічної системи формування креативності майбутніх соціальних педагогів у вищих навчальних закладах.
- 14.17.08.2746/194840. Основні етапи модернізації хімічної освіти в системі підготовки провізорів у Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця при вивченні курсу неорганічної хімії. Рева Т. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.163-168. - укр. УДК 378.14.
У статті проаналізовано проблеми модернізації структури курсу неорганічної хімії для студентів фармацевтичного факультету на основі застосування модульної технології навчання в системі фармацевтичної освіти. Доведено, що неорганічна хімія є сполучною ланкою, фундаментальним компонентом спеціальних дисциплін, що вивчаються студентами фармацевтичного факультету протягом усього періоду навчання, що дає можливість стверджувати про велику значимість цього предмету.
- 14.17.08.2747/194842. Вплив аудіовізуальних навчальних матеріалів веб-ресурсу на якість підготовки вчителя математики. Самойленко О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.176-182. - укр. УДК 378.14.
У статті розглядаються питання впливу аудіовізуальних навчальних матеріалів веб-ресурсу на якість підготовки майбутніх вчителів математики. Наведено класифікацію освітніх веб-ресурсів; уточнено поняття аудіовізуальних навчальних матеріалів веб-ресурсу; виділено психолого-педагогічні особливості використання аудіовізуальних навчальних матеріалів, проаналізовано можливості використання аудіовізуальних навчальних матеріалів веб-ресурсу у підготовці вчителів математики.
- 14.17.08.2748/194848. Вітчизняний досвід інтегрованого та інклюзивного навчання у системі вищої освіти. Чайковський М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.227-232. - укр. УДК 371.3(1-82) : 378.1.
У статті охарактеризовано інтегроване та інклюзивне навчання у ВНЗ України. Визначено основний зміст соціальної роботи в закладах інклюзивного типу; з'ясовано напрями вдосконалення системи соціально-педагогічної підтримки інвалідів у ВНЗ. Акцентовано увагу на діяльності Відкритого міжнародного університету розвитку людини "Україна".
- 14.17.08.2749/194855. Розвиток суб'єктності школяра як орієнтир фахової підготовки майбутнього педагога. Галян О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.30-37. - укр. УДК 159.922.73-053.5:378.1.
У статті актуалізовано потребу підготовки майбутніх учителів до реалізації суб'єктної сутності школяра у процесі його навчання, виховання і розвитку. Акцентовано увагу на полінауковості знання про суб'єктність особистості, що сприяє розширенню та поглибленню уявлень про цей феномен. Висвітлено теоретико-концептуальні положення, які розкривають основні ознаки суб'єктності особистості школяра, визначають змістові характеристики освітнього середовища для її розвитку і є орієнтиром у фаховій підготовці майбутніх учителів.
- 14.17.08.2750/194859. Методологічні аспекти формування професійного ділового спілкування майбутніх фахівців економічного профілю. Зотова-Садило О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.75-82. - укр. УДК 378.147.227.
У статті обґрунтовано змістово-процесуальний компонент авторської технології формування професійного ділового спілкування майбутніх фахівців економічного профілю. Комплексний підхід до визначення структурно-змістових елементів педагогічної технології визнано як такий, що уможливорює розв'язання проблеми формування професійного ділового спілкування майбутнього фахівця економічної сфери в цілісній системі навчальної аудиторної та позааудиторної роботи. Проаналізовано аудиторний компонент пропонованої технології, зокрема, розроблений спецкурс "Професійне ділове спілкування", який є одним із оптимальних шляхів реалізації аудиторного компоненту технології формування ПДС майбутніх економістів.
- 14.17.08.2751/194865. Специфіка навчання і виховання студентів зі спортивними здібностями. Кусьпіт М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.133-143. - укр. УДК 378.037:378.042:042:796.
Здібності і талант є предметом дослідження та аналізу представників багатьох дисциплін. Талановиті люди володіють такими рисами характеру, які дозволяють їм досягати високого рівня продуктивності у конкретній сфері діяльності. На даний час у розвитку та формуванні здібностей і талантів, крім індивідуальних чинників, все більше підкреслюється значення соціального середовища. У статті висвітлено специфіку функціонування студентів зі спортивними здібностями, а також можливості їх розвитку за допомогою навчання і виховання. Правильний підхід педагогів, тренерів та батьків може допомогти оптимізувати розвиток потенціалу на початковому етапі навчання і професійної підготовки в різних видах спорту.
- 14.17.08.2752/194869. "Бути" чи "мати": почуття сенсу життя як індикатора дорослості. Окраса М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.172-183. - укр. УДК 159.922.62.
Ставлення до життя безпосередньо пов'язане з обраною системою ціннісних орієнтацій. Останні допомагають людині ствердно відповісти на питання про наявність сенсу життя та послідовно його втілювати. Загалом, наявність сенсу життя, або його відсутність, тісно пов'язані з людською екзистенцією. При цьому категорія "мати" спирається здебільшого на пошук матеріальних благ, а категорія "бути" - на розвиток зацікавлень, поглиблення знань і прагнення допомогти іншій людині. Дослідженням охоплено 125 студентів віком 21 - 26 років.
- 14.17.08.2753/194874. Структурно-функціональна модель підготовки майбутніх педагогів до впровадження засобів естетотерапії у соціальне виховання молодших школярів. Степура Ю. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.221-227. - укр. УДК 378.22.016 - 051:373.3.013.83.
У статті на основі аналізу науково-педагогічних джерел виокремлено компоненти моделі професійної підготовки майбутніх педагогів школи I ступеня до використання засобів естетотерапії з метою соціального виховання учнів. Висвітлено дослідження вчених щодо специфіки побудови означеної моделі. Обґрунтовано складові відповідної моделі: мету, змістове забезпечення,

- методи та принципи навчання, етапи реалізації, компоненти, рівні й результат впровадження означеної моделі до змісту професійно-педагогічної підготовки.
- 14.17.08.2754/194876. Підготовка майбутнього вчителя до реалізації педагогічного потенціалу мистецтва в професійній діяльності. Сулаєва Н. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.236-243. - укр. УДК 378:22:7.038.21.
- У статті висвітлюються актуальні аспекти підготовки майбутніх учителів до використання педагогічного потенціалу різних видів мистецтва. Акцентується увага на поєднанні з цією метою у педагогічних ВНЗ формальної освіти з неформальною мистецькою. Доводиться, що в результаті отримання неформальної мистецької освіти учасники музичних, хореографічних, образотворчих, літературних, театральних художньо-творчих колективів мають змогу отримати досвід використання дидактичних, розвивальних, комунікативних і виховних можливостей мистецтва.
- 14.17.08.2755/194877. Аксиологічні засади підготовки вихователя дітей дошкільного віку до виховної діяльності. Цветкова Г. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.244-254. - укр. УДК 371.132.
- Проведено аналіз аксиологічних засад підготовки вихователя дітей дошкільного віку до виховної діяльності з урахуванням методологічності сучасного наукового мислення; виокремлено основні положення, пов'язані з сучасним виховним процесом, зі створенням аксиологічного простору сучасного педагогічного університету, зі збагаченням аксіосфери, з розглядом особистості студента як активної розвивальної системи, що базується на цілісному підґрунті ціннісно-смыслові сфери; розкрито підготовку майбутнього вихователя з позицій аксіологічного підходу.
- 14.17.08.2756/194958. Компетентнісний підхід як методологія професійної підготовки фахівців у вищій школі. Ашиток Н. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.4-10. - укр. УДК 378.147.
- Компетентнісний підхід аналізується з позицій методології педагогічної практики. У межах цієї методології у статті акцентується увага на важливості розробки освітніх стандартів на основі компетентнісного підходу, а також доцільності створення методик проведення різноманітних форм роботи дослідницько-пошукового і практично-перетворювального характеру для реалізації запланованого у цих стандартах. Проблематичною видається автору статті можливість оцінювання набутих компетентностей.
- 14.17.08.2757/194960. Позааудиторна діяльність студентів як чинник підготовки майбутніх вчителів зарубіжної літератури до позакласної діяльності в школі. Батрак Т. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.22-28. - укр. УДК 372.882.
- У статті висвітлено питання професійної підготовки майбутніх вчителів зарубіжної літератури у позанавчальній діяльності. Визначено поняття позанавчальної діяльності та її роль у професійному становленні молоді. Визначено роль впровадження художніх творів до процесу навчання зарубіжної літератури для формуванні особистості майбутнього педагога, його культурного самовизначення, розвитку соціальних та моральних якостей студентів, формування їх естетичної культури.
- 14.17.08.2758/194961. Формування мовленнєвої культури як складник професіограми майбутнього вчителя. Білавич Г., Стамбульська Т. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.29-35. - укр. УДК 378.126.
- Формування культури мовлення - одне з нагальних питань сьогодення. Це не лише філологічна, а й соціальна проблема: вона в той чи той спосіб пов'язана з найрізноманітнішими видами комунікації. Розкрито лінгвістичні засади формування культури мовлення майбутнього педагога. Необхідною умовою виховання мовленнєвої культури особистості є дотримання норм, що стосуються насамперед усного мовлення: орфоепічних, лексичних, граматичних та стилістичних.
- 14.17.08.2759/194963. Чинники впровадження сучасних інформаційних технологій у підготовці вчителя англійської мови. Брода М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.43-51. - укр. УДК 378.1.011.31.
- У статті обґрунтовується важлива роль сучасних інформаційних технологій у демократизації підготовки майбутнього вчителя англійської мови та розкриваються відповідні чинники їх упровадження у ВНЗ України. Вони стосуються індивідуалізації і диференціації навчальної діяльності студентів, її оцінювання викладачем у поєднанні із самоконтролем і самооцінкою студентів, оптимального поєднання форм та методів їхнього самостійного навчання тощо. Водночас охарактеризоване місце Інтернет-ресурсів, on-line курсів, відеоматеріалів у процесі викладання англійської мови. Наголошено на ролі викладача як організатора роботи.
- 14.17.08.2760/194966. Організація взаємодії зі студентами бакалавріату в процесі вивчення дисциплін професійного напрямку (обмін досвідом). Гарашенко Л. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.74-83. - укр. УДК 373.2.092.
- Стаття присвячена пошуку ефективних шляхів реалізації діяльнісного компонента підготовки фахівців у галузі дошкільної освіти до розв'язання завдань фізкультурно-оздоровчого напрямку. Обґрунтовується доцільність використання інтерактивних методів навчання для якісного оволодіння професійним досвідом майбутніми бакалаврами дошкільної освіти. Аргументується важливість організації навчальної діяльності на основі взаємодії викладача зі студентами. Розглянуто основи технології професійної підготовки бакалаврів на прикладі однієї з тем навчальної дисципліни "Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку".
- 14.17.08.2761/194969. Елементи іміджотворчості у навчально-професійній діяльності майбутнього вчителя початкової школи. Довга Т. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.100-108. - укр. УДК 378.147: 373. 3.
- У статті обґрунтовано необхідність застосування елементів іміджотворчості з метою вдосконалення навчально-професійної діяльності майбутнього вчителя початкової школи, запропоновано можливості для розвитку особистісно-професійного іміджу та іміджотворчої діяльності студентів у процесі професійної підготовки. Елементи іміджотворчості відпрацьовувались під час виконання студентами ситуаційних завдань (кейсів), зміст яких сприяв розширенню педагогічної ерудиції, розвитку творчого мислення та педагогічних здібностей.
- 14.17.08.2762/194974. Моделювання професійної підготовки педагога у вищих навчальних закладах України. Кобрій О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.145-153. - укр. УДК 378. 31 (447).
- У статті розкрито різні способи моделювання професійної підготовки педагога, які передбачають визначення обсягу та якості пропонованої інформації, постановку проблем, задач та орієнтують на його творчість. Обґрунтовано кардинальні зміни у сучасному трактуванні педагогічної діяльності, пов'язані з її демократичною структурою, відображенням її змісту у навчальних планах, програмах, підручниках, посібниках. Акцент зроблено на функціях майбутньої діяльності вчителя та на відповідних аспектах моделювання його підготовки, пов'язаними з наближенням умов навчання до реалій життя.

14.17.08.2763/194980. Опанування курсу "Технології соціально-педагогічної діяльності" як умова формування у майбутніх соціальних педагогів вмінь і навичок професійно орієнтованого спілкування. Савченко Т. // Людинознавчі студії. Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.199-207. - укр. УДК 37. 013.42: 316.454.52.

У статті висвітлена проблема підготовки майбутніх соціальних педагогів щодо формування вмінь і навичок професійно орієнтованого спілкування. Акцентовано увагу на використанні інтерактивних методів навчання при формуванні вмінь і навичок професійно орієнтованого спілкування у майбутніх соціальних педагогів. Визначено значення ділової гри та "круглого столу" як інтерактивних методів навчання у процесі формування вмінь і навичок професійно орієнтованого спілкування.

14.17.08.2764/195110. Підготовка випускників гірських шкіл до участі в органах студентського самоврядування вищих навчальних закладів. Вацлав Т. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.69-72. - укр. УДК 378.

У статті проаналізовано підготовленість випускників гірських шкіл до участі в органах студентського самоврядування. Охарактеризовано особливості позакласної та позашкільної роботи учнів.

14.17.08.2765/195111. Інформаційні потреби студентів спеціальності "Початкова освіта", їх сутність і зміст. Врадій К. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.73-75. - укр. УДК 378.147.111+004.78]:159.947.5-057.875:371.134:372.

Одним з найважливіших напрямів розвитку освіти є інформаційне навчання студентів вищих навчальних закладів, зокрема майбутніх учителів початкової школи. Стаття присвячена питанням підготовки майбутніх вчителів до кваліфікованої діяльності в умовах сучасного інформаційного середовища. Йдеться про сутність і зміст інформаційних потреб, як необхідної умови формування інформаційної компетентності майбутніх учителів початкової школи.

14.17.08.2766/195112. Формування оцінно-естетичних суджень майбутніх учителів початкової школи як педагогічна проблема. Горщенко Ю. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.76-78. - укр. УДК 371.

У статті висвітлено проблему необхідності формування оцінно-естетичних суджень майбутніх вчителів початкової школи засобами мистецтв. Крім того розглянуто поняття "оцінка", "оцінні судження", "естетичні судження", "мистецтво". Також описані основні види мистецтв.

14.17.08.2767/195115. Стан готовності майбутніх учителів початкової школи до організації роботи групи продовженого дня. Коханко О., Якуб В. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.87-90. - укр. УДК 378-057.85:[37.091.12.011.3-051:373.3].

У статті на основі аналізу науково-педагогічної літератури та результатів експериментального дослідження охарактеризовано процес підготовки майбутнього вчителя початкової школи до організації групи продовженого дня та розглянуто стан готовності студентів спеціальності "Початкова освіта" до даного виду діяльності.

14.17.08.2768/195117. Основи гуманізації навчально-виховного процесу в підготовці майбутніх учителів фізичного виховання. Мельник О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.99-101. - укр. УДК 371.13:37.037.

У статті розглядається питання гуманізації освіти та шляхи їх реалізації у вищій школі як, сучасна тенденція розвитку особистості та формування гуманістичних професійно-ціннісних орієнтацій майбутніх учителів фізичного виховання та педагогів загалом.

14.17.08.2769/195120. Специфіка комунікативної особистості вчителя початкових класів. Оліяр М. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.108-112. - укр. УДК 378.147:372.4.

У статті здійснено аналіз наукових досліджень, пов'язаних з комунікативною особистістю педагога. Проаналізовано основні наукові підходи до проблеми формування комунікативної особистості майбутнього вчителя початкових класів.

14.17.08.2770/195121. Психологічний базис підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до організації конструктивної діяльності дітей. Попович О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.113-116. - укр. УДК 371.134.

Розкрито аспект психологічного базису підготовки майбутніх вихователів ДНЗ до організації конструктивної діяльності дітей. Зазначено, що базисом психологічної підготовки може стати осмислення майбутніми вихователями психологічних стратегій: пошуку аналогів, реконструювання, комбінування, універсальних, випадкових підстановок. Для послідовної організації конструктивної діяльності майбутні вихователі ДНЗ мають засвоїти в психолого-педагогічному циклі дисциплін психологічні засади еталонування, проектування та апробування. Цьому сприятиме не лише поглиблення змістових модулів вікової і педагогічної психології, але й система завдань дослідного характеру під час написання курсових робіт та проходження пропедевтичних практик. Визначено, що складність підготовки майбутніх вихователів ДНЗ до організації конструктивної діяльності дітей проявляється у необхідності володіння систематизованими знаннями фізіологічного і психічного розвитку дітей старшого дошкільного віку, знання структури власне конструктивної діяльності. В організації конструктивної діяльності важливим є орієнтування на розвиток пізнавальних дій (результату практичних форм мислительної діяльності), просторових уявлень, образів-уявлень про модель конструювання щодо відображення зовнішніх властивостей і функцій психомоторики для точного виконання задуму конструювання, розвиток мовлення (під час планування дій і контролю кінцевого результату діяльності).

14.17.08.2771/195122. Результати впровадження структурно-функціональної моделі педагогічного діагностування якості підготовки майбутніх учителів до професійної діяльності. Савченко Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.117-120. - укр. УДК 370.48.

Розглянуто результати впровадження структурно-функціональної моделі педагогічного діагностування якості підготовки майбутніх учителів до професійної діяльності. Педагогічна діагностика як система методів і засобів слугує підґрунтям для вивчення труднощів у роботі, допомагає з'ясувати сильні чи слабкі моменти педагогічної діяльності, окреслити оптимальні шляхи подальшого підвищення якості освіти майбутніх учителів. Показана технологія реалізації структурно-функціональної моделі педагогічного діагностування якості освіти. Розроблені етапи впровадження педагогічного діагностування підготовки майбутніх учителів базовані на дотриманні обґрунтованих педагогічних умов.

14.17.08.2772/195123. Методологічні основи екологічної підготовки студентів вищих навчальних закладів. Саєнко Т. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.121-124. - укр. УДК 378.14: 504(043).

Здійснено аналіз процесу упровадження освіти для сталого розвитку в Україні та встановлено причини незадовільного соціально-економічного стану держави, що є прямим і опосередкованим результатом низького рівня екологічної освіти на всіх щаблях освітнянської системи, недостатньої уваги до "Стратегії ЄЕК ООН освіти для сталого розвитку", термін активного розгортання якої спливає у 2014 р.

- 14.17.08.2773/195127. Педагогічні знання як основа професійного становлення майбутніх учителів-філологів. Яблонська Т. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.137-140. - укр. УДК 378.14+372+378.4.
У статті визначено шляхи удосконалення технології засвоєння педагогічних знань; показано, що серед форм організації педагогічного знання вагомим роль відіграють рольові ситуації. Рольова ситуація як одиниця структурування педагогічного знання допомагає описати діяльнісні механізми відтворення педагогічної реальності в навчальному процесі, оволодіння нормами педагогічного досвіду й поведінки майбутніх учителів-філологів.
- 14.17.08.2774/195140. Модель організації занять з формування граматичної компетентності майбутніх філологів з французької мови як другої іноземної. Андрущенко А. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.185-191. - укр. УДК 811.133.1'36: 378.147.091.33.
На основі аналізу чинників, важливих для побудови моделі організації занять, запропоновано модель навчання найчастотніших франкомовних граматичних форм минулого часу, охарактеризовано згадану модель за десятьма параметрами (об'єкт, мета, суб'єкти, очікуваний результат, ступінь та засоби навчання, контроль результатів, навчальна дисципліна, поетапна реалізація в кредитно-модульній системі).
- 14.17.08.2775/195141. Методика формування готовності майбутнього вчителя до організації самостійної навчальної роботи молодших школярів у закладах інтернатного типу. Балакірева В. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.192-196. - укр. УДК 378.1+37.01+371.
У статті подано опис методики формування готовності майбутнього вчителя до організації самостійної навчальної роботи молодших школярів у закладах інтернатного типу.
- 14.17.08.2776/195148. Надання освітнього простору вільного вибору форм і методів моделювання педагогічних ситуацій на заняттях з педагогічних дисциплін. Савченко К. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.226-229. - укр. УДК 370.71.
Освітній простір - це педагогічний феномен взаємодії людини з оточуючим її освітнім середовищем, у результаті чого відбувається його осмислення та пізнання. Представлені в нашому дослідженні форми та методи можуть обиратися за основу залежно від того, наскільки вони зможуть дати чітке, ґрунтовне бачення моделюванню педагогічних ситуацій у навчальному процесі вищої школи. Виходячи зі сказаного, можна стверджувати, що групова форма навчальної діяльності студентів, індивідуальна проектна діяльність, ігрові методи сприяють формуванню професійної компетентності майбутніх учителів.
- 14.17.08.2777/195151. Соціокультурна складова модернізації підготовки майбутнього вчителя до професійної діяльності. Червінська І., Никорак Я. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.236-242. - укр. УДК 371.134.
У статті описується сутність соціокультурної складової модернізації процесу підготовки майбутнього вчителя до професійної діяльності. Автор акцентує увагу на провідних чинниках діяльності майбутнього педагога, розкриває шляхи підвищення ефективності організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Дослідник вказує на актуальність проблеми збереження кращих традицій соціокультурної модернізації у процесі підготовки майбутнього вчителя.
- 14.17.08.2778/195157. Пізнавально-когнітивна складова фахової підготовки майбутніх педагогів у ВНЗ України. Борин Г. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.37-41. - укр. УДК 378.14.
У статті проаналізовано напрями удосконалення пізнавально-когнітивної складової підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у вищому навчальному закладі та окреслено оптимальні педагогічні підходи щодо особистісного розвитку студента під час вивчення нормативних навчальних дисциплін.
- 14.17.08.2779/195158. Методологічні підходи до формування професійних умінь майбутніх учителів гуманітарних дисциплін в умовах інформаційного суспільства. Зимовець О. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.41-47. - укр. УДК 378:004.
У статті розглядаються теоретичні аспекти формування професійних умінь майбутніх учителів гуманітарних дисциплін в системі професійної підготовки. Автор уточнює склад професійних умінь учителів гуманітарного профілю в умовах інформаційного суспільства та обґрунтовує методологічні підходи до їх формування: системно-синергетичний, особистісно-діяльнісний, компетентнісний, технологічний та інтегрований.
- 14.17.08.2780/195159. Вузівські технології - складова частина освітньої підсистеми розвитку загальнокультурної компетентності майбутнього фахівця соціономічної сфери. Гомонюк О. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.47-54. - укр. УДК 37.02:372.8.(477).
Сучасна ситуація стимулює фахівців соціономічної сфери (педагогів, психологів, менеджерів, юристів) до переходу від адаптивної форми активності, орієнтованої на сьогоднішній день, до креативної, зорієнтованої на майбутнє. Вузівські технології є складовою частиною освітньої підсистеми становлення й розвитку загальнокультурної компетентності майбутнього фахівця. Вони сприяють первісному створенню професійно-ціннісної бази оволодіння професією, поступовому становленню теоретичної й практичної готовності й можливості здійснювати професійну діяльність. Особливостям використання технологій розвитку загальнокультурної компетентності майбутнього фахівця соціономічної сфери як складової професійно-педагогічної культури присвячена наша стаття.
- 14.17.08.2781/195161. Особливості підготовки майбутніх вихователів до використання інноваційних технологій у навчанні сучасних дошкільників іноземної мови. Лах М. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.57-63. - укр. УДК 373.2.
У статті проаналізовано особливості підготовки майбутніх вихователів ДНЗ до впровадження інновацій із навчання дошкільників іноземної мови, розкрито зміст понять "підготовка", "професійна підготовка", "психолого-педагогічна підготовка".
- 14.17.08.2782/195162. Підготовка майбутніх педагогів до комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Мацук Л. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.63-68. - укр. УДК 371.13 : 372.46.
У статті окреслено основні етапи підготовки майбутніх педагогів до комунікативно-мовленнєвого розвитку молодших школярів. Зокрема означено, з-поміж предметів початкового шкільного курсу вирішальна роль у навчанні, вихованні і розвитку особистості молодших школярів належить рідній мові. Адже саме від умінь і навичок з рідної мови залежатимуть їх успіхи в оволодінні знаннями з усіх інших предметів, зростання загального розвитку, підвищення культурного рівня, розширення кругозору.
- 14.17.08.2783/195163. Шляхи формування лінгвокультурознавчої компетентності студентів-філологів. Нікітіна А. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.68-73. - укр. УДК 378.811.161.

У статті висвітлено одне з актуальних питань упровадження компетентнісного підходу в навчання лінгвістичних дисциплін у вищій школі. Проаналізовано шляхи формування лінгвокультурознавчої компетентності студентів-філологів - майбутніх учителів української мови і літератури. Автором схарактеризовано лінгвокультурознавчу компетентність у колі суміжних професійно значущих компетентностей студентів; обґрунтовано з погляду лінгводидактики зміст і аспекти лінгвокультурознавчої компетентності студентів-філологів.

14.17.08.2784/195164. Педагогічні умови забезпечення ефективності формування комунікативно-стратегічної компетентності майбутніх учителів початкових класів. Оліяр М. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.73-81. - укр. УДК 371.13: 316.454.5:372.4.

Стаття присвячена проблемі формування комунікативно-стратегічної компетентності майбутніх учителів початкових класів. Розкрито зміст педагогічних умов формування комунікативно-стратегічної компетентності майбутніх педагогів. Визначено перспективні напрями подальшого дослідження проблеми.

14.17.08.2785/195165. Професійна підготовка майбутніх учителів початкових класів до організації здоров'яорієнтованого освітнього середовища: теоретична модель. Сливка Л. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.81-88. - укр. УДК 378.132.

На основі аналізу психолого-педагогічної літератури поточено сутність понять "здоров'яорієнтоване середовище", "підготовка учителів початкових класів до організації здоров'яорієнтованого середовища", "готовність учителів початкових класів до організації здоров'яорієнтованого освітнього середовища". Запропоновано модель підготовки студентів спеціальності "Початкова освіта" до організації здоров'яорієнтованого середовища. Представлено сукупність знань, необхідних для розв'язання професійно значущих завдань та здійснення здоров'язберігаючої діяльності; виокремлено вміння та навички, які є основою для здійснення здоров'язберігаючої діяльності майбутніх учителів у загальноосвітніх навчальних закладах.

14.17.08.2786/195166. Підготовка майбутніх педагогів до підвищення психолого-педагогічної культури батька дітей із неповних сімей. Струтинська Т. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №6, С.88-94. - укр. УДК 371.134 : 376.6 - 055.52.

У статті розкривається необхідність спеціальної підготовки майбутніх педагогів до підвищення психолого-педагогічної культури батька, який проживає в основному окремо від неповної сім'ї, обґрунтовуються умови ефективності такої підготовки у змістовому та технологічному аспектах.

14.17.08.2787/195231. Умови видимості в лекційній аудиторії № 647. Літницький С.І., Пугачов Є.В., Гуз Т.В., Петрук О.Є. // Вісник Нац. ун-ту водного господарства та природокористування. Технічні науки. Рівне: Нац. ун-т водного господарства та природокористування, 2016, №1(73), С.211-219. - укр. УДК 725.8.

Проведено обмірні роботи в аудиторії № 647 і проаналізовано умови видимості в ній. Встановлено, що взаємне розміщення місць для глядачів і крейдяної дошки не забезпечують виконання нормативних вимог щодо видимості. Також проаналізовано вплив колони, яка знаходиться в аудиторії, на видимість дошки, а саме затуляння нею крейдяної дошки. Запропоновано заходи для покращення видимості в аудиторії і більш раціонального розташування в плані робочих місць.

14.17.08.2788/195232. Аналіз об'ємно-планувального рішення лекційної аудиторії № 442 НУВГП та умов видимості в ній. Белозорова К.М., Гарбарук Л.Т., Кокоч М.В., Пугачов Є.В. // Вісник Нац. ун-ту водного господарства та природокористування. Технічні науки. Рівне: Нац. ун-т водного господарства та природокористування, 2016, №1(73), С.220-227. - укр. УДК 725.8.

Проведено обмірні роботи в аудиторії № 442 і проаналізовано її об'ємно-планувальне рішення та умови видимості. Встановлено, що взаємне розміщення місць для глядачів і крейдяної дошки не забезпечують виконання нормативних вимог щодо видимості. Запропоновано заходи для її покращення.

14.17.08.2789/195233. Аналіз об'ємно-планувального рішення та освітленості лекційної аудиторії № 647. Літницький С.І., Растворова З.І., Юхимець Т.А. // Вісник Нац. ун-ту водного господарства та природокористування. Технічні науки. Рівне: Нац. ун-т водного господарства та природокористування, 2016, №1(73), С.228-234. - укр. УДК 725.8.

Проведено обмірні роботи в аудиторії № 647 і проаналізовано її об'ємно-планувальне рішення. Також визначено коефіцієнт природної освітленості (КПО) в розрахункових точках на рівні поверхні робочих столів (0,8 м над рівнем підлоги) та в межах крейдяної дошки. Встановлено, що розміщення місць для студентів, розміри крейдяної дошки, природне освітлення в лекційній аудиторії не відповідають нормативним вимогам. Запропоновано заходи для часткового усунення виявлених недоліків.

14.17.08.2790/195240. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника - центр розвитку педагогічної освіти Прикарпаття. Хрущ В., Хрущ О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.48-52. - укр. УДК 378.

У статті, присвяченій 75-річчю з часу заснування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, в історичному ракурсі висвітлюється питання підготовки вчителів і наукових педагогічних кадрів у різні періоди становлення університету. Упродовж двох періодів роботи університету - як педагогічного інституту (до 26 серпня 1992 року) і класичного університету, з вищевказаного часу, - по-різному відбувався вплив навчального закладу на розвиток педагогічної освіти. Педагогічний інститут готував вчителів, був тісно пов'язаний зі школами, органами освіти, інститутом післядипломної педагогічної освіти вчителів тощо. Разом з тим, класичний університет значно збільшив можливості підготовки спеціалістів для різних галузей народного господарства та розвитку науки.

14.17.08.2791/195242. Реалізація ідей Богдана Ступарика в діяльності кафедри педагогіки університету. Завгородня Т. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.55-58. - укр. УДК 37.013 + 37.013.2.

У статті висвітлюється досвід роботи кафедри педагогіки університету в контексті науково-педагогічної спадщини доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента АПН України Богдана Ступарика.

14.17.08.2792/195246. Розвиток модернізації класичних університетів Німеччини. Гаврилюк А. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.77-79. - укр. УДК 378.4 (430) (091).

У статті розглядаються особливості розвитку модернізації класичних університетів Німеччини в другій половині ХХ - на початку ХХІ ст. У статті розкрито поняття класичного університету, модернізації університетів, освітніх реформ. У статті представлено основні вектори трансформації класичних університетів Західної та Східної Німеччини (1949-1990). У статті показано модернізацію класичних університетів об'єднаної Німеччини (1990-2010) в контексті Болонського процесу. У статті виокремлено тенденції зростання кількості студентів у класичних університетах Німеччини.

14.17.08.2793/195251. Специфіка побудови інформатичного курсу в умовах диференційованого навчання студентів педагогічних спеціальностей. Король О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.96-98. - укр. УДК 378.147-057.875:371.13:[371.315.7+004.85].

У статті розглядаються деякі аспекти побудови змісту інформатичного курсу студентів педагогічних спеціальностей в умовах диференційованого навчання. Це сприяло започаткуванню підходу до викладу його як різним групам студентів суміжних спеціальностей у спільному потоці навчання, так і кожному студенту в залежності від його здібностей, нахилів і прагнень.

14.17.08.2794/195261. Робота з лексеєю у структурі висловлювання з позицій акмеологічного підходу. Яворська С. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.135-138. - укр. УДК 373: 811.161.2.

У статті проаналізовано можливості слова, вплив мовлення на розвиток інтелектуальних та моральних якостей особистості. Узагальнено концепції викладання мовленнєвого курсу як акмеологічної проблеми на немовних спеціальностях, окреслено найважливіші вміння і навички, що є основою комунікативної компетентності майбутнього фахівця. Наведено вправи, які сприяють збагаченню усного і писемного мовлення студентів.

14.17.08.2795/195270. Особистість викладача у формуванні професійної культури майбутніх магістрів початкової освіти. Цюняк О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.169-171. - укр. УДК 378.124:37.047:372.4.

У статті на основі аналізу наукової літератури розглянуто особистісні якості викладача, теоретичні аспекти його професійної діяльності. Висвітлюється питання, що визначає вплив особистості викладача на формування професійної культури майбутніх магістрів початкової освіти.

14.17.08.2796/195272. Мотиваційні бар'єри навчальної діяльності студентів: суть, типологія, стратегія запобігання. Глазкова І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.177-180. - укр. УДК 378.141.

У статті обґрунтовано бінарну суть педагогічного бар'єра як феномена освітнього процесу. Автор описує класифікацію педагогічних бар'єрів студентів, які можуть з'явитися у процесі навчальної діяльності. Автор, ґрунтуючись на експериментальних даних, доводить доцільність використання тактики підтримки, заохочення і стимулювання в межах стратегії запобігання мотиваційних бар'єрів навчальної діяльності студентів.

14.17.08.2797/195274. Самостійна робота студентів як основа самоорганізації та розвитку особистості. Горбач В. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.184-187. - укр. УДК 37.015.3.

У статті розкрито сутність самостійної роботи студентів як основи самоорганізації та розвитку особистості. Зазначено, що цей вид роботи студентів повинен бути спрямований на формування самостійності у навчальній, науковій та професійній діяльності. Обґрунтовано, що функції самостійної роботи (пізнавальна, стимулююча, діагностична, самоосвітня, виховна та технологічна) забезпечують розвиток особистості студента. Це проявляється у формуванні якостей, необхідних студенту для майбутньої професійної діяльності. Отримані вміння самостійної роботи найкраще відображаються у самоорганізації (самостійному виборі власних дій та плануванні їх у часі).

14.17.08.2798/195275. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до роботи над засвоєнням народознавчої лексики. Жаровська А. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.187-189. - укр. УДК 372.46.

В статті розглядається підготовка майбутніх учителів початкових класів до збагачення словника шестирічних учнів народознавчою лексикою. Розкрито зміст етнолінгводидактичної, лексико-народознавчої підготовки майбутніх учителів початкової школи. Запропонований спецкурс споніє кращій підготовці студентів до їх професійної діяльності, допомагає організувати лексичну роботу в початковій школі.

14.17.08.2799/195276. Особистісно-діяльнісний підхід у дослідженні методичної культури майбутніх викладачів педагогічних дисциплін. Княжева І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.190-192. - укр. УДК 378+005+008+371.13.

У статті визначено особливості особистісно-діяльнісного підходу, доведено необхідність його застосування як методологічного орієнтиру в дослідженні методичної культури майбутніх викладачів педагогічних дисциплін; з'ясовано, що означений підхід дозволяє максимально враховувати індивідуальний досвід тих, хто навчається, як суб'єктів освітнього процесу, спрямовує на врахування їхніх особистісних позицій у цілеспрямованій діяльності.

14.17.08.2800/195277. Підготовка вчителів початкових класів до професійної мобільності в умовах гірського регіону. Луцан Н. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.193-196. - укр. УДК 372.46.

В статті аналізуються процес формування професійної мобільності майбутнього фахівця на основі моделі сучасного вихователя з урахуванням його ціннісно-особистісної категорії - творчості.

14.17.08.2801/195278. Педагогічні умови та засоби формування професійної рефлексії майбутніх учителів початкових класів. Марусинець М. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.196-198. - укр. УДК 371.132.

У статті рефлексія професійної діяльності визначається як здатність до дворівневого її усвідомлення: сукупності компонентів, з одного боку, та засобів регуляції цієї діяльності (системи дій та операцій, що ведуть до успішного результату), з іншого. Розкрито місце і її роль у професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів. Визначено найбільш ефективні педагогічні умови (організаційно-педагогічні, методичні та особистісно-розвивальні) та засоби, які забезпечують формування професійної рефлексії майбутніх учителів початкових класів. Перевага надається рефлексивно-інноваційному середовищу та активним методам навчання, які сприяють успішному формуванню професійної рефлексії у майбутніх учителів початкових класів.

14.17.08.2802/195279. Етнолінгводидактична підготовка майбутніх учителів початкової школи до навчання молодших школярів етнокультурознавчої лексики. Максимчук Г. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.199-203. - укр. УДК 372.461: 371.13.

У статті проаналізовано думки науковців щодо необхідності та актуальності здійснення професійної лексико-народознавчої, етнокультурної, мовленнєвої, лексико-семантичної підготовки майбутнього вчителя початкової школи у вищих закладах освіти. Розкрито зміст етнолінгводидактичної підготовки майбутнього вчителя початкової школи до навчання молодших школярів етнокультурознавчої лексики. Окреслено основні напрями роботи з цієї підготовки. Виявлено, що етнокультурознавча лексика включає різні тематичні групи слів, національно-мовленнєвий етикет, слова-символи, етнофраземи.

14.17.08.2803/195280. Підходи до формування методичної компетентності майбутніх учителів у галузі навчання математики. Скворцова С. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.204-208. - укр. УДК 371.134:51:37.02.

Виходячи із авторської структури методичної компетентності майбутніх учителів у навчанні учнів математики, з метою її формування в студентів під час опанування ними навчальної дисципліни "Методика навчання освітньої галузі "Математика", в статті обґрунтовано систему наукових підходів. Доводиться, що формування методичної компетентності майбутніх учителів у навчанні учнів математики доцільно здійснювати на засаді компетентнісного, системного, діяльнісного, задачного, особистісно орієнтованого та технологічного підходів.

14.17.08.2804/195281. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до навчання учнів математики. Скворцова С., Гаран М. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №12-13, С.209-214. - укр. УДК 371.134:51:373.3.

У статті проаналізовано Галузевий Стандарт за спеціальністю 6.010100 Початкове навчання напряму підготовки 0101 Педагогічна освіта, визначено типові задачі професійної діяльності вчителя у навчанні учнів математики та виокремлено систему вмінь, які забезпечують виконання кожної типової задачі. Проаналізовано відповідь системи типових задач діяльності вчителя у навчанні математики сучасному етапу розвитку початкової освіти, а саме оновленому нормативному забезпеченню, встановлено відсутність окремих типових задач, які стосуються аналізу, впровадженню нормативних документів у практику навчання учнів математики та двох змістових ліній Державного стандарту початкової загальної освіти.

14.17.08.2805/195282. Закономірності та принципи процесу формування комунікативно-стратегічної компетентності майбутніх учителів початкових класів. Оліяр М. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №12-13, С.215-219. - укр. УДК 378.147:372.4.

У статті на основі аналізу сучасних наукових підходів встановлено інваріантні закономірності процесу формування комунікативно-стратегічної компетентності майбутніх учителів початкових класів. Визначено специфічні принципи організації даного процесу у вищих навчальних закладах педагогічної освіти.

14.17.08.2806/195283. Управлінська компетентність - ключовий складник професійної компетентності майбутніх фахівців економічного профілю. Половенко Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №12-13, С.220-223. - укр. УДК 378.147: 33 (045).

У статті розглянуто особливості управлінської діяльності фахівців економічного профілю в сучасних умовах; обґрунтовано необхідність модернізації підходів до професійної підготовки управлінських кадрів в галузі економіки; дано характеристику понять "управління", "управлінська компетентність"; визначено особливості формування управлінської компетентності у процесі професійного становлення майбутніх фахівців економічного профілю.

14.17.08.2807/195286. Нетрадиційні методи подолання професійного вигорання та формування компетентності майбутніх учителів щодо їх застосування. Хімчук Л. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №12-13, С.234-237. - укр. УДК 371.13.

У статті розглядаються поняття "професійне вигорання" і нетрадиційні методи гармонізації психофізіологічного стану студентів-практикантів та вчителів. Актуалізується проблема формування готовності майбутніх вчителів мобілізувати внутрішні сили організму для подолання "професійного вигорання".

14.17.08.2808/195290. Проблеми збереження фізичного здоров'я особистості в умовах гірського регіону. Халло О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №12-13, С.247-249. - укр. УДК 37.034.

Стаття присвячена проблемі формування здорового способу життя для майбутніх вчителів у гірських умовах. Проаналізовано поняття "здоров'я", "здоровий спосіб життя" та зберігання навколишнього середовища для здоров'я. Стаття присвячена деяким аспектам професійної підготовки майбутніх учителів до організації здорової діяльності. Показано активне суб'єктивне положення, яке базується на усвідомленні свого здоров'я в умовах життя в гірських умовах.

14.17.08.2809/195294. Теорія музики як основа та складова музично-теоретичної підготовки майбутнього спеціаліста. Качмар О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №12-13, С.262-265. - укр. УДК 378.14.

Викладені у статті теоретичні положення, практичні рекомендації, конкретизовані у прикладних порадах, спеціальних завданнях та зразкових рішеннях можуть бути використані як стимул для впровадження нових ідей у процес музично-теоретичної освіти на різних рівнях.

14.17.08.2810/195295. Підходи до визначення критеріїв ефективності системи педагогічної діагностики у вищій музично-педагогічній освіті. Матвеева О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №12-13, С.266-269. - укр. УДК 378.147:78.

У статті визначено характеристики поняття "ефективність" у педагогіці, сутність понять "критерій" та "показник" у педагогіці вищої школи та педагогічній діагностиці. На цій основі визначено критерії ефективності системи педагогічної діагностики вищої музично-педагогічної освіти.

14.17.08.2811/195302. Педагогічна підтримка адаптації іноземних студентів до навчання у вищих навчальних закладах України: теорія і практика. Сін Чжефу. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016, №7, С.14-21. - укр. УДК 37.014.25.

В статті досліджено погляди науковців щодо сутності та змістовних складових педагогічної підтримки адаптації іноземних студентів до навчання у вищих навчальних закладах. Розкрито окремі вектори педагогічної підтримки іноземних студентів до навчання у вищих навчальних закладах та шляхів її організації.

14.17.08.2812/195305. Вектори сучасної практики адаптації китайських студентів до навчання в університетах України. Ху Жунсі. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016, №7, С.32-39. - укр. УДК 37.014.25.

В статті проведено дослідження сучасної практики адаптації китайських студентів до навчання в університетах України. На основі узагальнення теоретичних даних розроблено критерії та показники, за якими експериментально визначено рівень адаптованості китайських студентів до культурно-освітнього середовища вищих навчальних закладів.

14.17.08.2813/195306. Концептуальні підходи до формування творчих умінь з образотворчої діяльності в професійній підготовці майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. Бадица М. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016, №7, С.40-45. - укр. УДК 378.015.31 : 373.2.011.3 - 051.

У статті розкрито концептуальну основу процесу формування творчих умінь образотворчого характеру у майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. Автором теоретично обґрунтовано сутність системного, особистісно-діяльнісного, культурологічного та компетентнісного підходів як науково-методичного підґрунтя експериментально-дослідної програми.

14.17.08.2814/195307. Підготовка майбутніх вихователів до керівництва образотворчою діяльністю дітей дошкільного віку: прикладний аспект. Борин Г. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.45-50. - укр. УДК 378.14.

В статті обґрунтовано необхідність забезпечення в навчально-виховному процесі вищого навчального закладу сукупності організаційно-педагогічних умов, які б сприяли успішному формуванню готовності майбутніх вихователів ДНЗ до керівництва образотворчою діяльністю дітей дошкільного віку шляхом засвоєння змісту нормативних навчальних дисциплін.

14.17.08.2815/195308. Лінгвістичні та дидактичні основи іншомовної білінгвальної професійної підготовки майбутніх перекладачів. Войнаровська Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.51-54. - англ. УДК 378.016:811.161.2-42.

Стаття присвячена актуальним проблемам іншомовної білінгвальної професійної підготовки майбутніх перекладачів. Проаналізовано педагогічні та лінгвістичні аспекти формування та розвитку професійної та комунікативної компетенції студентів в межах білінгвального іншомовного навчання. Предметом дослідження також стали теоретично-методологічні основи концепції професійного іншомовного білінгвального навчання та його стадії. Досліджено ознаки білінгвального середовища, сприятливого для навчання. Розглянуто сутність штучного білінгвізму (опанування нових лінгвістично-культурних кодів у спеціально створеному середовищі) та перешкоди на шляху білінгва.

14.17.08.2816/195309. Організація самостійної роботи в змісті підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів. Коломоєць Т. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.54-59. - укр. УДК 378.147.041:373.2.

У статті розглянуто зростаючу роль самостійної роботи у вищій школі в умовах інтеграції України в європейський освітній простір. Обґрунтовано актуальність самостійного навчання як ефективної професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. Охарактеризовано мету, зміст, планування та методіку організації самостійної роботи студентів.

14.17.08.2817/195310. Теоретичні засади формування професійної культури майбутніх вихователів ДНЗ. Коновалова К. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.59-65. - укр. УДК 378:373.2.011.3-051.

У статті проаналізовано сутність професійної культури фахівців спеціальності "Дошкільна освіта". Розкрито зміст таких понять, як: "професія", "професіоналізм", "культура", "професійна культура", "професійно-педагогічна культура". Представлено різні наукові підходи до визначення поняття "професійна культура". Обґрунтовано необхідність формування професійної культури майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів.

14.17.08.2818/195311. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх педагогів у контексті інтеграції України в європейський освітній простір. Кузенко О. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.65-70. - укр. УДК 378 147+371 315.

Стаття присвячена проблемам формування інформаційно-комунікаційної компетентності студентів-майбутніх педагогів. Розкривається значення інформаційно-технічних технологій у забезпеченні функціонування сучасної системи освіти, в оптимізації навчального процесу студентів ВНЗ та формуванні вміння майбутніх педагогів розв'язувати професійні завдання з допомогою використання інформаційно-комунікаційних технологій.

14.17.08.2819/195312. Підготовка майбутніх педагогів до організації естетичного виховання дітей із ЗПР у руслі спеціальної педагогіки. Лисенко Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.70-75. - укр. УДК 371.134 : 37.036 : 378.

У статті розглянуто використання окремих підходів у підготовці майбутніх педагогів до естетичного виховання дітей із ЗПР у руслі сучасної спеціальної педагогіки.

14.17.08.2820/195313. Особливості діяльності викладача в системі підготовки майбутніх вихователів до формування толерантності дітей дошкільного віку. Ляпунова В. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.75-82. - укр. УДК 378.091.21:373.2]:316.647.5.

У статті висвітлено окремі аспекти діяльності викладачів вищих навчальних закладів, що впливають на якість підготовки майбутніх вихователів до формування толерантності у дітей дошкільного віку. Показано вплив професійної компетентності та особистісних толерантних якостей викладача на рівень особистісного та професійного розвитку студента, його здатність вибудовувати толерантні взаємостосунки, сформованість сталої, позитивної позиції відносно вихованців на основі прийняття їхньої індивідуальності.

14.17.08.2821/195316. Іншомовна підготовка майбутніх педагогів засобами навчально-ігрового проектування. Плахотнюк Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.92-96. - укр. УДК 37.011.33+37.013.3.

У статті розглядаються інноваційні засоби іншомовної підготовки студентів, а саме технологія навчально-ігрового проектування, висвітлюються її методи та форми. Аналізуються принципи відбору іншомовної освіти, згідно з якими будується спецкурс "Іншомовна підготовка майбутніх фахівців засобами навчально-ігрового проектування". У програмі спецкурсу подано мету, завдання, його зміст, обґрунтовано переваги навчально-ігрового проектування у порівнянні з іншими технологіями. Наведено приклади вправ для розвитку чотирьох видів іншомовної діяльності.

14.17.08.2822/195317. Зміст і структура інформатичної компетентності менеджерів у сфері економіки. Терещенко С. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.96-106. - укр. УДК 004.853 - 057.212 : 33.

У статті розкривається зміст і структура інформатичної компетентності майбутніх менеджерів у сфері економіки. Проаналізовано різні підходи науковців щодо визначення та назви компетентності, пов'язаної з управлінням інформацією за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, структури її компонентів. Обґрунтовано вибір назви означеної компетентності. Встановлено, що інформатична компетентність відноситься до ключових (базових) компетентностей майбутнього менеджера та є основою для здійснення багатьох професійних функцій фахівця.

14.17.08.2823/195318. Чинники ціннісної детермінації особистісного самовдосконалення майбутнього педагога. Уйсімбаєва Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.106-113. - укр. УДК 378.14:371.135+37.041.

У статті визначено та обґрунтовано основні чинники ціннісної детермінації особистісного самовдосконалення майбутнього педагога; феномен особистісного самовдосконалення майбутнього педагога розглядається як соціально детермінований процес.

14.17.08.2824/195319. Підготовка майбутнього педагога до роботи з батьками дітей дошкільного віку в умовах інклюзивної освіти. Чупахіна С. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2016, №7, С.113-119. - укр. УДК 371.13 : 37.018.262 : 373.2.

В статті проаналізовано підготовку майбутнього педагога до роботи в умовах інклюзивної освіти, визначено проблеми, напрямки та перспективи удосконалення їхньої компетентності. Доведено актуальність та доцільність дослідження проблеми готовності педагогів до роботи з батьками дітей з особливими освітніми потребами.

14.17.08.2825/195320. Гуманізація освіти як передумова формування толерантності студентів вищих навчальних закладів України. Яшин Н. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2016, №7, С.119-125. - укр. УДК 37.015.311.

Стаття присвячена дослідженню проблеми формування толерантності студентської молоді у контексті гуманізації сучасної вищої освіти. Здійснено аналіз науково-педагогічної літератури відповідно до теми дослідження. Висвітлено значення понять "гуманізація" та "гуманізм". Розглянуто особливості гуманізації вищої освіти. З'ясовано місце толерантності в системі гуманістичних цінностей.

14.17.08.2826/195386. Стратегічне управління портфелем нерухомого майна закладів вищої освіти. Ніколаєв В.П., Ніколаєва Т.В. // Комунальне господарство міст. Економічні науки. Харків: Харківський нац. ун-т міського господарства ім. О.М.Бекетова, 2015, №125, С.2-14. - укр. УДК 378.

Розглядається стан матеріальної бази закладів вищої освіти державної власності. Аналізуються недоліки методології і практики фінансування навчальних закладів, зокрема утримання та експлуатації об'єктів нерухомості. Наводяться дані щодо високого рівня зношеності об'єктів в результаті недостатнього рівня капітальних витрат на їхнє утримання. Аналізується обмежена роль позабюджетних джерел фінансування навчальних закладів і фінансовий механізм приватних ВИШів, відмінний від державних. Показано, що в умовах перевищення пропозиції освітніх послуг і скорочення державного фінансування у стратегічній перспективі виникає небезпека руйнування матеріальної бази державних закладів вищої освіти і неспроможності забезпечення ними належного рівня надання послуг. Розглядають сучасну західну методологію стратегічного планування і фінансування матеріальної бази вищої освіти, відмічаються інституційні, інформаційні і методичні перешкоди для її впровадження в Україні. Обґрунтовується необхідність створення нормативної бази витрат на будівництво, утримання і капітальний ремонт будівель і споруд закладів вищої освіти. На цій інформаційній основі пропонується методологія обстеження об'єктів і планування витрат на капітальні ремонти з поповненням інформаційної бази даними щодо виконаних на різних об'єктах ремонтних робіт та їхньої вартості. Як приклад, розглянуто процес планування капітальних ремонтів об'єктів майнового комплексу одного з університетів США. Зроблено висновки щодо необхідності застосування нових методів та інформаційного забезпечення планування капітальних видатків закладів вищої освіти.

14.17.08.2827/195449. Особливості професійного становлення особистості студента в сучасній вищій школі. Белей О. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.49-55. - укр. УДК 159.923.2.

У статті висвітлено актуальні проблеми процесу професійного становлення особистості студента в умовах сучасного вишу. Дається аналіз умов, що призвели до занепаду й суттєвого відставання в здійсненні якісної підготовки фахівців вищої школи. Стверджується, що відсутність у студентів чітких перспектив щодо свого подальшого працевлаштування, а отже, і професійної самореалізації, не дозволяє ефективно здійснювати їх підготовку в умовах сучасних вишів України. Для того, щоб бути успішною, сучасна модель вищої освіти обов'язково повинна враховувати наявні соціальні та народногосподарські потреби у випускниках відповідного фаху, уникаючи їх "перевиробництва", а також гарантувати працевлаштування найбільш успішним та підготовленим випускникам вишів.

14.17.08.2828/195452. Роль гуманітарних дисциплін у формуванні духовної культури студентської молоді. Груць Г. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.68-71. - укр. УДК 37.013.73.

Проаналізовано педагогічні умови, які сприяють формуванню духовної культури студентської молоді. Духовна культура сучасної студентської молоді характеризується змістом і рівнем їх особливої культури. Духовне виховання через систему вивчення предметів соціально-гуманітарного циклу, участь у соціально значущій діяльності (зокрема благодійницькій), визначає ціннісне ставлення до життя, забезпечує стійкий, гармонійний розвиток молодої людини. Особливо зорієнтовані дисципліни гуманітарного циклу сприяють утвердженню у свідомості студентів почуття відповідальності, обов'язку, честі й совісті, інших чеснот, які підвищують рівень духовної культури через засвоєння певних знань і формують людські, професійні, ділові та морально-етичні якості.

14.17.08.2829/195460. Розвиток комунікативної компетентності курсантів під час навчання у ВНЗ як складова успішної майбутньої професійної діяльності. Кукло О. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.122-128. - укр. УДК 159.922.

У статті висвітлюється проблема розвитку комунікативної компетентності курсантів, обґрунтовується її значний вплив на професійну діяльність працівників правоохоронної системи. Професійна діяльність правоохоронця розглядається в контексті ситуацій психологічної боротьби, конфліктної взаємодії різного рівня, проблемним спілкуванням. Належний рівень розвитку комунікативної компетентності курсантів дозволить їм швидко орієнтуватися в різноманітних ситуаціях і підвищить ефективність професійної діяльності.

14.17.08.2830/195461. Теоретичні засади вдосконалення духовної сфери особистості студента в умовах вищої школи. Лаппо В. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.128-135. - укр. УДК 378.14:81'243.

Стаття присвячена проблемам розвитку духовності особистості в період її фахового становлення. Досліджено сучасні тенденції інтерпретації змісту понять "духовність" й "особистість" визнані психолого-педагогічною наукою. Визначено провідні чинники активізації вдосконалення духовної царини особистості студента під час навчання у ВНЗ. Обґрунтовано педагогічні умови духовного розвитку студентської молоді. Наголошено на важливості створення нових освітніх технологій, спрямованих на виховання в студентів потреби не тільки в професійному, а й у духовному самовдосконаленні.

14.17.08.2831/195475. Професійно важливі якості студентів-словесників україномовного напрямку як основа формування фахових цінностей. Добровольська Л. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.220-227. - укр. УДК 378.015.311:17.022.1.

У статті розглядається проблема формування професійно важливих якостей студентів-словесників україномовного напрямку як фахових цінностей духовного світу майбутнього педагога, що зумовлена, зокрема, розривом зв'язку між наукою та освітою, духовністю, культурою. Доведено, що розвиток освітніх парадигм відтворює становлення поглядів на освіту як процес передачі знань, культурних цінностей, накопичених людиною. Уточнено поняття "професійно важливі якості", "людина культури", "освітня

парадигма". Наведено результати дослідження професійно важливих якостей майбутніх учителів української мови й літератури та узагальнені дані про компонентний склад мовленнєвих і літературних здібностей.

14.17.08.2832/196007. Виховання критичного мислення студентів у вищому закладі освіти. Цехмістрова Г.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.275-285. - укр. УДК 378.

Автор статті аналізує поняття "мислення", "професійне мислення", "критичне мислення", "творче мислення" і встановлюється між ними науково-обґрунтована ієрархія. Розглядаються напрями дослідження поняття "критичне мислення", основні групи показників розвитку критичного мислення та його застосування в навчальному процесі підготовки фахівців з туризму.

14.17.08.2833/196010. До проблеми професійної мотивації студентства. Щербакова Ю.Е. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.313-320. - укр. УДК 378.

У статті мова йде про оцінку рівня мотивації студентів гуманітарних вузів до навчальної діяльності, про взаємозв'язок самоорганізації з мотивами до навчання. Про залучення студентів до формування переліку варіативних тем дисципліни.

14.17.08.2834/196112. Професійне зростання педагога в системі науково-методичної діяльності вищого закладу освіти. Цехмістрова Г.С. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.115-123. - укр. УДК 371.13:171.113.

В статті розглянуто практико-методичну діяльність вищого навчального закладу з підвищення професійної майстерності викладачів. Визначено роль науково-методичної роботи кафедри і методичного відділу університету та окреслено перспективи діяльності вищого навчального закладу по підвищенню якості навчання в процесі європейської інтеграції.

14.17.08.2835/196234. Історичний розвиток особливій форми вищого навчального закладу - університет: соціально-філософський аналіз. Нежива О.М. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.151-159. - укр. УДК 37.013.73:378.09.

У статті автор розглянув історичний розвиток університету, який розділив на п'ять різні періоди аналізуючи літературні джерела, а також відзначив, що існували дві моделі середньовічного університету. При цьому розглядається три різні історичні періоди в Європі, під час якого академічна автономія з'явилася і в кінцевому підсумку стала невід'ємною характеристикою університету.

14.17.08.2836/196663. Цінності спільноти студентів (філософська концептуалізація). Бойченко Н. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.161-167. - англ. УДК 1(316.752:(316.614+378)).

З контрфактичної точки зору студентство слід розглядати як спільноту потенційних науковців та професорів. / якщо викладацький потенціал розкривається доволі поступово, то участь у наукових відкриттях (або й справжні власні наукові відкриття) доступна для студентства з перших років навчання. Це та контрфактичність, яка постає не просто відчутним, але нерідко провідним мотиватором вчинків студентства з самого початку набуття цього статусу. Фактично ж студентство являє собою особливу соціальну групу, яка вже має певні визначені і сталі риси, які, втім, також потребують своєї адекватної інтерпретації. Комунікативна методологія як базова передбачає включення комунікації як у предмет дослідження цінностей студентства, так і у саму процедуру такого дослідження. З'ясування цінностей студентства не може бути процесом відстороненого від комунікації із самими студентами абстрактного конструювання їхнього ціннісного світу, який у такому разі більше присутній у свідомості таких "конструкторів", аніж у самих студентів: ціннісний образ студентства тоді буде суттєво розходитись із цінностями самих студентів. Не статті і монографії, не наукові ступені і вчені звання, не членство у академіях чи високі адміністративні посади в університетах є свідченням успіху професора, але життєві успіхи його колишніх студентів. Відповідно, найвищою цінністю для студентів буде перевершити їхнього професора, але визнаючи безумовно його академічну перевагу. Так контрфактичність академічних цінностей завжди повинна бути основою для їхньої фактичності.

14.17.08.2837/196690. Преподаватель глазами студента (сравнительный анализ мнений студентов о качестве педагогической деятельности преподавателя). Копылов В.А., Колотова Л.В., Лобанова Л.А. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.103-112. - рос. УДК 130.

У статті подано аналіз результатів першого етапу соціологічного дослідження "Викладач очима студентів", під час якого були вивчені думки студентів та їхні оцінки основних якостей викладачів, пов'язаних з їхньою педагогічною й методичною діяльністю, а також із характером міжособистісних взаємин у системі "студент - викладач". На підставі аналізу сумарних показників автори розкривають деякі загальні тенденції, пов'язані з якістю викладання в нашому університеті, сильні і слабкі сторони навчального процесу, а також проблеми, які існують у методиці викладання й у сфері міжособистісних стосунків між викладачами і студентами.

14.17.08.2838/196691. Преподаватель глазами студента (сравнительный анализ мнений студентов о качестве педагогической деятельности преподавателя). Копылов В.А., Колотова Л.В., Лобанова Л.А. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1, С.103-112. - рос. УДК 130.

У статті подано аналіз результатів першого етапу соціологічного дослідження "Викладач очима студентів", під час якого були вивчені думки студентів та їхні оцінки основних якостей викладачів, пов'язаних з їхньою педагогічною й методичною діяльністю, а також із характером міжособистісних взаємин у системі "студент - викладач". На підставі аналізу сумарних показників автори розкривають деякі загальні тенденції, пов'язані з якістю викладання в нашому університеті, сильні і слабкі сторони навчального процесу, а також проблеми, які існують у методиці викладання й у сфері міжособистісних стосунків між викладачами і студентами.

14.17.08.2839/196719. Функціональний аналіз та оптимізація організації практики студентів на прикладі ДВНЗ "Ужгородський національний університет". Девіняк О.Т. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Економіка. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(46), С.177-185. - укр. УДК 378.1-334.025-65.014-65.011.48.

Застосування функціонального моделювання дозволяє лаконічно зобразити складні процеси, що відбуваються в організації, а сама модель є підґрунтям для реінжинірингу цих процесів. Читання моделей IDEFO, хоч і потребує деяких додаткових умінь, однак дозволяє зрозуміти ділові процеси більш ґрунтовно, і, що головне, передавати це розуміння між рівнями управління та до безпосередніх виконавців тих чи інших дій. У статті розроблено діючу модель організації практик у ДВНЗ "Ужгородський національний університет" та запропоновано нову модель, більш ошадливу до трудових витрат.

14.17.08.2840/196914. To be or not to be: реформа системы преподавания иностранных языков в ВУЗе глазами студентов. Копылов В.А., Колотова Л.В., Лобанова Л.А. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.95-104. - рос. УДК 130.

У статті проаналізовано перший етап створення проекту університетської реформи на підставі інтерпретації результатів соціологічного дослідження на тему "Ставлення студентів ХАІ до програми реконструкції системи навчання іноземним мовам у вищому навчальному закладі".

- 14.17.08.2841/196991. Формування філософської культури вчителя як процес. Македонська С.І. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №64, С.191-205. - укр. УДК 378.
В статті розкривається формування філософської культури вчителя як процес, що включає аналіз сил, джерел, протиріч, подолання яких впливає на риси певного способу життєдіяльності, націленого на формування духовних орієнтирів особистості і суспільства. В статті розкрито компоненти філософської культури вчителя, які є сукупністю різноманітних складників - даних, символів, сигналів, знаків, фактів, інформації, які в сукупності представляють знання, яке або вступає в конфлікт з суспільством і особистістю, або сприяє подоланню суперечностей, на основі яких відбувається гуманізація суспільства. Виявлено внутрішні і зовнішні протиріччя філософської культури вчителя, вирішення, яких розгортається в контексті трансформації знань в дійсність, і націлено на досягнення цілісності об'єкта (особистості, суспільства, групи). Зроблено висновок, що рушійні сили розвитку філософської культури вчителя, а саме - духовно-культурне відродження і єдність нації, економічний розвиток і стабільність країни, інформатизація і передові технології, які входять в дискурс сучасної філософської культури, впливають на вирішення протиріч і формування філософської культури як процесу.
- 14.17.08.2842/197003. Філософсько-антропологічні пріоритети у підготовці фахівців нафтогазового профілю. Скальська Д.М. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.58-66. - укр. УДК 141.319.8.
В статті актуалізовано новітні педагогічні розробки специфіки викладання гуманітарних дисциплін в технічних вузах. Вказано на філософсько-антропологічні пріоритети та рефлексії у формуванні наукового світогляду майбутніх спеціалістів нафтогазової галузі. Обґрунтовано, що модернізація та реформування освіти у галузі гуманітарних наук, а зокрема тих, що викладаються при підготовці фахівців інженерно-технічних спеціальностей вимагають постійного удосконалення, естетизації. В полеміці з відчуженням, оречевленням та фетишизацією формуються інноваційні філософські проекти, їх досягнення залучаються до педагогічного процесу.
- 14.17.08.2843/197005. Філософсько-освітня направленість iTunes U як можливість реалізації індивідуальних потреб особистості в освіті. Страшко І.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.76-83. - укр. УДК 141.2: 37.013.73 +372.881.1.
В статті проаналізовано потенціал iTunes університету в якості інструменту, який дозволяє реалізувати особисті потреби в освіті, самоосвіті та самореалізації. Показано, що ціннісні аспекти застосування iTunes і включають в себе епістемологічні, освітні, творчі можливості; відкритість, різноманітність і гетерогенність ресурсів; багатofункціональність і інтерактивність. Зроблено висновок, що ефективно практичне застосування iTunes і в національних реаліях повинне включати в себе розробку і реалізацію стратегії на основі існуючого зарубіжного досвіду, її адаптацію до конкретних цілей і завдань викладання і навчання.
- 14.17.08.2844/197023. Методологія дослідження аналізу проблем соціалізації іноземних студентів: мовленнєвий контекст. Муц Л.Ф. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.263-268. - рос. УДК 316.614:376-054.62.
В статті розглядається методологія дослідження ряду проблем, пов'язаних з процесом соціалізації іноземних студентів в іншомовному просторі; особливо виділяються культурні відмінності і соціальні проблеми, внаслідок чого процес адаптації іноземних студентів стає соціокультурним.
- 14.17.08.2845/197085. Про вимір системи вищої технічної освіти в координатах проблем національної безпеки. Соснін О.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.123-134. - укр. УДК 378.
В статті дається аналіз підготовки спеціалістів системи вищої технічної освіти в сучасних умовах, за якими стоїть розвиток промислових технологій і облаштування нових суспільно-політичних відносин. Дається характеристика технологічних укладів людства та темпи, з якими людство впроваджує в реальну економіку досягнення науки і техніки. Освіта і наука в сучасному світі стали критичним елементом в системі вимог національної безпеки, тому що без фахово підготовлених інженерів і аналітиків інформації, жодна країна не змогла стати на шлях інноваційного розвитку. Робиться висновок, що інформаційно-комунікаційні мережі і технології стали стратегічним ресурсом розвитку будь-якої країни, демонструючи загальноосвітню стратегію формування світового ринку інформаційних ресурсів і послуг. Практика становлення нової інформаційної цивілізації сьогодні розглядається через інформатизацію суспільства і функціонування глобальних інформаційно-комунікаційних інфраструктур.
- 14.17.08.2846/197122. Теоретичні аспекти управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів у позааудиторний час. Клименко Л.В., Муц Луай Файсал. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.242-250. - рос. УДК 378.
Стаття присвячена актуальним питанням управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів у позааудиторний час. Розглянуто основні питання, необхідні для системного аналізу даного питання, а саме: діяльність, навчально-пізнавальна діяльність студентів в аудиторний і прозааудиторний час, управління, управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів, мета, мотив, організація, контроль, облік, планування, самостійна робота. Розглянуто підходи до організації даного виду навчального пізнання, представлено визначення самостійної роботи з позиції системного підходу з метою наступного її упорядкування.
- 14.17.08.2847/197897. Формирование универсальной модели вуза. Крыжантовская О.А. // Архитектурный вестник КНУБА. Київ: Київський нац. ун-т буд-ва та архітектури, 2015, №7, С.309-314. - укр. УДК 725.54.
У статті розглянуто основні тенденції та принципи для побудови прогресивної моделі ВНЗ яка зможе бути актуальною.
- 14.17.08.2848/198213. Модель організації навчального процесу в результаті взаємодії ВНЗ та ринку праці. Ярмолук А.Т. // Управління розвитком складних систем. Київ: Київський нац. ун-т буд-ва і архітектури, 2016, №26, С.171-177. - укр. УДК 004.91.
Розглянуто перспективи взаємодії системи вищої освіти та ринку праці для формування затребуваних компетенцій фахівців, що підвищує гарантії працевлаштування випускників ВНЗ і як наслідок - конкурентоспроможність навчального закладу. Побудовано компетентнісну модель фахівця, яка передбачає врахування професійних вимог організацій-роботодавців, відповідно до якої університет організовує навчання студентів. Спроектовано освітньо-професійні траєкторії навчання фахівців, які включають в себе взаємодію ВНЗ та підприємств-партнерів. Обґрунтовано необхідність формування у студентів затребуваних роботодавцями професійних компетенцій, що сприяє успішному працевлаштуванню.
- 14.17.08.2849/198367. Эффективный бренд: бек-офис та франт-офис вищого навчального закладу. Студінська Г.Я. // Економічний вісник ун-ту. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2015, №24/1, С.14-18. - укр. УДК 334.027:37.07.
Формування сучасного ринку освітніх послуг супроводжується бурхливим розвитком комерційного бренду товарів, послуг, персон, подій, територій - всього, що потребує диференціації від подібного та ефективної ідентифікації споживачами. Створення бренду вищого навчального закладу - найкоротший шлях до його ідентифікації. Ефективність бренду ВНЗ

забезпечується оптимальним співвідношенням форми та змісту - його бек-офісом та фронт-офісом, що вимагає процес брендуння здійснювати в цих напрямках.

14.17.08.2850/198825. Теоретичні підходи до аналізу політичного виміру модернізації вищої освіти. Пашков В.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №29, С.72-78. - укр. УДК 37.014.5.

Висвітлено основні наукові підходи до вивчення політичних аспектів процесів модернізації у сфері вищої освіти. Виділені та проаналізовані соціологічний, системний, інституційний, політико-адміністративний та політико-мережний підходи до аналізу освітніх змін та політики. Обґрунтовано, що в соціально-гуманітарному дискурсі щодо модернізації вищої освіти через багатомірність освітньої сфери як об'єкта дослідження ці підходи виступають як взаємодоповнюючі та синергетичні.

14.17.08.2851/198984. Деякі проблеми економічної підготовки майбутніх учителів. Блестів О.М., Кишакевич Б.Ю. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Сер. економічна. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.2, С.300-306. - укр. УДК 33:378.46.

Проаналізовано зміст і потребу економічної підготовки майбутніх учителів, які в умовах ринкового суспільства будуть готувати учнів до підприємництва; наголошено, що сучасна економічна освіта, як загальна, так і професійна, є необхідною умовою формування особистісних і професійних компетенцій людини, потрібних для всебічної самореалізації у сучасних умовах. При цьому, така освіта повинна мати не тільки вузькоспеціалізований, але й загальноосвітній, особистісно-формувальний характер. Запропоновано певні зміни у теоретичній та практичній економічній підготовці майбутніх учителів.

14.17.08.2852/198985. Фінансові проблеми інтелектуальної безпеки у сфері вищої освіти України та шляхи їх вирішення. Пшик Б.І. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Сер. економічна. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.2, С.306-315. - укр. УДК 657.1:658.4.

Розглянуто основні проблеми забезпечення інтелектуальної безпеки у сфері вищої освіти України у контексті фінансового забезпечення. Подано авторські рекомендації щодо поліпшення фінансування наукової діяльності, стимулювання професорсько-викладацького складу, зміцнення матеріально-технічної бази та інформаційного забезпечення освітньої діяльності, спрямовані на зміцнення рівня інтелектуальної безпеки вищих навчальних закладів. Наголошено на потребі реалізації довгострокової стратегії забезпечення інтелектуальної безпеки як ефективного засобу управління інтелектуальною діяльністю вищих навчальних закладів, спрямованої на створення умов для підвищення конкурентоспроможності наукових досліджень, їх практичного застосування, прямого та непрямого впливу державного регулювання наукової сфери з урахуванням реальних ресурсів для їх здійснення.

14.17.08.2853/198986. Досвід упровадження концепції освіти для сталого розвитку кафедрою економіки України Львівського національного університету імені Івана Франка. Кривень О.В., Теребух М.І., Ходико Д.І., Сторожук А.М. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Сер. економічна. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.2, С.315-322. - укр. УДК 330.34:332.142.6:378.

Висвітлено досвід кафедри економіки України ЛНУ ім. Івана Франка в екологізації навчальних програм з метою підготовки фахівців для сталого розвитку на прикладі навчального курсу "Екологічна економіка" та курсів магістерської програми за спеціальністю "Прикладна економіка", що викладаються з позицій постнеокласичної економічної теорії. Найпростішим способом формування освітніх програм, у контексті сталого розвитку, є інтегрування його концептуальних положень в існуючі навчальні програми, а також створення нових дисциплінарно-орієнтованих програм. Разом з цим, потрібним є подальший розвиток міждисциплінарних зв'язків між навчальними курсами та створення відповідних навчальних програм.

14.17.08.2854/198996. Навчальний етикет і формування культури поведінки студента ХТІ. Петутіна О.О. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.40-42. - рос. УДК 378:177:37.091.212.

У статті аналізується становлення навчального етикету ХТІ кінця XIX - початку XX ст. Особлива увага приділяється обов'язкам і правам студентів, діяльності кураторів та курсових старост, практиці професорського дисциплінарного суду, а також студентській уніформі у формуванні іміджу майбутнього фахівця.

14.17.08.2855/198998. Синтез науки і освіти як умова формування компетентності студента на перших курсах навчання в університеті. Дольская О.А., Кириченко К.С. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.47-50. - рос. УДК 1:37.

Одна з вимог сучасної парадигми освіти є вимога формування у студентів навички компетентності. Досить важкий, але необхідний компонент майбутнього фахівця, особливо з урахуванням його реалізації професійної діяльності в новому інформаційному суспільстві. Центральним ланкою у формуванні компетентностей стає умови не тільки використання наукового знання, але вміння його органічного синтезу з професійною діяльністю. Компетентність розглядається як органічна єдність знань і умінь, які необхідні для прийняття рішень в мінливому світі. Важливою вимогою є висування нових ідей, проектів і їх реалізація, у тому числі своїх власних досліджень, які дозволяють переосмислити існуючі в професійній сфері проблеми. Компетентність з'єднує елементи професійної практики з науково та соціально-культурною позицією.

14.17.08.2856/198999. Рецензія на навчально-методичний посібник В.Ф. Сухіної Экологическое образование и воспитание практическое внедрение в учебный процесс интегрированной программы экологического образования и воспитания. Saarbrücken. Німеччина: Lap Lambert academic publishing, 2014. Безродный А.Г., Тараров Я.В. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.50-53. - рос. УДК 37.016:504.

Розглянутий нами навчально-методичний посібник "Екологічна освіта та виховання" є узагальнюючим результатом спільної діяльності творчого колективу вчителів СЕПШ (спеціалізованої економіко-правової школи при Народній українській академії) та викладачів НУА під загальним керівництвом доктора філософських наук, професора В. Ф. Сухіної. Дане видання ввібрало в себе безліч теоретичних і апробованих на практиці в процесі безпосереднього задіяння в навчальний процес авторських напрацювань в області екологічної освіти і враховує специфіку як самого курсу, так і специфіку місця його розробки і викладання.

14.17.08.2857/199128. Якість вищої освіти: європейський вимір. Клімова Г.П. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.203-210. - укр. УДК 378.

У статті представлені різні підходи до визначення поняття "якість вищої освіти". Особлива увага приділяється аналізу системи гарантій якості вищої освіти в умовах реалізації Болонського процесу. Розглядаються узгоджені на європейському рівні відповідно до вимог Болонської декларації стандарти і процедури оцінки якості вищої освіти.

14.17.08.2858/199144. Система "КАНБАН" у вищій юридичній освіті України (за аналогією та на досвіді роботи автомобільної корпорації "Тойота"). Трофименко В.А. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.174-179. - укр. УДК 378.

У статті пропонується використати за аналогією у реформуванні юридичної освіти досвід відомої японської автомобільної корпорації "Тойота". Система "КАНБАН", як внутрішня система роботи корпорації, дозволила компанії стати лідером

автомобільного виробництва у світі. Базуючись на цьому досвіді, за аналогією пропонується напрям реформи юридичної освіти.

14.17.08.2859/199271. Діяльнісно-компетентнісний підхід до освіти майбутніх інженерів. Понікаровська С.В. // Вісник Харківського нац. автомобільно-дорожнього ун-ту. Харків: Харківський нац. автомобільно-дорожній ун-т, 2016, №73, С.18-20. - рос. УДК 378.

Визначено сутність діяльнісно-компетентнісного підходу до навчання у виші, який сприяє формуванню у студентів значущих для професійної діяльності якостей, знань, умінь та навичок, які забезпечують якісне виконання функціональних обов'язків в обраній професії.

14.17.08.2860/199272. Соціокультурні та психологічні проблеми адаптації іноземних студентів в умовах ВНЗ. Руденко Н.В. // Вісник Харківського нац. автомобільно-дорожнього ун-ту. Харків: Харківський нац. автомобільно-дорожній ун-т, 2016, №73, С.21-23. - рос. УДК 378.

Проаналізовано проблеми, пов'язані із соціокультурною і крос-культурною адаптацією іноземних студентів; визначено показники психологічної адаптації; розглянуто деякі аспекти їх психологічної адаптації; аналізується поняття "культурний шок" у процесі психологічної адаптації до культурних відмінностей між країнами.

14.17.08.2861/199273. Особливості профорієнтаційної роботи з майбутніми абітурієнтами для вступу на інженерно-технічні спеціальності. Коваленко А.В. // Вісник Харківського нац. автомобільно-дорожнього ун-ту. Харків: Харківський нац. автомобільно-дорожній ун-т, 2016, №73, С.24-27. - укр. УДК 378.

Розкривається актуальність інженерно-технічних професій для сучасної економіки України; розглядається важливість ранньої професійної орієнтації школярів для вступу на інженерно-технічні спеціальності; аналізуються окремі форми, методи і засоби профорієнтації майбутніх інженерів; наводяться приклади профорієнтаційних заходів для школярів.

14.17.08.2862/199274. Навчання іноземної мови майбутніх інженерів: професійно-орієнтований підхід. Чевичелова О.О. // Вісник Харківського нац. автомобільно-дорожнього ун-ту. Харків: Харківський нац. автомобільно-дорожній ун-т, 2016, №73, С.28-30. - рос. УДК 378.

Розкриті основні особливості викладання іноземної мови у вищих технічних навчальних закладах, обґрунтовується важливість та аналізується зміст професійно-орієнтованого підходу до навчання іноземної мови, характеризуються шляхи його реалізації в контексті вищої технічної освіти.

14.17.08.2863/199275. Рефлексивний підхід до організації навчально-пізнавальної діяльності студентів технічного ВНЗ. Гріччина А.В. // Вісник Харківського нац. автомобільно-дорожнього ун-ту. Харків: Харківський нац. автомобільно-дорожній ун-т, 2016, №73, С.31-33. - рос. УДК 378.

Вивчається роль рефлексивного підходу у вищій освіті в контексті реформації методичної системи навчання. Розглядаються типи рефлексії та її роль як важливого елемента активної навчально-пізнавальної діяльності студентів технічного ВНЗ.

14.17.08.2864/199536. Основні підходи до вивчення іноземної термінологічної лексики студентами екологічного профілю. Чаплик О.А., Масон С.Р., Коваль Л.М. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.5, С.386-389. - укр. УДК 630*945.31:37.811.

Розглянуто основні проблеми вивчення та засвоєння термінологічної лексики студентами-екологами. Подано шляхи їх застосування з метою ефективного використання насамперед під час читання спеціальних текстів за фахом для отримання професійної інформації та для ведення професійно-орієнтованої дискусії зі зарубіжними фахівцями. Вивчення термінологічної лексики ґрунтується на виконанні різноманітних лексичних і лексико-граматичних вправ, які забезпечують не тільки розуміння термінологічної лексики у читанні фахово-орієнтованих текстів, а й застосування її у спілкуванні іноземною мовою із спеціалістами цього фаху. Такий підхід має забезпечити розвиток комунікативних, творчих і професійних знань для подальшого самовдосконалення студента у набутті вмінь та навичок при поглибленому вивченні своєї спеціальності.

14.17.08.2865/199539. Практична підготовка майбутнього вчителя природничих дисциплін до реалізації біотехнологічного профілю у вищій школі. Оніпко Валентина. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.11-16. - укр. УДК 378. 22:373.5:[5](073).

Здійснено аналіз теоретико-методологічних засад професійної освіти стосовно практичної професійно-педагогічної діяльності і технології підготовки сучасного вчителя профільної школи. Розкрито зміст, методика та організаційно-методичні аспекти практичної підготовки майбутнього вчителя природничих дисциплін до реалізації біотехнологічного профілю у загальноосвітньому навчальному закладі. Обґрунтовано теоретичні засади і технологічні аспекти проведення наскрізної польової практики з курсу "Основи сільського господарства" для забезпечення ефективної професійної підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін до реалізації біотехнологічного профілю у ЗНЗ.

14.17.08.2866/199543. Зарубіжний досвід підготовки магістрів спеціальності "бізнес-адміністрування". Стрельников Мирослав. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.34-39. - укр. УДК 378:338.22:364.4.

Здійснено аналіз системи навчання окремих європейських країн та США у контексті підготовки майбутніх фахівців з бізнес-адміністрування. Автор на основі документів та теоретико-практичних досліджень зарубіжних експертів визначає особливості підготовки бізнес-адміністраторів у західних країнах із розвинутою економікою.

14.17.08.2867/199545. Особливості навчання студентів у провідних країнах світу. Штефан Людмила. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.45-51. - укр. УДК 37.013.74.

Проаналізовано структуру університетської освіти, вимоги до вступників у ВНЗ провідних країн світу. Характеризуються особливості змісту, форм та методів навчання за рубежом. Наводяться різні шкали оцінювання навчальних досягнень студентської молоді зарубіжних країн.

14.17.08.2868/199548. Суб'єкт-суб'єктні відносини як основа реалізації сучасної парадигми вищої освіти в Україні. Хоменко Алла. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.66-74. - укр. УДК 378. 015. 31.

На базі сучасних досягнень педагогічної науки обґрунтовано суб'єкт-суб'єктні відносини як основу реалізації сучасної парадигми вищої освіти в Україні; визначено їх сутність та умови ефективного функціонування; розкрито специфіку міжособистісного взаєморозуміння викладача і студента в процесі суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

14.17.08.2869/199551. Математична культура як інноваційна складова професійної компетентності майбутнього вчителя математики. Зінченко Галина. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.88-95. - укр. УДК 378.22 : 001.895 : [51].

Обґрунтовано математичну культуру як інноваційну складову професійної компетентності майбутнього вчителя математики та як підґрунтя формування і розвитку математичної культури учнів в умовах модернізації загальної середньої та вищої освіти.

- 14.17.08.2870/199552. Андрагогічний вимір професійної підготовки сучасного вчителя історії. Кравченко Дмитро. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.96-102. - укр. УДК 37.011.3.015.31 - 051 : 94 "2".
У дослідженні визначено андрагогічний підхід як актуальний в умовах фундаментальної педагогічної освіти; з'ясовано специфіку сучасного етапу розвитку освіти дорослих на засадах неперервності й переважання самоосвітньої діяльності; узагальнено андрагогічний вимір системи професійної підготовки сучасного вчителя історії, зокрема, на її магістерському рівні; відображено шляхи і засоби комплексного стимулювання, виховання, навчання й удосконалення студента як дорослої людини у процесі фахової підготовки на історичному факультеті педагогічного університету.
- 14.17.08.2871/199565. Аналіз впливу інженерно-графічної підготовки майбутніх учителів технологій на успішність розв'язання проектно-технологічних задач. Нищак Іван. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.35-41. - укр. УДК 378.14.015.62:371.134.
Досліджено вплив інженерно-графічної підготовки студентів на якість виконання проектно-технологічних завдань. Емпірично підтверджено, що підвищення рівня інженерно-графічної підготовки майбутніх учителів технологій сприяє зростанню успішності розв'язання проектно-технологічних задач як важливого показника готовності педагога до проектно-технологічної діяльності у загальноосвітній школі.
- 14.17.08.2872/199566. Громадянське виховання - основна складова формування майбутнього вчителя. Кравченко Іван, Тур Оксана. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.42-46. - укр. УДК 378.22:37.017.4.
Висвітлено головні аспекти громадянського виховання студентської молоді, з'ясовано проблеми становлення громадянської свідомості майбутніх вчителів. Особливу увагу приділено питанням громадянського виховання у вищих навчальних педагогічних закладах сучасної незалежної України.
- 14.17.08.2873/199570. Ціннісні орієнтації як критерій сформованості професійно-комунікативної культури майбутніх сімейних лікарів. Остраус Юлія. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.65-71. - укр. УДК 371.132:614.253.1.
Доведено, що гуманістичні та професійні цінності є аксіологічною основою професійно-комунікативної культури майбутніх сімейних лікарів. Висвітлено погляд автора на сукупність ціннісних орієнтацій майбутніх сімейних лікарів, сформованість яких необхідна для високого рівня розвитку їх професійно-комунікативної культури. Описано авторську методику діагностики сформованості ціннісних орієнтацій, представлено і проаналізовано результати дослідження, що мало на меті виявити рівень сформованості гуманістичних та професійних ціннісних орієнтацій у майбутніх сімейних лікарів.
- 14.17.08.2874/199575. Ситуаційна методика у формуванні іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців у галузі театрального мистецтва. Лаптінова Юлія. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.102-107. - укр. УДК 37:81'243:378:355.
Проаналізовано кейс-метод (метод ситуацій) як засіб формування професійної іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців у галузі театрального мистецтва. Висвітлено принципову відмінність кейс-методу від інших інтерактивних методик. Наведено приклад кейсу до курсу "Англійська мова за професійним спрямуванням".
- 14.17.08.2875/199576. Результати навчання фахівців-міжнародників в університетах Канади. Істоміна Катерина. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.108-115. - укр. УДК 378.4(71)+327.
Представлено дослідження результатів навчання за програмами професійної підготовки майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр" гуманітарних наук в університетах Канади. У ході дослідження було вивчено і систематизовано фактори, які впливають на формулювання результатів навчання програм професійної підготовки у контексті вищої освіти Канади. Продемонстровано теоретичне дослідження результатів навчання і компетенцій, на досягнення і формування яких орієнтовані програми професійної підготовки фахівців-міжнародників Канади.
- 14.17.08.2876/199577. Гуманізація змісту освіти в коледжах I-II рівнів акредитації. Мельник Оксана. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.116-122. - укр. УДК 378.6:371.3.
У статті визначено пріоритетне значення принципу гуманізації змісту освіти у вищих професійних закладах I-II рівнів акредитації на сучасному етапі модернізації професійної освіти в Україні. Розкрито роль розвивального освітнього середовища, з'ясовано сутність середовищного підходу до проблеми формування професійної компетентності майбутніх техніків-технологів виробництва харчової продукції та виділені структурні компоненти освітнього середовища коледжу.
- 14.17.08.2877/199578. Структура професійної культури майбутніх соціальних працівників. Макеєва Олена. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.122-128. - укр. УДК 37.013.43.
Проаналізовано проблематику структури професійної культури майбутніх соціальних працівників. Представлено результати теоретичного аналізу наукової літератури. Охарактеризовано структурні компоненти професійної культури майбутніх соціальних працівників. Дана стаття може бути основою для розробки технології формування професійної культури майбутніх фахівців у галузі соціальної роботи.
- 14.17.08.2878/199579. Вплив індивідуальної підготовки на функціональні якості та фізичний стан студентів вищого навчального закладу. Кожуріна Ірина. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.128-134. - укр. УДК 378.172.
Вивчені питання впливу індивідуальної підготовки на функціональний стан студентів вищого навчального закладу за рахунок упровадження в навчальний процес програми оздоровчих занять з фізичного виховання.
- 14.17.08.2879/199580. Формування професійної компетентності майбутніх фінансистів. Троценко Руслана. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.135-140. - укр. УДК 373.147:336.
Розглянуто сутність та зміст професійної компетентності майбутніх фінансистів. Проаналізовано різні підходи науковців щодо визначення сутності поняття професійної компетентності та його складових. Виявлено різноманітні підходи загальної класифікації структури професійної компетентності фахівця, за допомогою яких можна визначити конкурентоспроможність майбутнього фахівця з фінансів і кредиту та забезпечити його успіх.
- 14.17.08.2880/199678. Соціокультурна обумовленість викладання філософії. Дольська О.О. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №40(1212), С.91-96. - укр. УДК 1: 37.
Питання викладання філософії, особливо в технічних університетах, зіштовхується з проблемою змін в навчальних планах, що тягне за собою проблему її змістовної компоненти. XXI століття вперше дає можливість посилити навчальний план з філософії такими напрямками, як філософія техносфери, філософія техніки, філософія сучасного суспільства та ін. Ці напрямки ставлять талос на більш прикладному характері філософії, тому потребують особливого характеру викладання - міждисциплінарного. Це є відповіддю на сучасні соціокультурні виклики суспільства. Воно потребує фахівців, які поєднують в собі фах інженера, філософа, аналітика і які спроможні на комплексну гуманітарну експертизу.

- 14.17.08.2881/199771. Громадянське виховання - основна складова формування майбутнього вчителя. Кравченко І., Тур О. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.42-46. - укр. УДК 378.22:37.017.4. Висвітлено головні аспекти громадянського виховання студентської молоді, з'ясовано проблеми становлення громадянської свідомості майбутніх вчителів. Особливу увагу приділено питанням громадянського виховання у вищих навчальних педагогічних закладах сучасної незалежної України.
- 14.17.08.2882/199796. Проблеми навчання російської мовленнєвої культури студентів-інофонів. Бурякова О.С., Валіт О.С., Лагута Т.М. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.7-14. - укр. УДК 811.161.1'243'271.12:378.147.091.33. У статті розглянуто деякі проблеми навчання російської мовленнєвої культури студентів-інофонів. Описано труднощі в засвоєнні норм російського мовлення. Вони зумовлені не тільки інтерферуючим впливом системи рідної чи іншої іноземної мови, носієм якої є студент, але і специфікою норм російської мови, особливостями функціонування російської літературної мови в сучасному комунікативному середовищі. Зазначені труднощі можуть зумовлюватися такими чинниками, як асиметрія узуальної та літературної норм; широка варіативність і об'єктивні хитання російської літературної норми; спотворення норми російськомовними мовцями, у середовищі яких студенти-іноземці засвоюють російську мову; сучасний стан російської мовленнєвої культури, і зокрема, лібералізація російського мовлення; тип мовного середовища, у якому відбувається навчання іноземних студентів російської мови. З'ясовано причини перешкод в оволодінні культурою нерідного мовлення на високому рівні.
- 14.17.08.2883/199797. Використання системи вправ для формування професійно орієнтованої лінгвістичної компетентності в іноземних студентів на початковому етапі навчання. Варава С.В. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.23-32. - укр. УДК 811.161.1'243:378.147.091.33-027.22. У статті розглядаються особливості створення та використання системи вправ та завдань із наукового стилю мовлення з метою формування професійно орієнтованої лінгвістичної компетентності, надається методологічне обґрунтування організації системи вправ. Теоретичні положення, а саме - принципи організації системи вправ та послідовність презентації завдань, демонструються на прикладі навчання наукового стилю мовлення іноземних студентів, які отримують освіту за напрямком "образотворче мистецтво та дизайн".
- 14.17.08.2884/199798. Вивчення аналітичних термінів у курсі "Вступ до мовознавства" для іноземних студентів-філологів. Вержанська О.М., Лагута Т.М. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.32-40. - укр. УДК 811.161.1'243:001.4:378.147.091.33. Стаття присвячена аналізу аналітичних термінів у курсі "Вступ до мовознавства" для іноземних студентів-філологів початкового етапу навчання. Описано продуктивні структурні моделі термінологічних словосполучень. У результаті дослідження було встановлено, що цінність кожного з компонентів у формуванні семантичного значення багатокomпонентних термінів є різною. Більша семантична цінність властива опорним компонентам аналітичних термінів, значно меншу цінність мають залежні компоненти термінів. Зроблено висновок, що аналітичні терміни мають більш високу семантичну ємність, пов'язану зі збільшенням їхньої довжини, що спричиняє ослаблення міжкомпонентної семантичної валентності. Використання аналітичних термінів у мовленні може свідчити на користь різноманіття реалізаційних форм. Подано рекомендації з методики викладання проаналізованих одиниць. Обґрунтовано необхідність створення окремих словників синтетичних і аналітичних лінгвістичних термінів до курсу "Вступ до мовознавства".
- 14.17.08.2885/199799. Шляхи формування усвідомлення міжкультурних відмінностей в іноземних студентів для їх успішного навчання. Волкова А.Г. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.40-47. - англ. УДК 378.147:81'243'271. У статті розглядається питання усвідомлення іноземними студентами розбіжностей між рідною культурою та культурою країни, мова якої вивчається. Увага приділяється усвідомленню існування міжкультурних розбіжностей, які заважають успішній комунікації. Аналізується розвиток міжкультурних умінь та навичок, необхідних для становлення студентів як ефективних користувачів іноземної мови, чуттєвих до іншої культури. Актуальність статті обумовлена необхідністю адаптації студентів-іноземців до умов соціокультурного оточення в Україні, чого потребують сучасні процеси глобалізації.
- 14.17.08.2886/199801. Особливості формування професійного складника вторинної мовної особистості іноземних студентів юридичних спеціальностей. Куплевацька Л.О. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.58-67. - укр. УДК 811.161.1'243:378.147.091.33:34. У статті розглянуто особливості та методичні засоби формування професійного складника вторинної мовної особистості іноземних студентів юридичних спеціальностей на заняттях з російської мови як іноземної, проаналізовано сучасні напрями вивчення вторинної мовної особистості та професійної особистості як її складової, розглянуто її полілінгвальний характер у іноземних студентів, наведено приклади методичних завдань із формування такої особистості та аналіз навчальних посібників із мови навчання, що розроблені на кафедрі мовної підготовки, визначено шляхи подальшого наукового пошуку.
- 14.17.08.2887/199802. Основні методичні прийоми вдосконалення мовної та комунікативної компетенції студентів соціально-гуманітарного напрямку (нефілологічні спеціальності). Курушина М.А., Літвінова І.М. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.68-76. - укр. УДК 378.147. У статті запропоновано вправи для роботи зі студентами в межах курсу "Українська мова (за професійним спрямуванням)", які, на думку авторів, покращать мовленнєву та комунікативну компетенцію майбутніх фахівців соціально-гуманітарного напрямку.
- 14.17.08.2888/199803. Документальні фільми як аудіовізуальний засіб у навчанні англійської мови у ВНЗ. Подуфалова Т.В. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.77-87. - англ. УДК 378.147:811.111. У статті розглядаються шляхи ефективного використання документальних фільмів як аудіовізуального засобу у викладанні англійської мови як іноземної студентам філологічних спеціальностей ВНЗ. Пропонуються методичні можливості використання комплексу завдань до фільму "Мегаполіси: Лондон" ("Megacities: London") під час вивчення теми "Подорож" у рамках курсу практики англійського усного і писемного мовлення за класичною трьохетапною моделлю роботи з відео, що містить переддемонстраційний, демонстраційний та післядемонстраційний етапи.
- 14.17.08.2889/199811. Компетентнісний мовний портрет освітнього мігранта. Шульга І.М., Новицька О.Л. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.154-164. - укр. УДК 811.161.1'243 - 054.7. Статтю присвячено опису мовного портрета освітніх мігрантів - студентів, що мають на меті пройти навчання в закордонних університетах протягом навчального семестру, року. Розглянуто типи, мету, фактори та методичні складники процесу академічної адаптації. Описано функції мови навчання, актуальні для процесу адаптації до умов навчання за кордоном. Запропоновано модель академічної адаптації, що містить цільовий, організаційний, змістовий та технологічний складники.

Змістовий складник структурується у вигляді матриці, що відображає ситуативно-тематичний і структурно-логічний зміст курсу. Мовний матеріал формується із двох частин: інваріантну частину складають типізовані засоби мовленнєвого контакту, а також дієслова-оператори, що позначають загальнонавчальні та розумові дії. Варіативну частину мають скласти мовні одиниці, що відображають специфіку конкретної спеціальності.

14.17.08.2890/199812. Ділові ігри як метод навчання комунікативних умінь. Щербина В.В. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.165-172. - англ. УДК 811.11:378.147.091.33-027.22: 796.

Стаття присвячена аналізу ділових ігор у їх поєднанні з іншими методиками навчання англійської мови на різних етапах уроку іноземної мови. Ділові ігри розглядаються як альтернатива традиційним методам навчання іноземних мов. Розгляд специфіки використання ділових ігор здійснюється у їх зіставленні з рольовими іграми. Показано, що ділові ігри є більш структурованими та складними з точки зору їх організації та проведення. Ділові ігри, спрямовані на розвиток комунікативних навичок, не тільки надають кожному студенту можливість висловлюватися, але й формують у нього відчуття безпосереднього спілкування у реальній комунікативній ситуації. Запропоновано низку вправ, найбільш ефективних у процесі розвитку комунікативних умінь студентів.

14.17.08.2891/199871. Експериментальні дослідження і аналіз тестування студентів. Чорний О.П., Сидоренко В.М., Романенко С.С., Коваль Т.П., Білик О.В. // Інженерні та освітні технології. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №1(13), С.14-27. - укр. УДК 378.1+371.315:37.01 09.

В роботі приведені результати експериментальних досліджень з оцінювання знань студентів за допомогою тестових завдань при різних формах проведення тестування і розвинуті підходи до контролю знань студентів за допомогою тестових завдань: нормативно орієнтованих і критеріально орієнтованих. Тестування проведені в 4 навчальних групах 3 курсу з напрямку "Електромеханіка" з предмету "Моделювання електромеханічних систем" за трьома етапами. Було поставлено за мету оцінити одержані теоретичні знання, ступінь розвитку творчого мислення, придбання навичок самостійної роботи, уміння синтезувати одержані знання і застосовувати їх до рішення практичних задач. Доведено, що тестування є ефективним і об'єктивним способом оцінки знань та вмінь студентів даного напрямку. Експериментально встановлено, що інформаційний критерій, який характеризує якість навчання від тестування до тестування постійно збільшувався.

14.17.08.2892/200001. Формалізація та моделювання бізнес-процесів у задачах управління вищими навчальними закладами освіти. Мухін В.Є., Корнага Я.І., Бойко Є.О. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.4, С.391-397. - укр. УДК 004.9.

Розроблено механізми управління вищим начальним закладом за допомогою засобів підтримки бізнес-процесів. Ефективність управління передбачає застосування методів, які дають змогу проводити заходи щодо забезпечення виконання працівниками навчальної, наукової та методичної роботи. Розроблено механізми підтримки автоматизації бізнес-процесів управлінської діяльності університетів і проведено їх формалізацію та моделювання за допомогою імітаційного моделювання. Проведено моделювання бізнес-процесу за допомогою мережі Петрі, що дало змогу виконати прогнозування появи критичних, недосяжних або тупикових ситуацій та випадків взаємного блокування операцій бізнес-процесів, які можуть призвести до зниження швидкості прийняття рішень у функціонуванні вищих навчальних закладів та їх підрозділів.

14.17.08.2893/200003. Роль писемного мовлення у процесі оволодіння студентами термінологічною лексикою з іноземної мови (англійської) у немовному ВНЗ. Мосій І.М. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.4, С.404-408. - укр. УДК 37:811:630.

Розглянуто важливість навчання писемного мовлення студентів у немовному виші. З'ясовано, які вправи потрібно підбирати для навчання та засвоєння лексики з фаху. Письмо розглянуто як підготовчий етап формування мовленнєвих навичок студентів. Описано способи розкриття значення термінів на двох етапах вивчення іноземної мови. Запропоновано схему для опрацювання та засвоєння термінів, що сприятиме формуванню професійного мовлення, та допомагає студентам усвідомити рівень власної професійної діяльності, зокрема структуру професійного спілкування.

14.17.08.2894/200004. Застосування моделей структурно-логічних схем у навчальному процесі. Пасєка Н.М., Пасєка М.С., Ерстенюк О.В. // Наук. вісник НЛТУ Укр. Львів: Нац. лісотехн. ун-т Укр., 2016, №26.4, С.409-413. - укр. УДК 519.85:004.42.

Розглянуто різні моделі структурно-логічних схем, які застосовують у навчальному процесі вищих навчальних закладів. Проведено системний аналіз ефективності формування особистості у процесі навчання, який ґрунтується на різних моделях структурно-логічних схем. Наведено застосування структурно-логічних моделей у процесі пошуку методу розв'язання навчальних задач, а також розроблено сценарій активації, покращення набуття й сприйняття знань з певної предметно-орієнтованої області знань. Запропонований підхід потребує значної інтелектуальної роботи як фахівця, так і студентів у процесі кваліфікованої передачі і засвоєння нових знань та вмінь.

14.17.08.2895/200345. Генеза університету як соціокультурного феномену. Цзоу Ч. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.174-183. - укр. УДК 378.

У статті аналізується генеза університету в європейській історії. Автором доведено, що університет, аби забезпечити собі статус важливого соціокультурного феномену сучасності та не відійти на периферію процесів цивілізаційного розвитку, має сприйняти сучасний "дух епохи" та відповідний йому концепт людини, запропонувавши свою роль у сучасній соціокультурній динаміці.

14.17.08.2896/200673. Традиції азербайджанської вищої освіти в контексті інтеграції в європейський освітній простір. Назаров М.Г. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.85-89. - рос. УДК 378.

У статті проаналізовані перспективи входження азербайджанської вищої освіти в європейський освітній простір, обґрунтовується важливість збереження та переосмислення культурних традицій азербайджанської освіти, забезпечення синтезу старого і нового на основі збереження наступності як умови вдосконалення освітньої системи. Участь Азербайджану в процесах європейської освітньої інтеграції важливо реалізовувати за допомогою діалектичного принципу: заперечення старого новим здійснюється не через його знищення, а на основі збереження спадкоємності.

14.17.08.2897/200691. Модульне навчання у викладанні іноземної мови як один з інноваційних компонентів навчального процесу у вищому навчальному закладі. Гудкова Н.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.35-38. - укр. УДК 378.147+81'243:001.895.

Стаття присвячена аналізу модульного навчання у викладанні іноземної мови у ВНЗ. Проаналізовано витоки виникнення теорії модульного навчання та представлено основні дослідження закордонної та вітчизняної педагогічної науки по цій проблематиці. Окреслено основні етапи модульної системи. Вказано на переваги та недоліки модульної системи навчання. Обґрунтовано доцільність використання модульної програми в оволодінні студентами професійною іншомовною комунікативною компетенцією.

- 14.17.08.2898/200724. Усвідомлене засвоєння знань: результати лонгitudного дослідження у процесі фахової підготовки майбутнього вчителя англійської мови. Кілянська-Пшибило Г. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.18-23. - англ. УДК 378.02:372.8.
У статті представлені результати трирічного дослідження, проведеного серед майбутніх вчителів англійської мови. Метою даної статті є показати, як розвивався процес засвоєння знань в результаті традиційного навчання і впливу завдань, спрямованих на покращення усвідомлення засвоюваної інформації. Іншою метою є представити сприйняття студентами навчального процесу та оцінки їх власного професійного розвитку. Дані були зібрані за допомогою письмового зворотного зв'язку у вигляді коротких анкет і самозвітів.
- 14.17.08.2899/200729. Формування в майбутніх учителів фізичної культури вмінь і навичок організовувати самостійну фізкультурно-оздоровчу діяльність школярів. Жуковський Є.І. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.49-52. - укр. УДК 378.
У статті розглянуто найбільш ефективні чинники формування організаторських умінь та навичок у майбутніх учителів фізичної культури в процесі підготовки їх до організації самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності школярів. Зважаючи на важливість цих умінь у формуванні в учнів внутрішньої потреби самостійно займатись оздоровчими фізичними вправами, звернено увагу на планування процесу фізичного виховання школярів. Розкрито сутність таких понять, як "уміння", "організаторські вміння", "навички".
- 14.17.08.2900/200732. Удосконалення педагогічної практики майбутніх учителів іноземної мови. Корсак О.І. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.66-71. - укр. УДК 378.
Стаття присвячена проблемі удосконалення педагогічної практики студентів, які в майбутньому стануть учителями іноземної мови. Проаналізовано навчальні плани трьох ВНЗ України з тим, щоб реально оцінити переваги та недоліки, які існують на даний момент. Висвітлено результати анкетувань та інтерв'ю проведених серед викладачів та студентів ВНЗ України. Запропоновано шляхи удосконалення педагогічної практики студентів у процесі їх професійної підготовки.
- 14.17.08.2901/200733. Становлення та розвиток програмно-нормативного забезпечення фізичного виховання студентської молоді в Україні. Кузнецова О.Т. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.72-77. - укр. УДК 378.02.
У статті охарактеризовано зміст, структуру, спрямованість навчальних програм, які з'явилися основою організації фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів протягом тривалого історичного періоду. Зроблений аналіз програмно-нормативного забезпечення фізичного виховання студентів спеціальних медичних відділень в Україні у ХХ та на початку ХХІ століття. Обґрунтовано наповнення варіативного компоненту базової програми з фізичного виховання за результатами впровадження у навчальний процес інноваційних оздоровчих методик та технологій.
- 14.17.08.2902/200734. Багаторівнева стратегія як метод диференційованого підходу при викладанні іноземної мови у вищих навчальних технічних закладах. Лавриш Ю.Е. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.78-82. - укр. УДК 378.02:372.8.
Статтю присвячено проблемі диференційованого підходу при викладанні англійської мови. У статті описано одну із стратегій диференційованого підходу - багаторівневі уроки. Автором визначено, що багаторівневі заняття містять чотири основні частини: попереднє оцінювання, розподілення на підгрупи, виконання багаторівневих завдань відповідно до характеристики підгрупи та багаторівневе оцінювання. Дана стратегія доводить, що студенти досягають успіху у навчанні за умов багаторівневості завдань, що ґрунтуються на їхньому навчальному досвіді, рівні готовності, інтересах та академічних можливостях.
- 14.17.08.2903/200738. Зміст і програма експертного оцінювання ролі неформальної освіти у фаховій підготовці майбутніх соціальних педагогів. Павлик Н.П. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.100-104. - укр. УДК 378.
У статті визначено методику проведення експертного оцінювання ролі та факторів неформальної освіти у фаховій підготовці майбутніх соціальних педагогів; охарактеризовано теоретичні передумови застосування методу експертного оцінювання; описано його функції та технологізовані компоненти структури. Розкрито зміст і методи формування вибіркової сукупності експертів; наведено результати проектування анкети експертного оцінювання ролі неформальної освіти у професійному зростанні майбутніх фахівців соціальної сфери.
- 14.17.08.2904/200739. Проблема визначення педагогічної компетентності викладача фізичного виховання у ВНЗ. Петренко Н.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.105-109. - укр. УДК 378.
У статті розкрито проблему визначення педагогічної компетентності викладача фізичного виховання. Поняття "компетентність" розглядається як спроможність кваліфіковано виконувати завдання або певного виду роботу. Надається аналіз позицій науковців з проблеми формування предметної та педагогічної компетентності викладача вищої школи. Ефективність професійної діяльності значною мірою визначає педагогічна компетентність фахівця, яка формується на етапі навчання, остаточно сформовується і розвивається у процесі практичної діяльності.
- 14.17.08.2905/200740. Формування професійної креативності майбутніх магістрів педагогічної освіти в науково-дослідній роботі. Райхман Є.І. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.110-116. - укр. УДК 378.
У статті змістовно схарактеризовано усталені та інноваційні форми науково-дослідної роботи майбутніх магістрів педагогічної освіти, а також її методи: когнітивні, креативні, організаційно-діяльнісні, що застосовуються задля формування професійної креативності в процесі професійної підготовки. Виділено етапи впровадження розроблених форм і методів НДР у практику університетської підготовки майбутніх магістрів педагогічної освіти: адаптаційний, мобільно-дослідницький, науково-дослідницький.
- 14.17.08.2906/200744. Технологія організації білінгвального навчання фахівців соціальної сфери фаховим дисциплінам у вищому навчальному закладі. Ситняківська С.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.135-142. - укр. УДК 378.02:372.8.
У даній статті представлена технологія та методичні основи організації проведення занять у ВНЗ зі спеціальних дисциплін на білінгвальній основі та обґрунтовані організаційно-педагогічні умови її ефективного застосування в процесі формування соціокультурної та професійної компетенцій студентів немовних спеціальностей. Доведено, що використання даної технології дасть можливість підвищити результатів навчання, адже з її допомогою у студентів формуються як лінгвістичні комунікативні, так і професійні компетенції, зростає особистісна мотивація до навчання, пізнавальна діяльність, а також укріплюється зв'язок змісту професійного навчання у вищому навчальному закладі з потребами сучасного ринку праці у білінгвальних фахівцях.

- 14.17.08.2907/200745. Психолого-педагогічні умови формування професійно-практичних компетентностей бакалаврів радіотехніки за допомогою програмно-імітаційних тренажерів. Шишка О.Ю. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.143-147. - укр. УДК 378.02:372.8.
У статті розглянуто психолого-педагогічні умови формування професійно-практичних компетентностей бакалаврів радіотехніки за допомогою програмно-імітаційних тренажерів. За критерієм того, чи залежить дотримання певних умов від суб'єктів навчального процесу (викладачів, курсантів / студентів), чи ні, висвітлено поділ їх на матеріально-технологічні (об'єктивні) та мотиваційно-особистісні (суб'єктивні) умови. Окреслено теоретичні підходи до видів психолого-педагогічних умов формування професійно-практичних компетентностей. Визначено роль програмно-імітаційних тренажерів у запобіганні недолікам сучасної вищої освіти.
- 14.17.08.2908/200746. Аналіз стану підготовки магістрантів до проведення педагогічних досліджень у початковій школі. Шквир О.Л. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.148-152. - укр. УДК 378.
У статті висвітлено результати опитування магістрантів факультету початкової освіти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії та Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Визначено рівень сформованості професійних якостей, дослідницьких знань та умінь, рівень готовності до проведення педагогічних досліджень. Виявлено недоліки у змістовому та операційно-діяльнісному компонентах підготовки до проведення педагогічних досліджень. Зроблено висновок про необхідність удосконалення означеної підготовки.
- 14.17.08.2909/200747. Теоретичні та методичні особливості використання сучасних інформаційних технологій у навчанні теоретичної фізики. Школа О.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.153-158. - укр. УДК 378.02:372.8.
Статтю присвячено теоретико-методичним особливостям застосування сучасних інформаційних технологій у курсі теоретичної фізики педагогічного університету. Наведено результати досвіду створення й системного використання авторських комп'ютерно зорієнтованих дидактичних засобів з курсу термодинаміки і статистичної фізики: програмного пакету для моделювання фізичних явищ і процесів на базі Mathcad, комплекту презентаційних матеріалів до лекційних занять з мультимедійним супроводженням, педагогічного програмного засобу тестового контролю знань студентів.
- 14.17.08.2910/200750. Особливості використання медіа бібліотеки як засобу навчання іноземної мови студентів немовних ВНЗ. Ващенко С.В., Лихошвед Н.В., Сайко М.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.15-19. - укр. УДК 372.881.1.
У статті проаналізовані поняття "електронна медіа бібліотека", "монологічне мовлення", "монологічне мовленнєві вміння", "змішане навчання", запропонована класифікація мовленнєвих умінь, обґрунтована послідовність навчання усного мовлення засобами електронної медіа бібліотеки, визначені етапи використання аудіо- та відеоматеріалів як засобів навчання усного монологічного мовлення, описані режими змішаного навчання, обрано модель організації навчання, що найбільш сумісна з використанням електронної медіа бібліотеки.
- 14.17.08.2911/200751. Формування професійної готовності майбутніх учителів початкових класів до вивчення творів зарубіжних письменників на уроках літературного читання. Голубовська І.В., Гордієнко О.А. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.20-25. - укр. УДК 4У(07).
У статті розглянуто актуальні проблеми формування професійної готовності студентів - майбутніх учителів початкової школи до викладання зарубіжної дитячої літератури на уроках літературного читання як засобу вдосконалення їх педагогічної майстерності. З метою надання методичної допомоги студентам-практикантам здійснено теоретичний аналіз досліджуваної проблеми і подано її теоретичні засади; запропоновано відповідні методичні рекомендації, зроблено висновки та окреслено перспективи подальших досліджень в означеній галузі.
- 14.17.08.2912/200753. Відбір й структурування змісту математичної освіти бакалаврів із системного аналізу в умовах реалізації компетентнісного та інтеграційного підходів. Дяченко О.Ф. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.31-35. - укр. УДК 378.14:51(045).
В статті розглянуто сучасний стан математичної освіти для спеціальності "Системний аналіз". Обґрунтовується необхідність зміни змісту математичного компоненту для формування професійних компетенцій бакалаврів системного аналізу. В ході дослідження нами виділені цілі професійно-спрямованої математичної освіти. У відповідності з поставленими цілями встановлено змістові лінії навчання математичним дисциплінам, визначені знання, вміння та навички щодо володіння навчальним матеріалом з математики. Розроблена та описана модель проектування компетентнісно-орієнтованого змісту математичної освіти.
- 14.17.08.2913/200754. Міждисциплінарні зв'язки "Медичної хімії" та "Аналітичної хімії" у підготовці бакалаврів лабораторної діагностики. Заблоцька І.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.36-40. - укр. УДК 378:371.214.272:54.
У статті наведені результати дослідження міждисциплінарних зв'язків хімічних дисциплін з іншими курсами навчального плану підготовки бакалаврів лабораторної діагностики за такими підходами: спільними поняттями, спільними методами дослідження, подібними практичними навичками, глибиною взаємодії між дисциплінами, хронологією їх вивчення. Встановлена необхідність перенесення дисципліни "Фармакологія та медична рецептура" для вивчення у III семестр, створення глосарію пріоритетних для підготовки зазначених фахівців хімічних понять, введення спецкурсу "Хімія (фахове спрямування)".
- 14.17.08.2914/200758. Мотивація як основа свідомого ставлення здобувачів вищої освіти до навчальної діяльності. Луценко О.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.71-77. - укр. УДК 378:159.947.5.
У статті досліджено мотивацію як основу свідомого ставлення навчальної діяльності та мотиви зовнішнього і внутрішнього типів, які визначають спрямованість, інтенсивність та особистісний смисл здобувачів вищої освіти. Визначається поняття мотивації з точки зору різних вчених, розглянуті проблеми мотивації навчальної діяльності курсантів, емоційний аспект мотивації, види та техніки мотивів.
- 14.17.08.2915/200759. Особливості формування змісту освітньої програми підготовки викладачів вищих навчальних закладів. Мирончук Н.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.78-81. - укр. УДК 378.
У статті схарактеризовано особливості побудови освітньої програми підготовки фахівців, визначено основні змістові складові освітньої програми, названо вимоги до формулювання результатів навчання. Запропоновано перелік загальних компетентностей підготовки фахівців на другому та третьому рівнях вищої освіти за професійною кваліфікацією "Викладач вищого навчального закладу". Також подано перелік спеціальних компетентностей та програмних результатів для підготовки фахівців на другому рівні вищої освіти.

- 14.17.08.2916/200762. Формування готовності студентів до самостійної роботи у навчанні іноземних мов. Осідак В.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.91-96. - укр. УДК 378.02:372.8.
У статті розглядається самостійна робота, як запорука підготовки майбутнього фахівця в умовах адаптації навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах до нових потреб суспільства; проаналізовано компонентний склад готовності студентів до самостійної роботи, а саме: мотиваційну, операційну оціночну складові та складову самоконтролю. Низький рівень готовності студентів до прийняття самостійних рішень може бути скорегований за рахунок стимулювання мотивації досягнення, експліцитному навчанню навчальним стратегіям, формуванню навички самоконтролю та адекватній самооцінці студентів.
- 14.17.08.2917/200765. Значення начерків у художньо-творчій діяльності майбутніх учителів образотворчого мистецтва з дисциплін "Малюнок" і "Живопис". Піддубна О.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.107-111. - укр. УДК 378.02:372.8.
У статті проаналізовано проблему художньо-творчої діяльності майбутніх учителів образотворчого мистецтва з дисциплін "Малюнок" і "Живопис". При підготовці вчителів образотворчого мистецтва виконання начерків є необхідною умовою для підвищення рівня професійної майстерності. Виконання начерків розглянуто як один із найважливіших засобів наочності в навчанні студентів малюнка і живопису. Розкрито специфіку виконання начерків, що є основою творчого та навчального малюнку. Проаналізовано принципи виконання роботи: від загального - до конкретного, від головного - до другорядного. Представлено матеріали й техніки виконання начерків. Розкрито специфіку процесу роботи над начерком, етапи виконання, цілі й методи його здійснення. Встановлено, що виконання начерків допомагає майбутньому вчителю образотворчого мистецтва швидко оволодіти образотворчими засобами озброєє практичними вміннями та навичками цілісного бачення природи й зображення, є умовою для професійного зростання студентів, виявлення їхніх інтересів і задумів з мистецьких дисциплін. Таким чином, виконання начерків - це фундамент, на якому формується професійна підготовка майбутнього вчителя образотворчого мистецтва з дисциплін "Малюнок" і "Живопис".
- 14.17.08.2918/200767. Міжособистісна взаємодія у формуванні комунікативних умінь майбутніх диспетчерів управління повітряним рухом. Тимченко С.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.117-121. - укр. УДК 378.
У статті розглянуто значення міжособистісної взаємодії в процесі формування комунікативних умінь майбутніх диспетчерів управління повітряним рухом. Висвітлено важливість ефективного міжособистісного взаємозв'язку в режимі спілкування "студент - студент" і "викладач - студент". Визначено, що саме викладач авіаційного вищого навчального закладу забезпечує умови для суб'єкт-суб'єктної педагогічної взаємодії та міжособистісної взаємодії студентів. Встановлено провідну роль міжособистісної взаємодії в процесі формування комунікативних умінь майбутніх диспетчерів управління повітряним рухом.
- 14.17.08.2919/200770. Проектування змісту професійної підготовки майбутніх учителів з метою створення інноваційного проекту їх освітнього середовища. Ярошинська О.О. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.135-141. - укр. УДК 378.
У статті акцентовано увагу на доцільності оновлення стратегії проектування змісту професійної підготовки майбутніх учителів. Здійснено аналіз документів, що розкривають вимоги до професійної підготовки майбутнього педагога, реалізацію ідей Болонської декларації та засад впровадження ECTS. Класифіковано їх у три групи. Визначено основні напрями проектування змісту професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Запропоновано методичні рекомендації з метою ефективної їх реалізації.
- 14.17.08.2920/200771. Можливості використання некомерційного програмного забезпечення під час вивчення дисципліни "Інформатика і інформаційні технології". Яценко О.І., Яценко О.С. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.142-147. - укр. УДК 378.02:372.8.
У статті розглянуті види програмного забезпечення, проведено порівняльний аналіз пропрієтарного та вільного програмного забезпечення. Обґрунтовано доцільність використання вільного, безкоштовного та відкритого програмного забезпечення в навчальному процесі. Визначено можливості використання некомерційного забезпечення у вищому навчальному закладі при вивченні курсу "Інформатика і інформаційні технології" спеціальності 102 Хімія освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр.
- 14.17.08.2921/200794. Дотримання стилю здорового способу життя як передумова успішної соціалізації студентської молоді. Шевчук О.А. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.78-84. - укр. УДК [378. 015. 31: 17. 022. 1]: 613: 316. 614 - 057. 875.
У статті виявлено рівень знань студентської молоді щодо дотримання здорового способу життя, розуміння необхідності його ведення як стилю поведінки та передумови успішної соціалізації.
- 14.17.08.2922/200795. Практичні методи формування в молодших спеціалістів комерційних коледжів конфліктологічної компетентності у розв'язанні професійних конфліктів. Гураль У.М. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.84-87. - укр. УДК 376 - 316. 6 (075).
У статті розглянуто конфліктологічну компетентність майбутніх фахівців сфери послуг. Проаналізовано сутність конфліктів та розкрито зміст конфліктологічної компетентності. Висвітлено питання управління конфліктами, проаналізовано шляхи попередження конфліктів. Особлива увага приділена висвітлені поглядів науковців щодо методів формування конфліктологічної компетентності студентів, які здобувають освіту в коледжах.
- 14.17.08.2923/200796. Формування у майбутніх фахівців національної самосвідомості. Фрідріх А.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.87-89. - укр. УДК 378. 015 А.
У статті визначено й обґрунтовано педагогічні умови формування національної самосвідомості у студентів. Розкрито теоретичний і практичний аспекти формування національної самосвідомості у студентів-філологічних спеціальностей у навчально-виховному процесі університету.
- 14.17.08.2924/200797. Підготовка майбутніх робітників соціальної сфери до створення профілактичної соціальної реклами. Волошко Г.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.89-93. - укр. УДК 371. 134: 37. 013. 42 - 051: [316. 77: 659. 1].
У статті акцентується увага на важливому значенні соціальної реклами для суспільства й соціалізації особистості. Автор розкриває можливості використання профілактичної соціальної реклами та описує технологію її створення у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери.
- 14.17.08.2925/200800. Виявлення структури толерантного ставлення майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до дітей з особливими потребами. Косарева Г.М. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.99-103. - укр. УДК 376: 159. 922. 76.

У даній статті розглянуто проблему становлення толерантної особистості майбутнього вихователя в умовах інклюзивної освіти. Виявлено структуру, критерії та показники рівнів сформованості толерантності ставлення до дітей з особливими потребами у майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів.

14.17.08.2926/200807. Теоретичні засади методичної підготовки майбутніх вчителів технології. Янцур М.С. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.124-129. - укр. УДК 378.147:[373.5.011.3-051:331].

У статті розглядаються теоретичні засади методичної підготовки майбутніх учителів технології. Розкрито мету, завдання, структуру та зміст нормативної дисципліни з основ теорії технологічної освіти, яка побудована на основі власного досвіду автора та сучасних психолого-педагогічних підходів в освітній галузі "Технології".

14.17.08.2927/200808. Концепція особистісно діяльній освіти у професійній підготовці вчителів іноземної мови. Штельмах Г.Б. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.129-132. - укр. УДК [378: 37. 011. 3 - 051]: 811. 111.

Стаття присвячена проблемі особистісно діяльній парадигми в підготовці майбутніх вчителів філологічних спеціальностей. У статті науково обґрунтовані теоретико-методологічні основи організації навчальної діяльності майбутніх педагогів.

14.17.08.2928/200809. Ефективність проектно-технологічної підготовки фахівців у системі "Коледж - Університет". Сингаївський Д.В., Савельєв М.Г. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.133-135. - укр. УДК 37. - 022. 32.

У статті розглянуто теоретичні та науково-методичні аспекти ефективності проектно-технологічної підготовки фахівців у системі "коледж-університет". Виокремлено зразок ефективної спільної практичної діяльності у комплексі "коледж-університет".

14.17.08.2929/200816. Європейський контекст вивчення іноземної мови у вищій школі. Осіпчук Н.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.155-158. - укр. УДК 378. 147. 016: 81' 243.

У статті проаналізовано сучасний стан розвитку іншомовної освіти у країнах Європейського Союзу. Розглянуто основні інституції Ради Європи, які відповідають за мовну політику. Визначено шляхи реформування навчання іноземних мов в Україні в рамках загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

14.17.08.2930/200818. Необхідність впровадження в навчальний процес структурної моделі для формування толерантності студентів педагогічних коледжів. Кострубань Р.В. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.161-163. - укр. УДК 378. 011. 3.

В статті обґрунтовано доцільність використання педагогічного моделювання для формування толерантності у майбутніх учителів, які здобувають освіту в педагогічних коледжах. Проаналізовано бачення науковців потенціалу педагогічного моделювання, представлено визначення педагогічної моделі. Зосереджено увагу на сутності складових моделі, визначено основні підходи, які покладені в основу структурної моделі формування толерантності студентів педагогічних коледжів.

14.17.08.2931/200911. Тренінг як засіб формування свідомого підходу до вивчення фізики. Лимарева Ю.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.95-100. - укр. УДК 372.853.

У статті викладено погляд та доцільність практичного застосування тренінгів у навчальному процесі з метою покращення освітнього процесу з фізики на основі організації свідомого підходу до навчання. Подані класифікації тренінгів стають у нагоді майбутньому викладачу фізики.

14.17.08.2932/200921. Сучасне мистецтво як засіб естетичного виховання студентів педагогічних вузів у позанавчальній діяльності. Батрак Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.176-180. - укр. УДК 387.1:336.221.

Статтю присвячено обґрунтуванню доцільності та ефективності використання творів сучасного мистецтва у процесі естетичного виховання студентів педагогічних вузів. Визначено та описано методи що підвищують ефективність використання виховного потенціалу сучасного мистецтва у позанавчальній діяльності майбутніх вчителів.

14.17.08.2933/200925. Формування мистецької культури майбутнього вчителя початкових класів як важливої умови його творчого розвитку. Лисевич О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.197-202. - укр. УДК 371.134:80.

У статті розглядається проблема формування мистецької культури майбутнього вчителя початкових класів, підходи та шляхи її формування. На думку автора є необхідність у створенні умов, які сприяли б проявам творчої активності, створенні творчого мікроклімату, проблемно-пошукової атмосфери, необхідної для формування позитивних мотивів творчої діяльності. Автор стверджує, що необхідними умовами для прояву творчості у педагогічній діяльності є наявність творчих особистостей, творчого процесу, творчого середовища.

14.17.08.2934/200930. Структурно-функціональна модель розвитку професійної майстерності викладача. Андрієвський Б.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.222-228. - укр. УДК 371.32.

У статті розриті організаційно-педагогічні умови фахового зростання викладачів вищої школи. Визначені існуючі підходи до підвищення їх професійної майстерності (когнітивний, біхевіористичний, особистісно-зорієнтований, системний та ін.) у контексті трансформації в європейській освітній простір. Розроблена модель розвитку професійної майстерності викладача в сучасних умовах.

14.17.08.2935/200931. Ціннісна педагогічна взаємодія як концепт сучасної дидактики вищої школи. Гончар О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.228-232. - укр. УДК 378.016.

Розкрито поняття "ціннісна педагогічна взаємодія" як концепту сучасної дидактики вищої школи в контексті гуманістичної освітньої парадигми. Підкреслено важливість створення на заняттях таких педагогічних умов, що сприятимуть розвитку суб'єктного потенціалу особистості, організації ціннісно-орієнтованої діяльності учасників навчального процесу в процесі їх взаємодії. Доведена необхідність дидактикам вищої освіти відмовитися від пошуку універсальних методів та способів організації педагогічної взаємодії або стихійного запозичення принципів системи освіти інших, нехай навіть прогресивних країн, а навпаки акцентуватися на з'ясуванні актуальних практичних завдань та пошуку шляхів вдосконалення процесу навчання у вищій школі через переорієнтування наборок вітчизняної вищої школи та поступового засвоєння нових навчальних технологій, орієнтованих на суб'єкт-суб'єктну взаємодію учасників навчального процесу.

14.17.08.2936/200932. Іншомовна підготовка студентів немовних спеціальностей в умовах глобалізації. Заболотська О.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.232-240. - укр. УДК 378.016:811.111.

У статті розглядаються сучасні тенденції іншомовної підготовки спеціалістів немовних вищів в умовах світових глобалізованих процесів.

- 14.17.08.2937/200933. Сутність феномена "методична культура викладача вищої школи". Княжева І.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.240-245. - укр. УДК 378.018+377.35+008+374.32.
У статті подано дані щодо розробленості проблеми професійно-педагогічної підготовки викладачів для вищої школи; обґрунтована актуальність визначення сутності методичної культури викладача вищої школи; наведено формально-логічні правила і діалектичні принципи визначення понять; представлено аналіз та наукове обґрунтування феномена "методична культура викладача вищої школи", визначено найбільш істотні його характеристики.
- 14.17.08.2938/200934. Призначення університетів у розвитку суспільства. Койчева Т.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.242-251. - укр. УДК 378.4+372.832.
У статті розглянуто тенденції і особливості розвитку сучасної системи освіти. Досліджено роль і місце університетів у суспільному житті у різні часи. Зазначено особливості діяльності і функції педагогічних університетів.
- 14.17.08.2939/200935. Професійно-педагогічна культура майбутнього вчителя початкової школи: практико-орієнтований підхід. Пальшкова І.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.251-257. - укр. УДК 371: 132.
У статті визначено особливості змісту та методів пізнання професійно-педагогічної культури в контексті практико-орієнтованого підходу.
- 14.17.08.2940/200937. Соціальний образ студентів педагогічних спеціальностей вузів Поморського регіону Польщі. Суріна І.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.264-270. - укр. УДК 378.096 + 316.346.32-053.6.
Стаття представляє опис сутності соціального образу молоді, на цій основі представлені основні характерні риси соціального образу сучасних студентів педагогічних спеціальностей вузів поморського регіону Польщі.
- 14.17.08.2941/200938. Структурно-функціональна модель формування методичної компетентності майбутніх учителів у навчанні математики учнів початкових класів. Скворцова С.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.270-277. - укр. УДК 378.147+372.4+371.15.
У статті презентовано авторську модель формування методичної компетентності майбутніх учителів початкової школи до навчання учнів математики. Виходячи з Національної рамки кваліфікацій результатом навчання на кожному освітньому рівні є компетентність; у складі професійної компетентності вчителя вчені виділяють методичну компетентність, формування якої й визначає мету презентованої моделі. Досягнення зазначеної мети відбувається за рахунок упровадження методичної системи яка презентується як композиція взаємообумовлених та взаємопов'язаних компонентів: завдань, навчально-змістового ресурсу (зміст навчання та організаційні форми навчання), технологій та засобів навчання.
- 14.17.08.2942/200939. Магістерська робота як показник якості науково-дослідницької підготовки майбутніх фахівців. Шарко В.Д. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.277-285. - укр. УДК 378.
У статті розглянуто вимоги до змісту підготовки фахівців кваліфікаційного рівня "магістр", виявлено типові недоліки у написанні й оформленні магістерських робіт, з'ясовано причини їх появи та способи усунення.
- 14.17.08.2943/200941. Взаємодія викладача та студента у інформаційно-комунікаційному педагогічному середовищі. Архіпова І.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.289-293. - укр. УДК 378.124.92:004.
У статті автор розглядає особливості взаємодії викладача та студента, а також зміни їх ролей та поведінки в умовах інформаційно-комунікаційного педагогічного середовища.
- 14.17.08.2944/200942. Природознавча компетентність майбутнього вчителя початкової школи: теоретико-методичний аналіз. Бальоха А.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.293-298. - укр. УДК 378.147.13:373.3:502.
У статті розглядаються особливості підготовки майбутнього вчителя початкових класів до навчання школярів природознавства. Розкривається проблема формування природознавчої компетентності студентів. Досліджується відповідність підготовки майбутнього вчителя вимогам Державного стандарту початкової загальної освіти. Визначається зміст природознавчих компетенцій за результатами теоретичного аналізу досліджень вчених-методистів.
- 14.17.08.2945/200943. Проблема готовності майбутнього вчителя початкової школи до роботи з обдарованими учнями. Ваколя Т.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.298-302. - укр. УДК 378:005.6.
У статті розглядається проблема професійної підготовки вчителя до організації роботи з обдарованими учнями. Визначено базові складові готовності педагога до розвитку обдарованості, виокремлено педагогічні умови, які забезпечують ефективність професійної підготовки майбутнього вчителя до роботи з обдарованими молодшими школярами, окреслено перспективи подальшої розробки цієї проблеми.
- 14.17.08.2946/200944. Сучасні аспекти навчання аудіювання майбутніх учителів початкової школи. Валуєва І.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.302-307. - укр. УДК 371.32+81'243.
Статтю присвячено обґрунтуванню актуальності підготовки майбутніх учителів початкової школи до роботи над навчанням аудіювання на заняттях з англійської мови.
- 14.17.08.2947/200946. Застосування методу проблемної лекції з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Виговська С.В., Журба О.Р. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.311-316. - укр. УДК 378.1.
У статті визначено поняття "проблемна лекція", розглянуто її структурні складові та проаналізовано особливості застосування методу проблемної лекції у процесі викладання у вищих навчальних закладах.
- 14.17.08.2948/200947. Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів початкових класів до формування естетичного світосприймання дітей молодшого шкільного віку засобами живопису. Голінська Т.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.316-320. - укр. УДК 371.13:[373.31:37.036].
У статті розглядаються шляхи покращення підготовки майбутнього вчителя початкових класів до формування естетичного світосприймання дітей молодшого шкільного віку засобами творів живопису у спеціально створених педагогічних умовах. Автором проаналізовано форми і методи організації навчально-виховного процесу при дотриманні певних педагогічних умов.
- 14.17.08.2949/200974. Аналіз освітніх особливостей на прикладі відомих університетських моделей. Ковалевський С.В. // Вісник Донбаської держ. машинобудівної ак-мії. Краматорськ: Донбаська державна машинобудівна ак-мія, 2016, №2(38), С.125-131. - укр. УДК 378 37.001.5; 37.001.57; 37:51Ф7; 37:007.
У статті представлений аналіз освітніх моделей, прийнятих у провідних університетах США, Бразилії, Японії, Австралії та Європи. Ці моделі також відображають особливості систем середньої освіти та післядипломного підвищення кваліфікації.

Порівняльний аналіз показує переваги і недоліки кожної з прийнятих моделей. Особливо виділені особливості освітніх систем з інженерних спеціальностей. Показана роль університетів в подальшому працевлаштуванні випускників та роль фірм в інтегрованій підготовці студентів. Дана оцінка мотиваційним тенденціям студентів у вищій освіті порівнюваних моделей і бізнес-орієнтованому підходу університетів до підготовки майбутньої робочої сили в поєднанні з потребами місцевих компаній. Сформульовано ключові фактори успіху університетів незалежно від країни.

14.17.08.2950/200977. Задачі, які ставить 4-та промислова революція перед Україною. Кравченко А.А. // Вісник Донбаської держ. машинобудівної ак-мії. Краматорськ: Донбаська державна машинобудівна ак-мія, 2016, №2(38), С.142-147. - рос. УДК 378.

У цій роботі описане середовище, у якому доведеться працювати майбутнім інженерам. Окреслені перспективні напрямки підготовки студентів. Усього виявлено дев'ять найважливіших технологічних досягнень: гнучкі роботизовані системи, адитивні технології, моделювання та симуляція, хмара, кібербезпека, промисловий інтернет речей, доповнена реальність, великі дані та аналітика, а також інтеграція вертикальних та горизонтальних систем. Виявлені навички та інструменти, які надають випускникам ВНЗів конкурентні переваги на ринку праці. Дана робота є тільки першим кроком у напрямку підвищення якості освіти інженерів. Дана тема потребує обговорення в широкому колі власників, головних спеціалістів підприємств і викладачів технічних ВНЗів.

14.17.08.2951/201041. Програми подвійного диплома: моделі та перешкоди в їх реалізації у межах національної системи вищої освіти. Романовський О.Г., Мороз В.М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.3-13. - укр. УДК 378.14.

У статті проаналізовано зміст найбільш поширених моделей реалізації програм подвійного диплома вищими навчальними закладами. Визначено недоліки та переваги окремих моделей подвійного диплома та запропоновано авторський погляд на елементи механізму їх реалізації. Крім того, розглянуто основні перешкоди, які впливають на ефективність впровадження програм подвійного диплома у національну систему вищої освіти.

14.17.08.2952/201042. Деякі проблеми розвитку вищої освіти України. Панфілов Ю.І. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.14-20. - укр. УДК 378.

Успішність і добробут будь-якої країни багато в чому залежать від якості освіти. Освіта і наука є головним національним капіталом, який має посісти провідне місце у структурі політики держави. Велике значення для подальшого розвитку національної освіти має ухвалення Закону України "Про вищу освіту". У той же час, як показує аналіз, ефективний розвиток освіти в Україні потребує здійснення ще низки кроків, які б закріпили шляхи виконання прийнятих рішень. Це передусім юридична фіксація задекларованих в ухваленому Законі прав вищих навчальних закладів і механізмів їх реалізації. У статті викладено пропозиції, за допомогою яких університети могли б вирішувати свої проблеми, передусім впливати на підвищення якості освіти і стимулювати мотивацію студентів до навчання. Розглядаються також шляхи створення системи альтернативних каналів фінансування технічних університетів, питання співпраці освіти і бізнесу.

14.17.08.2953/201043. Виховання творчої особистості в системі професійної підготовки майбутніх інженерів. Пономарьов О., Черемський М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.21-31. - укр. УДК 378.14:37.013.41.

Показано потребу української промисловості в кадрах інженерів, які були б здатні генерувати принципово нові ідеї і впроваджувати їх у практику. Таким фахівцям мають бути притаманні як висока професійна і соціальна компетентність, так розвинені креативні здібності, фантазія й інтуїція. У статті аналізується важливість виховання творчої, конкурентоздатної особистості майбутнього інженера. Зокрема, приділяється особлива увага розвитку у нього прагнення до самовираження та самоствердження особистості. Пропонуються форми і методи виявлення та розвитку креативних здібностей студента в процесі його професійної підготовки. Показано визначальну роль як технічної творчості, так і значного сприятливого впливу мистецтва на особистісний розвиток студента, у тому числі й на розвиток його креативності. Обґрунтовано необхідність не тільки широкого залучення студентів до участі у науково-технічному пошуку й художній самодіяльності, але й істотних змін змісту й характеру викладання дисциплін соціально-гуманітарного циклу.

14.17.08.2954/201044. Педагогічна фасилітація - механізм розвитку лідерського потенціалу студентів в умовах технічного університету. Гура Т.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.32-44. - укр. УДК 37.035.91:37.046.16.

В статті розглядається поняття "фасилітація" та "педагогічна фасилітація". Наголошено на сучасних вимогах до конкурентоспроможного фахівця технічного університету. Визначено зв'язок фасилітації з лідерськими якостями особистості студента технічного ВНЗ. Висвітлено особливості історії впровадження в педагогічну практику особистісно орієнтованого підходу як механізму педагогічної фасилітації. Зроблено акцент на установки вчителя-фасилітатора, які необхідні для розвитку особистості учня. Зазначено основне завдання викладача-фасилітатора - стимулювання і ініціація осмисленого навчання у студентів. Особливу увагу приділено ролі викладача-фасилітатора для розвитку лідерського потенціалу у студентів у технічному ВНЗ.

14.17.08.2955/201048. Гомеостатизм в організації функціонування культурно-освітнього простору педагогічного університету. Смолінська О.Є. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.69-81. - укр. УДК 371.

У статті вивчено різні аспекти гомеостатизму як принципу організації культурно-освітнього простору педагогічного університету: з'ясовано спільні та відмінні риси принципів гомеостатизму та синергізму, вивчено особливості самоорганізації в культурно-освітньому просторі з позицій першого. Особливу увагу звернено на педагогічні аспекти впливу стану екілібристичної рівноваги в університетській педагогічній освіті як макросистемі та університеті - як мікросистемі.

14.17.08.2956/201050. Формування світогляду майбутніх інженерів-керівників з позицій теорії духовного лідерства. Середа Н.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.91-104. - укр. УДК 37.017.93:179.9.

У статті розглядаються проблеми морально-ціннісного виховання майбутніх інженерів, яким доведеться виконувати керівні функції. Підкреслюється важливість організаційно-управлінської підготовки фахівців інженерного профілю. Розглядається сутність та особливості формування світогляду майбутніх інженерів-керівників з позицій теорії духовного лідерства. Особливу увагу приділено двом основним чеснотам, які становлять сутність лідерства: великодушності і смиренності. Аналізується досвід НТУ "ХПІ", запропоновано рекомендації з навчання і виховання майбутніх інженерів-керівників, формування їхнього світогляду, духовно-моральної та естетичної культури.

14.17.08.2957/201051. Наука соціального управління в системі професійної підготовки. Гаєвська О.Б. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.105-111. - укр. УДК 005.35; 316.3(477).

У статті пропонується аналіз стану науки соціального управління, яка належить до знання, що уособлює самоуправління найбільш складною системою - людським суспільством, визначальним елементом якого є людина. Це знання має загальноцивілізаційний соціально-системний зміст і саме в такий спосіб має допомагати українському управлінському корпусу здійснювати свою місію - організацію в Україні сучасної високорозвинутої соціальної системи. Ідеться про продовження процесу формування найбільш адекватного цьому змістові знання - науки соціального управління, використання якої дає можливість суттєво послабити політичний тиск на самоуправління суспільства. Пропонується авторська концепція реформування системи освіти і науки в Україні як необхідного складника процесу становлення нової соціальної системи, створення професійної і наукомісткої системи державного управління та формування організаційного (системного) мислення суспільства.

14.17.08.2958/201063. Моделювання процесу формування математичної культури майбутніх інженерів індустрії програмної продукції у вищому технічному навчальному закладі. Дубініна О.М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.79-89. - укр. УДК 378.1: 519.22.

У статті викладено результати дослідження з розроблення моделі процесу формування математичної культури студентів за напрямом професійної підготовки "Програмна інженерія", комплексно застосовуючи аксіологічний, діяльнісний, знанневий, компетентнісний, культурологічний, синергетичний та об'єктно орієнтований системний підходи з метою подальшої реалізації у навчально-виховному процесі. Виявлені універсальні дидактичні можливості акме-технології формування математичної культури майбутніх фахівців з програмної інженерії детермінуються як передовим педагогічним досвідом національної вищої школи, так і напрацюваннями з теорії і практики професійної підготовки відповідних фахівців в інших країнах.

14.17.08.2959/201065. Сучасні інтерактивні технології навчання студентів. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.99-104. - укр. УДК 378.147.091.313.004.

У статті розглянуто процеси впровадження інтерактивних технологій навчання, що базуються на використанні інформаційно-комунікаційних технологій і мереж, а також проблеми, що виникають при цьому. До таких технологій прийнято відносити електронну пошту, форум, чат, відеоконференцію, проектні технології, Веб-квест, Блог, Блог-квест. Проаналізовано їх вплив на характер навчально-пізнавальної діяльності студентів та на їх включеність до процесу пізнання. Доведено, що спільна діяльність студентів при використанні інтерактивних технологій відкриває можливості кожному з них вносити свій особистий індивідуальний внесок. Завдяки цьому у процесі роботи відбувається обмін знаннями, ідеями, засобами діяльності. Показано, що системне застосування цих технологій в навчально-виховному процесі істотно сприяє підвищенню якості професійної підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах.

14.17.08.2960/201067. Якість навчання у вищому навчальному закладі в концепції освітнього маркетингу. Дмитрієв В.Ю. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.105-111. - рос. УДК 378.1.

У статті розглядається питання застосування освітнього маркетингу в системі вищої освіти. Пропонується трактування поняття "якість" стосовно товарів і послуг вищої освіти. Аналізуються поняття "якість освіти" та "якість навчання", пропонується і обґрунтовується їх відмінність в концепції маркетингу, даються загальні визначення. Докладно розглядається суть і зміст якісного навчання у ВНЗ, пропонується методи оцінювання якості навчання з урахуванням вимог маркетингу. Сформульовано стратегічну мету маркетингової діяльності ВНЗ, запропоновано головні критерії, що забезпечують досягнення цієї мети.

14.17.08.2961/201068. Визначення компетентності експертів з оцінювання наукової діяльності у вищому педагогічному навчальному закладі. Подолячук С.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.112-122. - укр. УДК 005.6-044.5:[378.6:001.89].

Статтю присвячено проблемам формування експертної групи. Основною характеристикою компетентності експертів вбачається використання спеціального числового показника - коефіцієнта компетентності. У статті детально проаналізовано основні методи його визначення, проте запропоновані емпіричні залежності враховують далеко не всі якості експертів, а іноді містять параметри, які складно визначити. Ураховуючи ці обставини, нами розроблена комплексна та збалансована методика визначення коефіцієнта компетентності експерта з оцінювання наукової діяльності. Така методика на основі існуючих статистичних підходів максимально повно та однаковою мірою відображає найважливіші якості експерта, а саме: рівень професійної підготовки та інформованості, рівень базової аргументації при прийнятті рішення, особисті якості, рівень узгодженості дій із членами робочої групи при проведенні тестового оцінювання. Вона гармонійно поєднує основні методи оцінювання: документальний, самооцінки, взаємного оцінювання, тестування. Запропоновано інтервальну шкалу оцінювання компетентності експертної групи. З урахуванням об'єкта експертизи розроблено анкети та оцінювальні листи. Описано методику проведення експертного оцінювання та наведено результати практичної реалізації запропонованого підходу.

14.17.08.2962/201069. Порівняльний аналіз особливостей систем вищої освіти України і Франції. Северина Н. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.123-129. - англ. УДК 378.147.

У статті проводиться порівняльний аналіз особливостей систем вищої освіти України і Франції за умови уніфікації європейської освіти до Болонського процесу. Розглянуто особливості формування знань, умінь і навичок у вищих навчальних закладах двох країн. Описано відмінності і спільні риси щодо організації освітнього процесу, а саме створення виховного та освітнього середовищ у вищих навчальних закладах України і Франції.

14.17.08.2963/201075. Використання методів інтерактивного навчання при формуванні комунікативної компетенції студентів технічних вищих навчальних закладів. Маркова О.О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.60-66. - англ. УДК 378.147.091.313.

У статті розглянуто особливості методики інтерактивного навчання з метою формування іншомовної комунікативної компетенції студентів технічних вищих навчальних закладів. Ключовою у вирішенні проблеми стала теза про підвищення навчальної мотивації у студентів, оскільки процес оволодіння іноземною мовою студентами повинен не тільки забезпечувати оволодіння певним рівнем знань, а й сприяти успішній реалізації освітнього потенціалу, що розвивається, цього навчального предмета. Така мета навчання, на нашу думку, може бути досягнута завдяки впровадженню інтерактивних методів навчання (зокрема, "мозковий штурм", метод проектів, рольові та ділові ігри, дискусії, дебати, круглі столи, методи "мереживна пилка", "обери позицію", "шкала думок" тощо), де викладач і студент є рівноправними учасниками навчального діалогу, водночас стимулюючи до творчості. Впровадження інтерактивних методів у технічних вишах має свою специфіку, оскільки навчального предмета повинні бути максимально наближені до реальних умов праці майбутніх фахівців. Ефективність методів при формуванні комунікативної компетенції студентів проілюстровано у статті на прикладі "мозкового штурму" та методу проектів. Метод "мозкового штурму", спрямований на вироблення навичок діалогічного та монологічного мовлення, описаний як трьох етапний у процесі вирішення проблемного питання (постановка - генерація ідей - підбиття підсумків), був проілюстрований проблемною ситуацією з виявлення професійних навичок майбутнього спеціаліста-техніка. Метод проектів, на нашу думку, суттєво впливає на розвиток творчих здібностей студентів у процесі оволодіння іноземною мовою. У статті запропоновано опрацювати тему "Деталі автомобіля" шляхом створення проектів із запропонованої теми із подальшим обговоренням.

- 14.17.08.2964/201077. Психологічні аспекти підготовки майбутнього інженера у ВНЗ. Мовчан Я.О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.91-97. - англ. УДК 159.9:378.
У статті розглянуто психологічні аспекти професійної підготовки майбутніх інженерів з урахуванням педагогічних умов і психологічної структури особистості. Обґрунтовано важливість психологічної підготовки студентів, яка сприяє їх професійному та особистісному зростанню. Зазначено зовнішні та внутрішньо особистісні психологічні компоненти, яким треба приділяти увагу при підготовці фахівців. Приділено увагу професійній мотивації, яка насамперед залежить від ціннісних орієнтацій студента. Підкреслюється важливість концепції розвитку психологічної культури фахівця, теоретично обґрунтовано, що вона впливає на самопізнання та самореалізацію майбутнього інженера. Показано, що формування такої якості як самостійність стає особливо важливим для студента.
- 14.17.08.2965/201078. Роль педагогічних умов у забезпеченні якості професійної підготовки майбутніх інженерів-програмістів у технічному університеті. Гончаренко Т.Є. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.105-113. - укр. УДК 378.
У статті розглядається роль педагогічних умов у структурі педагогічної науки. Показано, що реалізація педагогічних цілей і практичних завдань головним чином залежить від створення і дотримання педагогічних умов, що мають вузько дослідницький характер, але локально базуються вони на педагогічних законах, закономірностях, принципах та правилах. Аналізується поняття "умова" з різних боків - загальнонаукового, філософського, психологічного та педагогічного. Особлива увага приділяється педагогічним умовам. З'ясовується роль педагогічних умов у забезпеченні якості професійної підготовки спеціалістів різних напрямків. Наведено загальну структуру системи забезпечення якості освіти на рівні вищого навчального закладу. Особлива увага приділяється формуванню педагогічних умов на принципах філософії TQM (тотального управління якістю), бо вони є запорукою якісної підготовки спеціалістів з IT- технологій.
- 14.17.08.2966/201079. Особливості формування професійної самосвідомості студентів-психологів під час навчання у ВНЗ. Грінченко О.М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.121-127. - англ. УДК 159.9.075.
У статті розглядається проблема самовизначення студентів-психологів у професійній сфері життя. Визначено психологічні і соціальні складники самовизначення, а також роль і значення навчального процесу в його формуванні. Проведений аналіз професійних якостей, необхідних для професійного самовизначення студентів, дозволяє зробити висновок про те, що посилення уваги до цієї проблеми може значно підвищити ефективність процесу формування та розвитку самосвідомості майбутнього професіонала.
- 14.17.08.2967/201084. Формування особистості майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах України в контексті гуманістичної парадигми: теоретичний аспект. Черкашин А.І., Акіменко Д.О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.114-120. - англ. УДК 159.9.
Статтю присвячено формуванню особистості майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах Міністерства освіти і науки України в контексті гуманістичної парадигми. Сутність впровадження гуманістичної парадигми у вищих навчальних закладах України полягає у формуванні гуманного ставлення суб'єктів взаємодії у навчально-виховному процесі один до одного, формуванні гуманістичної спрямованості майбутніх фахівців у подальшій професійній діяльності.
- 14.17.08.2968/201206. Формування технологічних умінь у майбутніх інженерів-педагогів швейного профілю. Ковальська В.С., Безкоровайна М.М., Агапова М.О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №2, С.3-11. - укр. УДК 378.1:687.02.
У статті наведено результати розроблення методики формування технологічних умінь у майбутніх інженерів-педагогів швейного профілю. Визначено поняття "уміння", "професійні уміння", "технологічні уміння". Розроблено модель формування технологічних умінь у майбутніх інженерів-педагогів швейного профілю, яка містить такі компоненти: цілемотиваційний, змістовний, організаційно-діяльнісний, оціночно-результативний. Модель стала основою побудови методики формування технологічних умінь у майбутніх інженерів-педагогів швейного профілю в процесі вивчення дисципліни "Технологія швейних виробів", до компонентів якої належать мета, завдання, принципи, зміст, способи реалізації та критерії оцінювання. Основою реалізації методики обрано інноваційні технології навчання: "Акваріум" - майстерні; "Алгоритм-лабіринт" - метод завдань; брифінг-групи - метод інцидентів; "Папка з відніми документами" - метод кейсів; групова динаміка - мозковий штурм; дебати - програмовані інструкції; дискусія - розмова; кейс-технології, тренінги, ігри - рішення вузькоспеціальних питань; короткочасні ротації - рольові ігри.
- 14.17.08.2969/201207. Характеристика поняття "конкурентоздатність майбутнього інженера-педагога". Романовська О.О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №2, С.12-23. - укр. УДК 372.371.
Стаття присвячена розгляду такої актуальної проблеми, як конкурентоздатність майбутнього фахівця. Проведено аналіз різних підходів до визначення понять "конкуренція", "конкурентоздатність", "конкурентоспроможність фахівця", визначено сутність поняття "конкурентоздатність інженера-педагога" і виокремлено її основні компоненти. Автор зазначає, що сучасна професійна освіта має бути спрямована саме на формування конкурентоздатності у майбутніх фахівців.
- 14.17.08.2970/201208. Науково-методичне забезпечення змісту професійно-правової підготовки майбутнього інженера-педагога. Коваленко Д.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №2, С.24-36. - укр. УДК 378.1:62:34.
У статті представлено теоретичне обґрунтування необхідності внесення змін у зміст чинної правової підготовки студентів в умовах вищої інженерно-педагогічної освіти відповідно до проблеми забезпечення належного виконання фахівцями професійних функцій. Розроблено науково-методичне забезпечення змісту професійно-правової підготовки шляхом його удосконалення, доповнення за різними напрямками професійно-правової підготовки: навчальної, виховної, науково-дослідницької роботи студентів.
- 14.17.08.2971/201211. Особливості функціонування вищої школи України в умовах формування громадянського суспільства. Костючков С.К. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №2, С.54-61. - укр. УДК 101+304.2.
У статті розглянуто особливості функціонування вищої школи України в умовах нового громадянського суспільства; підкреслюється, що в першій декаді XXI століття в Україні відбуваються кардинальні, навіть доленосні соціально-політичні, економічні, культурні й духовні трансформації, а саме: розвиваються механізми ринкової економіки, функціонують інститути демократії та багатопартійна система, українське суспільство стало більш монолітним, патріотично орієнтованим, відкритим. Автор акцентує увагу на тому, що на відміну від традиційних практик, формування громадянського суспільства в Україні відбувається як під тиском глобальних змін, так і у межах процесу модернізації, тобто комплексу соціальних, економічних, політичних, культурних та інтелектуальних трансформацій, характерних для країн молодих демократій. Зазначено, що громадянське суспільство хоча і є у певному розумінні поняттям трансісторичним, у кожному епоху когерує із проявами

політичного життя і реагує на його стимули, а отже - приймаючи на себе знакозмінні навантаження, забезпечує соціальну раціональність, виявляючи себе як постійно змінюване, а отже - безперервно нове громадянське суспільство.

14.17.08.2972/201215. Роль духовності при формуванні відповідальності у студентів технічних університетів. Ріпко І.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №2, С.87-95. - укр. УДК 378.02.

У статті розглядається проблема формування відповідальності у майбутніх інженерів у процесі професійної підготовки в технічних університетах на основі духовних компонентів - етичних поведінки та творчих якостей. Проблема розглядається на прикладі констатувального експерименту в групі аспірантів НТУ "ХПІ".

14.17.08.2973/201216. Визначення методології навчання майбутніх інженерів з автоматизації енергосистем. Рудевич Н.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №2, С.96-104. - укр. УДК 378.

У статті визначено зміст професійних компетентностей інженера з автоматизації енергосистем. Проаналізовано види робіт у межах кожної компетентності. Визначено, що ефективне виконання професійних дій потребує встановлення причинно-наслідкових зв'язків побудови та функціонування систем управління об'єктами енергосистеми. Показано доцільність застосування каузального навчання для майбутніх інженерів з автоматизації енергосистем на базі причинно-наслідкових моделей знань. Розроблено при-чинно-наслідкові моделі системи знань про функціонування та побудову систем управління об'єктами енергосистеми, що можуть застосовуватись на всіх рівнях деталізації.

14.17.08.2974/201218. Готовність майбутнього фахівця до професійної діяльності і роль контекстного навчання в її формуванні. Романовський О.Г., Михайличенко В.Є. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.3-8. - англ. УДК 37015.3(075).

У статті розглянуто проблему готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності та її актуальність у сучасних умовах. У працях вчених готовність до діяльності визначається як цілісне психологічне явище, в якому інтегруються знання, вміння особистості щодо виконання ними конкретного виду діяльності. Показано необхідність єдності професійного й особистісного розвитку студентів від час навчання у ВНЗ. Розглянуто педагогічні умови, необхідні для динамічного руху студента від навчальної до професійної діяльності, трансформації першої у другу з відповідною зміною потреб і мотивів, цілей, дій, засобів, предмета і результатів. Для цього досить послідовно моделювати у навчальному процесі зміст професійної діяльності спеціалістів з боку його предметно-технологічних (предметний контекст) і соціальних твірних (соціальний контекст). Цим вимогам відповідає контекстне навчання, що забезпечує перехід, трансформацію одного типу діяльності (пізнавальної) до іншої (професійної).

14.17.08.2975/201219. Роль особистості педагога в ефективній підготовці майбутніх професіоналів. Чебакова Ю.Г. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.9-13. - укр. УДК 37015.

Статтю присвячено проблемі формування власного стилю педагога та його впливу на ефективність підготовки майбутніх фахівців. Розкрито авторитет викладача як інтегральну характеристику його професійного, педагогічного й особистісного становища у колективі. Виокремлено основні компоненти діяльності викладача (конструктивний, організаційний, комунікативний, рефлексивний), а також його індивідуальна акмеологічна модель (власний стиль роботи, імідж, педагогічна культура, професійне кредо, стратегія діяльності), розкрито складники педагогічного стилю: зовнішній (манера одягатися, розмовляти), внутрішній (загальна система цінностей у поведінці, педагогічна майстерність, творчість, канали самореалізації та педагогічного впливу на студентську молоддь); показано індивідуальний стиль педагогічної діяльності, який формується безпосередньо під час роботи. Визначено завдання, які вирішує педагог у процесі стимулювання самовиховання студентів.

14.17.08.2976/201220. Дослідницька культура майбутнього інженера-педагога в контексті гуманізації вищої професійної освіти. Ковальська В.С. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.14-21. - укр. УДК 378.147.

У статті наведено результати наукової роботи щодо визначення поняття дослідницької культури майбутнього інженера-педагога, її функцій та структурних компонентів. Визначено поняття "культура", "культура особистості", "професійна культура", "дослідницька культура фахівця", "дослідницька культура майбутнього інженера-педагога" та встановлено співвідношення обсягів цих понять. Виокремлено структурні компоненти дослідницької культури майбутнього інженера-педагога, а саме: мотиваційно-ціннісний (усвідомлення студентами мети і завдань дослідницької культури, професійних мотивів, ціннісних орієнтацій), когнітивний (система предметних знань (інженерних та педагогічних) та знань щодо організації та здійснення інженерних та педагогічних досліджень), діяльнісний (сукупність аналітичних, прогностичних, інформаційних, організаційних та комунікативних умінь і навичок реалізації інженерних й педагогічних досліджень), рефлексивно-оцінний (рефлексія, самооцінка, прогнозування власного розвитку). Встановлено функції дослідницької культури майбутнього інженера-педагога, серед яких виокремлено креативну, імперативну, адаптивну, розвивальну, та таку, що модулює і формує.

14.17.08.2977/201221. Гендерні особливості професійного становлення особистості студента. Мілорадова Н.Е., Мовмига Н.Є. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.22-32. - укр. УДК 159.9.

У статті досліджуються гендерні особливості професійного становлення особистості студента, що супроводжується зміною уявлень індивіда про себе і своє місце у соціальному світі і світі професій. Тендер надає соціально рольовий статус особистості, який визначає можливості в освіті, професійній діяльності, суспільному виробництві. У зв'язку з цим важливим аспектом стає вивчення професійного становлення з позиції гендерного підходу, коли в центрі уваги стає учень і його особистісні особливості.

14.17.08.2978/201222. Концепція освіти з безпеки. Кудін В.О., Бегун В.В., Гречанінов В.Ф., Яцюк О.П. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.33-44. - укр. УДК 372.862:614.84.

Обґрунтовується необхідність реформування системи вивчення дисциплін з безпеки у ВНЗ. Пропонується нова концепція освіти з безпеки на основі ризиків орієнтованого підходу. Розглядається зміст дисципліни "Управління безпекою" як вивчення ризиків і методів їх аналізу, управління ризиками, основи цивільного захисту та державного контролю безпеки.

14.17.08.2979/201223. Проблеми соціальної та екологічної безпеки життя і діяльності як чинник якості інженерної освіти. Демідова Ю.Є. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.45-49. - укр. УДК 159.9:316.

Актуальність питання соціальної та екологічної безпеки життя і діяльності полягає у створенні складової системи у контексті навчання культурі промислової безпеки та психології професійної діяльності. Це полягає в тому, щоб засвоєні знання студент міг не тільки відтворити, але й застосувати їх у майбутній професійній діяльності.

14.17.08.2980/201227. Інформаційні технології у навчальному процесі професійно-технічних навчальних закладів. Агапова М.О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.72-79. - укр. УДК 378.147.

У статті наведено результати аналізу можливостей, цілей, напрямків та стратегії впровадження інформаційних технологій у навчальний процес професійно-технічних навчальних закладів, а також визначено готовність викладачів цих навчальних закладів до використання даних технологій у педагогічній діяльності. Визначено поняття "інформаційні технології", педагогічні

цілі їхнього використання. Уточнено основні напрямки використання інформаційних технологій у професійно-технічних навчальних закладах, а саме у навчальному процесі, в межах здійснення наукових досліджень, у адміністративному процесі та при реалізації електронної комерції. Визначено елементи стратегії впровадження інформаційних технологій в навчальні заклади освіти, основними серед яких є підтримка педагогічних цілей, вимоги до структурних змін, оцінювання, питання якості, розробка та впровадження, мультимедійний досвід, питання фінансування. Наведено результати анкетування викладачів професійно-технічних навчальних закладів щодо визначення їхньої готовності до використання інформаційних технологій у своїй педагогічній діяльності, які свідчать про усвідомлення необхідності та бажання застосовувати ці технології у навчальному процесі.

14.17.08.2981/201228. Дидактичні особливості викладання дисципліни "фізична культура та психофізіологічний тренінг" магістрантам спеціальності "педагогіка вищої школи". Ігнатюк О.А. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.80-86. - укр. УДК 378: 37.032.

У статті розкрито дидактичні особливості організації вивчення магістрантами навчальної дисципліни "Фізична культура і психофізіологічний тренінг". Розкрито зміст дисципліни, форми і методи професійної підготовки, які сприяють формуванню у магістрантів знань індивідуальних особливостей особистості та практичних навичок їх саморозвитку психічних функцій і саморегуляції емоційних станів, що визначають сутність управлінської ортобіотики. Обговорюються творча складова індивідуальних завдань магістрантів, можливі стратегії і тактики особистісно-професійного самовдосконалення.

14.17.08.2982/201231. Місце і роль трудового потенціалу ВНЗ у формуванні та розвитку національної гуманітарно-технічної еліти: державно-управлінський аспект. Мороз С.А. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.102-110. - укр. УДК 354: 378.12.

У статті розглянуто місце і роль наукових та науково-педагогічних працівників в реалізації соціальної функції держави в межах освітньої галузі, а також визначено умови ефективної діяльності ВНЗ в контексті темпоральних конструкцій розвитку вищої освіти. Визначено, що освіта, так само як і трудовий потенціал ВНЗ, можуть бути розглянуті на рівні суспільних інституцій, що створює передумови для визнання їх значущості для формування та розвитку національної гуманітарно-технічної еліти. Крім того, стаття містить узагальнення щодо існування залежності між рівнями розвитку національної гуманітарно-технічної еліти та трудового потенціалу ВНЗ.

14.17.08.2983/201232. Модернізація змісту та структури лідерства як перспектива підвищення рівня конкурентоспроможності майбутнього фахівця. Романовський О., Квасник О., Шаполова В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.3-15. - англ. УДК 378. 016+ 316.

Розглянуто погляди на лідера та лідерство у історичній ретроспективі, здійснено аналіз існуючих концепцій трактування даної дефініції. Показано докладний зміст досліджуваного терміну та здійснено спробу його модернізації шляхом додавання до сутнісного наповнення нового компоненту. Вперше автори впроваджують значення поняття команда як необхідної складової лідерства. Доведено актуальність резонансного лідерства з позицій трансформації структури лідера із введенням особливих складових та компетентностей, що забезпечить підвищення рівня конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

14.17.08.2984/201233. Сторітеллінг як інструментальний компонент самопрезентації в діловому спілкуванні. Попова Г., Середа Н. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.16-22. - англ. УДК 159.923.2:378.

Розглянуто роль сторітеллінгу (розповідання історій), нарративу як одного з важливих компонентів самопрезентації в діловому спілкуванні. Досліджено, що студенти технічних спеціальностей у ВНЗ використовують розповідання історій спонтанно, не пов'язують їх з поняттям "ділова взаємодія". Проаналізовано різні інструменти розвитку нарративної практики, які використовуються психологами та педагогами для розвитку вміння професіонала вільно висловлювати думки в заданому напрямку з точки зору психологічних закономірностей процесу самопрезентації особистості та з точки зору риторики.

14.17.08.2985/201234. Мотив статусу професійної діяльності та його місце в розвитку трудового потенціалу у вищих навчальних закладах у суспільно-адміністративній перспективі. Мороз С., Чала Ю. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.33-42. - англ. УДК 37.013: 354.

В статті наведено результати аналізу відповідей експертів щодо оцінювання значущості мотиву статусу професійної діяльності викладача ВНЗ, а також порівняння потужності впливу основних суб'єктів його формування на процеси розвитку трудових можливостей ВНЗ. Крім того, в статті опрацьовано висновки щодо можливості впливу суб'єктів державного управління на ефективність розвитку трудового потенціалу ВНЗ у межах процесів формування та підсилення дії мотиву статусу професійної діяльності викладача ВНЗ.

14.17.08.2986/201235. Психолого-педагогічний потенціал фізичної культури і спорту у вихованні навичок лідерства студентів вищих навчальних закладів. Тіняков А. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.23-32. - укр. УДК 37.013.21.

У статті аналізуються можливості та шляхи реалізації психолого-педагогічного потенціалу фізичної культури і спорту у вихованні лідерства студентів вищих навчальних закладів. Середовище фізичної культури і спорту має величезний виховний потенціал, а лідерство є одним із головних ознак фізкультурно-спортивної діяльності. У статті проаналізовано процес фізичного виховання і занять спортом у вищих навчальних закладах з позиції впливу на розкриття лідерського потенціалу, формування лідерських здібностей та навичок студентів. Конкретизовано лідерські навички, що формуються у студентів під час фізичного виховання і занять спортом та необхідні для цього організаційно-педагогічні умови.

14.17.08.2987/201236. Форми та методи підготовки інженерів-електриків в Україні. Демідова Ю., Тверитникова О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.43-51. - укр. УДК 621.3 (09) + 921.3(477). Розглянуто визначальні ознаки формування системи вищої електротехнічної освіти України в ХХ ст. Досліджено структурні зміни підготовки фахівців-електриків в провідних вищих технічних навчальних закладах України. На залученні нормативно-правових документів показано етапи формування технічної освіти, підкреслено позитивні та негативні ознаки кожного етапу. Висвітлено особливості організації навчального процесу, виробничої практики, науково-дослідної роботи, створення нових спеціальностей, кафедр, факультетів, філій.

14.17.08.2988/201239. Про покращення показників наукової діяльності сучасних викладачів психолого-педагогічних дисциплін вищих навчальних закладів України. Романовський О., Резнік С. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.73-83. - укр. УДК 378:001.89.

У статті проаналізовано показники оцінки наукової діяльності викладачів психолого-педагогічних дисциплін вищих навчальних закладів України. Зроблено висновок про те, що українській науці потрібно зміцнювати міжнародні зв'язки, українським соціально-гуманітарним журналам намагатись входити до міжнародних баз даних Web of Science і Scopus. Велике значення будуть мати і публікації українських вчених у цих базах даних. У той же час при розробці показників оцінки наукової діяльності у нашій країні потрібно впроваджувати диференційований підхід відповідно до об'єктивних факторів та специфіки різних галузей

знань. Потрібна розробка засобів сприяння розвитку соціально-гуманітарної науки та дослідженням, у яких відбиваються важливі українські суспільні інтереси.

14.17.08.2989/201240. Моделювання цілеспрямованого формування професійного мислення майбутнього інженера-механіка в умовах технічного університету. Ігнатюк О., Панченко О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.84-98. - укр. УДК 378.147.

У статті схарактеризовано змістовні компоненти цілеспрямованого формування професійного мислення майбутнього інженера механіка. Зазначено, що їх застосування у педагогічному процесі спрямоване на підвищення ефективності вирішення професійних задач та самореалізації особистості у життєвому просторі. Визначено найважливіші ознаки та розкрито сутність змістовних компонентів формування професійного мислення майбутнього інженера-механіка. Наголошується, що успішна реалізація компонентів сприятиме професійному й особистісному становленню майбутнього інженера-механіка.

14.17.08.2990/201241. Реформування системи вищої освіти в Україні: новітні виклики та перспективи. Гіряк А., Біскуп В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.99-109. - укр. УДК 378.1.

Пропонується узагальнення ключових аспектів реформування вищої освіти України в оцінках учасників освітнього процесу, що здійснене на основі проведення двох фокусованих групових інтерв'ю зі студентами-старшокурсниками та професорсько-викладацьким складом чотирьох провідних університетів Тернопільської області. Презентоване соціологічне дослідження організоване та проведене представниками Соціологічної асоціації України у грудні 2015 року за дорученням Міністерства освіти і науки України.

14.17.08.2991/201242. Підготовка конкурентноспроможного фахівця в технічному університеті. Черваньова З. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.110-122. - укр. УДК 354.37.088.

Технічна освіта традиційно є вузькопрофесійною й екстенсивною. Натомість сучасний суспільний розвиток потребує спеціаліста нового типу, який би поєднував у своєму світосприйнятті професійні знання з функціями науковця, проєктувальника, інженера-системотехніка, а також менеджера і маркетинга. Це вже добре відомий системно-синергетичний підхід, який є складним, натомість єдино продуктивним у процесі постійної конкурентної боротьби за свій життєвий простір у сучасному світі, переобтяженому виробництвом різноманітної промислової продукції. Отже, технічна еліта, яку готують технічні університети, мусить бути іншою, ніж раніше - постіндустріальною. Саме вона, вочевидь, буде визначати соціально-технологічний розвиток у світі й Україні зокрема. Виходячи з цього, основним методологічним принципом підготовки спеціаліста в технічному університеті, на відміну від такого ж часів індустріальної ери, є розширення освітніх рамок поза технократичні (які, натомість, залишаються ядром технічної освіти інженера), задля включення майбутнього спеціаліста до складної міждисциплінарної системи "спеціаліст - техніка - соціальний прогрес". Для цього в технічному університеті студент мусить набути, крім вузько спеціальної, також економічну, психолого-педагогічну й соціологічну підготовку. Важливим завданням стає вміння майбутнього фахівця адаптуватися у згадану систему суб'єкт-об'єктних відносин, яка стрімко міняється, що потребує також серйозної психолого-педагогічної підготовки (навчання протягом усього життя - девіз сучасної світової освітньої системи). Це дає очікування прогресу у творчій реалізації креативності, яка одвіку притаманна молодій людині, але вимагає певної "огранки" (як для перетворення природного алмазу на коштовний діамант). Для цього існує практика запровадження активних методів і належних форм навчання, інноваційних педагогічних технологій і сучасних тренінгів у позатехнічній ланці освітнього процесу, рішучий перехід від "школи пам'яті" до "лабораторії креативності" - зрозуміло, на тлі збереження фундаментальної основи професійної підготовки. Врахування складності суб'єкт-об'єктних стосунків у майбутньому вимагає відповідного тренінгу у процесі навчання. Тому системно уточнюються мета, завдання, форми і методи, а також спрямування освітнього процесу: від традиційного навчання конкретному фахові до більш широкої інженерної освіти майбутніх фахівців через поєднання фундаменталізації системи знань з комп'ютеризацією на якісно новому надтехнічному рівні, гуманізація і гуманітаризація освітніх програм, органічне включення світоглядних і гуманітарних знань не лише в канву освітнього процесу, але й у систему світосприйняття майбутнього спеціаліста. У статті звертається увага на досвід у цих відношеннях ВНЗ за місцем роботи автора.

14.17.08.2992/201243. Вплив історико-соціальних процесів на аксіологічні орієнтири у вищій художньо-педагогічній освіті в Україні. Паньок Т. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.123-135. - укр. УДК [378.14:741.744] (09) "19".

В статті досліджуються головні фактори, що впливали на формування аксіологічних орієнтирів на кожному з етапів розвитку вищої художньо-педагогічної освіти ХХ століття. Показано, що зі зміною ідеологічного курсу, мінялися й аксіологічні орієнтири в організаційно-виховній системі вищої освіти, яка, у свою чергу, організовувала соціум із його духовними та моральними запитами. Доведено, що з утворення радянських освітніх інституцій і програм, нові комуністичні орієнтири спрямовували особистість на колективне життя, в якому губилася його індивідуальність і самостійність. Процес виховання майбутніх художників-педагогів мав стати принципово новим соціальним явищем, що був орієнтований на підготовку радянських кадрів, озброєних широкими знаннями і методами розуміння природи та суспільства і підготовлених для творчої діяльності в суспільно-виробничому процесі.

14.17.08.2993/201307. Психолінгвістичні особливості формування комунікативної компетенції професійно-орієнтованого читання у студентів немовних спеціальностей. Борисова Н. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.15-23. - укр. УДК 378.02:372.8.

У статті розглядаються психолінгвістичні особливості формування навичок професійно-орієнтованого читання студентів немовних спеціальностей. Наголошено, що у навчанні іноземних мов велика увага приділяється читанню, оскільки воно є основним джерелом отримання інформації, ефективним способом доповнення й розширення лексичного і граматичного матеріалу, засобом формування комунікативної компетенції. Зауважено, що майбутнє сучасного фахівця складно уявити без сформованих умінь професійно-орієнтованого читання, яке повинне бути засобом одержання інформації з метою її наступного використання у професійній діяльності. Виділено три рівні розвитку комунікативної компетенції: початковий, середній і високий, які базуються на специфічних особливостях індивідуальних когнітивних процесів, які відповідають за успішність використання читання тексту в навчанні іноземних мов. Доведено, що урахування особливостей формування навичок читання у студентів немовних факультетів повинно проводитись у двох напрямках: із застосуванням вправ, які забезпечують технічні аспекти читання і спрямовують увагу на вирішення смислових завдань.

14.17.08.2994/201312. Передумови розвитку професійно-мовленнєвої діяльності майбутніх психологів. Калмиков Г. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.71-83. - укр. УДК 378.

Стаття актуалізує опис результатів психолінгвістичного пілотного експерименту, присвяченого вивченню стану розвитку професійно-мовленнєвої діяльності майбутніх практичних психологів - випускників - бакалаврів. В ній представлено дані опитування студентів щодо тих мовленнєвих якостей, якими мають володіти психологи; мовленнєвих здібностей, мовленнєвих особистісних якостей, інтересів і схильностей у галузі мовленнєвого спілкування, якими вони воліли б володіти; результати тестування, що засвідчили їхні уявлення про мовленнєво-мовну специфіку діяльності психолога та особливості

психолінгвістичного аналізу висловлювань професійно-психологічної спрямованості; встановлено передумови успішного розвитку професійного мовлення майбутніх фахівців зазначеного профілю.

14.17.08.2995/201315. Теоретичні аспекти формування мовленнєвої культури майбутніх психологів у процесі професійної підготовки. Кириченко Т. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.113-124. - укр. УДК 378.147:199.9.

На основі аналізу, узагальнення й систематизації наукових джерел у статті висвітлено окремі психологічні, психолінгвістичні, мовні аспекти вивчення проблеми мовленнєвої культури особистості майбутніх психологів, зокрема питання мовної особистості, яка відтворює культурну спадщину свого народу, типів мовленнєвої культури (елітарний, літературний, жаргонний, простомовний), рівнів володіння мовою (лінгвістичний, національно-культурний, енциклопедичний, ситуативний). Акцентується увага на важливості формування в майбутніх психологів літературного типу мовленнєвої культури, вдосконаленні засобів рідної мови, дотриманні норм національної літературної мови в процесі професійної підготовки в умовах вищої школи.

14.17.08.2996/201320. Педагогічна майстерність викладача вищого навчального закладу: психолінгвістичний вимір. Серіков В. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.160-173. - укр. УДК 159.9:316.37.

Статтю присвячено дослідженню психологічних та психолінгвістичних складових педагогічної майстерності викладача вищого навчального закладу, оскільки сьогодні вища школа потребує педагога, здатного на високому професійному рівні самостійно, творчо й відповідально працювати, креативно мислити, професійно діяти в проблемних ситуаціях. Пріоритетної актуальності набуває психолого-педагогічна проблема підвищення професіоналізму викладачів вищих навчальних закладів. Мета представленої статті - проаналізувати підходи до педагогічної майстерності з позицій психолінгвістики. Завдання статті такі: 1) схарактеризувати завдання педагогічної діяльності викладача вищої школи; 2) визначити психологічні особливості комунікативної особистості викладача вищої школи; 3) обґрунтувати актуальність психолінгвістичних технологій у діяльності викладачів вищої школи; 4) визначити психолінгвістичні складові педагогічної майстерності викладача вищої школи. Автор доходить висновку, що викладач вищого навчального закладу повинен опанувати компетентності, що дозволяють йому мати чітке уявлення мети виховання; об'єктивно оцінювати моральність вчинків вихованців, сприймати їх інтереси, спрямування і внутрішній світ; включити того, хто навчається в систему міжособистісних стосунків; створювати для вихованців ситуації, які насичені переживаннями; мотивувати бажану їх поведінку; розуміти тих, хто навчається, знаходити когнітивно узгоджені з картиною світу здобувачів вищої освіти рішення виникаючих ситуацій; здійснювати цілепокладання стосовно конкретних вчинків, конкретних вихованців; визначити соціальний статус вихованця, його стосунки з іншими членами колективу і за необхідності, змінювати їх, використовуючи психолінгвістичні технології впливу щодо розв'язання конфліктів.

14.17.08.2997/201323. Синергетичний підхід до моделювання самоосвітньої діяльності майбутнього вчителя початкової школи. Гриценко І.В., Борисенко Н.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.320-326. - укр. УДК 371.13:372.4.

У статті проаналізовано окремі аспекти моделювання самоосвітньої діяльності майбутнього вчителя початкової школи в межах синергетичного підходу, визначено основні принципи, етапи та умови моделювання елементів освітнього процесу.

14.17.08.2998/201324. Моделювання процесу підготовки суднового механіка як засіб реалізації компетентнісного підходу до навчання у морських ВНЗ. Дендеренко О.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.326-332. - укр. УДК 378.6:629.5.07.

У статті розглянуто доцільність реалізації процесу підготовки суднових механіків засобами модульного навчання. Представлено прогностичний блок моделі навчального процесу. Проаналізовано проблемні питання навчання фізики у морських коледжах.

14.17.08.2999/201325. Оптимізація взаємин викладача і студента як чинник становлення особистості майбутнього педагога. Денисенко В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.332-337. - укр. УДК 378.

У статті висвітлюється проблема оптимізації взаємин викладача і студента як важливого чинника становлення особистості майбутнього педагога в умовах ВНЗ. Підготовка висококваліфікованого фахівця здійснюється як наскрізна, послідовна, цілісна система: учень - студент - фахівець (бакалавр, спеціаліст, магістр).

14.17.08.3000/201326. Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації групових форм пізнавальної діяльності. Дуднік А.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.337-347. - укр. УДК [378:373.3.011.3-051]:37.015.31.

У статті розглянуто педагогічні умови підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації групових форм пізнавальної діяльності, визначено сутність поняття "форма організації навчання", окреслено вимоги щодо підвищення ефективності групової діяльності учнів.

14.17.08.3001/201328. Професійне становлення майбутніх учителів початкових класів у процесі формування стилю виховної діяльності. Зичков А.К. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.344-349. - укр. УДК 378: 3. 011. 3 - 051.

У статті розкриваються особливості професійного становлення майбутніх учителів початкових класів, виділяються проблеми формування їх стилю виховної діяльності в умовах сучасної школи.

14.17.08.3002/201329. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до використання інноваційних технологій. Калюжка Н.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.349-354. - укр. УДК 378.011.3-051:373.3]001.895.

Статтю присвячено актуальній проблемі підготовки майбутніх учителів початкових класів до використання інноваційних технологій; розглянуто поняття "технологія", "педагогічні технології", "інноваційні технології"; запропоновано критерії ефективної творчої діяльності майбутніх учителів до використання технології формування особистості молодшого школяра; розкрито низку науково-організаційних аспектів роботи вчителя початкових класів.

14.17.08.3003/201330. Особливості формування комунікативної компетенції майбутніх учителів початкових класів. Кравцова І.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.354-361. - укр. УДК 378: 373.3.011.3-051.

У статті проаналізовано погляди вітчизняних і зарубіжних дослідників на сутність понять "комунікативна компетенція" та "комунікативна компетентність"; з'ясовано механізми взаємодії між ними; удосконалено визначення структури й складових комунікативної компетенції; теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування комунікативної компетенції в майбутнього вчителя початкової школи у вищому навчальному закладі; розглядаються педагогічні умови і прийоми формування комунікативної компетенції студентів педагогічних факультетів. Пропонуються засоби створення комунікативної ситуації у навчальному процесі вищої школи; зазначено умови, які складають основу механізму управління комунікацією; розроблено

технологію формування комунікативної компетенції майбутніх учителів-початківців у процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін, етапами якої є смисловий, теоретичний, практично-діяльнісний і творчий.

14.17.08.3004/201331. Формування культури педагогічного спілкування майбутніх учителів початкових класів у процесі позааудиторної роботи. Красюк Л.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.361-366. - укр. УДК 378.011.3-051:373.3.

У статті розглядається проблема формування культури педагогічного спілкування майбутніх учителів початкових класів у процесі поза аудиторної роботи; виділені педагогічні умови та підібрані форми позааудиторної роботи, які впливають на формування культури педагогічного спілкування.

14.17.08.3005/201332. Педагогічні чинники розвитку духовно-ціннісної сфери особистості студента. Лаппо В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.366-370. - укр. УДК 37.017.

Стаття присвячена проблемі виховання духовних цінностей в умовах вищої школи. Визначено зміст провідних етапів педагогічного процесу, що сприяють утвердженню системи духовних цінностей особистості. Розкрито педагогічні умови, що спрямовані на підвищення ефективності процесу виховання в освітньому осередку ВНЗ.

14.17.08.3006/201333. Практика застосування технології формування проєктувальних умінь у майбутніх учителів початкової школи. Молчанова В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.370-377. - укр. УДК 378.147:373.30.

Стаття присвячена аналізу технології формування проєктувальних умінь майбутніх учителів, охарактеризовано мотиваційно-пізнавальний етап обраної технології, подані рекомендації щодо застосування даної технології під час вивчення курсів "Образотворче мистецтво" та "Методика викладання образотворчого мистецтва в початковій школі".

14.17.08.3007/201334. Наукові засади самостійної роботи у фаховій підготовці майбутніх учителів початкової школи до навчання української мови. Нагрибельна І.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.377-382. - укр. УДК 378.147:371.1:8.

У статті проаналізовано наукові засади самостійної навчальної діяльності студентів. Виокремлено види самостійної роботи та зроблено акцент на тих, що сприяють професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи до навчання української мови.

14.17.08.3008/201335. Формування професійної мотивації як складова фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи. Онищенко І.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.382-386. - укр. УДК 378.147.

У статті обґрунтовується необхідність формування професійної мотивації як важливої складової фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи; визначаються шляхи формування професійної мотивації майбутніх учителів початкових класів; аналізуються чинники, які впливають на формування професійної мотивації фахівців у галузі початкової освіти.

14.17.08.3009/201336. Особливості контролю за успішністю навчання студентів. Пермінова Л.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.386-391. - укр. УДК 371.261:378.147.

Статтю присвячено обґрунтуванню проблемам контролю у навчально-виховному процесі вищої школи, наведено теоретичний аналіз коректувального контролю у вишій як необхідної складової визначення якості навченості студентів.

14.17.08.3010/201337. Методичні прийоми викладання дисципліни "оптимізація діяльності підприємств енергетичної галузі". Погребняк І.Ф. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.391-395. - укр. УДК 378.147.

У статті розглядаються методичні прийоми вивчення нової дисципліни для фахівців енергетичної галузі. Розглядаються питання оптимізації параметрів підприємств при змінних зовнішніх умовах функціонування. Дається опис прийомів і способів методичного забезпечення.

14.17.08.3011/201339. Формування професійної компетентності майбутніх учителів у процесі педагогічної практики. Сергійчук О.М., Багно Ю.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.399-407. - укр. УДК 378.011.3-051.

У статті узагальнюється досвід організації та проведення педагогічної практики у вищій школі на основі компетентнісного підходу. Авторами охарактеризовано особливості педагогічних практик на кафедрі педагогіки ДВНЗ "Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди", розкрито основні їх завдання. Наголошено, що обов'язковою умовою навчально-виховного процесу вищого педагогічного закладу у системі професійної підготовки майбутнього вчителя є проходження педагогічної практики, що сприяє формуванню творчого ставлення студентів до майбутньої педагогічної діяльності.

14.17.08.3012/201340. Фахова підготовка майбутніх учителів початкових класів на лінгвокраїнознавчій основі. Сугейко Л.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.407-411. - укр. УДК 378.147: 808.3.

У статті розглядаються основні положення системи професійної підготовки учителя початкової школи під час вивчення мовознавчих дисциплін на основі лінгвокраїнознавчого матеріалу про національні традиції, обряди, побут рідного народу, природу краю, його історію, національне мистецтво, народну символіку тощо.

14.17.08.3013/201342. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до інноваційної діяльності. Черненко Г.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.416-420. - укр. УДК 378.011.3-051:[373.3:001.895].

У статті розкрито проблему підготовки майбутніх учителів початкової школи до інноваційної діяльності. Визначено показники готовності майбутніх учителів початкової школи до інноваційної діяльності, а саме: інформативність щодо новітніх педагогічних технологій; усвідомлення потреби впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес початкових шкіл; запровадження власних творчих ідей і підходів до навчально-виховного процесу; оволодіння практичними навичками освоєння інноваційних технологій.

14.17.08.3014/201343. Готовності майбутнього вихователя до педагогічної діяльності як елемент професійної майстерності. Швець Т.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.420-424. - укр. УДК 373.211.24:371.15.

У статті розглядається проблема готовності майбутнього вихователя до педагогічної діяльності як елемент професійної майстерності. Автор акцентує увагу на важливості практичної та теоретичної підготовки майбутніх педагогів в умовах ВНЗ та педагогічної практики в дошкільних навчальних закладах.

14.17.08.3015/201344. Формування основ професійної майстерності майбутнього вчителя початкових класів у процесі вивчення курсу "сучасні інформаційні технології". Юрчук Ю.Ю. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.424-430. - укр. УДК 371.32.388.

Стаття присвячена проблемі формування основ професійної майстерності майбутнього вчителя початкових класів. Висвітлено аналіз аксіологічних засад професійної підготовки особистості майбутнього вчителя та визначено основні педагогічні умови їх формування шляхом активного використання інформаційно-комунікаційних технологій. Розглянуто позитивні та негативні сторони впровадження ІКТ у освітні процеси, які суттєво впливають на формування нового якісного змісту освіти, а також на зміну її організаційних форм та методів. Проаналізовано курс "Сучасні Інформаційно-комунікаційні технології", що створений для забезпечення організаційно-педагогічних умов формування інформатичних компетентностей майбутніх учителів початкових класів.

14.17.08.3016/201345. Система вправ для формування професійно орієнтованої усномовленневої комунікативної компетентності в майбутніх учителів французької мови: вимоги та класифікація. Яковенко-Глушенкова Є.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.430-438. - укр. УДК 378.147:372.881.133.1.

У статті на основі аналізу, систематизації та узагальнення наукових джерел висвітлено вимоги до системи вправ для формування професійно орієнтованої усномовленневої комунікативної компетентності в майбутніх учителів французької мови на початковому ступені навчання (I-II курси), обґрунтовано критерії класифікації та типи вправ.

14.17.08.3017/201350. Становлення професійної комунікативної культури студентів за спеціальністю "соціальна педагогіка". Марків В.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.456-460. - укр. УДК 378.011.3-057.87:316.77.

У статті акцентовано взаємозв'язок між особливостями соціальної роботи і якістю оволодіння комунікативними вміннями, які лежать в основі формування професійної комунікативної компетенції.

14.17.08.3018/201359. Інститут корпоративного університету та його досвід для розвитку трудового потенціалу класичного вищого навчального закладу. Мороз С., Мороз М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1, С.22-31. - укр. УДК 378.4.

Акцентується увага на окремих історичних аспектах формування та розвитку корпоративних навчальних центрів з прийняттям до уваги особливостей їх функціонування у межах сучасної системи професійної освіти. Визначено категоріальний зміст корпоративної освіти, а також сформульовано мету функціонування корпоративного навчального закладу. Викладено авторську думку щодо змісту визначень категорій корпоративної освіти та корпоративного університету, а також результати обґрунтування значущості досвіду функціонування відповідних інститутів для розвитку трудового потенціалу класичних за формою свого утворення вищих навчальних закладів. Наведено узагальнення щодо можливості використання традиційних для корпоративних університетів механізмів розвитку власного трудового потенціалу, у межах системи управління класичними вищими навчальними закладами в частині удосконалення змісту системи професійної підготовки суб'єктів та об'єктів навчально-виховного процесу.

14.17.08.3019/201360. Формування організаційних здібностей як необхідного аспекту лідерської позиції майбутніх інженерів. Гура Т., Ріпко І. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1, С.32-41. - укр. УДК 371.3:159.9.

Розглядається організаторська діяльність студентів як найбільш ефективний спосіб для висування особистості на лідерські позиції. Проблема формування організаційних здібностей досліджується на прикладі групи аспірантів Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". У статті пропонуються педагогічні умови для формування організаційних здібностей у майбутніх інженерів в навчально-виховному процесі технічного університету. Стаття містить пропозиції щодо підвищення ефективності формування організаційних здібностей як необхідного аспекту лідерської позиції у майбутніх інженерів.

14.17.08.3020/201361. Поняття "місто" у площині міждисциплінарних досліджень. Мачулін Л. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1, С.42-47. - англ. УДК 141: 711.

Розглядається питання трактовки поняття "місто" як продукта людської діяльності істориками та соціологами, економістами і урбанологами, філософами і екологами. Приділено увагу твердженням про призначення міста, його сфер, рівней, культур і субкультур. Доведено необхідність синтезу філософського розуміння самого міста, як об'єкта, поняття "місто", факторів розвитку міст в різний час і в різних державах.

14.17.08.3021/201362. Збагачення виховного аспекту навчальних програм як засіб розвитку аксіологічного потенціалу студентів. Слесик К. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1, С.48-54. - укр. УДК 378; 371.3; 371.4.

Розглядається проблема аксіологізації вищої освіти в контексті виконання Закону "Про освіту" та інтеграції в європейську і світову освітню систему. Обґрунтовуються причини вказаного напрямку наукових досліджень. Пропонуються шляхи активізації аксіологічного потенціалу студентів, один з яких полягає у збагаченні виховного аспекту змісту освіти на основі впровадження спеціально розроблених модулів аксіологічної спрямованості. Виховання ціннісної свідомості особистості студентів передбачає розширення поля виховного впливу через залучення студентів до самопізнання і саморозвитку.

14.17.08.3022/201364. Формування науково-дослідної компетентності майбутніх інженерів з автоматизації енергосистем. Рудевич Н. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1, С.65-74. - укр. УДК 378.

Визначено причинно-наслідкові ланцюги знань для основних етапів пошукових науково-дослідних робіт щодо систем управління об'єктами енергосистем: розробка технічного завдання на науково-дослідну роботу, вибір напрямку дослідження, теоретичні та експериментальні дослідження, узагальнення і оцінка дослідження. Побудована причинно-наслідкова модель змісту проведення пошукових науково-дослідних робіт щодо систем управління. Записано алгоритм процесу проведення пошукових науково-дослідних робіт щодо систем управління. Розроблено алгоритм методу формування науково-дослідної компетентності майбутніх інженерів з автоматизації енергосистем на основі причинно-наслідкової моделі змісту проведення пошукових науково-дослідних робіт щодо систем управління об'єктами енергосистем.

14.17.08.3023/201365. Особливості мовної підготовки студентів-іноземців медичного профілю. Северина Н., Левицька Л. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1, С.75-83. - укр. УДК 378:614.

Розглянуто особливості організації мовної підготовки студентів-іноземців медичного профілю, проаналізовано наукові дослідження і публікації, а також розглянуто досвід мовної підготовки європейського та українського вищих навчальних закладів, визначено сутність мовної підготовки як важливого компонента розвитку комунікативних навичок, необхідних для формування професійної компетентності студентів медичних спеціальностей.

14.17.08.3024/201368. Порівняльний аналіз концепцій підготовки лідерів в вищих навчальних закладах Великої Британії та України. Романовський О., Гура Т., Чала Ю., Книш А. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.3-9. - англ. УДК 159.9:316.6.

В статті представлено послідовний порівняльний аналіз концепцій підготовки лідерів в Сполученому Королівстві та Україні, на прикладі Університету Грінвіча та Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Визначено основні принципи підготовки лідерів на кафедрі педагогіки і психології управління соціальними системами. Особливу увагу приділено важливості реалізації синергетичного підходу при підготовці сучасних управлінців-лідерів. Виділені спільні риси підготовки лідерів у Великобританії та Україні: синергетичний підхід, кластерний підхід, орієнтація на розвиток особистісних якостей майбутніх лідерів.

14.17.08.3025/201369. Методика формування комунікативної компетентності майбутнього лідера-менеджера. Панфілов Ю., Грень Л., Бондаренко В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.10-19. - укр. УДК 378.

В статті розглянуто актуальність проблеми формування комунікативної компетентності майбутнього лідера-менеджера, однією з головних функцій якого є робота з людьми. Її неможливо здійснити, не володіючи достатніми знаннями в галузі психології й досвідом їх застосування у практичній діяльності. У роботі розкрито зміст поняття "комунікативна компетентність", що розглядається як система внутрішніх ресурсів, необхідних для побудови ефективної міжособистісної взаємодії у процесі спілкування. Проаналізувавши погляди різних вчених щодо важливості комунікативної компетентності у професійному спілкуванні, показано, що вона сприяє професійному успіху і кар'єрному зростанню фахівця, допомагає йому відповідати сучасним вимогам суспільства до особистості як високому професіоналу й людині високої культури. Показано значення діагностики комунікативної компетентності для аналізу складу тих внутрішніх засобів діяльності, які використовуються у процесі спілкування. Розглянуто способи її формування у майбутніх лідерів-менеджерів у процесі навчання в НТУ "ХПІ" й основні шляхи їх застосування у практичній діяльності. Розкрито зміст майстер-класу як технології формування комунікативної компетентності майбутнього лідера-менеджера, проведеного кафедрою педагогіки і психології управління соціальними системами НТУ "ХПІ", в якому взяли участь представники ВНЗ м. Харкова та навчальних закладів Харківської області.

14.17.08.3026/201370. Методологічні аспекти формування позитивного мислення особистості майбутніх фахівців-лідерів у вищих навчальних закладах. Черкашин А. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.20-29. - укр. УДК 159.98.

У статті розкривається проблема дослідження методологічних аспектів формування позитивного мислення майбутніх фахівців-лідерів в умовах навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Проводиться теоретичний аналіз дефініцій "методологія", "позитивне мислення", "духовний компонент", "успіх", "взаємодія", "віддзеркалення", як методологічних складових формування позитивного мислення особистості. Надається авторське визначення позитивного мислення. Вказується на необхідність впровадження синергетичного підходу у формуванні позитивного мислення у студентів вищих навчальних закладів.

14.17.08.3027/201371. Теоретико-методологічні засади формування хмаро орієнтованого середовища вищого навчального закладу. Биков В., Шишкіна М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.30-52. - укр. УДК 378.091.31:004.9.

Визначено базовий поняттєво-термінологічний апарат і принципи формування хмаро орієнтованого середовища вищого навчального закладу; висвітлено роль міжнародних організацій у розвитку засобів і сервісів відкритого науково-освітнього середовища; розкрито особливості створення інформаційно-аналітичних інструментів підтримання науково-освітньої діяльності, зокрема хмаро орієнтованих сервісів науково-освітніх інформаційних мереж, відкритих журнальних систем, електронних бібліотек, науково-метричних сервісів і баз даних та ін.

14.17.08.3028/201372. Комп'ютерна програма педагогічного тестування для самодіагностики курсантів з навчальних дисциплін. Комишан А. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.53-67. - укр. УДК 378.147.

Розглянуто питання щодо застосування комп'ютерного тестування курсантів на стадії їхньої самодіагностики рівня знань. Визначено, що комп'ютерне самотестування курсантів має сприяти виявленню прогалин у їхніх знаннях з точки зору якісної підготовки до контрольних навчальних заходів з навчальних дисциплін та подальшої їх ліквідації у процесі самостійної підготовки. На основі аналізу існуючих комп'ютерних програм педагогічного тестування наведено критерії, яким має відповідати комп'ютерний програмний продукт самотестування та представлено характеристику створеного комп'ютерного програмного продукту "Сократ" для самодіагностики якості засвоєння майбутніми військовими фахівцями навчальних дисциплін, а також висвітлено результати його практичної реалізації.

14.17.08.3029/201376. Органічна єдність соціального й педагогічного факторів у формуванні управлінської культури майбутніх інженерів залізничного транспорту. Сущенко Р. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.109-117. - укр. УДК 378.6:656.2.071.1:005.3(043.3 5).

В статті подано наукове обґрунтування необхідності органічної єдності соціального й педагогічного факторів у концептуальному підході до формування управлінської культури майбутніх інженерів залізничного транспорту на основі врахування особливостей сучасного соціального середовища й духовно-ціннісної спрямованості професійного розвитку особистості інженера. Проблема формування управлінської культури вимагає глибоких теоретичних та експериментальних досліджень, наукового обґрунтування і практичної перевірки основних концептуальних положень, пов'язаних з втратою частини культурного потенціалу технічних ВНЗ, зі створенням для цього спеціального соціально-педагогічного й культурологічного середовища.

14.17.08.3030/201379. Поняття і структура іміджу сучасного викладача вищої школи. Романовська О. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.135-146. - укр. УДК 378.12.

Стаття присвячена розгляду такої актуальної проблеми як імідж викладача вищої школи. Проведено аналіз різних підходів до визначення поняття "імідж", "імідж викладача вищої школи"; визначено поняття "імідж викладача вищої школи" та виділено його основні компоненти: зовнішня, процесуальна і внутрішня складові.

14.17.08.3031/201380. Формування готовності до адаптивного управління у майбутніх менеджерів в технічному виші в процесі професійної підготовки. Воробйова Є., Чеботарьов М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.147-157. - укр. УДК 378.147.

Розглядаються особливості професійної підготовки менеджерів у технічному виші, у якому задіяні викладачі з технічною або ж з економічною освітою, у яких відсутні психолого-педагогічні знання, що виступають запорукою розвитку соціально-психологічної та управлінської компетентності, тому виникає потреба у оновленні змісту професійної підготовки менеджерів із використанням інноваційних підходів. У статті проаналізовано процес формування готовності до адаптивного управління у майбутніх менеджерів в процесі професійної підготовки у технічному виші та запропонована така організація навчально-виховного процесу, що передбачає корегування його компонентів й системи взаємодії суб'єктів з метою активізації самостійної пізнавальної діяльності тих, хто навчається на кожному етапі. Також визначено основні компоненти готовності до адаптивного управління в процесі професійної підготовки менеджерів у технічному виші та методи навчання, за допомогою яких можна їх сформувати. Стаття містить пропозиції щодо використання майстер-класів, зокрема авторського "Від адаптивності керівника-

лідера до адаптивної організації", у навчально-виховному процесі з метою формування готовності до адаптивного управління в процесі професійної підготовки менеджерів у технічному виші.

14.17.08.3032/201383. Математична мова в технічному університеті. Дубініна О., Корніль Т. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4, С.26-34. - укр. УДК 378.1.

У статті проаналізовано філософський та інженерний аспект призначення математичної мови у вищій технічній освіті на сучасному етапі її розвитку, спираючись на особливості математичної мови у дидактичному просторі технічного університету. Розглянуто проблему недостатнього рівня володіння студентами математичною мовою, і, як наслідок, - розвитку математичного мовлення. Запропоновано можливі напрями удосконалення засвоєння математичної мови студентами у ході професійної підготовки на підґрунті цілеспрямованого поглиблення застосування функцій математичної мови (комунікаційної, мислеутворювальної, гносеологічної, інтегруючої, номінативної, інформаційно-зберігаючої, культуросної) у навчальному процесі.

14.17.08.3033/201387. Хмарні технології як імператив модернізації освітньо-наукового середовища вищого навчального закладу. Биков В., Шишкіна М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4, С.55-70. - укр. УДК 378.091.31:004.9.

Теоретично обґрунтовано науково-методичні засади створення і розвитку освітньо-наукового середовища вищого навчального закладу на базі хмарних технологій. Визначено поняттєво-термінологічний апарат дослідження хмаро орієнтованого середовища, характерні властивості його функціонування. Обґрунтовано загальну модель формування і розвитку хмаро орієнтованого середовища. Охарактеризовано шляхи добору методик на базі запропонованої моделі в педагогічних системах вищого навчального закладу, визначено шляхи їх використання. Проведено аналіз і оцінку перспектив розвитку хмаро орієнтованого освітньо-наукового середовища.

14.17.08.3034/201389. Стратегічне управління вищим навчальним закладом на базі інтегрованих комп'ютерних технологій. Бабаєв В., Чумаченко І. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4, С.79-90. - укр. УДК 378.11.008.2:004.

Розглянуто можливості удосконалення стратегічного управління ВНЗ за рахунок використання відповідної інформаційної технології. З'ясовано місце та роль ІКТу розробці та реалізації стратегії вищого навчального закладу. Запропонований підхід до розробки інтегрованої комп'ютерної технології з метою удосконалення стратегічного управління, який передумовою розробки має структуровану стратегію університету та формалізовані бізнес-процеси.

14.17.08.3035/201390. Лідерство як системна компетентність майбутнього конкурентоспроможного фахівця. Гнатюк О., Ластовець Н. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4, С.91-99. - англ. УДК 378:159.9.

Статтю присвячено питанням підвищення якості підготовки сучасних конкурентоспроможних фахівців у вищій школі. У роботі представлений авторський погляд на структуру та критерії лідерських компетентностей. У центрі уваги перебувають способи розвитку лідерських компетентностей в академічному середовищі та сучасні методи оцінки лідерських здібностей. На підставі досвіду теорії і практики педагогіки, психології і менеджменту доведена значущість лідерства як системної компетентності майбутнього конкурентоспроможного фахівця. Обговорюються результати психолого-педагогічного дослідження спрямованого на розвиток лідерських компетентностей майбутніх фахівців в освітньому середовищі технічного університету.

14.17.08.3036/201573. Від політехнічного інституту до будівельної академії. Большаков В.І., Євсєєва Г.П., Лисенко Г.І., Волкова С.П. // Вісник Придніпровської держ. ак-мії буд-ва та архітектури. Дніпропетровськ: Придніпровська державна ак-мія буд-ва та архітектури, 2016, №1(214), С.10-25. - укр. УДК [378.6(69+72)]:94 (477.63)"19 20".

Постановка проблеми. Розвинена будівельна галузь - основа процвітання країни в цілому і конкретного міста зокрема. Важлива роль у процесі підготовки фахівців будівельного профілю покладається на відповідні навчальні заклади, які, навіть змінюючи один одного на мапі міста, зберігають і розвивають закладені у минулому традиції будівельно-архітектурної освіти. Саме знання історії виникнення першого технічного закладу будівельного профілю в нашому місті дозволить суттєво вплинути на формування громадянсько-патріотичної позиції молодих інженерів будівельної галузі. Аналіз досліджень. Історія вищої політехнічної освіти в Україні першої чверті ХХ століття досить ґрунтовно досліджена у працях В.Онопрієнко, В.Тарасової, А.Вороха, С.Майбороди, С.Ховрича, І.Федосової та ін. Зокрема, І.Федосова розглянула особливості формування студентського контингенту у технічних вишах у період, що розглядається, а також проаналізувала джерела і стан дослідження історії вищої технічної освіти в Україні. Становлення вищої технічної освіти на Катеринославщині розглянуто у працях Г.Швидько, В.Старостіна, В.Савчука, В.Большакова та О. Бистрякова. Мета статті - проаналізувати становлення і розвиток вищої будівельно-архітектурної освіти на Катеринославщині (Дніпропетровщині) впродовж ХХ - на початку ХХІ ст. Висновок. Традиція підготовки інженерно-будівельних і архітектурних кадрів вищої кваліфікації у нашому місті нараховує вже сотню років, і Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, сконцентрувавши усі напрацювання своїх попередників, увібравши впродовж історії наукові розробки талановитих інженерів-будівельників, архітекторів і технологів будівельної галузі міста, впевнено дивиться у майбутнє.

14.17.08.3037/201645. Передумови використання інтернет-ресурсів в якості засобів духовно-морального виховання студентів. Лаппо В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.114-119. - укр. УДК 37.014.623.

У статті порушено проблему пошуку нових засобів духовно-морального виховання студентів вищої школи. Здійснено спробу довести, що інтернет-ресурси можуть залучатись в освітній процес не лише в якості навчального забезпечення, але й як засоби духовно-морального виховання. З-поміж інтернет-ресурсів, що мають значний виховний вплив, виокремлено електронні бібліотеки, віртуальні музеї, інтернет-версії освітніх телеканалів, соціальні мережі, сайти навчальних закладів. Автор наголошує на тому, що ефективність застосування інтернет-ресурсів в якості засобів духовно-морального виховання студентів можлива за дотримання низки педагогічних умов.

14.17.08.3038/201652. Професійна підготовка майбутніх вчителів предмету "зарубіжна література" як педагогічна проблема. Батрак Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.150-155. - укр. УДК 372.882.

У статті розглядається проблема професійної підготовки майбутніх вчителів предмету "Зарубіжна література", аналізується поняття "підготовка" та "готовність" у контексті педагогічної освіти. Особливу увагу автор приділяє виховному потенціалу зарубіжної літератури як виду мистецтва та носію національних та інтернаціональних морально-естетичних цінностей, що впливає на формування особистісних якостей студента, сприяє культурно-естетичному самовизначенню та розвитку полікультурних якостей майбутнього педагога; автор підкреслює необхідність вивчення сучасної зарубіжної літератури та культури для формування професійних якостей майбутнього педагога.

14.17.08.3039/201654. Етапи професійного становлення майбутніх судноводіїв в умовах освітнього середовища вищих навчальних закладів. Бойко К.Л. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.159-164. - укр. УДК 378.147:681.142.

У статті розглядається питання професійного становлення майбутніх спеціалістів морської галузі та його етапів. Подано погляди різних авторів на періодизацію професійного становлення фахівця та основні фактори впливу на ефективність професійного розвитку та його вплив на особистісний розвиток. Описані первинні характеристики особистості, які значною мірою визначають кінцевий успіх формування випускника як професіонала, його професійну готовність та її рівень. Доведено, що самовдосконалення на кожному етапі професійного становлення відіграє важливу та майже вирішальну роль, оскільки особистісні характеристики майбутнього спеціаліста впливають на кінцевий успіх формування випускника як професіонала, його успішність та досягнення в професійній діяльності.

14.17.08.3040/201655. Особливості професійної підготовки майбутніх менеджерів освітньої галузі. Корольова К. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.164-169. - укр. УДК 378:371.11.

У статті розкрито особливості професійної підготовки майбутніх менеджерів освітньої галузі, які визначаються особливостями процесу навчання та організацією виробничої практики, спрямованих на забезпечення їх професійного становлення як фахівців, розвиток умінь і навичок управлінської, педагогічної та науково-дослідницької діяльності. Рівень сформованості професійних знань та умінь дозволить виконувати такі функції управлінця освітньої галузі: виробничу; проектувальну (проектно-конструкторську); організаційну; управлінську; виконавську (технологічну, операторську) та здійснювати такі види професійної діяльності: науково-дослідну; адміністративно-організаційну; контрольно-регулюючу; консультативну; освітню; методичну; виховну.

14.17.08.3041/201656. Діагностика мотивів навчальної діяльності студентів та їх зв'язок з рівнем сформованості умінь самоорганізації. Мунтян Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.169-174. - укр. УДК 378.015.3:005.32.

У статті розглядаються питання мотивації та самоорганізації навчальної діяльності студентів вищих навчальних закладів. Охарактеризовано внутрішні та зовнішні мотиви навчальної діяльності студентів. Описано основні компоненти самоорганізації та необхідність формування умінь самоорганізації на всіх етапах навчання. Представлено результати тестування студентів першого і третього курсів, яке діагностувало рівень сформованості самоорганізації студентів (за методикою діагностики особливостей самоорганізації А.Д. Ішкова) та виявило основні мотиви навчання (за модифікованою методикою на основі мотиваційної теорії Херцберга). Доведено прямий зв'язок рівня сформованості умінь самоорганізації з мотивами навчальної діяльності.

14.17.08.3042/201657. Філософська освіта як підґрунтя методологічної та світоглядної підготовки бакалаврів і магістрів в українському університеті. Поліщук І.Є. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.174-180. - укр. УДК 378.147:101.1.

У статті розглядаються питання реального стану та перспектив філософської освіти бакалаврів і магістрів нефілософських напрямів підготовки у сучасному українському університеті. Основна увага приділена якості світоглядних орієнтацій випускників та методологічного підґрунтя їхньої майбутньої наукової діяльності. Відзначена роль філософської освіти як засобу формування самостійного критичного мислення, здатного творчо розв'язувати теоретичні та практичні питання. Розглянуті можливості дистанційної освіти у вивченні філософських дисциплін. Підкреслена важливість діалогу студента і викладача, особистості викладача. Зроблені пропозиції щодо підвищення якості філософської освіти в університеті.

14.17.08.3043/201658. Дослідницька компетентність як складова професійної компетентності майбутніх економістів. Самосудова-Грозова О.Б. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.180-185. - укр. УДК 378.14.338:001.89.

Матеріал дослідження спрямований на визначення "дослідницької компетентності майбутніх економістів", як складової їх професійної компетентності. За результатами аналізу наукових праць розкрито досліджувану категорію у відповідності до компетентнісного підходу як пріоритетного теоретико-методологічного підходу до організації професійної освіти. Встановлено, що дослідницька компетентність майбутнього економіста - це спроможність особистості на основі сформованих мотивів і цінностей науково-дослідницької діяльності економіста та системи знань про закономірності її розгортання здійснювати науковий пошук, спрямований на удосконалення професійної підготовки.

14.17.08.3044/201660. Моніторинг якості професійної підготовки майбутніх фахівців у вищому навчальному закладі. Сігаєва Л.Є., Білобровко Т.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.190-196. - укр. УДК 378.147:006.015.5.

У статті розглядається проблема моніторингу якості освіти при підготовці майбутніх фахівців у ВНЗ; охарактеризовано дефініцію "моніторинг" та визначено її зміст; проаналізовано різні погляди вчених на моніторинг у сфері освіти; доведено, що проблема якості освіти нерозривно пов'язана з проблемою моніторингових досліджень.

14.17.08.3045/201661. Ділова гра як метод формування професійної спрямованості майбутніх менеджерів освіти. Стеценко Н.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.196-202. - укр. УДК 371.134:371.38.

У статті розглядаються питання використання ділової гри як активного методу навчання майбутніх менеджерів освіти, проаналізовано підходи до визначення поняття "ділова гра". Ділова гра розглядається як один із засобів моделювання професійної діяльності у навчальному процесі, що надає можливість виявляти та узгоджувати особливості діяльності учасників виробничих процесів, відпрацьовувати обґрунтування й прийняття управлінських рішень, розвивати і закріплювати професійні знання і формувати навички їх творчого використання у практичній діяльності. Висвітлено особливості різних видів ділової гри, запропоновано ділову гру, що може використовуватися під час викладання дисципліни "Техніка управлінської діяльності". Описано один із варіантів використання методу "шести капелюхів мислення".

14.17.08.3046/201662. Діалогічна взаємодія як основа формування діалогічної культури майбутніх фахівців морської галузі. Токарева О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.202-207. - укр. УДК 378.147:[81*271:656.61].

У статті взаємодія розглядається як організація цілеспрямованої професійної діяльності між її учасниками, що складається з таких компонентів: діючий учасник, потреба в активізації поведінки, ціль діяльності, метод діяльності, інший учасник, на котрого направлена дія, результат діяльності. В процесі діалогічної взаємодії створюється спільний для суб'єктів комунікативний простір, який сприяє набуттю комунікативних знань. Серед факторів, що визначають і впливають на успішність взаємодії під час виробничого процесу, виділяють мовлення як форму спілкування людей, основу формування переконань. Організація діалогічної взаємодії виступає головною умовою формування діалогічної культури - багатомірною процесу суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

14.17.08.3047/201667. Модернізація підготовки майбутніх учителів біології до реалізації здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності: основні напрямки. Дяченко-Богун М.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.228-234. - укр. УДК 373.1.

У статті розглядаються основні напрямки модернізації підготовки майбутніх учителів біології до реалізації здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності. Виокремлено і обґрунтовано сутнісні характеристики специфічних рис сучасної особистісно-розвивальної освіти і вимоги до професійної компетентності майбутніх фахівців природничих дисциплін. Вказується на необхідність використання інтерактивних методів навчання, індивідуалізації навчального процесу, широкого залучення сучасних мультимедійних та інтернет-технологій. Вказані напрями модернізації освітнього процесу у вищих навчальних закладах дозволять забезпечити якісну трансформацію підготовки майбутніх учителів біології до реалізації здоров'язбережувальних технологій на рівні кращих світових стандартів.

14.17.08.3048/201676. Витоки розвитку громадської активності студентів вищих навчальних закладів України. Кін О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.42-47. - укр. УДК 378.4.

У статті розглянуто питання розвитку студентського громадського руху на Україні. Показано роль університетів у формуванні студентської громадської активності. Доведено, що університети виступали осередком розвитку ідей демократії, свободи мислення, наукового пошуку. Висвітлена роль видатних учених, громадських діячів, які працювали у вищих навчальних закладах України й сприяли поширенню ідеї прогресу серед студентства.

14.17.08.3049/201689. Теоретико-методичні основи формування вмінь академічної грамотності у студентів-японістів мовних ВНЗ України. Асадчих О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.111-116. - укр. УДК 811.521.581(075.8).

У статті аналізуються різні підходи до визначення дефініцій "академічна грамотність" та "академічний дискурс", а також порушено проблему пошуку шляхів формування вмінь академічної грамотності у студентів-японістів мовних ВНЗ України.

14.17.08.3050/201690. Модель евристичного освоєння студентами теоретичних знань. Білоцерковець М.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.116-121. - укр. УДК 37.026;738.4(477.52).Б43.

У статті проаналізовано та узагальнено досвід зарубіжних дослідників у галузі створення знань, як одного з головних завдань евристичної освіти. Переосмислено дидактичну модель - "спіраль знань", та на її основі створено авторську модель евристичного освоєння теоретичних знань студентами немовних спеціальностей. Описано структуру, інструментарій, основні процесуальні компоненти, форми та методи розробленої моделі. Представлено результати випробування ефективності евристичної моделі для досягнення оптимального рівня базових теоретичних знань, теоретичного мислення та професійних компетентностей конкурентоспроможного фахівця на матеріалах експериментального дослідження.

14.17.08.3051/201697. Навчання українського професійного мовлення в технічних ВНЗ: особистісно орієнтований підхід. Кузьміна Л.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.152-157. - укр. УДК 378.147.

У статті викладені підходи до особистісно орієнтованої технології формування професійного мовлення студентів. Розкриті можливості використання інтерактивних методів у навчанні українського професійного мовлення в технічному ВНЗ. Розглянуті особливості організації особистісно орієнтованого навчання української мови, в якому студент має змогу проявити вибірковість до предметного матеріалу, форм роботи й виду діяльності.

14.17.08.3052/201702. Зміст і методика діагностики розвитку педагогічного мислення майбутніх учителів. Бойченко В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.12-18. - укр. УДК 371.134+159.955.

На основі аналізу наукових джерел розглянуто сутність педагогічного мислення; сформульовано власне визначення цього поняття, як інтегративної характеристики, що базується на ґрунтовних знаннях про особливості педагогічної діяльності, забезпечує узагальнене й опосередковане відображення професійної реальності, адекватне висунення і вирішення професійних завдань. Визначено компоненти педагогічного мислення майбутнього вчителя, конкретизовано критерії і показники його розвитку. Розкрито зміст і окремі аспекти констатувального етапу експерименту, спрямованого на виявлення домінуючого типу мислення майбутніх педагогів, а також властивого їм рівня рефлексивності. Встановлено, що для ефективного розвитку педагогічного мислення необхідне гармонійне поєднання логічного та практичного мислення, посилення уваги до формування творчого потенціалу майбутніх учителів. З'ясовано, що більшість майбутніх учителів характеризується недостатнім рівнем розвитку рефлексивності, що знижує їх здатність до самореалізації у педагогічній діяльності, зумовлює неадекватність самооцінки, невміння творчо підходити до вирішення педагогічних завдань, розпорошення уваги про професійно значущі якості та вміння, механізми їх розвитку.

14.17.08.3053/201705. Значення латинської мови у процесі міжкультурної комунікації. Ворона К. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.27-32. - укр. УДК 37.03:811.124.

У статті розкрито роль латинської мови у процесі міжкультурної комунікації, вказано на те, що наповнення занять латинської мови гуманітарним змістом допоможе розвитку мислення, творчих здібностей особистості. Вивчення латинської мови допомагає формувати якісно нові здібності студентів, які в майбутньому зможуть забезпечити високу ефективність професійної та громадської діяльності.

14.17.08.3054/201707. Міждисциплінарна інтеграція навчальних дисциплін як ефективний засіб професійної підготовки фахівців за спеціальністю "Соціальна робота". Голубенко Т.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.36-41. - укр. УДК 37.014.623.

У статті окреслено прикладний аспект міждисциплінарної інтеграції у професійній підготовці фахівців за спеціальністю "Соціальна робота" шляхом інтегрування змісту нормативних навчальних дисциплін. Зосереджується увага на міждисциплінарних зв'язках у процесі вивчення навчальних дисциплін професійного спрямування за спеціальністю "Соціальна робота". Розглядаються умови для подальшої ефективної професійної підготовки фахівців за спеціальністю "Соціальна робота".

14.17.08.3055/201708. Організація педагогічного експерименту з формування у майбутніх офіцерів пенітенціарної служби професійної компетентності у процесі їх фахової підготовки. Дармограй П.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.41-46. - укр. УДК 378.37.01:343.82(477).

У статті представлено особливості організації педагогічного експерименту з формування професійної компетентності у майбутніх офіцерів пенітенціарної служби, що передбачав організацію професійної підготовки на основі компетентнісного підходу, конструювання змісту професійної підготовки на основі системи професійних, правових та гуманістичних ціннісних пріоритетів та ін.

14.17.08.3056/201709. Критерії, показники та рівні сформованості інтерпретаційної культури майбутніх учителів музики. Демір М.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.46-51. - укр. УДК 378.781.68.008.

У статті уточнені поняття "критерій", "показник", "рівень". Визначено критерії інтерпретаційної культури майбутніх учителів музики, виявлено показники сформованості цих компонентів, охарактеризовано рівні сформованості означеного феномена.

14.17.08.3057/201710. Врахування аналізу потреб спеціальності при розробці курсу фахової іноземної мови. Жорняк Н.Є., Новосілець О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.51-55. - укр. УДК 378.145.026:81.111.

У статті розглянуто основні теоретичні та практичні аспекти врахування аналізу потреб спеціальності при розробці курсу фахової іноземної мови. Здійснено аналіз останніх джерел та публікацій досліджуваної теми. Розглянуто основні підходи до розробки курсів фахової іноземної мови та їхня відмінність від оволодіння загальними іншомовними навичками. Проаналізовано особливості вивчення фахової іноземної мови на підприємствах та у вищих навчальних закладах. На основі проведеного опитування студентів інституту ІТРЕ НУ ЛП зібрано інформацію щодо зацікавленості курсом фахової іноземної мови, для чого потрібен такий курс, який із методів навчання є найбільш ефективним і які навчально-методичні матеріали сприятимуть покращенню майбутньої фахової майстерності.

14.17.08.3058/201711. Методи і форми організації навчального процесу фахівців-міжнародників в університетах Канади. Істоміна К.Ю. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.55-60. - укр. УДК 378.4(71)+327.

У цій статті представлено теоретичне дослідження операційного компоненту професійної підготовки бакалаврів гуманітарних наук з міжнародних відносин у провідних університетах Канади. Проаналізовані методи, прийоми і форми організації навчального процесу, які використовують для створення і підтримання оптимальної взаємодії між викладачами і студентами. Окрім цього також описуються методичні стратегії для оптимізації навчального процесу і мотивації студентів.

14.17.08.3059/201712. Роль інструментально-виконавської підготовки у формуванні інтелектуально-творчих умінь майбутніх вчителів музичного мистецтва. Корчагіна Г.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.60-64. - укр. УДК 371.124:7.071.2.

У статті розкрито значення інструментально-виконавської підготовки для формування інтелектуально-творчих умінь майбутніх вчителів музичного мистецтва. На підставі аналізу вітчизняних та закордонних наукових праць встановлено, що в процесі підготовки вчителів музичного мистецтва велике місце відводиться предметам інструментально-виконавського спрямування.

14.17.08.3060/201713. Філософсько-методологічні засади риторичної освіти майбутніх фахівців соціономічної сфери. Корчова О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.64-69. - укр. УДК 378.

У статті здійснено спробу обґрунтувати філософсько-методологічні засади риторичної освіти майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей (соціальних працівників / педагогів, практичних психологів). З огляду на це окреслено тривірневу методологію риторики; виокремлено основні завдання риторичної освіти соціономістів з оперттям на філософсько-методологічне підґрунтя риторики в соціономічній сфері - загальнофілософські погляди на людину, культуру й мову. Доведено, що об'єктом філософії риторики є мовлення як складник національної культури, а предметом - комунікант, його концептуально вербалізоване буття.

14.17.08.3061/201714. Особливості організації самостійної роботи студентів у вищому педагогічному навчальному закладі за європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Кузнецова О.В., Одарченко В.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.69-73. - укр. УДК 378.147.091.33 - 027.22.

У статті висвітлено особливості організації самостійної роботи студентів за Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи у вищому педагогічному навчальному закладі. На підставі аналізу наукової літератури визначено суть, види та способи організації самостійної роботи студентів за цієї системи. Обґрунтовано вимоги до її організації, що впливають на ефективність, інтенсивність та результативність самостійної роботи студентів, дається характеристика етапів виконання самостійної роботи, якими передбачається активізація самоосвітньої діяльності студентів.

14.17.08.3062/201717. Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів початкових класів до використання інноваційних технологій навчання математики молодших школярів. Ліба О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.81-86. - укр. УДК 378.

У статті порушено проблему пошуку педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів початкових класів до використання інноваційних технологій навчання математики молодших школярів. Здійснено спробу довести, що зміст оптимальних педагогічних умов відображає орієнтацію студентів на використання інноваційних технологій у майбутній професійній діяльності; розширення бази знань студентів зі специфіки використання інноваційних технологій навчання математики молодших школярів; сприяння опануванню студентами вміннями, навичками і досвіду використання інноваційних технологій; залучення студентів у самостійну проектно-дослідницьку діяльність.

14.17.08.3063/201718. Обґрунтування змісту професійної іншомовної компетентності майбутніх учителів-філологів. Мазур Ю.Я. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.86-90. - укр. УДК 378.016:811.

У статті здійснюється комплексний аналіз педагогічного досвіду професійної підготовки учителів-філологів в контексті вирішення наукової проблеми розвитку професійної іншомовної компетентності та її контентного наповнення. Виокремлюються зовнішні та внутрішні детермінанти означеного процесу, зумовлені суспільно-політичними реаліями, філософськими, економічними, культурними і соціально-психологічними чинниками. На основі використання емпіричного матеріалу виокремлено змістові складники професійної іншомовної компетентності майбутнього фахівця філологічного спрямування, зокрема мотиваційно-ціннісний, когнітивний (педагогічні, психологічні, методичні, лінгвістичні знання (екстралінгвістичні, соціокомунікативні і соціолінгвістичні знання)), праксеологічно-діяльнісний та діяльніснотворчий. Студіювання науково-критичної літератури також дало змогу охарактеризувати показники кожного виокремленого компонента зазначеної якості.

14.17.08.3064/201719. Інтерактивні методи навчання у процесі формування професійної культури майбутніх соціальних працівників. Макеєва О.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.90-95. - укр. УДК 37.013.43.

Стаття присвячена аналізу інтерактивних методів навчання як ефективних методів у процесі формування професійної культури майбутніх соціальних працівників. Автор охарактеризував сутність понять "активне навчання", "інтерактивні методи навчання". У статті також проаналізовано такі методи інтерактивного навчання, як "кейс-стаді", метод "мозкового штурму", метод ділової гри, дискусійні методи (діалогові), метод проектів і тренінгові навчання. Автор запропонував приклади використання зазначених методів для формування професійної культури майбутніх соціальних працівників.

14.17.08.3065/201722. Анімаційна діяльність у складі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Наумчук В.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.104-109. - укр. УДК 378.147:014:781.

У статті розглянуто основні проблеми сучасної системи освіти та висвітлено особливості професійної підготовки фахівців фізичної культури. Наведено, що становлення вчителя як професіонала починається з професійної підготовки та виховання фахівців, поетапного формування системи практичних навичок у майбутніх учителів фізичної культури та їх професійної

майстерності. Здійснено аналіз поглядів видатних наукових діячів на визначення поняття "професійний розвиток" та "анімаційна діяльність" і визначено вплив анімаційної діяльності на професійну підготовку майбутніх учителів фізичної культури.

14.17.08.3066/201724. Компетентнісний підхід щодо формування конкурентоздатності майбутнього вчителя початкових класів. Пермінова Л.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.114-120. - укр. УДК 378.147.001.31:373.

У статті описується досвід удосконалення професійної підготовки майбутнього учителя початкових класів в контексті компетентнісного підходу. Порушено проблему реалізації компетентнісного підходу щодо формування конкурентоздатності майбутнього вчителя початкових класів. Здійснено спробу довести, що компетентнісний підхід є базовим для формування конкурентоздатності студента, що конкурентоздатність носить ознаки компетентності, що дає змогу оцінити як рівень сформованості знань, так і особистісні зміни фахівця, які відбулись у процесі професійної підготовки у вищому навчальному закладі.

14.17.08.3067/201729. Особливості професійної підготовки вчителів іноземних мов в системі вищої освіти Швеції. Сілютіна І.О. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.138-142. - укр. УДК 378.011.3-051:81'243(485).

У статті розглядаються основні складові професійної підготовки шведських учителів іноземних мов до іншомовного спілкування. Такими є адаптивний характер підготовки педагогів; добір навчальних дисциплін, покликаних сприяти формуванню соціокультурної компетентності; зарубіжні стажування; визначеність змісту навчання нормативно-правовими документами.

14.17.08.3068/201731. Психологічна готовність до професійної діяльності майбутніх соціальних працівників у ВНЗ. Стрельбицька С.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.147-152. - укр. УДК 378+377.35+37.091.12:36-051.

У статті розглянуто проблему визначення та обґрунтування змісту і структури психологічної готовності до професійної діяльності майбутніх соціальних працівників, яка активно досліджується в сучасній психолого-педагогічній літературі. Здійснено теоретичний аналіз поглядів зарубіжних і вітчизняних науковців. Розглянуто різні підходи до трактування поняття психологічної готовності до професійної діяльності. Визначено, що психологічна готовність є однією із основних умов успішного виконання соціальними працівниками майбутньої професійної діяльності.

14.17.08.3069/201732. Педагогічні умови формування соціально-комунікативної компетентності в майбутніх судоводів у процесі вивчення гуманітарних дисциплін. Тимофеева О.Я. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.152-158. - укр. УДК 378:[658,612:001].

У статті охарактеризовано педагогічні умови формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх судоводів, зокрема структурування змісту гуманітарних дисциплін відповідно до базових ціннісних орієнтацій соціально-комунікативної взаємодії майбутніх судоводів, використання діалогічних методів для розвитку навичок міжособистісної взаємодії та відпрацювання вмінь і навичок прийняття управлінського рішення на основі контекстного навчання. Акцентовується увага на важливості належної підготовки науково-педагогічного складу до формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх судоводів.

14.17.08.3070/201733. Модель підготовки майбутніх магістрів управління навчальними закладами до маркетингової діяльності. Тимцуник Ю.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.158-163. - укр. УДК 378.41:005:339.138.

У статті проаналізовано методологічні й організаційні аспекти підготовки майбутніх магістрів управління навчальними закладами до маркетингової діяльності. На основі методу наукового моделювання визначено основні структурні компоненти моделі, схарактеризовано їхню сутність і взаємозв'язки. Модель включає цільовий, організаційно-методологічний, змістово-операційний і результативно-оцінний структурні компоненти.

14.17.08.3071/201735. Навчання майбутніх учителів методики застосування хмарного сервісу Google форми в навчально-виховному процесі. Хміль Н.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.167-171. - укр. УДК 378.011.3-051:004.

У статті висвітлено один із аспектів дослідження формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі. Охарактеризовано інформаційно-технологічні знання та інструментально-технологічні вміння, на яких ґрунтується діяльність учителя, що спрямована на розробку мережних форм для опитувань, анкет, вікторин із мультимедійним вмістом, тестів тощо засобами хмарного сервісу Google Форми. Запропоновано і розкрито елементи методики навчання майбутніх учителів прийомів їх створення та подальшого застосування в навчально-виховному процесі. Запропоновано практичні завдання, що спрямовані на розвиток пізнавального інтересу творчого застосування здобутих знань і умінь у майбутній професійній діяльності, трансформацію мотивації студентів із навчальної на професійну.

14.17.08.3072/201784. Перекладач у вищому навчальному закладі як модель жестової мови для глухих студентів. Адамюк Н.Б. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.7-13. - укр. УДК 378.091.12-057.164:811.161.2'221.24'25-051.

У статті висвітлено вимоги до перекладача жестової мови у навчальному закладі, викладені в Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників. Подано перелік вищих навчальних закладів України, де створюються спеціальні групи для студентів із порушеннями слуху. Представлено порівняльну характеристику глухого студента спеціальної та інклюзивної групи у ВНЗ. Акцентовано увагу на функціях освітнього перекладача, як модифікатора мови викладача. Розглянуто взаємозв'язок між викладачем навчального закладу і освітнім перекладачем крізь призму сприймання їх глухими студентами. Представлено особу освітнього перекладача, як модель жестової мови та розглянуто чинники її спотворення. Наведено результати моніторингу серед глухих студентів різних ВНЗ на предмет рецептивних навичок освітніх перекладачів та приклади помилок, які допускаються ними.

14.17.08.3073/201796. Методологічні засади формування соціальної зрілості студентів вищих аграрних навчальних закладів. Данченко І.О. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.81-87. - укр. УДК 378+304.2.63+378.37.018.

У статті розглянуті та проаналізовані фундаментальні методологічні засади щодо формування соціальної зрілості студентів вищих аграрних закладів. На рівні філософської методології проблему формування соціальної зрілості студентів-аграріїв висвітлено з позиції таких філософських принципів, як: принцип єдності загального, особливого та одиничного, природного та соціального, дійсності та можливості, принципу цілісності (холізм) та доцільності. На рівні методології обґрунтовані основні підходи до розв'язання питання формування соціальної зрілості студентів ВАНЗ: системний, синергетичний, гуманістичний, аксіологічний, акмеологічний, діяльнісний, фасилітаційний і герменевтичний.

14.17.08.3074/201802. Підготовка майбутніх вчителів до виховання громадянськості як фундаментальної моральної якості молодших школярів. Кучина К.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.111-115. - укр. УДК 378.015.31:323.3.

У статті актуалізується необхідність підготовки майбутніх вчителів до виховання громадянськості як фундаментальної моральної якості молодших школярів. Підкреслюється, що виховання громадянськості взаємопов'язане та знаходиться в гармонійному співвідношенні з моральним вихованням. Конкретизуються складові громадянської компетентності та компоненти структури громадянськості.

14.17.08.3075/201806. Соціально-етичні цінності у процесі професійної підготовки менеджерів економічної сфери. Сікалюк А.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.128-133. - укр. УДК 37.016:172:33.

У статті порушено проблему соціально-етичного виховання майбутніх менеджерів економічної сфери. Теоретично обґрунтовано роль і визначено місце соціально-етичних цінностей у процесі професійної підготовки менеджерів. Доведено, що майбутній менеджер може виступати в кількох ролях: як носій національних норм і професійної культури, як транслятор інформації, як споживач та творець соціально-етичних цінностей.

14.17.08.3076/201812. Становлення і розвиток автономного навчання іноземних мов у системі вищої освіти Великої Британії. Смольнікова О.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.22-27. - укр. УДК 378.091.39:811(410).

У статті розглядаються тенденції розвитку концепції автономного навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах Великої Британії. Наголошено на необхідності "навчитися вчитись" майбутньому спеціалісту протягом життя. Автором виділено три етапи розвитку досліджуваної концепції та запропоновано визначення поняття "автономне навчання іноземних мов" у системі вищої освіти. Акцентовано на зміні взаємодії суб'єктів навчання.

14.17.08.3077/201818. Компетентнісний підхід як визначальний орієнтир змісту вищої освіти. Карпюк В.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.51-55. - укр. УДК 378.147.

У статті розкривається сутність визначних категорій компетентнісного підходу, а саме поняття "компетенція" та "компетентність". Висвітлюється одна з найголовніших особливостей компетентнісного підходу, яка полягає в комплексному оволодінні студентом знаннями й уміннями. Виокремлено елементи інтеграції навчально-пізнавальної та самоосвітньої діяльності студентів на засадах компетентнісно-го підходу, які структуровано та систематизовано в контексті певних спеціальних компетенцій.

14.17.08.3078/201828. Сучасні дослідження проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. Корінна Г.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.93-98. - укр. УДК 378.013.

У статті розкрито актуальна на сьогодні проблема професійної підготовки майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку. Подається теоретичний аналіз дисертаційних досліджень науковців, розглянуті основні положення питання професійної підготовки фахівців дошкільної освіти. Особлива увага приділяється важливим питанням у сфері підготовки студентів у виші. У статті подано результати наукових пошуків, що дозволило розкрити теоретичні аспекти професійної підготовки студентів у виші, визначити особливості процесу професійної підготовки майбутніх вихователів.

14.17.08.3079/201832. Метод проектування в процесі формування соціально-етичних основ професійної діяльності майбутніх менеджерів-економістів. Сікалюк А.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.110-114. - укр. УДК 37.016:172:33.

У статті порушена проблема формування соціально-етичних основ професійної діяльності майбутніх менеджерів-економістів. Теоретично обґрунтована доцільність використання методу проектування у соціально-виховному процесі вищої школи. Проаналізована структурно-логічна модель поетапного педагогічного впливу на процес формування соціально-етичних цінностей майбутнього менеджера у соціально-виховній діяльності.

14.17.08.3080/201837. Використання інтерактивних технологій у вищих технічних навчальних закладах на прикладі навчальних практик студентів. Ануфрієва О.Ф. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.7-11. - укр. УДК 372.3.007.1.

У статті теоретично обґрунтовано роль інтерактивних технологій у професійній підготовці майбутніх працівників технічної сфери. На прикладі навчальних практик у вищому технічному навчальному закладі наведено шляхи професійної самореалізації студентів. Зазначено, що використання інтерактивних технологій у процесі навчальних практик підвищує якість професійної підготовки майбутніх інженерів, а проведення інтерактивних занять сприяє розвитку комунікативних навичок студентів.

14.17.08.3081/201838. Критерії та рівні сформованості інструментальних компетентностей майбутніх юристів у навчальному процесі вищого навчального закладу. Борейчук А.В., Гришко В.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.11-17. - укр. УДК 378.6:37.012.

У статті охарактеризовано компоненти, що визначають рівень професійних знань майбутнього юриста (особистісний, змістовно-процесуальний, мотиваційний, прогностичний) та критерії (гносеологічний, практиологічний, мотиваційно-аксіологічний, рефлексивний) сформованості інструментальних компетентностей майбутніх юристів. За допомогою проведеного опитування (усного та письмового) 70 студентів-юристів 3-4 курсів Національного університету водного господарства та природокористування, НУ "Острозька академія", Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки, Національного університету біоресурсів та природокористування України з навчальної дисципліни "Кримінальний процес", яке містило різнорівневі завдання, було встановлено чотири рівні сформованості інструментальних компетентностей: початковий, достатній, високий, досконалий.

14.17.08.3082/201839. Рівні сформованості показників особистісно-рефлексивного критерію професійно-педагогічної компетентності магістранта аграрної спеціальності. Бурмакіна Н.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.17-22. - укр. УДК 378.

На основі теоретичного аналізу педагогічної літератури простежено зв'язок між компонентами професійно-педагогічної компетентності викладача аграрних спеціальностей ВНЗ і компонентами професійно-педагогічної компетентності магістранта аграрного фаху. Запропоновано основні критерії та їхні показники для оцінювання професійно-педагогічної компетентності магістранта-аграрія. Розглянуто характеристики рівнів мотиваційного, індивідуально-психологічного, загальнокультурного показника та показника самодіагностики особистісно-рефлексивного критерію.

14.17.08.3083/201841. Формування комунікативної компетентності магістрантів педагогіки вищої школи у процесі професійної підготовки. Волкова Н.П. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.28-33. - укр. УДК 378.018(477).

У статті розкрито сутність комунікативної компетентності викладача вишу. Акцентовано увагу на методологічних підходах, покладених в основу формування у магістрантів педагогіки вищої школи комунікативної компетентності. Розкрито погляди

- автора на зміст навчальної дисципліни "Професійно-педагогічна комунікація". Презентовано сукупність різновидів лекційних та семінарських занять, методів навчання, які є доцільними у процесів формування комунікативної компетентності.
- 14.17.08.3084/201842. Моделювання процесу формування професійної компетентності майбутніх тренерів із плавання у процесі вивчення фахових дисциплін. Гращенко Ж.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.33-38. - укр. УДК 371.134:796.015.
Стаття присвячена актуальним питанням фахової підготовки майбутніх тренерів із плавання. Розглянуто методологічні підходи, які було покладено в основу побудови моделі: особистісно-орієнтований, компетентнісний, системний, діяльнісний, міждисциплінарний інтеграційний, інтерактивний. Розкрито зміст кожного з методологічних підходів у контексті підготовки майбутнього тренера з плавання.
- 14.17.08.3085/201843. Поняття та сутність комунікативної компетентності студентів технічних ВНЗ. Денисова О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.38-42. - укр. УДК 378.
У статті розглянуто поняття та сутність комунікативної компетентності студентів вищих технічних навчальних закладів. Представлено структуру комунікативної компетентності студентів із точки зору компетентнісного підходу. Також подано порівняльну характеристику існуючих трактовок поняття "компетентність".
- 14.17.08.3086/201844. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до організації методичної роботи в дошкільному навчальному закладі. Добош О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.42-47. - укр. УДК 378:373.21.13.
У статті порушено проблему підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти до організації методичної роботи в ДНЗ у процесі вивчення курсу "Організація методичної роботи в дошкільній освіті", розкрито його специфіку, зміст, визначено мету, завдання та необхідність вивчення.
- 14.17.08.3087/201847. Технологія формування готовності майбутніх інженерів автомобільної галузі до професійної самореалізації. Коломієць О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.57-60. - укр. УДК 378.14.
У статті теоретично обґрунтовано педагогічну технологію, яка забезпечує ефективність формування готовності майбутніх інженерів до професійної самореалізації у вищому технічному навчальному закладі. Педагогічна технологія є сукупністю прийомів, методів, засобів позитивного впливу на розкриття власного потенціалу студентів у педагогічному процесі. Зазначено, що ефективною формою стимулювання майбутніх інженерів до професійної самореалізації є ділова гра.
- 14.17.08.3088/201852. Підготовка майбутніх вихователів дітей дошкільного віку до проведення наукового дослідження. Лимар Ю.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.79-83. - укр. УДК 378.091.12:373.2-051:001.89.
У статті розкриті особливості підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку до проведення наукового дослідження. Окреслені зміст і методика викладання курсу "Основи наукових досліджень", мета якого полягає в оволодінні студентами знаннями й у формуванні вмінь, необхідних для здійснення самостійного наукового дослідження. Доведена ефективність виконання студентами спеціальних завдань для самостійної роботи.
- 14.17.08.3089/201853. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців як педагогічна проблема. Миценко Д.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.83-89. - укр. УДК 378.1:37.01.
У статті розглянута проблема формування професійної компетентності майбутніх фахівців в умовах вищого навчального закладу. Висвітлений зміст основних етапів розвитку компетентнісного підходу у світовій та вітчизняній освіті. Розглянуті наукові розвідки науковців, які можна вважати підґрунтям розвитку компетентнісного підходу на вітчизняному освітньому просторі. Здійснений аналіз розуміння основних дефініцій компетентнісно орієнтованої освіти ("компетентність", "компетенція", "ключові компетентності") у сучасній педагогічній науці.
- 14.17.08.3090/201854. Професійна підготовка бакалаврів права: критерії, рівні та показники. Пермінова В.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.89-92. - англ. УДК 378.
У статті досліджені та проаналізовані критерії, показники та рівні професійної підготовки студентів. Зроблений порівняльний аналіз співвідношення термінів "критерії" і "показники"; визначені критерії підготовки бакалаврів права до творчої діяльності та рівні професійної підготовки майбутнього бакалавра права. Відзначена важливість моделювання навчальних ситуацій як комплексного засобу, який може стимулювати студентів до самоаналізу, самооцінки, саморозвитку, враховуючи роль професійно орієнтованих дисциплін.
- 14.17.08.3091/201855. Аналіз результатів експериментального дослідження ефективності педагогічних умов підготовки майбутніх менеджерів до міжкультурної професійної взаємодії. Петренко В.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.92-96. - укр. УДК [37814.043:33]:316.77.
У статті викладені результати педагогічного експерименту, проведеного на основі дисертаційного дослідження з проблеми підготовки майбутніх менеджерів до міжкультурної професійної взаємодії. Експеримент підтвердив гіпотезу дисертаційного дослідження про те, що ефективність процесу професійної підготовки майбутніх менеджерів до міжкультурної професійної взаємодії значно підвищиться, якщо розробити його модель на основі принципів особистісно і професійно зорієнтованої організації навчальної діяльності та суб'єкт-суб'єктної (гармонійної) взаємодії її учасників, а також імплементації моделі в навчально-виховний процес вищого навчального закладу шляхом реалізації педагогічних умов, що забезпечують ефективність педагогічної технології, а саме: організація фасилітаційного спілкування "викладач - студент", створення міжкультурного професійно-комунікативного середовища, забезпечення поступового переходу студентів від прямого управління з боку викладача до самоуправління навчальною діяльністю.
- 14.17.08.3092/201859. Обґрунтування моделі формування професійної компетентності майбутніх учителів інформатики в квазіпрофесійній діяльності. Шовкун В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.110-114. - укр. УДК 004:37.
Актуальність матеріалу, викладеного в статті, зумовлена потребою суспільства в учителях, здатних підготувати дитину до життя в інформаційному суспільстві. У цьому контексті особливого значення набуває підготовка вчителів інформатики, які стають флагманами у сфері опанування й упровадження нових технологій. Забезпечити підготовку вчителів інформатики на високому рівні можливо лише за умови компетентнісного підходу, оновлення змісту та методів підготовки й підходів до організації практики. Запропонована в статті модель дає змогу подати процес формування професійної компетентності вчителя інформатики в квазіпрофесійній діяльності, визначити структуру професійної компетентності майбутніх учителів інформатики, описати необхідні явища, процеси і спрогнозувати результати формування професійної компетентності.

- 14.17.08.3093/201860. Історіогенез розвитку аксіологічного підходу для формування ціннісних орієнтацій студентів у здоров'я збереженні. Шукатка О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.114-118. - укр. УДК 378.
- У статті порушено проблему пошуку нових методологічних підходів до формування ціннісних орієнтацій студентів у здоров'язбереженні. Здійснено спробу довести, що важливу роль у становленні ціннісного світогляду майбутнього фахівця в контексті збереження здоров'я відіграє аксіологічний підхід. Відображено результати аналізу наукових розвідок стосовно історіогенезу аксіологічного підходу та його використання у формуванні ціннісних орієнтацій студентів вищої школи.
- 14.17.08.3094/201861. Професійна підготовка майбутнього вчителя початкової школи до роботи з батьками молодших школярів із неповних сімей. Шульга А.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.118-121. - укр. УДК 371.134.
- У статті розкривається сутність поняття професійної підготовки вчителя початкової школи до роботи з батьками молодших школярів із неповних сімей на основі інтегрованого аналізу професійної підготовки вчителя, підготовки до роботи з батьками школярів. Розглядається поняття готовності майбутнього вчителя початкової школи до роботи з батьками молодших школярів із неповних сімей як результат професійної підготовки вчителя початкової школи до роботи.
- 14.17.08.3095/201863. Специфіка забезпечення доступності освітнього простору вищого навчального закладу для студентів із порушеннями слуху. Замша А.В., Мороз І.В., Федоренко О.Ф. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.127-131. - укр. УДК [376-056.263]:373.3.091.3.
- У статті розкрито проблему інклюзивного навчання студентів із порушеннями слуху у вищих навчальних закладах. Описано основні напрями діяльності центрів доступності. Розкрито специфіку надання послуг супроводу такими центрами різними категоріям клієнтів. Представлено диференціацію видів адаптацій освітнього простору вищих навчальних закладів відповідно до особливих потреб студентів із порушеннями слуху.
- 14.17.08.3096/202024. Дослідження результативності курсу "математичний апарат фізики" щодо розвитку критичного мислення майбутніх учителів фізики. Даценко І.П. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.18-24. - укр. УДК 303.4.025+37.025.7+372.853.
- У статті порушено проблему оцінювання рівня розвитку критичного мислення студентів у галузі фізики. пропонується до уваги спеціально створений тест, який базується на використанні міжпредметних зв'язків фізики й математики. Представлено результати дослідження ефективності пропедевтичного курсу "Математичний апарат фізики" стосовно розвитку критичного мислення майбутніх учителів фізики.
- 14.17.08.3097/202026. Цілі та зміст навчання студентів мовних спеціальностей усного турецького монологічного мовлення на початковому рівні. Кіндрась І.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.29-33. - укр. УДК 811.512.161 378.147.
- Стаття присвячена дослідженню аспектів цілепокладання в навчанні студентів мовних спеціальностей усного турецького монологічного мовлення на початковому рівні. Здійснено спробу довести, що визначення основної, кінцевої та проміжних цілей, серед яких формування турецької усномовленнєвої компетентності, - необхідна складова методики навчання студентів в університеті, а чітке формулювання навчальних цілей зумовлює вибір оптимальних методів їх досягнення.
- 14.17.08.3098/202028. Експериментальна перевірка ефективності методики формування англійської лінгвістичної компетенції студентів будівельних спеціальностей на матеріалі автентичного ескізного робочого будівельного проекту. Кузло Н.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.38-43. - укр. УДК 37:81-13:811.111.624.
- У статті викладено етапи підготовки і реалізації методичного експерименту, в якому порівнюються два варіанти методики формування та удосконалення англійської лінгвістичної компетенції студентів будівельних спеціальностей. За допомогою методів математичної статистики інтерпретовано результати експерименту, які підтверджують висунуту гіпотезу.
- 14.17.08.3099/202029. Формування професійного мислення студентів технічних вузів у процесі вивчення фізики. Кузьменко О.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.43-47. - укр. УДК 37.03:53.02.
- У статті розглядається проблема пошуку педагогічних умов цілеспрямованого формування професійного мислення студентів технічних вузів у процесі вивчення фізики. Проведено аналіз наукових досліджень щодо специфіки формування професійного мислення студентів. Визначено особливості професійного мислення фахівця технічного напрямку.
- 14.17.08.3100/202032. Організація самостійної роботи студентів у середовищі Lms Moodle. Подласов С.О., Матвійчук О.В., Бригінець В.П. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.58-64. - укр. УДК 378.147.31.
- У статті порушено проблему організації, управління та контролю результативності самостійної роботи студентів під час застосування інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема системи підтримки навчального процесу Moodle. Розглянуті можливості системи Moodle для розбудови елементів навчального середовища для здійснення студентами самостійної роботи під час вивчення фізики та як засобу, що забезпечує опосередкування зв'язку між викладачами та студентами за умови виконання останніми самостійної роботи. Продемонстровано розроблені дидактичні матеріали для виконання самостійної роботи студентів і розкрито методику їх застосування. Показано, що використання систем підтримки навчального процесу для організації самостійної роботи студентів можна вважати першим кроком на шляху становлення нової комбінованої форми навчального процесу - викладання-навчання.
- 14.17.08.3101/202033. Методичні проблеми створення засобів діагностики знань студентів. Садовий М.І., Трифонова О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.64-70. - укр. УДК 53(07.535).
- Статтю присвячено проблемам методики створення та використання засобів діагностики (тестів) знань студентів. Структурні перетворення національної системи вищої освіти спрямовані на забезпечення мобільності, працевлаштування та конкурентоспроможності фахівців із вищою освітою, зокрема майбутніх учителів фізики та технологій. Доступність та якість навчання стають необхідною нормою сучасної школи. Вказані якості в значній мірі досягаються завдяки діагностуванню знань через запровадження тестування. Тести можуть бути використані на будь-якому етапі навчального процесу. Це пов'язано з тим, що одні види тестових завдань допомагають оцінити рівень теоретичних знань студентів, виявити окремі прогалини в знаннях і після цього спланувати цілеспрямовану роботу з усунення недоліків, а інші - дають змогу прогнозувати майбутній перебіг навчальної діяльності та її результати. Окрему увагу у статті приділено проблемі діагностики знань студентів в умовах хмаро орієнтованого навчального середовища.
- 14.17.08.3102/202035. Стратегические приоритеты изучения нанофизики и нанотехнологий как фактора экономического развития. Стадник А.Д., Мороз И.А., Ткаченко Ю.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.78-82. - рос. УДК 378:620.3:338.27.
- У статті розглядається необхідність формування сучасної системи наоосвіти як основи розвитку економіки країни. Обґрунтовано необхідність співпраці держави, промислових підприємств, науково-дослідних і освітніх установ з метою

формування кадрової складової розвитку нанотехнологічної сфери. На прикладі Сумської області представлені можливі учасники регіональної нанотехнологічної мережі та їх спрямованість.

14.17.08.3103/202036. Структурні компоненти, критерії, показники та рівні сформованості професійної компетентності майбутніх маркетологів. Адамів С.Є. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.83-93. - укр. УДК 378.

У статті порушено проблему уточнення структурних компонентів, критеріїв, показників і рівнів сформованості професійної компетентності майбутніх маркетологів. Здійснено спробу охарактеризувати в структурі професійної компетентності майбутніх маркетологів мотиваційний, гностичний, конативний та особистісний компоненти. На основі виокремлених у межах дослідження критеріїв умовно визначені чотири рівні сформованості професійної компетентності майбутніх маркетологів (творчий, функціональний, відтворювальний, інтуїтивний) і конкретизовано основні показники їх сформованості.

14.17.08.3104/202037. Практична підготовка фахівців соціальної роботи до міжкультурної взаємодії у вищих навчальних закладах США. Байбакова О.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.88-93. - укр. УДК 378.147.047.

У статті досліджується проблема практичної підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи в крос-культурному середовищі у вищих навчальних закладах США. Особлива увага приділяється моделям, на яких базується практичне навчання, зокрема моделі культурної взаємодії М. Кампіна-Бакота. Розглянуто форми й методи практичного навчання, спрямовані на формування міжкультурної компетентності майбутніх соціальних працівників.

14.17.08.3105/202039. Особливості структури навчальних програм для журналістів в університетах США: нові стратегії й перспективи. Грицко Х.Р. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.98-103. - укр. УДК 378.141.

У статті розглядається функціонування системи вищої освіти в університетах США. Особлива увага приділена підходам до створення навчальних програм для журналістів, запропоновано стратегічні ідеї щодо їх покращення. Аналізуються принципи фундаментальних дисциплін і знань, якими повинні оволодіти майбутні фахівці в галузі журналістики. Досліджено роль міжнародної комунікації для журналістів в університетах США.

14.17.08.3106/202040. Особливості формування понять про наукові навчальні фізичні моделі у вищівському курсі фізики з урахуванням їх нечіткості. Івченко В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.103-108. - укр. УДК 378.14.015.62.

У статті розглянуто методичні проблеми вивчення понять про ідеальні фізичні моделі в університетському курсі фізики з урахуванням їх нечіткості. Для формування уявлень у студентів-фізиків про такий клас моделей з огляду на їх поліситуаційний і поліконтекстний характер запропоновано використовувати ситуаційно-контекстне навчання. Наведено алгоритм аналізу реальних фізичних ситуацій на основі певної моделі та умови, за якими повинні різнитися реальні фізичні системи й процеси. Також розглянуто методику формування понять про певні моделі з урахуванням їхнього поліконтекстного змісту.

14.17.08.3107/202042. Культурологічна компетенція інженера-педагога: зміст, структура та функції. Костенко О.С., Бондаренко В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.113-118. - укр. УДК 378:37.011. У статті порушено проблему формування культурологічної компетенції майбутніх інженерів-педагогів, відзначено її важливість, запропоновано шляхи вирішення зазначеної проблеми. Детально розглянуто сутність понять "компетенція", "культура", визначено сутність понять "професійна культура інженера-педагога", "професійно-педагогічна культура інженера-педагога", "професійно-інженерна культура інженера-педагога". Визначено зміст, структуру та функції культурологічної компетенції інженера-педагога.

14.17.08.3108/202044. Організація підготовки майбутніх фахівців анімаційної діяльності у вищих навчальних закладах зарубіжних країн. Маковецька Н.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.123-127. - укр. УДК 796:371.134:379.151.

У статті акцентується увага на тому, що в умовах активного розвитку різних видів туризму на теренах України неабиякої актуальності продовжує набувати підготовка фахівців для цієї галузі, зокрема спеціалістів у сфері анімаційної діяльності. Розглядається зарубіжний досвід підготовки фахівців з організації дозвілля як один із шляхів удосконалення системи їх підготовки в Україні. Виокремлено особистісні якості, які мають бути притаманні майбутнім спеціалістам з організації вільного часу. Наведені особливості програм підготовки майбутніх фахівців-аніматорів в навчальних закладах університетського типу зарубіжних країн.

14.17.08.3109/202045. Формування професійно-комунікативної компетентності майбутнього фахівця аграрної галузі. Манжос Е.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.127-131. - укр. УДК 378.147.134:37.013.77.

У статті доведено, що компетентність є інтегративною сукупністю якостей та вмінь, яка вміщує універсальні засоби пошуку, одержання, обробки, подання і передачі інформації, аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизацію і перетворення інформації в знання. Це забезпечує студентів знаннями і вміннями ефективної та продуктивної обробки інформації, аналізу та точної оцінки інформації, одержаної з різних джерел, особливо з Інтернету. Значний вплив на розвиток професійної компетентності здійснюється за допомогою мультимедіа-технологій. З'ясовано, що поняття "компетентність" і "компетенція" у психолого-педагогічній літературі не мають однозначного трактування. Обґрунтовано категоріальні сутності цих понять та наукових підходів до їхніх дефініцій. Розглянуто структуру професійної підготовки фахівців. У статті підтверджено, що в сучасному тлумаченні терміну "інформаційна компетентність" найчастіше мається на увазі використання комп'ютерних інформаційних технологій, а точніше визначення слід трактувати як комп'ютерну інформаційну компетентність. Щодо питання диференціації понять "компетенція" і "компетентність" в аспекті професійної освіти, слушним, на нашу думку, є підхід дослідників, які вважають, що компетенція становить потенціал випускника ВНЗ, а компетентність є актуальним проявом компетенції в діяльності. Досліджено, що домінуючим блоком професійної компетентності є мотивація (спрямованість особистості та її види); якості (здібності, характер і його риси, психологічний стан і процеси); інтегральні характеристики особистості (самосвідомість, індивідуальність).

14.17.08.3110/202046. Формування культури професійного спілкування майбутніх тележурналістів у вищій школі (експеримент). Носова К.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.131-136. - укр. УДК 378.011.3-051: 654.197.

У статті розглянуто питання формування культури професійного спілкування майбутніх тележурналістів, яке сьогодні є дуже актуальним. Доцільність дослідження постає у зв'язку з необхідністю педагогічно забезпечити цей процес та внести в нього важливі елементи педагогіки.

14.17.08.3111/202047. Методика навчання написання ділового листа студентів ВНЗ. Петльована Л.Л. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.136-141. - укр. УДК 002.8(001.378):37.

У статті розглянуто проблему навчання написанню ділового листа англійською мовою студентами ВНЗ. Визначено основні складності, з якими стикаються студенти під час написання ділового листа. Запропоновано методику навчання написанню ділових листів.

14.17.08.3112/202048. Створення проблемної ситуації як умова активізації науково-дослідницької роботи студентів. Повідайчик О.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.141-146. - укр. УДК 371.132.

У статті досліджується проблема формування готовності студентів до науково-дослідницької роботи, зокрема в процесі проблемного навчання. Розкрито особливості проблемного навчання як інноваційної освітньої технології. Проаналізовано основні етапи створення проблемної ситуації як основи проблемного навчання. Здійснено типологію проблемних ситуацій. Розглянуто специфіку їхнього застосування під час різних форм організації навчально-виховного процесу.

14.17.08.3113/202051. Готовність майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку як умова ефективної професійної діяльності. Трофаїла Н.Д. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.155-159. - укр. УДК 371.13: 372.3.

У статті висвітлено окремі аспекти проблеми дослідження сутності феномену "готовність майбутніх вихователів". Автор розкриває сутність професійної готовності майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку через аналіз поняття "готовність" у педагогічній та психологічній літературі; надає авторське визначення поняття "готовність майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку".

14.17.08.3114/202052. Розвиток професійних якостей майбутнього вчителя в процесі формування у нього готовності до самовдосконалення. Хатунцева С.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.159-166. - укр. УДК 378:[37.011.31:37.041].

У статті порушено проблему розвитку професійних якостей студента вищого навчального педагогічного закладу в процесі формування у майбутнього вчителя готовності до самовдосконалення. Здійснено спробу довести, що цілеспрямованість, прагнення до самовдосконалення, педагогічна тренуваність як якості особистості є основою підструктури особистісного компоненту зазначеної готовності та сприяють її формуванню.

14.17.08.3115/202053. Напрями дослідження проблеми формування професійної компетентності майбутніх фахівців з обліку і оподаткування в процесі професійної підготовки. Шевченко В.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.166-170. - укр. УДК 378.14.

У статті розглянуто проблему формування професійної компетентності майбутніх фахівців з обліку і оподаткування у процесі професійної підготовки, для розв'язання якої запропоновано спиратись і на історико-педагогічні наукові дослідження, і на сучасні педагогічні дослідження в розрізі філософсько-освітнього, соціологічного, педагогічного, психологічного та юридичного аспектів (напрямів).

14.17.08.3116/202055. Організація педагогічного тестування з фізики в хмаро орієнтованому навчальному середовищі. Хомутенко М.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.177-182. - укр. УДК 372.091.26.

У статті розглядається тестування як метод педагогічного дослідження та оцінювання навчальних здобутків при навчанні розділу "Атомна і ядерна фізика". Проаналізовано переваги та недоліки тестового контролю знань. Висвітлено характеристики вступного, поточного та підсумкового тестування та їхніх видів. Розкрито особливості створення опитувальників та тестів з автоматичною перевіркою за допомогою сервісу Google Forms як засобів оцінювання знань суб'єктів навчання при вивченні фізики.

14.17.08.3117/202058. Модернізація підготовки педагогічних кадрів у системі університетської освіти Словаччини. Ключкович Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.17-22. - укр. УДК 378.096;437.65.

У статті проаналізовано сучасний стан професійної підготовки педагогічних кадрів у Словацькій Республіці. Особлива увага приділена навчальним програмам із підготовки бакалаврів і магістрів. Проаналізовано роль педагогічної практики в навчальному процесі підготовки студентів педагогічних спеціальностей. Зроблено висновок про те, що педагогічні факультети Словаччини забезпечують цілісну систему професійної підготовки вчителів.

14.17.08.3118/202059. Competency-based foreign language training of students in Ukraine of the late 20th - the early 21st century. Lichman L.Yu. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.22-26. - англ. УДК 811:378-057.87(477)"45".

У статті досліджуються аспекти генези компетентнісно-орієнтованої іншомовної підготовки учнів ВНЗ України кінця 20 - початку 21 століття. Простежуються деякі тенденції розвитку вітчизняної лінгводидактики в умовах модернізації системи освіти і зміщення соціально-економічних пріоритетів. Зазначається, що перспективи вивчення історії іншомовної дидактики тісно пов'язані з компетентнісно-центричною освітньою концепцією.

14.17.08.3119/202065. Фізичне виховання студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи. Довгань Н.Ю. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.53-58. - укр. УДК 37.032;796.011.3-057.87.

У статті розглянуто проблему фізичного виховання студентів у вищих навчальних закладах у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи. Розкрито поняття позааудиторної спортивно-масової роботи. Представлено базові моделі проведення занять із фізичного виховання. Зазначено форми заохочення студентів до активної участі в позааудиторній спортивно-масовій роботі.

14.17.08.3120/202069. Порівняльний аналіз тестових методик щодо визначення рівнів сформованості професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи. Беньковська Н.Б. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.72-78. - укр. УДК 377.

У статті проведено порівняльний аналіз тестових методик щодо визначення рівнів сформованості професійних якостей майбутніх фахівців банківської справи. Професійні якості фахівців банківської справи класифіковано за блоками: блок інтерактивних якостей, блок конструктивно-ділових якостей, блок індивідуально-проектних якостей. Зважаючи на специфіку наповнення кожної групи якостей, запропоновано такі критерії: комунікативний, діяльнісний, особистісний. Обґрунтовано показники запропонованих критеріїв.

14.17.08.3121/202070. Сучасні підходи до виконання перекладу фахових текстів для студентів вищих навчальних закладів. Гаврилюк Н.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.78-82. - укр. УДК 378.147;378.046.4(477).

У статті розглядаються сучасні підходи до виконання перекладу фахових текстів для студентів вищих навчальних закладів. Відмічається, що переклад є однією з навичок, які передбачені для володіння іноземною мовою. Переклад є необхідною

умовою набуття студентами достатнього рівня комунікативної компетенції в професійній діяльності. Аналізуються сучасні підходи до виконання перекладу фахових текстів і перераховуються види вправ для навчання письмового перекладу. Розкрито значущість фахового тексту й методику його застосування в підготовці студентів нефілологічних спеціальностей.

14.17.08.3122/202071. Планування навчально-виховного процесу з курсу загальної фізики в технічному університеті в умовах компетентнісного підходу. Гуляєва Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.82-88. - укр. УДК 378.

У статті на основі Закону України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 № 1556-VII, паспорта професії "Інженер-електрик в енергетичній сфері енергопостачальної компанії", Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" від 23.11.2011 № 1392, додатка 1 до наказу "Положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу в університеті" від 01.07.2013 №№ 356 запропоновано навчальну програму з курсу загальної фізики для спеціальності 141 "Електроенергетика. Електротехніка та електромеханіка". Показано, які основні компоненти повинен включати зміст курсу загальної фізики. Проаналізовано, які компетентності необхідно розвивати студентам під час отримання як академічних знань, умінь, досвіду, цінностей, ставлення, так і фахових з метою застосування їх у експериментальній і проектній діяльності. Виявлено основні внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки курсу загальної фізики, вищої математики і спецпредметів. Така структура програми розширює кругозір студентів і спрямована на формування високопрофесійного фахівця, котрий творчо підходить до виконання своїх обов'язків.

14.17.08.3123/202072. Механізми забезпечення якості професійної підготовки фахівців із медичної інформатики в університетах Канади. Кобрин Н.З. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.88-94. - укр. УДК 378.4[005.6]:[61 004](71).

У статті охарактеризовано систему контролю якості вищої освіти в Канаді. Проаналізовано основні механізми забезпечення якості професійної підготовки фахівців із медичної інформатики. У ході дослідження з'ясовано, що система гарантування якості канадської університетської освіти включає інституційну акредитацію вищих навчальних закладів на законодавчому рівні та їх громадський контроль. Водночас у Канаді добре розвинена університетська система самооцінювання якості навчальних програм і їх зовнішній аудит. Існує також професійна акредитація програм фахової підготовки на відповідність їхнього змісту вимогам професії.

14.17.08.3124/202073. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців екологічного туризму у вищих навчальних закладах. Конох А.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.94-98. - укр. УДК 378.937:796.

У статті визначено роль екологічного туризму в сучасному суспільстві й особливості професійної підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах з урахуванням сучасних потреб ринку у сфері туризму. Виокремлено особистісні якості, які мають бути притаманні майбутнім фахівцям екологічного туризму. Наведено особливості навчального плану підготовки майбутніх фахівців екологічного туризму у вищому навчальному закладі.

14.17.08.3125/202074. Пропагування здорового способу життя як педагогічна умова формування здоров'я збережувальної компетентності майбутніх соціальних педагогів. Костюченко Т.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.98-102. - укр. УДК 378+37.013.42+371.71+371.134.

У статті розглянуто різні погляди на визначення понять "здоров'я збережувальна компетентність" та "педагогічні умови". Теоретично проаналізована така педагогічна умова формування здоров'я збережувальної компетентності, як пропагування здорового способу життя майбутніх соціальних педагогів. Визначено й описано засоби забезпечення цієї умови, які впливають на успішне формування здоров'я збережувальної компетентності майбутніх соціальних педагогів у процесі фахової підготовки.

14.17.08.3126/202075. Типи комунікативних ситуацій у контексті полікультурної освіти майбутніх фахівців аграрної галузі на заняттях з іноземної мови. Кравець Р.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.102-107. - укр. УДК 378:371.32:811.

У статті визначено типи комунікативних ситуацій у контексті полікультурної освіти майбутніх фахівців аграрної галузі на заняттях з іноземної мови. Розкрито характер взаємовідносин між співбесідниками залежно від типу комунікативної ситуації. Проаналізовано фактори, які впливають на ефективність формування адекватної комунікативної моделі іншомовного спілкування на заняттях з іноземної мови в аграрному ВНЗ.

14.17.08.3127/202076. Використання методу проектів під час вивчення курсу "загальна екологія" у педагогічних ВНЗ. Мамаєва Л.Т., Кримова Т.М., Луценко О.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.107-111. - укр. УДК (378)37.014.

У статті порушено проблему підготовки студента до майбутньої професійної діяльності. Здійснено спробу удосконалення та розвитку навичок самостійної роботи студентів шляхом застосування проектів під час вивчення дисципліни "Загальна екологія". Шляхом експериментальних досліджень встановлено, що проектне навчання допомагає сформувати так званий проектувальний стиль мислення, яке поєднує в єдину систему теоретичні та практичні складові діяльності людини, дозволяє розкрити, розвинути, реалізувати творчий потенціал особистості.

14.17.08.3128/202078. Модель-характеристика майбутнього вчителя початкової школи у процесі дидактичної підготовки. Пермінова Л.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.119-126. - укр. УДК 378.2.

У статті обґрунтовано вагомість дидактичної підготовки майбутніх учителів початкової школи як складової професійно-педагогічної підготовки; розкрито особливості змісту поняття "компетентнісна модель", наведено модель-характеристику майбутнього вчителя початкової школи, яку в умовах стандартизації вищої освіти переосмислено з точки зору компетентнісного підходу.

14.17.08.3129/202079. Педагогічна культура у формуванні професійної компетентності викладача технічних дисциплін автомобільного профілю. Петренко Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.126-130. - укр. УДК 377.112.4.

У статті порушено проблему формування професійної компетентності викладача технічних дисциплін автомобільного профілю на засадах педагогічної культури. Розглянуто зв'язок між набутою профільною освітою та досвідом, який безпосередньо впливає на розвиток можливостей викладача як висококультурної та мобільної особистості.

14.17.08.3130/202081. Технологія навчання теоретичних основ теми "розширення поняття про число". Соколенко Л.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.135-142. - укр. УДК 378.147.091.3:51.

У статті обґрунтовано можливість реалізації принципів навчання фундаментальних математичних дисциплін, навчальних дисциплін фахового спрямування та курсу за вибором "Деякі питання шкільного курсу математики з точки зору вищої" студентів за спеціальністю "Математика", на яких базується сучасна професійна підготовка майбутнього вчителя. На прикладі окремого

заняття курсу за вибором представлено технологію навчання теоретичних основ теми "Розширення поняття про число". Показано, що для проведення такого заняття викладач має використовувати метод проблемного викладення матеріалу, частково-пошуковий або евристичний та дослідницький методи. Обґрунтовано, що найбільш вдалою організаційною формою для проведення такого заняття є семінар-розв'язання проблемних завдань, під час підготовки та проведення якого студенти шукають відповіді на контрольні-смыслові запитання та виконують завдання репродуктивного, реконструктивного та творчого характеру. Приклади окремих запитань і завдань та відповіді на них представлені у цій статті.

14.17.08.3131/202082. Суб'єкти методичного забезпечення освітнього процесу у вищих юридичних навчальних закладах (функціональний підхід). Топчій О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.142-148. - укр. УДК 378.1.

Статтю присвячено теоретичному обґрунтуванню дидактичних засад діяльності суб'єктів методичного забезпечення у вищому юридичному навчальному закладі й встановленні їх ролі в освітньому процесі. До наукового обігу вводиться авторська дефініція поняття суб'єктів методичного забезпечення. Надається опис змісту діяльності суб'єктів у контексті рівнів вищої освіти на засадах функціонального підходу. При цьому виділяється понад тридцять функцій методичного забезпечення, які покладаються на відповідних суб'єктів. Встановлюється характер взаємодії суб'єктів методичного забезпечення з урахуванням специфіки діяльності вищого юридичного навчального закладу.

14.17.08.3132/202083. Підготовка майбутніх учителів математики до фінансового виховання учнів профільної школи. Фесенко Г.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.148-153. - укр. УДК 378.14.015.62.

У статті обґрунтовано актуальність проблеми підготовки молоді до фінансової діяльності. Доведено, що нині основна роль у підвищенні фінансової грамотності школярів відведена вчителям економіки, які можуть реалізувати це завдання у межах економічного виховання. Визначено теоретичні засади фінансового виховання школярів із позицій розуміння його як окремого виду та складової економічного виховання. Розглянуто моделі можливого здійснення цієї роботи та запропоновано змістові лінії підготовки майбутніх учителів математики до фінансового виховання школярів.

14.17.08.3133/202084. Фреймовий підхід до засвоєння знань та підготовка майбутніх учителів фізики до його застосування в навчальному процесі. Шарко В.Д. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.153-163. - укр. УДК 378.14.015.62.

У статті обґрунтовано актуальність проблеми підвищення якості підготовки майбутніх учителів фізики до професійної діяльності. Запропоновано фреймовий підхід до навчання учнів і студентів. Визначено особливості його застосування у практиці шкільного і вузівського навчання. Доведено, що шкільний курс фізики та методика його навчання мають значні можливості для фреймування навчального матеріалу та застосування фреймових опор у вивченні їх змісту. Наведено приклади фреймів змістового і сценарного типів, які можна застосовувати при вивченні теоретичного матеріалу.

14.17.08.3134/202085. Наукова інтуїція в інтелектуальному розвитку майбутнього вчителя фізики. Шишкін Г.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.163-168. - укр. УДК 378.14.015.62.

У статті подається огляд науково-методичної літератури з проблеми формування поняття наукової інтуїції. Розкриваються деякі філософські та психолого-педагогічні аспекти еволюції цієї проблеми, зв'язок інтуїції з творчим навчально-пізнавальним процесом. Розглядається проблема розвитку інтуїції при вивченні фізики в системі підготовки майбутніх учителів фізики. Встановлено, що виявлення механізму інтуїції дозволить на більш якісному рівні організувати освітній процес, який буде сприяти розвитку творчої особистості майбутнього фахівця.

14.17.08.3135/202086. Сутність та складники професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільних навчальних закладів у процесі педпрактики. Ярославцева М.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.168-172. - укр. УДК 378.147.4:373.211.24.

У статті теоретично обґрунтовано сутність професійної самореалізації майбутніх фахівців дошкільних навчальних закладів у процесі педагогічної практики. У ході наукового пошуку визначено такі процесуальні компоненти професійної самореалізації: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, рефлексивно-регулятивний та творчий. Визначення критеріїв здійснено у відповідності з виділеними компонентами досліджуваного феномену. Доведено доцільність і зміст кожного зі структурних компонентів.

14.17.08.3136/202101. Методологічні основи застосування моделювання в процесі побудови структурно-функціональної моделі формування соціальної зрілості студентів вищих аграрних навчальних закладів. Данченко І.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.57-63. - укр. УДК 37.378.1.14.

У статті обґрунтовано основні засади застосування моделювання в процесі побудови структурно-функціональної моделі формування соціальної зрілості студентів вищих аграрних навчальних закладів. Здійснено аналіз щодо необхідності задоволення потреби у формуванні високого рівня соціальної зрілості студентів вищих аграрних навчальних закладів. Опрацьовано проблему формування соціальної зрілості студентів вищих аграрних закладів із позиції системного підходу.

14.17.08.3137/202104. Ціннісні засади виховання духовної культури студентської молоді. Чжоу Цянь. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.72-76. - укр. УДК 37.017(92+7).

У статті окреслено базові підходи науковців до взаємозв'язку феноменів "духовні цінності" та "духовна культура". Цінність є формою прояву, умовою і результатом стосунків духовного характеру між людиною і суспільством. Констатовано, що виразниками, а також трансляторами духовних цінностей можуть виступати й різні "витвори людського духу" (здобутки науки, моралі, культури, мистецтва). Наголошено, що одним із дієвих чинників і водночас засобом формування духовної культури молоді виступає її систематичне спілкування з музичним мистецтвом.

14.17.08.3138/202106. Професійний розвиток майбутнього педагога в процесі підготовки до інклюзивного навчання. Багно Ю.М., Сергійчук О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.81-86. - укр. УДК 378.011.3-051.

У статті розглядаються деякі аспекти професійного розвитку вчителя в умовах упровадження інклюзивної освіти та інклюзивного навчання. Зокрема, визначено особливості організації навчально-виховного процесу на засадах особистісно орієнтованого й компетентнісного підходів. Особистісно орієнтований підхід передбачає індивідуалізацію та диференціацію навчання. Компетентнісний підхід визначає результативно-цільову спрямованість освіти та ґрунтується на особистості учня.

14.17.08.3139/202107. Науковий гурток як засіб формування професійних якостей майбутніх учителів. Білостоцька О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.86-91. - укр. УДК 37.015.2: 004.

У статті визначено особливості формування пізнавальних, морально-вольових та професійних якостей майбутніх учителів у роботі студентського наукового гуртка. Автором зазначено зміст, мету та завдання роботи наукових гуртків, обґрунтовано організаційні принципи результативної діяльності гуртка. У дослідженні проаналізовано основні та нетрадиційні форми роботи наукового гуртка, вимоги до їх організації; наведено особливості мотивації участі студентів у дослідницькій роботі та рівні самореалізації студентів у науковій діяльності.

14.17.08.3140/202111. Професійна рефлексія як чинник фахового становлення особистості майбутнього менеджера освітньої галузі. Корольова І.І. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.106-111. - укр. УДК 378.036:371.11.

У статті обґрунтовано сутність і роль професійної (управлінської) рефлексії майбутнього менеджера освітньої галузі; розкрито особливості її розвитку шляхом використання інтерактивних технологій (дидактичних, ділових та інших ігор, навчальних проєктів, коучинг-практикумів, рефлексивних дискусій, рефлексивної інверсії та ін.), котрі ґрунтуються на застосуванні проблемно-пошукових методів і прийомів, використання тренінгових технологій тощо.

14.17.08.3141/202112. Дидактичні умови професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи з дезадаптованою учнівською та студентською молоддю. Костіна В.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.111-117. - укр. УДК 37.013.42.

У статті проаналізовано досвід соціальної роботи з різними категоріями дезадаптованої учнівської та студентської молоді, визначено її сутність та особливості, а також наведено ефективні засоби соціальної допомоги; розкрито основні компоненти професійної готовності майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи з дезадаптованими дітьми та молоддю; виділено її специфіку в різних соціальних інституціях; визначено дидактичні умови професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи з дезадаптованою учнівською та студентською молоддю в різних соціокультурних середовищах.

14.17.08.3142/202113. Теоретичні концепти формування педагогічної компетентності майбутніх викладачів вищої школи в умовах магістратури. Кравченко В.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.117-122. - укр. УДК 371.2:355.233.

У статті порушено проблему формування педагогічної компетентності майбутніх викладачів вищої школи в умовах магістратури. Висвітлено наукові підходи до тлумачення понять "компетенція", "компетентність", "педагогічна компетентність". Здійснено спробу визначити сутність педагогічної компетентності майбутнього викладача ВНЗ. Наведено методичні рекомендації щодо підвищення ефективності процесу формування педагогічної компетентності майбутніх викладачів вищої школи.

14.17.08.3143/202115. Педагогічні методи навчання майбутніх фахівців у процесі створення іншомовного спілкування. Манжос Е.О. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.126-131. - укр. УДК 378.147.134: 37.013.77.

У статті доведено, що під час моделювання навчання іншомовному спілкуванню мають бути враховані особливості та закономірності сучасних педагогічних методів навчання. Це дозволить майбутньому фахівцю успішно здійснювати мовленнєву діяльність, а також сформувати мовленнєві навички й уміння для їхнього використання в майбутній професійній діяльності. У статті підтверджено, що для чіткої і науково обґрунтованої діяльності необхідні такі організаційні методи навчання: забезпечення засвоєння знань, умінь та навичок; урахування особливостей рідної мови; послідовне вивчення розділів програмного матеріалу; 4) урахування специфіки і паралельного навчання таким видам мовленнєвої діяльності, як аудіювання, читання, письмо, говоріння; мовленнєва спрямованість навчання, застосування вправ на розвиток невідготовленого мовлення; навчання на мовленнєвих зразках та інше. Крім організаційних методів, розглянуто педагогічні методи, які можуть мобілізувати та удосконалити процес створення іншомовного спілкування. Вони передбачають: опору на логічне, образне і творче мислення; організацію творчої групової, парної й індивідуальної діяльності; створення навчального процесу близького до життєвої практики; відчуття успіху індивідуальної та сумісної діяльності. Зроблено висновок, що для того, щоб мовленнєва поведінка на заняттях стала мотивованою, в тих, хто навчається, повинні виникати комунікативні наміри, повинні бути створені умови для їхньої реалізації. Ці умови реалізуються за допомогою певних ситуацій. У нашому випадку це автентично-проблемні, в яких використовуються різні типи спілкування.

14.17.08.3144/202116. Деякі аспекти формування інформаційної компетентності майбутніх менеджерів освіти. Новак О.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.131-136. - укр. УДК 378.22:044.

У статті розглянуто теоретичні підходи до проблеми формування інформаційної компетентності майбутнього менеджера освіти. Проаналізовано сутність понять "компетентність", "компетенція", "інформаційне суспільство" та "інформаційна компетенція" за допомогою різних наукових підходів. Поняття "інформаційна компетенція майбутнього менеджера освіти" розглядається як професійно значущу здатність фахівця орієнтуватися в інформаційному просторі з метою пошуку, відбору й аналізу інформаційних джерел та застосування інформаційних технологій у професійній діяльності.

14.17.08.3145/202119. Моделі та зміст професійної підготовки фахівців соціальної сфери як основа білінгвальної професійної підготовки. Ситняківська С.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.149-154. - укр. УДК 37.013.42:81'246.2.

У статті проаналізовані моделі та зміст професійної підготовки фахівців соціальної сфери, визначено параметри проектування сучасної моделі професійної підготовки таких фахівців. Було доведено взаємозв'язок між характеристиками професії, освітнім процесом, під час якого здійснюється професійна підготовка, та соціальним замовленням, яке диктують політичні, соціокультурні, економічні реалії суспільства. Ці три складові є базовими у визначенні змістового наповнення білінгвальної моделі професійної підготовки фахівців соціальної сфери у вітчизняних вищих навчальних закладах.

14.17.08.3146/202121. Формування системи знань про рентгенівське випромінювання в студентів вищих медичних закладів. Стадніченко С.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.158-166. - укр. УДК 378.14.015.62.

У статті порушено проблему модернізації методики навчання медичній біофізиці. На основі структурно-логічного аналізу навчального матеріалу запропоновано ефективні методичні прийоми формування системи знань із теми "Рентгенівське випромінювання" для реалізації якісної фахової підготовки майбутніх лікарів у вищих медичних закладах. Здійснено спробу довести, що проєктна технологія навчання створює умови для прояву активності студентів та розвитку їх здібностей, сприяє поглибленню і розширенню знань.

14.17.08.3147/202123. Математичне та комп'ютерне моделювання в біофізиці та фармації. Філоненко Н.Ю., Гнатюк І.Ю. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.172-176. - укр. УДК 378.14.015.62.

Під час викладання курсів, пов'язаних із використанням математичних моделей, а саме "Комп'ютерне моделювання в фармації" та "Біофізика", необхідно пам'ятати, що кількісні розрахунки, пов'язані з тими чи іншими властивостями біологічних об'єктів, потребують специфічного понятійного і математичного апарату. Достатня кількість понять подається за допомогою деякої математичної конструкції із застосуванням розділів математичного й диференціального аналізу, для якісного розуміння якої необхідне самостійне розв'язання студентом на практиці конкретної біофізичної або фармацевтичної задачі. У ході вивчення цих курсів студентами істотне значення має набуття навичок, а отже, засвоєння теоретичного матеріалу повинне супроводжуватись виконанням великої кількості різноманітних завдань, у тому числі розрахункових, із застосуванням математичних пакетів. Виконання таких завдань спрямоване на краще засвоєння студентами матеріалу, поглибленню розуміння основних принципів і методів розв'язання задач із біофізики та фармації, вирізняється максимальною наочністю, оскільки для

будь-якого отриманого розв'язку можна побудувати графіки відповідних залежностей біофізичних та фармакокінетичних характеристик і, змінюючи вхідні параметри під умови кожної окремо розглядуваної задачі, самим змодельовати та простежити динаміку реальних біофізичних і фармацевтичних процесів, що сприяє кращому розумінню самої їх сутності. Для підготовки кваліфікованих фахівців в області медицини потрібно не тільки розповісти студентам про можливі методи моделювання в біофізиці та фармації, а й довести до їх відома приклади застосування в медицині та фармації, дати змогу самостійно дослідити фактори, які впливають на процеси, пов'язані з використанням лікарських препаратів, та проявити творчий підхід під час опису біологічних процесів.

14.17.08.3148/202189. Сущність процесу смислової переробки інформації при обученні іноземною мовою курсантів судоводительської спеціальності. Примина Н.Н. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.35-40. - рос. УДК 378+811.111.

У статті порушено проблему вивчення психологічних особливостей навчання майбутніх судоводів читанню англійської професійної автентичної документації. Проведено аналіз психологічних механізмів смислової переробки інформації в процесі навчання іноземною мовою читанню майбутніх судоводів. Описано психологічні операції осмислення змісту автентичних англійських логів.

14.17.08.3149/202192. Мовно-педагогічне спілкування в контексті культурної місії вищої технічної освіти. Хом'якова О.В., Золотарьова І.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.55-60. - укр. УДК 37.013.77.

У статті аналізуються роль і місце мовно-педагогічного спілкування в сукупності професійного та соціально-культурного аспектів. Розглядаючи вищий технічний навчальний заклад як феномен культури, мовно-педагогічне спілкування розуміємо як систему загальної професійної підготовки та визначаємо як процес мовно-культурної взаємодії викладача та студента, під час якого формуються мовно-культурні компетентності студентів. Розкрито зміст поняття "мовно-культурна компетентність студента", визначено чинники, що впливають на процес формування такої компетентності.

14.17.08.3150/202194. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів у контексті діяльнісного підходу. Шмир М.Ф. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.63-66. - укр. УДК 378.147.

У статті розкривається з точки зору діяльнісного підходу використання різних методів, прийомів і засобів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення іноземної мови, різноманітних форм самостійної роботи, створення сприятливих умов для розвитку навчально-пізнавального інтересу, формування мотивації навчання.

14.17.08.3151/202195. Особливості організації рекреаційної діяльності в системі фізичної культури та спорту. Берест О.О. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.67-72. - укр. УДК 011.1.

У статті здійснено спробу автора узагальнити сучасні погляди науковців на проблему організації рекреаційної діяльності в системі фізичної культури та спорту. Встановлено, що важливого значення набуває правильна організація рекреаційної діяльності, що є одним із перспективних напрямків підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури. Наведено основні підходи до визначення понять "фізична рекреація", "рекреаційна діяльність". Визначено напрямки рекреаційної діяльності, зокрема рекреаційно-туристична та рекреаційно-оздоровча діяльність.

14.17.08.3152/202196. Міжкультурна компетенція у формуванні професійних цінностей польських студентів. Вахріна О.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.72-76. - англ. УДК 37.017.7:375.27.

У статті висвітлюється роль міжкультурної компетенції у формуванні професійних цінностей польських студентів. Міжкультурна компетенція розглядається як невід'ємний компонент міжкультурної комунікації. Міжкультурне порозуміння залишається центральним в Європейській освітній політиці в умовах зростаючої світової інтеграції та вирішення проблем сучасного суспільства. Автор акцентує увагу на важливій ролі розвитку міжкультурної компетенції через вивчення іноземної мови як засобу сприяння міжкультурному діалогу, соціальної згуртованості та розвитку демократичної громадянськості. Розглядається необхідність вивчення іноземної мови у формуванні професійних цінностей польських студентів.

14.17.08.3153/202199. Ефективність методики формування системності професійно-педагогічних знань майбутніх вихователів у процесі підготовки у виші. Кононенко Н.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.85-90. - укр. УДК 378.147+371.13+371.15.

У статті подано результати теоретичного й експериментального дослідження з проблеми формування в майбутніх вихователів дітей дошкільного віку системності професійно-педагогічних знань. Розкрито логіку обґрунтування педагогічних умов, етапів досягнення цієї якості знань у процесі підготовки майбутніх вихователів у виші, описано методику формування системності професійно-педагогічних знань студентів факультету дошкільної педагогіки і психології, її результати і методи оцінювання ефективності.

14.17.08.3154/202200. Ціннісні детермінанти полікультурної освіти майбутніх фахівців аграрної галузі на заняттях іноземної мови. Кравець Р.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.90-95. - укр. УДК 378:371.32:811.

У статті розкрито сутність поняття цінностей як фундаменту полікультурної освіти майбутніх фахівців аграрної галузі. Охарактеризовано різні типи цінностей. Розмежовано дефініції "цінність" і "ціннісна орієнтація". Висвітлено роль аксіологічного підходу у формуванні полікультурної компетентності, зокрема її мотиваційно-ціннісного компоненту. Визначено ціннісні детермінанти полікультурної освіти майбутніх фахівців аграрної галузі на заняттях іноземної мови.

14.17.08.3155/202201. До питання аналізу категорії "медіакомпетентність". Лашук Н.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.95-101. - укр. УДК 378.1.

У статті розглянуто завдання та необхідність впровадження компетентнісного підходу у вищій освіті України. Узагальнено підходи до визначення сутності понять "медіакомпетентність особистості" та "медіакомпетентність майбутнього фахівця". Запропоновано авторську інтерпретацію формулювання терміну "медіакомпетентність майбутніх маркетологів". З'ясовано принципи формування медіакомпетентності майбутніх фахівців у сфері маркетингу.

14.17.08.3156/202205. Зарубіжний досвід управління вищою освітою: основні тенденції. Сігаєва Л.Є., Білобровко Т.І. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.117-122. - укр. УДК 371.1.

У статті розглядаються проблеми управління вищою освітою в зарубіжних країнах, визначаються тенденції розвитку зарубіжної вищої освіти. Автори стверджують, що досвід зарубіжних країн в управлінні вищою освітою свідчить про те, що шляхом розширення та вдосконалення цієї системи можна значно пом'якшити соціальну напруженість у суспільстві та вирішити багато соціально-економічних проблем; якість професійної підготовки повинна забезпечувати конкурентоспроможність випускників вищої школи на ринку праці, а отже, і рівень їхньої соціальної захищеності.

14.17.08.3157/202206. Зміст і структура технічної компетентності майбутнього техника-механіка. Стаднійчук І.П. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.122-127. - укр. УДК 159.9:37.015.3:378.

У статті розглянута підготовка майбутніх техніків-механіків для аграрної галузі, яка повинна бути орієнтована на професійний саморозвиток та формування технічної компетентності. Виділені характерні ознаки технічної компетентності та змістові складники технічної компетентності. А в структурі технічної компетентності виокремлено взаємозалежні та взаємообумовлені компоненти: когнітивний, мотиваційний, операційно-діяльнісний та особистісно-рефлексивний.

14.17.08.3158/202207. Менеджмент у мистецтві як складова підготовки фахівців з образотворчого мистецтва. Стрітьєвич Т.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.127-137. - укр. УДК 378.147.091.3:7.

У статті розглянуто особливості менеджменту в мистецтві та його місце в підготовці фахівців з образотворчого мистецтва. Визначено основні методики постановки мети, ефективного планування культурно-мистецької діяльності.

14.17.08.3159/202208. Інформаційне забезпечення підготовки майбутніх менеджерів освіти. Фатєєва Е.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.131-134. - укр. УДК 378.004.

У статті висвітлена проблема використання інформаційних ресурсів і технологій у вищих навчальних закладах майбутніх менеджерів освіти. Інформаційне забезпечення процесу управління полягає в зборі і переробці інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Розглянуто різноманіття типів інформації, використовуваних під час підготовки менеджерів освіти; окреслено напрями залучення інформаційних технологій в учбовий процес підготовки майбутніх менеджерів освіти; визначені характерні риси застосування інформаційних технологій в освітньому процесі вищого навчального закладу підготовки майбутніх менеджерів освіти.

14.17.08.3160/202210. Змішане навчання як фактор підвищення конкурентоспроможності молоді на ринку праці. Іпполітова І.Я., Васильєва Т.Ф. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.139-144. - укр. УДК 331.5.024.37.091.

Визначено проблеми працевлаштування молодих спеціалістів в Україні, що обумовлено високими вимогами роботодавців. Проведено дослідження їх вимог до випускників економічних спеціальностей. Визначено набір найбільш затребуваних компетентностей претендентів на економічні посади. Доведено необхідність використання моделі змішаного навчання у вищому навчальному закладі. Досліджено можливості та перспективи його запровадження. Визначено зв'язок між запровадженням змішаного навчання та підвищенням конкурентоспроможності молодих спеціалістів на ринку праці.

14.17.08.3161/202211. Особливості впровадження технологій дистанційного навчання в процес підготовки студентів комп'ютерних спеціальностей технічного ВНЗ. Кабак В.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.144-149. - укр. УДК 378.147:004.

У статті досліджено проблему впровадження технологій дистанційного навчання в процес підготовки студентів комп'ютерних спеціальностей технічного ВНЗ. Визначено показники ефективності дистанційного навчання, подано теоретичний аналіз його організаційно-методичних моделей. Окреслено основні напрями вдосконалення процесу дистанційної підготовки майбутніх фахівців комп'ютерних спеціальностей та підходи вирішення проблем дистанційної освіти у вітчизняних технічних ВНЗ.

14.17.08.3162/202212. Психолого-педагогічні технології та методичні підходи до психологічної підготовки майбутніх менеджерів культурно-дозвілєвої діяльності. Кот Г.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.149-153. - укр. УДК 159.92:37015.3(045).

Стаття присвячена програмі психологічної підготовки майбутніх менеджерів культурно-дозвілєвої діяльності з метою розроблення психолого-педагогічних технологій формування та розвитку загальних і спеціальних психологічних вмінь засобами психологічного тренінгу. Комплексний підхід до формування професійної готовності майбутніх менеджерів культурно-дозвілєвої діяльності передбачає необхідність визначення особистісних детермінант, відповідних компонентів і структури особистості, методичних підходів та умов їх професійного зростання.

14.17.08.3163/202213. Категорія "педагогічні умови" в генезі цілепокладань і реалізації освітнього менеджменту педагогічного навчального закладу. Бірюк Д.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.7-12. - укр. УДК 37(091)(477):005.

У статті розглядається існуюча в науковому обігу систематизація педагогічних умов за характеристиками їх змістового наповнення, що відбивають спрямування підходу до педагогічного процесу як об'єкта дослідження. Аналізуються актуальні підходи до класифікації педагогічних умов через характеристики змісту, форм і методів навчально-виховного процесу. Обґрунтовуються чинники вибору параметрів застосування категорії педагогічних умов як методологічного засобу обґрунтування перспективних спрямувань реалізації професійної підготовки майбутнього вчителя засобами освітнього менеджменту.

14.17.08.3164/202221. Система навчання студентів мовних спеціальностей японського академічного мовлення: інтегративні компоненти. Асадчик О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.45-52. - укр. УДК 811.521.581:378.091.3(075.8).

У статті аналізуються організаційні чинники інтегративних компонентів системи навчання японського академічного мовлення студентів мовних спеціальностей у магістратурі з позиції комунікативно значущої ситуації.

14.17.08.3165/202226. Компоненти, критерії оцінки та показники рівня сформованості умінь академічного писемного мовлення студентів магістратури природничого профілю. Патієвич О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.67-72. - укр. УДК 378.4.091.3:[811.111'271.12'42:001].

Статтю присвячено визначенню і деталізації критеріїв та норм оцінювання рівня сформованості іншомовної мовленнєвої компетентності в стилістично унормованому науковому писемному мовленні студентів магістратури природничих спеціальностей. Визначено чотири рівні володіння академічним писемним мовленням відповідно до реалізації завдань, а саме написання студентами оглядової та експериментальної статей із дотриманням всіх лінгвостилістичних і структурних вимог та з перспективою їх виходу в реальний міжнародний англомовний науковий простір.

14.17.08.3166/202228. Програмно-цільовий підхід до управління професійною підготовкою майбутнього вчителя. Бойко М.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.77-82. - укр. УДК 378:005.6.

У статті актуалізовано проблему програмно-цільового управління професійною підготовкою майбутнього вчителя. Окреслено відмінності програмно-цільового управління від традиційного. Розкрито особливості програмно-цільового підходу та обґрунтовано шляхи його реалізації в умовах кредитно-модульної системи навчання. Здійснено спробу довести, що такий підхід є одним з ефективних механізмів підвищення якості освітніх послуг у вищій школі.

14.17.08.3167/202229. Методична автентичність у навчанні перекладу студентів економічних спеціальностей. Гаврилюк Н.М., Манжос Е.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.82-86. - укр. УДК 378.058.261.

У статті аналізуються проблеми, пов'язані з навчанням студентів економічних спеціальностей читанню автентичних текстів. Визначається місце перекладу в процесі навчання читанню та розумінню фахової літератури, проаналізовано етапи навчання

та окреслено види перекладу, які застосовуються при навчанні розумінню автентичної літератури. Вказано типи економічних текстів, які доцільно використовувати. Конкретизовано вимоги до студентів щодо рівня володіння знаннями та вміннями в ознайомлювальному, переглядовому й вивчаючому читанні. Виділено функції читання автентичних текстів. Проаналізовано вправи та завдання, які сприяють реалізації навчання читанню автентичних текстів.

14.17.08.3168/202230. Педагогічні методи підготовки майбутніх фахівців туристичної сфери до міжкультурного діалогу. Євдокімова-Лисогор Л.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.86-92. - укр. УДК 378.

У статті розглянуто сучасні педагогічні методи вищої школи, акцентовано увагу на розкритті найбільш ефективних методів у навчальному процесі, які мають місце в підготовці майбутніх фахівців сфери туризму до міжкультурного діалогу. Виокремлено загальнопедагогічні та проаналізовано специфічні методи навчально-творчої діяльності.

14.17.08.3169/202233. Поетапне виконання інформаційно-аналітичних дій - умова формування у майбутніх лікарів інформаційно-аналітичної компетентності. Лобач Н.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.102-107. - укр. УДК 378.4:614.253.4[004].

У статті розглядається поняття "інформаційно-аналітична компетентність майбутніх лікарів", визначено поняття "педагогічні умови формування інформаційно-аналітичної компетентності", конкретизовані й обґрунтовані основні дії, необхідні для повноцінного виконання інформаційно-аналітичної діяльності. Установлено, що успішному формуванню інформаційно-аналітичної компетентності сприяє поетапне виконання дій пошуку, аналітико-синтетичної обробки інформації та її представлення від алгоритмічної до застосування у нестандартних ситуаціях.

14.17.08.3170/202235. Секційна робота як одна з форм організації навчального процесу з дисципліни "фізичне виховання" у вищому навчальному закладі. Олійник Н.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.116-121. - укр. УДК 378[159.913+796].

У статті розглянуто питання оптимізації фізичного виховання студентів ВНЗ в контексті організації занять за вибором: видах спорту, рухової активності оздоровчої спрямованості. Відзначені переваги секційної форми: підвищення інтересу з боку студентів; формування спеціальних навчальних програм, відповідної матеріальної бази і висококваліфікованих кадрів.

14.17.08.3171/202236. Педагогічні умови розвитку професійної компетентності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу. Підборський Ю.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.121-125. - укр. УДК 378.091.113.

У статті висвітлюються питання розвитку професійної компетентності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу. Розглянуто різноманітні підходи до підготовки майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу у вишах та їх самореалізацію під час навчання в процесі діяльності. З'ясовано, що пріоритетними завданнями вищої школи є виховання особистості. Для підготовки майбутніх менеджерів виникає потреба у становленні керівника навчального закладу нового типу.

14.17.08.3172/202238. Навчальний посібник як засіб формування професійної культури майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу. Смолянок Ю.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.130-135. - укр. УДК 378.091.64:[378:373.2.091.12.011.3-051].

У статті висвітлено досвід створення та реалізовану апробацію навчального посібника щодо ефективності вивчення авторського спецкурсу "Формування професійної культури майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу" для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 012 "Дошкільна освіта" Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Зауважено, що навчальний посібник розроблено у рамках експериментального дослідження, спрямованого на підвищення рівня сформованості професійної культури майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу, розвитку його професійних вмінь, відповідного рівня культури поведінки та культури професійно-педагогічного спілкування. Обґрунтовано доцільність використання навчального посібника "Формування професійної культури майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу" для студентів і викладачів вищих навчальних закладів, вихователів дошкільних навчальних закладів та вихователів-практиків.

14.17.08.3173/202239. Роль самостійної роботи студентів у формуванні професійної компетентності майбутніх менеджерів освіти. Стеценко Н.М., Чикалова Т.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.135-139. - укр. УДК 37.091.3-047.22+378.

У статті розкрито роль, наведено характеристики та визначено основні форми самостійної роботи студентів як важливої умови формування професійної компетентності майбутніх менеджерів освіти. Зосереджено увагу на етапах організації самостійної роботи студентів, специфіці її методичного забезпечення. Проаналізовано ефективні методи та засоби самоосвітньої діяльності майбутніх управлінців.

14.17.08.3174/202241. Організація рефлексивної діяльності майбутніх учителів у процесі формування їхньої професійної готовності до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі. Хміль Н.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.144-149. - укр. УДК 378.011.3-051:004.

У статті порушено проблему необхідності організації рефлексивної діяльності студентів у навчальному процесі як важливої умови розвитку їхньої особистості. Розкриваються шляхи та принципи організації рефлексивної діяльності майбутніх учителів у процесі формування їхньої професійної готовності до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі. Нами запропоновані приклади вправ, що спрямовані на розвиток рефлексивних умінь майбутніх учителів у процесі навчання використання ними хмарних технологій у подальшій професійній діяльності. Для візуалізації алгоритмів виконання рефлексивних завдань пропонується застосовувати сервіси віртуальних інтерактивних дощок (Padlet, Lino It), хмарні сервіси Google (Документи, Таблиці, Презентації) і сервіси карт знань (Bubbl.us). Наведено методичні рекомендації щодо організації рефлексивної діяльності студентів із застосуванням запропонованих хмарних сервісів.

14.17.08.3175/202244. Самореалізація обдарованих студентів в освітньому середовищі вищого навчального закладу. Коваль М.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.17-21. - укр. УДК 378.18.

У статті акцентовано увагу на диференційованому уявленні про саморозвиток особистості. Звертається увага на проблему самореалізації як вищої форми соціалізації особистості. Процес самореалізації студентів переважно визначається спрямуванням освіти вищих навчальних закладів на повноцінний розвиток особистості як пріоритетне завдання вищої освіти. Виокремлюються суттєві характеристики самореалізації особистості, зокрема саморозвиток через співпрацю з іншими людьми, соціумом; збалансований розвиток зусиль, спрямованих на виявлення та розвиток індивідуального потенціалу особистості. Проаналізовано поняття обдарованості, виокремлено основні характеристики обдарованих студентів, визначено загальні фактори, котрі вирізняють категорії обдарованих студентів та обдарованих дітей у педагогічній науці.

14.17.08.3176/202251. Особливості фізичного виховання студентів вищих аграрних навчальних закладів у процесі спортивно-масової роботи. Харченко Р.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.52-56. - укр. УДК 796.011.3.378.72.057.87.

Стаття присвячена теоретичним аспектам аналізу особливостей фізичного виховання студентів вищих аграрних навчальних закладів. Розглянуто поняття "спортивно-масова робота". Представлено базові моделі організації спортивно-масової роботи у позааудиторний час. Запропоновано форми мотивування студентів до участі у спортивно-масовій роботі.

14.17.08.3177/202252. Виховна робота з працівниками патрульної поліції на етапі підготовки у вищих навчальних закладах МВС України. Червоний П.Д., Гіренко С.П. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.56-60. - укр. УДК 378.635.174(477).

У статті розглядається доцільність проведення виховної роботи із слухачами курсів первинної професійної підготовки поліцейських патрульної служби у центрах післядипломної освіти у вищих навчальних закладах МВС України з метою формування у слухачів адекватного ставлення до громадян. Необхідність проведення виховної роботи із слухачами виникає під час їхньої підготовки. Крім участі в реформуванні правоохоронних органів та охороні громадського порядку, молодим людям доводиться адаптуватись до вимог служби; під час підготовки закріплюються навички дотримання дисципліни, вміння налагоджувати позитивні міжособистісні відносини з колегами і командирами, працювати в команді, ефективно спілкуватись із громадянами різних категорій.

14.17.08.3178/202253. Формування готовності майбутніх учителів біології до організації екологічної діяльності в школі: методичний аспект. Білянська (Скиба) М.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.61-67. - укр. УДК 378.011.3-051:57.

У статті розкрито суть поняття "готовність майбутніх учителів біології до еколого-педагогічної діяльності" як результат професійної підготовки вчителя. Виокремлено методи та технології формування готовності студентів до еколого-педагогічної діяльності: словесні методи, дослідницький метод, проблемне навчання, інтерактивні методи й технології, творчі завдання.

14.17.08.3179/202254. Вивчення латинської медичної термінології крізь призму міфів. Ворона К. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.67-71. - укр. УДК 37.03:811.124.

У статті визначається роль античної міфології в формуванні латинської медичної термінології. Проаналізовано вплив античних міфологізмів на сучасну фахову мову медицини. Досліджено семантику та функціонування сучасних латинських медичних термінів, які мають міфологічне походження. Зазначено, що багато термінів, які з'явилися в античності, залишаються у вжитку й сьогодні.

14.17.08.3180/202256. Етапи розвитку музичної компетентності майбутніх вихователів ДНЗ. Желан А.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.75-80. - укр. УДК 378:373. 2.

У статті розглянуто питання актуальності формування музичної компетентності майбутніх вихователів ДНЗ. Розглянуто практику викладання предмету "Методика музичного виховання у ДНЗ" для бакалаврів. Запропоновано аудиторні блоки дисципліни, що сприяють розвитку теоретичної, творчої та діяльнісної компетенцій студентів. Виділено чинники розвитку музичної компетентності та причини, що не сприяють підвищенню рівня професійної готовності студентів до педагогічної професії.

14.17.08.3181/202257. Психолого-педагогічні особливості готовності тренера з таеквон-до до професійної діяльності. Кузнецова І.Ю. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.80-85. - укр. УДК 378.147:796.071.4.

У статті проаналізовано стан дослідженості проблеми професійної підготовки тренерів із різних видів спорту. Розглянуто особливості таеквон-до як виду спорту з позицій різних наук: філософії, біології, педагогіки. Обґрунтовано переваги заняттями таеквон-до (з позицій функціонального розвитку людини будь-якого віку; як соціально та корисно спрямований вид спортивної діяльності; як система спортивного вдосконалення; як система підтримки функціональної форми людини). Визначено складники (психологічний, педагогічний, фізичний, техніко-тактичний) професійної готовності тренера із цього виду спорту до професійної діяльності; розглянуто їхній зміст.

14.17.08.3182/202260. Обґрунтування необхідності цілеспрямованої діяльності по формуванню культури здоров'я майбутніх учителів. Мосейчук Ю.Ю. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.94-99. - укр. УДК 378.14:371.

У статті обґрунтовано потребу формування культури здоров'я у майбутніх фахівців галузі 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 014 "Середня освіта. Фізична культура". Здійснено спробу висвітлити потребу впровадження психолого-педагогічних інновацій у професійну підготовку, яка спрямована на формування високого рівня обізнаності у сфері збереження та зміцнення здоров'я. Автором зосереджено увагу на характеристиці теоретичного, методологічного й практичного концептів формування культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури з урахуванням усієї складності й різноманіття міждисциплінарних підходів, що визначають та зумовлюють збереження здоров'я майбутніх фахівців засобами фізичного виховання у процесі непевної професійної підготовки.

14.17.08.3183/202261. Урахування тенденцій децентралізації та дерегуляції сучасної вищої освіти в процесі підготовки майбутніх учителів до виховної роботи. Онищенко Н.П., Лиховид О.Р. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.99-104. - укр. УДК 378.011.3-051.

У статті проаналізовано тенденції децентралізації та дерегуляції сучасної вищої освіти в процесі підготовки майбутніх учителів до виховної роботи. Зазначено, що сучасними тенденціями розвитку системи вищої освіти України є удосконалення управління вищою освітою через децентралізацію, дерегуляцію, залучення громадськості та зміни механізмів фінансування; розширення автономії та зростання відповідальності закладів вищої освіти; підвищення якості освітніх послуг. Аргументовано, що у контексті зазначених реформ надзвичайно важливою стає підготовка менеджерів освітньої галузі, оскільки від менеджера, в першу чергу, залежать процвітання, прибутковість, розвиток та ринкові позиції навчального закладу. Охарактеризовано готовність майбутнього менеджера освітньої галузі до інноваційної виховної діяльності.

14.17.08.3184/202262. Формування педагогічної майстерності майбутніх учителів фізичної культури в процесі професійної підготовки. Стасенко О.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.113-118. - укр. УДК 378.147.091.31:796.

У статті розглянуто проблему формування педагогічної майстерності майбутніх учителів фізичної культури у процесі професійної підготовки. Розкрито зміст поняття "педагогічна майстерність" різного трактування. Проаналізовано відмінні характеристики педагогічної майстерності вчителя фізичної культури з урахуванням вимог сьогодення. Визначено й обґрунтовано процес формування педагогічної майстерності вчителя фізичної культури на засадах аксіології.

14.17.08.3185/202263. Зміст професійної компетентності майбутніх фахівців із комп'ютерної інженерії. Стрюк К.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.118-123. - укр. УДК 378.14.

У статті розглянуто поняття "професійна компетентність" фахівців із комп'ютерної інженерії, визначено їх виробничі функції та типові завдання професійної діяльності. Конкретизовано перелік вмінь, якими повинен оволодіти молодший спеціаліст під час навчання у ВНЗ для здійснення виробничих функцій. Визначено навчальні дисципліни, засвоєння змісту яких дозволяє здобути

необхідні теоретичні знання та професійні вміння; розглянуто види практик, під час проходження яких студенти застосовують набуті професійні знання та вміння. Визначено ключові компетенції, які розкривають зміст професійної компетенції фахівців із комп'ютерної інженерії (соціально-особистісні, інструментальні, загально професійні, спеціалізовано професійні), та надано їх характеристику.

14.17.08.3186/202264. Комунікативна компетентність майбутніх фахівців із документознавства та інформаційної діяльності: рефлексивний компонент. Тур О.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.123-127. - укр. УДК 37.025.930:316.77.

У статті проаналізовані поняття "рефлексія", "самооцінка", "самоконтроль", описані їх функції, види та рівні сформованості, наведені окремі елементи тестових методик та за допомогою математичних методів визначені якісні показники, які порівняно з оцінками незалежних експертів. Виокремлено чинники, що сприяють адекватному підвищенню рівня рефлексії майбутніх фахівців із документознавства та інформаційної діяльності.

14.17.08.3187/202265. Діагностика сформованості соціально-педагогічної компетентності у майбутнього вчителя початкових класів. Шевців З.М. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.127-133. - укр. УДК 378.147:373.3.011.3-051.

У статті обґрунтовано показники сформованості соціально-педагогічної компетентності майбутнього вчителя початкових класів. Пропонується для визначення соціально-педагогічної компетентності комплекс діагностичних методик. За допомогою відомих методик та педагогічної діагностики виявлено рівні сформованості соціально-педагогічної компетентності у майбутніх учителів початкових класів. Діагностика проводилась за результатами вивчення навчальних дисциплін "Основи корекційної педагогіки", "Основи соціально-педагогічної діяльності".

14.17.08.3188/202266. Formation of readiness of primary school teachers to use authorial technologies in professional activity. Novak O.M. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.133-138. - англ. УДК 378.011.3-051:373.3.

У статті розглядаються сучасні вимоги та підходи до навчання вчителів молодших класів. Особлива увага приділяється характеру та структурі готовності майбутніх вчителів молодших класів використовувати авторські технології у професійній діяльності в статті надається власне авторське тлумачення феномену "готовність майбутніх вчителів молодших класів використовувати авторські технології". Доведено, що готовність майбутніх вчителів молодших класів використовувати авторські технології є складовою їхньої готовності до інновацій у структурі мотиваційно-орієнтаційного, змістовно-операційного та оцінно-рефлексивного компонентів. У статті зазначається, що готовність майбутніх вчителів молодших класів використовувати авторські технології має розглядатися з точки зору особистісного підходу.

14.17.08.3189/202268. Креативність на заняттях з іноземної мови як чинник розвитку вроджених здібностей студентів. Рибінська Ю.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.142-145. - укр. УДК 378.147:811.111.

Висвітлено особливості креативного навчання та його вплив на сформованість професійної комунікативної компетентності майбутніх філологів. Описано результати дослідження і доведено ефективність креативної методики як чиннику розвитку вроджених здібностей студентів. Відзначено, що креативність притаманна всім студентам від народження. Формування професійної комунікативної підготовки здійснювалося на різних етапах реалізації педагогічної системи професійної комунікативної компетентності майбутніх філологів під час упровадження авторської методики засобами креативного перекладу.

14.17.08.3190/202328. Когнітивний підхід при засвоєнні студентами англійської граматики. Борисова Н. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2), С.21-29. - укр. УДК 81'23:811.111.

У статті розглядається когнітивний підхід у формуванні англомовної граматичної компетенції у студентів. Зазначено, що більшість досліджень пов'язані з комунікативною компетенцією або комунікативно-когнітивною, а окремо когніцію, тобто пізнання з його структурами і процесами, зокрема, тими, що пов'язані із засвоєнням граматики розглядалися недостатньо. Сутність когнітивного підходу полягає у спрямуванні процесу навчання на розв'язання таких проблем, як сприйняття, пізнання й розуміння людиною дійсності; здобуття, обробка, структурування, зберігання, виведення та використання знань; вивчення й пояснення пізнавальних процесів і механізмів, за допомогою яких забезпечується адекватна адаптація людини до реальності. Наголошено, що для формування гнучкості когнітивної навички необхідне створення різноманітних ситуацій і завдань, які стимулюють як розумову, так і мовленнєву активність студентів. Доведено, що у студентів відбувається стрімкий розвиток абстрактного, формального, логічного, критичного та творчого мислення, яке сприяє формуванню іншомовної граматичної компетенції.

14.17.08.3191/202331. Швидкість мовлення і заповнені паузи як перемінні учасники, що впливають на ідентифікацію студентами австралійського варіанту англійської мови як іноземної (EFL). Капранов О. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2), С.49-62. - англ. УДК 81'23.

Ця стаття містить експериментальне дослідження того, як швидкість мовлення і заповнені паузи впливають на ідентифікацію австралійського варіанту англійської мови студентами англійської мови як іноземної (EFL). 30 студентів EFL були набрані для дослідження в Стокгольмському університеті (15 учасників) та в Університеті Лунда (Швеція) відповідно. Всі учасники були студентами, які навчаються за університетськими програмами Англійська II. Всі учасники відзначили, що їх перша мова (L1) є шведська. Двомовні учасники були виключені з експерименту. Учасникам було запропоновано вислухати чотири звукових файлів англійською мовою та ідентифікувати варіанти англійської мови. Двоє з аудіо файлів були читання вголос і два були довільними переказами. Довільні перекази містили заповнені паузи, в той час як вони були відсутні в читанні вголос. Мета дослідження полягала в тому, щоб вивчити, чи будуть швидкість мовлення і заповнені паузи впливати на ідентифікацію австралійської англійської мови. Результати дослідження показали, що 10% учасників ідентифікували австралійську англійську. Результати показують, що лише ті учасники, які перебували за кордоном в англомовних країнах, успішно ідентифікували австралійський варіант англійської мови.

14.17.08.3192/202333. Проблема сприйняття і розуміння іншомовного мовлення студентами нефілологічних факультетів. Костик Є. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2), С.77-88. - укр. УДК 81'23: 811.111.

У статті проаналізовано проблему сприйняття і розуміння іншомовного мовлення студентами нефілологічних факультетів у вищій школі. На основі аналізу літературних джерел детерміновано такі поняття як "іншомовне мовлення", "розуміння мовлення" і "сприйняття мовлення". З'ясовано, що іншомовне мовлення відіграє важливу роль у формуванні комунікативних вмінь і навичок особистості, зокрема студентської молоді. У формуванні таких вмінь і навичок потрібно враховувати психологічні особливості студентів. Показано, що аудіювання і говоріння відіграє важливу роль у формуванні іншомовного мовлення студентів. Визначено умови та фактори, які впливають на сприйняття та розуміння того чи іншого тексту

(повідомлення). У навчанні іноземних мов слід створювати підготовчу діяльність до сприйняття тексту та підбирати різні види вправ для кращого його розуміння.

14.17.08.3193/202491. Сучасний стан розвитку лідерського потенціалу студентського активу університетів України. Волківська Д.А. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.40-45. - укр. УДК 378:378.4-057.875(043.3).

Подано результати констатувального етапу дослідження рівня розвитку лідерського потенціалу студентського активу вищих навчальних закладів України. За допомогою авторської комплексної методики здійснено оцінку реактивного, активного та проактивного рівнів показників когнітивного, мотиваційно-ціннісного та практико-орієнтованого критеріїв розвитку лідерського потенціалу студентського активу. Наведено статистичні дані, отримані внаслідок застосування кожного методу та техніки. Виконано порівняльний аналіз рівнів розвитку лідерського потенціалу студентських активів експериментальних університетів. Проведене дослідження дає можливість виокремити основні проблеми та перешкоди на шляху розвитку лідерського потенціалу студентського активу.

14.17.08.3194/202493. Інноваційні підходи до підготовки студентів художніх спеціальностей. Горбань С.І. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.52-57. - укр. УДК 378.011.

Розглянуто типи навчання, які використовуються при підготовці художників у вищих навчальних закладах. На основі аналізу наукових праць визначено сутність інноваційного навчання. Обґрунтовано необхідність впровадження у професійну підготовку художників інноваційних підходів до навчання (репродуктивної і проблемної орієнтації), які допоможуть перевести навчальний процес на принципово інший рівень. Розглядається можливість використання програмованого навчання, евристичного і проблемного навчання, смислової дидактики при опануванні майбутніми художниками академічних дисциплін. Наголошено на необхідності взаємодії у формі симбіозу або синтезу інноваційного та традиційного (підтримуючого) навчання студентів художніх спеціальностей, зв'язку інноваційних процесів у професійній підготовці майбутніх художників з інноваційними процесами в образотворчому мистецтві.

14.17.08.3195/202494. Математична освіта: модифікація шляхом використання ІКТ. Грицюк О.С. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.58-63. - англ. УДК 378.147.016:51:62-057.4.

Досліджено шляхи впровадження інформаційних і комунікаційних технологій у математичній підготовці студентів інженерних спеціальностей. Дослідження включає аналіз інженерної підготовки з широким впровадженням ІКТ у систему математичних методів з метою забезпечення формування математичної компетентності, що виражається у здатності до використання методу математичного моделювання у комп'ютерній реалізації для вирішення інженерних задач у професійній діяльності. Розглядається використання ІКТ під час навчання математики студентів інженерних спеціальностей з метою підвищення якості навчання. Особлива увага приділяється вирішенню інженерних задач методами математичного моделювання з використанням ІКТ.

14.17.08.3196/202496. Професійна культура як складова компетентності майбутнього фахівця медійної галузі. Кантемирова Р.М. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.70-75. - англ. УДК 371.15:070.422.

Розглянуто особливості професійної культури, виявлені основні дефініції поняття "професійна культура", визначено механізми, способи та засоби формування професійної культури майбутніх фахівців медійної галузі. Висвітлено наукові погляди на проблему формування професійної культури майбутніх журналістів в умовах сучасних ринкових відносин з урахуванням особливостей їх майбутньої професійної діяльності. Досліджено складові елементи, розкрито їх сутність і роль у процесі професійної підготовки майбутніх журналістів, а також у формуванні творчої особистості фахівців. Обґрунтовано необхідність реформування журналістської освіти та покращення навчально-виховного процесу. Окреслено шляхи розвитку творчого потенціалу студентів та запропоновано педагогічні умови розвитку комунікативної компетентності майбутніх журналістів.

14.17.08.3197/202498. Верифікація технології формування культури самостійної роботи студентів засобами дистанційного навчання. Мартиненко М.Ю. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.82-87. - укр. УДК 378:147.88.

Здійснено аналіз динаміки рівнів сформованості мотиваційного, професійно-особистісного, когнітивного, професійно-діяльнісного компонентів культури самостійної роботи. Доведено, що впровадження технології формування культури самостійної роботи засобами дистанційного навчання, яка складається із цільового, теоретико-методичного, змістово-технологічного, оціночно-результативного етапів і передбачає імплементацію змісту дистанційного навчання в процес професійної підготовки майбутніх фахівців, сприяло зростанню кількості студентів із високим рівнем мотивації до самостійної роботи, підвищенню мотивації до успіху; зниженню мотивації до уникнення невдач, зростанню кількості студентів із високим рівнем засвоєння теоретичних знань. Результати дослідження показали, що застосування авторської технології сприяло зростанню рівня культури самостійної роботи майбутніх фахівців у цілому.

14.17.08.3198/202500. Комунікативна компетенція фахівця і комунікативна компетенція посади. Павленко О.О., Тимченко-Міхайліді Н.С., Карманова О.І. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.96-100. - укр. УДК 351.361:713.

Обґрунтовано актуальність визначення кореляції між комунікативною компетенцією фахівця і комунікативною компетенцією посади. Акцентовано увагу на особливій функціональності комунікативної компетенції фахівців у галузі митної справи, яка саме й має значний вплив на феномен комунікативної компетенції митників. Розкрито сутність комунікативної компетенції фахівця митної служби як компетенції фахівця та компетенції посади, що передбачає готовність фахівця до виконання певної комунікативної діяльності з необхідним рівнем якості (комунікативна компетенція як компетенція фахівця); а також вимоги, які необхідні для успішного виконання комунікативних завдань згідно з посадою (комунікативна компетенція як компетенція посади). Основний метод дослідження застосовано компонентно-структурний аналіз для обґрунтування двовекторної структури комунікативної компетенції (на прикладі фахівців у галузі митної справи). Обґрунтовано, що сутність комунікативної компетенції як компетенції фахівця полягає у тому, що вона виступає поведінковою компетенцією (особистісною компетенцією), а сутність комунікативної компетенції як компетенції посади полягає у тому, що вона виступає функціонально (процесуальною) компетенцією.

14.17.08.3199/202501. Використання інтерактивних технологій у процесі викладання соціально-гуманітарних дисциплін. Поясок Т.Б. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.101-105. - укр. УДК 378:02.08.

Обґрунтовано актуальність соціально-гуманітарних знань для сучасного українського суспільства. Визначено можливості соціально-гуманітарних дисциплін щодо формування соціально-особистісних компетенцій студентів. Виділено основні функції інтерактивного навчання студентів, визначено шляхи їх реалізації та спрогнозовано результати їх застосування при викладанні

соціально-гуманітарних дисциплін. Виокремлено методи інтерактивних технологій, які доцільно використовувати при викладанні дисциплін соціально-гуманітарного циклу, охарактеризовано їх сутність та основне призначення. Доведено підвищення ефективності засвоєння знань студентів за умови застосування на заняттях інтерактивних технологій навчання.

14.17.08.3200/202506. Модель взаємозв'язку та відповідності компетенцій фахівця та вимог роботодавців. Ярмолюк А.Т. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.131-135. - укр. УДК 004.91.

Розглядаються перспективи взаємодії вищих навчальних закладів і роботодавців на основі компетентнісної підготовки фахівців. Наводиться приклад взаємодії освіти та бізнесу у Великобританії. Визначено низку переваг компетентнісного підходу для підготовки фахівців, що дозволяє у мінімальні терміни адаптуватися до діючого виробничого процесу на підприємстві. Запропоновано модель взаємозв'язку "компетенції - фахівець - вимоги", за допомогою якої побудовано процедуру оцінки компетенцій фахівця та їх відповідності вимогам роботодавця. Дана процедура дозволяє вирішити проблему пошуку і розподілу ресурсів за вимогами шляхом їх кластеризації за допомогою алгоритму ROC. У результаті використання розробленої методики планується підвищити ефективність підбору, а також скоротити час пошуку фахівців на певну посаду.

14.17.08.3201/202690. Комплексний соціально-психологічний тренінг як чинник успішної самоактуалізації студентів. Церковний А.О., Церковна М.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.46-49. - укр. УДК 378.147.091.39:316.6.

В статті розглядаються питання можливості впливу на процес самоактуалізації студентів в період навчання у вищому навчальному закладі. Автори пропонують застосування соціально- психологічного тренінгу, як засобу стимуляції процесу самоактуалізації студентів. Розглядається вплив психологічного тренінгу на самоактуалізацію. Пропонується організація навчально-виховного процесу таким чином, щоб він міг сприяти самоактуалізації і саморозвитку кожного студента.

14.17.08.3202/202940. Розвиток кадрового забезпечення у закладах культури сільської місцевості шляхом комплексного моделювання системи вищої культурно-мистецької освіти. Лелюк Ю.В. // Економічний форум. Луцьк: Луцький нац. техн. ун-т, 2016, №2, С.339-345. - укр. УДК 338.27.

У статті розглядається система управління навчальним процесом вищої культурно-мистецької освіти та перспективи залучення молодих фахівців до закладів культури сільської місцевості. Обґрунтовано необхідність створення єдиного комунікаційно-інформаційного простору з забезпеченням зворотнього зв'язку працівників культури сільської місцевості зі студентами ВНЗ культури і мистецтв.

14.37 Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта

14.17.08.3203/193112. Організація фізкультурно-оздоровчої діяльності дорослого населення: проблеми та перспективи (на прикладі оздоровчого фітнесу). Корносенко О.К. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.273-278. - укр. УДК 796.4.011.3 - 053.8.

У статті виявлено основні чинники, які зумовлюють погіршення стану здоров'я українців. Головні причини невисокої тривалості життя громадян України криються переважно у нездоровому способі життя - курінні, зловживанні алкоголем, відсутності фізичних навантажень і не раціональному харчуванні. Здійснено аналіз чинних нормативних документів: регіональних і державних програм розвитку фізичної культури, які регламентують діяльність щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи серед дорослого населення. Серед найбільш суттєвих проблем державного регулювання фізкультурно-оздоровчої діяльності серед дорослого населення виявлено: відсутність системності й послідовності у реалізації намічених планів і заходів, слабе міжвідомче узгодження стратегічних завдань фізкультурно-оздоровчої політики; недостатність моніторингу розвитку галузі фізкультурно-оздоровчих послуг, недосконалість механізмів ухвалення рішень щодо регулювання діяльності фізкультурно-оздоровчих закладів; односпрямованість цільових регіональних програм на підготовку учнівської та студентської молоді, фрагментарне урахування у них інтересів дорослого населення. Установлено, що популярними й привабливими закладами для занять дорослого населення є фітнес-клуби, які надають фізкультурно-оздоровчі послуги. Проведено соціологічне опитування серед громадян і виявлено основні мотиви й причини, які спонукають людей до занять оздоровчими видами фітнесу. Серед головних чинників виокремлено: потребу в покращенні стану здоров'я, корекції фігури, зміні способу життя, недостатність рухової активності.

14.17.08.3204/193276. Психолого-педагогічні умови ефективного навчання дорослих іноземної мови. Цвяк Л.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.178-180. - укр. УДК 159.953:374.7:81.

В статті досліджуються характерні особливості, що відрізняють навчання дорослих слухачів, визначаються психолого-педагогічні умови успішного вивчення іноземної мови дорослими різних вікових категорій, даються рекомендації щодо організації занять та відбору навчального матеріалу, виходячи з власного досвіду. В результаті дослідження встановлено, що опанування дорослими іноземною мовою потребує розвитку у них іншомовних здібностей, комунікативної гнучкості, тренуваності пізнавальних процесів, психологічної готовності до процесу навчання.

14.17.08.3205/193435. Особливості навчальної діяльності учителя дорослих у побудові суб'єкт-суб'єктних відносин у внутрішньо-фірмовому навчанні. Бабушко С.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.20-22. - укр. УДК 374.04-053.8.

У статті висвітлюються особливості навчальної діяльності учителя дорослих, що утворюють певний стиль викладання. Загальні моделі поведінки учителя у побудові суб'єкт-суб'єктних відносин із дорослими учнями було систематизовано за критеріями: ролі учителя, спрямування його навчальної діяльності, приклади навчальної діяльності. Представлено найбільш відомі класифікації стилів викладання, які досліджуються в зарубіжному науковому просторі. З'ясовано їх спільні риси - врахування індивідуальної сутності кожного суб'єкта навчального процесу (учителя та учня), тісний взаємозв'язок із стилями навчання учнів, їх відношення до процесу викладання, а не до змісту.

14.17.08.3206/193645. Професійно-педагогічна самореалізація викладача системи післядипломної освіти як предмет філософського дослідження. Ніколаєску І.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.119-122. - укр. УДК 378.12:37.041.

Стаття презентує наукові пошуки щодо проблеми професійно-особистісної самореалізації викладача системи післядипломної освіти. Представлено вивчення феномена самореалізації особистості у сфері філософського пізнання. Проаналізовано підходи філософів різних епох та течій до розуміння сутності природи самореалізації людини. Синтез виокремлених філософських ідей дозволив здійснити обґрунтування принципів професійно-педагогічної самореалізації викладача системи післядипломної освіти як філософського явища.

14.17.08.3207/193770. Освіта дорослих у ретроспективі: європейський історичний аспект питання. Махія Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.111-113. - укр. УДК 374.7 (4).

У статті проаналізовані основні етапи становлення системи освіти дорослих. Акцент зроблено на європейських особливостях розвитку. Наведені заклади, які надавали освітні послуги, компанії, що ініціювали розвиток кваліфікації працівників, та умови, за яких відбувалося становлення освіти упродовж життя. Увагу акцентовано на потрактуванні основних понять / термінології педагогічного напрямку. Автор вивчає дві основні освітні парадигми - нео-лібералізм та критичний радикалізм, характеризує місце освіти дорослих за таких парадигм.

14.17.08.3208/194630. Самоосвіта особистості в умовах реформування системи освіти в Україні. Бурлука О.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.61-68. - укр. УДК 130.2.

У статті розглянуто, як у світлі тих соціокультурних перетворень, що тривають в Україні, самоосвіта особистості набуває нового соціального сенсу, а реформування системи освіти, її оптимізація, створення комфортних умов щодо отримання знань стало потребою державного рівня. Основою соціально-економічного розвитку сучасного суспільства стає не лише матеріальне виробництво, але й виробництво інформації і знань. Інформатизація практично всіх сфер діяльності людини ставить перед системою освіти завдання підготовки фахівця, що має навички самоосвітньої діяльності. Уся система соціальних стосунків трансформується завдяки інформаційно-комунікаційним технологіям і відповідно змінюються і самоосвітні процеси, створюючи новий тип технологій самоосвіти. Актуальною стає здатність особистості використовувати "екранну" технологію самоосвіти щодо отримання інформації. Це кардинально змінює статус самоосвіти в суспільстві. Вона стає не лише інструментом, але і своєрідним капіталом, способом вирішення геополітичних проблем, боротьби за ринок тощо.

14.17.08.3209/194790. Специфіка навчання іноземних мов дорослих. Преснер Р. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.251-259. - укр. УДК 374.7:81.

У статті проаналізовано специфічні особливості навчання іноземних мов дорослих. Висвітлено психологічні характеристики цієї категорії осіб. Вказано на суттєві особливості навчання дорослих, проаналізовано труднощі, з якими вони стикаються у процесі опанування іноземних мов, окреслено шляхи підвищення ефективності їхньої іншомовної освіти.

14.17.08.3210/195139. Особливості неперервної освіти в Україні. Пальшкова І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.181-184. - укр. УДК 378.6.046.

У статті вивчається процес неперервної освіти на основі аналізу праць вітчизняних дослідників і європейського досвіду, визначаються її принципи, функції, умови впровадження. Також розкривається зв'язок неперервної освіти з практико-орієнтованим підходом.

14.17.08.3211/196009. Програми психолого-педагогічної підготовки науково-педагогічних працівників у системі післядипломної освіти. Скрипник М.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.298-312. - укр. УДК 378.126.

У розрізі сучасних змін вітчизняної вищої освіти проаналізовано теоретичні та практичні аспекти розроблення елективних варіативних програм психолого-педагогічної підготовки науково-педагогічних працівників у системі післядипломної педагогічної освіти. Доведення розгортається на основі аналізу ідеї фундаментальності як діалектики взаємодії фундаментальних та прикладних знань, що є основою двовекторної моделі професійної діяльності науково-педагогічних працівників (спрямованість на освоєння методології наукового пізнання - науково-дослідницька діяльність та центрованість на впровадженні науково-дослідницьких результатів у практику післядипломної педагогічної освіти - психолого-педагогічний). Проілюстровано варіативні елективні програми на різних рівнях підготовки (загальному, особливому та специфічному).

14.17.08.3212/196039. Структурування змісту підготовки науково-педагогічних працівників у системі післядипломної освіти. Скрипник М.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.222-235. - укр. УДК 378.126.

Підготовка науково-педагогічних кадрів є процесом, який багато в чому визначається і пов'язаний саме з методологією проектування змісту. Серед багатьох складників і вимірів цього процесу у статті деталізовано такий аспект, як теоретичне обґрунтування моделі змістового компоненту підготовки науково-педагогічних працівників у системі післядипломної педагогічної освіти. Наголошуючи на культурно-центристському підході як чітко визначеній траєкторії наукового пізнання, перше, на чому зосереджено увагу, - це на положеннях педагогічного моделювання як пізнавальні, світоглядні, прагматичні й технологічні настанови, загальні методологічні налаштування значущі не лише інституційно, а й вагомі для глибокого опрацювання та всебічного знання конкретної досліджуваної системи. Другий аспект розгляду стосується прояснення основних складових моделі підготовки науково-педагогічних працівників (мети підготовки, теоретико-методологічного, змістового, операційно-діяльнісного, оціночно-результативного компонентів). Теоретичний конструкт моделі змісту підготовки науково-педагогічних працівників у системі ППО дав змогу визначити перспективні напрями розвитку цієї наукової проблеми (соціальний, науково-педагогічний та особистісно-професійний).

14.17.08.3213/196235. Практична андрагогіка: особливості навчання дорослих. Скрипник М.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №23, С.160-174. - укр. УДК 378.046.4.

Через категорійно-понятійний апарат практичної андрагогіки проаналізовано особливості навчання дорослих. Прагматичне тлумачення раціональності як доцільності радикально змінює розуміння призначення андрагогіки. У межах цієї парадигми практичну андрагогіку потрактовано як раціональну організовану андрагогом практико-орієнтовну систему учіння дорослого, де ціннісно-цільовим орієнтиром є доцільна корисність. Систематизовано кілька пізнавальних елементів, зокрема: практика, учіння, дорослий. Виявлено, що "дорослість" - фундаментальне поняття. На основі вихідних положень організації навчання дорослого описано особливі пізнавальні функції моделей навчання. Визначено характеристики самокерованого навчання як процесу сполучення процесуальних й особистісних елементів, де дорослий несе основну відповідальність за процес навчання.

14.17.08.3214/199147. Навчання впродовж життя - необхідна передумова досягнення життєвого успіху людини. Маркозова О.О. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29), С.198-205. - укр. УДК 374.

Проаналізовано сутність концепції навчання протягом усього життя. Показано, що основним ресурсом самореалізації особистості в інформаційному суспільстві є освітній капітал. Доведено, що в сучасних умовах необхідним фактором досягнення людиною життєвого успіху стає навчання впродовж життя, спрямоване на отримання тих знань та навичок, що будуть затребувані у майбутньому.

14.17.08.3215/199538. Освіта: на все життя чи впродовж життя? Бойко Алла. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.5-10. - укр. УДК 37.012:316.728.

Доведено, що освіта є однією з найширших, центральних педагогічних категорій, що у динамічному і змінному суспільстві освіта мусить здійснюватися упродовж усього життя людини. У результаті дискусії щодо визнання поняття "виховання" чи поняття "освіта" предметом педагогіки, приходимо до обґрунтованого висновку, що загальноприйнятого вирішення цього питання немає. Освіта - цілеспрямований процес і система виховання та навчання в інтересах людини, суспільства, держави. Проаналізовані функції і тенденції розвитку освіти свідчать, що нові потреби у розвитку вітчизняної освіти мають бути зорієнтовані на провідні концептуальні ідеї, принципи та характеристики розвитку європейської освіти. Виявлено ключові аспекти освіти: модернізація, глобальні світові тенденції, національні традиції та інноваційні пошуки.

14.17.08.3216/199547. Вітчизняні та зарубіжні теорії інтенсивного навчання дорослих. Стрельников Віктор. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.59-65. - укр. УДК 378.147.

Розглянуто вітчизняні та зарубіжні теорії інтенсивного навчання дорослих: теорія поетапного формування розумових дій, асоціативно-рефлекторна теорія навчання, теорія змістовного узагальнення, біхевіористська теорія навчання (привчання), гештальт-теорія засвоєння та сугестопедія.

14.17.08.3217/200736. Роль інститутів післядипломної педагогічної освіти в підготовці вчителів біології до роботи в профільних класах. Мельниченко Р.К. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.88-94. - укр. УДК 377.4.

У статті проаналізовано структуру профільного навчання природничо-математичного напрямку Житомирської області. Проведено діагностику готовності вчителів біології до профільного навчання старшокласників; окреслено найважливіші проблеми в реалізації цього напрямку освіти. Проаналізовано досвід роботи установ післядипломної педагогічної освіти в підготовці вчителів біології до профільного навчання.

14.17.08.3218/201074. Система групування компонентів комп'ютерно орієнтованого навчального середовища закладу післядипломної педагогічної освіти. Колос К.Р. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №1, С.46-59. - укр. УДК 378.147.33.

У дослідженні обґрунтовано необхідність проведення типології компонентного складу комп'ютерно орієнтованого навчального середовища закладу після дипломної педагогічної освіти; визначено поняття "типологія компонентного складу комп'ютерно орієнтованого навчального середовища закладу післядипломної педагогічної освіти"; умовно поділено це середовище за характеристичними функціями компонент на п'ять областей; аналіз характеристик компонентів кожної такої частини обумовив виокремлення класифікаційних ознак, відповідно до яких проведено поділ на групи компонентів комп'ютерно орієнтованого навчального середовища закладу післядипломної педагогічної освіти.

14.17.08.3219/201664. Основні тенденції досліджень з розвитку системи безперервної інженерної освіти. Шандиба О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.214-218. - укр. УДК 378.147.62.

Відзначено, що безперервна інженерна освіта, яка створює умови для отримання, поповнення та удосконалення знань, здібностей і навичок у професійній області; сприяє досягненню певного соціального статусу (науковий ступінь, вчене звання); забезпечує кожній людині можливість формування власної індивідуальної освітньої траєкторії для подальшого професійного, кар'єрного та особистісного росту; повинна бути доступною протягом усього трудового життя. Показано, що вивченню різних аспектів безперервної інженерної освіти присвячено безліч робіт, які створюють наукову базу для визначення перспективних напрямків її подальшого розвитку.

14.17.08.3220/201715. Безперервне самовдосконалення керівників професійних навчальних закладів у системі післядипломної педагогічної освіти. Купрієвич В.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.73-77. - укр. УДК 377.378.37.014.

Актуалізується проблема безперервного самовдосконалення керівників закладів професійної освіти як важливої умови їх розвитку в системі післядипломної педагогічної освіти. Розкриваються напрями та зміст процесу підвищення кваліфікації керівників професійних навчальних закладів у контексті забезпечення безперервності їх професійного зростання та самовдосконалення.

14.17.08.3221/201849. Етапи професіогенезу методистів районних методичних кабінетів у вимірі сучасного суспільства. Кравчинська Т.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.66-70. - укр. УДК 373.2.5.091.2.014.6.085-051(477)(045).

Стаття висвітлює науково-теоретичні здобутки щодо етапів професіогенезу методистів районних методичних кабінетів в умовах неперервної післядипломної освіти. Викладено позицію професійного становлення й розвитку педагогів на кожному з етапів професіогенезу. Узагальнено психолого-педагогічний досвід наукового осмислення професіогенезу.

14.17.08.3222/201856. Проблема підготовки експертів з освіти в Україні. Пономаренко Н.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.96-100. - укр. УДК 378(477).

У статті обґрунтована необхідність підготовки експертів з освіти в Україні; з'ясовано, що підготовка експертів у галузі освіти здійснюється в межах магістерських освітніх програм, а також на базі інститутів післядипломної педагогічної освіти у формі підвищення кваліфікації; розкритий зміст підготовки освітніх експертів в Україні.

14.17.08.3223/201857. Дослідження розвитку компонентів інформаційно-комунікаційної мобільності педагога в післядипломній освіті. Фамілярська Л.Л. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.100-105. - укр. УДК 378.046.4.

У статті розглянуті особливості діагностики інформаційно-комунікаційної мобільності педагога як адаптивної здатності особистості. Визначено поняття "інформаційно-комунікаційна мобільність педагога". Також визначені компонентний склад, завдання, технологія проведення діагностики інформаційно-комунікаційної мобільності педагога на етапі констатувального експерименту.

14.17.08.3224/202038. Категорія "професійний розвиток керівників" у вітчизняних і зарубіжних дослідженнях. Бородієнко О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.93-98. - укр. УДК 377.091.113.

Стаття присвячена проблемі аналізу трактування дефініції "професійний розвиток керівників" у вітчизняних і зарубіжних наукових дослідженнях. Проаналізовано суміжні поняття "розвиток", "професійний розвиток дорослих", "неперервний професійний розвиток". Обґрунтовано поняття "професійний розвиток керівників структурних підрозділів підприємств сфери зв'язку".

14.17.08.3225/202080. Управління мотивацією діяльності вчителя суспільно-гуманітарних дисциплін із використанням ікт. Подліняєва О.О. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.130-135. - укр. УДК 378.046.4.

У статті проаналізовано основні проблеми адаптації вчителів суспільно-гуманітарних дисциплін до процесу інформатизації освіти України, досліджуються особливості їх готовності до сприйняття освітніх інноваційних технологій взагалі та ІКТ зокрема,

здійснено спробу визначити умови для формування та підвищення мотивації вчителів предметів галузі "Суспільствознавство" до використання ІКТ у професійній діяльності та аналізуються можливості сучасної системи післядипломної освіти для вирішення цих завдань.

14.17.08.3226/202098. Особливості становлення освіти дорослих у Польщі. Пастушок О.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.40-46. - укр. УДК 378.4.

У статті проаналізовано історичні етапи становлення польської освіти дорослих, визначено роль освіти дорослих у контексті сучасних соціально-економічних трансформацій, зокрема щодо уможливлення адаптації особистості у швидко змінюваному соціумі. Розкрито особливості становлення освіти дорослих у Польщі як важливого чинника соціально-економічного розвитку країни.

14.17.08.3227/202222. Мотивація керівників дошкільних навчальних закладів до професійного розвитку в системі підвищення кваліфікації. Бобир В.Г. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.52-56. - укр. УДК 37.07:005.33.

У статті порушено проблему професійного розвитку керівників дошкільних навчальних закладів України в системі підвищення кваліфікації. Уточнено зміст феномена "професійна компетентність керівника дошкільного навчального закладу". Здійснено спробу виокремити зовнішні стимули та внутрішні мотиви керівників дошкільних навчальних закладів щодо їхнього професійного розвитку. Проаналізовано об'єктивні та суб'єктивні перешкоди, які стоять на заваді професійному розвитку керівників дошкільних навчальних закладів.

14.17.08.3228/202232. Особливості професійної підготовки педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів на курсах підвищення кваліфікації. Латуша Н.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.97-102. - укр. УДК 377.017.93.

У статті розглянуто та проаналізовано форми, методи, завдання, компоненти курсів підвищення кваліфікації. Розглянуто та обґрунтовано особливості професійної підготовки педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів на курсах підвищення кваліфікації. Проведено аналіз якості та стратегії освітнього процесу, описано вікову структуру педагогічних працівників.

14.17.08.3229/202234. Професійна підготовка вихователів дошкільних навчальних закладів у контексті компетентнісної парадигми вітчизняної освіти: проблема визначення структури професійної компетентності. Мельник Н.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.107-116. - укр. УДК 378.12:327(4).

У статті представлено аналіз особливостей професійної підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів із метою формування у них професійної компетентності. Автором представлено ґрунтовний аналіз сучасних підходів вітчизняних учених та дослідників до визначення феномену "професійна компетентність" та "професійна компетентність вихователів дошкільних навчальних закладів". Проаналізовано структури професійної компетентності вихователя, запропоновані українськими науковцями, представлено їхнє бачення та підходи до проблеми визначення компонентів досліджуваного педагогічного явища.

14.17.08.3230/202255. Соціальна компетентність як складова формування професіоналізму фахівців водного транспорту в умовах неперервної освіти. Глебова Н.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.71-75. - укр. УДК 373.6:56.61.

У статті розглядаються методологічні проблеми формування соціальної компетентності фахівців водного транспорту як умови успішного виконання ними соціальних функцій. На основі теоретичних джерел обґрунтовується важливість формування соціальної компетентності майбутнього фахівця як важливого компонента його професіограми, яка створюється на етапах становлення фахівця як об'єкта педагогічного впливу, як суб'єкта навчально-професійної діяльності та суб'єкта професійного розвитку.

14.17.08.3231/202495. Рефлексія як механізм усвідомлення навчання дорослими. Дернова М.Г. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.64-69. - укр. УДК 378.37.013.83.

Проаналізовано вітчизняні та закордонні дослідження щодо ролі рефлексії у навчанні дорослих у вищому навчальному закладі. Розглянуто різні підходи до визначення рефлексії у психологічній і педагогічній літературі, а також механізми рефлексії. Визначено, що, на відміну від вітчизняних, закордонні дослідження здебільшого присвячені практичній реалізації рефлексивного навчання у вищій школі. Проаналізовано моделі рефлексивних процесів емпіричного навчання Д. Колба, Д. Бауда, Р. Кіу та Д. Уолкера. Зроблено висновок, що рефлексія у контексті навчання дорослих у вищому закладі освіти виступає показником суб'єктності й дозволяє особистості регулювати власну активність, впливати на систему норм і стандартів, керувати навчальною і практичною діяльністю. Займаючи рефлексивну позицію, студент аналізує, критично осмислює свою діяльність, порівнює її мету і результати, прагне зрозуміти її особливості, недоліки і переваги. Водночас, рефлексія у навчанні стимулює прийняття відповідальності за свої дії і рішення.

14.39 Сімейне виховання. Сімейна педагогіка

14.17.08.3232/193242. Взаємодія школи та сім'ї у профорієнтаційній роботі з учнями. Лешук Г.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.84-86. - укр. УДК 37.048.45.

Теоретичні засади налагодження співпраці між школою та сім'єю в процесі профорієнтаційної роботи, розглянуті в статті, дозволили виявити основні проблеми та труднощі, притаманні цьому процесу, охарактеризувати дотичні до проблеми професійного вибору сфери впливу батьків та педагогів, окреслити пріоритетні напрями та форми взаємодії між вчителями, психологами, соціальними педагогами та батьками, спрямовані на ефективне вирішення завдань професійного самовизначення учнів, визначити перспективи подальшої взаємодії школи та сім'ї, головним завданням якої є сприяння усвідомленню професійному вибору дітей.

14.17.08.3233/193293. Виховання дітей в сім'ях з девіаційними формами поведінки. Борщ К.К. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.38-40. - укр. УДК 316.312.

Поширення девіаційних форм сім'ї в сучасності супроводжується негативними наслідками для всього суспільства, особливо для наших нащадків. Різноманітна девіаційна поведінка, яку діти протягом всього життя спостерігають у своїх батьків сприяє психологічним, інтелектуальним та фізичним порушенням їх розвитку, що в майбутньому може негативно відобразитися на розвитку всього суспільства.

14.17.08.3234/193353. Історико-педагогічний аналіз сімейного насилля над дитиною. Юрків Я.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.196-199. - укр. УДК 37.013.42.

У статті розривається історико-педагогічний аналіз проблеми сімейного насилля над дитиною який показав, що у сучасному суспільстві цілком сформоване розуміння сутності такого соціального феномену як дитинство, розроблена система його

юридичного захисту, але, на нашу думку, спостерігається чітка тенденція до збереження у суспільстві різних видів насилля над дітьми. На протязі всієї історії людства жодна його форма не зникла, а навпаки, з'явилися нові. Така ситуація вимагає більш глибокого вивчення причин виникнення насильства як науковцями так і представниками громадського суспільства, пошуку ефективних механізмів попередження й подолання домашнього насилля над дитиною як на рівні держави так і на рівні соціально-педагогічної практики.

14.17.08.3235/193398. Теоретичні підходи до пояснення сімейного насильства. Мишишин І.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.123-125. - укр. УДК 37.013.42:364.63 - 027.553.

Віддзеркалюючи кризові процеси, що відбуваються в українському суспільстві, сімейне середовище втрачає можливості для повноцінної реалізації своїх функцій. На фоні поглиблення дисфункційності в сімейному середовищі зростає кількість випадків й типів сімейного насильства. Метою статті є аналіз теоретичних підходів щодо пояснення причин виникнення насильства, з'ясування яких необхідне для його запобігання. Серед обґрунтованих вченими теорій особливе місце займає інтеграційний підхід, який пояснює насильство комплексом причин та їх взаємовпливами.

14.17.08.3236/194789. Пріоритетні детермінанти процесу підготовки дитини до шкільного навчання. Пантюк Т. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.242-250. - укр. УДК 373.291.

Проаналізовано абстрактні, конкретні, об'єктивні, суб'єктивні детермінанти підготовки дитини до школи. На основі філософських, соціологічних, психологічних та педагогічних джерел узагальнено систему підготовки дитини до школи крізь призму пріоритетних детермінант. Зроблено проєкцію змісту підготовки дитини до школи в умовах сучасного суспільного життя і практики.

14.17.08.3237/194846. Сім'я як суспільна інституція соціалізації дитини (XX - початок XXI століття). Султанова Н. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.212-219. - укр. УДК 316.61.

У статті висвітлено історико-педагогічний аспект проблеми соціалізації дітей в сім'ї у XX - на початку XXI ст.; окреслено роль сім'ї як первісної інституції соціалізації дитини; розкрито ретроспективні засади теоретико-прикладних функцій сім'ї та їх трансформації протягом означеного періоду. Автор указує на недоліки виховного впливу сімей XXI ст., порушує питання зменшення їх соціалізуючої ролі.

14.17.08.3238/194986. Виховний потенціал жінки-матері в становленні майбутньої особистості. Шевцова Г. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.255-264. - укр. УДК 37.018.1.03.

У статті проаналізовано вплив материнського виховання на формування особистості дитини. Встановлено, що негативними наслідками дисгармонійності системи сімейного виховання та порушення стосунків між матір'ю та дитиною є виникнення психічних, фізичних відхилень у маленької особистості, що ускладнює процес її соціалізації. Визначено умови ефективності сімейного виховання та виокремлено психолого-педагогічні особливості материнського виховання, які необхідно враховувати при плануванні форм і методів виховної роботи.

14.17.08.3239/195119. Іван Гончаренко про умови доброго сімейного виховання дітей в українській діаспорі США. Нич О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №11, С.106-107. - укр. УДК 314.473(477).

У статті окреслено погляди І.Гончаренка на сімейне виховання в українській діаспорі США. Увагу акцентовано на умовах доброго сімейного виховання, значенні авторитету, ролі матері і батька у справі виховання дітей в українській сім'ї в США.

14.17.08.3240/195150. Особливості родинного виховання в умовах села гірської місцевості. Цюняк О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №11, С.233-235. - укр. УДК 37.034: 77.

Освіта в сільських гірських районах ґрунтується на основі таких керівних принципів, як український патріотизм і висока національна свідомість, природовідповідності, любові до батька і матері, сім'ї, батьківщини, поваги до української мови і традиційної культури гуцулів. У частини дітей вдома можливі і економічні, і соціальні заходи, долучення до гуцульського народного мистецтва, традиційних ремесел та промисловості, пропаганда здорового способу життя.

14.17.08.3241/195269. Християнські цінності як фактор соціалізації молодших школярів у сім'ї. Пилипів О. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №12-13, С.166-168. - укр. УДК 37.018.1.2:316.61-057.874.

У статті розглядається роль інституту сім'ї в процесі становлення та формування особистості молодших школярів. Проаналізовано християнські моральні чесноти та їх вплив на соціалізацію учнів загальноосвітніх шкіл I ступеня. У дослідженні з'ясується значення поняття "українське національне виховання", а також передумови виникнення такого явища як "етнізація".

14.17.08.3242/196269. Специфіка гендерного впливу батьківської сім'ї на формування образу майбутнього партнера. Гринчук О., Головата А. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №19, С.138-144. - укр. УДК 159.923.

У статті проаналізовано психологічні особливості гендерного впливу батьківської сім'ї на формування образу майбутнього партнера у дітей. Підтверджено гендерний вплив батьків на окремі аспекти життєдіяльності дитини. Установлено взаємозв'язок між статтю і типом особистості дитини та ідентифікацією її з батьком чи матір'ю.

14.17.08.3243/199569. Основні психологопедагогічні особливості неповних сімей в сучасній Україні. Юрченко Ірина. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.57-64. - укр. УДК 159.922.7 (477).

Розглянуто основні психологічні особливості та проблеми функціонально неповних сімей, утворених унаслідок трудової міграції та їх психологічний супровід у сучасній Україні.

14.17.08.3244/200723. Сім'я як середовище виховання. Фейкель Г. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.10-17. - польська. УДК 37.018.1.

У першій частині статті досліджується інститут сім'ї як основного і першого середовища виховання дитини, яка у ній зростає. Представлено дефініції родини та динамічного процесу її змін. Вивчаються різні партнерські взаємини, які в сучасному світі називаються сім'єю, окреслюються необхідні умови для правильного її функціонування. У другій частині представлено власні дослідження з цієї теми, що проводилися з батьками, які мають одну дитину. Дослідження окреслюють функціонування цих сімей та їхніх дій щодо дитини. Беручи до уваги роль сім'ї як середовища виховання, тобто такого середовища, у якому зростає новий член суспільства, ми цілеспрямовано вивчали сім'ї з однією дитиною, прагнучи перевірити, як вони функціонують. Основним було питання, яким саме виховним середовищем є сім'я, яка має тільки одну дитину. Респонденти відповідали на питання анкети, які прямо або вдалено порушували теми, пов'язані з їхніми підходами до виховання. З аналізу здійснених досліджень випливає, що респонденти включені у виховання своєї дитини й складають при цьому вмілу й компетентну сім'ю. Це добре впливає на виховання дитини, отож такий тип сім'ї є позитивним середовищем виховання для молоді. Стаття може

стати початком для подальшого дослідження сімей із однією дитиною, які у світлі багатьох теорій не є належним середовищем виховання. Дослідження, представлені у статті, заперечують ці тези, даючи початок подальшому вивченню цієї теми.

14.17.08.3245/200922. Вплив інформаційного середовища на систему "Батьки-дити". Галич Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.180-185. - укр. УДК 373.018.213.1-053.6.

Статтю присвячено проблемам родинного виховання в умовах сучасного інформаційного суспільства, впливу неконтрольованого потоку інформації на взаємини в родині та становлення дитячої особистості.

14.17.08.3246/201814. Роль сім'ї в формуванні мировоззрення учасників початкової школи на основі образців усного народного творчства. Абилова Л.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.31-36. - рос. УДК 37.01.

На сьогоднішній день найважливішим компонентом у виховній роботі є становлення світогляду дитини, розвиток її як досконалої особистості. Формування світогляду дітей є критерієм, показником рівня соціально-культурного життя. У формуванні світогляду велику роль має також сім'я. Сім'я може досягти успіхів у цьому на основі багатой духовної спадщини народу, його моральних цінностей, звичаїв і традицій. Ця проблема, що має дуже велике значення, розглянута в статті. Методом дослідження послужили спостереження автора, експериментальне дослідження у вигляді інтерв'ю та анкетування.

14.17.08.3247/201834. Влияние внутрисемейных отношений на формирование взаимоотношений подростков с учителями. Эминова Гюльшен Тахир кызы. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.119-123. - рос. УДК 37+159:9.

У перехідному періоді в підлітка виявляються романтична спрямованість, грубість у вчинках, моральне невігластво, зневажливе ставлення до краси, що значною мірою пов'язано з перебудовою організму, низкою фізіологічних процесів, становленням так званого пубертатного періоду. Це мають пам'ятати вчителі та батьки. Якщо підліток бачить стосовно себе байдужість або несправедливість, це озлоблює його, робить щодо оточуючих агресивним. Не можна наражати на небезпеку або ставити під сумнів його особисту гідність. У свідомості підлітка формуються нові духовні цінності, нові якості. Отже, правильна спрямованість виховання підлітків у школі безпосередньо пов'язана з внутрішньо сімейними взаєминами.

14.17.08.3248/202064. Тенденції формування батьківсько-дитячих взаємин у сучасній українській родині. Гончар Л.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.48-53. - укр. УДК 37.018.1;173;165.742.

Стаття присвячена розгляду інституту сім'ї як провідного середовища виховання дитини. У цьому ракурсі з'ясовано основні типи сімей і певні соціально-педагогічні тенденції, які викликають труднощі у формуванні гуманних батьківсько-дитячих взаємин. Особливу увагу приділено аналізу певних соціальних чинників, які зумовлюють суперечності й складнощі у внутрішніх сімейних взаєминах між дітьми і батьками, а саме: збільшення кількості нуклеарних сімей, зростання розлучень, трудова міграція тощо.

14.17.08.3249/202066. Вплив засобів масової інформації на педагогічну освіту батьків у сучасних умовах в Україні. Єсьман І.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.58-62. - укр. УДК [37.018.262:004.738.5](477).

У статті на основі аналізу психолого-педагогічної літератури розглянуто вплив засобів масової інформації (мережа Інтернет, телебачення, преса) на педагогічну освіту батьків у сучасних умовах в Україні. Установлено, що з урахуванням особливостей сімейного виховання необхідно донести до батьків їх провідну роль у формуванні особистості, зокрема, і через засоби масової інформації. З'ясовано, що розповсюдження педагогічних знань серед батьків і громадськості сприяє підвищенню рівня їхньої педагогічної освіти.

14.43 Спеціалізовані галузі педагогіки. Виправно-трудова педагогіка

14.17.08.3250/193227. Особливості функціонування в Україні сучасної системи соціального обслуговування людей похилого віку. Горішна Н.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.44-46. - укр. УДК 364.4.046.6.

Актуальність матеріалу, викладеного у статті, обумовлена суспільною потребою у створенні в Україні ефективної системи соціального обслуговування людей похилого віку, що є важливою передумовою їх адаптації до способу життя на пенсії. У статті охарактеризовано основні проблеми людей похилого віку, проаналізовано концептуальні підходи до організації системи соціального обслуговування та визначено шляхи вдосконалення соціального обслуговування людей похилого віку в Україні.

14.17.08.3251/193259. Технології медико-соціальної роботи у діяльності соціального працівника. Поліщук В.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.131-133. - укр. УДК 371.134: 364.444.

Розкрито суть медико-соціальної роботи, яка функціонує на стику двох самостійних галузей - охорони здоров'я і соціального захисту населення; технології медико-соціальної роботи як сукупність змісту, форм, методів, людських ресурсів, які спрямовані на підтримку і охорону здоров'я людини, поліпшення життєдіяльності через інститути медичного і соціального обслуговування. Актуалізовано необхідність і доцільність підготовки майбутніх соціальних працівників у вищих навчальних закладах до оволодіння технологіями медико-соціальної роботи. Розкрито змістово-технологічний аспект забезпечення цього процесу (змістове забезпечення, форми і методи професійної аудиторної, позааудиторної підготовки і самостійної роботи).

14.17.08.3252/193260. Правові засади соціально-педагогічної діяльності як основа професійного становлення соціального педагога. Поліщук Ю.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.134-136. - укр. УДК 37.013.42 (075.8).

У статті здійснено аналіз професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів у вищих навчальних закладах у контексті правового забезпечення соціально-педагогічної діяльності. Розкрито основні міжнародні і національні нормативно-правові акти, які складають нормативну базу соціальної і соціально-педагогічної діяльності; схарактеризовано особливості професійної підготовки і професійного становлення майбутніх соціальних педагогів для їх роботи в різних соціальних і соціально-педагогічних закладах і установах.

14.17.08.3253/193268. Супервізія в соціальній роботі: основні підходи та принципи. Слозанська Г.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.155-158. - укр. УДК 159.9:351.

Аналіз основних підходів до трактування поняття "супервізія в соціальній роботі", основних принципів та підходів до реалізації супервізії, розглянутих у статті, визначають напрями проектування цього виду діяльності, розкривають функції, типи взаємовідносин між супервізором та супервізованим, вимоги до процедур планування, організації і проходження супервізії в соціальній роботі. Виділення основних підходів до трактування поняття "супервізії", дозволяє виділити базові особливості супервізії в соціальній роботі, що сформувалися під впливом цінної бази, фундаментальних принципів та теорій соціальної роботи.

14.17.08.3254/193269. Соціальні проблеми сучасної молоді України в умовах трансформації політичної та соціально-економічної систем. Смух О.Т., Козубовський М.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.159-160. - укр. УДК 316.343.3-053.81.

Соціальне самопочуття молоді є одним з головних показників розвитку суспільства. Для того щоб формування молоді відбувалося адекватно суспільним процесам, необхідно визначити її роль і місце в суспільстві, з'ясувати її проблеми.

14.17.08.3255/193273. Модель формування готовності майбутніх соціальних педагогів до розв'язання професійних конфліктів. Трухан М.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.170-172. - укр. УДК 037.376.

У статті обґрунтовуються наукові підходи до моделювання професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів до розв'язання професійних конфліктів. Розглянуто основні складові моделі та зображено її графічний вигляд. Основна увага зосереджена на характеристиках принципів, які виступають профільними у формуванні готовності майбутніх соціальних педагогів до розв'язання професійних конфліктів. Визначено педагогічні умови та розкрито практичні механізми (етапи, методи, форми) організації підготовки майбутніх фахівців.

14.17.08.3256/193274. Аналіз педагогічної технології формування соціально-професійної зрілості у майбутніх соціальних педагогів. Хмурина Т.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.173-175. - укр. УДК 378+37.013.42.

У даній статті ми розглянули педагогічну технологію формування соціально-професійної зрілості майбутніх соціальних педагогів у вищих навчальних закладах. А також проаналізували основні етапи її реалізації.

14.17.08.3257/193280. Вибрані аспекти соціальної допомоги і соціальної роботи з бездомними в Польщі (на прикладі Підкарпатського Воєводства). Шлюз Беата. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.189-192. - укр. УДК 364:364.682.42(438.24).

Обсяги та швидкий темп проведення реформ, особливо економічних, сприяли виникненню у Польщі багатьох проблем. Описана соціальна ситуація стала причиною розширення сфери бідності, погіршення стану здоров'я людей, а також появи патологічної поведінки. Низька психічна опірність людини у скрутних життєвих ситуаціях зумовлює набуття нею стану безпорадності. Особи, які зазнали бездомності, стають неспроможними до самостійного вирішення власних проблем, розгублюються в навколишній дійсності. Питання бездомності має екстремальний (володіє найтрагічнішими наслідками), а в кінцевому результаті - патологічний характер. Окреслені проблеми є площиною для формування активної соціальної політики, соціальної допомоги, більше того вони стають викликом для соціальної роботи, спрямованої на самодопомогу і добродійність. Представлені міркування є спробою рефлексії в руслі проблеми соціальної допомоги бездомним у Польщі.

14.17.08.3258/193290. Дослідницькі компетентності у докторських програмах (рн^а із соціальної роботи: міжнародний досвід. Бойко О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.29-32. - укр. УДК 364-78:378.22:001.8.

Розглядаються документи, які визначають основні компетентності, необхідні докторантам, що навчаються на програмах із соціальної роботи чи соціальної роботи і соціальної політики, у світі та у Великобританії. Визначено особливості найвищого рівня освіти із соціальної роботи (PhD in Social Work) щодо набуття дослідницьких компетентностей докторантами, з акцентом на їх зв'язках із професійним розвитком, знаннями. Уваги потребує вивчення організації, структури, змісту та форм докторських програм з соціальної роботи в зарубіжних країнах, їх порівняльний аналіз та можливості застосування в українській практиці.

14.17.08.3259/193303. Практичні механізми формування ціннісно-сміслової компетентності у майбутніх соціальних педагогів під час навчання. Калаур С.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.64-67. - укр. УДК 378: 371.

У статті представлено аналіз наукової категорії компетентність. Охарактеризовано види ключових освітніх компетентностей. Обґрунтовано той факт, що ціннісно-сміслова компетентність виступає провідною серед інших. Головна увага зосереджена висвітленні змісту та сутності ціннісно-сміслової компетентності. Проаналізовано властивості ціннісних орієнтацій як головних складових ціннісно-сміслової компетентності. Наголошено на необхідності у формуванні ціннісно-сміслової компетентності у майбутніх соціальних педагогів під час навчання.

14.17.08.3260/193304. Формування вмінь іншомовного ділового спілкування в контексті комунікативної культури майбутніх соціальних працівників. Канюк О.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.67-69. - укр. УДК 364-7:81'243.

Актуальність матеріалу, викладеного у науковій статті, обумовлена потребами професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної роботи до іншомовного ділового спілкування. Розкриті окремі аспекти комунікативної культури майбутніх соціальних працівників. Особлива увага приділяється оволодінню такими різновидами етикету, як комунікативний, мовний і мовленнєвий. Відзначається, що для досягнення взаєморозуміння в процесі іншомовного ділового спілкування, окрім володіння комунікативними засобами мови, важливо досягнути культурні особливості партнера спілкування.

14.17.08.3261/193305. Правові засади соціально-педагогічної роботи з неповнолітніми засудженими. Караман О.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.69-71. - укр. УДК 37.013.42.

У статті розкриваються правові засади соціально-педагогічної роботи з неповнолітніми засудженими на основі аналізу юридичної літератури в чотирьох напрямках: реформування пенітенціарної політики України щодо неповнолітніх, визначення соціально-правового статусу неповнолітнього як особливого суб'єкту відповідальності за чинним законодавством України, вивчення правових аспектів діяльності установ кримінально-виконавчої системи з неповнолітніми засудженими, розробка юридичних основ ресоціалізації неповнолітніх засуджених.

14.17.08.3262/193307. Девіантна поведінка неповнолітніх як соціально-педагогічна проблема. Козубовський Р.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.74-76. - укр. УДК 373.5.013.

В статті розглядаються питання девіантної поведінки в молодіжному середовищі. Підкреслюється, що проблема молодіжних девіацій є соціально-педагогічною проблемою, оскільки більша частина неповнолітніх делінквентів навчаються в різних навчальних закладах. Представлені основні наукові підходи дослідження проблеми, здійснено аналіз особливостей девіантної поведінки учнів, акцентується увага на необхідності проведення профілактичної роботи.

14.17.08.3263/193318. Сутність поняття профілактики правопорушень серед неповнолітніх. Мотунова Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.104-107. - укр. УДК 37.013.42.

Одним з найважливіших напрямів виховної роботи з дітьми та молоддю є превентивне виховання та профілактична робота з подолання правопорушень серед неповнолітніх. У статті теоретично обґрунтовано сутність поняття "профілактика

правопорушень серед неповнолітніх" з позиції різних наук. Соціально-педагогічна профілактика має розглядатися як самостійний вид соціально-педагогічної діяльності зі своєю метою, мотивами, умовами, інтерпретацією методів виховання. Тому подальшим напрямком нашої роботи є розглянути зміст соціально-педагогічної профілактики.

14.17.08.3264/193323. Практичні підходи до формування професійної компетентності слухачів системи професійно-технічної освіти закладів виконання покарання на основі використання педагогічних технологій. Олло В.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.117-120. - укр. УДК 343.81+377.1.

У статті проаналізовано загальні підходи до характеристики пенітенціарних установ. Розкрито можливості професійно-технічної освіти у процесі ресоціалізації засуджених у закладах виконання покарання. Головна увага зосереджена на необхідності формування професійної компетентності у слухачів, які здобувають робітничі спеціальності в системі професійно-технічної освіти на базі Державного навчального закладу "Одеський навчальний центр №14". Розкрито можливості використання педагогічних технологій під час професійної підготовки засуджених.

14.17.08.3265/193327. Деякі аспекти формування інформаційної культури соціальних працівників під час вивчення фахових дисциплін. Повідайчик О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.127-129. - укр. УДК 378: 364.62: 007.

Дана стаття присвячена проблемі формування інформаційної культури майбутніх соціальних працівників у процесі професійної підготовки. Особливу увагу приділено організаційним аспектам викладання фахових дисциплін із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій. Виділено основні блоки організації навчальної діяльності соціальних працівників під час вивчення фахових дисциплін, яка сприяє формуванню інформаційної культури: підготовчого, діяльнісного (діяльність викладача, діяльність студента, змістовно-процесуальна складова) та контрольньо-корекційного.

14.17.08.3266/193343. Деадаптивна поведінка молоді як соціально-психологічна проблема. Смух О.Т. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.168-171. - укр. УДК 316.62-053.81.

Соціальна деадаптація, викликана сукупністю чинників соціального, психологічного, психосоматичного характеру, приводить до деформації основних потреб неповнолітнього, потреб в повноцінному розвитку і самореалізації.

14.17.08.3267/193344. Типологія потреб клієнтів у соціальній роботі. Сопко Р.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.172-174. - укр. УДК 364.4.

Актуальність статті обумовлена покликанням соціальної роботи у забезпеченні відповідності потреб особистості і ресурсів соціальних систем, які поліпшують взаємодію людини з її фізичним та соціальним оточенням. Основна увага приділена аналізу поняття "потреби", яке охоплює у своєму змісті як індивідуальний, так і загальносоціальний рівні. Охарактеризовано умови реалізації, типи і види потреб клієнтів соціальної роботи.

14.17.08.3268/193349. Загальна і спеціальна превенція в процесі профілактики девіантної поведінки неповнолітніх. Товканець О.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.182-184. - укр. УДК 37.013.42.

Актуальність проблеми визначається необхідністю в сучасних умовах розвитку українського суспільства здійснювати профілактику девіантних проявів поведінки серед молоді як превенцію соціальної деформації особистості. Визначено орієнтовні завдання профілактичної програми, що включають освітній, психологічний та соціальний компоненти. Для вирішення поставлених завдань і реалізації профілактичних програм запропоновано використовувати комплекс методик: соціодраму, соціально-орієнтовані ігри, соціально-психологічний тренінг. Схарактеризовано самовиховання як свідому діяльність людини, спрямовану на вироблення у себе позитивних рис і подолання негативних.

14.17.08.3269/193355. Методичні аспекти підготовки майбутніх соціальних працівників до соціальної роботи у сфері зайнятості. Петренко Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.201-203. - укр. УДК 378.147-057.4:364.043(045).

У статті розглядаються методичні аспекти підготовки майбутніх соціальних працівників до соціальної роботи у сфері зайнятості в умовах сучасного вищого навчального закладу, визначені особливості ефективного навчання студентів шляхом упровадження в навчально-виховний процес інтерактивних методів навчання.

14.17.08.3270/193369. Самосвідомість як чинник особистісного розвитку підлітка. Вовканич М.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.41-43. - укр. УДК 364-785.

В даній статті досліджуються особливості формування самооцінки у підлітка як важливої складової його особистісного розвитку. Особливо відзначена роль батьків, психологів соціальних працівників, вчителів та загалом і усіх соціальних інституцій у формуванні позитивної, високої, адекватної, стійкої самооцінки у підлітка.

14.17.08.3271/193377. Особливості професійної підготовки майбутнього фахівця соціальної сфери у скандинавських країнах. Гомонюк О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.62-64. - укр. УДК 37.02:372.8.(477).

Для сучасної педагогічної науки актуальним є вивчення тенденцій розвитку соціальної освіти у міжнародному освітньому просторі та їх вплив на систему освіти України. Освоєння зарубіжного досвіду професійної підготовки соціальних працівників вимагає об'єктивної та всебічної оцінки, оскільки за ним стоять традиції, що відрізняються від українських. Використання життєвого досвіду студентів, як переконують результати досліджень науковців, створює умови для реалізації суб'єктної позиції студентів у навчально-професійній діяльності та її індивідуально-групової диференціації, сприяє інтеграції соціально-професійного та особистісного розвитку майбутніх фахівців соціальної сфери.

14.17.08.3272/193378. Особливості споживання соціальних послуг людьми похилого віку у територіальних центрах соціального обслуговування. Горішна Н.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.65-67. - укр. УДК 364.4.046.6.

Актуальність матеріалу, викладеного у статті, обумовлена суспільною потребою у створенні в Україні ефективної системи соціального обслуговування людей похилого віку. У статті проаналізовано особливості споживання послуг у територіальних центрах соціального обслуговування та визначено шляхи вдосконалення системи надання державних соціальних послуг людям похилого віку на місцевому рівні.

14.17.08.3273/193382. Потенціал акмеологічного підходу у професійній підготовці майбутніх соціальних працівників. Калаур С.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.81-83. - укр. УДК 378: 371.

У статті охарактеризовано сутність акмеології як науки та досліджено зміст акмеологічного підходу, а також висвітлено практичні механізми його впровадження. Проаналізовано основні проблеми, які можна розв'язати на основі впровадження акмеологічного підходу у професійній підготовці майбутніх соціальних працівників. Автором зосереджено увагу на висвітленні

змісту акмемотивації студентів під час навчання. Наголошено на необхідності розробки акмеологічного супроводу навчально-виховного процесу підготовки майбутніх соціальних працівників.

14.17.08.3274/193408. Праксеологічний підхід як інноваційна основа вдосконалення професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. Поліщук В.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.148-150. - укр. УДК 37.013.42: 37.046.

У статті розкрито підходи наукових шкіл щодо трактування суті праксеологічного підходу; характеризується суть і функції праксеологічного підходу, проаналізовано можливості використання праксеологічного підходу у процесі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. Особливу увагу приділено аналізу можливостей використання праксеологічного підходу щодо формування у суб'єктів цього процесу (викладачів вищого навчального закладу, соціальних працівників, задіяних до професійної підготовки майбутніх фахівців, студентів) вміння обирати ефективні технології його реалізації з оптимізацією ресурсних витрат, а також уміння результативно планувати й виконувати фахову діяльність в майбутньому.

14.17.08.3275/193409. Особливості роботи соціальних педагогів в закладах інтернатного типу з дітьми-сиротами та дітьми позбавленими батьківської опіки. Поліщук Ю.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.150-153. - укр. УДК 37.013.42 (075.8).

У статті значна увага приділена розкриттю причин появи дітей-сиріт в закладах інтернатного типу, розкрито особливості роботи соціальних педагогів з дітьми-сиротами та дітьми позбавленими батьківської опіки. Схарактеризовано основні напрями функціонування соціально-педагогічного комплексу закладу інтернатного типу і його вплив на процес виховання і соціалізації вихованців. На основі аналізу професійних функцій соціальних педагогів, які працюють в закладах інтернатного типу, визначено їхні основні функціональні обов'язки.

14.17.08.3276/193413. Розвиток фахівців соціономічної сфери в професійних асоціаціях й об'єднаннях. Пришляк О.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.159-161. - укр. УДК 371.13+061.

У статті розкрито суть понять "соціономічна сфера", "соціономічні професії", "фахівець соціономічної сфери", "професійні асоціації", "професійні об'єднання", "професійний розвиток", діяльність професійних об'єднань й асоціацій; схарактеризовано основні напрями професійного розвитку фахівців соціономічної сфери в діяльності професійних об'єднань й асоціацій України.

14.17.08.3277/193414. Формування моральних ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців соціальної сфери у середовищі організованої дозвілєвої діяльності. Рабійчук С.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.162-165. - укр. УДК 371.3: 37.018 (477).

У статті здійснюється аналіз впливу новітніх видів і форм дозвілєвої діяльності на формування моральних ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців соціальної сфери. Визначено пріоритетне значення новітніх видів і форм дозвілєвої діяльності у даному процесі. Доведено ефективність видів і форм дозвілєвої діяльності, що забезпечують дійове формування ціннісних орієнтацій, різноманітні клуби, об'єднання, гуртки, студії, виставки та соціокультурні проекти тощо. Аргументовано, що фахівець з дозвілєвої діяльності повинен наповнювати її виховним і педагогічним змістом.

14.17.08.3278/193420. Практико-орієнтованість системи професійної підготовки майбутніх соціальних працівників у вищих навчальних закладах як умова формування конкурентоспроможності майбутніх фахівців. Слюзанська Г.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.177-180. - укр. УДК 378.4:364.43.

Розглянуто практичну підготовку майбутніх соціальних працівників як безперервний процес, що здійснюється протягом усього навчання студента у вищому навчальному закладі; досліджено вплив практики на формування конкурентоспроможності студентів; проаналізовано досвід організації практики студентів спеціальності "Соціальна робота" освітньо-кваліфікаційних рівнів "бакалавр", "спеціаліст", "магістр" Тернопільського національного педагогічного університету.

14.17.08.3279/193421. Психологічний супровід дітей-сиріт - необхідна складова соціального супроводу. Смух О.Т. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.180-182. - укр. УДК 364.62.

У статті йдеться про проблеми дітей-сиріт які є надзвичайно актуальними для України, тому на сьогоднішній день йдуть активні пошуки шляхів вдосконалення системи опіки та піклування, а психологічний супровід є необхідною складовою цього процесу.

14.17.08.3280/193430. Спектр професійних обов'язків майбутніх соціальних педагогів у центрах матері та дитини та готовність студентів до їх виконання. Шеремет А.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.202-204. - укр. УДК 37.013.42+37.

У статті проаналізовано професійну діяльність майбутніх соціальних педагогів у роботі з клієнтами соціальних центрів матері і дитини. Автором досліджено спектр проблем з якими звертаються клієнти у центри. Висвітлено основні завдання, функції та провідні напрями практичної роботи соціального педагога, що працюватиме у центрах. На основі опитування та анкетування встановлено дійсний стан готовності студентів до професійної діяльності у соціальних центрах матері і дитини.

14.17.08.3281/193485. Особливості планування в процесі соціальної роботи в громаді. Жиленко Р.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.67-69. - укр. УДК 364-78.

Ретельне планування діяльності є одним із головних визначальних факторів успіху будь-якої роботи. Сучасні теорії вказують на ефективність залучення громадян до процесу планування змін, які їх безпосередньо торкаються. Не є винятком і соціальна робота в громаді, яка має на меті якнайширше залучення її членів до процесу змін. Цей підхід одержав назву планування шляхом участі і використовується в соціальній роботі не тільки безпосередньо для планування діяльності, але і як дієвий інструмент залучення та зміцнення громади.

14.17.08.3282/193502. Професійна етика та спілкування в соціальній роботі. Олійник К.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.126-129. - укр. УДК 378.14.

У статті розглянуто етичні принципи(гуманізму, доцільності дій, естетичної привабливості поведінки, врахування народних звичаїв і традицій), компоненти моральної свідомості соціального працівника(моральні знання, моральні переконання і моральну потребу); проаналізовано категорії етики спілкування необхідні для професійної діяльності(етична свідомість, етичні відношення, етична дія та професійний обов'язок); визначено функції, які виконують моральні норми, що регулюють професійну поведінку(оцінну, регулятивну, організаційну, керівну, мотиваційну, координуючу, комунікативну, виховну).

14.17.08.3283/193505. Міжнародно-закріплені принципи правомірної поведінки неповнолітніх як профілактична ланка в роботі фахівців соціально-правового захисту населення. Панченко М.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.135-137. - укр. УДК 347.157-027.543:343.121.5.

В статті розкриваються особливості тлумачення норм міжнародного спрямування в процесі правового виховання фахівцями соціально-правового захисту населення як однієї з напрямків своєї професійної діяльності, що включає профілактичну роботу з неповнолітніми. Розтлумачено поняття принципів та їх взаємозв'язок з правовими приписами. Окреслено міжнародні акти як форма зовнішнього вияву правового виховання. Визначено особливість правового статусу неповнолітніх та прокоментовано утвердження їх правомірної поведінки у рамках соціально-правового захисту.

14.17.08.3284/193508. Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з біженцями: зарубіжний досвід. Поліщук В.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.143-145. - укр. УДК 371.13+061.

У статті розкрито досвід професійної підготовки соціальних працівників у вищих навчальних закладах США і Канади до роботи з біженцями. Охарактеризовано особливості професійної підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з біженцями на рівні бакалаврату, магістратури та післядипломної освіти. Значну увагу приділено аналізу моделей практичної підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з біженцями; розкрито особливості тренінгу як форми підготовки до міжкультурної взаємодії.

14.17.08.3285/193509. Проблема визначення сфери професійної діяльності соціальних педагогів різних спеціалізацій. Поліщук Ю.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.146-149. - укр. УДК 37.013.42 (075.8).

У даній статті розглядається проблема врахування різних спеціалізацій соціальних педагогів в процесі соціально-педагогічної діяльності. При цьому звертається увага на уточнення соціально-педагогічних ролей і функцій в ході роботи соціальних педагогів. У контексті визначення сфери професійної діяльності соціальних педагогів різних спеціалізацій значна увага приділена аналізу різних підходів до класифікації видів і форм соціально-педагогічної діяльності.

14.17.08.3286/193513. Упровадження стандартів професійного розвитку фахівців соціономічної сфери: зарубіжний досвід. Пришляк О.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.159-162. - укр. УДК 371.13+061(73).

У статті розкрито суть професійного розвитку фахівців соціономічної сфери; схарактеризовано вплив на досліджуваний процес Національної асоціації соціальних працівників, Ради з освіти у соціальній роботі, Служба Сім'ї Америки, Асоціації державного соціального забезпечення Америки, Ліги соціального забезпечення дітей Америки та інших професійних об'єднань. Проаналізовано найбільш поширені індивідуальні, групові та колективні форми професійного розвитку фахівців соціономічної сфери у США. Охарактеризовано інноваційні форми професійного розвитку (теленаставництво, супервізія, програми професійного розвитку), що заслуговують на упровадження в Україні.

14.17.08.3287/193551. Сутність, зміст і особливості процесу ресоціалізації неповнолітніх засуджених. Главацька О.Л. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.32-35. - укр. УДК 37.013.42 (477): 343.915.

У статті обґрунтовано особливу роль і місце закладів пенітенціарної системи в процесі ресоціалізації неповнолітніх засуджених і надзвичайну актуальність дослідження цієї проблеми із соціальних позицій. Теоретично висвітлено взаємозв'язок понятійної тріади: "соціалізація - десоціалізація - ресоціалізація" особистості неповнолітнього засудженого. Головна увага зосереджена на аналізі сутності та змісту ресоціалізаційної діяльності неповнолітніх засуджених. З'ясовано особливості процесу ресоціалізації неповнолітніх засуджених, які визначаються віковими і психофізіологічними закономірностями розвитку особистості підлітка, специфікою виховного процесу в колонії та сучасною соціально-економічною ситуацією в Україні.

14.17.08.3288/193555. Врахування німецького досвіду професійної підготовки соціальних педагогів до правового захисту дитинства у вітчизняних умовах. Гриник І.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.46-48. - укр. УДК 371(430):378.06:343.627(477).

Стаття присвячена проблемі професійної підготовки соціальних педагогів до правового захисту дитинства. З'ясовано, що пошуки шляхів удосконалення професійної підготовки соціальних педагогів до захисту прав дитини в Україні актуалізують необхідність осмислення зарубіжного досвіду підготовки фахівців соціальної сфери до охорони прав дітей, зокрема європейських країн. Доведена доцільність урахування німецького досвіду професійної підготовки соціальних педагогів/працівників до правового захисту дитинства у вітчизняних умовах, що вирізняється результативними підходами і прогресивними ідеями.

14.17.08.3289/193558. Формування комунікативної компетентності у мешканців соціального гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Доннік М.С. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.56-59. - укр. УДК 37.013.42.

У статті проаналізовано основне призначення діяльності соціального гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Розглянуто процес формування комунікативної компетентності вихованців; подано її компоненти та складові. Окреслено основні аспекти, що впливають на специфіку формування комунікативної компетентності: соціально-психологічні особливості вихованців; їх різновіковий склад; характер взаємостосунків та постійна зміна контингенту мікросередовища мешканців соціального гуртожитку.

14.17.08.3290/193560. Підготовка фахівців до роботи з біженцями і внутрішньо переміщеними особами: зарубіжний досвід. Зварич О.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.62-65. - укр. УДК 378.001+314.72.

У статті розглядається зарубіжний досвід підготовки фахівців до роботи з біженцями і внутрішньо переміщеними особами. Проаналізовано досвід підготовки фахівців у Центрі дослідження біженців при Оксфордському Університеті, принцип роботи якого побудований на забезпеченні постійної якості наукових академічних ресурсів колективу. Визначено, що новаторські дослідження та інноваційні програми освіти та професійної підготовки зробили істотний конструктивний вплив на розробку ефективної міжнародної мережі надання соціальних послуг внутрішнім переміщеним особам та біженцям інноваційних технологій.

14.17.08.3291/193563. Педагогічна концепція організації неперервності освіти майбутніх фахівців соціальної сфери. Калаур С.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.71-74. - укр. УДК 378: 371.13.

Актуальність статті зумовлена необхідністю виражених підходів до організації навчальної діяльності соціальних педагогів та соціальних працівників. У статті розглядаються теоретичні засади організації неперервності освіти майбутніх фахівців соціальної сфери, а також досліджено історичні аспекти її виникнення. Головна увага зосереджена на аналізі сутності та змісту професійної компетентності майбутніх фахівців в контексті неперервної освіти. Охарактеризовано основні шляхи та проаналізовано стадії компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери.

- 14.17.08.3292/193570. Мета і завдання соціальної освіти. Козубовський Р.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.91-93. - укр. УДК 364.371.
В статті розглядається поняття "соціальна освіта" в широкому і вузькому значенні. Аналізуються мета, завдання, принципи, стратегії соціальної освіти, а також методологічні підходи до професійної підготовки фахівців соціальної сфери. Обговорюються види соціальної освіти (формальне і неформальні), рівні (загальні та спеціальні), а також основні підходи, зміст, функції, завдання, принципи та тенденції подальшого розвитку соціальної освіти в Україні.
- 14.17.08.3293/193574. Соціальний захист дітей і молоді з особливими потребами в Кам'янець-Подільському районі Хмельницької області. Кравцова Л.В., Василенко О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.103-105. - укр. УДК 364.044 (477.43).
У статті розглянуто проблему соціальної захищеності дітей і молоді з особливими потребами; здійснено аналіз діяльності закладів для дітей і молоді з особливими потребами, які функціонують в Кам'янець-Подільському районі Хмельницької області; охарактеризовано модель комплексної реабілітації слабозорих дітей Хмельницької області; проаналізовано форми і методи роботи з дітьми і молоддю з особливими потребами в навчально-виховних закладах і реабілітаційних центрах Кам'янець-Подільського району Хмельницької області.
- 14.17.08.3294/193580. Роль міжнародних та національних організацій у контексті соціально-педагогічної роботи та професійної підготовки до неї у скандинавських країнах. Логвиненко Т.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.119-121. - укр. УДК 387.14(48):37.06:061.
У статті розглядається роль міжнародних і національних організацій в освітній сфері в умовах глобалізації та посилення процесів інтеграції. На професійну підготовку фахівців соціальної сфери скандинавських країн впливає чимало міжнародних світових, європейських та національних організацій. Акцентується увага на особливостях їх значення та функцій у професійній підготовці соціальних педагогів та соціальних працівників у скандинавських країнах.
- 14.17.08.3295/193587. Особливості підготовки соціальних працівників до роботи з дітьми групи "ризик" у Великій Британії. Поліщук В.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.138-140. - укр. УДК 371.13+061.
У статті розкрито трактування суті поняття діти групи "ризик"; схарактеризовано провідні принципи, зміст і форми соціальної роботи з означеною категорією дітей у Великій Британії; наголошено на системному характері здійснюваної роботи; охарактеризовано окремі аспекти професійної підготовки соціальних працівників у вищих навчальних закладах до роботи з дітьми групи "ризик" на рівні бакалаврату та магістратури; розкрито особливості цього процесу: співпрацю університетів і соціальних закладів; інтеграцію теорії і практики, різноманітність моделей практичної підготовки.
- 14.17.08.3296/193588. Саморозвиток особистості школяра в діяльності молодіжних громадських об'єднань як соціально-педагогічна проблема. Поліщук Ю.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.141-144. - укр. УДК 37.013. 42:06.011:061. 213.
У статті здійснено аналіз діяльності молодіжних громадських об'єднань як важливих чинників впливу на процес саморозвитку особистості школярів. Розкрито психолого-педагогічні особливості процесу саморозвитку особистості сучасного школяра. Особливу увагу приділено характеристиці форм і методів діяльності сучасних дитячих і молодіжних об'єднань, впливу їх діяльності на формування світогляду, духовних цінностей, морально-вольових якостей школярів. Проаналізовано соціально-педагогічні умови стимулювання процесу саморозвитку школярів у діяльності молодіжних громадських об'єднань.
- 14.17.08.3297/193589. Уніфікація понять як теоретико-методологічна основа впровадження соціальних послуг. Попович А.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.145-147. - укр. УДК 364.78 (477).
Стаття присвячена обґрунтуванню специфіки соціальних послуг у співвідношенні до соціального обслуговування. З цієї метою з'ясовані сутнісні ознаки цих понять. Проаналізовані особливості їх вживання у нормативно-правових актах різної юридичної сили, які регулюють діяльність з надання соціальних послуг особам, які опинилися у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати. Виявлено змішування або ж підміна згаданих та інших понять, що свідчить про відсутність уніфікованого підходу до їх використання у законотворчій діяльності.
- 14.17.08.3298/193591. Дослідження емпатійності у майбутніх соціальних працівників. Ратинська О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.150-153. - укр. УДК 159.9.072:364.6.
Досліджено емпатію в структурі пізнавальної активності соціальних працівників. З'ясовано, що емпатія визначається: як здатність людини емоційно відгукуватися на переживання іншого; як суто емоційний феномен; як осягнення емоційного стану іншого; як здатність прилучатися до емоційного життя іншого, розділяючи його переживання; як "входження" в позицію іншого; як почуття, що передає духовне єднання. Визначено рівень емпатійності у майбутніх соціальних працівників.
- 14.17.08.3299/193593. Особливості соціальної роботи з мігрантами та їх сім'ями. Рюль В.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.159-161. - укр. УДК 316:331.556.
В даній статті проведено аналіз основних методів соціальної роботи з мігрантами та їх сім'ями. Встановлено, що в роботі з мігрантами перевагу слід віддати методу групової роботи, що дозволяє охопити велику кількість людей, а саме груповим тренінгам, групам взаємодопомоги, терапевтичним групам. Технологія соціальної роботи з мігрантами передбачає не тільки систему надання допомоги окремим індивідам і групам, які опинилися в результаті міграції в складній життєвій ситуації, але й реорганізацію соціального середовища, врахування міграційної ситуації, характеру міграційним потоків, чисельності мігрантів, їх категорій.
- 14.17.08.3300/193594. Соціальна адаптація студентів вищих навчальних закладів в умовах діяльності соціально-психологічних служб. Слозанська І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.161-164. - укр. УДК 387.18.
У статті розкрито трактування суті поняття "соціальна адаптація" студентів; висвітлено типи, стадії входження студента в нове освітнє середовище; здійснено аналіз наукових праць з проблеми дослідження; визначено мету, завдання соціально-психологічної служби вищого навчального закладу та її роль у процесі соціальної адаптації студентів; розкрито особливості та етапи цього процесу; схарактеризовано штат соціально-психологічної служби; проаналізовано особливості роботи соціально-психологічних служб вищих навчальних закладів України.
- 14.17.08.3301/193610. Порівняльний аналіз особливостей організації соціальної роботи з людьми похилого віку в Україні та за кордоном. Якубова Л.А., Труш Н.П. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.209-212. - укр. УДК 364.042.
У статті розглядаються особливості організації соціальної роботи з людьми похилого віку в Україні та за кордоном. Визначено мережі закладів в Україні, які обслуговують літніх людей, вказано на яких рівнях здійснюється діяльність. Висвітлено

особливості здійснення роботи з похилими людьми у зарубіжних країнах, таких як Велика Британія, Швеція, Німеччина, США. Проаналізовано методичну, наукову літературу, ресурси інтернет-джерел що дає підставу стверджувати, про актуалізацію проблеми щодо вдосконалення соціальної роботи з цією категорією населення.

14.17.08.3302/193647. Налагодження ефективної взаємодії сім'ї і школи як одна із функцій соціального педагога. Овод Ю.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.125-128.* - укр. УДК 373.3.015.

В статті проаналізовано підходи до вирішення проблеми успішної взаємодії сім'ї і школи в сучасних умовах. Розглянуто класифікацію сімей, особливості сучасної сім'ї, мету, завдання та принципи сімейного виховання. Автором доведено, що важливою умовою ефективною навчально-виховної роботи є співробітництво школи і сім'ї яке передбачає належний рівень педагогічної культури батьків. Тісний взаємозв'язок школи та сім'ї може розвиватися завдяки педагогічній освіті батьків і залученню їх соціальними педагогами до виховної роботи.

14.17.08.3303/193651. Специфіка реалізації соціально-педагогічної роботи з профілактики девіантної поведінки дівчат. Парфанович І.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.138-141.* - укр. УДК 371:343:85.

Реалізація соціально-педагогічної роботи з профілактики девіантної поведінки дівчат вимагає оптимального вибору соціально-педагогічних форм і методів. Акцентується на організації профілактичної роботи відповідно до диференціації молодшого шкільного, підліткового, юнацького віку дівчат. Специфіка реалізації соціально-педагогічної роботи полягає і в удосконаленні підходів до соціально-педагогічної роботи з батьком, матір'ю, загалом сім'ями, неформальним оточенням дітей; організації самовиховання дівчат; міжсекторній взаємодії соціальних структур у профілактиці поведінкових девіацій; підвищенні професійного рівня суб'єктів профілактики.

14.17.08.3304/193695. Патронаж як важлива складова професійної діяльності соціального працівника. Козубовська І.В., Смух О.Т. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.93-95.* - укр. УДК 364-43+364-692.

В статті розглядаються питання забезпечення соціального патронажу у професійній діяльності соціальних працівників. Особлива увага звертається на соціально-медичний патронаж, забезпечення якого вимагає використання технологій медико-соціальної роботи.

14.17.08.3305/193700. Професіоналізація соціальної роботи в скандинавських країнах як суспільна потреба. Логвиненко Т.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.111-114.* - укр. УДК 37.06(48):371.35.

У статті розглядаються особливості соціальної роботи як професії, ті чинники, які обумовили її професіоналізацію, що мали політичний, економічний, соціальний, психологічний, науковий та моральний характер. Підкреслюється така особливість сучасної професійної соціальної роботи, що реалізується у скандинавських країнах, як поєднання її професійного і непрофесійного, добровільного статусів.

14.17.08.3306/193719. Концептуальний аналіз проблеми соціалізації підростаючого покоління у теорії соціальної педагогіки. Романовська Л.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.170-173.* - укр. УДК 37.013.42.

У статті проаналізовано проблему соціалізації як центральну в процесі осмислення ролі і значення соціальної педагогіки як науки; розкрито зміст, механізми, засоби соціалізації і виховання дітей і підлітків; подано характеристику етапів, періодів і типів соціалізації, їх різноманітність у трактуванні різних науковців; обґрунтовано необхідність і доцільність соціально-педагогічного втручання в процес соціалізації підростаючого покоління; здійснено вибіркового огляд концепцій, теоретичних положень й співвідношення соціалізації, виховання й освіти.

14.17.08.3307/193746. Консультування як метод соціальної роботи у сфері протидії торгівлі людьми. Горішна Н.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.34-37.* - укр. УДК 364.442.24.

У статті проаналізовано роль консультування у протидії торгівлі людьми. Встановлено, що консультування є одним із пріоритетних напрямів діяльності соціальних працівників у сфері протидії торгівлі людьми. Його метою є попередження випадків торгівлі людьми, виявлення потерпілих від даного виду злочину, надання їм інформаційної допомоги у вирішенні проблем, що виникли внаслідок потрапляння у ситуацію торгівлі людьми, сприяння їх реінтеграції у соціум.

14.17.08.3308/193749. Особливості соціалізації молоді в умовах соціально-педагогічної діяльності в громадських організаціях. Дябел Л.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.43-45.* - укр. УДК 37.035:31662.

В статті розглядається процес соціалізації молоді в умовах соціально-педагогічної діяльності дитячих та молодіжних громадських організацій. Проаналізовано різні підходи науковців до питань соціалізації та соціального виховання підростаючого покоління в соціальних інститутах, зокрема, громадських організаціях; форм взаємодії, напрямів співпраці соціального педагога з громадськими дитячими та молодіжними організаціями, модель професійної діяльності соціального педагога. Визначено особливості соціалізації молоді в умовах соціально-педагогічної діяльності в громадських організаціях.

14.17.08.3309/193753. Керівні принципи соціальної роботи з внутрішньо переміщеними особами в Україні. Зварич О.П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.57-59.* - укр. УДК 364.29+314.72.

У статті розглядається міжнародно-правові акти, які визначають і регламентують соціальну роботу з біженцями внутрішньо переміщеними особами. Визначено зміст понять біженці і внутрішньо переміщені особи. Розкрито зміст основних міжнародних документів, що визначають суть соціальної роботи з означеною категорією клієнтів: Конвенції Організації Об'єднаних Націй про біженців та Керівних принципів роботи з внутрішньо переміщеними особами. Схарактеризовано нормативно-правове регулювання соціальної роботи з біженцями і внутрішньо переміщеними особами в Україні.

14.17.08.3310/193760. Особливості професійної підготовки соціальних педагогів до статево-рольової соціалізації дошкільників. Корінна Г.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.80-83.* - укр. УДК 378.013.42+373.613:159.922.73.

У статті розглядається актуальна проблема формування у вищих навчальних закладах готовності майбутніх соціальних педагогів до статево-рольової соціалізації дошкільників. Автор здійснює концептуалізацію та аналіз сутності поняття "професійна підготовка" у педагогічній та психологічній науковій літературі. У статті подано результати наукових пошуків, що дозволило розкрити теоретичні аспекти сутності проблеми, виявити особливості професійної підготовки фахівців до роботи з дітьми в процесі їхньої статево-рольової соціалізації та визначити критерії професійної готовності майбутніх соціальних педагогів у цій сфері.

- 14.17.08.3311/193776. Залучення молодіжних громадських об'єднань до роботи з профілактики наркоманії серед школярів. Поліщук Ю.Й. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.129-132. - укр. УДК 37.013.42:06.011:061.213.
У статті аналізується проблема системного підходу до профілактики вживання наркотичних речовин школярами. Особливу увагу приділено аналізу ролі молодіжних громадських об'єднань у системі профілактики наркоманії. Розкрито форми і методи діяльності молодіжних громадських об'єднань з профілактики вживання наркотичних речовин школярами, їх взаємодія з іншими суб'єктами, що здійснюють профілактичну роботу у дитячо-молодіжному середовищі, схарактеризовано функціональне поле діяльності соціального педагога як координатора зусиль суб'єктів, що здійснюють профілактику наркоманії серед школярів.
- 14.17.08.3312/193790. Зарубіжний досвід реабілітаційної роботи з дезадаптованими дітьми. Сойма Н.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.169-171. - укр. УДК 316.628.
В статті розглядаються деякі аспекти зарубіжного досвіду вирішення проблеми дезадаптованих дітей. Зокрема, аналізується досвід Великої Британії і Росії забезпечення реабілітаційної роботи з дітьми, які мають труднощі адаптації. Проаналізований досвід Великої Британії й Росії свідчить, що проведення відповідної реабілітаційної роботи з дезадаптованими дітьми дає позитивні результати / сприяє нормалізації відносин неповнолітніх з соціальним оточенням.
- 14.17.08.3313/194159. Соціально-педагогічні концепти виховного ідеалу. Будник О.Б. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.41-49. - укр. УДК 37.01:371.2.
У статті представлено результати дослідження виховного ідеалу українців у соціально-педагогічному аспекті. Виховні пріоритети, що відображають елементи духовної і матеріальної культури народу, слугують основою для проектування сучасного соціально-виховного середовища навчального закладу. Сутність виховного ідеалу у педагогічній діяльності вчителя висвітлено в співвідношенні філософських категорій: "можливість" і "дійсність", "конкретність" й "абстрактність", "зміст" і "форма", "причина" і "наслідок", "свобода" й "необхідність". Автор акцентує, що категорія виховного ідеалу відображає глибинний соціальний зміст, оскільки зміна суспільної формації передбачала сповідування соціальною елітою істотно нових уявлень про ідеали моральності, добра, свободи, краси, рівності, братерства, толерантності та ін.
- 14.17.08.3314/194164. Гуманістична спрямованість особистості як джерело фаховості соціального педагога. Зозуляк-Слущик Р.В. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.95-104. - укр. УДК 17:37.013.42.
У сучасному українському суспільстві виникає гостра потреба у фахівцях соціальної педагогіки, діяльність яких вимагає від особистості володіння психологічними якостями, моральними рисами, що відповідають фаховим вимогам, а також умінню спілкуватись, вести переговори, захищати інтереси клієнтів, співпрацювати з представниками суміжних професій тощо. З окресленої позиції в статті автором розкрито роль гуманістичної спрямованості особистості як базового джерела фаховості соціального педагога. Також охарактеризовано ключові моральні риси, які стоять в основі формування моральної особистості фахівця.
- 14.17.08.3315/194766. Професійні та особистісні якості соціального педагога і соціального працівника: спільне і відмінне. Ашиток Н. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.4-13. - укр. УДК 37.06:37.011.31:364.62.
У статті піднімається питання взаємозв'язку дефініцій соціальної педагогіки та соціальної роботи. Здійснено теоретичний аналіз їх взаємозв'язку. Актуалізується питання про необхідність подальшого розмежування двох сфер соціальної діяльності - соціально-педагогічної та соціальної роботи.
- 14.17.08.3316/194767. Практична підготовка майбутнього соціального педагога з використанням інформаційних і комунікаційних технологій. Березан В. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.14-25. - укр. УДК 371.315.6.015:376.
У статті аналізуються структура і зміст практичної підготовки майбутнього соціального педагога у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка на освітньо-кваліфікаційних рівнях "бакалавр", "спеціаліст", "магістр", обґрунтована перспективність широкого використання інформаційних і комунікаційних технологій на всіх етапах організації різних видів практики.
- 14.17.08.3317/194775. Професійні та особистісні якості шкільного соціального педагога. Гавриш О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.98-106. - укр. УДК 37.011.31:37.06.
У статті проаналізовані вимоги до професійних та особистісних якостей шкільного соціального педагога. Автор розкриває, на якому рівні знань, умінь та навичок повинен бути фахівець соціальної сфери для проведення ефективної й якісної роботи у школі. У своєму дослідженні серед професійних умінь він виділяє аналітичні, прогностичні, проектувальні, рефлексивні та комунікативні. Автор також надає перелік професійних базових характеристик шкільного соціального педагога. Крім цього, він узагальнює та систематизує особистісні якості, які мають значимість для професії соціального педагога. Окрему увагу приділяє етичним принципам роботи фахівців соціальної сфери.
- 14.17.08.3318/194784. Динаміка рівня готовності до самостійного життя вихованців ДБСТ при здійсненні їх соціально-педагогічної підтримки. Лоза Т. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.187-197. - укр. УДК 37.06:347.639.
У статті відстежено динаміку рівня готовності вихованців дитячих будинків сімейного типу до самостійного життя при здійсненні їх цілеспрямованої соціальної підтримки з боку батьків-вихователів та спеціалістів з соціального супроводу. Основними критеріями експериментальної роботи виступили готовність до сімейного життя, соціальна компетентність та професійна готовність вихованців. Форми і методи такої підтримки було впроваджено з урахування особистісних та вікових характеристик вихованців, а також особливостей їх попереднього соціального досвіду.
- 14.17.08.3319/194841. Інноваційний досвід соціально-реабілітаційної роботи з дітьми-інвалідами та їх батьками в Україні. Ревть А. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.169-175. - укр. УДК 37.013.(477):376.1.
У статті розкрито проблему використання інноваційних форм соціально-реабілітаційної роботи з дітьми-інвалідами. Окреслено основні концептуальні виміри проблеми, обґрунтовано технології роботи з сім'ями, що спрямовані на підвищення соціального здоров'я усіх членів сім'ї, що виховує дитину-інваліда. Проаналізовано використання лялькотерапії у реабілітації.
- 14.17.08.3320/194973. Опіка над дітьми як наукова проблема: міждисциплінарний підхід. Карпенко О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.138-144. - укр. УДК 37(438):347.64.
У статті висвітлено опіку над дітьми у контексті міждисциплінарного підходу. Проаналізовано поняття "опіка", "турбота" у теорії опіки, етиці опіки. Розкрито застосування теорії опіки та її варіантів у різноманітних галузях наукових досліджень. У сфері освіти етика опіки мала найбільший вплив на моральне виховання, у структурі якого чотири компоненти: моделювання, діалог,

практика та підтвердження. У філософії виникла дискусія навколо опіки відносин чи опіки чеснот, про перевагу справедливості чи опіки, про значення статі у теорії опіки.

14.17.08.3321/195126. Dom dziecka specyficzna forma opieki zastępczej i wychowania. Zieba A. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014, №11, С.134-136. - польська. УДК 37:36.

Autorka podejmuje ważny temat sieroctwa społecznego i formy opieki zastępczej w postaci domu dziecka. Wprawdzie słyszy się wiele słów krytyki pod adresem tych placówek, ale w dalszym stopniu są one jedną z najpopularniejszych form opieki zastępczej i wychowania.

14.17.08.3322/195167. Використання інноваційних навчально-тренувальних методик у фаховій підготовці соціальних працівників. Тимків Л. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №6, С.94-99. - укр. УДК 37.02:372.

У статті розглядаються питання використання інноваційних тренувальних методик у фаховій підготовці соціальних працівників. Показано, що застосування навчально-тренувальних методик у навчальному процесі сприятиме стимулюванню розумової і соціальної активності майбутніх фахівців соціальної сфери, формуванню у них готовності до самостійного прийняття рішень відповідно до засвоєних знань.

14.17.08.3323/195168. Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП: співпраця із сім'єю. Чулахіна С. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №6, С.99-106. - укр. УДК 371.13 : 371.15.

В статті проаналізовано проблеми формування професіоналізму майбутнього педагога в умовах інклюзивної освіти. Актуалізовано теоретико-методологічні засади порушеної проблеми та обґрунтовано практичну спрямованість теоретичних знань та практичних умінь організації корекційно-виховної роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку в умовах інклюзивної освіти.

14.17.08.3324/197018. Модель соціально-педагогічного осмислення роботи з опікунською сім'єю в загальноосвітній середній школі. Федорова Л.М. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.212-220. - укр. УДК 37.013.42:364-482.

У статті акцентується увага на тому, що в останні роки все більшої уваги набувають альтернативні форми опіки - дитячі будинки сімейного типу, прийомні та опікунські сім'ї. Автором зазначається, що стрімкий розвиток сімейних форм соціального захисту дітей потребує переосмислення поглядів на опікунські сім'ї, дослідження особливостей їх функціонування, а також специфіки соціально-педагогічної роботи з опікунами у закладах освіти. Розглядаються особливості опікунської сім'ї та розкривається специфіка роботи з такими сім'ями. Пропонується ефективна авторська модель соціально-педагогічної роботи з опікунською сім'єю в загальноосвітній середній школі. Основною метою впровадження авторської моделі є досягнення високого рівня соціально-педагогічної роботи в загальноосвітній середній школі з дітьми-сиротами та членами опікунських сімей. Впровадження моделі соціально-педагогічної роботи в загальноосвітній середній школі здійснювалося за допомогою програми "Крокуємо разом", яка складалася із трьох етапів. Кожний із цих етапів характеризувався організаційними змінами та впровадженням нових форм роботи.

14.17.08.3325/200741. Підготовка соціальних працівників за сучасних умов: інноваційні тенденції. Савельчук І.Б. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І. Франка, 2016, №1(83), С.117-122. - укр. УДК 37:36.

У статті представлено аналіз впливу тенденцій на розвиток системи підготовки соціальних працівників в Україні. Запропоновано теоретичне розуміння створення освітніх моделей підготовки соціальних працівників та їх періодизацію. Розроблено завдання розвитку підготовки відповідно до тенденцій соціальної роботи та фахової підготовки соціальних працівників. Визначено організаційні напрями оновлення підготовки соціальних працівників та запропоновано можливі умови, сукупність яких створює належне функціонування освітнього інноваційного середовища.

14.17.08.3326/200790. Обґрунтування доцільності розробки системи професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до розв'язання конфліктів. Калаур С.М. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.64-69. - укр. УДК 370.13.42 + 374.

В статті обґрунтовано необхідність використання системного підходу у професійній підготовці майбутніх фахівців соціальної сфери до розв'язання конфліктів. Охарактеризовано основні суперечності, які покладено в основу формування професійної компетентності в сфері конфліктної взаємодії в соціальній сфері. Зосереджено головну увагу на трьох концептах (теоретичному, методологічному й технологічному), що передбачають оптимізацію діяльності з урахуванням специфіки професій майбутнього соціального педагога і соціального працівника в процесі їх неперервної професійної підготовки ("молодший спеціаліст", "бакалавр", "магістр"). Розкрито методи, які доцільно використовувати під час професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до розв'язання професійних конфліктів.

14.17.08.3327/201349. Технології за функціональними напрямками діяльності соціального педагога. Краснова Н.П. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.451-456. - укр. УДК 37.013.42.

У даній статті розкриваються технології профілактичної, реабілітаційної, посередницької соціально-педагогічної діяльності, технології соціально-педагогічної експертизи та робота соціального педагога з громадськістю. При розкритті даних технологій наголос робиться на інноваційні прийоми їх реалізації, котрі включають діагностичний, інформаційно-контрольний, прогностичний та формуючий аспекти.

14.17.08.3328/201786. Соціалізація особистості як соціально-педагогічна проблема. Алексєєва В.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.17-22. - укр. УДК 37.013.42.

У статті окреслюється актуальна проблема сучасної соціально-педагогічної теорії та практики. Здійснено науково-теоретичний аналіз соціалізації особистості у зазначеному аспекті. Особлива увага в дослідженні надається питанню сутності соціалізації, розгляд її як процесу та результату входження індивіда в життя суспільства, що передбачає: соціальне пізнання, соціальне спілкування, оволодіння навичками практичної діяльності. Справедливо зазначено, що людина стає особистістю в міру засвоєння соціального досвіду у всіх його проявах (способах і засобах виробництва, духовної культури, прийомах чуттєвого пізнання, абстрактного мислення тощо). Ретельно розглядаються особливості та специфіка процесу соціалізації. Визначаються основні принципи, компоненти та універсальні механізми, які можна покласти в основу структурування процесу соціалізації.

14.17.08.3329/201787. Можливості використання ІКТ у роботі соціального педагога в умовах інклюзивної освіти. Березан В.І. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.22-26. - рос. УДК 37.013.42:004:[376-056.26].

У статті розкривається сутність інклюзивної освіти, нормативно-правова база інклюзивної освіти в Україні та соціально-педагогічної роботи з дітьми з особливими потребами, визначається роль соціального педагога у роботі з дітьми з особливими потребами в умовах інклюзивної освіти. Розглядаються можливості використання ІКТ у роботі соціального педагога в умовах інклюзивної освіти, шляхи вдосконалення системи підготовки соціального педагога.

- 14.17.08.3330/201790. Социально-педагогическая работа с безработной молодежью из маргинальных семей. Земба Б.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.36-41. - рос. УДК 37.013.42:374.
В статье поднята проблема поиска новых способов организации социально-педагогической работы с маргинальной молодежью школьного возраста. Осуществлен анализ опыта эффективной социально-педагогической работы с детьми из маргинальных семей. Исходя из анализа возрастных особенностей маргинальной молодежи школьного возраста, выделены особенности социально-педагогической работы с данной категорией населения.
- 14.17.08.3331/201791. Критерії та показники сформованості соціальної суб'єктності неповнолітніх, які опинилися в складних життєвих обставинах (СЖО). Сосюра М.О. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.41-45. - укр. УДК 37.013.42-053.6-058.64.
У статті розкрито зміст поняття "соціальна суб'єктність". Автором розглянуто проблему формування соціальної суб'єктності неповнолітніх, які опинилися в складних життєвих обставинах. В статті теоретично обґрунтовано критерії, показники та рівні, що передбачають можливість вимірювання сформованості соціальної суб'єктності неповнолітніх, які опинилися в складних життєвих обставинах, з використанням відповідних емпіричних методів і методик.
- 14.17.08.3332/201793. Соціальна дезадаптація підлітків у теоретичному контексті: сутність і причини виникнення. Швець Т.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.49-53. - укр. УДК 364.62:364.446.
У статті здійснена спроба проаналізувати соціальну дезадаптацію підлітків у теоретичному контексті як соціально-педагогічну проблему. Водночас розглянуто питання сутності і причин виникнення явища "соціальна дезадаптація підлітків". Наголошено, що шкільна неуспішність як наслідок соціальної дезадаптації є однією з найважливіших причин формування порушень поведінки учнів.
- 14.17.08.3333/201795. Технологічні аспекти профілактики сімейної депривації вихованців інтернатних закладів спортивного профілю. Красницька О.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.58-63. - укр. УДК 37.013.42:796.011.3.
У статті порушено проблему сімейної депривації в інтернатних закладах спортивного профілю. Розкрито сутність профілактики сімейної депривації вихованців інтернатних закладів спортивного профілю, окреслено її завдання та зміст технологічного забезпечення профілактики сімейної депривації вихованців інтернатних закладів спортивного профілю.
- 14.17.08.3334/201829. Актуальні проблеми соціально-психологічного забезпечення діяльності в звичайних та екстремально-надзвичайних умовах. Малинівська Л.І. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.98-101. - укр. УДК 159.9:331.451.
У статті проаналізовано категорійно-понятійний апарат у вітчизняній психолого-педагогічній літературі, підкреслено, що формування правильної соціально-психологічної позиції особи щодо власної безпеки, мотивації її безпечної поведінки у сферах життєдіяльності, а також завчасне засвоєння певних знань та вмінь запобігають можливим ризикам і загрозам здоров'ю та життю.
- 14.17.08.3335/201848. Принципи професійної підготовки магістрів соціальної роботи в адаптивній соціально-педагогічній системі. Копилова С.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.60-66. - укр. УДК 378;37.013;37.032.
У статті обґрунтовується система принципів професійної підготовки магістрів соціальної роботи. Вона представлена через принципи, що орієнтовані на суб'єктів професійної підготовки, зв'язки соціально-педагогічної системи із середовищем, реалізацію процесу професійної підготовки, а також специфічні принципи професійної підготовки магістрів соціальної роботи. Виділені принципи схарактеризовані й оцінені на предмет необхідності й достатності.
- 14.17.08.3336/201862. Дитина як суб'єкт соціальної відповідальності в мікросередовищі: соціально-педагогічний аспект. Василенко О.М. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.122-127. - укр. УДК 37.013.42.
У статті порушено проблему соціальної відповідальності дитини в мікросередовищі. Здійснено спробу довести із соціально-педагогічних позицій, що розвиток соціальної відповідальності дітей потребує розгляду дитини не як об'єкта соціально-педагогічного впливу, а як соціального суб'єкта. Виокремлено механізми становлення дитини соціальним суб'єктом відповідальності: гармонізацію індивідуальної та соціальної складових на внутрішньому духовному рівні соціального суб'єкта (дитини, родини, соціальної групи, країни, регіону світу); вироблення суб'єктами відповідальних відносин спільної узгодженої мети; інтеграцію соціально-виховних зусиль суб'єктів щодо корекції відповідальності всіх соціальних суб'єктів.
- 14.17.08.3337/201864. Освіта суспільства як один з елементів соціальної допомоги маргінальним сім'ям. Земба Б.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.2, С.131-136. - укр. УДК 37.013.42:374.
У статті розглядається проблема підтримки маргінальних сімей у сучасному польському суспільстві. Доводиться необхідність пошуку нових підходів в організації допомоги найбільш вразливим категоріям населення з боку суспільства. Підтверджується важливість освіти суспільства як запоруки формування впевненості у власних потенційних можливостях, здобуття нових знань, умінь і навичок для якісної зміни власного життя та життя близьких людей.
- 14.17.08.3338/202087. Особенности социально-педагогической работы с маргинальными семьями. Земба Б.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.173-178. - рос. УДК 37.013.42:374.
В статье поднята проблема поиска новых способов организации социально-педагогической работы с маргинальными семьями. Осуществлен анализ опыта эффективной социально-педагогической работы с детьми из маргинальных семей. С учетом анализа понятия "социально-педагогическая работа" выделены особенности ее реализации с маргинальными семьями.
- 14.17.08.3339/202088. Соціальна профілактика девіацій, які виникають у міжнетнічних відносинах. Козубовський Р.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.178-183. - укр. УДК 364.371.134.
Стаття присвячена проблемі міжнетнічних відносин у багатонаціональній Україні, зокрема аналізу девіантних виявів, які виникають на міжнетнічному ґрунті. Розглядаються основні причини девіацій у міжнетнічних відносинах. Підкреслюється важливість урахування етнічних особливостей населення для уникнення міжнетнічного напруження й конфліктів. Пропонуються заходи щодо соціальної профілактики міжнетнічних конфліктів.
- 14.17.08.3340/202089. Особливості професії "соціальний працівник" як основа дисципліни "вступ до спеціальності". Літяга І.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.183-187. - укр. УДК 378.016:34(043).
У статті розглядаються сутність та специфіка професії "соціальний працівник" у контексті вивчення дисципліни "Вступ до спеціальності" студентами-першокурсниками, що дасть їм можливість сформувати правильне розуміння обраної спеціальності та перспективні погляди на неї.
- 14.17.08.3341/202090. Деякі особливості корекційно-реабілітаційної роботи з дезадаптованими дітьми. Сойма Н.Д. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.187-191. - укр. УДК 376.58-053.5.

В статті аналізуються деякі аспекти проблеми дезадаптації дітей. Обґрунтовано необхідність проведення відповідної корекційно-реабілітаційної роботи. Психолого-педагогічна і соціальна реабілітація розглядається як комплекс заходів соціальної підтримки і діагностико-корекційних програм із подолання різних форм дезадаптації неповнолітніх, інтеграції їх в соціум, які здійснюються школами і соціальними установами й організаціями.

14.17.08.3342/202122. Інтеграційні зв'язки пенітенціарної педагогіки з іншими галузями педагогічної науки. Топчій О.В. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.166-172. - укр. УДК 171.1.

Стаття присвячена дослідженню предмета пенітенціарної педагогіки, встановленню її синкретичних зв'язків із теорією навчання і теорією виховання, андрагогікою. Проаналізовані інтеграційні й диференціальні риси вказаної галузі, охарактеризовані педагогічні засоби перевиховання й ресоціалізації особистості. Встановлено роль європейських стандартів у трансформації педагогічних підходів до розуміння сутності роботи із засудженими до позбавлення волі, профілактики рецидивів злочинної поведінки. Репрезентована схема інтеграційних зв'язків пенітенціарної педагогіки з іншими галузями педагогіки.

14.17.08.3343/202204. Становлення соціальної роботи як діяльності: від соціальної підтримки до культурно-цивілізованих форм соціальної допомоги. Ребуха Л.З. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.111-117. - укр. УДК 378.14+377.35.

У статті проаналізовані літературні джерела для віднаходження такого, що постійно зростає, запиту суспільства щодо створення дієвої системи підтримки населення починаючи від появи перших держав і до середини XVIII століття. Доведено важливість книгодрукування та державних превентивних заходів проти убогості для становлення соціальної роботи. Виокремлені шляхи заміни особистісно-мирської опіки на культурно-цивілізовану соціальну допомогу.

14.85 Технічні засоби навчання і навчальне устаткування

14.17.08.3344/193503. Дидактичні електронні ресурси у системі сучасних засобів навчання. Олефіренко Н.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.129-132. - укр. УДК 378.147: 004.4.

У статті проаналізовано зміни, які відбулися у системі дидактичних засобів і зумовлені впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес. Розкрито можливості інформаційно-комунікаційних технологій, які вплинули на зміну якості сучасних засобів навчання. Розроблено й представлено класифікацію дидактичних засобів за їх роллю у навчальному процесі, яка дає уявлення про спектр електронних засобів, їх місце в системі засобів навчання та аспекти застосування. Висвітлено сутність поняття "дидактичні електронні ресурси".

14.17.08.3345/193518. Уміння візуалізувати навчальний матеріал засобами мультимедіа як фахова компетентність учителя. Семеніхіна О.В., Юрченко А.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.176-179. - укр. УДК 378.14.015.62.

У статті коротко проаналізовано підходи у тлумаченні терміну "візуалізація", на підставі чого у контексті сучасних тенденцій в інформатизації освіти зроблено висновок про необхідність вивчення та використання майбутніми вчителями природничо-математичних дисциплін технологій мультимедіа. Виділено технологію flash, яка забезпечує не лише якісну візуалізацію, а й інтерактивність створюваних додатків. Наведено опис авторського інтерактивного додатку "Інтерактивні схеми Сонячного і Місячного затемнень" як приклад динамічної візуалізації навчального матеріалу.

14.17.08.3346/193582. Аналіз існуючих хмаро орієнтованих сервісів пропонує для вищих навчальних закладів. Медведєва М.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.125-128. - укр. УДК 004.77:378.1.

У статті розглянуто ключові характеристики хмарних обчислень, коротко описані основні моделі розгортки та моделі обслуговування, складена порівняльна характеристика функціональних можливостей існуючих хмарних сервісів для вищих навчальних закладів. Розкрито переваги використання хмарних технологій у вищих навчальних закладах. Перелічено основні можливості, що відкриваються перед вищими навчальними закладами із застосуванням хмарних технологій. Сформульовані завдання, що можуть бути вирішені шляхом використання хмарних технологій.

14.17.08.3347/193612. Роль веб-ресурсу у формуванні екологічної культури особистості. Алмашій І.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.15-17. - укр. УДК 37.09.

У статті розглянуто особливості використання веб-сайтів як одного з найефективніших засобів екологічного виховання, зокрема формування екологічної культури молоді. Однією з ключових проблем сучасної педагогічної науки є систематизація обсягу потрібного інформаційного матеріалу для творчого засвоєння та його використання освітніми інститутами. Розглянуто соціальну платформу "Моя соціальна дія" екологічного спрямування, основна мета якої є висвітлення кращих зразків екологічної поведінки та діяльності.

14.17.08.3348/193617. Психолого-педагогічні особливості проектування віртуального навчального середовища. Білий В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.30-32. - укр. УДК 378.147.

У статті проаналізовано найпоширеніші теорії і концепції навчання для визначення психолого-педагогічних особливостей проектування віртуального навчального середовища інженерів-педагогів у галузі комп'ютерних технологій. Розглянуто класифікацію мотивації користувачів ВНС (ділова мотивація, пізнавальна мотивація, мотивація співробітництва, рекреаційна мотивація, мотивація самоствердження), що дозволило виокремити їх в окремі групи. Сформульовано низку загальних рекомендацій для проектування віртуального навчального середовища з урахуванням психолого-педагогічних особливостей.

14.17.08.3349/193620. Хмаро орієнтоване навчальне середовище: категорійно-понятійний апарат. Вакалюк Т.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.38-41. - укр. УДК 371.64:378.14:004.

У статті проаналізовано підходи педагогів до розуміння сутності базових понять дослідження. Розглянуто тлумачення таких понять, як "навчальне середовище", "закрите та відкрите навчальне середовище", "віртуальне навчальне середовище", "комп'ютерно орієнтоване навчальне середовище", "персоніфіковане комп'ютерно інтегроване навчальне середовище", "хмарні технології", "хмара", "хмарні обчислення", "хмарні сервіси", "хмаро орієнтоване навчальне середовище", "хмаро орієнтована навчальна спільнота", "проектування навчального середовища".

14.17.08.3350/193623. Використання сучасних інформаційних технологій при вивченні іноземної мови. Годованець Н.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.48-50. - укр. УДК 378.147; 811.

У статті розглянуто особливості використання нових інформаційних технологій при вивченні іноземної мови. Такі технології навчання допомагають студентам розвинути необхідні вміння та навички, збільшують інтерес до навчального матеріалу,

дозволяють зробити навчальний процес більш ефективним та індивідуалізованим. Інформаційні технології швидкі, автоматизовані, інтерактивні, вони підтримують швидку комунікацію і допомагають адаптації в різних контекстах. Розглянуто трактування понять "інтерактивні технології" та "інноваційна педагогічна технологія" навчання іноземних мов.

14.17.08.3351/193625. Використання комп'ютерних програмних засобів під час навчання побудови стереометричних фігур. Гулівата І.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.53-55. - укр. УДК 371.315.7:51.

Актуальність матеріалу, обумовлена використанням ефективних методів унаочнення геометричного матеріалу з метою навчання побудови стереометричних фігур. Проаналізовано наявні програмно-педагогічні засоби на предмет ефективності їх використання під час вивчення стереометрії, з урахуванням методичних вимог наочності, доступності, поетапності формування конструктивно-геометричних знань, умінь і навичок учнів. Запропоновано демонстраційні комп'ютерні моделі (ДКМ) з метою поетапної демонстрації дій під час виконання побудов, як супровід уроків стереометрії.

14.17.08.3352/193640. Компонентна модель хмаро орієнтованого навчального середовища загальноосвітнього навчального закладу. Литвинова С.Г. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.99-106. - укр. УДК 373.5.016:004.738.5.

У статті описано компонентну модель хмаро орієнтованого навчального середовища загальноосвітнього навчального закладу (ХОНС ЗНЗ), визначено склад навчального середовища, встановлено базові компоненти функціонування просторово-семантичного компоненту (ПСК) ХОНС, його завдання та переваги використання, описано репозитарій навчального контенту як складової ПСК; з'ясовано мету, завдання та зміст змістово-методичного компоненту (ЗМК) ХОНС; розкрито особливості комунікаційно-організаційного компоненту (КОК), описано режими, види, рівні та форми навчальної комунікації, окреслено основні напрями організації ХОНС засобами розподілу прав доступу та організації суб'єктів.

14.17.08.3353/193685. Формування саморегулятивно-рефлексивного компонента професійної компетентності засобами комп'ютерно-орієнтованих технологій навчання. Горобець С.М. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.61-64. - укр. УДК 378.1:004.42.

Актуальним завданням та необхідною умовою успішного формування компетентного фахівця є спрямованість навчального процесу на комплексний розвиток особистості. В статті запропоновані показники та рівні сформованості саморегулятивно-рефлексивного компонента професійної компетентності майбутніх фахівців. Надані рекомендації щодо використання комп'ютерно орієнтованих технологій навчання для сприяння формуванню зазначеного компонента. Розроблено тематичний зміст факультативного курсу, запропоновані форми, методи і засоби навчання.

14.17.08.3354/193714. Методика організації визначення істинності знань студентів за допомогою автоматизованої опитувальної системи. Поповський Ю.Б. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.153-156. - укр. УДК 371.261:378:004(045).

У статті проаналізовано підходи до оцінювання набутих знань та умінь студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності засобами автоматизованої системи опитування. Розглянуто методи контролю знань та оцінювання навчальних досягнень студентів, запропоновано методику організації забезпечення педагогічних умов впливу викладача на продуктивність діяльності студентів. Описано основні етапи розробки процедури оцінювання навчальних досягнень студентів із використанням інтерактивних технологій.

14.17.08.3355/194207. Використання інтернет-технологій при підготовці майбутніх учителів біології до реалізації здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності. Дяченко-Богун М.М. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика.* Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.24-30. - укр. УДК 373.015.31:004.738.5.

У статті розглядаються переваги використання Інтернет-технологій у процесі підготовки майбутніх учителів біології до реалізації здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності. Обґрунтовано шляхи модернізації здоров'язбережувальних технологій через використання мультимедійних засобів навчання, індивідуалізацію творчих завдань, розширення проєктної діяльності, глобалізацію освітнього середовища засобами соціальних мереж.

14.17.08.3356/194278. Розвиток лабораторій для дистанційного навчання. Вінсе Т., Балвірчак Р. // *Електромеханічні і енергозберігаючі системи.* Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2015, №3(31), С.168-175. - англ. УДК 378.16"71":378.018.432.

Освітлено проблематику віддалених лабораторій, історію їх розвитку й основні кроки еволюції. Останні десятиліття розповсюдження та розвиток інформаційних технологій надає нові можливості також в освітніх і виробничих сферах. Однією з новітніх переваг є можливість здійснення моніторингу та керування роботою обладнання з будь-якої точки планети, можливість дистанційного навчання та ін. На сьогодні існує багато розробок програмного забезпечення для моделювання з можливістю моделювання електричних кіл. Проте комп'ютерне моделювання не є настільки ж ефективним, як проведення реальних експериментів. Навчання електромеханіці вимагає в основному практичної роботи в лабораторії. Дистанційні лабораторії дозволяють виконувати реальні експерименти віддалено та можуть запропонувати всі переваги новітніх технологій.

14.17.08.3357/198145. Застосування хмарних технологій в ІТ-освіті. Цюцюра С.В., Резнік Р.С. // *Управління розвитком складних систем.* Київ: Київський нац. ун-т буд-ва і архітектури, 2015, №24, С.142-146. - укр. УДК 004.451.83.

Нині невід'ємною частиною людського життя є використання найновітніших інформаційних технологій, які допомагають поліпшити життя людини. Тому нагальним є питання використання нової технології, яка на сьогодні є основною революційною технологією і має назву "Хмарні обчислення". Завдяки швидкому темпу розвитку новітніх технологій постає проблема у роботі з великими обсягами даних, але не всі сучасні ВНЗ можуть забезпечити себе кваліфікованими спеціалістами через недостатність ресурсів для навчання студентів. Фахівці у сфері ІТ погоджуються, що сьогодні "Хмарні обчислення" - це нова третя ІТ-платформа, яку потрібно використовувати для розвитку новітніх технологій та покращення рівня освіченості у ВНЗ. У статті розглянуто поняття хмарних технологій, проведено аналіз їх можливостей щодо використання хмарних технологій для підвищення та оптимізації комунікаційних зв'язків у процесі навчання та передачі інформації в ІТ-освіті. Також проведено аналіз готовності використання нової технології в ІТ-компаніях України та розглянуто оптимальні платформи для роботи з хмарними технологіями.

14.17.08.3358/198177. Матричне управління програмами інформатизації у вищих навчальних закладах. Тесля Ю.М., Кубявка Л.Б., Хлевна Ю.Л. // *Управління розвитком складних систем.* Київ: Київський нац. ун-т буд-ва і архітектури, 2016, №25, С.151-157. - укр. УДК 005.8:005.41.

Розглянуто цілі та задачі інформатизації ВНЗ на сучасному етапі. Встановлено, що комплексного підходу побудови систем управління програм інформатизації немає, створення принципово нових організаційно-управлінських побудов у структурі ВНЗ залишається відкритими. Запропоновано організаційно-управлінську побудову структури програм інформатизації ВНЗ, яка проходить апробацію в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Реалізація представленої організаційно-управлінської структури полягає у формуванні проєктів за напрямками програми інформатизації (розвиток ІТ інфраструктури,

автоматизація управління університетом, інформатизація навчального процесу, інформаційно-технологічна підтримка наукової роботи, інформатизація бібліотеки, розвиток системи управління адміністративно-господарськими проектами). Запропоновано матричну модель управління для покращення організації реалізації програми інформатизації, в якій до операційних процесів належать процеси підтримки, адміністрування та супроводження розроблених в програмі інформатизації засобів. А до проектних процесів віднесено всі дії, спрямовані на створення нових програмно-інформаційних продуктів. Такий підхід дозволив створити раціональну схему інформаційної взаємодії підрозділів при реалізації програми інформатизації.

14.17.08.3359/198365. Програмний модуль дистанційного тестування. Зуєв О.С. // Комунальне господарство міст. Технічні науки та архітектура. Харків: Харківський нац. ун-т міського господарства ім. О.М.Бекетова, 2016, №130, С.109-111. - укр. УДК 528.48:371.315.7:004.

Освітні програми швидко змінюються, з'являються нові сучасні форми інтерактивної освіти. Засоби дистанційного навчання та програмування набули свого сталого розвитку у освітніх програмах Міносвіти України та як сучасні послуги навчання широко представлені в Інтернеті, на освітніх сайтах національних академій України. Отриманий освітній ресурс у вигляді комп'ютерних тестів постійно зростає. У статті представлено комп'ютерна навчальна програма Teach як складова технічних засобів тестування фахівців з геoinженерії будівництва, яка містить програмний модуль незалежної оцінки знань.

14.17.08.3360/198678. Методи і моделі аналізу якості тестових завдань і моделювання комп'ютерного адаптивного тестування у системах дистанційного навчання. Мазорчук М.С., Добряк В.С., Емельянов П.С. // Відкриті інформаційні та комп'ютерні інтегровані технології. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. Н.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №73, С.103-117. - рос. УДК 004.94:378.12.

Стаття присвячена огляду сучасних моделей і методів, які використовують для аналізу тестів у системах дистанційного навчання. Наведено опис теоретичних підходів до оцінювання результатів тестування. Розглянуто математичні моделі, що описують взаємозв'язок латентних параметрів учнів і завдань тестів. Описані загальні принципи комп'ютерного адаптивного тестування з використанням дихотомічних і політомічних завдань. Розглянуто приклад алгоритму КАТ з урахуванням початкових умов, умов вибору завдання і припинення тестування. На прикладі вхідного тесту з математики наведено спосіб оцінювання аналізу якості тесту. Як програмний інструментарій запропоновано використовувати програмний продукт RStudio.

14.17.08.3361/199563. Освітній портал як засіб упровадження ідей політехнізму. Семеновська Лариса. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №65, С.17-25. - укр. УДК 378.014.623: 37:016.

Розкрито теоретико-методичні засади реалізації політехнічного освітнього порталу в інформаційному просторі України. На основі аналізу сучасних наукових джерел і досвіду педагогічної діяльності визначено сутність, мету, завдання, ознаки, зміст, організаційні структури і сервіси політехнічного освітнього порталу.

14.17.08.3362/199809. Використання інформаційних технологій в організації самостійної роботи студентів, що вивчають іноземну мову. Чіміріс Ю.В., Чубукіна О.В. // Викаладач мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.135-143. - укр. УДК 372.881.111.1.

У даній статті розглядаються можливості залучення автентичних матеріалів із мережі Інтернет для самостійної роботи студентів в процесі вивчення іноземної мови; їх вплив на ефективність оволодіння іноземною мовою; приведено класифікацію видів завдань із залученням електронних ресурсів залежно від рівня володіння студентами іноземною мовою; зазначено можливості підвищення ефективності вирішення основних дидактичних завдань у процесі навчання за рахунок використання самостійної роботи студентів.

14.17.08.3363/199867. Модель формування автоматичних розкладів за алгоритмом Парето. Трояновська Т.І., Гороховський О.І., Бойко О.В. // Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія. Вінниця: Вінницький нац. техн. ун-т, 2016, №1(35), С.51-58. - укр. УДК 371.64 .69 37:004 37.001.5; 37.001.57; 37:51Ф7; 37:007.

Дана робота присвячена дослідженню методів, застосованих до автоматизації планування освітнього процесу. У статті виконано порівняльний аналіз існуючих засобів для створення автоматичних розкладів та деталізовано вимоги до розробки засобів формування автоматичних розкладів у навчальних закладах. Запропоновано схему моделі формування автоматичних розкладів за алгоритмом Парето та розроблено модель формування автоматичних розкладів, що заснована на методі компромісів Парето та класичній теорії розкладів. Також розроблено алгоритм компромісів для формування автоматичних розкладів за алгоритмом Парето та створено відповідний інструментарій у вигляді програмного засобу.

14.17.08.3364/199938. Вибір програмних інструментів для комп'ютерних презентацій навчального призначення. Сажко Г.І., Шеховцова В.І. // Вісник НТУ "ХПІ". Механіко-технологічні системи та комплекси. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №7(1179), С.125-131. - рос. УДК 004.05.

В статті зроблений огляд досліджень щодо підходів до застосування презентацій в навчальних цілях та запропонована авторська класифікація типів презентацій за принципом побудови. Виділені основні технології подання матеріалу та означені їх характерні особливості. Розглянути найпопулярніші програмні продукти для створення презентацій. Поданий короткий опис їх інструментальних можливостей в проєкції створення презентацій навчального призначення. Визначені їх переваги та слабкі сторони стосовно різних варіантів візуалізації навчального матеріалу. Вказані пріоритетні середовища щодо презентацій різного типу.

14.17.08.3365/200391. Розробка програмного модуля моніторингу залишкових знань студентів з дисциплін кафедри спеціалізованих комп'ютерних систем. Жидченко С.І., Дубовик Т.М. // Вісник НТУ "ХПІ". Нові рішення в сучасних технологіях. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №42(1214), С.129-133. - укр. УДК 004.94+001:372.82.

Актуальність матеріалу, викладеного у статті, зумовлена потребами професійної освіти в проведенні моніторингових досліджень, оскільки вони є одним із шляхів розширення доступу до Європейської освіти і мобільності студентів.

14.17.08.3366/200581. Використання USB-приймачів на базі демодулятора RTL2832U в навчальному процесі. Хоменко М.Ф. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Технічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(76), С.74-81. - укр. УДК 004.438.

Розглянуто застосування USB-приймачів на базі демодулятора RTL2832U як програмно-конфігурованого радіо (SDR), що може слугувати дешевою платформою для вирішення цілої низки цікавих навчальних завдань при виконанні лабораторних робіт і курсових проєктів в процесі вивчення дисциплін, пов'язаних з обробкою сигналів і фізичним рівнем телекомунікаційних систем. Наведено приклади аналізу різноманітних "живих" сигналів, таких як сигнали радіомовних УКХ станцій, цифрового телебачення, мобільного зв'язку, які можуть бути зареєстровані під час проведення лекційних та лабораторних занять, а також використання таких сигналів при написанні курсових робіт для надбання досвіду в обробці реальних сигналів. Показано, що використання спеціалізованого обладнання у навчальному процесі є недоцільним через низку причин, основною з яких є ціновий фактор, а використання демодулятора RTL2832U забезпечить необхідну технічну базу при вирішенні різноманітних задач навчального процесу в межах дисциплін, пов'язаних з обробкою сигналів. Як засіб програмної підтримки пропонується використовувати середовище програмного пакета MATLAB.

- 14.17.08.3367/200726. Особливості використання мобільного доступу до наукометричної системи Google Scholar для моніторингу впровадження результатів науково-педагогічних досліджень. Гальчевська О.А. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.30-37. - укр. УДК 371.64 .69.
У статті висвітлено проблему використання міжнародних наукометричних баз даних для здійснення моніторингу впровадження результатів науково-педагогічних досліджень, а саме їх оприлюднення та розповсюдження. Описано актуальність використання мобільних версій міжнародних наукометричних систем, що функціонують у відкритому доступі та необхідність використання мобільних версій таких систем під час навчання в аспірантурі. Виділено переваги використання міжнародної пошукової наукометричної платформи Google Scholar у науково-дослідницькій діяльності та здійснення моніторингу впровадження результатів науково-педагогічних досліджень, в тому числі необхідність використання мобільної версії системи Google Scholar науковцями в аспекті розвитку технологій мобільного навчання. Проаналізовано основні переваги використання мобільної версії Google Scholar в науково-педагогічних дослідженнях.
- 14.17.08.3368/200752. Врахування особливостей пам'яті при створенні електронних освітніх ресурсів. Денисенко С.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.26-30. - укр. УДК 37.026:004.032.6(045).
У статті представлено особливості проектування сучасних засобів навчання з урахуванням закономірностей пам'яті. Розкрито специфіку та значення пам'яті в ефективній реалізації навчальної діяльності. Сформульовано та обґрунтовано рекомендації до організації навчального контенту електронних освітніх ресурсів для забезпечення ефективного протікання усіх процесів пам'яті (запам'ятовування, відтворення, збереження). Наведено приклади авторських електронних освітніх ресурсів, де практично реалізовано визначені рекомендації.
- 14.17.08.3369/200766. Особливості використання мультимедійних технологій навчання у ВНЗ. Супрун М.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.112-116. - укр. УДК 378.164 .169.
Включение информационных мультимедийных технологий делает процесс учебы более технологическим и более результативным. Но главный успех - интерес студентов, их готовность к творчеству, потребность в получении новых знаний и ощущения самостоятельности. Компьютер позволяет делать занятия не похожими один на другое. Это ощущение постоянной новизны содействует развитию в студентов интереса к учебе. В статье выяснены преимущества и возможности технологий мультимедиа, которые активно используются в предоставлении информации. Проанализирован феномен информационных технологий мультимедиа и интернет с точки зрения наличия в них тех черт, которые способны предоставить процессу учебы более эффективную направленность. Поданы наиболее целесообразные направления использования интерактивных мультимедиа в учебе.
- 14.17.08.3370/201213. Комп'ютерна підтримка перманентного навчання керівника навчального закладу: електронні засоби навчання. Василенко Н.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №2, С.69-77. - укр. УДК 378.046.4:371.113.
Розглядаються можливості електронних технологій для управління перманентним навчанням керівників загальноосвітніх навчальних закладах. Розкрито низку принципів відмінностей електронного посібника від посібників, виготовлених друкарським способом, та визначено переваги перед традиційними видами посібників. Описуються методики підготовки, створення та реалізації електронних посібників. Наводяться приклади використання електронного підручника для організації перманентного навчання слухачів курсів підвищення кваліфікації в системі післядипломної освіти.
- 14.17.08.3371/201229. Науково-організаційні засади та чинники доцільності використання систем веб-конференцій як новітніх електронних засобів навчання. Словінська О.Д. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №3, С.87-92. - укр. УДК 004:37.
У статті аналізуються організаційні чинники доцільності використання систем веб-конференцій, наукові, організаційні, технологічні засади використання систем впровадження онлайн-заходів, розглядаються головні переваги веб-конференцій та вебінарів у порівнянні з їх традиційними аналогами.
- 14.17.08.3372/201354. Проблеми і перспективи комп'ютеризації при підготовці кваліфікованих спеціалістів зі спеціальності "нетрадиційні та відновлювані джерела енергії". Дон Н.Л. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.475-478. - укр. УДК 378.147.
У роботі приведений аналіз застосування ЕОМ під час проведення аудиторних занять зі спеціальних дисциплін. Визначений перелік заходів, що оптимізують застосування комп'ютерів при підготовці спеціалістів технічного профілю.
- 14.17.08.3373/201666. Роль інформаційних технологій в сучасних закладах освіти. Бистрянцев М.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.224-227. - укр. УДК 373.1.
У статті розглядаються питання інформатизації освіти - процесу підготовки людини до повноцінного життя в умовах сучасного інформаційного світового співтовариства, до продуктивного використання інформації та знань на основі широкого застосування обчислювальної техніки й засобів телекомунікації. Аналізуються основні можливості та напрямки використання сучасних інформаційних технологій в педагогічних цілях. Визначаються загальні типи комп'ютерних засобів навчання, їх функціональне призначення та місце у сучасному уроці.
- 14.17.08.3374/201835. Міжнародний електронний посібник "Spreadthesign": лінгвістичні особливості. Адамюк Н.Б. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.124-131. - укр. УДК 81-221.24(075.034.2:084.121).
У статті представлено сайт "Поширимо жест", який є навчальним посібником для вивчення і популяризації національної жестової мови різних країн в Інтернеті. Висвітлено структуру електронного посібника та концептуальний підхід до подання матеріалу з точки зору лінгвальних особливостей природних національних жестових одиниць та їхніх варіантів за тематичним принципом. Детально описано особливості групової роботи української команди; зазначено роль допоміжних навідників "клас" і "визначення" певної мовної одиниці в процесі роботи над перекладом слів для точного відеодокументування жестових аналогів; розкрито механізм перекладу з англійської словесної мови на українську жестову мову; наведено практичне порівняння мовних одиниць різних країн на прикладі понять "або", "говорити". Обґрунтовано призначення міжнародного посібника для документування національних жестових одиниць, а також більш доступного спілкування глухих громадян із різних країн.
- 14.17.08.3375/202190. Онлайн-середовище як сучасний дидактичний інструментарій вивчення іноземних мов. Тимошук І.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.2, С.45-50. - укр. УДК 372.881.1.
Із розвитком онлайн-середовища з'явилось більше можливостей для поліпшення навичок з іноземної мови, які передбачають взаємодію з іншими людьми за допомогою соціальних мереж. Використання в повсякденному житті онлайн-середовища сприяло розвитку і розширенню наукової інформації та публікацій, а як результат - збільшенню електронних книг, підручників,

посібників, журналів, відеофільмів, аудіопродукції. Значення веб-мережі не може бути проігнорованим, адже вона усунула кордони між країнами всього світу. Серед основних причин використання онлайн-середовища для вивчення іноземних мов можна виділити автентичність, грамотність, взаємодію, життєздатність та розширення можливостей. Перевагами Інтернету як у вивченні, так і в поглибленні знань з іноземної мови можна назвати широкі можливості, економію часу, доступну ціну, гнучкість, практичну спрямованість, перевірку рівня знань.

14.17.08.3376/202323. Використання main як інструменту для тестування й оцінки граматичних знань у слабшій мові двомовних шведсько-російських дітей. Рінгблом Н. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.162-173. - англ. УДК 81'23.

Мета нашого дослідження полягала в тому, щоб показати, як MAIN (Гагаріна та ін., 2012) може бути використаний як інструмент оцінки для тестування граматичних знань у двомовних дітей, з особливим акцентом на виявленні двомовних особливостей у морфо-синтаксисі слабшої мови. Для батьків і педагогів надзвичайно важливо бути в курсі основних проблем, пов'язаних з мовними здібностями дитини з тією метою, щоб вчасно забезпечити адекватний і ефективний зворотний зв'язок і надати допомогу (Hultenstam, 1985: 120). Педагоги повинні бути в змозі діагностувати і зрозуміти дитячі проблеми та знайти способи, щоб допомогти їм подолати їх (там само). Для того, щоб зробити це, їм потрібен інструмент, який простий в управлінні і використанні. MAIN має всі передумови бути таким інструментом, але не в його теперішньому вигляді. Для того, щоб MAIN використовувався у навчанні, необхідно розробити більш оптимальну версію. У одинадцять шведсько-російських двомовних дітей у віці 6-12 років, які проживають в районі Стокгольма, були вивчені даного дослідження. Результати експериментального дослідження показали нові дані, що дозволило нам принципово по-новому зрозуміти процес оволодіння двомовністю, при якій одна мова є домінуючою.

14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах

14.17.08.3377/193085. Notes from European experience on multilingual talking books for young school children learning creativity. Першукіна О.О. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.122-126. - англ. УДК 37.013.74:81'246.3(4).

Стаття присвячена одній із актуальних проблем багатомовної освіти вивченню досвіду міжнародного Коменіус - проекту "MuViT" зі створення електронного посібника для навчання школярів п'яти мов (англійської, німецької, іспанської, турецької, російської).

14.17.08.3378/193087. Особливості розвитку сучасної шкільної іншомовної освіти сполученого королівства Великобританії та Північної Ірландії. Гриненко Д.В. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.132-137. - укр. УДК 372.881.1(410).

У статті розглядаються основні тенденції розвитку шкільної іншомовної освіти у Сполученому Королівстві Великої Британії та Північної Ірландії, а також визначаються чинники, що зумовили ці чи інші зміни в іншомовній освітній політиці цієї країни, а саме впровадження оновлених освітніх програм, стандартів, вимог до роботи вчителя, застосування інтегрованого підходу до навчання, тощо. Доведений їх позитивний вплив на сприяння підвищенню рівня компетентності випускників британських шкіл та презентовані статистичні дані, що чітко демонструють позитивні тенденції у розвиткові процесу формування іншомовних комунікативних навичок школярів на різних етапах вивчення іноземних мов. Зважаючи на те, що розвиток британської іншомовної освіти не можна вважати однорідним та лінійним через поділ цієї країни на окремі частини (Англія, Шотландія, Уельс та Північна Ірландія), кожній з яких притаманні прийняття власних освітніх документів, автор статті висвітлює особливості розвитку іншомовної освіти кожної частини окремо, а також демонструє деякі спільні та відмінні риси, притаманні навчанню іноземних мов у кожній з них. Окрім того, у статті визначаються цілі, що ставить перед собою британська іншомовна освіта, а також деякі інновації, що були у ній введені. Особливо яскраво ці зміни позначилися на впровадженні інтегрованого підходу до навчання, що забезпечує не лише удосконалення комунікативних навичок, а й допомагає водночас здобути практичні знання з інших предметів. Інноваційним стало й оцінювання навчальних досягнень учнів. Автор статті наводить сучасну схему такого оцінювання, що активно застосовується педагогами в процесі навчання учнів у школі та забезпечує точність оцінки результатів їх навчальної діяльності.

14.17.08.3379/193089. Розвиток системи підготовки кваліфікованих працівників дошкільних установ та вчителів початкової школи в Англії в кінці ХХ - на поч. ХХІ ст. Демченко О.І. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.143-148. - укр. УДК 37.013.74.

У статті досліджено основні етапи реформування системи підготовки кваліфікованих працівників дошкільних закладів та вчителів початкової школи в Англії в кінці ХХ - на поч. ХХІ ст. Проаналізовано значення національних стандартів для раціоналізації моделей підготовки спеціалістів у роботі з дітьми 3-11 років. Визначено основні проблеми, які постають перед британським суспільством на шляху імплементації національних професійних стандартів на сучасному етапі. Обґрунтовано раціональність творчого використання досвіду Англії в цій сфері для покращення освітньої політики України.

14.17.08.3380/193140. Тенденції моделювання освітнього простору в контексті розвитку початкової освіти у зарубіжних країнах. Цимбалару А.Д. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.436-442. - укр. УДК 373. 3. 091.

У статті окреслюються перспективні для моделювання освітнього простору в школі І ступеня тенденції позитивного зарубіжного досвіду розвитку початкової освіти. Передусім це організація розвивального освітнього середовища, яка забезпечується переважно його індивідуалізацією і багатоваріантністю, нерозривна єдність яких є однією з важливих для проектування освітнього простору тенденцій розвитку початкової освіти. На забезпечення індивідуалізації і багатоваріантності шкільного середовища спрямовано пошук нових архітектурних форм його просторово-предметного компоненту, підходів до модернізації системи професійної перепідготовки педагогів. Водночас автор звертає увагу на здоров'язбережувальну спрямованість шкільного середовища як окрему тенденцію, а також на пошук шляхів інтеграції змісту освіти, що виразно простежується як ще одна тенденція. Особливу увагу автор зосереджує на специфічних саме для початкової ланки школи тенденціях - вирівнювання освітніх позицій учнів і увага до розв'язання проблеми наступності.

14.17.08.3381/193216. До проблеми теоретичної підготовки бакалаврів соціальної роботи у Великій Британії. Бартош О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.14-17. - укр. УДК 378.046-021.64(410):364.

Денні програми підготовки бакалаврів соціальної роботи є на сьогодні 3-річними в Англії, Північній Ірландії та Уельсі та 4-річними - в Шотландії. На 1-му році навчання на ступінь бакалавра соціальної роботи студенти вивчають історичний та міжнародний контексти соціальної роботи, тренують навички та вміння роботи з різними категоріями клієнтів та піклувальників. На 2-му році навчання студентам пропонують теми до вивчення, що стосуються анти-опресивної та антирасистської практики, соціальної роботи в організаціях різного типу, соціальної роботи з дітьми та сім'ями, соціальної роботи з дорослими, розуміння

психічних хвороб, теорії особистості, процесу надання допомоги тощо. На 3-му році навчання студентам пропонують курси, що пов'язують теорію з практикою соціальної роботи. Особливо важливим вважається курс "Робота з різними типами клієнтів".

14.17.08.3382/193219. Полікультурне навчання США: спільність цілей у вивченні англійської та рідної мови. Бичок А.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.23-25. - укр. УДК 378.09.

У статті частково досліджено досвід американської вищої школи у плані становлення майбутнього фахівця; виокремлено способи розв'язання проблем полікультурних спільнот; розглянуто особливості моделей навчання у США; визначено вимоги до студентів та викладачів у навчальному процесі.

14.17.08.3383/193233. Міждисциплінарний підхід до формування академічної комунікативної компетенції у студентів природничих спеціальностей в університетах США. Козолуп М.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.60-63. - укр. УДК 378.4:502.2:808 (73).

Стаття присвячена вивченню особливостей застосування міждисциплінарного підходу до формування академічної комунікативної компетенції у студентів природничого профілю в університетах США. У роботі визначено основні засади використання міждисциплінарного підходу до навчання в американській педагогіці; досліджено організаційні особливості реалізації програм інтегрованої дисциплінарно-академічної комунікативної підготовки студентів природничих спеціальностей у ВНЗ США; розглянуто можливості запозичення та адаптації американського досвіду на ґрунті вищої освіти України.

14.17.08.3384/193234. Професійний розвиток фахівців шкільного консультування в США. Козубовська І.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.63-65. - укр. УДК 377.3:37.013.

В статті розглядаються питання професійної діяльності шкільних консультантів в системі освіти США. Проаналізовано різноманітні засоби, форми і методи підвищення професійної кваліфікації та особистісного розвитку фахівців шкільного консультування в процесі їх професійної діяльності.

14.17.08.3385/193243. Вища освіта Данії, Норвегії, Швеції у сучасному європейському вимірі. Логвиненко Т.О. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.86-89. - укр. УДК 378.14(4).

У статті розглядаються інтегративні процеси у вищій освіті європейських країн. Аналіз здійснюється на основі її розвитку у країнах Скандинавії: Швеції, Данії, Норвегії. Розкривається високий рівень функціонування вищої освіти. Провідними тенденціями її розвитку є демократизація, інтернаціоналізація, гуманітаризація, висока якість, реалізація положень Болонської Конвенції. Підкреслюється провідна роль університетів у системі вищої освіти з використанням конкретних прикладів їх діяльності.

14.17.08.3386/193261. Особливості підготовки вчителя-дослідника у Великій Британії. Попович І.Є. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №30, С.137-138. - укр. УДК 378.018:371.

В статті розкриті основні тенденції розвитку системи педагогічної освіти Великої Британії, серед яких чільне місце посідає тенденція підготовки вчителя-дослідника. Проаналізовано британська модель професійної підготовки вчителя-дослідника, а також умови ефективної підготовки вчителя в системі вищої педагогічної освіти Великої Британії.

14.17.08.3387/193285. До проблеми теоретичної підготовки магістрів соціальної роботи у Великій Британії. Бартош О.П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.12-15. - укр. УДК 378.046-021.64(410):364.

В статті проаналізовано денні програми підготовки магістрів соціальної роботи, які є на сьогодні 2-річними в Англії та 3-річними - в Шотландії. Північна Ірландія та Уельс не пропонують денні магістерські програми з підготовки соціальних працівників. Навчання у магістратурі передбачає слухання лекцій (особливо важливим вважається курс "теорія і практика соціальної роботи"), обговорення проблемних питань у невеликих групах, підготовку проектів під керівництвом викладача, участь у семінарах. Також магістратура передбачає написання магістерської роботи. Серед проблем, на яких зосереджуються студенти для написання дисертації, є: побутове насильство; соціальна робота як відповідь на проблему проституції серед неповнолітніх; превентивна робота у підтримці добробуту людей похилого віку; роль соціальної роботи у функціонуванні дитячих центрів тощо.

14.17.08.3388/193330. Педагогічний супровід дистанційного навчання у Великій Британії. Попович І.Є. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.135-137. - укр. УДК 378.141.

В статті розглядаються питання дистанційної освіти. Аналізується досвід Великої Британії в організації дистанційної освіти, розробці і забезпеченні системи педагогічного супроводу дистанційного навчання у вищих навчальних закладах.

14.17.08.3389/193339. Основні концепції полікультурної освіти в США. Сідун Л.Ю. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.160-162. - укр. УДК 378.147.

В статті розглядаються питання взаємодії в полікультурному суспільстві. Аналізуються основні концепції полікультурної освіти в США. Наголошується, що в США полікультурна освіта має статус освітньої політики країни, що відображено на законодавчому рівні.

14.17.08.3390/193345. Управління інституційними перетвореннями у вищій школі США. Стойка О.Я. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.174-176. - укр. УДК 371.3(73).

В статті розглядаються питання вдосконалення системи освіти. Аналізуються процеси змін в системі вищої освіти США, зміщення освітніх акцентів, а також питання управління цими процесами.

14.17.08.3391/193354. Деякі особливості соціальної роботи з сім'єю у Великій Британії й Німеччині. Козубовська І.В., Баторі-Тарці З.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.199-201. - укр. УДК 37.013.42.

В статті розглядаються питання опіки дітей і соціальної роботи з сім'єю в зарубіжних країнах. Особлива увага звертається на особливості соціальної роботи з сім'єю в таких країнах, як Велика Британія й Німеччина.

14.17.08.3392/193371. Полікультурна спрямованість вищої освіти як складова професійної підготовки майбутніх фольклористів (на прикладі США). Волошина І.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.46-48. - укр. УДК 378:316.6:398(73).

У даній статті розглянуто питання впливу глобалізаційних процесів на формування та розвиток полікультурного компонента у сфері вищої освіти. Висвітлені поняття, нормативна складова, новітні підходи до полікультурності вищої освіти США як багатонаціональної країни, та її вплив на формування сучасного гетерогенного суспільства без ознак ксенофобії з метою

запозичення позитивного досвіду для системи вищої освіти України. Прикладом дослідження є полікультурна складова у професійній підготовці майбутніх фольклористів в університетах США.

14.17.08.3393/193424. До питання про можливості використання досвіду США з підвищення якості вищої освіти в Україні. Стойка О.Я. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.187-189. - укр. УДК 378.08.

В статті розглядається проблема якості вищої освіти в США. Підкреслюється можливість використання досвіду США в системі освіти України. Діяльність щодо підвищення якості освіти у вищій школі США може мати різні цілі і призначення у різних ВНЗ, однак всі вони передбачають підвищення рівня викладання і навчання, менеджменту, що забезпечує вищій школі США ефективність її діяльності і може бути використано в освітньому просторі України.

14.17.08.3394/193512. Концептуальні моделі професійної підготовки учителя в країнах ЄС на зламі століть. Постригач Н.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.156-159. - укр. УДК 378: 167.7 (4) ("20721").

Аналіз провідних положень концептуальних моделей професійної підготовки учителів засвідчив, що на сучасному рівні вирішення проблеми професіоналізації підготовки вчителя пов'язане з науковим обґрунтуванням й практичним удосконаленням змісту педагогічної освіти в бік більшої збалансованості її складових: загальної, спеціальної та професійної. Це також вимагає першочергової розробки бази професійних знань учителя, яка має включати не тільки знання концепцій, технологій та володіння педагогічними технологіями, а й уміння розвивати й оцінювати свою професійну діяльність.

14.17.08.3395/193554. Особливості організації та функціонування післядипломної освіти соціальних працівників у США. Горішна Н.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.42-46. - укр. УДК 378.046.4(73).

У статті проаналізовано особливості сучасного етапу функціонування післядипломної освіти соціальних працівників у США. Встановлено, що її функціонування на сучасному етапі характеризується такими особливостями: існування різних видів і форм організації; диференціація змісту на основі навчальних, професійних та пізнавальних можливостей, запитів і потреб соціальних працівників; впровадження інноваційних технологій навчання та одиниць безперервної освіти; побудова стратегії розвитку післядипломної освіти на основі партнерства та взаємодії її основних учасників.

14.17.08.3396/193567. Професійна підготовка вчителів у Словаччині (на прикладі Пряшівського університету). Ключкович Т.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.81-84. - укр. УДК 378.096; 437.65.

В статті проаналізований сучасний стан підготовки вчителів на педагогічному факультеті Пряшівського університету (Словаччина). Особлива увага приділяється навчальним програмам з підготовки бакалаврів і магістрів, педагогічній практиці, науковій роботі педагогічного факультету. Зроблено висновок про те, що педагогічний факультет Пряшівського університету забезпечує цілісну систему професійної підготовки педагогічних кадрів.

14.17.08.3397/193622. ІКТ-підготовка у змісті програми навчання бакалаврів початкової освіти Даремського університету Великої Британії. Гарапко В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.45-48. - укр. УДК 378:373.3.091.12.011.3-051]:004(410) (043.5).

У статті проаналізовано ІКТ-підготовку у змісті програми навчання бакалаврів початкової освіти Даремського університету Великої Британії. Описано трирічну програму підготовки бакалаврів початкової освіти (BA primary education), яка забезпечується денною формою навчання та складається із двох основних компонентів: академічного та професійного. Розглянуто цілі, зміст, результати та предметні навички опційного модуля спеціалізації "Інформаційні та комунікаційні технології", який студенти університету вивчають починаючи із першого по третій курс.

14.17.08.3398/193636. Професійна підготовка перекладачів в Канаді. Козубовська І.В., Бабинець М.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.87-89. - укр. УДК 0.6.053.56.001.

Стаття присвячена аналізу проблеми становлення і функціонування системи професійної підготовки перекладачів в університетах Канади. Особлива увага звертається на підготовку магістрів перекладу. Бібліографічний аналіз показав, що існує велика увага до проблеми підготовки перекладачів та перекладацьких кадрів як у дослідженнях українських так і зарубіжних учених.

14.17.08.3399/193657. Вплив економічних чинників на ефективність функціонування неперервної педагогічної освіти в Європі. Постригач Н.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.159-162. - укр. УДК 37 (4):330.

У статті вивчається вплив економічних чинників на ефективність функціонування неперервної педагогічної освіти в розвинених європейських країнах. Проаналізовано взаємозв'язок між працею учителя і сукупними витратами на освіту. З'ясовано, що економічна криза негативно вплинула на педагогічну освіту. Для того, щоб оправитися від кризи, вкрай важливо, щоб уряди підтримували державні інвестиції у високоякісну освіту для всіх, особливо в галузі сталої педагогічної освіти від базової педагогічної освіти до неперервного професійного розвитку.

14.17.08.3400/193659. Розвиток дистанційної освіти в навчальних закладах Канади ХХ - початку ХХІ століття. Свідовська В.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.166-168. - укр. УДК 37.018.43(71) "19 20".

У роботі розкрито особливості розвитку дистанційної освіти в навчальних закладах Канади. Висвітлено специфіку організації дистанційного навчання в найбільш популярних наземних і віртуальних університетах різних провінцій Канади. Виявлено основні завдання дистанційної освіти в канадській системі вищої освіти. З'ясовано ключові проблеми, що стримують розвиток дистанційної освіти на міжнародному рівні. Доведено, що дистанційне навчання в Канаді успішно інтегроване в навчальний процес і спрямоване на підготовку висококваліфікованих фахівців різних напрямів.

14.17.08.3401/193661. Міжетнічна толерантність як основа концепції полікультурності в державній політиці США. Сідун Л.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.172-175. - укр. УДК 371.147.

Здійснено дослідження проблеми етнічних взаємовідносин в США. Виявлені сучасні підходи до проблеми етнічних відносин. Особлива увага звертається на концепцію полікультурного розвитку американського суспільства, оскільки в США існують різні етнічні культури. Сьогодні уряд США працює над подальшим розвитком ідей полікультурного підходу в освіті. Підкреслюється, що досвід США може бути корисним для України.

14.17.08.3402/193668. До питання мовної освіти корінного населення Канади. Устименко В.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.192-194. - укр. УДК [37:811] (71).

Багатонаціональні країни, серед яких і Канада, стурбовані кризисним станом мов корінних народів і роблять спроби їх збереження. У статті розглядається становлення та тенденції розвитку мовної системи освіти для корінного населення Канади, особливості мовної освіти у той чи інший період часу. Для розуміння сучасної системи мовної освіти варто розглянути навчання мовам у Канаді у ретроспекції. Особлива увага приділяється вивченню досвіду шкільних пансіонів, як основної форми навчального закладу для учнів індіанського походження.

14.17.08.3403/193679. Взаємодія спеціальної та загальної освіти: досвід США. Бондар Т.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.42-44. - укр. УДК 37 (73).

У статті схарактеризовано проблему взаємодії спеціальної й загальної освіти в Україні та США. Проаналізовано становлення спеціальної освіти в США після ухвалення завдяки ініціативи "знизу" федерального закону ЦП 94142. Окреслено етапи зближення спеціальної й загальної систем освіти в США: мейнстрімінг, інтеграція та інклюзія. Виокремлено партнерське викладання предметів фахівцями загальної й спеціальної освіти в інклюзивному класі як особливість взаємодії двох систем. Підсумовано, що фінансовий складник, професійна компетентність учителів та підтримка адміністрацією є важливими чинниками впровадження інклюзії.

14.17.08.3404/193683. Передумови стандартизації ІКТ-компетентностей учителів початкової школи Великої Британії. Гарапко В.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.53-56. - укр. УДК 378:373.3.091.12.011.3-051]:004(410) (043.5).

У статті розглядаються передумови стандартизації ІКТ-компетентностей учителів початкової школи Великої Британії. На основі аналізу наукової літератури визначено мету дослідження: здійснити цілісний аналіз передумов сучасного стану стандартизації ІКТ-компетентностей учителів початкової школи Великої Британії. Перспективами подальших розвідок у напрямі дослідження стандартизації ІКТ-компетентностей учителів початкової школи Великої Британії вбачаємо в обґрунтуванні та використанні позитивного зарубіжного досвіду у вітчизняній педагогічній освіті.

14.17.08.3405/193711. Професійна підготовка соціальних працівників у освітніх системах скандинавських країн. Поліщук В.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.144-146. - укр. УДК 378.14:378.06(48).

У статті розглядаються різні аспекти професійної підготовки соціальних працівників у скандинавських країнах. Аналізується досвід розвитку освіти та особливості професійної підготовки соціальних працівників і соціальних педагогів.

14.17.08.3406/193723. Вирішення освітніх проблем національних меншин у вищій школі США. Сідун Л.Ю. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.184-186. - укр. УДК 371.147.

Американська освітня система достатньо успішно реалізує всі ознаки демократизації освіти, однак проблема доступності вищої школи залишається не повністю вирішеною. В статті розглядаються питання розвитку поліетнічної освіти в США. Підкреслюється зумовленість розвитку полікультурної освіти наявністю багатьох етнічних груп у сучасному американському суспільстві.

14.17.08.3407/193740. Етапи розвитку інклюзивної освіти в США. Бондар Т.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.16-19. - укр. УДК 376(73).

У роботі проаналізовано основні закони, що сприяли формуванню інклюзивної освіти США; виокремлено етапи становлення й розвитку інклюзивної освіти; схарактеризовано особливості провадження інклюзивної політики на конкретних етапах. Доведено, що системність і стабільність чинності правових актів, з одного боку, та правосвідомість громадян, з іншого боку, є ключовими факторами реалізації права на освіту в США осіб з інвалідністю.

14.17.08.3408/193801. Соціально-правовий захист дітей групи "ризик" в США. Шпенник С.З. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.202-205. - укр. УДК 378.60.

В статті розглянуто питання соціально-правового захисту дітей групи "ризик" в США. Дано визначення поняттю діти групи "ризик". Підкреслюється, що американська система соціальної допомоги дітям досить складна і гнучка. Визначено, що сучасна система служб захисту дітей включає чотири аспекти діяльності: повідомлення, розслідування справи, втручання, завершення справи. Одночасно розробляються і пропонуються особливі програми для реабілітації сімей / навчання фахівців різних профілів.

14.17.08.3409/193834. Інклюзивна освіта в Республіці Молдова: питання і досягнення. Бодорін К.А., Чуботару Н.Є. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.5-20. - рос. УДК 37.04:376(478).

У зв'язку із значними соціально-економічними труднощами та згідно з рішеннями міжнародних організацій та державних структур з 2003 року в Республіці Молдова розгорнута реформа всієї системи спеціальної освіти. В якості освітнього пріоритету стало просування інклюзивної освіти. Створено правові та адміністративні засади та успішно проведена організація інклюзивної освіти. Створені необхідні основи організації інклюзивної освіти, розроблені науково-методичні матеріали, що забезпечують інтегроване навчання дітей з обмеженими можливостями. Розроблені навчально-методичні матеріали та адаптовані до потреб і можливостей дітей. Конкретизовані методики навчання отримали наукове обґрунтування. Згідно з вимогами до шкільної інтеграції дітей з особливими освітніми потребами створені служби підтримки та спеціалізована навчальна допомога, яка корисна як дітям з обмеженими можливостями, так і шкільним колективам в цілому. У стадії розробки перебувають і багато теоретичних проблем інклюзивної освіти: питання поєднання загальноосвітніх та спеціальних програм в єдиний навчальний процес, нова наукова стратегія корекційної педагогіки, вразливість цільових завдань спеціальної освіти в умовах загальноосвітньої школи та ін. Проблемою нашого дослідження стало питання щодо концептуальних засад єдності спеціальної та загальної освіти в умовах інклюзивної школи. Дослідження є актуальним, але необхідно науково обґрунтувати ті управлінські рішення, які робляться з метою просування інклюзивної освіти, а також необхідно враховувати принципи корекційної роботи з дітьми які мають обмежені можливостями в умовах загальноосвітньої школи.

14.17.08.3410/194118. Мовна політика в Сполучених Штатах: формування мовної особистості. Крсек О.Є. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.119-133. - англ. УДК 378.094 (73).018.55:81.

Проаналізовано історичні передумови формування державної мовної політики в Сполучених Штатах і головні чинники, які впливають на формування мовної особистості в американському суспільстві. Зроблено огляд останніх досліджень, що прояснюють мовні ідеології і мовну політику в освіті США. У статті розглянуто можливі шляхи використання американського досвіду в Україні.

14.17.08.3411/194151. Культурологічні засади іншомовної підготовки викладачів у Канаді. Ушаков А.С. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №2(65), С.203-212. - укр. УДК 378.13:81'243(71).

У статті розглядаються культурологічні засади іншомовної підготовки викладачів у Канаді та окреслюються перспективи впровадження здобутків цієї країни у систему іншомовного навчання українських філологів. Підкреслюється важливість міжкультурного навчання іноземних мов, що передбачає формування цілісної міжкультурної комунікативної компетентності з метою здійснення ефективного іншомовного спілкування на основі розуміння культурних відмінностей і норм тієї лінгвокультури, що вивчається.

14.17.08.3412/194198. Співпраця батьків дітей з особливими потребами та вчителів в американській освітній системі. Сяба М.О. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.160-168. - укр. УДК 37:316.356.2 - 056.26.

В статті розглядаються особливості співпраці батьків, які мають дітей з особливими потребами, та вчителів в американській освітній системі. Значна увага приділяється ролі батьків та їхньому активному залученню до навчального процесу дитини з особливими потребам. У статті зазначається, що саме спільна праця батьків та вчителів призведе до гармонійного розвитку дитини.

14.17.08.3413/194206. Передумови становлення сучасної системи художньої освіти США. Гаркуша О.О. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.18-24. - укр. УДК [74.016:7] (73) - 029:9.

Стаття присвячена питанню становлення художньої освіти Сполучених Штатів Америки. В статі розглядаються ключові події та особистості в історії художньої освітньої думки США на початковому етапі розвитку, які сприяли появі американської системи художньої освіти сучасності.

14.17.08.3414/194209. Двомовна освіта дітей з етнічних меншин в державних навчальних закладах США. Крсек О.Є. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.43-53. - укр. УДК 378.094 (73).018.55:81.

Стаття присвячена проблемам двомовної освіти дітей з етнічних меншин в державних навчальних закладах США в контексті полікультурності американського суспільства. Стверджується думка про те, що головною метою білінгвального навчання у США є інтеграція етнічних меншин у домінуюче англomовне середовище. У статті проводиться аналіз завдань і проблемних питань білінгвальної освіти у США, аналізуються особливості мовної освіти у США з урахуванням соціокультурних та соціолінгвістичних факторів. У статті аналізуються педагогічні характеристики білінгвізму, розглядається суть, механізми та особливості побудови системи білінгвального навчання в США.

14.17.08.3415/194213. Теоретико-методичний концепт визначення аксіологічного потенціалу майбутніх учителів іноземної мови у Польщі. Раковська М.А. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.86-96. - укр. УДК 371.13:5(07).

Опираючись на критерії розвитку аксіологічного потенціалу вчителя іноземної мови, у статті концептуалізовано систему емпіричних методів, за допомогою яких процес визначення відповідних рівнів аксіологічного потенціалу майбутнього вчителя іноземної мови у Польщі набуде ознак аргументованості і фактичності. Зазначено, що методи (і класичні - адаптовані польськими дослідниками, і авторські), дозволять також оцінити показники критеріїв розвитку аксіологічного потенціалу майбутнього вчителя іноземної мови у Польщі, що визначені нами у попередніх роботах. Комплексно, у дуалістичному вимірі розглянуто питання вибору і застосування методів для перевірки встановлених рівнів розвитку аксіологічного потенціалу майбутнього вчителя іноземної мови. Відмічено те, що, з одного боку, необхідно впроваджувати традиційні методики, що пройшли багаторазову апробацію, а з іншого - необхідно навчити дослідника створювати і використовувати авторські методики. Наголошено про потребу створення "методичного кейсу", який міг би раціонально використовуватись для вирішення низки дослідницьких завдань.

14.17.08.3416/194221. Формування етнічної ідентичності особистості в освітньому просторі США. Соболь О.М. // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №5(68), С.176-182. - укр. УДК [159.923.2:39:37] (73).

У статті розглянуто найважливіші фактори формування етнічної самоідентифікації в умовах полікультурного освітнього середовища. Також розглянуто основні чинники для регуляції самоідентифікації підлітків.

14.17.08.3417/194770. Організація програм телементорства для обдарованих і талановитих у розвинених англomовних країнах. Бойченко М. // *Людинознавчі студії*. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.48-57. - укр. УДК 37.035:371.212.3.

У статті висвітлено сутність телементорства як інноваційної форми взаємодії наставника та учня, що полягає в наданні йому індивідуальної академічної, мотиваційної й емоційної підтримки засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Охарактеризовано програми телементорства для обдарованих і талановитих, що запроваджені в розвинених англomовних країнах.

14.17.08.3418/194827. Інституційні та сімейні форми прийомної опіки над дітьми і молоддю у Польщі. Каліновська-Вітек Б. // *Людинознавчі студії*. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.48-57. - англ. УДК 371.213.212.09.

У статті розкрито проблеми опіки над дітьми-сиротами в Польщі. Зазначено, що найкращим виховним середовищем для дітей і молоді є сім'я. Треба докласти чимало зусиль, щоб діти-сироти були усиновлені, мали повноцінну сім'ю, якщо їм дозволяє право, або виховувалися у прийомній сім'ї, якщо є можливість повернутися до біологічної сім'ї. Безумовно необхідна одночасно робота з сім'єю дитини, метою якої є вирішення проблем, пов'язаних із вилученням дитини із сім'ї. Перевіреною формою є також сімейні дитячі будинки. Найменш бажаним виховним середовищем для дітей-сиріт є опікунсько-виховні установи (будинки дитини). На жаль, для багатьох соціальних сиріт, позбавлених батьківського піклування, вони є єдиним вирішенням їх складної ситуації. У статті представлено характеристики різних форм прийомної опіки, у тому числі сімейних та інституційних.

14.17.08.3419/194828. Проблеми освіти та професійної підготовки соціальних працівників у Польщі. Каньос А. // *Людинознавчі студії*. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.58-67. - англ. УДК 371.315.6.015:376.

Навчання соціальних працівників в Польщі має давню традицію, яка обіймає кінець XIX - початок XX ст. Сьогодні, висуваючи нові соціальні проблеми, вимагає від соціальних працівників не тільки діагностування і опрацювання проєктів, але й розширює існуючий дотепер спектр їхньої діяльності. Основним правовим документом, що визначає засади навчання і діяльності у професії соціального працівника, є Закон "Про соціальну допомогу" від 12 березня 2004 р. У даний час у Польщі плануються зміни в системі соціального забезпечення, і їх метою є підвищення ефективності системи соціального забезпечення шляхом підвищення допомоги суб'єкта одержувача.

14.17.08.3420/194866. Інклюзивна освіта в польській системі освіти - аналіз і роздуми. Левандовська-Кідонь Т., Скалбаня Б. // *Людинознавчі студії*. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.144-154. - укр. УДК 376.1(438).

У цій статті відстежено важливу проблему інклюзивної освіти учнів з особливими освітніми потребами з точки зору багатьох років досвіду, аналіз результатів випробувань. Ця проблема, хоча досить популярна в освітній теорії та практиці, залишається спірною, є частиною міждисциплінарного дискурсу про корінні аспекти освіти. Автори статті спробували описати інклюзивну освіту з акцентом на окремих областях, таких як ставлення вчителя до інвалідності, підготовка вчителів і шкіл до роботи з учнями з обмеженими можливостями і результати такого навчання. Представлено аналіз результатів окремих досліджень польських науковців, що обґрунтовує необхідність змін у цій предметній області.

14.17.08.3421/194870. Суб'єкт-суб'єктна взаємодія у навчально-виховному процесі Польщі. Павленко В. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.184-195. - укр. УДК 372.4 (475).

У статті виділено особливості суб'єкт-суб'єктної взаємодії у навчально-виховному процесі Польщі. Представлено різні методики розвитку креативного потенціалу учнів початкової школи. Проаналізовано принципи розвитку креативності К. Szmida, А. Tokarza; модель розвитку креативного потенціалу R. Ripple'a. Розглянуто сутність понять "креативність", "креативна компетенція", "компетентність молодшого школяра", "суб'єкт-суб'єктна взаємодія".

14.17.08.3422/194875. Соціальна підтримка материнства й дитинства в Бельгії. Стинська В. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №2/34, С.228-235. - укр. УДК 376.64:37(091)(438).

У статті розглянуто формування соціальної підтримки материнства й дитинства в Бельгії. Досліджено, що одним з основних напрямів сучасної державної сімейної політики у Бельгії була підтримка сім'ї з дітьми, в якій обоє батьків працюють. Уряд здійснював політику, покликану допомогти жінці поєднувати зайнятість і материнство, що полягала у прийнятті та вдосконаленні законодавства про надання декретної відпустки та захист прав працюючих матерів.

14.17.08.3423/194959. Права дитини на освіту та реабілітацію у законодавчих документах Польщі та їх практична реалізація. Барлуг К. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.11-21. - укр. УДК 37.013.77:376.36.

У статті висвітлено різнобічну діяльність у Польщі з надання допомоги дітям та молоді з обмеженими можливостями для реалізації права на освіту, лікування, реабілітацію у дошкільних установах, школах і загальнодоступних установах мікрорайону, розташованих близько до місця проживання, через надання психологічної та педагогічної допомоги, задоволення їх особливих потреб, а також системну підтримку.

14.17.08.3424/195301. Тенденції розвитку одномовності й двомовності в освітній політиці США / Tendencje rozwoju monolingwizmu i bilingwizmu w polityce edukacyjnej stanów zjednoczonych. Бахов І. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.7-13. - польська. УДК 37.014.53.

У статті представлений аналіз політики монолінгвізму на противагу політиці білінгвізму в мовній політиці США. Розглядається історичні передумови, проблеми та механізми реалізації політики монолінгвізму в поліетнічній державі, результат якої спрямований проти культурного різноманіття іммігрантських та міноритарних мов. Поведінкова і мовна асиміляція іммігрантів представлена як неминуча складова культурної асиміляції в домінуюче суспільство в результаті визнання англійської мови як мови рівних можливостей.

14.17.08.3425/199544. Пошуки педагогами Канади сутності демократичної громадянськості: від поінформованості до активної участі. Погребняк Володимир. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.40-44. - укр. УДК 37.015.31: 316.42 (71).

Здійснено порівняльний педагогічний аналіз підходів до громадянського виховання в Канаді. Розкриті суперечності й дискусійні аспекти наявних концепцій демократичної громадянськості, встановлені провідні тенденції розвитку педагогічної теорії у цій галузі виховання.

14.17.08.3426/199550. Європейський досвід реформування системи підготовки викладачів вищої школи. Лебедик Леся. // Педагогічні науки. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2015, №64, С.81-87. - укр. УДК 378.22:378.147.

Проаналізовано державні освітні стандарти у Німеччині, Франції, Великобританії, які регламентують вказану підготовку; виділено різновиди моделей педагогічної підготовки фахівців у країнах Європи: послідовна, синхронна й інтегративна; досліджено проблему наповнення і структурування навчальних планів підготовки викладачів у європейських країнах.

14.17.08.3427/200737. Роль і місце релігійного екуменізму в сучасній австрійській педагогіці. Мішак В.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.95-99. - укр. УДК 37(4 9).

Стаття присвячена аналізу процесу викладання релігійної освіти в школах Австрії. Уточнено цілі й завдання релігійної освіти, узагальнено принципи та методи її реалізації. Визначено роль і місце релігійного екуменізму в сучасній австрійській педагогіці. Описано конфесійно-кооперативне оформлення уроку релігії, а саме поєднання євангельського та католицького вчення. Передбачено подальше вивчення позитивного та негативного досвіду реалізації релігійної освіти у школах Австрії в екуменічному напрямі.

14.17.08.3428/200756. Турецький досвід реформування середньої освіти в умовах глобалізації. Кючук С. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.60-64. - укр. УДК 373.5:37.013(561).

У статті розглядається система середньої освіти в Туреччині. У роботі проаналізовано поетапність становлення й розвитку системи середньої освіти. Висвітлено особливості модернізації системи освіти, додаткової середньої і середньо-спеціальної освіти. Визначено позитивний досвід реформування середньої освіти в умовах глобалізації, а саме: запровадження безкоштовної середньої освіти; подолання неосвіченості населення Туреччини; визнання прав жінок у сфері освіти, введення спільного навчання хлопчиків і дівчаток у школах усіх ступенів.

14.17.08.3429/200757. Фінансування програм мобільності майбутніх фахівців економічного профілю в Україні та ЄС. Лисак О.Б. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №2(84), С.65-70. - укр. УДК 371.134(477+061.1).

Фінансування студентської академічної мобільності є важливою передумовою зростання кількості мобільних студентів. У статті надано огляд шляхам фінансування навчання за кордоном. Здійснено порівняння доступу до стипендій та грантів в Україні та Європейському Союзі. Виявлено, що в ЄС доступ до стипендій часто залежить від рівня економічного розвитку та політики країни. В Україні відповідальність за пошук стипендій у більшості випадків лежить на самих студентах. Дано огляд основних стипендійних програм для українців.

14.17.08.3430/200775. Моніторингові дослідження в Європі як сучасний метод діагностики знань. Ярошук Л.Г. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.14-19. - укр. УДК 371 .26).

У статті розглянуто проведення міжнародних досліджень якості навчання в країнах Європейського Союзу на сучасному етапі. Прикладом моніторингу на міжнародному рівні є впровадження міжнародних програм (TIMSS, PISA, PIRLS, CIVIC, LINGVA тощо), які проводяться за сприяння Міжнародної асоціації з оцінки навчальних досягнень (IEA) і Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD). Висвітлено фактори, які впливають на результати показників успішності тестованих.

14.17.08.3431/200778. Досвід функціонування дослідницьких університетів Сполучених Штатів Америки. Толкова Т.М. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.25-28. - укр. УДК 378 (73) (045).

У статті проаналізовано особливості функціонування дослідницьких університетів США. Виокремлено шляхи здійснення наукових досліджень в університетах США. Зазначено особливості фінансування наукових розробок та залучення фінансових ресурсів. Розглянуто концепцію дослідницьких університетів США.

14.17.08.3432/200904. Трансформація цілей початкової освіти в країнах Європейського Союзу на рубежі XX-XXI століть. Ярова О.Б. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.53-61. - укр. УДК 373.31(4).

Статтю присвячено вивченню трансформації цілей та цінностей початкової освіти в країнах Європейського Союзу на рубежі XX-XXI століть під впливом економічних, політичних, соціологічних чинників.

14.17.08.3433/200915. Базові принципи освіти Польщі. Співаковська Є.О., Фоменко Р.С. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.139-148. - укр. УДК 37.013.74.

В статті розглянуто аналіз базових принципів побудови освітнього процесу в Польщі. Досліджуються особливості дошкільної, початкової, середньої та вищої систем освіти. Особлива увага приділяється аналізу співпраці Херсонського державного університету та Поморської академії в м. Слупськ.

14.17.08.3434/201021. Порівняльний аналіз тенденцій розвитку світової та польської вищої технічної освіти. Макаренко Н.О., Підгурський М.І., Кенс О.М., Мачинський А., Бжозовський К. // Вісник Донбаської держ. машинобудівної ак-мії. Краматорськ: Донбаська державна машинобудівна ак-мія, 2016, №3(39), С.120-124. - укр. УДК 37(4 9).

Проведено аналіз світових тенденцій еволюції вищої освіти, спрямований на створення і розвиток інноваційної економіки знань, високих технологій і наукоємних виробництв. Відзначається, що технологічні потреби глобальної економіки суттєво змінюють характер інженерної освіти, відбувається розширення спектру ключових компетенцій фахівців, які дозволяють вирішувати комплексні задачі в традиційних, суміжних і нових областях та галузях економіки. Проаналізовано позитивний досвід розвинутих країн світу, зокрема Польщі, щодо становлення системи освіти, ефективних інвестиційних вкладень у її розвиток, як з державних, так і приватних джерел, що стало дієвим фактором підвищення якості вищої освіти та економічного зростання країн.

14.17.08.3435/201070. Кваліфікації вищої освіти у Російській Федерації. Беспарточна О.І. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.130-136. - укр. УДК 378.14.

У статті уточнено зміст національної рамки кваліфікацій, визначено роль кваліфікації освіти у зв'язку із впливом Болонської декларації і зміною підходів в освіті, визначено етапи формування національної системи кваліфікацій Російської Федерації. Проаналізовано та розкрито підходи до формування складників національної рамки кваліфікацій та розкрито основні дефініції. Вказано на необхідність аналізувати методики формування національної системи кваліфікацій в Російській Федерації для успішного формування української національної системи кваліфікацій.

14.17.08.3436/201237. Концепції підготовки майбутніх учителів у Польщі. Євтушенко Н. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.52-60. - укр. УДК 378.011.3-051(438).

Стаття присвячена розгляду актуальних питань підготовки майбутніх учителів у системі освіти Польщі. Описано головні концепції, на основі яких відбувається процес навчання та підготовки польських педагогів. Проаналізовано погляди науковців щодо вдосконалення професійної підготовки майбутніх учителів, визначено подальші перспективи вивчення досліджуваної проблеми.

14.17.08.3437/201353. Сучасний стан впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у підготовку вчителів початкової школи великої Британії. Гарапко В.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.470-75. - укр. УДК 378:373.3.091.12.011.3-051]:004(410) (043.5).

Статтю присвячено аналізу сучасного стану впровадження інформаційно-комунікаційних технологій й у підготовку вчителів початкової школи урядовими ініціативами та позаурядовими організаціями.

14.17.08.3438/201382. Напрямки вдосконалення системи вищої освіти України в контексті досвіду Польщі: порівняльний аспект. Романовський О., Чебакова Ю. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4, С.3-12. - англ. УДК 37.013.2 (292.4).

Стаття присвячена розгляду напрямкам вдосконалення вищої освіти України з використанням позитивного польського досвіду в підготовці майбутніх фахівців. Акцентується увага на необхідності покращення якості освіти, підвищенні мотивації студентів, налагодженні міжнародного співробітництва; активної участі в програмах та проектах міжвузівської міжнародної співпраці, обміні студентами та викладачами; а також стандартизації навчання, спрямованої на підвищення його мобільності.

14.17.08.3439/201675. Характеристика інтеграційних процесів в історії розвитку освіти корінних народів Канади. Запотічна М.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.37-42. - укр. УДК 971(=1-81).

Стаття присвячена дослідженню інтеграційних процесів в історії розвитку освіти корінних народів Канади. Виконано аналіз науково-педагогічної літератури, що висвітлює різноманітні аспекти предмета дослідження, та нормативно-правової документації XX ст. Здійснено спробу охарактеризувати реформи в освіті Канади, спрямовані на інтеграцію дітей корінного населення у систему загальної шкільної освіти провінцій і територій Канади. Виокремлено позитивні та негативні чинники, що мали місце у процесі реформування.

14.17.08.3440/201686. Распространение идей В.А. Сухомлинского в контексте развития образования в Китае. Сяо Су, Цзянь Сяоянь. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.1, С.94-101. - рос. УДК 371.2.

У статті з залученням великої кількості статистичних та аналітичних даних розкривається розвиток освіти в Китаї, яке свідчить про значні позитивні зрушення в цій галузі за останні 15 років. На цьому тлі розглядаються феномен перекладів творів українського педагога В.О. Сухомлинського в Китаї і вплив його ідей на роботу загальноосвітньої школи, вчителів, підготовку майбутніх педагогів, науково-педагогічних кадрів.

14.17.08.3441/201704. Організаційні засади та зміст фахової іншомовної підготовки у Франції. Вікторова Л.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.23-27. - укр. УДК 378:371.335.

У статті висвітлюються зміст, організаційні, структурно-функціональні засади іншомовної підготовки фахівців спеціальних відомств Франції у їх розвитку від Школи лінгвістичних досліджень (EIREL) до Центру розвідувальної підготовки видів збройних сил Франції (CFRIA). Описані особливості роботи центрів лінгвістичної підготовки для різних категорій службовців, особливості

- функціонування перекладацької служби з резерву лінгвістів, забезпечення активної дослідницької діяльності спеціальних відомств.
- 14.17.08.3442/201726. Педагогічний аналіз навчальних планів і програм підготовки магістрів педагогіки у Великій Британії засобами дистанційного навчання. Рокосовик Н.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.125-130. - укр. УДК 378.147:378 (410).
Стаття представляє педагогічним аналізом окремих навчальних програм, зокрема шотландських університетів та Відкритого університету Великої Британії, для характеристики особливостей методичних засад і дистанційного складника підготовки магістрів педагогіки засобами дистанційного навчання у британських університетах. Внаслідок дослідження з'ясовано, що структура навчальних програм охоплює такі компоненти, як курс основного предмета, загальноосвітній курс, педагогічний курс, практика в школі.
- 14.17.08.3443/201734. Структура берегової охорони США й особливості підготовки її фахівців. Тронь Т.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.2, С.163-167. - укр. УДК 355.457:355.23(73).
У статті висвітлено основні аспекти підготовки фахівців Берегової охорони Сполучених Штатів Америки, охарактеризовано її структуру. Набуття досвіду іноземних держав у сфері охорони державного кордону на прикладі Сполучених Штатів Америки є необхідною складовою на шляху вдосконалення та покращення рівня фахової підготовки офіцерів Державного прикордонної служби України загалом і Морської охорони Державної прикордонної служби зокрема.
- 14.17.08.3444/201809. Тенденції в дослідженні ставлення педагогів до інклюзивної освіти в США. Бондар Т.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.7-12. - укр. УДК 376(73).
Проаналізовано тенденції в дослідженні ставлення "загальних" і спеціальних педагогів до інклюзивної освіти в США. Наукове зацікавлення до порушеного питання ґрунтоване на припущенні, що успішність реалізації інклюзії залежить від позитивного ставлення вчителя. Виокремлено чинники, що сприяють формуванню позитивного ставлення до інклюзивної діяльності.
- 14.17.08.3445/201811. Ретроспективний аналіз системи освіти дорослих у Польщі: минуле і майбутнє. Пастушок О.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.17-22. - укр. УДК 378.4.
У статті проаналізовані історично-педагогічні особливості освіти дорослих у Польщі. Розглянута організація освітнього процесу у Польщі з позицій системного підходу, педагогічної персонології, впливу політичних, соціальних, економічних та інших чинників. Розкриті важливість освітньої політики дорослих у Польщі, її минуле і майбутнє.
- 14.17.08.3446/202049. Особливості підготовки вчителя-дослідника в системі педагогічної освіти великої Британії. Попович І.Є. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.1, С.146-150. - укр. УДК 37.011.31.-051:378(410).
У статті розглядаються питання підготовки педагогічних кадрів у вищих навчальних закладах Великої Британії. Підкреслюється, що в ХХІ столітті утверджується нова освітня парадигма, яка полягає в зміні акцентів позиції сучасного вчителя - з функціонального виконавця він перетворюється на педагога-дослідника, який володіє значним творчим потенціалом, здатністю до рефлексивного мислення, постійної самоосвіти, самовдосконалення своєї професійно-педагогічної діяльності.
- 14.17.08.3447/202077. Типологія стандартів педагогічної освіти у країнах Західної Європи: особливості професійних стандартів дошкільних педагогів. Мельник Н.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №71, т.2, С.111-119. - укр. УДК 378.12:327(4).
У статті представлено аналіз особливостей типології професійних стандартів, проаналізовано специфіку їх формування. Визначено загальні критерії, за якими формуються професійні стандарти у країнах Західної Європи. Охарактеризовано особливості формування стандартів та вимог до професійної підготовки дошкільних педагогів у країнах Західної Європи. Встановлено відмінності у підходах до формування професійних стандартів та роль Європейської кваліфікаційної рамки у контексті розробки Національних стандартів і курикулумів педагогічної освіти.
- 14.17.08.3448/202091. Інтерактивні технології в професійній підготовці економістів у Німеччині. Бичок А.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №72, т.1, С.7-12. - укр. УДК 378.09.+057.
Аналіз наукової та фахової літератури й узагальнення досвіду використання інтегративних технологій навчання дає змогу зробити висновки про те, що комплексне їх використання в системі вищої освіти є важливим критерієм оцінки ефективності професійної комунікативної навчальної діяльності студентів, а викладач має можливість реалізувати головну ціль у навчанні студентів - забезпечення формування професійних та особистих компетентностей студентів економічного профілю.
- 14.17.08.3449/202227. Профессиональные качества педагога. Аллахвердиева Ф. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.73-77. - рос. УДК 378.1:14.
Система освіти в Азербайджанській Республіці зазнавала трансформацію в умовах таких кризових явищ, як розпад СРСР, нав'язана вірменськими екстремістами та націоналістами карабахська війна, світові економічні кризи. З огляду на особливості функціонування системи освіти в країні слід прагнути до формування особистості вчителя з базовими загальнолюдськими цінностями на основі як кращих педагогічних традицій нашого багатого історичного минулого, так і сучасних технологій навчання. Соціальний генезис системи освіти Азербайджану зазнав багато змін, і в умовах незавершеності процесу її становлення слід постійно мати на увазі всі зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на цей процес. Сучасна модель освіти нашої країни передбачає підготовку висококваліфікованих педагогічних кадрів, і проблеми, що виникають при цьому, повинні бути вирішені як на науковому, так і на практичному рівні.
- 14.17.08.3450/202304. Застосування європейських стандартів забезпечення якості освіти для підвищення загальних компетентностей студентів. Волівач А.П., Хімичева Г.І. // Вісник Київ. нац. ун-ту технологій та дизайну. Технічні науки. Київ: Київський нац. ун-т технологій та дизайну, 2016, №2(96), С.154-165. - укр. УДК 37(4 9).
Мета. Дослідження впливу інформаційних технологій на формування загальних (інформаційних) компетентностей студентів технічних спеціальностей. Методика. Теоретичною основою досліджень, є методи систематизації та аналізу, які дозволили проаналізувати стан і перспективи застосування інформаційних технологій в освітньому процесі. Результати. Проведено аналіз вимог Європейських стандартів і рекомендацій (ESG) забезпечення якості вищої освіти, на прикладі двох дисциплін "Інформаційні системи та технології" та "Основи моделювання процесів на ПЕОМ", визначено вплив інформаційних технологій на підвищення рівня загальних (інформаційних) компетентностей студентів. Наукова новизна. Обґрунтовано, що виконання вимог Європейських стандартів і рекомендацій (ESG) якості освіти та вимог студентоцентрованого навчання забезпечує підвищення загальних компетентностей студентів за рахунок поглибленого застосування інформаційних технологій в освітньому процесі. Практична значимість. Отримано залежності, які дозволили виявити успішність груп за видами робіт та набути студентами загальну (інформаційну) компетентність.

14.17.08.3451/202489. Система освіти в Японії як основний чинник стрімкого зростання економіки. Білоус Р.М., Федоренко С.А. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.27-33. - англ. УДК 37(520 Яп) : 330.354.

Здійснено спробу стислого аналізу сучасної системи освіти в Японії як основи стрімкого зростання економіки. Охарактеризовано окремі сторони японського досвіду дошкільної, шкільної та вищої освіти. Окреслено цілі, поставлені державою перед кожним з рівнів освіти. Підкреслено, що основними засадами ефективності системи освіти є симбіоз наявності традиційної системи цінностей (особливості національного характеру японців, групова згуртованість, стійкість сімейних стосунків тощо), що пронизує усі рівні освіти, та послідовної стратегії держави у проведенні освітянських реформ. Зазначено, що в японських університетах на сучасному етапі особлива увага приділяється загальній освіті: загальноосвітня складова підготовки студентів не утискається за рахунок поглибленої спеціалізації. Наголошено на необхідності використання елементів позитивного зарубіжного досвіду у реформуванні вітчизняної системи освіти.

14.17.08.3452/202660. Analiza Rządowego Programu Współpracy z Polonia i Polakami za Granicą na lata 2015-2020 w zakresie polityki edukacyjnej Rządu RP w stosunku do polskiej mniejszości narodowej na Ukrainie. Staszkiwicz A. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.322-325. - польська. УДК 37(4 9). Referat, dotyczy analizy Rządowego Programu Współpracy z Polonia i Polakami za Granicą na lata 2015-2020 w zakresie polityki edukacyjnej Rządu RP w stosunku do polskiej mniejszości narodowej na Ukrainie. Przyjęty przez rząd program jest swoista forma nawiązania dialogu z bardzo zróżnicowaną (status społeczny, uwarunkowania polityczne kraju zamieszkania, poziom znajomości języka polskiego i identyfikacji z Polską) grupą Polonii i Polaków za granicą i próba odpowiedzi na równie różnorodne potrzeby tej społeczności. Ukraina jest państwem wielonarodowościowym. Status społeczny polskiej mniejszości narodowej jest porównywalny z sytuacją ekonomiczną i społeczną innych mniejszości. Polacy na Ukrainie zaliczają się do mniejszości narodowej. Polska mniejszość narodowa generalnie bez przeszkód korzysta z prawa do zagwarantowanej ustawodawstwem autonomii narodowo-kulturalnej, realizując ją przede wszystkim w postaci swobodnego zrzeszania się w stowarzyszeniach kulturalnych, mających na celu naukę języka ojczystego, krzewienie polskiej kultury, rozwój tradycji narodowych. Strategicznymi celami rządowego programu są: wspieranie nauczania języka polskiego, w języku polskim i o Polsce, umacnianie polskiej tożsamości i zapewnienie możliwości uczestniczenia w kulturze narodowej, wzmacnianie środowisk polskich za granicą, wspieranie powrotów Polaków do kraju oraz tworzenie zachęt do osiedlania się w Polsce osób polskiego pochodzenia, a także wielopłaszczyznowy rozwój kontaktów z Polską. Możemy zdefiniować je w następującym porządku: - podniesienie poziomu infrastruktury placówek, poczynając od wykonania prac remontowych, wyposażenia w materiały biurowe, metodyczne i edukacyjne; - dofinansowanie pozalekcyjnych form kształcenia (zajęcia w bibliotece, wycieczki edukacyjne, kółka zainteresowań); - wzmocnienie systemu motywacyjnego do podjęcia nauki języka polskiego przez dzieci, które często podejmują naukę języka z inicjatywy rodziców; - podniesienie kwalifikacji nauczycieli języka polskiego poprzez organizację kursów, seminariów specjalistycznych zarówno w Polsce, jak i na Ukrainie; - zachęcenie młodego pokolenia pedagogów do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego poprzez wypracowanie systemu wynagrodzeń i nagród oraz podniesienie prestiżu zawodu nauczyciela; - podniesienie kompetencji kierowniczych kadry zarządzającej poprzez organizację szkoleń kursów merytorycznie odpowiadających potrzebom danej placówki; - wzbogacenie pakietu stypendialnego dla uczniów wszystkich szczebli i poziomów nauczania; - włączenie w proces edukacji rodziców poprzez włączanie rodziców w przedsięwzięcia o charakterze edukacyjnym. Założenia programu są niewątpliwie odpowiedzią na potrzeby podmiotów systemu edukacyjnego. Z uwagi na rosnące zainteresowanie nauką języka polskiego, wyzwaniem jest wciąż zakres pomocy, nie tyle wyznaczanie jej form.

15 ПСИХОЛОГІЯ

15.01 Загальні питання психології

15.17.08.3453/196386. Антоній Кемпінські (Entoni, Ignaci-Tadeusz Kepinski): медична і наукова діяльність відомого польського психіатра. Андрух В.С., Андрух В.Н., Слободян М.В. // Психіатрія, неврологія та медична психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №1(5), т.3, С.118-121. - укр. УДК 61(092).

Стаття присвячена складному життєвому шляху, медичній, гуманітарній та науковій діяльності відомого польського психіатра-практика, психолога, філософа та вченого Антонія Кемпінські. У його наукових роботах досліджується широке коло проблем, які стосуються не тільки психопатології, нейрофізіології, нейрофармакології, а й філософії, етнографії, психології, соціології. А. Кемпінські прославився у світовій науці роботами з теорії інформаційного метаболізму і психіатричної аксіології. Особливо активно вчений працював в останні роки життя, коли був уже невиліковно хворий. Але його думки та ідеї переживають десятиліття і в сучасному науковому світі знаходять послідовників. Польща високо цінує праці самовідданого лікаря-психіатра і відомого вченого. Нагадаємо і українському психіатричному співтовариству про цю геніальну особистість - уродженця нашої чудової країни.

15.17.08.3454/201052. Професійна самосвідомість майбутніх психологів в умовах вибору спеціалізації. Попова Г.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.114-122. - укр. УДК 159.9.007.

У статті обговорюються види спеціалізації професії "психолог" у сучасному суспільстві, їх сприйняття майбутніми психологами з точки зору сфери і технологій діяльності. Наводяться дані дослідження змісту професійної самосвідомості і характеристик емоційних аспектів професійного самовизначення студентів-психологів, які знаходяться в ситуації вибору подальшого конкретного професійного шляху. Обговорюються умови формування адекватної професійної ідентичності студентів-психологів у ВНЗ.

15.17.08.3455/201212. Актуалізація проблемного поля філософської психології. Міщенко М.М. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2015, №2, С.62-68. - укр. УДК 1:[128+159.9.01].

Стаття присвячена можливості виявлення нових перспективних напрямків дослідження філософської психології. Особливістю східнослов'янського підходу до душі та проблеми співвідношення душа/тіло є релігійна (православна) основа. Відродження інтересу до релігії сьогодні актуалізує розвиток цього варіанту філософської психології - в новітніх антропологічних та соціальних умовах і в поєднанні з патріотичними структурами мислення українців.

15.17.08.3456/201238. Педагогічна технологія як необхідна складова у фаховій підготовці бакалаврів з психології. Хавіна І. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №3, С.61-72. - укр. УДК 378.

У статті розглядається необхідність застосування педагогічної технології при формуванні професійних базових компетенцій у бакалаврів з психології при вивченні природничо-наукових дисциплін. Дано визначення поняттю "педагогічна технологія" в рамках наукових досліджень відомих вчених-педагогів, психологів і філософів. Детально розглянуті підходи до різних класифікацій педагогічних технологій.

15.17.08.3457/201381. Постановка проблеми підготовки майбутніх психологів до застосування інформаційно-консультативного середовища у професійній діяльності. Соболев А. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №2, С.158-167. - укр. УДК 378.124.92:159.9[004.891.2].

У статті висвітлюються основні складові проблеми підготовки майбутніх психологів до застосування інформаційно-консультативного середовища у професійній діяльності. Розкривається актуальність цієї задачі з огляду на вимоги сьогодення. Проведено аналіз літератури та досліджень суміжного напрямку.

15.21 Загальна психологія

15.17.08.3458/193462. Вікові та індивідуально-психологічні особливості як чинник самовдосконалення особистості. Яблонська Т. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.28-39. - укр. УДК 159.923.

У статті проаналізовано вікові та індивідуально-психологічні особливості як чинник самовдосконалення особистості у підлітковому та юнацькому віці. Показано, що чинником самовдосконалення є психологічні новоутворення, зокрема: у підлітковому віці - почуття дорослості, зміна структури моральних норм та цінностей, розвиток самосвідомості; в юнацькому віці - процес набуття ідентичності та формування перспектив майбутнього, зорієнтованість на особистісне й професійне самовизначення. При цьому процес самовдосконалення особистості має виразне індивідуально-психологічне забарвлення, що визначається насамперед особливостями характеру, самосвідомості та мотиваційно-ціннісної сфери особистості.

15.17.08.3459/193464. Психологічний ресурс особистості як чинник подолання стресу (огляд досліджень з проблеми). Галян А. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.56-66. - укр. УДК 159.923.2.

У статті проаналізовано дослідження з проблеми залучення психологічного ресурсу до подолання стресових ситуацій. Висвітлено моделі дослідження професійного стресу: стимульна, реакція-відповідь, трансактна, інтегративна. В інтегративній моделі, на відміну від інших, акцентовано увагу не на реакціях організму під час стресу, а на особистісних переживаннях. Вказано, що психологічні ресурси людини, досліджувалися у контексті вивчення її особистісного потенціалу. Однією із специфічних форм його прояву є подолання несприятливих умов розвитку, серед яких і ті, що задані стресогенними чинниками. Визначено, що специфічні вимоги професійної ситуації сприяють або обмежують можливості звернення особистості до психологічних ресурсів опанування стресом. Акцентовано увагу на індивідуальному стилі подолання стресу, якості якого формують базові ресурси поведінки, спрямованої на подолання стресу, серед них і мотиваційне ядро особистості.

15.17.08.3460/193471. Психологія вибору особистості у контексті невизначеності. Галян І. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.137-149. - укр. УДК 159.923.2+159.947.5+159.963.55.

У публікації аналізується категорія вибору як психічна реальність і аспект суб'єктного розвитку людини. Описуються такі моделі вибору, як проста (здійснюється на основі заданих критеріїв), смислова (критерії формуються самостійно на основі суб'єктної цінності, наділеної смислом) та екзистенційна (в основі вибору - світоглядні переконання суб'єкта). Вказується, що неодмінним атрибутом вибору і прийняття рішення є невизначеність. Розглядається сутність динамічної регуляторної системи, що ґрунтується на припущенні про супідрядність процесів (когнітивних та особистісних) різнорівневої регуляції виборів як засобів подолання суб'єктивної невизначеності ситуації.

15.17.08.3461/193472. Суб'єктивна картина життєвого шляху у осіб з різним рівнем настановлення до бідності. Грабовська С., Шульц Н. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.150-159. - укр. УДК 159.923.2.3:316.6-058.34.

У статті проаналізовано основні чинники формування суб'єктивної картини життєвого шляху. Зосереджено увагу на уявленні про своє життя людей з різним рівнем тяжіння до бідності. Досліджено суб'єктивну картину життєвого шляху осіб з різним рівнем настановлення до бідності. Визначено основні відмінності у оцінці людьми свого життя залежно від рівня їх схильності до бідності.

15.17.08.3462/193473. Статеві та ґендерні особливості осіб з різним рівнем схильності до маніпуляції. Гребінь Н. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.160-173. - укр. УДК 159.922.1.

У статті представлено результати емпіричного дослідження психічних особливостей чоловіків та жінок, схильних до маніпулятивної поведінки. Встановлена пряма залежність між схильністю до маніпуляції та рівнем маскулітності жінок. Взаємозв'язок схильності до маніпуляції із статтю існує лише на рівні тенденції приналежності виражених макіавеллістів до осіб чоловічої статі. Що вищою є схильність до маніпуляції у жінок, то більше вони дезорганізовані, тривожні, здатні піддавати сумнівам суспільні норми. В чоловіків із зростанням схильності до маніпуляції знижується самоконтроль афективної сфери та збільшується потреба контролювати соціальне довкілля.

15.17.08.3463/193481. Деформація спрямованості особистості злочинця як передумова його злочинної поведінки. Черепушак В. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.259-271. - укр. УДК 159.947; 159.947.5.

У статті аналізується зміст спрямованості особистості та його деформація, що може стати передумовою злочинної поведінки. Стверджується, що деформація спрямованості виявляється у порушенні вибору дії на стадії її ініціації при ухваленні рішення злочинцем. Доведено, що формуванню мотиву злочинної поведінки відповідає блок компонентів: потребовий, блок "внутрішніх фільтрів", цільовий блок. Констатовано, що у структурі мотиву конкретного кримінального вчинку представлені всі компоненти спрямованості. Вони є основними детермінантами мотиваційної структури особистості злочинця, а їх деформація визначає його злочинну поведінку.

15.17.08.3464/193789. Вплив ціннісно-нормативної дезінтеграції на прояви девіацій. Смук О.Т., Козубовський М.Р. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.166-168. - укр. УДК 371.343.3-053.81.

Молодь сьогодні знаходить перед проблемою розробки життєвої стратегії, моделі майбутнього життя, які передбачають вибір засобу життя, напрямків, визначення головних цілей життя. Можна констатувати, що для значної кількості молоді протиправна, асоціальна поведінка визначається нормальною для своєї вікової когорти.

15.17.08.3465/193812. Теоретичні аспекти вивчення професійно-орієнтованих особливостей особистісних якостей психолога в процесі професійного розвитку та становлення особистості. Дубовик О.М. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.85-97. - укр. УДК 37.091.12:[159-051:376].

В статті розглядаються теоретичні аспекти вивчення професійно-орієнтованих особливостей особистісних якостей психолога в процесі професійного розвитку та становлення особистості. Теоретичні аспекти професійного розвитку і становлення особистості детально розглянуто у статті з точки зору різних підходів: особистісного, діяльнісного, вікового та професійно-орієнтованого підходу до розуміння особистісного і професійного становлення особистості, які відображають, наскільки професія відповідає вимогам людини, наскільки вона намагається реалізувати в ній свою сутність: здібності, мотиви, перспективу професійного росту, зону найближчого професійного розвитку; чи є людина професійно відкритою для професійного навчання. В особистісному і професійному становленні людини провідна роль належить самій особистості, яка усвідомлює необхідність самопізнання, самоусвідомлення, саморозвитку професійно-орієнтованих, індивідуальних, особистісних і суб'єктно-діяльнісних якостей. В результаті особистість усвідомлює власні особистісні і професійні здібності, мотиви, потреби і на цій основі планує свою професійну стратегію життя і визначає напрямок професійної освіти, що сприяє максимальному розвитку, розкриттю та реалізації особистісного потенціалу. Аналіз вітчизняної психологічної літератури показав, що поняття особистісне і професійне становлення ще недостатньо сформовані в психологічній науці, але можна припустити, що особистісне і професійне становлення - це розвиток особистості у постійно змінному особистісному і професійному полі, ці два процеси взаємопов'язані і взаємодоповнюють один одного. Особистісне і професійне становлення - це цілісний динамічний процес: від формування професійних намірів до повної особистісної самореалізації у діяльності. В процесі становлення особистості психолога у вузі одним з найважливіших факторів є провідна діяльність - оволодіння нею, удосконалення способів виконання цієї діяльності, поява з часом індивідуального стилю трудової діяльності - насамкінець сприятиме особистісному і професійному розвитку та самореалізації особистості. У статті представлено детальний аналіз таких психологічних категорій як "особистість", "розвиток" і "становлення", що дозволяє нам розглянути проблему індивідуально-особистісного розвитку і становлення в психологічній науці, і дасть можливість виявити особливості професійно-орієнтованих особистісних якостей майбутнього психолога спеціальних закладів освіти.

15.17.08.3466/194117. Духовні сили людини. Кафарський В.І. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.99-119. - укр. УДК 130.123.

Сила духу - феномен, який притягував до себе кращі уми упродовж декількох тисячоліть. У наш час наука і релігія впритул підійшли до розуміння цього явища: Дух, душа, тіло, свідоме і підсвідоме знайшли своє відображення не тільки у релігійних вченнях, художній літературі, філософії, психології і медицині, але й у квантовій фізиці та інших, здавалося б, далеких від людської природи науках. Усе має спільну основу і все сходиться в людині. Тож дане історіософське дослідження ставить за мету хоча б частково осмислити те, що є в кожному із нас, що, здавалося б, не потребує пояснень і в той же час не дає себе пізнати на рівні нашого практичного розуму, моралі і віри. Якщо до цього додати, що людина ХХІ ст. впритул підійшла до нових сутнісних змін свого фізичного і духовного тіла, то стає зрозуміло вага досліджень на дану тематику.

15.17.08.3467/194123. Розвиток духовного потенціалу та глибинні перетворення особистості. Помиткін Е.О. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.201-224. - рос. УДК 159.99.

Здійснено аналіз основних підходів до розуміння феноменів духовності та духовного розвитку людини, представлена психологічна модель розвитку духовного потенціалу особистості, що дозволяє розглядати цей процес у єдності внутрішніх перетворень (ціннісно-смыслових, інтелектуальних, емоційних і психофізіологічних). Окрему увагу приділено особливостям розвитку свідомості та ціннісної орієнтації особистості, а також спектру емоцій і почуттів, супроводжуваних процесом розвитку духовного потенціалу людини.

15.17.08.3468/194157. Фундаментальні цінності становлення духовності людини. Антоненко Т.Л. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.20-30. - укр. УДК 159.9 (100).

У статті розглядаються фундаментальні цінності (добро, зло, істина, любов, переживання, свобода, патріотизм, почуття життя, цінність Іншого), що складають основу духовності, представлені психологічні механізми становлення духовності.

15.17.08.3469/194170. Художні потреби в структурі духовного світу людини. Рашидова С.С. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.164-174. - укр. УДК 37.036.

У статті визначені поняття "духовність", "духовний світ людини", "художні потреби"; визначена структура духовного світу людини; виявлено місце і роль художніх потреб у структурі духовного світу людини.

15.17.08.3470/194173. Цілісний підхід до лідерства: новий погляд на різнобарвний образ світу. Дуїсал Аскун Селік. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.203-222. - англ. УДК 159.99.

У ХХ столітті існує багато підходів і практик лідерства, починаючи від підходів, спрямованих на дослідження рис характеру людини, біхевіористських підходів та закінчуючи підходами, що ґрунтуються на дослідженні непередбачених ситуацій. Пізніше, замість традиційних підходів до лідерства, використовувалися деякі інші поняття, такі як: колективістське лідерство, ціннісне лідерство, духовне лідерство або цілісне лідерство. Через те, що життєздатність світової екології, економіки, політики та взаємин знаходиться під загрозою, виникла необхідність у пошуку нових форм лідерства у багатьох різних галузях життя та діяльності організацій, чи то комерційних, некомерційних або державних. У статті особлива увага приділена характеристиці нового підходу до лідерства, що включає в себе духовне усвідомлення особистістю самої себе, а вже потім робітників, груп людей і організацій навколо них як взаємозалежних цілісностей.

15.17.08.3471/194175. Художня література як засіб запобігання скоєнню суїциду. Ткаченко М.В. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.231-241. - укр. УДК 371.487+82 +024.5:616+378:024.5:616.

У статті розглядається суїцид як поняття, його причини і запобіжні міри. На основі аналізу літературних джерел виявлено десять основних причин скоєння суїциду. Запропоновано список творів світової та вітчизняної художньої літератури як засіб запобігання скоєнню суїциду. Розроблено список художніх творів, пов'язаних із основними причинами скоєння самогубства. Також розглянуто "ефект Вертера" як можливий побічний ефект від прочитання певної художньої літератури, або від

ознайомлення із історію життєвого шляху письменників, що закінчили життя самогубством (так і будь-яких відомих особистостей у цілому).

15.17.08.3472/194178. Про структуру й еволюцію поняття духовності. Чурсін М.М., Тищенко Ю.А. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №3(66), С.265-275. - рос. УДК 130.122.

Розглядається поняття духовності. Пропонується структура цього поняття, яке може аналізуватися в контексті релігії і в контексті наукового пізнання. Обґрунтовується інструментальний характер духовності, що полягає в забезпеченні пріоритетності інтересів виду перед інтересами окремого його представника. Показується, що духовність поступово переходить з чуттєво-підсвідомої сфери в усвідомлювану і раціонально вибудовувану модель поведінки.

15.17.08.3473/194201. Особистість і духовність: зв'язок між психологічним типом і відкритістю містичному досвіду. Френсіс Л.Д., Роббінс М. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №4(67), С.185-199. - англ. УДК 159.923:2-587.

У даній статті розкривається зв'язок між відкритістю містичному досвіду і психологічною теорією типів особистості, розкриваються відмінності між екстравертністю та інтровертністю, між відчуттям та інтуїцією, між мисленням і почуттям, між оцінюванням і сприйняттям. На запрошення, опубліковане в журналі, що видається Товариством з дослідження духовного досвіду імені Алістера Харді, відгукнулося 146 чоловік, які погодилися взяти участь у дослідженні і заповнили бланки методик "Шкала містичної орієнтації" Френсіса Лаудена і "Шкала психологічних типів" Френсіса. Аналіз даних дозволив зробити наступний висновок: серед даної вибірки чуттєві типи показали значно більш високі бали за індексом відкритості містичному досвіду у порівнянні з розумовими типами.

15.17.08.3474/194215. Визначення феномену і поняття "потреба". Рашидова С.С. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Далія, 2015, №5(68), С.106-121. - укр. УДК 37.037.

У статті аналізується феномен потреби, розглядаються інтерпретації поняття "потреба" філософами, соціологами, економістами, психологами. Доводиться дискусійність погляду на потребу як наукову категорію міждисциплінарного характеру. Доводиться, що потреби - це динамічна система, яка знаходиться в розвитку і під час чого відбувається трансформація потреб, перехід одних потреб в інші, їх зміна. Обґрунтованим і не дискусійним в науці є той факт, що людина, її спрямованість передусім визначаються її потребами. Потреби визначають діяльність людини, її вчинки, пояснюють мотиви, інтереси і цінності. При наявності багатьох класифікацій потреб, усі вони зводяться до виділення природних (біологічних) і соціальних (культурних) потреб.

15.17.08.3475/194599. Космогонічні міфи у світлі психоаналізу. Тиховська О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.101-105. - укр. УДК 159.922.

У статті проаналізовано міфи про створення світу крізь призму психоаналітичних теорій школи К.-Г. Юнга. Виокремлено образи двох творців-антагоністів. Акцентовано на архетипних сюжетах, в яких за історією народження Всесвіту криється метафоричний процес появи (а згодом і трансформації) свідомості людини внаслідок поділу цілісної структури психіки на дві частини: свідоме й несвідоме.

15.17.08.3476/195444. Психологічне тяжіння до бідності та самоефективність у контексті ціннісного самовизначення особи. Васютинський В. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.16-22. - укр. УДК 159.923.2.

За результатами опитування 123 респондентів встановлено, що психологічне тяжіння особи до бідності та її здатність до самоефективності істотно пов'язані з процесом її ціннісно-орієнтаційного самовизначення. Найбільш значущими характеристиками є: прагнення саморозвитку, усвідомлення сенсу життя, мотивація досягнень, громадська активність, бажання самоствердитися, схильність до самореалізації. Саме ці особливості відображають головні проблеми свідомості й поведінки осіб, які психологічно тяжіють до бідності.

15.17.08.3477/195447. Омани як міждисциплінарна категорія. Казібекова В. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.38-44. - укр. УДК 159.923.

Філософія розглядає омани в межах теорії пізнання, психологія - у контексті мислення. Стаття присвячена аналізу поняття омани як міждисциплінарної наукової категорії. Окреслене коло понять, пов'язаних з оманою. У сфері пізнання омани перегукуються з ілюзіями, помилками (у процесах сприйняття, мислення, уяви), брехнею, вірою тощо. Також омани можна розглядати як хибне розуміння й інтерпретацію інформації, як спотворене відображення дійсності.

15.17.08.3478/195451. Аналіз виборів пріоритетів минулого, теперішнього й майбутнього чоловіків і жінок у ранній дорослості. Гринів О. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.62-68. - укр. УДК 159.923.2:159.922.6.

У статті визначено пріоритетні сфери реалізації молодого особистості. За допомогою емпіричного дослідження встановлено, які з життєвих сфер і як часто люди в ранній дорослості обирають домінантами минулого, теперішнього і майбутнього. Проведено порівняльний аналіз пріоритетів молодих чоловіків і жінок у різних часових перспективах.

15.17.08.3479/195464. Роль світоглядних орієнтацій особистості у формуванні картини світу й образу "Я". Володарська Н. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.148-154. - укр. УДК 159.9-053.6.

У статті розглянуто особливості впливу світоглядних орієнтацій особистості на побудову картини світу й образу "Я". Визначено специфіку процесу самовизначення, самореалізації та самотворення особистості в юнацькому віці. Означені детермінанти становлення світоглядних орієнтацій. Розглянуто особливості синергетичного підходу в дослідженні формування картини світу, образу "Я", ієрархії цінностей особистості в сучасному середовищі.

15.17.08.3480/195465. Психологічний аналіз сутності саморегуляції як особистісної здатності. Галян І. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.154-161. - укр. УДК 159.923.2; 159.947.5; 159.96.

У публікації подано аналіз саморегуляції та її місця у структурі особистості. Висвітлюється роль суб'єкта та його активності в саморегулятивному процесі. Зокрема, вважається, що на певному рівні розвитку особистості, який характеризується вищим рівнем активності й цілісності, людина стає суб'єктом життя.

15.17.08.3481/195466. Духовність як предмет аксіопсихологічних студій. Карпенко З. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.161-168. - укр. УДК 159.923.

У статті обґрунтовується теза про те, що духовність як інтенціональне джерело суб'єкта саморозвитку проявляє себе в різнорівневих і складно узгоджених феноменах потребово-мотиваційного й когнітивно-компетентісного блоків структури особистості, дослідженням яких займається аксіопсихологія.

- 15.17.08.3482/195468. Духовність як продукт і результат релігійної творчості особистості. Кіричевська Е. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.175-181. - укр. УДК 159.9.
- У рамках концепції психології творчого сприймання розкривається специфіка розуміння духовності як особливого виду релігійної творчості. Стверджується, що продукти релігійної творчості мають конкретне призначення: це галузь точних смислів і текстових значень того або іншого знаку, зображення чи образного ряду. Власне психологічну структуру інформації можна представити у вигляді трирівневої ієрархії: знак - значення - смисл.
- 15.17.08.3483/195469. Проблема визначення та розуміння поняття "духовність" у сучасній психології. Куліш В. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.181-188. - укр. УДК 159.9.018.
- У статті розглянуто сучасні теоретико-методологічні підходи до вивчення поняття "духовність" у сучасній психології. Обґрунтовано значущість даної тематики для сучасних соціально-економічних умов. Проаналізовано зміст останніх досліджень, присвячених проблемі духовності. Визначено проблеми та перспективи подальших досліджень.
- 15.17.08.3484/195471. Екологічна культура як прояв духовності особистості. Львовчина А. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.194-200. - укр. УДК 159.922.2:502 504.
- Статтю присвячено аналізу поняття "екологічна культура" як прояву духовності особистості. Розглянуто підходи до проблеми формування та розвитку екологічної культури особистості, яка визначається як система індивідуальних морально-етичних норм, поглядів, установок, цілей і цінностей, що стосуються взаємовідносин у системі "людина - довкілля" і реалізується через екологічну свідомість, яка відображає мікрорівень, мезорівень, макрорівень та мегарівень середовища, а також - через екологічну діяльність, що проявляється в підтримці, розвитку довкілля та створенні його елементів.
- 15.17.08.3485/195474. Співвідношення особистісних особливостей та мотивації професійного вибору майбутніх психологів. Галян О. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.212-220. - укр. УДК 159.923.2.
- У статті представлено результати емпіричного дослідження мотивації професійного вибору студентів - майбутніх психологів, оцінки ними власних професійних якостей. Розкрито зв'язок між домінуючими типами мотивів вибору професії та рівнями уявлень про власні особистісні особливості студентів, які можуть бути реалізовані в професійній взаємодії.
- 15.17.08.3486/195478. Особливості образу я в жінок із надмірною вагою та ожирінням. Марциняк-Дорош О. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.241-247. - укр. УДК 159.9.072.433.
- У статті розглядається проблема впливу змісту життя на формування образу Я у жінок із надмірною вагою, ожирінням та хворих на цукровий діабет. Результати досліджень можна використовувати у плануванні психотерапевтичних заходів при лікуванні жінок від надмірної ваги й ожиріння.
- 15.17.08.3487/196020. Мотивація та творчість як основа діяльності сучасної особистості. Терновий П.О. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.412-422. - укр. УДК 17.026:141.7.
- У статті досліджується нові фактори теоретичного та практичного характеру мотивації та творчості як основи діяльності сучасної особистості. Автор аргументує, що для філософії немає більш значущих проблем, ніж ті, що пов'язані з реалізацією своєї світоглядно-методологічної функції шляхом звернення до чинників формування світосприйняття, світобачення, світогляду у цілому.
- 15.17.08.3488/196376. Теоретичні аспекти вивчення психологічних особливостей наркозалежності. Кочарян О.С., Антонович М.О. // Психіатрія, неврологія та медична психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №1(5), т.3, С.62-67. - укр. УДК 159.923.2:616.89-008.441.3.
- У роботі розглянуто основні психологічні напрямки вивчення наркозалежності. Представлено теоретичні аспекти вивчення особливостей психічного функціонування, властивих особам, які страждають на наркотичну залежність, з позицій "Я-концепції". Серед них відзначаються неадекватна самооцінка, низька когнітивна диференційованість "образу Я", дефіцитарність структур внутрішнього досвіду, схильність до невинного ризику, знижена здатність до рефлексії, труднощі регулювання свого емоційного стану. Низька когнітивна диференційованість викликає труднощі усвідомлення свого життєвого досвіду, його рефлексії. У свою чергу, це призводить до неможливості опертись на нього в кризових життєвих ситуаціях. Отримані дані свідчать про несформованість, дефіцитарність структур "Я" і розмитість його меж, що вказує на залученість структур самосвідомості в патологічний процес формування наркотичної залежності.
- 15.17.08.3489/201058. Теологія сміху: досліджуючи феномен. Голозубов О.В. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.29-35. - англ. УДК 291.12.
- Теологія сміху розуміється в статті як форма релігійного постмодернізму і в той же час культурний феномен. Теологія сміху відобразила основні трансформації західної культури другої половини минулого століття; нове розуміння теології, пов'язане з її виходом в більш широке культурний простір і посиленням антропологічного начала; нове бачення середньовічної культури, що містить у тому числі переосмислення концептів карнавалу і гри. В ситуації постмодерну вступили в складну взаємодію сакралізація карнавалу і карнавальних персонажів, з одного боку, і карнавалізація ритуалу і взагалі сакральної сфери, з іншого, включаючи ставлення до деяких святих, як Блазень Господній західного християнства - св. Франциск Ассізький.
- 15.17.08.3490/201060. Духовний інтелект як детермінанта моральної відповідальності особистості. Хомуленко Т.Б., Фоменко К.І., Головіна О.Ю. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №4, С.51-57. - рос. УДК 159.961.
- У статті розглядаються поняття "духовність", "духовний інтелект", "моральна відповідальність". Показано вітчизняні та зарубіжні підходи до духовності і духовного інтелекту особистості. Доведено, що духовний інтелект передбачає інтеграцію духовних здібностей людини. Подано методи дослідження духовного інтелекту в контексті моральної самосвідомості особистості. Розроблений і апробований нами опитувальник духовного інтелекту особистості представлений шкалами "Здатність до трансцендентності", "Світоглядний компонент духовного інтелекту", "Здатність до екзистенції", "Здатність до самоконтролю і інтуїції". Отримано результати кореляційного аналізу духовного інтелекту та моральної відповідальності особистості студента.
- 15.17.08.3491/201319. Ім'я дитини як фактор формування ідентичності. Роменкова В. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.153-159. - рос. УДК 159.922.73.

Роботу присвячено дослідженню значення імені у процесі формування ідентичності дітей дошкільного віку. Розкрито причини неприйняття дитиною імені. Намічено шляхи психолого-педагогічної корекції відхилень розвитку особистості дошкільників.

15.17.08.3492/202314. Переживання подій та їх психолінгвістична репрезентація в автобіографічній пам'яті: репродукція чи реконструкція. Засєкіна Л. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.65-76. - укр. УДК 159.9:613.

Травматична пам'ять часто ототожнюється із автобіографічною у науковій літературі. Це зумовлює майже повну відсутність чітких критеріїв для розрізнення травматичних і емоційно негативних життєвих подій. Більше того травматична пам'ять часто пов'язується із ПТСР і не вивчається у межах норми без когнітивних спотворень і патологічних проявів. У представленому дослідженні ми пропонуємо чітке розрізнення автобіографічної, травматичної пам'яті і розглядаємо особливості їх організації в осіб із ПТСР і без ПТСР. Відповідно у дослідженні порівнюється психолінгвістична репрезентація трьох типів життєвих подій: емоційно позитивних, емоційно негативних і травматичних. Психолінгвістичні критерії (кількість слів, кількість речень, довжина речень, лексична щільність) та пропозиційна структура (екстернальний / інтернальний агент, предикат, екстернальний / інтернальний об'єкт, місце, час) слугували основними змінними для зіставного аналізу репрезентації різних подій. Результати дослідження свідчать про переважання екстернального агента в пропозиційній структурі травматичних подій порівняно із негативними і позитивними подіями. Це зіставляється із вищим показником інтернального об'єкта у репрезентаціях травматичних подій в осіб із ПТСР і без ПТСР, що свідчить про мінімізацію власної відповідальності і ролі у травматичній події та підкреслення екстернальних об'єктів і суб'єктів. Така пропозиційна репрезентація травматичних подій слугує своєрідним захистом для уникнення комплексу вини. Показники пропозиційної одиниці - часу є вищими у репрезентаціях травматичних подій в осіб без ПТСР. Це вказує на те, що зосередження на хронології події як екстернальній умові травматичної події сприяє об'єктивному відображенню травматичної ситуації та уникненню ПТСР. Переважання екстернального агента і інтернального об'єкта у репрезентаціях травматичних подій супроводжується вищим показником кількості слів у травматичних нарративах, що вказує на легший доступ і відтворення травматичних подій порівняно із негативними і позитивними. Це розглядається як ресурс особистості для уникнення або подолання подібних травматичних ситуацій у майбутньому.

15.17.08.3493/202317. Універсалія "Душа" в контексті інноваційних (ченнелінгових) знань XXI століття. Карп'юк М. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.111-124. - укр. УДК 81'23. 378: 147.

У статті робиться перша спроба проаналізувати хоча б частково наявну інноваційну (ченнелінгову) інформацію щодо універсалії "Душа", яка залишається загадкою й на початку XXI ст.; подається інформація від Вищого Космічного Розуму про структуру Душі людини, її атрибути та групи. Професійна молодь і освітяни різних галузей знання, отже, беручи до уваги інноваційну інформацію, вперше на межі тисячоліть отримують можливість світоглядно спиратися не на припущення й теорії минулих століть, а розвивати власну самосвідомість у контексті реальних інтелектуально-світоглядних трансформацій сьогодення, глибше розуміти власну природу, а також вектор розвитку майбутнього. Здійснено також функціонально-стилістичний і лексико-фразеологічний аналіз стосовно поширення в українській мові лексеми "Душа", що виразно засвідчує її давність у ментальності й етнокulturі українців, які мають прадавні гіперборійсько-арійські корені. Актуальність розгляду питання стосовно природи, структури й функцій універсали "ДУША" пов'язаний з тим, що людинознавчий цикл сучасних наук не відповідає на питання, що таке "ДУША"? Склалося так, що поняття "ДУША" замінено поняттям "психіка", а "психіку" - психічною діяльністю. Фактично, відбулася підміна понять. Без вивчення людинознавчих категорій і понять на базі інноваційної інформації сучасна освіта не може оновлюватися в контексті вимог сьогодення й відповідати ефективно на запити енергоінформаційної доби. Можна по-різному мотивувати й оцінювати ситуацію, яка реально існує стосовно універсали "Душа", але незаперечним є те, що знання, якими ми володіємо, є відносними й потребують постійного оновлення та поглиблення.

15.17.08.3494/202322. Ретроспективний аналіз дослідження феномену довіри психологічною наукою. Мачикова М. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.174-192. - укр. УДК 159.9:316.37.

Стаття присвячена ретроспективному вивченню феномена довіри психологічною наукою. Авторка аналізує трансформацію підходів до його вивчення у такій часовій парадигмі: 1950 рр. - теорія обміну, згідно якої головна функція довіри полягає в обміні інформацією; 1970 рр. - довіра як складова співробітництва; 1990 рр. (роки довіри у західній психології) - довіра у міжособистісних та інституційних комунікаціях; кінець XX ст. - початок XXI ст. - довіра як фактор ефективності в роботі організації; 2013-2016 рр. - довіра до державної влади як категорія політичного управління, техніки підвищення довіри в організації та техніки впливу на організаційні зміни, що підвищують рівень соціальної довіри, довіра до соціальних мереж та довіра як психологічна складова інформаційно-психологічного протидорства. Авторка зазначає необхідність формування інституційного іміджу як державних, так і силових відомств на основі довіри, оскільки ефективність певної установи вимірюється, перш за все, в комунікаційних ефектах лояльності, освіченості, довіри, цільових аудиторій.

15.17.08.3495/202326. Суб'єктивність як істотна ознака аудіювання. Харченко Н. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.217-230. - укр. УДК 81'23.

У статті розглянуто одну з істотних ознак аудіювання - суб'єктивність. На основі вивчення наукових праць учених (О.О. Залевська, І.О. Зимняя, О.О. Леонтьєв, Д.О. Леонтьєв та ін.) встановлено наступне: суб'єктивність аудіювання виражається в тому, що в процесі смислового сприймання реципієнт виступає не тільки як носій знання, а й як особистість зі своєю системою цінностей, з індивідуальними динамічними смисловими структурами, зокрема особистісним смислом, смисловою установкою, мотивом, смисловим конструктом, особистісними цінностями. З'ясовано, що суб'єктивність аудіювання виражається в таких особливостях, як: осмисленість, дискретність, детермінованість наявним досвідом, випереджувальний характер смислового сприймання; зумовленість закономірностями функціонування пам'яті.

15.17.08.3496/202684. До проблеми структурного аналізу поняття "психологічного благополуччя". Гуляєва О.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.15-20. - укр. УДК 159.923.2:17.023.34.

У статті проаналізовано об'єктивні та суб'єктивні предиктори психологічного благополуччя. Розглянуто фактори психологічного благополуччя: соціально-економічний, соціокультурний, біологічний та психологічний. Психологічний фактор визначає структурні та функціональні компоненти психологічного благополуччя. До структурних компонентів відносимо емоційний, когнітивний та поведінковий; до функціональних компонентів, які забезпечують позитивне функціонування особистості, відносимо автономію, управління навколишнім середовищем, особистісне зростання, позитивні відносини з оточуючими, наявність життєвих цілей і самосприйняття.

15.17.08.3497/202687. Амбівалентність життєвих цінностей в контексті їх зв'язку з самоактуалізацією особистості. Красильников І.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.33-38. - рос. УДК 159.9.

У статті представлені результати емпіричного дослідження зв'язку амбівалентності життєвих цінностей з самоактуалізацією особистості. Вказується, що особи, у яких у свідомості представлені амбівалентні, не реалізовані деякі соціальні цінності,

пов'язані зі свободою в особистому житті мають низький рівень таких показників самоактуалізації як креативність, спонтанність; в спілкуванні вони більш схильні до емоційної ригідності, егоцентричності, тривожності. У результаті екзистенційної фрустрації цінності свободи, суб'єкт намагається впоритися шляхом прагнення до самопізнання, краще зрозуміти самого себе.

15.17.08.3498/202689. Психологічне благополуччя як основа повноцінного та психологічно здорового функціонування особистості. Санько К.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.42-45. - укр. УДК 159.923.2.

У статті розглядається проблема психологічного благополуччя особистості у сучасних умовах. Розглядаються існуючі підходи до вивчення психологічного благополуччя. Висвітлюються аспекти психологічного благополуччя. Розглядаються компоненти психологічного благополуччя та узагальнюються ті компоненти, які є важливими для психологічно здорового функціонування особистості.

15.17.08.3499/202691. Аналіз спогадів С.О. Єсеніна про дитинство і юнацтво (до 120-річчя від дня народження поета). Заїка Є.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.50-54. - укр. УДК 159.953+159.922.4.

На основі контент-аналізу поетичних творів С.О. Єсеніна охарактеризовано його спогади про дитинство і юність, а також про його рідних, коханих та ін. Проведено детальний аналіз змісту його біографічної пам'яті з урахуванням її модальної (візуальна, аудіальна, кінестетична), емоційного забарвлення та інших параметрів. Вичленовані основні об'єкти і ситуації, що найчастіше згадує поет, а також особливості спогади їм людей. Показано специфіку спогадів поета про дитинство і юність; про його батьків і коханих жінок. Представлений матеріал сприяє більш глибокому розумінню та творчої спадщини і особистості поета.

15.17.08.3500/202692. Психологічні особливості уявлення про жадібність та жадібну людину. Яновська С.Г., Туренко Р.Л., Білоус Н.С., Криворучко С.М., Лютенко Р.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.55-58. - укр. УДК 159.954.3:179.8.

У статті досліджено психологічні особливості уявлення щодо жадібності та жадібної людини. Визначено, що в досліджуваній групі переважна більшість людей вважає себе не жадібними та схильна оцінювати помірну жадібність, як корисну рису. Досліджувані студенти вважають виховання та особливості ситуації основними детермінантами жадібності, та не схильні вважати жадібну людину поганою, хоча оцінюють її не високо. Уявлення про жадібність та жадібну людину мають негативний характер та пов'язані одне з одним. Жадібність вважають притаманною кожній людині у той, чи іншій мірі, а помірну жадібність визначають корисною.

15.17.08.3501/202693. Гендерні особливості інсталяції образи. Гарькавець С. О., Яковенко С. І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.59-64. - укр. УДК 159.92.

У статті розглянуті гендерні особливості виникнення та проявів образи та образливості як форми емоційного реагування, та риси особистості жінок і чоловіків, а також запропоновані нариси психологічних портретів образливих людей. Автори припускають, що основну роль в інсталяції образи на гендерному рівні грає питома вага маскулінних і фемінінних рис, у структурі особистості. Встановлено, що суттєвий вплив на прояви чоловічих та жіночих образ здійснюють психодинамічні характеристики та акцентуації характеру. На прикладі літературних героїв показані особливості переживання образи у акцентованих особистостей. Констатовано, що гендерні особливості образи інсталюються в інтенсивності та тривалості модуляції, та генеруємої розрядці у внутрішньому та зовнішньому плані.

15.17.08.3502/202695. Поведінкові патерни, що сприяють реалізації тенденції людини до самоактуалізації. Кочарян І. О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.70-74. - рос. УДК 152.27: 343.915: 343.7.

У статті аналізуються ідеї Дж. Стівенса щодо деструктивних поведінкових патернів людини. Представляється система поведінкових патернів, що сприяють реалізації тенденції до самоактуалізації. Процес реалізації тенденції до самоактуалізації розглядається в три етапи, на кожному з яких існують специфічні ризики й чинники її спотворення. Підкреслюється роль виконавчого компоненту саморегуляції як головного ресурсу корекції системи психічної саморегуляції людини. У роботі вказується, що самоактуалізації людини сприяють наступні поведінкові стратегії: самоповага, результативність, вдячність та наполегливість. Процес корекції старанного компонента психічної саморегуляції може бути налаштуванням і формуванням таких стратегій.

15.17.08.3503/202700. Фізіологічні, гендерні та психологічні відмінності почуття гумору. Шпортун О.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.98-103. - укр. УДК 316.613.4:159.923.3.

У статті визначаються фізіологічні, гендерні та психологічні відмінності почуття гумору. Медико-фізіологічний підхід розглядає гумор, як емоцію, яка має як фізіологічні, так й емпіричні компоненти. Поряд із характерними суб'єктивними почуттями задоволення, розваги і життєрадісності, ця емоція супроводжується цілим рядом біохімічних змін у мозку, вегетативної нервової системи та ендокринної системи, стосується таких речовин, як медіатори, гормони, опіоїди та нейропептиди. Психологічні визначення почуття гумору можна трактувати як комплекс перцептивних, когнітивних, емоційних, фізіологічних та поведінкових процесів. У сфері клінічної психології можна об'єднати у два підходи: кількісний, який фіксує "зниження" почуття гумору у результаті психопатології, і якісний, що передбачає наявність якісної специфіки гумору у хворих різних нозологічних груп. Гендерна психологія рекомендує використовувати гумор відносно характеристик і поведінки, яка витікає безпосередньо із біологічних відмінностей між чоловіками та жінками. У дослідженні ми акцентуємо увагу на такій функції гумору, як терапевтична, згідно із якою сміх заспокоює, покращує зовнішність людини, підвищує імунітет, підвищує стресостійкість.

15.17.08.3504/202701. Психофізичні механізми розгортання буттєвих подій в ситуаціях невизначеності. Вертель А.В., Кузікова С.Б., Важинський С.Е. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.104-108. - рос. УДК 159.938.2:159.955:530.145.

У статті розглядається можливість вирішення психофізичної проблеми з позицій "холістичної" концепції Єдиного світу, через феномен "синхроністичності". Показано, що індивідуальна свідомість у своїй глибинній основі збігається з абсолютним буттям. Проаналізовано основні альтернативні інтерпретації квантової механіки у світлі психофізичного континууму. Доведено, що одним з можливих рішень психофізичної проблеми є інтеграція концепцій психофізичного паралелізму і дуалізму фізичного і психічного.

15.17.08.3505/202702. Мотиваційна атрибуція ознак соціальної стратифікації та професійна безпека опантів. Лазорко О.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.109-114. - укр. УДК 159.923:[331.101.3+331.102.24].

У статті конкретизовано теоретико-методологічні аспекти вивчення мотиваційної атрибуції ознак соціальної стратифікації в період ранньої професійної оптації. Окреслено основні аспекти запропонованої дослідницької позиції теоретичного аналізу і розробки програми емпірико-діагностичного вивчення. Теоретична концептуалізація проблеми торкається розгляду аспектів

професійної безпеки особистості в період вибору професії та специфіки соціальної стратифікації юнаків як їх соціальної позиції, яка базується на освітньо-професійному статусі. Емпірично верифіковано морально-корисний, творчо-активний та матеріально-комфортний соціально-страфікаційні портрети студентів.

15.17.08.3506/202704. Специфіка та складові політико-психологічного портретування. Митроченко О. Є., Москаленко В. В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.118-122. - укр. УДК 159.923:32.

У статті представлений теоретичний аналіз проблеми політико-психологічного портретування. Висвітлено аналіз співвідношення понять психологічного портрету та психологічного профілю. Означені групи методів, що використовуються у психологічному портретуванні, зокрема портретуванні політичного діяча. Представлена загальна класифікація політико-психологічних портретів на основі критеріїв мети, можливості контактування з об'єктом портретування, сфери призначення. Описані основні особливості портретування політичного діяча у порівнянні з портретуванням осіб, що займаються іншою діяльністю. Викладені основні етапи історичного розвитку політико-психологічного портретування.

15.17.08.3507/202705. Вивчення агресії різними діагностичними засобами. Зуєв І.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.123-126. - укр. УДК 159.953.

В статті досліджено особливості агресії у респондентів різних категорій за допомогою різних діагностичних засобів: опитувальника та проективного тесту. Виявлено, що використання проективного тесту дає можливість виявити більш виразні відмінності в показниках агресії між злочинцями та їхніми однолітками в юнацькому віці. В злочинців агресія значно вища за всіма показниками, а в найбільшій мірі за агресією, афектацією, залежністю. За результатами використання опитувальника відмінності в агресії між категоріями респондентів незначні. Проективний тест Руки проявив свої діагностичні можливості для дослідження особливостей агресії засуджених злочинців юнацького віку.

15.17.08.3508/202706. Психологічні особливості вольової саморегуляції девіантної особистості. Сорока А.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.127-131. - укр. УДК 159.9 : 34 (075.8).

У статті представлені результати дослідження особливостей вольової саморегуляції девіантної особистості відповідно до виконання запропонованого нами раніше системо-комплексу. Використовуючи "Систему вольової саморегуляції особистості" нами виявлені і оцінені показники за допомогою методики "Дослідження вольової саморегуляції особистості" (А. Г. Зверкова, Є. В. Ейдмана) під якою розуміється міра оволодіння власною поведінкою в різних ситуаціях, свідоме управління своїми діями, станами та спонуканнями. Нами також виявлено особливості вольової саморегуляції в різних вікових групах досліджуваних після відбування терміну покарання з метою їх оптимізації ресоціалізації у суспільстві.

15.31 Психологія розвитку. Вікова психологія

15.17.08.3509/193460. Феномен самоставлення у структурі особистості підлітка. Андрійчук І. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.4-15. - укр. УДК 159.922.

У статті проаналізовано феномен самоставлення у структурі особистості підлітка. Доведено, що у підлітковому віці в розвитку самоставлення відбуваються суттєві зміни, котрі характеризують його якісно новий рівень. Обґрунтовано, що особливістю підліткового віку є формування самостійних уявлень про самого себе і про навколишніх. Представлено результати емпіричного дослідження, які характеризують особливості самоставлення у структурі особистості старших підлітків.

15.17.08.3510/193461. Мотивація самоставлення осіб літнього віку, залучених до організованого навчання. Партико Т. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.16-27. - укр. УДК 159.922 .923-053.88:[37.015.3:005.32].

Досліджено мотиваційні чинники формування когнітивного, емоційного та конативного компонентів самоставлення в осіб літнього віку, які залучені до організованого навчання. Виявлено, що найбільше мотиваційних впливів зазнають конативна та когнітивна складові самоставлення. З'ясована роль мотивів комфорту, спілкування, загальної активності, творчої активності та соціального статусу у формуванні самоставлення.

15.17.08.3511/193463. Дослідження типів рефлексії за спрямованістю у контексті становлення особистісної ефективності учнів. Яворська-Ветрова І. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.40-55. - укр. УДК 159.922.

Стаття присвячена аналізу даних емпіричного дослідження типів рефлексії за спрямованістю - "інтра" та "інтерпсихічною". Охарактеризовано особливості розвитку обох типів рефлексії у різних за рівнями особистісної ефективності учнів на межі початкового та основного етапів шкільного навчання. Встановлено, що інтрапсихічна рефлексія у школярів від 3-го до 6-го класу розвивається більш інтенсивно і конструктивно, ніж інтерпсихічна як у групах учнів з низьким, так і з високим рівнями особистісної ефективності. З'ясовано, що на межі підліткового віку домінуючим стає інтерес до себе, свого внутрішнього світу, а також оптимізується інтерперсональна взаємодія як у сфері навчальної діяльності, що залишається важливою, так і у сфері міжособистісних взаємин.

15.17.08.3512/193465. Психічна саморегуляція як умова особистісного зростання студентів. Гринців М. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.67-79. - укр. УДК 159.9:378.048.4(043.3 .5).

У статті обґрунтовано особливості психічної саморегуляції студентів як умови їх особистісного зростання у процесі реалізації навчально-професійних завдань і повсякденному житті. Окреслено основні механізми і мотиваційні фактори психічної саморегуляції та здатність студентів ефективно втілити їх у зміст власного життя. Представлено результати емпіричного дослідження самооцінки психічних станів студентами-психологами як складової їх саморегулятивного процесу.

15.17.08.3513/193475. Розуміння емоцій молодшими школярами як структурна складова емоційного інтелекту. Шпак М. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.188-199. - укр. УДК 159.922.7 .8.

У статті розкрито поняття про емоційний інтелект особистості. Проаналізовано теоретичні підходи до розуміння емоцій як структурного компонента емоційного інтелекту. Обґрунтовано особливості розпізнавання і розуміння емоцій молодшими школярами.

15.17.08.3514/193476. Психологічні особливості Інтернет-залежності в підлітковому віці. Олексюк В. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.200-212. - укр. УДК 159.922.7 .8.

Статтю присвячено висвітленню сутності, симптоматики, причин розвитку Інтернет-залежності, розглянуто механізми формування психологічної залежності від рольових комп'ютерних ігор, зазначено особливості впливу кібердикції на становлення особистості підлітків. Проаналізовано результати експериментального дослідження розвитку потреби у спілкуванні в уязвлених дітей.

15.17.08.3515/193477. Психологічні особливості розвитку ідентичності підлітка в умовах дисфункційної сім'ї. Чіп Р. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.213-224. - укр. УДК 159.922.7 .8.

У статті розглянуто сучасні наукові підходи до проблеми розвитку особистості в умовах дисгармонії сімейних взаємин та порушення системи сімейного виховання. Висвітлено основні аспекти становлення ідентичності як динамічного утворення особистості Проаналізовано особливості впливу сімейних дисфункцій на розвиток ідентичності підлітка. Зосереджено увагу на особливостях і функціях конфлікту як специфічного виду взаємодії батьків і дітей.

15.17.08.3516/193478. Психологічні особливості становлення уявлень про взаємини зі своїми майбутніми дітьми у юнаків та дівчат. Хавула Р. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.225-236. - укр. УДК 159.922.73 75.

У статті встановлено, що особливості уявлення про взаємини зі своїми майбутніми дітьми складаються з трьох основних рівнів: соціального, мікросоціального та особистісно-смыслового. Констатовано, що у свідомості юнаків та дівчат батьківство представлене такими основними елементами: сімейними цінностями, батьківськими сценаріями, установками та очікуваннями в подружжях і батьківських взаєминах. Розкриті ключові аспекти виховання майбутнього подружжя і батьків. З'ясовано, що структуру готовності до батьківства у юнаків та дівчат утворюють уявлення про матеріально-фінансову забезпеченість сім'ї, здатність відмовитися від життя тільки заради себе, відповідальність, бажання мати дітей, прагнення подружжя розуміти один одного.

15.17.08.3517/193480. Дослідження детермінант селфі у студентської молоді. Калька Н., Оришин Л. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.247-258. - укр. УДК 159.922.7 .8.

У статті проаналізовано причини зростання популярності селфі серед студентів. Представлено результати емпіричного дослідження розповсюдженості цього феномену серед молоді. Описано основні причини захоплення автофотографуванням, серед яких зростання нарцисизму, прагнення до самопізнання, засіб самоідентичності, а також один із сучасних шляхів комунікації.

15.17.08.3518/193579. Результати дослідження рівня сформованості особистісно-психологічної стійкості в підлітків групи ризику до зовнішнього негативного впливу соціального середовища. Литвинова Н.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.116-119. - укр. УДК [37.013.42:364.692:615.2:615.015.6-053.6](043.3).

У статті проведено аналіз результатів запровадження системи соціально-педагогічної профілактики вживання наркотичних речовин підлітками групи ризику за критерієм особистісно-психологічної стійкості до негативного впливу наркогенної інформації соціального середовища. Автором підтверджено позитивну динаміку щодо розвитку умінь самоконтролю та адекватної самооцінки поведінки в учасників експериментальної групи. Простежено кардинальні зміни показників рівня соціально-позитивної спрямованості особистості підлітків групи ризику.

15.17.08.3519/193613. Особливості поведінки дітей, батьки яких працюють за кордоном. Апанасенко В. Ю., Василенко О.М. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.18-21. - укр. УДК 159.922.74.

Стаття присвячена проблемі виховання дітей в дистантних сім'ях. У статті досліджено поведінкові особливості дітей, батьки яких працюють за кордоном; визначено причини та прояви порушень в поведінці цих дітей. За допомогою психолого-педагогічних методів і методик проведено діагностичне дослідження з виявлення причин та показників порушень поведінки дітей з дистантних сімей.

15.17.08.3520/193662. Причини та наслідки формування дезадаптації у підлітків. Сойма Н.Д. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.175-177. - укр. УДК 316.614.5-053.2.

В статті розглядається явище підліткової дезадаптації, яке полягає у нездатності індивіда пристосуватися до змін умов життя. Сучасне суспільство висуває нові вимоги до розвитку особистості - формування ініціативності, креативності, толерантності, відповідальності. вміння приймати самостійні рішення, швидко адаптуватися до різних умов. Як свідчить практика, не кожен може успішно з цим справитися. Особливо це стосується найбільш вразливої вікової категорії суспільства - дітей і підлітків.

15.17.08.3521/193806. Профілактика некритичної віктимної поведінки розумово відсталих підлітків. Бистров А.Є. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.27-36. - укр. УДК 159.922.762.

У статті розкриваються індивідуально-психологічні якості особистості розумово відсталих підлітків, які впливають на віктимізацію їх поведінки: емоційно-вольова нестійкість; недостатній рівень усвідомлення мотивів власної поведінки; навіюваність; агресивність; схильність до страхів; демонстративність; слабкість вольової регуляції; патологічність потягів. Також розглянуті шляхи профілактики некритичної віктимної поведінки розумово відсталих підлітків, а саме послаблення проявів агресивності, демонстративності, схильності до страхів та ін. У статті наведено програму вивчення схильності до різних типів віктимної поведінки (схильність до агресивної віктимної поведінки; схильність до самопошкоджуючої віктимної поведінки; схильність до гіперсоціальної віктимної поведінки; схильність до залежної та безпомічної віктимної поведінки; схильність до некритичної віктимної поведінки) у співвідношенні з такими особистісними рисами, як агресивність, навіюваність, тривожність. Програма дослідження також передбачала проведення психокорекційної роботи з профілактики причин виникнення віктимної поведінки у розумово відсталих підлітків та порівняння результатів методик після проведення профілактики. Стаття містить методичні рекомендації для педагогів, психологів і батьків з профілактики порушень в емоційній сфері і поведінці розумово відсталих підлітків.

15.17.08.3522/193825. Комунікативна діяльність розумово відсталих підлітків: типологія та рівні. Проскурняк О.І. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.242-253. - укр. УДК 316.77-053.6-056.313.

Визначено, що розумово відсталі учні підліткового віку спеціальних шкіл мають відмінності в рівні інтелекту, індивідуально-психологічних особливостях, що зумовлює різну сформованість у них комунікативної діяльності, її компонентів (мотиваційного, когнітивно-змістового, операційно-поведінкового). Діагностика сформованості комунікативної діяльності учнів спеціальних шкіл за окремими компонентами є важливим завданням у дослідженні для визначення напрямів корекційно-розвивального впливу на формування комунікативної діяльності в розумово відсталих підлітків. Ґрунтуючись на дослідженнях Л. Виготського, було визначено принципи діагностики комунікативної діяльності розумово відсталих школярів: адекватності процедур діагностики характеру розумової відсталості, віковим особливостям розумово відсталих школярів, комплексності й варіювання діагностичних методик, єдиного діагностичного висновку, можливості віддаленого уточнення діагностичного висновку. Застосування діагностичного конструкту методик дозволило визначити й схарактеризувати рівні комунікативної діяльності розумово відсталих підлітків: високий, середній, низький. Низький рівень проявляється в індивідуальності, пасивності в комунікативних контактах, характеризується мінімальним обсягом знань, умінь, навичок, що, в свою чергу, перешкоджає

становленню комунікативних контактів. Високий рівень розвитку комунікативної діяльності характеризується достатньо вираженою комунікативною активністю, орієнтацією на розширення кола соціальних контактів, ці діти мають розвинені комунікативні навички, що дозволяє встановлювати міцні комунікативні зв'язки з оточуючими. На середньому рівні розвитку комунікативної діяльності розумово відсталі підлітки долучаються до комунікативних контактів після здійснення зовнішньої стимуляції з боку оточуючих. Результати експерименту дали підстави стверджувати, що є різні типи комунікативної діяльності розумово відсталі підлітків: адекватно-ініціативний, детерміновано-ініціативний, індиферентно-активний, замкнений, індиферентно-пасивний, нав'язливий, агресивний.

15.17.08.3523/193828. Діагностичні аспекти синдрому гіперактивності у розумово відсталіх дітей дошкільного віку. Руденко Л.М., Федоренко М.В. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1, С.270-281. - укр. УДК 376.42:616.899.

У статті розкрито питання комплексної діагностики синдрому гіперактивності у дошкільників з розумовою відсталістю. Проаналізовано наукову психологічну та медичну літературу з питання синдрому гіперактивності, наведені статистичні дані розповсюдженості цього розладу серед розумово відсталіх дітей, розглянуто підходи до діагностики поведінкових порушень. Зазначено, що проблема в діагностиці синдрому гіперактивності полягає в використанні дослідниками різних діагностичних критеріїв та відсутності єдиного підходу до вивчення дітей дошкільного віку. Здійснено спробу обґрунтування необхідності комплексного підходу до діагностики синдрому гіперактивності у дітей дошкільного віку з розумовою відсталістю. Запропонована методика діагностики даного розладу, яка включає в себе застосування біографічного методу, що передбачає збір анамнестичних даних та бесіди з батьками розумово відсталіх дітей стосовно їх поведінкового та емоційно-вольового розвитку; спостереження, що є провідним методом дослідження поведінкових проблем; психодіагностика. Запропоновані до використання в психодіагностиці проєктивні методи дослідження, такі як "Кактус" та "Неіснуюча тварина". Наведені результати, отримані в ході застосування зазначених методик відповідно до емоційних та поведінкових проявів розумово відсталіх дітей. Проєктивні методики дозволили визначити таку характеристику, як імпульсивність, що є провідним симптомом в постановці діагнозу - синдром гіперактивності. Доведена значна роль дослідження внутрішньосімейних відносин, оскільки конфлікти в сім'ї, неправильний стиль виховання тощо, можуть провокувати виникнення поведінкових порушень у розумово відсталіх дошкільників, які не пов'язані з синдромом гіперактивності. Виділено ряд проблем, з якими можна зіштовхнутися при виявленні синдрому гіперактивності у розумово відсталіх дітей дошкільного віку, оскільки діагностика ускладнюється відставанням в інтелектуальному розвитку дітей.

15.17.08.3524/193851. Специфіка корекції самооцінки соціально-депривованих підлітків з обмеженням життєдіяльності в умовах інтернатного закладу. Нечипоренко К.С. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.208-217. - укр. УДК 159.922.7.8.

У статті розглядається проблема самооцінки соціально-депривованих підлітків з обмеженням життєдіяльності в умовах інтернатного закладу: розкривається поняття "самооцінка", виокремлюються і обґрунтовуються особливості прояву самооцінки у підлітковому віці, аналізуються соціально-деприваційні процеси, обумовлені особливостями життя в інтернатному закладі (відсутність батьківського піклування і підтримки, суб'єктивне відчуття самотності серед великої кількості оточуючих людей, обмеженість соціальних зв'язків, режимні умови життєдіяльності), які в сукупності суттєво впливають на розвиток самооцінки підлітків, що мають ще й обмеження життєдіяльності (соматичні захворювання, захворювання внутрішніх органів і систем, інвалідність різної складності, але, на щастя, всі вони мають нормальні інтелектуальні здібності на рівні свого віку); досліджується специфіка корекції самооцінки підлітків заявленої категорії, яка полягає у необхідності активного включення підлітків у соціально значущу групову діяльність, в процесі якої розвиваються найважливіші для людини особистісні якості, набувається досвід уміння спілкуватися, взаємодіяти, допомагати один одному, домагатись успіхів і оприлюднювати їх, розвивати та закріплювати усвідомленість важливості набутого досвіду для подальшого самостійного життя, вибору професії попри обмеження життєдіяльності та відсутність підтримки батьків після перебування в інтернатному закладі.

15.17.08.3525/194191. Соціальна тривога як чинник дитячої самотності. Осадча Н.О. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №4(67), С.90-100. - укр. УДК 371.4371.4.

У статті виокремлено соціально-педагогічні чинники, які призводять до виникнення почуття самотності. Автор акцентує увагу на тому, що соціальна тривога загострює проблему самотності. Окреслено можливості педагогічного впливу на підлітків з метою обмеження негативного та актуалізації позитивного потенціалу самотності.

15.17.08.3526/194964. Самооцінка старшокласників та їх комунікативна активність. Восік-Кавалія Д. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.52-63. - укр. УДК 159.922.7-053.5.

У статті висвітлено теоретично-емпіричні засади самооцінки й комунікативної активності старшокласників. Визначення рівня самооцінки і комунікативних навичок молоді є надзвичайно важливим, оскільки може визначити напрями виховної роботи школи. Висока самооцінка молоді визначає її активне ставлення до викликів, впливає на реалізацію поставлених цілей і пошук шляхів їх розв'язання. Для нормального функціонування суспільної людини важливою є її комунікативна діяльність. Представлено результати власного дослідження автора із означеної проблеми.

15.17.08.3527/194976. Рівень самоцінності дітей, які активно займаються спортом. Майєрек М. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.164-172. - укр. УДК 159.922.7:796.

Почуття самоцінності зміцнює всю ціннісно-смыслову сферу особистості, сприяє зростанню рівня її стресостійкості та цілеспрямованої творчої активності. Визначення рівня самоцінності, своєю чергою, дає змогу вжити відповідні заходи задля актуалізації особистісного потенціалу. У статті представлено результати проведеного дослідження рівня самоцінності дітей, які активно займаються спортом. Аналіз здійснено на основі проведеного анкетування, що включало в себе шкалу самоповаги М. Розенберга (SES) і тест незавершених речень. На підставі результатів кількісного аналізу зроблено висновки і визначено потенційні детермінанти самоцінності досліджуваних.

15.17.08.3528/194978. Соціальна компетентність учнів з дислексією у контексті самооцінки. Павлюк-Скшилик А., Вітек А. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.182-189. - укр. УДК 37.013.77:376.36:159.923.

У статті представлені результати дослідження, метою якого було визначення - чи і яка залежність існує між рівнем самооцінки і соціальним рівнем компетентності учнів третього класу гімназії з діагнозом дислексія. Ця проблема настільки важлива, що здатність до співпраці і спілкування з іншими людьми визначає не тільки професійний, а й особистий успіх. Тим часом, учні з дислексією перебувають у досить невигідному становищі, тому що специфіка цього розладу відноситься до всієї системи мовлення, зокрема творення і розуміння усних відповідей, що є основою налагодження нормальних соціальних відносин.

15.17.08.3529/195445. Дослідження особливостей виправданої міжособистісної довіри у студентів юнацького віку. Ермакова Н. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1, С.23-30. - укр. УДК 159.923.

У статті висвітлено результати проведеного експериментального вивчення особливостей міжособистісної довіри студентів юнацького віку до такої категорії особистостей, як "людина, що виправдала довіру". Особливу увагу приділено гендерним особливостям виправданої довіри молодих людей за критеріями "єдність", "знання", "розрахунок".

15.17.08.3530/195448. Proper organization of leisure time student - a manifestation of concern for the proper development of personality and success in school. Zieba B., Zieba A. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.45-48. - англ. УДК 316.6.

Важливою частиною освіти є розумне управління часом і правильне його використання. Батьки й учителі повинні дбати про використання вільного часу студентом, щоб його проведений принесло відчутну користь для фізичного, розумового, морального, когнітивного розвитку та міжособистісних взаємин.

15.17.08.3531/195450. Психологічні особливості дослідження творчої активності людей похилого віку. Гончарова Л. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.55-62. - укр. УДК K159.9.37.036-053.88.

Статтю присвячено розгляду психологічних особливостей дослідження творчої активності людей похилого віку. Нагальність дослідження визначається тим, що питання творчого розвитку в похилому віці є актуальним та недостатньо розкритим. У зв'язку з цим розвиток людей похилого віку є одним з найменш визначених понять психологічної науки. У статті виявлено зміст основних підходів до вивчення творчого розвитку в похилому віці. Результатом теоретичного дослідження стало виокремлення основних підходів дослідження розвитку в похилому віці та визначення напрямів розвитку творчої активності особистості в похилому віці. Також виявлено можливість дослідження творчої активності людей похилого віку в межах суб'єктного підходу.

15.17.08.3532/195455. Розвиток ціннісної сфери у студентів-педагогів. Заблоцька С. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.88-95. - укр. УДК 159.953.5-057.875.

Ціннісні орієнтації майбутніх педагогів розглядаються як структурно-функціональні компоненти самосвідомості, що детермінують процес становлення духовності, визначають мотивацію поведінки й діяльності, інтегрують розвиток когнітивно-інтелектуальної й емоційно-вольової сфер особистості. Ціннісні орієнтації розглядаються як соціальні, економічні, політичні, моральні, релігійні, естетичні, гносеологічні, онтологічні й ідеологічні засади оціночних суджень суб'єкта про довколишню дійсність.

15.17.08.3533/195456. Оцінні дії у структурі моральної самооцінки молодших школярів. Заміщай М. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.95-100. - укр. УДК 159.952.73-057.874.

У статті аналізується проблема становлення моральної самооцінки молодших школярів. Показано, що молодший шкільний вік - сенситивний період для становлення моральної самооцінки. В емпіричному дослідженні виявлено самооцінювальні дії у сфері моралі та їхні особливості, доведена необхідність спеціальних розвивальних (психокорекційних) впливів, що дадуть змогу молодшому школяреві адекватно морально оцінювати себе та інших, а отже, і сформувати високий рівень домагань у сфері моралі.

15.17.08.3534/195457. Оцінка ефективності результатів формувального експерименту дослідження моральної самосвідомості в підлітковому віці. Зимянський А. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.100-107. - укр. УДК 159.9.072 (049.3): 159.922.73-053.6.

У статті проаналізовано результати формувального експерименту та з'ясовано ефективність експериментального впливу на процес цілеспрямованого розвитку в підлітків моральної самосвідомості. Виявлено, що реалізована нами програма призвела до зміни моральної позиції підлітків і визначила динаміку розвитку показників складових їхньої моральної самосвідомості: осмислення моральних понять, моральна рефлексія, інтроспекція, почуття відповідальності, емпатія, самоконтроль.

15.17.08.3535/195458. Сучасні тенденції, проблеми й суперечності розвитку особистості в системі вищої освіти. Карпюк Ю. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.107-114. - укр. УДК 159.923.2.

У статті аналізується стан сучасної системи вищої освіти. Показано основні методологічні суперечності становлення людини в системі вищої освіти. Аналізуються необхідні методологічні умови ефективного розвитку особистості в умовах інформаційного суспільства. Розглядається роль інформаційних мереж когнітивному й особистісному розвитку сучасного студента.

15.17.08.3536/195459. Дослідження індивідуальної своєрідності організації особистісного саморозвитку юнацтва. Кузікова С. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.114-122. - укр. УДК 159.923.

У статті розглядається феномен саморозвитку особистості. Подано авторський підхід до емпіричного вивчення особливостей саморозвитку як суб'єктної діяльності. Наведено результати дослідження рівня актуалізації психологічних ресурсів особистісного саморозвитку осіб юнацького віку. З'ясовано їхнє уявлення про характер і зміст процесу саморозвитку та ступеня власної участі в ньому. Уточнено змістове наповнення потреби саморозвитку, усвідомленості й керуваності процесу особистісних змін.

15.17.08.3537/195470. Роль духовності в суб'єктивному благополуччі людей похилого віку. Люсова О. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.188-194. - укр. УДК 159.953.

Стаття присвячена дослідженню чинників суб'єктивного благополуччя в літньому віці, зв'язків суб'єктивного благополуччя літніх людей з їх духовністю. Здійснена спроба виділити чинники суб'єктивного благополуччя, заявлена проблема розробки психологічних умов розвитку суб'єктивного благополуччя для людей "третього віку".

15.17.08.3538/195477. Психологічні аспекти професійного самовизначення старшокласників з обмеженими можливостями. Дуднік О. // 36. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.236-241. - укр. УДК 159.9.045.

У статті розглядаються питання професійного самовизначення старшокласників з обмеженими можливостями. Визначаються чинники вибору професії, аналізуються умови успішного професійного вибору та шляхи активізації професійного самовизначення старшокласників з обмеженими можливостями.

15.17.08.3539/196268. Кібербулінг як загроза психологічній безпеці особистості школяра. Вітюк Н. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015, №19, С.129-137. - укр. УДК 316.472: 316.624.

У статті розглядається проблема насильства у кіберпросторі. Здійснюється аналіз психологічної суті кібербулінгу, визначаються його основні ознаки, види та вплив на психологічну безпеку школярів. Подано результати емпіричного дослідження рівня поширення кібербулінгу у взаємодії сучасних підлітків.

15.17.08.3540/196270. Психологічна безпека в умовах конкурентної взаємодії студентської молоді. Чуйко О. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.144-149. - укр. УДК 159.9: 316.6.

У статті проаналізовано переживання психологічної безпеки (небезпеки) особистості студента в умовах конкурентної взаємодії. Виокремлено показники психологічної безпеки особистості в ситуації конкуренції. Установлено, що серед студентів домінує уявлення про конкуренцію як боротьбу, змагання, і такі уявлення є внутрішньо прийнятними. Виявлено усвідомлення меж власної психологічної безпеки опитуваних та їх уявлення про межі психологічної безпеки опонентів. Результати дослідження свідчать про наявність суб'єктивного переживання конкурентної взаємодії як такої, що може загрожувати психологічній безпеці особистості студента.

15.17.08.3541/196377. Порушення соціального функціонування у студентів із захворюваннями серцево-судинної системи і принципи психологічної корекції. Пономарьов В.І., Алієва Т.А., Риженко М.В., Ємець К.М. // Психіатрія, неврологія та медична психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №1(5), т.3, С.68-71. - рос. УДК 613.86:616.1-057.87.

Підвищення психоемоційна стрес огненість є визначальним чинником зростання і розвитку серцево-судинних захворювань. У статті розглянуті принципи і прийоми психологічної корекції для студентів, які мають порушення соціального функціонування. З одного боку, це обумовлено тим, що період навчання збігається з одним із кризових періодів у житті, коли відбувається завершення становлення особистості. З іншого, освітній процес висуває підвищені вимоги до механізмів психічної адаптації і соціального функціонування. Розглянуто принципи і прийоми психологічної корекції для студентів, які мають порушення соціального функціонування. Отримані дані свідчать про достатню ефективність розробленої системи психокорекції.

15.17.08.3542/202242. Урахування психологічних особливостей розвитку особистості підлітка в процесі громадянського виховання. Бабкіна М.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.7-12. - укр. УДК 371.035.477.

У статті розкрито необхідність урахування психологічних особливостей розвитку особистості підлітка в процесі громадянського виховання. Досліджено психологічні закономірності розвитку та визначено аспекти соціалізації особистості в підлітковому віці для подальшого формування громадянськості. Розглянуто роль агентів соціального впливу в процесі громадянського виховання підлітків.

15.17.08.3543/202683. Особливості переважаючих ціннісно-сміслових орієнтацій студентів коледжів технічних спеціальностей. Вербова Ю.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.316.6. - укр. УДК 159.922.7.8.

Стаття присвячена висвітленню проблеми ціннісно-сміслових орієнтацій студентів коледжів технічних спеціальностей. Описані результати здійснених теоретичних та емпіричних досліджень у сфері ціннісно-сміслового самовизначення даної категорії студентів. Проаналізовані особливості загальної осмисленості життя досліджуваних, вираженість її окремих компонентів та переважаючі їх цінності. Встановлений зв'язок між рівнем осмисленості життя студентів коледжів технічних спеціальностей та структурованістю їх ціннісних орієнтацій.

15.17.08.3544/202685. Рефлексивність як компонент структури особистості старшокласників. Заїка Є.В., Макаров А.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.21-26. - укр. УДК 159.922.1:159.923.

На основі обстеження юнаків та дівчат, які навчаються у 10-х класах у віці 15-16 років, спрямованого на дослідження рефлексивності, ригідності, інтроверсії-екстраверсії, нейротизму та мотивації, проведений кореляційний аналіз статистично значущих зв'язків між цими рисами у структурі особистості. Аналіз показав, що висока рефлексивність формується статистично успішніше у старшокласників з низькою ригідністю, низькою екстраверсією, а у юнаків ще з високим нейротизмом, та не залежить від різних видів мотивації у юнаків та дівчат. Також показана позитивна роль високою рефлексивності в їх учбовій успішності.

15.17.08.3545/202686. Характерологічна обумовленість партнерської прихильності у дівчат. Кочарян О.С., Барінова Н.В., Свиначенко Ю.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.27-32. - укр. УДК 159.923.3-055.2:316.475.

Стаття присвячена дослідженню характерологічних особливостей особистості дівчат з різним типом прихильності до партнера. Дослідницьку вибірку склали дівчата у віці ранньої дорослості та юності, в яких було встановлено чотири можливих типи прихильності: "Автономія", "Надзалежність", "Псевдоавтономія" і "Дезорієнтованість". Результати свідчать, що між групами дівчат з порушеними типами прихильності є значимі відмінності у виразності характерологічних особливостей. За результатами опитувальника Грігера, що досліджує характерологічні риси особистості, було виділено фактори: "Активне Я", "Дефензивне Я", "Конформне Я". Описаний психологічний зміст факторів.

15.41 Соціальна психологія

15.17.08.3546/193467. Психологічні особливості розвитку комунікативної компетентності майбутніх психологів. Адамська З. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.92-104. - укр. УДК 159.9.072.433.

У статті висвітлено проблему розвитку комунікативної компетентності майбутніх психологів; здійснено теоретико-методологічний аналіз, визначено поняття комунікативної компетентності як інтегральної властивості майбутніх психологів, обґрунтовано комплексну процедуру, проаналізовано результати емпіричного дослідження особливостей розвитку комунікативної компетентності студентів-психологів; описано програму соціально-психологічного тренінгу "Розвиток комунікативних здібностей майбутніх психологів".

15.17.08.3547/193577. Етнічні особливості інкультурації особистості українця. Лемко Г.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.111-113. - укр. УДК 159.923:316.273 (477).

У статті охарактеризовано етнічні особливості як фактор формування особистості українця, включення його у суспільство шляхом методу інкультурації. На нинішньому етапі розвитку українського суспільства суттєве значення у формуванні особистості українця має накопичена віками скарбниця етнічних цінностей, які слугують невичерпним джерелом формування свідомості, характеру, психічних особливостей кожної людини. До таких цінностей відносимо традиції, звичаї, обряди, які вироблялися нашими попередниками довгі часи.

15.17.08.3548/193614. Невербальні засоби спілкування в міжкультурній взаємодії. Байбакова О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.21-23. - укр. УДК 371.13.81.

В статті розглядається проблема міжкультурної взаємодії. Підкреслюється, що для забезпечення ефективної міжкультурної взаємодії необхідно використовувати не тільки вербальні, але й невербальні засоби спілкування. Ситуація вимагає вдосконалення навчання іноземної мови. Відмінне знання іноземної мови не є сьогодні достатньо для успішної професійної

міжкультурної комунікації. Необхідно знати культуру, традиції, звички і ментальні особливості народу кожної партнерства чужій країні.

15.17.08.3549/193731. Соціалізація в умовах трансформації культури. Чейпеш І.В., Кухта М.І. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №34, С.207-210. - укр. УДК 37.013.42.

У статті поданий психолого-педагогічний аналіз феномена соціалізації в умовах трансформації культури. Розкриті сучасні підходи і напрями соціалізації, характерні для інтеграційних і глобалізаційних процесів. Виокремлені нові аспекти соціалізації, детерміновані явищем взаємопроникнення культур, і встановлена кореляційна залежність між чинниками соціалізації й культури. Визначені особливості соціалізації в контексті інтенсивних міжнародних зв'язків, що проявляються в усіх сферах життєдіяльності сучасної людини.

15.17.08.3550/193739. Психологічні засади міжкультурного спілкування. Байбакова О.О. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.14-16. - укр. УДК 8.81.

Стаття присвячена проблемі спілкування. Особлива увага приділяється питанню про крос-культурної комунікації. Автор підкреслює, що проблема крос-культурної комунікації надзвичайно популярні сьогодні, тому що міжнародні відносини та міжнародне співробітництво України стають все більш широким і сильним за останні роки. Така ситуація вимагає вдосконалення навчання іноземної мови. Відмінне знання іноземної мови не є сьогодні достатньо для успішної професійної міжкультурної комунікації. Доведено, що для успішного міжкультурного взаємодії можливе в разі проходження культурні норми і традиції кожної країни.

15.17.08.3551/194646. Соціально-психологічні детермінанти формування траєкторій професійного розвитку особистості. Погрібна В.Л., Мельник І.М. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.215-223. - укр. УДК 316.344.159.947.

У статті розкривається механізм формування траєкторій професійного розвитку особистості. Показано, що їх детермінантами є психофізіологічні, психологічні, соціально-професійні і соціально-економічні фактори. До психофізіологічних належать фізичні характеристики людини, гендерні та вікові особливості, до психологічних - особливості пізнавальної й інтелектуальної сфери, професійно важливі якості і потенціал особистості. Соціально-професійними факторами є зміст професії, способи виконання діяльності, випадкові критичні події, що впливають на професійний розвиток, а соціально-економічними - умови господарювання, матеріальна винагорода за результатами праці, етнічні особливості, місце проживання тощо. Доводиться, що в процесі становлення професіонала суб'єкт виступає фактором свого розвитку, зміни, перетворення об'єктивних обставин крізь призму своїх особистих властивостей.

15.17.08.3552/195105. Взаємовплив здоров'я і професійного вибору на успішну соціалізацію особистості. Зозуляк-Случик Р. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2014, №11, С.53-56. - укр. УДК 37.013.

У статті розкрито вплив стану здоров'я та професійного вибору на рівень соціалізованості особистості. Виокремлено фактори та структуру профорієнтації. Детальніше проаналізовано роль професійного вибору в соціалізації особистості. Коротко подано особливості самовизначення дітей підліткового та старшого шкільного віку.

15.17.08.3553/195443. Психологічні чинники сепаратизму в Україні. Білоконь І. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.9-16. - укр. УДК 159.923.33.

У статті доводиться думка, що низький рівень добробуту громадян є чинником актуалізації політичних настановлень. Сепаратизм зумовлений наявністю двох антагоністичних проектів розвитку країни та забезпечення добробуту. Проросійський проєкт заперечує розбудову держави за європейськими лекалами й передбачає збереження радянських устоїв, а проєвропейський можливий за умови відторгнення радянського минулого. Оскільки можлива реалізація лише одного з проєктів, то виникає суспільний конфлікт, подолання конфлікту залежить від комплексу психологічних, політичних, економічних умов.

15.17.08.3554/195446. Інформаційна складова сучасного медіапростору. Запужляк О. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.30-38. - укр. УДК 159.99.

У статті аналізується інформаційна складова найбільш розповсюджених засобів масової інформації та їх вплив на різні соціальні верстви населення України. На основі теоретичного аналізу й емпіричного дослідження визначені особливості передачі інформації через конкретні інформаційні канали та її сприймання населенням. Виявлено специфіку впливу ЗМІ на свідомість цільової аудиторії.

15.17.08.3555/196266. Соціальний контекст тривожності у психоаналізі, екзистенційній та гуманістичній психології. Боштан В. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.118-124. - укр. УДК 159.94: 616.891.7.

У статті викладено результати теоретичного аналізу причин тривожності. Здійснено пошук їх загальної характеристики та соціальної зумовленості. Автор аналізує різні підходи в дослідженні тривожності, зокрема у психоаналізі, екзистенційній та гуманістичній психології. Розкриває соціально-психологічну сутність тривожності як явища, визначає причини його формування. Особливості соціальної природи тривожності розглядаються в контексті міжособистісних відносин.

15.17.08.3556/196380. Патоконативні комунікативні стереотипи інтернет-залежності в учасників анонімних інтернет-спільнот. Чугунов В.В., Городокін А.Д., Щербина В.Л., Скрипник А.С. // Психіатрія, неврологія та медична психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №1(5), т.3, С.85-91. - рос. УДК 616.89-008.48:004.77-042.72:316.77-028.51.

З метою порівняльного аналізу і формування типології патологічних інтернет-специфічних комунікативних патернів у осіб з персоніфіковано-детермінованими формами інтернет-залежності та учасників анонімних інтернет-спільнот було обстежено 80 респондентів, що страждають на інтернет-залежність згідно з результатами опитувальника Internet-UDIT, серед яких 40 членів анонімної інтернет-спільноти, які ідентифікують себе як "хікікомори" (NEET), що декларують соціальну аутоізоляцію. Виявлено патоконативні комунікативні стереотипи (формально-комунікативний, компульсивний, аутистичний, утилітарно-комунікативний, альтернатив но-мотиваційний, креативно-нарцисичний, рекреаційний) і подано їх денотації та ракурсні характеристики.

15.17.08.3557/197078. Ефективна міжособистісна комунікація як підґрунтя якісної PR-діяльності. Богуславська О.Г. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.45-54. - укр. УДК 159.9:316.37.

Паблік Рілейшнз (PR) - це діяльність, що здійснюється на протязі значного проміжку часу, за конкретним планом для забезпечення гармонійної взаємодії між організацією (особою) і її громадськістю з метою формування (посилення) "ситуації успіху". Основою і сутнісним змістом PR-діяльності є комунікація. Комунікація як сфера наукового знання має тривалу історію і постійну актуальність. Про це свідчить, наприклад, той факт, що термін "комунікація" - має значну кількість визначень, які трансформовані від лат. "sommunicatio" - повідомлення, передача і від "sommunicatio" - робити загальним, розмовляти, пов'язувати, повідомляти, передавати. В цілому, комунікація - це соціально обумовлений процес передачі і сприйняття інформації в умовах міжособистісного і масового спілкування за допомогою різних каналів комунікації та різних комунікативних

засобів. На практичному ж рівні, комунікація - це обмін інформацією між двома або більше способами, з обов'язковою наявністю зворотного зв'язку.

15.17.08.3558/197091. Вплив соціального макро- і мікросередовища на прояви агресивності особистості. Качмар О.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.183-191. - укр. УДК 316.37.

У статті проведено дослідження структурних складових соціального середовища як факторів соціальної взаємодії людини й середовища. Розглянуто основні чинники, котрі сприяють закріпленню моделей агресивної поведінки. Висвітлено зміст існуючих наукових філософських підходів до пояснення соціальних причин агресивності особистості.

15.17.08.3559/197094. Издательства инкорпорирующего моббинга на рабочем месте: теоретические основания. Ввайнхардт Й., Андрюкайтене Р. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №66, С.219-225. - англ. УДК 159.9:316.35.

Проблема инкорпорирующего моббинга (насмешки) на рабочем месте в зарубежных странах анализируют уже три десятилетия, в тоже время ищут ответы о том, как уменьшить вред этого явления для организаций и их членов. В Литве исследования этого явления начаты только десять лет назад, так как организации, так и широкая общественность до сих пор испытывают недостаток знаний об этом явлении. Кроме того, в вариациях определений насмешек и моббинга как у зарубежных ученых, так и у ученых Литвы возникает потребность уточнения, которые особенно проявляются в публикациях на литовском языке. В данной статье представлены теоретические основания явления издательства инкорпорирующего моббинга на рабочем месте, обсуждая моббинг/издательства как определение психосоциального стрессора и результаты исследований вреда моббинга/издательств.

15.17.08.3560/197111. Поняття толерантності в історичному контексті та особливості її формування у студентської молоді. Банах Л.С., Ільчук І.А., // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.131-140. - укр. УДК 316.647.5:378.091.212.

Розглянуто проблему толерантності як складової ефективною професійної підготовки майбутніх фахівців і гармонійного розвитку особистості в соціумі. Наведена етимологія концепту "толерантність" та його становлення в історичному контексті. Проведений аналіз формування та розвитку поняття толерантності. Виявлені особливості формування толерантності у студентської молоді на прикладі досліджень, проведених серед студентів Запорізької державної інженерної академії.

15.17.08.3561/197118. Психологічний вплив та засоби протидії небажаному впливу: практичні аспекти. Богуславська О.Г. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.203-213. - укр. УДК 159.9:316.37.

Психологічний вплив - це вплив на стан, думки, почуття і дії іншої людини за допомогою виключно психологічних засобів. Вплив, коли адресату надається можливість й час зреагувати на дії ініціатора комунікації. У найзагалішньому вигляді, психологічний вплив на інших людей здійснюється для підтвердження факту особистісного існування і надання значимості цьому факту. Дійсно, здатність впливати на інших - безсумнівна ознака того, що особистість існує, і що це існування має сенс. У людському суспільстві визнання факту існування людини отримує тільки одночасно з оцінкою дій. В сучасних умовах часто ступінь соціальної значущості визначається масштабами персонального впливу (психологічного в тому числі). На побутовому рівні, психологічний вплив здійснюється для задоволення власних потреб за допомогою інших людей. Однак, аналізуючи ситуацію, можна констатувати, що в багатьох випадках людина намагається переконати інших людей в будь-чому або схилити їх до певної лінії поведінки тому, що це відповідає власним (егоїстичним) інтересам.

15.17.08.3562/200021. Вавилон-2. Шкода В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.300-305. - рос. УДК 159.9:93.99.

Меня давно занимает один таинственный феномен, который вначале можно определить как психолингвистический. Каждый может наблюдать его, если в какой-нибудь компании, включающей и докторов гуманитарных наук, склонит публику к разговору о Вавилонском столпотворении. Уверен, что на вопрос: что же там произошло, кто сделал Бог в Вавилоне, когда люди строили башню, девяносто девять человек из ста ответят: Бог смешал там языки. Это и есть этот самый таинственный феномен. Я воочию наблюдал его десятки раз. И в текстах тоже. Ни одного автора, кроме тех, кто специально занимался этой темой, и из них многих, сия чаша не миновала. Все говорят и пишут "смешал языки", вместо "смешал язык". Чтобы понять выражение "смешал язык" достаточно исходить, если принять библийскую модель истории, из относительного сходства звуковых составов всех современных языков и предположить, что полностью инвариантные для них звуки являются реликтами, т.е. "остатками" того праязыка, которым пользовались строители Вавилонской башни. Тогда смешать язык будет означать то же, что и рассыпать набор. Бог разрушил порядок сочетания звуков, или синтаксис, сохранив их субстанцию. После этого беспорядочно сочетаемые людьми звуки не содержали смысла. При рассеивании людей по всей земле и появлению локальных групп постепенно образовались разные порядки (синтаксисы) при одинаковом звуковом составе. Конечно, подвергались мутациям и сами звуки. Поэтому сходство звуковых составов современных языков только относительное.

15.17.08.3563/201047. Праксеологія творчості у розвитку особистості: синергетичний підхід. Ткаченко Л.І. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2014, №3, С.63-68. - укр. УДК 14:37.0.

У статті подано сучасне розуміння творчості та умов її здійснення як чинника розвитку особистості. До факторів, які нині вважають визначальними для здійснення творчої діяльності, належать відкритість, толерантність, демократичність та ін. Забезпечення цього в освітній системі можливе з позицій синергетики як філософсько-методологічного підґрунтя її реформування.

15.17.08.3564/201311. Розвиток соціального інтелекту завдяки емоційній діяльності особистості. Івашкевич Е. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.62-70. - англ. УДК 925:159.923.

У статті окреслено особливості прояву соціального інтелекту індивіда в міжособистісній взаємодії. Описано особливості та детермінанти становлення соціального інтелекту. Охарактеризовано соціальний інтелект педагога з урахуванням його комунікативної компетентності. Запропоновано та описано авторську концепцію соціального інтелекту, яка передбачає, що соціальний інтелект вміщує когнітивну, мнемічну та емпатійну підструктури. Показано, що когнітивна підструктура соціального інтелекту включає в себе сукупність досить стійких знань, оцінок, правил інтерпретації подій, поведінки людей, їх взаємовідносин і т.д. на основі сформованої системи інтерпретацій на мікроструктурному і макроструктурному рівнях. Мнемічна складова соціального інтелекту людини характеризує наявність у індивіда здатності до інтерпретації явищ, подій життя, поведінки інших людей і свого власного як суб'єкта цих подій. Емпатійна складова соціального інтелекту більшою мірою залежить від того, яку форму поведінки індивід обирає в якості пріоритетної, що очікує від оточуючих його суб'єктів, який ціннісний інтерпретаційний комплекс у ставленні до навколишнього світу сформувався у людини.

15.17.08.3565/201804. Функції толерантності як соціально значущої цінності. Ляпунова В.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №69, т.3, С.119-123. - укр. УДК 17.022.1:316.647.5.

У рамках статті акцентовано увагу на функціях толерантності. Толерантність є однією зі значущих соціальних цінностей сучасних європейських держав. Досліджуються різні підходи науковців до визначення функцій толерантності. До основних з них відносять мотиваційну, інформаційну, адаптивну, регулятивну, виховну, комунікативну. На підставі вищевикладеного виділено функції педагогічної толерантності, які найбільш повно відображають її зміст: інформаційна, смислова, функція розуміння, емотивна та регулятивна функції. З'ясовується їх зміст. Звертається увага на потенціал освіти у формуванні толерантності як базової цінності демократичного суспільства. Обґрунтовується актуальність формування толерантності в системі вищої професійної освіти.

15.17.08.3566/202315. Проблема експлікації соціального інтелекту особистості. Івашкевич Е. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.77-86. - англ. УДК 925: 159.923.

У статті показано, що смислова складова соціального інтелекту забезпечується розвитком рефлексивних здатностей індивідів, оволодінням ними способами саморегуляції, самовдосконалення, що визначається ставленням людини до життєвих цінностей, які особистість в результаті опанування світом намагається усвідомити, зрозуміти та переосмислити. Наголошено, що якщо говорити про сутність смислової сторони соціального інтелекту, то, з одного боку, в процесі пізнання самого себе та інших людей зміст смислу особливо яскраво експлікуються в значеннях об'єктів пізнання, через які виявляються бажання, прагнення, ставлення до інших людей. Підкреслено, що ціннісна складова соціального інтелекту особистості включає в себе уявлення індивіда про те, як він/ вона оцінює себе як особистість, яка здатна не лише до пізнання оточуючого світу, а й до самопізнання, уявлення про те, як саме суб'єкт аналізує себе як носія певної етики.

15.17.08.3567/202319. Психолінгвістичні аспекти впливу символічних образів у медіапросторі. Крилова-Грек Ю. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.136-145. - укр. УДК 159.946.3:81'23(48).

У статті розглядаються психологічні аспекти впливу символічних образів, що з'явилися в мові останнім часом. Розглядаються механізми створення символічних образів. Ефективність використання символічних образів для формування образу світу підтверджуються даними соціологічних досліджень. Наводяться приклади символічних образів, які застосовуються в інформаційно-комунікативній діяльності російських медіа.

15.17.08.3568/202703. Методологічні підходи до соціально-психологічного вивчення соціалізації особистості періоду соціальних трансформацій. Казарова Г.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.115-117. - укр. УДК 159.922.7.

У статті аналізуються різні методологічні концепції щодо соціалізації особистості, які представлені у переломленні цього процесу через призму соціальних трансформацій. Проблема соціалізації є найбільш важлива на сучасному етапі. Увага до соціально-психологічного вивчення соціалізації в умовах трансформаційних процесів зумовлена не лише соціальним запитом, а й виникненням нових підходів до розуміння сутності соціалізаційних процесів. Вивчення феномена соціалізації як предметного стрижня соціальної психології забезпечило не тільки розвиток проблематики самої соціально-психологічної науки, але і визначило появу ряду експериментальних педагогічних систем.

15.17.08.3569/202881. Самоідентифікація особистості як соціально-психологічний процес. Хоружий Г. // Вісник Київ. нац. торговельно-економічного ун-ту. Київ: Київський нац. торговельно-економічний ун-т, 2016, №2(106), С.5-15. - укр. УДК 159.923.

Проаналізовано поняття "процес", "соціальний процес", "ідентифікація" та "самоідентифікація". Розглянуто різні елементи процесу самоідентифікації особистості. Філософські та соціологічні аспекти порівняно з точками зору інших наук. Досліджено соціальну роль цього процесу в умовах українського суспільства.

15.81 Прикладна психологія

15.17.08.3570/193466. Психологічні особливості ціннісно-смислового становлення майбутніх педагогів. Дуб В. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.80-91. - укр. УДК 159.923:316.752.

У статті проаналізовано проблемні питання становлення ціннісно-смислової сфери майбутніх педагогів. Визначено її особливості: приналежність до певного соціокультурного середовища, здатність адаптуватися до нього, рівень самоактуалізації і зміст смислотетивних орієнтацій, зміст навчальної та професійної мотивації. Актуалізовано потребу у використанні навчального середовища ВНЗ для оптимізації умов ціннісно-смислового становлення майбутніх педагогів.

15.17.08.3571/193468. Особливості самоактуалізації осіб з низьким рівнем стресостійкості в період проведення АТО. Єсип М., Пильо Ю. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.105-116. - укр. УДК [159.942:159.944.4]:355.45(477).

Виявлена відмінність в особливостях самоактуалізації осіб з різним рівнем стресостійкості в період проведення АТО. З'ясовано, що в кожній третій опитаній людині спостерігається зниження рівня стресостійкості. Особи з меншою опірністю до стресових ситуацій стають менш чутливими до власних потреб: індивіди ігнорують власні бажання та виявляють сором у ситуаціях, коли необхідно поінформувати навколишніх про свої думки та переживання.

15.17.08.3572/193469. Психологічні зміни в учасників бойових дій та особливості процесу їх адаптації до життя в мирних умовах. Попіль М. // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №37, С.117-125. - укр. УДК 159.92.

У статті описані зміни стану психічного здоров'я військовослужбовців, спричинені їх перебуванням в зоні бойових дій. Акцентовано увагу на важливості профілактики розвитку у них посттравматичного стресового розладу та психотерапії з метою успішної реадaptaції їх до мирного життя.

15.17.08.3573/193835. Формування ймовірного прогнозування як психолого-педагогічна проблема. Брушневська І.М. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.21-32. - укр. УДК 56376-053.4-056.264.

В статті автор аналізує стан лінгвістичного та комунікативного компонентів мовленнєвої діяльності дітей п'ятого року життя із загальним недорозвитком мовлення, розглядає їх психофізичні особливості. Наголошує на тому, що комплексне подолання цього мовленнєвого порушення можливе лише завдяки цілісній логокорекційній роботі з розвитку лінгвістичного та комунікативного компонентів. Однією із важливих складових комунікативного компоненту мовленнєвої діяльності вважає ймовірне прогнозування. Здатність людини до прогнозування (антиципації, випереджуючого синтезу) проявляється у різних видах діяльності (мисленнєва, мовленнєва, навчальна, професійна). Тобто це поняття масштабне за своїм значенням. Автор аналізує існуючі у різних галузях наукового пізнання тлумачення поняття ймовірного прогнозування. Відзначаючи важливу роль прогнозування у роботі з дошкільниками, автор розглядає нейрофізіологічний, гносеологічний і соціальний аспекти

випереджувального синтезу та простежує можливості їх використання у корекційній роботі з дошкільниками із загальним недорозвитком мовлення. Аналіз науково-практичних джерел засвідчив, що до цього часу питання застосування шляхів ймовірного прогнозування у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами у логопедії та спеціальній психології розглядалося недостатньо. Практика роботи з дітьми, що мають загальний недорозвиток мовлення, переконує, що дуже важливо, щоб корекція розвитку, навчання і виховання мала випереджаючий, ймовірно прогностичний характер. Автор вважає, що вона повинна мати за мету не закріплення і вдосконалення того, що вже є, що вже досягнуто дитиною, а активне формування того, що повинно бути досягнуто нею в найближчій перспективі відповідно до законів і вимог вікового розвитку та становлення особистісної індивідуальності. Планування корекційної роботи не може бути успішним без прогнозування. Формування операцій ймовірного прогнозування дозволить дошкільникам із ЗНМ оволодіти "перспективним" мовленням, допоможе компенсувати недорозвинені психічні функції. Завдяки операціям ймовірного прогнозування педагоги матимуть можливість передбачити результат корекційного та педагогічного впливу на конкретну дитину, враховуючи індивідуальні можливості психофізичного розвитку.

15.17.08.3574/193855. Особливості психологічного супроводу сімей, що виховують дитину з порушеннями слуху. Прокопенко О.А. // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2, С.251-261. - укр. УДК 159.98:378.062 -107.

У статті окреслено змістові особливості психологічного супроводу сімей, що виховують дитину з порушеннями слуху як виду психологічної допомоги дітям, що мають порушення психофізичного розвитку. Охарактеризовано важливу роль батьків у навчально-виховному процесі дітей з порушеннями слуху, окреслено основні принципи педагогічної діяльності, орієнтованої на інтереси сім'ї. Автором також здійснено аналіз проблеми психологічного супроводу батьків, що виховують дітей з порушеннями функцій слуху в наукових дослідженнях, розкрито основні принципи, напрями та складові психологічної допомоги таким сім'ям, особливості її реалізації. Визначено організаційні, дидактико-методичні, корекційно-реабілітаційні особливості супроводу сімей, що виховують дитину з порушеннями слуху. На основі теоретичного аналізу та практичного доробку автором виокремлено основні компоненти психологічного супроводу таких сімей. У статті констатовано і доведено, що психологічний супровід сім'ї, що виховує дитину з порушеннями слуху є багатоаспектним поєднанням різних методів діагностичної, корекційної та терапевтичної роботи з дітьми та батьками чи іншими особами, що беруть участь у вихованні; що це є комплексна технологія, особлива культура підтримки і допомоги дитині та сім'ї у вирішенні завдань особистісного розвитку, міжособистісної взаємодії, виховання, соціалізації.

15.17.08.3575/194121. Моральність як важлива соціально-ціннісна ознака професійного управління. Набок М.В. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.164-180. - укр. УДК 17.037.

В статті обґрунтовується домінуюча роль моральності в професійному управлінні та необхідність дотримання моральних норм управліннями в установах, організаціях, суспільстві. Встановлено, що ігнорування вимог до моралі в управлінській діяльності неминуче приводить до суспільного протесту.

15.17.08.3576/194623. Роль профільного ВУЗу в попередженні професійного маргіналізму юристів. Погрібна В.Л., Підкуркова І.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24), С.234-242. - укр. УДК 316:347.96-045.28.

У статті крізь призму теорії зони найближчого розвитку Л.С. Виготського аналізується механізм імовірної професійної маргіналізації юристів під час навчання у ВНЗ та визначається потенціал виховної роботи зі студентами щодо її попередження. Доводиться, що перехід до принципово нового змісту професійної освіти, який пов'язаний не тільки з переглядом навчальних програм, але й удосконаленням основних напрямів виховної роботи, здатен забезпечити її розвиваючий характер, можливість стати засобом самореалізації і самоствердження особистості в динамічному світі професій, унеможливити розвиток ментального та функціонального професійного маргіналізму майбутніх правників.

15.17.08.3577/194779. Експлікація феномену соціальної обдарованості в контексті психолого-педагогічних досліджень. Демченко О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.134-145. - укр. УДК 37.013.77:001.8:159.928.22.

У статті розглядається питання соціальної обдарованості як психолого-педагогічного феномену, узагальнюються наукові підходи до визначення її структури та основних компонентів.

15.17.08.3578/194793. Дитячий колектив: психолого-педагогічний вимір проблеми. Сараєва О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.281-292. - укр. УДК 37.015.3.

У статті на основі аналізу наукових знахідок зарубіжних і вітчизняних учених презентовано психолого-педагогічний вимір проблеми дитячого колективу. Викладено підходи психологів, педагогів та соціологів, визначено їх специфіку та контекст трактування проблеми формування дитячого колективу.

15.17.08.3579/194970. Психолого-педагогічна сутність інтерактивних методів навчання у процесі підготовки майбутніх вихователів до роботи з дошкільниками. Зданевич Л. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №3/35, С.109-117. - укр. УДК 371.134 .68+373.21(045).

У статті проаналізовано використання інтерактивних методів навчання у підготовці майбутніх вихователів ДНЗ до роботи з дітьми дошкільного віку; виокремлено дієві засоби підготовки майбутніх вихователів до роботи з дітьми (інтернет-ресурси, блоги, скайп-лекції, мультимедійні презентації тощо), з'ясовано пріоритети у проведеному SWOT-аналізу в підготовці майбутніх фахівців; зосереджено увагу, на медіаресурсах (форуми та блоги, вебіари, підкасти, відеоконференції, віртуальні світи, електронні бібліотеки, WIKI), виокремлено дидактичні можливості відео-техніки.

15.17.08.3580/195093. Психолого-педагогіка учительської дії. Зязюн І. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №11, С.7-11. - англ. УДК 37.013.77 : [37.011.31:316.625].

Таємниці становлення й розвитку людської індивідуальності й особистості в системі учіння й виховання зумовлені педагогічною дією вчителя, досліджуються багатьма науками, зокрема, й передовсім, педагогікою, педагогічною психологією, психологічною педагогікою.

15.17.08.3581/195109. Технології формування рефлексивної діяльності вчителя. Марусинець М. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №11, С.65-68. - укр. УДК 159.955.4:37.011.31.

У статті педагогічна діяльність педагога представлена на різних рівнях її прояву, вказано на місце рефлексії в процесі творчої діяльності педагога; визначено технології, за яких формується рефлексивна діяльність учителя.

15.17.08.3582/195285. Самопізнання як фасилітатор самовдосконалення вчителя. Хатунцева С. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №12-13, С.228-233. - укр. УДК 364.048.6:613.71-057.87.

У статті проаналізовано сучасний стан науково-теоретичного вивчення проблеми самопізнання особистості, досліджено сутність самопізнання як фасилітатора самовдосконалення вчителя. Зазначено, що самопізнання вчителя є основою усвідомлення особистістю себе як самоцінності, розкриття пізнавальних можливостей, актуалізації ціннісного ставлення до учасників педагогічного процесу, пошуку, підтримки й посилення важелів ефективності процесу організації професійної діяльності. Визначено, що самопізнання є базою і стимулом для самоосвіти, саморозвитку та самовиховання, чинником самореалізації вчителя.

15.17.08.3583/195454. Гнучкість мовлення як показник поведінкового компонента усвідомлення міжособистісного конфлікту майбутніми вчителями. Володченко М., Дуткевич Т. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.82-88. - укр. УДК 159.964.21.

У статті проаналізовано результати теоретико-емпіричного дослідження сформованості гнучкості мовлення в майбутніх учителів, що розглядається як показник усвідомлення ними міжособистісного конфлікту - важливої умови попередження й вирішення труднощів педагогічного спілкування.

15.17.08.3584/195463. Духовний аспект творчості. Василькевич Я. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.141-148. - укр. УДК 159.925:159.954.

У статті подано аналіз духовного аспекту цінності творчості. На основі емпіричного дослідження особливостей мотивації творчої активності студентів отримано результати щодо мотиваційного профілю та структури провідних мотивів творчості. Розглянуто можливості підтримки мотивації творчої активності в умовах професійного навчання.

15.17.08.3585/195472. Стереотипізація моделі професійної поведінки як механізм формування іміджу. Блінова О. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.201-207. - укр. УДК 159.922.

Статтю присвячено проблемі формування професійного іміджу фахівця. Розглянуто сутність, структуру та функції професійного іміджу. Виокремлено механізми формування іміджу, серед яких особливе місце посідають соціальна категоризація та соціальна стерео-типізація.

15.17.08.3586/195476. Психологічні особливості професійного самоздійснення викладача вищої школи. Корніяк О. // Зб. наук. праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №20, ч.1, С.227-236. - укр. УДК 159.922.

Подана характеристика поняття самоздійснення людини в життєдіяльності - зокрема, у професійній діяльності. Аналізуються психологічні особливості професійного самоздійснення викладача вищої школи. Створена психологічна модель фахівця науково-педагогічного профілю - у плані його самоздійснення у професії.

15.17.08.3587/196050. Біосоціальні засади можливостей самореалізації людини у спорті. Пінчук Є.А. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.365-383. - укр. УДК 141.7: [130.2:796].

Статтю присвячено розгляду біологічної та соціальної природи процесів, що протікають в організмі людини при заняттях спортом, та філософському осмисленню біосоціального потенціалу людини й оцінці можливостей її самореалізації у спорті. Співвідношення понять біологічного і соціального дозволяє обґрунтовано стверджувати ідею єдності і взаємозумовленості цих філософських категорій стосовно до засвоєння та реалізації людиною цінностей фізичної культури і спорту.

15.17.08.3588/196378. Підготовка до соціально-психологічної адаптації в умовах професійної діяльності майбутніх спеціалістів в області охорони здоров'я. Риженко М.В. // Психіатрія, неврологія та медична психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №1(5), т.3, С.71-74. - англ. УДК 364-787.522:614.253.4.

У статті розкрито основи соціально-психологічної адаптації майбутніх медичних працівників. В умовах стрімких трансформаційних соціальних змін система охорони здоров'я України потребує конкурентоздатного випускника вищого медичного навчального закладу, готового до розв'язання складних професійних завдань. Просування українських освітніх послуг за межі нашої країни сприяло щорічному збільшенню соціального замовлення на підготовку іноземних фахівців у вищих медичних закладах України. Це викликало необхідність організації процесу адаптації до навчального професійно орієнтованого середовища вузу й студентів з інших країн. Більшість випускників-медиків мають низький рівень адаптації. Це означає, що майбутніх лікарів слід заохочувати до їх професійної діяльності.

15.17.08.3589/200803. Психолого-педагогічні особливості подолання стресу, психічної травми та посттравматичного синдрому в постраждалих від військових дій. Грицюта О.Ф. // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний ун-т, 2016, №13(56), ч.1, С.110-113. - укр. УДК 37. [159. 944. 4: 355. 01].

У статті розглядається поняття та психологічні наслідки травматичного стресу, причини розвитку ПТСР та важливість допомоги постраждалим від воєнних дій.

15.17.08.3590/200945. Визначення сутності поняття "комунікативна культура" в науковій літературі. Варга Л.І. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.307-311. - укр. УДК 378+377.35.

У статті розглядається місце і роль комунікативної культури майбутнього вчителя в психолого-педагогічних дослідженнях, а також зміст і її компоненти.

15.17.08.3591/201310. Наративна компетентність лікаря на перетині досліджень психолінгвістики і наративної медицини. Засєкіна Л. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.47-61. - укр. УДК 615.851:81'23:614.23.

У статті представлено результати теоретичного й емпіричного дослідження категорії наративної компетентності. Запропоновано авторське тлумачення наративної компетентності як наративної репрезентації професійного досвіду, що визначає ефективність стратегій взаємодії лікаря у різних наративних ситуаціях його професійного життя: лікар-лікар, лікар-пацієнт, лікар-суспільство, лікар-Я. Визначено типи наративної компетентності лікарів: прогресуюча, регресуюча, амбівалентна. Результати емпіричного дослідження засвідчили, що наративна компетентність може слугувати основою для прояву професійно важливих особистісних рис лікарів, зокрема емпатії й комунікативної толерантності. Доведено, що наративна компетентність - це динамічне утворення, яке безпосередньо пов'язане із індивідуально-психологічними особливостями постаті лікаря й впливом соціального середовища, в якому розгортається його професійне життя. Операціоналізація категорії наративної компетентності особистості є суттєвим внеском у розвиток поняттєвого апарату психолінгвістики і наративної медицини.

15.17.08.3592/201318. Вплив ревностів на мовленнєву поведінку подружжя. Потапчук Є. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.147-152. - укр. УДК 159.9:316.356.2; 159.9:64.

Статтю присвячено дослідженню мовленнєвої поведінки подружжя, як учасників комунікації, в ситуаціях ревнощів. З'ясовано, що мовленнєва реакція подружжя в ситуаціях ревнощів може мати різні вияви, які залежать від типу їх темпераменту та поведінки жертви. Для роботи з ревнивцями доцільно застосовувати такі методи роботи як пояснення, переконання, переорієнтація.

15.17.08.3593/201341. Взаємодія педагога і дітей як психолого-педагогічна проблема. Черепаня Н.І. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №67, С.411-416. - укр. УДК 372.3.064.2.

У статті з'ясовано суть поняття "педагогічна взаємодія" та проаналізовано стан проблеми розвитку взаємодії педагога з дітьми як психолого-педагогічна проблема.

15.17.08.3594/201367. Психологічні особливості розвитку навичок здорового способу життя у ранній молодості. Богдан Ж., Солодовник Т. // Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №1, С.95-102. - укр. УДК 159.378:37.

У статті автори розглядають необхідність розвитку навичок здорового способу життя у ранній молодості. Проведено теоретичний аналіз щодо питань здорового способу життя людини, як фізичного, так і психічного. Розроблено анкету, яка дозволила визначити рівень розвитку навичок здорового способу життя. Наведено міні-лекції, які дають можливість дізнатися більше про власне здоров'я, можливості людського організму та вправи, що сприяють зміцненню здоров'я та самопочуття. Запропоновано тренінгову програму щодо розвитку навичок здорового способу життя студентів.

15.17.08.3595/201427. Вплив дефіциту на поведінку споживача. Кулаковський Т.Ю. // Вісник Житомир. держ. технологічного ун-ту. Економічні науки. Житомир: Житомирський державний технологічний ун-т, 2016, №3(77), С.71-79. - укр. УДК 159.9:33.

Дана стаття присвячена аналізу впливу дефіциту товару на споживачську поведінку та на особливості сприймання споживчих якостей дефіцитного товару. Розглянуто та піддано критичному аналізу питання впливу дефіциту на поведінку споживача в межах економічної теорії, теорії реактивного опору та теорії товару. Зазначено відмінності в поясненні впливу дефіциту на поведінку в економічній та психологічній науках. Експериментально доведено вплив дефіциту, як ізолюваного фактору, на поведінку споживача та вплив дефіциту на сприймання споживчих якостей товару. Згідно з теорією реактивного опору дефіцит товару людиною сприймається як обмеження її свободи, що спричиняє опір як реакцію у відповідь на можливе обмеження свободи дій. Це підсилює бажання володіти недоступним товаром. З метою підтвердження психологічного впливу дефіциту на вітчизняного споживача був розроблений та проведений експеримент, який підтвердив висунуті гіпотези: дефіцит товару впливає на поведінку споживача - він схильний віддавати перевагу дефіцитному товару та схильний вважати його більш якісним. Така поведінка споживача відносно дефіцитного товару може бути використана маркетологами для просування товару на ринку.

15.17.08.3596/202259. Теоретичні основи професійного розвитку педагога (психологічний аспект). Мартинець Л.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.2, С.90-94. - укр. УДК 378.091.

У статті розкриваються теоретичні основи професійного розвитку педагога (психологічний аспект). Підкреслено, що особистісний розвиток невіддільний від професійного: в основі кожного лежить принцип саморозвитку, що детермінує здатність особистості перетворювати власну життєдіяльність на предмет практичного втілення, що призводить до вищої форми життєдіяльності - творчої самореалізації і, у підсумку, життєтворчості. Визначено, що професійний аспект є проекцією завдань розвитку, що формуються на підставі психофізіологічних змін та особистісних новоутворень, на соціальну ситуацію розвитку, зміст якої полягає у набутті статусу суб'єкта професійної діяльності.

15.17.08.3597/202318. Психологічні особливості саморегуляції вчителя в комунікації у процесі мовленнєво-педагогічного спілкування. Кириченко Т. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.125-135. - укр. УДК 159.9:37.011.3-051.

У статті розглядаються психологічні особливості саморегуляції як фундаментальної характеристики особистості, що займає чільне місце в структурі професійно-мовленнєвої діяльності вчителя. Наголошено, що саморегуляція вчителя обумовлює індивідуальну й типову своєрідність комунікативної поведінки та виражається у процесі мовленнєво-педагогічного спілкування. Здійснено аналіз різносторонніх підходів учених до поняття комунікації. Зауважено, що характерною особливістю мовленнєвого спілкування є його діалогічність, а основним ресурсом саморегуляції вчителя в комунікації є діалогічна інтенція. Продуктивність саморегуляції в комунікативному акті визначається цілями і цінностями мовленнєвого спілкування. За допомогою саморегуляції вчитель підтримує стабільний рівень комунікативної активності незалежно від мінливості психічних станів. Зазначено, що вчитель у процесі мовленнєвого спілкування виступає комунікативною особистістю, яка сама вибирає та застосовує ту або іншу його стратегію.

15.17.08.3598/202324. Професійна компетентність викладача вищого навчального закладу: психолінгвістичний вимір. Сериков В. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.193-202. - укр. УДК 159.9:316.37.

У статті висвітлено сутність професійної компетентності викладачів вищих навчальних закладів на основі дослідження психологічних особливостей їх педагогічної діяльності. Розглянуто співвідношення понять компетентність і компетенція. Визначено певні психолінгвістичні якості професійно компетентного викладача вищого навчального закладу, а саме позиціонування власного ментального простору і контроль над ментальним простором аудиторії; діалог із здобувачами вищої освіти за платонівським взірцем - не як обмін інформацією, а як засіб ментального розширення простору тих, хто навчається; використання комунікативних можливостей і стилістичних реєстрів діалогу; демонстрація індивідуального комунікативного стилю; володіння різними мовленнєвими жанрами; використання інтертекстуальних зв'язків.

15.17.08.3599/202334. Деякі аспекти психолінгвістичних асоціацій у студентів-фармацевтів. Постолова І., Томарева Н. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2), С.89-98. - укр. УДК 159.9.075.

У статті проаналізовано результати вільного асоціативного експерименту, який було проведено серед студентів першого курсу спеціальності "Фармація" у 2015-2016 навчальному році. Автори виділяють морфологічні та семантичні групи асоціацій на слово-стимул "латина", отриманих під час експерименту, аналізують синтагматичні та парадигматичні реакції респондентів, вибудовують структуру отриманого асоціативного поля. Семантично асоціації поділяються на загальнокультурні, пов'язані з навчальним процесом, а також ті, що виражають емоційне ставлення до слова-стимулу. Емоційно забарвленими реакціям, як позитивним, так і негативним, у статті приділено особливу увагу, адже подібний зворотній зв'язок є важливим при плануванні майбутньої роботи зі студентами. Автори відстежують значну кількість реакцій, пов'язаних зі складністю навчального процесу, а також негативних реакцій різного ступеню експресії. Це дає підстави ставити під сумнів доцільність існуючого розподілу навчального навантаження при вивченні латинської мови студентами-фармацевтами.

15.17.08.3600/202688. Особливості зв'язку креативності з комунікативними і організаторськими здібностями студентів-менеджерів. Московченко А.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.38-41. - укр. УДК 159.928:658.012.32.

Стаття присвячена вивченню психологічних особливостей зв'язку креативності та комунікативних і організаторських здібностей сучасних менеджерів. Представлений огляд теоретичних та практичних досліджень, присвячених вивченню основних особливостей професійної підготовки менеджерів та необхідних для цього якостей і умінь. Також, представлені результати емпіричного дослідження динаміки креативності, переважаючого типу мислення, комунікативних і організаторських здібностей у студентів-менеджерів у процесі професійної підготовки.

15.17.08.3601/202694. Емоційні особливості матерів, чії діти мають психофізичні порушення, в контексті Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я для дітей та підлітків. Гончар Ю. О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.65-69. - укр. УДК 376.3.042.1.018.1-057.874-056.29.

Метою дослідження було вивчення в контексті Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я для дітей і підлітків, емоційних особливостей матерів, які виховують дітей з психофізичними порушеннями. За допомогою психодіагностичного та статистичного інструментарію дана оцінка емоційних особливостей 168 матерів, чії діти мали дитячий церебральний параліч, затримку психічного розвитку та розлади спектру аутизму. Встановлено, що спільними емоційними особливостями у матерів дітей з психофізичними порушеннями були інтерес, радість, страх. Відмінними ж емоційними особливостями матерів, чії діти мали дитячий церебральний параліч, були емоції презирства і провини; у матерів дітей з затримкою психічного розвитку найбільш виразними були здивування та гнів; матері дітей з розладами спектру аутизму характеризувалися вираженими емоціями горя і відрази. Також, запропоновано вивчення емоційних особливостей матерів в контексті моделі МКФ-ДП, так як в цьому зв'язку визначається діапазон (емоційний стан), адекватність (диференціація емоцій) і регуляція емоцій (відношення до хвороби дитини) матерів, які сприяють або заважають реалізації їхніх дітей.

15.17.08.3602/202697. Психологічна реабілітація учасників АТО та членів їх сімей на базі санаторію "Остреч". Мозговий В. І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.86-88. - укр. УДК 159.09.07.

У статті розглянуто реалізацію концепції часткової психологічної реабілітації учасників АТО та членів їх сімей на базі санаторію "Остреч". Реабілітація проходила у чотири етапи. На підготовчому етапі проводилась психоедукація персоналу санаторію та військовослужбовців. На діагностичному етапі психологи визначали психоемоційний стан особистості та наслідки впливу бойової травми. Реабілітаційний етап проходив на основі визначеної схеми індивідуальної реабілітації. Було застосовано інтегративні програми із тілесно-м'язової, когнітивно-поведінкової, сімейної групової та індивідуальної терапії, арттерапії у поєднанні з фізіотерапевтичними процедурами. На заключному етапі проводилося анкетування щодо ефективності проведених психологічних реабілітаційних заходів. Реабілітацію пройшло 285 осіб. У 64% виявлено різний рівень посттравматичного стресового розладу, а у 56% депресивні стани різного рівню Особи, які відвідували групові заняття легше йшли на контакт з психологом в індивідуальній роботі. Усі засоби психотерапії, зокрема тілесно-орієнтованої, у поєднанні із фізіотерапією дали відмінний результат.

15.17.08.3603/202699. Стреси та дистреси в психологічній діяльності працівників поліції. Чухраєва Г.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Психологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №59, С.94-97. - укр. УДК 159.9 : [351.741 : 343.102].

За останні роки у всьому світі відмічається підвищення інтересу до психологічних проблем співпрацівників силових відомств в зв'язку з підвищенням інтенсивності різних надзвичайних подій, стресів, непередбачуваністю ситуацій в суспільстві. Тому визначення психологічної підготовки працівників поліції, особливо з ОРД та, підрозділів спеціального призначення набуває особливого значення, так як від неї в значній мірі залежить професійна поведінка та дії працівника, а саме, в свою чергу, від чого залежить часто життя людей.

16 МОВОЗНАВСТВО

16.01 Загальні питання мовознавства

16.17.08.3604/193088. Лексикографічна робота на уроках української мови з вивчення запозиченої лексики. Гудима Н.В. // Зб. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.137-143. - укр. УДК 373.5.016:811.161.2'373.45.

Невід'ємною ознакою високої мовної культури є володіння лексичним багатством рідної мови. Вивчення лексики в освітньо-пізнавальному плані забезпечує засвоєння учнями наукових відомостей з лексикології, передбачених шкільною програмою. Учні знайомляться зі словом як лексичною одиницею, зі значенням слова, з лексичними шарами української мови з погляду походження і продуктивності вживання запозичених слів. У статті проаналізовано лексикографічну роботу на уроках української мови з вивчення запозиченої лексики; встановлено, що запозичені лексеми ґрунтуються на позамовному, лексико-граматичному, семантичному, діахронічному принципах. Кожний із цих принципів забезпечує багатогранну роботу над словом як на уроках української мови, так і на уроках з інших предметів. З'ясовано, що розвиткові практичних навичок під час вивчення запозиченої лексики в загальноосвітній школі сприяють різні типи вправ із залученням відповідних словників. Запропоновано систему лексикографічних вправ для вивчення запозиченої лексики на уроках української мови.

16.17.08.3605/193311. Мовна особистість в іншомовному просторі. Кравець О.В. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.84-86. - укр. УДК 37:811.111'243.

Стаття присвячена дослідженню індивідуально-психологічних характеристик мовної особистості та її факторів впливу в іншомовному просторі. Розкривається поняття вторинної мовної особистості в іншомовному середовищі, компоненти формування мовної особистості, структура мовної особистості, фактори впливу на мовну особистість, такі як природний достовірний відеоряд, природний достовірний аудіоряд, природний ситуативний ряд та насичений ряд національних фонових знань та іноземної культури.

16.17.08.3606/193317. Прояв граматичної інтерференції у процесі вивчення англійської мови як другої іноземної. Миськів В.А. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.101-104.* - укр. УДК 378: 81*36=111.

Проаналізовано лінгвістичні методи, що визначають причини прояву граматичної інтерференції у процесі вивчення англійської мови як другої іноземної. Виявлено суб'єктивні та об'єктивні фактори, що спричиняють граматичну інтерференцію. Охарактеризовано морфологічну та синтаксичну граматичну інтерференції. Визначено помилки що її зумовлюють.

16.17.08.3607/193324. Наукові підходи до професійної підготовки майбутніх перекладачів. Онишук А.С. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.120-123.* - укр. УДК 378.

Наукові підходи до професійної підготовки майбутніх перекладачів, розглянуті у статті, окреслюють напрями сучасних наукових досліджень у сфері теорії та методики професійної освіти. Науковці стверджують, що найбільш впливовими чинниками актуалізації проблеми модернізації професійної підготовки майбутніх перекладачів є глобалізація, євроінтеграція, інформатизація та комерціалізація сфери перекладу. Аналіз сучасних дисертаційних досліджень свідчить про наявність різновекторних наукових пошуків в контексті підготовки майбутнього перекладача, які спрямовані на підвищення рівня готовності студентів до професійної діяльності.

16.17.08.3608/193331. Особливості організації процесу формування професійної англомовної лексичної компетенції у студентів немовних спеціальностей. Потюк І.Є. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.137-139.* - укр. УДК 81*373.111.

У статті проаналізовано специфіку оволодіння англомовною лексичною компетенцією у немовному навчальному закладі, яка являється невід'ємним компонентом іншомовної професійної спрямованої комунікативної компетенції студента, а також забезпечує майбутніх фахівців знаннями професійної лексики та формує у них вміння розпізнавати й розуміти термінологічні одиниці підмови спеціальності. Автором виокремлено основні аспекти процедури відбору матеріалів для формування англомовної професійної спрямованої лексичної компетенції та охарактеризовано особливості оцінювання результативності цього процесу як таких, що сприяють його ефективності.

16.17.08.3609/193361. Говоріння як мета і засіб комунікативного навчання іноземній мові в процесі міжкультурного іншомовного спілкування майбутніх фахівців економічних та технічних спеціальностей. Бичок А.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.22-24.* - укр. УДК 378.14.

У статті проаналізовано термін "говоріння" як продуктивний вид мовленнєвої діяльності. Досліджено особливості навчання говорінню. Виокремлено основні етапи навчання діалогічного та монологічного мовлення. Головною метою іноземної мови як дисципліни є формування комунікативної компетенції та оволодіння студентами умінням усного спілкування іноземною мовою. Все навчання говорінню відбувається на основі та за допомогою ситуацій. На вибір тематики впливають комунікативні професійно спрямовані ситуації, які можуть бути як однотемними, так і політемними.

16.17.08.3610/193375. Застосування прямого методу навчання іноземної мови. Годованець Н.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.57-59.* - укр. УДК 378.147; 811.

У статті розглядається загальна характеристика прямого методу при вивченні іноземної мови. Цей метод не передбачає використання рідної мови в процесі вивчення іноземних мов, його метою є оволодіння навичками іншомовного спілкування та застосування їх в реальному житті, зокрема в професійній сфері. Засвоєння нового матеріалу базується на використанні мовних зразків і побудови речень за аналогією.

16.17.08.3611/193386. Комунікативний метод навчання іноземних мов. Козак М.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.93-95.* - укр. УДК 378.02:372.8.

У статті висвітлені аспекти використання комунікативного методу навчання іноземних мов, визначено ключові характеристики та принципи його впровадження, розглянуто поняття комунікативності, діяльносної основи комунікативного навчання, та особливості формування комунікативної компетенції. Встановлено, що комунікативний метод навчання іноземних мов є перспективним напрямом, який дає можливість навчити студентів моделювати мовленнєві взаємодії, використовувати мову як засіб соціальної дії і взаємодії в умовах конкретних ситуацій спілкування, і забезпечує реалізацію особистісно-орієнтованої концепції навчального процесу на заняттях іноземної мови.

16.17.08.3612/193393. До проблеми використання інноваційних методів у викладанні іноземних мов. Леган В.П. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №32, С.111-113.* - укр. УДК 378.001.76:81*243.

У статті проаналізовано проблеми використання інноваційних методів у процесі викладання іноземних мов. Розглянуто метод проєктів, в основі якого лежить розвиток пізнавальних, творчих навичок студентів, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, критично мислити. Розкрито сутність компетентісно-діяльносного підходу до навчання іноземних мов, яка полягає в орієнтації на результат навчання, тобто на формування в суб'єктів навчання комплексу компетенцій.

16.17.08.3613/196970. Огляд експериментальних досліджень психолого-лінгвістичних особливостей навчання іноземної мови. Кузнецова О.О. // *Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.69-75.* - укр. УДК 811.11-2.

Зроблено огляд наукових досліджень з методики формування усномовленнєвої комунікативної компетентності студентів з врахуванням вікових характеристик, що доведено лабораторними та аудиторними дослідженнями; також надано огляд досліджень взаємодії першої (рідної) мови з другою (іноземною) мовою з урахуванням психолого-типологічних особливостей дорослого студента; досліджено основні психологічні чинники, що впливають на оптимізацію вивчення іноземної мови. Студентський вік є найбільш плідним для удосконалення психічних функцій людини, - відбувається перебудова внутрішніх функціональних й міжфункціональних структур, що приводить до зміни показників, які характеризують розвиток психічних функцій. Проблема впливу вікових особливостей на темп просування в іноземній мові досліджена недостатньо, й, майже зовсім не дослідженою є практика викладачів вузів, що здійснюють процес навчання на неспеціальних факультетах. Психологічні експерименти доводять, що оволодіння іноземною мовою ускладнюється втручанням в даний процес так званого "внутрішнього" перекладу, мовноінтелектуальна діяльність здійснюється, спочатку, на більш вдосконаленому засобі рідною мовою, а надалі, - пошуком лексико-граматичних елементів іноземною мовою. Необхідність залучення рідної мови, як посередника, на різних етапах навчання не є однаковою, що може стати показником рівня володіння іноземною мовою. Оскільки необхідною характеристикою сенсорних та розумових операцій людини є час, то про ступінь участі рідної мови у процесі іноземного мовлення можна судити по часових показниках мововиробництва іноземною мовою та рідною. Досліди та результати якісно-кількісних характеристик в експериментах не розкривають характер дії тих психологічних механізмів, результатом впливу яких є специфічні особливості розвитку на різних вікових етапах під час навчання у вищому закладі освіти, психологічне пояснення даного експерименту є необхідним.

16.17.08.3614/196971. Специфічні особливості дистанційної освіти за електронними навчальними курсами у ВНЗ України (на матеріалі сертифікованого ЕНК "Країнознавство: німецька мова"). Шапочкіна О.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.76-83. - укр. УДК 378.14:004.

У статті досліджуються специфічні особливості дистанційної освіти за електронними навчальними курсами у вищих навчальних закладах України (на матеріалах сертифікованого ЕНК "Країнознавство: німецька мова"). Автором встановлено, що дистанційна університетська освіта України реалізується шляхом залучення студентів до навчання за електронними навчальними курсами з різних нормативних або додаткових дисциплін у межах формальної освіти. Аналіз останніх публікацій змушує переконатися в тому, що вже достатньо тривалий час в університетах України професорсько-викладацький склад створює електронні навчальні курси з різних дисциплін, які втілюють основні ідеї дистанційної освіти. У межах дослідження виявлено проблеми формального підходу викладачів до створення електронних навчальних курсів, і, як наслідок, заниженої мотивації студентів стосовно дистанційного навчання. Автором було поставлено мету: виявити взаємозв'язок та взаємозалежність між структурними компонентами ЕНК та стійкою мотивацією студентів до навчання за ЕНК. У статті окреслено структурні елементи авторського електронного курсу "Країнознавство: німецька мова" та обґрунтовано взаємозв'язок між змістовим наповненням презентованого електронного навчального курсу і стійкою мотивацією студентів до здійснення дистанційної університетської освіти. Зокрема виявлено, що для системного впровадження дистанційного навчання та ефективного його функціонування в університетах України необхідно запроваджувати низку заходів: з боку професорсько-викладацького складу - постійно діючі семінари з формування ІКТ-компетенцій викладачів, бар-кемпи з удосконалення і поглиблення навичок інтеграції інформаційних та педагогічних технологій у діяльності викладача, тренінги зі створення ЕНК, курси на кращі складові ЕНК, індивідуальне консультування викладачів; з боку студентів - систематичне удосконалення інформаційних компетентностей студентів у межах формальної університетської освіти та самоосвіти, залучення студентів до створення елементів ЕНК у тандемі із викладачами університету, анкетування студентів щодо якості ЕНК.

16.17.08.3615/196972. Психологічні чинники, що впливають на оптимізацію вивчення другої мови студентами. Кузнєцова О.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.84-91. - англ. УДК 811.11-2.

Зроблено порівняльний аналіз сучасних психологічних теорій й концепцій, що лежать в основі сучасної лінгводидактики, а також огляд досліджень впливу/взаємодії першої (рідної) мови з другою (іноземною) мовою з урахуванням психолого-типологічних особливостей дорослого студента; вивчено основні психологічні чинники, що впливають на оптимізацію вивчення іноземної мови як другої після першої (рідної); озвучено проблему щодо необхідності узагальнення сучасних теорій, які оптимізують вивчення іноземної мови (як другої); виявлено певні когнітивні чинники, такі як вербальний інтелект, фонологічні здатності обробки, довгостроковий об'єм пам'яті дорослого студента, що впливають на здатність вивчати другу мову; зроблено висновок, що успіхи студентів, в першу чергу, залежать від мотивації і цілей навчання, - є зацікавленість в отриманні базових комунікативних знань з іноземної мови для спеціальних/фахових цілей. Студентський вік є найбільш плідним для удосконалення психічних функцій людини. Відбувається перебудова внутрішніх функціональних й міжфункціональних структур, що приводить до зміни показників, які характеризують розвиток психічних функцій. Дослідження процесу оволодіння студентами іноземної мови як другої свідчить про наявність істотних відмінностей у розвитку іноземної контекстної та ситуативної мовної діяльності: розвиток контекстної мови випереджає розвиток ситуативної мови - граматичні структури й словниковий запас є обмежені та елементарні. В контекстній мові граматичні структури не поступаються за складністю рідній мові. Поняття (суб'єктивна) сторона мислення іноземною мовою набуває специфічних особливостей, в той час як формально-динамічні особливості мислення і його об'єктивний зміст не змінюються.

16.17.08.3616/196973. Бельгійський варіант французької мови як об'єкт дидактики. Олійник І.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.92-97. - англ. УДК 811.133.1.

У статті розглядаються основні відмінності бельгійського варіанту французької мови від нормативної французької, що нею розмовляють у Франції, на рівні вокабуляру. Представлені основні словотворчі моделі, запозичення з різних мов, а також деякі архаїзми, що більше не існують у нормативній французькій. Наведено приклади утворення нових слів за допомогою афіксації, утворення складних слів, а також семантична деривація. У бельгійській французькій розповсюдженим є афіксальне словоутворення, причому за допомогою суфіксів, що використовуються у Франції. Але у французькій Франції не існує новоутворень, подібних до вищезгаданих. Наведено словотворчі моделі, притаманні Фламандській мові, зокрема дімінутивні елементи, за рахунок яких виникають нові лексичні елементи. Підкреслюється, що важливе місце серед новоутворень займають семантичні Бельжицизми, тобто ті слова, які мають однакове звучання у двох варіантах французької, але є різними за значенням. Розглянуто архаїзми, що здебільшого відносяться до сфери юриспруденції, та деякою мірою з загальноживаної мови. Доведено, що запозичення у бельгійській французькій обумовлені географічним положенням та адміністративним устроєм Бельгії, а також тим фактом, що довгий час Бельгія знаходилася під управлінням Іспанії і Австрії. Бельгія є плуралінгвістичною країною, саае тому вона знаходиться під більшим впливом запозичень з англійської, ніж монолінгвістична Франція. Англійська часто виступає своєрідним мостом, що об'єднує французькомовне і фламандськомовне населення країни. Підкреслюється, що навчання французької мови повинно проходити в контексті плуріномалізму, коли регіональні відмінності беруться до уваги як елементи "живої" французької мови.

16.17.08.3617/196974. Роль мотивації у формуванні англомовної дискурсивної компетентності. Войтанік І.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.98-104. - укр. УДК 378.016:811.111.

У статті розглядається значення мотивації до навчання як умови формування англомовної дискурсивної компетентності. У наш час, коли Україна стоїть на шляху до Європейської інтеграції, особливого значення для фахівців у різних галузях науки та техніки набуває володіння іноземною мовою. Інтеграція особистості у світовий процес передбачає володіння іншомовною комунікативною компетентністю, вагомим компонентом якої є дискурсивна компетентність. Під дискурсивною компетентністю ми розуміємо сукупність знань, умінь, навичок, а також способів діяльності, пов'язаних з побудовою і ситуативним розумінням дискурсів як об'єктів реальної дійсності в процесі здійснення професійної діяльності. Вона є діагностичним інструментом рівня розвитку мовної особистості, її мотиваційно-прагматичного компоненту. А це, у свою чергу, викликає необхідність пошук ефективної мотивації студентів до вивчення іноземної мови. Мотивація визначається система мотивів, або стимулів, яка спонукає людину до конкретних форм діяльності або поведінки. Основними критеріями її формування вважають наявність пізнавальних мотивів і цілей, наявність позитивних емоцій, які викликає процес навчання, уміння і бажання вчитися, вміння і можливості застосовувати здобуті знання на практиці. Розрізняють зовнішню та внутрішню мотивації. Внутрішня залежить від внутрішнього середовища (викладач, навчальна група, оточення). Зовнішня мотивація обумовлена значущістю інформації про країну, мову якої вивчається, її культуру та історію, усвідомленням важливості мови для реалізації потреб. Слід зазначити, що серед дослідників існують розбіжності в поглядах щодо пріоритетності тих чи тих видів мотивів для успішності навчальної діяльності. Найбільш адекватними навчальній діяльності окремі дослідники вважають пізнавальні мотиви (широкі пізнавальні, навчально-пізнавальні, мотиви самоосвіти). У процесі формування англомовної дискурсивної компетентності викладачу важливо знати потреби, якими керуються студенти, він повинен постійно підтримувати мотивацію навчання на високому рівні.

16.17.08.3618/196975. Комп'ютерні ігри та викладання англійської мови: перспективи методології. Нощенко М.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.105-113. - англ. УДК 811.11+811.13.

Постійний швидкий розвиток та урізноманітнення сучасних носіїв інформації та якості мови, що ними використовується, є однією з визначних рис нинішнього етапу новітньої історії світу. Саме це призвело до розквіту нестандартних методів як викладання, так і вивчення англійської (та й загалом будь-якої іноземної) мови. Відповідаючи цим вимогам сучасності, автор вважає за необхідне продемонструвати власні досягнення у викладанні англійської мови та заохочення виникнення академічних дискусій, хоч вони, безумовно, є лише початком довгого академічного шляху. Головною метою цієї статті є надання комплексної аргументації стосовно значущості комп'ютерних (або відео) ігор як дидактичних матеріалів у викладанні англійської та інших іноземних мов. Іншою метою цієї статті є звернення якомога більшої уваги на це питання задля стимулювання подальшого розвитку ідеї застосування комп'ютерних (або відео) ігор у викладанні англійської мови та заохочення виникнення академічних дискусій стосовно важливості цієї теми в українських професійних колах викладачів англійської мови. У статті подається лаконічне наведенням окремих прикладів практичного застосування комп'ютерних (або відео) ігор у навчанні англійської мови та думок щодо перспективи їх застосування в педагогічних цілях в інших форматах. У статті також наведено план заняття-факультативу з дисципліни "Теорія та практика перекладу" для студентів старших курсів, заснованого на матеріалах серії комп'ютерних ігор (а саме - The Elder Scrolls, розроблена Bethesda Softworks. Слід зазначити, що стаття не має на меті рекламу цього програмного продукту). До плану додається власна оцінка проведеного заняття, відгук студента, що відвідував заняття дистанційно через Skype та зразок ігрового тексту з виділеними частинами тексту, яким приділялася особлива увага протягом заняття, з окремими поясненнями стосовно того, як саме розглядалися ті чи інші такі проблемні чи цікаві моменти.

16.17.08.3619/202499. Професійна підготовка перекладачів в умовах формування загальноосвітнього європейського простору. Олексієнко Л.О. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.88-95. - укр. УДК 378.147:81*253+255].

Досліджено професійну підготовку майбутніх перекладачів в умовах інтеграції в європейський освітній простір. Розглянуто провідні тенденції вищої освіти в європейських вищих навчальних закладах, визначено основні особливості європейського перекладацького ринку. Проаналізовано основні вимоги, які висуваються до сучасного перекладача. З'ясовано, що перш за все роботодавці звертають увагу на соціальні вміння і якості, які допомагають стати успішним у професійній діяльності. Охарактеризовано процес підготовки майбутніх перекладачів у освітніх закладах Австрії, Німеччини та Франції, що зорієнтований на вимоги європейського ринку праці та на сьогоднішні і майбутні практичні завдання, з якими студенти зустрінуться у своїй професійній діяльності. Виокремлено ключові професійні компетентності майбутніх фахівців-перекладачів.

16.17.08.3620/202598. Герменевтична парадигма О. Потебні як процес сприймання - розуміння - тлумачення. Левченко Н.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.32-34. - укр. УДК 821.161.2.

Статтю присвячено вивченню герменевтичних ідей О. Потебні. Наголошено, що наукові пошуки засновника Харківської філологічної школи О. Потебні ґрунтуються на герменевтичних поглядах В. Гумбольдта, згідно з якими завдання тлумача-герменевта повинно реалізуватися в осмисленні та поясненні мовлення як індивідуального творчого акту. О. Потебня в тексті і слові вбачав три складники: зміст, зовнішню і внутрішню форми. Визначити їх зміст можливо лише за умови співпричетності до творення певних смислів на підставі подібності будови людської думки. Відповідно до герменевтичних пошуків О. Потебні об'єктом розуміння є не лише автор, але й витворена ним художня форма, яка на рівні реципієнта в процесі сприймання - розуміння - тлумачення щоразу породжує інший зміст, спонукає різноманітне смислотворення.

16.17.08.3621/202646. О.Потебня - завідувач музею при Харківському університеті. Гейдел А.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.246-249. - укр. УДК 80 (092).

Стаття розкриває маловідомі факти суспільної діяльності видатного філолога О. Потебні: багаторічний досвід завідування Музеєм красних мистецтв Харківського університету. Схарактеризовано основні ідеї науковця щодо плану роботи університетського музею. Підкреслено дотримання дослідником принципу науковості, незалежності від ідеологічних доктрин часу. Окреслено основні напрямки роботи О. Потебні на посаді завідувача Музею при Харківському університеті. Перелічено основні фонди музею, зібрані за часи перебування О. Потебні на посаді завідувача.

16.21 Загальне мовознавство

16.17.08.3622/193532. Префіксальна валентність руских и венгерских глаголов каузированного перемещения объекта в составе семантических групп. Виноградов А. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.5-12. - рос. УДК 81*37; 003; 81*22.

У статті розглядається префіксальна валентність російських та угорських дієслів, що називають різні види каузованого пересування об'єкта у складі семантичних груп у двох аспектах: в аспекті словотворчої активності окремих корелятивних російських та угорських префіксів у спільних директивних значеннях (СЗ) у різних групах і в аспекті внутрішньої організації корпусів префіксів, що приєднуються дієсловами у кожній такій групі.

16.17.08.3623/193536. Мотиви вибору особових імен ужгородців у другій половині ХХ століття (жіночі імена). Шоля І. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.29-35. - укр. УДК 81*28; 81*286.

У статті розглядаються основні чинники, що впливають на вибір жіночих імен жителів міста Ужгорода у другій половині ХХ століття у порівнянні з чоловічими. Проаналізовано три фактори: релігійний, традиційний, фактор моди.

16.17.08.3624/194391. Анекдот як мовленнєвий жанр. Бассай С.М. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.6-17. - укр. УДК 81*42:811.112.

У статті німецькомовний побутовий анекдот розглядається як мовленнєвий жанр, як невід'ємна частина процесу комунікації. Проаналізована специфіка його функціонування на сучасному етапі міжкультурного спілкування. Виділені й описані основні і побічні системоутворюючі ознаки анекдоту як самостійного розмовного жанру.

16.17.08.3625/194392. Особливості лінгвокраїнознавчої компетентності фахівця міжнародної економіки в ситуація міжкультурної комунікації. Бичок А.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.18-25. - укр. УДК 378.09.

У статті визначено особливості лінгвокраїнознавчої компетентності фахівця міжнародного бізнесу і менеджменту в ситуація міжкультурної комунікації; виокремлено та охарактеризовано компетенції професійної діяльності міжнародного менеджера та маркетолога; визначено структурні елементи лінгвокраїнознавчої компетентності фахівця; встановлено дидактичні умови формування лінгвокраїнознавчої компетентності міжнародних менеджерів і маркетологів у ситуація міжкультурної комунікації.

- 16.17.08.3626/194393. Обман як вербальний конфліктоген (на матеріалі української та російської фразеології). Білоконенко Л.А. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.25-33. - укр. УДК 821.161.
Досліджено конфліктний потенціал українських і російських фразеологізмів зі значенням обману. Аналізуються ознаки неправди, обману і брехні, їх різновиди, визначається коло конфліктних значень, що реалізуються фразеологічними одиницями, подається комунікативно-прагматична характеристика виявлених інтенцій. Зроблено висновок, що фразеологічні одиниці можуть мати конфліктогенний потенціал немотивованої або мотивованої спрямованості, що співвідноситься із прагненні адресанта висловити своє ставлення до факту обману й опонента.
- 16.17.08.3627/194394. Дискурс, текст, стиль: модель лінгвістичного дослідження реклами. Іванова І.Б. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.33-40. - укр. УДК 81'42:659.1.
Стаття присвячена проблемі лінгвостилістичного дослідження рекламного дискурсу: мови реклами, тексту, жанрово-стилістичної специфіки, розмаїттю соціальних і дискурсивних практик. Розглянуто провідні теоретичні положення нової дослідницької парадигми дискурсивного аналізу із залученням інструментарію комунікативної лінгвістики, стилістики, семіотики, лінгвістичної прагматики. Відповідно визначається теоретико-методологічна база наукових студій, яка дозволяє здійснити комплексне дослідження складників і чинників формування лінгвокреативного компоненту рекламного дискурсу.
- 16.17.08.3628/194396. Використання мовного ряду для створення культурного реалізму і емотивності у дискурсі американського ігрового кіно. Ніколенко А.Г. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.46-53. - укр. УДК 811.11.
У статті розглядається лінгвокультурні зв'язку в дискурсі американського ігрового кіно, темпоральна і культурна обумовленість сприйняття американського кінофільму глядачем-реципієнтом, а також характерні особливості діалогів американського ігрового кіно.
- 16.17.08.3629/194397. Common English idioms: meanings and origins. Stryga E.V. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.53-60. - англ. УДК 811.111+81'276.
The article deals with the nature of English idioms. The complementary nature of generated language and formulaic, conventionalized language in discourse has been discussed and the gradational nature of idiomatic language has been delineated. The metaphorical nature of much idiomatic language has been emphasized and the central importance of metaphorical multiword units in language use has been insisted upon. It has been proved that the origin of idioms is closely connected with people's mentality.
- 16.17.08.3630/194399. Когнітивна діяльність людини у фразеології румейської, новогрецької та української мов. Жарікова Ю.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.69-77. - укр. УДК 81'373.7-115(045).
У статті розглядаються фразеологічні одиниці, що позначають когнітивну діяльність людини у румейській, новогрецькій та українській мовах, а саме: 1) фразеологічні одиниці, які позначають різні відчуття; 2) фразеологізми, що позначають процеси сприйняття; 3) фразеологічні одиниці, що характеризують процес уявлення; 4) фразеологізми, що позначають різні процеси пам'яті; 5) ФО, що характеризують мисленнєву діяльність та інтелектуальні здібності людини; 6) ФО, що характеризують мовленнєву діяльність людини.
- 16.17.08.3631/194400. Гіперо-гіпонімічні відношення зооморфних образів в українських казках про тварин. Крижко О.А. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.77-86. - укр. УДК 81'373.2:801.81.
Стаття присвячена дослідженню гіперо-гіпонімічних відношень зооморфних образів в українських казках про тварин. Зокрема, розглядається, як номени тварин створюють у вигляді етнічних символів своєрідні фрагменти міфологічної картини світу. Досліджуючи гіперо-гіпонімічні відношення зооморфних образів, автор статті спирається на шість основних зоологічних категорій, а саме: тип, клас, ряд, сім'я, рід, вид. Ним також аналізується обсяг поняття зоосемізм з його подальшою семантизацією, який охоплює різномірні назви тварин, співвіднесені за такою схемою: гіпероніми - гіпоніми - співгіпоніми.
- 16.17.08.3632/194402. Когнитивная обусловленность основных лингвистических единиц и структур. Шепель Ю.А. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.94-101. - укр. УДК 811.161*2.
У статті аналізується словотвірний ряд з позиції семантичного наповнення. Вперше у вітчизняному мовознавстві порушується питання семантичної параметризації цієї комплексної одиниці словотвірного рівня. Одиниці словотворення і словотворчі явища в рамках когнітивної лінгвістики отримують новий і досить перспективний ракурс розгляду. Когнітивний напрямок у лінгвістиці запропонував нові підходи до аналізу словотвірних одиниць, інакше, ніж у традиційному ключі, описуючи і структуруючи комплексні одиниці словотвірної системи. У рамках цих підходів словотвірні одиниці визначаються нами як такі, що мають не одну, а дві основні функції: вони трактуються не лише як одиниці, що містять інформацію в упорядкованому вигляді, об'єктивуючи дані про світ, але й як такі, що породжують концептуальний і мовний світи знання.
- 16.17.08.3633/194404. Системний характер та семантичні особливості англійських кольоропозначень. Балабан О.О. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.111-119. - укр. УДК 811.111'373.7(045).
Стаття присвячена опису системних зв'язків фразеологізмів та семантичним можливостям колоронімів в англійській мові. Встановлено, що найяскравіше семантичні можливості даних лексем виявляються у фразеологічній синонімії та антонімії. Наявність полісемічних, омонімічних та патронімічних ФО з колоронімами утворює основу для метафоричного перенесення та фразеологізми-деривати, що можуть вживатися як самостійні звороти.
- 16.17.08.3634/194405. Тематична класифікація назв суден в українській морській термінології. Дакі О.А. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.119-127. - укр. УДК 81'276.6: 359.
У статті розглянуто тематичні групи на позначення назв суден у складі української морської термінології упродовж останніх десятиріч, запропоновано тематичну класифікацію за екстралінгвістичними чинниками, виявлено розбіжності та зони перетину у розподілі цивільних та військових термінів-назв суден. Морська термінологія відображає систему понять морської справи і виробництва, тому можемо зробити висновок, що її системність базується не лише на мовних, а й на екстралінгвальних ознаках.
- 16.17.08.3635/194408. Вплив періодичних видань на формування та становлення української мови у Галичині початку ХХ століття. Мочарська У.Р. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.144-149. - укр. УДК 811.161.2:050(477.83)"19".

У статті проведено огляд законодавчих актів, які визначали статус української мови у громадському житті. Подано перелік тематичних спрямувань періодичних видань Галичини початку ХХ століття, та проаналізовано ті із них, на сторінках яких містилися статті присвячені мовній тематиці. А також здійснено аналіз ролі і місця періодичних видань у формуванні мовної особистості.

16.17.08.3636/194409. Особливості морфологічної адаптації англонеологізмів у сучасній болгарській мові (на прикладі множини багатоскладових іменників чоловічого роду). Сорока О.Б. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.149-155. - укр. УДК 811.163.2:811.111 '367.622.

Стаття присвячена цікавій проблемі - адаптації запозичених англонеологізмів багатоскладових іменників чоловічого роду (ЗАБІЧР) до граматичної категорії числа в сучасній болгарській мові. Розглянуто властиве болгарській публіцистиці і розмовній мові хитання при виборі закінчення для форми множини ЗАБІЧР між -и та -ове на користь останнього, розглянуто можливі причини явища. Судження, спостереження та висновки автора статті підтверджені новим практичним матеріалом.

16.17.08.3637/194464. Функціонування дієприслівникових конструкцій у приватному листуванні. Лисак Л.К. // Зб. наук. праць Донбаської національної ак-мії буд-ва і архітектури. Краматорськ: Донбаська національна ак-мія буд-ва і архітектури, 2016, №1(2), С.66-72. - укр. УДК 811. 161. 2'376. 3.

У статті викладено спостереження щодо функціонування дієприслівникових конструкцій в епістолярному підстилі. Доведено, що епістолярний підстиль правомірно розглядати в межах розмовно-побутового стилю; у синтаксичному плані використання дієприслівника в епістолярному підстилі не відрізняється від функціонування його в інших стилях, у плані ж стилістичному речення з дієприслівниковими зворотами мають деякі специфічні ознаки.

16.17.08.3638/194545. Факторы префиксальной валентности русских и венгерских глаголов - названий разновидностей основных типов самостоятельного перемещения. Виноградов А. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.3-7. - рос. УДК 81'373; 001.4.

У статті йдеться про валентність російських та угорських дієслів, які називають різновиди основних типів самостійного пересування, з префіксами у директивних значеннях. Ця валентність має певні закономірності та обумовлена різною інтерпретацією семантичного змісту корелятивних мотивуючих дієслів, які є ідеографічними синонімами назв базових типів пересування, в обох мовах.

16.17.08.3639/194548. Лінгвістичний потенціал теорії фреймів. Сукаленко Т. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.18-22. - укр. УДК 81'1.001.

У статті розроблено модель опису лінгвокультурного типажу "панна", зафіксованого в українському художньому дискурсі ХІХ століття з урахуванням його поняттєвих, образно-перцептивних, оцінних і ціннісних характеристик. У роботі пропонується новий підхід до мовного моделювання національного характеру - опис лінгвокультурних типажів, що представляють собою впізнавані узагальнені образи представників певних соціальних груп, чия поведінка була обумовлена загальними етнокультурними домінантами і мала значний вплив на формування колективного світосприйняття в Україні. Ця стаття подає проміжні результати дослідження типажу "панна", що виконується в руслі лінгвокультурології. Автор статті досліджує поведінкові характеристики типізованої особистості панни через призму української літератури ХІХ століття, спираючись на теоретичні напрацювання, викладені в низці публікацій професора В.І. Карасика, присвячених новому напрямку в лінгвокультурології - теорії лінгвокультурних типажів. У структурі типажу "панна" виокремлено 3 основні фрейми: "Зовнішні характеристики", "Внутрішні моральні характеристики", "Соціальний стан і соціальна поведінка".

16.17.08.3640/194549. Трансформаційні процеси у системі порівняльних конструкцій сучасної української мови. Рошко С. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.23-27. - укр. УДК 81'0.

У статті проаналізовано взаємозв'язок порівняльних синтаксем і підрядних порівняльних речень із точки зору формально-граматичної і семантико-синтаксичної структури речень, досліджено дериваційні перетворення в системі порівняльних одиниць у результаті синтаксичної деривації, транспозиції порівняльних форм.

16.17.08.3641/194551. Фразеологізм як лінгвокультурема в концептосфері мовної особистості. Бабяк Е. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.33-36. - укр. УДК 81'367.

У статті розглядається поняття "фразеологізм" як структурний елемент в концептосфері мовної особистості; визначаються провідні шляхи вивчення лінгвокультуреми як особливої одиниці мовної картини світу етносу.

16.17.08.3642/194570. Семантические параметры глаголов каузированного перемещения в контрастных словообразовательных исследованиях. Виноградов А. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.5-10. - укр. УДК 81'37; 003; 81'22.

У статті йдеться про релевантні параметри корелятивних семантичних груп дієслів каузованого пересування у російській і угорській мовах як підстави для їх контрастного дослідження в аспекті префіксальної валентності.

16.17.08.3643/194580. Префиксальная валентность русских и венгерских глаголов каузированного перемещения в аспекте их семантических параметров. Виноградов А. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.5-11. - рос. УДК 81'37; 003; 81'22.

У статті йдеться про взаємозв'язок між семантичними параметрами російських і угорських дієслів, що називають каузоване переміщення і входять до двох окремих семантичних груп, та їх здатністю приєднувати префікси з тими чи іншими директивно-векторними словотвірними значеннями - корелятивними або некорелятивними.

16.17.08.3644/194581. Словотвірні особливості інновацій-запозичень у сучасній німецькій мові сфери телебачення та телекомунікації. Устінова В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.12-15. - укр. УДК 81'373; 001.4.

У статті визначено словотвірні особливості інновацій-запозичень у сучасній німецькій мові сфери телебачення та телекомунікації. Встановлено, що проаналізовані інновації-запозичення відбивають загальні тенденції інтелектуалізації та глобалізації, стандартизації та раціоналізації, які властиві лексичному рівню сучасної німецької мови. У німецькій мові сфери телебачення та телекомунікацій переважають мотивовані лексичні одиниці, значення яких можна інтерпретувати на підґрунті значення їх словотвірних компонентів; більшість неологізмів утворена за композитними продуктивними моделями, а також набуває словотвірної активності. Інновації-запозичення цієї сфери утворюють відкриті групи, які постійно поповнюються новими лексичними одиницями.

16.17.08.3645/194582. Роль різних класів лексики у творенні прізвищ північної Донеччини. Булава Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.16-19. - укр. УДК 81'28; 81'286.

З'ясування лексико-семантичної специфіки твірних основ прізвищ північної Донеччини зумовлено відсутністю комплексного ономастичного дослідження зазначеного регіону. Лексико-семантичний аналіз прізвищ досліджуваної території дав змогу здійснити семантичну кваліфікацію прізвищ північної Донеччини; запровадити лексико-семантичну класифікацію прізвищ вищеназваного регіону; розкрити роль різних класів онімної та апелятивної лексики у формуванні прізвищ; виокремити та дослідити значення найчастотніших лексем, наявних в антропоосновах.

16.17.08.3646/194583. Особливості будови національного корпусу російської мови: лексико-граматичні та стилістичні особливості корпусу. Дем'янчук Ю. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.20-24. - укр. УДК 81'373; 001.4.

У статті розглядається паралельний багатомовний національний корпус російської мови, його структура, можливість збереження інформації, конотаційні особливості. Здійснюється лінгвістичне порівняння НКРМ з іншими відомими корпусами та словниками (Словацьким національним корпусом Американським національним корпусом (АКС), Британським національним корпусом (ВКЕ), Українським національним лінгвістичним корпусом тощо). На основі аналізу стилістичних можливостей НКРМ пропонується застосування корпусу для багатомовного перекладу міжнародних офіційно-ділових документів.

16.17.08.3647/194584. Лексико-словотвірне гніздо з вершиною "ояго - ячміль" у біблійних текстах та його дериваційна семантика. Куранда В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.25-28. - укр. УДК 81'366.

В даній статті розглядається дериваційна семантика лексико-словотвірного гнізда з вершиною "око - ячміль", досліджується зв'язок іменника "око - ячміль" з духовним життям італійського народу, розкривається значення даного іменника в біблійних текстах. Останнім часом значно збільшився інтерес мовознавців до вивчення біблійних текстів. Біблійна лексика містить культурно-історичну інформацію і відображає образну релігійну картину світу. Дослідження лінгвокультурологічного аспекту біблійної лексики в діячності пов'язано з проблемою взаємозв'язку мови, культури та релігії. Лексика флори становить важливу і значну частину терміносистеми італійської мови як у плані історії мови, так і в плані її зв'язків з багатьма аспектами матеріальної і духовної культури італійського народу. Проте біблійні рослини досі не досліджувалися стосовно їх дериваційної семантики та етимологічного походження. Лінгвокультурологічний підхід до аналізу лексико-словотвірного гнізда з вершиною "око - ячміль" з позиції діячності передбачає дослідження історичних і сучасних мовних фактів, відображених в біблійних текстах через призму духовної культури.

16.17.08.3648/194585. Міжнародна наукова мова в історичному розгляді. Мотрук В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.29-35. - укр. УДК 81'373; 001.4.

У динамічному ХХІ ст. роль методологічної культури дослідників, їх здатності до критичного осмислення, наукового обґрунтування і творчого застосування певних норм і методів пізнання стає все більш вагомим. Наукова діяльність вимагає більшої розумової праці та прагнення до саморозвитку, глибшого осмислення аналізованого матеріалу тощо. Вона також загострює увагу до мовної культури дослідника. У статті проаналізовано проблему міжнародної наукової мови. Розглянуто питання співвідношення науки і мови наукової діяльності, дано їхнє визначення. Наголошено на ролі національної мови як найважливішого чинника розвитку науки. Наголошується на тому, що поєднання синхронної та діячності перспектив дозволяє сформувати цілісну картину становлення та функціонування міжнародної наукової мови. Розглянуто приклади міжкультурної та міжмовної взаємодії споріднених та неспоріднених мов науки.

16.17.08.3649/194586. Компаративний аналіз морфологічних особливостей чоловічого і жіночого корпусів на матеріалі мовлення героїв українського дейтинг-шоу. Романюк О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.36-40. - укр. УДК 81'366.

Статтю присвячено опису і порівняльному аналізу морфологічних особливостей чоловічого і жіночого корпусів. Матеріалом дослідження вперше стало реальне і сучасне мовлення героїв українського дейтинг-шоу "Холостяк", 3-й сезон. Компаративний аналіз частоти вживання частин мови жіночого і чоловічого корпусів, представлених у відсотковому співвідношенні, зумовив визначення подібностей і відмінностей у чоловічому і жіночому мовленні. Виявлено, що сучасне реальне чоловіче і жіноче мовлення визначається незначною диференціацією, що унеможливує виділення характерних морфологічних ознак гендеру.

16.17.08.3650/194587. Лінгвокультурологічний підхід у вивченні фразеологізмів французької мови. Гладка В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.41-46. - укр. УДК 81'367.

Національно-культурна специфіка фразеологізмів дозволяє трактувати їх як лінгвокультуреми, які відображають світобачення і національну культуру соціуму. Виходячи зі значення компонентів, автор проводить типологію французьких фразеологічних лінгвокультурем. Розглядається також питання доцільності зарахування фразеологізмів до класу стереотипів.

16.17.08.3651/194590. Кодування просторової інформації засобами української та англійської зоофразеології. Тодорова Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.57-63. - укр. УДК 81'367.

Стаття присвячена аналізу взаємодії зооморфного та просторового кодів культури в межах фразеології в українській та англійській мовах. Детальному аналізу піддається використання знаків донорської зони "тваринний світ" в процесі вербалізації реципієнтної області "простір". Мета статті - виявлення універсальних та національно-специфічних рис кодування просторової інформації засобами зоофразеології в аналізованих мовах. В процесі дослідження визначено корпус просторових фразеологічних одиниць з анімалістичним компонентом та уточнено поняття анімалістичний компонент в їх складі; розроблено тематичну класифікацію зоофразеологізмів просторової семантики; проаналізовано ступінь фразеологічності окремих зоокомпонентів в їх складі; визначено просторові концепти, які зазнали найвищого рівня вербалізації засобами зоофразеології в обох мовах.

16.17.08.3652/194592. Французькі фольклорні тексти як об'єкт лінгвосеміотичних досліджень. Мараб'ян К. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.68-71. - укр. УДК 81'42; 801.7.

Стаття присвячена особливостям дослідження французьких фольклорних текстів для дітей через призму лінгвосеміотики: зокрема, репрезентовано основи семіотичного аналізу фольклорного тексту та подано специфіку лінгвістичного аналізу. Зосереджено увагу на особливостях фольклорних творів: узагальненні, стереотипності, художньо-образній деталізації.

16.17.08.3653/194739. Семантичні особливості аргументації "мовної гри": контекст логічного аналізу. Комаха Л.Г. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.39-42. - укр. УДК 81:161.111.

В статті досліджується місце аргументації в системі логічного аналізу, який звернений на його мовні форми. Показано, що область логіки науки утворює аналіз мови, який полягає у включенні тих чи інших висловлювань у певну мовну систему з чітко заданими сутнісними властивостями. Акцентується увага на структурі мислення, чіткість якої визначається точним формулюванням думки у мові. Саме в цьому полягає значення доказу та аргументації для аналізу мови.

16.17.08.3654/194987. Медійне побутування української кризи: вербалізація деструкції і сприяння (на матеріалі англійських новин Бі-Бі-Сі). Потапенко С.І. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.6-10. - укр. УДК 81'42=111.

У статті показано, що новини відтворюють різні аспекти кризи з опорою на доконцептуальні відношення сенсомоторного походження, серед яких важливе місце посідають деструкція і протиставлене їй сприяння. В українському контексті останнє вербалізується на п'яти рівнях: базовому, представленому безпосередніми учасниками, локальному, національному, наднаціональному і глобальному у взаємодії з медійними перформативами.

16.17.08.3655/194988. Метафора як засіб символічного вираження специфічних рис північноамериканської студентської субкультури. Артеменко І.О. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.11-15. - укр. УДК 81' 27:811.111'42.*

У статті досліджуються метафоричні одиниці на позначення специфічних рис діяльності студентських гендерних спільнот у США. Простежено метафоричний механізм їхнього символічного смислоутворення та функціонування в контексті вербального відображення світосприйняття представників північноамериканської студентської субкультури.

16.17.08.3656/194989. Просодичні особливості вживання англійських вигуків різними віковими групами. Бабчук Ю.Й. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.16-18. - укр. УДК 811.111' 27' 42:801.6.*

У статті досліджується вживання англійських вигуків різними віковими групами та їх вплив на просодичне оформлення мовлення мовців у квазіспонтанному мовленні. Особливу увагу приділено середнім максимальним та мінімальним значенням інтенсивності та діапазону ЧОТ.

16.17.08.3657/194990. Роль запозичень в еволюції градаційного значення дієслів емоційного стану й настрою в англійській мові. Бердіна О.О. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.19-23. - укр. УДК 811.111' 373.45(045).*

Стаття присвячена аналізу етимологічних особливостей дієслів емоційного стану й настрою з градаційною семантикою в англійській мові. Установлено, що велику роль в еволюції градаційної лексики відіграють запозичення. Виявлено особливості походження дієслів із градаційним значенням. Встановлено, що більшість дієслів запозичені із французької мови. Визначено, що певна група дієслів емоційного стану й настрою вийшла з ужитку. Простежено еволюційні особливості дієслів з градаційною семантикою в VII-XI, XII-XV, XVI-XVII і XVIII-XXI ст. Доведено, що найпродуктивнішим періодом для розвитку дієслів із градаційним компонентом виявилися XVIII-XXI ст.

16.17.08.3658/194991. Специфіка репрезентації художнього наративу в структурі електронної комунікації. Бехта І.А., Доскоч І.О. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.24-26. - укр. УДК 81' 42:46.811.111.*

Стаття націлена на виявлення факторів, що дозволяють класифікувати художній гіпертекст і його складові (гіпотексти) як мовленнєве утворення особливого типу, якому водночас притаманні властивості традиційного тексту.

16.17.08.3659/194992. Концепт YOUTH в англійській картині світу (на матеріалі фразеологічних одиниць). Бешлей О. В. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.27-31. - укр. УДК 811.111' 272' 42.*

У статті проаналізовано концепт YOUTH/МОЛОДИСТЬ як компонент англійської мовної картини світу. Наведено класифікацію фразеологічних одиниць, що вербалізують досліджуваний концепт відповідно до кореляцій із реаліями навколишнього світу.

16.17.08.3660/194994. Вплив особливостей наукового функціонального стилю на відбір модальних дієслів, призначених для аналізу. Борисенко Т.І., Мікешова Г.П., Петрова О.І. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.35-38. - рос. УДК 81' 42:81'36.*

У статті описується процес формування переліку модальних дієслів як об'єкта для подальшого дослідження. При цьому враховуються не тільки думки відомих граматистів-теоретиків, але й точка зору експертів та характер самого матеріалу, що часто може мати більш важливе значення, ніж аргументи авторів теоретичних граматик.

16.17.08.3661/194995. Особливості вивчення дискурсу в писемній та усній комунікації. Буднік А.О. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.39-42. - укр. УДК 378.01.*

У статті розглянуто актуальне для нових технологій навчання мови питання про пріоритетне спрямування мовної освіти на вивчення дискурсу, проаналізовано відмінності між усним та писемним дискурсом, визначено особливості роботи з цими видами дискурсу, окреслено дискурсні вміння.

16.17.08.3662/194997. Екстралінгвістичні умови реалізації звертання як засобу інтимізації. Висоцька Г.В. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.47-50. - укр. УДК 81' 373.*

У статті звертання досліджується з погляду особливостей його функціонування як засобу інтимізації спілкування в різних комунікативних ситуаціях сучасної англійської мови. Розглядаються кореляції конвенціональних/неконвенціональних мовних засобів вираження звертання офіційному/неофіційному типу ситуації спілкування.

16.17.08.3663/194998. Порівняльний аналіз семантичних та морфологічних характеристик синопітичної лексики в сучасній англійській та українській мовах. Висоцька Г. В., Коробська Н. В. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.51-55. - укр. УДК 81'373.*

У статті досліджується специфіка синопітичної лексики в англійській та українській мовах у порівняльному аспекті їх семантичних та морфологічних характеристик. На основі компонентного аналізу була досліджена семантична структура синопітичної лексики в англійській та українській мовах. Також аналізувалася продуктивність частин мов, якими синопітична лексика представлена в обох мовах.

16.17.08.3664/195000. Вплив прагматичного компонента на конотативну складову лексичного значення слова. Гайденок Ю.О. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.60-63. - укр. УДК 81.23.*

У статті розглядається взаємозв'язок та взаємозумовленість прагматичного і конотативного компонентів у структурі лексичного значення слова. Висвітлено механізми впливу прагматичного компонента на формування конотативного компонента лексичного значення слова та його складових: емоційності, емотивності, оцінності, експресивності й інтенсивності.

16.17.08.3665/195002. Лексика рекламних текстів як вияв лінгвокультурної свідомості містян. Гарлицька Т.С. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.69-71. - укр. УДК 81' 276:659.1.*

У статті розглядаються лінгвокультурні особливості рекламної комунікації на матеріалі рекламних текстів української, російської та англійської мов. На основі порівняльного аналізу в роботі визначено спільні тенденції розвитку та специфічні риси рекламного мовлення українського, російського та англійського міст.

- 16.17.08.3666/195003. Форми пом'якшеного заперечення в іспанській мові. Глушук-Олея Г.І. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.72-75. - укр. УДК 81-114.625(072).
У статті зосереджено увагу на пом'якшених формах заперечення в розмовній іспанській мові, умотивовано їх використання, наголошено на їхніх специфічних функціях в іспанській мові. Відзначено важливу роль пом'якшення заперечних схем у спілкуванні задля запобігання вірогідному конфлікту чи конфронтації.
- 16.17.08.3667/195004. Зв'язок міжрівневої категорії результати з дієслівними граматичними категоріями. Голоцукова Ю.О. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.76-79. - укр. УДК 81'36.
Статтю присвячено встановленню зв'язку результати з граматичними категоріями. Простежено структурне та семантичне співвідношення/неспіввідношення результати й категорії транзитивності/інтранзитивності; розглянуто основні виміри взаємодії результати та аспекта; досліджено закономірності корелятивності категорійної семантики результати й часу дієслова; проаналізовано взаємозв'язки й взаємозумовленість результати та особи дієслова.
- 16.17.08.3668/195005. Скорочення та абрєвіатури в англійській геодезичній термінології. Грибнік Ю.І. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.80-83. - укр. УДК 811.111'373.46:528.
У статті досліджуються термінологічні одиниці англійської геодезичної термінології, утворені в результаті процесів скорочення. Особливу увагу приділено класифікації скорочених форм термінів геодезичної сфери, які охоплюють абрєвіатури (ініціального типу), терміни-телескопізми, терміни-еліпси та усічення.
- 16.17.08.3669/195007. Сучасні лінгвістичні тлумачення контрасту як змістової категорії тексту. Гриня Н. О. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.88-92. - укр. УДК 811.111'42.
Стаття присвячена проблемі контрасту та його тлумаченню сучасними лінгвістами. Проаналізовано дефініції контрасту в лексикографічних джерелах. На матеріалі праць вітчизняних та іноземних лінгвістів простежено історію дослідження контрасту як змістової категорії тексту.
- 16.17.08.3670/195012. Типи президентських меморандумів Барака Обама: структурні особливості. Денисюк Ю.І. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.108-111. - укр. УДК 81'42(73).
У статті увага зосереджена на розгляді структурних особливостей різних типів президентських меморандумів Барака Обама (2009 - 2015). Пропонується визначення типів президентського меморандуму як піджанру адміністративних наказів у складі президентського дискурсу. З опорою на аналіз структурних компонентів досліджуваних меморандумів обґрунтовується виокремлення меморандумів-настанов, меморандумів-рішень та меморандумів-несхваленень.
- 16.17.08.3671/195013. Словотвірні елементи іншомовного походження та їх роль у формуванні англомовних лексичних інновацій. Євтушенко Н.І., Кечеджі О.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.112-115. - укр. УДК 81'373.
У статті розглянуто "негативні" деривати за участю етимологічно гетерогенних словотвірних елементів. Доведено, що словотвірні елементи грецького й латинського походження є домінуючими у формуванні англомовних лексичних інновацій.
- 16.17.08.3672/195014. Фреймове моделювання як етап граматичного структурування цільового тексту. Загородня Л.З. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.116-119. - укр. УДК 81'36:81'255.
У статті описано етапи побудови когнітивної моделі граматичного структурування цільового тексту. Доказано, що фреймове моделювання тексту є важливим етапом у процесі репрезентації граматичних значень мовних одиниць та синтаксичних структур вихідної мови у перекладі.
- 16.17.08.3673/195016. Схемні образи як передконцептуальна основа емпатії. Іванотчак Н.І. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.124-127. - укр. УДК 811.111:81'23.
У статті з'ясовано роль схемних образів ШКАЛА, ШЛЯХ і ВЕРХ-ВНИЗ у структуруванні мовної репрезентації емпатії. Визначено концептуальну структуру ЕМПАТІЇ, співвіднесено її схемним образом ШКАЛА. Виявлено особливості репрезентації процесу емпатії, що базується на схемному образі ШЛЯХ.
- 16.17.08.3674/195017. Текст - цілісна мовна й мовленнєва структура. Іщенко Н.Г. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.128-130. - укр. УДК 811.112.2.373.
У статті пропонуються декілька визначень тексту з позиції системного підходу. Доведено, що системність зумовлюється наявністю структури, ієрархічності, цілісності й взаємозв'язку із середовищем. Трактуючи текст як систему, варто взяти до уваги, що кожна система існує за умови трьох атрибутів - структури, смислу та функції.
- 16.17.08.3675/195018. Стратегії мовленнєвого впливу в англомовному дискурсі ідеації. Кайсіна Д.М. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.131-135. - укр. УДК 811.111'42.
У статті надано визначення дискурсу ідеації як когнітивно-комунікативної взаємодії ідеатора й реципієнта/ів, метою якої є втілення в соціальну практику певної ідеї. Здійснена класифікація базових стратегій мовленнєвого впливу в англомовному дискурсі ідеації - доведення, переконання, навіювання та спонування. Установлені мовні засоби реалізації цих стратегій.
- 16.17.08.3676/195019. Стилистические средства интенсификации речевого акта благодарности (на материале англоязычного художественного дискурса). Кивенко И.А. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.136-140. - рос. УДК 81'42 316.77 81'271 81'38.
В статье выявлены и описаны стилистические приёмы интенсификации речевого акта благодарности. Проанализированы словарные дефиниции речевого акта благодарности. Определены его иллюкативные цели и прагматические ситуации реализации. Обосновано собственное определение речевого акта благодарности.
- 16.17.08.3677/195020. Омографічний фонд сучасної німецької мови. Кійко С.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.141-145. - укр. УДК 811.161.2'37.
Стаття присвячена вивченню кількісних і якісних характеристик омографів сучасної німецької мови. Особливу увагу приділено генезі та онтології омографічного фонду німецької мови.

16.17.08.3678/195021. Вербальна експлікація концепту тіло в християнському дискурсі. Климентова О.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.146-150. - укр. УДК 81'42.

У статті на матеріалі релігійних текстів аналізується концепт ТІЛО. Роль вербалізаторів численних інформаційних дискретів його семантосфери виконують слова на позначення органів і тілесної рефлексії в прямих і переносних значеннях. Експліканти концепту обтяжуються функцією вербального сугестивного впливу.

16.17.08.3679/195022. До питання про фразеологічну картину світу. Ковалюк Ю.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.151-154. - укр. УДК 81'373.72.004.81.

Стаття присвячена опису термінологічного інструментарію фразеології сучасної англійської мови у руслі міждисциплінарних досліджень. Автор описує поняття "фразеологічна картина світу" з погляду його виправданості запровадження та застосування в лінгвістичній теорії, зокрема в лінгвокультурології та фразеології. Із цією метою проаналізовано основні диференційні ознаки фразеологічної картини світу, серед яких: універсальність, антропоцентризм, експресивність, деонтична, аксіологічна та емотивна модальність, спрощеність та неточність.

16.17.08.3680/195023. Лексико-семантичні особливості термінології фізичної й медичної реабілітації у французькій та українській мовах. Коваль Р.С. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.155-158. - укр. УДК 81'37 615.825(=133.1+161.2).

Статтю присвячено дослідженню лексико-семантичних особливостей термінології фізичної й медичної реабілітації у французькій та українській мовах на матеріалі сучасних тлумачних словників відповідного напрямку. Розглянуто основні способи творення термінів зазначеної галузі, явища синонімії, антонімії, метафори та фразеологічні одиниці. Окреслено перспективи подальших досліджень та обґрунтовано необхідність роботи над перекладним словником.

16.17.08.3681/195024. Предикативність у номінативних реченнях сучасної української мови. Коржак З.З. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.159-163. - укр. УДК 811.161.2:367.332.2.

У статті йдеться про одну з найважливіших граматичних категорій, що характеризують речення - предикативність, та способи її вираження у семантичній структурі номінативних речень. Проблема номінативних речень є однією із складних у теорії синтаксису, це насправді є виділенням бездієслівного речення, в якому проблемною є форма предикативної семантики як граматичної основи речення. Крім того, це питання стосується також до остаточно не встановлених у синтаксисі категорій повноти/неповноти, а також еліпсиса. Проведене дослідження дозволяє сформулювати методику вивчення особливостей вираження предикативності номінативними конструкціями. Значення предикативності, виступаючи найважливішою реченнєвою категорією, що реалізується усім складом речення, може перерозподілятися між його компонентами, концентруватися, локалізуватися, фокусуватися в одному з них.

16.17.08.3682/195025. Лінгвосинтез як механізм створення англомовного креативного дискурсу: діалектичний підхід. Короткова Л.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.164-167. - укр. УДК 811.111'37'38'06+81-112.

У межах діалектичного підходу автор досліджує англомовний креативний дискурс, механізмом створення якого, за гіпотезою, є лінгвосинтез. Лінгвосинтез визначається як новаторське синтезування відомих у минулому та сьогоденні принципів і прийомів. В англомовному креативному дискурсі це конвергенція лінгвостилістичних засобів, символу, парадокса, гри та екфрасиса.

16.17.08.3683/195026. Прояви авторської індивідуальності в мовознавчих текстах наукового та науково-популярного підстилів. Кочукова Н.І. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.168-171. - укр. УДК 811.161.2'42.

У статті проаналізовано лексичні та стилістичні прийоми, якими послуговуються вчені, щоб дієвіше впливати на читачів, лаконічно розкривати складні наукові поняття. На матеріалі науково-популярних публікацій І. Р. Вихованця досліджено експресивні засоби як прояви авторської майстерності.

16.17.08.3684/195030. Засоби вербалізації концепту *beaute* у французьких рекламних текстах із косметології. Полюк І.С., Кутенко В.О. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.184-187. - укр. УДК 811.133.1'25 811.111.

У статті досліджуються мовні засоби, за допомогою яких вербалізується концепт *BEAUTE* в рекламному косметологічному дискурсі.

16.17.08.3685/195031. Категорія напруженості: зміст поняття. Лещенко Г.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.6-9. - укр. УДК 811.11'42.

У статті напруженість визначається як категорія тексту, зміст якої аналізується в контексті сучасних психологічних і наратологічних досліджень. Сутність поняття напруженості представлена єдністю кількох компонентів: конфліктної ситуації, невизначеності, очікування й емоційної значущості.

16.17.08.3686/195032. Аспект уживання англіцизмів у сучасній німецькій мові: соціолінгвістичний аспект. Лопушанський В.М. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.10-14. - укр. УДК 81'373.613:811.112.2.

У статті досліджено вплив англійських запозичень на сучасну німецьку мову, простежено функціонування англіцизмів у сучасній німецькій мові крізь призму лінгвосціології, проаналізовано причини вживання/невживання англіцизмів мовцями різних вікових груп, різної статі, освітнього рівня й соціального статусу.

16.17.08.3687/195033. Вербально-жестова метафора в англомовному розважальному телеінтерв'ю. Максименко О.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.15-19. - укр. УДК 811.111'373.

У статті встановлено класифікаційні ознаки та особливості взаємодії вербального й жестового компонентів контекстуалізованих метафоричних висловлень. Виявлено, що вербально-жестова метафора є мультимодальною концептуальною метафорою, домен мети якої представлений вербально, а домен джерела - жестом.

16.17.08.3688/195035. Засоби емпатичного відокремлення в сучасній французькій мові: сегментовані й розщеплені висловлення. Медведєва Н.О. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.24=27. - укр. УДК 811.133.1'367.

У статті розглядаються засоби емпатичного відокремлення в сучасній французькій мові, а саме: сегментовані й розщеплені висловлення. Основну увагу зосереджено на комплексному порівняльному аналізі цих синтаксичних конструкцій з метою визначення можливості їх взаємозаміни зі збереженням первинного смислу оригінального висловлення.

16.17.08.3689/195036. Вплив вигуку на прагматику дискурсу. Михайленко В.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.28-31. - англ. УДК 811.111"367:82-3.

Зміна дослідницьких парадигм у мовознавстві, як і зміна методичних парадигм в методології викладання мови, не впливає на статус вигуку в мовній системі та мовленні. Його опис залишається поверхневим і маргінальним. Проте вигук в структурі речення здатний повністю змінити значення всього речення, як і всього дискурсу, коли він вжитий як незалежне речення. У статті вигук розглядається як засіб передачі стану мовця на момент говоріння. Відповідно, він виступає репрезентантом концепту "почуття", що може впливати на прагматику дискурсу. Запропонований підхід дуже важливий для мовної прагматики, де вигук виступає мовним актом, для прагматичної складової дискурсу, а також для теорії і практики перекладу, де він може представляти ставлення мовця/слухача до висловлюваного в компресованому вигляді.

16.17.08.3690/195037. Девіації ґендерного поля англійськомовних офіційних юридичних текстів. Михайлюк Н.П. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.32-35. - укр. УДК 811.111'42(043.5).

Статтю присвячено питанням девіації ґендерного поля та анафоричного функціонування займенників в англійськомовних офіційних юридичних текстах. Простежено особливості актуалізації ґендерного чинника. Доведено андроцентричний характер прономінальних субститутів у цьому типі тексту. З'ясовано, що андроцентризм мови пов'язаний з відображенням у ній соціальної та культурної специфіки суспільства, зокрема чоловічого домінування, більшу цінність чоловіка, обмежену приватною сферою діяльність жінки.

16.17.08.3691/195038. Роль характеру в становленні аксіологічної картини світу людини (на матеріалі французького дитячого мультиплікаційного тексту "Les aventures de Petit Ours Brun"). Мостова Н.А. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.36-40. - укр. УДК 811.133.1:130.1.

У статті розглянуто взаємозв'язок між характером людини і становленням її аксіологічної картини світу, зокрема обґрунтовано роль дитячого мультиплікаційного тексту як комплексу лінгвістичних та екстралінгвістичних засобів у формуванні моральної особистості. Дослідження проведено з погляду вєдичного вчення про людину і світ.

16.17.08.3692/195039. Методологічні підходи до вивчення концептів бізнес-дискурсу. Науменко Л.П. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.41-45. - укр. УДК 811.111'371.

Статтю присвячено напрацюванню алгоритму дослідження концептів бізнес-дискурсу з урахуванням наявних методів та підходів до вивчення концептів в різних наукових школах сучасної концептології.

16.17.08.3693/195041. Евристика концептуальних студій у мікродіахронії: економічна криза в англійськомовному економічному дискурсі ХХ століття. Олійник Н.А. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.53-57. - укр. УДК 811.111-112'37'42.

У статті викладено поетапний алгоритм дослідження економічної кризи як лінгвокультурного концепту, актуалізованого в англійськомовному економічному дискурсі. Алгоритм зумовлений термінологізованим характером імені концепту (словосполучення "economic crisis") та синкретичними поняттєво-ціннісним та образно-ціннісним складниками.

16.17.08.3694/195042. Синхронія/діахронія Ф. де Соссюра: наступність і новаторство. Ольховська Ю.Д. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.58-60. - укр. УДК [81-112+81-114]"18 19".

У статті досліджено взаємовідношення понять "синхронія" та "діахронія" в концепції видатного швейцарського лінгвіста Ф. де Соссюра. Визначено, що синхронія - аспект лінгвістичних досліджень сучасного стану мовної системи або її стану в певний період розвитку. Доведено, що діахронія охоплює усі доступні спостереженню етапи еволюції мови, вона спрямована на еволюцію мовних явищ і закономірності історичного розвитку мови як системи.

16.17.08.3695/195043. Семантичні особливості ономатопейчної лексики у сучасній корейській мові. Охріменко В.О. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.61-64. - укр. УДК 811.521'373.613.

У статті розглядаються семантичні особливості ономатопейчної лексики сучасної корейської мови. Особлива увага приділяється тим явищам, які становлять специфіку семантики корейських ономатопейчних одиниць.

16.17.08.3696/195045. Онтологічні характеристики аргументації в сучасному німецькомовному дискурсі. Пірог І.І. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.69-72. - укр. УДК 811.111: 81'42+373.612.2+111(161 162).

Статтю присвячено онтології аргументації у сучасному німецькомовному дискурсі. Доведено, що з позицій когнітивно-дискурсивного підходу онтологію аргументації визначає наявність адресанта і адресата; мети, спрямованої на переконання адресата у правильності чи прийнятності певної позиції; засобів аргументації, що включають вербальний та невербальний компоненти; сценарію аргументації.

16.17.08.3697/195046. Конструкція Off we started, he remaining behind як "абсолютна" одиниця мови. Попович О.С., Гродська Е.Б., Михайлюк С.П. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.73-75. - англ. УДК 811.111'36.

Стаття представляє різні точки зору граматистів з проблеми функціонування "абсолютних" одиниць у мові та мовленні. В ході розгляду цього питання вчені висувають аргументи "за" та "проти" з позицій як теоретичної, так і практичної граматики.

16.17.08.3698/195047. Етнокультурний складник фразеологічних одиниць. Приходько Г.І. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.76-78. - укр. УДК 811.38.

Стаття присвячена виявленню етнокультурного компоненту в структурі англійських фразеологізмів. Особливу увагу приділено ролі фразеології у процесах категоризації та концептуалізації.

16.17.08.3699/195048. Структурно-семантична модель експліцитних промісивних мовленнєвих актів у політичному дискурсі. Прус Л.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.79-82. - укр. УДК 811.1+81'42+81'367.781'367.7.

У статті розглянуто експліцитні промісивні мовленнєві акти. Здійснено комплексний аналіз структурно-семантичної моделі промісивних висловлень у політичному дискурсі. Проаналізовано їхні трансформаційні моделі.

16.17.08.3700/195050. Особливості семантики емотивної лексики в німецькій мові XVII - XX століть (на матеріалі поетичних текстів). Романова Н.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.87-91. - укр. УДК 811.112.2:81'37.

У статті проаналізовано семантичні особливості емотивної лексики новонавісній періоду. Доведено, що семантика емотивів у поетичному німецькому мовленні XVII - XX століть детермінована лінгвістичним та стилістичним контекстами.

16.17.08.3701/195051. Адаптація англійських юридичних термінів у системі українського вокалізму та проблема термінологічної варіантності. Сергеева Г.А. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.92-95. - укр. УДК 81'373.45=111:340.113=161.2.

У статті досліджуються питання фонетичного освоєння англійських запозичень в українській мові. Зокрема, аналізуються вокальні субституції, особливу увагу приділено проблемі виникнення термінів-варіантів, з'ясуванню причин та визначенню шляхів уникнення фонетичної варіативності англійських запозичень у терміносистемі українського права.

16.17.08.3702/195052. Розширення семантичної структури запозичених слів. Сімонок В.П. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.96-99. - укр. УДК 811.161.1'37.

Висвітлено ступінь освоєння іноземного слова українською мовою, яка дає змогу визначити виникнення полісемії як одну з її ознак. Поява похідних значень пов'язана не з системою значень мови-джерела, а з системою української мови.

16.17.08.3703/195053. Семантика типів зв'язків аксіоменів у межах системи цінностей неспоріднених мов. Сорока Т.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.100-103. - укр. УДК 81'22(811.161.2+811.111):81'37.

У статті досліджуються типи зв'язків між українськими та англійськими аксіоменами, що ґрунтуються на ідентичності, близькості й контрастивності змісту сем. Особлива увага приділена трьом видам зв'язків ("входження", "сходження", "розходження") з конкретизацією їхніх різновидів.

16.17.08.3704/195054. Маніпулятивний вплив у сучасному медіа-дискурсі. Сотников А.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.104-107. - укр. УДК 811.111:342'9:81'272.

Статтю присвячено вивченню технік і тактик маніпулятивного впливу на цільову аудиторію в медіа-дискурсі. Особливу увагу приділено естетичній інформації повідомлення, стратегії апеляції до безпеки, аналізу основних технік і тактик маніпуляції.

16.17.08.3705/195056. Основні підходи до визначення поняття "термін" у сучасній лінгвістичній науці. Стацюк Р.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.112-116. - укр. УДК 81:001.4.

Статтю присвячено дослідженню основних підходів до визначення поняття "термін" в сучасному мовознавстві. У роботі здійснений комплексний аналіз характерних ознак терміна, що відрізняють його від загальнонавчальної лексики.

16.17.08.3706/195057. Образ молодого дівчини в американському пісенному фольклорі. Шашко Г.І. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.117-121. - укр. УДК 81'38:801.81(73):159.954.3(045).

Статтю присвячено вивченню лінгвістичних засобів створення образу молодого дівчини в американській фольклорній пісні, зокрема окреслено їхні функції. Виокремлено стилістичні засоби семасіології, синтаксису та фонетики, які формують образ дівчини в американському пісенному фольклорі. Встановлено, що музичний, соціокультурний та історичний аспекти увиразнюють жіночі образи.

16.17.08.3707/195058. Функціонування питань-перепитів в англійському діалогічному дискурсі: стратегії й тактики. Стрельченко Н.С. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.122-125. - укр. УДК 811.111[36+42].

У статті досліджуються типи комунікативних стратегій, що реалізуються питаннями-перепитами в діалогічному дискурсі: інформаційно-когнітивна стратегія, стратегії впливу на співрозмовника (директивна та аргументативна), оцінна й метакомунікативна стратегії та відповідні тактики.

16.17.08.3708/195059. Основні види змістовного респонсиву. Суїма І.П. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.126-129. - рос. УДК 802.0-56(075.8).

Статтю присвячено дослідженню особливостей змістовних респонсивних речень, що є вербальною реакцією на питання, імператив чи повідомлення та представлені у вигляді прямої, повної відповіді на поставлене питання. Особливу увагу приділено лексичним особливостям респонсивів, що вивчаються. Здійснена спроба створити типологію змістовних респонсивних речень та описати їх основні види.

16.17.08.3709/195061. Комунікативний аспект прагматичного значення антонімів української мови. Тараненко К.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.135-138. - укр. УДК 811.161.2'373.422.

Статтю присвячено дослідженню комунікативних прагмем у складі прагматичного компонента лексичного значення антонімів української мови. Виділено додаткові чинники комунікативної ситуації, що суттєво впливають на формування антонімічної пари мовцем. Проаналізовано реєстрові та функційно-стильові опозиції комунікативної ситуації.

16.17.08.3710/195063. Мовна об'єктивація естетичних концептів КРАСА та ЧАРІВНІСТЬ (лінгвокультурний аспект). Томчаковська Ю.О. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.143-147. - рос. УДК 81-115[811.111+811.161.2].

Статтю присвячено дослідженню естетичних концептів як предметів лінгвістичної естетики, визначено відмінності між ознаками "красивий" і "чарівний", а також проаналізовано способи етноспецифічної мовної об'єктивації концептів КРАСА і ЧАРІВНІСТЬ в германських та слов'янських мовах.

16.17.08.3711/195064. Зміст і структура концепту APPEARANCE: комплексний підхід. Храбан Т.Є. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.148-152. - укр. УДК 811.111'42.

У статті на практичному матеріалі обґрунтовується доцільність застосування комплексного підходу до вивчення концепту APPEARANCE, що поєднує методику концептуального аналізу, за якою аналізуються словникові дефініції і синонімічні ряди імені концепту, а також метод фреймового аналізу для розгляду концепту у вигляді впорядкованої структури.

- 16.17.08.3712/195067. Моделивання концептуальних структур у не випадкових текстах. Шевченко Л.Л. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.160-165. - укр. УДК 81'373.
Статтю присвячено дослідженню глибинних смислів тексту Нового Завіту крізь призму його концептуальних побудов. Їх моделювання дає можливість визначити комплекс глибинних смислів, які декларують провідні ідеї, сформовані контекстом цілого і представлені концептосферою твору.
- 16.17.08.3713/195068. Структура і класифікація англійського ділового діалогу. Шкворченко Н.М. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.166-169. - рос. УДК 811.111'342'42:316.346.
У статті досліджуються поняття діалогу взагалі, а також особливості ведення ділового діалогу. Розглянуті різноманітні підходи до вивчення такого багатоаспектного лінгвістичного явища. Зроблена спроба класифікації англійського ділового діалогу за критеріями характеру обговорюваних питань.
- 16.17.08.3714/195069. Статус бачвансько-сримського варіанта української літературної мови. Юрса Л.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.170-172. - укр. УДК 811.161.2.
У статті подані історичні та соціолінгвістичні відомості про бачвансько-сримську говірку. Особливу увагу приділено характерним ознакам бачвансько-сримського варіанта української літературної мови. Вказані заклади, де функціонує та розвивається русинська мова.
- 16.17.08.3715/195070. Стилiстичний потенціал дієслів у текстах ораторського дискурсу Стародавньої Греції (на матеріалі промов Демосфена). Янкович М.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.173-176. - укр. УДК 81'42'367.625:808.51(38).
У статті аналізується частота вживання дієслів, які функціонують у текстах ораторського дискурсу Стародавньої Греції, та їхні стилістичні особливості. Особлива увага зосереджена на дієслівних категоріях, які використовуються для посилення дієвості мови.
- 16.17.08.3716/196015. Спеціальна лексика сфери туризму. Линчак І.М. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №19, С.359-371. - укр. УДК 81'373.46:338.48.
У статті аналізуються основні класи спеціальної лексики сфери туризму. Автор уточнює поняття "термін", "професіоналізм", "професійний жаргонізм", окреслює основні тематичні категорії зазначеної лексики, описує її структурні характеристики та способи творення.
- 16.17.08.3717/196252. Мова як основа буття нації і засіб спілкування в сучасному науково-богословському дискурсі: українська проєкція. Юцишин О. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.24-31. - укр. УДК 161.2; 248.154; 215.
У статті розглядається взаємозв'язок і взаємозалежність мови та життя народу в процесі його націєтворення з огляду на сучасні українські реалії.
- 16.17.08.3718/196962. Фразеологічні одиниці англійського походження в аспекті комунікативної прагматики. Татяненко О.О. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.4-12. - укр. УДК [811.111+811.161.2]'373.613.
У даній статті розглядаються проблеми лексико-семантичного та комунікативно-когнітивного розділів мовознавства, що пов'язані перед усім з появою іншомовних слів, висловлювань як синтаксичних реченневих конструкцій зокрема фразеологічних в аспекті удосконалення і збагачення словникового складу української мови. Саме цей процес засвідчує про загальну потребу народів в комунікативних контактах як на історичних так і на сучасних етапах політичного, наукового, культурного життя тощо. Звісно, що лексичний аспект є найвиразнішим показником будь-яких змін мови, насамперед щодо її збагачення, її увиразнення, удосконалення, який пов'язаний передусім з розвитком певного суспільства і, звідси мови як дієвого соціально-суспільного чинника. Відтак даний процес збагачення лексичного складу української мови відбиває загальну потребу народів в їхніх комунікативних контактах відповідно до політичного, соціального, наукового, культурного життя тощо. Отже лексичний аспект мови є яскравим виразником культури суспільства та його модернізації на міжнародному мовному рівні в умовах глобалізації та міжнародної співдружності. Вхідження та засвоєння іншомовних слів з подальшою активізацією їх в українському мовленні засвідчує загальну потребу даного процесу не лише щодо української мови а й до мови-донору, яка є щодо поставленої нами проблеми - англійською. Англійськомовні запозичення, їх змістовно функціонально-семантичні ознаки, їх образна і духовна сутність сприяють активізації прагматичної міжмовленевої діяльності. Запозичення відіграють важливу роль у житті народів, оскільки саме мова відображає сучасний стан народу, його образ і духовну сутність. Стаття містить певну кількість ілюстративного матеріалу, що підтверджує теоретичні положення даного дослідження.
- 16.17.08.3719/196968. Відображення англо-французьких стереотипів у сучасній англійській пресі за допомогою французьких етноспецифічних номінацій. Чумак Н.А. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.56-62. - укр. УДК 811.111:81'373.45: 316.647.8.
У понятті "стереотип", яке увійшло в науковий обіг завдяки американському журналісту В. Липману у 1922 р., виділено дві важливі ознаки - культурну детермінованість та засіб економії когнітивних зусиль, а відтак, мовленневих засобів. Виділяють три теоретичні перспективи, якими пояснюється формування стереотипів: соціокультурна, мотиваційна та когнітивна. Усі ці чинники вплинули на формування стереотипів про французький етнос в англійській спільноті, які зазвичай проявляються у негативному, ворожому, підозрливому ставленні до французів. Французькі номінації, які початково мають етноспецифічні характеристики у французькій мові, потрапивши до англійської картини світу та концептуалізувавшись під видом етноконцептів французького походження (або етноконцептів-галліцизмів), втілюються в англійських стереотипних уявленнях, вербалізуючи таким чином свої ціннісні складові. Негативне стереотипне ставлення англійського етносу до французів нерідко виявляється за участю етноспецифічних номінацій у формуванні ксеноетнонімів, етнічна номінація яких відбувається за асоціаціями, перенесеними із біоморфної, соціоморфної та предметної сфер, таких як: зовнішність та одяг, типова мова, символіка, історичні факти, типові вподобання тощо. Вживаючи французькі етноспецифічні номінації у стереотипах топонімів, англійські автори наголошують на ціннісній складовій тих етноконцептів, які висвітлюють типову французьку кухню та напої, типові французькі артефакти, типові мовні характеристики та символи тощо. В загальному всі стереотипи зовнішності та характеру є негативно маркованими, а найширше в англійській пресі представлені стереотипи англійської спільноти щодо способу буття французького етносу.
- 16.17.08.3720/198764. Способи виявлення логічних зв'язків між частинами текстових документів. Вавіленкова А.І. // Вісник НТУ "ХПІ". Нові рішення в сучасних технологіях. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №12(1184), С.101-105. - укр. УДК 510.635:004.891(045).

Метою роботи є створення формального опису способів виявлення логічних зв'язків між частинами текстів. Одним із засобів лінгвістичного аналізу текстової інформації та екстракції знань є логіко-лінгвістичні моделі. Довільний текст можна представити у вигляді масиву логіко-лінгвістичних моделей речень природної мови, логічні операції та структурні компоненти яких вказують на типи логічних зв'язків. Пропонується для відображення структури тексту використовувати формальний опис п'яти абстрактних моделей, що в подальшому дають можливість визначити тематику тексту.

16.17.08.3721/198850. Актуальні проблеми прикладної лексикографії: специфіка укладання друкованих термінологічних словників вузької спеціалізації (галузь авіаційного двигунобудування). Рижкова В.В., Величко А.М. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3, С.75-82. - укр. УДК 811.111'276 : 004 : 621.45.

Статтю присвячено сучасним тенденціям укладання друкованих вузькоспеціалізованих термінологічних словників. Розкрито як теоретичні, так і практичні аспекти створення таких словників.

16.17.08.3722/198852. Укладання сучасного словника-довідника з аеродинаміки літальних апаратів. Ганісва М.В., Ільченко М.Л. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3, С.89-96. - укр. УДК 811.111'276(038).

У статті наведено сучасну методику укладання електронних термінологічних словників-довідників трьома мовами. Розроблено алгоритм укладання подібних словників для галузі сучасної аеродинаміки літальних апаратів.

16.17.08.3723/199008. Граматична концепція Юрія Шевельова: називний↔кличний у системі іменникової категорійності. Загнітко А. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.9-13. - укр. УДК 81'23.

У статті досліджено особливості тлумачення Юрієм Шевельовим називного і кличного відмінків зі встановленням їх функційного призначення, що й уможливило вченим диференціювання граматично незалежного й граматично залежного називного, формування останнім у низці випадків двоцентровості речення. Двовимірність граматично незалежного називного протиставлена в інтерпретації Юрія Шевельова одновимірності граматично залежного називного відмінка. Кличний відмінок у граматичній концепції вченого витлумачено не як відмінок, а лише як форму вираження звертання. У цьому разі сконцентровано увагу лінгвістом лише на одній із його функцій.

16.17.08.3724/199009. Диференційні ознаки подвійного та складеного іменного присудків. Кобченко Н. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.14-20. - укр. УДК 81'367.5.

Обґрунтовано статус подвійного присудка як окремої графеми формально-синтаксичної категорії присудка, висвітлено його диференційні ознаки порівняно зі складеним іменним присудком, окреслено семантичний діапазон його складників, схарактеризовано особливості синтаксичного зв'язку між компонентами предикативного центру з подвійним присудком.

16.17.08.3725/199010. Синтаксичні фразеологізми і прецедентні феномени: зони перетину. Ситар Г. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.20-25. - укр. УДК 81'367:81'373.7:81'42.

Статтю присвячено розгляду синтаксичних фразеологізмів у прагматичному аспекті, зокрема вивченню закономірностей взаємодії синтаксичних фразеологізмів та прецедентних феноменів на матеріалі української мови. Показано, що за допомогою поєднання цих явищ мовці забезпечують привертання уваги адресатів, здійснюють прихований вплив на них, виражають власне ставлення до реальності дійсності, тобто виконують фатичну, маніпулятивну та експресивну функції. Виділено дві основні зони перетину синтаксичних фразеологізмів та прецедентних феноменів.

16.17.08.3726/199011. Мовляв (мов) як засіб вираження евіденції. Яслик В. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.26-30. - укр. УДК 81'36:81'367.63.

У статті досліджено особливості функціонування слова "мовляв" (мов) у ролі засобу вираження евіденції в сучасній українській літературній мові. Визначено статус слова "мовляв", встановлено контексти, в яких "мовляв" є засобом вираження евіденційної семантики або елементом диктумної структури речення з функцією коментаря.

16.17.08.3727/199012. Назви неїстівних і отруйних грибів в українській та польській мовах - семантичний аналіз. Юзвікевич П. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.31-38. - укр. УДК 81-116.3.

Розглянуто джерельну базу мікологічної лексики, охарактеризовано сучасні українські й польські мовознавчі праці, присвячені найменуванням грибів, проаналізовано назви українських і польських неїстівних і отруйних грибів, здійснено вступний семантичний аналіз міконімів.

16.17.08.3728/199013. Різноманітні імпліцитні засоби у стратегії натяку. До проблеми імпліцитності в сучасній лінгвістиці (на матеріалі англійської мови). Гнатюк Л. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.39-43. - укр. УДК 316.77:811.161.2.

Розглянуто опосередковані форми міжперсональної комунікативної взаємодії. Проведено розмежування імплікатурного й інших типів імпліцитних компонентів повідомлень, виявлено різні типи пресупозицій, з'ясовано специфіку імплікатурних компонентів повідомлень. Проаналізовані механізми оптимізації міжперсональної взаємодії.

16.17.08.3729/199014. Метафора постмодерну в українському публіцистичному дискурсі. Гузенко С. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.43-46. - укр. УДК 811.161.2.

У статті представлено вивчення лексики публіцистичного дискурсу, зокрема метафор, що репрезентує новий стиль мислення епохи постмодерну. Охарактеризовано окремі метафоричні сполучення, підтверджено відображення в лексиці невизначеності суспільного стану, мозаїчності, екліктичності світосприйняття, гри автора з читачем. Звернено увагу на оновлення семантики лексичного складу мови.

16.17.08.3730/199016. Кваліфікаційно-репрезентативний вияв національного характеру в мові (на прикладі концепту СМЕРТЬ). Федорюк Л. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.50-55. - укр. УДК 811.161.2'37'42.

Стаття присвячена розгляду мови як основного когнітивного механізму, що відбиває менталітет, мораль, світогляд, національний характер певного народу. Через концепт СМЕРТЬ розкриті особливості українського національного характеру, закріплені у фразеології та художній літературі.

16.17.08.3731/199017. Просторові дієслівні конструкції з прийменником п'ід (|поп'ід, з-п'ід, з-|поп'ід у східноstepових говірках: семантичне і функціональне варіювання. Білик Я. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.56-59. - укр. УДК 81'28.

Статтю присвячено розгляду просторових дієслівних конструкцій з прийменником п'ід (|поп'ід, з-п'ід, з-|поп'ід) у східноstepових говірках Донеччини, які реалізуються за допомогою родового, знахідного та орудного відмінків іменного компонента конструкції. Встановлено частотність вживання і різноманітність синтаксичних відношень в аналізованих словосполученнях.

16.17.08.3732/199018. Про деякі фонетичні явища в говірках Центрального Поділля (на матеріалі термінології традиційних народних ремесел). Краєвська Г. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.59-62. - укр. УДК 811.161.(477.41).

У статті розглянуто деякі фонетичні явища говірок Центрального Поділля. Це різні типи фонетичні зміни, що відбуваються в межах сталої довжини слова, та такі, що супроводжують подовженням чи скороченням слова. Аналіз фонетичних рис центральноподільських говірок репрезентує типові усьому південно-західному діалекту мовні особливості.

16.17.08.3733/199019. Теоретичні засади і методи лінгвоперсоналогії. Данилюк І. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.63-66. - укр. УДК 81'23.

У статті описано теоретичне підґрунтя проекту "Комунікативно-прагматична і дискурсивно-граматична лінгвоперсоналогія: структурування мовної особистості та її комп'ютерне моделювання", який реалізує кафедра загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології ДонНУ. Подано аналіз поняття "мовна особистість", описано підходи та методи лінгвоперсоналогії, схарактеризовано перспективи і завдання проекту з моделювання мовної особистості.

16.17.08.3734/199800. Психолінгвістичні основи лінгводидактичної адаптації дискурсивних стратегій маніпуляції. Давер М.В. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.47-57. - рос. УДК [811.161.1: 821.161.1:37.02](063).

У повсякденному житті феномен маніпуляції асоціюється зі сферами діяльності засобів масової інформації, політики, бізнесу. Автор статті представляє стратегії маніпуляції як у психолінгвістичному аспекті, так і з точки зору комунікативної лінгвістики як окремий випадок використання комунікативних дискурсивних стратегій впливу на співрозмовника. На підставі аналізу діалогів повсякденного спілкування зроблено висновок про низку структурних особливостей, що лежать в основі розвитку таких стратегій. У статті підкреслюється умовність розмежування між міжособистісним і маніпулятивним спілкуванням із лінгвістичної точки зору, що обумовлює можливість використання маніпуляційних стратегій в особистісно-орієнтованому викладанні/вивченні мов. Розглянуто інтерактивні стратегічні ходи та допоміжні шляхи діалогічного циклу, що можуть бути використані під час створення стратегічних вправ для навчання діалогічного спілкування іноземною мовою. Головну увагу приділено проблемі лінгводидактичної значущості маніпуляційних комунікативних стратегій та їхнього використання в системі вправ для навчання іноземних мов, зокрема ділового спілкування.

16.17.08.3735/199810. Мовленнєвий жанр жарту в лінгводидактичному аспекті. Швець Г.Д. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.144-153. - укр. УДК 378.147:811.161.2'243.

У статті порушено проблему важливості знання репертуару мовленнєвих жанрів та їх структури для успішної комунікації в іншомовному середовищі. Проаналізовано лінгводидактичний потенціал мовленнєвого жанру жарту та можливості його використання при навчанні іноземних студентів української мови. Проведено кореляцію понять "жарт" і "анекдот". Проаналізовано сучасні навчальні посібники з української мови як іноземної на предмет представленості в них гумористичних текстів малої форми. Запропоновано лінгводидактичну класифікацію українських жартів.

16.17.08.3736/200014. Фігура . Про фігуральне зображення в епоху Середньовіччя. Аuerбах Е. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.175-191. - рос. УДК 811.124'04+801.73(Данте).

В статті наведено семантичний аналіз поняття "фігура". Досліджується різноманітність використання поняття в середньовічних текстах. Демонструється перехід від первісного розуміння фігури як форми до середньовічної інтерпретації фігури як прототипа. Стверджується, що в основі образів персонажів "Божественної комедії" знаходиться традиція фігурального зображення. Наводиться аналіз образів Катона, Вергілія та Беатриче як фігур на протизагу усталеній алегоричній інтерпретації.

16.17.08.3737/200025. Онтогносеологічне осмислення метазнаків "жанр", "текст" і "стиль". Анохіна Т.О. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.7-14. - укр. УДК 004.823.021:81'374.

Об'єктом дослідження є метазнаки жанр, текст і стиль, предмет - їх онтогносеологічне ословлення у модусах мови, мовлення та мовленнєвої поведінки. Емпіричним матеріалом слугували відповідні ситуації з англійської та української мови дискурсів. У роботі використана сучасна методика, фокусується увага на онтогносеологічному підході до малих текстів - прислів'їв, загадок та афоризмів. Спільні та відмінні риси останніх вимірюються перформаторами - атрactorами та реперелерами, внутрішніми регуляторами цих систем. Вперше у роботі фокусується увага на дистантуванні прислів'їв та приказок як комунікативних та номінативних одиниць. Матеріалом дослідження слугували релевантні довідники, аутентичні словники, а також - досвід вітчизняних та зарубіжних учених із зазначеної тематики. Теоретична значущість роботи полягає у вирішенні поставлених завдань. Практичне значення - у дидактичній цінності результатів дослідження.

16.17.08.3738/200027. Англійські запозичення в графіті в німецькомовних країнах. Єрмоленко С.В., Рожченко Д. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.26-30. - Німецька УДК 81'373; 001.4.

У статті розглядаються англійські запозичення в графіті в німецькомовних країнах, в першу чергу в Німеччині. Зроблена спроба представити дві класифікації, які враховують як психологічну, так і мовну сторону. Також було доведено, що молодіжному жаргону найкраще підходить англійська мова, засобами якої можна найкоротше та найпереконливіше представити моменти з життя молоді як вербально, так і не вербально.

16.17.08.3739/200029. Комунікативна спрямованість власних назв в англійському казковому дискурсі. Назаренко О., Іваненко О., Вітченко В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.40-43. - англ. УДК 81.22.

У статті розглядається комунікативна роль ономастики в англійському казковому дискурсі. Найважливіша функція ономастики в художньому дискурсі - це найменування людей, тварин, предметів, місць та подій. Власні назви є носіями комунікативної інформації і слугують способом вираження змісту тексту. Вони дають читачеві інформацію про характер, соціальний статус персонажа та його позицію в суспільстві. У статті подана класифікація власних назв залежно від об'єкта найменування. Власні назви мають когнітивне, комунікативне та семантичне навантаження і виступають заголовками для великої кількості інформації, забезпечують її збереження та використання. Власні назви є необхідними в жанрі казки і виконують роль часово-просторових показників. Ономастика в казковому дискурсі створює такий фон, що змушує читача повірити в реальність подій та персонажів. Власні імена формують у читача враження достовірності художнього світу.

16.17.08.3740/200030. Реалізація семантичної моделі "фізичні та емоційні стани людини - світіння" у германських і слов'янських мовах. Прищепчук І.О. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.44-51. - укр. УДК 81'373[811.161.2 + 811.16](045).

Визначення семантичних закономірностей розвитку лексичного складу мов на всіх етапах їхнього становлення є одним із пріоритетних напрямків сучасного порівняльно-історичного мовознавства. У статті описано моделі семантичного розвитку лексем з поняттєвим компонентом "світло" у германських та слов'янських мовах, у яких значення світіння походить від значення фізичних чи емоційних відчуттів людини, при цьому визначено мотиваційну основу семантичних трансформацій. Семантичні ланцюжки описано на осі "праїндоевропейська мова - давні мови - сучасні мови". Використання зіставного методу уможливило виокремлення спільного та відмінного у мовах зазначених груп.

- 16.17.08.3741/200031. Мовна реалізація проблематики вищої освіти на шпальтах українських газет. Серебрянська І.М. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.52-60. - укр. УДК 811.161.2:070.378.
Стаття присвячена аналізу мовних засобів репрезентації вищої освіти в Україні в умовах її реформування. На підставі моніторингу текстів провідних українських періодичних видань виділено основні лексико-семантичні групи освітньої лексики, проаналізовано особливості їх функціонування й конотативного наповнення відповідно до проблематики журналістських текстів та соціально-політичних умов в країні. Особлива увага приділена образним номінаціям освітніх явищ. Аналіз мовних засобів реалізації проблематики вищої освіти в українських мас-медіа, їх емоційного та оцінного забарвлення дає можливість створити повну картину сучасного її стану та ставлення представників суспільства до подій, що відбуваються.
- 16.17.08.3742/200034. Становлення та розвиток суфіксації у сфері німецького субстантивного словотвору. Щигло Л.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.77-82. - англ. УДК 81. 111.
Стаття присвячена питанню становлення та розвитку суфіксації в сфері німецького субстантивного словотвору. Застосування принципів і методів синергетичної методології для вирішення лінгвістичних проблем проливає нове світло як на мовну систему в цілому, так і на її підсистеми зокрема. Значну роль у вивченні механізмів саморегуляції словотвірної системи як відкритої нерівноважної нелінійної системи відіграє синергетика як теорія самоорганізації, яка спрямована на відкриття універсальних законів еволюції. Основну увагу в статті сфокусовано на аналізі словотвірного аспекту абстрактних іменників у давньверхньонімецькому періоді розвитку мови. Описується генезис та семантичний спектр словотворчих суфіксів абстрактних іменників давньверхньонімецької мови, утворених із самостійних лексем.
- 16.17.08.3743/200113. Типологія окремих груп лексичних одиниць із фоновою семантикою: лінгвокультурологічний аспект. Артеменко І.О. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.7-16. - укр. УДК 811.111'39 + 811.111'42.
У зв'язку зі складним та неоднозначним характером такого лінгвістичного феномену, як культурно-марковані лексичні одиниці, у лінгвокультурології та суміжних дисциплінах не існує чіткого та однозначного підходу до способів їх класифікації. Дана проблема потребує узагальнення, систематизації та доповнення з огляду на необхідність розробки принципів диференціації лексичних одиниць з фоновою семантикою, що раніше не досліджувались. На новітньому словному матеріалі з урахуванням існуючих підходів до способів класифікації культуронімів у статті здійснюється спроба диференціації культурно-маркованих лексем окремої категорії, що вміщує зразки "внутрішньокультурної" специфічної лексики американського варіанту англійської мови. У результаті проведеного дослідження лексичні одиниці, що слугують вербалізаторами діяльності північноамериканських fraternalities та sororities в англійській мові США, було класифіковано за сімома принципами у межах поліструктурального підходу.
- 16.17.08.3744/200115. Особливості творчого написання текстів, типові труднощі та шляхи їх подолання. Дунаєва М.М., Морозова І.А. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.26-31. - англ. УДК 811.111'243.
Стаття присвячена питанням формування іншомовної комунікативної компетенції студентів у написанні текстів. Підкреслюється важливість розвитку творчих навичок письма у викладанні англійської мови залежно від кількості аудиторного часу, необхідного для письма, вимог навчальної програми, і потреб учнів. Зосереджено на можливих причинах, які могли б мати студенти, щоб бути втягнутими в процес написання. Як показує практика, застосування сучасних технологій збагачує зміст освітнього процесу, підвищує мотивацію студента для вивчення англійської. Йдеться про два загальних підходи до написання і надається широкий спектр заходів, які можуть бути використані для мотивації написання. Приклади, наведені у цій статті, будуть корисні при вивченні письмової діяльності.
- 16.17.08.3745/200116. Феномен детермінологізації (на матеріалі сучасної англійської термінологічної підсистеми машинобудування). Литвинко О.А. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.32-38. - укр. УДК 811.111'37:621.
Стаття присвячена вивченню проблеми детермінологізації у сучасній англійській термінологічній підсистемі машинобудування. Актуальність дослідження зумовлена провідною роллю науково-технічної терміносистеми в англомовній фаховій комунікації. Метою цієї статті є вивчення проблеми детермінологізації у зазначеній термінологічній підсистемі. Детермінологізація - явище стає і активне для сучасного стану мови. Вона висвітлює постійний процес взаємодії термінологічної і загальноживованої лексики. Аналіз словникових статей свідчить про те, що значну частину довідників нових слів складають детермінологізовані терміноодиниці. Вони зазвичай виникають на підґрунті номенклатури і технічних термінів. В результаті дослідження було визначено, що поза межами термінологічного поля лексичні одиниці втрачають ознаки "ідеального" терміна і набувають, емоційності та експресивності.
- 16.17.08.3746/200117. Телескопія як спосіб утворення неологізмів (на матеріалі сучасних англомовних онлайн-видань ЗМІ). Медвідь О.М., Петухова А.Є., Вашист К.М. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.39-45. - укр. УДК 811.111373.43.
Стаття висвітлює дослідження явища телескопії як способу сучасного словотвору. На матеріалі сучасних англомовних онлайн-видань ЗМІ проаналізовано вживання телескопічних одиниць, виявлено їх структурно-семантичні особливості, визначені способи їх перекладу, а також досліджені продуктивність і активність телескопічного способу словотвору. Здійснений комплексний функціональний аналіз телескопічних одиниць базується на відомих класифікаціях і дає підстави вважати, що явище телескопії є продуктивним способом утворення неологізмів. Використання телескопізмів в сучасних онлайн-виданнях в останні роки набирає все більших обертів, і перекладач бере на себе відповідальність за їх декодування в мові оригіналу і адекватну інтерпретацію в мові перекладу.
- 16.17.08.3747/200118. Поняття емпатії в лінгвістиці. Нефедченко О.І. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.46-53. - укр. УДК 81:159.942.53:316.28.
У статті проаналізовано різні підходи щодо визначення емпатії з точки зору психології та лінгвістики, з'ясовано різницю між синонімічними поняттями "симпатія" та "емпатія". Описано такі поняття, як емоції, емоційність та емотивність. Емоції - це явище, яке відноситься до сфери психіки, а емотивність - до сфери лінгвістики. З'ясовано два типи емотивних слів. Виявлені види емпатії: інтуїтивна, раціональна, емоційна, когнітивна та поведінкова. Також було описано параметри поняття "емпатія", проаналізовано дослідження вітчизняних та зарубіжних фахівців з цієї тематики. З'ясовано чотири етапи прояву емпатії: ідентифікація, інкорпорація, реверберація та відсторонення. Виявлено типи цього феномену: когнітивна та емотивна (паралельна та зворотна). У роботі ми розглянули засоби вираження емпатії в усному діалозі та художніх творах. Вербальні та невербальні засоби емпатичного спілкування створюють гармонійну атмосферу між співрозмовниками, допомагають краще зрозуміти один одного.
- 16.17.08.3748/200119. Малі текстові форми гумористичного дискурсу. Прокопенко Н.М. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.54-61. - укр. УДК 821.161.2-17-7-84:811.161.2'42.
Стаття присвячена малим текстовим формам гумористичного дискурсу. На тлі розгляду текстів малого об'єму (О. І. Клімкіна), афоризмів (І. К. Кобякова), міні-текстів друкованих та Інтернет-джерел (К. С. Ломоносова), прислів'їв (О. В. Соболева), малої української прози (О. О. Федосій), загадок (С. О. Швачко) робиться спроба вперше визначити типологічні, жанрові,

лінгвостилістичні особливості малих текстів, спричинених природою комічного. Гумор, будучи за своєю природою пов'язаним із національною вдачею, психологією народу і ментальними рисами, зазвичай реалізується у специфічних коротких текстових формах, що дає можливість у скомпресованому вигляді за допомогою певних мовностилістичних засобів створити колоритний дискурс, розрахований на сміхову реакцію. Вивчення загальних понять, таких як: експресія, емоційність, оцінність та ін. конотативні складові - дає можливість у подальшому визначити різні прояви гумористичного дискурсу як тексту з відповідним наміром викликати в адресата певну реакцію. Як і будь-який мовленнєвий акт, який передбачає інтенцію автора, гумористичний дискурс виявляється єдиною соціолінгвальною, інтерактивною, тому для організації такого тексту потрібне чітке аранжування з використанням таких мовних засобів, які будуть достатніми для текстів гумористичного спрямування.

16.17.08.3749/200120. Фреймове моделювання концептів на матеріалі паралельного корпусу паремій. Степанов В., Швачко О. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.69-78. - укр. УДК 004.823.021:81'374.

У статті розкривається сконструйований і запропонований авторами алгоритм фреймового моделювання концептів загалом і концепту РОЗУМ зокрема на базі паралельного корпусу прислів'їв із залученням базових фреймів, структурно відтворюваних у графічному вигляді за формулою "поняття - пропозиція - слот". Додатково наводяться ілюстративні засоби вербалізації змодельованого концепту.

16.17.08.3750/200121. Емпатія в дискурсі: на шляху до матеріалізованої когнітивної семантики. Таценко Н.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.79-86. - англ. УДК 811.111'373.43'42:004.

У статті розглядається матеріалізована когнітивна семантика емпатії як лінгвістичного концепту із залученням дискурсивного аналізу. Ураховуючи сучасні теоретичні інтерпретації емпіричних даних, що репрезентують матеріалізацію семантики (у тому числі основні схематичні системи когнітивної семантики Л. Талмі), у роботі здійснено спробу довести, що в людській свідомості концептуальному змісту емпатії надається просторова форма. Емпіричний матеріал на основі корпусних даних та інших джерел переконливо доводить, що дослідження просторової концептуалізації й реіфікації емпатії в сучасній англійській мові уможливило аналіз емпатійного логічного мислення й розуміння. Поняття реіфікованої емпатії асоціюється з незліченними концепціями просторових шляхів, пов'язаних з фізичними об'єктами або масою. Доведено, що дослідження персоніфікації емпатії також сприяє проникненню в сутність активного метафоричного мислення.

16.17.08.3751/200123. Нарис із методології дослідження мови. Щигло Л.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.99-106. - англ. УДК 811112.2.

Розвиток науки і техніки відкриває нові, можливості для дослідників як технічної сфери діяльності, так і гуманітарної. У статті обговорюється питання методологічних засад студіювання лінгвістичних явищ. Основна увага фокусується на корпусно-комп'ютерному підході як новому та перспективному напрямку дослідження в лінгвістичній науковій парадигмі, що відповідає вимогам часу, а не є лише тимчасовою тенденцією. Методи і підходи корпусної лінгвістики надають можливість прискорити дослідження мовних явищ, а також підвищити ефективність, достовірність і перевірку результатів обробки даних. Вони уможливають вирішення таких завдань, які лінгвістика попередніх століть практично не ставила через об'ємність їх виконання. Окреслюються аспекти, що підтверджують значущість та перспективність корпусних методів дослідження для вирішення проблем лінгвістики.

16.17.08.3752/200124. Лінгвосинергетичний аспект гендерної диференціації фармацевтичних торгових назв. Чуйко О.А. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.107-111. - укр. УДК 81'373.2:615:305.

У статті досліджується ономастичні мікросистема сучасної фармакології як синергетична система. Визначаються риси синергетичної системи у фармацевтичній ономастичній мікросистемі. Відкритість такої системи, яка тісно пов'язана з дисипативністю, полягає у здатності обмінюватись інформацією з іншими системами та навколишнім середовищем. Нелінійність мовної системи полягає у змінах, спричинених факторами різної природи. Динамічність проявляється в еволюції чи інволюції мови, здатності зберігати стабільність протягом певного періоду часу до наступної флуктуації. Тому фармацевтична ономастична система перебуває у метастабільному стані та зазнає впливу інших систем. Особлива увага приділена гендерній диференціації, яка виступає у ролі одного з ключових факторів флуктуації у мові і приводить до її самоорганізації. Аналізуються прагматичні особливості гендерно спричинених варіацій торгових назв лікарських препаратів у контексті синергетики.

16.17.08.3753/200125. Про мотивацію номінації у віртуальному світі Інтернету. Паньчак О.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.112-117. - рос. УДК 81'373.2.

Стаття присвячена проблемам мотивації номінації комунікантів у віртуальному світі Інтернету. Багато сучасних лінгвістів звертали увагу на проблеми мотивації та вивчення її механізмів. У статті представлений детальний аналіз теорії іконічності Чарльза Сандерса Пірса. Об'єктом нашого дослідження є власні імена в рамках "Російського" Інтернет-простору. Вивчення віртуальних імен лише починається, що робить аналіз формальних і функціональних особливостей цієї антропонімічної категорії досить перспективним. Мета даного дослідження - виявлення мотивації вибору самономінації Інтернет-користувачами. У статті виділені і проаналізовані випадки ізоморфізму на прикладах власних імен, які функціонують на російськомовних форумах. Із проаналізованого в статті матеріалу можна зробити висновок про те, що форми власних імен мотивовані, на що вказує наявність відношень відповідності між вербальним знаком і його об'єктом. Таким чином, мотивація номінації у віртуальному світі Інтернет нами виявлена з точки зору ізоморфізму.

16.17.08.3754/200137. Структурно-синтаксичні та просодичні особливості англомовного подієвого футбольного телевізійного коментаря. Алексенко С.Ф. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.74-79. - укр. УДК 811.111'367.4'373:796.332.

У статті розглядаються структурно-синтаксичні, лексичні та просодичні особливості англомовного подієвого футбольного телевізійного коментаря як одного з комунікативно - прагматичних типів спортивного коментаря - стрижневого жанру телевізійного спортивного дискурсу. Висвітлюються просодичні ознаки коментування таких ключових футбольних моментів, як відбиття м'яча, гольові моменти, невдалі спроби забиття голу.

16.17.08.3755/200138. Lexical and stylistic features of English-speaking national anthems in the aspect of ideological discourse. Баранова С.В., Роженко О.С. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.80-87. - англ. УДК 8142.

У статті досліджуються лексико-стилістичні особливості текстів державних гімнів Великої Британії, США, Канади, Австралії та Ірландії в аспекті реалізації ідеологічного дискурсу. Проаналізовано лексичний склад творів за семантичною, етимологічною та стилістичною класифікаціями. Визначено синонімічні й антонімічні пари лексем (іменників, дієслів, прикметників) та охарактеризовано стилістичні прийоми (епітет, метафора, метонімія, гіпербола, тавтологія, персоніфікація, зевгма тощо) англомовних державних гімнів. Особливу увагу приділено архаїзмам та поетизмам у текстах досліджуваних славнів. Описано представленість топонімів, термінів та гендерномаркованих одиниць. Досліджено вербальне відображення в текстах кореляції між гімнами та прапорами держав. Визначено індивідуально-авторські особливості обраних англомовних славнів.

16.17.08.3756/200139. Проблема класифікації односкладних речень у сучасному мовознавстві. Бондаренко О.Є. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.88-93. - укр. УДК 8Г367.332.2.

Стаття є спробою автора узагальнити погляди сучасних мовознавців на проблему визначення типології односкладних речень як важливої структурно-комунікативної одиниці, що застосовується в різноманітних сферах життєдіяльності людини. Осмислено широкий спектр термінології, що панує в науковій думці вчених-синтаксистів, які досліджували природу, сутність односкладних речень. Розглянуто домінуючі класифікації односкладних речень сучасних мовознавців. Визначено дискусійні питання, що стосуються видової уніфікації односкладних речень в сучасному синтаксисі, зокрема стосовно інфінітивних речень. Особливу увагу акцентовано на визначенні типологічного та функціонального потенціалу односкладних речень у мові засобів масової інформації, наукових, художніх та поетичних текстах.

16.17.08.3757/200140. Нові номінації реалій міського життя Великої Британії: соціолінгвістичний і словотворчий аспекти. Єнікєєва С.М., Єнікєєв Д.С. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.94-108. - укр. УДК 81.111'276:394(410).

Статтю присвячено дослідженню соціолінгвістичних чинників та вербокративних особливостей номінацій урбаністичних реалій Великої Британії. У статті висвітлено роль соціальних факторів, зокрема, науково-технічної революції кінця ХХ - початку ХХІ століть, що вплинули на збагачення і розвиток англійського словника урбаністичної лексики. Словотворчий аналіз дозволив виявити шляхи й способи формування нової урбаністичної лексики британського варіанту англійської мови.

16.17.08.3758/200142. Метафорична вербалізація концепту конфлікт термінами понятійної сфери війна (на матеріалі сучасного англійського пісенного дискурсу). Марушкевич О.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.117-123. - англ. УДК 811.11:81'42:81'373.612.2:159.964.21.

Стаття присвячена вивченню процесу метафоричного втілення концепту КОНФЛІКТ у сучасному англійському пісенному дискурсі, що відбувається за рахунок термінів взятих з інших сфер, а саме, зі сфери ВІЙНА. Виявляється специфіка вербалізації цього концепту за допомогою різних видів метафор: конвенціональних та індивідуально-авторських. Проілюстровано лінгвістичні процедури, що лежать в основі створення індивідуально-авторських метафор. Робиться спроба проаналізувати роль метафори у когнітивній моделі пізнання оточуючого світу, яка в сучасних дослідженнях когнітивної лінгвістики розглядається як засіб формування понять.

16.17.08.3759/200143. Еволюційні етапи англійських прислів'їв: тенденції модифікації. Овсянко О.Л. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.124-132. - укр. УДК 811.111'42:821.111-84:316.423.2.

У статті проаналізовано еволюцію англійських прислів'їв (об'єкт дослідження), визначено чинники і тенденції модифікації їх поверхневих та глибоких структур (предмет дослідження). Проведений комплексний аналіз засвідчує відкритість, мобільність, рухомість та функціонування прислів'їв у художньому та публіцистичному дискурсах. Сконструйовано модель еволюції англійських прислів'їв із застосуванням понятійно-категоріального апарату синергетики як науки, що вивчає складні відкриті динамічні системи. Фокусується увага на базових поняттях лінгвосинергетики - система, структура, аттрактор, репелер. Запропонована модель наглядно показує рухливість прислів'їв, що простежується в їх трансформаціях від канонізованих до модифікованих станів. Атрактуєчними складовими для прислів'їв є малий обсяг, розмовна мова, базова дидактична функція. Репелери започатковують тенденції модифікації прислів'їв, їх зміни і трансформації в інші жанри. Перспективною вважаємо побудову моделі англійських прислів'їв за опозицією Добро:Зло.

16.17.08.3760/200144. Агональна природа директивного мовленнєвого акту заклику в політичному дискурсі. Суховерхова Л.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.133-142. - укр. УДК 811.111'42.

Стаття присвячена аналізу лінгвальних і екстралінгвальних чинників, що впливають на агональну природу мовленнєвого акту заклику в політичному дискурсі. Робота узагальнює і деталізує тлумачення заклику в лінгвістиці, встановлює його кореляцію з жанром лозунгу. Зосередивши увагу на аналізі комунікативної ролі адресата, автор виокремлює означений, неозначений та передбачуваний типи адресата. Пропонується класифікувати прагматичну роль виконавця на інклюзивний та ексклюзивний типи. Додано уточнення в семантичну модель заклику. Семантична типологія предикату виявила малефективний характер спонукальних дій, спрямованих на повалення політичного опонента. До чинників, що зумовлюють агональний характер заклику, автор відносить: фактор солідарності, малефективний характер дій, обов'язкову наявність об'єкта агресії та ілюктивний синкретизм.

16.17.08.3761/200145. Методологічна база та етапи дослідження жіночих образів у фольклорному пісенному тексті. Сташко Г.І. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.143-150. - укр. УДК 81.111:801.81(73).

У статті представлена комплексна методологічна база, яка застосовується в дослідженні жіночих образів. Будучи скарбницею образів, пісенний фольклор містить моделі, які дають можливість правильно розуміти образи. Фольклорна пісня має мовні характеристики, які полегшують механізм комунікації та інтерпретації даних. Засоби стилістичної допомоги допомагають візуалізувати та відтворити опис образу; синтаксичні засоби підкреслюють, виділяють або підсилюють сам образ чи його фон. Засоби стилістичної фонетики допомагають сприймати інформацію не вдаючись до її детального аналізу та сприяють взаємозв'язку слів і почуттів, що призводить до чуттєвого сприйняття образів. Наведені методи дослідження ілюструють специфічні аспекти кожного засобу і його функції в створенні жіночих образів в американських фольклорних піснях. Беручи до уваги той факт, що фольклорна пісня має музичний супровід і, головним чином, ґрунтується на історичній або культурній події, семантичний аналіз пісенного тексту виконується з урахуванням музичних аспектів і вертикального контексту в синергії. Описана методологія пропонує потужний інструмент для інтерпретації образів в фольклорних піснях.

16.17.08.3762/200146. Синергетика як методологічна основа сучасних філологічних досліджень. Таценко Н.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.151-159. - укр. УДК 81'1.

У статті проаналізовано базові поняття синергетики в якості методологічної основи сучасних лінгвістичних розвідок. Доведено, що лінгвосинергетичний напрям є не лише механічним перенесенням природничо-наукової термінології в область лінгвістики, а новим цілісним науковим підходом, який досліджує точки перетину живої й неживої природи. Здійснено спробу виділити основні принципи організації дискурсивного простору як нерівноважного стану системи, зафіксованого в структурі. Такими принципами є: нестійкість, дисипативність, нелінійність, ієрархічність, емерджентність та симетричність/асиметричність. Актуалізовано методику проведення дискурсивно- синергетичного аналізу з виокремленням самоорганізації елементів системи дискурсу, поляризації її параметрів порядку, взаємодії функціональних аттракторів і репелерів. Розкриття загальних тенденцій структурно-семантичної організації дискурсу асоціюється з синергетичною еволюцією саморегульованої системи.

16.17.08.3763/200147. Етнокультурне маркування невербальних кодів простору та часу. Ущуповська І.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.160-165. - укр. УДК 81'221.

Сучасні процеси глобалізації, міграції та розвитку міжнародних контактів викликають необхідність формування кроскультурної компетенції у спілкуванні з представниками інших лінгвокультурних спільнот. Велику увагу слід приділяти невербальним засобам комунікації як ідіоетнічним елементам комунікативного процесу. Метою цієї роботи є опис особливостей проксеміки та хронеміки як невербальних кодів простору та часу та встановити основні національно-культурні риси їх передачі та сприйняття.

У статті розглянуто ідіоетнічні особливості деяких невербальних кодів кроскультурної комунікації. Проаналізовані основні специфічні риси таких невербальних засобів комунікації як проксемика та хронеміка в різних лінгвокультурних спільнотах. Встановлено, що ці невербальні елементи являють собою надбані етнозорієнтовані імпліцитні паралінвістичні невербальні засоби кроскультурної комунікації.

16.17.08.3764/200149. До еволюції абстрактних суфіксів іменників в німецькій мові. Щигло Л.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.175-181. - англ. УДК 81. 111.

Стаття присвячена питанню еволюції словотворчих елементів німецької мови крізь призму синергетичної методології. Величезні можливості у вивченні механізмів саморегуляції словотвору як відкритої нерівноважної нелінійної системи дає синергетика - теорія самоорганізації, спрямована на відкриття універсальних законів еволюції. Основну увагу в статті сфокусовано на аналізі словотвірного аспекту абстрактних іменників в давньверхньонімецькій мові. Описуються генетичні та семантичні зв'язки словотворчих суфіксів абстрактних іменників німецької мови, утворених з самостійних лексем. Констатується, що злиття синергетичної і антропоцентричної парадигм в лінгвістичних дослідженнях допоможе по-новому подивитись як на мовну систему в цілому, так і на її підсистеми, зокрема.

16.17.08.3765/200150. Лінгвістична креативність та її реалізація у мові користувачів соціальних мереж (на прикладі соціальної мережі Фейсбук). Воропай. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.7-13. - укр. УДК 415.411.12=833.

Стаття присвячена проблемі вивчення явища лінгвістичної творчості. Робиться спроба окреслити такі поняття як "креативність" та "лінгвокреативність", а також спроба з'ясувати яким чином і у яких контекстах найчастіше і найпотужніше реалізується лінгвокреативний потенціал мовців. Погляд на мовотворчість як сприятливе підґрунтя для оказонального словотворення, зумовило фокусування дослідження саме на цій групі слів. В статті вивчаються групи оказоналізмів, створені користувачами соціальної мережі Фейсбук. Такі мовні одиниці, в основному об'єднані політичною тематикою, слугують для вираження певних авторських інтенцій, як-то: дати оцінку, висловити ставлення, з'ясувати роль і місце того чи іншого явища, події чи особи в житті країни. Структура новотворів включає компоненти, завдяки яким відбувається реалізація оцінності, емоційності чи експресії в мовленні. Такими компонентами виступають різні словотворчі засоби та твірні основи, що впливають на словесне значення. В статті виокремлюються семантичні групи індивідуально-авторських неолексем, які є результатом мовної творчості користувачів соціальної мережі Фейсбук, та аналізуються структурні та функціональні особливості таких утворень.

16.17.08.3766/200151. Граматичні феномени змін у сучасній німецькій мові. Мовчан Д.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.14-18. - Німецька УДК 811.112.2.

Мова як відкрита система перебуває у стані постійних змін. У статті на основі окремих граматичних фактів проаналізовано основні тенденції розвитку сучасної німецької мови. У фокусі уваги автора принцип економії у мові та мовленні. Визначено причини її дії, окреслено шляхи та межі вияву. Мовна економія є одним з важливих чинників підтримання рівноваги мовної системи. Те чи інше явище, зумовлене дією принципу економії в мові, виникає первинно в мовленні індивіда й лише з часом за умови повторюваності може бути закріплене в мовній системі, зумовлюючи в ній якісні зміни.

16.17.08.3767/200152. Перекладна література як джерело вивчення української лексики. Марченко Т.А. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.19-26. - укр. УДК 811.161.2.

У статті розглядається питання аналізу перекладацької діяльності Івана Дніпровського (Шевченка), а саме його переклад українською мовою російської повісті М.Тихонова "Війна" (1933р.). Досліджується лексичний матеріал української мови 30-х років ХХ століття. Загальновоживана та спеціальна військова лексика розглядається у порівняльному аспекті. При описі лексичного матеріалу досліджуються різні мовні рівні (фонетичний, морфологічний, синтаксичний). Матеріали цієї статті можуть бути використані для подальшого вивчення та систематизації української лексики, укладанні словників, а також як ілюстративний матеріал до дисципліни "Лінгвістичний аналіз тексту".

16.17.08.3768/200155. Вербалізація ми-дискурсу в політичному дискурсі Великобританії. Попова О.В., Аманмурадов К., Нурметова З. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.42-50. - англ. УДК 8142:32.

Стаття присвячена дослідженню особливостей вербального втілення ми-дискурсу / амальгамування в політичному дискурсі Великобританії. До уваги беруться як лексичні особливості, так і граматичні характеристики вербальних форм тактики амальгамування, яка являє собою невідокремну складову маніпулятивної стратегії політичного дискурсу в цілому. Ціллю даного дослідження є не лише виявлення основних функцій та характеристик політичного дискурсу Великобританії, а й з'ясування діючих стратегій та тактик у ньому, місце тактики амальгамування. Крім того, звертаючись до тактики амальгамування чи як її називає О.А.Філінський "ми-дискурс", провідною ціллю даного дослідження є виявлення основних лексичних, граматичних та синтаксичних особливостей вербалізації цієї тактики в політичному дискурсі Великобританії. Проведення контент-аналізу дозволяє визначити домінуючі лексичні, граматичні та синтаксичні засоби вербалізації тактики амальгамування в політичному дискурсі Великобританії. Стаття написана в рамках теми дослідження "Механізми впливу інститутів громадського суспільства на євроінтеграційні процеси в Україні" №15.01.10-02.16/18.ЗП.

16.17.08.3769/200156. Мовна репрезентація освітньої проблематики в текстах студентського інтернет-журналу. Серебрянська І.М. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.51-56. - укр. УДК 81'373:070.15-57-87:004.738.5.

Стаття присвячена проблемі лінгвістичного аналізу заголовкових текстів студентського інтернет-журналу "Освіта та...". Робиться спроба виявити актуальні питання сфери освіти через призму мовної картини світу вітчизняних студентів як представників української нації. Матеріал структуровано за тематичними рубриками, що реалізують зв'язок поняття "освіта" з іншими галузями: "Освіта та суспільство", "Освіта та влада", "Освіта та економіка", "Освіта та культура". Лінгвістичний аналіз текстів засвідчує емоційне та критичне сприйняття реалій освіти молоддю, що в мові виразно проявляється на лексичному й синтаксичному рівнях. Найбільш поширеними мовними засобами актуалізації освітньої проблематики стають позитивно та негативно конотовані слова, що в контексті утворюють антонімічні пари; заперечні граматичні форми; питальні, окличні та незавершені речення, а також їх комбінації. Досліджений матеріал дозволяє говорити про прагматичну складову мовної свідомості сучасного студента.

16.17.08.3770/200157. Лексична репрезентація ядерного смислового компонента "danger / небезпека" в мовленнєвому акті "застереження" в англійському політичному дискурсі. Суховецька Л.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.57-67. - укр. УДК 811.111373.7.

Стаття фокусує увагу навколо мовленнєвого акту з інтенцією застереження в англійському політичному дискурсі. Після ретельного аналізу наукової літератури автор доходить висновку, що ключовим конститuentом у семантичній структурі аналізованого мовленнєвого акту виступає компонент danger/небезпека. Було підтверджено, що цей мовленнєвий акт має самостійний статус. Виявлений корпус лексики, що актуалізує компонент danger/небезпека, розподілено на два прошарки: раціональний та образно-експресивний. Перший прошарок утворюється прямою номінацією danger та похідним від неї прикметником dangerous; лексичними одиницями, в яких сема danger/небезпека закріплена в словникових дефініціях;

лексичними одиницями з високим ступенем абстрактності й здатністю до когнітивного переосмислення. До образно-експресивного способу номінації належать прецедентні ситуації, алюзії, фразеологізми та метафори.

16.17.08.3771/200158. Роль руського духовенства у розвитку руської (української) мови. Сокіл Б.М. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.68-77. - укр. УДК 811.161.2'272'271(477.8-11):27-725.

Описано умови, у яких функціонувала руська (українська) мова на території Східної Галичини. З'ясовано зусилля руських (українських) священиків при запровадженні руської (української) мови на теренах Східної Галичини. Подано окремі документи місцевого уряду, які нормували вживання руської (української) мови в шкільництві. Проаналізовано погляди руського (українського) духовенства на роль мови в суспільному житті народу. Описано думки українського єпископа про роль руської (української) мови для церковного вжитку та у шкільництві. Показано роль руського (українського) духовенства у збереженні питомого руського (українського) правопису.

16.17.08.3772/200159. Фрактальна теорія побудови дискурсу: деякі гіпотетичні ідеї. Тасенко Н. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.78-84. - англ. УДК 81111.

У статті проаналізовано окремі методологічні напрацювання фрактальної теорії, що використовуються в побудові дискурсу. Зокрема, основна увага приділяється терміну "фрактал" і, відповідно, розумінню того, як фрактальні структури, використовувані в теорії хаосу й біфуркацій, можуть складати підґрунтя будь-якої мови. Відтак, мета цієї статті має два аспекти: а) узгодити порівняно нове поняття - фрактал - з онтологічними й гносеологічними характеристиками дискурсу; б) довести, що дискурс може бути запрограмований за допомогою самоподібних моделей через процедуру ототожнення рекурсивних смислових компонентів. Показовим є те, що теорія фракталів дозволяє виявити закономірність у хаотичній системі мови, постаючи одночасно обмежувальним чинником і генерувальним інструментом. Фрактальна метафора актуалізує той факт, що дискурсивна реальність подібна іншим природним процесам і формам безвідносно до масштабів часу й простору. Вона надає методологічне підґрунтя для встановлення зв'язку між фактами різних системних рівнів дискурсу, включаючи екстралінгвальні.

16.17.08.3773/200160. Лінгвокогнітивна параметризація прізвиськ Барака Обама. Єгорова О.І., Коваль Т.Ю. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.85-91. - англ. УДК 81'367.7.

У фокусі дослідження постають прізвиська колишнього президента США Барака Обама як маркери суб'єктивної евалюації особистісного та політичного профілю державного діяча з боку різних учасників політичного дискурсу. У статті розглядаються морфологічні засоби творення прізвиськ Барака Обама, їх мотиваційна база та прототипізація.

16.17.08.3774/200685. Семантико-словотвірне моделювання зон словотвірних парадигм дієслів вести / водити. Адамець (Папідзе) Н.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.3-6. - укр. УДК 811.161.2'373.611.

У статті проаналізовано структуру словотвірних парадигм дієслів "вести" / "водити". Встановлено валентні особливості творчих: аналізованим лексико-семантичним варіантам дієслів "вести" / "водити" властиві субстанційна, векторна, темпоральна та валентність ступеня інтенсивності і міри виконання дії. Визначено кількість зон словотвірних парадигм: субстантивна, ад'єктивна та вербальна. Виявлено типи словотвірних значень, реалізованих похідними, та окреслено засоби їх реалізації. Встановлено причини відсутності дериватів зі словотвірним значенням "об'єкт руху".

16.17.08.3775/200687. Структура та змістове наповнення концепту YOUTH. Бешлей О.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.13-17. - укр. УДК 811.111'272'42.

Стаття присвячена дослідженню структури та змістового наповнення концепту YOUTH, виведені домінуючі лексеми, що номінують даний концепт, встановлено базові семи у змісті значення у вигляді ядра та периферії. Номінація включає ім'я концепту, лексему youth, її синоніми, словосполучення, ідіоми. Проведений компонентний та словотвірний аналіз. Також встановлено місце досліджуваного концепту серед вікових категорій, які існують у свідомості носіїв мови. Аналіз проводиться на матеріалі тлумачних словників англійської мови.

16.17.08.3776/200689. Неоніми метамови лінгвістики: перекладацький та лексикографічний аспект. Володіна Т.С. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.23-29. - укр. УДК 811.112.2'25.

Стаття присвячена опису термінологічних неонімів метамови лінгвістики (на матеріалі німецької та англійської мови), проблемі їх перекладу та лексикографічній фіксації. Увага приділяється виявленню причин творення новотворів у метамовній системі і розкриттю їх відмінностей від неологізмів загальнолітературної мови. Автор пропонує семантичну та формальну класифікацію неонімів та аналізує можливі технології їх перекладу. У статті згадуються сучасні словники лінгвістичних термінів, в яких відображаються нові лінгвістичні метадіалекти і okazіональні неоніми, що становлять науковий інтерес. Рясний приплив термінологічних неонімів свідчить про те, що метамова лінгвістики перебуває в стадії формування.

16.17.08.3777/200694. Когнітивно-семантичний аспект понять der DDR-Burger і der BRD-Burger. Дорошенко О.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.51-54. - укр. УДК 811.112.2'371.

У статті висвітлено зміни у семантичній структурі лінгвокультурного типуажу німецького бюргера, які зумовлені певними історичними, часовими, соціальними і культурними факторами, а також суб'єктивно-особистісним ставленням авторів. Дослідження здійснюється на матеріалі документальних та публіцистичних джерел. На основі когнітивно-семантичного аналізу встановлено мовні і стилістичні засоби вираження ознак типуажу та їх роль у контексті висловлювання.

16.17.08.3778/200700. Синтаксико-семантична класифікація складних іменників мови сучасних німецьких спортивних ЗМІ. Радзійон В.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.85-88. - укр. УДК 811.112.2 [276.5+276.6]:796.

У статті проаналізовано складні іменники спортивної тематики за синтаксико-семантичною класифікацією. Визначено енто- та екзоцентричні композити. Встановлюються ознаки детермінативних складних іменників та їхні найпродуктивніші ініціальні та фінальні компоненти. Екзоцентричні композити, як утворення з метафорично переосмисленими компонентами класифікуються за різними принципами. Виокремлюються деякі особливі типи ідіоматичних складних іменників спортивної тематики.

16.17.08.3779/200706. Неологізми у словниковому складі англійської мови XIX століття (на матеріалі прозових літературних творів). Янишина Л.С. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.122-127. - укр. УДК 811.111.

Стаття присвячена комплексному дослідженню процесів розвитку словникового складу англійської мови XIX століття на матеріалі прозових художніх творів. З корпусу лексики англійських романів XIX століття виокремлено та проаналізовано неологізми англійської мови XIX століття - новотвори, запозичення та семантичні неологізми. Приклади неологізмів розглядаються з погляду їх утворення, належності до певної граматичної категорії та предметної сфери.

16.17.08.3780/201314. Лексико-семантичне поле канонів універсалії "Вічність". Карп'юк М. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.98-112. - укр. УДК 81'37; 003; 81'22.

Стаття присвячена систематизації Канонів лексико-семантичного поля універсали "Вічність" за джерелом "Одкровення Творця людям нового віку", що передається через інформаційний канал Л. І. Маслова. Даровані нам Істини спрямовані на трансформацію якості вербальної свідомості як професійної молоді, так і викладачів та батьків, що актуально в умовах Квантового переходу.

16.17.08.3781/201632. Міжнародна мова "Есперанто" Людвіка Заменгофа (1859-1917). Клименко Ю.А. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2015, №68, С.36-41. - укр. УДК 37 (09) (477).

У статті розкрито історію створення міжнародної мови "есперанто" - соціально-культурного феномену, універсального засобу міжкультурного діалогу та людського взаєморозуміння в загальносвітовому масштабі. Автором висвітлено основні біографічні відомості Людвіка Заменгофа, пов'язані з історією створеної ним мови "есперанто" - найбільш поширеної планової міжнародної мови, яка не претендує замінити собою етнічні мови, а прагне стати допоміжним засобом у міжнародному спілкуванні різномовних людей. На особливу увагу заслуговує історія видання "Першої книги" ("La Unua Libro") Людвіка Заменгофа та інших есперанто-видань, які відіграли значну роль у становленні та розвитку світового есперанто-руху.

16.17.08.3782/201815. Ознаки і функціональне поле япономовного академічного дискурсу. Асадчих О.В. // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №70, т.1, С.36-42. - укр. УДК 811.521 581(075.8).

У статті порушено проблему пошуку визначення поняття "дискурс", проаналізовано типологію та загальні особливості академічного дискурсу, а також визначено специфіку япономовного академічного дискурсу.

16.17.08.3783/202312. Смысл, смысловое поле и модель ситуации текста. Ахутіна Т. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.15-25. - рос. УДК 81'23.

Статтю присвячено висвітленню результатів аналізу сучасних зарубіжних досліджень розуміння тексту, зокрема думок більшості авторів про те, що в процесі розуміння слухач або читач будує репрезентацію поверхневої структури тексту, генерує пропозиційну репрезентацію семантичного змісту і, доповнюючи її, конструює аналогову Модель ситуації; детальному опису процесу розуміння тексту, представленого у вітчизняній психології; розмірковуванню щодо того, наскільки сумісні концепція смислу, що йде від Л.С. Виготського, і сучасні уявлення про процес розуміння тексту; аналізу положень Л.С. Виготського, які вносять науковий вклад у загальну скарбницю знань про цей процес.

16.17.08.3784/202327. Фрагментарність новинної інтернет-комунікації як фактор, що ускладнює її розуміння. Акімова Н. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2), С.12-20. - укр. УДК 81'23.

У статті представлено дослідження специфіки фрагментарності у процесі новинної інтернет-комунікації, впливу уривчастих текстів на стиль мовлення та мислення читачів. Для цього використані методи узагальнення, аналізу та синтезу; описовий метод, лінгвокультурний та концептуальний аналіз тексту, моделювання, метод семантичних і прагматичних інтерпретацій, контекстне спостереження та порівняльний аналіз. Надано дефініції фрагментарності, наведені приклади з найбільш популярних новинних сайтів укрнету (Корреспондент.net) та рунету (РосБизнесКонсалтинг). Фрагментарність розуміється як поширення обірваних текстів. Вона простежується в механічному поєднанні у певному анонсі зовсім різної інформації, об'єднаної лише імпліцитним замислом автора, провокуючи потрібні йому асоціативні зв'язки, оцінки та конотації. Також у статті проаналізовано, яким чином ця риса ускладнює розуміння текстів новин, які вона зумовлює психологічні та нейролінгвістичні труднощі, які психолінгвістичні механізми задіяно у процесі розуміння таких новинних анонсів. Змодельовано процес розуміння фрагментарності на прикладі трьох новинних анонсів, що аналізуються у статті. Зазначено, що при цьому порушується традиційний комунікативний кодекс та відбувається маніпулювання свідомістю читачів, структурування та підміна цінностей. Користувач несвідомо звертає увагу на такі тексти, мимовільно їх запам'ятовує і потім використовує як кліше або моделі у власному мовленні. У свою чергу, зміна мовленнєвої поведінки призводить до зміни способу мислення і розуміння реальності. Дослідження здійснюється в контексті теорії девіантних мовленнєвих одиниць, досягнень сучасної лінгвістики, зокрема інтернет-лінгвістики, когнітивістики, а також психології та нейронауки.

16.17.08.3785/202329. Специфіка структури асоціативних полів рекламної лексики. Денисевич О. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2), С.30-38. - укр. УДК 659.1:81'373.

У статті порушено проблему будови асоціативного поля. За допомогою результатів вільного асоціативного експерименту зроблено спробу структурування асоціативних полів рекламної лексики за кількісним критерієм. В результаті дослідження в асоціативних полях було встановлено ядро, зону перехідних реакцій та периферію. Виявлено компактні та дифузні асоціативні поля.

16.17.08.3786/202337. Структурні типи іхтіонімів в англійській, французькій та українській мовах. Швець Н. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2), С.123-132. - укр. УДК 81'373.222'37 (811.111+ 811.133.1+811.161.2).

Стаття присвячена з'ясуванню структурних типів англійських, французьких та українських іхтіонімів на основі інтерпретації їх ономазіологічної структури. Установлено чотири спільні структурні типи найменувань риб в англійській, французькій та українській мовах - деривати, композити, двокомпонентні сполуки та багатоконпонентні сполуки. Визначено найпродуктивніші суфікси при формуванні дериватів. Охарактеризовано асоціативний, дистантно-синтагматичний, контактено-синтагматичний та сумарний типи композитів. Ідентифіковано структурні моделі, за якими утворено двокомпонентні та багатоконпонентні сполуки. Виявлено, що структурні відмінності англійських, французьких та українських іхтіонімів пов'язані з продуктивністю різних типів структур при утворенні найменувань риб у трьох мовах (компонитів - в англійській, багатоконпонентних сполук - у французькій, дериватів - в українській).

16.17.08.3787/202460. Функція соціальної пам'яті в щоденниковому дискурсі. Ігнат'єва С. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(2), С.15-22. - укр. УДК 811.161.2'367.

У статті вперше виокремлено функцію соціальної пам'яті в щоденниковому дискурсі. Розглянуто щоденниковий текст як відображення свідомості його автора. Наголошено на цінності щоденникового дискурсу, яка формується у комунікативно-мовній площині й передається тільки іконічними і символічними знаками, що перебувають у взаємодії комуніканта-продукта і комуніканта-реципієнта. З'ясовано, що соціальна пам'ять у цьому типі дискурсу становить цілісну систему уявлень про минуле, визначає об'єктивну оцінку духовної атмосфери епохи, яка охоплює життя цілого покоління людей. Вона здатна розширити або навпаки звужити свій обсяг, що зумовлено особливостями зв'язків, що виникають між учасниками щоденникової комунікації. Визначено, що учасники щоденникової комунікації володіють як історичною пам'яттю - пам'яттю про конкретні історичні події, факти, так і пам'яттю соціальною - яка зберігає значно ширше коло явищ соціального характеру: особливості побуту, традицій, звичаїв народу, якість життя, настроїв і психічний стан людей, портретну характеристику міст, сіл, різних локусів і топосів, стан

соціальних інститутів, вдачі людей, а також духовну культуру загалом. Доведено, що соціальна пам'ять є стрижнем формування мови, культури, духовності нації, її національної свідомості. Оскільки соціальна пам'ять є духовно-практичним феноменом, важливу роль у її збереженні відіграє саме щоденниковий дискурс - бездонна скарбниця історичних фактів, подій, явищ. Саме він надає новим поколінням інформацію про історію народу, його традиції і звичаї, минулі звершення предків, динаміку суспільного життя через призму бачення наратора.

16.17.08.3788/202461. Несуфіксальні афікси іменників і прикметників як оператори вихідних з оціночним компонентом. Летюча Л. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(2), С.23-31. - рос. УДК 811.161.1'373.611.

Аналіз наукової літератури засвідчив, що на сьогодні специфіка прояву категорії оцінки в сучасній російській мові на словотвірному рівні все ще залишається недостатньо вивченою проблемою. Стаття присвячена питанню дериваційної репрезентації категорії оцінки на прикладі іменників та прикметників. Зокрема характеризуються несуфіксні морфи, що беруть участь в утворенні оцінних дериватів. Аналізуються відіменні оцінні деривати з префіксами, як російського, так і запозиченого походження; префіксоди; особливий розряд складають композити. Зазначається, що несуфіксальні морфи, що виступають дериваційними операторами в творенні десубстантивних та деад'єктивних оцінних мотиватів, малопродуктивні. Ці морфи детермінують в дериваті семантику суб'єктивної оцінки, визначаючи аугментативне та демінутативне значення, а також найвищу ступінь прояву ознаки, що визначає дериват як інтенсив. Конкретне значення одиниць, що підлягали аналізу, визначається контекстом.

16.17.08.3789/202462. Верифікація лінгвокультурної релевантності концептів за допомогою методики психолінгвістичного експерименту. Мізін К. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(2), С.32-45. - укр. УДК 81'373.7-115:81'23.001.4=111.2=161.2.

У цій розвідці запропоновано методику, згідно з якою одним із завдань психолінгвістичних експериментів у такій актуальній царині мовознавства, як зіставна лінгвокультурологія є визначення значущості тих чи інших концептів для представників певної мовної спільноти. Важливість цього питання для лінгвокультурологічних студій є неабиякою, оскільки противники лінгвокультурології часто висловлюють сумнів щодо надійності критеріїв ідентифікації лінгвокультурно значущих концептів. З огляду на це виникла необхідність встановлення валідності психолінгвістичних експериментів як одного з критеріїв визначення лінгвокультурної релевантності концептів у різних мовних спільнотах, що і стало метою цього дослідження. На основі результатів спрямованого психолінгвістичного експерименту - обмеження асоціацій на слово-стимул порівнянням (конектори as, wie, як, как) - здійснено кількісний аналіз реакцій-порівнянь, який дав змогу визначити деякі найбільш значущі для сучасної британської, німецької, української та російської молоді концепти / антиконцепти і, відповідно, ціннісні орієнтири.

16.17.08.3790/202463. Експресивний потенціал нарисів та есе Р. Іванченко, В. Яворівського, М. Якубовської. Мороз В. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(2), С.46-54. - укр. УДК 811.161.

Розглянуто головні аспекти проблематики в публіцистичних творах Р. Іванченко, В. Яворівського, М. Якубовської: концепція державотворення, доля України, її народу, проблеми мови, історії, культури, збереження національних звичаїв і традицій, проблеми виховання, формування національної гідності і патріотизму. Звернено увагу на функціональні можливості парцельованих конструкцій як засобів експресивного синтаксису. Проаналізовано їхні структурно-синтаксичні особливості. Досліджено парцельовані конструкції у межах простого речення: 1) як аналогії головних членів; аналогії другорядних членів речення; у межах складного речення: як аналогії складносурядного речення; 2) аналогії складнопідрядного речення; 3) аналогії безсполучникового речення. З'ясовано функціональну роль однокомпонентних і багатоконпонентних парцельованих побудов, указано на їхню стилістичну якість і значення, емоційне багатство, смислову вагомість, граматичну самостійність у реченні. Окреслено їхній експресивний потенціал, розкрито важливі функції таких побудов: актуалізації, виділення, підкреслення, увиразнення, уточнення, наголошення тощо. Виділено важливість ідеологічної, риторичної функцій, названо засоби переконання, впливу на свідомість читача.

16.17.08.3791/202464. Механізми мовної адаптації (на прикладі мовної поведінки "нових киян). Руда О. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(2), С.55-67. - укр. УДК 81'23.

У статті проаналізовано механізми мовної адаптації на прикладі інтеграції новоприбулих жителів м. Києва у нове для них мовне середовище з особливостями поділу сфер використання мов, усталеними комунікативними стратегіями, соціомовними стереотипами, системою неофіційних найменувань, прецедентних назв і текстів тощо. Розглянуто такі механізми соціомовної адаптації, як ідентифікація і її поведінкова складова - саморегуляція та стереотипізація. Результати експериментальних досліджень засвідчують підвищення довільного контролю, розширення когнітивних структур білінгвів, що може трактуватися як критерії мовної адаптованості.

16.17.08.3792/202468. Соціо- та психолінгвістичні маркери імперативів у текстах промов керівників III Рейху як ознаки інмутації соціальної реальності. Холод О. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(2), С.122-138. - укр. УДК 007: 304: 070 + 004.9.

У статті автор аналізує соціо- та психолінгвістичні маркери імперативів у промовах керівників III Рейху як ознаки інмутації соціальної реальності. До імперативів відносяться вимоги, накази та закони як загально значимі моральні приписи на протилежність особистісному принципу (за І. Кантом). Автор дослідження пропонує виокремлювати не тільки гіпотетичні й категоричні імперативи, але й у межах гіпотетичного імперативу - суспільні та побутові, у межах категоричного імперативу - соціально вмотивовані та духовно вмотивовані імперативи. Аналізуючи маркери імперативів у промовах керівників III Рейху (А. Гітлера, Й. Геббельса, Г. Геринга, Р. Гесса, В. Гросса, Р. Лея, Г. Шольц-Клинк, Ю. Штрейхера, автор класифікував їх (маркери) згідно із запропонованою подрібненістю та висунув гіпотезу про те, що семантична конфігурація імперативів, експлікованих у промовах керівників III Рейху, створила інмутацію соціальної реальності. Результати такої стали підґрунтям для подальшого існування, розвитку та занепаду ідей III Рейху. У висновках автор дослідження пропонує конкретний класифікований перелік соціо- та психолінгвістичних маркерів імперативів, які були ідентифіковані у текстах промов керівників III Рейху і доводить гіпотезу про те, що такі маркери імперативів мали ознаки інмутації соціальної реальності.

16.17.08.3793/202596. Мовні пріоритети українця: прогноз О. Потебні і реальність XXI століття. Космеда Т.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.21-26. - укр. УДК 811.161. 2 (092):81'06.

У статті зроблено спробу показати, як теорія О. Потебні щодо актуалізації об'єктивних і суб'єктивних чинників функціонування мови та її розвитку, питання специфіки вияву національного духу мови завдяки вербалізації національної свідомості проектується на проблему виокремлення системи типів МО в межах сучасної теорії мовної особистості (теорії лінгвоперсонології) з урахуванням чинності соціолінгвістичних понять "мовна біографія України", "мовна біографія особистості". Аналіз спадщини вченого дає змогу констатувати прозорливість лінгвіста щодо окреслення нового типу сучасної МО, а саме - лінгвокультурний тип "людина цивілізована" (термінологія О. Потебні). Крім того, теорія О. Потебні поглиблює розуміння

- чинного в Україні явища двомовності, що також проєктується на факт існування системи двомовних типів МО в українському мовному просторі.
- 16.17.08.3794/202597. Наукові ідеї Олександра Потебні в глобалізаційному світі. Боярова Л.Г. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.26-31. - укр. УДК 811.161.2'27.
- У статті розглянуто наукові погляди О. Потебні - ученого XIX століття - у контексті глобалізаційних процесів у XXI столітті. Подано думки О. Потебні соціологічного характеру, які є важливими для сучасної доби: про національну мову та її роль у житті суспільства й кожної людини, про національну ідентичність та денационалізацію. Обґрунтовано, що значущість наукових ідей О. Потебні зростає з розвитком світових інтеграційних процесів і появою соціогуманітарних проблем глобалізації. в сучасному науковому осмисленні.
- 16.17.08.3795/202599. Актуалізація аспектів невербальної комунікації в працях О. Потебні у фокусі живого мовлення українців (на матеріалі ілюстрацій з поетичного дискурсу С.Руданського). Осіпова Т.Ф. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.35-39. - укр. УДК 811.161. 2'42.
- Наукова спадщина О. Потебні містить витоки сучасної теорії невербальної комунікації. У системі лінгвістичних поглядів ученого виокремлено й схарактеризовано основні параметри невербальної комунікації - їх походження, становлення, розвиток і роль в онтології мови. Йдеться про параметри невербальної комунікації на основі актуалізації органів людського чуття, що можуть діяти в сукупності, породжуючи своєрідні образи, збуджуючи фантазію, мовну орнаменталіку та моделюючи відповідну МКС. Співомовки С.Руданського відображають живе мовлення українців, вони є важливим джерелом, зокрема й щодо відтворення національного духу та специфіки використання невербальних засобів комунікації.
- 16.17.08.3796/202600. Олександр Потебня і лінгвістика емоцій. Сліпечька В.Д. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.39-42. - укр. УДК 811.161.2 (092): 81'373.
- У статті зроблено спробу узагальнити систему поглядів О. Потебні на проблематику лінгвістики емоцій й довести, що сучасна лінгвоемоціологія враховує й розвиває постулати вченого щодо специфіки ословлення почуттів, емоцій і волі в текстовому (дискурсивному) просторі, статусу вигуку як граматичного маркера емоцій, існування емоційної мовної картини світу.
- 16.17.08.3797/202601. Національно-мовні картини світу: погляд О. О. Потебні. Шкоріна І.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.43-46. - укр. УДК 81'23.
- У статті досліджено погляди О. О. Потебні на національно-мовну картину світу, висвітлено історію питання. Картину світу розглянуто як світобачення кожної людини й етносу, результат сприйняття та осмислення навколишнього світу, відображеного в мові. Проаналізовано думки О. Потебні щодо специфіки формування національно-мовної картини світу в свідомості молоді, складності, які виникають під час цього процесу. У статті розглянуто причини виникнення явища білінгвізму, простежено поняття "рідна мова" в умовах двомовності.
- 16.17.08.3798/202602. Сполучення когнітивних і мовних здібностей людини в концепції О. О. Потебні. Палатовська О.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.46-51. - рос. УДК 81-11.
- У статті представлено інтерпретацію поглядів О. О. Потебні на взаємозв'язок мови і мислення з позиції новітніх когнітивних досліджень. Автор статті розглядає ключові питання теорії ученого: про природу і еволюцію мови, участь мови у формуванні, зберіганні і передачі думок, співвідношенні думки з її мовною презентацією - і співвідносить його погляди з постулатами сучасних когнітивістів, знаходячи очевидні паралелі.
- 16.17.08.3799/202603. Поширювачі семантичної моделі речення через призму теорії словесності О.О. Потебні. Воробець О.Д. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.51-55. - укр. УДК 81'367.5: 81'37: 81'367: 811.161.2.
- Стаття присвячена аналізу семантичного потенціалу поширювачів як невід'ємних складників моделі речення, для яких характерні сукупність та структурована єдність семантичного значення. Репрезентовано особливості функціонування поширювальних компонентів у семантичній структурі речення з урахуванням облігаторних тенденцій теорії словесності О.О. Потебні.
- 16.17.08.3800/202604. Синтаксична організація виражених реченням повір'їв (підрядні умови та причини). Сердега Р.Л. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.55-59. - укр. УДК 811.161.2'42.
- У статті розглянута синтаксична організація виражених реченням повір'їв. В аналізованих синтаксичних конструкціях переважають складнопідрядні речення. Основна увага в статті приділена підрядним умови і підрядним причини, зокрема, тим сполучникам, які з'єднують головну і підрядну частини речення. З'ясовано, що в реченнях із підрядними умови переважають парні сполучники. Частини ж виражених реченням повір'їв із підрядними причини з'єднуються лише за допомогою сполучника "бо".
- 16.17.08.3801/202613. Дорога і дерево як маніфестанти організації українського міфопоетичного простору. Філон М.І., Хомік О.Є. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.93-98. - укр. УДК 811.161.2'373.
- У статті розглянуто особливості організації окремих фрагментів фольклорної картини світу, базовим елементом якої є дерево як маркер дороги. Схарактеризовано ціннісну семантику зв'язки дорога - дерево в різних жанрах народної словесності та проаналізовано символіку дерева й дороги в парадигмі їх образних втілень та проєкції на специфіку моделювання світу в текстах різних жанрів українського фольклору. Визначено міфопоетичні детермінанти архетипових образів дерева залежно від прагматичної спеціалізації тексту.
- 16.17.08.3802/202615. Фольклор як неоціненне джерело інформації і вдячний об'єкт гуманітарних студій. Сердега Р.Л. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.103-107. - укр. УДК 811.161.2.
- Фольклор є неоціненним джерелом інформації про певний народ, його історію, культуру, естетичні смаки і вподобання, поведінкові стереотипи і моральні норми та цінності. Він також є засобом передачі такої інформації між поколіннями. У цій статті ми демонструємо значущість фольклору для різних галузей гуманітарної науки, сфер суспільного життя тощо. Зауважуємо, що мова фольклору і фольклор сам по собі є вдячним об'єктом для багатьох навчальних та наукових галузей і дисциплін.
- 16.17.08.3803/202616. Типологія метафорних деривацій у семантичних структурах лексем з релігійними значеннями. Ковтун А.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.108-114. - укр. УДК 811.161.2'370.

Стаття окреслює характер перенесень за подібністю ознак загальноживаних найменувань до релігійної сфери і навпаки - з релігійної до нерелігійної. Підкреслено, що вагому перевагу з базових ономазіологічних ознак має функційна подібність. Решта залучених до метафоризації подібностей (зовнішня, нереальної (але бажаної) ознаки, асоціативної ознаки емоційно-оцінного характеру та змішана зовнішньо - функційна) є побіжними. Автор указує на зв'язок метафорних відрелігійних та прямих дорелігійних значень.

16.17.08.3804/202617. Усічення в словотвірній та синтаксичній номінації. Купрікова Г.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.114-116. - укр. УДК 811.161.2'[37+38].

У статті розглянуто класифікації усічень у сучасному мовознавстві. Проаналізовано основні моделі творення усічених назв. У словотворі усічення є окремим способом творення вторинних номенів і полягає у відтинанні елементів твірної основи (суфіксів, префіксів, коренів, складів, частин складного слова). Спосіб усічення синтаксичних структур є одним із виявів мовної економії й має поширення в розмовній, жаргоновій субмовах. Вторинні номенні, мотивовані повними назвами, є тотожними за змістом (або відрізняються лише стилістичним забарвленням), але відмінні за формою.

16.17.08.3805/202618. Особливості сучасних словотвірних процесів як відображення мовної картини світу. Курушина М.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.117-120. - укр. УДК 811.161.2 - 114.

У статті розглянуто основні принципи вивчення словотвірних процесів у контексті мовної картини світу. Наголошується, що мови відмінні не тільки за своїм формальним складом, а й за способами осягнення та категоризації світу й людини в ньому; мовна картина є вербальною інтерпретацією реального та уявного світів. Відзначено, що наявність мотиваційних зв'язків, особливості й наслідки активізації певних твірних основ чи окремих формантів можуть спричинити зрушення в структурі мовної картини світу.

16.17.08.3806/202619. Роль внутрішньої форми слова в ономазіологічних структурах похідних одиниць у мові та мовленні. Куцак Г.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.121-124. - укр. УДК 811.161.2'373.611:81'373.2.

У статті зроблено спробу на ґрунті лінгвістичних розвідок з'ясувати статус поняття "внутрішня форма слова" в ономазіології, виявити залежність характеру компонентів ономазіологічної структури слова від його внутрішньої форми. На прикладі похідних одиниць сучасної української літературної мови та неузусних елементів мовлення окреслено специфіку ономазіологічних структур найменувань з урахуванням особливостей виділення розпізнавальної ознаки іменованої реалії дійсності, процесу перетворення зовнішнього світу в певну форму, а також гіперо-гіпонімічної диференціації номінацій.

16.17.08.3807/202620. Словотвірний аспект в аналізі концепту ВОЛЯ. Ляхова О.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.124-129. - укр. УДК 811.161.2'373.611.

Стаття демонструє аналіз словотвірних властивостей концепту ВОЛЯ як складного ментального утворення, що є одним з важливих елементів української мовної картини світу. Для структурування картини світу застосовано словотвірний аспект: досліджено словотвірне гніздо із вершиною вол- та словотвірні парадигми з метою встановлення семантичного обсягу концепту ВОЛЯ, простеження семантичних і дериваційних відношень між компонентами словотвірного гнізда.

16.17.08.3808/202621. Словотворча спроможність дієслів на позначення паракінесичних процесів. Папідзе Н.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.130-133. - укр. УДК 811.161.2'373.611.

У статті описано структуру словотвірних парадигм дієслів на позначення паракінесичних процесів. Запропоновано виокремлення цих дієслів в окрему лексико-семантичну групу, яка є периферійним компонентом макрополя руху. Встановлено актантну та сирконстантну матриці аналізованих дієслів, визначено їх валентні можливості. Серед похідних першого ступеня деривації виокремлено три блоки: субстантивний, ад'єктивний та вербальний. Простежено процес семантико-словотвірних трансформацій у парі "твірне - похідне". У межах блоків виявлено різні типи словотвірних значення, реалізовані похідними, та засоби їх вираження.

16.17.08.3809/202622. Особливості словотвірної семантики похідних із коренем каз-. Пономаренко В.Д., Дудка О.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.134-137. - укр. УДК 811.161.2'373.611'366.

У статті досліджено специфіку словотвірної семантики дериватів із коренем каз-. Установлено особливості семантико-словотвірних відношень між мотивувальними і мотивованими. Виявлено залежність словотвірної активності базового дієслова казати від складності його семантичної структури. Простежено особливості реалізації семантики твірного в лексичному значенні похідного.

16.17.08.3810/202623. Закономірності перцептивно-логічної еволюції російської морфології: іменники, прикметники, числівники. Попов С.Л. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.138-144. - рос. УДК 811.161.1.38.36.

У статті аналізуються закономірності перцептивно-логічної еволюції російських іменників, прикметників та числівників. Дослідження проводиться в руслі нового наукового підходу: когнітивно-еволюційного. Запропонований підхід дозволяє розглядати створені людиною сутності з позицій їх обумовленості когнітивними структурами, які потенційно еволюціонують. Такий, що ґрунтується на відомостях суміжних з лінгвістикою антропонаук про ступені сприйняття та якість логіки, цей підхід дозволяє бачити глибинні чинники досліджуваних лінгвістичних явищ.

16.17.08.3811/202624. Искренность vs щирість: культурно-історична семантика слова у споріднених мовах. Савченко Л.Р. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.145-151. - рос. УДК 811.161'37.

У статті порівнюються російське слово ИСКРЕННОСТЬ, що є номінацією національно-специфічної комунікативної категорії, та його український корелят ЩИРІСТЬ. Показується, як історичний зв'язок з різними мовними джерелами впливає на специфіку значення слів та характер їх семантичної деривації.

16.17.08.3812/202625. Ерґоніми поліетнічного міста (на матеріалі назв міських об'єктів м. Харкова). Мораді А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.151-154. - рос. УДК 81'373.2.

У статті розглянута актуальна в останні два десятиліття проблема номінації міських об'єктів, викликана активним розвитком номінаційних процесів. Наведені лексико-семантичні засоби утворення емпоронімів і трапезонімів, розглянуті питання співіснування різномовних ерґонімів у поліетнічному місті, з'ясована також регіональна специфіка назв підприємств торгівлі та громадського харчування міста Харкова.

16.17.08.3813/202626. Семантика слів дитя, дитина як репрезентант класифікаційних характеристик віку дитини. Гурова О.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.154-159. - укр. УДК 811.161.2[28+373].

У статті на основі аналізу значного обсягом мовного матеріалу, представленого в різного типу лінгвістичних словниках, етнографічних збірниках, з'ясовано особливості семантики слів дитя, дитина в контексті народних уявлень про стратифікацію вікових періодів життя людини; простежено словотвірну продуктивність коренів -дит-/-діт-; звернено увагу на оцінний потенціал утворених словоформ; уточнено семантичну структуру слова дитина як складника лексико-семантичної організації сучасної української літературної мови; виявлено й розглянуто відбиття в семантиці лексеми дитя її первісного значеннєвого потенціалу.

16.17.08.3814/202627. Аналітичні номінації в українській метеорологічній термінології (семантика та структура). Заверющенко М.П. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.159-163. - укр. УДК 811.161.2'373.46:551.5.

У статті розглянуто та проаналізовано аналітичні номінації української метеорологічної термінології, досліджено їх семантичні особливості та закономірності формування. Визначено та описано типові структурні моделі, за якими створюються багатокомпонентні метеорологічні терміни, встановлено ступінь продуктивності окремих структурних моделей.

16.17.08.3815/202628. Українські весільні номінації молодих з семантикою вищості влади. Заверющенко О.Л. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.163-168. - укр. УДК 811.161.2'373.7.

У статті досліджуються українські весільні номінації молодих з семантикою вищості влади, які займають одне з провідних місць у лінгвопросторі українського весілля. На матеріалі фольклорних записів, діалектних словників простежується походження названих номінів, встановлюються роль і місце таких номінацій у концептосфері українського весілля, з'ясується зв'язок зазначених термінів з весільними образами, наділеними аграрною, зооморфною та космогонічною символікою, образами інших учасників весілля.

16.17.08.3816/202629. Теоретичні засади вивчення запозичень у різних видах дискурсу. Нестеренко Д.Ю. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.168-172. - укр. УДК 811.161.2'373.613.

Стаття присвячена студюванню проблем запозичення та функціонування іншомовних елементів у сучасній українській мові, а також вивченню питань їх дискурсивної адаптації. Серед основних аспектів аналізу постає питання визначення терміна "запозичення" та його тлумачення. Особливу увагу приділено аналізу екстралінгвальних та інтралінгвальних чинників впливу на проникнення запозичених елементів у мову. Зроблено спробу простежити еволюцію та варіативність зазначених чинників крізь призму синхронії та діахронії, а також залежно від видів дискурсу.

16.17.08.3817/202630. Принципи виокремлення ядерної, напівпериферійної, периферійної та запериферійної зон в структурі дієслівного семантичного поля "аграрне виробництво (рослинництво)". Познанський Р.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.173-176. - укр. УДК 811.161.2.

У статті висвітлюються принципи виокремлення ядерної, напівпериферійної, периферійної та запериферійної зон в структурі дієслівного семантичного поля "аграрне виробництво (рослинництво)" на основі "важливості" в цій семантичній структурі семи "номінація дії, процесу чи стану, прямо чи опосередковано пов'язаної з рослинництвом". На конкретних прикладах здійснюється аналіз критеріїв віднесення того чи іншого вербатива семантичного поля "аграрне виробництво (рослинництво)" до відповідної зони.

16.17.08.3818/202631. Семантико-прагматичний діапазон футбольної лексики та фразеології в метафоричному вживанні (на матеріалі мови української преси). Пустовалова В.І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.177-180. - укр. УДК 811.161.2'42:070.

У статті розглянуто особливості лінгвокультурної репрезентації гри у футбол як складника субкоду спортивних ігор. Визначено роль лексико-фразеологічної групи, що безпосередньо стосується футболу, у загальній структурі субкоду. Окреслено функції лексеми футбол як засобу лінгвокультурного втілення відповідного концепту. Проаналізовано експресивні та оцінні можливості конкретних репрезентантів досліджуваної групи лінгвокультурних знаків. Визначається специфіка функціонування зазначених одиниць залежно від тематики публікації.

16.17.08.3819/202632. Особова фраземіка в українських арг'о. Редько Є.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.180-184. - укр. УДК 811.161.2'373.72'276.45.

У статті розглянуто особливості творення особових фразем в українських арготичних системах. З'ясовано основні риси, прикметні для соціолектної фраземіки, визначено центральне місце метафоризації у процесі фраземотворення арготизмів. Значну увагу зацентовано на описовості аналізованих фразеологічних номінів, зазначено її типові реалізатори-мотиви (одяг, типова виконувана дія, здоров'я / нездоров'я особи). Проаналізовано структурні особливості творення арготичних фразеологізмів, виокремлено дві тенденції цього процесу - фраземізацію твірною словосполучення та утинання більшої синтаксеми, своєрідне згущення думки.

16.17.08.3820/202633. Стверджувальний зміст у семантичній структурі лексем. Гурко О.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.188-191. - укр. УДК 811.161.2'373.46.

З'ясовано лексичне значення слів, що репрезентують ствердження, виокремлено ті частини мови, семантична структура яких найяскравіше реалізує стверджувальний зміст, подано синонімічні еквіваленти до основних лексем, що експлікують ствердження. Помічено, що дієслова та прикметники є одним з найпродуктивніших засобів реалізації стверджувальної семантики, а іменники за допомогою стверджувального змісту передають мисленнєвий стверджувальний акт. Виявлено, що інтенцію ствердження передають числівники означеної та неозначеної кількості, а також ствердження використовують для потрагування протилежних понять атрибутивної семантики. Перспективою подальших наукових розвідок є з'ясування особливостей вживання іменників, що експлікують ствердження в різних наукових стилях.

16.17.08.3821/202634. Динаміка слова ностальгія як приклад інверсійного механізму смислоутворення. Маслій О.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.192-195. - рос. УДК 811.161.1'371.

Аналізуючи динаміку слова ностальгія, автор статті виявляє тенденцію до переосмислення феномену ностальгії на основі диз'юнкції, оскільки початкове термінологічне та сучасні значення слова являють собою інверсію смислів, яка містить у собі потенційну можливість формування ланцюжків таких смислових "переворотів".

16.17.08.3822/202635. Особливості мовленнєвого етикету української лінгвокультури. Жук Д.С. (Лаврик). // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.196-199. - укр. УДК 811.161.2'233:398(477).

У статті розглядаються особливості мовленнєвого етикету української лінгвокультури, визначається поняття "мовленнєвий етикет", різні підходи науковців щодо класифікації етикетних одиниць. Розкрито їх взаємозв'язок із менталітетом народу та лінгвокультурним материнським кодом, який для української нації є домінуючим. На прикладах поетичних дитячих творів було визначено найпоширеніші етикетні формули, що функціонують у мовленні українців. Здійснено аналіз мовних засобів, які сприяють максимальному розкриттю специфіки лінгвокультурного материнського коду нації.

16.17.08.3823/202636. Діалогічна природа універсалу та його комунікативні інтенції (на матеріалі І Універсалу УЦР). Гуменяк В.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.200-204. - укр. УДК 811.161.2'42.

Статтю присвячено дослідженню діалогічної природи І Універсалу УЦР та особливостям комунікативних інтенцій, що визначають та організують зміст тексту. Проаналізовано поняття діалогічності як важливої ознаки тексту, розглянуто модель взаємодії адресанта й адресата та способи їх вираження в тексті Універсалу, описано форми вираження діалогічності, виявлено та схарактеризовано інтертекстуальні зв'язки Універсалу.

16.17.08.3824/202637. Слово БІЗНЕС у суб'єктній та об'єктній функціях у радянській і пострадянській публіцистиці. Любавська Ю.С. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.205-209. - укр. УДК 811.161.2'42:070.

Простежено потенціал сполучуваності дієслів зі словом БІЗНЕС у публіцистичних текстах радянського (II пол. XX ст.) та пострадянського періодів. Виявлено, що в таких словосполученнях у сучасних текстах лексема БІЗНЕС уживається в прямому і метонімічному значеннях, тоді як у радянських це слово в метонімічному значенні майже не зустрічається. З'ясовано, що дієслова, при яких стоїть це слово, у радянській публіцистиці стилістично нейтральні, але функціонують у контекстах з негативним оцінним забарвленням; у сучасних - мають переважно метафоричний характер, і в таких висловах БІЗНЕС концептуалізується як жертва. Проте в текстах, де лексема вживається в суб'єктній функції, БІЗНЕС часто постає як усемогутній велетень, якому все підпорядковується.

16.17.08.3825/202638. Історія та мовні засоби українських замовлянь. Печенікова Л.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.209-211. - укр. УДК 811.161.2'373.3.

У статті досліджено окремі моменти становлення замовляння, історію наукових досліджень замовлянь, спроби класифікації, особливості виконання. Проаналізовано функціонування словесної формули відсилання-вигнання хвороб в українських замовляннях. Схарактеризовано функціонально-магічну спрямованість замовлянь як особливого типу образно-емоційного відчуття світу.

16.17.08.3826/202639. Види мовної гри в сучасних анекдотах. Фільчук Т.Ф. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.211-217. - рос. УДК 811.161.1'42.

У статті розглядається поняття "мовна гра", наголошується на основних підходах до її класифікації, з'ясовуються головні її функції; визначається жанрова специфіка анекдоту, його характерні ознаки та функції; виявляються прийоми створення мовної гри в сучасному російському анекдоті на різних мовних рівнях (фонетичному, графічному, словотвірному, лексичному і синтаксичному), аналізується гра з прецедентними феноменами; виявляються особливості використання мовної гри в сучасних анекдотах.

16.17.08.3827/202640. Про деякі традиційні символи в радянській святковій публіцистиці. Ткаченко Ю.В., Трифонов Р.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.217-222. - укр. УДК 811.161.2'42:070.

Стаття присвячена з'ясуванню особливостей уживання традиційних символів світла, сонця, вогню і споріднених в українських радянських публіцистичних текстах, написаних та опублікованих до різних свят. Проаналізовано три основні способи символізації за О. Потебнею (порівняння, протиставлення, причинове відношення), відзначено розбіжності у функціонуванні символів у народнопоетичній та ідеологізованій картинах світу. Названо характерні риси використання символів - селективність, прагнення до однозначності, настанова на творення емоцій.

16.17.08.3828/202641. Теоретичні аспекти лінгвальної ілюстрації етномовної свідомості в дискурсі інтелектуалізації мови. Агібалова Т.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.222-225. - англ. УДК 811.161.2'42=111.

У статті досліджено особливості вербалізації етномовної свідомості в індивідуальній концептуальній картині світу з огляду на лінгвоментальні засади особистості. Окреслено змістове поле інтелектуалізації мови як процесу об'єктивації нових знань/явлень у лінгвальної системі знаків, семантичних наповнення яких умотивовано не індуктивними факторами, а індивідуальною інтерпретацією та реінтеріоризацією реальності.

16.17.08.3829/202642. Порівняльна характеристика системи вокалізму сучасної хорватської літературної (стандартної) мови і систем вокалізму сучасних східнослов'янських літературних мов. Попович М., Тростинська Р. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.226-232. - укр. УДК 811.163.42:811.161]'344.

У статті на синхронному рівні (з екскурсами в діахронію) порівнюються система вокалізму сучасної хорватської літературної мови і системи вокалізму сучасних східнослов'янських літературних мов, відзначаються збіги й розбіжності при реалізації голосних і складотворних сонорних приголосних фонем, успадкованих з праслов'янської мови, з чого видно, що результати фонетичних процесів, які відбувалися ще в часи спільнослов'янської єдності або починалися в період її розпаду, споріднюють досліджувані слов'янські мови, а результати пізніших фонетичних процесів їх віддаляють.

16.17.08.3830/202643. Проблема білінгвізму та двомовної освіти в контексті розвитку сучасного світу з огляду на соціолінгвістичні студії Олександра Потебні. Чала А.Г. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.232-235. - укр. УДК 81'246.2.

Матеріали статті відображають одну з актуальних проблем - прояснення ключових понять білінгвізму та двомовної освіти, які постають перед мовною освітою в сучасному освітньому просторі. У статті аналізується явище двомовної освіти в контексті розвитку сучасного світу, спираючись на соціолінгвістичні студії Олександра Потебні.

16.17.08.3831/202644. Фіксація гендерних стереотипів у лексикографічних працях. Чуешкова О.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.235-240. - укр. УДК 811.161.2'374.3:305.

Статтю присвячено розглядові гендерної стереотипізації в сучасних тлумачних словниках. Скласифіковано найпоширеніші гендерні стереотипи, висловлено окремі рекомендації стосовно уникнення цього явища. Наголошено на актуальності творення недискримінаційної мови, підкреслено роль словників у цьому процесі з огляду на їхню інформативну та нормативну функції.

16.31 Прикладне мовознавство

16.17.08.3832/193493. Сучасні технології у викладанні іноземних мов. Колонута Д.К. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №33, С.92-94.* - укр. УДК 378.147.88.

У статті проаналізовано доцільність впровадження сучасних інформаційних та комп'ютерних технологій, мультимедійних засобів та передових методик у процес опанування іноземної мови аудиторно, дистанційно та для самостійного вивчення. Обґрунтовано необхідність використання інноваційних технологій у практиці навчання іноземних мов. Розглянуто перспективи використання можливостей мережі Інтернет, автоматичних систем перевірки та оцінювання знань, комп'ютерної техніки для більш ефективного та результативного вивчення мови.

16.17.08.3833/193608. Ретроспекція загальнодидактичних підходів до іншомовної освіти. Чейпеш І.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №36, С.203-205.* - укр. УДК 81'243(09):37.091.3.

Здійснений історично-педагогічний аналіз загально-дидактичних підходів до іншомовної освіти на різних етапах суспільного розвитку й у різні вікові періоди вивчення іноземних мов. Розкрита суть актуальних дидактичних концепцій взаємозв'язку мови й культури. Акцентується увага на прикладному спрямуванні іншомовної освіти, на досягненні прагматичного результату - використання іноземної мови як засобу спілкування в актуальних для сучасної людини сферах. Визначені нові критерії опанування іноземною мовою в інформаційному комунікативному просторі.

16.17.08.3834/193638. Актуальні методи викладання іноземної мови. Кравець О.В. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №35, С.92-95.* - укр. УДК 372.881'243.

У статті розглянуто наступні методи викладання іноземної мови: граматико-перекладний метод, свідомо-порівняльний метод, аудіолінгвальний метод, метод свідомого оволодіння кодом, метод К.Гаттеню, метод фізичної реакції, емоційно-смісловий метод, розглянуто їх переваги та недоліки. На даному етапі розвитку навчання англійської мови найбільшого застосування знайшли комунікативно-орієнтовані концепції. Серед них найбільшою популярністю користується комунікативна, проектна, інтенсивна та діяльна методици.

16.17.08.3835/193747. Мовне портфоліо як засіб самоконтролю при навчанні іноземної мови. Горпінч Т.І. // *Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №37, С.37-40.* - укр. УДК 378.147.88.

Актуальність статті зумовлена реформуванням підходів до організації навчального процесу, у результаті якого виникають нові форми навчання, контролю і самоконтролю учнів, серед яких особливе місце займає мовне портфоліо. У статті здійснено огляд останніх вітчизняних та зарубіжних досліджень мовного портфоліо як засобу забезпечення якості освіти, визначено його основні структурні компоненти. Проаналізовано головні цілі та завдання мовного портфоліо, охарактеризовано його види. Окрім цього, на основі практичного досвіду аргументовано необхідність використання цієї технології у навчанні іноземної мови. Запропоновано рекомендації щодо роботи з мовним портфоліо.

16.17.08.3836/194406. Відтворення інверсії як перекладознавча проблема. Денисенко Н.В., Мілько Н.Є. // *Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.127-137.* - укр. УДК 811.111 '255.4:811.161.2.

Проблема відтворення емфазы залишається однією з невирішених проблем перекладу. Як маркери авторської інтенції емфатичні засоби в тексті оригіналу є експліцитними помічниками перекладача, що сприяють адекватному відтворенню ілюктивної сили висловлювання. У статті досліджується інверсія як засіб емфазы та способи її відтворення на прикладах перекладів англійських творів українською мовою. Виявлено і пояснено засоби створення інверсії та алгоритм їхнього перекладу засобами цільової мови.

16.17.08.3837/194571. Лексико-семантические инновации в современном украинском языке в аспекте переводческого опыта. Пахомова С. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.11-16.* - Словацька УДК 81'25.

Статтю присвячено дослідженню лексико-семантичних інновацій у сучасній українській мові 2013-2015 років у контексті подій Євромайдану та військового конфлікту на сході України. Її актуальність обґрунтовується потребами українсько-словацької перекладацької практики. Мета статті - з'ясувати походження і здійснити семантичну інтерпретацію близько 50 нових слів, метафор, фразеологізмів, власних назв, табу і евфемізмів, пояснити нові значення і конотації, які створюють особливі труднощі для перекладачів з інших країн, поповнюючи склад безеквівалентної й фонові лексики. У статті кожна аналізована одиниця подається у перекладі словацькою мовою.

16.17.08.3838/194588. Обучение языку на материале дефитонимической и дезоонимической деривации: методические рекомендации. Моргун А. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.47-52.* - рос. УДК 81:372.881.

Автор статті доводить, що необхідність вивчення словотвору як системи на уроках російської мови у національній школі обумовлюється тим, що системне вивчення російського словотворення сприяє поповненню словникового запасу учнів, підвищенню орфографічної грамотності, оволодінню закономірностями номінації, властивими сучасній російській мові, знайомству зі стильовим різноманіттям російської мови.

16.17.08.3839/194847. Развитие аудитивных умений у процессе изучения украинского языка на подготовочном отделении для иностранных граждан. Федорова О. // *Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №1/33, С.220-226.* - укр. УДК 811.161.2:388.147.

У статті розглянуто та проаналізовано основні види вправ для розвитку аудитивних умінь в процесі вивчення мови, виокремлено ті з них, що доцільно використовувати в процесі вивчення української мови інокомунікантами. Текстові повідомлення, що сприймаються на слух, повинні за складністю відповідати рівню психологічної та лінгвістичної підготовки іноземного студента. Аудіювання інокомунікантами потоку українського мовлення належить до вміння, які неможливо сформувати раз і назавжди і які потребують постійної практики, чіткого керівництва та контролю за процесом їх формування з боку викладача.

16.17.08.3840/194996. Особливості передачі під час перекладу українською мовою засобів вербалізації концепту lumiEre у фотографічному дискурсі. Буць Ж. В., Мехтієва К. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.43-46.* - укр. УДК 811.133.1'25.

У статті виявлено особливості передачі під час перекладу українською мовою засобів вербалізації концепту LUMIERE у фотографічному дискурсі. Особливу увагу приділено перекладацьким трансформаційним прийомам, що були застосовані під час українського перекладу вузькогалузевих текстів. Проаналізовано номінативне поле досліджуваного концепту з огляду на його відтворення в українському перекладі.

- 16.17.08.3841/195006. Інверсія в богословському стилі (на прикладі текстів української духовної поезії XVIII - початку XIX ст. Грималовський І.С. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка*, 2016, №5, т.1, С.84-87. - укр. УДК 811.161.2'38.
Стаття присвячена ролі та функціям інверсії у богословському стилі української мови, а саме у текстах духовної поезії XVIII - початку XIX століття. Інверсія - одна з найвиразніших ознак богословського стилю. У канонічних сакральних текстах найбільш поширеним її видом є постпозитивне розташування означення стосовно означуваного слова. У духовних віршах, окрім зазначеного, є й інші види інверсії, і це наближує їх до художніх текстів.
- 16.17.08.3842/195008. Проблеми перекладу вербальних репрезентацій фонових знань у назвах англomовних кінофільмів. Грінченко Н.О. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка*, 2016, №5, т.1, С.93-95. - укр. УДК 881.112.
У статті аналізуються типові помилки та труднощі, що виникають у процесі перекладу вербальних репрезентацій фонових знань на матеріалі назв англomовних кінострічок. Авторка розглядає проблему перекладу назв із лінгвістичної та перекладознавчої точок зору, а також бере до уваги ті екстралінгвістичні чинники, які мають безпосередній вплив на якість подібних перекладів.
- 16.17.08.3843/195011. Різновиди корпусу текстів у процесі перекладу документів офіційно-ділового стилю. Дем'янчук Ю.І. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка*, 2016, №5, т.1, С.104-107. - укр. УДК 81'33.
У статті висвітлено класифікацію корпусу текстів відповідно до їхніх лінгвостилістичних і семантико-синтаксичних ознак. У процесі зіставлення багатомовної наукової класифікації вказується на доцільність застосування під час перекладу багатомовних законодавчих документів паралельного, суміжного та порівняльного корпусів тексту. Пропонується алгоритм пошуку опорних слів (термінів, лексико-синонімічного ряду, окремих морфологічних одиниць) у суміжному зіставленні багатомовних колокацій.
- 16.17.08.3844/195015. Збереження стилістичних функцій арабських фразеологізмів під час їх перекладу українською мовою. Задко Т.П. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка*, 2016, №5, т.1, С.120-123. - укр. УДК 81.411.21.
У статті здійснено спробу різновекторного аналізу фразеологізмів із погляду специфіки підбору й застосування перекладацьких трансформацій, образної інтерпретації та відтворення їх стилістичного ефекту. Здійснено комплексне дослідження прийомів перекладу фразеологічних одиниць з арабської мови українською з урахуванням стилістичних особливостей.
- 16.17.08.3845/195028. Меню як різновид гастрономічного дискурсу: перекладацький аспект. Куликова В.Г., Ковальчук М.В. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка*, 2016, №5, т.1, С.176-179. - укр. УДК 811.133.1'255.4.
У статті крізь призму прагматичного й перекладацького аспектів досліджується один з різновидів французького гастрономічного дискурсу - меню, зокрема розглядаються особливості його перекладу українською мовою та роль різних трансформацій задля збереження прагматичного потенціалу оригіналу.
- 16.17.08.3846/195040. Передача імплікатур прагматичного впливу під час перекладу французьких рекламних текстів українською мовою. Пархоменко О.М., Наумець А.А. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка*, 2016, №5, т.2, С.46-52. - укр. УДК 81'25:811.111.
У статті досліджується значення імплікатур прагматичного впливу у французьких рекламних текстах з позиції теорії мовленнєвих актів та засоби їх передачі при перекладі українською мовою.
- 16.17.08.3847/195049. Стратегічний аспект перекладу артлангів. Ребрій І.М. // *Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка*, 2016, №5, т.2, С.83-86. - укр. УДК 811.111'255.4.
У статті досліджено проблему глобальних стратегій перекладу артлангів на основі їхніх лінгвoseміотичних параметрів. Для апостеріорних артлангів пріоритетною є стратегія одомашнення, що реалізується через калькування. Для апріорних артлангів пріоритетною вважаємо стратегію очуження, що реалізується через транскодування.
- 16.17.08.3848/195260. Формування аудитивних умінь в іноземних слухачів підготовчого відділення на матеріалі української пісенної творчості. Федорова О. // *Гірська школа Українських Карпат*. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №12-13, С.132-134. - укр. УДК 811.161.2:388.147.
Стаття присвячена проблемі формування аудитивних умінь. Аналізуються переваги і недоліки використання україномовного пісенного матеріалу як засобу навчання в процесі вивчення української мови іноземцями.
- 16.17.08.3849/196903. Social digital hermeneutics of cyber-texts. Bataeva K.V. // *Гуманітарний часопис*. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2, С.14-20. - англ. УДК 130.2.
У статті проаналізовано основні принципи пояснення та розуміння, які використовують у соціальній дигітальній герменевтиці, що вивчає специфіку кібертекстів; виявлено відмінності дигітальної герменевтичної парадигми від класичної герменевтики; проаналізовано інтерпретативні практики соціальної дигітальної герменевтики.
- 16.17.08.3850/196963. Культурний символ six degrees of separation як прецедентний феномен сучасної англосфери. Фоменко О.С. // *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.13-24. - укр. УДК 811.111'42.
У 1929 році угорський письменник Фрідеш Каринті в оповіданні "Ланки ланцюга" висловив думку про те, що всі мешканці планети Земля є значно ближчими одне до одного, ніж це може здаватися на перший погляд, і що потенційно кожна людина може встановити контакт з будь-ким лише за допомогою п'яти інших людей знайомих між собою. По суті, Ф. Каринті вперше сформулював теорію, яка пізніше стала відомою як "Six degrees of separation" (укр. "Теорія шести рукошляків"). Вперше інтерес до теорії у суспільстві з'явився у 1990-х роках завдяки масовій культурі - виходу та екранізації однойменної п'єси Джона Гуара, а справжній сплеск інтересу до неї спостерігається у 21-му столітті - у добу Інтернету й соціальних мереж, коли думка про "тісний" світ є як ніколи актуальною. Широка відомість як всередині англосфери, так і поза її межами дозволяє використовувати мовну одиницю Six degrees of separation не лише в науковому дискурсі, а в значно ширшому контексті в різних видах дискурсу. Цей чинник, а також фоносемантична привабливість і великий асоціативний потенціал мовної одиниці Six degrees of separation сприяли тому, що вона стала прецедентним феноменом англосфери. Прецедентність дозволяє використовувати цю мовну одиницю в академічному, дискурсі ЗМК, дискурсі художньої літератури, політичному дискурсі тощо. ПФ Six degrees of separation вживається у заголовках ЗМК, наукових публікацій і назвах книг, де він зазвичай виконує атрактивну та експресивну функції. Багатство асоціацій і конотацій мовної одиниці Six degrees of separation також роблять її привабливою для неймінгу. Зокрема, вона використовується у неймінгу організацій, комерційних компаній, Інтернет-спільнот за інтересами, благодійних проєктів та ініціатив. У сучасній англосфері прецедентний феномен Six degrees of separation

вживається в оригінальному та трансформованому вигляді. В останньому випадку спостерігаємо структурно-семантичні або морфологічні перетворення прецедентного феномену, насамперед заміну його компонентного складу. Водночас надмірне вживання культурного символу Six Degrees of Separation в англомовному дискурсі призводить до втрати ним своєї первісної оригінальності. Відбувається те, проти чого застерігав Джордж Орвелл: з яскравої метафори мовна одиниця Six degrees of separation перетворюється на кліше.

16.17.08.3851/196964. Ефективне використання мовних і немовних засобів для реалізації комунікативної інтенції. Іванова С.В., Плахотнюк Н.А. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.25-32. - укр. УДК 811.11-112.

У статті розглядаються проблеми ефективності мовної комунікації і конструктивної взаємодії учасників комунікативного процесу. Автори розглядають взаємозв'язок ефективної комунікативної дії з мовленнєвою стратегією того, що говорить, його вмінням правильно скоригувати вибір лінгвістичних і немовних засобів з прагматичною метою. У статті також визначається необхідність розвитку лінгвістичної і культурної компетенції того, що слухає для адекватного декодування комунікативної інтенції того, що говорить. Учасники комунікації певним чином регулюють поведінку один одного. Вибір тієї або іншої дискурсивної стратегії визначається глобальною метою комунікантів, якою є установка на взаєморозуміння або антагонізм, що дозволяє говорити про стратегії кооперації і зближення, або конфронтації. Смысловий зв'язок взаємодії базується на об'єднанні реплік загальною темою, конкретизації подальшої репліки попередньою, компенсації не підтримки формальними засобами і т. п. Ефективність підбору вербальних і невербальних засобів визначає ступінь мовного впливу на адресата. При цьому, адресат і адресант в комунікації можуть виступати як змінні величини: як власне адресат, кому призначене висловлювання, квазіадресат, як об'єкт непрямого звертання, адресат-ретранслятор, роль якого - в доведенні повідомлення до істинного адресата, непрямий адресат - третій антропоконституент, присутній під час акту комунікації навіть у часових межах одного висловлювання. Кожний акт мовленнєвого спілкування може змінювати значення стаціонарного речення, включати в нього дещо більше або бути йому протилежним. Пропускаючи через свою свідомість загальноприйняті норми її правила, вона трансформує і доповнює їх новими нюансами та якостями. Тому індивідуум веде спілкування, приймаючи запропоновану стратегію комунікації, вибираючи або відкидаючи, комбінуючи ті чи інші типи мовленнєвого акту для адекватного вираження своєї пропозиції в спілкуванні з партнером. При цьому в пропозиційному змісті неминуче відбиваються особистісні характеристики співрозмовників, їх вік і стать, виступаючи як суб'єктивні фактори мовленнєвої ситуації.

16.17.08.3852/198851. Специфіка укладання електронних навчальних словників вузької спеціалізації (на прикладі термінології в галузі авіапілоту). Кудоярова О.В., Сологуб К.С. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3, С.83-88. - укр. УДК 811.111'276 : 004 : 621.45.

Статтю присвячено створенню електронного навчального термінологічного словника в галузі авіапілоту. Було проведено аналіз наявних платформ для створення електронних словників. На підстав і семантичного аналізу термінів було розроблено навчальні матеріали. Результатами дослідження є готовий навчальний електронний словник у галузі авіапілоту.

16.17.08.3853/199000. Особливості використання конкретизації при перекладі англомовних новин українською мовою. Недайнова І.В., Славутський О.Д. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.54-59. - укр. УДК 81'25=111.

У статті досліджуються лексичні та граматичні особливості застосування конкретизації як перекладацького засобу та проводиться аналіз причин її використання у перекладі конкретних текстів новин сучасних ЗМІ. Конкретизація як один з прийомів перекладацьких трансформацій розглядається як засіб досягнення семантичної еквівалентності вихідного тексту та тексту перекладу. В ході написання статті продемонстровано, як прийом конкретизації застосовується для відтворення слів з широкою семантикою, значення яких реалізується в контексті.

16.17.08.3854/199001. Лексико-стилістичні особливості перекладу англомовних текстів ЗМІ на українську мову. Акоп'янець Н.М., Ворожбіт М.Ю. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.59-63. - укр. УДК 811.111'25.

У статті наведені лексико-стилістичні особливості перекладу текстів ЗМІ з англійської мови на українську з урахуванням особливих чинників, що впливають на характер інформаційно-комунікативного процесу. В дослідженні подаються основні прийоми, які використовуються в газетно-інформаційних матеріалах. Особлива увага приділяється визначенню специфіки лексичних трансформацій при перекладі текстів ЗМІ та виникненню лексико-стилістичних труднощів при перекладі.

16.17.08.3855/199002. Особливості перекладу бізнес-ідіом в англомовному економічному дискурсі. Доля А.В., Пільгуй Н.М. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.63-66. - укр. УДК 811.111:81'373.612.2.

У статті розглядаються бізнес-ідіоми як засоби вираження певної наукової концепції. На прикладі англомовних економічних текстів, а саме статей журналу "Forbes", представлені лексичні особливості перекладу бізнес-ідіом, виконано статистичний аналіз частотності застосування способів перекладу бізнес-ідіом у текстах англомовного економічного дискурсу. Стаття описує інструменти та особливості перекладу бізнес-ідіом з англійської на українську мову та досліджує важливість контексту в перекладі. У роботі також згадується використання бізнес ідіом у назвах статей. Стаття також засвідчує випадки багатозначності слів і описує роль контексту у перекладі.

16.17.08.3856/199003. Метафора як засіб втілення наукового знання в англійській мові та проблема еквівалентності перекладу на українську. Ляшкова І.І., Голюкова О.М. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.67-70. - укр. УДК 811.111:81'373.612.2.

У статті розглядається функціонування метафори у науково-технічних текстах та розкриття способів перекладу термінів-метафор у науково-технічному контексті. Також розкривається і пояснюється необхідність використання метафор для розуміння наукових явищ та понять. Автором досліджуються способи та особливості передачі метафори у науково-технічному контексті українською мовою. Придільено увагу труднощам перекладання. Надано переконливі та логічні приклади.

16.17.08.3857/199804. Особливості навчання іноземної мови з урахуванням артикуляційної бази рідної мови. Прожогіна І.М. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.87-96. - укр. УДК [811.161.1+811.161.2]'243'342.2:378.147.

Доводиться, що контрастивний аналіз артикуляційних баз рідної та іноземної мов є підґрунтям національно орієнтованого навчання фонетики. Він дозволяє передбачати й попереджати ймовірні вияви фонетичної інтерференції й будувати систему роботи над вимовою відповідно до потреб і труднощів носіїв тієї чи іншої мови. Запропоновано зміст і порядок опрацювання фонетичного матеріалу для постановки чи корекції української та російської мови носіям китайської, турецької, перської мов.

16.17.08.3858/199805. Трансформація форм і змісту навчання іноземців в умовах інноваційного розвитку освіти. Селіверстова Л.І. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.96-105. - укр. УДК 81:372.881.

У статті досліджується питання сучасної методики викладання української мови як іноземної, а саме, трансформація форм і змісту навчання української мови іноземців з урахуванням сучасного інноваційного розвитку освіти, за умови технічного забезпечення навчального процесу, а також описані методи активізації засвоєння навчального матеріалу. Акцентовано увагу на створенні нових форм освіти (транснаціональної, дистанційної, короткострокової, стислої, вузькоспеціалізованої, соціокультурної) та на ресурсах їхнього забезпечення, а також на виборі мови навчання (української, російської, англійської). У статті порівнюються традиційні та інноваційні способи навчання.

16.17.08.3859/199807. Категорія живого - неживого у навчанні російської мови як іноземної. Тростинська О.М. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.117-125. - укр. УДК 811.161.Г243'37.

У статті аналізуються функціонування і способи вираження лексико-граматичної категорії живого - неживого в російській мові, розглядаються етапи вивчення означеної категорії на заняттях з російської мови в іноземній аудиторії, виділено групи конкретних іменників з точки зору їхнього відношення до названої категорії, проаналізовано іменники з коливаннями у значенні живого і неживого.

16.17.08.3860/199808. Коди культури як основа формування лінгвосоціокультурної компетентності інофонів. Чень Чунься. // Викладання мов у вищих навч. закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28, С.126-135. - рос. УДК 81'27:304.2.

Статтю присвячено визначенню лінгвометодичних основ системи формування лінгвосоціокультурної компетентності інофонів. Актуальність дослідження визначається тим, що під час засвоєння іншомовної культури разом із іноземною мовою найбільш складним і важливим бачиться вивчення її національно забарвлених компонентів. Проаналізовано сучасний стан вивченості одиниць зберігання й передачі культурного знання. В сучасній лінгвокультурології та когнітивній лінгвістиці систему знаків-носіїв культурних смислів називають кодом культури. Культурні коди передаються за допомогою культургенів і виражаються в лінгвокультурних одиницях - концептах. З метою формування лінгвосоціокультурної компетентності запропоновано створення рівневої системи: коди культури - сценарії - одиниці мови різних рівнів.

16.17.08.3861/199853. Складність класу семантико-залежних задач обробки тексту. Бісікало О.В., Богач І.В. // Вісник Вінницького політехн. ін-ту. Вінниця: Вінницький нац. техн. ун-т, 2016, №3(126), С.87-93. - укр. УДК 81'322; 004.934; 004.912.

Розглянуто формальні ознаки класу семантико-залежних задач обробки тексту, обґрунтовано його Np-повну процедурну складність. На основі аналогії між задачами про рюкзак та автоматичного реферування тексту показано доцільність використання формальних лінгвістичних знань з огляду на зменшення процедурної складності. Запропоновано універсальний підхід до обробки тексту з урахуванням зв'язків між сутностями, отримано його інформаційну оцінку та визначено шляхи удосконалення.

16.17.08.3862/200026. Дискурсивні помилки у синергетиці спеціального перекладу. Дорофеева М.С. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.15-25. - укр. УДК 81'25.

У статті проаналізовано типові помилки у спеціальному перекладі на рівні цільового дискурсу. Спеціальний переклад розглядається як синергетична система самоорганізації, що функціонує за принципом динамічної ієрархії перекладацьких рішень. Хибні рішення перекладача на дискурсивному рівні системи спеціального перекладу класифіковано за критерієм домінанти перекладу. В результаті порівняльно-перекладацького аналізу виявлено дискурсивно-цільові, дискурсивно-комунікативні та дискурсивно-фахові помилки.

16.17.08.3863/200028. Інтерпретація результатів дослідження способів перекладу аббревіатур медичного дискурсу. Кукаріна А.Д. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.31-39. - укр. УДК 81.255.4.

Сучасні лінгвістичні дослідження тягнуть до поглибленого вивчення одиниць перекладу у певному дискурсі. Медична аббревіатура - сучасний процес творення конденсованих одиниць вимагає дослідження структури кожного компонента. Представлені результати дослідження способів перекладу аббревіатур допомагають у вивченні термінологічного апарату медичного дискурсу.

16.17.08.3864/200033. Базові цілі та завдання перекладознавства. Швачко С.О., Кобякова І.К., Ковтун В.О. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.71-76. - англ. УДК 81'111.

У статті осмислюються питання підготовки перекладачів, аналізується процедура подолання професійних труднощів. Пропонується парадигма завдань та вправ для навчального процесу. Валідним є питання розробки завдань та вправ, використання їх, на лекціях та практичних заняттях із перекладу.

16.17.08.3865/200114. Критичний аналіз класичних моделей перекладу. Государська О.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.17-25. - укр. УДК 130.2:81'22.

У статті здійснюється аналіз класичних моделей перекладу (теорія формальної та динамічної еквівалентності, теорія закономірних відповідностей, інформаційна теорія перекладу, ситуативно-денотативна модель, функціонально-прагматична модель, теорія рівнів еквівалентності, інтерпретативна теорія) з метою з'ясування їхніх переваг і недоліків та формування на їхній основі такої моделі перекладу, яка б мала універсальне застосування під час як усного, так і письмового перекладу текстів різного жанрового спрямування. Автори вищезазначених моделей наголошують на важливості адекватної передачі при перекладі комунікативно значимої інформації, однак не надають чітких відповідей на запитання: як виявити релевантні елементи змісту, як відбувається процес відтворення фрагментів дійсності, покладених в основу тексту оригіналу, і найголовніше - як створити універсальну модель перекладу.

16.17.08.3866/200154. Класифікація текстів у військовому перекладі. Нікіфорова О.М. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.33-41. - укр. УДК 81'25.

У статті розглядається питання класифікації текстів військової тематики у зв'язку із розробкою спеціальних теорій перекладу, однією з яких є теорія військового перекладу. Проведено огляд класифікацій видів та текстів у військовому перекладі, визначено основні критерії класифікації текстів на військово-політичні, військово-технічні та військово-спеціальні. Ця класифікація дає можливість визначити стратегію військового перекладу, обрати метод і прийом перекладу, провести оцінку та редагування цільового тексту з метою досягнення функціональної тотожності як основи всіх перекладацьких перетворень.

16.17.08.3867/201309. У пошуках перекладацьких універсалій: корпусний підхід до експліцитації. Засєкін С., Колесникова І. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.36-46. - укр. УДК 81'25.

У статті викладено результати дослідження експліцитації як перекладацької Т-універсалії на основі двох спеціально укладених корпусів - українського корпусу оригінальних художніх текстів (УОК) та українського перекладного корпусу (УПК), обсяг кожного з яких становить 6 млн. 200 тис. слововживань. Ця розвідка є продовженням вивчення перекладацьких універсалій, відбитого в серії попередніх публікацій (Zasyekin, 2010; Засєкін, 2012) із теми. Результати дослідження доводять наявність у перекладених

текстах експліцитації, що виражена суттєвим збільшенням кількості введених перекладачами сполучників, дискурсивних маркерів локальної й глобальної когерентності, а також модальних слів.

16.17.08.3868/201316. Образність слова в оволодінні іноземною мовою. Лиля М. // Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1), С.125-133. - укр. УДК 81:372.881. У статті розглянуто образність слова як чуттєвої форми психічного явища, здатності викликати у свідомості людини уявний образ об'єкта або ситуації, суб'єктивний феномен, що виникає в результаті предметно-практичної, сенсорно-перцептивної, мислительної діяльності; подано схему презентації іншомовного слова, охарактеризовано роль образності слова в оволодінні іноземною мовою.

16.17.08.3869/202645. Картина мовного світу в парадигмі науково-технічного перекладу. Широков В.А., Купріянов Є.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.240-246. - укр. УДК 811.161.2'374.26.

Стаття присвячена окремим питанням розроблення феноменологічної теорії фахової мови в парадигмі науково-технічного перекладу. Встановлено феноменологічний характер мови спеціального призначення, схарактеризовано складники її системи (мовна триада "структура - субстанція - суб'єкт") та визначено їх роль в науково-технічному перекладі. У контексті феноменологічного підходу до вивчення фахової мови виведено положення, які є вихідними для феноменологічної теорії фахової мови як інструменту науково-технічного перекладу.

16.41 Мови світу

16.17.08.3870/200698. Засоби і способи реалізації модальності можливості в сучасній китайській мові. Любимова Ю.С. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.72-78. - укр. УДК 811.581.11'367.7(045).

У статті представлено аналіз засобів і способів реалізації модальності можливості в сучасній китайській мові. З'ясовано, що ФСП модальності становить макрополе, яке складається з модальних мікрополів (субполів), зумовлених певним значенням. Було обґрунтовано, що семантична категорія можливості в китайській мові становить інтерес для дослідження та більш детального аналізу. На основі цієї семантичної категорії було виокремлено субполе можливості, а також проаналізовано його конституенти - ядро субполя та його периферію.

16.17.08.3871/202465. Мовна стійкість, мовна толерантність і мовний конформізм в повсякденному спілкуванні молоді. Цар І. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(2), С.68-76. - укр. УДК 811.161.2'246.2'27.

У статті з'ясовано співвідношення понять "мовна стійкість", "мовний конформізм", "мовна толерантність", на основі диктофонних записів спонтанного мовлення молодих киян проаналізовано фактори перемикання кодів у їхньому спонтанному повсякденному спілкуванні, особливості проявів мовної стійкості у мовленні молоді м. Києва тощо. Перемикання кодів спричинене переважно комунікативною метою, потребою цитування, переданням прямої мови, вживанням фразеологізмів, повторенням іншомовного фрагмента висловлювання, а також прагненням надати висловлюванню експресивності. Відсутність мовної стійкості українськомовної молоді і одночасне поширення мовної толерантності на тлі переважної мовної стійкості у російськомовному молодіжному середовищі створює умови для формування суржиків.

16.17.08.3872/202466. Перемикання кодів у розмовному мовленні держслужбовців Полтавщини - координативних білінгвів. Шелудько В. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(2), С.77-85. - укр. УДК 811.161.2,246.2'27:35.08.

Проаналізовано результати соціолінгвістичного анкетування 240 державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, які позиціонують себе як координативні білінгви і мешкають на Полтавщині. Охарактеризовано мовну поведінку таких спеціалістів під час фахового, родинного та позародинного спілкування за умов вимушеної українсько-російської двомовності. Підтверджено прагнення держслужбовців використовувати навіперемінно дві мови. Приділено увагу мовній стійкості службовців у різних комунікативних ситуаціях. З'ясовано готовність державних службовців Полтавської області змінити мову відповідно до мови співрозмовника, а також розглянуто інші причини перемикання кодів в їхньому усному мовленні.

17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧИСТЬ

17.01 Загальні питання літературознавства

17.17.08.3873/193540. Компаративістика на переломі тисячелетий: традиція и обновление в украинском и российском литературоведении. Бедзир Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.48-51. - рос. УДК 82.0; 82.09.

У статті розглядаються досягнення українського та російського порівняльного літературознавства у взаємозв'язку з актуальними проблемами західних компаративних стратегій. Спіратись на якості, властиві літературі, не розсувати контексти компаративістики до безмежності, враховувати особливості національних літератур - такими постають вектори розвитку теорії та практики російської та української компаративістики.

17.17.08.3874/194432. Науковий простір біографії академіка Д.В. Затонського. Котовець Д.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.328-338. - укр. УДК 82-94.

У статті простежено науковий шлях видатного українського ученого-літературознавця Д.В. Затонського. Наголошено на вагомій ролі науковця у розбудові шкільного курсу світової літератури в Україні. Вперше зроблено спробу систематизувати та

хронологічно описати найважливіші етапи життя, які вплинули на становлення Д.В. Затонського як ученого-літературознавця та одного із будівничих шкільної літературної освіти.

17.17.08.3875/194476. Ф. Коваль - популяризатор творчості Тараса Шевченка на заході. Бочко М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.50-55. - укр. УДК 82.0(091); 82.09(091); 82.0(092); 82.09(092).

У публікації аналізуються окремі літературно-критичні та публіцистичні статті Ф.Ковалю, в яких він писав про велич Т.Шевченка та вплив його творчості на формування свідомості українського народу, а також популяризував на Заході його творчість.

17.17.08.3876/194499. Еміль Дюран - автор першого фундаментального дослідження про Тараса Шевченка у Франції. Мотрук В., Кустьяев Є. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.163-168. - укр. УДК 82.0(091); 82.09(091); 82.0(092); 82.09(092).

У статті висвітлено питання поширення літературної спадщини Т.Г.Шевченка у франкомовному культурному просторі. Детально проаналізовано нарис про життя і творчість Т. Шевченка літературознавця і перекладача Емілія Дюрана-Гревеля, який був у ті часи найкращим джерелом інформації французів про українського поета.

17.17.08.3877/200019. "Патос земного шляху": буденність Еріха Ауербаха. Гумбрехт Х.У. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.261-294. - рос. УДК 929(Ауэрбах).

В статті представлено короткий інтелектуальну біографію Еріха Ауербаха, що охоплює ранній період його академічної кар'єри та історію вимушеного від'їзду з нацистської Німеччини. Автор концентрує свою увагу на джерелах зацікавленості німецького вченого у проблемах "дійсності" та "повсякденності". Фігури Вальтера Бен'яміна, Людвіга Бисвангера, Лео Шпітцера та Вернера Краусса представлені у якості поетичних персонажів біографії Ауербаха, покликаних контекстуалізувати трагічність епохи, в якій цим вченим довелося винаходити власну ідентичність.

17.17.08.3878/202595. Чому М.Ф. Сумцов не став доктором словесності. Матушек О.Ю. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.16-20. - укр. УДК 821.161.2:929.

У цій статті розглядається робота М. Сумцова "До історії південноруської літератури. Лазар Баранович" (1885), яка була подана цим вченим на здобуття докторського ступеня. Автор приходить до висновку, що дослідження М. Сумцова цілком відповідало науковому гуманітарному дискурсу того часу: Лазар Баранович постає в ньому як особистість з активною громадянською позицією, естетична складова його творчості менше цікавила дослідників.

17.07 Теорія літератури

17.17.08.3879/193533. Відтворення зорової поведінки персонажів як маркера соціального статусу в українському художньому перекладі (на матеріалі англійських романів XIX століття). Попович Ю. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.13-18. - укр. УДК 82.03; 82:81'255.2.

У статті розглядається проблема відтворення зорової поведінки як маркера соціального статусу персонажу. Дослідження виконано в рамках антропоцентричного підходу на матеріалі українських перекладів англійських романів XIX століття, з'ясовуються труднощі її передачі, аналізуються основні тактики, до яких вдаються перекладачі для їх подолання.

17.17.08.3880/193535. Фразеологізм и паремия как типологически- речевая характеристика современной языковой личности (на материале современной художественной прозы). Бабяк Е. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.24-28. - рос. УДК 82:81-26; 82:81'38.

У статті розглядаються терміни "фразеологізм", "паремія" та "мовна особистість"; проаналізовано проблему "мовної особистості"; з'ясовано її структуру та основні одиниці презентації. Проведено аналіз впливу фразеологічних одиниць та паремій на мовну особистість у сучасній російській прозі.

17.17.08.3881/193539. Поезія словацького модернізму в естетичному осмисленні українських перекладачів. Ліхтей Т. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.43-47. - укр. УДК 82.03; 82:81'255.2.

У статті простежується творчість визначних словацьких поетів-модерністів Івана Краска, Янка Єсенського та інших в естетичному осмисленні відомих українських перекладачів, серед яких Дмитро Павличко, Віталій Конопадєць, Дмитро Кремінь, Гаїна Коваленко та ін. Робиться спроба порівняльного аналізу паралельних перекладів.

17.17.08.3882/193541. "Бесконечный тупик" Д. Галковского: диалог традиций. Садыкова Л. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.52-54. - рос. УДК 82.02.

У статті досліджується схожість нелінійного роману Д. Галковского "Безкінечний тупик" з класичними есеїстичними текстами ("Досліди" М. Монтеня і "Думки" Б. Паскаля), що свідчить про діалог традицій із збереженням специфічних особливостей художнього світу і філософської системи письменника. Літературознавчі, культурологічні філософські та історичні есе як структурні одиниці творів з'єднані в єдине ціле завдяки низці художніх стратегій (парадоксализація, белетризація, домислювання, драматизація, фантазування, "перевертання"), що призводить до виникнення нової художньої якості - есеїстичності.

17.17.08.3883/194395. Коммуникация насилия в современной "новой драме". Кириченко Д.А. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.40-45. - рос. УДК 821.111.

Насильство розглядається в статті як один із способів побудови комунікації в "новій драмі" на сучасному етапі. Дослідження обумовлено значимістю даної концепції для інтерпретації сучасної драми. Комунікація насильства, що зробила важливий вплив на формування естетики і художньої мови "нової драми", аналізується у відношенні до п'єс зарубіжних драматургів.

17.17.08.3884/194398. Засоби об'єктивації вегетативних симптомів страху в сучасній американській художній прозі. Шумейко О.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.61-68. - укр. УДК 811.111:8142.

Стаття присвячена аналізу особливостей номінації вегетативних симптомів негативної базової емоції страху у художньому дискурсі. Матеріалом дослідження слугували прозові твори сучасних американських письменників. У статті висвітлюються невербальні засоби вираження страху та визначається корпус номінацій із компонентом значення "вегетативні симптоми" емоції страху. На основі частотного аналізу встановлено переважаючі засоби номінації вегетативних симптомів страху в сучасній американській прозі.

17.17.08.3885/194403. Особливості відтворення стилістики роману Марка Твена "Пригоди Гекльберрі Фінна" в українських, російських та польських перекладах. Альошина М.Д. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.102-111. - укр. УДК 81'255[821.111.(73)+821.121.2+821.162.1].

У статті проаналізовано українські, російський та польський переклади роману Марка Твена "Пригоди Гекльберрі Фінна" (на прикладі перекладів Н. Грінченко, І. Стешенко, Н. Дарузес та М. Тарновського) та історичні передумови їх створення. Досліджено мовно-стилістичні особливості цих перекладів. Показано, що переклад Н. Грінченко, виконаний на початку ХХ століття народною мовою, доволі точно відтворює оригінал твору. Пізніші проаналізовані переклади більшою мірою тяжіють до норм літературної мови.

17.17.08.3886/194407. Народнопоетична основа лірики Т. Шевченка у перекладах його творів румейським діалектом новогорької мови. Кутна Ю.Б. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.137-143. - укр. УДК 811.14'06'255.4.

У статті аналізуються особливості відтворення народнопоетичної основи ліричних віршів Тараса Шевченка румейськими поетами-перекладачами. Зокрема, розглядаються перекладацькі стратегії щодо відтворення окремих стилістично маркованих одиниць різних мовних рівнів: алітерацій, народнопоетичних епітетів, постійних метафор, іронії, персоніфікацій, звертань, повторів тощо. Зазначено тенденцію румейських поетів до "натуралізації" перекладу.

17.17.08.3887/194410. Образ вченого у творах В. Підмогильного та О. Слісаренка у контексті роздумів про неореалізм. Жигун С.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.156-163. - укр. УДК 82.02=161.2.

У статті аналізуються образи науковців у творах "Авеніта" та "Чорний ангел" О. Слісаренка та "Невеличка драма" В. Підмогильного. Виявлено, що науковець у творах Слісаренка працює над винаходами, здатними змінити життя людства на краще, повстає проти природи і здорового глузду й зрештою, змушений боротися з обставинами. Натомість герої В. Підмогильного прагнуть заглибитися у природні властивості й навчитися відтворювати їх. Оскільки неореалізм - стиль, що розвивав реалістичний гносеологізм, то художня практика Слісаренка із її волюнтаризмом та трансцендентністю є йому чужою й ефективніше розглядати її як авангардистську.

17.17.08.3888/194412. Игры разума в "Романе с кокаином" М.Агеева. Летаева Н.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.169-173. - рос. УДК 82-3.

Проза молодшого покоління російських письменників першої хвилі еміграції, відомого в російському літературознавстві як "непомічене покоління", становить інтерес для дослідників явища російського зарубіжжя 20-30-х років минулого століття. "Роман з кокаїном" М. Агеева, опублікований вперше в 1934 році в Парижі в журналі "Числа", що зіграв помітну роль у становленні та розвитку молодшої емігрантської літератури, як "Повість з кокаїном", - явище значне для літератури російської діаспори та російської літератури в цілому. У повісті, що вписується в коло его-документальної прози, репрезентовано світобачення "людини 30-х років" крізь призму авторської свідомості і свідомості головного героя Вадима Масленнікова, на початку повісті гімназиста, потім студента, що живе в Москві напередодні відомих подій початку ХХ століття. У формі щоденникових записів, улюбленому жанрі молодшого покоління російських письменників першої хвилі еміграції, відображено полемічний початок, що дозволяє автору зберегти форму художнього дискурсу і наповнити її публіцистичним пафосом, властивим російській зарубіжжю в цілому. Дискусія як складова частина поезиї "Романа з кокаїном" експлікується саме ті питання, які хвилювали російської людини початку століття в Росії і продовжували хвилювати російського людини, що опинилася у вимушених умовах емігрантського існування: це питання віри, кризи православ'я, двоїстої природи особистості, людських відносин, пошуку любові і щастя. "Поєдинки" розуму в "Романі з кокаїном" дозволяють зробити висновок про притаманні повісті особливості інтелектуальної прози та спадкуванні лермонтовських традицій у зображенні "душі людської".

17.17.08.3889/194413. Образ інтелектуала як чужого в оповіданнях Станіслава Дигата. Остапович М.О. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.177-184. - рос. УДК 82.091.

Процес комунікації у ХХ столітті виявився доволі проблемним, адже свідомість людини виявилася розділеною між сотнями можливих дискурсів. Висловлювання вже на стадії ілюкції спотворене, перлокутивна дія часто є протилежною, ніж очікувалося. Польський письменник, публіцист, актор Станіслав Дигат вловив у своїх оповіданнях момент "початкового поділу" свідомості європейця, який відбувся після Першої світової війни. Добровільне носіння кетмана, присвоєння назв-симулякрів останнім об'єктам реальності, осмислення глибини даної проблеми завдяки засобам гумору - ось головна мета С. Дигата. Метою дослідження є з'ясування причин неможливості порозуміння між героями оповідань С. Дигата, аналіз образу-концепту "кетман" та засобів гумору, що використані автором для зображення екзистенціального конфлікту в суспільстві та свідомості окремого героя, осмисленні протиставлення "Я - Чужий".

17.17.08.3890/194414. Особисте життя науковця у романах Н. Рибак "Час сподівань і звершень" і Ю. Мушкетика "Біла тінь". Ткаченко Р.П. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.185-192. - укр. УДК 821.161.09.

У статті йдеться про окремі аспекти образу вченого у романах Н. Рибак та Ю. Мушкетика. Дослідника цікавить передовсім приватне життя героя, прототипи якого за радянської доби упродовж 60-70 рр. ХХ ст. стали "героями нашого часу". Образ науковця проаналізовано на основі психоаналітичного методу з урахуванням історико-культурного контексту та ідіостилію письменника. Любов як основний мотив особистого життя персонажа визначає міру цілісності його натури, особистісний характер його професійної діяльності.

17.17.08.3891/194415. Інтелектуальний дискурс у Романах І. Багряного: образи професорів. Шапошникова О.О. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.193-200. - укр. УДК 821.161.2-3.

Образи професорів, виведені у творах письменника, відображають авторське ставлення до наукової інтелігенції. Її представники - це нецільні натури, більш чи менш антропологічно zdeформовані, які виявляють свою нежиттєздатність в умовах психологічної напруги і демонструють неспроможність вирішення онтологічних питань. У статті окреслено такі концептуально значущі ознаки інтелектуального дискурсу І. Багряного, як пріоритет тоталітарної дійсності та реальної практики над науковою теорією, творчої думки над ерудованістю, простонародної етики над наукою.

17.17.08.3892/194417. Intellectual duelling as a means of self-comprehension in the reluctant fundamentalist. Berezanska Yu.V. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.208-213. - англ. УДК 821.111(73).

У статті проаналізовано особливості втілення техніки "драматичного монологу" у романі Мохсіна Хаміда "Фундаменталіст мимоволі". Роман набуває характеру дискусії між головним героєм та мовчазним американським слухачем. Ця одностороння розмова передбачає присутність слухача і співрозмовника, і, таким чином, стимулює читача перейняти роль партнера у дискусії. У контексті бурхливого "драматичного монологу" відбувається расизація національної ідентичності протагоніста; автор розмірковує над психологічними і соціальними наслідками трагедії 11 вересня. Формат "драматичного монологу" забезпечує продуктивне розкриття внутрішнього світу наратора, поступові зміни його світосприйняття, саморепрезентації та самопозиціонування.

- 17.17.08.3893/194419. Характерні риси подієвості феноменологічної прози (на матеріалі творів Т. Прохаська). Гребенюк Т.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.221-228. - укр. УДК 821.161.2.02.
У статті здійснюється дослідження особливостей читацької рецепції феноменологічної прози - художніх текстів, інтенційною сутністю котрих є створення безоцінної картини буття, осягнення внутрішньої суті суб'єктів, предметів і процесів, що її складають. На матеріалі твору Т. Прохаська "Як я перестав бути письменником" розглядається специфіка творення автором ефекту співпоглядання з читачем деталізованої суб'єктивованої картини світу.
- 17.17.08.3894/194422. Розкладання гуманістичної концепції людини у дзеркалі художньої літератури: дендізм. Пугаченко А.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.247-253. - укр. УДК 82-1:165.742.
У статті запропоновано розглянути розкладання гуманістичної концепції людини у дзеркалі художньої літератури. Автор зупинився лише на одному з проявів дегуманізації у поетичному мистецтві - на феномені дендізму. Аристократична субкультура денді породила такий художній образ людини, в якому ренесансне прагнення універсалізму поєдналося з рисами дегуманізації, серед яких: нарцисизм, честолюбство, марнославство. Автор простежив еволюцію homo universalis на матеріалі роману Дж. Бульвера-Літтона "Пелем, або Пригоди джентельмена" і дійшов висновку, що художній образ денді значно відрізняється від того розхожого уявлення про денді, яке спадає на думку завдяки численним наслідувачам дендізму.
- 17.17.08.3895/194424. Інтелектуальність в романі VS інтелектуальний роман: до проблеми дифініціювання жанру. Ганюшенко Ю.А. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.265-272. - укр. УДК 82-31:82-1 -9-047.272.
Стаття присвячена проблемі становлення жанру українського інтелектуального роману в контексті загальносвітового розвитку жанрового різновиду. Аналізується архітектоніка інтелектуальної романістики на тлі модерністського оновлення жанру для наукового розмежування із поняттям інтелектуальності в літературі, що являє собою середовище для формування жанрового різновиду.
- 17.17.08.3896/194427. Геополітично-гендерний Warcraft: формула "загубленого світу" в романі Владислава Івченка "Химери диконого поля". Філоненко С.О. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.287-294. - укр. УДК 821.161.2 82-312.9.
У статті розглядається новий роман сучасного українського письменника Владислава Івченка "Химери Дикого поля", що є адаптацією популярної формули фентезі "загублений світ". Твір побудовано на прийомі тендерної інверсії. Геополітичні рефлексії, пов'язані із образом таємничої зони між Україною та Росією як "альтернативної реальності" перегукуються з подіями 2014 року на Донбасі. В романі синтезовано елементи детективного, пригодницького жанрів і фантастики, зокрема формули "потрапляння", комп'ютерних ігор.
- 17.17.08.3897/194429. Специфіка функціонування архетипу ребенка в романі У.Стайрона "Выбор Софи". Бондарь Н.Ю. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.304-313. - рос. УДК 821.111: 410.1.
У статті розглядається специфіка функціонування архетипу дитини в романі американського письменника У. Стайрона "Вибір Софі". Мета статті - визначити специфіку функціонування архетипу дитини в індивідуально-авторському трактуванні з урахуванням історичного наповнення. Простежено основні тенденції наповнення архетипу дитини актуальними історичними характеристиками. Встановлено, що архетип дитини трансформується у зв'язку з історичними та соціальними потрясіннями. У романі Стайрона актуалізовані як сакральні риси дитини, так і риси жорстокості, нелюдськості та байдужості.
- 17.17.08.3898/194431. Поетика "Священних сонетів" Джона Донна. Зуєнко М.О. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.322-328. - рос. УДК 821.111:7.034.7(092).
У статті досліджується метафізичний зміст "Священних сонет" Джона Донна. Визначається своєрідність жанрової та композиційної структури циклу, їхня роль у розкритті філософських проблем, що порушує автор. Особлива увага приділяється культурно-духовним домінантам творів, які розкриваються в символіці, образній системі. Звернення до біблійних образів і мотивів дозволяє Джону Донну вести діалог з культурою минулого й створити власну барокову парадигму мистецтва.
- 17.17.08.3899/194433. Пространство детства в новеллах Ж.М.Г. Леклезіо. Кушнир И.Б. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.338-346. - рос. УДК 821.133.1-311.2.094 9".
Проблема зв'язку між людиною та Природою надзвичайно важлива у творах Ж. М. Г. Леклезіо. Тема дитинства трактується як пора, коли цей зв'язок дитини з Природою ще не розірваний. Дитячі образи, створені автором, показують, що повернення до чистоти дитинства все ще можливе. У статті досліджено проблему дитинства та образи дітей, котрі є головними героями збірок новел "Серце пече та інші романи", "Мондо та інші історії" французьким автором-лауреатом Нобелівської премії 2008 року.
- 17.17.08.3900/194434. Гра з текстом у романі "Пентакль". Новик О.П. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.346-355. - укр. УДК 821.161.2.09.
У статті розглянуто гру з текстом у романі "Пентакль", що написаний кількома авторами як обіграння творчості Миколи Гоголя. Визначено, на яких рівнях тексту автори використали літературну гру, зокрема, яку роль відіграє назва збірки і назви окремих оповідань. Проаналізовано особливість структури тексту, виокремлено різні види використання чужого тексту, простежено послуговування гоголівським текстом. Хронотоп роману досить складний завдяки поєднанню реального та фантастичного, часових зсувів, містичних планів та подорожей у часі.
- 17.17.08.3901/194435. Самоубийство в романі М. Арцибашева "Санін". Панова Н. Ю. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.355-363. - рос. УДК 821.161.1:179.7.
Одним з типових представників ідейного і літературної течії виник в Росії після поразки революції 1905 року є письменник Михайло Петрович Арцибашев (1878-1927). Роман "Санін" є найзнаменитішим і найскандальнішим романом письменника. Основна ідея роману "Санін" полягає в звичайному декадентському питанні: у чому сенс життя? І традиційний декадентський відповіді, що життя безглузде. У статті розглянуті суїцидальні акти героїв, проаналізовано їх думки, почуття і переживання, а також причини, що штовхнули їх на самоубийство.
- 17.17.08.3902/194469. Розуміння Тараса Шевченка сучасною Україною. Бача Ю. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальна комунікація. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.21-24. - укр. УДК 82:316.3.
У статті висвітлюється стан сприйняття постаті Т. Шевченка в сучасній Україні, аналізується офіційне визнання геніальності автора "Кобзаря" на різних етапах історичного розвитку та його роль у формуванні національної самосвідомості українців.

- 17.17.08.3903/194484. "Заповіт" Т. Шевченка у перекладацькій інтерпретації Ешрефа Шем'ї-Заде. Демірджасва Л. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.88-90. - укр. УДК 801.82: [821(=512.19) +821.161.2].
У статті дана оцінка творчої особистості Т. Шевченка. Зроблено порівняльний аналіз славетного Шевченківського твору "Заповіт" у перекладі поетом Ешрефом Шем'ї-заде на кримськотатарську мову.
- 17.17.08.3904/194487. Поетика сцени притчевого характеру Т.Г. Шевченка "Сотник". Ковлік С. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.101-103. - укр. УДК 82:801.6; 82Ф1 Ф9.
У статті досліджено мікро- та макропоетику сцени притчевого характеру Т. Шевченка "Сотник". Визначено функції діалогічних конструкцій сцени, типи реплік, способи їх компоновання. Авторка визначила, що твір Т. Шевченка "Сотник" не є власне притчею - в ньому лише повністю домінують прийоми притчевості.
- 17.17.08.3905/194491. Типологічний аналіз жанру "молитви" у творах українських та російських романтиків. Кривуляк О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.122-127. - укр. УДК 82:801.6; 82Ф1 Ф9.
Запропонована розвідка актуалізує загальну для вітчизняного літературознавства проблему канону стосовно жанрових форм. Об'єктом дослідження є твори, позначені нами як "молитви", а також тексти, у яких ця традиція зазнала помітного переосмислення. В роботі простежено трансформацію канону "молитви" на прикладі творів Т. Шевченка та у зіставленні його з поетичними творами російських романтиків.
- 17.17.08.3906/194502. Читач Т.Г. Шевченка. Павлюх Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.179-183. - укр. УДК 82:316.3.
У статті досліджується поезія Шевченка крізь призму таких категорій рецептивної естетики: уявний читач, читач-адресат, реальний читач та образ читача. Наголошується на тому, що потенціал впливу текстів поета призводить до кращого розуміння читачем самого себе.
- 17.17.08.3907/194503. Образ Т.Г. Шевченка в оцінці сучасної молоді. Побідаш І. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.184-186. - укр. УДК 82:316.3.
У статті викладено результати опитування молоді щодо постаті Т. Шевченка. Йдеться про потреби змін у репрезентації Т. Шевченка в суспільстві, зокрема в освіті.
- 17.17.08.3908/194505. Тарас Шевченко в національному відродженні русинів Югославії (1918-1941)*. Рамач Я. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.193-198. - укр. УДК 82:316.3.
У міжвоєнний період Руске народне просвітне дружтво (Русинське народне освітнє товариство) відіграло провідну роль у культурно-освітньому і національному житті русинів у Югославії. Посередництвом преси та організовуючи культурне життя, Товариство намагалось розвивати національну свідомість русинів. У статті аналізується значення і вплив творчості поета Тараса Шевченка на пробудження і утвердження національної свідомості русинів у Югославії.
- 17.17.08.3909/194509. Шевченківські алюзії в сучасній українській літературі (на прикладі творчості братів Капранових). Січка О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.213-216. - укр. УДК 82.02.
У статті подано загальний огляд основних міжтекстових перегуків міфологізованої збірки "Кобзар 2000" братів Капранових, зокрема розділу "Soft", та "Кобзаря" Т. Шевченка. Проаналізовано основні теми, проблеми, образи, що подаються сучасними авторами, у порівнянні з текстами класика.
- 17.17.08.3910/194527. Вербалізація концептів батько і мати у фраземах української мови (на матеріалі творів Т.Г. Шевченка). Венжинович Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.298-300. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті авторка аналізує вербальне наповнення концептів батько і мати за допомогою фразем української мови, відібраних із творів Т. Шевченка. Дослідження проводиться в лінгвокультурологічному аспекті. У результаті здійсненого наукового пошуку авторка доходить висновку про те, що аналізовані концепти мають розгалужену структуру, а у фраземах, які використовує Т. Шевченко у своїх творах, відтворено вагомі складники української ментальності.
- 17.17.08.3911/194529. З історії лексикографічного опрацювання мови творів Т. Шевченка. Галас Б. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.308-313. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
Подаються відомості про початки лексикографічного опрацювання творів Т. Шевченка. Докладніше аналізуються приклади з рукописних українсько-російських словників Ф. Шимкевича (1842), В. Лазаревського (середина XIX ст.) та чернетки словника за редакцією Б. Грінченка.
- 17.17.08.3912/194531. Художній прагматизм та ідеалізація матеріального й космогонічного світу українця у творчості Тараса Шевченка (мовний аспект). Заїць В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.320-327. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті проаналізовані лінгво-психологічні аспекти малювання матеріального й космогонічного світу українця у поезії Тараса Шевченка, а також встановлено засоби і способи характеристики образів землі (стеги, поля, могил) та неба (й небесних світил сонця, місяця, зорі) у творчості поета.
- 17.17.08.3913/194532. Модальна модифікація речень із категорійним значенням спонукальності (на матеріалі творів Т. Г. Шевченка). Костусяк Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.327-332. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті досліджено спонукально марковані реченнєві побудови, описано граему спонукальної модальності, що структурує дві категорії - морфологічну модальність та синтаксичну модальність, схарактеризовано семантичні вияви й сукупність формальних засобів експлікації модального значення власне-спонукальності та контамінованого спонукально-бажаного значення. Теоретичне дослідження побудовано на матеріалі творів Т. Г. Шевченка.
- 17.17.08.3914/194534. Функціональна специфіка конструкцій із семантикою стану в поетичних творах Тараса Шевченка. Межов О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.341-345. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті досліджено структурно-семантичні особливості і функціональне навантаження різнотипних конструкцій із семантикою стану в поетичних творах Тараса Шевченка. Виділено семантичні й валентні класи предикатів, схарактеризовано відповідні їм субстанційні компоненти в семантико-синтаксичній структурі простого речення.

- 17.17.08.3915/194535. Старо(церковно)слов'янізми як джерела мови творів Т. Шевченка та біблійних перекладів П. Куліша. Мороз Т. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.346-349. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті в узагальненому вигляді представлено результати попередніх мовознавчих досліджень щодо вивчення індивідуальних мовних стилів Т. Шевченка та П. Куліша, їхнього зв'язку з культурними традиціями української мови, місця та стилістичної функції старо(церковно)слов'янізмів як одного із джерел мови письменників.
- 17.17.08.3916/194536. Вербалізація емотивної та афективно-екзальтованої акцентуації у поетичному дискурсі Т. Шевченка. Папіш В. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.350-354. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті здійснено спробу декодування художнього тексту на предмет виявлення у ньому індивідуального психологічного змісту. На основі філологічного та психологічного аналізу доведено, що мовній особистості Т.Шевченка притаманні два види акцентуації - емотивна та афективно-екзальтована. На рівні тексту це простежується у високій частотності емотивів сльози, плач, повторюваності словесних формул з мотиваційно-вольовими властивостями, а також у своєрідній синтаксичній та інтонаційній організації фрази.
- 17.17.08.3917/194537. Обрядові назви у творах Тараса Шевченка. Пискач О. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.355-360. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті здійснено лексико-семантичний аналіз обрядових назв у поетичних творах Т.Шевченка. Зокрема, приділено увагу назвам, пов'язаним із сімейними обрядами (весільним, родильним та поховальним). Авторка розглядає назви обрядодій, учасників обряду, ритуальних предметів тощо.
- 17.17.08.3918/194538. Біблійний ономастикон у поетичному ідіолекті Тараса Шевченка. Соколова А. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.361-364. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті розглядається функціонування біблійних онімів у поетичних творах Тараса Шевченка. Проаналізовано особливості авторської рецепції біблійного тексту та стилістичні функції імен-символів.
- 17.17.08.3919/194539. Твори Тараса Шевченка на Закарпатті міжвоєнного періоду як фактор утвердження єдиної української літературної мови в краї. Статєєва В. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.365-373. - укр. УДК 82:316.3.
У статті простежено використання творів Т. Шевченка та матеріалів про нього в школах і періодиці Закарпаття міжвоєнного періоду (1919-1939).
- 17.17.08.3920/194540. Функціонально-стилістичні особливості речень питальної модальності в поезії Т.Г. Шевченка (на матеріалі риторичних запитань). Топчій Л. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.374-377. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті зроблено спробу дослідити функціонально-стилістичні особливості конструкцій питальної модальності, зокрема питально-риторичних, як одних із стилістичних засобів вираження експресивності викладу у поезіях Т. Г. Шевченка, виокремити та проаналізувати прийоми їх використання з метою створення особливої емоційної тональності тексту.
- 17.17.08.3921/194541. Безсполучникові складні речення в ідіостилі Т.Г. Шевченка. Хрестіанінова Р. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.378-382. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
Статтю присвячено дослідженню особливостей функціонування безсполучникових складних конструкцій у поетичних творах Тараса Шевченка. Акцентовано увагу на особливостях їхньої формально-граматичної та семантико-синтаксичної організації, виокремлено вживані Великим Кобзарем типи безсполучникових складних речень.
- 17.17.08.3922/194546. Промовистість назв романів Мирослава Дочинця. Вегеш А. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.8-12. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті досліджуються назви романів "Лис у винограднику", "Вічник", "Криничар", "Горянин", "Світован" Мирослава Дочинця. Подається опис метафоричних назв, які виконують символічну функцію, несуть характеристичний заряд, тобто промовляють; встановлюється їхня предметна етимологія.
- 17.17.08.3923/194547. Демонстративна мовна особистість Лесі Українки (на матеріалі драматичної поеми "Кассандра"). Папіш В. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.13-17. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті розглянуто основні аспекти дослідження психологічної акцентуації, схарактеризовано ознаки демонстративної особистості, проаналізовано різноманітні мовні засоби вияву істероїдної акцентуації у драматичній поемі Лесі Українки "Кассандра"; простежено взаємозв'язок між персонажним дискурсом та автором твору.
- 17.17.08.3924/194550. Символічна функція літературно-художніх антропонімів у романі Івана Багряного "Тигролови". Лавер О. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.28-32. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.
У статті розглянуто поліфункціональні літературно-художні антропоніми визначного українського письменника І.Багряного. Предметом лінгвістичного аналізу стали літературно-художні антропоніми роману "Тигролови".
- 17.17.08.3925/194552. Ситуативність і динаміка побутування фольклорної прози в регіоні Карпат. Сенько І. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.37-42. - укр. УДК 82.02.
У статті розглядаються ситуації (у майстерні, кузні, млині, під час відпочинку робітників, біля нічної ватри пастухів, у дорозі, в лікарні, в'язниці і т.д.), коли в процесі невимушеного спілкування використовуються жанри фольклорної прози.
- 17.17.08.3926/194554. Современная эссеистика: жизнь на грани смысла. Садыкова Л. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.51-54. - рос. УДК 82:316.3.
Стаття присвячена осмисленню сучасних найгостріших філософських, етнічних та екологічних проблем людства засобами есеїстики.
- 17.17.08.3927/194556. Социальные процессы в молодёжной среде: новый вызов российской и украинской публицистике и литературе. Панчук О. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.69-73. - рос. УДК 82:316.3.
У статті проведено зіставний аналіз двох романів російської та української прози, а також публіцистики останнього двадцятиліття, де відображено та переосмислено соціальні процеси в сучасному молодіжному середовищі.

17.17.08.3928/194562. Художній переклад як важливий засіб формування духовної культури школярів і студентів. Мотрук В., Тищук А. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.99-102. - укр. УДК 82.03; 82:81'255.2.

У статті розглянуто роль художнього перекладу у формуванні духовної культури школярів і студентів. Вивчено його роль у забезпеченні оптимального навчання і виховання на матеріалі творів світової літератури.

17.17.08.3929/194565. Гра як художній засіб у романі Джуліана Барнса "Як все було". Гаврило І. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.110-113. - укр. УДК 82.02.

Стаття досліджує проблему гри та оповідну манеру в романі Джуліана Барнса "Як все було".

17.17.08.3930/194572. Літературно-художній антропонімікон драматичних творів І. Кочерги. Попович Н. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.16-19. - укр. УДК 82.02.

У статті поданий аналіз літературно-художнього антропонімікону драматичних творів І. Кочерги. Значна увага приділяється дослідженню функцій літературно-художніх антропонімів. Характеризуються чоловічі та жіночі імена в офіційній формі, що виконують номінативну функцію, характеристичні літературно-художні антропоніми, здрібніло-пестливі варіанти імен, національно значущі іменування тощо.

17.17.08.3931/194573. Соціально-характеризующая функция паремий в описании языковой личности. Бабяк Е. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.20-22. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.

У статті досліджуються основні різновиди паремій та визначаються їхні особливості. Важливе місце відводиться аналізу шляхів тлумачення та використання паремій. Зроблено висновки про те, що дослідження паремій в сучасній художній літературі допоможе виявити їхні властивості та визначити функції у творенні мовної особистості автора, персонажу.

17.17.08.3932/194576. Проблема самоідентифікації в романі Юрія Мейгеша "Така любов...". Ігнатюк О. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.35-40. - укр. УДК 82.02.

У статті аналізується проблема самоідентифікації героя у романі на виробничу тему "Така любов..." Ю. Мейгеша (1978). Простежено шлях самоідентифікації героя на тлі загальних вимог соцреалістичної доктрини до виробничого роману.

17.17.08.3933/194589. Особливості найменувань літературних героїв у романі Мирослава Дочинця "Горянин". Вегеш А. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.52-56. - укр. УДК 82:81-26; 82:81'38.

У статті досліджуються літературно-художні антропоніми та літературно-художній гідронім роману "Горянин. Води господніх русел" Мирослава Дочинця. Подається опис літературних онімів, які виконують символічну функцію, розкривається їх інформаційний заряд; досліджується роль концепту-символу ріка, вода.

17.17.08.3934/194591. Indian-American cultural and phraseological unity in immigrant fiction. Dubovyi K. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.64-67. - англ. УДК 82:81-26; 82:81'38.

Осягнення культурного самоусвідомлення через мовні засоби відображення концептів культури є актуальним та перспективним для лінгвокультурологічного аналізу фразеологізмів. У процесі міжкультурної комунікації ФО з національно-культурним компонентом виступають джерелом фонові інформації, яка утруднює процеси інтеркомунікації, оскільки притаманна цим одиницям імпліцитна фонові інформація є недоступною для представників іншої культури. Водночас розширення сфери міжнародної комунікації сприяє інтерналізації ФО, а отже, зближенню культур. У творах Б. Мухерджі відбувається поєднання індійської культурної спадщини, британського та американського варіантів англійської мови. Проаналізовані ФО свідчать про те, що авторка широко використовує лінгвокультурну скарбницю США у творах, присвячених, в основному, життю американських емігрантів.

17.17.08.3935/194593. Є тільки любов одна... Бобинець С. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.72-75. - укр. УДК 82:801.6; 82Ф1 Ф9.

У статті констатуються ключові мотиви та образи поетичної збірки В. Сурніна "Неразлюбимая"; на їхній основі визначається динаміка екзистенційних любовних трансформацій у світосприйнятті ліричного героя, переважно через світ природи.

17.17.08.3936/194595. Вставна легенда "Таємниці принцеси Кагранської" Інгеборг Бахман в аспекті духовного простору авторки. Ісапчук Ю. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.80-84. - укр. УДК 82.02.

Аналізуються особливості жанру та персонифікації вставної легенди "Таємниці принцеси Кагранської" з роману "Маліна" Інгеборг Бахман в аспекті духовного простору письменниці. Підкреслюється утопічна спрямованість зображуваного хронотопу у контексті історії Австрії як спадкоємиці Габсбурзької монархії. Акцентується увага на концептуальній важливості цього тексту для роману "Маліна" та розуміння усієї творчості авторки.

17.17.08.3937/194596. Засоби моделювання образу Сави Чалого в однойменній драмі М. Костомарова. Товт О. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.85-89. - укр. УДК 82.02.

У статті розглядаються засоби моделювання постаті Сави Чалого в однойменній трагедії М. Костомарова. Модель образу зіставляється із фольклорною та літературною інтерпретаціями цього персонажа. Письменник утілює в Саві Чалому свій ідеал, в якому моральні проблеми поєднано з героїчними рисами. Драматург осмислив важливу тему вірності й зради, вмотивувавши дії персонажа, й порушив актуальну проблему відповідальності за свої вчинки. При цьому митець проектує особисті взаємини на історичний та соціальний простір. Основні засоби творення характеру Сави Чалого аналізуються на сюжетно-образному рівні, з урахуванням родо-жанрової специфіки тексту. Значна увага приділяється вивченню поведінки та вчинків героя під впливом певних життєвих ситуацій. Досліджується і мова персонажа (діалоги та монологи). М. Костомаров зумів надати національній драмі історіософського звучання й глибокого психологізму, оригінально відтворити складні історичні протиріччя, створити новий тип героя, що суттєво відрізнявся від відомих в українській драматургії.

17.17.08.3938/194597. Фіксація станів дитячої рецепції у дитячій літературі. Бойчук А. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.90-95. - укр. УДК 82.02.

З'ясовується рецептивний потенціал текстів для дітей як наочний приклад функціонуючого в історичному часі культурного спадку. Процес читацького дорослішання постає як континуальна природа такого плину тексту в часі, оскільки виникають і чимраз розширюються нові читацькі "горизонти очікування". Аналізуються гіпотези щодо специфіки дитячої рецепції, рекомендовані Корнієм Чуковським та Миколою Носовим. Запропоновані дитячими класиками концепції екстрапольовано на аналіз написаних ними текстів, а також на стан сучасної ювенальної культури.

17.17.08.3939/194598. Архетип як естетична домінанта художнього вираження модусу національної ідентичності в сучасній українській поезії. Урись Т. // *Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія*. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.96-100. - укр. УДК 82.02.

У статті розглядається категорія архетипу як одна з домінант, що оприявнюють національну ідентичність у художньому творі. У ліриці І. Павлюка, П. Вольвача, А. Дністрового, В. Герасим'юка та І. Андрусика виявлено архетипи Роду, Світового дерева,

Дому, Матері, Слова, що реалізуються через відповідні архетипні образи. Архетип Роду в першу чергу пов'язаний з культом пращурів. Головними образами, що відтворюють цей архетип є рідні, родичі та сім'я, а також образ печі. Цей архетип знаходимо у творчості Ігоря Павлюка. Архетип Світового дерева у творчості Івана Андрусика та Василя Герасим'юка є уособленням універсальної концепції світу. Він об'єктивується в архетипних образах прадерева, дерева життя, дерева роду тощо. Архетип Дому втілюється в образах не тільки будинку, а й рідного краю, "малої" та "великої" Батьківщини. Архетип Матері виявляється в образах, які пов'язані ідеєю родючості, втілюється в макрообразах матері-землі, матінки природи та, врешті, самої жінки-матері. Архетип Слова розкривається через образи митця і його творіння. Прикладом такого митця є Павло Вольвач, для якого поезія стала віддушиною в цьому світі. Було виявлено, що архетипи, особливо ті, що виявляють себе через архетипні образи з етнонаціональною специфікою, є тими домінантами, що оприявнюють національну ідентичність автора в його творах на текстуальному рівні.

17.17.08.3940/195001. Семіотика й критика перекладу драми: точки дотику та впливу. Галас А.С. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.64-68. - укр. УДК 811.111'25.

У статті досліджено роль і вплив семіотики на формування теоретичних засад критики перекладу драми як нової дисципліни та наукового напрямку. Застосовано семіотичний підхід до розмежування понять критики перекладу драми й критики сценічного перекладу. Окреслено перспективи залучення семіотичних досліджень до розбудови лінгвосоціокультурної моделі критики перекладу драми.

17.17.08.3941/195009. Мовні засоби вираження звертань в англійських лицарських романах XII - XV ст. Гродський І.Я. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.96-99. - укр. УДК 821.111.09 "11 14".

Статтю присвячено дослідженню прагматичних характеристик звертань у середньоанглійських лицарських романах. Аналіз лицарських романів показав, що функціональний клас мовних одиниць звертань у середньоанглійській мові може бути маркований різними конструкціями. Поруч із номінальними формами звертання досліджуються нові тенденції у функціонуванні іншого засобу вираження зверненості в середньоанглійській мові - апеллятивні займенники.

17.17.08.3942/195010. Складнопідрядні речення як засіб реалізації комунікативних стратегій у публіцистиці О. Забужко. Гузенко С.В., Ляшок О.Р. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.100-103. - укр. УДК 81'367.335.

У статті розглянуто типи складнопідрядних речень як засіб реалізації комунікативних стратегій автора у публіцистичному дискурсі. Приділено увагу змістовим стратегіям інформування і переконання у письменницькій публіцистиці. Наведено приклади реалізації деяких комунікативних тактик.

17.17.08.3943/195027. Психофізіологічні реакції персонажа як маркери вираження когнітивного дисонансу в сучасних французьких детективних романах. Кравченко О.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.172-175. - укр. УДК 811.133.1'221 (045).

У статті розглянуто засоби вираження когнітивного дисонансу, зокрема, в описах психофізіологічних реакцій персонажів у сучасних французьких детективних романах. Виокремлено особливості їхньої структури та вживання. Визначено перспективи подальших досліджень когнітивного дисонансу в лінгвістиці.

17.17.08.3944/195034. Особливості відтворення мовлення персонажів із розумовими вадами. Медведєва А.О. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.20-23. - укр. УДК 811.111'255.

У статті зосереджено увагу на особливостях відтворення фонографічних стилістичних засобів на позначення мовлення персонажів із розумовими вадами в англо-українському перекладі на матеріалі роману Денієли Кіз "Flowers for Algernon". Розглянуто способи перекладу графонів як на основі паралельних вихідних способів словотворення, так і за допомогою лексико-граматичних компенсацій.

17.17.08.3945/195044. Лінгвокогнітивні параметри художнього концепту LOVE у романі-дистопії Лорен Олівер "Delirium". Павлюк Х.Т. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.65-68. - укр. УДК 81'42 : 811.111.

Статтю присвячено дослідженню художнього концепту LOVE у романі-дистопії Лорен Олівер "Delirium". Здійснено концептуальний аналіз за допомогою методики моделювання трьохкомпонентної структури концепту: поняттєвого, образного, ціннісно-оцінного складників для виявлення індивідуально-авторських концептуальних ознак, концептуальних метафор, котрі об'єктивують концепт, а також місця концепту в системі цінностей автора.

17.17.08.3946/195055. Особливості синтаксичної когезії у структурі внутрішнього мовлення (на матеріалі психологічної прози Ф. Моріака). Станіслав О.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.108-111. - укр. УДК 811.133.1'367.

Статтю присвячено проблемі когезійної зв'язності тексту в структурі внутрішнього мовлення. На матеріалі творів реалістичного напрямку, зокрема психологічної прози Ф. Моріака, визначено основні синтаксичні засоби когезії, що уможливають цілісність художнього твору на синтаксичному рівні. Встановлено, що композиційно-структурні, експліцитні, імпліцитні способи когезії в літературі реалізму представляють синтагматичний тип синтаксису та знаходяться в сильній функціональній позиції.

17.17.08.3947/195060. Композиційно-стилістична типологія англомовної новели. Сухова А.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.130-134. - укр. УДК 811.111-26'42:82-32.

У статті досліджується композиція англомовної новели із застосуванням системно-структурного підходу. Особлива увага приділена аналізу чотирьох композиційних рівнів художнього тексту: змістового, формального, формально-змістового та образно-символічного.

17.17.08.3948/195062. Культурологічні фактори відтворення прецедентних імен у художньому перекладі. Ташченко Г.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.139-142. - укр. УДК 81'373.2'25.

У статті досліджено культурологічну детермінованість прецедентних імен (ПІ) як об'єкта перекладу. Визначено залежність способу перекладу ПІ від його наявності/відсутності у когнітивній базі представників цільової культури. Проаналізовано доцільність перекладацького коментаря як засобу компенсації асоціативного компоненту ПІ у приймаючій культурі.

17.17.08.3949/195065. Типологічна диференціація різновидів англомовної детективної розповіді. Цапенко Л.В. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.153-156. - укр. УДК 811.111'42.

Статтю присвячено питанням типологічної диференціації англійського детективного тексту. Завдяки базовим ознакам різних типів детективного жанру систематизовано підходи та критерії до їхньої типологізації, серед яких тематичний, функціонально-стильовий, структурний.

17.17.08.3950/195066. Дослідження художнього концепту в лінгвопоетичній перспективі. Чистяк Д.О. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.2, С.157-159. - укр. УДК 811.133.1'42'37.

У статті аналізується розробка проблем художньої концептуалізації у лінгвопоетичній перспективі на базі теоретичних праць вітчизняних та зарубіжних дослідників. Аналізується динаміка розвитку провідних лінгвопоетичних парадигм, понять, концепцій, методів аналізу, визначається їхня перспективність.

17.17.08.3951/199015. Діалектна основа мови творів Лева Венгліньського. Совтис Н. // Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький нац. ун-т, 2016, №31, С.46-50. - укр. УДК 82.162.1 7.08.

Актуальним напрямом сучасної лінгвістики залишається проблема взаємодії діалектних і літературних елементів на матеріалі текстів художніх творів. Особливо цінним є аналіз особливого типу використання говору - у ролі літературної мови. Матеріалом дослідження слугували твори поета українсько-польського пограниччя - Лева Венгліньського (бл. 1827-1905), який послідовно використовував наддністрянський діалект і у мові автора, і у мові персонажів. Латинська графіка творів низку специфічних діалектних ознак відобразила навіть виразніше, ніж кирилична.

17.17.08.3952/200039. Дмитро Загуг та його український переклад "Слова о полку Ігоревім". Подоляка Н.С. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.112-117. - укр. УДК 821.161.2.09 Загуг.

Наведено біографічні відомості про поета-символіста, літературознавця, критика, публіциста, перекладача, педагога Д. Загуга. Описано його перекладацький досвід. Охарактеризовано основні джерела, пов'язані із українським перекладом "Слова", що дають підстави по новому поглянути на доробок діяча української національної культури. Встановлено вплив визначної пам'ятки на поетичну творчість літературознавця.

17.17.08.3953/200122. Потенціал розмовної мови в гротескно домінуючому художньому висловлюванні (на матеріалі творчості Вітольда Гомбровича). Хамзе Д.Г. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.87-98. - рос. УДК 884.09:808.4-085.

Мета даного дослідження полягає у виявленні можливості багатоаспектного аргументування ролі розмовної мови в рамках гротескного зображення в художньому тексті, в зондуванні естетико-стилістичної інтеграції (фузії) в полі гротеску і взаємної індукції гротеску і розмовності, а також у виявленні розмовної мови в літературному творі як генератора плідної комунікації між Автором і Читачем. Основні результати проведеного дослідження стосуються насамперед мови, що сприймається як когнітивно-прагматичний і естетико-динамічний феномен в його багатообразних перевтіленнях, а саме: розмовності артистичного слова (в конкретному випадку польського письменника Вітольда Гомбровича) відроджувати, запліднювати і деформалізувати мову; перформативності розмовної мови в гротескній картині як "підсилювача" комунікативної щільності діалогу Автор - Читач; цілісної природи розмовної мови як творця і каталізатора гротескного дискурсу; текстотвірної ролі гротескної образності з розмовним "забарвленням", що запобігає ризикові редундантності в тексті; розмовного афінітету гротеску, що виявляє його гетерогенність, яка відповідає "мультистилістичній" сутності розмовної мови, що знімає, за подобою гротеску, ієрархію і егалітаризує буттєвість; розмовності в гротескній панорамі, яка доказує свій універсальний характер, що робить її наднаціональною, надетнічною категорією і утверджує факт, що "усна" мова збагачує писемну.

17.17.08.3954/200126. Суб'єктна структура поезії Р.О. Катаєвої. Кальян К.О. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.118-126. - рос. УДК 82:81-26; 82:81'38.

Стаття присвячена дослідженню архітекtonіки суб'єктної системи поезії харківської поетеси Р.О. Катаєвої. У процесі вивчення взаємодії авторського та героїчного планів лірики Р.Катаєвої, ми дійшли висновку щодо високого ступеня її автопсихологічності. Суб'єктом вимови переважної більшості творів поетеси є ліричне "я", яке "ретранслює" свідомість біографічного автора та є деякою зв'язуючою ланкою між світом та віршем. Поряд з прямими та непрямими формами вимови, поетеса використовує різноманітні діалогічні структури, які здійснюють діалогічні зв'язки не тільки на внутрішньо текстовому, але також і на зовнішньо текстовому рівнях.

17.17.08.3955/200128. Антропологічний вектор української наукової фантастики (за романом М. Руденка "Ковчег Всесвіту"). Мазуренко В.О., Логвиненко Ю.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.142-149. - укр. УДК 82.09.

У статті викладено та проаналізовано погляди М. Руденка на людину. Доведено, що поява численних глобальних загальноцивілізаційних проблем викликана антропоцентричним світоглядом людства. Письменник пропонує подолати ці проблеми шляхом формування нового світогляду людини - антропокосмізму. Розкрито масштабність ідей, вкладених автором у науково-фантастичний роман, а саме: загрози та можливі наслідки від використання атомної енергії й ядерної зброї. Проаналізовано, як письменник бачить людину, сенс людського існування, способи самовираження, форми суспільного устрою, мораль, світогляд, норми і правила співжиття на планеті й у Всесвіті. Висвітлено авторську концепцію світобудови та місця людини в ній.

17.17.08.3956/200129. Бунтар проти абсурду, або відповідь А. Камю на запити масового суспільства. Михайлин І.Л. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.150-162. - укр. УДК 821.133.1 - 92 Камю.09.

А. Камю позначав суспільну кризу в публіцистиці ("Міф про Сізіфа", "Бунтівна людина") поняттям абсурду, а в художніх творах ("Чума") символізував її в образі епідемії заразної хвороби. Під кризою він розумів беззахисність масової людини перед навалюю суспільних подій, неможливість зрозуміти їх і керувати ними. Людство письменник поділяв на дві категорії: кати і жертви. Але порятунком прийде від людей "третьої категорії", які піднімуть бунт на захист знедолених. Бунт, за А. Камю, протистоїть революції. Революція руйнує; бунт створює. Бунт відбувається на засадах солідарності, діалогу, свободи, щастя. Кати і жертви - винятки, бунтар - правило. Коли відірнуть винятки, здійсниться правило і бунтарі займуть у суспільстві центральне місце. Бунтарем може стати кожна людина, у якої прокинулася совість, свідомість. Пробудження свідомості відбувається за правилом: "Одного разу я задумався". У суспільстві завжди з'являються особистості, здатні на бунт, які рятують людство в стані кризи.

17.17.08.3957/200131. Формальне моделювання креолізованого віршованого тексту на матеріалі шахопоезії А.К. Мойсієнка. Вялікова О.О. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.7-14. - укр. УДК 81'33+801.6.

Сучасні лінгвістичні дослідження все більше тяжіють до використання комп'ютерних технологій для обробки фактичного матеріалу, а тому все частіше дослідники звертаються до методик структурного методу та до статистичної обробки даних. Актуальність даного дослідження визначається не тільки методикою, але й нагальною потребою вивчення матеріалу - креолізованого віршованого тексту, тобто візуальної поезії у всіх її проявах. Представлена у статті методика допомагає наочно представити, вивчити та інтерпретувати структуру креолізованого віршованого тексту.

- 17.17.08.3958/200136. Рецепт подолання масового суспільства в романі Германа Гессе "Гра в бісер". Михайлин І.Л. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.63-73. - укр. УДК 821.133.1 - 92 Гессе.09.
Романом "Гра в бісер" (1943) Г. Гессе відгукнувся на дискусію європейських інтелектуалів про стосунки масового суспільства та еліти. Роман ніби написаний як відповідь на книжку Х. Ортеги-і-Гассета "Повстання мас"; у ньому зустрічаються гіперпосилання на трактати "Занепад Європи" О. Шпенглера і "Ното ludens" Й. Гейзінгі. Значна увага приділена характеристиці "фейлетонної" доби, яка ототожнюється з сучасністю Г. Гессе, тоді як основна дія роману розміщена в невизначеному майбутньому. Еліта врятувалася від масового суспільства за допомогою втечі, створивши державу в державі - провінцію Касталія. Але герметично розмежувати масу та еліту не вдалося. Магістр Гри Йозеф Кнехт, головний герой роману, пережив акт пробудження й прагнення повернутися в світ, щоб служити тій самій масовій людині. Відбулася втеча від втечі, що означало повернення еліти до служіння своєму народові.
- 17.17.08.3959/200141. Лексична екстеоризація поетичного мовчання в англomовному художньому дискурсі. Куліш В.С. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.109-116. - англ. УДК 81'42:801.631.5.
У статті розглядаються способи екстеоризації поетичного мовчання на матеріалі англomовного художнього дискурсу. Сучасний вектор лінгвістичного інтересу спрямований на дослідження місця мовчання в невербальній комунікації, яка в більшості випадків тісно пов'язана з вербальною. Природа та її символи на тлі англomовного художнього дискурсу перетворюються з неживих об'єктів пейзажної лірики на повноцінних продуцентів поетичного мовчання. Словесно-поетичний образ мовчання представлений в якості динамічної та складної одиниці, в процесі творення якої залучені лексичні елементи зазначеної мовної системи. Приналежність цих елементів до вербалізаторів поетичного мовчання верифікується лексикографічними джерелами та ілюстративним матеріалом. Домінантні та периферійні вербалізатори актуалізують поетичне мовчання шляхом залучення природи та її символів, що характеризуються метафоричністю та персоніфікацією.
- 17.17.08.3960/200153. Вербалізація концепту friendship в англomовному казковому дискурсі (на матеріалі романів Дж.К. Роулінг "Гаррі Поттер"). Назаренко О., Ветошкіна М., Гавриленко А. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.27-32. - англ. УДК 811.111'42.
У статті розглянуто особливості вербалізації концепту FRIENDSHIP у сучасному англomовному казковому дискурсі. В даному дослідженні вивчається термін концепт, його складова структура та функціональне значення в лінгвокультурі. Проаналізовано лінгвокогнітивну структуру концепту FRIENDSHIP та вербальні засоби його реалізації в англomовному лінгвокультурному просторі. Виділено лексичні одиниці, певні частини мови, неофіційні вирази, ідіоми, котрі відображають концепт FRIENDSHIP. Здійснено систематизацію засобів вербалізації в англomовному дискурсі.
- 17.17.08.3961/200688. Зоометафонічна маніфестація наркотичного сп'яніння персонажа у романі Хантера Стоктона Томпсона "Fear and Loathing in Las Vegas: A Savage Journey to the Heart of the American Dream": лінгвокогнітивна перспектива. Веприняк І.Д. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.18-22. - укр. УДК 81'42.
У рамках лінгвокогнітивної парадигми текстотворення розглядається як лінгвально фіксована проекція когнітивної моделі мовної особистості, реалізація свідомості суб'єкта у мовних формулах. Стаття присвячена розгляду особливостей мовної об'єктивізації психічної реальності персонажа під дією психоактивних речовин у тексті художнього твору. З метою реконструювати когнітивну модель трансформації сприйманих подій та явищ зовнішнього світу з вербального контексту мовної поведінки перебуваючого у стані наркотичного сп'яніння персонажа здійснено аналіз роману Хантера Стоктона Томпсона "Fear and Loathing in Las Vegas: A Savage Journey to the Heart of the American Dream". На основі лінгвотекстуальної проекції домінуючих ментально-психологічних явищ персонажа розкрито головні ідіосинкратичні механізми суб'єктивізації його перцептивного досвіду - механізми метафори та метонімії.
- 17.17.08.3962/200690. Типологічна класифікація жанру поеми. Гадірова Таміла Гаджи кизи. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.30-34. - рос. УДК 821.352.3.
У статті говориться про специфічні риси жанру поеми, про якісні зміни, що відбулися в його художній структурі, а також про теорії і концепції, що сформувалися у зв'язку із зазначеними питаннями. Концепції та теорії розглядаються на рівні історичного досвіду і досягнень азербайджанського, європейського та світового літературознавства. Докладно аналізуються найрізноманітніші судження (нові та вже усталені), робляться узагальнюючі висновки із зазначеної проблеми. Розбираються основоположні теоретичні основи азербайджанського епічного вірша, пов'язані з ним принципи.
- 17.17.08.3963/200695. Прості пропозиції в прислів'ях і приказках у творі Махмуда Кашкарі "Дівані-Лугат - іт турк". Зейналов Раміль Самеддин оглу. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.55-61. - рос. УДК 811.512.141.
У статті проаналізовано прислів'я та приказки, наведені у творі Махмуда Кашкарі "Дівані Лугат - ит тюрк" з точки зору предикативності, модальності та завершальної інтонації. Було визначено, що всі зазначені вище ознаки є в тексті збірника Кашкарі. У статті наводяться необхідні приклади, даються коментарі цих прикладів. Підкреслюється історична мінливість форм предикативності в тюркських мовах, яка з часом у всіх граматичних формах пропозиції, крім присудка, переходить в севдопредикативність.
- 17.17.08.3964/200696. "Слід" як мовний сигнал події в наративі. Ігіна З.А. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.62-67. - рос. УДК 811.111'42.
Статтю присвячено виявленню засобів мовної реалізації події "зустріч з невідомим" у оповіданні Р.В.Чамберса "In the Court of the Dragon" шляхом аналізу комунікативної компетенції наратора у побудові ним логічної аргументації на користь обґрунтування події як дійсної. Подія виявляється в конкретних маніфестаціях-випадках, зберігаючи власну унікальність як основний принцип. Сліди реалізуються як опозиції мовних сигналів, що вказують на подію. Інтерпретація надприродної події визначає логіку наративу як засновану на помилці припущення.
- 17.17.08.3965/200697. Дискусійність існуючої системи жанрових дефініцій романів Грема Гріна. Кальницька В.Б. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.68-71. - рос. УДК 821.111.131.
У статті представлено розгляд науково-критичної літератури присвяченої творчості Грема Гріна, який дозволив визначити основні тенденції, що склалися навколо його художньої спадщини і виявити дискусійність жанрової дефініції щодо пізньої творчості письменника, яка пояснюється їх поліжанровою специфікою. Обґрунтовано, що жанрове змішування, яке отримало розвиток в художній практиці письменника сформувало специфічну поліжанрову модель грінівського роману пізнього періоду.
- 17.17.08.3966/200699. Мова поезії як витвір мистецтва. Мірзаев Габіб Адиль оглу. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.79-84. - рос. УДК 82.09:821.512.162.
Стаття присвячена особливостям мови та стилю ліричного жанру. В статті розкрито деякі подробиці процесу перетворення мовних фактів поезії в факт мистецтва. Застосування слова до місця, стилістична рухливість синтаксичних категорій,

художність, створювана зверненнями, вокативними словами і однорідними членами речення, виявляє лінгвістичні основи художніх характеристик. Кожне мовне зображення - це емоційний прояв внутрішніх переживань, поетичного мислення. Саме тому поетичний стиль, на відміну від мови інших літературних стилів, насамперед, може мати художній вплив через чарівність звучання, збільшуючи емоційну ємність вірша.

17.17.08.3967/200701. Лінгвокогнітивні операції мапування як когнітивне підґрунтя формування комічного в малій прозі Джеромом К.Джеромом й О.Генрі. Савіна Ю.О. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.89-95. - укр. УДК 82-36:111 - 4(091).

У статті представлена когнітивна природа феномену комічного у художньому тексті, опис якого потребує інструментарію концептуального аналізу, зокрема застосування лінгвокогнітивних операцій мапування із теорії концептуальної метафори для визначення когнітивного підґрунтя комічного, а також використання процедур концептуального моделювання для реконструкції ментальних просторів як когнітивних інструментів формування комічного. Визначено, що когнітивним підґрунтям формування комічного в художньому тексті постають лінгвокогнітивні операції аналогового, субститутивного, контрастивного й нарративного мапування.

17.17.08.3968/200702. Плюралізм прояву маскулітності у прозі Тоні Моррісон (на матеріалі роману "Улюблена"). Угляр Л.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.96-100. - укр. УДК 821.111.09 "20 21".

У статті зроблено спробу дослідити концепцію маскулітності на матеріалі роману "Улюблена" Тоні Моррісон. При цьому увиразнено роль проблематики расових та ґендерних відмінностей. Виявлено, що плюралізм прояву маскулітних якостей героями вказаного твору обумовлений об'єктивними та суб'єктивними соціальними факторами. Це дозволило дійти висновку, що письменниця відкидає стереотипність поняття маскулітності, закликаючи до гуманізації суспільства шляхом становлення неупереджених взаємовідносин.

17.17.08.3969/200703. Читач у свідомості Ф.В.Булгаріна. Федута О.Й. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.101-106. - рос. УДК 82.09.

У статті розкриваються основи авторської стратегії Ф.В.Булгаріна, причини його літературного успіху в залежності від його уявлення про адресат своєї творчості. Аналізується авторське кредо письменника, яке полягає у трактуванні любові до батьківщини як "бажанні їй блага". Під благом автор розумів прагнення мислячого викоринювати зловживання, забобони й погані звички та спрямовувати свій художній талант на поширення в суспільстві доброї моральності і просвіти. Доводиться, що етична авторська програма Ф.Булгаріна пояснювала здебільшого його жанрові і стильові вподобання й літературну поведінку в цілому. Ф.Булгарін був першим російським письменником, який розглядав читацьку аудиторію диференційовано, розділяючи її на соціальні страти. Кожній страті мали бути адресовані тексти певної естетичної й етичної спрямованості. Фактично літератор перетворюється на слугу сучасної йому публіки, виконуючи її бажання. Це приносить швидкий успіх, але в історичній перспективі зриває на забуття.

17.17.08.3970/200704. Лексико-стилістичні засоби поетичного мовлення німецьких поетів-символістів. Ходаковська Н.Г. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.107-112. - укр. УДК 811.112.2'38 (045).

Статтю присвячено аналізу лексико-стилістичних засобів та їх ролі у поетичному мовленні німецьких поетів-символістів: Стефана Георга, Гуго фон Гофманстала та Райнер Марії Рільке. Визначено та охарактеризовано основні лексичні засоби, що посилюють емоційну виразність поетичного мовлення поетів-символістів. Представлена інтерпретація лексичних засобів з точки зору стилістики. Розглядаються лексико-стилістичні засоби поетичного мовлення, такі як метафора, метонімія, порівняння та епітет.

17.17.08.3971/200705. Ідіостиль письменника як лінгвістичний феномен та методи його вивчення. Черник О.О. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.113-121. - укр. УДК 81'42.

У статті розглянуто теоретичні праці, які є основоположними для вивчення явища ідіостилу, проаналізовано ряд сучасних дефініцій понять "індивідуальний стиль", "ідіостиль", "ідіолект" та встановлено різницю між ними; з'ясовано особливості вивчення ідіостилу в межах різних лінгвістичних напрямків та здійснено порівняльний аналіз останніх методик дослідження ідіостилу авторів художніх творів. На основі виявлених головних рис ідіостилу запропоновано загальну дефініцію поняття та власний алгоритм дослідження ідіостилу письменника.

17.17.08.3972/202316. Психолінгвістичні аспекти нарративного дискурсу. Івашкевич Е. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1), С.87-97. - англ. УДК 925:159.923.

Автор даної статті наголошує, що вивчення нарративного дискурсу на прикладі англійської літератури, визначення психолінгвістичних аспектів такого дискурсу є вельми актуальною проблемою сучасності, адже такого роду дискурс відіграє неабияку роль у всіх жанрах художньої літератури. У даній статті нарративний дискурс буде проаналізовано на прикладі графічних романів, на основі аналізу яких буде визначено психолінгвістичні особливості нарративного дискурсу. В статті було підкреслено, що важливим для окреслення особливостей нарративного дискурсу є аналіз матеріалів, представлених у вигляді коміксів, адже людина, яка спостерігає, є лише об'єктом візуалізації, а не її суб'єктом. У випадку, якщо персонаж спостерігає за чимось, то читач буде позиціонуватися як саме цей персонаж. При цьому певний тип позиціонування має важливе значення для оповідання текстового матеріалу, презентованого у формі коміксів, адже саме цей тип позиціонування великою мірою впливає на значення, які створюються читачем твору. Аналізуючи твір "Нічні охоронці" Алана Мура та Дейва Гіббонса, автором цієї статті було запропоновано такі психолінгвістичні аспекти нарративного дискурсу, а саме: візуальна акцентуація, актуалізація інформації, метанаративна презентація тексту, контрастні візуальні словосполучення, актуалізація нарративного потенціалу.

17.17.08.3973/202330. Аналіз перекладацької рецепції семантики колірних знаків сучасної української поезії. Заболотна Т. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2), С.39-48. - укр. УДК 821.161.2-125.

Автор статті досліджує механізми перекладацької рецепції української поезії в англослов'янському світі. Підтверджується думка, що міжлітературний обмін - це складне психоментальне утворення, посередник між двома культурами. Рецептивний підхід до перекладацьких проблем полягає у виявленні взаємного проникнення і синтезу двох культурних систем. Дослідження проводиться на основі збірки української поезії "Двадцять п'ять років української поезії (1985-2010): нові голоси свободи, яку ще слід створити". Основна ідея рецептивного перекладу семантики колірних знаків полягає у розкритті світосприймання крізь "кольорову призму", адже кольорова гама мовної системи віддзеркалює отриманий людський досвід в мові. З цієї метою у статті проводиться аналіз семантики колірних знаків, які вживають у своїх творах сучасні українські поети. Знання семантики необхідні для розуміння ідейної орієнтації твору, що дуже важливо для правильного сприйняття поезії і адекватної рецепції кольору. Слід зазначити, що рецепція кольору реалізує цілі, що допомагає розкрити авторський задум. Символи кольору є

культурно-історичними, культурно-психологічними і культурно-естетичними носіями мови. Колір може позначати не лише конкретні об'єкти, а й абстрактні поняття.

17.17.08.3974/202336. Вплив національного менталітету на перекладацьку рецепцію. Христин Н. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2), С.113-122. - укр. УДК 81'25:316.347.

У статті викладено результати дослідження сучасної української поезії та її перекладів англійською мовою. Суть дослідження передбачає не лише зіставлення оригіналу і перекладу, осмислення процесу перекладання, а й ряду інших проблем, пов'язаних з вивченням мовної картини світу та особливостей національного менталітету. Робиться спроба довести, що світоглядна компетентність перекладача сприяє точному відображенню змісту та краси художнього твору й донесення його своєрідності до реципієнта - носія іншомовної культури. Автор доводить думку про те, що перекладацька рецепція сучасної української поезії в англомовному світі зумовлена загальною тенденцією сучасних перекладацьких пошуків, що сприяють входженню української поезії у світову літературу. Окрім суто теоретичного інтересу, наше дослідження зумовлене також практичними потребами сьогодення, що пов'язані з вивченням рецепції окремого автора та засобів вербального відображення світу. Поширення перекладів українських авторів сприяє зближенню мовних і концептуальних картин світу, що вступають у перекладацькі відносини, поглибленню спільних фонових знань їх носіїв. Широке взаємне ознайомлення народів через переклади художньої літератури, взаємозбагачення контактуючих культур є передумовою зростання якості самих перекладів, підвищення їхньої мовної культури. Процес дослідження рецепції у системах сучасних української та англійської мов сприяє досягненню більшого ступеня об'єктивності у тлумаченні відповідних мовних картин світу.

17.17.08.3975/202606. Топоніми у поетичній мові В. Герасим'юка: функціонально-семантичний аспект. Кальченко Т.Ю. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.64-67. - укр. УДК 811.161.2'373.21.

Мета статті - проаналізувати функціональне навантаження та семантичне наповнення топонімів, характерних для поетичної мови автора-вісімдесятника В. Герасим'юка. Його лірика позначена використанням таких ключових лексем, як Україна, Космач, Говерла, а також зверненням до шарів національної історії та культури, конкретним вербальним вираженням чого є різноманітні власні назви - ороніми, гідроніми, урбаноніми, ойконіми. Таким чином, аналіз топонімів є спробою з'ясувати функціональні можливості поетонімів як способу збагачення образної системи поетичних текстів В. Герасим'юка.

17.17.08.3976/202607. Компаративи як прагматичний аспект формування картини світу в гумористичному дискурсі Є. Гуцала та О. Ільченка. Ковальова Г.М., Зубенко К.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.68-71. - укр. УДК 811.161.2.

Стаття продовжує цикл публікацій автора, присвячений дослідженню прагмалінгвістики гумористичного дискурсу української химерної прози. Підкреслено думку про те, що одним із важливих завдань у вивченні прагматичних засобів вираження мовної картини світу є, зокрема, розкриття сутності творчого самовираження митця за допомогою компаративних конструкцій. З'ясовано роль прагматичної значущості порівнянь із урахуванням вербально-семантичного, лінгвокогнітивного й мотиваційного рівнів у процесі розкриття особливостей функціонування окремої компаративної одиниці з огляду на втілення авторського задуму.

17.17.08.3977/202608. Експресивність як домінуюча риса ідіостилю Павла Загребельного (на матеріалі творів "Кавтаклізма" та "Стовпо-творіння"). Кохан Ю.І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.72-75. - укр. УДК 821.161.2-31.

У статті розглядається експресивність як риса ідіостилю П. Загребельного, аналізуються мовні засоби створення експресії у сатиричних творах П. Загребельного "Кавтаклізма" та "Стовпотворіння". Виділено й проаналізовано типові для письменника прийоми створення мовної експресії за допомогою різноманітних мовних одиниць.

17.17.08.3978/202609. Мовна репрезентація емоцій як засіб персоналізації в поетичному мовленні Аркадія Казки. Янченко Ю.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.76-79. - укр. УДК 821.161.2 - 1 Казка.09.

Дослідження містить структурний аналіз емотивних мовних засобів, які виступають репрезентантами персоналізації в поетичному мовленні Аркадія Казки. Виділено семантичні групи лексем, які називають, передають та експлікують емоції мовця. З'ясовано, що засіб персоналізації є домінуючим у поетичних текстах представника "Розстріляного відродження".

17.17.08.3979/202610. Реалізація ключового образу "творчість" у поетичному мовленні Давида Самойлова. Гамалі О.І., Каневська О.Б. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.80-84. - рос. УДК 811.161.1'42:821.161.1.09 Самойлов.

У статті схарактеризовано особливості реалізації ключового образу "творчість" у поетичному мовленні Давида Самойлова. Установлено, що аналізований образ є виразником творчого кредо поета та реалізований через лексеми творчість, поет, поезія, слово, вірш, живопис, музика, митець тощо. Складовими образами "творчість" є "мистецтво", "творець / поет", "автор". Вербалізатори цих образів зазнають семантичної трансформації у широкому діапазоні смислового варіювання. Д. Самойлов використовує різноманітні тропи: метафори, епітети, порівняння, уособлення, риторичні запитання тощо. Численні антропоніми - імена митців - пов'язують творчість поета із світовим культурним простором.

17.17.08.3980/202612. Метафора як засіб репрезентації знань про світ у мандрівній прозі Ірен Роздобудько. Моштаг Є.С. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.89-92. - укр. УДК 811.161.2'42:821.161.2-311.8.

Досліджено вживання метафори в подорожніх нарисах Ірен Роздобудько "Мандрівки без сенсу і моралі". Показано, що метафора допомагає яскравіше передати враження від побаченого й відчутого, виконує пізнавальну функцію, є суб'єктивною і часто передає емоції та оцінки письменниці. Продемонстровано, що актуалізовані або отримані в мандрах культурні знання самі стають підставою для творення нових метафор, які є індивідуально-авторськими.

17.17.08.3981/202651. Семантичні опозиції та їхні маркери в структурі новели "Два листи" А. Любченка. Шураєва Н.Б. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.275-279. - укр. УДК 821.161.2 - 3 Любченко.09.

Стаття присвячена дослідженню внутрішньої структури новели А. Любченка "Два листи". Доведено, що автор органічно синтезує дихотомічну модель із тричленими зв'язками. З'ясовано, що обидва типи опозиційності окреслені в назві твору. Відтак значення основних семантичних опозицій новели (адресант / адресат / псевдоадресат ("реальний читач"), наближеність / ненаблизеність до революційних подій, уперед / назад, світло / темрява, життя / смерть, минуле / майбутнє, свій / чужий, романтизм / реалізм) висвітлено через розкриття змісту заголовкової лексеми "лист". Схарактеризовано роль асоціативної ретроспекції та художньої деталі (кольорової, звукової) у новелі "Два листи".4.

17.17.08.3982/202652. Інтерпретація проблеми смерті в романі М. Уельбека "Елементарні частинки". Дерев'янченко Н.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.279-283. - укр. УДК 821.133.1 - 31 Уельбек.09.

У статті розглянуто особливості інтерпретації проблеми смерті в романі М. Уельбека "Елементарні частинки". Відзначено вплив на письменника філософії А. Шопенгауера. Зазначено, що детальні описи смерті з великою кількістю клінічних подробиць зближують романи М. Уельбека з натуралізмом. Проаналізовано, як М. Уельбек порушує проблему смерті на рівні системи персонажів роману. Доведено, що смерть у творі М. Уельбека втрачає свій драматизм, стає банальним явищем, що є характерною рисою сучасності. Зображувати смерть водночас і серйозно, і з іронією письменнику дозволяє жанр роману-меніппеї.

17.17.08.3983/202653. Принципи організації зачинів і фіналів в пізніх романах Грема Гріна з оповіддю від першої особи. Кальницька В.Б. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.283-289. - рос. УДК 821.111.131. Грін-09.

Стаття присвячена аналізу смислового зв'язку, що існує між зачинами пізніх романів Грема Гріна і їх фіналами, які в своєму взаємозв'язку є найважливішими сенсоутворювальними і естетично значущими елементами тексту. Виявлено досить чітко виражену формально-сміслову структуру зачинів. Це в першу чергу позначається в прагненні письменника, чітко вираженому в кожному романі, з самого початку представити місце дії, його час і героя. Фінали романів пізнього періоду неодмінно пов'язані з зачинами тематично і змістовно, включають в себе філософсько-етичні міркування і сентенції, які, в свою чергу, перегукуючись з епіграфами, уточнюють, поглиблюють і розширюють зміст романів.6.

17.17.08.3984/202654. Проблема дегуманізації культури у кіносценарії Л. Лунца "Восстание вещей". Пахарєва Т.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.290-295. - рос. УДК 821.161.1.

У статті проаналізовано інтертекстуальну складову кіносценарію Л. Лунца "Восстание вещей" і виявлено специфіку втілення Лунцем проблеми дегуманізації культури у співставленні з символістами, футуристами, авторами 1920-х рр., наближеними до кола "Серапіонових братів" (С. Зам'ятін), а також з деякими кіноконтекстами (Ф. Ланг, Дзиг'я Вертов). Простежено логіку реінтерпретації Лунцем мотивів "машинного порядку" й "урбаністичного апокаліпсису", виявлено специфіку переосмислення сюжету "повстання речей", а також проблеми "нової людини", актуалізованої у радянському ідеологічному просторі 1920-х рр.

17.17.08.3985/202656. Поетика інтертекстуальності у романі Дж. М. Кутзее "Містер Фо". Пшенична М.С. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.300-304. - укр. УДК 821.111 - 31К.09.

У статті розглядається специфіка рецепції творчості Д. Дефо у романі "Містер Фо" південноафриканського письменника Дж. М. Кутзее. Вперше у літературознавстві досліджується співвіднесеність роману "Містер Фо" Дж. М. Кутзее з творами Д. Дефо за різними типами взаємодії текстів: інтертекстуальністю, гіпертекстуальністю, паратекстуальністю, архітекстуальністю та метатекстуальністю. Особливо увага приділяється аналізу поетики інтертекстуальності та особливостей системи персонажів в означеному романі.

17.17.08.3986/202658. Музичний код у романі Паскаля Кін'яра "Всі ранки світу". Мацюк А.А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.308-313. - рос. УДК 821.133.1-31Кін'яр.09. Статтю присвячено аналізу авторської стратегії будівництва "музичного" тексту в романі П. Кін'яра "Всі ранки світу". В статті розглядаються інтермедіальні зв'язки (музичний код) роману на персональному, сюжетно-композиційному, проблемно-тематичному, міфопоетичному та ритмічному рівнях. Музикальність літературного тексту є авторською стратегією П. Кін'яра, основні постулати якої розглядаються в музичній теорії "втрат" письменника. Музичний код у романі розкривається за допомогою "музичного інструментарію".

17.09 Історія літератури

17.17.08.3987/193537. Поетична інтерпретація Т. Шевченком чеської історії в рецепції І. Дзюби. Барчан В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.36-38. - укр. УДК 821(091).

У статті проаналізовано шевченкознавчу студію сучасного українського літературознавця Івана Дзюби, присвячену інтерпретації поеми Т.Шевченка "Єретик", зокрема простежено наукову методологію, специфіку дослідницького стилю в трактуванні художнього осмислення фактів чеської історії та визначних осіб.

17.17.08.3988/193538. Изображение и оценка военных событий в Карпатах в романе А. Солженицына "Красное колесо" (к 100-летию Первой мировой войны). Бородина Л. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.39-42. - рос. УДК 821(091).

У статті розглядається роман О. Солженицина "Красное колесо" з точки зору зображення в ньому воєнних дій у Карпатах в період з чотирнадцятого по шістнадцяті роки, погляди на війну персонажів роману і самого автора твору, оцінка воєнних дій і тих причин, що спонукали подальші катастрофічні події в Росії.

17.17.08.3989/193542. Осмислення концепту щастя в мініатюрах Богдана Лепкого "Цвіт щастя" та "Щастя" Лесі Українки. Кордонце О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.55-59. - укр. УДК 821(091).

У статті зроблено спробу простежити своєрідність осмислення концепту щастя в мініатюрах Б. Лепкого "Цвіт щастя" та "Щастя" Лесі Українки, виявити типологічно подібні риси у творах двох митців.

17.17.08.3990/193543. Своєобразие осмысления библейского образа Иуды в произведениях Леонида Андреева и Леси Украинки. Сенько І. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №2(34), С.60-65. - рос. УДК 821(091).

У статті автор досліджує оповідання Леоніда Андреева "Юда Іскаріот" (1907) та поему Лесі Українки "На полі крові" (1909). У цих творах письменники використали євангельський сюжет про зраду апостолом Юдою учителя Ісуса Христа. Леонід Андреев трактує зраду з позицій психології: Юда любить Христа і заздрить йому, зрадою перевіряє відданість Ісусу його учнів і послідовників. За версією Лесі Українки Юда не повісився, він працює сторожем на купленому за тридцять срібняків "полі крові" і в розмові з Прочанином пояснює причину зради: розчарування у вченні Христа, яке не приносить ніяких прибутків. Словами і дією Прочанина (кидає в Юду каменем) Леся Українка з позицій народу засуджує концепцію подвійної моралі. На інтерпретацію теми зради Юди в оповіданні Андреева і в поемі Лесі Українки вплинули соціальні реалії в Росії на початку ХХ століття: насильницьке утвердження революційних ідей, відступництво, зростання в суспільстві споживацьких прагнень.

17.17.08.3991/194411. Екзистенційна самотність генія в новелістиці к. XIX - поч. XX ст. (на матеріалі творів українських і російських письменників). Колінько О.П. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.163-169. - укр. УДК 82.091: [821.161.1 +в21.161.2].

У статті порушується проблема екзистенційної самотності генія, яка стала спільною для українських і російських письменників рубежу XIX-XX ст. і знайшла своєрідну художньо-філософську інтерпретацію в їх новелістиці.

17.17.08.3992/194416. Риторика епохи "готового слова": бароко як підступ до нової літературної реальності. Безруков А.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.201-208. - укр. УДК 821.09:7.034.7"16".

Статтю присвячено вивченню особливого історико-літературного феномену - риторичної епохи бароко. На меті - продемонструвати, що література досліджуваного періоду (XVII ст.) взагалі являє собою поетико-риторичне ціле, виступаючи при цьому певним завершальним етапом при переході від доби словесного традиціоналізму. Вже поетика Відродження не допускає існування неохопленої риторичними моделями літератури, а у XVII ст. література вступає, являючи собою усвідомлену поетико-риторичну єдність. Без цієї основи була б неможлива ні робота класицизму зі зміцнення єдності, ні робота бароко з її збагачення. Вважається, що епоха бароко є однією з найяскравіших риторичних традицій, вона лежить у межах риторичної культури і має справу з готовим словом, але в його особливому стані.

17.17.08.3993/194418. Просвітницько-інтелектуальні мотиви в українських одах кінця XVIII - початку XIX століть. Богатирьова К.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.213-221. - укр. УДК 141.132:821.161.2 "17 18".

Мета пропонованої розвідки полягає у намаганні простежити засвоєння раціоналістичних та просвітницьких засад у вітчизняній літературі кінця XVIII - початку XIX століть українськими поетами, зокрема у жанрі оди. Митці вірили, що завдяки ментальним основам та практичним навичкам, які здобуваються в освітньому процесі, людина як громадянин та фахівець, приносить багато користі для співвітчизників, колег, Батьківщини. Представники різних шкіл одописання вважали, що прославитися можна лише завдяки освіті, працелюбовству й корисним справам. У висвітленні важливої ролі наук для ментального розвитку поети виступають виразниками раціонального підходу, який базується на вченнях французького філософа Рене Декарта.

17.17.08.3994/194420. Проблема гносеологічного мінімуму інтелектуальної прози. Давидова-Біла Г.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.229-235. - укр. УДК 821.161.2.09.

У статті осмислюється явище інтелектуальної парадигми у прозі першої половини XX століття. У межах прози ядерного типу гносеологічна домінанта реалізується через ідеологічно-ментальну основу, а саме експериментальна модель розігрується за допомогою поліфонічного дискурсу. Вагомим принципом організації інтелектуальної прози авторка вважає гру структури - складну взаємодію між ментальною моделлю і наративно-образними формами її представлення, балансування між інакомовністю і наслідуванням реальності.

17.17.08.3995/194421. Морально-етическая проблематика русского фельетона 1920-х - начала 1930-х годов. Комаров С.А. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.236-246. - рос. УДК 821.161.1-3.

У статті висвітлюється морально-етична проблематика російського фельетону метрополії 1920-х - початку 1930-х років. На матеріалі творів М. Зоценка, М. Булгакова, В. Катаєва, М. Кольцова, І. Ільфа, Є. Петрова розкриваються особливості письменницької рецепції даного питання. Автор акцентує зв'язок етики та соціальних аспектів життя радянської людини. Духовна обмеженість, зарозумілість, підлабузництво, байдужість є відображенням обивательщини, міщанства, побутової невлаштованості, бюрократизму.

17.17.08.3996/194423. Психохісторія української літератури Н. Зборовської. Томченко М.А., Калантаєва О.О. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.253-264. - укр. УДК 821.161.2-3.09.

В статті розглядається монографія Н. Зборовської "Код української літератури". Визначено складові концепції психоаналізу авторки, риси українського психотипу, а також національні основи літератури, що протистоять імперській імітації. Запропоновано механізм моделювання психохісторії. Авторка монографії окреслює наукову концепцію "порубіжжя" в літературі, розкриває основні поняття психоаналітичної історії та преваги психоаналізу як методології дослідження національної літератури. Визначено роль і місце розробки в українській історії літератури.

17.17.08.3997/194425. До питання про сутність та жанрові особливості українського інтелектуального роману. Куриленко І.А. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.272-280. - укр. УДК 821.161.2-312.1.

Стаття присвячена дослідженню жанрової природи українського інтелектуального роману. Увага приділяється поетикальним розбіжностям між філософським / інтелектуальним / екзистенціалістським романами з точки зору жанрової специфіки. Наводиться докладний аналіз ряду розвідок українських літературознавців щодо характерних жанрових рис інтелектуального роману, що сприяє цілісному осмисленню розглянутого питання. Зокрема, виділяються такі провідні жанрові риси, як умовність, іронічність, скептичність, пародійність авторського дискурсу; деконструкція; криза національного міфу; екзистенціальний дискурс тощо.

17.17.08.3998/194426. Формування жанру фантастичного оповідання в українській новелістиці 1920-х років. Ленська С.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.280-287. - укр. УДК 82-1 -9:7.046.2.

Українську фантастичну прозу сучасне літературознавство розглядає здебільшого у жанровому форматі роману або повісті. Однак у вітчизняному письменстві пореволюційної пори поступово формувалася і традиція фантастичного оповідання, що вповні виявилася у творчості О. Бердника, В. Владка та ін. У статті з'ясовані тематичні і жанрово-стильові особливості зразків малої прози І. Сенченка, Ю. Гедзя і С. Пилипенка 1920-х років, які репрезентують різні жанрові модифікації фантастичного оповідання (оповідання-антиутопію, фантастичну гумореску і науково-фантастичне оповідання). Простежені інтертекстуальні зв'язки зазначених творів із класичними творами світової літератури.

17.17.08.3999/194428. Тенденції розвитку дитячої літератури кінця XX - початку XXI століття. Шулькова К.І. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.294-303. - укр. УДК 82-93"19 20".

У статті розглядаються особливості розвитку дитячої літератури кінця XX - початку XXI століття. Аналізуються теоретичні розвідки вітчизняних та зарубіжних літературознавців, які надають змогу окреслити головні тенденції та прослідити за процесом формування жанрового канону. Визначається відмінність між такими поняттями: "дитяча література", "література для дітей", "дитяча масова література" та "класична проза для дітей". У результаті уточнена класифікація дитячих книжок,

охарактеризована система жанрів, сформульована своєрідність образу головного героя, описані специфічні риси дитячої літератури вказаного періоду.

17.17.08.4000/194430. Орнаментальний стиль як мистецьке явище в культурі і літературі Київської Русі. Гордніча Н.В. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.313-322. - укр. УДК 82:7.011.2(477-25).

Знання та розуміння пам'яток старовини, залучення їх до активу нашого духовного життя є не просто бажаним, а першочергово необхідним, обов'язковим, щоб неможливим стало повторення гірких помилок та прорахунків, що призвели до забуття своїх першовитоків, кризи в науці, культурі, моралі, освіті. Здобутки давньої української культури і письменства потребують нового осмислення, глибокого осягнення. Найважливіші завдання нині - відновлення історичної пам'яті, виховання національної самосвідомості, утвердження національної гідності громадян незалежної України - реалізувати неможливо без наполегливого і систематичного вивчення пам'яток давнини - основного джерела знань про минуле нашого народу.

17.17.08.4001/194436. Реально-топографічний простір у творчості Оноре Де Бальзака. Пилипюк Л.А. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.363-374. - укр. УДК 82-31:91.

Актуальність теми дослідження проблеми реально-топографічного простору в теорії літератури є надзвичайно важливою і є складовою структури образу міста. Місто є одним із головних героїв роману, не лише тлом, на якому розвиваються події, а й дійовою особою, яка спонукає героїв на ті чи інші вчинки. Митець у своєму творі, відтворюючи реальний простір, разом з тим формує певний художній простір, в якому відбуваються події. Образ міста в літературі є важливим показником авторської позиції, є цікавим полем для аналізу, і потребує подальшого розгляду.

17.17.08.4002/194437. Кіноінтерпретації оповідання О. Генрі "Вождь червоношкірих". Салюк Б.А. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.375-380. - укр. УДК 82.091+82-93.

Стаття присвячена компаративному аналізу трьох екранізацій (радянської, американської та анімаційної) оповідання О. Генрі "Вождь червоношкірих" на сюжетно-образному рівні.

17.17.08.4003/194438. Поетикальні вектори художньої творчості К.Гордієнка. Шарова Т.М. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.380-387. - укр. УДК 821.161.2.09.

У статті наголошується на тому, що художня творчість К. Гордієнка є багатовекторною, оскільки торкається актуальних проблем в літературі ХХ століття. Твори письменника відображають складність обставин тогочасного села. У дослідженні акцентується увага на поетикальних особливостях митця слова, який вмів узагальнювати в прозових творах життєвий матеріал. Письменник у прозових творах подав образ нового селянина-бунтівника та показав селянський побут та родинні взаємини. У статті з'ясується, що автор вдало художньо осмислив історію українського села ХХ століття.

17.17.08.4004/194439. Особливості воєнної прози Леопольда Бучковського. Сухомлинов О.М. // Наукові записки Бердянського держ. пед. ун-ту. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний пед. ун-т, 2015, №5, С.388-393. - укр. УДК 821.161.2-343.

Самобутня та провокаційна проза Леопольда Бучковського стала ідеальним матеріалом для верифікації нових філософсько-естетичних концепцій і художніх засобів креативу фікційного світу літератури від психоаналізу до постмодернізму. Універсалізм прози письменника ідеально вписується як у канони світової літератури, так і у рамки письменництва польсько-українського пограниччя.

17.17.08.4005/194466. Творчість Тараса Шевченка в Угорщині (друга половина ХІХ і початок ХХ століть). Бабота Л. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.3-9. - укр. УДК 821(091).

Більша частина науковців переконана, що перші відомості про Тараса Шевченка на теренах Угорщини ХІХ століття відносяться до 60-х років. Його слово до місцевих українців доходило різними шляхами - посередництвом галицької періодики, через словацьку пресу та віденські друковані органи. Місцева українська преса на українську літературу спочатку майже не звертала увагу. На зламі ХІХ і ХХ століть ситуація змінилася - про Шевченка друкували інформації газети "Наука" і "Неділя" та різні календарі. Пропаганді української літератури в той час найбільшою мірою сприяли Юрій Жаткович і Гадор Стрипський. Зокрема останній співпрацював з угорськими літераторами, які перекладали твори Шевченка мадярською мовою. Таким чином з його творами познайомилася не лише угорська культурна громадськість, але й ті місцеві українські діячі, які не користалися виданнями, написаними рідною мовою.

17.17.08.4006/194468. Функції спогаду в поемі "Гайдамаки" Т. Шевченка. Барчан В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.16-20. - укр. УДК 821(091).

Поема Т. Г. Шевченка "Гайдамаки" інтерпретується крізь призму проблеми пам'яті, зокрема проаналізовано функцію спогаду в аспекті взаємозв'язку спогаду й ідентичності.

17.17.08.4007/194470. Шевченкіана української постмодерністичної прози. Бездзір Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.25-28. - укр. УДК 821(091).

У статті розглядається інтертекст Т. Шевченка у творах раннього та пізнього українського постмодернізму. Зазнавши деконструкцій, створених абсурдними контекстами, авторськими масками, змінами іміджу, стильовими перверзіями, пародіями, уява сучасників про Шевченка та його творчість змінилась, позбулась стереотипності та христоматійності, але не втратила значення духовного пророцтва нації.

17.17.08.4008/194471. Художня модифікація шевченківських ландшафтних образів-концептів у поезії "Молодої музи". Бикова Т. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.29-32. - укр. УДК 821(091).

У статті досліджено семантичні аспекти розуміння шевченківських ландшафтних образів-концептів у поезії "молодомузівців" через призму поняття "Малої" та "Великої" Батьківщини. Зроблено висновок щодо способу опрацювання універсального символу "мати-земля", концептів "гори" у поезії "Молодої Музи", які логічно формують загальну мистецьку картину світобачення Гуцульщини як рідного гірського краю.

17.17.08.4009/194472. Освячення ножів: до етичних парадоксів поеми Тараса Шевченка "Гайдамаки". Бігун О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.33-37. - укр. УДК 821(091).

Аналізується обряд освячення ножів у поемі "Гайдамаки" з позицій західноєвропейської лицарської етики, давньоруської дружинної моралі та субкультурних звичаїв українського козацтва. У рамках контексту досліджується рецепція і типологія міфологеми війства Христового.

- 17.17.08.4010/194473. Тарас Шевченко і російська шіллеріана. Бобинець С. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.38-43. - укр. УДК 821(091).
У статті зроблено спробу дослідити процес ознайомлення Тараса Шевченка за посередництвом російськомовних інтерпретацій з поетичною і драматургічною спадщиною Фрідріха Шіллера, виявити типологічні ознаки й риси ідейно-тематичної спільності в їх творчості.
- 17.17.08.4011/194474. Поема "Сон" ("У всякого своя доля") Тараса Шевченка та "Енеїда" Івана Котляревського: інваріанти світобудови. Бойцун І. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.44-46. - укр. УДК 821(091).
У статті аналіз композиції поем "Енеїда" Івана Котляревського та "Сон" ("У всякого своя доля") Тараса Шевченка засвідчив її тривимірну структуру, зумовлену народною космогонією. На семантично-символічному рівнях спостерігаються відмінності через ідеологічне спрямування поем.
- 17.17.08.4012/194475. Пророцька харизма в інтерпретації Т. Шевченка. Бородінова М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.47-49. - укр. УДК 821(091).
У статті розглядається одна з найбільш складних у шевченкознавстві проблем - Т. Шевченко і Біблія. Досліджується такий її важливий аспект, як рецепція Біблії в поезії Т. Шевченка. Аналізується специфіка "діалогу" поета зі Старим Заповітом, зокрема художнє втілення образу пророка і мотиву пророцтва. На цьому рівні розкривається своєрідність творчої індивідуальності.
- 17.17.08.4013/194477. Своєрідність вставних новел у російських повістях Тараса Шевченка. Бровко О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.56-59. - укр. УДК 821(091).
У дослідженні запропоновано осмислення новели в структурі художнього твору. У роботі системно відрефлектовано корпус текстів Тараса Шевченка, у яких вставні новели мають різне функціональне призначення; розкрито типологію та модифікації вставних новел; актуалізовано проблеми й перспективи дослідження новели як структуротвірного чинника поезики у вітчизняному літературознавстві.
- 17.17.08.4014/194478. Відтворення опозиції Шевченко/Куліш в українській романістиці 1920-30-х років. Васьків М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.60-63. - укр. УДК 821.161.2.09 Т.Шевченко: 821.161.2-31 "1920 1930".
У статті йдеться про рецепцію постатей і світоглядів Тараса Шевченка й Пантелеймона Куліша, їх роль і значення як дороговказів у подальшому розвитку нації в українській романістиці 1920-х років. В українських романах того періоду Т. Шевченко був утіленням емоційно-іраціонального пориву, П. Куліш - наполегливої, постійної праці та творчості. Такі іпостасі митців не тільки протиставляються один до одного, але частіше сприймаються як взаємодоповнювальні.
- 17.17.08.4015/194479. "Давидові псалми" Тараса Шевченка: поетичне відлуння в часі. Вигодованець Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.64-69. - укр. УДК 821(091).
У статті простежується своєрідність перекладацької практики Тараса Шевченка і відлуння "геніальності його схвильованої сповіді" у переспівах Псалтиря Іваном Франком та Ліною Костенко.
- 17.17.08.4016/194480. Україна Тараса Шевченка та Олени Теліги: спостереження над концепцією художнього образу. Голембовська Т. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.70-75. - укр. УДК 821.161.2.09 Т.Шевченко.
У статті простежено визначальну вагу Шевченкових націософських ідей у формуванні політичної самосвідомості Олени Теліги. Зокрема подаються певні спостереження над авторськими концепціями образу України в контексті проблеми національної та особистісної ідентичності.
- 17.17.08.4017/194481. Концепція творчої особистості в повістях "Музикант" Т. Шевченка та "Історія кілка в плоті" Ю.-І. Крашевського. Гребенюк Т. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.76-78. - укр. УДК 821(091).
У статті досліджуються особливості функціонування романтичного образу митця-маргінала в повістях "Музикант" Т. Шевченка та "Історія кілка в плоті" Ю.-І. Крашевського. Маргіальність героя розглядається в руслі міфопоетичного підходу до художнього твору як "вікна між сакральним та профанним світами". Діонісійська стихія музики виступає чинником соціальної маргіналізації романтичного героя у творі Т. Шевченка й інферналізації персонажа Ю.-І. Крашевського.
- 17.17.08.4018/194482. Естетика соціалістичного реалізму у фільмовій обробці життєпису Тараса Шевченка (між мистецтвом і кітчем). Грегорчак П., Дов'як Р. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.79-83. - укр. УДК 929 Т.Шевченко: 791.43.
Фільмова обробка життєпису Тараса Шевченка (режисер Ігор Савченко) датована роком 1951. Первісний український варіант не зберігся, лише російська мутація з року 1964. Фільм відбиває не лише риси соціалістичного реалізму, але й історіографічні деформації соціалістичного літературознавства. Авторська робота є цілеспрямована й з точки зору актуальних оцінок життя й творчості Т. Шевченка, їй притаманна велика міра необ'єктивності. В статті на ґрунті естетичних категорій мистецтва й кітчу оцінюємо не лише поезику соцреалістичного мистецтва й методологію тенденційних літературознавчих засобів, але й їхні наслідки на рецепцію Т. Шевченка в культурному середовищі.
- 17.17.08.4019/194483. Концептуальна рефлексія модернізації в письменницькій спадщині Тараса Шевченка: світосистемний аналіз. Гречаник І. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.84-87. - укр. УДК 1: 316.32 Шевченко.
У статті вивчається концепція рефлексії модернізації у прозовій творчості Тараса Шевченка. У результаті компаративного дослідження творів з'ясовано, що у російськомовних повістях Шевченка закладений образ людини-пророка, яка має сили скоординувати націю на новий шлях, але, на жаль, є скутою соціальними догмами та канонами, що призводить до її неминучого духовного занепаду.
- 17.17.08.4020/194485. Апостол правди і свободи - Тарас Шевченко (1814-1861 рр.). Задорожний В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.91-94. - укр. УДК 821(091).
Інформаційно-реферативна студія присвячена 200-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка. Стаття побудована на дослідженнях відомих українських шевченкознавців та спадщині Великого Кобзаря. Пізнання постаті Геніального поета, його багатогранної творчої спадщини, його місця в українській і світовій культурі - це процес постійний і завжди потрібний. Саме такими лейтмотивами проінятий основний зміст цієї статті. І нині, у надто непростий час випробувань всієї нації, пророче звучать шевченківські слова: "Борітеся - поборете! Вам Бог помагає. З вами правда, з вами слава, і воля святая".

17.17.08.4021/194488. Шевченківські мотиви в ліриці поетів Закарпаття 20-30-х років XX ст. Козак М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.104-106. - укр. УДК 821(091).

У статті досліджується вплив творчості Т. Шевченка на розвиток закарпато-української поезії міжвоєнного двадцятиріччя. Предметом аналізу є вірші, в яких найбільш яскраво виявляються Шевченківські державотворчі ідеї.

17.17.08.4022/194489. Осінні мотиви в ліриці Тараса Шевченка та Богдана Лепкого. Кордонець О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.107-111. - укр. УДК 821(091).

У статті зроблено спробу на прикладі творів Т. Шевченка та Б. Лепкого простежити тенденції до поглиблення психологізму та філософського підтексту осінніх мотивів в українській ліриці.

17.17.08.4023/194492. Шевченків біль України: соціально-етичний аспект поезії Т.Г. Шевченка у світлі національної історії. Кудрявцев М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.127-132. - укр. УДК 821(091).

У статті автор осмислює соціально-етичну парадигму творчості Тараса Шевченка у світлі євангельських істин, акцентуючи увагу на суспільно-моральних чинниках у боротьбі з кривдою, національними поневолюваннями, на обстоюванні зневаженої людської гідності у процесі вітчизняної історії.

17.17.08.4024/194493. Поетична шевченкіана С. Черкасенка. Кузьма О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.132-137. - укр. УДК 821(091).

У статті розглядаються особливості рецепції постаті Т. Шевченка у творчості українського поета-модерніста С. Черкасенка. Об'єктом аналізу обрано цикл поезій, в яких актуалізуються шевченківські теми, мотиви, образи, виявляється авторське сприйняття ролі Кобзаря в духовному житті нації.

17.17.08.4025/194494. Творчість Тараса Шевченка в підручниках і педагогічній пресі Закарпаття 20-30-х років XX ст. Маляр Л., Кухта М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.137-141. - укр. УДК 821(091).

У статті висвітлені факти популяризації творчості Т. Шевченка в підручниках і педагогічній пресі Закарпаття 20-30-х років XX ст. Розкриті шляхи використання оригінальних художніх текстів письменника з дидактичною і виховною метою.

17.17.08.4026/194495. "...Се поезія бажання життя" (основний емоційний тон творів Т. Шевченка у висвітленні І. Франка). Куца Л. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.142-146. - укр. УДК 821(091).

У статті проаналізовано Франкове бачення основного емоційного тону ліричних творів Т. Шевченка. Коротко з'ясовано сутність цього літературознавчого поняття - як світогляду, що трансформувалася у ліричному творі в емоцію. На основі дослідження шевченкознавчих статей І. Франка розглянуто настроєву палітру лірики Т. Шевченка.

17.17.08.4027/194496. Натурфілософська метаморфоза у поезії Тараса Шевченка. Маркова М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.147-151. - укр. УДК 821(091).

Стаття присвячена вивченню мотиву метаморфози у творчості Т. Шевченка. Авторка відслідковує джерела його генези (європейська романтична натурфілософія) та досліджує особливості функціонування у поетичних текстах українського митця.

17.17.08.4028/194497. Т. Шевченко в мемуарній та публіцистичній спадщині О. Барвінського. Меленчук О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.152-157. - укр. УДК 821(091).

У статті здійснено огляд матеріалів публіциста, видавця, громадського діяча О. Барвінського, присвячених Т. Шевченкові. Зокрема взято до уваги публікації у газеті "Руслан", в якій досить широко представлена шевченкіана О. Барвінського. Акцентовано увагу й на спогадах публіциста, в яких висвітлюється громадсько-політичне та культурне життя західноукраїнських земель кінця XIX століття. У них автор наголошує, що великий вплив на пробудження національної свідомості галицької молоді справила творчість Т. Шевченка, особливий відбиток вона залишила на діяльності українських громад. З'ясовано, що шевченківська тематика у мемуарах О. Барвінського є однією з центральних. Це дає можливість вповні досягнути шевченкознавчий спадок дослідника. Проаналізовані публікації доводять, що О. Барвінський виступає у двох іпостасях: як популяризатор життя і творчості Т. Шевченка, а також як видавець його творів.

17.17.08.4029/194498. Художня трансформація внутрішніх конфліктів у ліриці Т. Шевченка періоду заслання. Михида С. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.158-162. - укр. УДК 821(091).

У статті осмислюються особливості психосвіту Тараса Шевченка крізь призму його мегатексту періоду заслання. Листування, спогади й поезії цього часу виявляють складну психологічну кризу, викликану обмеженням свободи. До усталеної в літературознавстві тези про духовний стоїцизм митця додаються міркування щодо конфронтації зі сформованою раніше Моделлю Світу й художньої версії виходу із внутрішнього конфлікту.

17.17.08.4030/194500. Тарас Шевченко в Чехії та Словаччині. Мушинка М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.169-174. - укр. УДК 821(091).

У міжвоєнний період головним центром української політичної еміграції стала Прага, де у 1925 р. було засновано Музей визвольної боротьби України, а 1936 року при ньому Шевченківський відділ. На матеріалах музею в 1941-44 роках було видано чотири книжки ґрунтовно коментованих творів Шевченка. Про них в умовах комуністичного режиму невільно було згадувати. У Словаччині твори Т. Шевченка та праці про нього почали появлятися лише після Другої світової війни.

17.17.08.4031/194501. Інтерпретація шевченківського заклику до єдності в історичній прозі Ю. Мушкетика. Павлюк Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.175-178. - укр. УДК 821(091).

У статті досліджено проблему аксіологічної сутності історичної прози Ю. Мушкетика у контексті поетичної спадщини Т. Шевченка. Проаналізовано мотив заклику до єдності у доробку письменників, а також специфіку його інтерпретації та реалізації в історичних творах Ю. Мушкетика.

17.17.08.4032/194504. Тарас Шевченко у філософсько-естетичній системі українських поетів-дисидентів. Райбедюк Г. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.187-192. - укр. УДК 821(091).

У статті розглядаються складові дисидентського дискурсу, з'ясовуються спільні джерела філософсько-естетичної системи дисидентів і Т. Шевченка, досліджуються типологічні аспекти їх художніх парадигм. Основна увага зосереджується на інтерпретації національно-екзистенційної форми літературної присутності в авторському тексті Т. Шевченка та дисидентського кола поетів.

17.17.08.4033/194506. Т. Шевченко - поет і людина крізь призму художнього та публіцистичного мислення Д. Бузька. Сабадош Г. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.199-202. - укр. УДК 821(091).

У статті розглянуто рецепцію постаті Т. Шевченка у нарисі Д. Бузька та Г'єо Шкурупія "Старим Дніпром в останній раз" та п'єсі "Дипломатичний Fife o'clock", романі "Чайка" Д. Бузька. У своїй художній та публіцистичній творчості Д. Бузько акцентував на самотності, цілісності постаті Кобзаря та потребі сучасного підходу до трактування його мистецької спадщини.

17.17.08.4034/194507. Тарас Григорович Шевченко та Янко Краль - двоє авторів, одна поетика (компарація словацького й українського романтизму). Сабол Я. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.203-205. - укр. УДК 821(091).

По суті, від зламу XVIII та XIX ст. починаємо говорити про нову європейську літературу. Саме романтизм втручається в старі форми й принципи творення художнього тексту й суттєво міняє їх, приносить нову модерну композицію структури. Основним знаком романтичної літератури можна вважати тенденцію відходу від старого дидактично-проповідницького типу літератури. Без сумніву окремі слов'янські народи в цьому періоді взаємно впливали один на одного, збагачувались взаємно, є безсумнівне. Однакові риси знаходимо в окремих слов'янських літературах на багатьох рівнях - на рівні жанру, мотивів, ідей, інспірації народною творчістю. Крім революційних мотивів, які можемо знайти в поезії Тараса Шевченка, саме народна творчість есенціально модифікує його текст на рівні формальної структури, мотивів, але й жанрових різновидів. Поєднання революційних, народних та фольклорних елементів у художньому тексті наявне в творчості Янка Краля й Тараса Шевченка. Постульована подібність уможливила спільність історичного контексту слов'янських народів.

17.17.08.4035/194508. Баладні мотиви в поетичній творчості Тараса Шевченка та народних баладах Закарпаття. Сенько І. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.206-212. - укр. УДК 821(091).

В статті розглядаються типологічні співпадіння у баладах Т. Г. Шевченка і в народних баладах Закарпаття.

17.17.08.4036/194510. Реальність парадигми митця та проблеми сучасної наукової рецепції особи й творчості Тараса Шевченка. Слободян О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.217-222. - укр. УДК 821(091).

Стаття присвячена сучасному погляду на філософську антропологію та на її методологічні можливості в шевченкознавстві.

17.17.08.4037/194511. Тарас Шевченко в українській мемуаристиці кінця XX - початку XXI століття. Стадніченко О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.223-226. - укр. УДК 821(091).

Стаття присвячена дослідженню рецепції Тараса Шевченка в сучасній українській мемуаристиці. Розглядається, як феномен Т. Шевченка осмислюється в щоденнику "Лінія життя" Л. Танюка, спогадах І. Дзюби "Спогади і роздуми на фінішній прямій", у "Книзі споминів" М. Коцюбинської, "Щоденнику" О. Гончара та ін.

17.17.08.4038/194512. Постать Т.Г. Шевченка на сторінках журналу "Дукля" (1990-2013 рр.). Талабірчук О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.227-232. - укр. УДК 821(091).

У статті проаналізовані матеріали, присвячені постаті Т. Г. Шевченка на сторінках журналу "Дукля" за 1990-2013 роки. Розглянуті публікації умовно розділені на дві групи: літературно-критичну й інформаційну.

17.17.08.4039/194513. Світовий поет Шевченко: джерела і наслідки. Тамаш Ю. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.233-238. - укр. УДК 821(091).

Шевченко, на відміну від інших європейських романтиків національного типу, - весь Схід без Заходу, без так званого романтичного ірраціоналізму, не тільки щодо свого зв'язку з народом і фольклором, але і в літературнім формуванні, поетиці, міфології і комунікації зі світом. Перший раз Схід не суперіорний, бо не впливає на Схід, бо тут Схід - первісна і окрема аналогія історично-типологічна Заходу, так би мовити, рівноправна, хоч і самотня. Там, де Шевченко мав перевагу в джерельності, він втрачав у комунікативності зі світом, зокрема з тим ширшим від слов'янського Сходу. Проте Шевченко - великий поет в тому значенні, яке вкладав Гете, висловлюючись про світову літературу: світова література - сад з найкращими стеблами і з деревами глибокого кореня з національних літературних садів. Шевченкове стебло видно, воно шумить, а його голос і сьогодні не гасне, як не згасає голос дівочий і солов'їний в його пісні-поезії "Садок вишневий коло хати".

17.17.08.4040/194514. Архетипна образність балад Т. Шевченка. Тиховська О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.239-244. - укр. УДК 821(091).

У статті аналізуються балади Тараса Шевченка крізь призму теорії архетипів К.-Г. Юнга. Розглядається етнопсихологічна семантика образу русалки, відьми, злої матері. Балади трактуються як метафоричні сценарії невдалої ініціації героїнь.

17.17.08.4041/194515. Авторська рецепція античних образів у творчості Т. Шевченка. Турган О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.245-248. - укр. УДК 821(091).

У статті досліджуються шляхи сприйняття і переосмислення античних образів у творчості Т. Шевченка. Проаналізовані твори письменника "Кавказ", "Муза", "Чи не покинуть нам, небого" та ін., в яких створені авторські версії античних образів, простежені типологічні особливості рецепції розглядуваних образів і символів у творчості інших письменників.

17.17.08.4042/194516. Коли історія - один великий льох (історичні погляди Т. Шевченка). Федака С. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.249-251. - укр. УДК 821(091).

Аналіз поеми Т. Шевченка "Великий льох" засвідчує наявність у поета глибокої історіографічної концепції. У символічних та алегоричних образах відображено трагічну минувшину України. Водночас утверджується ідея безсмертя українського духу, відродження української державності, можливе тільки при зміні психологічного коду нації.

17.17.08.4043/194517. Творчість Шевченка в рецепції письменників Закарпаття. Ференц Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.252-257. - укр. УДК 821(091).

В статті "Творчість Шевченка в рецепції письменників Закарпаття" аналізуються твори письменників краю, присвячені постаті Т. Шевченка, його творчості. Значна увага приділяється співзвучним мотивам та образам, різним видам інтертекстуальності в поезії Закарпаття.

17.17.08.4044/194519. Традиційні мотиви в драмі Т. Шевченка "Назар Стодоля". Франчук М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.261-264. - укр. УДК 821(091).

У статті розглядаються особливості інтерпретації традиційних мотивів у драмі Т. Шевченка "Назар Стодоля". Означається ступінь модифікації мотивів і риси новаторства автора у їх обробці.

- 17.17.08.4045/194521. Синтез мистецтв у поетичній творчості Т. Шевченка та В. Гренджі-Донського. Шетеля В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.268-275. - укр. УДК 821(091).
У статті досліджено явище синтезу мистецтв у поетичній творчості Т.Шевченка та В. Гренджі-Донського.
- 17.17.08.4046/194522. Образ дому у творчості І. Ірлявського і Т. Шевченка. Шимоняк К. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.276-280. - укр. УДК 821(091).
У статті автор досліджує реалізацію образу дому у творчості І. Ірлявського і Т. Шевченка.
- 17.17.08.4047/194523. Кордоцентризм поетичної творчості Тараса Шевченка (вступ до теми). Шинкар І. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.281-283. - укр. УДК 821(091).
У статті розглядається віддзеркалення в поетичних творах Т.Г.Шевченка "філософії серця" як наскрізного архетипу української національної ментальності.
- 17.17.08.4048/194524. Інтерпретаційна багатогранність використання старозавітних текстів у поемах "Сон" та "Єретик". Юричкова В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.284-287. - укр. УДК 821(091).
Художнім текстам Т. Г. Шевченка притаманна виразна інтертекстуальність, яка зумовлює багатство інтерпретаційних варіантів. У центрі уваги нашої доповіді є поеми "Сон" та "Єретик", в яких автор використовує старозавітні тексти як семантичне скорочення для декількох важливих тез. Йдеться передусім про концепцію народного месіанізму, яка має багато спільних пунктів з польськими дослідженнями А. Міцкевича та З. Красінського. Не менш важливим є розуміння слов'янської взаємності Т.Шевченком. Важливі суспільно-політичні питання Т. Г. Шевченком обробляє обдуманим інтертекстуальним способом, переплітанням історії єврейського народу часів пророків Єзекіїла та Ісаїї, поглядів П. Й. Шафарика, історії чеського народу періоду Гуситського революційного руху й історичної картини України.
- 17.17.08.4049/194525. Національна трансценденція, смисл, діалог у парадигмі серця Тараса Шевченка. Яковина О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.288-293. - укр. УДК 821(091).
У статті йдеться про парадигмальні характеристики концепту серця в поезії Тараса Шевченка. Національний вимір концепту виявляється через трансцендентно-метафізичний синтез сучасного й історичного, синтагми та парадигми образів.
- 17.17.08.4050/194526. Концепція творчої особистості в повістях Т. Шевченка. Ярошевич І. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.294-297. - укр. УДК 821(091).
У статті досліджується художнє відображення реалізації творчої особистості у повістях Т. Шевченка, що є одним з найбільш значущих засобів вираження його естетичного світобачення.
- 17.17.08.4051/194530. Форми звертання у творчості Т. Шевченка та Ш. Петєфі. Гульпа Д. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.314-319. - укр. УДК 821(091).
У статті крізь призму соціолінгвістики простежено форми звертання у творчості Т. Шевченка та Ш. Петєфі. Матеріал систематизовано за класифікацією угорського соціолінгвіста Граф Режева. Результати дослідження засвідчують: поезія українського та угорського митців відтворює дуже близьку, подібну суспільно-історичну дійсність, що знаходить відображення у проблематиці, тематиці, стилістиці, а також у виборі форм звертання.
- 17.17.08.4052/194533. Шевченкове слово під цензурою в кінці ХІХ - на початку ХХ ст. Макар Г. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.333-340. - укр. УДК 821(091).
У статті на основі автентичних джерел - оприлюднених архівних матеріалів - висвітлено питання про цензурні переслідування творів Т. Шевченка, праць про нього та заборону вшанування пам'яті Кобзаря в Російській імперії в кін. ХІХ - на поч. ХХ ст.
- 17.17.08.4053/194542. Публіцистичне слово Т. Шевченка у "Передмові" до "Гайдамаків". Гецько Г. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.383-386. - укр. УДК 821(091).
"Передмова" до "Гайдамаків" розглядається як один із ранніх зразків публіцистичної спадщини Т. Шевченка. Окреслюються головні ідеї та наскрізні мотиви, порушені у тексті.
- 17.17.08.4054/194543. Публіцистика Тараса Шевченка: жанрові різновиди, проблематика. Тарасюк В. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.387-392. - укр. УДК 821(091).
У статті розглядається публіцистика Т. Шевченка. Досліджуються її форми та проблематика.
- 17.17.08.4055/194553. Творчість Олени Теліги в літературознавчих дослідженнях: аспект ідентичності. Голембовська Т. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.43-50. - укр. УДК 821(091).
У статті розкрито творчість Олени Теліги в рецепції української критики крізь призму проблеми ідентичності, виділено основні етапи історіографії літературознавчої телігіани.
- 17.17.08.4056/194559. Подорож головного героя як ініціація у "Божественній комедії" Данте Аліг'єрі та "Маленькому принці" Антуана де Сент-Екзюпері. Рошко М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.84-89. - укр. УДК 821(091).
У статті розглядається функція подорожі головного героя як ініціації (ритуалу переходу), як подорожі-випробування, як процесу набуття життєвих досвіду і мудрості у творах "Божественна комедія" Данте Аліг'єрі та "Маленький принц" Антуана де Сент-Екзюпері.
- 17.17.08.4057/194560. Закарпатська тематика в зарубіжній літературі першої половини ХХ століття. Ходанич П. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.90-93. - укр. УДК 82(100)(091); 821(100)(091).
У статті розглядається закарпатська тематика в угорській, чеській, німецькій, американській літературах першої половини ХХ століття, автор виділяє кілька своєрідних ідейно-тематичних груп, розглядає найбільш вагомі твори, які можуть стати частиною змісту світової літератури у сучасній школі.
- 17.17.08.4058/194574. Цыгане в руской і украинской литературе: образы, поэтика, традиции. Бедзир Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.23-29. - укр. УДК 821(091).
У статті проаналізовано, систематизовано та узагальнено еволюцію художніх образів, пов'язаних із зображенням циган та поетичною циганською традицією в російській та українській романтичній і реалістичній літературах ХІХ - ХХІ століть. У

літературі XVIII ст. втілювалась емоційність, святковість, артистизм, природна мудрість, демонізм циган. Література XIX ст. передовсім розвиває та поглиблює мотиви поеми О. Пушкіна "Цигани", розвиваючи ідею ментальної близькості російської, української та циганської душі. Дослідження поеми Л. Костенко "Циганська муза" показало новаторський характер вирішення теми поета-митця, де автор не полемізує, а продовжує осмислення мотиву Овідія з поеми О. Пушкіна "Цигани". Сучасна лірика поетизує циганську "інакшість", "транскордонність" та життєствердну вдачу в час глобалізаційних кризових зрушень.

17.17.08.4059/194575. Типологія романних образів в творах Рудольфа Слободи. Бениковський М. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.30-34. - Словацька УДК 821(091).

У статті досліджуються основні принципи створення персонажів в модерністських романах Р. Слободи. Використовується метод філософської антропології. Увага приділена автобіографічним маркерам тексту Р. Слободи, особливостям тілесного або безтілесного існування, статевої приналежності персонажу (чоловік, жінка). Персонажі мають символістський характер - Осінь, Розум, Кров, Сірі троянди, Музика і т.п. Їхня сутність - асоціативна, її можливо зрозуміти і типологізувати, враховуючи функціональність, а також просторово-часову динаміку та способи пересування.

17.17.08.4060/194577. "Вереница четверостишій" А. Ахматової і "Летючі катрени" Л. Костенко: опыт сопоставительного анализа. Лимонова Л. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.41-47. - укр. УДК 821(091).

У статті підкреслено особливості лаконізму та афористичності лірики А. Ахматової та Л. Костенко, з'ясовано ставлення поетес до малих поетичних форм, зіставлено цикли чотиривіршів (назви, ключові твори, розвиток тем Часу і Творчості, специфіку образності), виявлено спільні й відмінні риси в компаративному аспекті.

17.17.08.4061/194578. Творчість Д. Вакарова і І. Ірлявського в часовому вимірі. Сенько І. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.48-52. - укр. УДК 821(091).

У статті автор досліджує творчість закарпатських поетів Дмитра Вакарова і Івана Ірлявського у часовому вимірі, відображення в ній історичної дієвості на Закарпатті в роки Другої світової війни.

17.17.08.4062/194579. Архетип дому в ліриці Василя Густі. Ференц Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015, №1(33), С.53-57. - укр. УДК 821(091).

У статті "Архетип дому в ліриці Василя Густі" розкриваються особливості архетипу дому і пов'язані з ним образи.

17.17.08.4063/194594. "Русские ночи" В. Одоевского: стратегии эссеизации. Садыкова Л. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.76-79. - рос. УДК 821(091).

У статті розглядаються стратегії есеїзації, експансії принципів есеїстичного письма у сферу роману В.Одоєвського "Русские ночи". Чітко визначені погляди письменника: поєднання літературного та філософського дискурсів, інтелектуальна насиченість, діалогічність, фрагментарність, націленість на пошуки, синтетичність. Вони суттєво модифікують природу роману, створюють його нову естетичну якість і гібридну форму - роман-есеї.

17.17.08.4064/194600. Біографічні експерименти Лу Сіня (на прикладі повісті "Достеменна історія А-Q"). Нікоряк Н. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2016, №1(35), С.106-110. - укр. УДК 821(091).

Аналізується творчий експеримент Лу Сіня у жанрі біографії на прикладі повісті "Достеменна історія А-Q". Зазначається, що повість постає як узагальнена біографія китайського суспільства початку ХХ ст. та фікціональна біографія "видатної особистості" зазначенні епохи - головного персонажа А-Q. Підкреслюється, що біографічний експеримент Лу Сіня полягає у своєрідному синтезі історичного, біографічного та культурологічного маркерів. Підкреслюється і вплив психоналітичних біографічних праць на творчу манеру письменника.

17.17.08.4065/194632. Микола Хвильовий про сміхову культуру Остапа Вишні. Козирева Н.В. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична акмія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.77-83. - укр. УДК 141.319.8:82-1 -9(477).

Статтю присвячено аналізу філософсько-антропологічних інтенцій "романтики вітаїзму" М. Хвильового, з'ясуванню місця і ролі сміху в забезпеченні повноти людського буття. Сміхова культура відкриває нові можливості для цілісного та багатоаспектного розуміння сутності культури, суспільства, людини. Сміх стосується різних сторін життя людини, моделей її поведінки, типів особистості, відтак сміх дозволяє адекватно оцінити суспільне буття, що є надзвичайно важливою передумовою для розуміння сутності соціокультурних процесів. На матеріалі відомого памфлета "Остап Вишня в "світлі" "лівої" балабайки, або..." виявляється розуміння М. Хвильовим сміхової культури Остапа Вишні.

17.17.08.4066/195144. Трактатування того, що є у словах Моріса Бланшо Мачай П. // Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2014, №11, С.204-207. - Словацька УДК 821(091).

Blanchot's literary experience such as experience of writing is a very specific type of experience in which there is neither subject nor object. In this experience we can see that a subject of writing (the writer) is indeed absent subject - in the act of writing the whole world and all things cease to exist. Blanchot attempts to the exploration of this absence and passing away like strange way of Being that preceded the writing. That, "what preceded the writing" are the things themselves in their own dark being which is negated when writing and being are replaced by the word being ideal. The word is the absence of things, but the absence of literature can be retrieve. In the literary experience as an experience of writing, we can see in this ideal being of word this absence of things. In the absence of the thing reveals thing in its own absence, which is the only way of being in which we can give.

17.17.08.4067/196111. Аналіз твору Ф. Достоевського "Злочин і кара" крізь призму філософських ідей Романа Інґардена. Яцик С.П. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.102-114. - укр. УДК 1(091):17.026.

У статті здійснюється цілісний аналіз основних положень естетичної теорії відомого польського філософа Романа Інґардена. Розглядається феномен "власного Я" як фундаментальне філософське явище у художньому контексті, в екзистенціальному прояві буття людини.

17.17.08.4068/196253. Метафізика гідності людської особистості у творчості Ф. Достоевського. Дойчик М. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №19, С.32-39. - укр. УДК 17.026.4: 1(091).

У статті аналізується розуміння гідності людської особистості у творчості видатного мислителя XIX ст. Ф. Достоевського. Гідність визначається Ф. Достоевським як виняткова властивість вільної, самовладної, самодостатньої особистості. Стверджується, що підставою гідності людини, за Ф. Достоевським, є її свобода, розум, добротність і здатність діяти принципово.

17.17.08.4069/197024. Філософські засади українського історичного романтизму XIX століття (на прикладі повісті Є.Гребінки "Ніжинський полковник Золотаренко". Нікітенко В.О., Нікітенко Е.К. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №65, С.269-275. - укр. УДК 7.035:821.161.2.

В статті подається філософське осмислення повісті Є.Гребінки "Ніжинський полковник Золотаренко" в контексті засад українського історичного романтизму XIX століття; аналізуються образи головних героїв повісті, які є реальними історичними персонажами тогочасної української дійсності; підкреслюється романтична фабула історичного твору, що криється в патріотизмі і самотності українського народу.

17.17.08.4070/197121. Пантеїзм як основа світогляду і поезики О.Олеся. Чернова І.В. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.233-241. - укр. УДК 821(091).

У статті розглядаються джерела формування світогляду українського письменника Олександра Олеся в контексті культурних процесів початку XX століття. Простежується вплив пантеїстичного світогляду письменника на поезику його творів, що виявилось у системі міфологем та символів, синтезі природи і людини. Зазначається про характерне захоплення романтиків язичницькою міфологією та своєрідним обоженням природи.

17.17.08.4071/198845. Футуристична складова творчої спадщини Гео (Георгія) Шкурупія. Холодинська С.М. // Гуманітарний часопис. Харків: Нац. аерокосмічний ун-т ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3, С.30-40. - укр. УДК 130.2(477).

У статті проаналізовано творчу спадщину відомого українського письменника й теоретика мистецтва Гео (Георгія) Шкурупія, яка формувалася протягом 20-30-х рр. минулого століття. Відтворено як процес входження Шкурупія в коло українських футуристів, так і його пошуки поза вимогами футуристичної естетики. Показано, що стосовно всієї творчої спадщини письменника футуризм був одним, хоча й найважливішим, із її складників. Визначено, що в умовах детальної реконструкції футуристичного руху, яким позначена сучасна українська гуманістика, важливим є, по-перше, опрацювання літературного оточення Михайля Семенка - засновника українського футуризму, а по-друге, - на прикладі творчості Шкурупія - окреслення меж взаємодії футуризму з неоромантизмом і дадаїзмом.

17.17.08.4072/200007. Слава Бога. Теологічна естетика. Том III. Дослідження богословського стилю: мирські стилі Данте. 5. "Пекло": на межі часів. Бальтазар Г.У. фон. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.39-60. - рос. УДК 23:7.01(Данте).

Цей текст присвячено дослідженню образу Бога в першій кантиці "Божественної комедії" Данте. Автор виходить із твердження про відсутність в поемі образу стражденного Христа, що витісняє христологію та тринітарність з теологічного поля тексту. Аналіз поетичного образу аду дозволяє визначити, що Данте орієнтувався на античний Аїд, а не теологічні уявлення свого часу. Демонструється, як змішування античного та християнського світогляду витісняє з центру світобудови Христа та розміщує на його місці всеохоплюючий ерос.

17.17.08.4073/200008. Данте та милосердя. Нембрині Ф. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.61-84. - рос. УДК 801.732+179.9 (Данте).

В статті представлено оригінальний погляд італійського педагога Франко Нембрині на практику читання "Божественної комедії" Данте. Автор пропонує індивідуалістичну концепцію читання, в центрі якої знаходиться власний життєвий досвід читача як фундамент інтерпретації тексту. Аналізуючи тему милосердя в "Божественній комедії", автор проводить аналогію між Беатріче та Богородицею. Текстологічне порівняння описів та функцій двох фігур дозволяє зробити висновок, що "милосердя" є центральною темою всієї поеми та поєднує усі три кантики.

17.17.08.4074/200010. "Божественна комедія" та модерн: Дантів ад. Харрисон Р. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.101-120. - рос. УДК 82.091(Данте:Елиот).

В статті автор пропонує оригінальну інтерпретацію епіграфа до вірша "Любовна пісня Пруфрока" - модерністського маніфесту Томаса Стернза Еліота (1917), що складається з двох терцин із "Божественної комедії". Зіставлення двох поетів та їх стилістичних засобів дозволяє автору прийти до низки нетривіальних висновків, перш за все, стосовно поезики "Божественної комедії" та новаторства Данте в сфері вираження нової християнської чуттєвості. Порівнюючи класичного героя Улісса та історичного сучасника Данте - Гвідо да Монтефельтро - описаних в піснях "Комедії", від яких бере початок епіграф Еліота, автор статті демонструє, що відмінність їх психології, посилена різницею в стилістичному описі, являє собою трансформацію свідомості, яку привнесло християнство в античний світогляд.

17.17.08.4075/200011. Незвичність Данте: Улісс та Беатріче. Блум Г. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.121-148. - укр. УДК 821.111(73).09.

У статті аналізується "Божественна комедія" Данте як один із центральних текстів західного літературного канону. Автор відстоює ідею специфічної незвичності та новаторства твору, які залишаються непоміченими більшістю дослідників. Виступаючи з критикою теологічного прочитання "Божественної комедії", автор наполягає на головній функції постаті Беатріче, яка не повинна розглядатися у якості християнської алегорії. Автор приходить до необхідності суто літературного та поетичного аналізу твору поза межами релігійного контексту, що дозволить виявити справжню роль поеми в історії західно-європейської літератури.

17.17.08.4076/200012. Ben far та спасіння. Декілька роздумів. Джирарді М.Т. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.149-162. - рос. УДК 248.145(Данте).

В статті наводиться лінгвістичний аналіз словосполучення "ben far" в контексті "Божественної комедії" Данте. Доводиться, що дантівське благодіяння укорінено у сфері політичної та громадської діяльності. Автор аналізує роль соціального благодіяння на шляху до спасіння. Спростовується ідея Брунетто про недостатність словесного благодіяння у порівнянні із його громадською формою. Формулюється концепція поетичного благодіяння в "Божественній комедії", виконуючого функцію християнського наставляння.

17.17.08.4077/200013. Фігуральний реалізм Данте. Дударева О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.163-174. - рос. УДК 80 82(Ауэрбах:Данте).

Пропонована стаття присвячена дослідженню реалізму "Божественної комедії" Данте. Автор аналізує корпус праць німецького філолога Еріха Ауербаха з метою простежити еволюцію його поглядів на міметичність "Божественної комедії". Демонструється, що реалізм поеми базується на специфічному мімесисі, в якому об'єктом наслідування є не навколишня дійсність, а людина. Особлива увага приділяється семантичному дослідженню поняття *figura*, що було здійснено Ауербахом та згодом застосовано до тексту "Божественної комедії". Фігуральний реалізм як підсумок міркувань Ауербаха дозволив представити новий, антропологічний погляд на його спадщину.

17.17.08.4078/200015. "Божественна комедія" Данте в поезії Мандельштама 1930-х рр. Глазова М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.192-210. - рос. УДК 82.091(Данте:Мандельштам).

В статті аналізується вплив Данте на поезію Осипа Мандельштама. Демонструючи, що Мандельштам чудово знав текст "Божественної комедії", автор простежує систему образів та метафор, які поет перейняв від Данте. В статті докладно розглянуто поетичну інтерпретацію "Раю" та продемонстровано, що так само, як і в "Божественній комедії", у пізній творчості Мандельштама страх та загубленість, скеровані пошуком пізнання істини, поступаються місцем метафорам світла, радості впізнавання та супутнім їм метафорам відповідальності, каяття та прощення.

17.17.08.4079/200016. Подорож світами Данте: метаморфози поетичного простору в прозі Осипа Мандельштама. Глазова-Корриган Є. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.211-229. - рос. УДК 82.091(Данте:Мандельштам).

В статті аналізується поетика Мандельштама та її зв'язок із фігурою Данте. Демонструється, що розуміння Мандельштамом впливу поетичного тексту на свідомість читача в його пізніх теоретичних працях "Розмова із Данте" та "Подорож до Вірменії" сформовано структурами світу "Божественної комедії". Автор статті досліджує початкову ("інфернальну") стадію сприйняття, коли слово, що проникає у свідомість, приречене загинути в інтертекстуальній реакції читача для того, щоб згодом відродитися новими значеннями. Ця стадія збігається із початком подорожі Данте - входженням у ландшафт, що важко описувати чи аналізувати, та рухом униз, який здійснює Пілігрим, керований Вергілієм.

17.17.08.4080/200017. Поза стінами Міста Зла. Відкриття поезії на шляху подолання війни. Кармінаті А. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.230-244. - рос. УДК 82.091(Данте:Ребора).

В статті досліджується проблема німоти поезії перед обличчям трагедії. Автор аналізує випадок італійського поета Клементе Ребора, який мав власний досвід війни. Історико-філософський аналіз творчої спадщини Ребора дозволяє простежити еволюцію поглядів поета та вплив Данте на цей процес. Демонструється, як прочитання "Божественної комедії" дало змогу Ребора подолати мовчання та переосмислити травматичний досвід. Описується новаторська інтерпретація поезії, здійснена Ребора після повернення до практики писання, в основі якої знаходиться не зображувальний, а спонукаючий до дії принцип.

17.17.08.4081/200018. Зелений філософів. Кольорові відмітини в "Божественній комедії". Філоненко Б. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.245-260. - рос. УДК 159.937.515(Данте).

У статті розглядається питання про хроматичне бачення в "Божественній комедії" Данте на прикладі епізоду з IV пісні "Аду", в якій поет зустрічає філософів на зеленому лузі у Лімбі. На зіставленні з фрагментом з "Уліссу" Дж. Джойса, в якому обігрується відповідний епізод, хроматика Данте розглядається у зв'язку з теоріями кольору Античності: вертикальної (Платон), горизонтальної (Аристотель), - та середньовічними моделями кольору. Зелений представлено не тільки в якості "природного кольору", але й протиставлено червоному через відмінність у вираженні середини та міри.

17.17.08.4082/200035. П.Филипович про завдання шевченкознавства у збірнику 1925 року "Шевченко та його доба". Варенікова О.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.83-87. - укр. УДК 821.161.2.09.

У статті аналізується доробок П. Филиповича як одного з фундаторів шевченкознавства у межах його дослідження "До студіювання Шевченка та його доби" у збірнику 1925 року "Шевченко та його доба", де він об'гуртовує завдання цієї галузі літературознавства.

17.17.08.4083/200036. До питання про гумор у "Педагогічній поемі" А.С. Макаренка. Гетманець М.Ф., Гетманець І.О. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.88-93. - рос. УДК 821(091).

Стаття присвячена одній із характерних особливостей творчості Макаренка-письменника - мистецтву гумору, що найбільш яскраво проявився в "Педагогічній поемі". Цієї проблеми торкалися багато дослідників, проте в її висвітленні намітилося спрощене тлумачення. Автори вперше розглядають її в світлі теорії карнавального сміху М.М.Бахтіна, що дозволило дати більш широке уявлення про талант письменника і функції гумору в творі.

17.17.08.4084/200041. Символіка птахів у творчості Олександра Олеся та європейських символістів. Цуркан І.М. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.129-137. - укр. УДК 821.161.2.

У статті досліджується символіка птахів, що стала невід'ємною складовою творчості європейських символістів кінця XIX - початку XX століття на тлі загальноєвропейських тенденцій. Творчість Олександра Олеся та європейських символістів відзначені впливом романтичної поетики, найважливішим компонентом якої був ліричний настрій і мелодійність фрази, які створили індивідуальний образ духовної істоти на шляху до краси і мрії. Для Олеся та європейських символістів саме орнітоморфні символи природи стали джерелом натхнення і творчої енергії. З'ясовано, що орнітоморфні символи будувалися за романтично-символістичним принципом контрасту і відповідностей, що пов'язано із засобами творчості, орієнтованою на символ та уподібнення.

17.17.08.4085/200127. У каноні шістдесятників. Кривенчук В.М. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.127-141. - укр. УДК 821(091).

Стаття присвячена життю і творчості поета-шістдесятника Станіслава Шумицького, який зарано й трагічно покинув цей світ, проте у спогадах співвітчизників та своїх творах залишився сміливим новатором із тонким відчуттям злободенності, вмінням помітити й відобразити потреби людської душі, спрямувати розум на вирішення складних філософсько-естетичних та моральних проблем. Доводиться, що ліричні твори митця заслуговують на пильнішу увагу науковців до його поетичної спадщини. Крім того, у статті зроблена спроба визначити ідейно-естетичні риси, спільні для поетів-шістдесятників Харківського регіону Слобожанщини, які можна вважати для них канонічними. Робиться висновок, що кращі творчі надбання, як й ім'я митця, безумовно, заслуговують на почесне місце серед українських шістдесятників-неконформістів не лише Харківщини.

17.17.08.4086/200130. Мотиви Овідієвих "Метаморфоз" у творчості Тараса Шевченка. Ткаченко О.Г. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №1, т.8, С.163-168. - англ. УДК 821.161.2+821.14'02]-1.09.

У статті розглядається роль Овідія в формуванні естетичних принципів особистості Шевченка. Кожна метаморфоза і у Шевченка і у Овідія стає художнім осмисленням долі окремої людини. Але на відміну від Овідія, який детально змальовує процес перетворення, коли з його уваги не випадає жодна дрібниця, а емоційна напруженість, душевний страждання і ліризм створюють правдоподібну картину, у Шевченка він майже відсутній. Його цікавлять реальні переживання своїх героїнь, причини і результат, а не сам процес перетворення. А причина у обох поетів одна і та ж: неможливість залишитися в наявному стані. Це може бути кара за злочин, помста, нещасливе кохання або, навпаки, щасливе. Метаморфози і у Овідія і у Шевченка, породжені неймовірно тугою, - найбільший прояв емоційного напруження, який спонукає читача відчувати, з одного боку, всю силу страждання, а з іншого - непереможність духу. Художні образи, які створює Шевченко засобом перетворень, виступають в

найрізноманітніших формах і мають велику кількість відтінків. Функцію метаморфоз виконують порівняння з виразним стилістичним забарвленням та розгорнуті порівняння-параболи.

17.17.08.4087/200132. "Жизнь моя, как летопись, загублена" (Володимир Нарбут: штрихи до творчої біографії). Жиленко І.Р. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.15-23. - рос. УДК 821.161.1 (092)Нарбут.

Стаття присвячена вивченню творчості Володимира Нарбута. Як художні твори, так і публіцистичні, протягом усього часу існування радянської влади, аж до початку періоду перебудови, не видавалися й не вивчалися. Творча спадщина автора як поета, письменника, суспільного діяча, критика, сценариста й засновника інформаційних джерел у Росії вивчена недостатньо, тому робота є спробою визначити місце Володимира Нарбута в історії літератури ХХ століття, дати оцінку його художньо-публіцистичній спадщині, розкрити багатогранність його таланту.

17.17.08.4088/200133. Етнопсихологічні коди в поетичних текстах Миколи Вінграновського. Кириленко Н.І. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.36-41. - укр. УДК 82.09 (477).

У статті аналізуються твори поета 2 половини ХХ століття Миколи Вінграновського, в яких розкриваються особливості відображення ментальності нашого народу, конкретно-історичні та загальнолюдські проблеми, проекція їх на сучасність, значення текстів для актуальних запитів сьогодення та майбуття української нації, українського народу, зокрема, звертається увага на історичний роман "Северин Наливайко" та вірші "Остання сповідь Северина Наливайка", "Ніч Івана Богуна", "Скіфська коліскова", "Демон", "Прелюд Землі", "Тринадцятий прелюд", "Прадід", "Плач Ярославни" та ін. Розглядаються своєрідність авторської інтерпретації етнопсихологічних кодів українського народу та етнічні особливості героїв як рушіїв історії, своєрідність розкриття неперервної ходи історії та її значення для сучасного розвитку української держави, українського народу. Особливу увагу звернено на концепцію людиноцентризму, гуманізму як головної в національній психосвідомості поета. Доведено, що етнопсихологічні коди у творах Миколи Вінграновського розкриваються через особистості. Автор деякою мірою узагальнює національний характер, подає свою модель психологічного типу українця та його концепцію буття, яка набирає світового масштабу. Історичний час показано через людські історії, людські душі. Творцями історії є живі люди, люди свого часу, вони виражають національну самоідентичність.

17.17.08.4089/200134. Сподвижники ренесансу. Кривенчук В. М. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.42-56. - укр. УДК 821Л61Л .2.091.-144"19".

Стаття присвячена порівнянню неповторних особливостей творчих рис духовності художніх талантів подвижників відродження ХХ століття: Хвильового, Сосюри, Єсеніна, Шумицького. Особливості рис поезики вищезгаданих митців аналізуються на матеріалах поезії "Путь" та "Вступної новели" М.Хвильового; поезій "Сніги", "Ти", "Вірність", прозових "дружніх" шаржів, гуморесок, віршованих байок С. Шумицького; поезій В.Сосюри "Так ніхто не кохав", "Любіть Україну", а також вірша С. Єсеніна "Я помню, любимая, помню" і поеми "Страна негодяев". Формотворчим елементом усіх рівнів художньої прози та поезії постає інтертекстуальність. Історичні алюзії творів М. Хвильового, С. Єсеніна, як і сатиричних творів С. Шумицького, часто постають у формі закодованих ігрових цитат, надаючи образам сатирично-іронічних відтінків. Розгадування кодів невільно примушує реципієнтів пізнавати таїну реального і фантастичного, творити разом із автором недовершені скарби слова.

17.17.08.4090/200135. А.П. Чехов і Т.Г. Шевченко: історичні та фольклорно-міфологічні зв'язки. Майборода Д.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.57-62. - рос. УДК 821.161.1+821.161.2].091:398.

У статті розглядаються різні причини зацікавленості А. П. Чеховим українською культурою взагалі й особливо творчістю Т. Г. Шевченка, а також перекладами його творів російською, зроблених І. А. Білоусовим, який видав більше десяти таких книг і, крім них, ще декілька біографічних видань про видатного українського поета. Увага приділена темі впливу українських коренів сімейства Чехових на ментальність російського класика, його самоідентифікації, що глибоко не досліджувалася ні в дорадянській, ні в радянській часи. Як аргумент тих чи інших припущень, версій, висновків використовуються листи Чехова та цілком певні факти його біографії.

17.17.08.4091/200161. "Туманна далечінь майбутнього": антиутопія у творах Михайла Арцибашева і Володимира Винниченка. Жиленко І.Р. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №4, т.8, С.92-99. - укр. УДК 821.161.1-341.

У статті аналізуються твори М. П. Арцибашева та В. К. Винниченка періоду еміграції. Проводиться порівняльно-типологічне зіставлення оповідання "Під сонцем" і роману "Сонячна машина", створених у жанрі антиутопії. Наголошується на негативному ставленні письменників до більшовицької влади. Звертається увага на деякі художні засоби, використання натуралістичних елементів для зображення натовпу, картин апокаліпсису внаслідок катастроф світового рівня. Відслідковуються схожі мотиви та символи, використані письменниками для визначення головних людських потреб. Ставляться питання щодо ролі влади, а також майбутньої небезпеки в житті людства.

17.17.08.4092/200338. Ян Парандовський і проблема самотності автора. Салій А. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.106-111. - укр. УДК 821(091).

На прикладі творчості польського письменника і мислителя Яна Парандовського, автор розглядає явище самотності, як необхідний контекст усього літературного процесу. Саме з цього починається специфічне осмислення феномену людини і її унікальності. У статті розкривається особлива роль історичних реалій в умовах яких проходить процес оформлення екзистенційної проблематики у новій, повоєнній художній картині світу. Особливо коли характерний антивоєнний пафос поступово починає перетворюватися на екзистенційний, переносячи акценти на долі конкретних осіб, свободу вибору, потребу відчувати себе і світ навколо.

17.17.08.4093/200669. Постколоніальний автор як інтерпретатор культури. Кузін В.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.62-71. - укр. УДК 130.2.

У статті розглянуто концепцію культури, сформовану представниками постколоніальної літератури. Постколоніальна теорія є новим напрямком мислення та інтелектуальної взаємодії філософії, історії, політології та літератури, спрямований на вирішення культурних конфліктів між колишніми народами-колоніями та державами-колонізаторами. Тому постколоніальна критика пояснює культуру як систему відносин у суспільстві, розділяючи соціальну історію людства на доколоніальний, колоніальний та постколоніальний періоди. Такий розподіл допомагає з'ясувати, чому в сучасному суспільстві існує проблема "третього світу", що намагається вийти із стану постколоніальної депресії.

17.17.08.4094/200686. Проблеми історичної реальності в романах М.С.Ордубаді і Ю.В.Чеменземінлі. Аскеров Бахтіяр Гусейнали оглу. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.7-12. - рос. УДК 811.512.162.

У статті розглядається творчість видатних письменників-романістів 30-х років ХХ сторіччя М.С.Ордубаді і Ю.В.Чеменземінлі, їх внесок в історичний роман. Основна увага приділяється процесу створення кращих творів жанру історичного роману, питанню подолання труднощів у створенні реальних творів, що відображають труднощі суспільного розвитку. Слід підкреслити, що це були роки становлення жанру історичного роману в азербайджанській літературі. У романах М.С.Ордубаді і Ю.В.Чеменземінлі

істотне місце займають зображення багатьох історичних подій у всій реальності і деталях. У кожного з них поточні та історичні події зображені на основі принципів соціалістичного реалізму.

17.17.08.4095/200692. Образ пророка в творах, написаних про Йосифа і Зулейху. Гусейнова Зенфіра Джаби кизи. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.39-45. - рос. УДК 894.362.09-01.

Одним з найцікавіших питань щодо пророчої місії є тема Пророка Йосифа. Лише в тюркомовній літературі на цю тему написано більше шістдесят літературних творів. Всі автори, які писали про цю легенду, приділили особливу увагу пророчій місії, і в особі Якова та Йосифа створили справжній зразок пророка. Ґрунтовне вивчення класичної азербайджанської літератури завжди було актуальним. Класична література, що вважається національним духовним надбанням, зберігає в собі тисячі таємниць, які ще потрібно розкрити. Наукове дослідження класичної спадщини народу полегшує їх сприйняття, особливо у молоді, сприяючи становленню у них позитивних моральних якостей.

17.17.08.4096/200693. Міфологічний код імен епічних персонажів в азербайджанських дастанах. Дадашева Рейхан Бахрам кизи. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(83), С.46-50. - рос. УДК 821.512.162.

Стаття присвячена аналізу особливостей епічного змісту імен персонажів азербайджанських народних сказань. Як відомо, імена персонажів епічних текстів вписані в міфологічну структуру. Дослідження показало, що імена героїв створювалися за законами і принципами міфологічного мислення. Ці імена відрізняються досить високою семіотичністю, так само як і міфологічне мислення, домінуюче в епічному коді, виходить з того, що все є значимим. У статті на основі фольклорних, етнографічних та лінгвістичних джерел розкривається міфолого-магічна сутність імен і прізвиськ азербайджанських народних сказань.

17.17.08.4097/202594. Потебня і Скворода: ловитва невловного птаха. Ушкалов Л.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.7-16. - укр. УДК 811.161.2:929.

У статті розглянуто особливості рецепції ідей Григорія Сквороди в працях Олександра Потебні. Підкреслено, що основою Потебневого розуміння філософії Сквороди є теза: "Скворода ясно усвідомлював відносність знання, але в межах цієї відносності вважав за можливе пізнання істини шляхом вивчення її символів, наявних у природі й творах людської думки". Ця теза свідчить, що Потебня корелює свою власну теорію пізнання з теорією пізнання Сквороди.

17.17.08.4098/202611. Парадокс поезії радянського тоталітарного дискурсу: релігійні образи та мотиви як репрезентанти ідеології. Літвінова І.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.85-88. - укр. УДК 821.161.2.08.

Стаття присвячена дослідженню релігійних образів і мотивів як виразників комуністичної філософії в поезії тоталітарного дискурсу. Заперечуючи релігію загалом, радянська ідеологія активно послуговується концептуальним каркасом християнства, замінюючи конкретні номінації. Підтвердженням цього парадоксу є образна система аналізованих поетичних текстів.

17.17.08.4099/202614. Художнє відображення емоційних мікроконцептів у ліричних поезіях Семюела Тейлора Кольріджа. Романішин Н.І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.98-103. - укр. УДК 821.111 - 14.08.

У статті здійснено аналіз лінгво-естетичної специфіки відображення емоційних мікроконцептів у ліричних поезіях С. Т. Кольріджа шляхом визначення домінантної поетичної тематики, декодування вербальних образів, мотивів, символів, стилістичних засобів творення словесно-пластичної канви поетичного дискурсу, одиниць поетичного лексикону автора, у принципах структурування якого зафіксована ієрархія релевантних для поета смислів.

17.17.08.4100/202648. Філософський дискурс у французькому романтичному романі. Сипа Л.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.258-262. - укр. УДК 821.133.1-146.09.

Розвідку присвячено вивченню філософської спрямованості французького роману доби романтизму. Стверджується, що в період романтизму філософія інтерпретується головню як "мислення категоріями", а філософський дискурс у художній цілісності творів відтворений переважно у формі роздумів. Простежено функціонування роздумів у жанрових різновидах французького психологічного роману ("Оберман" Е.-П. де Сенанкура) та французького особистого роману ("Лелія" Жорж Санд). Запропоновано авторський переклад франкомовних цитат українською мовою.

17.17.08.4101/202649. Комічні самозванці української та російської літератур к. XVIII - I п. XIX ст. Ніколова О.О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.263-271. - укр. УДК 821.161.2:82.091 "17 18".

В статті розглядається питання специфіки використання різноманітних варіантів персонажів-самозванців в творчості українських та російських письменників к. XVIII - I п. XIX ст. як засобів комічного. Компаративне дослідження відбувається з урахуванням факторів не лише контактено-генетичного, але й типологічного характеру. Диференціюються такі різновиди комічних самозванців як псевдоревізорі, псевдодворяни, псевдобогатії, наречені-самозванці, цар-самозванець Г. Квітки-Основ'яненка, а також - псевдогерої О. Пушкіна та М. Язикова. Відзначається, що ці образи використовуються для сатиричного викриття загальнолюдських та соціальних вад, пародійної трансформації-осучаснення певних нарративних кліше, загострення інтриги та надання сюжету динамічності. Акцентуються також особливості образної конкретизації самозванства в українській та російській художній творчості, виражені через зв'язок із різними тематичними контекстами.

17.17.08.4102/202650. Ванітативний мотив та його відгомони в поезії Т.Шевченка. Кулікова О.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.271-275. - укр. УДК 821.161.2. "18" Шевченко.

У статті простежено своєрідність використання барокового мотиву "суета сует" у творчості Т. Шевченка. В роботі доведено, що ванітативний мотив у творчості поета має чимало спільного з літературою бароко, а роздуми про крихітність і плінність дочасного існування людини та його нікчемність перед вічністю становлять майже неодмінний атрибут творчої спадщини Т. Шевченка. Ця спільність полягає як у тому, що в ході розробки цього мотиву Шевченко на зразок барокових авторів використовує біблійну образність, так і в тому, що він безпосередньо звертається до традиції духовної поезії.

17.17.08.4103/202655. Трансформація традиційних сюжетів та образів у циклі новел С. Д. Кржижанівського "Мал мала меньше". Єр'оміна-Чащина М.В. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.295-299. - рос. УДК 82.09...82-32 Кржижановский С. Д.

У статті розглянуто трансформації традиційних сюжетів та образів у циклі новел С. Д. Кржижанівського "Мал мала меньше" (1937). Здійснено типологізацію традиційних сюжетів та образів у текстах новел з опорою на класифікацію А. Є. Нямцу за генетичним критерієм. Досліджено комплекс міфологічних, легендарно-фольклорних, літературних, історичних, легендарно-церковних джерел у сюжетно-образній структурі творів С. Д. Кржижанівського. Крім того, виявлено філософські претексти у творчості автора.

17.17.08.4104/202657. Творчість Т. Моррісон у контексті афро-американської літератури другої половини ХХ століття. Кравець О.М. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.304-308. - укр. УДК 821.111(73) - 31 Мор. 09.

Стаття присвячена дослідженню літературної спадщини Т. Моррісон у контексті творчості афро-американських письменників. Роман письменниці "Джаз" порушує проблеми збереження національної ідентичності афро-американців, деформації духовності сучасної людини в умовах урбаністичної дійсності, а також соціальні проблеми афро-американської жінки. Виявлено, що Т.Моррісон використовує прийом переплетення різних мотивів: мотиву музичного джазу, мотиву смерті, мотиву свободи й пошуків власної ідентичності, а також мотиву підкорення провінціалом великого міста. Мотив музичного джазу є концептуальним у романі, оскільки він виявляє складні соціальні процеси американського суспільства ХХ століття, а також містить у собі потенціал розгортання всіх інших мотивів.

17.81 Допоміжні літературознавчі дисципліни

17.17.08.4105/194993. Наративний тип діалогових стратагем у китайських та українських художніх текстах ХVIII - ХХІ ст. Біляніна В. І. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.32-34. - укр. УДК 81'33+801.6.

Статтю присвячено характеристиці наративного типу діалогових стратагем на базі китайських та українських художніх текстів. Розкрито соціокультурні й історичні особливості, що впливають на формування національної свідомості та вибір діалогових стратагем в умовах повсякденної комунікації.

17.17.08.4106/194999. Прагматика креолізованого віршованого тексту в культурологічній лінгвосеміотиці. Вялікова О. О. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.56-69. - укр. УДК 81'33+801.6.

Статтю присвячено аналізу структури креолізованого віршованого тексту, під яким розуміють всі види візуальної поезії. Застосовано формальне моделювання тексту, що наочно представляє структуру креолізованого віршованого тексту й допомагає інтерпретувати його знакову природу з позицій культурологічної семіотики, що трактується як відображення світогляду автора у поетичному творі за допомогою мовних і позамовних знаків при неперервному впливі культурних факторів.

17.17.08.4107/195029. Антропоцентричний та аніمالістський суб'єкти повісткування як ракурси очудненого сприйняття дійсності (на матеріалі англійських художніх текстів ХХ-ХХІ століть). Купчишина Ю.А. // Наук. вісник Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2016, №5, т.1, С.180-183. - укр. УДК 811.111'42:81'38.

Стаття присвячена висвітленню поетики очуднення, визначенню об'єктів і функцій очуднення в передачі незвичного сприйняття різними групами нараторів. Запропоновано терміни "антропоцентричний" та "аніمالістський" суб'єкти повісткування як ракурси очудненого бачення дійсності.

17.17.08.4108/196033. Формування переконань засобами художнього тексту. Бондар Т.І. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.148-157. - укр. УДК 82.0:140.8.

В статті розглядається роль переконань як ядра людського світогляду та аналізується значення художнього тексту і основних його засобів як одного з важливих чинників переконуючого впливу.

17.17.08.4109/200148. Часо-просторові характеристики мистецького дискурсу в англійських художніх текстах. Черник М.В. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №2, т.8, С.166-174. - укр. УДК 811.111'42.

Стаття присвячена дослідженню часо-просторової параметризації мистецького дискурсу. У роботі визначаються поняття "час", "простір", "мистецький дискурс", осмислюється їх статус у художньому просторі. На матеріалі мистецьких комунікативних ситуацій проводиться аналіз функціонування досліджуваного феномену в англійських художніх текстах. На основі комплексного підходу із залученням методів лінгвокультурологічного, дискурсивного та компонентного аналізів визначаються часо-просторові характеристики мистецького дискурсу. Дається розгорнутий опис існуючих класифікацій часу та простору, робиться спроба виявити домінуючі критерії актуалізації феномену мистецтва в процесі спілкування. Розглядаються екстеріоризатори мистецького часу та простору, а також особливості їх комбінаторики в англійській мові.

17.17.08.4110/202605. Антропоніми як емоційно значимі елементи художнього тексту (на матеріалі романів Ліни Костенко "Маруся Чурай" та Уласа Самчука "Марія"). Волкова І.В., Кордулян М.І. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.60-64. - укр. УДК 801.311.

У статті досліджено офіційну форму іменування людини, що має давню історію й відображає різні сторони суспільної, господарської, культурної та мовної діяльності народу на певних історичних етапах. Проаналізовано антропоніми романів Ліни Костенко "Маруся Чурай" та Уласа Самчука "Марія", що виконують певну стилістичну функцію, створюють інформаційне поле, характеризують мову і стиль авторів, а також стають засобом вираження авторської модальності. Досліджено різні способи вияву експресивності художнього тексту через антропоніми.

17.17.08.4111/202647. Дефініції і взаємозв'язок категорій топосу, локусів, хронотопу міста та їх реалізація у міському тексті художнього твору. Боклах Д.Ю. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.249-257. - укр. УДК 821.161.2-1.

Стаття містить розгляд просторових категорій топосу, локусів, хронотопу міста у структурі міського тексту. Проаналізовано критерії розмежування топосу і локусів, висвітлено специфіку їх взаємозв'язку, досліджено міський текст як домінуючу відтворення простору міста. Визначено структурно-семантичні особливості функціонування топосу, локусів, хронотопу міста у художніх творах.

18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

18.07 Теорія і методологія мистецтва і проблеми мистецтвознавства

18.17.08.4112/200040. Інтермедіальна імагологія жіночого лідерства (на прикладі образів Єлизавети I Англійської Тюдор і Марії I Шотландської - Стюарт). Смольницька О.О. // Філологічні трактати. Суми: Сумський державний ун-т, 2016, №3, т.8, С.118-128. - укр. УДК 82-992+821.(411).282.3(414).

У статті аналізуються образи Єлизавети Англійської і Марії Стюарт у вибраній художній літературі та кінематографі. Порівнюється імагологія кінематографічного втілення образів обох королев. Аналізується католицька символіка, зіставлена з історичними фактами. Задіяні лінгвістичні дані мови скотс. Досліджено романський, англійський, гельський впливи на формування культурного світогляду згаданих діячок. Акцентовано на ролі меценатства. Практичне значення мають наведені тексти, уперше перекладені українською як-от вірші шотландських поетес ХХ ст. Ці переклади використані для ілюстративного матеріалу та порівняні з оригіналами, що змальовують образи обох королев. Задіяна вибрана лірика Єлизавети Тюдор, уперше перекладена українською, і порівнюється із сонетом Марії Стюарт. Звертається увага на відкриття сучасних шотландських архівістів та ін.

18.31 Образотворче мистецтво

18.17.08.4113/194631. Роздуми про феномен народного малярства (спроба культурологічного аналізу). Анучина Л.В., Грицаненко В.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.68-77. - укр. УДК 008:74(477).

Автори статті роблять спробу культурологічного аналізу феномену українського народного малярства. Неоднозначна оцінка народної картини з боку мистецтвознавців, на думку дослідників, викликана тим технократичним мисленням, яке панує у сучасному суспільстві. Прагматичне мотивування відрізняє визначення всіх явищ та життєвих позицій, у тому числі й емоційно-почуттєвих, не тільки сучасності, а й минулого. Але в народній картині присутній сплав ідеального, метафізичного, нематеріального та матеріального. Іншими словами, феномен українського народного малярства гармонійно поєднує матеріальне та духовне, у ньому у плотському, матеріальному субстраті присутня субстанція душі. Цей феномен є втіленням менталітету українців, зокрема, наявності в ньому амбівалентних, бінарних начал.

18.17.08.4114/202467. Специфіка карикатур "кіно-газети" (1929 р.): функціональний, дискурсивний, стилістичний аспекти. Холод Г. // Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний пед. ун-т ім. Г.Сковороди, 2016, №19(2), С.108-121. - укр. УДК 007: 304: 070.

У статті автор, використовуючи контент-аналіз, дискурс-аналіз, герменевтичний та описовий методи, висвітлює стилістичні, дискурсивні та функціональні особливості карикатур, розташованих на сторінках спеціалізованої газети про кіномистецтво. Урахування екстралінгвістичних та політичних пресупозицій, які детермінують образну систему креолізованих текстів, дозволило авторів максимально активізувати всі текстові категорії карикатур. У результаті дослідження зроблено висновок, що категорія модальності в проаналізованих карикатурах, які виконують не тільки інформативну, а й регулятивну функцію, виражається персоніфікаціями, антитезами, оксиморонами, негативно маркованими лексемами, десакаралізованими й сюрреалістичними образами, алюзіями.

18.41 Музика. Музикознавство

18.17.08.4115/193126. Теоретико-методологічні основи генези дослідження фольклоризму в акордеонно-баянній творчості українських композиторів (джерелознавчий аспект). Маринін І.Г. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.351-355. - укр. УДК 786.8 "19 "20.

У статті висвітленні особливості використання фольклорного тематизму в акордеонно-баянній творчості українських композиторів та закономірності формування вітчизняного оригінального репертуару для баяна/акордеона в аспекті комплексного аналізу його еволюційного процесу у наукових дослідженнях вітчизняних мистецтвознавців кінця другої половини ХХ - початку ХХІ ст. Зокрема, у науковому дослідженні здійснюється аналіз низки наукових праць відомих науковців-мистецтвознавців (М. Булда, Г. Голяка, А. Гончаров, А. Сташевський), у яких віддзеркалені індивідуальні підходи до з'ясування особливостей формування вітчизняного оригінального репертуару для баяна/акордеона з фольклорним тематизмом; вирізняються й характеризуються нові музичні неофольклорні течії в акордеонно-баянній творчості сучасних українських композиторів; окреслюються особливості модернізації музичної мови акордеонно-баянних творів, які створювалися на нових жанрово-стильових засадах, що характеризуються стилізацією елементів ладогармонічної основи, ритму, фактури, тематизму, різноманітних виконавських прийомів та взаємопроникненням напрямків (фольклорний - естрадно-джазовий - камерно-академічний) тощо. У статті висвітлена композиторська діяльність низки українських композиторів (В. Власов, В. Зубицький, М. Різьоль, В. Рунчак), які внесли у розробку жанрових та стилістичних компонентів нової акордеонно-баянної літератури з фольклорною тематикою суттєву трансформацію усього жанро-стильового комплексу акордеонно-баянної музики.

18.17.08.4116/193129. Деякі особливості інструментування вокального супроводу для народно-інструментальних ансамблів. Олійник В.Ф. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.366-372. - укр. УДК 783.

Народно-інструментальні ансамблі, як складова частина української національної культури, успішно розвиваються уже впродовж декількох століть. Як показує практика, сьогодні, певною мірою, існує проблема з репертуаром для таких ансамблів. Для її вирішення керівникам нерідко приходиться самотужки виконувати інструментування творів для подібних колективів. Інструментування вокального супроводу для народно-інструментальних ансамблів має свою специфіку та особливості, пов'язані з тим, що такі ансамблі, на відміну від оркестрів, мають меншу кількість виконавців та інструментальних можливостей. Разом з тим, при підготовці вокальної партитури із інструментальним супроводом деякі принципи та практичні прийоми тотожні із принципами й практичними прийомами, які мають місце під час аналогічного аранжування для будь-якого складу оркестру. Насамперед - це підготовка фактури оригіналу пісні для викладу її в інструментальному вигляді. Також є багато спільних практичних прийомів під час виділення в партитурі мелодичних ліній, елементів поліфонії, педалізації тощо. У пропонованій статті розкривається творчий процес інструментування вокального супроводу для народно-інструментальних ансамблів, аналізуються види і форми інструментального супроводу та подаються його структурні схеми.

18.17.08.4117/193130. Интонационное погружение как индивидуальная стратегия эстетического восприятия музыки. Рева В.П. // 36. наук. праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2015, №1(18), С.372-377. - укр. УДК 372.878.

Интонационные погружения обогащают музыкальное восприятие, придают ему должное эмоциональное насыщение, ведущее к эстетическому переживанию музыки. Музыкальное восприятие строится на синтезе работы мысли и чувства, а эстетические переживания не возникают спонтанно, как физиологические реакции, являются результатом вдумчивой духовной работы, симбиоза художественной фантазии, чувств и мыслей, определяющих культуру музыкального восприятия, созидательного процесса его самовоспитания.

18.17.08.4118/194518. Поезія Тараса Шевченка в музичній інтерпретації гурту "Фата Моргана". Філатова Г. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.258-260. - укр. УДК 78(4 9).

У статті висвітлюється питання музичної інтерпретації поезій Тараса Шевченка сучасним гуртом "Фата Моргана". Основна увага приділена аналізу змін, яких зазнали тексти Кобзаревих творів внаслідок їх авторського використання вказаним гуртом.

18.17.08.4119/196045. Музичний авангард: пошук нової виразності. Свистун В.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №20, С.303-316. - укр. УДК 111.82: 78 "19".

У статті досліджуються виразні можливості музичного авангарду, розглянуто його генезу. Аналізуються сутнісні засади і форми вираження інновацій авангардної музики. Музичний авангард розглянуто в філософсько-естетичному, культурологічному, музикознавчому дискурсах.

18.17.08.4120/198994. Культурні герої НТУ "ХПІ": Марк Рейзен. Міщенко М.М. // Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розв. українського суспільства. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №13(1185), С.34-36. - укр. УДК 782(477).

Дана стаття стосовно життя і творчості відомого оперного співака Марка Осиповича Рейзена є складовою проекту, що проводить кафедра етики, естетики та історії культури Харківського політехнічного інституту під назвою "Культурні герої НТУ "ХПІ". Метою цього проекту є вивчення внеску студентів та викладачів ХПІ в культурне життя епохи. Харківський Політех має ряд своїх видатних людей - "культурних героїв" - в архітектурі, літературі, музиці, театральному мистецтві. Прикладом досягнення значної творчої висоти є Марк Рейзен, чий талант виявився в Політехнічному інституті, розкрився в Харківській консерваторії і підкорив світ.

18.17.08.4121/200672. Антихристиянські та сатанинські мотиви у формуванні ідейного стрижня "металічної" музики: релігієзнавчо-мистецтвознавчий аналіз. Мельничук М.С. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.81-84. - укр. УДК 782 785.

У статті здійснена спроба аналізу на межі релігієзнавства та мистецтвознавства ролі та місця антихристиянського мотиву як одного із ідеологічних стрижнів "важкої" музики, на прикладі огляду творчої спадщини ряду колективів американського та європейського "металу". Зауважено, що сугестивний вплив релігійних ідей у музиці викликаний світоглядно-пізнавальними особливостями людини. Досліджено мотивування ряду образів даного виду музичної субкультури в якості окреслення соціальних позицій та сугестивного впливу містично-сакральної ідеї.

18.17.08.4122/200684. Вплив філософсько-релігійних парадигм на формування і розвиток католицького сакрального музичного мистецтва: період патристики і раннього середньовіччя. Ярош О.А. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.147-151. - укр. УДК 78.03.

У статті розглянуто особливості філософського та релігійного дискурсу патристики і раннього середньовіччя, під впливом яких формувалася і розвивалася католицька сакральна музична традиція. Здійснено аналіз впливу релігії і філософії на музику як культурне явище і як на засіб осягнення християнських істин, цінностей, способу життя. Окреслено, яким чином ті чи інші філософсько-релігійні напрями, тенденції, ідеї та традиції позначилися на католицькому музичному сакральному мистецтві.

18.45 Театр. Театрознавство

18.17.08.4123/194486. Шевченкіана на сцені ужгородського театру. Ігнатюк О. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.95-100. - укр. УДК 792(4 9).

У статті простежується динаміка художнього втілення творів Т. Шевченка та образу Пророка на сцені ужгородського театру.

18.49 Танець. Хореографія

18.17.08.4124/194160. Розуміння порожнечі засобами танцю: шляхи її передачі в японському танці було у виконанні Оно Йосіто. Вайс М. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №3(66), С.49-61. - укр. УДК 159.942.5.

У статті зроблена спроба розкрити конвергенцію між японським майстром танку було Оно Йосіто, його ритуальною подачею цього виду мистецтва і танцюристами, що відвідують його студію. Оно Йосіто допомагає танцюристам сформувати розуміння про недуалістичну природу порожнечі у процесі їх самозмінення засобами танцю було. Велике значення має самоаналіз страждання та його асоціація з горем та емпатією. Беручи за основу передачу емоцій, виражених танком було, та думок танцюристів, автором була здійснена спроба з'ясувати, чому ці аспекти лежать в основі цілощого процесу горювання, який є причиною появи недуалістичного знання.

18.17.08.4125/194773. Розвиток дитячої народної хореографії в Радянській Україні у структурі діяльності обласних будинків народної творчості (друга половина ХХ ст.). Вільхова О. // Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний пед. ун-т ім. І.Франка, 2015, №31, С.79-88. - укр. УДК 792.8(477)(091)"1950 1990".

У статті розкрито особливості розвитку дитячої народної хореографії в Радянській Україні у контексті діяльності обласних будинків народної творчості.

18.17.08.4126/202237. Особенности становления и развития азербайджанского балета как педагогическая проблема. Садыгзаде Х.А. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний ун-т, 2016, №73, т.1, С.125-130. - рос. УДК 782:94(479.24).

Азербайджанський балет має невелику історію розвитку і становлення, проте за досліджуваний період він став істотним елементом музичної культури як Азербайджану, так і всього світу. Важливою рисою даного жанру музичної творчості є поєднання елементів та принципів музичного побудови і виразності західноєвропейської музики, одночасно, народної музики, танців, мугамної інтонації. Тематикою балетних творів були як історичні події і люди, так і сучасні соціальні процеси і їх учасники. Робота над вдосконаленням балетних творів триває понині.

18.67 Кіно. Кіномистецтво

18.17.08.4127/196113. "Ігри розуму": ляльки і ляльководи в кінематографічних моделях хоррор-інкультурації. Карабанова В.А. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.124-135. - укр. УДК 130.2.

У статті аналізується роль кіноляльки в моделях хоррор-інкультурації. Встановлено, що ці персонажі виконують ініціативну функцію, а деструктивність комунікації кіноляльки з обивателем ілюструє наявність найгостріших протиріч між людиною та світом сучасної культури.

19 МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

19.17.08.4128/201485. Аналіз змісту, структури та складових інформаційного простору територіальної громади. Глазова Я.В. // Вісник Запорізького нац. ун-ту. Економічні науки. Запоріжжя: Запорізький нац. ун-т, 2016, №1(29), С.42-51. - укр. УДК 334:330.46.

У статті розглянуто вплив інформації на перебіг процесів формування громадянського суспільства. Проаналізовано складний характер, еволюцію та визначення такої філософської категорії, як "інформація". Проведено аналіз застосування терміна "інформаційне суспільство" та його зв'язок із поняттям "територіальна громада" та "інформаційний простір". Досліджено вплив інформаційного простору на особливості протікання процесів самоорганізації в територіальних громадах як каталізатора регіонального розвитку України на сучасному етапі. Зроблено висновки про застосування основних механізмів сучасного інформаційного обміну "влада↔громада", а саме електронної демократії та прозорості влади, досліджено їх вплив на ефективність діяльності влади. Зроблено висновок про взаємовплив громади і влади, шляхом інформаційного обміну, як ентропії процесів самоорганізації суспільства. Проаналізовано визначення поняття "інформаційний простір", сформовано визначення поняття "інформаційний простір територіальної громади". Досліджено структуру інформаційного простору, його рівні та складові, а також характеристики та особливості впливу на розвиток громадянського суспільства на рівні окремої території. Побудовано процесну карту розвитку інформаційного простору територіальної громади з урахуванням динаміки зміни складових, досліджено вертикальні та горизонтальні зв'язки між складовими. Досліджено взаємовплив суспільних та інформаційних процесів на ефективність діяльності влади в системі місцевого самоврядування. Зроблено висновок про наявність прямого зв'язку між розвитком інформаційного та громадянського суспільства та зворотного зв'язку між зростанням рівня самоорганізації та ефективністю діяльності влади. Виокремлено кількісні та якісні показники моніторингу стану складових самоврядування на рівні територіальної громади. Зроблено висновок про необхідність підтримки інформаційного простору органами самоврядування як дієвого інструменту діалогу "влада↔громада".

19.17.08.4129/202502. Ефективність організації самостійної роботи майбутніх журналістів: пошук та інтерпретація матеріалів медіа. Сізова К.Л., Алексеєнко Н.М. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2, С.106-111. - англ. УДК 378.147.016:51:62-057.4.

Досліджено застосування інноваційних педагогічних технологій у процесі організації самостійної роботи студентів напряму "Журналістика". Охарактеризовано комплекс педагогічних інноваційних технологій і методів, що сприяють результативності організації самостійної роботи майбутніх фахівців у галузі журналістики. На основі аналізу базових умінь майбутнього фахівця виокремлено основні вимоги до організації самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Обґрунтована необхідність організації самостійної роботи майбутніх журналістів на засадах професійної спрямованості із застосуванням сучасних інформаційних технологій, що сприяє активізації навчальної діяльності та формуванню готовності до професійної діяльності. Підкреслено важливість системного підходу до організації самостійної роботи у процесі підготовки майбутніх журналістів.

19.17.08.4130/202507. Математична модель оцінювання потенційного впливу публікацій на цільову аудиторію в мережі "Інтернет". Фурсова Н.А., Кочережко С.С. // Вісник Кременчуцького нац. ун-ту ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький нац. ун-т ім. М.Остроградського, 2016, №3(98), ч.1, С.9-13. - англ. УДК 004.

Визначено фактори, що впливають на показник релевантності публікації та здійснюють потенційний вплив в мережі "Інтернет" незалежно від джерела походження. Проведено математичне моделювання приросту поля охоплення цільової аудиторії та визначено кореляцію між зростанням показників соціальної активності та впливом публікації, враховуючи широту поля охоплення конкретної публікації. Встановлено взаємозалежність між впливом інтернет-публікації та релевантністю пошукового запиту. Це дозволило провести прогноз впливу інтернет-публікації в певний момент часу. Розроблено математичні моделі визначення потенційного впливу інтернет-публікацій на цільову аудиторію, представлено розрахунки на основі статистичних показників соціальної активності. Досліджено поняття "поля охоплення" публікації. Запропоновано використати принцип Парето для визначення впливу публікацій в мережі "Інтернет".

19.17.08.4131/195694. Комунікативні проекти в умовах інформаційного суспільства: вітчизняні та зарубіжні моделі. Кандагура К.С. // Наукові розвідки з держ. та муніципального управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.139-149. - укр. УДК 316.323.83:351.

У статті проаналізовано теоретичні підходи до комунікативних проектів; виокремлено комунікативні проекти, що використовуються в системі державного управління при взаємодіючих влади з громадськістю та закріплені у нормативно-правових актах; досліджено зарубіжні моделі, що застосовуються у співпраці влади та громадськості.

19.17.08.4132/201625. Зв'язки з громадськістю як феномен управління інформаційними процесами. Ткач Л.М., Прокоф'єва К.А., Ходаковська А.Ю. // Вісник Придніпровської держ. ак-мії буд-ва та архітектури. Дніпропетровськ: Придніпровська державна ак-мія буд-ва та архітектури, 2016, №6(219), С.62-68. - укр. УДК 06.048.2:004:007.

Постановка проблеми. Якщо розглядати зв'язки з громадськістю як феномен управління інформаційними процесами, постає проблема в знанні змісту і характеру відносин PR із середовищем, умінні керувати сприйняттям, ставленням людей до подій в середовищі, забезпеченні переваги інформації над іншими ресурсами. Мета статті - дослідити поняття "публік рилейшнз", яке розглядали зарубіжні й вітчизняні фахівці; розглянути питання щодо типологізації громадськості і "законів" громадської думки;

визначити основні принципи, згідно з якими повинні будуватися зв'язки з громадськістю, а також виявити заходи PR як виду соціальної комунікації. Висновки. Зв'язки з громадськістю на підставі високорозвинених інформаційно-комунікаційних технологій створюють принципово нові можливості інформаційного контролю та впливу на свідомість суспільства.

19.17.08.4133/194544. Відзеркалення шевченкових філософських ідей у публікаціях часопису "Слово жінки". Шумицька Г. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №1(31), С.393-399. - укр. УДК 070(4 9).

На основі аналізу тематики публікацій сучасного українськомовного часопису "Слово Жінки" у статті визначаються комунікативні якості видання з проекцією на філософські ідеї Шевченкової творчості.

19.17.08.4134/194557. Метафора як основний засіб вираження дизайну просвітницьких медіа Закарпаття 1919-1944 років. Поліха Л. // Наук. вісник Ужгородського ун-ту. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №2(32), С.74-79. - укр. УДК 070(4 9).

На основі аналізу графічних складових часописів у статті виявляються характерні риси у дизайні просвітницьких видань Закарпаття 1919-1944 рр.

19.17.08.4135/195303. Висвітлення виховної ролі жінки-матері в українській пресі Буковини (перша третина XX століття). Кобилянська Л., Марчук М. // Освітній простір Укр. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №7, С.21-27. - укр. УДК 376 (477.85).

У статті проаналізовано висвітлення проблеми виховної ролі жінки-матері у періодичній пресі Буковини першої третини XX століття. Автори узагальнили публікації в українських часописах і визначили основні питання, які піднімали освітяни й громадські діячі краю. Серед них - значення родинного виховання у становленні особистості; підготовка української дівчини до заміжжя та материнства; розуміння жіночої емансипації, співвідношення природного покликання та громадського обов'язку жінки-матері та інші.

20 ІНФОРМАТИКА

20.01 Загальні питання інформатики

20.17.08.4136/193326. Смысловая зброя в умовах інформаційних війн. Пелін О.В., Давидова Ю.А. // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2014, №31, С.125-127. - укр. УДК 002; 002:338.2 002.001; 002:001.8.

В статті визначається зростання значення інтелектуальної складової в сучасній війні, зокрема інформаційної зброї. Розглядається місце смислової зброї в різноманітності видів інформаційної зброї. Робиться наголос на розробці нової філософії та стратегії сучасної війни, що потребує Україна. Смысловая зброя розглядається як інформаційний потенціал інтерпретації події в певному напрямку. Це суттєво відрізняє її від інших засобів інформаційної війни: інформаційно-технічних та інформаційно-психологічних. Завдяки своїм особливостям, смыслова зброя здатна змінювати наявні цілі на потрібні або непотрібні, зменшувати або перебільшувати наявне значення речей та дій, легалізувати заборонене та табуйоване. Перспективою для вдосконалення смислової зброї є тезаурусний підхід, що дозволить відмовитися від застарілих об'єктно- та проблемно-орієнтованих підходів.

20.17.08.4137/195594. Окремі аспекти становлення та розвитку інформаційної культури. Биркович Т.І., Бутник О.О. // Наук. вісник Ак-мії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1, С.7-12. - укр. УДК 316.7.

Досліджено передумови розвитку інформаційної культури. Визначено основні аспекти виявлення інформаційної культури людини. Проаналізовано кризи в інформаційній культурі. Розглянуто культуру як сукупність основних елементів: культури організації подання інформації; культури сприймання та користування інформацією; культури використання нових інформаційних технологій; культури спілкування через засоби нових інформаційних технологій. Досліджено загрози, що викликає інформаційна нерівність розвинутих країн і країн, що розвиваються.

20.19 Аналітико-синтетичне перероблення документальних джерел інформації

20.17.08.4138/196967. Плеоназми у науковому тексті та їх переклад. Петровський М.В. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2, С.46-55. - укр. УДК 81'255.2 821.221.18.

В останні десятиліття перекладачам наукової інформації все частіше доводиться мати справу з неякісними текстами українською, російською або англійською мовами. Вочевидь наростає погіршення роботи редакторського корпусу і, на жаль, ця негативна тенденція набула явно глобального характеру. Лексико-стилістичні помилки легко виявити і в шанованих академічних виданнях університету Кембриджу. В Україні науковці настільки нехтують нормативністю наукової мови, що граматико-стилістичні помилки вразили навіть самі назви недавно захищених кандидатських дисертацій. Серед таких помилок панують плеоназми, які стали непомітними через свою звичність і повсякденне використання, передусім, засобами масової інформації. Розглянуто функціонально-семантичну роль плеоназмів в наукових текстах сучасних українських і англійських економічних видань. Показано, що плеоназми, як відомий потужний засіб експресивності або емоційно-оціночного забарвлення в художніх творах, є надлишковим семантико-синтаксичним елементом для текстів наукових економічних досліджень. Висловлюється припущення щодо зв'язку між стрімким поширенням плеоназмів в наукових текстах з економіки і очевидним погіршенням мовної культури, яке в останні десятиріччя спостерігається в засобах масової інформації. Одним з головних розповсюджувачів плеоназмів став Інтернет, де тексти, особливо новин і корпоративних сайтів, оприлюднюються без відчутного редагування. Незважаючи на очевидну семантико-синтаксичну абсурдність плеоназмів, деякі з них через стале вживання в юридичному мовленні, або довготривалу канцелярську популяризацію, набули статусу нормативних словосполучень, які зафіксовані поважними англійськими і українськими тлумачними словниками. Аналізується низка факторів, які впливають на рішення перекладача щодо відтворення у перекладах англійською мовою тих плеоназмів, які зустрічаються в

текстах сучасних українських економічних досліджень. Як не дивно, але навіть віддалені мови часто мають плеонастичні відповідники у науковому мовленні. У випадку, якщо плеонастичні паралелі відсутні, то проблема перекладу конкретного плеоназму легко вирішується за рахунок використання підходящих лексико-синтаксичних компенсаторів.

20.17.08.4139/200285. Аналіз граматичних можливостей науково-технічного перекладу. Агейчева А.О., Комарова О.І. // Вісник НТУ "ХПІ". Інноваційні дослідження у наукових роботах студентів. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №29(1201), С.90-95. - укр. УДК 027.7:[81'255.2:6].

Метою даного дослідження є виявлення основних граматичних труднощів при перекладі англійських науково-технічних текстів українською мовою і пропозиція способів їх подолання. Граматичні труднощі перекладу згруповані в шість груп залежно від виду граматичних явищ, якими вони викликані. Порушена проблема граматичного буквализму і його наслідків, що позначаються на якості перекладу. З метою подолання труднощів перекладу граматичного характеру запропоновано проведення ряду перекладацьких трансформацій, а саме: пермутації, субституція, додавання, опущення і комплексна трансформація. Дано обґрунтування необхідності трансформацій при перекладі з англійської мови на українську. У заключній частині статті зроблено висновок про те, що вміння і навички виконання перекладацьких трансформацій є істотним компонентом професійної компетенції перекладача, тому вироблення цих навичок і правильне вживання трансформацій при перекладі вимагають достатнього часу і уваги. Застосування трансформацій має бути направлено на адекватну передачу сенсу оригінального тексту з урахуванням норм мови перекладу.

20.23 Інформаційний пошук

20.17.08.4140/199899. Автоматизація створення сховища даних електронних документів з Веб-порталів відкритих даних. Кунгурцев О.Б., Блажко О.А., Ковальчук С.В., Скрипкін М.О. // Вісник НТУ "ХПІ". Механіко-технологічні системи та комплекси. Харків: Нац. техн. ун-т "ХПІ", 2016, №4(1176), С.31-37. - укр. УДК 004.912.

Розглядається процес створення сховища даних електронних документів національного Веб-порталу відкритих даних України. Для скорочення трудомісткості процесу запропоновано розвиток методу порівняння текстів шляхом визначення інтегральної близькості структурованих текстів та їх елементів у вигляді рядків і стовпців, що дозволяє автоматизувати процес встановлення зв'язку між наборами даних при створенні сховища. Програмне забезпечення методу апробовано на наборах відкритих даних національного Веб-порталу. Результати дослідження можуть бути використані при створенні сховищ даних в системах електронного документообігу.

21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ

21.01 Загальні питання наукового атеїзму і релігієзнавства

21.17.08.4141/194734. Методологічні проблеми релігієзнавства в просторі інформаційного суспільства. Конотоп Л.Г. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.17-20. - укр. УДК 2.26.30.

Стаття присвячена аналізу теоретико-методологічних проблем сучасної релігієзнавчої науки. Розглядаються такі проблеми, як становлення релігієзнавства, співвідношення предмета і об'єкта та ін. Зроблено висновок, що релігієзнавство є комплексною наукою, воно містить у собі історичне, антропологічне, соціологічне, етнографічне, психологічне та ін. знання про релігію.

21.15 Окремі релігії, церкви і культури

21.17.08.4142/196262. Гуманістичні та авторитарні ознаки авраамічних релігій. Гаврилюк В. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаніка, 2015, №19, С.89-96. - укр. УДК 211.23:296:297.

У статті конкретизується поняття гуманістичних релігій, обґрунтовується важливість звернення саме до джерел віровчення та їх тлумачень для дотримання релігієзнавчого аспекту дослідження. Також уточнюються вихідні пункти у вченні про гуманістичні та авторитарні релігії, демонструються ті тенденції, які є в сучасній літературі щодо цієї проблеми.

21.17.08.4143/196666. Теократичні вияви неохристиянських релігійних утворень в умовах викликів сучасного українського суспільства. Шугаєва Л. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.182-189. - укр. УДК 27-79(477).

У статті на підставі філософсько-релігієзнавчого аналізу з'ясовуються причини поширення в Україні, а також сутність віровчення неохристиянських релігійних утворень таких як Церква Останнього Заповіту і Дзвінки кедрі України (анастасіївці). Автор акцентує увагу на тому, що такі релігійні об'єднання виникають як реакція на досить глибокі трансформації суспільної системи загалом, на виклики сучасного українського суспільства, а саме: соціально-економічна криза, війна, криза світських і духовних ідеологій. Неохристиянські релігійні об'єднання пропонують своїм прихильникам нову сакральну інтерпретацію оточуючої дійсності, вирішення глобальних проблем сучасного людства не тільки нове осмислення соціальних проблем, а й претендують на якісно нове їх вирішення. Середній вік послідовників названих об'єднань, невирішеність соціально-економічних проблем, криза духовності, радикалізація суспільства свідчать про життєздатність неохристиянських релігійних об'єднань і перспективність їх подальшого розвитку.

21.17.08.4144/196674. Неоязичництво на пострадянському просторі як наукова проблема. Главатських Н. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.241-248. - укр. УДК 21(3).

У статті аналізується науково-дослідні здобутки вітчизняних та закордонних науковців щодо проблеми неоязичництва на пострадянському просторі. Виокремлюються ключові дослідницькі блоки, проблеми та питання, що виникають у дослідженні означеної проблематики. В цілому думка про спорідненість неоязичництва та етно-національної ідеології є характерною для етнографів, які підкреслюють як раз етноконсолідуєчу та етнооблітуючу роль неоязичницької ідеології. Принаймні вказується вкоріненість самого язичницького світогляду в світогляд людської маси, колективну (можливо навіть, підсвідому) пам'ять, яка зберегла певну частку інформації про давні часи.

21.21 Проблеми релігійної свідомості

21.17.08.4145/198334. Про узагальнені форми в комплексному просторі, які задовольняють певні умови кривини. Правіна М.М., Багєваді Ц.С. // Карпатські математичні публікації. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2016, №2, т.8, С.284-294. - англ.

Ми вивчаємо солітон Річчі (g,V,[amda]) на узагальнених формах в комплексному просторі при умовах, що тензори з кривиною Рімана, Бохнера і W2 задовольняють певні умови кривини, а саме напівсиметричності, Ейнштейнаної напівсиметричності, псевдосиметричності Річч та узагальненої псевдосиметричності Річчі. У роботі показано, що стиснення, випрямлення і розширення узагальнених форм в комплексному просторі залежить від соленоїдальних властивостей вектора V. Також доведено, що узагальнена форма у комплексному просторі з звичайним тензором кривизни Бохнера має сталу скалярну кривизну.

21.17.08.4146/200676. Відлюдництво: буття між соціумом і сакральним досвідом. Остапова В.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.101-106. - рос. УДК 21:13.

У статті розглядається відлюдництво, як особливий прояв людської самості. Відлюдництво в статті представлено як релігійна форма відходу з соціального життя. При цьому виділяються історичні періоди, в яких самітництво було неможливо і періоди максимального розквіту явища. Так само виявлено що персона мага - це суб'єкт який займає прикордонне положення між громадським життям і відлюдництвом. Проводиться порівняльний аналіз особливостей відлюдництва в ведичній традиції і християнстві.

21.31 Філософія і релігія

21.17.08.4147/194756. Юродство Василя Екземплярського і сучасність. Печеранський І.П. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.108-111. - укр. УДК 1.147.

У статті проаналізований феномен юродства в контексті творчості професора морального богослов'я Київської духовної академії Василя Екземплярського (1875-1933). Визначено зміст та важливість цього поняття для реставрації ідеалів суспільно-церковного і світського "здорового" життя в сучасному глобальному світі.

21.17.08.4148/196105. Моделі чернечої індивідуалізації у новгородських стратегіях сходження до Самості. Некита А.Г., Маленко С.А. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.38-51. - укр. УДК 130.2.

У статті розглянуто особливості чернечої індивідуалізації в духовних традиціях Новгородської землі. Визначено її специфічні риси та позначені дві моделі розвитку індивідуальності в рамках монастирської культури, її взаємодії з матеріальним оточенням і владою.

21.17.08.4149/196107. Екзистенційний дискурс розуміння особистості в сучасній християнській антропології. Іщук Н.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2015, №21, С.65-75. - укр. УДК 248.154 :141.7 (045).

Розглядаються екзистенційні мотиви християнського розуміння особистості в світлі християнського антропологічного есенціалізму. Прослідковується кореляція означених мотивів з ідеєю унікальності людської особистості, що в сучасній християнській теології водночас виступає і даром, і покликком прийняти цей дар. Доводиться, що основою конституювання людської особистості виступає богоспілкування як первинний феномен взаємодії Бога та людини; передумова справжнього особистісного буття.

21.17.08.4150/196131. Душа в релігійно-філософській спадщині. Черноштан Є.В. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.57-65. - укр. УДК 130.1.

У статті розглянуто основні поняття та проблеми душі, смерті та безсмертя у філософській традиції. В історико-філософській практиці душа і тіло людини відокремлені, тіло - смертне, а душа безсмертна. Призначення тіла - бути тимчасовим вмістилищем душі. За Платоном індивідуальна душа складається з двох частин: розумної й нерозумної. За допомогою першої частини людина здатна мислити, а друга сприяє почуттям: завдяки їй людина закохується, відчуває голод і спрагу, буває охоплена іншими почуттями. Душа в Аристотеля займає центральне місце у його світогляді, вона є "першою ентелехією органічного тіла". В живих тілах найбільше виразно виявляється доцільна діяльність природи. Душа притаманна лише живим істотам (рослинам, тваринам, людині). Найвищим шаблоном душі є розум, душа є там, де є розум.

21.17.08.4151/196139. Пізнання в католицькій традиції. Стадник М.М. // Наукові записки Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський ун-т туризму, економіки і права, 2016, №22, С.139-150. - укр. УДК 261.6:001.

Становлення католицької теологічної доктрини тривало впродовж значного історичного часу. Цей процес тісно пов'язаний з уявленнями про світ. Католицькі пізнавальні практики стверджують, що людина може "отримувати імпульси" для свого розвитку не опосередковано - із протиріччя релігійної ідеології та релігійної свідомості, а безпосередньо від зовнішніх для неї факторів, наприклад від характеру наукових відкриттів. Специфічним у відношеннях між католицькою філософією та католицькою ідеологією є необхідність постійно розробляти тезу про деяку особу - носія теологічної ідеології. Католицькі теоретики значну увагу приділяють питанню гармонійної єдності теологічної ідеології зі "зрозумілими" результатами досягнень наук. Останнє осмислюється шляхом "опосередкованого їхнього взаємовпливу", але релігійний принцип завжди лишався незмінним: верховенство ідеології віри та теології над філософією. У цьому полягала одна з найважливіших невідповідностей між загальним духом розвитку західноєвропейської філософії та спадкоємницею середньовічної схоластики - католицькою філософією, яка спирається на спеціально розроблений схоластичний метод. Нині існує декілька різних систем класифікації католицької філософії. Але найбільш поширеною є система, яку складають неогавугустанство та неосхоластика. До останньої входять неоскотизм, неосуаресизм і неотомізм, а на думку деяких, ще молінізм та інші учення.

21.17.08.4152/196263. Філософський та богословсько-релігієзнавчий досвід інтерпретації проблем кредології. Марціновська Д. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.96-104. - укр. УДК 264-61: 238.2.

У статті аналізується філософський, богословський і релігієзнавчий досвід трактування феномену релігійної віри як джерела кредології - науки про релігійну віру.

21.17.08.4153/196655. Захват і жах обрідення всевидючого ока (поняття сумління в діахронічній проекції). Абрамович С. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.100-208. - англ. УДК 930.85.

Статтю присвячено діахронічному формату поняття сумління, яке, втім, трактується як апіорне для людської свідомості, а не як історично дискретна категорія. Але й погляд, згідно з яким це поняття є чимось "загальнолюдським", фактично не має під собою підстав: потрібно певний рівень морального розвитку суспільства, аби емпатія та сумління могли піднятися як констант

духовного світу людини. Поганські суспільства архаїчної епохи з їхньою релятивною мораллю ще не знали, за винятком хіба казусу Сократа, магнетизму категоричного імперативу й будували свої моральні системи виключно на базі "культури сорому" (Р. Бенедикт). Чітке усвідомлення людського сумління як співрозуміння життєвих явищ "разом з Богом" вносить у світову культуру лише Біблія, що впливає на формування нової етики, нової суспільної моралі й навіть почасти юрисдикції європейських спільнот. Саме християнське Середньовіччя, підносячи понад усім Царство Небесне, усе ж таки приділило величезну увагу й впорядкуванню Граду Земного. Старовинні норми римського права було доповнено етичним компонентом; зокрема - поняттям "прав людини" (Тома Аквінат), в тому числі й права на свободу совісті. Та у Новий час, паралельно з ростом секуляризації, поняття сумління позбавляється сакрального насичення, зводиться до соціальної конвенціональності або навіть сфери приватних стосунків, й, у кінцевому результаті, повністю втрачає зміст, поступаючись масовій зневірі й цинізму. Тому практично-психологічна дієвість цієї категорії можлива виключно у форматі християнської культури та сфері релігійного самовизначення особистості.

21.17.08.4154/196671. Сутність та базові риси християнської есхатології. Ларіна О. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.220-228. - укр. УДК 140.8:21.

Стаття присвячена сутнісним рисам та основним характеристикам есхатології як елементу християнської картини світу, базованої на біблійному одкровенні. Есхатологія розглядається як частина сакрального християнського хронотопу в контексті біблійного розуміння історичного процесу. Тема есхатології є невід'ємною складовою загальної канви лінійності, як базисного варіанту розвитку історії, згідно християнського світобачення. Історичний плин часу та його завершення трактується з позиції безповоротності цього процесу, що об'єктивно спрямовується тільки і виключно в майбутнє від точки початку в точку кінця. Есхатологічний сценарій неминуче наближається. Його неможливо оминати, відтермінувати. Він від самого початку закладений в загальний сценарій історії людства.

21.17.08.4155/196673. Ренесансне розуміння проблеми природи душі у творі Касіяна Саковича "Трактат про душу, написаний велебним отцем Касіаном Саковичем, ченцем грецької релігії". Войтов Б. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.233-241. - укр. УДК 1.128.

У статті ставимо за мету розгляд ренесансних поглядів на проблему природи душі у творі К. Саковича "Трактат про душу, написаний велебним отцем Касіаном Саковичем, ченцем грецької релігії". Автор прагне доповнити розуміння переходу релігійного сприйняття світу до філософського, від Середньовіччя до Відродження (на відміну від середньовічної культури, яка тяжіла до божественного, - це світська культура і водночас світогляд, який визнавав пріоритетними земні уподобання людини). Також показано, як ренесансне розуміння проблеми природи душі наклало свій відбиток у даному творі.

21.17.08.4156/197119. Феномен жіночої святості: філософсько-релігійний дискурс. Макушинська Г.П. // Гуманітарний вісник Запорізької держ. інженерної ак-мії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна ак-мія, 2016, №67, С.214-224. - укр. УДК (2-36)-055.2.

У статті розглядається проблема формування почуття святості людини як мислячої істоти загалом і жінки зокрема. Надається визначення святості як осмисленої й усвідомленої здатності людини до розумно-вольового способу життя. Доведено те, що святість є нормою і метою життєвої поведінки, що налаштовує людину на гармонію Буття, навіть в умовах руйнівних криз сучасності, в тому числі гендерних.

21.17.08.4157/200023. Милосердя та меч : політизація співчуття у церковному дискурсі епохи високого Середньовіччя. Гальона Є. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.327-338. - рос. УДК 261.7+246.3.

В статті розглядаються причини політизації співчуття в XI-XII століттях, що призводить до ескаляції насилля в Європі. Автор демонструє вплив на формування нового розуміння співчуття з боку тих змін, які відбулися в християнській релігійності в епоху Високого Середньовіччя та знайшли своє відображення як в теології, так і в іконографії. Католицька церква підтримала зміни, оскільки це дозволило їй закріпити свої позиції в боротьбі за політичну владу проти секулярних правителів. Показується, що співчуття стало частиною політики жертвності, яку Церква використовувала в конфлікті проти Держави.

21.17.08.4158/200348. Християнські принципи структурної антропології. Усанов І., Усанова Л. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.203-211. - укр. УДК 140.8:21.

У статті аналізується антропологічна проблема здійснення особистісної сутності людини, яка обумовлена образом її досягнення. Розглядаються принципи організації смислового простору, серед них - позиція Я, яка зміщуючись переорієнтовує і простір свого існування. Способом від/присутності є погляд, яким особистість задає себе, входить у світ речей, символічно їх означає/переозначає, актуалізуючи в речах особливі властивості, визначені особистістю позицією. Фокус відношення Я - світ задає межі вияву невиявного в явному, породжуючи парадоксальність особистісного смислового простору.

21.17.08.4159/200349. Принцип справедливості в ісламі. Блоха Я. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.212-219. - укр. УДК 140.8:21.

У статті розкрито трактування принципу справедливості в ісламі як релігії процвітання суспільства на основі соціальної рівності. Доведено, що уявлення про даний принцип в ісламі базується на основі узгодження своїх дій з вимогами природного стану речей, де під справедливістю розуміється порядок життєвих відносин, встановлений Богом; порядок, який випливає з природи людини, природи речей і природи відносин. Вимоги справедливості в ісламі полягають у необхідності повернення до початкового стану у випадку порушення даного порядку. Від мусульман вимагається лише дотримуватись цього порядку, у тому числі і шляхом соціального єднання в уммі (громаді), межі якої збігаються з межами всього ісламського світу.

21.17.08.4160/200662. "Аскетична антропологія " Євагія з Понта (345-399). Туровський Р. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.15-22. - польська. УДК 140.8:21.

У статті представлена думка Євагія Понтійського, одного з перших Отців-пустельників, який зробив успішну спробу систематизації всього багатства феномену християнської аскетичності. Євагірій аналізує аскетичний і містичний досвід, представляє складну динамічну структуру і внутрішню логіку антропологічного феномена. Виходячи з Євангелії і наук Апостолів, він розглядає людину яка формує свої структури особистості та ідентичності в конфронтації з певними внутрішніми (інтелектуальна і духовна недосконалість людини, її податливість пристрастям) і зовнішніми (демонічна спокуса, божественна Благодать) факторами. Вищевказана проблематика не може бути зведена виключно в психологічну площину - адже змістом доктрини Євагірія є містичний досвід людини. Таким чином, як інтелектуальна, так і психофізична активність адепта духовної практики повинна вести не стільки до пізнання як такого, але до досягнення стану чистої молитви і потім - до стану обоження (theosis). Представлена Євагірієм стратегія боротьби з пристрастями, його своєрідний феноменологічний аналіз взаємної залежності духовної, психічної та соматичної сфер людини, яка безумовно має універсальну загальнолюдську цінність, може служити і сьогодні зразком всеохоплюючого, системного психологічного аналізу.

21.17.08.4161/200675. Святість як ключова філософська категорія християнського дискурсу. Нікульчев М.О., Смирнова М.С. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.96-100. - рос. УДК 140.8:21.

Стаття присвячена філософському осмисленню категорії святості в рамках християнського дискурсу. Автори описують конотативні аспекти даної категорії, розглядають концептуальне поле категорії "святість", аналізують вживання терміна в християнському дискурсі, диференціюють план змісту цієї категорії в православному, католицькому і протестантському розумінні.

21.41 Релігії, церкви і товариства

21.17.08.4162/194127. Важливість взаємин з Богом для досягнення духовного добробуту. Фішер Д.В. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Северодонецьк: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В.Даля, 2015, №1(64), С.263-283. - укр. УДК 37.013.73.

Стимулом для проведення дослідження духовності та її відношення до здоров'я, особливо в освітній галузі, стали навчальні плани австралійських шкіл 1994 року на національному та державному рівнях. У представлених в них моделі духовного здоров'я та добробуту охарактеризовані чотири виміри, в яких у залежності від якості відносин, розкривається зміст базового поняття "духовне здоров'я та добробут особистості". Це взаємини з самим собою, з іншими людьми, з оточуючою дійсністю та/або з Богом. У ході дослідження означеної проблеми встановлено, що взаємини людини із самою собою, з іншими людьми та природою не викликають сумнівів, бо їх аналіз є невід'ємною частиною дослідження змісту духовного здоров'я та добробуту. А фактор-Бога завжди провокує появу безлічі питань. Дослідженню зв'язку між духовністю та релігією присвячена значна частина наукової літератури. Зазначено, що релігія надає певний простір для розвитку відношень з Трансцендентальним Іншим, що часто називають Богом, принаймні на теоретичному рівні. На практиці, людський фактор може заблокувати формування такого роду взаємин або узурпувати енергію прихильників, сфокусувавши увагу на міжособистісних відносинах, на шкоду взаєминам з Трансцендентом. У статті акцент робиться на дослідженні взаємин, які надають людям свободу у розкритті власного потенціалу, на відміну від релігії, яка обмежує повний розвиток людини. Найбільш спірним у дискусіях щодо проблеми досягнення духовного добробуту постає питання Трансцендентального Іншого (тобто трансцендентального не "Я", Бога), що здійснює вплив на людей. Існує багато різних точок зору щодо дослідження цього питання, але емпіричних досліджень, які б були присвячені саме цій проблемі, й досі бракує. Для оцінювання чотирьох сфер духовного добробуту у галузі освіти, здоров'я, суспільства, релігії була використана авторська анкета для оцінки стану духовного здоров'я та життєвої орієнтації (ШАЛОМ). У статті представлені дані з різних наукових джерел, на основі яких надана відповідь на питання: "Наскільки важливими є взаємини з Богом для досягнення духовного добробуту?".

21.17.08.4163/194650. Етнорелігійні маркери акціональної підсистеми католицького сигніфікативного поля. Крячко В.І. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25), С.254-268. - укр. УДК 316.7.

Здійснено спробу експлікації етнорелігійних маркерів акціональної сигніфікативної підсистеми католицького сигніфікополя у контексті дослідження інтеракції та кореляції структурних елементів різних етнорелігійних просторів та систем в етносоціології релігії. Проаналізовано частину сучасних наукових та інформаційних ресурсів, пов'язаних із візуальною культурою, релігійними обрядами та догматикою католицизму, а також виявлено деякі подібності між певними сигніфікантами акціональної атрибутики католиків та деякими ідентифікаційними маркерами-паттернами різних етнорелігійних спільнот минулого та сучасного соціумпростору.

21.17.08.4164/194757. Особливості релігійного складника в системі християнського виховання. Яковенко А.І. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.111-115. - укр. УДК 21+215:130.2.

У статті здійснюється християнсько-екзистенційний аналіз проблематики християнської системи виховання в контексті релігійно-філософського дослідження та експлікація традиційно-християнського ідеалу виховання особистості враховуючи різні рівні Євангельської рефлексії.

21.17.08.4165/194758. Православ'я в соціокультурному просторі інформаційного суспільства. Вергелес К.М. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.115-118. - укр. УДК 281.96:316.74.

Стаття присвячена розробці методологічного підходу до релігії як фактору саморозвитку, як фактору історичних змін та фактору становлення і розвитку соціуму. Аналізуються зміни у ставленні до православної релігії в українському суспільстві в перехідний період.

21.17.08.4166/194759. Діалогічні парадигми колективності в православній традиції. Іщук Н.В. // Вісник Нац. авіаційного ун-ту. Філософія. Культурологія. Київ: Нац. авіаційний ун-т, 2015, №2(22), С.119-122. - укр. УДК 248.154:141.7 (045).

У статті аналізується діалогічна основа православних моделей колективності в світі православної богословської та інтелектуальної традиції.

21.17.08.4167/196264. Екологічне виховання молоді згідно з ученням католицької церкви. Пришляк М. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.104-109. - укр. УДК 265.31 .34: 37.03.

У статті розглядаються питання екологічного виховання молоді згідно з ученням Католицької церкви. Наголошено на малодослідженості поставленої проблеми. Подано пропозиції щодо здійснення екологічного виховання молоді.

21.17.08.4168/196265. Генеза понять особи й особистості в християнстві. Сабадуха В. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.109-117. - укр. УДК 111.32: 230.1.

У статті проаналізовано еволюцію понять "Особа" й "особистість" у християнстві. З'ясовано, що спільним у них є здатність бути суб'єктом діяльності. Виявлено вплив тринітарної проблематики на формування змісту поняття особистості. Доведено, що поняття "особистість" означає найвищий рівень людської досконалості.

21.17.08.4169/196646. Стратегія східної політики Ватикану в контексті католицько-православного діалогу: Рим-Константинополь, Рим-Москва. Яроцький П. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.21-30. - укр. УДК 21.009:322.

Досліджується новий напрям східної політики Ватикану, започаткований Папою Іваном - Павлом II. Йдеться про перехід від традиційного католицького еклезіального і сотеріологічного ексклюзивізму до екуменічної концепції католицько-православного діалогу. Висвітлюється роль в цьому діалозі Змішаної міжнародної комісії з теологічного діалогу Католицької і Православної церков. Розкриваються векторні напрями східної політики Ватикану: Рим-Константинополь, Рим-Москва.

- 21.17.08.4170/196647. Перспективи діалогу православ'я і католицизму на початку XXI століття. Чорноморець Ю. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.31-42. - рос. УДК 261.7.
У статті здійснено аналіз підстав для обережних оптимістичних прогнозів щодо можливого повернення православ'я і католицизму до єдності церкви першого тисячоліття. Позитивні перспективи зближення церков пов'язані зі змінами релігійної ідентичності від закритого традиціоналізму і фундаменталізму до "відкритого християнства". Загальне розуміння важливості соборності уможливило відмову католицизму від інтерпретацій влади папи як абсолютної і пошук нових моделей поєднання прimate і колегіальності.
- 21.17.08.4171/196650. Російське православ'я як знаряддя політики русифікації Холмщини у другій половині XIX - початку XX століття. Мельков А. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.63-69. - укр. УДК 21.009:322.
У статті досліджено питання впливу Російської Православної Церкви на царську політику русифікації Холмщини - історичного регіону польсько-українського пограниччя, що входив до складу Російської імперії у XIX - на початку XX ст. Русифікація Холмщини супроводжувалася ліквідацією Уніатської Церкви і примусовим переходом віруючих на Православ'я. На початку XX століття було розроблено законопроект про виділення Холмщини з Царства Польського. Цим питанням безпосередньо займався єпископ Російської Православної Церкви Євлогій (Георгієвський). Фактично царська влада використовувала Православ'я для досягнення поставлених цілей по викоринюванню на польських землях національної мови і культури, а також рішення т.з. "українського питання".
- 21.17.08.4172/196651. Часопис "Нова Зоря" про місію УГКЦ в толеризації українського суспільства та будівництві церкви як "живої парафії". Мизак Н., Яремчук А. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.69-78. - укр. УДК 21.009:322.
У статті на основі аналізу матеріалів часопису "Нова Зоря" охарактеризовано діяльність Української греко-католицької церкви (УГКЦ) у процесі толеризації українського суспільства. З'ясовуються питання позиціонування Церкви у різних сферах життя нашої держави, зокрема: політичній, екологічній, ідеологічній та ін. Значну увагу приділено висвітленню питання формування Церкви як "живої парафії".
- 21.17.08.4173/196652. Ідейно-політична риторика римо-католицької церкви: зміна акцентів та ідеологічних пріоритетів. Шкіль С. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.78-84. - укр. УДК 21.009:322.
Наративний світ сучасного російського православ'я, сформований патріархом Кірілом, є за своїм характером постмодерним маніпулятивним симулякром, який абсолютизує Росію з усіма її культурно-цивілізаційними особливостями як мета-цінність. Засобом розвитку цього світу є риторична та ідеологічна мобілізація, спрямована на неоконсервативну революцію та встановлення "м'якої теократії". Виправданням для цього утопічного проекту стають потреби збереження Росії як центру руського світу, стрижня православ'я та майбутнього центру всього християнського світу, у протистоянні Заходу з його моделями релігійного і світського життя.
- 21.17.08.4174/196653. Позитивні аспекти іудейської моделі старості. Ангелова А. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.84-92. - укр. УДК 21.009:316.37.
Публікація розкриває образ "доброї" старості в іудейській традиції. Проаналізовані значення патріархів як носіїв сакральних знань, етичних правил відносин із батьками та людьми похилого віку, а також традиції опіки людей похилого віку як складової культового зобов'язання.
- 21.17.08.4175/196654. Сакральне як феномен культури. Юрій М. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.93-100. - укр. УДК 21.009:008; 21.009:37.
У статті йде мова про сакральне-священне, яке має відношення до Божественного, релігійного, небесного; про акцидентію нашого сприйняття світу і нашого психологічного устрою, що укорінюється в культурі.
- 21.17.08.4176/196658. Міжконфесійні конфлікти: причини, типологія і шляхи подолання. Балух В. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.122-130. - укр. УДК 21.001.
Стаття присвячена дослідженню суті, причин і типів міжконфесійних конфліктів, з'ясуванню суб'єктів протистояння у конфліктах на міжконфесійному ґрунті, обґрунтуванню причин конфліктності у релігійному середовищі України та специфіці конфесійного протистояння в українському соціумі, осмисленню ролі поліконфесійності українського суспільства, висвітленню шляхів подолання або мінімізації конфліктів у поліконфесійному середовищі. Для обґрунтування і підтвердження висновків використані дані соціологічних опитувань в Україні.
- 21.17.08.4177/196676. Сутність і генеза соціальної концепції Католицької церкви. Кожушко Т. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.255-265. - укр. УДК 21.001.
У цій статті проаналізовано ключові моменти соціальної концепції Католицької церкви. Детально розглянуто основні теоретичні компоненти соціальної доктрини, які акумульовані в енцикліках та соціально зорієнтованих документах Церкви. Зроблено акцент на значенні впливу сутнісних доктринальних положень та їх перспективному втіленні в соціальному бутті сучасної України. Пліуральний ракурс викладення матеріалу підкреслює актуальність піднятої проблеми на теоретичному рівні та обумовлює потенціальну вагомість соціальної концепції католицизму безпосередньо у практичній діяльності структурних компонентів Католицької церкви. Церква та соціум подані в діалектичній рефлексії. Концептуально термін "соціум" визначається як унікальна людська дійсність, яка здатна віддзеркалювати екзистенційні антиномії суспільства. Католицька церква розглядається як дієвий учасник цієї дійсності, а соціальна доктрина - теоретичне джерело офіційної публічної реакції на соціальні колізії.
- 21.17.08.4178/199116. Віра як підстава взаємодії релігії та політики. Бортнікова О.Г. // Вісник Нац. ун-ту "Юридична ак-мія Укр. ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28), С.78-88. - укр. УДК 21.009:322.
У статті розглянута проблема релігійної та політичної віри через аналіз характеристик основних елементів у своєму предметі, які їх утворюють. Обґрунтовується можливість переходу до використання двох нових підходів - метаісторичного аналізу змін теократичних і світських форм панування і правління, а також створення інституційної матриці релігійно-політичного простору держави, які знаходяться в руслі традицій українського релігійно-політичного теоретизування. Запропоновано нові способи пізнання взаємодії релігії та політики у житті суспільства через один із базових інститутів - феномен віри.
- 21.17.08.4179/200009. Людина на периферії світу та існування : подолання самотності. Філоненко О. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №55, спецвип.3, С.85-100. - рос. УДК 233.5.
В статті досліджуються антропологічні контури теологічної пропозиції децентралізації "життєвого світу" як відкритості милосердя Бога. Описується топіка екзистенційної периферії через фігуру людини, що просить, дякує, співає, свідчить, судить, співчуває та святкує. Аналізуються наслідки такої антропології для розгляду децентралізації культури крізь практику

культування саду. Антропологія обличчя та персони досліджується у контексті відповіді на присутність Іншого та розгортається крізь експлікацію стадій респонсивності.

21.17.08.4180/200346. Релігійні симулякри - небезпека синкретичного мислення. Ігнат'єв В. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.184-191. - укр. УДК 21.009:316.37.

Автор виходить з твердження, що епоха модерну призвела до ерозії релігійної культури, але сучасне постмодерне мислення закладає більш небезпечну основу сучасних суспільних конфліктів на основі релігійних симулякрів. Доведено, що їх причиною є синкретичне мислення, як прояв відсутності філософсько-теологічної культури.

21.17.08.4181/200347. Феномен релігійного резонансу. Лещенко А. // Філософські обрії. Полтава: Полтавський нац. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка, 2016, №35, С.192-202. - укр. УДК 21.009:7.

Визначаються фактори, які, при формальній наявності однаково діючих обставин та механізмів, у процесі сприйняття людьми творів християнського сакрального мистецтва, зумовлюють вибірковість цього впливу на кожну людину. Доводиться, що виникнення обопільного взаємозв'язку між людиною-реципієнтом та сенсом, який транслюється твором християнського сакрального мистецтва, забезпечує ефект прийняття нею ідей християнського віровчення закладених у мистецьких творах. Цей процес реалізовується через резонанс, за видом релігійний. Його функції виявляються у стимулюючій синхронізації дії механізмів інтеріоризації та екстраполяції християнського сакрального сенсу з наступним прийняттям людиною сакрального сенсу.

21.17.08.4182/200671. Християнські цінності як чинник демократизації сучасного українського суспільства. Мельник М.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.76-80. - укр. УДК 21.009:322.

Стаття присвячена аналізу місця та значущості християнських цінностей у системі суспільно-політичних відносин, визначено їх функціональне призначення в умовах демократичної трансформації сучасного українського соціуму. Підкреслюється взаємозв'язок між формуванням цінностей та ефективністю політичної системи держави. Висновується, що ігноруючи західні цінності, необхідно враховувати ментальні, духовні та психологічні особливості, специфіку національної культури, і на цій основі створювати умови для діалогу культур.

21.17.08.4183/200679. Духовні цінності як основа морально-етичної компетентності священнослужителя (в контексті впровадження компетентнісного підходу в систему богословської освіти). Попович В.М. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.121-126. - укр. УДК 21.009:008; 21.009:37.

Структурні і змістові перетворення в системі підготовки служителів Церкви вимагають нових і якісних підходів, які б відповідали принципам положенням Болонського процесу і єдиного європейського освітнього простору, серед яких компетентнісний підхід в духовній освіті займає особливе місце. В статті розглянуто проблему виділення ключових компетентностей майбутніх священнослужителів. Особливу увагу приділено визначенню структури морально-етичної компетентності майбутнього священнослужителя, основою якої виступають духовні християнські цінності.

21.91 Історія атеїзму, релігій і церков

21.17.08.4184/196261. Подвижницька діяльність митрополита Андрея Шептицького в розбудові української церковної / духовно-суспільної ідентичності в першій половині ХХ ст. Кияк С. // Вісник Прикарпатського ун-ту. Філософські і псих. науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника, 2015, №19, С.83-89. - укр. УДК 262.12: 130.123.

У статті розкривається роль митрополита Андрея Шептицького в розбудові і становленні церковної та національно-суспільної ідентичності Галичини в період між двома світовими війнами, який заклав підвалини сьогодняшнього стану УГКЦ. Митрополит перетворив УГКЦу національне, українське релігійне об'єднання, зробивши її не лише чинником духовного і національного відродження українства, а й національного державотворення.

21.17.08.4185/196675. Православний активізм: витоки та феноменологія. Фоменко А. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.248-255. - укр. УДК 261.7.

У статті розглянуто феномен православного активізму, який став невід'ємною частиною сучасного російського релігійного ландшафту. Головна увага приділена питанню історичного розвитку зазначеного феномену й окремим формам його актуалізації.

21.17.08.4186/196677. Зародкові ідеї громадянської релігії у "Повісті минулих літ". Зінкевич Т. // Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24), С.265-271. - укр. УДК 211.5(091).

У статті обґрунтована думка, що "Повість минулих літ" є пам'яткою, яка засвідчує становлення у Київській Русі ідей громадянської релігії, що давало змогу руській спільноті почувати себе захищеною, перебувати у соціальній безпеці, відчувати свою вкоріненість у бутті. Це виразилося у мотивуванні положення про Яфета як прабатька Русі; в обґрунтуванні погляду, що поляни живуть по божему, дотримуються закону Христа, є дружелюбними, мудрими і тямущими; що слов'яни вміють урядувати і захищати свої здобутки, а земля руська і державність руська перебувають під опікою бога, а тому Русь і постала як "свята Русь".

21.17.08.4187/200664. Наречення та освячення дитини в язичницькій та християнській традиції: спадкування чи протиставлення. Богомолець О.В. // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний ун-т ім. І.Франка, 2016, №1(82), С.28-34. - укр. УДК 211.5(091).

У статті з'ясовано особливості язичницького обряду наречення й освячення дитини та здійснено його компаративний аналіз з християнським таїнством Хрещення. На цьому тлі виявлено, що зовнішня спорідненість обрядів двох протилежних світоглядно-релігійних систем, супроводжується, з одного боку, спільними інтенціями на прилучення дитини до духовного світу, а з іншого - визначається глибокими онтологічними відмінностями. Зокрема, на відміну від язичництва, де ім'я мало онтологічний статус, у християнстві - воно позначає насамперед приналежність до певного релігійного та культурного середовища.

21.17.08.4188/202659. Невідомі джерела історії першої польської римо-католицької парафії у Харкові. Зайонц Є. // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74, С.314-321. - укр. УДК 211.5(091).

Дана стаття являє собою внесок до історії першої польської римо-католицької парафії у Харкові, яка у цьому місті функціонувала серед інших релігійних конфесій. Вони між собою мали тісні контакти, а також спільно діяли на благо суспільства, вкладаючи вагомий внесок для піднесення духовної культури провідного міського центру Східної України. Автор досліджує часопис "Parafia Charkowska", який до кінця 1910 р., а принаймні до 1 кварталу 1911 року, був продовженням церковного амвону з храму на вул. Гоголя у Харкові, а на її шпальтах друкувалися пастырські звернення архієпископа митрополита, декрети ватиканських конгрегацій, проповіді про духовні і фізичні переваги посту, або ж про національне покликання молоді. Часопис був дзеркалом, що віддзеркалював найдавнішу історію місцевої Церкви, а також хронікою подій і, свого роду, книгою записів про охрещених, повінчаних та похованих харківських католиків.

23 КОМПЛЕКСНЕ ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ КРАЇН І РЕГІОНІВ

23.17.08.4189/196188. Індикатор могутності держави - важливий інструмент системного аналізу та стратегічного планування у сфері національної безпеки. Качинський А.Б., Молоченко Д.Р. // Системні дослідження та інформаційні технології. Київ: Навчально-наук. комплекс "Інститут прикладного системного аналізу" НТУУ "КПІ" МОН та НАН Укр., 2016, №1, С.17-25. - укр. УДК 51-77, 351.865.

Із єдиних методологічних позицій розглянуто застосування системного підходу до вирішення проблеми оцінювання могутності держави. Проаналізовано існуючі методи розрахунку оцінки могутності держави та обґрунтовано метод, що використовувався в дослідженні. Обґрунтовано подальше використання терміна "індикатор могутності держави" (ІМД) на заміну "оцінка могутності держави". На підставі проведених розрахунків та аналізу ІМД отримано класифікацію провідних країн світу за рівнем ІМД, визначено характер тенденцій його подальших змін та побудовано регресійні прогнозні моделі. Зазначені тенденції змін індикатора національної могутності провідних держав світу окреслюють більш динамічну і складну безпекову ситуацію у світі. Індикатор могутності держави - важливий інструмент системного аналізу, прогнозування та стратегічного планування. За допомогою моніторингу він може стати потужною самостійною аналітичною процедурою.

АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК

Ambrozy M.	2338	Аксаміт Д.	2450
Bataeva K.V.	1726, 3849	Алексеева А.Н.	0647
Berezhanska Yu.V.	3892	Алексеевко І.В.	2274
Brozek D.	2293	Алексеевко Н.М.	4129
Bulavin D.A.	1753	Алексенко С.Ф.	3754
Dubovyi K.	3934	Алексеева В.В.	3328
Gabonayova E.	2338	Алендарь Н.	2359
Goncharenko E.V.	1753	Алеко О.А.	2210
Kucharska B.	1865	Александрова О.	0159
Kuna E.	1865	Алексеевко Г.О.	2251
Lichman L.Yu.	3118	Алексеевко І.В.	2253
Miterka E.	1865	Алієва Т.А.	3541
Novak O.M.	3188	Аллахвердієва Ф.	3449
Ondrejova Dana	0889	Алмаші І.М.	0632
Paluch M.	1866	Алмаші М.М.	0877
Rochovska I.	2340	Алмашій І.І.	1774, 3347
Shmatkov S.I.	1753	Алтухов В.А.	2103
Sidorenko S.	0088	Алфімов В.М.	1829
Staszkiwicz A.	3452	Альбрехт Пітер-Алексіс	1308
Stryga E.V.	3629	Аль-Азаві Хайдер Аділ Кадім	1552, 1564
Zieba A.	3321, 3530	Альошина М.Д.	3885
Zieba B.	1866, 3530	Аманмурадов К.	3768
А		Амеліна А.С.	0908
Абдуллаєв А.К.	1959	Анад Али Шахейд	2721
Абилова Л.А.	3246	Ангелова А.	4174
Абисова М.А.	0060	Андрєєва І.Г.	1029
Абрамович С.	4153	Андрєєва І.П.	1028
Авдєєв О.Р.	1376	Андрейчук С.К.	0259
Авксентьев А.О.	1477, 1488	Андрієвська О.В.	0437
Авксентьева Т.Г.	0276, 1496	Андрієвський Б.М.	2934
Авраменко К.Б.	1664	Андріїв В.В.	0702
Агапова М.О.	2968, 2980	Андрійчук І.	3509
Агейчева А.О.	4139	Андріуца М.В.	1433
Агібалова Т.М.	3828	Андріяш М.М.	1530
Адам В.М.	0997	Андрух В.Н.	3453
Адаменко О.М.	0246	Андрух В.С.	3453
Адамець (Папідзе) Н.В.	3774	Андрушко А.В.	1175
Адамів С.Є.	3103	Андрущенко А.	2774
Адамович С.	0196	Андрущенко Л.В.	0838
Адамська З.	3546	Андрущенко С.В.	1532
Адамчик Б.	1298	Андрюкайтене Р.	0102, 0289, 3559
Адамюк Н.Б.	3072, 3374	Андрющенко К.М.	1051
Азаренкова О.В.	1466	Анісімова О.Е.	1923
Айзенбарт М.М.	2203	Анохіна Т.О.	3737
Акіменко Д.О.	2967	Антіпова О.П.	0061
Акімова Н.	3784	Антоненко Т.Л.	3468
Акімова О.В.	1971	Антонова О.І.	2504
Акіншева І.П.	2244	Антонова О.С.	1415
Акоп'янц Н.М.	3854	Антонович Є.А.	1636

Антонович М.О.	3488	Барбіна Є.С.	1945
Антонюк О.В.	2615	Бардін А.Н.	0041
Антонюк У.В.	1008	Барило С.	2357
Антохів-Сколосдра О.М.	1525	Бариська Я.О.	1354, 1380
Антошкіна В.К.	0524	Баришева Т.С.	2296
Ануфрієва О.Ф.	3080	Барінова Н.В.	3545
Анучина Л.В.	1637, 4113	Барлуг К.	3423
Апанасенко В.Ю.	3519	Барна Н.В.	0155
Аракелян Р.Ф.	1277	Барна Х.	2173, 2186, 2216
Арсенюк А.О.	1017	Барташук О.	2726
Артеменко І.І.	1172	Бартош О.	2617, 3381, 3387
Артеменко І.О.	3655, 3743	Барчан В.	3987, 4006
Артемчук М.Д.	0619	Барчук А.О.	1381
Архіпова І.С.	2943	Барчук І.В.	0698
Арыхова Г.Х.	2212	Басай Н.П.	2264, 2277
Асадчих О.В.	3049, 3164, 3782	Басай О.В.	2270, 2284
Аскеров Бахтіяр Гусейнали оглу	4094	Басараб В.Я.	2518
Аскеров С.С.	1186	Басиста І.	1267
Атаманова Н.В.	0576	Бассай С.М.	3624
Атаманчук Н.І.	0839	Баталов О.А.	1492
Атрощенко Т.О.	1968	Баторі-Тарці З.І.	2259, 3391
Ауербач Е.	3736	Батрак Т.	2757, 2932, 3038
Афанасьєв Д.М.	0254	Бахмат Н.В.	1648
Ахтирська Н.М.	1162	Бахновська І.П.	0457
Ахутіна Т.	3783	Бахов І.	3424
Ашиток Н.	2148, 2756, 3315	Бача Ю.	3902
Б		Бачинська К.	2731
Бабаєв В.	3034	Бачинська М.В.	1983
Бабаєва О.В.	1187	Башманівський В.І.	0353
Бабакін В.М.	1278	Баяновська М.Р.	1803
Бабанли Р.Ш.	0494	Баґєваді Ц.С.	4145
Бабельчук О.І.	2104	Бедевельська М.В.	1665
Бабенко А.Л.	1703, 1808	Бедзир Н.	3873, 4058
Бабенко В.М.	0183	Бедзир Н.	2304, 4007
Бабенко Л.В.	1999	Бедрань Р.В.	1962
Бабенко Т.В.	2164	Бедрій Д.І.	1599
Бабинець М.М.	3398	Бедрій М.	0545
Бабич Н.М.	2451	Бедрій Х.	2342
Бабіков О.П.	1204	Без'язичний В.Ф.	1932
Бабкіна М.І.	3542	Бездрабко В.	0194
Бабота Л.	4005	Беззубко Л.В.	1411
Бабушко С.Р.	3205	Безкоровайна М.М.	2968
Бабчук Ю.Й.	3656	Безпалова О.І.	0652
Бабюк А.М.	0513	Безпалько С.В.	1221
Бабюк Т.Й.	1772	Безродный А.Г.	2856
Бабяк Е.	3641, 3880, 3931	Безруков А.В.	3992
Багно Ю.М.	3011, 3138	Безугла М.В.	1830, 2687
Багрій М.А.	2022	Белей О.	2827
Багрій М.В.	1327	Бельський Ю.А.	1151
Багряк А.	0624, 0676	Белявська О.О.	2523
Бадіца М.	2813	Бенедик В.І.	0782
Бажан С.П.	1912	Бенедик Я.С.	1343
Базалук О.А.	0103, 0175	Бениковский М.	4059
Базима Н.В.	2490	Беньковська Н.Б.	3120
Байбакова О.О.	0297, 3104, 3548, 3550	Бердіна О.О.	3657
Байда А.О.	1237	Берегова Г.Д.	1717
Байдак Т.М.	0350	Берегова М.І.	2466
Байор П.	0631, 1460, 1464	Бережна Г.	2727
Байрачний В.О.	0110, 0119	Береза В.О.	1469
Байстриюченко Н.О.	1722	Березан В.	3316
Баканова А.Ф.	0021, 0038	Березан В.І.	3329
Бакаянова Н.М.	1101	Березенко В.В.	0712, 0713
Бакуменко В.Д.	1441	Березнер В.В.	1167
Бакуменко О.О.	0335	Березовська І.Р.	1455
Балабан О.О.	3633	Березовська Л.	2324
Балакірєва В.	2775	Березовська С.В.	0699
Балацька О.Р.	1328	Березюк Т.В.	1002
Балвірчак Р.	3356	Берест О.О.	3151
Балдинюк О.Д.	2131	Берестовий А.І.	0611
Балух В.	4176	Берзін П.С.	1210, 1230
Бальоха А.С.	2944	Берназюк О.О.	0648
Бальтазар Г.У. фон	4072	Бернюков А.М.	0531
Банах В.А.	0288	Бескоровайна А.О.	2221
Банах Л.С.	0288, 3560	Бескорса О.С.	1692
Барабаш О.О.	0858	Беспартотна О.І.	1748, 3435
Баранова С.	0269	Бех В.	0318
Баранова С.В.	3755	Бех І.	1817, 1873
Баранова Ю.О.	0428	Бехта І.А.	3658
Барбаш Є.М.	2017	Бешлей О.В.	3659, 3775

Бегун В.В.	2978	Блошенко Е.Є.	0999
Белай С.В.	1088	Блум Г.	4075
Белан Г.В.	0253, 1944	Бобечко Н.	1241, 1270
Беленька Г.В.	2167	Бобечко Н.Р.	1279
Беленький В.П.	0530	Бобинець С.	3935, 4010
Белікова В.В.	1739	Бобир В.Г.	3227
Белов Д.М.	0633, 0654, 0664, 0665, 0984	Бобро Л.В.	2213, 2218
Белова С.А.	2091	Бова В.В.	0073
Белозорова К.М.	2788	Богатирьова К.В.	3993
Белявська С.Ю.	0466	Богач І.В.	3861
Белявцева Т.В.	2618	Богаченко М.В.	0858
Беляев С.Б.	1954	Богдан Ж.	3594
Бжозовський К.	3434	Богдан Л.	2535
Бигар Л.І.	2147	Богдан С.Р.	1360, 1474
Биков В.	1743, 1943, 3027, 3033	Богодист Т.Я.	1949
Бикова Т.	4008	Богомолець О.В.	1639, 4187
Биркович О.І.	0458, 0590	Богрова Х.	2226
Биркович Т.І.	4137	Богуславська О.Г.	3557, 3561
Бисага Ю.Ю.	0459	Богущ А.М.	2202
Бистров А.Є.	3521	Боднар Д.	2048
Бистрянцев М.В.	3373	Боднар С.В.	0925
Бичківський О.О.	1356	Боднарчук М.М.	0492
Бичок А.В.	3382, 3448, 3609, 3625	Бодорін К.А.	3409
Бібік Н.	2347	Бодруг Н.А.	1666
Бігич О.Б.	2378	Божко Є.А.	1990
Бігун О.	4009	Божко С.О.	1534
Бігун Р.	0147	Бойко А.О.	1607
Бізін В.П.	2504	Бойко Алла	1906, 3215
Біла В.Р.	0756	Бойко Є.О.	2892
Білавич Г.	2758	Бойко І.	0373
Білавич Г.В.	2001, 2012	Бойко К.Л.	3039
Білаш О.В.	1344	Бойко М.М.	3166
Білей М.І.	0692	Бойко О.В.	3363
Білий В.В.	3348	Бойко О.М.	3258
Білик Н.М.	2414	Бойцун І.	4011
Білик О.В.	2891	Бойченко В.	1867
Білик Ю.В.	2449	Бойченко В.В.	3052
Білик Я.	3731	Бойченко М.	2318, 3417
Біліченко В.	2040	Бойченко Н.	2836
Біліченко І.С.	1068	Бойчук А.	3938
Біліченко П.Г.	2095	Боклах Д.Ю.	4111
Білобровко Т.І.	3044, 3156	Болотова В.О.	0350
Білогур В.Є.	0098, 0108	Большаков В.І.	3036
Білодід І.М.	0789	Большакова А.	1942
Білозерська С.	0142	Большакова І.О.	1980
Білоконенко Л.А.	3626	Бондар В.В.	0995
Білоконь І.	3553	Бондар В.С.	1319
Білостоцька О.В.	3139	Бондар Т.І.	0267, 3403, 3407, 3444, 4108
Білостоцький С.	1359	Бондаренко А.Ю.	0620
Білоус А.А.	2392	Бондаренко В.	2734, 3025
Білоус А.О.	1550	Бондаренко В.В.	3107
Білоус І.М.	0972	Бондаренко В.І.	2688
Білоус Н.С.	3500	Бондаренко Д.С.	0467
Білоус Р.М.	3451	Бондаренко К.В.	0700
Білоусова Л.І.	0139	Бондаренко О.Є.	3756
Білоцерковець М.А.	3050	Бондаренко О.О.	0144
Білоцький С.Д.	1345	Бондаренко Ю.А.	1977, 2219
Білушак Т.М.	1728	Бондарчук Н.Я.	2245, 2266
Більченко Є.	0316	Бондарь Н.Ю.	3897
Білянїна В.І.	4105	Бонтлаб В.В.	0909
Білянська (Скиба) М.М.	3178	Борейчук А.В.	3081
Біровчак А.В.	0523, 0634	Борин Г.	2778, 2814
Біровчак Л.В.	1354	Борисенко Л.Л.	2680
Бірюк Д.О.	3163	Борисенко Н.М.	2997
Бірюков Д.С.	1592	Борисенко Т.І.	3660
Бірюкова М.В.	0279	Бориславська О.	0625
Бісікало О.В.	3861	Борисов В.І.	1231
Біскуп В.	2990	Борисов Є.М.	1355
Бісовецька Л.А.	2373	Борисова Н.	2993, 3190
Благова Т.О.	2018	Борисова-Желєзна К.О.	1605
Блажко О.А.	1775, 4140	Боровиков Г.М.	0790
Близнюк Т.	2322	Боровська Л.	0135
Близнюк Т.О.	2265	Бородин Л.	3988
Блистві О.М.	2851	Бородієнко О.В.	2594, 3224
Блінова О.	3585	Бородінова М.	4012
Блінцов В.С.	0245	Бортнікова О.Г.	4178
Бліхар В.С.	0051, 0057, 0498, 0532	Борчук С.	0204
Бліхар М.М.	0846, 0866	Борщ К.К.	0294, 3233
Блоха Я.	4159	Борщевська Г.Е.	1356

Боряк О.В.	2452, 2495	Вапнярчук В.В.	1147, 1280
Боцвінок С.	0285	Варава С.В.	2883
Бочаріна Н.	1936	Варга Л.І.	3590
Бочарова Н.В.	0429	Варго О.М.	0304
Бочко М.	3875	Варенікова О.В.	4082
Боштан В.	3555	Вартилицька І.А.	1221
Боян С.	0207	Васенко В.В.	2380
Бояринцева М.А.	0791	Василенко Н.В.	0729, 3370
Боярова Л.Г.	3794	Василенко О.М.	1814, 2267, 2449, 2538, 3293, 3336, 3519
Братерська-Дронь М.Т.	0173	Васильєв В.В.	0879
Братков Н.О.	0537	Васильєва В.Ю.	1597, 1723
Бредіхін В.М.	2537	Васильєва Л.А.	1628
Брежнєва О.	2192	Васильєва М.О.	0701
Бригінець В.П.	3100	Васильєва Н.В.	1438
Брижак Н.Ю.	1693	Васильєва О.В.	2381
Бризіцький М.	0399	Васильєва О.І.	1438
Бріцина Ю.В.	2512	Васильєва Т.Ф.	3160
Бровко О.	4013	Василькевич Я.	3584
Бровко О.В.	0711	Васильчук Л.Б.	0520
Брода М.	2759	Василіук А.В.	1681
Брода М.В.	1986	Васьків М.	4014
Брожек Д.	2293	Васютинський В.	3476
Броннікова Л.В.	1596	Ватаманюк Г.П.	2168
Брус І.І.	0468	Вахович І.М.	1079
Брушнєвська І.М.	2214, 3573	Вахріна О.В.	3152
Брюханова Н.О.	1934	Вацлав Т.	2764
Брязкун В.В.	0067	Вашист К.М.	3746
Бубир Н.	1026	Ващенко О.М.	2254
Бугина В.В.	0685	Ващенко С.В.	2910
Будз В.	0168	Ввайнхардт Й.	3559
Будник О.	2070, 2322, 2325	Вдовченко В.В.	1636
Будник О.Б.	3313	Вегеш А.	3922, 3933
Буднік А.О.	3661	Величко А.М.	3721
Будяньський Д.В.	1951	Величко В.Є.	1749
Бузовська Т.В.	2577	Величко Н.	2310
Булава Н.	3645	Велмре Е.	0243, 1594
Булах А.А.	1091	Венгерова Е.С.	1707
Булах А.В.	2513	Венгринюк М.І.	1595
Булдакова О.В.	0184	Вендерліч М.	1815
Булига І.	1885	Венжинович Н.	3910
Бульдович П.В.	1490	Веприняк І.Д.	3961
Бунечко В.І.	1093	Вербецька Т.	0269
Бунчук М.М.	1511	Вербицька В.І.	2539, 2578
Буравльова К.М.	2700	Вербова Ю.В.	3543
Бурачок Л.	0201	Вербовський О.В.	2035, 2701
Бурденюк С.І.	0933	Вергелес К.М.	4165
Бурдуланюк В.	0191	Веремієнко С.В.	0764
Бурило Ю.П.	0966	Вержанська О.М.	2884
Бурлака О.В.	2496, 2500, 2501	Веркалець М.	2344
Бурлука О.В.	3208	Вертель А.В.	3504
Бурма С.К.	1337	Ветошкіна М.	3960
Бурмакіна Н.С.	3082	Вечерова Є.М.	1207
Бурякова О.С.	2882	Виговська С.В.	2947
Бут І.О.	0510	Вигодованець Н.	4015
Бутенко В.Г.	2220	Видайку М.	1232
Бутенко Л.Л.	1821	Винник-Остапишин В.	0148
Бутенко Н.І.	2401	Виноградов А.	3622, 3638, 3642, 3643
Бутник О.О.	1632, 4137	Виноградова С.О.	1130
Буханевич О.М.	0728, 0767	Висоцька Г.В.	3662, 3663
Бухтиярова Є.С.	1119	Висоцька О.С.	2644
Буць Ж.В.	3840	Височан З.	1879
В		Височан Л.	2326, 2356
Вавіленкова А.І.	3720	Вичалківський І.В.	1444
Вагнер Е.	1818	Віак К.	1216
Важинський С.Е.	3504	Вігасін А.А.	0236
Вайнагій О.М.	2677	Війчук Т.І.	2286
Вайс М.	4124	Вікторова Л.В.	3441
Вакалюк Т.А.	3349	Вільхова О.	4125
Ваколюк А.М.	2094	Вільчинська О.М.	2661
Ваколя Т.І.	2278, 2945	Вінник М.О.	1963
Вакулевич О.О.	2689	Вінницька М.	2535
Вакуленко В.М.	0283, 1840	Вінсе Т.	3356
Валах В.В.	0910	Вірбулевська О.В.	1078
Валесян С.В.	0338	Вітек А.	3528
Валіт О.С.	2882	Вітенко М.	0198
Валуєва І.В.	2946	Вітер М.Б.	0541
Вандишева-Ребро Н.В.	1618	Вітченко В.	3739
Ванієв Е.	0546, 0556	Вітюк Н.	3539
Ваньчук І.Д.	0415		

Владика С.А.	1397	Галбур Є.Г.	1352
Владимиренко В.Є.	0075, 0164, 0264	Галена Е.	0179
Владимиренко С.В.	1120, 1132	Галета О.А.	0514
Владимирова А.Л.	2395	Галецька Ю.В.	2453
Власова Я.В.	0695	Галич Т.В.	3245
Влащенко С.С.	0618, 0621	Галіцина Н.В.	0454, 0792
Вовк М.	2331	Галуцько В.М.	0704
Вовк О.І.	0240	Галушко Б.С.	1152
Вовканич М.Д.	3270	Галущенко В.І.	2469
Воденко К.В.	0358	Гальона Є.	4157
Воднік В.Д.	0346, 1264, 1296	Гальчевська О.А.	3367
Водопьянов П.А.	0272	Галян А.	3459
Водяна О.В.	1667	Галян І.	3460, 3480
Воєвідко Л.М.	2528	Галян О.	2749, 3485
Войнаровська Н.	2815	Галян О.І.	2117
Войтанік І.В.	3617	Гамалі О.І.	3979
Войтов Б.	4155	Гамза А.В.	2365, 2398
Войтович І.С.	1704	Гамоцька Ж.О.	2401
Волинець В.В.	0394, 0395, 0397, 0398, 0544	Ганжа А.М.	1479
Волівач А.П.	3450	Ганиева Р.А.	2440
Волікова М.	2041	Ганієва М.В.	3722
Волківська Д.А.	3193	Ганошенко Ю.А.	3895
Волкова А.Г.	2885	Гапак О.М.	2013
Волкова І.В.	4110	Гапонова О.Ю.	1668
Волкова Н.П.	3083	Гаран М.	2804
Волкова С.П.	3036	Гаралко В.І.	3397, 3404, 3437
Волкович О.Ю.	0662	Гарасимів О.	1332
Володарська Н.	3479	Гаращенко Л.	2760
Володіна Т.С.	3776	Гарбарук Л.Т.	2788
Володченко М.	3583	Гаргін В.В.	1766
Волошенко І.О.	1553	Гардоцка Т.	1501
Волошина В.А.	0708	Гарєєва Г.М.	1311
Волошина І.В.	3392	Гаркович О.Л.	2642
Волошина С.М.	1069	Гаркуша О.О.	1822, 3413
Волошко Г.В.	2924	Гарлицька Т.С.	3665
Воробель Г.М.	2497	Гарус І.Д.	2300, 2690
Воробець О.Д.	3799	Гарькавець С.О.	3501
Воробйов Р.А.	1348	Гасанова Таира Гасан кызы	2422
Воробйова Є.	3031	Гасанова Э.М.	2435
Воробйова Т.Л.	1493	Гаспарян А.Л.	1522
Ворожбіт М.Ю.	3854	Гаяш О.В.	2454
Ворона В.С.	1389	Гвоздецька Б.Г.	0293
Ворона І.І.	2611, 2619	Гейдел А.М.	3621
Ворона К.	3053, 3179	Геник Л.	2349
Воронім І.М.	0586	Герасименко Л.В.	2146
Воронкова В.Г.	0323, 0326	Герасимчук З.В.	1031
Воропай	3765	Герасіна Л.М.	1410, 1425
Воротинський В.В.	1427	Геращенко С.І.	2455
Ворощук О.	2339	Геревич М.	0521
Восік-Каваля Д.	3526	Герка О.І.	2266
Воят Л.І.	0425	Герлянд Т.М.	2506
Врадій К.	2765	Герман К.Ю.	0703
Вусатюк А.О.	1551, 1622	Гетманець І.О.	4083
Вялікова О.О.	3957, 4106	Гетманець М.Ф.	4083
Г		Гетманець О.П.	0661
Габінет Д.А.	0606	Гецько Г.	4053
Габлей Н.Г.	1173	Гиляка О.С.	0444
Габовда А.М.	1961	Гириловська І.	2509
Гавриленко А.	3960	Гириловська І.В.	2514
Гаврило І.	3929	Гінсіровська І.Р.	2529
Гаврилюк А.	2792	Гіренко А.Т.	1531
Гаврилюк В.	4142	Гіренко С.П.	3177
Гаврилюк Н.М.	3121, 3167	Гірняк А.	2990
Гавриш Н.	2192	Главатських Н.	4144
Гавриш О.	3317	Главацька О.Л.	3287
Гаджиева Ф.Р.	2434	Гладка В.	3650
Гадірова Таміла Гаджи кизи	3962	Глазкова І.	2796
Гаєвая О.В.	0956, 1357	Глазова М.	4078
Гаєвська О.Б.	2957	Глазова Я.В.	4128
Гайворонський О.Ю.	1176	Глазова-Корриган Є.	4079
Гайдамашко І.А.	2255	Глебова Н.І.	3230
Гайденок Ю.О.	3664	Глоба О.П.	2470
Гайко О.С.	0534	Гловацкая С.Н.	1725
Галаманжук Л.Л.	2166	Глотов М.О.	0823
Галас А.	2303	Глубоченко К.О.	1442
Галас А.С.	3940	Глушаченко О.	2741
Галас Б.	3911	Глушко Є.В.	0455
Галатюк В.М.	2374	Глушков В.О.	1196, 1228
Галатюк М.Ю.	2374	Глущенко К.	2493

Глуценко С.В.	0488	Горохолінська І.	0320
Глуцук-Олея Г.І.	3666	Горпінч Т.І.	2135, 3835
Гнатюк А.Ю.	1243	Горщенко Ю.	2766
Гнатюк І.Ю.	3147	Гостюк О.Д.	1072
Гнатюк Л.	3728	Государська О.В.	3865
Гнатюк О.	3035	Готько Н.В.	1715
Гнатюк Я.	0018	Гоцуляк К.	2352
Гогунський В.Д.	1597	Грабинський І.М.	1527
Годованець Н.І.	1776, 1786, 3350, 3610	Грабовська С.	3461
Годованець Ю.С.	1045	Грабовська Т.І.	2259
Годун Н.Ю.	0577	Грабовський О.В.	2259
Голембовська Т.	4016, 4055	Грабчак О.В.	1682
Голікова О.М.	3856	Грановська Т.Я.	2618
Голінська Т.М.	2948	Гращенкова Ж.В.	3084
Голобородько Г.М.	2156	Гребенюк Т.	4017
Головата А.	3242	Гребенюк Т.В.	3893
Головацька Р.Т.	2295	Гребінь Н.	3462
Головійчук Л.Т.	1177	Грегорчак П.	4018
Головіна Н.	0154	Грень Л.	3025
Головіна О.Ю.	3490	Грень Л.М.	1929
Головко М.В.	1767	Гресько О.В.	1450
Головня В.Д.	2540	Гречаник І.	4019
Головченко В.І.	0232, 1463, 1538, 1577	Гречанінов В.Ф.	2978
Голодник Ю.А.	0705	Греченко В.А.	0186
Голозубов О.В.	3489	Гриб К.	1038
Голоцукова Ю.О.	3667	Грибнік Ю.І.	3668
Голубенко І.І.	0822, 1341	Григаш Д.М.	1144
Голубенко Т.О.	3054	Григор'єв Р.Г.	1225
Голубєв Л.П.	1747	Григор'єва М.Є.	1202
Голубєва І.В.	2298	Григор'єва Х.А.	0871
Голубка І.І.	0452	Грималовський І.С.	3841
Голубнича Л.О.	2118	Гримська М.І.	1484
Голубовська І.В.	2911	Гриненко Д.В.	3378
Голянич М.	0169	Гриненко О.М.	2471
Гоменюк О.Я.	2004	Гриник І.М.	2620, 3288
Гомонюк О.	2780	Гринів О.	3478
Гомонюк О.М.	3271	Гринців М.	3512
Гончар Д.В.	0430	Гринчук О.	3242
Гончар Л.В.	3248	Гринько С.Д.	0575
Гончар О.В.	2935	Гриня Н.О.	3669
Гончар Ю.О.	3601	Грицай Ю.В.	1052
Гончаренко О.Г.	1312	Грицаненко В.Г.	1637, 4113
Гончаренко Т.Є.	2965	Гриценко І.В.	2997
Гончаров І.М.	0892	Гриценко О.А.	0385
Гончарова А.В.	0484	Грицин М.В.	2234
Гончарова Л.	3531	Грицко Х.Р.	3105
Гончарова О.А.	0128	Грицун О.О.	1375
Гончарук О.М.	2246, 2258, 2268	Грицюк О.С.	3195
Гопцій Д.О.	1012	Грицюта О.Ф.	3589
Горашенков О.М.	0638	Гришко В.І.	3081
Горбаль Н.І.	0873	Грищенко І.В.	0666
Горбань С.І.	3194	Гришук О.	0400
Горбатюк Р.М.	1705	Грінченко М.С.	1957
Горбач В.	2797	Грінченко Н.О.	3842
Горбаченко П.А.	1178	Грінченко О.М.	2966
Горбенко А.	0222	Гріччина А.В.	2863
Горбенко С.Л.	2456	Грובה В.П.	1373, 1472
Горбова Г.О.	0793	Гродецький Ю.В.	1195, 1222, 1239
Горбова Н.А.	0445	Гродська Е.Б.	3697
Горват М.В.	2279	Гродський І.Я.	3941
Гордин Л.Я.	0172	Грубов В.	0005
Гордієнко І.В.	2287	Грудинін Б.О.	2427
Гордієнко О.А.	2911	Груць Г.	2828
Гордієнко О.С.	0500	Грущинська Н.І.	0880
Гордієнко С.І.	0363	Грябликайте Й.	0102
Горелова О.І.	2520	Губаль Ю.В.	0453, 1379
Горзов Л.Ф.	2295	Губанова Т.О.	0824
Горінецький Й.І.	1135, 1170	Губерська Н.Л.	0718, 0757
Горішна Н.М.	2595, 3250, 3272, 3307, 3395	Гугнін В.П.	2156
Горло Н.В.	1482	Гудима Н.В.	3604
Горлова А.В.	2393	Гудкова Н.М.	2897
Горностай А.В.	1302	Гудович О.Д.	1439
Горобець С.М.	3353	Гуз Т.В.	2787
Городецький О.С.	0224	Гузела М.	1268
Городиська .В.	2735	Гузенко С.	3729
Городиська О.М.	0026	Гузенко С.В.	3942
Городніча Н.В.	4000	Гузь В.М.	1006
Городокін А.Д.	3556	Гулівата І.О.	3351
Гороховський О.І.	3363	Гульпа Д.	4051

Гуляєва О.В.	3496	Демчак М.М.	1669
Гуляєва Т.В.	3122	Демченко Н.М.	2132
Гумбрехт Х.У.	1913, 3877	Демченко О.	3577
Гуменюк О.Г.	1392	Демченко О.Й.	3379
Гуменюк С.В.	2621	Демченко Ю.М.	2162
Гуменяк В.О.	3823	Демчик М.	2305
Гунда А.О.	0918	Демчук А.М.	0511
Гунда С.В.	0836	Дендеренко О.О.	2998
Гура Т.	3019, 3024	Денисевич О.	3785
Гура Т.В.	2954	Денисенко В.В.	2999
Гураль П.	0375	Денисенко Н.В.	3836
Гураль У.М.	2922	Денисенко С.М.	3368
Гуревич Р.	2161	Денисова А.Ю.	1423
Гуревич Р.С.	2959	Денисова О.В.	3085
Гуржій А.В.	0768	Денисюк Ю.І.	3670
Гурко О.В.	3820	Депчинська І.А.	1795, 2023
Гурова А.М.	0996	Дербак В.В.	0691
Гурова О.М.	3813	Дерев'яно О.В.	2548, 2597
Гусак Л.П.	2596, 2622	Дерев'янченко Н.В.	3982
Гусейнова Зенфіра Джаби кизи	095	Деренько В.	2063
Гусейнова Э.Р.	2441	Деркач О.В.	1505, 1510
Гусева О.С.	1657	Дернова М.Г.	3231
Гусева Ю.Ю.	1724	Дєдов Є.В.	1284
Гутиряк О.	2744	Денічева О.	2320
Гутковська І.	0286	Джабраїлов Р.А.	0485
Гутник В.В.	1353	Джагупов Г.В.	1105
Гуцул І.А.	1615	Джафарова М.В.	0730
Гуща К.О.	1018	Джафарова О.В.	0797
Гьокхан Д.	0129, 0328	Джафарова Р.О.	2418
Г		Джепа Ю.А.	0868
Гжегож Гжибек	1756	Джирарді М.Т.	4076
Д		Джихад Г.М.	2368
Давер М.В.	3734	Джолос С.В.	0460
Давиденко С.В.	0495	Джус Ю.	0219
Давидова Н.О.	0919	Дзисюк Я.М.	0758
Давидова Ю.А.	4136	Дзьобань О.	0360
Давидова-Біла Г.В.	3994	Дзьобань О.П.	0009, 0113, 0340, 0380
Давидюк Л.М.	1644	Дзюба М.Ю.	2657
Давтян Л.Г.	0855	Дзюба П.М.	2549
Дадашева Рейхан Бахрам кизи	096	Дзюба Ю.П.	1233
Дакі О.А.	3634	Дзюбишина Н.Б.	2092
Даниленко А.Б.	1100	Дирда А.О.	1542
Данилова І.П.	0426	Дирдін М.Є.	1316
Данильян О.Г.	0112, 0258, 0379, 0617, 2309	Дихта Н.М.	0904
Данилюк І.	3733	Діброва А.О.	1494
Даниско О.	2311	Діденко А.М.	2110, 2127
Данієлян А.Я.	2280	Діденко Є.В.	1136
Дановська Е.	2049	Дідик К.Ю.	0692
Данченко І.О.	3073, 3136	Дідо Н.Д.	2598
Данько Ю.А.	1420	Дідух І.Я.	1798
Даньшина К.Є.	1073	Діковська І.А.	0881, 0920
Дараганова Н.В.	0794	Дільний В.М.	2286
Дармограй П.В.	3055	Дічек Н.П.	1984
Даценко І.П.	3096	Дмитришин О.	2056
Дацків І.	2042	Дмитрієв В.Ю.	2960
Дацків І.Є.	1991, 1994, 2000, 2105	Дмитрук М.М.	1193
Дацюк Д.І.	1369	Дмитрієва О.І.	2473
Дашковська О.Р.	0515	Добинда К.	1391
Дворецький А.С.	1248	Добош О.М.	3086
Девіняк О.Т.	0526, 2839	Добрівський Т.Г.	1443
Дегтяренко Т.М.	2472	Добровольська К.В.	2579
Дегтярьова Галина	1905	Добровольська Л.	2831
Дейнека О.М.	2521	Добровольська Н.В.	2661
Дем'яненко Наталія	2084	Добряк В.С.	3360
Дем'янчук Ю.	3646	Дов'як Р.	4018
Дем'янчук Ю.В.	0795	Довбенко М.	1428
Дем'янчук Ю.І.	3843	Довбенко С.	1875
Дембицька Н.	2360	Довбня О.М.	0332, 0336
Дембицька С.Л.	0769, 0796	Довга Т.	2761
Дембровська Г.М.	2109, 2119	Довга Т.Я.	1973, 2281
Деменчук М.О.	0709	Довган Ю.	0203
Деметрадзе Т.Р.	0649	Довгань Н.Ю.	3119
Демидова Л.М.	1231	Довжук О.В.	1544
Демидова Л.Н.	1153	Дозорець П.М.	0847
Демідова Ю.	2987	Дойчик М.	4068
Демідова Ю.Є.	2979	Докаш В.	0317
Демір М.І.	3056	Долгопола Г.Є.	1727
Демірджаяєва Л.	3903	Дольська О.	0046
Демків Р.Я.	0446	Дольская О.А.	2855

Дольська О.О.	0045, 2880	Єлецьких С.Я.	1084
Доля А.В.	3855	Єлькіна В.В.	2401
Доля І.М.	0351	Ємець К.М.	3541
Домбровська О.А.	1030	Єнгаличева І.В.	2176
Дон Н.Л.	3372	Єнікєєв Д.С.	3757
Донець А.А.	0727	Єнікєєва С.М.	3757
Донець О.В.	0570	Єрмоленко А.	0170
Доннік М.С.	3289	Єрмоленко Д.О.	0417, 0501
Донцов А.	1741	Єрмоленко С.В.	3738
Донцов Д.Ю.	0978, 0987	Єрохін В.В.	1148
Дорофєєва В.І.	0522	Єршова Л.М.	1915
Дорофєєва Л.М.	0849	Єрьоміна-Чащина М.В.	4103
Дорофєєва М.С.	3862	Єсип М.	3571
Дорошенко О.В.	3777	Єсьман І.В.	3249
Дорошкевич А.С.	1503	Єфімов О.М.	0952
Доскоч І.О.	3658	Єщенко М.Г.	2722, 2725
Доценко В.О.	0589, 0592	Ж	
Драпайло Ю.З.	0859	Жадан В.Б.	0271
Драч І.І.	1683, 2550	Жадленко І.	1939
Дребот А.І.	0951	Жалій Т.В.	1106
Дробот О.А.	2498	Жарікова Ю.В.	3630
Дрогобицька О.	0205	Жаровська А.	2332, 2798
Дротянко Л.Г.	0034	Жданенко С.Б.	0059, 0339
Друзь В.А.	0038	Жданова-Неділько О.	2150
Дрючило О.	2727	Жебровская К.А.	0502
Дуб В.	3570	Желан А.В.	2120, 3180
Дубініна О.	3032	Желанова В.В.	2623
Дубініна О.М.	2958	Женжера Ю.О.	2409
Дубов Д.В.	1454	Жеребятнікова І.В.	1403
Дубовик О.М.	3465	Жерж Н.А.	1316
Дубовик Т.М.	3365	Жигун С.В.	3887
Дубров Ю.Д.	0047	Жидченко С.І.	3365
Дубчак С.	0210	Жила О.В.	0893
Дударєва О.	4077	Жилєнко І.Р.	4087, 4091
Дудаш Т.	0409	Жилєнко Р.В.	2643, 3281
Дудич А.В.	1137	Жиртуєва Н.С.	0044
Дудка О.О.	3809	Жовніренко Я.Г.	2644
Дудник Н.	1855	Жорняк Н.Є.	3057
Дудник Н.А.	2208	Жук В.Д.	0911
Дудник О.	1861	Жук Д.С. (Лаврик)	3822
Дуднік А.О.	3000	Жук М.С.	1251
Дуднік О.	3538	Жуковська Г.Г.	1115, 1434
Дуднік Р.М.	0416	Жуковский Є.І.	2899
Дудоров О.О.	1201, 1223	Жулковский П.	2369
Дуйсал Аскун Селік	3470	Жупанин А.В.	0695
Дуля А.	2736, 2742	Журавльова Г.С.	0612
Думич Х.	0950	Журавльова Л.С.	2474
Думич Х.М.	0561	Журба К.	2348
Дунаєва М.М.	3744	Журба О.Р.	2947
Дунаєвська Л.Г.	1317	З	
Дуткеєич Т.	3583	Забалуй К.С.	2271
Дутковська Р.В.	2457	Забара І.М.	1543, 1573, 1581
Дущак В.	0213	Заблоцкая Ю.В.	0290
Дябел Л.І.	3308	Заблоцька І.М.	2913
Дяченко О.Ф.	2912	Заболотна Т.	3973
Дяченко Т.О.	1458	Заболотська О.О.	2936
Дяченко-Богун М.М.	3047, 3355	Заболоцька С.	3532
Дячук В.І.	2415	Заборовський Б.Б.	1099
Дячук Н.Д.	0863, 0869	Заборовський В.В.	0439, 0441, 0483, 0598, 0888, 0949, 1097, 1102, 1365
Е		Завальнюк С.В.	0503
Едер П.	0547	Завгородня Т.	2050, 2323, 2791
Едер П.Т.	0562	Завгородня Т.К.	2001
Еджиєс С. Емре	1937	Завертайло І.О.	1163
Емельянов П.С.	3360	Заверюченко М.П.	3814
Ергеєва Е.І.	0174	Заверюченко О.Л.	3815
Ермакова А.С.	0645	Заворотченко Т.М.	0655
Ермакова Н.	3529	Загірняк М.В.	1598
Ерстенюк О.В.	2894	Загнітко А.	3723
Є		Загодіренко П.О.	1274
Євграфова Є.П.	0447	Загородня Л.З.	3672
Євдокімова-Лисогор Л.А.	3168	Задко Т.П.	3844
Євсєєва Г.П.	3036	Задорожний В.	4020
Євтєєва Д.П.	0992	Задорожній О.В.	1338, 1342
Євтух М.	2702	Задувайло О.К.	1454
Євтух М.Б.	1831, 2680, 2714	Заєць К.В.	0928
Євтушенко Н.	3436	Заїка Є.В.	3499, 3544
Євтушенко Н.І.	3671	Заїка Ю.А.	1752
Єгорова В.В.	1670, 1809	Заїць В.	3912
Єгорова О.І.	3773		

Зайко Л.Я.	0313, 0354	Івасішина С.В.	2436
Зайонц Є.	4188	Івах С.	2057
Зайцев А.Ю.	0934	Івашкевич Е.	3564, 3566, 3972
Заміщай М.	3533	Іващук О.В.	2580
Замороцька В.В.	2121	Івченко В.В.	3106
Замша А.В.	2497, 3095	Ігіна З.А.	3964
Зан М.І.	0475	Ігнатович О.	3932, 4123
Западинська І.Г.	1651	Ігнат'єв В.	4180
Запара С.І.	0696	Ігнат'єва С.	3787
Запороженко Р.О.	1404, 1586	Ігнатюк О.	2989
Запотічна М.І.	3439	Ігнатюк О.А.	2981
Запухляк О.	3554	Ієвлев М.М.	0245
Заредінова Е.	2333	Ієрусалімова І.О.	0587
Зарічна О.В.	2366	Ізарова І.О.	0935, 1336
Зарюгіна Ю.Є.	2544	Ілійчук Л.	2353
Засадна Х.О.	0541	Ільїна О.В.	2488
Засєкін С.	3867	Ільницька Л.Ю.	0464
Засєкіна Л.	3492, 3591	Ільницький М.П.	0798
Заславська М.Г.	1200	Ільницький О.	0821
Захарченко Є.Ю.	0241	Ільченко М.Л.	3722
Зварич О.П.	3290, 3309	Ільченко О.В.	2672
Зверєва Л.	2307	Ільченко Олена	2075, 2086
Згуровський М.З.	1600	Ільчук І.А.	3560
Зданевич Л.	3579	Ілюк Л.І.	2267
Зейко В.О.	1635	Іншин М.І.	1046
Зейналлы А.Ш.	1965	Іпполітова І.Я.	3160
Зейналов Раміль Самеддин оглу	3963	Ісапчук Ю.	3936
Зеленов Є.А.	2698	Істоміна Катерина	2875
Зеленова А.І.	1836	Істоміна К.Ю.	3058
Зеленський В.М.	1043	Ішутіна О.Є.	2551, 2581
Зеленський Є.С.	1103	Іщенко А.М.	2111
Земба Б.А.	3330, 3338	Іщенко Н.Г.	3674
Земба Б.А.	3337	Іщенко О.	0136
Зимовець О.	2779	Іщук Н.В.	4149, 4166
Зимогляд В.Я.	0614, 1422, 1498	Іщук С.М.	0066
Зимянський А.	3534	Й	
Зичков А.К.	3001	Йонавічус Л.	1539
Зінкевич Т.	4186	Йосипенко Є.Т.	0512
Зінонос Н.О.	2599, 2624	К	
Зінченко Галина	2869	Кабак В.В.	2645, 3161
Зінченко О.В.	0600, 0601, 0615, 0616	Кабаченко М.О.	1053
Зіядінова Р.	2333	Кабельнікова Н.В.	2492
Зобенько Н.А.	1080, 1081, 2600	Кабусь Н.Д.	2025
Зозуля О.С.	1435	Кавецький В.Є.	2432
Зозуляк-Случик Р.В.	3314, 3552	Кадемія М.	2161
Золотарева І.Н.	1972	Кадемія М.Ю.	2959
Золотарьова І.М.	3149	Казак О.А.	0710
Золотарьова Т.В.	2475	Казаківа Н.А.	1466
Золотарьова Ю.І.	0385	Казанцева А.О.	1362
Золотарьова Я.С.	0737	Казарова Г.М.	3568
Зотова-Садило О.	2750	Казібекова В.	3477
Зубенко К.В.	3976	Казміренко В.О.	1121
Зубкова Л.А.	0947	Кайдалова Г.П.	1976
Зубрицький І.Я.	2024	Кайдан Н.В.	2552
Зуєв І.О.	3507	Кайла Д.Е.	0683
Зуєв О.С.	3359	Кайсіна Д.М.	3675
Зуєнко М.О.	3898	Калантаєва О.О.	3996
Зязюн І.	3580	Калантаєвська Г.П.	1619
І		Каланча І.Г.	1257
Ібрагімова К.О.	1658	Калаур С.М.	2646, 3259, 3273, 3291, 3326
Іваненко Л.	2313	Калиновський Ю.	0543
Іваненко О.	3739	Калиновський Ю.Ю.	0055, 0277, 0381, 1499
Іваненко О.В.	0418	Калинюк Н.М.	1252
Іванець Н.В.	2416	Калишук Л.А.	1003
Іваниця Г.А.	2387	Калініченко Л.М.	2112
Іванова В.В.	2174	Каліновська-Вітек Б.	3418
Іванова І.Б.	3627	Калмиков Г.	2994
Іванова І.І.	1400	Калмикова Л.	2205
Іванова Н.	0123	Калнюк Т.	1638
Іванова Н.В.	0039, 0097	Калька Н.	3517
Іванова О.	2743	Кальницька В.Б.	3965, 3983
Іванова О.В.	2723	Кальницький Е.А.	0114, 0117, 0299, 0300
Іванова С.В.	3851	Кальченко Т.Ю.	3975
Іванотчак Н.І.	3673	Кальян К.О.	3954
Іванчо В.В.	0427, 0840	Калюжка Н.С.	3002
Іванчук С.	2181	Калюжний В.С.	0040
Іванюк Г.	2071	Каменський Д.	1224
Івасечко В.І.	1007	Каменський Д.В.	0856, 1192
Івасишин І.	1864	Каменщук Т.Д.	2458

Канарова О.В.	2221	Кишакевич Б.Ю.	2851
Кандагура К.С.	4131	Кияк С.	4184
Каневська О.Б.	3979	Кізін І.В.	1995
Кантемирова Р.М.	3196	Кійко С.В.	3677
Кантор Н.Ю.	0738	Кікінежді О.	1884
Каньос А.	3419	Кікто Світлана	2082
Каньоса Н.Г.	2526	Кілянська-Пшибило Г.	2898
Канюк Г.І.	1932	Кін О.М.	3048
Канюк О.Л.	2601, 3260	Кінаш У.Я.	0469
Капіца Ю.М.	1471, 1572	Кіндрась І.В.	3097
Капранов О.	3191	Кірик Т.В.	1712
Капріцин І.І.	0106	Кіричевська Е.	3482
Карабанова В.А.	4127	Кіриченко С.В.	2425
Карабань О.М.	0082, 0392	Кірічек Ю.О.	1028, 1029
Караман О.Л.	3261	Кіселичник В.П.	0719
Каращук А.Я.	1395	Кісліцина І.О.	0529
Карбованець О.І.	1777, 2582	Кісліцина М.В.	2459
Карлін М.І.	1755	Кісс С.В.	0563
Кармаза О.О.	0912	Кіт А.К.	1442
Карманова О.І.	3198	Кіцул Ю.С.	0720
Кармінаті А.	4080	Кічева-Кірова М.	2152
Карнаух В.С.	0929	Кіш Н.В.	2541, 2553, 2625
Карп'юк М.	3493, 3780	Клабан В.	0401
Карпенко Антоніна	2362	Климань С.В.	0014
Карпенко В.Є.	1611	Клименко Л.В.	2846
Карпенко З.	3481	Клименко О.Ю.	0349
Карпенко О.	2051, 3320	Клименко С.В.	0830
Карпенко О.Є.	1981	Клименко Ю.А.	3781
Карпенко О.І.	0882	Климентова О.В.	3678
Карпінська О.Б.	0667	Клімова Г.П.	0384, 0386, 2857
Карпюк В.А.	3077	Кліпкова Г.О.	0535
Карпюк С.Г.	0236	Кліш В.	2188
Карпюк Ю.	3535	Клочко О.М.	2136
Карташова Ж.Ю.	1661	Клочко Т.Ю.	0936
Касинюк І.В.	0610, 1346	Ключкович Т.В.	3117, 3396
Касинюк Л.А.	0536	Книгиницкая Н.	2306
Касперський А.В.	2521	Книш А.	3024
Каспрук О.С.	1559	Книш А.Є.	1933
Катинська Л.Р.	0693	Княжева І.	2799
Кафарська О.Б.	2033	Княжева І.А.	2937
Кафарський В.І.	3466	Кобзар В.В.	0974
Кахнич В.	0373	Кобиланська Л.	4135
Качинський А.Б.	4189	Кобрин Н.З.	3123
Качмар О.	2809	Кобрій В.	2737
Качмар О.В.	0366, 3558	Кобрій О.	2762
Качур Б.М.	2275	Кобрій О.М.	1986
Кашаба О.Ю.	1489	Кобченко І.Г.	1806
Кашперук-Карпюк І.С.	2676	Кобченко Н.	3724
Кашульська К.О.	0739	Кобякова І.К.	3864
Квас О.	2052	Ковалевська О.В.	0024
Квасневська Н.Д.	1211	Ковалевський С.В.	2949
Квасник О.	2983	Коваленко А.В.	2861
Кваша В.М.	1368	Коваленко Д.В.	2970
Квашин В.В.	0314	Коваленко І.І.	0054, 0382, 0539
Квіта О.Т.	0902	Коваль А.	0548
Кевпанич М.М.	2002, 2005	Коваль В.В.	2511
Кедик В.П.	1122	Коваль Л.	2350
Кеменяш Р.Ю.	0639, 0668	Коваль Л.М.	2864
Кенс О.М.	3434	Коваль М.С.	3175
Кепша О.М.	2505	Коваль О.О.	0841
Керик О.Є.	2602	Коваль Р.С.	3680
Кечеджі О.В.	3671	Коваль Т.П.	2891
Кивенко І.А.	3676	Коваль Т.Ю.	3773
Кивлюк О.П.	1631	Коваль Ю.А.	0826
Кинів Б.Ю.	0825	Коваль Ю.О.	1414
Кириєнко С.І.	1714	Ковальова Г.М.	3976
Кириленко Н.І.	4088	Ковальова О.В.	0499
Кирилюк О.В.	1545, 1566	Ковальська В.С.	2968, 2976
Кириченко Д.А.	3883	Ковальська В.Ю.	1142
Кириченко К.С.	2855	Ковальчук В.	2328
Кириченко Т.	2995, 3597	Ковальчук І.А.	2524
Киричко В.М.	1203	Ковальчук М.В.	3845
Кирста Н.	2183	Ковальчук О.А.	2583, 2626
Кисельов В.Б.	1429	Ковальчук С.В.	4140
Кисельова В.А.	1590	Ковальчук С.О.	1188
Кисельова О.І.	1060	Ковальчук Т.	1853, 1856
Кисла О.Ф.	2211	Ковальчук Т.П.	2229
Кисличенко В.А.	2476	Ковалюк Ю.В.	3679
Кисляк Н.С.	1253	Ковбень М.М.	1523

Ковлік С.	3904	Константинів О.В.	2030
Ковтонюк М.М.	1659	Кончович К.Т.	1684
Ковтун А.А.	3803	Копельців-Левицька Є.Д.	0585
Ковтун В.О.	3864	Копелюк С.	2354
Когут У.І.	0873	Копилов В.О.	0052
Кодинець А.О.	0968	Копилова С.В.	3335
Кожан В.В.	0504	Копча В.В.	0569
Кожина А.В.	1507	Копчук-Кашецька М.	1880
Кожокар М.В.	2026	Копылов В.А.	2837, 2838, 2840
Кожура Л.О.	0783	Кордонець О.	3989, 4022
Кожуріна Ірина	2878	Кордонська А.	2727
Кожушко С.І.	1047	Кордулян М.І.	4110
Кожушко Т.	4177	Корецька Л.О.	2006, 2106
Козак М.	4021	Корж Г.В.	0181
Козак М.В.	1789, 1799, 3611	Коржак З.З.	3681
Козакова І.В.	1196	Коржакова О.М.	0963
Козачук Н.О.	1456	Корінна Г.О.	3078, 3310
Козирєва Н.В.	4065	Кормило О.	2260
Козінець Л.О.	1895	Корнага Я.І.	2892
Козленко В.Г.	1166	Корнева Т.В.	0731
Козловець М.А.	0130	Корнєва Ю.В.	1462
Козловська Л.В.	0977	Корнієнко В.В.	2554
Козолуп М.С.	3383	Корнієнко Т.М.	1985
Козубовська І.В.	0297, 1787, 1790, 1796, 2130, 2647, 3304, 3384, 3391, 3398	Корнілова В.В.	1513, 1514
Козубовський М.Р.	0282, 3254, 3464	Корніль Т.	3032
Козубовський Р.В.	1778, 1791, 1800, 3262, 3292, 3339	Корніяка О.	3586
Койчева Т.І.	2938	Корновенко С.В.	0611
Кокор М.М.	2261	Корносенко О.К.	3203
Кокоч М.В.	2788	Коробейникова Я.С.	1727
Колб С.О.	1275	Коробко М.І.	0001, 0145
Колесник І.О.	1757	Коробська Н.В.	3663
Колесник Н.Є.	2584	Корогод Т.О.	2585
Колесник О.О.	0139	Король В.В.	1244
Колесникова І.	3867	Король О.	2793
Колесніков О.Є.	1723	Король С.М.	1583
Колеснікова К.М.	1411	Корольова І.І.	3140
Колесніченко С.С.	0083	Корольова К.	3040
Колишкін О.В.	2502, 2503	Корольова Н.В.	1934
Колінко Я.А.	1383	Корольова Т.В.	1671
Колінько О.П.	3991	Корольова Ю.В.	0473
Колісніченко Р.М.	0334	Короткова Л.В.	3682
Колодяжний М.Г.	1305	Короткова Ю.	2738
Колокол В.А.	0043	Корсак О.І.	2900
Коломієць Н.В.	1154	Корчагіна Г.С.	3059
Коломієць О.В.	3087	Корчак Т.В.	0979
Коломієць Ю.Ю.	1206	Корчова О.М.	3060
Коломоєць Т.	2816	Косарева Г.М.	2925
Колонуто Д.К.	3832	Косарева О.І.	2491
Колос К.Р.	3218	Косенко Ю.М.	2031
Колосніченко О.В.	0250	Косило Х.	2072
Колосов І.В.	1048	Косило Х.М.	1758
Колотова Л.В.	2837, 2838, 2840	Космеда Т.А.	3793
Кольбенко А.	0549, 0557	Косович В.	0410
Коляда Н.М.	1964	Костан О.В.	0685
Комаров С.А.	3995	Костенко В.О.	1588
Комарова О.В.	2235	Костенко О.В.	0496
Комарова О.І.	4139	Костенко О.С.	3107
Комаха Л.Г.	0031, 0032, 3653	Костенко С.О.	0671
Комішан А.	3028	Костик Є.	3192
Комісаров О.Г.	0486	Костів В.	1868, 1869
Компанієць В.	0134	Костіна В.В.	3141
Компанієць О.В.	1570	Косткіна Ю.О.	0894
Компаній О.В.	2382, 2399, 2410	Костовська К.М.	0740
Компанцева Л.	0356	Кострубань Р.В.	2930
Конах В.К.	1453	Костусяк Н.	3913
Кондратенко В.І.	1473	Костюк В.Л.	1065
Кондратенко В.М.	0770	Костюк І.В.	0669
Кондратенко О.Ю.	1569, 1578	Костюк М.П.	2627
Кондрацька Н.М.	0684	Костюк О.	1626
Кондрашина Н.М.	0721	Костюк Ю.С.	2370
Коніва Ю.В.	0242	Костюченко Аліна	1904
Коновалова К.	2817	Костюченко Т.М.	3125
Кононенко В.	1604	Костючков С.К.	1734, 2971
Кононенко Н.В.	3153	Костючок П.	0209
Кононенко О.В.	0309	Кот Г.М.	3162
Кононець В.П.	0832	Котенко Р.	0195
Конотоп Л.Г.	4141	Котенєва І.С.	1685, 1810
Конох А.А.	3124	Котенєва Ю.М.	1685, 2648
		Котовець Д.В.	3874

Кохан Ю.І.	3977	Крисенко О.В.	1585
Коханко О.	2767	Крицька І.О.	1131
Кохановська О.	1848	Крицький О.В.	0107
Коцур М.	2321	Кришмарел В.	2361
Кочарян І.О.	3502	Кріт Н.В.	2411, 2428
Кочарян О.С.	3488, 3545	Крсек О.Є.	3410, 3414
Коченгіна М.В.	2217, 2223	Крутевич М.М.	1215
Кочережко С.С.	4130	Кручек О.А.	0182
Кочукова Н.І.	3683	Крячко В.І.	4163
Кочура О.О.	1335	Крыжантовская О.А.	2847
Кошель А.П.	2211	Кубявка Л.Б.	3358
Кошеля Ю.В.	0523, 1354	Кудін В.О.	2978
Кошманюк М.В.	2530	Кудоярова О.В.	3852
Коштура А.Б.	1145	Кудрявцев М.	4023
Кравець Н.	2189	Кудрявцева О.М.	0670
Кравець Н.П.	2460	Кудярьська Т.	1870
Кравець О.В.	3605, 3834	Кувєда Д.Л.С.	1876
Кравець О.М.	4104	Кузенко О.	2818
Кравець Р.А.	3126, 3154	Кузікова С.	3536
Кравців З.	1039	Кузікова С.Б.	3504
Кравцова З.С.	1366	Кузін В.В.	4093
Кравцова І.А.	3003	Кузло Н.М.	3098
Кравцова К.М.	0771	Кузнецов В.В.	1209, 1285
Кравцова Л.В.	3293	Кузнецова І.Ю.	3181
Кравцова Н.Г.	2407	Кузнецова Л.О.	1209
Кравченко А.	0124	Кузнецова О.В.	3061
Кравченко А.А.	0099, 2950	Кузнецова О.Т.	2901
Кравченко Андрій	1908	Кузнецова О.О.	3613, 3615
Кравченко В.Г.	1050	Кузь О.М.	0115
Кравченко В.М.	3142	Кузьма О.	4024
Кравченко Дмитро	2870	Кузьма-Качур М.І.	1792
Кравченко Іван	2872	Кузьменко О.В.	1189, 1297
Кравченко І.	2080, 2881	Кузьменко О.С.	3099
Кравченко О.В.	3943	Кузьменко Ю.	2046
Кравченко О.І.	1603	Кузьміна Л.В.	3051
Кравченко О.О.	2128, 2141	Кузьмінська Є.О.	2461
Кравченко О.П.	0165	Кузьоменська Л.	0321
Кравченко П.	0120	Кузьомінська Л.Г.	0324
Кравченко-Дзондза О.	2739	Кукаріна А.Д.	3863
Кравчина Т.В.	1779, 2649	Кукло О.	2829
Кравчинська Т.С.	3221	Кулакова Н.В.	1286
Кравчук В.М.	0461	Кулаковський Т.Ю.	3595
Кравчук Г.В.	1077, 1312	Куленко О.А.	2555
Кравчук К.І.	0250	Кулєша Е.М.	2293
Кравчук М.А.	0607	Кулик С.В.	0686
Кравчук Оксана	2077	Куликова В.Г.	3845
Кравчук П.С.	0694	Кулієв Д.К.	2368
Краєвська Г.	3732	Кулікова О.В.	4102
Крайник Г.С.	1194	Куліцька С.В.	0682
Краковська А.Є.	0474	Куліш В.	3483
Крамар Т.	0137	Куліш В.С.	3959
Крамаренко А.В.	1452	Кульбацька М.	1852
Красильников І.О.	3497	Кульгавець Х.Ю.	0581
Красій М.О.	1235	Кульчицький В.Й.	1987, 1996, 2014
Красіков М.С.	0068, 0311	Куляєв М.В.	0080, 0310, 0393
Красінська І.	2053	Кунгурцев О.Б.	4140
Красницька О.В.	3333	Куплевацька Л.О.	2886
Краснова К.В.	0862	Купрієвич В.О.	2517, 3220
Краснова М.Г.	1114, 1487	Купрікова Г.В.	3804
Краснова Н.П.	3327	Купріянов Є.В.	3869
Красько О.І.	0237	Купчишина Ю.А.	4107
Красюк Л.В.	3004	Куракін О.М.	0505, 0516
Кремень В.	1593	Куранда В.	3647
Крепаков І.О.	1112	Курапова К.	1272
Кривенчук В.М.	4085, 4089	Курач Д.А.	1077
Кривень О.В.	2853	Курбатов С.	0180
Кривко М.П.	1919	Курєнкова А.В.	1977
Кривонос М.В.	1331	Куриленко І.А.	3997
Криворучко О.В.	1720	Куриленко Н.В.	2383
Криворучко С.М.	3500	Курило Т.В.	0930
Кривошеїн В.В.	0344	Курильців Р.М.	1027
Кривошея Н.Б.	2169	Курінний Я.	2178
Кривуляк О.	3905	Курмишева Ніна	1903
Крижко О.А.	3631	Курушина М.А.	2887, 3805
Крижна В.В.	0564	Кустяєв Є.	3876
Крилова-Грек Ю.	3567	Кусьпіт М.	2751
Кримець Л.В.	2155	Кутенко В.О.	3684
Кримова Т.М.	3127	Кутна Ю.Б.	3886
Крисак А.І.	1031	Кухар М.А.	1015

Кухта М.	4025	Ленська С.В.	3998
Кухта М.І.	2269, 3549	Леоненко Т.Є.	1290
Куц В.М.	1113	Лепетченко М.В.	2478
Куц М.Ю.	0302, 0342	Лепський М.А.	0329
Куца Л.	4026	Лесіна Т.М.	2225
Куцак Г.М.	3806	Лесь І.О.	0572
Куценко Т.В.	2426	Летаєва Н.В.	3888
Куцепал С.В.	1398	Летюча Л.	3788
Кучера І.	0315	Лехкар О.В.	0937
Кучерган Є.	1849	Лешанич Л.В.	0836
Кучерова М.	1485	Лещенко А.	4181
Кучина К.О.	3074	Лещенко Г.В.	3685
Кучинська І.О.	1759	Лещенко М.	1943
Кучинська О.П.	1140, 1256	Лещенко О.Я.	1592
Кучинський С.А.	2525	Лещук Г.В.	0295, 2177, 3232
Кучменко О.М.	2521	Лила М.	3868
Кушерець Д.В.	0921	Лимар Ю.М.	3088
Кушнаренко Н.М.	2236	Лимарева Ю.М.	2931
Кушнір І.Б.	3899	Лимонова Л.	4060
Кушнір А.	1837, 2190	Линдіна Є.Ю.	2484
Кушнір І.В.	0640	Линчак І.М.	1625, 3716
Кушнір М.О.	1508	Липитчук О.	0550
Куц О.Є.	0872	Липова Т.В.	1451
Кючук Х.	1979, 2227	Липчанко-Ковачик О.В.	1686
Кючюк С.	3428	Лиса Р.О.	0720
Л		Лисак Л.К.	2723, 2724, 3637
Лааманен Р.В.	1928	Лисак О.Б.	3429
Лабінська Б.І.	1988, 2007, 2019	Лисак Т.М.	2628
Лабунець В.М.	1662, 1663	Лисевич О.В.	2933
Лавер О.	3924	Лисенко Г.І.	3036
Лавренко С.О.	2137	Лисенко Н.	2182, 2819
Лавриш Ю.Є.	2902	Лисенкова В.В.	0006, 0007, 0010
Лаврів Л.П.	2676	Лисодєд О.В.	1313
Лагута Т.М.	2882, 2884	Литвин В.С.	1475
Лагутіна І.В.	1049	Литвин І.І.	0800
Лазарева М.Л.	0085	Литвин О.Є.	1575
Лазаренко А.М.	1066	Литвин С.Й.	0970
Лазаренко М.М.	1457	Литвиненко Н.П.	1561
Лазарович Н.	2184, 2193	Литвинко О.А.	3745
Лазорик Є.	0664	Литвинова Н.А.	3518
Лазорко О.В.	3505	Литвинова С.	1743
Лазур Я.В.	0799	Литвинова С.Г.	2262, 3352
Лактюшина Т.Л.	2471	Литвинчук О.В.	0094
Лампека Ю.Р.	0294	Литовченко І.В.	0062, 0077
Ландо Є.О.	1028, 1029	Лиховид О.Р.	3183
Лаппо В.	2830	Лихошвед Н.В.	2910
Лаппо В.В.	3005, 3037	Ліба О.М.	3062
Лаптева М.В.	2650	Лівар Ю.О.	0722
Лаптінова Юлія	2874	Ліпін М.	0030
Ларіна О.	4154	Ліскович О.В.	2429
Ларіонова Н.Б.	2691	Лісова Д.О.	0861
Ластовець Н.	3035	Лісова Т.В.	1004, 1019
Ласько І.	1082	Літвінова І.М.	2887, 4098
Латиш К.В.	1320	Літвінцева А.С.	0848
Латуша Н.В.	3228	Літченко О.Д.	2138
Лах М.	2781	Літницький С.І.	2787, 2789
Лашук Н.М.	3155	Літовка О.П.	2652
Лебедик Леся	3426	Літяга І.В.	3340
Лебедіна О.В.	2703	Ліховицький Я.О.	1133
Лебідь О.В.	2413	Ліхтей Т.	3881
Левандовська-Кідонь Т.	3420	Лічман Л.Ю.	1969, 1975
Левицька Л.	3023	Ліщук В.І.	1032
Левицька Л.В.	2651	Ліщук М.Є.	1032
Левицька Н.О.	0431	Лобанова Л.А.	2837, 2838, 2840
Левицький В.Є.	2477	Лобанова С.А.	0732
Леврінц М.І.	1672	Лобач Н.В.	3169
Левченко Н.М.	3620	Лобачова І.М.	2603
Левчук І.Б.	2093	Логвиненко Т.О.	3294, 3305, 3385
Левчук С.М.	0833	Логвиненко Ю.В.	3955
Леган В.П.	3612	Лоза Т.	3318
Лейба Є.В.	0953	Лозниця С.А.	0162
Лелюк Ю.В.	1634, 3202	Лозовий А.І.	0913
Лемешук М.А.	2499	Лоїк Г.Б.	2564
Лемішко Ю.Ю.	1179	Локшина О.І.	2379
Леміщак К.М.	1155	Ломакіна А.А.	1156
Лемко Г.І.	3547	Лопатинська Н.А.	2673
Ленгер Я.І.	0634	Лопатко Л.А.	2494
Лендел Л.В.	2282	Лопушанська О.В.	0784
Лендел Е.	0521	Лопушанський В.М.	3686

Лосик В.Г.	2662	Макушинська Г.П.	4156
Лоскутов Т.О.	1138, 1149	Маланчук П.М.	1281
Лотюк О.С.	0878	Малафійк І.В.	1919
Лошицький М.В.	0772	Малашевська І.	2312
Лузан Т.Л.	0983	Маленко С.А.	4148
Лукацька Л.Г.	0801	Малига В.	0622
Лукашенко М.В.	0256	Маликовський Р.	1760
Лукащук К.	2191	Малинівська Л.І.	3334
Лук'яненко І.Г.	1076	Малинка Ю.Г.	0078, 0265
Лук'янихін В.О.	1722	Малишко В.М.	0565
Лук'янов Д.В.	1723	Маліков В.В.	1617, 1633
Лукінов Є.Ю.	1587	Маліновська Н.В.	1918
Лупаренко С.Є.	1811	Мальована Я.П.	0588
Лутфуллін Валерій	2195	Малюга В.	1315
Лутфуллін В.	2080	Малюк М.О.	0643
Луца М.В.	1961	Малявін Є.В.	1495
Луцан Н.	2800	Маляр Л.	4025
Луценко Д.С.	0867, 0922	Малярова В.О.	1329
Луценко О.В.	2914	Мамаєва Л.Т.	3127
Луценко О.І.	3127	Мамай І.В.	0926
Луцик І.Б.	2629	Мамедов Захид	1385
Луцький М.І.	0593	Мамонов К.А.	1023
Лучанінова О.П.	1832, 2704	Манжос Е.О.	3109, 3143, 3167
Львов В.Є.	1459	Манжула А.А.	0456, 0845
Львовичкіна А.	3484	Манзюк В.В.	0465, 0781, 0864, 1365
Люба О.О.	0370	Манокін Є.В.	1436
Любавська Ю.С.	3824	Мануйлов Є.	0360
Любивий Я.В.	0263	Мануйлов Є.М.	0009, 0113, 0380, 0381, 0390, 1499
Любимова Ю.С.	3870	Манчул Б.	0035
Любич Н.В.	2462	Мараб'ян К.	3652
Люсова О.	3537	Маринін І.Г.	4115
Лютенко Р.А.	3500	Марітчак С.	0225
Лютіков П.С.	0862	Маркевич А.Р.	1291
Ляднева А.В.	0166	Маркевич І.Б.	0932
Ляпунова В.	2185, 2820	Маркевич Я.С.	1317
Ляпунова В.А.	3565	Марків В.М.	3017
Ляругла В.А.	2196	Марко М.М.	2556
Лясковець О.В.	0785	Маркова А.О.	0656
Ляхова О.В.	3807	Маркова М.	4027
Ляховець Л.О.	2545	Маркова О.О.	2963
Ляшевська Л.І.	0895	Маркозова О.О.	0086, 0361, 0362, 0364, 0368, 1358, 3214
Ляшенко Н.О.	0348	Мартиненко І.В.	2479
Ляшко М.М.	0280, 0296	Мартиненко М.Ю.	3197
Ляшкова І.І.	3856	Мартиненко С.	2351
Ляшок О.Р.	3942	Мартинець Л.А.	1974, 3596
Ляшук Р.М.	1104	Мартинчук О.В.	2669
Лященко Т.О.	1597	Мартинюк Л.В.	1769, 2372
М		Мартіна О.В.	2230
Магіар І.	2194	Марусинець М.	1641, 2801, 3581
Магомета А.	0209	Марушкевич О.В.	3758
Маздор А.А.	1078	Марфинець Н.В.	1812, 2003, 2242
Мазніченко Д.О.	0741	Марцеляк О.В.	0641, 1384
Мазорчук М.С.	3360	Марцеляк С.М.	0641
Мазур А.	1269	Марценяк І.В.	2678
Мазур Ю.Я.	3063	Марціняк-Дорош О.	3486
Мазуренко В.О.	3955	Марціновська Д.	4152
Мазурок О.	0223	Марченко І.В.	1070
Майборода Д.В.	4090	Марченко О.В.	0773
Майданик Н.Р.	0931	Марченко Т.А.	3767
Майєрек М.	3527	Марчій-Дмитраш Т.	2345
Макар Г.	4052	Марчій-Дмитраш Т.М.	2384
Макаревич І.	1901	Марчук М.	4135
Макаренко А.С.	1276	Маслак О.О.	1405
Макаренко Н.О.	3434	Масленнікова Д.Ю.	2283
Макаров А.А.	3544	Маслик Р.О.	1083
Макацьора Д.А.	1747	Маслій О.(с. Андрея)	0218
Македонська С.І.	1896, 2841	Маслій О.В.	3821
Макеєва О.А.	3064	Маслікова І.І.	0069, 0072, 0143, 1445
Макеєва Олена	2877	Масон С.Р.	2864
Маковецька Н.В.	2222, 3108	Матат Ю.І.	0462
Макогонюк Ю.Ю.	0802	Матвеева Н.	2151
Максакова Р.М.	0506	Матвеева Г.В.	1889
Максименко О.В.	3687	Матвеева О.	2810
Максименюк М.Ю.	0273, 0275, 0330	Матвійчина С.В.	2542
Максимов С.І.	0538	Матвійчук Л.А.	1652
Максимович Р.О.	0687	Матвійчук О.В.	3100
Максимчук Г.	2802	Матієнко О.С.	1653
Максімул Л.	2058	Матушек О.Ю.	3878
Макушев П.В.	0742		

Матушкіна С.В.	1416	Миськів В.А.	3606
Матюхіна О.А.	0013	Мисько В.	2047
Матяш І.Б.	0231	Митрофанов І.І.	1123, 1299
Махія Н.В.	3207	Митроченко О.Є.	3506
Махінов В.М.	2681	Михайленко В.В.	3689
Мацук Л.	1883, 2782	Михайленко Д.О.	1157
Мацьонг Й.	2329	Михайлін І.Л.	3956, 3958
Мацюк А.А.	3986	Михайличенко В.Є.	2974
Мачай П.	4066	Михайлишин У.І.	1989
Мачикова М.	3494	Михайлова О.С.	2089
Мачинський А.	3434	Михайлова Ю.О.	1107
Мачулін Л.	3020	Михайлюк Н.П.	3690
Машкаринець-Бутко А.І.	1780	Михайлюк С.	0149
Медведева А.О.	3944	Михайлюк С.Л.	3697
Медведєва М.О.	1333, 1558, 3346	Михайлюк Я.Б.	0743
Медвідь О.М.	3746	Михалевич В.М.	2558
Мединська Л.В.	1254	Михальчук М.	1850
Межевська Л.В.	1061	Михальчук Ю.	2702
Межов О.	3914	Михида С.	4029
Меленчук О.	4028	Мищенко Д.В.	3089
Мелько М.	2510	Мишанич К.С.	0654
Мельков А.	4171	Мишко А.М.	1512
Мельник А.	1040	Мишишин І.Я.	3235
Мельник В.В.	0109, 0274, 0365, 1609	Мізін К.	3789
Мельник В.М.	1244	Мікешова Г.П.	3660
Мельник В.С.	2295	Міліціанов Р.В.	0657
Мельник І.М.	3551	Мілорадова Н.Е.	2977
Мельник М.В.	4182	Мілько Н.Є.	3836
Мельник Н.	2179	Мінгазутдінов І.О.	1449
Мельник Н.І.	3229, 3447	Міндарьова М.Ю.	0884
Мельник О.	2768	Мінмін Вень	1011
Мельник О.В.	2096	Мірзаєв Габіб Адиль оглу	3966
Мельник О.Г.	0432	Мірошніченко В.І.	1819
Мельник О.Є.	1716, 1730	Міс Йосип	2288
Мельник О.М.	1595	Місінкевич А.Л.	1020
Мельник Оксана	2876	Міськевич А.В.	0786
Мельник Ю.О.	0976	Міхель Р.В.	1527
Мельниченко Р.В.	0883, 0914	Міхневич Л.В.	0376
Мельниченко Р.К.	3217	Міхо О.І.	1887, 1891
Мельничук М.О.	0578	Міхрін В.К.	0662
Мельничук М.С.	4121	Мішак В.М.	3427
Мельничук Н.С.	0566	Мішеніна Т.М.	2654
Мельничук С.М.	0780	Мішустін М.К.	0759
Мельничук Т.Ф.	1823, 1841	Міщенко М.В.	0896
Мельничук Ю.Ю.	2385	Міщенко М.М.	3455, 4120
Мельнійчук М.М.	1635	Міщук А.	0192
Мелякова Ю.В.	0118, 0383, 0387	Міщук М.	0192
Менджул М.В.	0980	Міщук М.О.	1054
Менів Л.Д.	0803, 0923	Міщук Н.Й	2375
Ментух Н.Ф.	0835	Мкртумян Л.А.	0187
Меркотан Л.Й.	1654	Мовмига Н.Є.	2977
Мерник А.М.	0419	Мовчан Д.В.	3766
Мерщій Т.В.	1620	Мовчан Є.С.	1491
Мехтієва С.Н.	2430	Мовчан Р.О.	1201
Мехтієва К.	3840	Мовчан У.І.	1486
Мешко Г.М.	1673, 2653	Мовчан Я.О.	2964
Мешко К.І.	1824, 2037	Мовчун О.Г.	0734
Мешко О.І.	2653	Могильчук О.О.	1582
Медведєва Н.О.	3688	Модестова Т.В.	2715
Мелекєсцева Н.В.	2231	Мозговий В.І.	3602
Мизак Н.	4172	Мозоль Н.І.	1098
Микитась І.М.	0733, 0962	Моїсєєнко Л.М.	0463
Микитенко Н.О.	2536, 2557	Мойсей А.	0208
Микитчик А.В.	1306	Моканюк Ю.	1862
Миколаєнко А.Є.	2423	Мокляк В.	2078, 2085
Миколаєнко Н.М.	1694	Мокляк Л.І.	1640
Миколаєнко Я.Ю.	0571	Молодыченко В.В.	0092
Микуліна А.К.	1955	Молоченко Д.Р.	4189
Минюк Л.Д.	0774	Молчанова А.О.	1740
Мирзаєва Ш.І.	2437	Молчанова В.В.	3006
Миркович І.Л.	2412	Момот О.О.	2237
Мировська А.В.	1150, 1318	Мораді А.	3812
Миронова С.П.	2463	Моргун А.	3838
Мирончук Н.М.	2915	Мороз В.	1744, 3790
Мирончук Я.В.	0163	Мороз В.М.	1931, 2951
Миропольська Н.	1833, 1838	Мороз В.П.	2604
Мирошніченко Т.М.	1116, 1255	Мороз Д.В.	2444
Мисан І.	2206	Мороз І.А.	3102
Мисловська С.К.	2579	Мороз І.В.	3095

Мороз М.	3018	Нембріні Ф.	4073
Мороз М.В.	1928	Немченко Ю.В.	2521
Мороз С.	1744, 2985, 3018	Немьонова С.В.	0975
Мороз С.А.	2982	Нестеренко Г.	1754
Мороз С.С.	0744	Нестеренко Д.Ю.	3816
Мороз Т.	3915	Нестеренко І.В.	0804
Морозов А.	0152	Нестеренко О.М.	0517
Морозова І.А.	3744	Нестеров А.С.	1959
Морушко О.О.	0259	Нестерова М.О.	0071
Моряк-Протопопова Х.	0551, 0558	Нефедченко О.І.	3747
Мосейчук Ю.Ю.	3182	Нечипоренко К.С.	3524
Мосієвич Ю.О.	2099	Нечитайло А.А.	1554
Мосій І.М.	2893	Нижник О.С.	1721
Москаленко В.В.	3506	Никифоров Андрій	2081
Москаленко О.О.	0969	Никифоров В.В.	1598
Москаленко Ю.	1877	Никорак Н.	1882, 2335
Москальчук К.М.	0658	Никорак Я.	2777
Москалюк Н.В.	2543	Нич О.	3239
Москалюк О.В.	0656	Ничка Ю.	0623
Москалюк О.І.	2605	Нищак Іван	2871
Московченко А.А.	3600	Нищак І.Д.	1696
Московчук А.Т.	1032	Нікітенко В.О.	0091, 0275, 1898, 4069
Мостепанюк Л.О.	1220	Нікітенко Е.К.	4069
Мостова Н.А.	3691	Нікітенко Л.О.	1473
Мотлях О.І.	1117	Нікітенко О.І.	0637, 0805, 1095
Мотрук В.	3648, 3876, 3928	Нікітіна А.	2783
Мотрюк А.Д.	1060	Нікіфорова О.М.	3866
Мотунова Н.В.	3263	Ніколаєв В.П.	2826
Моцар М.	1871	Ніколаєва Т.В.	0249, 2826
Моцик Л.В.	2238	Ніколаєнко Т.Б.	0597
Моцик Р.В.	1768	Ніколаєску І.О.	1697, 2248, 3206
Мочан Т.М.	1695	Ніколайчук К.М.	1010
Мочарська У.Р.	3635	Ніколенко А.Г.	3628
Мочульська М.	0626	Ніколова О.О.	4101
Мочульська М.Є.	0422	Нікоряк Н.	4064
Моштаг Є.С.	3980	Нікульчев М.О.	4161
Мудролюбова І.О.	1770	Нірода М.В.	0609
Музика А.А.	1213	Нітенко О.В.	0378
Муковський І.Т.	1515, 1516, 1517	Новак О.М.	3144
Муляр В.І.	0176	Новаківська Л.В.	2122, 2139
Мунтян Т.В.	3041	Новакова Л.В.	2606
Муравйов В.І.	1571	Новик О.П.	3900
Мурадова В.Х.	1729	Новиков В.В.	0674
Мурадханян І.С.	0372	Новицька О.Л.	2889
Муренко О.Л.	0957, 1311	Новіков Д.О.	1055
Муртіщева А.О.	0677	Новікова В.С.	0485
Мухін В.Є.	2892	Новікова К.А.	1236
Муц Луай Файсал	2844, 2846	Новосілець О.В.	3057
Мушак Н.Б.	1468	Нор В.	1241, 1270, 1359
Мушинка М.	4030	Носова К.В.	3110
М'яковський М.Є.	1674	Нощенко М.О.	3618
Н		Нурметова З.	3768
Набок М.В.	3575	Нурмухаметова М.Г.	1417
Навроцька М.	1845	О	
Нагірний В.	0189	Обіход Т.В.	0678
Нагрибельна І.А.	3007	Обіюх Н.М.	1034
Надточій А.В.	0247	Оболенцев В.Ф.	1180
Надточій А.В.	0245	Оборський Г.О.	2156
Назаренко Г.А.	2247, 2256	Овакімян М.А.	1139
Назаренко О.	3739, 3960	Овезгельдієв А.О.	1731
Назаров М.Г.	2896	Овод Ю.В.	1992, 3302
Назимко Є.С.	1197, 1218	Овсієнко А.М.	1024
Найда Р.Г.	2197	Овсянко О.Л.	3759
Найман Н.С.	0827	Овчинникова А.П.	0471
Наконечна Л.	2334	Огрєнчук Г.О.	0915
Насирова Г.Н.	2424	Одарченко В.І.	3061
Насібова О.	1087	Одинченко Л.К.	2464
Настасяк І.	0408	Одосій О.Ю.	0938
Настішин В.	2358	Окраса М.	2752
Науменко Л.П.	3692	Оксенюк О.В.	2090
Науменко С.О.	2239	Олексенко Р.І.	0092
Наумець А.А.	3846	Олексієнко Л.О.	3619
Наумчук В.І.	3065	Олексюк В.	3514
Нащочин О.	0221	Олендр Т.М.	2655
Невмержицька О.	1846, 2054	Олефіренко Н.В.	3344
Недайнова І.В.	3853	Олізько Ю.М.	2232
Нежива О.М.	1886, 2153, 2154, 2835	Олійник В.С.	0830
Некита А.Г.	4148	Олійник В.Ф.	4116
Некос А.Н.	2364	Олійник Є.П.	1899

Олійник І.В.	3616	Падалка О.І.	2199
Олійник І.Ю.	2678	Пазенок В.С.	1892
Олійник К.С.	3282	Паладійчук О.Ю.	1165
Олійник Н.А.	3170, 3693	Паламарчук Л.М.	2276
Олійник О.М.	2170, 2586	Паламарчук О.О.	2008
Олійник О.С.	1219	Палатовська О.В.	3798
Олійник Ю.І.	1497	Паленний Ю.Г.	2156
Оліяр М.	2769, 2784, 2805	Палешник Л.І.	0984
Олло В.П.	3264	Палихата Е.Я.	2243
Ольга О.В.	2107	Палійчук У.	0220
Ольховська Ю.Д.	3694	Палінчак М.М.	0507, 0518, 1360, 1474
Омарова А.А.	0594	Палінчак М.Ю.	0448
Омельчук О.В.	1781	Палькевич Ю.	2508
Омелян С.Б.	0688	Пальшкова І.	3210
Онищенко І.В.	3008	Пальшкова І.О.	2939
Онищенко Н.П.	2630, 3183	Палюх Л.М.	1223
Онищук А.С.	3607	Палюх М.	1760
Онищук І.	0405	Панасенко А.О.	1108
Онищук І.І.	0420	Панасенко Е.	2043
Оніпко Валентина	2865	Панкевич І.	0627
Онопрієнко В.	0160	Панкратова В.О.	0433
Опаленко Д.А.	0527	Панов М.І.	1211, 1226
Опара В.М.	1030	Панова Н.Ю.	3901
Опачко М.В.	1675, 1698, 1795, 1803, 2002, 2288	Пантюк М.П.	2102
Опенько В.	0127	Пантюк Т.	3236
Орденів С.С.	0266, 0396	Панфілов О.Ю.	0008, 0340, 1707
Орел А.Л.	0229, 1396	Панфілов Ю.	3025
Орендарець О.О.	1005	Панфілов Ю.І.	2952
Оришин Л.	3517	Панфілова Я.О.	0058
Орленко Б.М.	0903	Панченко Ж.О.	1563
Орлик Д.П.	1164	Панченко М.В.	3283
Орлова Н.Г.	1062	Панченко О.	2989
Орлова О.П.	2631	Панченко Т.В.	1483
Орлова О.С.	0837	Панчук І.О.	0434
Орловський Б.М.	1124	Панчук О.	3927
Ороховська Л.А.	0308	Паньків М.М.	0037
Ортинська Н.В.	0574	Паньок Т.	1940, 2992
Оруджева С.С.	2442	Паньчак О.В.	3753
Орфанова М.М.	1909	Папідзе Н.В.	3808
Осадча Н.О.	2034, 3525	Папіш В.	3916, 3923
Осадча Я.Д.	1591	Паранько Н.П.	0249
Осадчук І.Ю.	1476	Парасюк Н.М.	0673
Осельська О.С.	1520	Парафійник Н.І.	0716
Осипова Н.П.	0261	Паржницький О.В.	2515
Осідак В.В.	2916	Партико Т.	3510
Осіпова Т.Ф.	3795	Парфанович І.	1851
Осіпцов А.В.	2692	Парфанович І.І.	3303
Осіпчук Н.В.	2929	Парфіненко А.Ю.	1461, 1568
Остапенко Я.С.	1125	Пархоменко І.І.	1646
Остапова В.В.	4146	Пархоменко М.М.	0463
Остапович М.О.	3889	Пархоменко О.М.	3846
Остапчук Т.М.	0993, 1437	Пасєка М.С.	2894
Остафійчук Г.В.	1259	Пасєка Н.М.	2894
Осташова В.О.	0897	Пасічна І.О.	0842
Остраус Юлія	2873	Пасічник О.О.	2531
Островська Н.Д.	1775, 2559	Пастовенський О.В.	2158
Охріменко В.О.	3695	Пастух А.В.	1009
Ощипок І.Ф.	1579	Пастушок О.І.	3226, 3445
П		Патерило І.В.	0775
Павленко А.І.	1782	Патієвич О.В.	3165
Павленко А.С.	2377	Патряк О.Т.	0857
Павленко В.	3421	Пахарєва Т.А.	3984
Павленко В.В.	0591	Пахомов Д.С.	0663
Павленко О.О.	3198	Пахомова Н.Г.	2674
Павлик Н.П.	2157, 2903	Пахомова С.	3837
Павлишин А.	1273	Пашко М.І.	2390
Павлишин Г.Я.	2656	Пашков В.О.	2850
Павлів В.В.	1086	Пашковський Б.Б.	1140
Павлішак О.	2744	Пащенко З.Д.	2552
Павлов Д.М.	1481	Пащенко О.О.	1126, 1158, 1168, 1229, 1301
Павловська А.А.	1214	Пекач К.А.	1842
Павловський В.В.	1118	Пелєх Л.Р.	2682, 2705
Павлюк А.	0211	Пелін О.В.	4136
Павлюк Є.О.	2607, 2632	Пелішенко В.О.	1266
Павлюк Н.	4031	Пендзей І.	0200
Павлюк О.С.	2615	Первомайський О.О.	0651
Павлюк Х.Т.	3945	Перебейнос О.Ю.	1421
Павлюк-Скшипек А.	3528	Перевалова Л.В.	0347
Павлюх Н.	3906	Переверзін Ю.П.	1439

Перепелиця М.М.	1323	Погорелова З.О.	0423, 0675
Пересада О.О.	1408, 2074	Погребняк В.Я.	0943
Пересоляк В.І.	0828	Погребняк Володимир	3425
Перетятко Г.	0402	Погребняк І.Ф.	3010
Переш І.Є.	0475	Погрібна В.Л.	0303, 0307, 0341, 0345, 3551, 3576
Перкатий Р.М.	2633	Погрібний І.	0403
Пермінова В.А.	3090	Погрібняк Олеся	2083
Пермінова Л.А.	3009, 3066, 3128	Пода Т.А.	0141
Перпері Л.М.	2156	Подласов С.О.	3100
Першукова О.О.	3377	Подліняєва О.О.	3225
Петльована Л.Л.	3111	Подолька Н.С.	3952
Петренко А.І.	1600	Подолько Л.А.	0017
Петренко В.О.	3091	Подольчанчук С.В.	2961
Петренко К.Р.	0941	Подуфалова Т.В.	2888
Петренко Леся	2079, 2088	Познанський Р.В.	3817
Петренко М.О.	0167	Покотило Г.М.	1640
Петренко Н.В.	2904	Полєвікова О.Б.	2201
Петренко С.І.	1804	Полєжаєва С.М.	1037
Петренко Т.В.	3129, 3269	Поливач В.О.	0944
Петрецька Н.І.	0679	Полисаєв О.	0122
Петреченко С.А.	0948, 0989	Політило В.Я.	0745
Петречко М.	2314	Поліха Л.	4134
Петрик О.Л.	1709	Поліщук А.	0413
Петриків В.І.	2009	Поліщук В.А.	3251, 3274, 3284, 3295, 3405
Петрицин І.О.	2560	Поліщук В.С.	1762
Петришин Л.	2745	Поліщук І.Є.	3042
Петришин Л.Й.	1676, 1699, 2608	Поліщук І.О.	0248, 0343, 1412, 1426
Петришин О.В.	2527	Поліщук Л.С.	1467
Петрів Г.В.	2693	Поліщук О.	0268
Петрова О.І.	3660	Поліщук О.О.	1409, 1419
Петровський М.В.	4138	Поліщук Ю.Й.	3252, 3275, 3285, 3296, 3311
Петрук Л.П.	2101	Половенко Л.	2806
Петрук О.Є.	2787	Половенко Л.П.	1805
Петутіна О.О.	1910, 2854	Полонська Т.К.	1765
Пеца Д.Д.	0476	Польщиков В.В.	1325
Печенікова Л.М.	3825	Полук І.С.	3684
Печеранський І.П.	4147	Полякова В.В.	0635
Петухова А.Є.	3746	Помирча С.В.	1806, 2657
Пеший Д.А.	1249	Помиткін Е.О.	3467
Пилип Я.Ю.	1386	Понзель У.В.	1687
Пилипишин О.	1801	Понікаровська С.В.	2859
Пилипів О.	2315, 3241	Пономарев А.С.	1972
Пилипчук Я.	0197	Пономаренко В.Д.	3809
Пилипюк Л.А.	4001	Пономаренко Є.С.	1212
Пильник В.В.	0690	Пономаренко Н.Г.	3222
Пильо Ю.	3571	Пономарьов В.І.	3541
Пирожкова Ю.В.	0806	Пономарьов О.	2953
Пискач О.	3917	Пономарьов О.С.	1738, 1935
Письменський Є.О.	1192	Пономарьова Г.Ф.	2694
Пишна Л.Г.	0898	Пономарьова Т.І.	1127
Підборський Ю.Г.	3171	Попадич О.О.	2561, 2610
Підбуцька Н.	1742	Поперечнюк В.М.	0470
Підгорний Б.А.	0723	Попіль М.	3572
Підгурський М.І.	3434	Попов С.Л.	3810
Піддубна О.М.	2917	Попова Г.	2984
Підкуркова І.В.	0345, 3576	Попова Г.В.	3454
Підлипна Р.П.	1448	Попова О.В.	3768
Підскальна О.М.	1614	Попова Т.М.	2249, 2283
Пільгуй Н.М.	3855	Попович А.М.	3297
Пінчук Є.А.	3587	Попович В.М.	4183
Пінчук Ю.В.	2480	Попович І.Є.	1700, 1802, 2658, 3386, 3388, 3446
Пірог І.І.	3696	Попович І.І.	1326
Піцикевич Б.Б.	0487	Попович І.М.	1893
Плахотнюк Н.	2821	Попович Л.В.	1372
Плахотнюк Н.А.	3851	Попович М.	3829
Плачинда Т.	1859	Попович Н.	3930
Плева В.А.	1141	Попович О.	2770
Плиса В.В.	0787	Попович О.М.	2175
Плиса Ю.С.	1761	Попович О.С.	3697
Плотнікова А.В.	1169	Попович Р.В.	0439, 0483
Плугатир М.В.	0807	Попович Т.П.	0613, 1380
Плукар Б.Б.	1323	Попович Ю.	3879
Плукар І.І.	0899	Поповський Ю.Б.	3354
Плутницька К.М.	1181	Порохнавець О.М.	1938
Пляцко У.М.	0942	Поселецька К.А.	2634
Побідаш І.	3907	Посохова Л.Ю.	0238
Побірченко Н.С.	2113	Постова С.А.	2289
Повідайчик М.М.	2609	Постолова І.	3599
Повідайчик О.С.	2609, 3112, 3265	Постолук М.І.	1787, 1790, 1796

Постригач Н.О.	3394, 3399	Раздина Е.В.	1519
Потапенко С.І.	3654	Райбедюк Г.	4032
Потапчук Є.	3592	Райківський І.	0190
Потапчук О.І.	2659	Райковська Г.О.	2563
Потіп М.М.	0707	Райхман Є.І.	2905
Потюк І.Є.	3608	Раковська М.А.	3415
Поцко О.В.	1706	Рамач Я.	3908
Почкун Ю.О.	2503	Растворова З.І.	2789
Поясок Т.Б.	3199	Ратинська О.М.	1783, 3298
Правіна М.М.	4145	Рафальська О.О.	1900
Предместніков О.Г.	0808	Рахуба Н.О.	2486
Преснер Р.	3209	Рацюк О.І.	1793
Прибора Р.І.	2114	Рачков Є.С.	0251
Прилипко О.І.	1731	Рашидов С.Ф.	1820, 1843, 2699
Прилуцька А.Є.	1627	Рашидова С.С.	1825, 3469, 3474
Примина Н.Н.	3148	Ребар І.В.	1959
Примуш М.В.	1413, 1421	Ребриш Р.І.	0690
Припутень Д.С.	1096	Ребрій І.М.	3847
Пристаплюк В.Л.	1363	Ребуха Л.З.	3343
Притиковська С.Д.	2481	Рева Б.	0212
Приходькіна Н.О.	1677	Рева В.П.	4117
Приходько Г.І.	3698	Рева Т.	2746
Приходько С.	0352	Ревть А.	3319
Приходько Т.М.	0602	Редько В.Г.	2270, 2284
Пришляк М.	4167	Редько Є.О.	3819
Пришляк О.Ю.	1678, 2587, 2660, 3276, 3286	Резничук Г.О.	1814
Прищепчук І.О.	3740	Резнік Н.О.	2388
Прогонюк Л.Ю.	1044	Резнік Р.С.	3357
Продан О.О.	2250	Резнік С.	2988
Прожогіна І.М.	3857	Резнікова Н.В.	1535
Прокоп І.А.	2656	Рейпольська О.Д.	2171
Прокопенко Л.І.	0421	Реньов Є.В.	0642
Прокопенко Н.М.	3748	Репецька М.О.	0776
Прокопенко О.А.	3574	Решетнік А.Р.	0812
Прокопенко О.Ю.	1110	Решота В.	0412
Прокопів Л.	2319	Решота В.В.	0746
Прокоф'єв Є.Г.	1952	Резанова Н.О.	1470
Прокоф'єва К.А.	4132	Резнікова В.В.	0837
Пронюк-Возна Н.	0036	Ржевська В.С.	0227, 0228, 0230, 0233
Проскурняк О.І.	3522	Рибак О.І.	1909
Прохоренко Т.Г.	0260, 0291	Рибак О.О.	1256
Проценко І.М.	1526	Рибалка В.В.	1736
Проценко О.П.	0150, 0172	Рибінська Ю.А.	3189
Процишин Н.	2073	Рибченко Л.К.	2294
Проць О.Є.	0477	Рибщун О.В.	0369
Процьок Д.В.	0839, 1318	Ригіна О.М.	1382
Процьок І.В.	0449	Риженко М.В.	3541, 3588
Процьок М.В.	1565	Рижкова В.В.	3721
Прудникова О.В.	0052, 0116	Рижова І.С.	1630
Прус Л.В.	3699	Риндюк В.І.	0450
Прядко Л.О.	2670	Рис І.	2065
Пугач Я.І.	0038	Рищенко Т.Д.	1011
Пугаченко А.В.	3894	Різак М.В.	0706
Пугачов Є.В.	2787, 2788	Різник С.	0628
Пугачова Т.М.	1932	Ріккарді (Атаманчук) Г.	0215
Пудова С.С.	2562	Рінгблом Н.	3376
Пузирний В.Ф.	0735	Ріпко І.	3019
Пуйда Р.	0193	Ріпко І.В.	2972
Пунченко Н.О.	0090	Рішко Б.С.	0690
Пунченко О.П.	1718	Роббінс М.	3473
Пунько О.В.	0478	Рогальська-Яблонська І.	2180
Пустовалова В.І.	3818	Роганова М.В.	2683
Пустовойт Т.В.	0438, 0689	Рогач О.Я.	0451, 0890, 0955
Пуховська М.	2064	Родіонова Т.В.	1213
Пчелім О.В.	1321	Роженко О.С.	3755
Пшенична М.С.	3985	Рожченко Д.	3738
Пшик Б.І.	2852	Розлуцька Г.М.	1993, 1997
Р		Розман І.І.	1688
Рабійчук С.О.	1813, 3277	Рой А.Т.	1555
Работинська В.О.	0954	Рокосовик Н.В.	3442
Работягова І.В.	1590	Роман Л.Ю.	2296
Рад Н.С.	1084	Роман С.В.	2290
Раданович Н.	0411	Романенко С.С.	2891
Радзіон В.М.	3778	Романишин Н.І.	4099
Радул В.В.	2163	Романишин С.Б.	0873
Радул О.С.	2140, 2163	Романишина Л.М.	2564
Радутний О.Е.	1234	Романко К.М.	0980
Радь О.	1041	Романов А.А.	0002
Радько П.	0352	Романов М.Ю.	0505

Романова А.С.	0472	Саєнко А.І.	0760
Романова Н.В.	3700	Саєнко Т.	2772
Романовська Л.І.	3306	Сажко Г.І.	3364
Романовська О.	3030	Сайко М.М.	2910
Романовська О.О.	2969	Сакара Н.Ю.	1347
Романовський О.	2983, 2988, 3024, 3438	Салань Н.	2740
Романовський О.Г.	1927, 1929, 2951, 2974	Салій А.	4092
Романцова С.В.	1294	Салманова О.Ю.	0810
Романюк А.С.	1475	Салюк Б.А.	4002
Романюк О.	3649	Самборська Д.Р.	0267
Роменкова В.	3491	Самборська Н.М.	1916
Роменська Т.Г.	2482	Самброс А.С.	1478
Росіцький П.	0216	Саміло Г.О.	0435
Ростока М.Л.	2519	Самойленко Н.І.	1956, 2394
Рохман Б.	0019	Самойленко О.	2747
Рошко М.	4056	Самосудова-Грозова О.Б.	3043
Рошко С.	3640	Самощенко І.В.	1199
Роцін І.Г.	2115	Самсакова І.В.	2402
Рубан А.О.	0074	Самсін Р.І.	0885, 0967, 0971
Рубашенко М.А.	1198, 1212	Санько К.О.	3498
Руда О.	3791	Сараєва О.	3578
Рудевіч Н.	3022	Саракун Л.П.	1624
Рудевіч Н.В.	2973	Сарана С.В.	0724, 0850, 0851
Руденко З.В.	1429	Сатохіна Н.І.	0388, 0540
Руденко Л.М.	3523	Саух П.Ю.	1914
Руденко Н.В.	2860	Саф'янюк З.	2066
Руденко С.В.	1725	Сафонова І.О.	2716
Рум'янцева К.Є.	2661	Сафронова Г.В.	2565
Румянцева М.Ф.	0252	Сахань О.М.	0115, 1265, 1424
Румянцева С.В.	1480	Сахарук О.П.	1440
Русак Д.М.	1455	Саяпіна С.А.	2209
Русакова І.Г.	0595	Сбітнева Л.М.	1826
Руснак В.І.	0475	Сватко Ю.І.	1834
Руснак В.М.	0685	Свинаренко Ю.В.	3545
Руснак І.	2069	Свистун В.В.	4119
Русских В.О.	0809	Свідовська В.А.	3400
Русских Т.В.	1349	Свійонтік О.	1857
Рустамзаде А.Х.	1370	Северин К.М.	1111
Руфанова В.М.	1238	Северин Н.В.	1643
Рудинська Т.П.	0865	Северина Н.	2962, 3023
Ручко О.В.	1447	Северин-Мрачковська Л.В.	0151
Рюль В.О.	0292, 3299	Сегіда К.	0371
Рябенко О.В.	0916	Селезнів А.А.	1351
Рябець І.В.	1679	Селезньова О.М.	0377
Рябой Ю.О.	0331	Селіверстова Л.І.	3858
Рябчук А.Б.	0778	Селівоник С.	2316
Рябчук С.В.	1307	Селуянова М.В.	2389
С		Семанчина В.О.	2405
Сабалош Г.	4033	Сембрат А.Л.	1956, 2394
Сабадуха В.	4168	Семеніхіна О.В.	3345
Сабадуха М.В.	0095	Семенов О.	2447
Саблук С.А.	0567, 0608	Семенов О.С.	2224, 2448
Сабол Я.	4034	Семенова А.	1737
Саварин Т.В.	2611, 2619	Семенова Н.	2188, 2191
Савельєва Ю.М.	0133	Семеновська Л.	3361
Савельєв М.Г.	2928	Семенюк О.	0207
Савельчук І.Б.	3325	Семеряк І.З.	2635
Савенко В.В.	0493	Семікін М.О.	1608
Савицький А.М.	2465	Семке Н.М.	1500
Савіна Ю.О.	3967	Семко М.А.	0537
Савінова Н.	1300	Сеник В.	2308
Савінова Н.В.	2466	Сеник С.	0874
Савінок В.	1532	Сенько І.	3925, 3990, 4035, 4061
Савіцький Р.	0217	Сенюта І.Я.	0924
Савчак В.В.	1021	Сербалюк Ю.В.	2032
Савченко К.	2776	Сербин Р.А.	0811
Савченко Л.	2771	Сербин С.Ф.	2367
Савченко Л.Р.	3811	Сергєєва Г.А.	3701
Савченко О.	2346	Сергієнко С.А.	1598
Савченко О.О.	0008	Сергійчук О.М.	3011, 3138
Савченко Т.	2763	Сердега Р.Л.	3800, 3802
Савченко Т.В.	1077	Сердюк А.М.	1109
Савчук Б.	2044	Сердюк В.О.	0589, 0592
Садиков Г.Н.	0322	Сердюк Н.М.	2126
Садова І.І.	2240	Сердюк П.П.	1134
Садовий М.І.	3101	Серебрянська І.М.	3741, 3769
Садовський М.М.	0603	Середа І.О.	2636
Садыгзаде Х.А.	4126	Середа Н.	2984
Садыкова Л.	3882, 3926, 4063	Середа Н.В.	1930, 2956

Серєгин В.А.	0508	Сливка Л.В.	2027
Сериков В.	3598	Слижук Д.В.	0683
Серіков В.	2996	Сліпецька В.Д.	3796
Серховець С.В.	1314	Сліпецька Ю.М.	0333
Серьогіна С.Г.	0659	Сліпченко С.О.	0886
Сєдашова О.А.	2507, 2706	Слободян М.В.	3453
Семко М.О.	0542	Слободян О.	4036
Сивохоп Я.М.	1689, 2446	Слободяник Н.С.	0442
Сивуха Т.В.	0337, 1589	Слободянюк О.М.	2566
Сидор І.П.	0281	Словінська О.Д.	3371
Сидор М.Я.	0761	Словська І.Є.	0644
Сидоренко В.М.	2891	Слозанська Г.І.	3253, 3278
Сидоренко І.Н.	0272	Слозанська І.	3300
Сидоренко М.В.	1724	Слюсар В.М.	0131
Сидорець В.А.	0816	Слюсар Т.А.	2271, 2567
Сидорович М.М.	2431	Слюсаренко І.Ю.	1518
Сийплові М.В.	1128	Слюсаренко Н.	1852
Силенко Н.М.	1056	Слюсарчук Х.	1273
Силкіна С.О.	0096, 0104	Смеречак Л.І.	2671
Сингаївський Д.В.	2928	Смирнова М.С.	4161
Синюк Н.В.	1690	Смирнова-Бартенева В.В.	0443
Сипа Л.М.	4100	Смичок Є.М.	0829
Сирова Ю.В.	2142	Смолин Я.В.	1334
Сиротюк Г.В.	0359	Смолінська О.Є.	2955
Сиротюк О.В.	1159	Смольницька О.О.	4112
Сисак М.	0171	Смольнікова О.Г.	3076
Ситар Г.	3725	Смолюк С.	2343
Ситар І.М.	0479	Смолюк С.В.	2376
Ситняківська С.М.	2906, 3145	Смоляга М.В.	0042
Сівєрський О.М.	1287	Смолянко Ю.М.	3172
Сігаєва Л.Є.	3044, 3156	Смужаниця Д.І.	1788, 2534
Сідак Л.М.	0011	Смук М.М.	0509
Сіданіч І.Л.	2707, 2717	Смук О.Т.	0282, 3254, 3266, 3279, 3304, 3464
Сідаш Н.С.	2708, 2718	Снітковський Д.С.	0691
Сідоркіна О.М.	0262	Собків Я.М.	0650
Сідун Л.Ю.	3389, 3401, 3406	Соболева С.М.	0340
Сідун М.М.	1701, 2291	Соболь А.	3457
Сізов В.В.	2709, 2719	Соболь О.М.	3416
Сізова К.Л.	4129	Совтис Н.	3951
Сікалюк А.І.	1763, 3075, 3079	Сойма Н.Д.	3312, 3341, 3520
Сілкова А.О.	1143, 1217	Сойчук Р.	1878
Сілютіна І.О.	3067	Сокиринська О.А.	1322
Сімонок В.П.	3702	Сокіл Б.М.	0244, 3771
Сін Чжефу	2811	Сокол М.О.	1953
Сінельнік В.В.	1076	Соколенко Л.О.	3130
Сіра О.А.	0421	Соколова А.	3918
Сіранчук Н.М.	2400	Соколова Г.Б.	2483
Сіреджук П.	0188	Солєнко Ю.С.	0890
Сіренко А.Є.	2172	Соловйов І.М.	0765
Сірош Д.М.	0834	Соловйова А.М.	1377
Сіцінський А.С.	1505	Сологуб К.С.	3852
Сіцінський Н.А.	1509	Солодовник А.О.	2097
Січкач О.	3909	Солодовник Т.	3594
Скалацька О.	0126	Соломенко Г.В.	0777
Скалацька О.В.	1629	Соломко Н.Ф.	1807, 2662
Скалбаня Б.	3420	Солонець І.	0206
Скальська Д.М.	2842	Солопова Т.Г.	2300, 2690
Сквірський І.О.	0747	Соляник С.Ф.	0146
Скворцова С.	2803, 2804	Солярчик Л.	2036
Скворцова С.О.	2941	Сон-Пюїгреньє П.Ю.	1361
Скиба О.П.	1708	Сопівник І.В.	1827
Скиба Т.Ю.	2464	Сопівник Р.В.	1828, 2684, 2710
Скіба Н.Я.	1691	Сопко Р.І.	3267
Скороход Ю.С.	1537	Сопотницька О.В.	1680
Скрипкін М.О.	4140	Сорока А.В.	3508
Скрипник А.С.	3556	Сорока О.Б.	3636
Скрипник М.І.	3211, 3212, 3213	Сорока О.В.	1784
Скрипник О.Г.	0748	Сорока Т.В.	3703
Скрипник Т.М.	1655	Сороквашин С.В.	2516
Скрипченко Л.С.	0958	Сорокін Ю.С.	1807, 2586
Скрябін О.М.	1250	Сорочинська Т.А.	1732
Слабошпицька У.О.	1340	Сорочиншин М.В.	1057, 1067
Славич Т.	2730	Сосков Р.М.	1303
Славська Я.А.	2417, 2720	Соснін О.В.	0325, 1719, 1430, 2845
Славутський О.Д.	3853	Сосюра М.О.	3331
Слесик К.	3021	Сотер М.В.	0355
Слепцова К.О.	1524	Сотников А.В.	3704
Сливич І.І.	1324	Сотула О.С.	1129, 1182
Сливка Л.	1874, 2059, 2327, 2785	Софінська І.	0629

Сочка В.І.	0448	Султанова Н.	3237
Спиридонова К.О.	1556	Супрун М.В.	3369
Співаковська Є.О.	3433	Супруненко Д.О.	1171
Спіріна Т.П.	1958, 2544	Сурай Д.Ю.	0901
Спіцина Г.О.	1371	Суріна І.А.	2940
Сподарик М.Б.	0636	Суріна О.О.	2471
Стадник А.Д.	3102	Сурнін С.С.	0691
Стадник М.М.	4151	Сусь Ю.С.	0887
Стаднійчук І.П.	2522, 3157	Сухан І.С.	0817
Стадніченко О.	4037	Суहाцький Р.П.	0582
Стадніченко С.М.	3146	Сухова А.В.	3947
Стамбульська Т.	2758	Сухова Н.М.	0063
Стангайне І.	2228	Суховецька Л.В.	3760, 3770
Станіслав О.В.	3946	Суховецька С.В.	2597
Старинський М.В.	0749, 0843	Суходуб Т.	0161
Старитець К.О.	0900	Сухомлинов О.М.	4004
Старікова Г.Г.	0042	Сущенко Р.	3029
Старосольська С.	0407	Сущенко Т.	1745
Старцева В.П.	1924	Сьома М.С.	0489
Стас Т.	2330	Сяба М.О.	2039, 3412
Стасевська О.А.	0157, 0158, 1610, 1612	Сяо Су	3440
Стасенко О.А.	3184	Т	
Стасів Н.	0876	Тавлуй О.В.	0991
Стасів О.	1042	Тадеєв П.О.	2298
Стасюк Г.	1794	Талабірчук О.	4038
Статєєва В.	3919	Тамаш Ю.	4039
Статівка В.І.	1911	Танська В.В.	2613
Статівка О.О.	0788	Таран Д.П.	0680
Стахура Б.І.	0755	Тараненко Г.Г.	0092, 0128
Стацюк Р.В.	3705	Тараненко І.В.	1764
Шашко Г.І.	3706, 3761	Тараненко К.В.	3709
Стельмашак І.	1863	Тараненко Ю.П.	2419
Степаненко О.В.	1160	Тарароев Я.В.	2856
Степанов В.	3749	Тарасенко Г.С.	1649
Степанова О.І.	2198	Тарасенко Л.	0960
Степура Ю.	2753	Тарасенко Л.Л.	0964
Степчук Н.В.	2545	Тарасюк В.	4054
Стерчо І.П.	2297, 2679	Тарасюк Л.С.	0022, 0025
Стефанчук М.М.	0497	Тасенко Н.	3772
Стефінів Л.	2336	Татай Е.О.	0660
Стеценко Н.М.	3045, 3173	Татьянченко О.О.	3718
Стецик Н.	0404	Таценко Н.В.	3750, 3762
Стецюк Н.	0202	Тащенко Г.В.	3948
Стинська В.	3422	Твердохліб М.Г.	1282
Стовпець О.В.	0101, 0121	Тверитникова О.	2987
Стойка О.Я.	2130, 2612, 2647, 3390, 3393	Теленко О.М.	1533
Столбов Д.В.	2263	Теличко Н.В.	2568, 2588
Столітній А.В.	1247, 1257	Теліженко О.М.	1722
Столярський О.В.	0599, 1339	Телюра Н.О.	1022
Сторожук А.М.	2853	Теребух М.І.	2853
Стоцький Я.	0226	Терехова Т.А.	0490, 0491
Стоянов А.Д.	0981, 0988	Терещенко С.	2822
Стражнікова А.І.	2050	Терещук М.М.	0653
Стражнікова І.В.	1998	Терлецька Л.М.	2123
Страйгородська Л.І.	2133	Терлюк І.	0559
Страшко І.В.	2843	Терновий П.О.	0081, 1623, 3487
Стрельбицька С.М.	3068	Тесля Ю.М.	3358
Стрельніков Віктор	3216	Тименко М.М.	2301
Стрельніков Мирослав	2866	Тимків Л.	3322
Стрельченко Н.С.	3707	Тимофеева О.Я.	3069
Стрельченко О.Г.	0778	Тимофеев О.	0015
Стремецька В.	2060	Тимошенко В.В.	1807, 2586, 2662
Стремецька В.О.	2020, 2251	Тимошенко М.О.	1258
Стрижак С.В.	2663	Тимошук І.В.	1966, 3375
Стрільчук В.А.	0671	Тимцуник Ю.М.	3070
Стрітьєвич Т.М.	3158	Тимченко С.В.	2918
Строчук М.	2061	Тимченко-Міхайліді Н.С.	3198
Струля М.	1232	Титунь О.Л.	2664
Струля М.І.	1205	Тихий В.П.	1208
Струтинська Т.	2786	Тиховська О.	3475, 4040
Стрюк К.М.	3185	Тихонова Л.А.	1496
Студінська Г.Я.	2849	Тишков С.С.	0665
Ступник Я.Б.	1144	Тищенко В.В.	2484
Ступник Я.В.	1135, 1145, 1170	Тищенко В.О.	1439
Сугейко Л.Г.	3012	Тищенко О.В.	0440
Суїма І.П.	3708	Тищенко С.В.	1515, 1516, 1517
Сукаленко Т.	3639	Тищенко Ю.А.	3472
Сулаєва Н.	2045, 2754	Тищенко І.О.	0725
Сулейманова С.Р.	0852	Тищик Б.	0374, 0552

Тищук А.	3928	Туренко Р.Л.	3500
Тіماشова В.М.	0056	Турлова Ю.А.	1161
Тіняков А.	2986	Турман Н.О.	1292
Тітко І.А.	1245	Туровський Р.	4160
Тітова Н.В.	0234, 0579	Турпак Н.В.	0075, 0164, 0264, 1446
Тітомир-Зотова О.С.	0480	Турчин Т.	0521
Тіщенко О.М.	1013	Туряниця В.В.	0604, 2285
Ткач Л.М.	4132	Туряниця О.О.	0633
Ткач О.М.	1816	Тушко К.Ю.	2637
Ткач П.	0646	Тхоржевська Т.Д.	2038
Ткаченко Л.В.	2386	Тюріна Т.Г.	0048, 0049
Ткаченко Л.І.	3563	Тютюгін В.І.	1231
Ткаченко М.В.	0945, 3471	У	
Ткаченко Н.М.	2443	Угляр Л.В.	3968
Ткаченко О.Г.	0830, 4086	Угриновська О.	0875
Ткаченко О.М.	0047	Уджмаджурідзе Г.Г.	0305
Ткаченко Р.П.	3890	Удод О.А.	0185
Ткаченко Ю.А.	3102	Уйсімбаєва Н.	2823
Ткаченко Ю.В.	3827	Уйсімбаєва Н.В.	1967
Ткачук О.С.	0525	Улітіна О.В.	0965
Товарниченко В.О.	0040, 0089	Умінська-Вороньєвська А.	1576
Товканець Г.В.	2010, 2546	Урись Т.	3939
Товканець О.С.	2547, 2589, 3268	Урсу Н.О.	1615
Товстоган В.С.	2467	Урсуляк О.В.	0583
Товт О.	3937	Ус М.В.	0905
Тогочинський О.М.	2614	Усанов І.	4158
Тодорова Н.	3651	Усанова Л.	4158
Токарева О.В.	3046	Усатова Т.І.	1304
Токарева К.С.	0762	Усенко О.В.	1025
Токарчук О.М.	2569	Усов Д.В.	0079
Толкова Т.М.	3431	Устименко В.В.	3402
Толстов С.В.	1540	Устименко Є.В.	0813
Томарева Н.	3599	Устименко-Косоріч О.А.	1771
Томін Е.Є.	1288	Устінова В.	3644
Томкіна О.О.	0573	Ушаков А.С.	3411
Томко В.М.	1074	Ушакова О.	2227
Томчаковська Ю.О.	3710	Ушкалов Л.В.	4097
Томченко М.А.	3996	Ушмарова В.В.	1647
Топалова С.О.	1407	Ущাপовська І.В.	3763
Тополевський Р.Б.	0997	Ф	
Топоренко О.Ю.	2143, 2646	Фабрика А.А.	1621
Топчій В.В.	1289	Фавстіна М.В.	0484
Топчій Л.	3920	Фазан Василь	2087
Топчій О.В.	1978, 3131, 3342	Фазикіш О.В.	0814
Торчинська З.К.	2165	Фамілярська Л.Л.	3223
Тофтул М.Г.	0156	Фастовець А.С.	1465
Требін М.П.	1504	Фатєєва Е.М.	2406, 3159
Трегуб О.Д.	2570	Фатхутдінова О.В.	0391
Трепак В.М.	1183	Федака С.	4042
Третько В.В.	2571, 2590	Феделеш Е.М.	0717
Третьяков І.М.	1431	Федик Н.	0414
Третьяк Н.В.	2233	Федоренко М.В.	3523
Триняк Л.	0214	Федоренко М.І.	2485
Трифонов Р.А.	3827	Федоренко О.М.	2572
Трифорова О.М.	3101	Федоренко О.Ф.	3095
Троїцька О.М.	0093	Федоренко С.А.	3451
Тронь Т.В.	3443	Федоренко С.В.	2486
Тростинська О.М.	3859	Федоренко Ю.Ю.	2438
Тростинська Р.	3829	Федорів О.І.	1378
Трофаїла Н.Д.	3113	Федорова Л.М.	3324
Трофименко А.О.	1656	Федорова М.А.	1797, 1920
Трофименко В.А.	2858	Федорова О.	3839, 3848
Трофименко В.М.	1260, 1283	Федорович В.	1014
Троценко Руслана	2879	Федоровська О.	0064
Трояновська Т.І.	3363	Федоруц М.В.	2273, 2292
Трубачева С.Е.	2272	Федорчак П.	0199
Трухан М.А.	3255	Федорюк Л.	3730
Труш М.	0714	Федосенко Н.А.	0906
Труш Н.П.	3301	Федотова О.В.	0037
Тулашвілі Ю.Й.	2591	Федун А.Д.	1016
Туленков М.	0269	Федун І.Л.	1086
Туляков В.О.	1227	Федута О.Й.	3969
Тумак О.М.	2015	Федчишин Н.О.	2124, 2134
Тумак Ю.І.	2016	Федьович О.М.	1702
Тупицька Є.О.	0946	Федяєва В.Л.	1746, 1946
Тупчієнко Д.Л.	1364	Фейкель Г.	3244
Тур О.	2881	Фельдман О.Б.	1642
Тур О.М.	1650, 3186	Фендьо О.М.	1705
Турган О.	4041	Ференц Н.	4043, 4062

Фесенко Г.А.	3132	Хом'якова О.В.	3149
Фесенко О.	1860	Хоменко Апла	1907, 2868
Филоненко А.	0178	Хоменко В.О.	0750
Фізеші О.Й.	2021, 2028, 2108	Хоменко М.Ф.	3366
Фізеші Октавія	2076	Хомік О.Є.	3801
Філатова Г.	4118	Хомуленко Т.	1941
Філімонова Т.В.	1960, 1970	Хомуленко Т.Б.	3490
Філіппов С.О.	1240	Хомутенко М.В.	3116
Філон М.І.	3801	Хон Л.	2363
Філоненко Б.	4081	Хонін В.М.	1393, 1394, 1574, 1580
Філоненко Н.Ю.	3147	Хорішко Л.С.	1402
Філоненко О.	4179	Хороша Т.С.	0973
Філоненко О.С.	2132	Хоружий Г.	3569
Філоненко Р.С.	1733	Хотинська-Нор О.З.	0528
Філоненко С.О.	3896	Хохліна О.П.	2468
Філонов О.В.	0596	Храбан Т.Є.	3711
Фільчук Т.Ф.	3826	Христич Н.	3974
Фільштейн І.В.	1387	Хрідочкін А.В.	0751
Фільштейн М.В.	1388	Хрiстіанiнова Р.	3921
Фічора І.	2337	Хрущ В.	2790
Фішер Д.В.	4162	Хрущ О.	2790
Фішер Дж.В.	0050	Ху Жунсі	2812
Фокін В.	0138	Худзей О.	1872
Фоменко А.	4185	Худзей О.О.	2397
Фоменко К.І.	3490	Ц	
Фоменко О.С.	3850	Цапенко Л.В.	3949
Фоменко Р.С.	3433	Цар І.	3871
Форкош С.М.	1613	Царик О.М.	2029, 2125, 2144
Форостюк І.В.	2299, 2711	Цветкова Г.	2755
Франчук М.	4044	Цвяк Л.В.	2593, 3204
Френсіс Л.Д.	3473	Цебенко С.Б.	0605
Фрідріх А.В.	2923	Цебрій І.	0127
Фунтікова Н.О.	2250	Цекалова Н.І.	0927
Фурдик Т.М.	0482	Целуйко М.Є.	1584
Фурсова Н.А.	4130	Целуйко М.Ф.	0519
Фуштей Л.	1869, 2067	Ценко М.Б.	2732
Х		Цепенда І.	2149
Хавіна І.	3456	Церковна М.В.	3201
Хавронюк М.І.	1191	Церковний А.О.	3201
Хавронюк О.О.	0939	Цехмістрова Г.С.	1890, 2834
Хавула Р.	3516	Цехмістрова Г.С.	2832
Хазова Н.	1026	Цехмістрова Ю.В.	2364
Хайдарі Н.І.	2445	Цзиншен Хуан	2068
Халло О.	2808	Цзоу Ч.	2895
Хамзе Д.Г.	3953	Цибулько В.О.	1263
Хамула П.І.	0766	Цигикало О.В.	2678
Харенко О.В.	0815	Цимбалару А.Д.	3380
Харитонова О.В.	1190	Цимбалістенко О.О.	1330
Харіна О.	2302	Цимбалюк М.М.	0053, 0301
Харрисон Р.	4074	Цимбалюк Н.	0270
Харченко Л.М.	0016	Ципко С.	0287
Харченко Н.	2207, 3495	Цікало В.	0406
Харченко Р.М.	3176	Цуркан І.М.	4084
Харченко С.В.	2241	Цуркан-Сайфуліна Ю.В.	0533
Хатунцева С.	3582	Цховребов А.О.	1113, 1146
Хатунцева С.М.	3114	Цюняк О.	2795, 3240
Хвещевська О.О.	2011	Цюрупа М.В.	0076
Хвесюк В.І.	1063	Цюцюра Г.О.	1720
Хворова Г.М.	2487	Цюцюра С.В.	1720, 3357
Хижна О.Р.	1246	Ч	
Химченко О.М.	2592	Чабанюк В.Д.	1262
Хімичева Г.І.	3450	Чайковська Г.Б.	2665
Хімчук Л.	2807	Чайковський М.	2748
Хлевна Ю.Л.	3358	Чала А.Г.	3830
Хмельницька О.І.	2695, 2712	Чала Ю.	2985, 3024
Хміль Н.А.	3071, 3174	Чальцева О.М.	1401
Хмурина Т.О.	2257, 3256	Чаплик О.А.	2864
Хоббі Ю.С.	0660, 0681	Чаплінська О.В.	0029
Ходаковська А.Ю.	4132	Чебакова Ю.	3438
Ходаковська Н.Г.	3970	Чебакова Ю.Г.	2975
Ходанич П.	4057	Чеботарьов М.	3031
Ходань О.	2573	Чеботарьов М.К.	1738
Ходико Д.І.	2853	Чевичелова О.О.	2862
Ходико Ю.Є.	0917	Чейпеш І.В.	3549, 3833
Холод Г.	4114	Чекалюк В.В.	1541
Холод О.	0357, 3792	Чекан О.	2187
Холодинська С.М.	4071	Чекан О.І.	2638
Хома О.	0004	Ченбай Н.А.	2733
Хом'як Н.О.	0100	Ченшова Н.В.	1350

Чень Чунься	3860	Чундак С.Ю.	2296
Чепис О.І.	0940	Чупахіна С.	2824, 3323
Чепіль М.	2055, 2062	Чуприна Б.В.	1947
Чепіль М.М.	1982	Чурпіта Г.В.	0985
Чепчаж Я.	1881	Чурсін М.М.	1844, 3472
Черваньова З.	1926, 2991	Чухно М.В.	2558
Червінська І.	2341, 2355, 2358, 2714, 2777	Чухраєва Г.В.	3603
Червоний П.Д.	3177	Чучиліна К.С.	0284
Черевко С.В.	1750	Чхейло А.А.	0140
Череднікова Т.М.	0870	Чхейло І.І.	0140
Чередняк Ю.М.	2100	Ш	
Черемський М.	2953	Шабанов Р.І.	0697
Черепанова С.Б.	2204	Шабанова С.О.	1064
Черепаня Н.І.	2215, 3593	Шаблевська І.Ю.	0542
Черепушак В.	3463	Шандала О.	0553
Черкашин А.	3026	Шандала О.О.	0568
Черкашин А.І.	2967	Шандиба О.В.	2160, 3219
Черната С.М.	0818	Шандра Р.	0554
Черная Л.В.	0023	Шапаренко О.В.	0389
Чернеженко О.М.	1374	Шапірко П.М.	1090
Черней А.В.	0860	Шаповал Р.В.	1721
Черненко Г.М.	3013	Шаповаленко М.В.	1399
Черник М.В.	4109	Шаполова В.	2983
Черник О.О.	3971	Шапочкіна О.В.	3614
Черниш Т.М.	0367, 1894, 1897	Шапошникова О.О.	3891
Чернишова Т.О.	0012	Шапошніков А.О.	1390
Чернієнко А.О.	1174	Шапран О.С.	1549
Чернієнко В.О.	0020	Шапран Ю.П.	1660
Чернов В.Д.	2245, 2266	Шаравара І.І.	0436
Чернова І.В.	4070	Шарапа Г.	1847
Чернюк А.М.	1932	Шаргун Т.О.	2145
Чернявський Б.В.	2696	Шарко В.Д.	2942, 3133
Честа Д.О.	1058, 1071	Шарова Т.М.	4003
Чечерський В.І.	1089	Шатрава С.О.	0820
Чжоу Цун	1922	Шафер Д.П.	0298, 1602
Чжоу Цянь	3137	Шашков П.С.	0111
Чижик Т.Г.	2129, 2371	Швагер О.А.	0853
Чижма Д.	2391	Швардак М.В.	2574
Чижмар К.І.	0951	Швачко О.	3749
Чижмарь Ю.В.	1059	Швачко С.О.	3864
Чикалова М.	2576	Швець Г.Д.	3735
Чикалова Т.Г.	1950, 3173	Швець Г.О.	0958
Чистоклетов Л.Г.	0779, 0819	Швець Н.	3786
Чистяк Д.О.	3950	Швець Т.А.	3014
Чікарькова М.	1606	Швець Т.М.	3332
Чіміріс Ю.В.	3362	Швечикова Я.П.	1557
Чіп Р.	3515	Шворак Л.О.	1548, 1567
Чмелик І.	1645	Шебаніц Д.М.	0481
Чмыхун С.Е.	0257	Шевєрдін М.М.	0235, 0580
Чопик Т.В.	2615	Шевців З.М.	1921, 3187
Чопик Ю.	2044	Шевцов А.Г.	2488
Чорна К.	1873	Шевцова Г.	3238
Чорна Л.	0084, 0087, 0105, 0125, 0177, 0327	Шевцова Г.Г.	2403
Чорна О.В.	2668	Шевченко В.М.	2489, 3115
Чорненький В.	0630	Шевченко Г.П.	1835, 2685
Чорненький В.І.	0636	Шевченко Л.Л.	3712
Чорний О.П.	2891	Шевчук І.М.	0672
Чорномаз О.Б.	0763	Шевчук Л.	0555, 0560
Чорноморець Ю.	4170	Шевчук О.А.	2921
Чорноштан Є.В.	4150	Шевчук О.М.	0844
Чубарева О.О.	0153	Шевчук О.Р.	0835
Чубенко О.В.	0245	Шейдаєва Айсель Баласултан гызы	2420
Чуботару Н.Є.	3409	Шелевер О.В.	1785
Чубукіна О.В.	3362	Шелест О.Л.	1085
Чувпило Л.О.	0239	Шелудько В.	3872
Чувпило О.О.	0239	Шелюк Г.В.	2098
Чугаєв О.А.	1529, 1547	Шепеленко І.П.	0255, 0306
Чугай О.М.	0132	Шепель Ю.А.	3632
Чугунов В.В.	3556	Шерегій А.А.	2677
Чугунов І.	1087	Шеремет А.М.	3280
Чуєшкова О.В.	3831	Шеремет Л.А.	1616
Чуйко О.	3540	Шеремет М.К.	2490
Чуйко О.А.	3752	Шеремет О.С.	1309
Чумак В.В.	1092	Шеремета Л.П.	2575
Чумак Л.В.	2666	Шерудило А.В.	1773
Чумак Н.А.	3719	Шершун К.П.	1367
Чумаченко І.	3034	Шершун С.М.	1001
Чумаченко І.В.	1724	Шестак В.С.	0752
Чумаченко І.Є.	1033	Шестак Л.В.	0764

Шестопалюк О.О.	1735	Щербина В.В.	2890
Шетеля В.	4045	Щербина В.Л.	3556
Шехавцова С.О.	2639	Щербина В.П.	1502
Шеховцова В.І.	3364	Щербина В.Ю.	2116
Шеян М.О.	2275	Щетініна Т.О.	0584
Шийка Ю.	2317	Щигло Л.В.	3742, 3751, 3764
Шикула Р.Р.	1917	Щока С.В.	0888
Шиліна Н.Є.	1718	Щудло С.	1713
Шиманчик М.	1853, 1856	Щурова Н.В.	2252
Шимон В.М.	2677	Щуфан А.І.	0692
Шимоняк К.	4046	Э	
Шиндаулова Р.Б.	0003, 0027	Эвлияоглу Мехмет Гусейн оглу	2421
Шинкар І.	4047	Эминова Гюльшен Тахир кызы	3247
Шинкарук В.Д.	2686, 2713	Ю	
Ширинова К.Ф.	2439	Юзвікевич П.	3727
Широков В.А.	3869	Юзікова Н.С.	1310
Шишка О.Ю.	2907	Юричкова В.	4048
Шишкін Г.О.	3134	Юрій І.А.	1094
Шишкіна М.	3027, 3033	Юрій М.	0185, 4175
Шишко А.В.	1751	Юркевич Ю.М.	0907
Шістопал Ю.М.	1710, 1711	Юрків Я.І.	3234
Шкарнега О.С.	0736	Юркова Т.Ф.	1948
Шквир О.Л.	2908	Юрковський Д.Ю.	1506
Шкворченко Н.М.	3713	Юрса Л.В.	3714
Шкіль С.	4173	Юрченко А.О.	3345
Шкода В.	3562	Юрченко Ірина	3243
Школа О.В.	2909	Юрченко Н.О.	2640
Школяр М.В.	0278	Юрченко О.Ю.	1295
Школяр Н.В.	2532	Юрчик Г.М.	1036
Шкоріна І.М.	3797	Юрчинин В.М.	1293
Шкрібляк М.	0319	Юрчук Ю.Ю.	3015
Шкробанець О.І.	1418	Юсеф Н.	1528
Шкуропат О.В.	1430	Юсип-Якимович Ю.	2729
Шлюз Беата	3257	Юсифзаде Аїда Мамед кизи	0028
Шмир М.Ф.	3150	Юхименко Н.Ф.	1888
Шнирков О.І.	1535, 1560	Юхимець Т.А.	2789
Шнирков О.О.	1562	Ющишин О.	3717
Шовкун В.В.	3092	Я	
Шоля І.	3623	Яблонська Т.	2773, 3458
Шонманн Ш.	1839	Ябурова О.В.	2641
Шоптенко С.С.	0753	Явор О.А.	0982, 0986, 0990
Шоріна Т.Г.	0065	Яворська О.	0961
Шорохова Ю.С.	0726	Яворська С.	2794
Шошура С.	2728	Яворська-Ветрова І.	3511
Шпак М.	3513	Ягунов Д.В.	1184
Шпак О.О.	1242	Якименко С.І.	2396
Шпарик Н.	0994	Якимець О.О.	1035
Шпарик Н.Я.	0998	Яковенко А.І.	4164
Шпенік С.З.	3408	Яковенко С.І.	3501
Шпичко І.О.	2533	Яковенко-Глушенкова Є.В.	3016
Шпортун О.М.	3503	Яковина О.	4049
Шріль Т.С.	2159	Якуб В.	2767
Штельмах Г.Б.	2927	Якубівський І.	0959
Штефан Людмила	2867	Якубова Л.А.	3301
Штеґер П.	1858	Якубовський В.В.	1546
Штовба О.В.	1601	Яланська Світлана	1902
Штовба С.Д.	1601	Ялі М.Х.	1521
Шугаєва Л.	4143	Ямненко Т.М.	0831, 0891
Шукатка О.В.	3093	Янишина Л.С.	3779
Шулатова І.Є.	0854	Янкович М.В.	3715
Шульга А.В.	3094	Янковський С.В.	0312
Шульга І.М.	2889	Яновська С.Г.	3500
Шульган І.І.	1261	Янцур Л.А.	2200
Шульган Р.Б.	1010	Янцур М.С.	2926
Шульженко Д.І.	2675	Янченко Ю.А.	3978
Шульженко О.Є.	2675	Янюк Н.	0715
Шулькова К.І.	3999	Яремович П.П.	1536
Шульц Н.	3461	Яремчук А.	4172
Шумейко О.В.	3884	Ярмоленко О.В.	0070
Шумицька Г.	4133	Ярмолук А.Т.	2848, 3200
Шуміло О.М.	1000	Ярова О.Б.	2408, 3432
Шумська О.А.	2667	Ярославцева К.В.	2534
Шумський Л.М.	1406	Ярославцева М.І.	3135
Шураєва Н.Б.	3981	Яроцький П.	4169
Щ		Ярош О.А.	4122
Щендригін О.М.	1958	Ярошевич І.	4050
Щепанський Е.В.	1432	Ярошенко Л.В.	0033
Щербакова Ю.Е.	2833	Ярошинська О.О.	2919
Щербанюк О.В.	0424	Ярошук Л.Г.	3430

Ярушак М.	1854	Яцкевич І.І.	1075
Яслик В.	3726	Яцків О.	0201
Яценко О.В.	0754	Яцук О.В.	2234
Яценко О.І.	2920	Яцула Т.В.	1925, 2404, 2433
Яценко О.С.	2920	Яцюк О.П.	2978
Яцик С.П.	4067	Яшин Н.	2825
Яциніна М.-М.	1271	Яшина В.	2227
Яцишин Т.М.	1909	Яшник С.В.	1831, 2697
Яцишина О.В.	2616	Ященко С.О.	1185

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.1	2030, 2031, 2293, 2294, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2669, 2670, 2671, 3465, 3521, 3522, 3523
Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет ім. І.Огієнка, 2015, №5, т.2	1815, 1816, 2032, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2672, 2673, 2674, 2675, 3409, 3524, 3573, 3574
Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський національний університет ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №123, ч.2	1449, 1450, 1451, 1452, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531
Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський національний університет ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №124, ч.2	0227, 1393, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536
Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський національний університет ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.1	0228, 1394, 1458, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550
Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський національний університет ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №125, ч.2	0229, 1395, 1396, 1397, 3613, 3614, 3615, 3616, 3617, 3618, 3718, 3719, 3850, 3851, 4138
Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський національний університет ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015, №126, ч.1	0631, 1460, 1461, 1462, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562
Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський національний університет ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №125, ч.2	0230, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567
Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський національний університет ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.1	0231, 0232, 1468, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575
Актуальні проблеми міжнародних відносин. Київ: Київський національний університет ім. Т.Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2016, №127, ч.2	0233, 0973, 1333, 1334, 1471, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581
Архітектурний вісник КНУБА. Київ: Київський національний університет будівництва та архітектури, 2015, №7	1899, 2847
Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Харків: Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, 2016, №28	1911, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 3362, 3734, 3735, 3857, 3858, 3859, 3860
Відкриті інформаційні та комп'ютерні інтегровані технології. Харків: Національний аерокосмічний університет ім. Н.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №73	3360
Вісник Асоціації кримінального права України Харків: Національний юридичний університет ім. Я.Мудрого, 2015, №2(5)	0991, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304

Вісник Асоціації кримінального права України Харків: Національний юридичний університет ім. Я.Мудрого, 2016, №1(6)	0602, 0992, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1262, 1305, 1306, 1307
Вісник Асоціації кримінального права України Харків: Національний юридичний університет ім. Я.Мудрого, 2016, №2(7)	1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1308, 1309, 1310, 1313
Вісник Вінницького політехнічного інституту. Вінниця: Вінницький національний технічний університет, 2016, №1(124)	1601
Вісник Вінницького політехнічного інституту. Вінниця: Вінницький національний технічний університет, 2016, №2(125)	1912
Вісник Вінницького політехнічного інституту. Вінниця: Вінницький національний технічний університет, 2016, №3(126)	3861
Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. Краматорськ: Донбаська державна машинобудівна академія, 2016, №1(37)	2512
Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. Краматорськ: Донбаська державна машинобудівна академія, 2016, №2(38)	2949, 2950
Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. Краматорськ: Донбаська державна машинобудівна академія, 2016, №3(39)	1084, 1085, 3434
Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2016, №1(75)	1077
Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2016, №3(77)	1312, 3595
Вісник Житомирського державного технологічного університету. Технічні науки. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2016, №3(78)	1731
Вісник Житомирського державного університету ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний університет ім. І.Франка, 2016, №1(83)	1298, 1915, 1916, 2196, 2365, 2366, 2367, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 3217, 3244, 3325, 3367, 3427
Вісник Житомирського державного університету ім. І.Франка. Педагогічні науки. Житомир: Житомирський державний університет ім. І.Франка, 2016, №2(84)	2089, 2157, 2158, 2197, 2368, 2369, 2370, 2910, 2911, 2912, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2919, 2920, 3368, 3369, 3428, 3429
Вісник Житомирського державного університету ім. І.Франка. Технічні науки. Житомир: Житомирський державний університет ім. І.Франка, 2016, №1(76)	3366
Вісник Житомирського державного університету ім. І.Франка. Філологічні науки. Житомир: Житомирський державний університет ім. І.Франка, 2016, №1(83)	2897, 3774, 3775, 3776, 3777, 3778, 3779, 3870, 3961, 3962, 3963, 3964, 3965, 3966, 3967, 3968, 3969, 3970, 3971, 4094, 4095, 4096
Вісник Житомирського державного університету ім. І.Франка. Філософські науки. Житомир: Житомирський державний університет ім. І.Франка, 2016, №1(82)	0028, 0029, 0129, 0130, 0131, 0132, 0155, 0156, 0353, 0354, 1614, 1914, 2896, 4093, 4121, 4122, 4146, 4160, 4161, 4182, 4183, 4187
Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2016, №1(29)	4128
Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. Київ: Київський національний торговельно-економічний університет, 2016, №1(105)	1087
Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. Київ: Київський національний торговельно-економічний університет, 2016, №2(106)	0005, 0030, 0135, 0136, 0137, 0138, 0152, 0360, 0543, 1754, 3569
Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Технічні науки. Київ: Київський національний університет технологій та дизайну, 2016, №1(94)	0249, 0250
Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Технічні науки. Київ: Київський національний університет технологій та дизайну, 2016, №2(96)	1747, 3450
Вісник Кременчуцького національного університету ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький національний університет ім. М.Остроградського, 2016, №2(97), ч.2	1598, 1748, 1749, 1750, 1751, 2146, 2504, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198, 3199, 3200, 3231, 3451, 3619, 4129
Вісник Кременчуцького національного університету ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький національний університет ім. М.Остроградського, 2016, №3(98), ч.1	4130

Вісник Кременчуцького національного університету ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький національний університет ім. М.Остроградського, 2016, №4(99)	1086
Вісник Кременчуцького національного університету ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький національний університет ім. М.Остроградського, 2016, №6(101), ч.1	1299
Вісник Кременчуцького національного університету ім. М.Остроградського. Кременчук: Кременчуцький національний університет ім. М.Остроградського, 2016, №6(101), ч.2	0358, 1078
Вісник Львівського університету. Серія юридична. Львів: Львівський національний університет ім. І.Франка, 2015, №61	0225, 0373, 0399, 0400, 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0407, 0408, 0545, 0546, 0547, 0548, 0549, 0550, 0551, 0552, 0553, 0554, 0555, 0622, 0623, 0624, 0625, 0626, 0627, 0628, 0629, 0630, 0874, 0875, 0876, 0950, 0959, 1014, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1241, 1267, 1268, 1269, 1270, 1315, 1332, 1359
Вісник Львівського університету. Серія юридична. Львів: Львівський національний університет, 2016, №62	0374, 0375, 0409, 0410, 0411, 0412, 0413, 0414, 0556, 0557, 0558, 0559, 0560, 0714, 0715, 0821, 0960, 0961, 0994, 1082, 1271, 1272, 1273
Вісник Національний авіаційного університету. Філософія. Культурологія. Київ: Національний авіаційний університет, 2015, №2(22)	0013, 0014, 0015, 0034, 0060, 0061, 0062, 0063, 0064, 0065, 0066, 0141, 0159, 0160, 0161, 0256, 0262, 0308, 0309, 1596, 1603, 1620, 1621, 1622, 1638, 1639, 1640, 1708, 2733, 3653, 4141, 4147, 4164, 4165, 4166
Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №13(1185)	0537, 0956, 0957, 1189, 1610, 1611, 1617, 1618, 2854, 2855, 2856, 3853, 3854, 3855, 3856, 4120
Вісник НТУ "ХПІ". Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №40(1212)	0026, 0041, 0042, 0279, 0347, 0348, 0349, 0350, 0351, 0542, 1297, 1311, 1357, 1500, 1633, 1910, 2880
Вісник НТУ "ХПІ". Інноваційні дослідження у наукових роботах студентів. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №29(1201)	4139
Вісник НТУ "ХПІ". Механіко-технологічні системи та комплекси. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №4(1176)	0247, 4140
Вісник НТУ "ХПІ". Механіко-технологічні системи та комплекси. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №7(1179)	3364
Вісник НТУ "ХПІ". Нові рішення в сучасних технологіях. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №12(1184)	3720
Вісник НТУ "ХПІ". Нові рішення в сучасних технологіях. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №42(1214)	3365
Вісник НТУ "ХПІ". Системний аналіз, управління та інформаційні технології. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №37(1209)	1729
Вісник НТУ "ХПІ". Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №1(1173)	1722, 1723
Вісник НТУ "ХПІ". Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №2(1174)	1724, 1725
Вісник Національний університету "Юридична академія України ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Національний юридичний університет ім. Я.Мудрого, 2015, №1(24)	0006, 0033, 0051, 0052, 0053, 0054, 0055, 0056, 0299, 0361, 0379, 0380, 0614, 0615, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1502, 3576
Вісник Національного університету "Юридична академія України ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Національний юридичний університет ім. Я.Мудрого, 2015, №2(25)	0007, 0008, 0057, 0058, 0157, 0255, 0260, 0300, 0301, 0302, 0381, 0382, 0383, 0384, 0385, 0616, 1358, 1420, 1421, 1422, 1423, 1503, 2309, 3208, 3551, 4065, 4113, 4163
Вісник Національного університету "Юридична академія України ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Національний юридичний університет ім. Я.Мудрого, 2015, №3(26)	0009, 0140, 0261, 0303, 0304, 0305, 0362, 0386, 0387, 0388, 0617, 1264, 1424, 1707
Вісник Національного університету "Юридична академія України ім. Я.Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Національний юридичний університет ім. Я.Мудрого, 2015, №4(27)	0010, 0011, 0012, 0059, 0158, 0284, 0306, 0307, 0389, 0390, 1265, 1266, 1425, 1426, 1427, 1504, 1637, 2732
Вісник Національного університету "Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого, 2016, №1(28)	0112, 0113, 0114, 0248, 0277, 0339, 0340, 0341, 0342, 0368, 0538, 0539, 0540, 0600, 1296, 1409, 1498, 1612, 2857, 4178

Вісник Національного університету "Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого". Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Харків: Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого, 2016, №2(29)	0115, 0116, 0117, 0118, 0119, 0258, 0291, 0343, 0344, 0345, 0346, 0601, 1410, 1499, 1613, 2858, 3214
Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. Рівне: Національний університет водного господарства та природокористування, 2015, №1(69)	1036
Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Технічні науки. Рівне: Національний університет водного господарства та природокористування, 2016, №1(73)	1010, 2787, 2788, 2789
Вісник Приазовського державного технічного університету. Економічні науки. Маріуполь: Приазовський державний технічний університет, 2015, №30	0958
Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. Дніпропетровськ: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2016, №1(214)	3036
Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. Дніпропетровськ: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2016, №4(217)	0047, 1028
Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. Дніпропетровськ: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2016, №6(219)	1029, 4132
Вісник Прикарпатського університету. Історія. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2014, №26	0188, 0189, 0190, 0191, 0192, 0193, 0194, 0195, 0196, 0197, 0198, 0199, 0200, 0201, 0202, 0203, 0204, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209, 0210, 0211, 0212, 0213, 0214, 0215, 0216, 0217, 0218, 0219, 0220, 0221, 0222, 0223
Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2015, №19	0018, 0019, 0147, 0148, 0149, 0168, 0169, 0170, 0171, 0285, 0315, 1626, 3242, 3539, 3540, 3555, 3717, 4068, 4142, 4152, 4167, 4168, 4184
Вісник Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Харків: Харківський національний автомобільно-дорожній університет, 2016, №73	2859, 2860, 2861, 2862, 2863
Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Біологія. Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2015, №25	2520
Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Геологія. Географія. Екологія. Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2016, №44	1030, 1635
Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Екологія. Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2016, №14	1909
Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Математичне моделювання. Інформаційні технології. Автоматизовані системи управління. Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2016, №30	1753
Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2015, №28	0276, 0331, 0332, 0333, 0334, 0711, 1114, 1390, 1399, 1400, 1401, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 2074
Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Питання політології. Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2016, №29	0335, 0336, 0337, 0338, 0370, 0534, 0535, 1402, 1403, 1404, 1406, 1407, 1408, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1590, 1591, 1592, 2850
Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Психологія. Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2016, №59	3201, 3496, 3497, 3498, 3499, 3500, 3501, 3502, 3503, 3504, 3505, 3506, 3507, 3508, 3543, 3544, 3545, 3568, 3600, 3601, 3602, 3603
Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Теорія культури і філософія науки. Койнонія. Харків: Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2016, №55, спецвип.3	0004, 0178, 0179, 1913, 2363, 3562, 3736, 3877, 4072, 4073, 4074, 4075, 4076, 4077, 4078, 4079, 4080, 4081, 4157, 4179

Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна. Філологія. Харків: Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, 2016, №74	3452, 3620, 3621, 3793, 3794, 3795, 3796, 3797, 3798, 3799, 3800, 3801, 3802, 3803, 3804, 3805, 3806, 3807, 3808, 3809, 3810, 3811, 3812, 3813, 3814, 3815, 3816, 3817, 3818, 3819, 3820, 3821, 3822, 3823, 3824, 3825, 3826, 3827, 3828, 3829, 3830, 3831, 3869, 3878, 3975, 3976, 3977, 3978, 3979, 3980, 3981, 3982, 3983, 3984, 3985, 3986, 4097, 4098, 4099, 4100, 4101, 4102, 4103, 4104, 4110, 4111, 4188
Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника, 2014, №11	1604, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 2063, 2064, 2065, 2066, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 3210, 3239, 3240, 3321, 3552, 3580, 3581, 4066
Гірська школа Українських Карпат. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника, 2015, №12-13	1428, 1641, 1645, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2149, 2150, 2151, 2152, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2508, 2509, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 3241, 3582, 3848
Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна академія, 2016, №64	0088, 0089, 0090, 0091, 0175, 0272, 0273, 0288, 0289, 0323, 0324, 0365, 1459, 1607, 1608, 1629, 1714, 1715, 2155, 2841
Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна академія, 2016, №65	0023, 0031, 0039, 0092, 0093, 0094, 0095, 0096, 0153, 0176, 0325, 0366, 1551, 1609, 1716, 1717, 1894, 2842, 2843, 2844, 3324, 4069
Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна академія, 2016, №66	0003, 0040, 0097, 0098, 0099, 0100, 0101, 0102, 0103, 0151, 0274, 0275, 0326, 0327, 0328, 0367, 1398, 1469, 1630, 1895, 1896, 2845, 3557, 3558, 3559
Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Запоріжжя: Запорізька державна інженерна академія, 2016, №67	0104, 0105, 0106, 0107, 0108, 0109, 0290, 0329, 0330, 1470, 1631, 1718, 1719, 1897, 1898, 2846, 3560, 3561, 4070, 4156
Гуманітарний часопис. Харків: Національний аерокосмічний університет ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №1	0020, 0021, 0037, 0084, 0172, 0257, 0271, 0364, 0716, 1519, 1627, 1643, 2837, 2838
Гуманітарний часопис. Харків: Національний аерокосмічний університет ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №2	0002, 0022, 0038, 0085, 0086, 0087, 0150, 0173, 0174, 0322, 1628, 2840, 3849
Гуманітарний часопис. Харків: Національний аерокосмічний університет ім. М.Є.Жуковського "ХАІ", 2016, №3	0024, 0025, 0110, 0111, 0177, 0536, 1726, 3721, 3722, 3852, 4071
Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський національний університет ім. В.Даля, 2015, №1(64)	0283, 1602, 1636, 1817, 1818, 1819, 1820, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 3410, 3466, 3467, 3575, 4162
Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський національний університет ім. В.Даля, 2015, №2(65)	0048, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 2033, 2034, 2298, 2299, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 3411
Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський національний університет ім. В.Даля, 2015, №3(66)	0049, 0050, 0298, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 2035, 2036, 2507, 2698, 2699, 3313, 3314, 3468, 3469, 3470, 3471, 3472, 4124
Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський національний університет ім. В.Даля, 2015, №4(67)	1836, 1837, 1838, 1839, 2037, 2038, 2300, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 3412, 3473, 3525
Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Сєверодонецьк: Східноукраїнський національний університет ім. В.Даля, 2015, №5(68)	1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 2039, 2301, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 3355, 3413, 3414, 3415, 3416, 3474
Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування. Івано- Франківськ: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2016, №1(13)	0246
Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування. Івано- Франківськ: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2016, №2(14)	1727

Економічний вісник університету. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г.Сковороди, 2015, №24/1	1024, 2849
Економічний форум. Луцьк: Луцький національний технічний університет, 2016, №1	0359, 1031, 1032, 1752
Економічний форум. Луцьк: Луцький національний технічний університет, 2016, №2	1634, 3202
Економічний форум. Луцьк: Луцький національний технічний університет, 2016, №3	1079, 1755
Економічний вісник університету. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г.Сковороди, 2015, №27/1	1076, 1083
Електромеханічні і енергозберігаючі системи. Кременчук: Кременчуцький національний університет ім. М.Остроградського, 2015, №3(31)	3356
Збірник наукових праць "Педагогічна освіта: теорія і практика". Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет ім. І.Огієнка, 2015, №1(18)	1615, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 3203, 3377, 3378, 3379, 3380, 3604, 4115, 4116, 4117
Збірник наукових праць Донбаської національної академії будівництва і архітектури. Краматорськ: Донбаська національна академія будівництва і архітектури, 2015, №1(1)	2722, 2723, 2724
Збірник наукових праць Донбаської національної академії будівництва і архітектури. Краматорськ: Донбаська національна академія будівництва і архітектури, 2016, №1(2)	0183, 0184, 1411, 2725, 3637
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2015, №67	0253, 1922, 1923, 1924, 1925, 1937, 1938, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2160, 2201, 2202, 2203, 2204, 2208, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2492, 2931, 2932, 2933, 2934, 2935, 2936, 2937, 2938, 2939, 2940, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946, 2947, 2948, 2997, 2998, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3012, 3013, 3014, 3015, 3016, 3017, 3245, 3327, 3372, 3432, 3433, 3437, 3590, 3593
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2015, №68	1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2493, 2494, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3219, 3373, 3781
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2016, №69, т.1	0355, 1951, 1952, 1953, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2209, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2495, 2496, 2521, 3048, 3049, 3050, 3051, 3439, 3440
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2016, №69, т.2	1954, 1955, 1956, 2126, 2413, 2513, 2514, 2515, 2516, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3220, 3441, 3442, 3443
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2016, №69, т.3	1957, 1958, 1959, 1960, 2127, 2210, 2211, 2414, 2415, 2416, 2417, 2497, 2498, 2499, 3072, 3073, 3074, 3075, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3333, 3565
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2016, №70, т.1	1961, 1962, 2128, 2129, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2500, 3076, 3077, 3078, 3079, 3246, 3247, 3334, 3374, 3444, 3445, 3782
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2016, №70, т.2	1963, 1964, 2425, 2426, 2517, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3221, 3222, 3223, 3335, 3336, 3337

Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2016, №71, т.1	1965, 1966, 2130, 2217, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2501, 2522, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113, 3114, 3115, 3116, 3224, 3446
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2016, №71, т.2	1967, 1968, 2131, 2132, 2133, 2134, 2218, 2219, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3225, 3248, 3249, 3338, 3339, 3340, 3341, 3447
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2016, №72, т.1	1746, 1969, 1970, 1971, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2162, 2163, 2220, 2221, 2432, 2433, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3226, 3342, 3448
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2016, №72, т.2	1972, 1973, 1974, 2164, 2222, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 3148, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3343, 3375
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2016, №73, т.1	1975, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2223, 2440, 2441, 2442, 2443, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3227, 3228, 3229, 3449, 4126
Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон: Херсонський державний університет, 2016, №73, т.2	1976, 1977, 1978, 2224, 2225, 2444, 2445, 2502, 2503, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3230, 3542, 3596
Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаніка, 2015, №20, ч.1	0142, 1884, 1885, 2360, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 3476, 3477, 3478, 3479, 3480, 3481, 3482, 3483, 3484, 3485, 3486, 3529, 3530, 3531, 3532, 3533, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3553, 3554, 3583, 3584, 3585, 3586
Інженерні та освітні технології. Кременчук: Кременчуцький національний університет ім. М.Остроградського, 2016, №1(13)	2891
Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія. Вінниця: Вінницький національний технічний університет, 2016, №1(35)	3363
Карпатські математичні публікації. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаніка, 2016, №2, т.8	4145
Комунальне господарство міст. Економічні науки. Харків: Харківський національний університет міського господарства ім. О.М.Бекетова, 2015, №122	1011, 1012
Комунальне господарство міст. Економічні науки. Харків: Харківський національний університет міського господарства ім. О.М.Бекетова, 2015, №125	2826
Комунальне господарство міст. Технічні науки та архітектура. Харків: Харківський національний університет міського господарства ім. О.М.Бекетова, 2015, №124	1015
Комунальне господарство міст. Технічні науки та архітектура. Харків: Харківський національний університет міського господарства ім. О.М.Бекетова, 2016, №130	1022, 1023, 3359
Лінгвістичні студії. Вінниця: Донецький національний університет, 2016, №31	3723, 3724, 3725, 3726, 3727, 3728, 3729, 3730, 3731, 3732, 3733, 3951
Людина та довкілля. Проблеми неоекології. Харків: Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, 2016, №1-2(25)	2364
Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І.Франка, 2015, №31	1845, 1846, 1847, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2310, 2311, 2312, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 3209, 3236, 3315, 3316, 3317, 3318, 3417, 3577, 3578, 4125
Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І.Франка, 2015, №1/33	1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 2046, 2047, 2148, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 3237, 3319, 3418, 3419, 3839
Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І.Франка, 2016, №2/34	1855, 1856, 1857, 1858, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2178, 2179, 2180, 2318, 2319, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 3420, 3421, 3422

Людинознавчі студії. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І.Франка, 2016, №3/35	1859, 1860, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2181, 2320, 2321, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 3238, 3320, 3423, 3526, 3527, 3528, 3579
Науковий вісник Академії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1	1088, 1115, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1505, 1506, 1507, 1709, 4137
Науковий вісник Академії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №2	1441, 1442, 1443, 1508, 1509
Науковий вісник Академії муніципального управління. Управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №3-4	0993, 1710
Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І.Франка, 2016, №5, т.1	3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661, 3662, 3663, 3664, 3665, 3666, 3667, 3668, 3669, 3670, 3671, 3672, 3673, 3674, 3675, 3676, 3677, 3678, 3679, 3680, 3681, 3682, 3683, 3684, 3840, 3841, 3842, 3843, 3844, 3845, 3940, 3941, 3942, 3943, 4105, 4106, 4107
Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І.Франка. Філологічні науки. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І.Франка, 2016, №5, т.2	3685, 3686, 3687, 3688, 3689, 3690, 3691, 3692, 3693, 3694, 3695, 3696, 3697, 3698, 3699, 3700, 3701, 3702, 3703, 3704, 3705, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3711, 3712, 3713, 3714, 3715, 3846, 3847, 3944, 3945, 3946, 3947, 3948, 3949, 3950
Науковий вісник НЛТУ України Львів: Національний лісотехнічний університет України, 2016, №26.3	1728
Науковий вісник НЛТУ України Львів: Національний лісотехнічний університет України, 2016, №26.4	0259, 2892, 2893, 2894
Науковий вісник НЛТУ України Львів: Національний лісотехнічний університет України, 2016, №26.5	0278, 0541, 2864
Науковий вісник НЛТУ України Серія економічна. Львів: Національний лісотехнічний університет України, 2016, №26.2	0873, 2851, 2852, 2853
Науковий вісник НЛТУ України Серія економічна. Львів: Національний лісотехнічний університет України, 2016, №26.6	1027
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014, №30	1314, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1986, 1987, 1988, 1989, 2147, 2242, 2243, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 3204, 3232, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, 3257, 3381, 3382, 3383, 3384, 3385, 3386
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014, №31	0254, 0280, 0292, 1080, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1786, 1787, 1788, 1990, 1991, 1992, 1993, 2171, 2172, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2535, 2536, 3233, 3234, 3258, 3259, 3260, 3261, 3262, 3263, 3264, 3265, 3266, 3267, 3268, 3269, 3387, 3388, 3389, 3390, 3391, 3605, 3606, 3607, 3608, 4136
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014, №32	0281, 0293, 0294, 0295, 0372, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 2173, 2174, 2175, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 3235, 3270, 3271, 3272, 3273, 3274, 3275, 3276, 3277, 3278, 3279, 3280, 3392, 3393, 3609, 3610, 3611, 3612
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014, №33	0282, 1081, 1703, 1704, 1705, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2258, 2259, 2261, 2262, 2263, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 3205, 3281, 3282, 3283, 3284, 3285, 3286, 3344, 3345, 3394, 3832

Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014, №34	0139, 0297, 1263, 1706, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2518, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 3304, 3305, 3306, 3353, 3354, 3403, 3404, 3405, 3406, 3549
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №35	1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2274, 2275, 2276, 2446, 2449, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 3206, 3302, 3303, 3347, 3348, 3349, 3350, 3351, 3352, 3397, 3398, 3399, 3400, 3401, 3402, 3519, 3520, 3548, 3834
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №36	0296, 1795, 1796, 1797, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2176, 2177, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2505, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 3287, 3288, 3289, 3290, 3291, 3292, 3293, 3294, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300, 3301, 3346, 3395, 3396, 3518, 3547, 3833
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №37	1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2506, 2519, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 3207, 3307, 3308, 3309, 3310, 3311, 3312, 3407, 3408, 3464, 3550, 3835
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №30, т.1	0234, 0235, 0457, 0458, 0459, 0460, 0461, 0462, 0463, 0464, 0465, 0576, 0577, 0578, 0579, 0580, 0653, 0654, 0655, 0656, 0657, 0658, 0659, 0660, 0755, 0908, 0909, 0910, 0911, 0912, 0913, 0914, 0915, 0916, 0917, 0967, 0977, 0987, 0988, 1001, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1094, 1341, 1369, 1370, 1371
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №30, т.2	0377, 0466, 0467, 0468, 0469, 0470, 0471, 0472, 0661, 0662, 0663, 0756, 0757, 0758, 0759, 0760, 0761, 0762, 0763, 0764, 0765, 0832, 0833, 0834, 0835, 1002, 1095, 1096, 1097, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1246, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1321, 1322, 1342, 1372
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №31, т.1	0473, 0474, 0475, 0476, 0477, 0478, 0479, 0480, 0481, 0482, 0581, 0582, 0583, 0584, 0664, 0665, 0666, 0667, 0668, 0669, 0670, 0671, 0672, 0766, 0918, 0919, 0920, 0921, 0922, 0968, 0978, 1373, 1374
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №31, т.2	0483, 0484, 0485, 0486, 0767, 0768, 0769, 0770, 0771, 0772, 0773, 0774, 0836, 0837, 0838, 0839, 0840, 0841, 0863, 0864, 0865, 0866, 0923, 0924, 0925, 0926, 0969, 0989, 0990, 1003, 1004, 1005, 1033, 1065, 1066, 1067, 1098
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №31, т.3	0487, 0488, 0489, 0490, 0491, 0492, 0493, 0585, 0610, 0673, 0775, 0776, 0777, 0778, 0779, 0842, 0843, 0844, 0927, 1099, 1100, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1247, 1290, 1291, 1292, 1293, 1323, 1324, 1375
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №32, т.1	0376, 0415, 0416, 0417, 0418, 0419, 0420, 0421, 0422, 0423, 0424, 0561, 0562, 0563, 0564, 0565, 0566, 0567, 0568, 0569, 0603, 0604, 0605, 0632, 0633, 0634, 0635, 0636, 0877, 0878, 0951, 1335, 1360, 1472, 1473, 1474, 1582
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №32, т.2	0570, 0717, 0822, 0859, 0879, 0880, 0881, 0882, 0883, 0884, 0885, 0886, 0887, 0888, 0889, 0890, 0952, 0974, 0980, 0981, 0982, 0995, 0996, 1016, 1043, 1044, 1336, 1361

Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №32, т.3	0425, 0426, 0427, 0571, 0637, 0718, 0719, 0720, 0721, 0722, 0723, 0724, 0725, 0726, 0727, 0891, 0962, 1089, 1090, 1091, 1116, 1117, 1118, 1242, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1316, 1317, 1318, 1337, 1338, 1339, 1362, 1363, 1364, 1365
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №33, т.1	0428, 0429, 0430, 0431, 0432, 0433, 0434, 0435, 0436, 0437, 0438, 0439, 0440, 0572, 0573, 0606, 0607, 0608, 0609, 0638, 0639, 0640, 0641, 0642, 0823, 0892, 0893, 0894, 0895, 0896, 0897, 0898, 0899, 0900, 0901, 0902, 0903, 0975, 0983, 0984, 0997, 0998, 1017, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1366, 1367
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №33, т.2	0441, 0442, 0443, 0643, 0644, 0645, 0646, 0728, 0729, 0730, 0731, 0732, 0733, 0734, 0735, 0736, 0824, 0825, 0826, 0827, 0828, 0829, 0830, 0831, 0860, 1050, 1092, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1243, 1244, 1245, 1283, 1319, 1320, 1354, 1355
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №34, т.1	0444, 0445, 0446, 0447, 0448, 0449, 0450, 0451, 0452, 0453, 0574, 0575, 0647, 0648, 0649, 0650, 0651, 0861, 0862, 0904, 0905, 0906, 0907, 0953, 0954, 0963, 0964, 0965, 0976, 0985, 0986, 1018, 1340
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №34, т.2	0454, 0455, 0456, 0652, 0737, 0738, 0739, 0740, 0741, 0742, 0743, 0744, 0745, 0746, 0747, 0748, 0749, 0750, 0751, 0752, 0753, 0754, 0966, 0999, 1000, 1019, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1093, 1368
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №34, т.3	0494, 0495, 0496, 0497, 0498, 0499, 0586, 1006, 1101, 1102, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1248, 1249, 1250, 1294, 1325, 1326, 1343, 1344, 1345, 1346, 1376, 1377, 1378
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №35, ч.1, т.1	0500, 0501, 0502, 0503, 0504, 0505, 0506, 0507, 0508, 0509, 0510, 0511, 0512, 0587, 0588, 0589, 0590, 0591, 0674, 0675, 0676, 0677, 0678, 0679, 0680, 0681, 0682, 0780, 0781, 0928, 0929, 0930, 0931, 0932, 0970, 1356, 1379
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №35, ч.1, т.2	0526, 0527, 0695, 0696, 0697, 0698, 0699, 0700, 0701, 0782, 0783, 0784, 0785, 0786, 0787, 0845, 0846, 0847, 0848, 0941, 0942, 0943, 0944, 0945, 0946, 0955, 1008, 1009, 1020, 1068, 1069, 1070, 1071, 1103, 1104
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №35, ч.1, т.3	0528, 0597, 0598, 0707, 0812, 0813, 0814, 0815, 0851, 0852, 1110, 1111, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1295, 1327, 1328, 1329, 1330, 1349, 1350
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №35, ч.2, т.1	0513, 0514, 0515, 0516, 0517, 0518, 0519, 0520, 0521, 0522, 0523, 0524, 0525, 0592, 0593, 0594, 0595, 0611, 0612, 0613, 0683, 0684, 0685, 0686, 0687, 0688, 0689, 0690, 0691, 0692, 0693, 0694, 0867, 0933, 0934, 0935, 0936, 0937, 0938, 0939, 0940, 0971, 0979, 1007, 1347, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №35, ч.2, т.2	0596, 0702, 0703, 0704, 0705, 0706, 0788, 0789, 0790, 0791, 0792, 0793, 0794, 0795, 0796, 0797, 0798, 0799, 0800, 0801, 0802, 0803, 0804, 0805, 0806, 0807, 0808, 0809, 0810, 0811, 0849, 0850, 0868, 0869, 0870, 0871, 0872, 0947, 0948, 1021, 1034, 1072, 1073, 1074, 1075, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1166, 1348, 1386
Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №35, ч.2, т.3	0529, 0530, 0531, 0532, 0533, 0599, 0708, 0709, 0710, 0816, 0817, 0818, 0819, 0820, 0853, 0854, 0855, 0856, 0949, 0972, 1025, 1035, 1112, 1113, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1259, 1260, 1261, 1331, 1351, 1352, 1353, 1387, 1388, 1389, 1721

Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №1(45), т.1	1448
Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №1(45), т.2	0857
Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №1(45), т.3	0858
Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №2(46)	2839
Науковий вісник Ужгородського університету. Медицина. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №1(51)	2295, 2676, 2677
Науковий вісник Ужгородського університету. Медицина. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №2(52)	2678
Науковий вісник Ужгородського університету. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014, №1(31)	2302, 2303, 2726, 2727, 3875, 3876, 3902, 3903, 3904, 3905, 3906, 3907, 3908, 3909, 3910, 3911, 3912, 3913, 3914, 3915, 3916, 3917, 3918, 3919, 3920, 3921, 4005, 4006, 4007, 4008, 4009, 4010, 4011, 4012, 4013, 4014, 4015, 4016, 4017, 4018, 4019, 4020, 4021, 4022, 4023, 4024, 4025, 4026, 4027, 4028, 4029, 4030, 4031, 4032, 4033, 4034, 4035, 4036, 4037, 4038, 4039, 4040, 4041, 4042, 4043, 4044, 4045, 4046, 4047, 4048, 4049, 4050, 4051, 4052, 4053, 4054, 4118, 4123, 4133
Науковий вісник Ужгородського університету. Філологія. Соціальні комунікації. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014, №2(32)	2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2728, 2729, 2730, 2731, 3638, 3639, 3640, 3641, 3922, 3923, 3924, 3925, 3926, 3927, 3928, 3929, 4055, 4056, 4057, 4134
Науковий вісник Ужгородського університету. Філологія. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №1(33)	3642, 3837, 3930, 3931, 3932, 4058, 4059, 4060, 4061, 4062
Науковий вісник Ужгородського університету. Філологія. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №2(34)	2576, 3622, 3623, 3873, 3879, 3880, 3881, 3882, 3987, 3988, 3989, 3990
Науковий вісник Ужгородського університету. Філологія. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2016, №1(35)	3475, 3643, 3644, 3645, 3646, 3647, 3648, 3649, 3650, 3651, 3652, 3838, 3933, 3934, 3935, 3936, 3937, 3938, 3939, 4063, 4064
Науковий вісник Ужгородського університету. Хімія. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2015, №1(33)	2296, 2297, 2679
Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Філологічні науки. Бердянськ: Бердянський державний педагогічний університет, 2015, №5	2721, 3624, 3625, 3626, 3627, 3628, 3629, 3630, 3631, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3836, 3874, 3883, 3884, 3885, 3886, 3887, 3888, 3889, 3890, 3891, 3892, 3893, 3894, 3895, 3896, 3897, 3898, 3899, 3900, 3901, 3991, 3992, 3993, 3994, 3995, 3996, 3997, 3998, 3999, 4000, 4001, 4002, 4003, 4004
Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський університет туризму, економіки і права, 2015, №19	0001, 0067, 0068, 0069, 0070, 0071, 0162, 0163, 0181, 0263, 0264, 0265, 0391, 0392, 0393, 0544, 0618, 0619, 0712, 1513, 1642, 1886, 2832, 2833, 3211, 3487, 3716
Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський університет туризму, економіки і права, 2015, №20	0016, 0143, 0164, 0165, 0266, 0267, 0310, 0311, 0312, 0363, 0369, 0394, 0620, 0621, 0713, 1514, 1515, 1623, 1887, 2153, 3212, 3587, 4108, 4119
Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський університет туризму, економіки і права, 2015, №21	0072, 0073, 0074, 0144, 0166, 0313, 0395, 0396, 1405, 1616, 1646, 2154, 2834, 4067, 4127, 4148, 4149
Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський університет туризму, економіки і права, 2016, №22	0075, 0076, 0077, 0078, 0145, 0167, 0397, 1445, 1446, 1516, 1605, 1624, 1888, 1889, 1890, 1891, 4150, 4151
Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Філософські науки. Київ: Київський університет туризму, економіки і права, 2016, №23	0017, 0079, 0080, 0081, 0082, 0083, 0146, 0182, 0224, 0314, 0398, 1392, 1447, 1517, 1518, 1625, 1712, 1892, 1893, 2835, 3213
Наукові розвідки з державної та муніципального управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №1	0187, 1013, 1444, 1510, 1632, 1711, 4131
Наукові розвідки з державної та муніципального управління. Київ: Академія муніципального управління, 2015, №2	1511, 1512

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2016, №13(56), ч.1	1732, 1733, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2159, 2198, 2199, 2200, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2448, 2491, 2511, 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2927, 2928, 2929, 2930, 3326, 3430, 3431, 3589
Освітній простір України Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника, 2015, №6	1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 2067, 2068, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2342, 2343, 2344, 2345, 2447, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 3322, 3323
Освітній простір України Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника, 2016, №7	1883, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2359, 2510, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 3424, 4135
Педагогічні науки. Полтава: Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г.Короленка, 2015, №64	1902, 1903, 1904, 1905, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 3215, 3216, 3425, 3426
Педагогічні науки. Полтава: Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г.Короленка, 2016, №65	1906, 1907, 1908, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2195, 2362, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878, 2879, 2881, 3243, 3361
Праці Одеського політехнічного університету. Одеса: Одеський національний політехнічний університет, 2016, №3(50)	2156
Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. Харків: Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, 2016, №23	1901
Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. Харків: Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, 2016, №24	0371, 1026, 1391
Проблеми гуманітарних наук. Психологія. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І.Франка, 2015, №37	1794, 2260, 3458, 3459, 3460, 3461, 3462, 3463, 3509, 3510, 3511, 3512, 3513, 3514, 3515, 3516, 3517, 3546, 3570, 3571, 3572
Психіатрія, неврологія та медична психологія. Харків: Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, 2016, №1(5), т.3	3453, 3488, 3541, 3556, 3588
Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г.Сковороди, 2016, №19(2)	3787, 3788, 3789, 3790, 3791, 3792, 3871, 3872, 4114
Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г.Сковороди, 2016, №20(1)	1979, 2226, 2227, 2228, 3376, 3492, 3493, 3494, 3495, 3566, 3567, 3597, 3598, 3783, 3972
Психолінгвістика. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г.Сковороди, 2016, №20(2)	0356, 0357, 3190, 3191, 3192, 3599, 3784, 3785, 3786, 3973, 3974
Психолінгвістика. Психологія. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г.Сковороди, 2016, №19(1)	1936, 2205, 2206, 2207, 2391, 2993, 2994, 2995, 2996, 3491, 3564, 3591, 3592, 3780, 3867, 3868
Релігія та соціум. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича, 2016, №3-4(23-24)	0035, 0036, 0226, 0268, 0269, 0270, 0286, 0287, 0316, 0317, 0318, 0319, 0320, 0321, 1606, 1713, 2361, 2836, 4143, 4144, 4153, 4154, 4155, 4169, 4170, 4171, 4172, 4173, 4174, 4175, 4176, 4177, 4185, 4186
Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. Івано-Франківськ: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2016, №4(61)	1595
Системні дослідження та інформаційні технології. Київ: Навчально-Науковий комплекс "Інститут прикладного системного аналізу" НТУУ "КПІ" МОН та НАН України, 2015, №1	1600
Системні дослідження та інформаційні технології. Київ: Навчально-Науковий комплекс "Інститут прикладного системного аналізу" НТУУ "КПІ" МОН та НАН України, 2016, №1	4189
Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2014, №3	1734, 1735, 1926, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2957, 3454, 3563
Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2014, №4	1501, 1593, 1736, 1737, 1738, 1927, 1928, 2958, 2959, 2960, 2961, 2962, 3435, 3489, 3490
Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2015, №1	0045, 0133, 0378, 1929, 1930, 1931, 1932, 2963, 2964, 2965, 2966, 2967, 3218
Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2015, №2	1739, 1933, 2968, 2969, 2970, 2971, 2972, 2973, 3370, 3455
Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2015, №3	1740, 1934, 1935, 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2979, 2980, 2981, 2982, 3371

Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №1	0046, 0180, 1741, 1742, 3018, 3019, 3020, 3021, 3022, 3023, 3594
Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №2	1743, 1744, 1939, 1940, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3457
Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №3	2983, 2984, 2985, 2986, 2987, 2988, 2989, 2990, 2991, 2992, 3436, 3456
Теорія і практика управління соціальними системами. Харків: Національний технічний університет "ХПІ", 2016, №4	0134, 1745, 1941, 1942, 1943, 2161, 3032, 3033, 3034, 3035, 3438
Термоелектрика. Чернівці: Інститут термоелектрики Національної академії наук та Міністерства освіти і науки України, 2015, №4	0243, 1594
Управління розвитком складних систем. Київ: Київський національний університет будівництва і архітектури, 2015, №24	1597, 1599, 1900, 3357
Управління розвитком складних систем. Київ: Київський національний університет будівництва і архітектури, 2016, №25	1720, 3358
Управління розвитком складних систем. Київ: Київський національний університет будівництва і архітектури, 2016, №26	0245, 2848
Філологічні трактати. Суми: Сумський державний університет, 2016, №1, т.8	3743, 3744, 3745, 3746, 3747, 3748, 3749, 3750, 3751, 3752, 3753, 3865, 3953, 3954, 3955, 3956, 4085, 4086
Філологічні трактати. Суми: Сумський державний університет, 2016, №2, т.8	3754, 3755, 3756, 3757, 3758, 3759, 3760, 3761, 3762, 3763, 3764, 3957, 3958, 3959, 4087, 4088, 4089, 4090, 4109
Філологічні трактати. Суми: Сумський державний університет, 2016, №3, т.8	0244, 1619, 1644, 3737, 3738, 3739, 3740, 3741, 3742, 3862, 3863, 3864, 3952, 4082, 4083, 4084, 4112
Філологічні трактати. Суми: Сумський державний університет, 2016, №4, т.8	3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3866, 3960, 4091
Філософські обрії. Полтава: Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г.Короленка, 2016, №35	0027, 0032, 0043, 0044, 0120, 0121, 0122, 0123, 0124, 0125, 0126, 0127, 0128, 0154, 0352, 1730, 2895, 4092, 4158, 4159, 4180, 4181
Фінанси, облік і аудит. Київ: Київський національний економічний університет ім. В.Гетьмана, 2015, №2(26)	1037
Харківський історіографічний збірник. Харків: Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна, 2015, №14	0185, 0186, 0236, 0237, 0238, 0239, 0240, 0241, 0242, 0251, 0252

З питань придбання видань УкрІНТЕІ звертайтеся до відділу створення та реалізації інформаційної продукції за тел. (044) 521 00 39, 521 09 48

Адреса засновника, видавника:

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації
вул. Антоновича, 180, Київ – 03680

Головний редактор:	<i>Т.В. Писаренко</i>
Відповідальний за випуск:	<i>Н.В. Богатель</i>
Комп'ютерна верстка:	<i>Н.В. Богатель</i>
Програмно-технічне забезпечення:	<i>С.П. Скубак</i>

Підписано до друку 25.09.2017. Формат 60x84 1/8.
Набір комп'ютерний. Тир. 50 прим.

Видавництво УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Антоновича, 180
Реєстраційне свідоцтво серії ДК № 389 від 29.03.2001 р.